God
Lat 220 · 57
Bib /Mov
110651

00110651

THE
ASIATIC SOCIETY OF BOMBAY
Town Hall, Bombay

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 06 February, 2016

B. a. 9

NOVI TESTAMENTI BIBLIA TRIGLOTTA:

SIVE,

GRÆCI TEXTUS ARCHETYPI,

VERSIONIS SYRIACÆ,

ET VERSIONIS LATINÆ VULGATÆ,

SYNOPSIS:

B. 2842.

110651

ac.

CUI ACCEDUNT

SUBSIDIA CRITICA VARIA.

EVANGELIA.

LONDINI:

VENEUNT APUD T. CADELL; PAYNE ET FOSS; J. DUNCAN; J. COCHRAN; J. BOHN;
BLACK, YOUNG, ET YOUNG; HOWELL ET STEWART; TREUTTEL, WÜRTZ, TREUTTEL JUN. ET RICHTER; J. R. PRIESTLEY:
PARKER, OXONIÆ; ET J. ET J. DEIGHTON, CANTABRIGIÆ:
F. ET J. SWORDS, NOVI EBORACI; ET HILLIARD ET SOCC. BOSTON, AMER. SEPTENTRIONAL.

IMPENSIS ET TYPIS R. WATTS.

MDCCCXXVIII.

1828

110651

00110651

LECTORI BENEVOLO

S.

En tibi, Lector humanissime, aureum quidem libellum—Syntagma Sacrum, ex Versionibus antiquissimis, cum ipso Evangeliorum Textu Archetypo, conflatum.

Neque vero ii sumus, ut, postquam in re tenui elaboraverimus, qualis est trium modò linguarum in unam paginam collatio, curas nostras gloriosè nimis aut insolenter prædicemus. Multi certè, qui falcem suam in hanc messem immiserunt, uberiores jampridem reportârunt fructus. Sit tamen sua cuique laus; neque enim dubitare licet, quin sacrarum literarum studiosi, quantò plus ipsi et doctrinæ et voluptatis ex divinis illis fontibus hauserint, tantò lubentiores incepti nostri fautores sint futuri. Immò et tirones etiam, quibus Polyglotta Sacra antehàc evulgata manu versandi copia perraró est facta, (tanta fuit librorum et magnitudo et pretium,) gratias nobis non minimas habeant necesse est, qui Criticæ Sacræ instrumenta vel in primis necessaria, eaque haud ita magno dispendio comparanda procuraverimus.

Sed de instituto nostro, quid et quale sit, pauca aliquando dicenda.

I. EXEMPLAR GRÆCUM adhibuimus, ad mentem Georgii Christiani Knappii, et Johannis Severini Vateri, expressum: quorum ille Novum Testamentum Halæ Saxonum anno Christi 1797, dein 1813, postremò 1824, typis mandavit; hic semel ibidem edidit, anno 1824. In his editionibus exornandis, non modò miram textûs integritatem assecuti sunt Viri illi egregii, sed novâ etiam verborum et sententiarum distinctione multum lucis ad veram Scriptorum Sacrorum interpretationem attulerunt.

II. Huic it comes VERSIO SYRIACA, ad istam editionem descripta, quam, impensis Societatis Biblicæ, suo autem opere atque labore, recognovit atque in lucem emisit Vir Reverendus, quin et nemini in hujusmodi studiis secundus, Samuelis Lee, Arabicæ apud Cantabrigienses Professor. Hanc præ cæteris omnibus editionem collaudat Criticus ille in re sacrâ eruditissimus, Johan. David. Michaelis; utpotè quæ ad sensum locorum difficiliorum percipiendum

plurimum

plurimum faciat. Summos proculdubiò sibi ipsa vindicat antiquitatis honores, quum constet inter omnes eam ante annum Redemptionis ducentesimum fuisse factam.

III. Subsequitur VERSIO LATINA, quod aiunt, VULGATA, in imam paginam disposita: quam profectò non eo prorsus respuendam censuimus, quod Pontificiis commentis aliquandò blandiatur; quippe quæ, maximam partem fida atque sincera, sola juris sit apud ecclesias Romanas indubitati.—Textum, a SEXTO V., P. M., recensitum; editionem verò a JOHANNE MORETO, Antverpiæ, anno 1603, in lucem prolatam, secuti sumus.

Denique, ut quantùm in Sacro Textu emendando profecerint viri amplissimi ob oculos ponatur, APPENDICEM habes; cui inest—

1. Delectus LECTIONUM in Testamento Græco VARIANTIUM præcipuarum; quas summâ curâ congessit, et Criticorum Testimoniis firmavit, J. S. VATERUS, S. T. P.; cui accedit etiam Compendium Subsidiorum Criticorum, ab eodem concinnatum: quibus perlectis, quid sit de singulis Lectionibus statuendum videbitur.

2. Delectum et in VERSIONE SYRIACA VARIANTIUM expectare licebit, tum quum cæteros quoque Novi Testamenti libros, (modò hæc incepta nostra æquo et benevolo animo exceperint viri docti,) ad eandem normam impressos, edituri accingemur.

Hæc sunt, amice Lector, quæ de instituto nostro habuimus præmonenda. Nos autem quantùm vel temporis vel laboris in hoc opusculum impenderimus non pœnitebit, siquid omninò ad utilitatem eorum, qui rectam Sacræ Scripturæ intelligentiam appetunt, profectum fuerit. Vale.

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ
ܟܪܘܙܘܬܐ ܕܡܬܝ ܫܠܝܚܐ ܀

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

ΚΕΦ. α'.

ΒΙΒΛΟΣ γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ
2 Δαυῒδ, υἱοῦ Ἀβραάμ. Ἀβραὰμ ἐγέννησε
τὸν Ἰσαάκ· Ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ·
Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς
3 ἀδελφοὺς αὐτοῦ. Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν
Φαρὲς καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς Θάμαρ· Φαρὲς
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐσρώμ. Ἐσρὼμ δὲ ἐγέννησε
4 τὸν Ἀράμ· Ἀρὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμινα-
δάβ. Ἀμιναδὰβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ναασσών·
5 Ναασσὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών. Σαλ-
μὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Βοὸζ ἐκ τῆς Ῥαχάβ·
Βοὸζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὠβὴδ ἐκ τῆς Ῥούθ.
6 Ὠβὴδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί· Ἰεσσαὶ δὲ
ἐγέννησε τὸν Δαυῒδ τὸν βασιλέα. Δαυῒδ δὲ
ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς
7 τοῦ Οὐρίου· Σολομὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Ῥο-
βοάμ. Ῥοβοὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιά·
8 Ἀβιὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά. Ἀσὰ δὲ ἐγέν-
νησε τὸν Ἰωσαφάτ· Ἰωσαφὰτ δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἰωράμ. Ἰωρὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀζίαν·
9 Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωάθαμ. Ἰωάθαμ
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἄχαζ· Ἄχαζ δὲ ἐγέννησε
10 τὸν Ἐζεκίαν. Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν Μα-
νασσῆ· Μανασσῆς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμών.
11 Ἀμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσίαν· Ἰωσίας δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐ-
12 τοῦ, ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. Μετὰ
δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος, Ἰεχονίας

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܐ ܀

*ܟܬܒܐ ܕܝܠܝܕܘܬܗ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ: ܒܪܗ
ܕܕܘܝܕ ܒܪܗ ܕܐܒܪܗܡ. *ܐܒܪܗܡ ܐܘܠܕ ܠܐܝܣܚܩ. 2
ܐܝܣܚܩ ܐܘܠܕ ܠܝܥܩܘܒ. ܝܥܩܘܒ ܐܘܠܕ
ܠܝܗܘܕܐ ܘܠܐܚܘܗܝ. *ܝܗܘܕܐ ܐܘܠܕ ܠܦܪܨ 3
ܘܠܙܪܚ ܡܢ ܬܡܪ. ܦܪܨ ܐܘܠܕ ܠܚܨܪܘܢ. ܚܨܪܘܢ
ܐܘܠܕ ܠܐܪܡ. *ܐܪܡ ܐܘܠܕ ܠܥܡܝܢܕܒ. ܥܡܝܢܕܒ 4
ܐܘܠܕ ܠܢܚܫܘܢ. ܢܚܫܘܢ ܐܘܠܕ ܠܣܠܡܘܢ.
*ܣܠܡܘܢ ܐܘܠܕ ܠܒܥܙ ܡܢ ܪܚܒ. ܒܥܙ ܐܘܠܕ 5
ܠܥܘܒܝܕ ܡܢ ܪܥܘܬ. ܥܘܒܝܕ ܐܘܠܕ ܠܐܝܫܝ.
*ܐܝܫܝ ܐܘܠܕ ܠܕܘܝܕ ܡܠܟܐ. ܕܘܝܕ ܐܘܠܕ 6
ܠܫܠܝܡܘܢ ܡܢ ܐܢܬܬܗ ܕܐܘܪܝܐ. *ܫܠܝܡܘܢ ܐܘܠܕ 7
ܠܪܚܒܥܡ. ܪܚܒܥܡ ܐܘܠܕ ܠܐܒܝܐ. ܐܒܝܐ ܐܘܠܕ
ܠܐܣܐ. *ܐܣܐ ܐܘܠܕ ܠܝܗܘܫܦܛ. ܝܗܘܫܦܛ 8
ܐܘܠܕ ܠܝܘܪܡ. ܝܘܪܡ ܐܘܠܕ ܠܥܘܙܝܐ. *ܥܘܙܝܐ 9
ܐܘܠܕ ܠܝܘܬܡ. ܝܘܬܡ ܐܘܠܕ ܠܐܚܙ. ܐܚܙ ܐܘܠܕ
ܠܚܙܩܝܐ. *ܚܙܩܝܐ ܐܘܠܕ ܠܡܢܫܐ. ܡܢܫܐ ܐܘܠܕ 10
ܠܐܡܘܢ. ܐܡܘܢ ܐܘܠܕ ܠܝܘܫܝܐ. *ܝܘܫܝܐ ܐܘܠܕ 11
ܠܝܘܟܢܝܐ ܘܠܐܚܘܗܝ ܒܓܠܘܬܐ ܕܒܒܠ ܀ *ܡܢ 12
ܒܬܪ ܓܠܘܬܐ ܕܝܢ ܕܒܒܠ. ܝܘܟܢܝܐ ܐܘܠܕ

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. I.

LIBER generationis Jesu Christi filii David, filii Abra-
2 ham. Abraham genuit Isaac. Isaac autem genuit Jacob.
3 Jacob autem genuit Judam, et fratres ejus. Judas autem
genuit Phares, et Zaram de Thamar. Phares autem ge-
4 nuit Esron. Esron autem genuit Aram. Aram autem
genuit Aminadab. Aminadab autem genuit Naasson.
5 Naasson autem genuit Salmon. Salmon autem genuit
Booz de Rahab. Booz autem genuit Obed ex Ruth.
Obed autem genuit Jesse. Jesse autem genuit David
6 regem. David autem rex genuit Salomonem ex ea,
quæ fuit Uriæ. Salomon autem genuit Roboam. Ro- 7
boam autem genuit Abiam. Abias autem genuit Asa.
Asa autem genuit Josaphat. Josaphat autem genuit 8
Joram. Joram autem genuit Oziam. Ozias autem ge- 9
nuit Joatham. Joatham autem genuit Achaz. Achaz
autem genuit Ezechiam. Ezechias autem genuit Ma- 10
nassen. Manasses autem genuit Amon. Amon autem
genuit Josiam. Josias autem genuit Jechoniam, et fra- 11
tres ejus in transmigratione Babylonis. Et post trans- 12
migrationem Babylonis: Jechonias genuit Salathiel.

ἐγέννησε τὸν Σαλαθιήλ· Σαλαθιὴλ δὲ ἐγέν-
13 νησε τὸν Ζοροβάβελ. Ζοροβάβελ δὲ ἐγέν-
νησε τὸν Ἀβιούδ· Ἀβιοὺδ δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἐλιακείμ. Ἐλιακεὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν
14 Ἀζώρ· Ἀζὼρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ. Σα-
δὼκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχείμ· Ἀχεὶμ δὲ
15 ἐγέννησε τὸν Ἐλιούδ. Ἐλιοὺδ δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἐλεάζαρ· Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ματθάν. Ματθὰν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ·
16 Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα
Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος
17 Χριστός. Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ
Ἀβραὰμ ἕως Δαυῒδ, γενεαὶ δεκατέσσαρες·
καὶ ἀπὸ Δαυῒδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυ-
λῶνος, γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ τῆς
μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ,
γενεαὶ δεκατέσσαρες.

18 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γένεσις οὕτως
ἦν. Μνηστευθείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ
Μαρίας τῷ Ἰωσὴφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς,
εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος ἁγίου.
19 Ἰωσὴφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ
θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη
20 λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ
ἐνθυμηθέντος, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου κατ'
ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ, λέγων· Ἰωσὴφ, υἱὸς
Δαυῒδ, μὴ φοβηθῇς παραλαβεῖν Μαριὰμ
τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν,
21 ἐκ Πνεύματός ἐστιν ἁγίου· τέξεται δὲ
υἱὸν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν·
αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν
22 ἁμαρτιῶν αὐτῶν. (Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν,
ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ

ܠܫܠܬܐܝܠ. ܫܠܬܐܝܠ ܐܘܠܕ ܠܙܘܪܒܒܠ.
*ܙܘܪܒܒܠ ܐܘܠܕ ܠܐܒܝܘܕ: ܐܒܝܘܕ ܐܘܠܕ 13
ܠܐܠܝܩܝܡ. ܐܠܝܩܝܡ ܐܘܠܕ ܠܥܙܘܪ. *ܥܙܘܪ 14
ܐܘܠܕ ܠܨܕܘܩ. ܨܕܘܩ ܐܘܠܕ ܠܐܟܝܢ. ܐܟܝܢ ܐܘܠܕ
ܠܐܠܝܘܕ. *ܐܠܝܘܕ ܐܘܠܕ ܠܐܠܝܥܙܪ. ܐܠܝܥܙܪ 15
ܐܘܠܕ ܠܡܬܢ. ܡܬܢ ܐܘܠܕ ܠܝܥܩܘܒ.
*ܝܥܩܘܒ ܐܘܠܕ ܠܝܘܣܦ ܓܒܪܗ ܕܡܪܝܡ: 16
ܕܡܢܗ ܐܬܝܠܕ ܝܫܘܥ ܕܡܬܩܪܐ ܡܫܝܚܐ ✣
*ܟܠܗܝܢ ܗܟܝܠ ܫܪܒܢ ܡܢ ܐܒܪܗܡ ܥܕܡܐ 17
ܠܕܘܝܕ ܫܪܒܢ ܐܪܒܥܣܪ. ܘܡܢ ܕܘܝܕ ܥܕܡܐ
ܠܓܠܘܬܐ ܕܒܒܠ ܫܪܒܢ ܐܪܒܥܣܪ. ܘܡܢ
ܓܠܘܬܐ ܕܒܒܠ ܥܕܡܐ ܠܡܫܝܚܐ ܫܪܒܢ
ܐܪܒܥܣܪ ✣

*ܝܠܝܕܘܬܗ ܕܝܢ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܗܟܢܐ ܗܘܬ. ܟܕ 18
ܡܟܝܪܐ ܗܘܬ ܡܪܝܡ ܐܡܗ ܠܝܘܣܦ ܥܕܠܐ
ܢܫܬܘܬܦܘܢ ܐܫܬܟܚܬ ܒܛܢܐ ܡܢ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ.
*ܝܘܣܦ ܕܝܢ ܒܥܠܗ ܟܐܢܐ ܗܘܐ. ܘܠܐ ܨܒܐ 19
ܕܢܦܪܣܝܗ. ܘܐܬܪܥܝ. ܕܒܛܘܫܝܐ ܢܫܪܝܗ.
*ܟܕ ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܐܬܪܥܝ. ܐܬܚܙܝ ܠܗ ܡܠܐܟܗ 20
ܕܡܪܝܐ ܒܚܠܡܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܝܘܣܦ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ:
ܠܐ ܬܕܚܠ ܠܡܣܒ ܠܡܪܝܡ ܐܢܬܬܟ. ܗܘ ܓܝܪ
ܕܡܬܝܠܕ ܒܗ ܡܢ ܪܘܚܐ ܗܘ ܕܩܘܕܫܐ. *ܬܐܠܕ 21
ܕܝܢ ܒܪܐ ܘܬܩܪܐ ܫܡܗ ܝܫܘܥ. ܗܘ ܓܝܪ ܢܚܝܗ
ܠܥܡܗ ܡܢ ܚܛܗܝܗܘܢ. *ܗܕܐ ܕܝܢ ܟܠܗ 22
ܗܘܬ: ܕܢܬܡܠܐ ܡܕܡ ܕܐܬܐܡܪ ܡܢ ܡܪܝܐ ܒܝܕ

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. I.

13 Salathiel autem genuit Zorobabel. Zorobabel autem
genuit Abiud. Abiud autem genuit Eliacim. Elia-
14 cim autem genuit Azor. Azor autem genuit Sadoc.
Sadoc autem genuit Achim. Achim autem genuit
15 Eliud. Eliud autem genuit Eleazar. Eleazar autem
16 genuit Mathan. Mathan autem genuit Jacob. Jacob
autem genuit Joseph, virum Mariæ, de qua natus est
17 Jesus, qui vocatur Christus. Omnes itaque generationes
ab Abraham usque ad David, generationes quatuorde-
cim: et a David usque ad transmigrationem Babylonis,
generationes quatuordecim: et a transmigratione Baby-
lonis usque ad Christum, generationes quatuordecim.

Christi autem generatio sic erat: Cùm esset despon- 18
sata mater ejus Maria Joseph, antequam convenirent,
inventa est in utero habens de Spiritu sancto. Joseph 19
autem vir ejus cùm esset justus, et nollet eam tradu-
cere: voluit occultè dimittere eam. Hæc autem eo co- 20
gitante, ecce angelus Domini apparuit in somnis ei,
dicens: Joseph fili David, noli timere accipere Mariam
conjugem tuam: quod enim in ea natum est, de Spiritu
sancto est. Pariet autem filium: et vocabis nomen 21
ejus Jesum: ipse enim salvum faciet populum suum a
peccatis eorum. Hoc autem totum factum est, ut 22
adimpleretur quod dictum est a Domino per Prophetam,

23 τοῦ προφήτου, λέγοντος· "Ἰδοὺ, ἡ παρθένος
ἐν γαστρὶ ἕξει, καὶ τέξεται υἱὸν, καὶ κα-
λέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ·" ὅ
ἐστι μεθερμηνευόμενον, μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός.)
24 Διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου,
ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος
Κυρίου· καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ·
25 καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν, ἕως οὗ ἔτεκε τὸν
υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐκάλεσε τὸ
ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

ΚΕΦ. β΄.

Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ
τῆς Ἰουδαίας, ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βα-
σιλέως, ἰδοὺ, μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγέ-
2 νοντο εἰς Ἱεροσόλυμα, λέγοντες· Ποῦ ἐστιν
ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἴδομεν
γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ
3 ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. Ἀκούσας δὲ
Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη, καὶ πᾶσα
4 Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ· καὶ συναγαγὼν
πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς
τοῦ λαοῦ, ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν, ποῦ ὁ
5 Χριστὸς γεννᾶται. Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ·
Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτω γὰρ
6 γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου· "Καὶ σὺ
Βηθλεὲμ, γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη
εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ γὰρ
ἐξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν
7 λαόν μου, τὸν Ἰσραήλ." Τότε Ἡρώδης λά-
θρα καλέσας τοὺς μάγους, ἠκρίβωσε παρ'
αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος·
8 καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ, εἶπε·
Πορευθέντες, ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ
παιδίου· ἐπὰν δὲ εὕρητε, ἀπαγγείλατέ

ܢܒܝܐ : ܕܗܐ ܒܬܘܠܬܐ ܬܒܛܢ ܘܬܐܠܕ ܒܪܐ : 23
ܘܢܩܪܘܢ ܫܡܗ ܥܡܢܘܐܝܠ . ܕܡܬܦܫܩ ܥܡܢ
ܐܠܗܢ ܀ ܟܕ ܩܡ ܕܝܢ ܝܘܣܦ ܡܢ ܫܢܬܗ : ܥܒܕ 24
ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܠܗ ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ . ܘܕܒܪܗ
ܠܐܢܬܬܗ . ܘܠܐ ܝܕܥܗ ܥܕܡܐ ܕܝܠܕܬܗ ܠܒܪܗ 25
ܒܘܟܪܐ ܘܩܪܬ ܫܡܗ ܝܫܘܥ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܒ ܀

ܟܕ ܕܝܢ ܐܬܝܠܕ ܝܫܘܥ ܒܒܝܬܠܚܡ ܕܝܗܘܕܐ :
ܒܝܘܡܝ ܗܪܘܕܣ ܡܠܟܐ . ܐܬܘ ܡܓܘܫܐ ܡܢ
ܡܕܢܚܐ ܠܐܘܪܫܠܡ ܘܐܡܪܝܢ . ܐܝܟܘ ܡܠܟܐ 2
ܕܝܗܘܕܝܐ ܕܐܬܝܠܕ : ܚܙܝܢ ܓܝܪ ܟܘܟܒܗ ܒܡܕܢܚܐ
ܘܐܬܝܢ ܠܡܣܓܕ ܠܗ . ܫܡܥ ܕܝܢ ܗܪܘܕܣ 3
ܡܠܟܐ ܘܐܬܬܙܝܥ . ܘܟܠܗ ܐܘܪܫܠܡ ܥܡܗ .
ܘܟܢܫ ܟܠܗܘܢ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ ܕܥܡܐ 4
ܘܡܫܬܐܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܕܐܝܟܐ ܡܬܝܠܕ ܡܫܝܚܐ .
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܒܒܝܬܠܚܡ ܕܝܗܘܕܐ . ܗܟܢܐ 5
ܓܝܪ ܟܬܝܒ ܒܢܒܝܐ : ܐܦ ܐܢܬܝ ܒܝܬܠܚܡ 6
ܕܝܗܘܕܐ : ܠܐ ܗܘܝܬܝ ܒܨܝܪܐ ܒܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ .
ܡܢܟܝ ܓܝܪ ܢܦܘܩ ܡܠܟܐ : ܕܗܘ ܢܪܥܝܘܗܝ
ܠܥܡܝ ܐܝܣܪܝܠ : ܗܝܕܝܢ ܗܪܘܕܣ ܒܛܘܫܝܐ 7
ܩܪܐ ܠܡܓܘܫܐ ܘܝܠܦ ܡܢܗܘܢ . ܒܐܝܢܐ ܙܒܢܐ
ܐܬܚܙܝ ܠܗܘܢ ܟܘܟܒܐ . ܘܫܕܪ ܐܢܘܢ ܠܒܝܬܠܚܡ 8
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܐܙܠܘ ܒܥܘ ܥܠ ܛܠܝܐ
ܒܚܦܝܛܐܝܬ ܘܡܐ ܕܐܫܟܚܬܘܢܝܗܝ ܬܘ ܚܘܘܢܝ .

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. I. II.

23 dicentem: Ecce virgo in utero habebit, et pariet
filium: et vocabunt nomen ejus Emmanuel, quod
24 est interpretatum Nobiscum Deus. Exurgens autem
Joseph a somno, fecit sicut præcepit ei angelus Domini,
25 et accepit conjugem suam. Et non cognoscebat eam donec
peperit filium suum primogenitum: et vocavit nomen ejus
Jesum.

CAP. II.

Cum ergo natus esset Jesus in Bethlehem Juda in
diebus Herodis regis, ecce Magi ab oriente venerunt Ie-
2 rosolymam, dicentes: Ubi est qui natus est rex Judæo-
rum? vidimus enim stellam ejus in oriente, et venimus
adorare eum. Audiens autem Herodes rex, turbatus 3
est, et omnis Ierosolyma cum illo. Et congregans om- 4
nes principes sacerdotum, et Scribas populi, sciscitabatur
ab eis ubi Christus nasceretur. At illi dixerunt ei: 5
In Bethlehem Judæ: sic enim scriptum est per Pro-
phetam: Et tu Bethlehem terra Juda, nequaquam mi- 6
nima es in principibus Juda: ex te enim exiet dux, qui
regat populum meum Israel. Tunc Herodes clam voca- 7
tis Magis diligenter didicit ab eis tempus stellæ, quæ ap-
paruit eis: et mittens illos in Bethlehem, dixit: Ite, 8
et interrogate diligenter de puero: et cùm inveneritis,

μοι, ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ.
9 Οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως, ἐπορεύ-
θησαν· καὶ ἰδοὺ, ὁ ἀστὴρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ
ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτοὺς, ἕως ἐλθὼν ἔστη
10 ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. Ἰδόντες δὲ τὸν
ἀστέρα, ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα·
11 καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, εἶδον τὸ παιδίον
μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πε-
σόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες
τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν, προσήνεγκαν αὐτῷ
δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν.
12 Καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ, μὴ ἀνα-
κάμψαι πρὸς Ἡρώδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀν-
εχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.
13 Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ, ἄγγελος
Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσὴφ, λέ-
γων· Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ
τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον,
καὶ ἴσθι ἐκεῖ, ἕως ἂν εἴπω σοί· μέλλει γὰρ
Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον, τοῦ ἀπολέσαι
14 αὐτό. Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον
καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς, καὶ ἀνεχώ-
15 ρησεν εἰς Αἴγυπτον· Καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς
τελευτῆς Ἡρώδου· ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν
ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος·
Hos. xi. 1. "Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου."
16 Τότε Ἡρώδης ἰδὼν, ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν
μάγων, ἐθυμώθη λίαν· καὶ ἀποστείλας ἀνεῖλε
πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ καὶ ἐν
πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, ἀπὸ διετοῦς καὶ
κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον, ὃν ἠκρίβωσε παρὰ
17 τῶν μάγων. Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ
Jer. xxxi. 15. 18 Ἱερεμίου τοῦ προφήτου, λέγοντος· "Φωνὴ
ἐν Ῥαμᾶ ἠκούσθη, θρῆνος καὶ κλαυθμὸς καὶ

ܕܐܦ ܐܢܐ ܐܙܠ ܐܣܓܘܕ ܠܗ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ 9
ܫܡܥܘ ܡܢ ܡܠܟܐ ܐܙܠܘ. ܘܗܐ ܟܘܟܒܐ ܗܘ ܕܚܙܘ
ܒܡܕܢܚܐ ܐܙܠ ܗܘܐ ܩܕܡܝܗܘܢ ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ ܩܡ
ܠܥܠ ܡܢ ܐܝܟܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܛܠܝܐ. ܟܕ ܕܝܢ 10
ܚܙܐܘܗܝ ܠܟܘܟܒܐ: ܚܕܝܘ ܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ ܛܒ.
ܘܥܠܘ ܠܒܝܬܐ ܘܚܙܐܘܗܝ ܠܛܠܝܐ ܥܡ ܡܪܝܡ 11
ܐܡܗ. ܘܢܦܠܘ ܣܓܕܘ ܠܗ. ܘܦܬܚܘ ܣܝܡܬܗܘܢ
ܘܩܪܒܘ ܠܗ ܩܘܪܒܢܐ. ܕܗܒܐ ܘܡܘܪܐ ܘܠܒܘܢܬܐ.
ܘܐܬܚܙܝ ܠܗܘܢ ܒܚܠܡܐ. ܕܠܐ ܢܗܦܟܘܢ ܠܘܬ 12
ܗܪܘܕܣ. ܘܒܐܘܪܚܐ ܐܚܪܬܐ ܐܙܠܘ ܠܐܬܪܗܘܢ ܀
ܟܕ ܕܝܢ ܐܙܠܘ: ܐܬܚܙܝ ܡܠܐܟܐ ܕܡܪܝܐ ܒܚܠܡܐ 13
ܠܝܘܣܦ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܩܘܡ ܕܒܪ ܠܛܠܝܐ ܘܠܐܡܗ
ܘܥܪܘܩ ܠܡܨܪܝܢ. ܘܗܘܝ ܬܡܢ ܥܕܡܐ ܕܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟ. ܥܬܝܕ ܗܘ ܓܝܪ ܗܪܘܕܣ ܠܡܒܥܝܗ
ܠܛܠܝܐ. ܐܝܟ ܕܢܘܒܕܝܘܗܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܩܡ 14
ܕܒܪܗ ܠܛܠܝܐ ܘܠܐܡܗ ܒܠܠܝܐ ܘܥܪܩ
ܠܡܨܪܝܢ. ܘܗܘܐ ܬܡܢ ܥܕܡܐ ܠܡܘܬܗ 15
ܕܗܪܘܕܣ. ܕܢܬܡܠܐ ܡܕܡ ܕܐܬܐܡܪ ܡܢ ܡܪܝܐ
ܒܢܒܝܐ ܕܐܡܪ: ܕܡܢ ܡܨܪܝܢ ܩܪܝܬ ܠܒܪܝ.
ܗܝܕܝܢ ܗܪܘܕܣ ܟܕ ܚܙܐ ܕܐܬܒܙܚ ܡܢ ܡܓܘܫܐ: 16
ܐܬܚܡܬ ܛܒ: ܘܫܕܪ ܩܛܠ ܛܠܝܐ ܟܠܗܘܢ
ܕܒܒܝܬ ܠܚܡ ܘܒܟܠܗܘܢ ܬܚܘܡܝܗ. ܡܢ ܒܪ
ܬܪܬܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܬܚܬ: ܐܝܟ ܙܒܢܐ ܕܐܬܚܦܛ ܡܢ
ܡܓܘܫܐ. ܗܝܕܝܢ ܐܬܡܠܝ ܡܕܡ ܕܐܬܐܡܪ 17
ܒܝܕ ܐܪܡܝܐ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ. ܩܠܐ ܐܫܬܡܥ ܒܪܡܬܐ: 18

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. II.

9 renunciate mihi, ut et ego veniens adorem eum. Qui
cùm audissent regem, abierunt: et ecce stella, quam
viderant in oriente, antecedebat eos, usquedum veniens
10 staret supra, ubi erat puer. Videntes autem stellam
11 gavisi sunt gaudio magno valde. Et intrantes domum,
invenerunt puerum cum Maria matre ejus, et prociden-
tes adoraverunt eum: et apertis thesauris suis obtule-
12 runt ei munera, aurum, thus, et myrrham. Et responso
accepto in somnis ne redirent ad Herodem, per aliam
viam reversi sunt in regionem suam.
13 Quicùm recessissent, ecce angelus Domini apparuit in
somnis Joseph, dicens: Surge, et accipe puerum, et ma-
trem ejus, et fuge in Ægyptum, et esto ibi usque dum di-
cam tibi. Futurum est enim ut Herodes quærat puerum
ad perdendum eum. Qui consurgens accepit puerum, et 14
matrem ejus nocte, et secessit in Ægyptum: et erat ibi 15
usque ad obitum Herodis: ut adimpleretur quod dictum
est a Domino per Prophetam, dicentem: Ex Ægypto vo-
cavi filium meum. Tunc Herodes videns quoniam illusus 16
esset a Magis, iratus est valde, et mittens occidit omnes
pueros, qui erant in Bethlehem, et in omnibus finibus
ejus, a bimatu et infra, secundùm tempus, quod exquisi-
erat a Magis. Tunc adimpletum est quod dictum est 17
per Jeremiam prophetam, dicentem: Vox in Rama 18

ὀδυρμὸς πολύς· Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα
αὐτῆς· καὶ οὐκ ἤθελε παρακληθῆναι, ὅτι
19 οὐκ εἰσί." Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου,
ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ φαίνεται
20 τῷ Ἰωσὴφ ἐν Αἰγύπτῳ, λέγων· Ἐγερθεὶς
παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ,
καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραήλ· τεθνήκασι
γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου.
21 Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ
τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσ-
22 ραήλ. Ἀκούσας δὲ, ὅτι Ἀρχέλαος βασι-
λεύει ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρώδου τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν· χρη-
ματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ
23 μέρη τῆς Γαλιλαίας. Καὶ ἐλθὼν κατῴ-
κησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ· ὅπως
πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν, ὅτι
Ναζωραῖος κληθήσεται.

ΚΕΦ. γ'.

Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγί-
νεται Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς, κηρύσσων ἐν τῇ
2 ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας, καὶ λέγων· Μετα-
νοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρα-
3 νῶν. Οὗτος γάρ ἐστιν, ὁ ῥηθεὶς ὑπὸ Ἡσαΐου
τοῦ προφήτου, λέγοντος· "Φωνὴ βοῶντος ἐν
τῇ ἐρήμῳ· Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου,
4 εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ." Αὐ-
τὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχε τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ
ἀπὸ τριχῶν καμήλου, καὶ ζώνην δερμα-
τίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ· ἡ δὲ τροφὴ αὐ-
5 τοῦ ἦν ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον. Τότε
ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα, καὶ
πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ πᾶσα ἡ περίχω-
6 ρος τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ

ܒܟܝܐ ܘܐܠܝܐ ܣܓܝܐܐ. ܪܚܝܠ ܒܟܝܐ ܥܠ ܒܢܝܗ̈:
ܘܠܐ ܨܒܝܐ ܠܡܬܒܝܐܘ ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܝܬܝܗܘܢ܀
ܟܕ ܡܝܬ ܕܝܢ ܗܪܘܕܤ ܡܠܟܐ: ܐܬܚܙܝ ܡܠܐܟܐ 19
ܕܡܪܝܐ ܒܚܠܡܐ ܠܝܘܣܦ ܒܡܨܪܝܢ. ܘܐܡܪ 20
ܠܗ. ܩܘܡ ܕܒܪ ܠܛܠܝܐ ܘܠܐܡܗ: ܘܙܠ ܠܐܪܥܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ. ܡܝܬܘ ܠܗܘܢ ܓܝܪ ܗܢܘܢ ܕܒܥܝܢ ܗܘܘ
ܢܦܫܗ ܕܛܠܝܐ. ܘܩܡ ܝܘܣܦ ܕܒܪ ܠܛܠܝܐ 21
ܘܠܐܡܗ: ܘܐܬܐ ܠܐܪܥܐ ܕܐܝܣܪܝܠ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܫܡܥ 22
ܕܐܪܟܠܐܘܤ ܗܘܐ ܡܠܟܐ ܒܝܗܘܕ: ܚܠܦ ܗܪܘܕܤ
ܐܒܘܗܝ. ܕܚܠ ܕܢܐܙܠ ܠܬܡܢ. ܘܐܬܚܙܝ ܠܗ
ܒܚܠܡܐ ܕܢܐܙܠ ܠܐܬܪܐ ܕܓܠܝܠܐ. ܘܐܬܐ ܥܡܪ 23
ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܢܨܪܬ. ܐܝܟ ܕܢܬܡܠܐ ܡܕܡ
ܕܐܬܐܡܪ ܒܢܒܝܐ ܕܢܨܪܝܐ ܢܬܩܪܐ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܓ ܀

ܒܗܘܢ ܕܝܢ ܒܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ: ܐܬܐ ܝܘܚܢܢ
ܡܥܡܕܢܐ. ܘܡܟܪܙ ܗܘܐ ܒܡܕܒܪܐ ܕܝܗܘܕ.
ܘܐܡܪ. ܬܘܒܘ. ܩܪܒܬ ܠܗ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. 2
ܗܢܘ ܓܝܪ ܗܘ ܕܐܬܐܡܪ ܒܝܕ ܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ: ܩܠܐ 3
ܕܩܪܐ ܒܡܕܒܪܐ: ܛܝܒܘ ܐܘܪܚܗ ܕܡܪܝܐ ܘܐܫܘܘ
ܫܒܝܠܘܗܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܘܚܢܢ: ܐܝܬ ܗܘܐ 4
ܠܗ ܠܒܘܫܗ ܕܣܥܪܐ ܕܓܡܠܐ. ܘܐܣܪ ܙܩܪܐ ܕܡܫܟܐ ܥܠ
ܚܨܘܗܝ. ܘܡܐܟܘܠܬܗ ܩܡܨܐ ܘܕܒܫܐ ܕܒܪܐ܀
ܗܝܕܝܢ ܢܦܩܐ ܗܘܬ ܠܘܬܗ ܐܘܪܫܠܡ ܘܟܠܗ 5
ܝܗܘܕ. ܘܟܠܗ ܐܬܪܐ ܕܚܕܪܝܗ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܘܡܬܥܡܕܝܢ 6

audita est ploratus, et ululatus multus: Rachel plorans
19 filios suos, et noluit consolari, quia non sunt. Defuncto
autem Herode, ecce angelus Domini apparuit in som-
20 nis Joseph in Ægypto, dicens: Surge, et accipe puerum,
et matrem ejus, et vade in terram Israel: defuncti
21 sunt enim, qui quærebant animam pueri. Qui consur-
gens, accepit puerum, et matrem ejus, et venit in terram
22 Israel. Audiens autem quòd Archelaus regnaret in Judæa
pro Herode patre suo, timuit illò ire: et admonitus in
23 somnis, secessit in partes Galilææ. Et veniens habitavit
in civitate, quæ vocatur Nazareth: ut adimpleretur quod
dictum est per Prophetas: Quoniam Nazaræus vocabitur.

CAP. III.

In diebus autem illis venit Joannes Baptista prædicans
in deserto Judææ, et dicens: Pœnitentiam agite: ap- 2
propinquavit enim regnum cœlorum. Hic est enim, qui 3
dictus est per Isaiam prophetam, dicentem: Vox cla-
mantis in deserto: Parate viam Domini: rectas facite
semitas ejus. Ipse autem Joannes habebat vestimentum 4
de piliis camelorum, et zonam pelliceam circa lumbos suos:
esca autem ejus erat locustæ, et mel silvestre. Tunc 5
exibat ad eum Ierosolyma, et omnis Judæa, et omnis
regio circa Jordanem; et baptizabantur ab eo in Jordane, 6

Ἰορδάνῃ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς
7 ἁμαρτίας αὐτῶν. Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν
Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ
τὸ βάπτισμα αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς· Γεννή-
ματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν
8 ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; Ποιήσατε οὖν
9 [1]καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας· καὶ μὴ δόξητε
λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· Πατέρα ἔχομεν τὸν
Ἀβραάμ. Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι δύναται
ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα
10 τῷ Ἀβραάμ. Ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς
τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δέν-
δρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται,
11 καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. Ἐγὼ μὲν βαπ-
τίζω ὑμᾶς ἐν ὕδατι, εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ
ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ἰσχυρότερός μου ἐστὶν,
οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστά-
σαι· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι
12 ἁγίῳ καὶ πυρί. Οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ
αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἅλωνα αὐτοῦ,
καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀπο-
θήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσ-
βέστῳ.
13 Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλι-
λαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην, τοῦ
14 βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰωάννης διε-
κώλυεν αὐτὸν, λέγων· Ἐγὼ χρείαν ἔχω ὑπὸ
15 σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρός με; Ἀπο-
κριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἄφες
ἄρτι· οὕτω γὰρ πρέπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι
πᾶσαν δικαιοσύνην. Τότε ἀφίησιν αὐτόν.
16 Καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ
ὕδατος· καὶ ἰδοὺ, ἀνεῴχθησαν αὐτῷ οἱ οὐρα-
νοὶ, καὶ εἶδε τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καταβαῖνον
17 ὡσεὶ περιστερὰν, καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν. Καὶ
ἰδοὺ, φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν, λέγουσα· "Οὗτός
ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς, ἐν ᾧ εὐδόκησα."

ܗܘܘ ܡܢܗ ܒܝܘܪܕܢܢ ܢܗܪܐ: ܟܕ ܡܘܕܝܢ
ܒܚܛܗܝܗܘܢ. ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܝܘܚܢܢ ܣܓܝܐܐ ܡܢ ܦܪܝܫܐ 7
ܘܡܢ ܙܕܘܩܝܐ ܕܐܬܝܢ ܠܡܥܡܕ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܝܠܕܐ ܕܐܟܕܢܐ: ܡܢܘ ܚܘܝܟܘܢ ܠܡܥܪܩ ܡܢ ܪܘܓܙܐ
ܕܥܬܝܕ. ܥܒܕܘ ܗܟܝܠ ܦܐܪܐ ܕܫܘܝܢ ܠܬܝܒܘܬܐ. 8
ܘܠܐ ܬܣܒܪܘܢ ܘܬܐܡܪܘܢ ܒܢܦܫܟܘܢ: ܕܐܒܐ ܐܝܬ 9
ܠܢ ܐܒܪܗܡ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܓܝܪ: ܕܡܫܟܚ
ܐܠܗܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܟܐܦܐ ܠܡܩܡܘ ܒܢܝܐ
ܠܐܒܪܗܡ. ܗܐ ܕܝܢ ܢܪܓܐ ܣܝܡ ܥܠ ܥܩܪܐ 10
ܕܐܝܠܢܐ. ܟܠ ܐܝܠܢܐ ܗܟܝܠ ܕܦܐܪܐ ܛܒܐ ܠܐ ܥܒܕ:
ܡܬܦܣܩ ܘܒܢܘܪܐ ܢܦܠ. ܐܢܐ ܡܥܡܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ 11
ܒܡܝܐ ܠܬܝܒܘܬܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܒܬܪܝ ܐܬܐ ܚܝܠܬܢ
ܗܘ ܡܢܝ. ܗܘ ܕܠܐ ܫܘܐ ܐܢܐ ܕܐܫܩܘܠ ܣܐܘܢܘܗܝ.
ܗܘ ܢܥܡܕܟܘܢ ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܘܒܢܘܪܐ.
ܗܘ ܕܪܦܫܐ ܒܐܝܕܗ ܘܡܕܟܐ ܐܕܪܘܗܝ. ܘܚܛܐ 12
ܟܢܫ ܠܐܘܨܪܘܗܝ: ܘܬܒܢܐ ܢܘܩܕ ܒܢܘܪܐ ܕܠܐ ܕܥܟܐ.
ܗܝܕܝܢ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܠܝܘܪܕܢܢ 13
ܠܘܬ ܝܘܚܢܢ ܕܢܥܡܕ ܡܢܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܘܚܢܢ 14
ܟܠܐ ܗܘܐ ܠܗ ܘܐܡܪ. ܐܢܐ ܣܢܝܩ ܐܢܐ ܕܡܢܟ
ܐܬܥܡܕ: ܘܐܢܬ ܠܘܬܝ ܐܬܝܬ: ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ 15
ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܫܒܘܩ ܗܫܐ. ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܝܐܐ
ܠܢ ܕܢܫܠܡ ܟܠܗ ܟܐܢܘܬܐ. ܘܗܝܕܝܢ ܫܒܩܗ.
ܟܕ ܥܡܕ ܕܝܢ ܝܫܘܥ: ܡܚܕܐ ܣܠܩ ܡܢ ܡܝܐ: 16
ܘܐܬܦܬܚܘ ܠܗ ܫܡܝܐ ܘܚܙܐ ܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܕܢܚܬܐ
ܐܝܟ ܝܘܢܐ ܘܐܬܬ ܥܠܘܗܝ. ܘܗܐ ܩܠܐ ܡܢ ܫܡܝܐ 17
ܕܐܡܪ: ܗܢܘ ܒܪܝ ܚܒܝܒܐ ܕܒܗ ܐܨܛܒܝܬ.

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. III.

7 confitentes peccata sua. Videns autem multos Pharisæ-
orum et Sadducæorum venientes ad baptismum suum,
dixit eis: Progenies viperarum, quis demonstravit vo-
8 bis fugere a ventura ira? Facite ergo fructum dignum
9 pœnitentiæ. Et ne velitis dicere intra vos: Patrem
habemus Abraham. dico enim vobis quoniam potens est
10 Deus de lapidibus istis suscitare filios Abrahæ. Jam enim
securis ad radicem arborum posita est. Omnis ergo arbor,
quæ non facit fructum bonum, excidetur, et in ignem
11 mittetur. Ego quidem baptizo vos in aqua in pœnitentiam:
qui autem post me venturus est, fortior me est, cujus
non sum dignus calceamenta portare: ipse vos baptizabit
in Spiritu sancto, et igni. Cujus ventilabrum in manu sua: 12
et permundabit aream suam: et congregabit triticum suum
in horreum, paleas autem comburet igni inextinguibili.
Tunc venit Jesus a Galilæa in Jordanem ad Joannem, 13
ut baptizaretur ab eo. Joannes autem prohibebat eum, di- 14
cens: Ego a te debeo baptizari, et tu venis ad me? Re- 15
spondens autem Jesus, dixit ei: Sine modò: sic enim decet
nos implere omnem justitiam. Tunc dimisit eum. Bapti- 16
zatus autem Jesus, confestim ascendit de aqua. et ecce
aperti sunt ei cœli: et vidit Spiritum Dei descendentem si-
cut columbam, et venientem super se. Et ecce vox de cœlis 17
dicens: Hic est filius meus dilectus, in quo mihi complacui.

ΚΕΦ. δ'.

Τοτε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον
ὑπὸ τοῦ Πνεύματος, πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ
2 διαβόλου. Καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσα-
ράκοντα καὶ νύκτας τεσσαράκοντα, ὕστερον
3 ἐπείνασε. Καὶ προσελθὼν αὐτῷ ὁ πειρά-
ζων, εἶπεν· Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ, ἵνα
4 οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται. Ὁ δὲ ἀπο-
κριθεὶς, εἶπε· Γέγραπται· "Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ
μόνῳ ζήσεται 'ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ
ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ."
5 Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς
τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἵστησιν αὐτὸν ἐπὶ τὸ
6 πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ· καὶ λέγει αὐτῷ· Εἰ
υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω· γέ-
γραπται γάρ· "Ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ
ἐντελεῖται περὶ σοῦ· καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί
σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα
7 σου." Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πάλιν γέ-
γραπται· "Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν
8 Θεόν σου." Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ
διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν, καὶ δείκνυσιν
αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου
9 καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτῷ·
Ταῦτα πάντα σοι δώσω, ἐὰν πεσὼν προσ-
10 κυνήσῃς μοι. Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ὕπαγε 'ὀπίσω μου, Σατανᾶ· γέγραπται γάρ·
"Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις, καὶ
11 αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις." Τότε ἀφίησιν
αὐτὸν ὁ διάβολος· καὶ ἰδοὺ, ἄγγελοι προσ-
ῆλθον καὶ διηκόνουν αὐτῷ.
12 Ἀκούσας δὲ [ὁ Ἰησοῦς] ὅτι Ἰωάννης
παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.
13 Καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρὲτ, ἐλθὼν κατῴ-
κησεν εἰς Καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܕ ܀

* ܗܝܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܬܕܒܪ ܡܢ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ
ܠܡܕܒܪܐ. ܕܢܬܢܣܐ ܡܢ ܐܟܠܩܪܨܐ. * ܘܨܡ 2
ܐܪܒܥܝܢ ܐܝܡܡܝܢ ܘܐܪܒܥܝܢ ܠܠܘܬܐ. ܐܚܪܝܬ ܕܝܢ
ܟܦܢ. * ܘܩܪܒ ܗܘ ܕܡܢܣܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢ ܒܪܗ 3
ܐܢܬ ܕܐܠܗܐ: ܐܡܪ ܕܗܠܝܢ ܟܐܦܐ ܢܗܘܝܢ ܠܚܡܐ.
* ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ. ܟܬܝܒ ܕܠܐ ܗܘܐ ܒܠܚܡܐ 4
ܒܠܚܘܕ ܚܐ ܒܪܢܫܐ. ܐܠܐ ܒܟܠ ܡܠܐ ܕܢܦܩܐ ܡܢ
ܦܘܡܗ ܕܐܠܗܐ. * ܗܝܕܝܢ ܕܒܪܗ ܐܟܠܩܪܨܐ 5
ܠܡܕܝܢܬ ܩܘܕܫܐ: ܘܐܩܝܡܗ ܥܠ ܟܢܦܐ
ܕܗܝܟܠܐ. * ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢ ܒܪܗ ܐܢܬ ܕܐܠܗܐ: 6
ܫܕܝ ܢܦܫܟ ܠܬܚܬ. ܟܬܝܒ ܓܝܪ ܕܠܡܠܐܟܘܗܝ
ܢܦܩܕ ܥܠܝܟ. ܘܥܠ ܐܝܕܝܗܘܢ ܢܫܩܠܘܢܟ: ܕܠܐ
ܬܬܩܦ ܒܟܐܦܐ ܪܓܠܟ. * ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. 7
ܬܘܒ ܟܬܝܒ: ܕܠܐ ܬܢܣܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ.
* ܬܘܒ ܕܒܪܗ ܐܟܠܩܪܨܐ ܠܛܘܪܐ ܕܪܡ ܛܒ. 8
ܘܚܘܝܗ ܟܠܗܝܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܥܠܡܐ
ܘܫܘܒܚܗܝܢ. * ܘܐܡܪ ܠܗ. ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܠܟ 9
ܐܬܠ ܐܢ ܬܦܠ ܬܣܓܘܕ ܠܝ. * ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ 10
ܝܫܘܥ. ܙܠ ܠܟ ܣܛܢܐ: ܟܬܝܒ ܓܝܪ ܕܠܡܪܝܐ
ܐܠܗܟ ܬܣܓܘܕ: ܘܠܗ ܠܚܘܕܘܗܝ ܬܦܠܘܚ.
* ܗܝܕܝܢ ܫܒܩܗ ܐܟܠܩܪܨܐ: ܘܗܐ ܡܠܐܟܐ ܩܪܒܘ 11
ܘܡܫܡܫܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܀
* ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܕܝܘܚܢܢ ܐܫܬܠܡ: ܫܢܐ 12
ܠܗ ܠܓܠܝܠܐ. * ܘܫܒܩܗ ܠܢܨܪܬ: ܘܐܬܐ ܥܡܪ 13
ܒܟܦܪܢܚܘܡ. ܕܥܠ ܝܕ ܝܡܐ. ܒܬܚܘܡܐ ܕܙܒܘܠܘܢ

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. IV.

CAP. IV.

Tunc Jesus ductus est in desertum a Spiritu, ut ten-
2 taretur a diabolo. Et cùm jejunasset quadraginta diebus,
3 et quadraginta noctibus, postea esuriit. Et accedens
tentator dixit ei: Si filius Dei es, dic ut lapides isti
4 panes fiant. Qui respondens dixit: Scriptum est: Non in
solo pane vivit homo, sed in omni verbo, quod procedit
5 de ore Dei. Tunc assumpsit eum diabolus in sanctam
6 civitatem, et statuit eum super pinnaculum templi; et
dixit ei: Si filius Dei es, mitte te deorsum. Scriptum
est enim: Quia angelis suis mandavit de te, et in ma-
nibus tollent te, ne fortè offendas ad lapidem pedem
tuum. Ait illi Jesus: Rursum scriptum est: Non ten- 7
tabis Dominum Deum tuum. Iterum assumpsit eum 8
diabolus in montem excelsum valde: et ostendit ei omnia
regna mundi, et gloriam eorum, et dixit ei: Hæc om- 9
nia tibi dabo, si cadens adoraveris me. Tunc dicit ei 10
Jesus: Vade Satana: scriptum est enim: Dominum
Deum tuum adorabis, et illi soli servies. Tunc reliquit 11
eum diabolus: et ecce angeli accesserunt, et ministra-
bant ei.

Cùm autem audisset Jesus quòd Joannes traditus esset, 12
secessit in Galilæam: et, relicta civitate Nazareth, venit, 13
et habitavit in Capharnaum maritima, in finibus Zabulon,

14 ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλείμ· ἵνα
πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προ-
15 φήτου, λέγοντος· "Γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ
Νεφθαλεὶμ ὁδὸν [1]θαλάσσης, πέραν τοῦ
16 Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν, ὁ λαὸς
ὁ καθήμενος ἐν σκότει, εἶδε φῶς μέγα· καὶ
τοῖς καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θα-
17 νάτου, φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς." Ἀπὸ τότε
ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν, καὶ λέγειν·
Μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν
οὐρανῶν.

Is. viii. 23. ix. 1.

18 Περιπατῶν δὲ [ὁ Ἰησοῦς] παρὰ τὴν θά-
λασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε δύο ἀδελ-
φούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον, καὶ
Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας
ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν
19 γὰρ ἁλιεῖς. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Δεῦτε
ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώ-
20 πων. Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα,
21 ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ προβὰς ἐκεῖθεν,
εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν
τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ
πατρὸς αὐτῶν, καταρτίζοντας τὰ δίκτυα
22 αὐτῶν· καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. Οἱ δὲ εὐ-
θέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα
αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ.

23 Καὶ περιῆγεν ὅλην τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰη-
σοῦς, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν,
καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασι-
λείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ
24 πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. Καὶ ἀπῆλ-
θεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν·
καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς
ἔχοντας, ποικίλαις νόσοις καὶ βασάνοις
συνεχομένους, καὶ δαιμονιζομένους, καὶ σε-

ܘܕܢܦܬܠܝ. * ܕܢܬܡܠܐ ܡܕܡ ܕܐܬܐܡܪ ܒܝܕ ܐܫܥܝܐ 14
ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ: * ܐܪܥܐ ܕܙܒܘܠܘܢ ܐܪܥܐ ܕܢܦܬܠܝ. 15
ܐܘܪܚܐ ܕܝܡܐ. ܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܓܠܝܠܐ
ܕܥܡܡܐ. * ܥܡܐ ܕܝܬܒ ܒܚܫܘܟܐ ܢܘܗܪܐ ܪܒܐ 16
ܚܙܐ. ܘܐܝܠܝܢ ܕܝܬܒܝܢ ܒܐܬܪܐ ܘܒܛܠܠܐ ܕܡܘܬܐ:
ܢܘܗܪܐ ܕܢܚ ܠܗܘܢ ✣ * ܡܢ ܗܝܕܝܢ ܫܪܝ ܝܫܘܥ 17
ܠܡܟܪܙܘ ܘܠܡܐܡܪ. ܬܘܒܘ. ܩܪܒܬ ܠܗ
ܓܝܪ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ✣

* ܘܟܕ ܡܗܠܟ ܗܘܐ ܥܠ ܝܕ ܝܡܐ ܕܓܠܝܠܐ. ܚܙܐ ܬܪܝܢ 18
ܐܚܝܢ. ܠܫܡܥܘܢ ܕܡܬܩܪܐ ܟܐܦܐ. ܘܠܐܢܕܪܐܘܣ
ܐܚܘܗܝ. ܕܪܡܝܢ ܡܨܝܕܬܐ ܒܝܡܐ. ܐܝܬܝܗܘܢ
ܗܘܘ ܓܝܪ ܨܝܕܐ: * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܬܘ 19
ܒܬܪܝ. ܘܐܥܒܕܟܘܢ ܕܬܗܘܘܢ ܨܝܕܐ ܕܒܢܝܢܫܐ.
* ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܚܕܐ ܫܒܩܘ ܡܨܝܕܬܗܘܢ ܘܐܙܠܘ 20
ܒܬܪܗ. * ܘܟܕ ܥܒܪ ܡܢ ܬܡܢ. ܚܙܐ ܐܚܪܢܐ ܬܪܝܢ 21
ܐܚܝܢ. ܠܝܥܩܘܒ ܒܪ ܙܒܕܝ ܘܠܝܘܚܢܢ ܐܚܘܗܝ.
ܒܐܠܦܐ ܥܡ ܙܒܕܝ ܐܒܘܗܘܢ. ܕܡܬܩܢܝܢ
ܡܨܝܕܬܗܘܢ. ܘܩܪܐ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ. * ܗܢܘܢ ܕܝܢ 22
ܡܚܕܐ ܫܒܩܘ ܐܠܦܐ ܘܠܐܒܘܗܘܢ: ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ ✣
* ܘܡܚܕܪ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܟܠܗ ܓܠܝܠܐ: ܘܡܠܦ 23
ܗܘܐ ܒܟܢܘܫܬܗܘܢ. ܘܡܟܪܙ ܣܒܪܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ.
ܘܡܐܣܐ ܗܘܐ ܟܠ ܟܐܒ ܘܟܘܪܗܢ ܒܥܡܐ. * ܘܐܫܬܡܥ 24
ܫܡܥܗ ܒܟܠܗ ܣܘܪܝܐ. ܘܩܪܒܘ ܠܗ ܟܠܗܘܢ
ܐܝܠܝܢ ܕܒܝܫܐܝܬ ܥܒܝܕܝܢ ܒܟܘܪܗܢܐ
ܡܫܚܠܦܐ. ܘܐܝܠܝܢ ܕܐܚܝܕܝܢ ܒܬܫܢܝܩܐ. ܘܕܝܘܢܐ

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. IV.

14 et Nepthalim: ut adimpleretur quod dictum est per
15 Isaiam prophetam: Terra Zabulon, et terra Nepthalim,
16 via maris trans Jordanem, Galilæa gentium, populus qui
sedebat in tenebris, vidit lucem magnam: et sedentibus
17 in regione umbræ mortis, lux orta est eis. Exinde cœpit
Jesus prædicare, et dicere: Pœnitentiam agite: appro-
pinquavit enim regnum cœlorum.
18 Ambulans autem Jesus juxta mare Galilææ, vidit duos
fratres, Simonem, qui vocatur Petrus, et Andream fratrem
19 ejus, mittentes rete in mare, (erant enim piscatores): et
ait illis: Venite post me, et faciam vos fieri piscatores
hominum. At illi continuò relictis retibus secuti sunt 20
eum. Et procedens inde, vidit alios duos fratres, Jacobum 21
Zebedæi, et Joannem fratrem ejus, in navi cum Zebedæo
patre eorum, reficientes retia sua: et vocavit eos. Illi 22
autem statim relictis retibus et patre, secuti sunt eum.
Et circuibat Jesus totam Galilæam, docens in syna- 23
gogis eorum, et prædicans evangelium regni: et sanans
omnem languorem, et omnem infirmitatem in populo.
Et abiit opinio ejus in totam Syriam, et obtulerunt ei 24
omnes malè habentes, variis languoribus, et tormentis
comprehensos, et qui dæmonia habebant, et lunaticos, et

λημιαζομένους, καὶ παραλυτικούς· καὶ ἐθε-
25 ράπευσεν αὐτούς. Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ
ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δε-
καπόλεως, καὶ Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας,
καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

ΚΕΦ. ε'.

Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος·
καὶ καθίσαντος αὐτοῦ, προσῆλθον αὐτῷ οἱ
2 μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα
3 αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς, λέγων· Μακάριοι
οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι· ὅτι αὐτῶν ἐστιν
4 ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Μακάριοι οἱ
πενθοῦντες· ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.
:xxvii. 11.) 5 Μακάριοι οἱ πρᾳεῖς· ὅτι αὐτοὶ κληρονομή-
6 σουσι τὴν γῆν. Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ
διψῶντες τὴν δικαιοσύνην· ὅτι αὐτοὶ χορ-
7 τασθήσονται. Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες· ὅτι
8 αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. Μακάριοι οἱ καθαροὶ
τῇ καρδίᾳ· ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται.
9 Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί· ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ
10 Θεοῦ κληθήσονται. Μακάριοι οἱ δεδιωγ-
μένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης· ὅτι αὐτῶν ἐστιν
11 ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Μακάριοί ἐστε,
ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσι, καὶ
εἴπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν, ψευ-
12 δόμενοι, ἕνεκεν ἐμοῦ. Χαίρετε καὶ ἀγαλ-
λιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς
οὐρανοῖς· οὕτω γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφήτας
13 τοὺς πρὸ ὑμῶν. Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἅλας
τῆς γῆς. Ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν
τίνι ἁλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι, εἰ
μὴ βληθῆναι ἔξω, καὶ καταπατεῖσθαι ὑπὸ
14 τῶν ἀνθρώπων. Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ

ܘܒܪ̈ܝ ܐܓܪܐ ܘܡܫܪ̈ܝܐ. ܘܐܣܝ ܐܢܘܢ. ܀ ܘܐܙܠܘ 25
ܒܬܪܗ ܟܢܫ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐܐ. ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܘܡܢ ܥܣܪ
ܡܕ̈ܝܢܢ. ܘܡܢ ܐܘܪܫܠܡ. ܘܡܢ ܝܗܘܕ. ܘܡܢ
ܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܗ ܀

ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܢܫ̈ܐ. ܣܠܩ ܠܛܘܪܐ
ܘܟܕ ܝܬܒ. ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܬܠܡܝܕܘ̈ܗܝ.
ܘܦܬܚ ܦܘܡܗ ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܘܐܡܪ ܀ 2
ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܡܣܟ̈ܢܐ ܒܪܘܚ ܕܕܝܠܗܘܢ ܗܝ 3
ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܀ ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܐܒ̈ܝܠܐ ܕܗܢܘܢ 4
ܢܬܒܝܐܘܢ ܀ ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܡܟܝ̈ܟܐ. ܕܗܢܘܢ ܢܐܪܬܘܢ 5
ܐܪܥܐ ܀ ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܟܦܢܝܢ ܘܨܗܝܢ 6
ܠܟܐܢܘܬܐ. ܕܗܢܘܢ ܢܣܒܥܘܢ ܀ ܛܘܒܝܗܘܢ 7
ܠܡܪ̈ܚܡܢܐ. ܕܥܠܝܗܘܢ ܢܗܘܘܢ ܪ̈ܚܡܐ ܀
ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܕܟܝܢ ܒܠܒܗܘܢ. ܕܗܢܘܢ 8
ܢܚܙܘܢ ܠܐܠܗܐ ܀ ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܥܒ̈ܕܝ ܫܠܡܐ. 9
ܕܒܢܘ̈ܗܝ ܕܐܠܗܐ ܢܬܩܪܘܢ ܀ ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܐܝܠܝܢ 10
ܕܐܬܪܕܦܘ ܡܛܠ ܟܐܢܘܬܐ. ܕܕܝܠܗܘܢ ܗܝ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܀ ܛܘܒܝܟܘܢ ܐܡܬܝ ܕܢܚܤܕܘܢܟܘܢ 11
ܘܢܪܕܦܘܢܟܘܢ. ܘܢܐܡܪܘܢ ܥܠܝܟܘܢ ܟܠ
ܡܠܐ ܒܝܫܐ ܡܛܠܬܝ ܒܕܓܠܘܬܐ ܀ ܗܝܕܝܢ ܚܕܘ 12
ܘܪܘܙܘ. ܕܐܓܪܟܘܢ ܤܓܝ ܒܫܡܝܐ. ܗܟܢܐ ܓܝܪ
ܪܕܦܘ ܠܢܒܝ̈ܐ ܕܡܢ ܩܕܡܝܟܘܢ ܀ ܐܢܬܘܢ. ܐܢܘܢ 13
ܡܠܚܗ ܕܐܪܥܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܡܠܚܐ ܬܦܟܗ.
ܒܡܢܐ ܡܬܡܠܚܐ. ܠܡܕܡ ܠܐ ܚܫܚܐ ܐܠܐ ܕܢܫܬܕܐ
ܠܒܪ ܘܢܬܕܝܫ ܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܀ ܐܢܬܘܢ. ܐܢܘܢ ܢܘܗܪܗ 14

25 paralyticos, et curavit eos: et secutæ sunt eum turbæ
multæ de Galilæa, et Decapoli, et de Ierosolymis, et de
Judæa, et de trans Jordanem.

CAP. V.

Videns autem Jesus turbas, ascendit in montem, et cùm
2 sedisset, accesserunt ad eum discipuli ejus, et aperiens
3 os suum docebat eos, dicens: Beati pauperes spiritu:
4 quoniam ipsorum est regnum cœlorum. Beati mites:
5 quoniam ipsi possidebunt terram. Beati, qui lugent:
6 quoniam ipsi consolabuntur. Beati, qui esuriunt, et
7 sitiunt justitiam: quoniam ipsi saturabuntur. Beati mi-
sericordes: quoniam ipsi misericordiam consequentur.
Beati mundo corde: quoniam ipsi Deum videbunt. 8
Beati pacifici: quoniam filii Dei vocabuntur. Beati, qui 9,10
persecutionem patiuntur propter justitiam: quoniam
ipsorum est regnum cœlorum. Beati estis cùm male- 11
dixerint vobis, et persecuti vos fuerint, et dixerint omne
malum adversum vos mentientes, propter me: gaudete, 12
et exultate, quoniam merces vestra copiosa est in cœlis.
sic enim persecuti sunt prophetas, qui fuerunt ante vos.
Vos estis sal terræ. Quòd si sal evanuerit, in quo sali- 13
etur? ad nihilum valet ultra, nisi ut mittatur foras, et
conculcetur ab hominibus. Vos estis lux mundi. Non 14

κόσμου. Οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω
15 ὄρους κειμένη. Οὐδὲ καίουσι λύχνον, καὶ
τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ᾽ ἐπὶ τὴν
λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ.
16 Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν
τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ
ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν
17 ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε, ὅτι ἦλθον
καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ
18 ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. Ἀμὴν
γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς
καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἓν ἢ μία κεραία οὐ μὴ παρ-
έλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως ἂν πάντα γένηται.
19 Ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων
τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀν-
θρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βα-
σιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὃς δ᾽ ἂν ποιήσῃ καὶ
διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βα-
20 σιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι
ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν πλεῖον
τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ
εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.
21 Ἠκούσατε, ὅτι ἐῤῥέθη τοῖς ἀρχαίοις· “Οὐ
φονεύσεις· ὃς δ᾽ ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται
22 τῇ κρίσει.” Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ
ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ [1]εἰκῆ, ἔνοχος
ἔσται τῇ κρίσει· ὃς δ᾽ ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ
αὐτοῦ, ῥακὰ, ἔνοχος ἔσται τῷ συνεδρίῳ· ὃς
δ᾽ ἂν εἴπῃ, μωρὲ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέεν-
23 ναν τοῦ πυρός. Ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ
δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, κἀκεῖ μνη-
σθῇς, ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τὶ κατὰ σοῦ·
24 ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυ-
σιαστηρίου, καὶ ὕπαγε πρῶτον, διαλλάγηθι
τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε

ܕܥܠܡܐ. ܠܐ ܡܫܟܚܐ ܕܬܛܫܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܥܠ
ܛܘܪܐ ܒܢܝܐ. ܘܠܐ ܡܕܠܩܝܢ ܫܪܓܐ ܘܣܝܡܝܢ ܠܗ 15
ܬܚܝܬ ܣܐܬܐ. ܐܠܐ ܥܠ ܡܢܪܬܐ. ܘܡܢܗܪ ܠܟܠ
ܐܝܠܝܢ ܕܒܒܝܬܐ ܐܢܘܢ. ܗܟܢܐ ܢܢܗܪ ܢܘܗܪܟܘܢ 16
ܩܕܡ ܒܢܝܢܫܐ. ܕܢܚܙܘܢ ܥܒܕܝܟܘܢ ܛܒܐ:
ܘܢܫܒܚܘܢ ܠܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ. ܠܐ ܬܣܒܪܘܢ 17
ܕܐܬܝܬ ܕܐܫܪܐ ܢܡܘܣܐ ܐܘ ܢܒܝܐ. ܠܐ ܐܬܝܬ ܕܐܫܪܐ
ܐܠܐ ܕܐܡܠܐ. ܐܡܝܢ ܓܝܪ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܥܕܡܐ 18
ܕܢܥܒܪܘܢ ܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ: ܝܘܕ ܚܕܐ ܐܘ ܚܕ ܣܪܛܐ:
ܠܐ ܢܥܒܪ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܥܕܡܐ ܕܟܠ ܢܗܘܐ.
ܟܠ ܡܢ ܗܟܝܠ ܕܢܫܪܐ ܚܕ ܡܢ ܦܘܩܕܢܐ ܗܠܝܢ 19
ܙܥܘܪܐ: ܘܢܠܦ ܗܟܢܐ ܠܒܢܝܢܫܐ: ܒܨܝܪ ܢܬܩܪܐ
ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܟܠ ܕܝܢ ܕܢܥܒܕ ܘܢܠܦ:
ܗܢܐ ܪܒܐ ܢܬܩܪܐ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܐܡܪ ܐܢܐ 20
ܠܟܘܢ ܓܝܪ: ܕܐܠܐ ܬܬܝܬܪ ܟܐܢܘܬܟܘܢ ܝܬܝܪ ܡܢ
ܕܣܦܪܐ ܘܕܦܪܝܫܐ: ܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܀
ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐܡܪ ܠܩܕܡܝܐ ܠܐ ܬܩܛܘܠ. ܘܟܠ 21
ܕܢܩܛܘܠ ܡܚܝܒ ܗܘ ܠܕܝܢܐ. ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ 22
ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܟܠ ܡܢ ܕܢܪܓܙ ܥܠ ܐܚܘܗܝ
ܣܪܝܩܐܝܬ: ܡܚܝܒ ܗܘ ܠܕܝܢܐ. ܘܟܠ ܕܢܐܡܪ
ܠܐܚܘܗܝ ܪܩܐ: ܡܚܝܒ ܗܘ ܠܟܢܘܫܬܐ. ܘܟܠ ܡܢ
ܕܢܐܡܪ ܠܠܐ: ܡܚܝܒ ܗܘ ܠܓܗܢܐ ܕܢܘܪܐ ܀
ܐܢ ܗܘ ܗܟܝܠ ܕܡܩܪܒ ܐܢܬ ܩܘܪܒܢܟ ܥܠ 23
ܡܕܒܚܐ: ܘܬܡܢ ܬܬܕܟܪ ܕܐܚܘܟ ܢܛܪ ܠܟ ܐܟܬܐ
ܡܕܡ: ܫܒܘܩ ܬܡܢ ܩܘܪܒܢܟ ܩܕܡ 24
ܡܕܒܚܐ: ܘܙܠ ܠܘܩܕܡ ܐܬܪܥܐ ܥܡ ܐܚܘܟ:

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. V.

15 potest civitas abscondi supra montem posita. neque
accendunt lucernam, et ponunt eam sub modio, sed
super candelabrum ut luceat omnibus, qui in domo sunt.
16 Sic luceat lux vestra coram hominibus: ut videant opera
vestra bona, et glorificent patrem vestrum, qui in cœlis
17 est. Nolite putare quoniam veni solvere legem, aut
18 prophetas: non veni solvere, sed adimplere. Amen
quippe dico vobis, donec transeat cœlum et terra, iota
unum, aut unus apex non præteribit a lege, donec omnia
19 fiant. Qui ergo solverit unum de mandatis istis mini-
mis, et docuerit sic homines, minimus vocabitur in regno
cœlorum: qui autem fecerit et docuerit, hic magnus
vocabitur in regno cœlorum. Dico enim vobis, quia 20
nisi abundaverit justitia vestra plus quàm Scribarum,
et Pharisæorum, non intrabitis in regnum cœlorum.
Audistis quia dictum est antiquis: Non occides: qui 21
autem occiderit, reus erit judicio. Ego autem dico vo- 22
bis: quia omnis, qui irascitur fratri suo, reus erit judi-
cio. Qui autem dixerit fratri suo, raca: reus erit con-
cilio. Qui autem dixerit, fatue: reus erit gehennæ
ignis. Si ergo offers munus tuum ad altare, et ibi re- 23
cordatus fueris quia frater tuus habet aliquid adversum
te: relinque ibi munus tuum ante altare, et vade prius 24
reconciliari fratri tuo: et tunc veniens offeres mu-

25 τὸ δῶρόν σου. Ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ
σου ταχὺ, ἕως ὅτου εἶ ἐν τῇ ὁδῷ μετ'
αὐτοῦ· μήποτέ σε παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ
κριτῇ, καὶ ὁ κριτής σε παραδῷ τῷ ὑπηρέτῃ,
26 καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ. Ἀμὴν λέγω
σοὶ, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν, ἕως ἂν ἀποδῷς
27 τὸν ἔσχατον κοδράντην. Ἠκούσατε, ὅτι
ἐῤῥέθη [τοῖς ἀρχαίοις]· "Οὐ μοιχεύσεις."
28 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυ-
ναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς, ἤδη ἐμοί-
29 χευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. Εἰ δὲ
ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε,
ἔξελε αὐτὸν, καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει
γάρ σοι, ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν μελῶν σου,
καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν.
30 Καὶ εἰ ἡ δεξιά σου χεὶρ σκανδαλίζει σε,
ἔκκοψον αὐτὴν, καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμ-
φέρει γάρ σοι, ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν μελῶν
σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς
31 γέενναν. Ἐῤῥέθη δὲ, "ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ
τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον."
32 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν
γυναῖκα αὐτοῦ, παρεκτὸς λόγου πορνείας,
ποιεῖ αὐτὴν μοιχᾶσθαι· καὶ ὃς ἐὰν ἀπολε-
λυμένην γαμήσῃ, μοιχᾶται. Πάλιν ἠκού-
33 σατε, ὅτι ἐῤῥέθη τοῖς ἀρχαίοις· "Οὐκ
ἐπιορκήσεις· ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς
34 ὅρκους σου." Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ
ὀμόσαι ὅλως, μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος
35 ἐστὶ τοῦ Θεοῦ· μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπό-
διόν ἐστι τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱερο-
σόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶ τοῦ μεγάλου βα-
36 σιλέως· μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὀμόσῃς, ὅτι
οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ἢ μέλαιναν

25 ܘܗܝܕܝܢ ܬܐ ܩܪܒ ܩܘܪܒܢܟ. ܗܘܝܬ ܡܫܬܐܡܢ ܠܒܥܠܕܝܢܟ ܥܓܠ ܥܕ ܐܢܬ ܥܡܗ ܒܐܘܪܚܐ. ܕܠܡܐ ܢܫܠܡܟ ܒܥܠܕܝܢܟ ܠܕܝܢܐ. ܘܕܝܢܐ ܢܫܠܡܟ ܠܐܣܛܪܛܝܘܛܐ ܘܬܦܠ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ.
26 ܘܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ ܕܠܐ ܬܦܘܩ ܡܢ ܬܡܢ ܥܕܡܐ ܕܬܬܠ ܫܡܘܢܐ ܐܚܪܝܐ.
27 ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐܡܪ ܠܐ ܬܓܘܪ.
28 ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܟܠ ܡܢ ܕܚܙܐ ܐܢܬܬܐ ܐܝܟ ܕܢܪܓܝܗ̇ ܡܚܕܐ ܓܪܗ̇ ܒܠܒܗ.
29 ܐܢ ܕܝܢ ܥܝܢܟ ܕܝܡܝܢܐ ܡܟܫܠܐ ܠܟ ܚܨܝܗ̇ ܘܫܕܝܗ̇ ܡܢܟ. ܦܩܚ ܠܟ ܓܝܪ ܕܢܐܒܕ ܚܕ ܡܢ ܗܕܡܝܟ ܘܠܐ ܟܠܗ ܦܓܪܟ ܢܦܠ ܒܓܗܢܐ.
30 ܘܐܢ ܐܝܕܟ ܕܝܡܝܢܐ ܡܟܫܠܐ ܠܟ ܦܣܘܩܝܗ̇ ܘܫܕܝܗ̇ ܡܢܟ. ܦܩܚ ܠܟ ܓܝܪ ܕܢܐܒܕ ܚܕ ܡܢ ܗܕܡܝܟ ܘܠܐ ܟܠܗ ܦܓܪܟ ܢܦܠ ܒܓܗܢܐ.
31 ܐܬܐܡܪ ܕܟܠ ܕܫܒܩ ܐܢܬܬܗ ܢܬܠ ܠܗ̇ ܟܬܒܐ ܕܫܘܒܩܢܐ.
32 ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܟܠ ܕܫܒܩ ܐܢܬܬܗ ܣܛܪ ܡܢ ܡܠܬܐ ܕܙܢܝܘܬܐ ܗܘ ܥܒܕ ܠܗ̇ ܕܬܓܘܪ. ܘܡܢ ܕܫܩܠ ܫܒܝܩܬܐ ܓܐܪ.
33 ܬܘܒ ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐܡܪ ܠܩܕܡܝܐ ܕܠܐ ܬܕܓܠ ܒܡܘܡܬܟ. ܬܫܠܡ ܕܝܢ ܠܡܪܝܐ ܡܘܡܬܟ.
34 ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܠܐ ܬܐܡܘܢ ܟܠܗ. ܠܐ ܒܫܡܝܐ ܕܟܘܪܣܝܐ ܗܘ ܕܐܠܗܐ.
35 ܘܠܐ ܒܐܪܥܐ ܕܟܘܒܫܐ ܗܝ ܕܬܚܝܬ ܪܓܠܘܗܝ. ܘܐܦܠܐ ܒܐܘܪܫܠܡ ܕܡܕܝܢܬܗ ܗܝ ܕܡܠܟܐ ܪܒܐ.
36 ܘܐܦܠܐ ܒܪܫܟ ܬܐܡܐ. ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܠܡܥܒܕ ܒܗ̇ ܡܢܬܐ ܚܕܐ ܕܣܥܪܐ ܚܘܪܬܐ ܐܘ ܐܘܟܡܬܐ.

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. V.

25 nus tuum. Esto consentiens adversario tuo citò dum
es in via cum eo: ne fortè tradat te adversarius judici,
et judex tradat te ministro: et in carcerem mittaris.
26 Amen dico tibi, non exies inde, donec reddas novis-
27 simum quadrantem. Audistis quia dictum est antiquis:
28 Non mœchaberis. Ego autem dico vobis: quia omnis,
qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, jam
29 mœchatus est eam in corde suo. Quòd si oculus tuus
dexter scandalizat te, erue eum, et projice abs te:
expedit enim tibi ut pereat unum membrorum tuo-
rum, quàm totum corpus tuum mittatur in gehen-
30 nam. Et si dextra manus tua scandalizat te, abscide
eam, et projice abs te: expedit enim tibi ut pereat
unum membrorum tuorum, quàm totum corpus tuum
eat in gehennam. Dictum est autem: Quicumque 31
dimiserit uxorem suam, det ei libellum repudii. Ego 32
autem dico vobis: Quia omnis, qui dimiserit uxo-
rem suam, excepta fornicationis causa, facit eam mœ-
chari: et qui dimissam duxerit, adulterat. Iterum 33
audistis quia dictum est antiquis: Non perjurabis:
reddes autem Domino juramenta tua. Ego autem dico 34
vobis, non jurare omnino, neque per cœlum, quia thro-
nus Dei est: neque per terram, quia scabellum est 35
pedum ejus: neque per Ierosolymam, quia civitas est
magni regis: neque per caput tuum juraveris, quia 36
non potes unum capillum album facere, aut nigrum.

37 ποιῆσαι. Ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν, ναὶ, ναί·
οὒ, οὔ· τὸ δὲ περισσὸν τούτων, ἐκ τοῦ πονηροῦ
Ex. xxi. 24. Lev. xxiv. 20. 38 ἐστιν. Ἠκούσατε, ὅτι ἐῤῥέθη· "Ὀφθαλ-
μὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόν-
39 τος." Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ἀντιστῆναι
τῷ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σε ῥαπίσει ἐπὶ τὴν
δεξιάν σου σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν
40 ἄλλην· καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι, καὶ
τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ
41 ἱμάτιον· καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον
42 ἓν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο. Τῷ αἰτοῦντί
σε δίδου· καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανεί-
43 σασθαι, μὴ ἀποστραφῇς. Ἠκούσατε, ὅτι
Lev. xix. 18. ἐῤῥέθη· "Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου,"
44 καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. Ἐγὼ δὲ λέγω
ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖτε
τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοῖς
μισοῦσιν ὑμᾶς, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπη-
45 ρεαζόντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς· ὅπως
γένησθε υἱοὶ τοῦ Πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς·
ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς
καὶ ἀγαθοὺς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ
46 ἀδίκους. Ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγα-
πῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ
47 οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσι; καὶ ἐὰν ἀσπά-
σησθε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν
ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι οὕτω ποιοῦσιν;
48 Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι, ὥσπερ ὁ Πατὴρ
ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστι.

ΚΕΦ. ς΄.

ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ τὴν δικαιοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν
ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὸ θεαθῆναι
αὐτοῖς· εἰ δὲ μήγε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ

ܐܘ ܐܘܟܡܬܐ܂ * ܐܠܐ ܢܗܘܐ ܡܠܬܟܘܢ܂ ܐܝܢ ܐܝܢ ܘܠܐ 37
ܠܐ܂ ܡܕܡ ܕܝܢ ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܗܠܝܢ܂ ܡܢ ܒܝܫܐ ܗܘ ܀
* ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐܡܪ܂ ܕܥܝܢܐ ܚܠܦ ܥܝܢܐ ܘܫܢܐ 38
ܚܠܦ ܫܢܐ܂ * ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܠܐ 39
ܬܩܘܡܘܢ ܠܘܩܒܠ ܒܝܫܐ܂ ܐܠܐ ܡܢ ܕܡܚܐ ܠܟ
ܥܠ ܦܟܟ ܕܝܡܝܢܐ܂ ܐܦܢܐ ܠܗ ܐܦ ܐܚܪܢܐ܂
* ܘܡܢ ܕܨܒܐ ܕܢܕܘܢ ܥܡܟ܂ ܘܢܣܒ ܟܘܬܝܢܟ܂ 40
ܫܒܘܩ ܠܗ ܐܦ ܡܪܛܘܛܟ܂ * ܡܢ ܕܫܚܪ ܠܟ 41
ܡܝܠܐ ܚܕ܂ ܙܠ ܥܡܗ ܬܪܝܢ܂ * ܡܢ ܕܫܐܠ ܠܟ 42
ܗܒ ܠܗ܂ ܘܡܢ ܕܨܒܐ ܕܢܙܦ ܡܢܟ ܠܐ ܬܟܠܝܘܗܝ܂
* ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐܡܪ܂ ܕܬܪܚܡ ܠܩܪܝܒܟ ܘܬܣܢܐ 43
ܠܒܥܠܕܒܒܟ܂ * ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܐܚܒܘ 44
ܠܒܥܠܕܒܒܝܟܘܢ܂ ܘܒܪܟܘ ܠܡܢ ܕܠܐܛ ܠܟܘܢ܂
ܘܥܒܕܘ ܕܫܦܝܪ ܠܡܢ ܕܣܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܘܨܠܘ ܥܠ
ܐܝܠܝܢ ܕܕܒܪܝܢ ܠܟܘܢ ܒܩܛܝܪܐ ܘܪܕܦܝܢ ܠܟܘܢ܂
* ܐܝܟܢܐ ܕܬܗܘܘܢ ܒܢܝܐ ܕܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ܂ 45
ܗܘ ܕܡܕܢܚ ܫܡܫܗ ܥܠ ܛܒܐ ܘܥܠ ܒܝܫܐ܂
ܘܡܚܬ ܡܛܪܗ ܥܠ ܟܐܢܐ ܘܥܠ ܥܘܠܐ܂ * ܐܢ ܓܝܪ 46
ܬܪܚܡܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܪܚܡܝܢ ܠܟܘܢ܂ ܡܢܐ
ܐܓܪܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ܂ ܠܐ ܗܐ ܐܦ ܡܟܣܐ ܗܢܐ ܗܕܐ ܥܒܕܝܢ܂
* ܘܐܢ ܫܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܫܠܡܐ ܕܐܚܝܟܘܢ ܒܠܚܘܕ܂ ܡܢܐ 47
ܝܬܝܪܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܠܐ ܗܐ ܐܦ ܡܟܣܐ ܗܢܐ ܗܕܐ
ܥܒܕܝܢ܂ * ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܐܢܬܘܢ ܓܡܝܪܐ܂ ܐܝܟܢܐ 48
ܕܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܓܡܝܪ ܗܘ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܘ ܀

* ܚܘܪܘ ܕܝܢ ܒܙܕܝܩܘܬܟܘܢ܂ ܕܠܐ ܬܥܒܕܘܢܗ ܩܕܡ
ܒܢܝܢܫܐ ܐܝܟ ܕܬܬܚܙܘܢ ܠܗܘܢ܂ ܘܐܠܐ ܠܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. V. VI.

37 Sit autem sermo vester, est, est: non, non: quod autem
38 his abundantius est, a malo est. Audistis quia dictum
39 est: Oculum pro oculo, et dentem pro dente. Ego autem dico vobis, non resistere malo: sed si quis te percusserit in dexteram maxillam tuam, præbe illi et alteram:
40 et ei, qui vult tecum judicio contendere, et tunicam
41 tuam tollere, dimitte ei et pallium. et quicunque te angariaverit mille passus, vade cum illo et alia duo.
42 Qui petit a te, da ei: et volenti mutuari a te, ne averta-
43 ris. Audistis quia dictum est: Diliges proximum tuum,
44 et odio habebis inimicum tuum. Ego autem dico vobis: Diligite inimicos vestros, benefacite his, qui oderunt vos: et orate pro persequentibus, et calumniantibus vos:
ut sitis filii patris vestri, qui in cœlis est: qui solem 45
suum oriri facit super bonos, et malos: et pluit super justos et injustos. Si enim diligitis eos, qui vos diligunt, 46
quam mercedem habebitis? nonne et publicani hoc faciunt? Et si salutaveritis fratres vestros tantùm, quid 47
ampliùs facitis? nonne et ethnici hoc faciunt? Estote 48
ergo vos perfecti, sicut et Pater vester cœlestis perfectus est.

CAP. VI.

ATTENDITE ne justitiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis: alioquin mercedem non ha-

2 τῷ Πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ὅταν
οὖν ποιῇς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμ-
προσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν
ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις,
ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. Ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν.
3 Σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην, μὴ γνώτω ἡ
ἀριστερά σου, τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου· ὅπως ᾖ
4 σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πα-
τήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, αὐτὸς
5 ἀποδώσει σοι [1]ἐν τῷ φανερῷ. Καὶ ὅταν
[1]προσεύχῃ, οὐκ ἔσῃ ὥσπερ οἱ ὑποκριταί· ὅτι
φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γω-
νίαις τῶν πλατειῶν ἑστῶτες προσεύχεσθαι,
ὅπως ἂν φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις. Ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν.
6 Σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ, εἴσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν
σου, καὶ κλείσας τὴν θύραν σου, πρόσευξαι
τῷ Πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πα-
τήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει
7 σοι [1]ἐν τῷ φανερῷ. Προσευχόμενοι δὲ μὴ
βαττολογήσητε, ὥσπερ οἱ ἐθνικοί· δοκοῦσι
γὰρ, ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσ-
8 θήσονται. Μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς. Οἶδε
γὰρ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὧν χρείαν ἔχετε, πρὸ
9 τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν. Οὕτως οὖν προσ-
εύχεσθε ὑμεῖς· Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐ-
10 ρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθέτω ἡ
βασιλεία σου· γενηθήτω τὸ θέλημά σου,
11 ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς· τὸν ἄρτον
12 ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον· καὶ
ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ
13 ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· καὶ
μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμὸν, ἀλλὰ
ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. [1][Ὅτι σοῦ ἐστιν
ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας.
14 Ἀμήν.] Ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ

2 ܠܟܘܢ ܠܘܬ ܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ. *ܐܡܬܝ ܗܟܝܠ
ܕܥܒܕ ܐܢܬ ܙܕܩܬܐ: ܠܐ ܬܩܪܐ ܩܪܢܐ ܩܕܡܝܟ. ܐܝܟ
ܕܥܒܕܝܢ ܢܤܒܝ ܒܐܦܐ ܒܟܢܘܫܬܐ ܘܒܫܘܩܐ. ܐܝܟ
ܕܢܫܬܒܚܘܢ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ. ܘܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ:
3 ܕܢܤܒܘ ܐܓܪܗܘܢ܀ *ܐܢܬ ܕܝܢ ܡܐ ܕܥܒܕ ܐܢܬ
ܙܕܩܬܐ. ܠܐ ܬܕܥ ܤܡܠܟ ܡܢܐ ܥܒܕܐ ܝܡܝܢܟ:
4 *ܐܝܟ ܕܬܗܘܐ ܙܕܩܬܟ ܒܟܤܝܐ. ܘܐܒܘܟ ܕܚܙܐ
5 ܒܟܤܝܐ. ܗܘ ܢܦܪܥܟ ܒܓܠܝܐ. *ܘܡܐ ܕܡܨܠܐ ܐܢܬ:
ܠܐ ܬܗܘܐ ܐܝܟ ܢܤܒܝ ܒܐܦܐ ܕܪܚܡܝܢ ܠܡܩܡ
ܒܟܢܘܫܬܐ ܘܒܙܘܝܬܐ ܕܫܘܩܐ ܠܡܨܠܝܘ: ܕܢܬܚܙܘܢ
ܠܒܢܝ ܐܢܫܐ. ܘܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܢܤܒܘ
6 ܐܓܪܗܘܢ. *ܐܢܬ ܕܝܢ ܡܐ ܕܡܨܠܐ ܐܢܬ: ܥܘܠ
ܠܬܘܢܟ. ܘܐܚܘܕ ܬܪܥܟ. ܘܨܠܐ ܠܐܒܘܟ ܕܒܟܤܝܐ.
7 ܘܐܒܘܟ ܕܚܙܐ ܒܟܤܝܐ ܢܦܪܥܟ ܒܓܠܝܐ. *ܘܡܐ
ܕܡܨܠܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܠܐ ܗܘܝܬܘܢ ܡܦܩܩܝܢ ܐܝܟ
ܚܢܦܐ. ܤܒܪܝܢ ܓܝܪ ܕܒܡܡܠܠܐ ܤܓܝܐܐ
8 ܡܫܬܡܥܝܢ. *ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܬܕܡܘܢ ܠܗܘܢ.
ܝܕܥ ܗܘ ܓܝܪ ܐܒܘܟܘܢ ܡܢܐ ܡܬܒܥܐ ܠܟܘܢ: ܥܕܠܐ
9 ܬܫܐܠܘܢܝܗܝ. *ܗܟܢܐ ܗܟܝܠ ܨܠܘ ܐܢܬܘܢ.
10 ܐܒܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܢܬܩܕܫ ܫܡܟ. *ܬܐܬܐ ܡܠܟܘܬܟ.
11 ܢܗܘܐ ܨܒܝܢܟ. ܐܝܟܢܐ ܕܒܫܡܝܐ. ܐܦ ܒܐܪܥܐ. *ܗܒ
12 ܠܢ ܠܚܡܐ ܕܤܘܢܩܢܢ ܝܘܡܢܐ. *ܘܫܒܘܩ ܠܢ
13 ܚܘܒܝܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܚܢܢ ܫܒܩܢ ܠܚܝܒܝܢ. *ܘܠܐ
ܬܥܠܢ ܠܢܤܝܘܢܐ ܐܠܐ ܦܨܢ ܡܢ ܒܝܫܐ. ܡܛܠ
ܕܕܝܠܟ ܗܝ ܡܠܟܘܬܐ ܘܚܝܠܐ ܘܬܫܒܘܚܬܐ: ܠܥܠܡ
14 ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ. *ܐܢ ܓܝܪ ܬܫܒܩܘܢ ܠܒܢܝܢܫܐ

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. VI.

2 bebitis apud Patrem vestrum, qui in cœlis est. Cùm
ergo facis eleemosynam, noli tuba canere ante te, sicut
hypocritæ faciunt in synagogis, et in vicis, ut honorifi-
centur ab hominibus: amen dico vobis, receperunt mer-
3 cedem suam. Te autem faciente eleemosynam, nesciat
4 sinistra tua quid faciat dextra tua: ut sit eleemosyna
tua in abscondito, et Pater tuus, qui videt in abscondito,
5 reddet tibi. Et cùm oratis, non eritis sicut hypocritæ,
qui amant in synagogis, et in angulis platearum stantes
orare, ut videantur ab hominibus: amen dico vobis, re-
6 ceperunt mercedem suam. Tu autem cùm oraveris, in-
tra in cubiculum tuum, et clauso ostio, ora Patrem tuum
in abscondito: et Pater tuus qui videt in abscondito,
reddet tibi. Orantes autem, nolite multum loqui, sicut 7
ethnici: putant enim quòd in multiloquio suo exaudian-
tur. Nolite ergo assimilari eis. scit enim Pater vester, 8
quid opus sit vobis, antequam petatis eum. Sic ergo 9
vos orabitis: Pater noster, qui es in cœlis: sanctificetur
nomen tuum. Adveniat regnum tuum. Fiat voluntas 10
tua, sicut in cœlo, et in terra. Panem nostrum super- 11
substantialem da nobis hodie. Et dimitte nobis debita 12
nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Et 13
ne nos inducas in tentationem. Sed libera nos a malo.
Amen. Si enim dimiseritis hominibus peccata eorum: 14

παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ
15 Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε
τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν,
οὐδὲ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώ-
16 ματα ὑμῶν. Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ
γίνεσθε ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ, σκυθρωποί.
Ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ὅπως
φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες. Ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν.
17 Σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν,
18 καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι· ὅπως μὴ φανῇς
τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ Πατρί σου
τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατήρ σου ὁ βλέ-
πων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει σοι [1][ἐν τῷ φανερῷ].
19 Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς
γῆς, ὅπου σὴς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ
ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι·
20 θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ,
ὅπου οὔτε σὴς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ
ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπ-
21 τουσιν. Ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν,
ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία [1]ὑμῶν. Ὁ λύχνος
22 τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός. Ἐὰν οὖν
ὁ ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά
23 σου φωτεινὸν ἔσται· ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου
πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν
ἔσται. Εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ, σκότος
24 ἐστὶ, τὸ σκότος πόσον. Οὐδεὶς δύναται
δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα
μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει· ἢ ἑνὸς
ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει.
Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ.
25 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ
ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγητε καὶ τί πίνητε· μηδὲ
τῷ σώματι ὑμῶν, τί ἐνδύσησθε. Οὐχὶ ἡ

ܣܟܠܘܬܗܘܢ ܢܫܒܘܩ ܐܦ ܠܟܘܢ ܐܒܘܟܘܢ
ܕܒܫܡܝܐ. *ܐܢ ܕܝܢ ܠܐ ܬܫܒܩܘܢ ܠܒܢܝܢܫܐ: 15
ܐܦ ܠܐ ܐܒܘܟܘܢ ܫܒܩ ܠܟܘܢ ܣܟܠܘܬܟܘܢ ܀
*ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܨܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܠܐ ܬܗܘܘܢ ܟܡܝܪܝܢ 16
ܐܝܟ ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ. ܡܚܒܠܝܢ ܓܝܪ ܐܦܝܗܘܢ
ܐܝܟ ܕܢܬܚܙܘܢ ܠܒܢܝܢܫܐ ܕܨܝܡܝܢ: ܘܐܡܝܢ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܩܒܠܘ ܐܓܪܗܘܢ. *ܐܢܬ ܕܝܢ ܡܐ 17
ܕܨܐܡ ܐܢܬ: ܐܫܘܓ ܐܦܝܟ ܘܡܫܘܚ ܪܫܟ. *ܐܝܟ 18
ܕܠܐ ܬܬܚܙܐ ܠܒܢܝܢܫܐ ܕܨܐܡ ܐܢܬ. ܐܠܐ ܠܐܒܘܟ
ܕܒܟܣܝܐ ܘܐܒܘܟ ܕܚܙܐ ܒܟܣܝܐ. ܗܘ ܢܦܪܥܟ.
*ܠܐ ܬܣܝܡܘܢ ܠܟܘܢ ܣܝܡܬܐ ܒܐܪܥܐ ܐܬܪ ܕܣܣܐ 19
ܘܐܟܠܐ ܡܚܒܠܝܢ: ܘܐܬܪ ܕܓܢܒܐ ܚܦܪܝܢ
ܘܓܢܒܝܢ. *ܐܠܐ ܣܝܡܘ ܠܟܘܢ ܣܝܡܬܐ ܒܫܡܝܐ. 20
ܐܬܪ ܕܠܐ ܣܣܐ ܘܠܐ ܐܟܠܐ ܡܚܒܠܝܢ. ܘܐܬܪ ܕܓܢܒܐ
ܠܐ ܚܦܪܝܢ ܘܠܐ ܓܢܒܝܢ. *ܐܝܟܐ ܓܝܪ ܕܐܝܬܝܗ 21
ܣܝܡܬܟܘܢ: ܬܡܢ ܗܘ ܐܦ ܠܒܟܘܢ. *ܫܪܓܐ 22
ܕܦܓܪܐ ܐܝܬܝܗ ܥܝܢܐ. ܐܢ ܥܝܢܟ ܗܟܝܠ ܬܗܘܐ
ܦܫܝܛܐ: ܐܦ ܟܠܗ ܦܓܪܟ ܢܗܝܪ ܗܘ. *ܐܢ ܕܝܢ 23
ܥܝܢܟ ܬܗܘܐ ܒܝܫܐ: ܟܠܗ ܦܓܪܟ ܚܫܘܟܐ ܢܗܘܐ.
ܐܢ ܗܟܝܠ ܢܘܗܪܐ ܕܒܟ ܚܫܘܟܐ ܗܘ: ܚܫܘܟܟ
ܟܡܐ ܢܗܘܐ. *ܠܐ ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܠܬܪܝܢ ܡܪܘܢ 24
ܠܡܦܠܚ. ܐܘ ܓܝܪ ܠܚܕ ܢܣܢܐ ܘܠܐܚܪܢܐ
ܢܪܚܡ. ܐܘ ܠܚܕ ܢܝܩܪ ܘܠܐܚܪܢܐ ܢܫܘܛ. ܠܐ
ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐܠܗܐ ܠܡܦܠܚ ܘܠܡܡܘܢܐ ܀
*ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܠܐ ܬܝܨܦܘܢ 25
ܠܢܦܫܟܘܢ ܡܢܐ ܬܐܟܠܘܢ ܘܡܢܐ ܬܫܬܘܢ. ܘܠܐ

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. VI.

15 dimittet et vobis Pater vester cœlestis delicta vestra. Si
autem non dimiseritis hominibus: nec Pater vester di-
16 mittet vobis peccata vestra. Cùm autem jejunatis, no-
lite fieri sicut hypocritæ tristes. exterminant enim fa-
cies suas, ut appareant hominibus jejunantes. Amen dico
17 vobis, quia receperunt mercedem suam. Tu autem,
18 cum jejunas, unge caput tuum, et faciem tuam lava, ne
videaris hominibus jejunans, sed Patri tuo, qui est in abs-
condito: et Pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi.
19 Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra: ubi
ærugo, et tinea demolitur: et ubi fures effodiunt, et fu-
20 rantur. Thesaurizate autem vobis thesauros in cœlo:
ubi neque ærugo, neque tinea demolitur, et ubi fures non
effodiunt, nec furantur. Ubi enim est thesaurus tuus, 21
ibi est et cor tuum. Lucerna corporis tui est oculus 22
tuus. Si oculus tuus fuerit simplex: totum corpus tuum
lucidum erit. Si autem oculus tuus fuerit nequam: to- 23
tum corpus tuum tenebrosum erit. Si ergo lumen,
quod in te est, tenebræ sunt: ipsæ tenebræ quantæ
erunt? Nemo potest duobus dominis servire: aut enim 24
unum odio habebit, et alterum diliget: aut unum susti-
nebit, et alterum contemnet. Non potestis Deo servire,
et mammonæ. Ideo dico vobis, ne solliciti sitis animæ 25
vestræ quid manducetis, neque corpori vestro quid

ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα
26 τοῦ ἐνδύματος; Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πε-
τεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπείρουσιν, οὐδὲ
θερίζουσιν, οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας·
καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά.
27 Οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; Τίς
δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι
28 ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα; Καὶ
περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; Καταμά-
θετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ, πῶς αὐξάνει· οὐ
29 κοπιᾷ, οὐδὲ νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐδὲ
Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβά-
30 λετο ὡς ἓν τούτων. Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ
ἀγροῦ, σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον
βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ
31 πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; Μὴ
οὖν μεριμνήσητε, λέγοντες· Τί φάγωμεν,
32 ἢ τί πίωμεν, ἢ τί περιβαλώμεθα; Πάντα
γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ. Οἶδε γὰρ
ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος, ὅτι χρῄζετε τού-
33 των ἁπάντων. Ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βα-
σιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ·
34 καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. Μὴ
οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον· ἡ γὰρ αὔ-
ριον μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς. Ἀρκετὸν τῇ
ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

ΚΕΦ. ζʹ.

Μη κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε. Ἐν ᾧ γὰρ
κρίματι κρίνετε, κριθήσεσθε· καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ
3 μετρεῖτε, μετρηθήσεται ὑμῖν. Τί δὲ βλέπεις
τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ

ܠܓܘܫܡܟܘܢ ܡܢܐ ܬܠܒܫܘܢ. ܠܐ ܗܘܐ ܢܦܫܐ ܝܬܝܪܐ
ܡܢ ܡܐܟܘܠܬܐ ܘܦܓܪܐ ܡܢ ܠܒܘܫܐ. *ܚܙܘ 26
ܠܦܪܚܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܕܠܐ ܙܪܥܝܢ ܘܠܐ ܚܨܕܝܢ. ܘܠܐ
ܡܟܢܫܝܢ ܠܐܘܨܪܐ ܘܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܡܬܪܣܐ
ܠܗܘܢ. ܠܐ ܗܐ ܐܢܬܘܢ ܡܝܬܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢܗܘܢ:
*ܡܢܘ ܕܝܢ ܡܢܟܘܢ ܟܕ ܝܨܦ ܡܫܟܚ ܠܡܘܣܦܘ 27
ܥܠ ܩܘܡܬܗ ܐܡܬܐ ܚܕܐ. *ܘܥܠ ܠܒܘܫܐ ܡܢܐ 28
ܝܨܦܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܬܒܩܘ ܒܫܘܫܢܐ ܕܕܒܪܐ ܐܝܟܢܐ
ܪܒܝܢ. ܕܠܐ ܠܐܝܢ ܘܠܐ ܥܙܠܢ. *ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ 29
ܕܝܢ: ܕܐܦܠܐ ܫܠܝܡܘܢ ܒܟܠܗ ܫܘܒܚܗ ܐܬܟܣܝ
ܐܝܟ ܚܕܐ ܡܢܗܝܢ. *ܐܢ ܕܝܢ ܠܥܡܒܪܐ ܕܚܩܠܐ 30
ܕܝܘܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܠܡܚܪ ܢܦܠ ܒܬܢܘܪܐ:
ܐܠܗܐ ܗܟܢܐ ܡܠܒܫ. ܠܐ ܝܬܝܪ ܡܛܠ ܠܟܘܢ
ܙܥܘܪܝ ܗܝܡܢܘܬܐ. *ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܐܨܦܘܢ ܐܘ 31
ܬܐܡܪܘܢ: ܡܢܐ ܢܐܟܘܠ ܐܘ ܡܢܐ ܢܫܬܐ. ܐܘ ܡܢܐ
ܢܬܟܣܐ. *ܟܠܗܝܢ ܓܝܪ ܗܠܝܢ. ܥܡܡܐ ܗܘ 32
ܕܒܥܝܢ ܠܗܝܢ. ܐܒܘܟܘܢ ܕܝܢ ܕܒܫܡܝܐ
ܝܕܥ. ܕܐܦ ܠܟܘܢ ܡܬܒܥܝܢ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ.
*ܒܥܘ ܕܝܢ ܠܘܩܕܡ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ 33
ܘܟܐܢܘܬܗ. ܘܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܡܬܬܘܣܦܢ ܠܟܘܢ.
*ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܐܨܦܘܢ ܕܡܚܪ. ܗܘ ܓܝܪ ܡܚܪ ܝܨܦ 34
ܕܝܠܗ. ܣܦܩܐ ܠܗ ܠܝܘܡܐ ܒܝܫܬܗ ܀ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܙ ܀

*ܠܐ ܬܕܘܢܘܢ ܕܠܐ ܬܬܕܝܢܘܢ. *ܒܕܝܢܐ ܓܝܪ ܕܕܝܢܝܢ 2
ܐܢܬܘܢ ܬܬܕܝܢܘܢ. ܘܒܟܝܠܬܐ ܕܟܝܠܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܢܬܟܝܠ ܠܟܘܢ: *ܡܢܐ ܕܝܢ ܚܙܐ ܐܢܬ ܠܓܠܐ 3

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. VI. VII.

induamini. Nonne anima plus est quàm esca: et
26 corpus plus quàm vestimentum? Respicite volatilia
cœli, quoniam non serunt, neque metunt, neque con-
gregant in horrea: et Pater vester cœlestis pascit illa.
27 Nonne vos magis pluris estis illis? Quis autem ves-
trum cogitans potest adjicere ad staturam suam cubitum
28 unum? Et de vestimento quid soliciti estis. Consi-
derate lilia agri quomodo crescunt: non laborant, neque
29 nent. Dico autem vobis, quoniam nec Salomon in omni
30 gloria sua coopertus est sicut unum ex istis. Si autem
fœnum agri, quod hodie est, et cras in clibanum mit-
titur, Deus sic vestit: quanto magis vos modicæ fidei?
Nolite ergo soliciti esse, dicentes: Quid manducabimus, 31
aut quid bibemus, aut quo operiemur? hæc enim om- 32
nia gentes inquirunt. Scit enim Pater vester, quia his
omnibus indigetis. Quærite ergo primùm regnum Dei, 33
et justitiam ejus: et hæc omnia adjicientur vobis. No- 34
lite ergo soliciti esse in crastinum. Crastinus enim
dies solicitus erit sibiipsi. sufficit diei malitia sua.

CAP. VII.

Nolite judicare, ut non judicemini. In quo enim 2
judicio judicaveritis, judicabimini: et in qua mensura
mensi fueritis, remetietur vobis. Quid autem vides 3
festucam in oculo fratris tui: et trabem in oculo tuo

σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ
4 κατανοεῖς; ἢ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου·
Ἄφες, ἐκβάλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλ-
μοῦ σου· καὶ ἰδοὺ, ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ
5 σου; Ὑποκριτὰ, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν
ἐκ του ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις
ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ
6 ἀδελφοῦ σου. Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσὶ,
μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμ-
προσθεν τῶν χοίρων· μήποτε καταπατήσωσιν
αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ στραφέντες
7 ῥήξωσιν ὑμᾶς. Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν·
ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε· κρούετε, καὶ ἀνοιγή-
8 σεται ὑμῖν. Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει·
καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει· καὶ τῷ κρούοντι ἀνοι-
9 γήσεται. Ἢ τίς ἐστιν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος,
ὃν ἐὰν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον
10 ἐπιδώσει αὐτῷ; καὶ ἐὰν ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ
11 ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; Εἰ οὖν ὑμεῖς, πονηροὶ
ὄντες, οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς
τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ Πατὴρ ὑμῶν
ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν
12 αὐτόν. Πάντα οὖν ὅσα ἂν θέλητε ἵνα ποιῶ-
σιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε
αὐτοῖς· οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προ-
13 φῆται. Εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης·
ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη, καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς
ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοί
14 εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς. Τί στενὴ
ἡ πύλη, καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα
εἰς τὴν ζωήν· καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὑρίσκοντες
15 αὐτήν! Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδο-
προφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν
ἐνδύμασι προβάτων, ἔσωθεν δέ εἰσι λύκοι

ܕܒܥܝܢܗ ܕܐܚܘܟ: ܘܩܪܝܬܐ ܕܒܥܝܢܟ ܠܐ ܚܙܝܐ ܠܟ.
4 *ܐܘ ܐܝܟܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ ܠܐܚܘܟ: ܫܒܘܩ ܐܦܩ ܓܠܐ ܡܢ
5 ܥܝܢܟ. ܘܗܐ ܩܪܝܬܐ ܒܥܝܢܟ. *ܢܣܒ ܒܐܦܐ: ܐܦܩ
ܠܘܩܕܡ ܩܪܝܬܐ ܡܢ ܥܝܢܟ: ܘܗܝܕܝܢ ܢܬܚܙܐ ܠܟ
6 ܠܡܦܩܘ ܓܠܐ ܡܢ ܥܝܢܗ ܕܐܚܘܟ. *ܠܐ ܬܬܠܘܢ
ܩܘܕܫܐ ܠܟܠܒܐ. ܘܠܐ ܬܪܡܘܢ ܡܪܓܢܝܬܟܘܢ ܩܕܡ
ܚܙܝܪܐ. ܕܠܡܐ ܢܕܘܫܘܢ ܐܢܝܢ ܒܪܓܠܝܗܘܢ:
7 ܘܢܗܦܟܘܢ ܢܚܒܠܘܢܟܘܢ. *ܫܐܠܘ ܘܢܬܝܗܒ
ܠܟܘܢ: ܒܥܘ ܘܬܫܟܚܘܢ. ܩܘܫܘ ܘܢܬܦܬܚ
8 ܠܟܘܢ. *ܟܠ ܓܝܪ ܕܫܐܠ ܢܣܒ. ܘܕܒܥܐ
9 ܡܫܟܚ. ܘܠܐܝܢܐ ܕܢܩܫ ܡܬܦܬܚ ܠܗ. *ܐܘ
ܡܢܘ ܡܢܟܘܢ ܓܒܪܐ ܕܢܫܐܠܝܘܗܝ ܒܪܗ ܠܚܡܐ.
10 ܠܡܐ: ܟܐܦܐ ܡܘܫܛ ܠܗ: *ܘܐܢ ܢܘܢܐ
ܢܫܐܠܝܘܗܝ ܠܡܐ: ܚܘܝܐ ܡܘܫܛ ܠܗ:
11 *ܘܐܢ ܐܢܬܘܢ ܕܒܝܫܐ ܐܝܬܝܟܘܢ: ܝܕܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܡܘܗܒܬܐ ܛܒܬܐ ܠܡܬܠ ܠܒܢܝܟܘܢ:
ܟܡܐ ܡܝܬܪܐܝܬ ܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܢܬܠ
12 ܛܒܬܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܫܐܠܝܢ ܠܗ: *ܟܠ ܡܕܡ
ܕܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܢܥܒܕܘܢ ܠܟܘܢ ܒܢܝܢܫܐ: ܗܟܢܐ ܐܦ
ܐܢܬܘܢ ܥܒܕܘ ܠܗܘܢ: ܗܢܘ ܓܝܪ ܢܡܘܣܐ ܘܢܒܝܐ ܀
13 *ܥܘܠܘ ܒܬܪܥܐ ܥܠܝܨܐ. ܕܦܬܝܐ ܗܘ ܬܪܥܐ. ܘܪܘܝܚܐ
ܐܘܪܚܐ ܕܡܘܒܠܐ ܠܐܒܕܢܐ. ܘܣܓܝܐܐ ܐܢܘܢ ܐܝܠܝܢ
14 ܕܐܙܠܝܢ ܒܗ. *ܡܐ ܙܥܘܪ ܬܪܥܐ. ܘܐܠܝܨܐ
ܐܘܪܚܐ ܕܡܘܒܠܐ ܠܚܝܐ. ܘܙܥܘܪܝܢ ܐܢܘܢ ܐܝܠܝܢ
15 ܕܡܫܟܚܝܢ ܠܗ. *ܐܙܕܗܪܘ ܡܢ ܢܒܝܐ ܕܓܠܐ ܕܐܬܝܢ
ܠܘܬܟܘܢ ܒܠܒܘܫܐ ܕܐܡܪܐ: ܡܢ ܠܓܘ ܕܝܢ

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. VII.

4 non vides? Aut quomodo dicis fratri tuo: Sine ejiciam
festucam de oculo tuo: et ecce trabs est in oculo tuo?
5 Hypocrita, ejice primùm trabem de oculo tuo, et tunc
6 videbis ejicere festucam de oculo fratris tui. Nolite
dare sanctum canibus: neque mittatis margaritas ves-
tras ante porcos, ne fortè conculcent eas pedibus suis, et
7 conversi dirumpant vos. Petite, et dabitur vobis:
quærite, et invenietis: pulsate, et aperietur vobis.
8 Omnis enim, qui petit, accipit: et qui quærit, invenit:
9 et pulsanti aperietur. Aut quis est ex vobis homo,
quem si petierit filius suus panem, numquid lapidem
porriget ei? Aut si piscem petierit, numquid serpen- 10
tem porriget ei? Si ergo vos, cùm sitis mali, nostis 11
bona data dare filiis vestris: quanto magis Pater vester,
qui in cœlis est, dabit bona petentibus se? Omnia ergo 12
quæcumque vultis ut faciant vobis homines, et vos fa-
cite illis. Hæc est enim lex, et Prophetæ. Intrate per 13
angustam portam: quia lata porta, et spatiosa via est,
quæ ducit ad perditionem, et multi sunt qui intrant per
eam. Quàm angusta porta, et arcta via est, quæ ducit 14
ad vitam: et pauci sunt, qui inveniunt eam! Attendite a 15
falsis prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium,

16 ἅρπαγες. Ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπι-
γνώσεσθε αὐτούς. Μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ
ἀκανθῶν σταφυλὴν, ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα;
17 Οὕτω πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς
ποιεῖ· τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς
18 ποιεῖ. Οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς
πονηροὺς ποιεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς
19 καλοὺς ποιεῖν. Πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρ-
πὸν καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλ-
20 λεται. Ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν
21 ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι,
Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασι-
λείαν τῶν οὐρανῶν· ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα
22 τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Πολλοὶ
ἐροῦσί μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· Κύριε,
Κύριε, οὐ τῷ σῷ ὀνόματι προεφητεύσαμεν,
καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν,
καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιή-
23 σαμεν; Καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς· Ὅτι
οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ
24 οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. Πᾶς οὖν, ὅστις
ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους, καὶ ποιεῖ
αὐτοὺς, ὁμοιώσω αὐτὸν ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις
ᾠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν.
25 Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ,
καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέπεσον τῇ
οἰκίᾳ ἐκείνῃ· καὶ οὐκ ἔπεσε· τεθεμελίωτο
26 γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου
τοὺς λόγους τούτους, καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς,
ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ᾠκοδόμησε
27 τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμον. Καὶ
κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ
ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ
ἐκείνῃ· καὶ ἔπεσε, καὶ ἦν ἡ πτῶσις αὐτῆς
μεγάλη.
28 Καὶ ἐγένετο, ὅτε συνετέλεσεν ὁ Ἰησοῦς
τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήσσοντο οἱ ὄχλοι

ܐܝܬܝܗܘܢ ܕܐܒܐ ܚܛܘܦܐ. * ܡܢ ܦܐܪܝܗܘܢ ܕܝܢ 16
ܬܕܥܘܢ ܐܢܘܢ. ܠܡܐ ܠܩܛܝܢ ܡܢ ܟܘܒܐ ܥܢܒܐ.
ܐܘ ܡܢ ܐܗܓܐ ܬܐܢܐ. * ܗܟܢܐ ܟܠ ܐܝܠܢܐ ܛܒܐ. 17
ܦܐܪܐ ܫܦܝܪܐ ܥܒܕ. ܐܝܠܢܐ ܕܝܢ ܒܝܫܐ. ܦܐܪܐ
ܒܝܫܐ ܥܒܕ. * ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܝܠܢܐ ܛܒܐ ܦܐܪܐ ܒܝܫܐ 18
ܠܡܥܒܕ. ܘܠܐ ܐܝܠܢܐ ܒܝܫܐ ܦܐܪܐ ܛܒܐ ܠܡܥܒܕ.
* ܟܠ ܐܝܠܢܐ ܕܠܐ ܥܒܕ ܦܐܪܐ ܛܒܐ: ܡܬܦܣܩ 19
ܘܒܢܘܪܐ ܢܦܠ. * ܡܟܝܠ ܡܢ ܦܐܪܝܗܘܢ ܬܕܥܘܢ 20
ܐܢܘܢ. * ܠܐ ܗܘܐ ܟܠ ܕܐܡܪ ܠܝ ܡܪܝ ܡܪܝ 21
ܥܐܠ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܐܠܐ ܡܢ ܕܥܒܕ ܨܒܝܢܗ
ܕܐܒܝ ܕܒܫܡܝܐ. * ܣܓܝܐܐ ܢܐܡܪܘܢ ܠܝ ܒܗܘ 22
ܝܘܡܐ. ܡܪܝ ܡܪܝ: ܠܐ ܒܫܡܟ ܐܬܢܒܝܢ: ܘܒܫܡܟ
ܫܐܕܐ ܐܦܩܢ: ܘܒܫܡܟ ܚܝܠܐ ܣܓܝܐܐ ܥܒܕܢ:
* ܘܗܝܕܝܢ ܐܘܕܐ ܠܗܘܢ ܕܡܢ ܡܬܘܡ ܠܐ ܝܕܥܬܟܘܢ. 23
ܐܙܠܘ ܠܟܘܢ ܡܢܝ ܦܠܚܝ ܥܘܠܐ. * ܟܠ 24
ܗܟܝܠ ܕܫܡܥ ܡܠܝ ܗܠܝܢ. ܘܥܒܕ ܠܗܝܢ.
ܢܬܕܡܐ ܠܓܒܪܐ ܚܟܝܡܐ. ܗܘ ܕܒܢܐ ܒܝܬܗ ܥܠ
ܫܘܥܐ. * ܘܢܚܬ ܡܛܪܐ. ܘܐܬܘ ܢܗܪܘܬܐ. ܘܢܫܒ 25
ܪܘܚܐ. ܘܐܬܛܪܝܘ ܒܗ ܒܒܝܬܐ ܗܘ ܘܠܐ ܢܦܠ.
ܫܬܐܣܘܗܝ ܓܝܪ ܥܠ ܫܘܥܐ ܣܝܡܢ ܗܘܝ.
* ܘܟܠ ܡܢ ܕܫܡܥ ܡܠܝ ܗܠܝܢ. ܘܠܐ ܥܒܕ 26
ܠܗܝܢ ܢܬܕܡܐ ܠܓܒܪܐ ܣܟܠܐ. ܕܒܢܐ ܒܝܬܗ ܥܠ
ܚܠܐ. * ܘܢܚܬ ܡܛܪܐ. ܘܐܬܘ ܢܗܪܘܬܐ. ܘܢܫܒ 27
ܪܘܚܐ. ܘܐܬܛܪܝܘ ܒܗ ܒܒܝܬܐ ܗܘ ܘܢܦܠ. ܘܗܘܬ
ܡܦܘܠܬܗ ܪܒܐ ܀
* ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ ܡܠܐ ܗܠܝܢ. ܬܡܝܗܝܢ 28

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. VII.

16 intrinsecus autem sunt lupi rapaces: a fructibus eo-
rum cognoscetis eos. Numquid colligunt de spinis uvas,
17 aut de tribulis ficus? Sic omnis arbor bona fructus bonos
18 facit: mala autem arbor malos fructus facit. Non potest
arbor bona malos fructus facere: neque arbor mala bonos
19 fructus facere: omnis arbor, quæ non facit fructum bo-
20 num, excidetur, et in ignem mittetur. Igitur ex fruc-
21 tibus eorum cognoscetis eos. Non omnis, qui dicit mihi,
Domine, Domine, intrabit in regnum cœlorum: sed qui
facit voluntatem Patris mei, qui in cœlis est, ipse intra-
22 bit in regnum cœlorum. Multi dicent mihi in illa die:
Domine, Domine, nonne in nomine tuo prophetavimus,
et in nomine tuo dæmonia ejecimus, et in nomine tuo
virtutes multas fecimus? Et tunc confitebor illis: Quia 23
numquam novi vos: discedite a me, qui operamini ini-
quitatem. Omnis ergo, qui audit verba mea hæc, et 24
facit ea, assimilabitur viro sapienti, qui ædificavit domum
suam supra petram: et descendit pluvia, et venerunt 25
flumina, et flaverunt venti, et irruerunt in domum illam,
et non cecidit: fundata enim erat super petram. Et om- 26
nis, qui audit verba mea hæc, et non facit ea, similis erit
viro stulto, qui ædificavit domum suam super arenam:
et descendit pluvia, et venerunt flumina, et flaverunt 27
venti, et irruerunt in domum illam, et cecidit, et fuit
ruina illius magna.
Et factum est: cùm consummasset Jesus verba hæc, 28

29 ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. Ἦν γὰρ διδάσκων
αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ
γραμματεῖς.

ΚΕΦ. η'.

Καταβαντι δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἠκο-
2 λούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. Καὶ ἰδοὺ,
λεπρὸς ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ, λέγων· Κύριε,
3 ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι. Καὶ
ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς,
λέγων· Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ εὐθέως
4 ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. Καὶ λέγει
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅρα, μηδενὶ εἴπῃς· ἀλλὰ
ὕπαγε, σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ, καὶ προσ- Lev. xiv. 2, seq.
ένεγκε τὸ δῶρον, ὃ προσέταξε Μωσῆς, εἰς
μαρτύριον αὐτοῖς.

5 Εἰσελθόντι δὲ ¹αὐτῷ εἰς Καπερναοὺμ,
προσῆλθεν αὐτῷ ἑκατόνταρχος, παρακαλῶν
6 αὐτὸν, καὶ λέγων· Κύριε, ὁ παῖς μου βέ-
βληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικὸς, δεινῶς
7 βασανιζόμενος. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
8 Ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν. Καὶ ἀπο-
κριθεὶς ὁ ἑκατόνταρχος ἔφη· Κύριε, οὐκ εἰμὶ
ἱκανὸς, ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς·
ἀλλὰ μόνον εἰπὲ ¹λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς
9 μου. Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξου-
σίαν, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας· καὶ
λέγω τούτῳ, πορεύθητι, καὶ πορεύεται· καὶ
ἄλλῳ, ἔρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ τῷ δούλῳ
10 μου, ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. Ἀκούσας δὲ
ὁ Ἰησοῦς, ἐθαύμασε, καὶ εἶπε τοῖς ἀκολου-
θοῦσιν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ
11 τοσαύτην πίστιν εὗρον. Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι
πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἥξουσι,

29 ܗܘܘ ܟܢܫܐ ܥܠ ܝܘܠܦܢܗ. *ܡܠܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ
ܓܝܪ ܐܝܟ ܡܫܠܛܢܐ. ܘܠܐ ܐܝܟ ܣܦܪܝܗܘܢ ܘܦܪܝܫܐ ✧

ܩܦܠܐܘܢ ✧ ܚ ✧

*ܟܕ ܕܝܢ ܢܚܬ ܡܢ ܛܘܪܐ. ܢܩܦܘܗܝ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ.
2 *ܘܗܐ ܓܪܒܐ ܚܕ ܐܬܐ ܣܓܕ ܠܗ ܘܐܡܪ. ܡܪܝ: ܐܢ
3 ܨܒܐ ܐܢܬ ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܠܡܕܟܝܘܬܝ. *ܘܦܫܛ
ܐܝܕܗ ܝܫܘܥ. ܩܪܒ ܠܗ ܘܐܡܪ ܨܒܐ ܐܢܐ ܐܬܕܟܐ.
4 ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ ܐܬܕܟܝ ܓܪܒܗ. *ܘܐܡܪ ܠܗ
ܝܫܘܥ. ܚܙܝ ܠܐܢܫ ܠܐ ܬܐܡܪ. ܐܠܐ ܙܠ ܚܘܐ
ܢܦܫܟ ܠܟܗܢܐ: ܘܩܪܒ ܩܘܪܒܢܐ ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܡܘܫܐ
ܠܣܗܕܘܬܗܘܢ ✧

5 *ܟܕ ܥܠ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܟܦܪܢܚܘܡ: ܩܪܒ
ܠܗ ܩܢܛܪܘܢܐ ܚܕ. ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܡܢܗ.
6 *ܘܐܡܪ ܡܪܝ: ܛܠܝܝ ܪܡܐ ܒܒܝܬܐ: ܘܡܫܪܝ.
7 ܘܒܝܫܐܝܬ ܡܫܬܢܩ. *ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܐ
8 ܐܬܐ ܘܐܣܝܘܗܝ. *ܥܢܐ ܩܢܛܪܘܢܐ ܗܘ ܘܐܡܪ.
ܡܪܝ: ܠܐ ܫܘܐ ܐܢܐ ܕܬܥܘܠ ܬܚܝܬ ܡܛܠܠܝ. ܐܠܐ
9 ܒܠܚܘܕ ܐܡܪ ܒܡܠܬܐ ܘܢܬܐܣܐ ܛܠܝܝ. *ܐܦ
ܐܢܐ ܓܝܪ ܓܒܪܐ ܐܢܐ ܕܬܚܝܬ ܫܘܠܛܢܐ. ܘܐܝܬ ܬܚܝܬ
ܐܝܕܝ ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ. ܘܐܡܪ ܐܢܐ ܠܗܢܐ ܕܙܠ.
ܘܐܙܠ. ܘܠܐܚܪܢܐ ܕܬܐ ܘܐܬܐ. ܘܠܥܒܕܝ ܕܥܒܕ ܗܕܐ
10 ܘܥܒܕ. *ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ ܝܫܘܥ. ܐܬܕܡܪ. ܘܐܡܪ
ܠܐܝܠܝܢ ܕܥܡܗ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܐܦ ܠܐ
11 ܒܐܝܣܪܝܠ ܐܫܟܚܬ ܐܝܟ ܗܕܐ ܗܝܡܢܘܬܐ. *ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ ܕܝܢ: ܕܣܓܝܐܐ ܢܐܬܘܢ ܡܢ ܡܕܢܚܐ ܘܡܢ

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. VII. VIII.

29 admirabantur turbæ super doctrina ejus. Erat enim
docens eos sicut potestatem habens, et non sicut Scribæ
eorum, et Pharisæi.

CAP. VIII.

Cùm autem descendisset de monte, sequutæ sunt eum
2 turbæ multæ: et ecce leprosus veniens, adorabat eum,
3 dicens: Domine, si vis, potes me mundare. Et exten-
dens Jesus manum, tetigit eum, dicens: Volo. Mun-
4 dare. Et confestim mundata est lepra ejus. Et ait illi
Jesus: Vide, nemini dixeris: sed vade, ostende te sacer-
doti, et offer munus, quod præcepit Moyses, in testimo-
nium illis.

Cùm autem introisset Capharnaum, accessit ad eum 5
centurio, rogans eum, et dicens: Domine, puer meus 6
jacet in domo paralyticus, et malè torquetur. Et ait 7
illi Jesus: Ego veniam, et curabo eum. Et respondens 8
centurio, ait: Domine, non sum dignus ut intres sub
tectum meum: sed tantùm dic verbo, et sanabitur puer
meus. Nam et ego homo sum sub potestate constitutus, 9
habens sub me milites; et dico huic: Vade, et vadit: et
alii, Veni, et venit: et servo meo, Fac hoc, et facit.
Audiens autem Jesus miratus est, et sequentibus se dixit: 10
Amen dico vobis, non inveni tantam fidem in Israel.
Dico autem vobis, quòd multi ab oriente et occidente 11

καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραὰμ καὶ
Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐ-
12 ρανῶν· οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθή-
σονται εἰς τὸ σκότος ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ
κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Καὶ
13 εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχῃ· Ὕπαγε,
καὶ ὡς ἐπίστευσας γενηθήτω σοι. Καὶ ἰάθη
ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.
14 Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέ-
τρου, εἶδε τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην
15 καὶ πυρέσσουσαν. Καὶ ἥψατο τῆς χειρὸς
αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός· καὶ
16 ἠγέρθη, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. Ὀψίας δὲ
γενομένης, προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομέ-
νους πολλούς· καὶ ἐξέβαλε τὰ πνεύματα
λόγῳ, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθε-
17 ράπευσεν. Ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ
Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος· "Αὐτὸς Es. liii. 4.
τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε, καὶ τὰς νόσους
ἐβάστασεν."
18 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ
19 αὐτὸν, ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. Καὶ
προσελθὼν εἷς γραμματεὺς, εἶπεν αὐτῷ·
Διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι, ὅπου ἐὰν ἀπ-
20 έρχῃ. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Αἱ
ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι, καὶ τὰ πετεινὰ
τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις· ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου οὐκ ἔχει, ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ.
21 Ἕτερος δὲ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ·
Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν, καὶ
22 θάψαι τὸν πατέρα μου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι, καὶ ἄφες τοὺς νε-
κροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς.
23 Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον, ἠκο-
24 λούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ
ἰδοὺ, σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσσῃ,

ܡܥܪܒܐ܂ ܘܢܣܬܡܟܘܢ ܥܡ ܐܒܪܗܡ ܘܐܝܣܚܩ
12 ܘܝܥܩܘܒ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ܂ *ܒܢܝܗ ܕܝܢ
ܕܡܠܟܘܬܐ ܢܦܩܘܢ ܠܚܫܘܟܐ ܒܪܝܐ܂ ܬܡܢ ܢܗܘܐ
13 ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩ ܫܢܐ܂ *ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܩܢܛܪܘܢܐ
ܗܘ܂ ܙܠ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܗܝܡܢܬ ܢܗܘܐ ܠܟ܂ ܘܐܬܐܣܝ
ܛܠܝܗ ܒܗ ܒܫܥܬܐ܀
14 *ܘܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܒܝܬܗ ܕܫܡܥܘܢ܂ ܘܚܙܐ
15 ܠܚܡܬܗ ܕܪܡܝܐ܂ ܘܐܚܝܕܐ ܠܗ ܐܫܬܐ܂ *ܘܩܪܒ
ܐܚܕ ܒܐܝܕܗ ܘܫܒܩܬܗ ܐܫܬܐ܂ ܘܩܡܬ ܘܡܫܡܫܐ ܗܘܬ
16 ܠܗܘܢ܂ *ܟܕ ܗܘܐ ܕܝܢ ܪܡܫܐ ܩܪܒܘ ܩܕܡܘܗܝ
ܕܝܘܢܐ ܣܓܝܐܐ܂ ܘܐܦܩ ܕܝܘܘܝܗܘܢ ܒܡܠܬܐ܂
ܘܠܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܒܝܫܐܝܬ ܥܒܝܕܝܢ ܗܘܘ ܐܣܝ
17 ܐܢܘܢ܂ *ܐܝܟ ܕܢܬܡܠܐ ܡܕܡ ܕܐܬܐܡܪ ܒܝܕ
ܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ܂ ܕܗܘ ܢܣܒ ܟܐܒܝܢ ܘܟܘܪܗܢܝܢ
ܛܥܢ܂
18 *ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ܂ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܕܚܕܪܝܢ
19 ܠܗ܂ ܦܩܕ ܕܢܐܙܠܘܢ ܠܥܒܪܐ܂ *ܘܩܪܒ
ܣܦܪܐ ܚܕ ܘܐܡܪ ܠܗ܂ ܪܒܝ܂ ܐܬܐ ܒܬܪܟ ܠܐܬܪ
20 ܕܐܙܠ ܐܢܬ܂ *ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܂ ܠܬܥܠܐ ܢܩܒܐ ܐܝܬ
ܠܗܘܢ܂ ܘܠܦܪܚܬܐ ܕܫܡܝܐ ܡܛܠܠܐ܂ ܠܒܪܗ
ܕܝܢ ܕܐܢܫܐ܂ ܠܝܬ ܠܗ ܐܝܟܐ ܕܢܣܡܘܟ ܪܫܗ܂
21 *ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ܂ ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ܂
22 ܐܦܣ ܠܝ ܠܘܩܕܡ ܐܙܠ ܐܩܒܘܪ ܠܐܒܝ܂ *ܝܫܘܥ
ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ܂ ܬܐ ܒܬܪܝ܂ ܘܫܒܘܩ ܠܡܝܬܐ
ܩܒܪܝܢ ܡܝܬܝܗܘܢ܀
23 *ܘܟܕ ܣܠܩ ܝܫܘܥ ܠܣܦܝܢܬܐ܂ ܣܠܩܘ ܥܡܗ
24 ܬܠܡܝܕܘܗܝ܂ *ܘܗܐ ܙܘܥܐ ܪܒܐ ܗܘܐ ܒܝܡܐ܂

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. VIII.

venient, et recumbent cum Abraham, et Isaac, et Jacob
12 in regno cœlorum: filii autem regni ejicientur in tene-
13 bras exteriores: ibi erit fletus, et stridor dentium. Et
dixit Jesus centurioni: Vade, et sicut credidisti, fiat
tibi. Et sanatus est puer in illa hora.
14 Et cùm venisset Jesus in domum Petri, vidit socrum
15 ejus jacentem, et febricitantem: et tetigit manum ejus,
et dimisit eam febris, et surrexit, et ministrabat eis.
16 Vespere autem facto, obtulerunt ei multos dæmonia ha-
bentes: et ejiciebat spiritus verbo: et omnes malè ha-
17 bentes curavit: ut adimpleretur quod dictum est per
Isaiam prophetam, dicentem: Ipse infirmitates nostras
accepit: et ægrotationes nostras portavit.
Videns autem Jesus turbas multas circum se, jussit 18
ire trans fretum. Et accedens unus scriba, ait illi: 19
Magister, sequar te, quocumque ieris. Et dicit ei Je- 20
sus: Vulpes foveas habent, et volucres cœli nidos:
Filius autem hominis non habet ubi caput reclinet.
Alius autem de discipulis ejus ait illi: Domine, per- 21
mitte me primum ire, et sepelire patrem meum. Jesus 22
autem ait illi: Sequere me, et dimitte mortuos sepelire
mortuos suos.
Et ascendente eo in naviculam, sequuti sunt eum disci- 23
puli ejus: et ecce motus magnus factus est in mari, ita 24

ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυ-
25 μάτων· αὐτὸς δὲ ἐκάθευδε. Καὶ προσελ-
θόντες οἱ μαθηταὶ '[αὐτοῦ] ἤγειραν αὐτὸν,
λέγοντες· Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, ἀπολλύ-
26 μεθα. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί δειλοί ἐστε,
ὀλιγόπιστοι; Τότε ἐγερθεὶς ἐπετίμησε τοῖς
ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσσῃ· καὶ ἐγένετο γα-
27 λήνη μεγάλη. Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν,
λέγοντες· Ποταπός ἐστιν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ
ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;
28 Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ πέραν, εἰς τὴν
χώραν τῶν Γερασηνῶν, ὑπήντησαν αὐτῷ δύο
δαιμονιζόμενοι, ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι,
χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελ-
29 θεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. Καὶ ἰδοὺ, ἔκραξαν
λέγοντες· Τί ἡμῖν καὶ σοὶ, '[Ἰησοῦ,] υἱὲ τοῦ
Θεοῦ; 'Ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι
30 ἡμᾶς; 'Ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη
31 χοίρων πολλῶν βοσκομένη. Οἱ δὲ δαίμονες
παρεκάλουν αὐτὸν, λέγοντες· Εἰ ἐκβάλλεις
ἡμᾶς, ἐπίτρεψον ἡμῖν ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέ-
32 λην τῶν χοίρων. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑπά-
γετε. Οἱ δὲ ἐξελθόντες 'ἀπῆλθον εἰς τὴν
ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ ἰδοὺ, ὥρμησε πᾶσα
ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς
τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασιν.
33 Οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες
εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν πάντα, καὶ τὰ
34 τῶν δαιμονιζομένων. Καὶ ἰδοὺ, πᾶσα ἡ
πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τῷ Ἰησοῦ· καὶ
ἰδόντες αὐτὸν, παρεκάλεσαν, ὅπως μεταβῇ
ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

ΚΕΦ. θ΄.

Καὶ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον, διεπέρασε, καὶ
2 ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. Καὶ ἰδοὺ, προσ-
έφερον αὐτῷ παραλυτικὸν, ἐπὶ κλίνης βε-

ܐܝܟܢܐ ܕܠܐܠܦܐ ܢܚܦܝܘܗܝ ܓܠܠܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ
25 ܕܡܟ ܗܘܐ. * ܘܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܥܝܪܘܗܝ.
26 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܪܢ. ܦܨܢ. ܐܒܕܝܢܢ. * ܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܠܡܢܐ ܕܚܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܙܥܘܪܝ ܗܝܡܢܘܬܐ.
ܗܝܕܝܢ ܩܡ ܘܟܐܐ ܒܪܘܚܐ ܘܒܝܡܐ
27 ܘܗܘܐ ܫܠܝܐ ܪܒܐ. * ܐܢܫܐ ܕܝܢ ܐܬܕܡܪܘ
ܘܐܡܪܝܢ ܡܢܘ ܗܢܐ ܕܪܘܚܐ ܘܝܡܐ ܡܫܬܡܥܝܢ
ܠܗ ܀
28 * ܘܟܕ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܥܒܪܐ. ܠܐܬܪܐ ܕܓܕܪܝܐ:
ܐܪܥܘܗܝ ܬܪܝܢ ܕܝܘܢܐ ܕܢܦܩܝܢ ܡܢ ܒܝܬ ܩܒܘܪܐ.
ܒܝܫܝܢ ܛܒ. ܐܝܟ ܕܠܐ ܐܢܫ ܢܫܟܚ ܢܥܒܪ ܒܗܝ
29 ܐܘܪܚܐ. * ܘܩܥܘ ܘܐܡܪܝܢ. ܡܢܐ ܠܢ ܘܠܟ ܝܫܘܥ
ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ. ܐܬܝܬ ܠܟܐ. ܩܕܡ ܙܒܢܐ ܠܡܫܢܩܘ ܠܢ.
30 * ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܠܗܘܢ ܒܪܚܘܩ: ܒܩܪܐ ܕܚܙܝܪܐ
31 ܣܓܝܐܐ ܕܪܥܝܐ. * ܕܝܘܐ ܕܝܢ ܡܦܝܣܝܢ ܗܘܘ
ܠܗ ܘܐܡܪܝܢ. ܐܢ ܡܦܩ ܐܢܬ ܠܢ: ܐܦܣ ܠܢ
32 ܕܢܐܙܠ ܠܒܩܪܐ ܕܚܙܝܪܐ. * ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ.
ܙܠܘ. ܘܡܚܕܐ ܢܦܩܘ ܘܥܠܘ ܒܚܙܝܪܐ. ܘܟܠܗ
ܒܩܪܐ ܗܝ ܪܗܛܬ ܠܫܩܝܦܐ: ܘܢܦܠܘ
33 ܒܝܡܐ. ܘܡܝܬܘ ܒܡܝܐ ܀ * ܪܥܘܬܐ ܕܝܢ ܥܪܩܘ
ܗܘܘ: ܘܐܙܠܘ ܠܡܕܝܢܬܐ. ܘܚܘܝܘ ܟܠܡܕܡ
34 ܕܗܘܐ. ܘܥܠ ܗܢܘܢ ܕܕܝܘܢܐ. * ܘܢܦܩܬ ܟܠܗ ܡܕܝܢܬܐ
ܠܐܘܪܥܗ ܕܝܫܘܥ. ܘܟܕ ܚܙܝܘܗܝ: ܒܥܘ ܡܢܗ
ܕܢܫܢܐ ܡܢ ܬܚܘܡܗܘܢ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܛ ܀

* ܘܣܠܩ ܠܐܠܦܐ: ܘܥܒܪ ܘܐܬܐ ܠܡܕܝܢܬܗ.
2 * ܘܩܪܒܘ ܠܗ ܡܫܪܝܐ ܟܕ ܪܡܐ ܒܥܪܣܐ.

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. VIII. IX.

25 ut navicula operiretur fluctibus, ipse verò dormiebat. Et
accesserunt ad eum discipuli ejus, et suscitaverunt eum,
26 dicentes: Domine, salva nos, perimus. Et dicit eis
Jesus: Quid timidi estis, modicæ fidei? Tunc surgens,
imperavit ventis et mari, et facta est tranquillitas magna.
27 Porrò homines mirati sunt, dicentes: Qualis est hic, quia
venti et mare obediunt ei?
28 Et cùm venisset trans fretum in regionem Gerasenorum,
occurrerunt ei duo habentes dæmonia, de monumentis
exeuntes, sævi nimis, ita ut nemo posset transire per
29 viam illam. Et ecce clamaverunt, dicentes: Quid nobis,
et tibi, Jesu fili Dei? Venisti huc ante tempus torquere
30 nos? Erat autem non longè ab illis grex multorum por-
31 corum pascens. Dæmones autem rogabant eum, dicen-
tes: Si ejicis nos hinc, mitte nos in gregem porcorum.
32 Et ait illis: Ite. At illi exeuntes abierunt in porcos,
et ecce impetu abiit totus grex per præceps in mare: et
33 mortui sunt in aquis. Pastores autem fugerunt: et ve-
nientes in civitatem, nunciaverunt omnia, et de eis qui
34 dæmonia habuerant. Et ecce tota civitas exiit obviam
Jesu: et viso eo, rogabant, ut transiret a finibus eorum.

CAP. IX.

Et ascendens in naviculam, transfretavit, et venit in
2 civitatem suam. Et ecce offerebant ei paralyticum jacen-

βλημένον. Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν
αὐτῶν, εἶπε τῷ παραλυτικῷ· Θάρσει, τέκνον·
3 ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. Καὶ ἰδού,
τινὲς τῶν γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς·
4 Οὗτος βλασφημεῖ. Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς
ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν· Ἱνατί ὑμεῖς ἐνθυ-
5 μεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Τί
γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον; εἰπεῖν· Ἀφέωνταί
[1]σοι αἱ ἁμαρτίαι; ἢ εἰπεῖν· [1]Ἔγειραι καὶ
6 περιπάτει; Ἵνα δὲ εἰδῆτε, ὅτι ἐξουσίαν ἔχει
ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι
ἁμαρτίας· (τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ·)
Ἐγερθεὶς ἆρόν σου τὴν κλίνην, καὶ ὕπαγε
7 εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν εἰς
8 τὸν οἶκον αὐτοῦ. Ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι [1]ἐθαύ-
μασαν, καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν, τὸν δόντα
ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις.

9 Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν, εἶδεν
ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, Ματ-
θαῖον λεγόμενον· καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκο-
λούθει μοι. Καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν
10 αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο, αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν
τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἰδοὺ, πολλοὶ τελῶναι καὶ
ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ
11 καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. Καὶ ἰδόντες οἱ
Φαρισαῖοι, εἶπον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Διατί
μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ
12 διδάσκαλος ὑμῶν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας,
εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύον-
13 τες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. Πορευ-
θέντες δὲ μάθετε, τί ἐστιν· "Ἔλεον θέλω, (Hos. vi. 6. 1 Sam. xv. 22.)
καὶ οὐ θυσίαν." Οὐ γὰρ ἦλθον καλέσαι δι-
καίους, ἀλλ' ἁμαρτωλοὺς [1][εἰς μετάνοιαν].
14 Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
Ἰωάννου, λέγοντες· Διατί ἡμεῖς καὶ οἱ Φα-
ρισαῖοι νηστεύομεν πολλὰ, οἱ δὲ μαθηταί

ܘܚܙܐ ܝܫܘܥ ܗܝܡܢܘܬܗܘܢ: ܘܐܡܪ ܠܗ
ܠܡܫܪܝܐ. ܐܬܠܒܒ ܒܪܝ: ܫܒܝܩܝܢ ܠܟ
ܚܛܗܝܟ. *ܐܢܫܐ ܕܝܢ ܡܢ ܣܦܪܐ. ܐܡܪܘ 3
ܒܢܦܫܗܘܢ. ܗܢܐ ܡܓܕܦ. *ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܝܕܥ 4
ܡܚܫܒܬܗܘܢ: ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܡܬܚܫܒܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܒܝܫܬܐ ܒܠܒܟܘܢ. *ܡܢܐ ܓܝܪ ܦܫܝܛ 5
ܠܡܐܡܪ. ܕܫܒܝܩܝܢ ܠܟ ܚܛܗܝܟ: ܐܘ ܠܡܐܡܪ
ܩܘܡ ܗܠܟ. *ܕܬܕܥܘܢ ܕܝܢ ܕܫܘܠܛܢܐ ܐܝܬ 6
ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܒܐܪܥܐ ܠܡܫܒܩ ܚܛܗܐ: ܐܡܪ
ܠܗ ܠܡܫܪܝܐ. ܩܘܡ ܫܩܘܠ ܥܪܣܟ ܘܙܠ
ܠܒܝܬܟ: *ܘܩܡ ܐܙܠ ܠܒܝܬܗ. *ܟܕ ܚܙܘ 7, 8
ܕܝܢ ܟܢܫܐ ܕܚܠܘ. ܘܫܒܚܘ ܠܐܠܗܐ ܕܝܗܒ
ܫܘܠܛܢܐ ܕܐܝܟ ܗܢܐ ܠܒܢܝܢܫܐ ܀

* ܘܟܕ ܥܒܪ ܝܫܘܥ ܡܢ ܬܡܢ: ܚܙܐ ܓܒܪܐ ܕܝܬܒ 9
ܥܠ ܒܝܬ ܡܟܣܐ ܕܡܬܩܪܐ ܡܬܝ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܬܐ ܒܬܪܝ.
ܘܩܡ ܐܙܠ ܒܬܪܗ. *ܘܟܕ ܣܡܝܟܝܢ ܒܒܝܬܐ: 10
ܐܬܘ ܡܟܣܐ ܘܚܛܝܐ ܣܓܝܐܐ ܐܣܬܡܟܘ ܥܡ ܝܫܘܥ
ܘܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. *ܘܟܕ ܚܙܘ ܦܪܝܫܐ. ܐܡܪܝܢ 11
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܠܡܢܐ ܥܡ ܡܟܣܐ ܘܚܛܝܐ
ܐܟܠ ܪܒܟܘܢ. *ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥ ܐܡܪ 12
ܠܗܘܢ. ܠܐ ܣܢܝܩܝܢ ܚܠܝܡܐ ܠܐܣܝܐ. ܐܠܐ
ܐܝܠܝܢ ܕܒܝܫܐܝܬ ܥܒܝܕܝܢ. * ܙܠܘ ܝܠܦܘ ܡܢܘ 13
ܚܢܢܐ ܨܒܐ ܐܢܐ ܘܠܐ ܕܒܚܬܐ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܬܝܬ ܕܐܩܪܐ
ܠܙܕܝܩܐ. ܐܠܐ ܠܚܛܝܐ.
* ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܘ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܘܚܢܢ 14
ܘܐܡܪܝܢ. ܠܡܢܐ ܚܢܢ ܘܦܪܝܫܐ ܨܝܡܝܢܢ ܣܓܝ:

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. IX.

tem in lecto. Et videns Jesus fidem illorum, dixit pa-
3 ralytico: Confide fili, remittuntur tibi peccata tua. Et
ecce quidam de Scribis dixerunt intra se: Hic blasphemat.
4 Et cùm vidisset Jesus cogitationes eorum, dixit: Ut
5 quid cogitatis mala in cordibus vestris? Quid est facilius,
dicere: Dimittuntur tibi peccata tua: an dicere: Surge,
6 et ambula? Ut autem sciatis, quia Filius hominis habet
potestatem in terra dimittendi peccata, tunc ait paraly-
tico: Surge, tolle lectum tuum, et vade in domum tuam.
7, 8 Et surrexit, et abiit in domum suam. Videntes autem
turbæ timuerunt, et glorificaverunt Deum, qui dedit
postestatem talem hominibus.

Et, cùm transiret inde Jesus, vidit hominem sedentem 9
in telonio, Matthæum nomine. Et ait illi: Sequere me.
Et surgens, sequutus est eum. Et factum est discumbente 10
eo in domo, ecce multi publicani et peccatores venientes,
discumbebant cum Jesu, et discipulis ejus. Et videntes 11
Pharisæi, dicebant discipulis ejus: Quare cum publicanis
et peccatoribus manducat magister vester? At Jesus au- 12
diens, ait: Non est opus valentibus medicus, sed malè ha-
bentibus. Euntes autem discite quid est: Misericordiam 13
volo, et non sacrificium. Non enim veni vocare justos, sed
peccatores. Tunc accesserunt ad eum discipuli Joannis, 14
dicentes: Quare nos, et Pharisæi jejunamus frequenter:

15 σου οὐ νηστεύουσι; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς· Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος
πενθεῖν, ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστιν ὁ νυμφίος;
Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ'
αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν.
16 Οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκους
ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· αἴρει γὰρ τὸ
πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ χεῖρον
17 σχίσμα γίνεται. Οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον
νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε,
ῥήγνυνται οἱ ἀσκοὶ, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται,
καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· ἀλλὰ βάλλουσιν
οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς, καὶ [1]ἀμφότεροι
συντηροῦνται.

18 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἰδοὺ,
ἄρχων [1]εἰσελθὼν προσεκύνει αὐτῷ, λέγων· Ὅτι
ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν· ἀλλὰ
ἐλθὼν ἐπίθες τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτὴν, καὶ
19 ζήσεται. Καὶ ἐγερθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἠκολού-
20 θησεν αὐτῷ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ
ἰδοὺ, γυνὴ αἱμοῤῥοοῦσα δώδεκα ἔτη, προσ-
ελθοῦσα ὄπισθεν, ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ
21 ἱματίου αὐτοῦ. Ἔλεγε γὰρ ἐν ἑαυτῇ· Ἐὰν
μόνον ἅψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσο-
22 μαι. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπιστραφεὶς, καὶ ἰδὼν
αὐτὴν, εἶπε· Θάρσει, θύγατερ· ἡ πίστις
σου σέσωκέ σε. Καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς
23 ὥρας ἐκείνης. Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν
οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλητὰς,
24 καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον, λέγει αὐτοῖς·
Ἀναχωρεῖτε· οὐ γὰρ ἀπέθανε τὸ κοράσιον,
ἀλλὰ καθεύδει. Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ.
25 Ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκρά-
τησε τῆς χειρὸς αὐτῆς· καὶ ἠγέρθη τὸ κορά-
26 σιον. Καὶ ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην
τὴν γῆν ἐκείνην.

ܬܠܡܝܕܝܟ ܠܐ ܨܝܡܝܢ. *ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. 15
ܕܠܡܐ ܡܫܟܚܝܢ ܒܢܝ ܓܢܘܢܐ ܠܡܬܐܒܠܘ
ܟܡܐ ܕܚܬܢܐ ܥܡܗܘܢ: ܐܬܝܢ ܕܝܢ ܝܘܡܬܐ: ܡܐ
ܕܢܫܬܩܠ ܚܬܢܐ ܡܢܗܘܢ ܘܗܝܕܝܢ ܢܨܘܡܘܢ.
*ܠܐ ܐܢܫ ܪܡܐ ܐܨܛܠܐ ܚܕܬܐ ܥܠ ܢܚܬܐ 16
ܒܠܝܐ. ܕܠܐ ܢܫܩܘܠ ܡܠܘܝܗ ܡܢ ܗܘ ܢܚܬܐ:
ܘܢܗܘܐ ܨܪܝܐ ܪܒܐ. *ܘܠܐ ܪܡܝܢ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ 17
ܒܙܩܐ ܒܠܝܐ. ܕܠܐ ܢܨܛܪܝܢ ܙܩܐ: ܘܚܡܪܐ ܡܬܐܫܕ
ܘܙܩܐ ܐܒܕܝܢ: ܐܠܐ ܪܡܝܢ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܒܙܩܐ ܚܕܬܐ:
ܘܬܪܝܗܘܢ ܡܬܢܛܪܝܢ ✣

*ܟܕ ܗܘ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ. ܐܬܐ 18
ܐܪܟܘܢܐ ܚܕ ܩܪܒ ܣܓܕ ܠܗ ܘܐܡܪ. ܕܒܪܬܝ ܗܫܐ
ܡܝܬܬ. ܐܠܐ ܬܐ ܣܝܡ ܐܝܕܟ ܥܠܝܗ ܘܬܚܐ. *ܘܩܡ 19
ܝܫܘܥ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ. *ܘܗܐ 20
ܐܢܬܬܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܬܪܬܥܣܪܐ ܫܢܝܢ ܕܕܒܐ
ܡܢ ܒܣܬܪܗ: ܘܩܪܒܬ ܠܟܢܦܐ ܕܠܒܘܫܗ.
*ܐܡܪܐ ܗܘܬ ܓܝܪ ܒܢܦܫܗ: ܐܢ ܠܠܒܘܫܗ 21
ܒܠܚܘܕ ܐܬܩܪܒ ܚܝܐ ܐܢܐ. *ܝܫܘܥ ܕܝܢ 22
ܐܬܦܢܝ ܘܚܙܝܗ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܬܠܒܒܝ ܒܪܬܝ:
ܗܝܡܢܘܬܟܝ ܐܚܝܬܟܝ. ܘܚܝܬ ܐܢܬܬܐ ܡܢ ܗܝ
ܫܥܬܐ ✣ *ܘܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܒܝܬܗ ܕܪܝܫܐ. 23
ܘܚܙܐ ܙܡܪܐ ܘܟܢܫܐ ܕܡܬܪܗܒܝܢ. *ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ 24
ܦܘܩܘ ܠܟܘܢ. ܠܐ ܓܝܪ ܡܝܬܬ ܛܠܝܬܐ ܐܠܐ ܕܡܟܐ
ܗܝ. ܘܓܚܟܝܢ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ. *ܘܟܕ ܐܦܩ 25
ܟܢܫܐ: ܥܠ ܐܚܕܗ ܒܐܝܕܗ ܘܩܡܬ ܛܠܝܬܐ.
*ܘܢܦܩ ܛܒܐ ܗܢܐ ܒܟܠܗ ܐܪܥܐ ܗܝ ✣ 26

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. IX.

15 discipuli autem tui non jejunant? Et ait illis Jesus: Numquid possunt filii sponsi lugere quamdiu cum illis est sponsus? Venient autem dies cùm auferetur
16 ab eis sponsus: et tunc jejunabunt. Nemo autem immittit commissuram panni rudis in vestimentum vetus: tollit enim plenitudinem ejus a vestimento, et pejor scis-
17 sura fit. Neque mittunt vinum novum in utres veteres. alioquin rumpuntur utres, et vinum effunditur, et utres pereunt. Sed vinum novum in utres novos mittunt; et ambo conservantur.
18 Hæc illo loquente ad eos, ecce princeps unus accessit, et adorabat eum, dicens: Domine, filia mea modò defuncta est: sed veni, impone manum tuam super eam, et vivet.
Et surgens Jesus sequebatur eum, et discipuli ejus. Et 19,20
ecce mulier, quæ sanguinis fluxum patiebatur duodecim annis, accessit retro, et tetigit fimbriam vestimenti ejus.
Dicebat enim intra se: Si tetigero tantùm vestimentum 21
ejus: salva ero. At Jesus conversus, et videns eam, dixit: 22
Confide filia, fides tua te salvam fecit. Et salva facta
est mulier ex illa hora. Et cùm venisset Jesus in do- 23
mum principis, et vidisset tibicines et turbam tumultuantem, dicebat: Recedite: non est enim mortua 24
puella, sed dormit. Et deridebant eum. Et cùm ejecta 25
esset turba, intravit: et tenuit manum ejus. Et surrexit puella. Et exiit fama hæc in universam terram 26
illam.

27 Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ, ἠκο-
λούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ, κράζοντες καὶ
28 λέγοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὲ Δαυΐδ. Ἐλ-
θόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, προσῆλθον αὐτῷ
οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πισ-
τεύετε, ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; Λέγου-
29 σιν αὐτῷ· Ναὶ, Κύριε. Τότε ἥψατο τῶν
ὀφθαλμῶν αὐτῶν, λέγων· Κατὰ τὴν πίστιν
30 ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. Καὶ ἀνεῴχθησαν
αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί. Καὶ ἐνεβριμήσατο
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Ὁρᾶτε, μηδεὶς
31 γινωσκέτω. Οἱ δὲ ἐξελθόντες διεφήμισαν
αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ.
32 Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων, ἰδοὺ, προσήνεγκαν
33 αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν, δαιμονιζόμενον. Καὶ
ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου, ἐλάλησεν ὁ κω-
φός. Καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι, λέγοντες·
ˈ[Ὅτι] οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραήλ.
34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· Ἐν τῷ ἄρχοντι
τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.
35 Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας
καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγω-
γαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον
τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον
36 καὶ πᾶσαν μαλακίαν ˈ[ἐν τῷ λαῷ]. Ἰδὼν δὲ
τοὺς ὄχλους, ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι
ἦσαν ˈἐσκυλμένοι καὶ ἐῤῥιμμένοι, ὡσεὶ πρό-
37 βατα μὴ ἔχοντα ποιμένα. Τότε λέγει
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Ὁ μὲν θερισμὸς
38 πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· δεήθητε οὖν
τοῦ Κυρίου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως ἐκβάλῃ ἐρ-
γάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ι΄.

ΚΑΙ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μα-
θητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευ-
μάτων ἀκαθάρτων, ὥστε ἐκβάλλειν αὐτά,

*ܘܟܕ ܥܒܪ ܝܫܘܥ ܡܢ ܬܡܢ ܀ ܢܩܦܘܗܝ ܬܪܝܢ 27
ܣܡܝܢ ܕܩܥܝܢ ܘܐܡܪܝܢ. ܐܬܪܚܡ ܥܠܝܢ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ.
*ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܒܝܬܐ ܀ ܩܪܒܘ ܠܗ ܗܢܘܢ ܣܡܝܐ. 28
ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܡܫܟܚ
ܐܢܐ ܗܕܐ ܠܡܥܒܕ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܐܝܢ ܡܪܢ.
*ܗܝܕܝܢ ܩܪܒ ܠܥܝܢܝܗܘܢ ܘܐܡܪ. ܐܝܟܢܐ 29
ܕܗܝܡܢܬܘܢ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ. *ܘܡܚܕܐ ܐܬܦܬܚ 30
ܥܝܢܝܗܘܢ ܘܟܐܐ ܒܗܘܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܀ ܚܙܘ ܠܡܐ
ܐܢܫ ܢܕܥ. *ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܢܦܩܘ ܐܫܬܘܕܥܘܗܝ 31
ܒܟܠܗ ܐܪܥܐ ܗܝ.
*ܘܟܕ ܢܦܩܘ ܗܢܘܢ. ܩܪܒܘ ܠܗ ܚܪܫܐ ܕܐܝܬ 32
ܠܗ ܫܐܕܐ. *ܘܟܕ ܢܦܩ ܫܐܕܐ ܡܠܠ 33
ܗܘ ܚܪܫܐ. ܘܐܬܕܡܪܘ ܟܢܫܐ ܘܐܡܪܝܢ. ܠܐ
ܡܡܬܘܡ ܐܬܚܙܝܬ ܗܟܢܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. *ܦܪܝܫܐ 34
ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܀ ܒܐܪܟܘܢܐ ܕܫܐܕܐ ܡܦܩ ܫܐܕܐ.
*ܘܡܗܠܟ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܟܠܗܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܘܒܩܘܪܝܐ. 35
ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܒܟܢܘܫܬܗܘܢ. ܘܡܟܪܙ
ܣܒܪܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܘܡܐܣܐ ܟܠ ܟܘܪܗܢ ܘܟܠ
ܟܐܒ ܀ *ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܟܢܫܐ ܐܬܪܚܡ 36
ܥܠܝܗܘܢ. ܕܠܐܝܢ ܗܘܘ ܘܫܪܝܢ. ܐܝܟ ܥܪܒܐ ܕܠܝܬ
ܠܗܘܢ ܪܥܝܐ. *ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܚܨܕܐ ܣܓܝ 37
ܘܦܥܠܐ ܙܥܘܪܝܢ. *ܒܥܘ ܗܟܝܠ ܡܢ ܡܪܐ ܚܨܕܐ ܀ 38
ܕܢܦܩ ܦܥܠܐ ܠܚܨܕܗ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܝ ܀

*ܘܩܪܐ ܠܬܪܥܣܪ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܝܗܒ
ܠܗܘܢ ܫܘܠܛܢܐ ܥܠ ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܕܢܦܩܘܢ

27 Et transeunte inde Jesu, sequuti sunt eum duo cæci,
28 clamantes, et dicentes: Miserere nostri, fili David. Cùm
autem venisset domum, accesserunt ad eum cæci. Et
dicit eis Jesus: Creditis quia hoc possum facere vobis?
29 Dicunt ei: Utique, Domine. Tunc tetigit oculos eorum,
30 dicens: Secundùm fidem vestram fiat vobis. Et aperti
sunt oculi eorum: et comminatus est illis Jesus, dicens:
31 Videte ne quis sciat. Illi autem exeuntes, diffamave-
runt eum in tota terra illa.
32 Egressis autem illis, ecce obtulerunt ei hominem mu-
33 tum, dæmonium habentem. Et ejecto dæmonio, loquutus
est mutus, et miratæ sunt turbæ, dicentes: Numquam
34 apparuit sic in Israel. Pharisæi autem dicebant: In prin-
cipe dæmoniorum ejicit dæmones.
Et circuibat Jesus omnes civitates, et castella, docens 35
in synagogis eorum, et prædicans evangelium regni, et cu-
rans omnem languorem, et omnem infirmitatem. Videns 36
autem turbas, misertus est eis: quia erant vexati, et
jacentes sicut oves non habentes pastorem. Tunc dicit 37
discipulis suis: Messis quidem multa, operarii autem
pauci. Rogate ergo Dominum messis, ut mittat operarios 38
in messem suam.

CAP. X.

ET convocatis duodecim discipulis suis, dedit illis
potestatem spirituum immundorum, ut ejicerent eos,

καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν
2 μαλακίαν. Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ
ὀνόματά ἐστι ταῦτα· πρῶτος, Σίμων ὁ λε-
γόμενος Πέτρος, καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς
αὐτοῦ· Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰω-
3 άννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· Φίλιππος, καὶ
Βαρθολομαῖος· Θωμᾶς, καὶ Ματθαῖος ὁ
τελώνης· Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου, καὶ
4 Λεββαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος· Σίμων ὁ
Κανανίτης, καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ὁ καὶ
5 παραδοὺς αὐτόν. Τούτους τοὺς δώδεκα
ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς, παραγγείλας αὐτοῖς,
λέγων· Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε, καὶ εἰς
6 πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε· πορεύεσθε
δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα
7 οἴκου Ἰσραήλ. Πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε,
λέγοντες· Ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν
8 οὐρανῶν. Ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, ¹[νε-
κροὺς ἐγείρετε,] λεπροὺς καθαρίζετε, δαι-
μόνια ἐκβάλλετε· δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν
9 δότε. Μὴ κτήσησθε χρυσὸν, μηδὲ ἄργυρον,
10 μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν· μὴ πήραν
εἰς ὁδὸν, μηδὲ δύο χιτῶνας, μηδὲ ὑποδή-
ματα, μηδὲ ¹ῥάβδον· ἄξιος γὰρ ὁ ἐργά-
11 της τῆς τροφῆς αὐτοῦ ἐστιν. Εἰς ἣν δ' ἂν
πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθητε, ἐξετάσατε, τίς ἐν
αὐτῇ ἄξιός ἐστι· κἀκεῖ μείνατε, ἕως ἂν
12 ἐξέλθητε. Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν,
13 ἀσπάσασθε αὐτήν. Καὶ ἐὰν μὲν ᾖ ἡ οἰκία
ἀξία, ἐλθέτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν· ἐὰν
δὲ μὴ ᾖ ἀξία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς
14 ἐπιστραφήτω. Καὶ ὃς ἐὰν μὴ δέξηται ὑμᾶς,
μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐξερχό-
μενοι τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης,
ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν.

ܘܠܡܐܣܝܘ ܟܠ ܟܐܒ ܘܟܘܪܗܢ ܀ * ܘܫܡܗܝܗܘܢ
ܕܝܢ ܕܬܪܥܣܪ ܫܠܝܚܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܠܝܢ
ܩܕܡܝܗܘܢ ܫܡܥܘܢ ܕܡܬܩܪܐ ܟܐܦܐ ܘܐܢܕܪܐܘܣ
ܐܚܘܗܝ. ܘܝܥܩܘܒ ܒܪ ܙܒܕܝ ܘܝܘܚܢܢ
ܐܚܘܗܝ. * ܘܦܝܠܝܦܘܣ ܘܒܪ 3
ܬܘܠܡܝ ܘܬܐܘܡܐ ܘܡܬܝ ܡܟܣܐ. ܘܝܥܩܘܒ ܒܪ
ܚܠܦܝ. ܘܠܒܝ ܕܐܬܟܢܝ ܬܕܝ. * ܘܫܡܥܘܢ 4
ܩܢܢܝܐ: ܘܝܗܘܕܐ ܣܟܪܝܘܛܐ ܗܘ ܕܐܫܠܡܗ ܀
* ܠܗܠܝܢ ܬܪܥܣܪ ܫܕܪ ܝܫܘܥ. ܘܦܩܕ ܐܢܘܢ ܘܐܡܪ. 5
ܒܐܘܪܚܐ ܕܥܡܡܐ ܠܐ ܬܐܙܠܘܢ. ܘܠܡܕܝܢܬܐ
ܕܫܡܪܝܐ ܠܐ ܬܥܠܘܢ. * ܐܙܠܘ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ: 6
ܠܘܬ ܥܪܒܐ ܕܐܒܕܘ ܡܢ ܒܝܬ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܟܕ 7
ܐܙܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܟܪܙܘ ܘܐܡܪܘ. ܕܩܪܒܬ ܠܗ ܡܠܟܘܬܐ
ܕܫܡܝܐ. * ܟܪܝܗܐ ܐܣܘ. ܘܓܪܒܐ ܕܟܘ. (ܡ̈ܝܬܐ 8
ܐܩܝܡܘ) ܘܫܐܕܐ ܐܦܩܘ. ܡܓܢ ܢܣܒܬܘܢ ܡܓܢ
ܗܒܘ. * ܠܐ ܬܩܢܘܢ ܕܗܒܐ. ܘܠܐ ܣܐܡܐ. ܘܠܐ ܢܚܫܐ 9
ܒܩܡܪܝܟܘܢ. * ܘܠܐ ܬܪܡܠܐ ܠܐܘܪܚܐ. * ܘܠܐ ܬܪܬܝܢ 10
ܟܘܬܝܢܝܢ. ܘܠܐ ܡܣܢܐ. ܘܠܐ ܫܒܛܐ. ܫܘܐ ܗܘ ܓܝܪ ܦܥܠܐ
ܣܝܒܪܬܗ. * ܠܐܝܕܐ ܕܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܐܘ ܩܪܝܬܐ 11
ܕܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ̇: ܫܐܠܘ ܡܢܘ ܫܘܐ ܒܗ̇.
ܘܬܡܢ ܗܘܘ ܥܕܡܐ ܕܢܦܩܝܢ ܐܢܬܘܢ. * ܘܡܐ ܕ 12
ܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܒܝܬܐ: ܫܐܠܘ ܫܠܡܗ ܕܒܝܬܐ.
* ܘܐܢ ܗܘ ܕܫܘܐ ܒܝܬܐ: ܫܠܡܟܘܢ ܢܐܬܐ 13
ܥܠܘܗܝ. ܐܢ ܕܝܢ ܠܐ ܫܘܐ: ܫܠܡܟܘܢ ܥܠܝܟܘܢ
ܢܗܦܘܟ. * ܘܡܢ ܕܠܐ ܡܩܒܠ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܫܡܥ 14
ܠܡܠܝܟܘܢ: ܟܕ ܢܦܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܒܝܬܐ. ܐܘ
ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܗܝ: ܦܨܘ ܚܠܐ ܡܢ ܪܓܠܝܟܘܢ.

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. X.

et curarent omnem languorem, et omnem infirmitatem.
2 Duodecim autem Apostolorum nomina sunt hæc. Primus:
3 Simon, qui dicitur Petrus, et Andreas frater ejus, Jacobus
Zebedæi, et Joannes frater ejus, Philippus, et Bartholo-
mæus, Thomas, et Matthæus publicanus, Jacobus Alphæi,
4 et Thaddæus, Simon Chananæus, et Judas Iscariotes,
5 qui et tradidit eum. Hos duodecim misit Jesus: præci-
piens eis, dicens: In viam gentium ne abieritis, et in civi-
6 tates Samaritanorum ne intraveritis: sed potius ite ad oves,
7 quæ perierunt domûs Israel. Euntes autem prædicate,
8 dicentes: Quia appropinquavit regnum cœlorum. Infir-
mos curate, mortuos suscitate, leprosos mundate, dæmones
ejicite: gratis accepistis, gratis date. Nolite possidere au- 9
rum, neque argentum, neque pecuniam in zonis vestris:
non peram in via, neque duas tunicas, neque calceamenta, 10
neque virgam: dignus enim est operarius cibo suo. In quam- 11
cumque autem civitatem aut castellum intraveritis, inter-
rogate, quis in ea dignus sit: et ibi manete donec exeatis.
Intrantes autem in domum, salutate eam, dicentes: Pax 12
huic domui. Et si quidem fuerit domus illa digna, ve- 13
niet pax vestra super eam: si autem non fuerit digna,
pax vestra revertetur ad vos. Et quicumque non receperit 14
vos, neque audierit sermones vestros: exeuntes foras de
domo, vel civitate, excutite pulverem de pedibus vestris.

15 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῇ
Σοδόμων καὶ Γομόῤῥων ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως,
16 ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω
ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γίνεσθε
οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις, καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ
17 περιστεραί. Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώ-
πων· παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια,
καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιγώ-
18 σουσιν ὑμᾶς· καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βα-
σιλεῖς ἀχθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον
19 αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. Ὅταν δὲ παρα-
διδῶσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί
λαλήσητε· δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ
20 ὥρᾳ, τί λαλήσετε· οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ
λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τοῦ Πατρὸς
21 ὑμῶν, τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν. Παραδώσει δὲ
ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ
τέκνον· καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γο-
22 νεῖς, καὶ θανατώσουσιν αὐτούς· καὶ ἔσεσθε
μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου·
ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται.
23 Ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ,
φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην. Ἀμὴν γὰρ λέγω
ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ,
24 ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Οὐκ ἔστι
μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον, οὐδὲ δοῦλος
25 ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. Ἀρκετὸν τῷ μα-
θητῇ, ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ,
καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. Εἰ τὸν
οἰκοδεσπότην Βεελζεβοὺλ ἐπεκάλεσαν, πόσῳ
26 μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ! Μὴ οὖν
φοβηθῆτε αὐτούς. Οὐδὲν γάρ ἐστι κεκα-
λυμμένον, ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται· καὶ
27 κρυπτὸν, ὃ οὐ γνωσθήσεται. Ὃ λέγω ὑμῖν

15 ܘܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ : ܕܠܐܪܥܐ ܕܣܕܘܡ
ܘܕܥܡܘܪܐ : ܢܗܘܐ ܢܝܚ ܒܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ ܐܘ
16 ܠܡܕܝܢܬܐ ܗ̇ܝ ✤ ܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ :
ܐܝܟ ܐܡܪܐ ܒܝܬ ܕܐܒܐ. ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܚܟܝܡܐ
17 ܐܝܟ ܚܘܘܬܐ ܘܬܡܝܡܐ ܐܝܟ ܝܘܢܐ. ܐܙܕܗܪܘ ܕܝܢ ܡܢ
ܒܢܝܢܫܐ. ܡܫܠܡܝܢ ܠܟܘܢ ܓܝܪ ܠܒܝܬ ܕܝܢܐ.
18 ܘܒܟܢܘܫܬܗܘܢ ܢܢܓܕܘܢܟܘܢ. ܘܩܕܡ ܗܓܡܘܢܐ
ܘܡܠܟܐ ܡܩܪܒܝܢ ܠܟܘܢ ܡܛܠܬܝ : ܠܣܗܕܘܬܐ
19 ܕܠܗܘܢ ܘܕܥܡܡܐ. ܡܐ ܕܝܢ ܕܡܫܠܡܝܢ ܠܟܘܢ.
ܠܐ ܬܐܨܦܘܢ ܐܝܟܢܐ ܐܘ ܡܢܐ ܬܡܠܠܘܢ. ܡܬܝܗܒ
20 ܠܟܘܢ ܓܝܪ ܒܗ̇ ܒܫܥܬܐ ܡܢܐ ܕܬܡܠܠܘܢ. ܠܐ
ܗܘܐ ܓܝܪ ܐܢܬܘܢ ܡܡܠܠܝܢ : ܐܠܐ ܪܘܚܐ ܕܐܒܘܟܘܢ
21 ܡܡܠܠܐ ܒܟܘܢ. ܢܫܠܡ ܕܝܢ ܐܚܐ ܠܐܚܘܗܝ
ܠܡܘܬܐ ܘܐܒܐ ܠܒܪܗ. ܘܢܩܘܡܘܢ ܒܢܝܐ ܥܠ
22 ܐܒܗܝܗܘܢ ܘܢܡܝܬܘܢ ܐܢܘܢ. ܘܬܗܘܘܢ ܣܢܝܐܝܢ ܡܢ
ܟܠܢܫ ܡܛܠ ܫܡܝ. ܡܢ ܕܝܢ ܕܢܣܝܒܪ ܥܕܡܐ
23 ܠܫܘܠܡܐ. ܗܘ ܢܚܐ. ܡܐ ܕܪܕܦܝܢ ܠܟܘܢ ܕܝܢ
ܒܡܕܝܢܬܐ ܗܕܐ : ܥܪܘܩܘ ܠܟܘܢ ܠܐܚܪܬܐ. ܐܡܝܢ
ܓܝܪ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ : ܕܠܐ ܬܫܠܡܘܢ ܐܢܘܢ ܠܟܠܗܝܢ
ܡܕܝܢܬܐ ܕܒܝܬ ܐܝܣܪܝܠ. ܥܕܡܐ ܕܢܐܬܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ.
24 ܠܝܬ ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܪܒܗ. ܘܠܐ ܥܒܕܐ
25 ܡܢ ܡܪܗ. ܣܦܩ ܠܗ ܠܬܠܡܝܕܐ ܕܢܗܘܐ
ܐܝܟ ܪܒܗ. ܘܠܥܒܕܐ ܐܝܟ ܡܪܗ. ܐܢ ܠܡܪܗ
ܕܒܝܬܐ ܒܥܠܙܒܘܒ ܩܪܘ ܟܡܐ ܠܒܢܝ
26 ܒܝܬܗ. ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܕܚܠܘܢ ܡܢܗܘܢ. ܠܝܬ
ܓܝܪ ܡܕܡ ܕܟܣܐ ܕܠܐ ܢܬܓܠܐ : ܘܕܡܛܫܝ ܕܠܐ
27 ܢܬܝܕܥ. ܡܕܡ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܚܫܘܟܐ :

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. X.

15 Amen dico vobis: Tolerabilius erit terræ Sodomorum, et
16 Gomorrhæorum in die judicii, quàm illi civitati. Ecce
ego mitto vos sicut oves in medio luporum. Estote ergo
prudentes sicut serpentes, et simplices sicut columbæ.
17 Cavete autem ab hominibus: tradent enim vos in con-
18 ciliis, et in synagogis suis flagellabunt vos: et ad præ-
sides et ad reges ducemini propter me, in testimonium
19 illis, et gentibus. Cùm autem tradent vos, nolite cogi-
tare quomodo aut quid loquamini: dabitur enim vobis
20 in illa hora, quid loquamini. non enim vos estis qui
loquimini, sed Spiritus Patris vestri, qui loquitur in
21 vobis. Tradet autem frater fratrem in mortem, et pater
filium: et insurgent filii in parentes, et morte eos affici-
ent: et eritis odio omnibus propter nomen meum: qui 22
autem perseveraverit usque in finem, hic salvus erit.
Cùm autem persequentur vos in civitate ista, fugite in 23
aliam. Amen dico vobis, non consummabitis civitates
Israel, donec veniat Filius hominis. Non est discipulus 24
super magistrum, nec servus super dominum suum. suf- 25
ficit discipulo, ut sit sicut magister ejus: et servo, sicut
dominus ejus. Si patrem familias Beelzebub vocave-
runt; quanto magis domesticos ejus! Ne ergo timu- 26
eritis eos: nihil enim est opertum, quod non revelabitur:
et occultum, quod non scietur. Quod dico vobis in 27

ἐν τῇ σκοτίᾳ, εἴπατε ἐν τῷ φωτί· καὶ ὃ εἰς
τὸ οὖς ἀκούετε, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωμάτων.
28 Καὶ μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ
σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀπο-
κτεῖναι· φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον
καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ.
29 Οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται; καὶ
ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ
30 τοῦ Πατρὸς ὑμῶν· ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες
31 τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσί. Μὴ
οὖν φοβηθῆτε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε
32 ὑμεῖς. Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ
ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω κἀγὼ
ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν
33 οὐρανοῖς· ὅστις δ' ἂν ἀρνήσηταί με ἔμπροσ-
θεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν κἀγὼ
ἔμπροσθεν τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.
34 Μὴ νομίσητε, ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ
τὴν γῆν· οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ
35 μάχαιραν. Ἦλθον γὰρ διχάσαι ἄνθρωπον
(Mic. vii. 6.) κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ θυγατέρα
κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ νύμφην κατὰ
36 τῆς πενθερᾶς αὐτῆς· καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώ-
37 που, οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. Ὁ φιλῶν πατέρα
ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος·
καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ, οὐκ
38 ἔστι μου ἄξιος. Καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν
σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου,
39 οὐκ ἔστι μου ἄξιος. Ὁ εὑρὼν τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ, ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὁ ἀπολέσας
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, εὑρήσει αὐ-
40 τήν. Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς, ἐμὲ δέχεται·
καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος, δέχεται τὸν ἀπο-
41 στείλαντά με. Ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς
ὄνομα προφήτου, μισθὸν προφήτου λήψεται·

ܐܡܪܘܗܝ ܐܢܬܘܢ ܒܢܘܗܪܐ. ܘܡܕܡ ܕܒܐܕܢܝܟܘܢ
ܫܡܥܬܘܢ ܐܢܬܘܢ: ܐܟܪܙܘ ܥܠ ܐܓܪܐ. *ܘܠܐ ܬܕܚܠܘܢ 28
ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܩܛܠܝܢ ܦܓܪܐ: ܢܦܫܐ ܕܝܢ ܠܐ
ܡܫܟܚܝܢ ܠܡܩܛܠ. ܕܚܠܘ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ: ܡܢ
ܡܢ ܕܡܫܟܚ ܕܢܦܫܐ ܘܦܓܪܐ ܢܘܒܕ ܒܓܗܢܐ.
*ܠܐ ܬܪܬܝܢ ܨܦܪܝܢ ܡܙܕܒܢܢ ܒܐܣܪ: ܘܚܕܐ ܡܢܗܝܢ 29
ܒܠܥܕ ܡܢ ܐܒܘܟܘܢ. ܠܐ ܢܦܠܐ ܥܠ ܐܪܥܐ. *ܕܝܠܟܘܢ 30
ܕܝܢ ܐܦ ܡܢܝܢܐ ܕܪܫܟܘܢ ܟܠܗܝܢ ܡܢܝܢܢ ܐܢܝܢ.
*ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܕܚܠܘܢ. ܡܢ ܨܦܪܐ ܣܓܝܐܬܐ 31
ܡܝܬܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. *ܟܠ ܐܢܫ ܗܟܝܠ ܕܢܘܕܐ ܒܝ 32
ܩܕܡ ܒܢܝܢܫܐ: ܐܘܕܐ ܒܗ ܐܦ ܐܢܐ ܩܕܡ ܐܒܝ
ܕܒܫܡܝܐ. *ܡܢ ܕܝܢ ܕܢܟܦܘܪ ܒܝ ܩܕܡ ܒܢܝܢܫܐ: 33
ܐܟܦܘܪ ܒܗ ܐܦ ܐܢܐ ܩܕܡ ܐܒܝ ܕܒܫܡܝܐ ܀
*ܠܐ ܬܣܒܪܘܢ ܕܐܬܝܬ ܕܐܪܡܐ ܫܝܢܐ ܒܐܪܥܐ. ܠܐ 34
ܐܬܝܬ ܕܐܪܡܐ ܫܝܢܐ ܐܠܐ ܚܪܒܐ. *ܐܬܝܬ ܓܝܪ 35
ܕܐܦܠܓ ܓܒܪܐ ܥܠ ܐܒܘܗܝ. ܘܒܪܬܐ ܥܠ
ܐܡܗ. ܘܟܠܬܐ ܥܠ ܚܡܬܗ. *ܘܒܥܠܕܒܒܘܗܝ 36
ܕܓܒܪܐ ܒܢܝ ܒܝܬܗ. *ܡܢ ܕܪܚܡ ܐܒܐ ܐܘ ܐܡܐ. 37
ܝܬܝܪ ܡܢ ܕܝܠܝ. ܠܐ ܫܘܐ ܠܝ. ܘܡܢ ܕܪܚܡ ܒܪܐ
ܐܘ ܒܪܬܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܕܝܠܝ ܠܐ ܫܘܐ ܠܝ. *ܘܡܢ 38
ܕܠܐ ܫܩܠ ܙܩܝܦܗ ܘܐܬܐ ܒܬܪܝ ܠܐ ܫܘܐ ܠܝ.
*ܡܢ ܕܐܫܟܚ ܢܦܫܗ ܢܘܒܕܝܗ. ܘܡܢ ܕܢܘܒܕ 39
ܢܦܫܗ ܡܛܠܬܝ. ܢܫܟܚܝܗ. *ܡܢ ܕܡܩܒܠ 40
ܠܟܘܢ ܠܝ ܡܩܒܠ. ܘܡܢ ܕܠܝ ܡܩܒܠ
ܠܡܢ ܕܫܕܪܢܝ ܡܩܒܠ. *ܡܢ ܕܡܩܒܠ 41
ܢܒܝܐ ܒܫܡ ܢܒܝܐ: ܐܓܪܐ ܕܢܒܝܐ ܢܣܒ. ܘܡܢ

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. X.

tenebris, dicite in lumine: et quod in aure auditis, præ-
28 dicate super tecta. Et nolite timere eos, qui occidunt
corpus, animam autem non possunt occidere: sed potius
timete eum, qui potest et animam et corpus perdere
29 in gehennam. Nonne duo passeres asse veneunt? et
unus ex illis non cadet super terram sine Patre vestro.
30, 31 Vestri autem capilli capitis omnes numerati sunt. No-
lite ergo timere: multis passeribus meliores estis vos.
32 Omnis ergo, qui confitebitur me coram hominibus, confi-
tebor et ego eum coram Patre meo, qui in cœlis est:
33 qui autem negaverit me coram hominibus, negabo et
34 ego eum coram Patre meo, qui in cœlis est. Nolite arbi-
trari quia pacem venerim mittere in terram: non veni
pacem mittere, sed gladium. Veni enim separare ho- 35
minem adversùs patrem suum, et filiam adversùs matrem
suam, et nurum adversùs socrum suam: et inimici ho- 36
minis, domestici ejus. Qui amat patrem, aut matrem, 37
plus quàm me, non est me dignus. et qui amat filium,
aut filiam, super me, non est me dignus. Et qui non 38
accipit crucem suam, et sequitur me, non est me dignus.
Qui invenit animam suam, perdet illam: et qui perdi- 39
derit animam suam propter me, inveniet eam. Qui recipit 40
vos, me recipit: et qui me recipit, recipit eum, qui me
misit. Qui recipit prophetam in nomine prophetæ, mer- 41

καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου,
42 μισθὸν δικαίου λήψεται. Καὶ ὃς ἐὰν ποτίσῃ
ἕνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ
μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ια'.

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς δια-
τάσσων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, με-
τέβη ἐκεῖθεν, τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν
ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.
2 Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμω-
τηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, πέμψας δύο
3 τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ
4 ἐρχόμενος, ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν; Καὶ ἀπο-
κριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες
ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε καὶ βλέ-
(Is. xxxv. 5. xxix. 18 s.) 5 πετε· τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, καὶ χωλοὶ περι-
πατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ
ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, καὶ πτωχοὶ
6 εὐαγγελίζονται· καὶ μακάριός ἐστιν, ὃς ἐὰν
7 μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. Τούτων δὲ πο-
ρευομένων, ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς
ὄχλοις περὶ Ἰωάννου· Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν
ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου
8 σαλευόμενον; Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν;
ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμέ-
νον; Ἰδοὺ, οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες, ἐν τοῖς
9 οἴκοις τῶν βασιλέων εἰσίν. Ἀλλὰ τί ἐξήλ-
θετε ἰδεῖν; προφήτην; Ναὶ, λέγω ὑμῖν, καὶ
10 περισσότερον προφήτου. Οὗτος γάρ ἐστι,
Mal. iii. 1. περὶ οὗ γέγραπται· "Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀπο-
στέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου,
ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου."
11 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς
γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ· ὁ

ܘܡܩܒܠ ܙܕܝܩܐ ܒܫܡ ܙܕܝܩܐ ܐܓܪܐ ܕܙܕܝܩܐ
ܢܣܒ. ܘܟܠ ܕܢܫܩܐ ܠܚܕ ܡܢ ܗܠܝܢ ܙܥܘܪܐ 42
ܟܣܐ ܕܩܪܝܪܐ ܒܠܚܘܕ: ܒܫܡܐ ܕܬܠܡܝܕܐ: ܐܡܝܢ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܠܐ ܢܐܒܕ ܐܓܪܗ ✣

ܩܦܠܐܘܢ ✣ ܝܐ ✣

ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ ܠܡܦܩܕܘ
ܠܬܪܥܣܪ ܬܠܡܝܕܘܗܝ: ܫܢܝ ܡܢ ܬܡܢ
ܠܡܠܦܘ ܘܠܡܟܪܙܘ ܒܡܕܝܢܬܗܘܢ.
ܝܘܚܢܢ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥ ܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܒܥܒܕܘܗܝ 2
ܕܡܫܝܚܐ: ܫܕܪ ܒܝܕ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܐܡܪ ܠܗ 3
ܐܢܬ ܗܘ ܗܘ ܕܐܬܐ: ܐܘ ܠܐܚܪܢܐ ܗܘ ܡܣܟܝܢܢ.
ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܐܫܬܥܘ ܠܝܘܚܢܢ 4
ܐܝܠܝܢ ܕܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܚܙܝܢ. ܣܡܝܐ ܚܙܝܢ. 5
ܘܚܓܝܪܐ ܡܗܠܟܝܢ. ܘܓܪܒܐ ܡܬܕܟܝܢ. ܘܚܪܫܐ
ܫܡܥܝܢ ܘܡܝܬܐ ܩܝܡܝܢ. ܘܡܣܟܢܐ ܡܬܣܒܪܝܢ:
ܘܛܘܒܘܗܝ ܠܡܢ ܕܠܐ ܢܬܟܫܠ ܒܝ: ܟܕ ܕܝܢ 6, 7
ܐܙܠܘ: ܫܪܝ ܝܫܘܥ ܠܡܐܡܪ ܠܟܢܫܐ ܥܠ ܝܘܚܢܢ.
ܡܢܐ ܢܦܩܬܘܢ ܠܡܕܒܪܐ ܠܡܚܙܐ ܩܢܝܐ ܕܡܢ ܪܘܚܐ
ܡܬܬܙܝܥ: ܘܐܠܐ ܡܢܐ ܢܦܩܬܘܢ ܠܡܚܙܐ. 8
ܓܒܪܐ ܕܢܚܬܐ ܪܟܝܟܐ ܠܒܝܫ: ܗܐ ܐܝܠܝܢ ܕܪܟܝܟܬܐ
ܠܒܫܝܢ ܒܒܝܬ ܡܠܟܐ ܐܢܘܢ. ܘܐܠܐ ܡܢܐ 9
ܢܦܩܬܘܢ ܠܡܚܙܐ. ܢܒܝܐ: ܐܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
ܘܝܬܝܪ ܡܢ ܢܒܝܐ. ܗܢܘ ܓܝܪ ܕܥܠܘܗܝ ܟܬܝܒ: 10
ܕܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܡܠܐܟܝ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܟ
ܕܢܬܩܢ ܐܘܪܚܟ ܩܕܡܝܟ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: 11
ܕܠܐ ܩܡ ܒܝܠܝܕܝ ܢܫܐ ܕܪܒ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ.

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. X. XI.

cedem prophetæ accipiet: et qui recipit justum in
42 nomine justi, mercedem justi accipiet. Et quicumque
potum dederit uni ex minimis istis calicem aquæ
frigidæ tantùm in nomine discipuli; amen dico vobis,
non perdet mercedem suam.

CAP. XI.

Et factum est, cùm consummasset Jesus, præcipiens duodecim discipulis suis, transiit inde, ut doceret et prædicaret in civitatibus eorum.
2 Joannes autem cùm audisset in vinculis opera Christi,
3 mittens duos de discipulis suis, ait illi: Tu es, qui ven-
4 turus es; an alium expectamus? Et respondens Jesus
ait illis: Euntes renunciate Joanni quæ audistis, et vi-
distis. Cæci vident, claudi ambulant, leprosi mundantur, 5
surdi audiunt, mortui resurgunt, pauperes evangelizan-
tur: et beatus est, qui non fuerit scandalizatus in me. 6
Illis autem abeuntibus, cœpit Jesus dicere ad turbas de 7
Joanne: Quid existis in desertum videre? arundinem
vento agitatam? Sed quid existis videre? hominem 8
mollibus vestitum? Ecce qui mollibus vestiuntur, in do-
mibus regum sunt. Sed quid existis videre? Prophetam? 9
Etiam dico vobis, et plus quàm Prophetam. Hic est 10
enim, de quo scriptum est: Ecce ego mitto angelum
meum ante faciem tuam, qui præparabit viam tuam ante
te. Amen dico vobis, non surrexit inter natos mulie- 11
rum major Joanne Baptista: qui autem minor est in

δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν,
12 μείζων αὐτοῦ ἐστιν. Ἀπὸ δὲ τῶν ἡμε-
ρῶν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι,
ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ
13 βιασταὶ ἁρπάζουσιν αὐτήν. Πάντες γὰρ
οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου προ-
Mal. iv. 5. 14 εφήτευσαν. Καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός
15 ἐστιν Ἠλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. Ὁ ἔχων
16 ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. Τίνι δὲ ὁμοιώσω
τὴν γενεὰν ταύτην; Ὁμοία ἐστὶ [1]παιδίοις ἐν
ἀγοραῖς καθημένοις, καὶ προσφωνοῦσι τοῖς
17 ἑταίροις αὐτῶν, καὶ λέγουσιν· Ηὐλήσαμεν
ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθε· ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν,
18 καὶ οὐκ ἐκόψασθε. Ἦλθε γὰρ Ἰωάννης,
μήτε ἐσθίων μήτε πίνων· καὶ λέγουσι· Δαι-
19 μόνιον ἔχει. Ἦλθεν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου,
ἐσθίων καὶ πίνων· καὶ λέγουσιν· Ἰδοὺ, ἄν-
θρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος
καὶ ἁμαρτωλῶν. Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία
20 ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς. Τότε ἤρξατο ὀνει-
δίζειν τὰς πόλεις, ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ πλεῖ-
σται δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετενόησαν·
21 Οὐαί σοι, Χοραζίν· οὐαί σοι, Βηθσαϊδά·
ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυ-
νάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν
22 σάκκῳ καὶ σποδῷ μετενόησαν. Πλὴν λέγω
ὑμῖν· Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται
23 ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ ὑμῖν. Καὶ σὺ, Κα-
περναοὺμ, ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ [1]ὑψωθεῖσα,
ἕως ᾅδου καταβιβασθήσῃ· ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις
ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν σοὶ,
24 ἔμειναν ἂν μέχρι τῆς σήμερον. Πλὴν λέγω
ὑμῖν, ὅτι γῇ Σοδόμων ἀνεκτότερον ἔσται ἐν
25 ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ σοί. Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ
ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἐξομολογοῦμαί

ܙܥܘܪܐ ܕܝܢ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܪܒ ܗܘ ܡܢܗ.
ܡܢ ܝܘܡܝ ܕܝܢ ܕܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ܘܥܕܡܐ * 12
ܠܗܫܐ: ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܒܩܛܝܪܐ ܡܬܕܒܪܐ.
ܘܩܛܝܪܢܐ ܚܛܦܝܢ ܠܗ. * ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܢܒܝܐ 13
ܘܐܘܪܝܬܐ: ܥܕܡܐ ܠܝܘܚܢܢ ܐܬܢܒܝܘ. * ܘܐܢ ܨܒܝܢ 14
ܐܢܬܘܢ ܡܩܒܠܝܢ: ܕܗܘܝܘ ܐܠܝܐ ܕܥܬܝܕ ܠܡܐܬܐ.
* ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܕܢܫܡܥ ܢܫܡܥ ܀ 15
* ܠܡܢ ܕܝܢ ܐܕܡܝܗ ܠܫܪܒܬܐ ܗܕܐ. ܕܡܝܐ 16
ܠܛܠܝܐ ܕܝܬܒܝܢ ܒܫܘܩܐ: ܘܩܥܝܢ ܠܚܒܪܝܗܘܢ.
* ܘܐܡܪܝܢ. ܙܡܪܢ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܪܩܕܬܘܢ. ܘܐܠܝܢ ܠܟܘܢ 17
ܘܠܐ ܐܪܩܕܬܘܢ. * ܐܬܐ ܓܝܪ ܝܘܚܢܢ ܠܐ ܐܟܠ ܘܠܐ ܫܬܐ: 18
ܘܐܡܪܝܢ ܕܫܐܕܐ ܐܝܬ ܠܗ. * ܐܬܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܐܟܠ 19
ܘܫܬܐ: ܘܐܡܪܝܢ ܗܐ ܓܒܪܐ ܐܟܘܠܐ ܘܫܬܐ ܚܡܪܐ:
ܘܪܚܡܐ ܕܡܟܣܐ ܘܕܚܛܝܐ. ܘܐܙܕܕܩܬ ܚܟܡܬܐ ܡܢ
ܒܢܝܗ ܀ * ܗܝܕܝܢ ܫܪܝ ܝܫܘܥ ܠܡܚܣܕܘ 20
ܠܡܕܝܢܬܐ ܐܝܠܝܢ ܕܒܗܝܢ ܗܘܘ ܚܝܠܘܗܝ ܣܓܝܐܐ
ܘܠܐ ܬܒܘ. * ܘܐܡܪ ܗܘܐ: ܘܝ ܠܟܝ ܟܘܪܙܝܢ. ܘܝ 21
ܠܟܝ ܒܝܬ ܨܝܕܐ. ܕܐܠܘ ܒܨܘܪ ܘܒܨܝܕܢ ܗܘܘ ܚܝܠܐ
ܐܝܠܝܢ ܕܗܘܘ ܒܟܝܢ: ܟܒܪ ܕܝܢ ܒܣܩܐ ܘܒܩܛܡܐ
ܬܒܘ * ܒܪܡ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܝܢ: ܕܠܨܘܪ ܘܠܨܝܕܢ 22
ܢܗܘܐ ܢܝܚ ܒܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ. ܐܘ ܠܟܝܢ. * ܘܐܢܬܝ 23
ܟܦܪܢܚܘܡ ܗܝ ܕܥܕܡܐ ܠܫܡܝܐ ܐܬܬܪܝܡܬܝ:
ܥܕܡܐ ܠܫܝܘܠ ܬܬܚܬܝܢ. ܕܐܠܘ ܒܣܕܘܡ ܗܘܘ
ܚܝܠܐ ܐܝܠܝܢ ܕܗܘܘ ܒܟܝ: ܩܝܡܐ ܗܘܬ ܥܕܡܐ
ܠܝܘܡܢܐ. * ܒܪܡ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܝ: ܕܠܐܪܥܐ 24
ܕܣܕܘܡ ܢܗܘܐ ܢܝܚ ܒܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ ܐܘ ܠܟܝ
* ܒܗܘ ܙܒܢܐ: ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܟ 25

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XI.

12 regno cœlorum, major est illo. A diebus autem Joan-
nis Baptistæ usque nunc, regnum cœlorum vim patitur,
13 et violenti rapiunt illud. Omnes enim Prophetæ et Lex
14 usque ad Joannem prophetaverunt: et si vultis reci-
15 pere, ipse est Elias, qui venturus est. Qui habet aures
16 audiendi, audiat. Cui autem similem æstimabo genera-
tionem istam? Similis est pueris sedentibus in foro:
17 qui clamantes coæqualibus, dicunt: Cecinimus vobis,
18 et non saltastis: lamentavimus, et non planxistis. Venit
enim Joannes neque manducans, neque bibens, et dicunt:
19 Dæmonium habet. Venit Filius hominis manducans, et
bibens, et dicunt: Ecce homo vorax, et potator vini,
publicanorum et peccatorum amicus. Et justificata est
sapientia a filiis suis. Tunc cœpit exprobrare civitatibus, 20
in quibus factæ sunt plurimæ virtutes ejus, quia non
egissent pœnitentiam. Væ tibi Corozain! væ tibi Beth- 21
saïda! quia, si in Tyro et Sidone factæ essent virtutes,
quæ factæ sunt in vobis, olim in cilicio et cinere pœni-
tentiam egissent. Verumtamen dico vobis: Tyro et 22
Sidoni remissius erit in die judicii, quàm vobis. Et tu 23
Capharnaum, numquid usque in cœlum exaltaberis?
usque in infernum descendes. quia, si in Sodomis factæ
fuissent virtutes, quæ factæ sunt in te, fortè mansissent
usque in hanc diem. Verumtamen dico vobis, quia terræ 24
Sodomorum remissius erit in die judicii, quàm tibi. In 25
illo tempore respondens Jesus dixit: Confiteor tibi,

σοι, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς,
ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συν-
26 ετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις. Ναὶ,
ὁ Πατὴρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμ-
27 προσθέν σου. Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ
τοῦ Πατρός μου· καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει
τὸν Υἱὸν, εἰ μὴ ὁ Πατήρ· οὐδὲ τὸν Πατέρα
τις ἐπιγινώσκει, εἰ μὴ ὁ Υἱὸς, καὶ ᾧ ἐὰν
28 βούληται ὁ Υἱὸς ἀποκαλύψαι. Δεῦτε πρός
με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι·
29 κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. Ἄρατε τὸν ζυγόν
μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι
πρᾷός εἰμι, καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ· καὶ
30 εὑρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. Ὁ
γὰρ ζυγός μου χρηστὸς, καὶ τὸ φορτίον
μου ἐλαφρόν ἐστιν.

ΚΕΦ. ιβ΄.

Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς
τοῖς σάββασι διὰ τῶν σπορίμων· οἱ δὲ μα-
θηταὶ αὐτοῦ ἐπείνασαν, καὶ ἤρξαντο τίλλειν
2 στάχυας καὶ ἐσθίειν. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι
ἰδόντες, εἶπον αὐτῷ· Ἰδοὺ, οἱ μαθηταί σου
ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστι ποιεῖν ἐν σαββάτῳ.
Sa. xxi. 6. 3 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποί-
ησε Δαυΐδ, ὅτε ἐπείνασε [αὐτὸς], καὶ οἱ
4 μετ' αὐτοῦ; πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ
Θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφα-
γεν, οὓς οὐκ ἐξὸν ἦν αὐτῷ φαγεῖν, οὐδὲ τοῖς
5 μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι μόνοις; Ἢ
Num. xxviii. 9, 10. οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι τοῖς σάββασιν
οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον βεβηλοῦσι,
6 καὶ ἀναίτιοί εἰσι; Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι τοῦ
7 ἱεροῦ μείζων ἐστὶν ὧδε. Εἰ δὲ ἐγνώκειτε, τί
Hos. vi. 6. ἐστιν· "Ἔλεον θέλω, καὶ οὐ θυσίαν·" οὐκ

ܐܒܝ ܡܪܐ ܕܫܡܝܐ ܘܕܐܪܥܐ. ܕܟܣܝܬ ܗܠܝܢ ܡܢ
ܚܟܝܡܐ ܘܣܟܘܠܬܢܐ: ܘܓܠܝܬ ܐܢܝܢ ܠܝܠܘܕܐ.
26,27 ܐܝܢ ܐܒܝ. ܕܗܟܢܐ ܗܘܬ ܨܒܝܢܐ ܩܕܡܝܟ. ܟܠ
ܡܕܡ ܐܫܬܠܡ ܠܝ ܡܢ ܐܒܝ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܝܕܥ
ܠܒܪܐ ܐܠܐ ܐܢ ܐܒܐ. ܐܦ ܠܐ ܠܐܒܐ ܐܢܫ ܝܕܥ. ܐܠܐ ܐܢ
28 ܒܪܐ. ܘܠܡܢ ܕܨܒܐ ܒܪܐ ܕܢܓܠܐ. ܬܘ ܠܘܬܝ
ܟܠܟܘܢ ܠܐܝܢܐ ܘܫܩܝܠܝ ܡܘܒܠܐ ܘܐܢܐ ܐܢܝܚܟܘܢ.
29 ܫܩܘܠܘ ܢܝܪܝ ܥܠܝܟܘܢ. ܘܝܠܦܘ ܡܢܝ. ܕܢܝܚ
ܐܢܐ ܘܡܟܝܟ ܐܢܐ ܒܠܒܝ: ܘܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ
30 ܢܝܚܐ ܠܢܦܫܬܟܘܢ: ܢܝܪܝ ܓܝܪ ܒܣܝܡ ܗܘ
ܘܡܘܒܠܝ ܩܠܝܠ ܗܘ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܝܒ ܀

ܒܗܘ ܙܒܢܐ: ܡܗܠܟ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܫܒܬܐ
ܒܝܬ ܙܪܥܐ. ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܟܦܢܘ: ܘܫܪܝܘ
2 ܡܠܩܛܝܢ ܫܒܠܐ ܘܐܟܠܝܢ. ܦܪܝܫܐ ܕܝܢ ܟܕ
ܚܙܘ ܐܢܘܢ ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܗܐ ܬܠܡܝܕܝܟ
ܥܒܕܝܢ ܡܕܡ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܠܡܥܒܕ ܒܫܒܬܐ.
3 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܩܪܝܬܘܢ ܡܢܐ ܥܒܕ
4 ܕܘܝܕ ܟܕ ܟܦܢ ܘܐܝܠܝܢ ܕܥܡܗ: ܐܝܟܢܐ ܥܠ
ܠܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ: ܘܠܚܡܐ ܕܦܬܘܪܗ ܕܡܪܝܐ
ܐܟܠ: ܗܘ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܗܘܐ ܠܗ ܠܡܐܟܠܗ.
ܘܠܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܥܡܗ. ܐܠܐ ܐܢ ܠܟܗܢܐ ܒܠܚܘܕ.
5 ܐܘ ܠܐ ܩܪܝܬܘܢ ܒܐܘܪܝܬܐ: ܕܟܗܢܐ ܒܗܝܟܠܐ
ܡܚܠܝܢ ܠܗ ܠܫܒܬܐ ܘܕܠܐ ܥܕܠܝܢ ܐܢܘܢ.
6 ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ: ܕܗܐ ܪܒ ܡܢ ܗܝܟܠܐ ܐܝܬ
7 ܗܪܟܐ. ܐܠܘ ܕܝܢ ܝܕܥܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܡܢܘ ܚܢܢܐ
ܨܒܐ ܐܢܐ ܘܠܐ ܕܒܚܬܐ: ܠܐ ܡܚܝܒܝܢ ܗܘܝܬܘܢ

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XI. XII.

Pater, Domine cœli et terræ, quia abscondisti hæc a sa-
26 pientibus, et prudentibus, et revelasti ea parvulis. Ita
27 Pater: quoniam sic fuit placitum ante te. Omnia mihi
tradita sunt a Patre meo. Et nemo novit Filium, nisi
Pater: neque Patrem quis novit, nisi Filius, et cui vo-
28 luerit Filius revelare. Venite ad me omnes, qui labora-
29 tis, et onerati estis, et ego reficiam vos. Tollite jugum
meum super vos, et discite a me, quia mitis sum, et hu-
milis corde: et invenietis requiem animabus vestris.
30 Jugum enim meum suave est, et onus meum leve.

CAP. XII.

In illo tempore abiit Jesus per sata sabbato: discipuli
autem ejus esurientes cœperunt vellere spicas, et man-
ducare. Pharisæi autem videntes, dixerunt ei: Ecce 2
discipuli tui faciunt quod non licet facere sabbatis. At 3
ille dixit eis: Non legistis quid fecerit David, quando
esuriit, et qui cum eo erant: quomodo intravit in do- 4
mum Dei, et panes propositionis comedit, quos non lice-
bat ei edere, neque his, qui cum eo erant, nisi solis sa-
cerdotibus? Aut non legistis in lege quia sabbatis 5
sacerdotes in templo sabbatum violant, et sine cri-
mine sunt? Dico autem vobis, quia templo major 6
est hic. Si autem sciretis, quid est: Misericordiam 7
volo, et non sacrificium: numquam condemnassetis

8 ἂν κατεδικάσατε τοὺς ἀναιτίους. Κύριος
γάρ ἐστι [καὶ] τοῦ σαββάτου ὁ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου.
9 Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν, ἦλθεν εἰς τὴν συν-
10 αγωγὴν αὐτῶν. Καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπος ἦν τὴν
χεῖρα ἔχων ξηράν. Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν,
λέγοντες· Εἰ ἔξεστι τοῖς σάββασι θερα-
11 πεύειν; ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. Ὁ δὲ
εἶπεν αὐτοῖς· Τίς ἔσται ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος,
ὃς ἕξει πρόβατον ἓν, καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ τοῦτο
τοῖς σάββασιν εἰς βόθυνον, οὐχὶ κρατήσει
12 αὐτὸ, καὶ ἐγερεῖ; Πόσῳ οὖν διαφέρει ἄν-
θρωπος προβάτου. Ὥστε ἔξεστι τοῖς σάβ-
13 βασι καλῶς ποιεῖν. Τότε λέγει τῷ ἀνθρώ-
πῳ· Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. Καὶ ἐξέτεινε·
14 καὶ ἀποκατεστάθη ὑγιὴς, ὡς ἡ ἄλλη. Οἱ
δὲ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον κατ' αὐτοῦ
15 ἐξελθόντες, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. Ὁ δὲ
Ἰησοῦς γνοὺς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν· καὶ ἠκο-
λούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί· καὶ ἐθερά-
16 πευσεν αὐτοὺς πάντας, καὶ ἐπετίμησεν αὐ-
17 τοῖς, ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσιν· ὅπως
πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου,
18 λέγοντος· "Ἰδοὺ, ὁ παῖς μου, ὃν ᾑρέτισα,
ὁ ἀγαπητός μου, εἰς ὃν εὐδόκησεν ἡ ψυχή
μου· θήσω τὸ Πνεῦμά μου ἐπ' αὐτὸν, καὶ
19 κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ. Οὐκ ἐρίσει,
οὐδὲ κραυγάσει, οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς
20 πλατείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ· κάλαμον συν-
τετριμμένον οὐ κατεάξει, καὶ λίνον τυφόμενον
οὐ σβέσει· ἕως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νῖκος τὴν κρί-
21 σιν. Καὶ [ἐν] τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλ-
πιοῦσι."
22 Τότε προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος,
τυφλὸς καὶ κωφός· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτὸν,
ὥστε τὸν τυφλὸν καὶ κωφὸν καὶ λαλεῖν καὶ

Is. xlii. 1, sq. conf. Is. xi. 10.

8 ܠܙܟܝܐ ܕܠܐ ܚܝܒܝܢ ܐܢܘܢ. * ܡܪܗ ܓܝܪ ܕܫܒܬܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܀
9 * ܘܫܢܐ ܡܢ ܬܡܢ ܝܫܘܥ ܘܐܬܐ ܠܟܢܘܫܬܗܘܢ.
10 * ܘܓܒܪܐ ܚܕ ܐܝܬ ܗܘܐ ܬܡܢ ܕܝܒܝܫܐ ܐܝܕܗ.
ܘܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܘܐܡܪܝܢ. ܕܐܢ ܫܠܝܛ
11 ܒܫܒܬܐ ܠܡܐܣܝܘ. ܐܝܟ ܕܢܐܟܠܘܢ ܩܪܨܘܗܝ. * ܗܘ
ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܘ ܡܢܟܘܢ ܓܒܪܐ ܕܐܝܬ ܠܗ
ܐܡܪܐ ܚܕ. ܘܐܢ ܢܦܠ ܒܓܘܡܨܐ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ.
12 ܠܐ ܐܚܕ ܘܡܩܝܡ ܠܗ. * ܟܡܐ ܕܝܢ ܡܝܬܪ ܒܪ ܐܢܫܐ
ܡܢ ܐܡܪܐ. ܡܟܝܠ ܫܠܝܛ ܗܘ ܒܫܒܬܐ ܠܡܥܒܕ
13 ܕܫܦܝܪ. * ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘ ܓܒܪܐ ܦܫܘܛ ܐܝܕܟ
14 ܘܦܫܛ ܐܝܕܗ ܘܬܩܢܬ ܐܝܟ ܚܒܪܬܗ. * ܘܢܦܩܘ
ܦܪܝܫܐ: ܘܡܠܟܐ ܢܣܒܘ ܥܠܘܗܝ ܐܝܟ
15 ܕܢܘܒܕܘܢܝܗܝ. * ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܝܕܥ ܘܫܢܝ ܠܗ ܡܢ
ܬܡܢ. ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܘܐܣܝ
16 ܠܟܠܗܘܢ. * ܘܟܐܐ ܒܗܘܢ ܕܠܐ ܢܓܠܘܢܝܗܝ.
17 * ܕܢܬܡܠܐ ܡܕܡ ܕܐܬܐܡܪ ܒܝܕ ܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ
18 ܕܐܡܪ. * ܗܐ ܥܒܕܝ ܕܐܬܪܥܝܬ ܒܗ: ܚܒܝܒܝ
ܕܨܒܝܬ ܒܗ ܢܦܫܝ. ܪܘܚܝ ܐܣܝܡ ܥܠܘܗܝ:
19 ܘܕܝܢܐ ܠܥܡܡܐ ܢܟܪܙ. * ܠܐ ܢܬܚܪܐ ܘܠܐ ܢܩܥܐ ܘܠܐ
20 ܐܢܫ ܢܫܡܥ ܩܠܗ ܒܫܘܩܐ. * ܩܢܝܐ ܪܥܝܥܐ ܠܐ
ܢܬܒܪ. ܘܫܪܓܐ ܕܡܬܬܢܦ ܠܐ ܢܕܥܟ ܥܕܡܐ
21 ܕܢܦܩ ܕܝܢܐ ܠܙܟܘܬܐ: * ܘܒܫܡܗ ܥܡܡܐ
ܢܣܒܪܘܢ ܀
22 * ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܘ ܠܗ ܕܝܘܢܐ ܚܕ ܕܚܪܫ ܘܥܘܝܪ
ܘܐܣܝܗ. ܐܝܟܢܐ ܕܚܪܫܐ ܘܥܘܝܪܐ ܢܡܠܠ ܘܢܚܙܐ.

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XII.

8 innocentes: Dominus enim est Filius hominis etiam
sabbati.
9,10 Et cùm inde transisset, venit in synagogam eorum. Et
ecce homo manum habens aridam, et interrogabant eum,
dicentes: Si licet sabbatis curare? ut accusarent eum.
11 Ipse autem dixit illis: Quis erit ex vobis homo, qui ha-
beat ovem unam, et si ceciderit hæc sabbatis in foveam,
12 nonne tenebit, et levabit eam? Quanto magis melior
13 est homo ove? Itaque licet sabbatis benefacere. Tunc
ait homini: Extende manum tuam. Et extendit,
14 et restituta est sanitati sicut altera. Exeuntes autem
Pharisæi, consilium faciebant adversus eum, quomodo
15 perderent eum. Jesus autem sciens recessit inde: et
secuti sunt eum multi, et curavit eos omnes: et præ- 16
cepit eis ne manifestum eum facerent. Ut adimple- 17
retur quod dictum est per Isaiam prophetam, dicen-
tem: Ecce puer meus, quem elegi, dilectus meus, in 18
quo bene complacuit animæ meæ. Ponam Spiritum meum
super eum, et judicium gentibus nunciabit. Non con- 19
tendet, neque clamabit, neque audiet aliquis in plateis
vocem ejus: arundinem quassatam non confringet, 20
et linum fumigans non extinguet, donec ejiciat ad
victoriam judicium: et in nomine ejus gentes spe- 21
rabunt.
Tunc oblatus est ei dæmonium habens, cæcus, et 22
mutus, et curavit eum, ita ut loqueretur, et videret.

23 βλέπειν. Καὶ ἐξίσταντο πάντες οἱ ὄχλοι,
καὶ ἔλεγον· Μήτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Δαυΐδ;
24 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες, εἶπον· Οὗτος
οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια, εἰ μὴ ἐν τῷ
25 Βεελζεβοὺλ, ἄρχοντι τῶν δαιμονίων. Εἰδὼς
δὲ ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν
αὐτοῖς· Πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ'
ἑαυτῆς, ἐρημοῦται· καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία
μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς, οὐ σταθήσεται.
26 Καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς τὸν Σατανᾶν ἐκβάλλει,
ἐφ' ἑαυτὸν ἐμερίσθη· πῶς οὖν σταθήσεται ἡ
27 βασιλεία αὐτοῦ; Καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Βεελζεβοὺλ
ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι
ἐκβάλλουσι; Διὰ τοῦτο αὐτοὶ ὑμῶν ἔσονται
28 κριταί. Εἰ δὲ ἐν Πνεύματι Θεοῦ ἐγὼ ἐκ-
βάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς
29 ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἢ πῶς δύναταί
τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ, καὶ
τὰ σκεύη αὐτοῦ διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον
δήσῃ τὸν ἰσχυρόν; καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐ-
30 τοῦ διαρπάσει. Ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ, κατ'
ἐμοῦ ἐστι· καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ,
31 σκορπίζει. Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν· Πᾶσα
ἁμαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς
ἀνθρώποις· ἡ δὲ τοῦ Πνεύματος βλασφημία
32 οὐκ ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις. Καὶ ὃς ἂν
εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου,
ἀφεθήσεται αὐτῷ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ
Πνεύματος τοῦ ἁγίου, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ,
οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι.
33 Ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον καλὸν, καὶ τὸν καρ-
πὸν αὐτοῦ καλόν· ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον
σαπρὸν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρόν· ἐκ

23 *ܘܬܡܝܗܝܢ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܟܢܫܐ ܘܐܡܪܝܢ.
24 ܕܠܡܐ ܗܢܘ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. *ܦܪܝܫܐ ܕܝܢ ܟܕ
ܫܡܥܘ ܐܡܪܝܢ ܗܢܐ ܠܐ ܡܦܩ ܫܐܕܐ: ܐܠܐ
25 ܒܒܥܠܙܒܘܒ ܪܫܐ ܕܫܐܕܐ. *ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܝܕܥ
ܡܚܫܒܬܗܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܠ ܡܠܟܘ
ܕܬܬܦܠܓ ܥܠ ܢܦܫܗ ܬܚܪܒ. ܘܟܠ ܒܝܬ
ܘܡܕܝܢܐ ܕܬܬܦܠܓ ܥܠ ܢܦܫܗ ܠܐ ܬܩܘܡ.
26 *ܘܐܢ ܣܛܢܐ ܠܣܛܢܐ ܡܦܩ: ܥܠ ܢܦܫܗ
ܐܬܦܠܓ. ܐܝܟܢܐ ܗܟܝܠ ܩܝܡܐ ܡܠܟܘܬܗ.
27 *ܘܐܢ ܐܢܐ ܒܒܥܠܙܒܘܒ ܡܦܩ ܐܢܐ
ܫܐܕܐ: ܒܢܝܟܘܢ ܒܡܢܐ ܡܦܩܝܢ ܠܗܘܢ.
28 ܡܛܠ ܗܢܐ ܗܢܘܢ ܢܗܘܘܢ ܠܟܘܢ ܕܝܢܐ. *ܘܐܢ
ܒܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܐܢܐ ܡܦܩ ܐܢܐ ܫܐܕܐ ܩܪܒܬ ܠܗ
29 ܠܘܬܟܘܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. *ܐܘ ܐܝܟܢܐ ܐܢܫ
ܡܫܟܚ ܠܡܥܠ ܠܒܝܬܗ ܕܚܣܝܢܐ ܘܡܐܢܘܗܝ
ܢܒܘܙ: ܐܠܐ ܐܢ ܠܘܩܕܡ ܢܐܣܘܪܝܘܗܝ ܠܚܣܝܢܐ
30 ܘܗܝܕܝܢ ܒܝܬܗ ܢܒܘܙ. *ܡܢ ܕܠܐ ܗܘܐ ܥܡܝ
ܠܘܩܒܠܝ ܗܘ. ܘܡܢ ܕܠܐ ܟܢܫ ܥܡܝ ܡܒܕܪܘ
31 ܡܒܕܪ. *ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܟܠ
ܚܛܗܝܢ ܘܓܘܕܦܝܢ ܢܫܬܒܩܘܢ ܠܒܢܝܢܫܐ. ܓܘܕܦܐ
32 ܕܝܢ ܕܥܠ ܪܘܚܐ ܠܐ ܢܫܬܒܩ ܠܒܢܝܢܫܐ. *ܘܟܠ
ܡܢ ܕܢܐܡܪ ܡܠܬܐ ܥܠ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܢܫܬܒܩ
ܠܗ. ܟܠ ܕܝܢ ܕܥܠ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܢܐܡܪ ܠܐ
ܢܫܬܒܩ ܠܗ. ܠܐ ܒܥܠܡܐ ܗܢܐ ܘܠܐ ܒܥܠܡܐ
33 ܕܥܬܝܕ. *ܐܘ ܥܒܕܘ ܐܝܠܢܐ ܫܦܝܪܐ. ܘܦܐܪܘܗܝ
ܫܦܝܪܐ ܐܘ ܥܒܕܘ ܐܝܠܢܐ ܒܝܫܐ. ܘܦܐܪܘܗܝ ܒܝܫܐ.

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XII.

23 Et stupebant omnes turbæ, et dicebant: Numquid hic
24 est filius David? Pharisæi autem audientes, dixerunt:
Hic non ejicit dæmones nisi in Beelzebub principe dæ-
25 moniorum. Jesus autem sciens cogitationes eorum, dixit
eis: Omne regnum divisum contra se, desolabitur: et
26 omnis civitas, vel domus, divisa contra se, non stabit. Et
si Satanas Satanam ejicit, adversùs se divisus est: quo-
27 modo ergo stabit regnum ejus? Et si ego in Beelzebub
ejicio dæmones, filii vestri in quo ejiciunt? Ideo ipsi
28 judices vestri erunt. Si autem ego in Spiritu Dei ejicio
29 dæmones, igitur pervenit in vos regnum Dei. aut
quomodo potest quisquam intrare in domum fortis, et
vasa ejus diripere, nisi prius alligaverit fortem? et tunc
domum illius diripiet. Qui non est mecum, contra me 30
est: et qui non congregat mecum, spargit. Ideo dico 31
vobis: Omne peccatum, et blasphemia, remittetur homi-
nibus, Spiritûs autem blasphemia non remittetur. Et 32
quicumque dixerit verbum contra Filium hominis, remit-
tetur ei: qui autem dixerit contra Spiritum sanctum,
non remittetur ei, neque in hoc sæculo, neque in futuro.
Aut facite arborem bonam, et fructum ejus bonum: aut 33
facite arborem malam, et fructum ejus malum: siqui-

γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκεται.
34 Γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε ἀγαθὰ
λαλεῖν, πονηροὶ ὄντες; ἐκ γὰρ τοῦ περισ-
σεύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ.
35 Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θη-
σαυροῦ [1][τῆς καρδίας] ἐκβάλλει τὰ ἀγαθά·
καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θη-
36 σαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. Λέγω δὲ ὑμῖν,
ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν, ὃ ἐὰν λαλήσωσιν οἱ
ἄνθρωποι, ἀποδώσουσι περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν
37 ἡμέρᾳ κρίσεως. Ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου
δικαιωθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου καταδι-
κασθήσῃ.
38 Τότε ἀπεκρίθησάν τινες τῶν γραμματέων
καὶ Φαρισαίων, λέγοντες· Διδάσκαλε, θέ-
39 λομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον ἰδεῖν. Ὁ δὲ ἀπο-
κριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοι-
χαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ· καὶ σημεῖον οὐ
δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ
Jon. ii. 1. 40 προφήτου. Ὥσπερ γὰρ ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ
κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς
νύκτας· οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς
41 νύκτας. Ἄνδρες Νινευῖται ἀναστήσονται
ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ
κατακρινοῦσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ
κήρυγμα Ἰωνᾶ· καὶ ἰδοὺ, πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε.
42 Βασίλισσα Νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει
1 Reg. x. 1. μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινεῖ
αὐτήν· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς
ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος· καὶ ἰδοὺ,
43 πλεῖον Σολομῶνος ὧδε. Ὅταν δὲ τὸ ἀκά-
θαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου,
διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων, ζητοῦν ἀνά-
44 παυσιν, καὶ οὐχ εὑρίσκει. Τότε λέγει·
Ἐπιστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅθεν ἐξῆλθον.
Καὶ ἐλθὸν εὑρίσκει σχολάζοντα, σεσαρω-

ܡܢ ܦܐܪܗ̇ ܗܘ ܓܝܪ ܡܬܝܕܥ ܐܝܠܢܐ. *ܝܠܕܐ 34
ܕܐܟܕܢܐ: ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܛܒܬܐ ܠܡܡܠܠܘ
ܕܒܝܫܐ ܐܝܬܝܟܘܢ. ܡܢ ܬܘܬܪܐ ܓܝܪ ܕܠܒܐ ܡܡܠܠ
ܦܘܡܐ. *ܓܒܪܐ ܛܒܐ ܡܢ ܣܝܡܬܐ ܛܒܬܐ ܡܦܩ 35
ܛܒܬܐ. ܘܓܒܪܐ ܒܝܫܐ ܡܢ ܣܝܡܬܐ ܒܝܫܬܐ ܡܦܩ
ܒܝܫܬܐ. *ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܓܝܪ: ܕܟܠ ܡܠܐ 36
ܒܛܝܠܐ ܕܢܐܡܪܘܢ ܒܢܝܢܫܐ. ܢܬܠܘܢ ܦܘܢܩܗ̇
ܒܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ. *ܡܢ ܡܠܝܟ ܓܝܪ ܬܙܕܕܩ ܘܡܢ 37
ܡܠܝܟ ܬܬܚܝܒ ܀

*ܗܝܕܝܢ ܥܢܘ ܐܢܫܐ ܡܢ ܣܦܪܐ. ܘܡܢ ܦܪܝܫܐ 38
ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܠܦܢܐ: ܨܒܝܢ ܚܢܢ ܕܢܚܙܐ ܡܢܟ
ܐܬܐ. *ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܪܒܬܐ 39
ܒܝܫܬܐ ܘܓܝܪܬܐ ܐܬܐ ܒܥܝܐ. ܘܐܬܐ ܠܐ ܬܬܝܗܒ
ܠܗ̇: ܐܠܐ ܐܬܐ ܕܝܘܢܢ ܢܒܝܐ. *ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܗܘܐ 40
ܝܘܢܢ ܒܟܪܣܗ ܕܢܘܢܐ ܬܠܬܐ ܐܝܡܡܝܢ ܘܬܠܬܐ
ܠܠܝܢ: ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܒܠܒܗ̇ ܕܐܪܥܐ:
ܬܠܬܐ ܐܝܡܡܝܢ ܘܬܠܬܐ ܠܠܝܢ. *ܓܒܪܐ 41
ܢܝܢܘܝܐ ܢܩܘܡܘܢ ܒܕܝܢܐ ܥܡ ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ
ܘܢܚܝܒܘܢܗ̇: ܕܐܢܘܢ ܬܒܘ ܒܟܪܘܙܘܬܗ ܕܝܘܢܢ:
ܘܗܐ ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܝܘܢܢ ܬܢܢ. *ܡܠܟܬܐ ܕܬܝܡܢܐ 42
ܬܩܘܡ ܒܕܝܢܐ ܥܡ ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ ܘܬܚܝܒܝܗ̇.
ܕܐܬܬ ܡܢ ܥܒܪܘܗܝ ܕܐܪܥܐ ܠܡܫܡܥ ܚܟܡܬܗ
ܕܫܠܝܡܘܢ: ܘܗܐ ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܫܠܝܡܘܢ ܬܢܢ.
*ܪܘܚܐ ܕܝܢ ܛܢܦܬܐ ܡܐ ܕܢܦܩܬ ܡܢ 43
ܒܪܢܫܐ. ܡܬܟܪܟܐ ܒܕܘܟܝܬܐ ܕܠܝܬ ܒܗܘܢ ܡܝܐ.
ܘܒܥܝܐ ܢܝܚܐ ܘܠܐ ܡܫܟܚܐ. *ܗܝܕܝܢ ܐܡܪܐ: 44
ܐܗܦܘܟ ܠܒܝܬܝ ܡܢ ܐܝܟܐ ܕܢܦܩܬ. ܘܐܬܝܐ

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XII.

34 dem ex fructu arbor agnoscitur. Progenies viperarum,
quomodo potestis bona loqui, cum sitis mali? ex abundantia
35 enim cordis os loquitur. Bonus homo de bono thesauro
profert bona: et malus homo de malo thesauro profert
36 mala. Dico autem vobis, quoniam omne verbum otiosum,
quod locuti fuerint homines, reddent rationem de eo in
37 die judicii. Ex verbis enim tuis justificaberis, et ex
verbis tuis condemnaberis.
38 Tunc responderunt ei quidam de Scribis et Pharisæis,
39 dicentes: Magister, volumus a te signum videre. Qui
respondens ait illis: Generatio mala, et adultera signum
quærit: et signum non dabitur ei, nisi signum Jonæ
prophetæ. Sicut enim fuit Jonas in ventre ceti tribus 40
diebus, et tribus noctibus; sic erit Filius hominis in
corde terræ tribus diebus et tribus noctibus. Viri Nini- 41
vitæ surgent in judicio cum generatione ista, et condem-
nabunt eam: quia pœnitentiam egerunt in prædicatione
Jonæ. Et ecce plus quam Jonas hic. Regina austri sur- 42
get in judicio cum generatione ista, et condemnabit eam:
quia venit a finibus terræ audire sapientiam Salomonis,
et ecce plus quam Salomon hic. Cum autem immundus 43
spiritus exierit ab homine, ambulat per loca arida, quæ-
rens requiem, et non invenit. Tunc dicit: Revertar in do- 44
mum meam, unde exivi. Et veniens invenit eam vacantem,

45 μένον, καὶ κεκοσμημένον. Τότε πορεύεται,
καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἕτερα
πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελ-
θόντα κατοικεῖ ἐκεῖ· καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα
τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων.
Οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ
πονηρᾷ.
46 Ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις,
ἰδοὺ, ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἱστή-
47 κεισαν ἔξω, ζητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι. Εἶπε
δέ τις αὐτῷ· Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ
ἀδελφοί σου ἔξω ἑστήκασι, ζητοῦντές σοι
48 λαλῆσαι. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ εἰπόντι
αὐτῷ· Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου; καὶ τίνες
49 εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου; Καὶ ἐκτείνας τὴν
χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπεν·
Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ μου, καὶ οἱ ἀδελφοί μου.
50 Ὅστις γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ Πα-
τρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός μου ἀδελ-
φὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

ΚΕΦ. ιγ'.

ἘΝ δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς
ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασ-
2 σαν· καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι
πολλοὶ, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον ἐμβάντα
καθῆσθαι· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγια-
3 λὸν εἱστήκει. Καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ
ἐν παραβολαῖς, λέγων· Ἰδοὺ, ἐξῆλθεν ὁ
4 σπείρων τοῦ σπείρειν. Καὶ ἐν τῷ σπείρειν
αὐτὸν, ἃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν· καὶ
ἦλθε τὰ πετεινὰ, καὶ κατέφαγεν αὐτά.
5 Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη, ὅπου οὐκ
εἶχε γῆν πολλήν· καὶ εὐθέως ἐξανέτειλε,
6 διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· ἡλίου δὲ ἀνα-
τείλαντος, ἐκαυματίσθη· καὶ διὰ τὸ μὴ
7 ἔχειν ῥίζαν, ἐξηράνθη. Ἄλλα δὲ ἔπεσεν
ἐπὶ τὰς ἀκάνθας· καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι,

ܡܫܟܚܐ ܕܣܪܝܩ ܘܡܟܢܫ ܘܡܨܒܬ. *ܗܝܕܝܢ 45
ܐܙܠ ܕܒܪ ܥܡܗ ܫܒܥ ܪܘܚܐ ܐܚܪܢܝܢ ܕܒܝܫܢ
ܡܢܗ. ܘܥܐܠܢ ܘܥܡܪܢ ܒܗ. ܘܗܘܝܐ ܚܪܬܗ
ܕܓܒܪܐ ܗܘ ܒܝܫܐ ܡܢ ܩܕܡܝܬܗ. ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ
ܠܗ ܠܫܪܒܬܐ ܗܕܐ ܒܝܫܬܐ.
*ܟܕ ܗܘ ܕܝܢ ܡܡܠܠ ܠܟܢܫܐ: ܐܬܘ ܐܡܗ 46
ܘܐܚܘܗܝ ܩܝܡܝܢ ܠܒܪ ܘܒܥܝܢ ܕܢܡܠܠܘܢ
ܥܡܗ. *ܐܡܪ ܠܗ ܕܝܢ ܐܢܫ ܗܐ ܐܡܟ ܘܐܚܝܟ 47
ܩܝܡܝܢ ܠܒܪ: ܘܒܥܝܢ ܕܢܡܠܠܘܢ ܥܡܟ. *ܗܘ 48
ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܡܢ ܕܐܡܪ ܠܗ. ܡܢܘ ܐܡܝ
ܘܡܢܘ ܐܢܘܢ ܐܚܝ. *ܘܦܫܛ ܐܝܕܗ ܠܘܬ 49
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ. ܗܐ ܐܡܝ ܘܗܐ ܐܚܝ.
*ܟܠܢܫ ܓܝܪ ܕܥܒܕ ܨܒܝܢܗ ܕܐܒܝ ܕܒܫܡܝܐ 50
ܗܘܝܘ ܐܚܝ ܘܚܬܝ ܘܐܡܝ ✣

ܩܦܠܐܘܢ ✣ ܝܓ

*ܒܗܘ ܕܝܢ ܝܘܡܐ. ܢܦܩ ܝܫܘܥ ܡܢ ܒܝܬܐ
ܘܝܬܒ ܥܠ ܝܕ ܝܡܐ. *ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܗ ܟܢܫܐ 2
ܣܓܝܐܐ. ܐܝܟ ܕܢܣܩ ܢܬܒ ܠܗ ܒܐܠܦܐ. ܘܟܠܗ
ܟܢܫܐ ܩܐܡ ܗܘܐ ܥܠ ܣܦܪ ܝܡܐ. *ܘܡܠܠ 3
ܥܡܗܘܢ ܣܓܝܐܬܐ ܒܦܠܐܬܐ ܘܐܡܪ. ܗܐ ܢܦܩ
ܙܪܘܥܐ ܠܡܙܪܥ. *ܘܟܕ ܙܪܥ: ܐܝܬ ܕܢܦܠ ܥܠ 4
ܝܕ ܐܘܪܚܐ. ܘܐܬܬ ܦܪܚܬܐ ܘܐܟܠܬܗ. *ܘܐܚܪܢܐ 5
ܢܦܠ ܥܠ ܫܘܥܐ. ܐܬܪ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܐܪܥܐ
ܣܓܝܐܐ. ܘܡܚܕܐ ܫܘܚ. ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ
ܥܘܡܩܐ ܕܐܪܥܐ. *ܟܕ ܕܢܚ ܕܝܢ ܫܡܫܐ ܫܚܢ. 6
ܘܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܥܩܪܐ ܝܒܫ.
*ܘܐܚܪܢܐ ܢܦܠ ܒܝܬ ܟܘܒܐ ܘܣܠܩܘ ܟܘܒܐ 7

45 scopis mundatam, et ornatam. Tunc vadit, et assumit septem alios spiritus secum nequiores se, et intrantes habitant ibi: et fiunt novissima hominis illius pejora prioribus. Sic erit et generationi huic pessimæ.
46 Adhuc eo loquente ad turbas, ecce mater ejus et fratres
47 stabant foris, quærentes loqui ei. Dixit autem ei quidam: Ecce mater tua et fratres tui foris stant quærentes te.
48 At ipse respondens dicenti sibi, ait: Quæ est mater mea,
49 et qui sunt fratres mei? Et extendens manum in disci-
50 pulos suos, dixit: Ecce mater mea, et fratres mei. Quicumque enim fecerit voluntatem Patris mei, qui in cœlis est; ipse meus frater, et soror, et mater est.

CAP. XIII.

In illo die exiens Jesus de domo, sedebat secus mare. Et 2
congregatæ sunt ad eum turbæ multæ, ita ut in naviculam ascendens sederet: et omnis turba stabat in littore,
et locutus est eis multa in parabolis, dicens: Ecce exiit 3
qui seminat, seminare. Et dum seminat, quædam ceci- 4
derunt secus viam, et venerunt volucres cœli, et comederunt ea. Alia autem ceciderunt in petrosa, ubi non 5
habebant terram multam: et continuò exorta sunt, quia
non habebant altitudinem terræ. sole autem orto æstua- 6
verunt: et quia non habebant radicem, aruerunt. Alia 7
autem ceciderunt in spinas: et creverunt spinæ, et suffo-

8 καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά. Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ
τὴν γῆν τὴν καλήν· καὶ ἐδίδου καρπὸν, ὃ
μὲν ἑκατὸν, ὃ δὲ ἑξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα.
9.10 Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. Καὶ προσ-
ελθόντες οἱ μαθηταὶ, εἶπον αὐτῷ· Διατί ἐν
11 παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς; Ὁ δὲ ἀποκρι-
θεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι ὑμῖν δέδοται γνῶναι
τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν·
12 ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. Ὅστις γὰρ ἔχει,
δοθήσεται αὐτῷ, καὶ περισσευθήσεται· ὅστις
δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει, ἀρθήσεται ἀπ'
13 αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς
λαλῶ, ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσι, καὶ
14 ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ συνιοῦσι. Καὶ
ἀναπληροῦται [ἐπ'] αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἡ-
σαΐου, ἡ λέγουσα· " Ἀκοῇ ἀκούσετε, καὶ οὐ (Is. vi. 9 sq.)
μὴ συνῆτε· καὶ βλέποντες βλέψετε, καὶ οὐ
15 μὴ ἴδητε· ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ
τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶ βαρέως ἤκουσαν, καὶ
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν· μήποτε
ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκού-
σωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι, καὶ ἐπι-
16 στρέψωσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς." Ὑμῶν
δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ, ὅτι βλέπουσι·
17 καὶ τὰ ὦτα ὑμῶν, ὅτι ἀκούει. Ἀμὴν γὰρ
λέγω ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι
ἐπεθύμησαν ἰδεῖν, ἃ βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον·
καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν.
18 Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ
19 σπείροντος. Παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον
τῆς βασιλείας, καὶ μὴ συνιέντος, ἔρχεται
ὁ πονηρὸς, καὶ ἁρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ
καρδίᾳ αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν
20 σπαρείς. Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρεὶς,
οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθὺς

ܘܚܢܩܘܗܝ܂ ܘܐܚܪܢܐ ܢܦܠ ܒܐܪܥܐ ܛܒܬܐ܂ 8
ܘܝܗܒ ܦܐܪܐ ܐܝܬ ܕܡܐܐ ܘܐܝܬ ܕܫܬܝܢ ܘܐܝܬ
ܕܬܠܬܝܢ܂ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܕܢܫܡܥ ܢܫܡܥ܂ 9
ܘܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ܂ ܠܡܢܐ 10
ܒܡܬܠܐ ܡܡܠܠ ܐܢܬ ܥܡܗܘܢ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ 11
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܕܠܟܘܢ ܗܘ ܝܗܝܒ ܠܡܕܥ ܐܪܙܐ
ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ܂ ܠܗܢܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܝܗܝܒ܂
ܠܡܢ ܓܝܪ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܬܝܗܒ ܠܗ ܘܢܬܬܪ 12
ܠܗ܂ ܘܡܢ ܕܠܝܬ ܠܗ܂ ܐܦ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ 13
ܢܫܬܩܠ ܡܢܗ܂ ܡܛܠ ܗܢܐ ܒܡܬܠܐ ܡܡܠܠ
ܐܢܐ ܥܡܗܘܢ܂ ܡܛܠ ܕܚܙܝܢ ܘܠܐ ܚܙܝܢ܂
ܘܫܡܥܝܢ ܘܠܐ ܫܡܥܝܢ ܘܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ܂
ܘܫܠܡܐ ܒܗܘܢ ܢܒܝܘܬܗ ܕܐܫܥܝܐ ܕܐܡܪ܂ 14
ܕܫܡܥܐ ܬܫܡܥܘܢ ܘܠܐ ܬܣܬܟܠܘܢ܂ ܘܡܚܙܐ
ܬܚܙܘܢ ܘܠܐ ܬܕܥܘܢ܂ ܐܬܥܒܝ ܠܗ ܓܝܪ ܠܒܗ ܕܥܡܐ 15
ܗܢܐ ܘܒܐܕܢܝܗܘܢ ܝܩܝܪܐܝܬ ܫܡܥܘ܂ ܘܥܝܢܝܗܘܢ
ܥܡܨܘ܂ ܕܠܐ ܢܚܙܘܢ ܒܥܝܢܝܗܘܢ ܘܢܫܡܥܘܢ ܒܐܕܢܝܗܘܢ܂
ܘܢܣܬܟܠܘܢ ܒܠܒܗܘܢ܂ ܘܢܬܦܢܘܢ ܘܐܐܣܐ ܐܢܘܢ܂
ܕܝܠܟܘܢ ܕܝܢ ܛܘܒܝܗܝܢ ܠܥܝܢܝܟܘܢ ܕܚܙܝܢ܂ 16
ܘܠܐܕܢܝܟܘܢ ܕܫܡܥܢ܂ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ 17
ܕܣܓܝܐܐ ܢܒܝܐ ܘܙܕܝܩܐ ܐܬܪܓܪܓܘ ܕܢܚܙܘܢ ܡܕܡ
ܕܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܠܐ ܚܙܘ܂ ܘܠܡܫܡܥ ܡܕܡ ܕܫܡܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܘܠܐ ܫܡܥܘ܂ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܫܡܥܘ ܡܬܠܗ 18
ܕܙܪܘܥܐ܂ ܟܠ ܕܫܡܥ ܡܠܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܘܠܐ 19
ܡܣܬܟܠ ܒܗ܂ ܐܬܐ ܒܝܫܐ ܘܚܛܦ ܡܠܬܐ ܕܙܪܝܥܐ
ܒܠܒܗ܂ ܗܢܘ ܗܘ ܕܥܠ ܝܕ ܐܘܪܚܐ ܐܙܕܪܥ܂ ܗܘ 20
ܕܝܢ ܕܥܠ ܫܘܥܐ ܐܙܕܪܥ܂ ܗܢܘ ܗܘ ܕܫܡܥ ܡܠܬܐ܂

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XIII.

8 caverunt ea. Alia autem ceciderunt in terram bonam:
et dabant fructum, aliud centesimum, aliud sexagesimum,
9.10 aliud trigesimum. Qui habet aures audiendi, audiat. Et
accedentes discipuli dixerunt ei: Quare in parabolis lo-
11 queris eis? Qui respondens, ait illis: Quia vobis datum
est nosse mysteria regni cœlorum: illis autem non est
12 datum. Qui enim habet, dabitur ei, et abundabit: qui
13 autem non habet, et quod habet auferetur ab eo. Ideo
in parabolis loquor eis: quia videntes non vident, et au-
14 dientes non audiunt, neque intelligunt. Et adimpletur
in eis prophetia Isaiæ dicentis: Auditu audietis, et non
15 intelligetis: et videntes videbitis, et non videbitis. In-
crassatum est enim cor populi hujus, et auribus graviter
audierunt, et oculos suos clauserunt: ne quando videant
oculis, et auribus audiant, et corde intelligant, et conver-
tantur, et sanem eos. Vestri autem beati oculi quia vi- 16
dent, et aures vestræ quia audiunt. Amen quippe dico 17
vobis, quia multi prophetæ et justi cupierunt videre quæ
videtis, et non viderunt: et audire quæ auditis, et non
audierunt. Vos ergo audite parabolam seminantis. Om- 18.19
nis, qui audit verbum regni, et non intelligit, venit ma-
lus, et rapit quod seminatum est in corde ejus: hic est
qui secus viam seminatus est. Qui autem super petrosa 20
seminatus est, hic est, qui verbum audit, et continuò

21 μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν· οὐκ ἔχει δὲ
ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστι· γε-
νομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λό-
22 γον, εὐθὺς σκανδαλίζεται. Ὁ δὲ εἰς τὰς
ἀκάνθας σπαρεὶς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον
ἀκούων, καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος τούτου
καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν
23 λόγον· καὶ ἄκαρπος γίνεται. Ὁ δὲ ἐπὶ
τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρεὶς, οὗτός ἐστιν ὁ
τὸν λόγον ἀκούων, καὶ συνιών· ὃς δὴ καρ-
ποφορεῖ, καὶ ποιεῖ ὁ μὲν ἑκατὸν, ὁ δὲ ἑξή-
24 κοντα, ὁ δὲ τριάκοντα. Ἄλλην παραβολὴν
παρέθηκεν αὐτοῖς, λέγων· Ὡμοιώθη ἡ βα-
σιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ σπείροντι καλὸν
25 σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. Ἐν δὲ τῷ
καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους, ἦλθεν αὐτοῦ ὁ
ἐχθρὸς, καὶ ἔσπειρε ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ
26 σίτου· καὶ ἀπῆλθεν. Ὅτε δὲ ἐβλάστησεν
ὁ χόρτος, καὶ καρπὸν ἐποίησε, τότε ἐφάνη
27 καὶ τὰ ζιζάνια. Προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι
τοῦ οἰκοδεσπότου, εἶπον αὐτῷ· Κύριε, οὐχὶ
καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ;
28 πόθεν οὖν ἔχει [τὰ] ζιζάνια; Ὁ δὲ ἔφη
αὐτοῖς· Ἐχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν.
Οἱ δὲ δοῦλοι εἶπον αὐτῷ· Θέλεις οὖν ἀπελ-
29 θόντες συλλέξωμεν αὐτά; Ὁ δὲ ἔφη· Οὔ·
μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια, ἐκριζώσητε
30 ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον. Ἄφετε συναυξά-
νεσθαι ἀμφότερα μέχρι τοῦ θερισμοῦ· καὶ
ἐν [τῷ] καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισ-
ταῖς· Συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια, καὶ
δήσατε αὐτὰ [1]εἰς δέσμας, πρὸς τὸ κατα-
καῦσαι αὐτά· τὸν δὲ σῖτον συναγάγετε εἰς
31 τὴν ἀποθήκην μου. Ἄλλην παραβολὴν
παρέθηκεν αὐτοῖς, λέγων· Ὁμοία ἐστὶν ἡ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν
λαβὼν ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ.

ܘܗܘ ܡܚܕܐ ܒܚܕܘܬܐ ܡܩܒܠ ܠܗ: *ܠܝܬ 21
ܠܗ ܕܝܢ ܥܩܪܐ ܒܗ. ܐܠܐ ܕܙܒܢܐ ܗܘ: ܘܡܐ ܕܗܘܐ
ܐܘܠܨܢܐ ܐܘ ܪܕܘܦܝܐ ܡܛܠ ܡܠܬܐ ܥܓܠ
ܡܬܟܫܠ. *ܗܘ ܕܝܢ ܕܒܝܬ ܟܘܒܐ ܐܙܕܪܥ: ܗܘ 22
ܗܘ ܕܡܠܬܐ ܫܡܥ: ܘܪܢܝܐ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܘܛܥܝܘܬܐ
ܕܥܘܬܪܐ ܚܢܩܝܢ ܠܗ ܠܡܠܬܐ: ܘܕܠܐ ܦܐܪܐ ܗܘܐ.
*ܗܘ ܕܝܢ ܕܥܠ ܐܪܥܐ ܛܒܬܐ ܐܙܕܪܥ: ܗܘ ܗܘ 23
ܕܫܡܥ ܡܠܬܝ: ܘܡܣܬܟܠ ܘܝܗܒ ܦܐܪܐ.
ܘܥܒܕ. ܐܝܬ ܕܡܐܐ ܘܐܝܬ ܕܫܬܝܢ ܘܐܝܬ ܕܬܠܬܝܢ ܀
*ܐܚܪܢܐ ܡܬܠܐ ܐܡܬܠ ܠܗܘܢ ܘܐܡܪ. ܕܡܝܐ 24
ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܠܓܒܪܐ ܕܙܪܥ ܙܪܥܐ ܛܒܐ
ܒܩܪܝܬܗ. *ܘܟܕ ܕܡܟܘ ܐܢܫܐ: ܐܬܐ ܒܥܠܕܒܒܗ 25
ܘܙܪܥ ܙܝܙܢܐ ܒܡܨܥܬ ܚܛܐ ܘܐܙܠ. *ܟܕ ܕܝܢ ܦܪܥ 26
ܥܣܒܐ ܘܥܒܕ ܦܐܪܐ. ܗܝܕܝܢ ܐܬܚܙܝܘ ܐܦ ܙܝܙܢܐ.
*ܘܩܪܒܘ ܥܒܕܘܗܝ ܕܡܪܐ ܒܝܬܐ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ 27
ܡܪܢ. ܠܐ ܗܐ ܙܪܥܐ ܛܒܐ ܙܪܥܬ ܒܩܪܝܬܟ. ܡܢ
ܐܝܟܐ ܐܝܬ ܒܗ ܙܝܙܢܐ. *ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. 28
ܓܒܪܐ ܒܥܠܕܒܒܐ ܗܢܐ ܥܒܕ ܗܢܐ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ
ܥܒܕܘܗܝ. ܨܒܐ ܐܢܬ ܢܐܙܠ ܢܓܒܐ ܐܢܘܢ. *ܗܘ 29
ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܠܡܐ ܟܕ ܡܓܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܙܝܙܢܐ: ܬܥܩܪܘܢ ܥܡܗܘܢ ܐܦ ܚܛܐ. *ܫܒܘܩܘ 30
ܢܪܒܝܢ ܬܪܝܗܘܢ ܐܟܚܕܐ ܥܕܡܐ ܠܚܨܕܐ.
ܘܒܙܒܢܐ ܕܚܨܕܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܚܨܘܕܐ. ܠܩܘܛܘ
ܠܘܩܕܡ ܙܝܙܢܐ: ܘܐܣܘܪܘ ܐܢܘܢ ܡܐܣܪܢܐ. ܕܢܐܩܕܘܢ.
ܚܛܐ ܕܝܢ ܟܢܫܘ ܐܢܘܢ ܠܐܘܨܪܝ ܀ *ܐܚܪܢܐ ܡܬܠܐ 31
ܐܡܬܠ ܠܗܘܢ ܘܐܡܪ. ܕܡܝܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ
ܠܦܪܕܬܐ ܕܚܪܕܠܐ. ܕܢܣܒ ܓܒܪܐ ܙܪܥ ܒܩܪܝܬܗ.

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XIII.

21 cum gaudio accipit illud: non habet autem in se radicem,
sed est temporalis. facta autem tribulatione et persecuti-
22 one propter verbum, continuò scandalizatur. Qui autem
seminatus est in spinis, hic est, qui verbum audit, et so-
licitudo sæculi istius, et fallacia divitiarum suffocat ver-
23 bum, et sine fructu efficitur. Qui verò in terram bonam
seminatus est, hic est qui audit verbum, et intelligit, et
fructum affert, et facit aliud quidem centesimum, aliud
24 autem sexagesimum, aliud verò trigesimum. Aliam
parabolam proposuit illis, dicens: Simile factum est reg-
num cœlorum homini, qui seminavit bonum semen in
25 agro suo. cùm autem dormirent homines, venit inimicus
ejus, et superseminavit zizania in medio tritici, et abiit.

Cùm autem crevisset herba, et fructum fecisset, tunc 26
apparuerunt et zizania. Accedentes autem servi patris- 27
familiâs, dixerunt ei: Domine, nonne bonum semen se-
minasti in agro tuo? Unde ergo habet zizania? Et ait 28
illis: Inimicus homo hoc fecit. Servi autem dixerunt ei,
Vis, imus, et colligimus ea? Et ait: Non: ne fortè col- 29
ligentes zizania, eradicetis simul cum eis et triticum.
Sinite utraque crescere usque ad messem, et in tempore 30
messis dicam messoribus: Colligite primùm zizania, et
alligate ea in fasciculos ad comburendum, triticum autem
congregate in horreum meum. Aliam parabolam pro- 31
posuit eis, dicens: Simile est regnum cœlorum grano
sinapis, quod accipiens homo seminavit in agro suo:

32 Ὁ μικρότερον μέν ἐστι πάντων τῶν σπερ-
μάτων· ὅταν δὲ αὐξηθῇ, μεῖζον τῶν λαχά-
νων ἐστὶ, καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν
τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατασκηνοῦν
33 ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. Ἄλλην παραβολὴν
ἐλάλησεν αὐτοῖς· Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία
τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἐνέ-
κρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυ-
34 μώθη ὅλον. Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν
ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ
35 χωρὶς παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς· ὅπως
Ps. lxxviii. 2. πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέ-
γοντος· "Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα
μου· ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς
κόσμου."

36 Τότε ἀφεὶς τοὺς ὄχλους, ἦλθεν εἰς τὴν
οἰκίαν [ὁ Ἰησοῦς]. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· Φράσον ἡμῖν
τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ.
37 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ὁ σπείρων
τὸ καλὸν σπέρμα, ἔστιν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
38 που· ὁ δὲ ἀγρὸς, ἔστιν ὁ κόσμος· τὸ δὲ
καλὸν σπέρμα, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βα-
σιλείας· τὰ δὲ ζιζάνια, εἰσὶν οἱ υἱοὶ τοῦ
39 πονηροῦ· ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας αὐτὰ, ἔστιν
ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερισμὸς, συντέλεια τοῦ
αἰῶνός ἐστιν· οἱ δὲ θερισταὶ, ἄγγελοί εἰσιν·
40 Ὥσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια, καὶ
πυρὶ [καίεται] οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ
41 τοῦ αἰῶνος τούτου. Ἀποστελεῖ ὁ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλ-
λέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ
σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν,
42 καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ
πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς
43 τῶν ὀδόντων. Τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν,

* ܘܗܝ ܙܥܘܪܐ ܗܝ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܙܪܥܘܢܐ. ܡܐ ܕܝܢ ܕܪܒܬ ܪܒܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܝܪܩܘܢܐ. ܘܗܘܝܐ ܐܝܠܢܐ. ܐܝܟ ܕܬܐܬܐ ܦܪܚܬܐ ܕܫܡܝܐ ܬܩܢ ܒܣܘܟܝܗ 32
* ܐܚܪܬܐ ܡܬܠܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܡܝܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܠܚܡܝܪܐ ܗܘ ܕܢܣܒܬ ܐܢܬܬܐ ܛܡܪܬ ܒܬܠܬ ܣܐܝܢ ܕܩܡܚܐ ܥܕܡܐ ܕܟܠܗ ܚܡܥ 33
* ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܡܠܠ ܝܫܘܥ ܒܡܬܠܐ ܠܟܢܫܐ. 34
ܘܕܠܐ ܡܬܠܐ ܠܐ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ. * ܐܝܟ ܕܢܬܡܠܐ ܡܕܡ ܕܐܬܐܡܪ ܒܝܕ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ. ܐܦܬܚ ܦܘܡܝ ܒܡܬܠܐ: ܘܐܒܥ ܟܣܝܬܐ ܕܡܢ ܩܕܡ ܬܪܡܝܬܗ ܕܥܠܡܐ. 35

* ܗܝܕܝܢ ܫܒܩ ܝܫܘܥ ܠܟܢܫܐ ܘܐܬܐ ܠܒܝܬܐ. ܘܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܦܫܘܩ ܠܢ ܡܬܠܐ ܗܘ ܕܙܝܙܢܐ ܘܕܚܩܠܐ. 36
* ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܘ ܕܙܪܥ ܙܪܥܐ ܛܒܐ 37
ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. * ܚܩܠܐ ܕܝܢ ܐܝܬܘܗܝ ܥܠܡܐ. ܙܪܥܐ ܛܒܐ ܐܢܘܢ ܒܢܝܗ ܕܡܠܟܘܬܐ. ܙܝܙܢܐ ܕܝܢ ܐܢܘܢ ܒܢܘܗܝ ܕܒܝܫܐ. 38
* ܒܥܠܕܒܒܐ ܕܝܢ ܕܙܪܥ ܐܢܘܢ ܣܛܢܐ. * ܚܨܕܐ ܕܝܢ ܐܝܬܘܗܝ ܫܘܠܡܗ ܕܥܠܡܐ. ܚܨܘܕܐ ܕܝܢ ܡܠܐܟܐ. 39
* ܐܝܟܢܐ ܗܟܝܠ ܕܡܬܠܩܛܝܢ ܙܝܙܢܐ ܘܝܩܕܝܢ ܒܢܘܪܐ: 40
ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܫܘܠܡܗ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ. * ܢܫܕܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܠܐܟܘܗܝ: ܘܢܠܩܛܘܢ ܡܢ ܡܠܟܘܬܗ ܟܠܗܘܢ ܡܟܫܘܠܐ ܘܠܟܠܗܘܢ ܥܒܕܝ ܥܘܠܐ. 41
* ܘܢܪܡܘܢ ܐܢܘܢ ܒܐܬܘܢܐ ܕܢܘܪܐ. ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ 42
ܘܚܘܪܩ ܫܢܐ. * ܗܝܕܝܢ ܙܕܝܩܐ ܢܢܗܪܘܢ ܐܝܟ ܫܡܫܐ 43

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XIII.

32 quod minimum quidem est omnibus seminibus: cùm
autem creverit, majus est omnibus oleribus, et fit arbor,
ita ut volucres cœli veniant, et habitent in ramis ejus.
33 Aliam parabolam locutus est eis. Simile est regnum
cœlorum fermento, quod acceptum mulier abscondit in
34 farinæ satis tribus, donec fermentatum est totum. Hæc
omnia locutus est Jesus in parabolis ad turbas: et sine
35 parabolis non loquebatur eis: ut impleretur quod dic-
tum erat per Prophetam, dicentem: Aperiam in para-
bolis os meum, eructabo abscondita a constitutione
mundi.
36 Tunc, dimissis turbis, venit in domum: et accesserunt
ad eum discipuli ejus, dicentes: Edissere nobis parabo-
lam zizaniorum agri. Qui respondens ait illis: Qui 37
seminat bonum semen, est Filius hominis. Ager autem, 38
est mundus. Bonum verò semen, hi sunt filii regni.
Zizania autem, filii sunt nequam. Inimicus autem, qui 39
seminavit ea, est diabolus. Messis verò, consummatio
sæculi est. Messores autem, angeli sunt. Sicut ergo 40
colliguntur zizania, et igni comburuntur: sic erit in con-
summatione sæculi. mittet Filius hominis angelos suos, 41
et colligent de regno ejus omnia scandala, et eos qui fa-
ciunt iniquitatem: et mittent eos in caminum ignis. Ibi 42
erit fletus, et stridor dentium. Tunc justi fulgebunt 43

ὡς ὁ ἥλιος, ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρὸς
αὐτῶν. Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω.
44 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν
θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν εὑρὼν
ἄνθρωπος ἔκρυψε, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ
ὑπάγει, καὶ πάντα ὅσα ἔχει πωλεῖ, καὶ
45 ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον. Πάλιν ὁμοία
ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ ἐμ-
46 πόρῳ, ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας· ὃς εὑ-
ρὼν ἕνα πολύτιμον μαργαρίτην, ἀπελθὼν
πέπρακε πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἠγόρασεν
47 αὐτόν. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν
οὐρανῶν σαγήνῃ βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν,
48 καὶ ἐκ παντὸς γένους συναγαγούσῃ· ἥν, ὅτε
ἐπληρώθη, ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν,
καὶ καθίσαντες συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς
49 ἀγγεῖα, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον. Οὕτως
ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος· ἐξελεύ-
σονται οἱ ἄγγελοι, καὶ ἀφοριοῦσι τοὺς πονη-
ροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων, καὶ βαλοῦσιν
50 αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ
ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόν-
51 των. [Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·] Συνήκατε
ταῦτα πάντα; Λέγουσιν αὐτῷ· Ναί, Κύριε.
52 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τοῦτο πᾶς γραμ-
ματεὺς, μαθητευθεὶς [1]τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν,
ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις
ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ
53 παλαιά. Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐτέλεσεν ὁ
Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, μετῆρεν
ἐκεῖθεν.
54 Καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, ἐδί-
δασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν,
ὥστε ἐκπλήττεσθαι αὐτοὺς, καὶ λέγειν·
Πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη, καὶ αἱ δυνά-
55 μεις; Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος
υἱός; οὐχὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ;

ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܐܒܘܗܘܢ. ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ
ܕܢܫܡܥ ܢܫܡܥ ܀ ܬܘܒ ܕܡܝܐ ܡܠܟܘܬܐ 44
ܕܫܡܝܐ ܠܣܝܡܬܐ ܕܛܫܝܐ ܒܩܪܝܬܐ. ܗܝ
ܕܐܫܟܚܗ̇ ܒܪܢܫܐ ܘܛܫܝܗ̇. ܘܡܢ ܚܕܘܬܗ ܐܙܠ
ܙܒܢ ܟܠ ܕܐܝܬ ܠܗ ܘܙܒܢܗ̇ ܠܩܪܝܬܐ ܗܝ ܀
ܬܘܒ ܕܡܝܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܠܓܒܪܐ ܬܓܪܐ 45
ܕܒܥܐ ܗܘܐ ܡܪܓܢܝܬܐ ܛܒܬܐ. ܘܟܕ ܐܫܟܚ ܚܕܐ 46
ܡܪܓܢܝܬܐ ܚܕܐ ܡܝܬܪܐ ܕܡܝܗ̇: ܐܙܠ ܙܒܢ ܟܠ ܡܐ
ܕܐܝܬ ܠܗ ܘܙܒܢܗ̇ ܀ ܬܘܒ ܕܡܝܐ ܡܠܟܘܬܐ 47
ܕܫܡܝܐ. ܠܡܨܝܕܬܐ ܕܢܦܠܬ ܒܝܡܐ ܘܡܢ ܟܠ
ܓܢܣ ܟܢܫܬ: ܘܟܕ ܡܠܝܬ: ܐܣܩܘܗ̇ ܠܣܦܪ 48
ܝܡܐ. ܘܝܬܒܘ ܓܒܘ. ܘܛܒܐ ܐܪܡܝܘ ܒܡܐܢܐ:
ܘܒܝܫܐ ܫܕܘ ܠܒܪ. ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܡܫܠܡܢܘܬܗ 49
ܕܥܠܡܐ. ܢܦܩܘܢ ܡܠܐܟܐ ܘܢܦܪܫܘܢ ܒܝܫܐ ܡܢ
ܒܝܬ ܙܕܝܩܐ: ܘܢܪܡܘܢ ܐܢܘܢ ܒܐܬܘܢܐ ܕܢܘܪܐ. 50
ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩ ܫܢܐ ܀ ܐܡܪ ܠܗܘܢ 51
ܝܫܘܥ ܐܣܬܟܠܬܘܢ ܠܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ
ܐܝܢ ܡܪܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ: ܡܛܠ ܗܢܐ ܟܠ ܣܦܪ 52
ܕܡܬܬܠܡܕ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ: ܕܡܐ ܠܓܒܪܐ ܡܪܐ
ܒܝܬܐ: ܕܡܦܩ ܡܢ ܣܝܡܬܗ ܚܕܬܬܐ ܘܥܬܝܩܬܐ ܀
ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ ܡܬܠܐ ܗܠܝܢ: ܫܢܝ 53
ܡܢ ܬܡܢ.
ܘܐܬܐ ܠܡܕܝܢܬܗ. ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ 54
ܒܟܢܘܫܬܗܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܕܡܪܘܢ ܘܢܐܡܪܘܢ.
ܡܢܐܝܟܐ ܠܗ ܠܗܢܐ ܚܟܡܬܐ ܗܕܐ ܘܚܝܠܐ. ܠܐ ܗܘܐ 55
ܗܢܐ ܒܪܗ ܕܢܓܪܐ: ܠܐ ܐܡܗ ܡܬܐܡܪܐ ܡܪܝܡ:

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XIII.

sicut sol in regno Patris eorum. Qui habet aures au-
44 diendi, audiat. Simile est regnum cœlorum thesauro
abscondito in agro: quem qui invenit homo, abscondit,
et præ gaudio illius vadit, et vendit universa quæ ha-
45 bet, et emit agrum illum. Iterum simile est regnum
cœlorum homini negotiatori, quærenti bonas margaritas.
46 Inventa autem una pretiosa margarita, abiit, et vendidit
47 omnia quæ habuit, et emit eam. Iterùm simile est reg-
num cœlorum sagenæ missæ in mare, et ex omni genere
48 piscium congreganti. quam, cùm impleta esset, educen-
tes, et secus littus sedentes, elegerunt bonos in vasa, ma-
los autem foras miserunt. Sic erit in consummatione sæ- 49
culi: exibunt angeli, et separabunt malos de medio justo-
rum, et mittent eos in caminum ignis: ibi erit fletus, 50
et stridor dentium. Intellexistis hæc omnia? Dicunt ei: 51
Etiam. Ait illis: Ideo omnis scriba doctus in regno cœ- 52
lorum, similis est homini patrifamiliâs, qui profert de the-
sauro suo nova et vetera. Et factum est, cùm consum- 53
masset Jesus parabolas istas, transiit inde.
Et veniens in patriam suam, docebat eos in synagogis 54
eorum, ita ut mirarentur, et dicerent: Unde huic sapientia
hæc, et virtutes? Nonne hic est fabri filius? Nonne mater 55

καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος, καὶ Ἰωσῆς,
56 καὶ Σίμων, καὶ Ἰούδας; καὶ αἱ ἀδελφαὶ
αὐτοῦ, οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσι; πόθεν οὖν
57 τούτῳ ταῦτα πάντα; Καὶ ἐσκανδαλίζοντο
ἐν αὐτῷ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ
ἔστι προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι
58 αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. Καὶ οὐκ
ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς, διὰ τὴν
ἀπιστίαν αὐτῶν.

ΚΕΦ. ιδ'.

Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ
τετράρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ, καὶ εἶπε τοῖς
παισὶν αὐτοῦ· Οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ βαπ-
τιστής· αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ
διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ.
3 Ὁ γὰρ Ἡρώδης κρατήσας τὸν Ἰωάννην,
ἔδησεν αὐτὸν καὶ ἔθετο ἐν φυλακῇ, διὰ
Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελ-
4 φοῦ αὐτοῦ. Ἔλεγε γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης·
5 Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν αὐτήν. Καὶ θέλων
αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι
6 ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον. Γενεσίων δὲ ἀγο-
μένων τοῦ Ἡρώδου, ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ
τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ, καὶ ἤρεσε τῷ
7 Ἡρώδῃ· ὅθεν μεθ' ὅρκου ὡμολόγησεν αὐτῇ
8 δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσηται. Ἡ δὲ προβιβασ-
θεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, Δός μοι, φησὶν,
ὧδε ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ
9 βαπτιστοῦ. Καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεύς· διὰ
δὲ τοὺς ὅρκους, καὶ τοὺς συνανακειμένους,
10 ἐκέλευσε δοθῆναι. Καὶ πέμψας ἀπεκεφά-
11 λισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. Καὶ ἠνέχθη
ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἐδόθη τῷ
12 κορασίῳ· καὶ ἤνεγκε τῇ μητρὶ αὐτῆς. Καὶ
προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦραν τὸ

ܘܐܚܘܗܝ ܝܥܩܘܒ ܘܝܘܣܐ ܘܫܡܥܘܢ ܘܝܗܘܕܐ:
ܘܐܚܘܬܗ ܟܠܗܝܢ ܠܐ ܗܐ ܠܘܬܢ ܐܢܝܢ. ܡܢܐܝܟܐ 56
ܠܗ ܠܗܢܐ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ. ܘܡܬܟܫܠܝܢ 57
ܗܘܘ ܒܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܝܬ
ܢܒܝܐ ܕܫܝܛ ܐܠܐ ܒܡܕܝܢܬܗ ܘܒܒܝܬܗ. ܘܠܐ 58
ܥܒܕ ܬܡܢ ܚܝܠܐ ܣܓܝܐܐ ܡܛܠ ܚܣܝܪܘܬ ܗܝܡܢܘܬܗܘܢ.

ܩܦܠܐܘܢ ❖ ܝܕ ❖

ܒܗܘ ܕܝܢ ܙܒܢܐ: ܫܡܥ ܗܪܘܕܣ ܛܛܪܪܟܐ
ܫܡܥܗ ܕܝܫܘܥ: ܘܐܡܪ ܠܥܒܕܘܗܝ. ܗܢܘ 2
ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ. ܗܘ ܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ.
ܡܛܠ ܗܢܐ ܚܝܠܐ ܡܬܥܒܕܝܢ ܒܗ. ܗܘ ܓܝܪ
ܗܪܘܕܣ ܐܚܕܗ ܗܘܐ ܠܝܘܚܢܢ: ܘܐܣܪܗ ܘܐܪܡܝܗ
ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ. ܡܛܠ ܗܪܘܕܝܐ ܐܢܬܬܗ ܕܦܝܠܝܦܘܣ
ܐܚܘܗܝ. ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗ ܓܝܪ ܝܘܚܢܢ: ܕܠܐ 4
ܫܠܝܛ ܠܟ ܕܬܗܘܐ ܠܟ ܐܢܬܬܐ. ܘܨܒܐ ܗܘܐ 5
ܠܡܩܛܠܗ. ܘܕܚܠ ܗܘܐ ܡܢ ܥܡܐ. ܕܐܝܟ
ܢܒܝܐ ܐܚܝܕܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܟܕ ܗܘܐ ܕܝܢ ܝܘܡܐ
ܕܡܘܠܕܗ ܕܗܪܘܕܣ: ܪܩܕܬ ܒܪܬܗ ܕܗܪܘܕܝܐ ܩܕܡ
ܣܡܝܟܐ: ܘܫܦܪܬ ܠܗ ܠܗܪܘܕܣ. ܡܛܠ 7
ܗܢܐ ܒܡܘܡܬܐ ܝܡܐ ܠܗ: ܕܡܕܡ ܕܬܫܐܠܝܘܗܝ
ܢܬܠ ܠܗ. ܗܝ ܕܝܢ ܡܛܠ ܕܡܠܦܐ ܗܘܬ ܡܢ ܐܡܗ. 8
ܐܡܪܬ. ܗܒ ܠܝ ܗܪܟܐ ܒܦܝܢܟܐ: ܪܫܗ ܕܝܘܚܢܢ
ܡܥܡܕܢܐ. ܘܟܪܝܬ ܠܗ ܠܡܠܟܐ. ܡܛܠ ܕܝܢ 9
ܡܘܡܬܐ ܘܣܡܝܟܐ: ܦܩܕ ܕܬܬܝܗܒ ܠܗ. ܘܫܕܪ 10
ܦܣܩ ܪܫܗ ܕܝܘܚܢܢ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ. ܘܐܝܬܝܘܗܝ 11
ܪܫܗ ܒܦܝܢܟܐ: ܘܐܬܝܗܒ ܠܛܠܝܬܐ. ܘܐܝܬܝܬܗ
ܠܐܡܗ. ܘܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܫܩܠܘ ܦܓܪܗ 12

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XIII. XIV.

ejus dicitur Maria, et fratres ejus, Jacobus, et Joseph,
56 et Simon, et Judas? et sorores ejus, nonne omnes apud
57 nos sunt? Unde ergo huic omnia ista? Et scandalizabantur in eo. Jesus autem dixit eis: Non est propheta
58 sine honore, nisi in patria sua, et in domo sua. Et non
fecit ibi virtutes multas propter incredulitatem illorum.

CAP. XIV.

In illo tempore audivit Herodes tetrarcha famam
2 Jesu: et ait pueris suis: Hic est Joannes Baptista:
ipse surrexit a mortuis, et ideo virtutes operantur in eo.
3 Herodes enim tenuit Joannem, et alligavit eum: et
posuit in carcerem propter Herodiadem uxorem fratris
sui. Dicebat enim illi Joannes: Non licet tibi habere 4
eam. Et volens illum occidere, timuit populum: quia 5
sicut prophetam eum habebant. Die autem natalis 6
Herodis saltavit filia Herodiadis in medio, et placuit
Herodi. Unde cum juramento pollicitus est ei dare 7
quodcumque postulasset ab eo. At illa præmonita a 8
matre sua, Da mihi, inquit, hic in disco caput Joannis
Baptistæ. Et contristatus est rex: propter juramentum 9
autem, et eos, qui pariter recumbebant, jussit dari.
Misitque et decollavit Joannem in carcere. Et allatum 10.11
est caput ejus in disco, et datum est puellæ, et attulit
matri suæ. Et accedentes discipuli ejus tulerunt cor- 12

σῶμα, καὶ ἔθαψαν αὐτό· καὶ ἐλθόντες
13 ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ. Καὶ ἀκούσας ὁ
Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρη-
μον τόπον κατ' ἰδίαν. Καὶ ἀκούσαντες οἱ
ὄχλοι, ἠκολούθησαν αὐτῷ πεζῇ ἀπὸ τῶν
πόλεων.
14 Καὶ ἐξελθὼν [ὁ Ἰησοῦς] εἶδε πολὺν ὄχλον·
καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' [1] αὐτοῖς, καὶ ἐθεράπευσε
15 τοὺς ἀῤῥώστους αὐτῶν. Ὀψίας δὲ γενο-
μένης, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,
λέγοντες· Ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἡ ὥρα
ἤδη παρῆλθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα
ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας, ἀγοράσωσιν ἑαυ-
16 τοῖς βρώματα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·
Οὐ χρείαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν· δότε αὐτοῖς
17 ὑμεῖς φαγεῖν. Οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· Οὐκ
ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο
18 ἰχθύας. Ὁ δὲ εἶπε· Φέρετέ μοι αὐτοὺς
19 ὧδε. Καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλι-
θῆναι ἐπὶ τοὺς χόρτους, [1] [καὶ] λαβὼν τοὺς
πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέ-
ψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησε· καὶ κλάσας,
ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μα-
20 θηταὶ τοῖς ὄχλοις. Καὶ ἔφαγον πάντες,
καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον
τῶν κλασμάτων, δώδεκα κοφίνους πλήρεις.
21 Οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισ-
χίλιοι, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων.
22 Καὶ εὐθέως ἠνάγκασεν [ὁ Ἰησοῦς] τοὺς
μαθητὰς [1] [αὐτοῦ] ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον,
καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ
23 ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. Καὶ ἀπολύσας τοὺς
ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσ-
εύξασθαι. Ὀψίας δὲ γενομένης, μόνος ἦν
24 ἐκεῖ. Τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσον τῆς θαλάσ-

ܩܒܪܘ. ܘܐܬܘ ܚܘܝܘ ܠܝܫܘܥ ܀ *ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܟܕ 13
ܫܡܥ: ܫܢܝ ܠܗ ܡܢ ܬܡܢ ܒܐܠܦܐ ܠܐܬܪܐ ܚܪܒܐ
ܒܠܚܘܕܘܗܝ. ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܟܢܫܐ: ܐܙܠܘ ܒܬܪܗ
ܒܝܒܫܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ.
*ܘܢܦܩ ܝܫܘܥ ܚܙܐ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ: ܘܐܬܪܚܡ 14
ܥܠܝܗܘܢ ܘܐܣܝ ܟܪܝܗܝܗܘܢ ܀ *ܟܕ 15
ܗܘܐ ܕܝܢ ܪܡܫܐ. ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ.
ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܬܪܐ ܚܪܒܐ ܗܘ. ܘܥܕܢܐ ܥܒܪ ܠܗ.
ܫܪܝ ܟܢܫܐ ܕܢܐܙܠܘܢ ܠܩܘܪܝܐ: ܘܢܙܒܢܘܢ
ܠܗܘܢ ܡܐܟܘܠܬܐ. *ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ 16
ܣܢܝܩܝܢ ܠܗܘܢ ܠܡܐܙܠ. ܗܒܘ ܠܗܘܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܡܐܟܠ. *ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܠܝܬ ܠܢ 17
ܬܢܢ: ܐܠܐ ܚܡܫ ܓܪܝܨܢ. ܘܬܪܝܢ ܢܘܢܝܢ. *ܐܡܪ 18
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܝܬܘ ܐܢܘܢ ܠܝ ܠܗܪܟܐ. *ܘܦܩܕ 19
ܠܟܢܫܐ ܠܡܣܬܡܟܘ ܥܠ ܐܪܥܐ: ܘܢܣܒ ܗܢܘܢ
ܚܡܫܐ ܠܚܡܝܢ ܘܬܪܝܢ ܢܘܢܝܢ: ܘܚܪ ܒܫܡܝܐ.
ܘܒܪܟ ܘܩܨܐ. ܘܝܗܒ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܗܢܘܢ
ܬܠܡܝܕܐ ܣܡܘ ܠܟܢܫܐ. *ܘܐܟܠܘ ܟܠܗܘܢ 20
ܘܣܒܥܘ ܘܫܩܠܘ ܬܘܬܪܐ ܕܩܨܝܐ: ܬܪܬܥܣܪ ܩܘܦܝܢ
ܟܕ ܡܠܝܢ. *ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܢܫܐ ܕܐܟܠܘ. ܓܒܪܐ 21
ܗܘܘ ܐܠܦܐ ܚܡܫܐ. ܣܛܪ ܡܢ ܢܫܐ ܘܛܠܝܐ.
*ܘܡܚܕܐ ܐܠܨ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܢܣܩܘܢ ܠܣܦܝܢܬܐ. 22
ܘܢܩܕܡܘܢ ܩܕܡܘܗܝ ܠܥܒܪܐ ܟܕ ܗܘ ܫܪܐ ܗܘܐ
ܠܟܢܫܐ. *ܘܟܕ ܫܪܐ ܠܟܢܫܐ: ܣܠܩ ܠܛܘܪܐ 23
ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܠܡܨܠܝܘ ܀ ܘܟܕ ܗܘܐ ܪܡܫܐ
ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܗܘܐ ܬܡܢ. *ܘܐܠܦܐ ܪܚܝܩܐ 24
ܗܘܬ ܡܢ ܐܪܥܐ ܐܣܛܕܘܬܐ ܣܓܝܐܬܐ. ܟܕ

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XIV.

pus ejus, et sepelierunt illud: et venientes nunciaverunt
13 Jesu. Quod cùm audisset Jesus, secessit inde in navi-
cula, in locum desertum seorsum: et cùm audissent
turbæ, secutæ sunt eum pedestres de civitatibus.
14 Et exiens vidit turbam multam, et misertus est eis, et
15 curavit languidos eorum. Vespere autem facto, accesse-
runt ad eum discipuli ejus, dicentes: Desertus est locus,
et hora jam præteriit: dimitte turbas, ut euntes in cas-
16 tella, emant sibi escas. Jesus autem dixit eis: Non ha-
17 bent necesse ire: date illis vos manducare. Responde-
runt ei: Non habemus hic nisi quinque panes, et duos
18, 19 pisces. Qui ait eis: Afferte mihi illos hûc. Et cùm
jussisset turbam discumbere super fœnum, acceptis
quinque panibus, et duobus piscibus, aspiciens in cœlum,
benedixit, et fregit, et dedit discipulis panes, discipuli
autem turbis. Et manducaverunt omnes, et saturati 20
sunt. Et tulerunt reliquias, duodecim cophinos frag-
mentorum plenos. Manducantium autem fuit numerus, 21
quinque millia virorum, exceptis mulieribus, et parvulis.
Et statim compulit Jesus discipulos ascendere in 22
naviculam, et præcedere eum trans fretum, donec
dimitteret turbas. Et dimissa turba, ascendit in mon- 23
tem solus orare. Vespere autem facto solus erat ibi.
navicula autem in medio mari jactabatur fluctibus: 24

της ἦν, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων·
25 ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. Τετάρτῃ δὲ
φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθε πρὸς αὐτοὺς
[ὁ Ἰησοῦς], περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης.
26 Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θά-
λασσαν περιπατοῦντα, ἐταράχθησαν, λέγον-
τες· Ὅτι φάντασμά ἐστι· καὶ ἀπὸ τοῦ
27 φόβου ἔκραξαν. Εὐθέως δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι· μὴ
28 φοβεῖσθε. Ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος
εἶπε· Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με πρός σε
29 ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὕδατα· Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐλθέ.
Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος,
περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα, ἐλθεῖν πρὸς τὸν
30 Ἰησοῦν. Βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν,
ἐφοβήθη· καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι,
31 ἔκραξε, λέγων· Κύριε, σῶσόν με! Εὐθέως
δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἐπελάβετο
αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ· Ὀλιγόπιστε, εἰς
32 τί ἐδίστασας; Καὶ ἐμβάντων αὐτῶν εἰς τὸ
33 πλοῖον, ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. Οἱ δὲ ἐν τῷ
πλοίῳ, ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, λέγον-
τες. Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς εἶ!
34 Καὶ διαπεράσαντες, ἦλθον εἰς τὴν γῆν
35 Γεννησαρέτ. Καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ ἄν-
δρες τοῦ τόπου ἐκείνου, ἀπέστειλαν εἰς ὅλην
τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ
36 πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας· καὶ παρεκά-
λουν αὐτὸν, ἵνα μόνον ἅψωνται τοῦ κρασ-
πέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἥψαντο,
διεσώθησαν.

ΚΕΦ. ιε'.

Τοτε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ οἱ ἀπὸ
Ἱεροσολύμων γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι,
2 λέγοντες· Διατί οἱ μαθηταί σου παραβαί-

ܡܬܛܪܦܐ ܗܘܬ ܡܢ ܓܠܠܐ. ܘܪܘܚܐ ܓܝܪ ܠܩܘܒܠܗ
ܗܘܬ . * ܒܡܛܪܬܐ ܕܝܢ ܪܒܝܥܝܬܐ ܕܠܠܝܐ ܐܬܐ 25
ܠܘܬܗܘܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܡܗܠܟ ܥܠ ܡܝܐ .
* ܘܚܙܘܗܝ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܡܗܠܟ ܥܠ ܡܝܐ 26
ܘܐܬܕܠܚܘ . ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܕܓܠܝܘܢܐ ܗܘ . ܘܡܢ
ܕܚܠܬܗܘܢ ܩܥܘ . * ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܡܚܕܐ ܡܠܠ ܥܡܗܘܢ 27
ܘܐܡܪ . ܐܬܠܒܒܘ : ܐܢܐ ܐܢܐ ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ .
* ܥܢܐ ܟܐܦܐ ܘܐܡܪ ܠܗ . ܡܪܝ : ܐܢ ܐܢܬ ܗܘ 28
ܦܩܘܕ ܠܝ ܐܬܐ ܠܘܬܟ ܥܠ ܡܝܐ . * ܝܫܘܥ ܕܝܢ 29
ܐܡܪ ܠܗ ܬܐ . ܘܢܚܬ ܟܐܦܐ ܡܢ ܐܠܦܐ ܘܗܠܟ
ܥܠ ܡܝܐ ܕܢܐܬܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ . * ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܪܘܚܐ 30
ܕܩܫܝܐ : ܕܚܠ ܘܫܪܝ ܠܡܛܒܥ ܘܩܥܐ ܘܐܡܪ
ܡܪܝ . ܦܪܘܩܝܢܝ . * ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ ܦܫܛ 31
ܐܝܕܗ ܝܫܘܥ ܘܐܚܕܗ . ܘܐܡܪ ܠܗ . ܙܥܘܪ ܗܝܡܢܘܬܐ
ܠܡܢܐ ܐܬܦܠܓܬ . * ܘܟܕ ܣܠܩܘ ܠܐܠܦܐ ܫܠܝܬ 32
ܪܘܚܐ . * ܘܐܝܠܝܢ ܕܒܐܠܦܐ ܐܬܘ ܣܓܕܘ ܠܗ 33
ܘܐܡܪܝܢ . ܫܪܝܪܐܝܬ ܒܪܗ ܐܢܬ ܕܐܠܗܐ .
* ܘܪܕܘ ܘܐܬܘ ܠܐܪܥܐ ܕܓܢܣܪ . * ܘܐܫܬܘܕܥܘܗܝ ܐܢܫܐ 34.35
ܕܐܬܪܐ ܗܘ . ܘܫܕܪܘ ܠܟܠܗܘܢ ܩܘܪܝܐ ܕܚܕܪܝܗܘܢ :
ܘܩܪܒܘ ܠܗ ܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܒܝܫ ܒܝܫ ܥܒܝܕܝܢ .
* ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗ : ܕܢܩܪܒܘܢ ܐܦܢ ܠܟܢܦܐ 36
ܕܠܒܘܫܗ ܒܠܚܘܕ . ܘܐܝܠܝܢ ܕܩܪܒܘ ܐܬܐܣܝܘ ❖

ܩܦܠܐܘܢ ❖ ܝܗ ❖

* ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܘ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܕܡܢ
ܐܘܪܫܠܡ ܘܐܡܪܝܢ . * ܠܡܢܐ ܬܠܡܝܕܝܟ ܥܒܪܝܢ 2

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XIV. XV.

25 erat enim contrarius ventus. Quarta autem vigilia
26 noctis, venit ad eos ambulans super mare. Et videntes
eum super mare ambulantem, turbati sunt, dicentes:
27 Quia phantasma est. Et præ timore clamaverunt. Sta-
timque Jesus locutus est eis, dicens: Habete fiduciam:
28 ego sum, nolite timere. Respondens autem Petrus
dixit: Domine, si tu es, jube me ad te venire super
29 aquas. At ipse ait: Veni. Et descendens Petrus de
navicula, ambulabat super aquam ut veniret ad Jesum.
30 Videns verò ventum validum, timuit: et cùm cœpisset
31 mergi, clamavit, dicens: Domine, salvum me fac! Et
continuò Jesus extendens manum, apprehendit eum:

et ait illi: Modicæ fidei, quare dubitasti? Et cùm 32
ascendissent in naviculam, cessavit ventus. Qui autem 33
in navicula erant, venerunt, et adoraverunt eum, di-
centes: Verè Filius Dei es!

Et cùm transfretassent, venerunt in terram Genesar. 34
Et cùm cognovissent eum viri loci illius, miserunt in 35
universam regionem illam, et obtulerunt ei omnes malè ha-
bentes: et rogabant eum ut vel fimbriam vestimenti ejus 36
tangerent. Et quicumque tetigerunt, salvi facti sunt.

CAP. XV.

Tunc accesserunt ad eum ab Ierosolymis Scribæ et
Pharisæi, dicentes: Quare discipuli tui transgrediuntur 2

νουσι τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; οὐ
γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν, ὅταν ἄρτον
3 ἐσθίωσιν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς·
Διατί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν
τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; Ὁ
4 γὰρ Θεὸς ἐνετείλατο, λέγων· "Τίμα τὸν
Ex. xx. 12. xxi. 17. Deut. v. 16. πατέρα [σου] καὶ τὴν μητέρα·" καὶ· "Ὁ
κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ τε-
5 λευτάτω." Ὑμεῖς δὲ λέγετε· Ὃς ἂν
εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί· Δῶρον, ὃ ἐὰν
ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς· καὶ οὐ μὴ τιμήσῃ τὸν
6 πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ. Καὶ
ἠκυρώσατε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν
7 παράδοσιν ὑμῶν. Ὑποκριταὶ, καλῶς προ-
8 εφήτευσε περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας, λέγων· "[Ἐγ-
Isa. xxix. 13. γίζει μοι] ὁ λαὸς οὗτος [τῷ στόματι αὐτῶν καὶ]
τοῖς χείλεσί με τιμᾷ· ἡ δὲ καρδία αὐτῶν
9 πόῤῥω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ. Μάτην δὲ σέβον-
ταί με, διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλ-
10 ματα ἀνθρώπων." Καὶ προσκαλεσάμενος
11 τὸν ὄχλον, εἶπεν αὐτοῖς· Ἀκούετε, καὶ συν-
ίετε. Οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα
κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον· ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον
ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.
12 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπον
αὐτῷ· Οἶδας, ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες
13 τὸν λόγον, ἐσκανδαλίσθησαν; Ὁ δὲ ἀπο-
κριθεὶς εἶπε· Πᾶσα φυτεία, ἣν οὐκ ἐφύτευσεν
ὁ Πατήρ μου ὁ οὐράνιος, ἐκριζωθήσεται.
14 Ἄφετε αὐτούς· ὁδηγοί εἰσι τυφλοὶ τυφλῶν·
τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμφότεροι εἰς
15 βόθυνον πεσοῦνται. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέ-
τρος εἶπεν αὐτῷ· Φράσον ἡμῖν τὴν παραβο-
16 λὴν ταύτην. Ὁ δὲ [Ἰησοῦς] εἶπεν· Ἀκμὴν
17 καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; Οὔπω νοεῖτε, ὅτι
πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα, εἰς τὴν

ܥܠ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܩܫܝܫܐ܆ ܘܠܐ ܡܫܝܓܝܢ
3 ܐܝܕܝܗܘܢ ܡܐ ܕܐܟܠܝܢ ܠܚܡܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܡܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܥܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܥܠ ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܠܗܐ ܡܛܠ ܡܫܠܡܢܘܬܟܘܢ܆
4 ܐܠܗܐ ܓܝܪ ܐܡܪ܆ ܝܩܪ ܠܐܒܘܟ ܘܠܐܡܟ. ܘܡܢ
5 ܕܡܨܚܐ ܠܐܒܘܗܝ ܘܠܐܡܗ ܡܡܬ ܢܡܘܬ. ܐܢܬܘܢ
ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܟܠ ܡܢ ܕܢܐܡܪ ܠܐܒܐ ܐܘ
ܠܐܡܐ܆ ܩܘܪܒܢܝ ܡܕܡ ܕܬܬܗܢܐ ܡܢܝ. ܘܠܐ ܢܝܩܪ
6 ܠܐܒܘܗܝ ܐܘ ܠܐܡܗ. ܘܒܛܠܬܘܢ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ
7 ܡܛܠ ܡܫܠܡܢܘܬܟܘܢ. ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ܆ ܫܦܝܪ
8 ܐܬܢܒܝ ܥܠܝܟܘܢ ܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ ܘܐܡܪ. ܥܡܐ
ܗܢܐ ܒܣܦܘܬܗ ܗܘ ܡܝܩܪ ܠܝ܆ ܠܒܗܘܢ ܕܝܢ
9 ܪܚܝܩ ܪܚܝܩ ܡܢܝ. ܘܣܪܝܩܐܝܬ ܕܚܠܝܢ ܠܝ.
10 ܟܕ ܡܠܦܝܢ ܡܘܠܦܢܐ ܕܦܘܩܕܢܐ ܕܒܢܝܢܫܐ. ܘܩܪܐ
11 ܠܟܢܫܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܡܥܘ ܘܐܣܬܟܠܘ. ܠܐ
ܗܘܐ ܡܕܡ ܕܥܐܠ ܠܦܘܡܐ ܡܣܝܒ ܠܒܪܢܫܐ܆
ܐܠܐ ܡܕܡ ܕܢܦܩ ܡܢ ܦܘܡܐ܆ ܗܘ ܗܘ ܡܣܝܒ
12 ܠܒܪܢܫܐ. ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ
ܠܗ. ܚܙܐ ܐܢܬ ܕܦܪܝܫܐ ܕܫܡܥܘ ܡܠܬܐ ܗܕܐ
13 ܐܬܟܫܠܘ. ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܠ
ܢܨܒܬܐ ܐܝܕܐ ܕܠܐ ܢܨܒܗ ܐܒܝ ܕܒܫܡܝܐ. ܬܬܥܩܪ.
14 ܫܒܘܩܘ ܠܗܘܢ. ܣܡܝܐ ܐܢܘܢ ܡܕܒܪܢܐ ܕܣܡܝܐ.
ܣܡܝܐ ܕܝܢ ܠܣܡܝܐ ܐܢ ܢܕܒܪ܆ ܬܪܝܗܘܢ ܒܓܘܡܨܐ
15 ܢܦܠܘܢ. ܘܥܢܐ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܪܝ
16 ܦܫܩ ܠܢ ܡܬܠܐ ܗܢܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܆
17 ܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܡܕܡ ܕܥܐܠ ܠܦܘܡܐ.

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XV.

traditionem seniorum? non enim lavant manus suas cum
3 panem manducant. Ipse autem respondens ait illis:
Quare et vos transgredimini mandatum Dei propter tra-
4 ditionem vestram? Nam Deus dixit: Honora patrem,
et matrem. et: Qui maledixerit patri, vel matri, morte
5 moriatur. Vos autem dicitis: Quicumque dixerit patri,
vel matri, Munus quodcumque est ex me, tibi proderit:
6 et non honorificabit patrem suum, aut matrem suam:
et irritum fecistis mandatum Dei propter traditionem
7 vestram. Hypocritæ, bene prophetavit de vobis Isaias,
8 dicens: Populus hic labiis me honorat: cor autem eorum
9 longe est a me. Sine causa autem colunt me, docentes
doctrinas, et mandata hominum. Et convocatis ad se 10
turbis, dixit eis: Audite, et intelligite. Non quod intrat 11
in os, coinquinat hominem: sed quod procedit ex ore,
hoc coinquinat hominem. Tunc accedentes discipuli ejus, 12
dixerunt ei: Scis quia Pharisæi audito verbo hoc, scan-
dalizati sunt? At ille respondens ait: Omnis plantatio, 13
quam non plantavit Pater meus cælestis, eradicabitur.
Sinite illos: cæci sunt, et duces cæcorum. cæcus autem 14
si cæco ducatum præstet, ambo in foveam cadunt. Re- 15
spondens autem Petrus dixit ei: Edissere nobis parabo-
lam istam. At ille dixit: Adhuc et vos sine intellectu 16
estis? Non intelligitis quia omne, quod in os intrat, in 17

κοιλίαν χωρεῖ, καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλε-
18 ται; τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος,
ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται, κἀκεῖνα κοινοῖ
19 τὸν ἄνθρωπον. Ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρ-
χονται διαλογισμοὶ πονηροί· φόνοι, μοι-
χεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι,
20 βλασφημίαι. Ταῦτά ἐστι τὰ κοινοῦντα
τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ ἀνίπτοις χερσὶ φαγεῖν,
οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

21 Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν
22 εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. Καὶ ἰδού,
γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὁρίων ἐκείνων ἐξελ-
θοῦσα, ἐκραύγασεν αὐτῷ, λέγουσα· Ἐλέ-
ησόν με, Κύριε, υἱὲ Δαυΐδ· ἡ θυγάτηρ μου
κακῶς δαιμονίζεται. Ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη
23 αὐτῇ λόγον. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, ἠρώτων αὐτόν, λέγοντες· Ἀπόλυσον
24 αὐτήν, ὅτι κράζει ὄπισθεν ἡμῶν. Ὁ δὲ
ἀποκριθεὶς εἶπεν· Οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς
τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ.
25 Ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνησεν αὐτῷ, λέγουσα·
Κύριε, βοήθει μοι· Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν·
26 Οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκ-
27 νων, καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. Ἡ δὲ εἶπε·
Ναί, Κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ
τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης
28 τῶν κυρίων αὐτῶν. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη-
σοῦς εἶπεν αὐτῇ· Ὦ γύναι, μεγάλη σου ἡ
πίστις· γενηθήτω σοι ὡς θέλεις. Καὶ ἰάθη
ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

29 Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἦλθε
παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας· καὶ
30 ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος, ἐκάθητο ἐκεῖ. Καὶ
προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, ἔχοντες μεθ'

ܠܟܪܣܐ ܗܘ ܐܙܠ. ܘܡܢ ܬܡܢ ܒܡܪܕܝܬܐ ܡܫܬܕܐ
ܠܒܪ. 18 ܡܕܡ ܕܝܢ ܕܢܦܩ ܡܢ ܦܘܡܐ ܡܢ ܠܒܐ
ܢܦܩ. ܘܗܘ ܡܣܝܒ ܠܗ ܠܒܪܢܫܐ. 19 ܡܢ
ܠܒܐ ܓܝܪ ܢܦܩܢ ܡܚܫܒܬܐ ܒܝܫܬܐ. ܩܛܠܐ.
ܓܘܪܐ. ܙܢܝܘܬܐ. ܓܢܒܘܬܐ. ܣܗܕܘܬܐ ܕܫܘܩܪܐ.
20 ܓܘܕܦܐ. ܗܠܝܢ ܐܢܝܢ ܕܡܣܝܒܢ ܠܒܪܢܫܐ.
ܐܢ ܐܢܫ ܕܝܢ ܢܠܥܣ ܟܕ ܠܐ ܡܫܝܓܢ ܐܝܕܘܗܝ ܠܐ
ܡܣܬܝܒ܀

21 ܘܢܦܩ ܡܢ ܬܡܢ ܝܫܘܥ. ܘܐܬܐ ܠܬܚܘܡܐ ܕܨܘܪ
22 ܘܕܨܝܕܢ. ܘܗܐ ܐܢܬܬܐ ܟܢܥܢܝܬܐ ܡܢ ܬܚܘܡܐ
ܗܢܘܢ. ܢܦܩܬ ܟܕ ܩܥܝܐ ܘܐܡܪܐ. ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ
ܡܪܝ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. ܒܪܬܝ ܒܫܐܝܬ ܡܫܬܕܝܐ ܡܢ
23 ܫܐܕܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܠܐ ܦܢܝ ܠܗ ܦܬܓܡܐ. ܘܩܪܒܘ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܒܥܘ ܡܢܗ ܘܐܡܪܝܢ. ܫܪܝܗ ܕܩܥܝܐ
24 ܒܬܪܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܐܫܬܕܪܬ
25 ܐܠܐ ܠܥܢܐ ܕܐܒܕܐ ܡܢ ܒܝܬ ܐܝܣܪܝܠ. ܗܝ
ܕܝܢ ܐܬܬ ܣܓܕܬ ܠܗ ܘܐܡܪܐ: ܡܪܝ ܥܕܪܝܢܝ.
26 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܠܐ ܫܦܝܪ ܠܡܣܒ ܠܚܡܐ
27 ܕܒܢܝܐ ܘܠܡܪܡܐ ܠܟܠܒܐ: ܗܝ ܕܝܢ ܐܡܪܬ:
ܐܝܢ ܡܪܝ. ܐܦ ܟܠܒܐ ܐܟܠܝܢ ܡܢ ܦܪܬܘܬܐ
28 ܕܢܦܠܝܢ ܡܢ ܦܬܘܪܐ ܕܡܪܝܗܘܢ. ܗܝܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܘ ܐܢܬܬܐ ܪܒܐ ܗܝ ܗܝܡܢܘܬܟܝ.
ܢܗܘܐ ܠܟܝ ܐܝܟ ܕܨܒܝܐ ܐܢܬܝ. ܘܐܬܐܣܝܬ ܒܪܬܗ
ܡܢ ܗܝ ܫܥܬܐ܀

29 ܘܫܢܝ ܡܢ ܬܡܢ ܝܫܘܥ. ܘܐܬܐ ܠܘܬ ܝܡܬܐ
ܕܓܠܝܠܐ. ܘܣܠܩ ܠܛܘܪܐ ܘܝܬܒ
30 ܬܡܢ. ܘܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ.

18 ventrem vadit, et in secessum emittitur? Quæ autem
procedunt de ore, de corde exeunt, et ea coinquinant ho-
19 minem: de corde enim exeunt cogitationes malæ, homi-
cidia, adulteria, fornicationes, furta, falsa testimonia,
20 blasphemiæ. hæc sunt, quæ coinquinant hominem. Non
lotis autem manibus manducare, non coinquinat hominem.
21 Et egressus inde Jesus secessit in partes Tyri, et Sido-
22 nis. Et ecce mulier Chananæa a finibus illis egressa
clamavit, dicens ei: Miserere mei Domine fili David:
23 filia mea malè a dæmonio vexatur. Qui non respondit
ei verbum. Et accedentes discipuli ejus rogabant eum
24 dicentes: Dimitte eam: quia clamat post nos. Ipse au-
tem respondens ait: Non sum missus nisi ad oves, quæ
25 perierunt domûs Israel. At illa venit, et adoravit eum,
26 dicens: Domine, adjuva me. Qui respondens ait: Non
est bonum sumere panem filiorum, et mittere canibus.
27 At illa dixit: Etiam Domine: nam et catelli edunt de
28 micis, quæ cadunt de mensa dominorum suorum. Tunc
respondens Jesus, ait illi: O mulier, magna est fides
tua: fiat tibi sicut vis. Et sanata est filia ejus ex illa
hora.

29 Et cùm transisset inde Jesus, venit secus Mare
30 Galilææ: et ascendens in montem, sedebat ibi. Et
accesserunt ad eum turbæ multæ, habentes secum

ἑαυτῶν χωλοὺς, τυφλοὺς, κωφοὺς, κυλλοὺς, καὶ ἑτέρους πολλοὺς, καὶ ἔῤῥιψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας ¹τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐθεράπευ-
31 *σεν αὐτοὺς, ὥστε τοὺς ὄχλους θαυμάσαι ¹βλέποντας κωφοὺς λαλοῦντας, κυλλοὺς ὑγιεῖς, χωλοὺς περιπατοῦντας, καὶ τυφλοὺς βλέποντας· καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν Ἰσραήλ.*
32 *Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπε· Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ¹ἡμέραι τρεῖς, προσμένουσί μοι, καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι· καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς νήστεις οὐ θέλω, μήποτε ἐκ-*
33 *λυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι, ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον;*
34 *Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πόσους ἄρτους ἔχετε; Οἱ δὲ εἶπον· Ἑπτὰ, καὶ ὀλίγα*
35 *ἰχθύδια. Καὶ ἐκέλευσε τοῖς ὄχλοις ἀνα-*
36 *πεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν. Καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύας, εὐχαριστήσας ἔκλασε, καὶ ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, οἱ δὲ*
37 *μαθηταὶ ¹τῷ ὄχλῳ. Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων, ἑπτὰ σπυρίδας πλήρεις.*
38 *Οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες,*
39 *χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους, ¹ἀνέβη εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια Μαγδαλά.*

ΚΕΦ. ις′.

Καὶ *προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι, πειράζοντες ἐπηρώτησαν αὐτὸν, ση-*
2 *μεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτοῖς. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· ¹Ὀψίας γενο-*

ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܚܓܝܪ̈ܐ ܘܤܡ̈ܝܐ . ܘܚܪ̈ܫܐ
ܘܓܕ̈ܡܐ . ܘܐܚܪ̈ܢܐ ܣܓܝܐܐ . ܘܐܪܡܝܘ ܐܢܘܢ ܠܘܬ
ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܕܝܫܘܥ ܘܐܤܝ ܐܢܘܢ : * ܐܝܟ ܕܢܬܕܡܪܘܢ 31
ܟܢ̈ܫܐ ܕܚܙܘ : ܕܚܪ̈ܫܐ ܡܡܠܠܝܢ ܘܓܕ̈ܡܐ
ܡܬܚܠܡܝܢ : ܘܚܓܝܪ̈ܐ ܡܗܠܟܝܢ . ܘܤܡ̈ܝܐ
ܚܙܝܢ . ܘܫܒܚܘ ܠܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܀ * ܗܘ 32
ܕܝܢ ܝܫܘܥ : ܩܪܐ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ . ܡܬܪܚܡ ܐܢܐ ܥܠ ܟܢܫܐ ܗܢܐ : ܕܗܐ ܬܠܬܐ
ܝܘܡܝܢ ܩܘܝܘ ܠܘܬܝ : ܘܠܝܬ ܠܗܘܢ ܡܕܡ
ܕܢܐܟܠܘܢ . ܘܕܐܫܪܐ ܐܢܘܢ ܟܕ ܨܝܡܝܢ ܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ .
ܕܠܡܐ ܢܥܘܦܘܢ ܒܐܘܪܚܐ . * ܐܡܪܝܢ ܠܗ 33
ܬܠܡܝܕܘܗܝ . ܡܢܐ ܠܢ ܒܚܘܪܒܐ ܠܚܡܐ :
ܕܢܤܒܥܘܢ ܒܗ ܟܢܫܐ ܗܢܐ . * ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ : 34
ܟܡܐ ܠܚܡܝܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ . ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܫܒܥܐ .
ܘܩܠܝܠ ܢܘܢܐ ܙܥܘܪܐ . * ܘܦܩܕ ܠܟܢܫܐ ܕܢܤܬܡܟܘܢ 35
ܥܠ ܐܪܥܐ . * ܘܢܤܒ ܠܗܠܝܢ ܫܒܥܐ ܠܚܡܝܢ 36
ܘܠܢܘܢܐ : ܘܒܪܟ ܘܩܨܐ ܘܝܗܒ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ :
ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܝܗܒܘ ܠܟܢܫܐ . * ܘܐܟܠܘ ܟܠܗܘܢ 37
ܘܤܒܥܘ : ܘܫܩܠܘ ܝܘܬܪܢܐ ܕܩܨܝܐ ܡܠܝܢ ܫܒܥܐ
ܐܤܦܪܝܕܝܢ . * ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܐܟܠܘ ܗܘܘ ܐܪܒܥܐ 38
ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܝܢ . ܣܛܪ ܡܢ ܢܫܐ ܘܛܠܝܐ . * ܘܟܕ 39
ܫܪܐ ܠܟܢܫܐ . ܤܠܩ ܠܤܦܝܢܬܐ ܘܐܬܐ ܠܬܚܘܡܐ
ܕܡܓܕܘ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܝܘ ܀

* ܘܩܪܒܘ ܦܪ̈ܝܫܐ ܘܙܕܘܩ̈ܝܐ ܡܢܤܝܢ ܠܗ :
ܘܫܐܠܝܢ ܠܗ ܐܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܕܢܚܘܐ ܐܢܘܢ .
* ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܡܐ ܕܗܘܐ ܪܡܫܐ 2

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XV. XVI.

mutos, cæcos, claudos, debiles, et alios multos: et pro-
31 jecerunt eos ad pedes ejus, et curavit eos: ita ut turbæ mirarentur videntes mutos loquentes, claudos ambulantes, cæcos videntes: et magnificabant Deum Israel.
32 Jesus autem, convocatis discipulis suis, dixit: Misereor turbæ, quia triduo jam perseverant mecum, et non habent quod manducent: et dimittere eos jejunos nolo,
33 ne deficiant in via. Et dicunt ei discipuli: Unde ergo nobis in deserto panes tantos, ut saturemus turbam tan-
34 tam? Et ait illis Jesus: Quot habetis panes? At illi
35 dixerunt: Septem, et paucos pisciculos. Et præcepit
36 turbæ, ut discumberent super terram. Et accipiens septem panes, et pisces, et gratias agens, fregit, et dedit
37 discipulis suis, et discipuli dederunt populo. Et comederunt omnes, et saturati sunt. Et quod superfuit de
38 fragmentis, tulerunt septem sportas plenas. Erant autem qui manducaverunt, quatuor millia hominum, extra
39 parvulos, et mulieres. Et, dimissâ turbâ, ascendit in naviculam: et venit in fines Magedan.

CAP. XVI.

Et accesserunt ad eum Pharisæi et Sadducæi, tentantes: et rogaverunt eum ut signum de cœlo osten-
2 deret eis. At ille respondens ait illis: Facto vespere

μένης, λέγετε· Εὐδία· πυῤῥάζει γὰρ ὁ
3 οὐρανός. Καὶ πρωΐ· Σήμερον χειμών· πυῤ-
ῥάζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός. [‛Υπο-
κριταὶ,] τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ
γινώσκετε διακρίνειν, τὰ δὲ σημεῖα τῶν
4 καιρῶν οὐ δύνασθε; Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοι-
χαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ· καὶ σημεῖον οὐ
δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ
τοῦ προφήτου. Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς,
ἀπῆλθε.

5 Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ
6 πέραν, ἐπελάθοντο ἄρτους λαβεῖν. Ὁ δὲ
Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ὁρᾶτε καὶ προσέχετε
ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδ-
7 δουκαίων. Οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς,
8 λέγοντες· Ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν. Γνοὺς
δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν [αὐτοῖς]· Τί διαλογίζεσθε
ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ
9 ἐλάβετε; Οὔπω νοεῖτε; οὐδὲ μνημονεύετε
τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων, καὶ
10 πόσους κοφίνους ἐλάβετε; οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ
ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων, καὶ πόσας σπυ-
11 ρίδας ἐλάβετε; Πῶς οὐ νοεῖτε, ὅτι οὐ περὶ
ἄρτου εἶπον ὑμῖν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης
12 τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων; Τότε
συνῆκαν, ὅτι οὐκ εἶπε προσέχειν ἀπὸ τῆς
ζύμης τοῦ ἄρτου, ἀλλ᾽ ἀπὸ τῆς διδαχῆς
τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

13 Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισα-
ρείας τῆς Φιλίππου, ἠρώτα τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ, λέγων· Τίνα [με] λέγουσιν οἱ ἄν-
14 θρωποι εἶναι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; Οἱ δὲ

ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܨܚܘܐ ܗܘ. ܣܡܩ ܓܝܪ ܫܡܝܐ.
3 ܘܒܨܦܪܐ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܝܘܡܢܐ ܣܬܘܐ ܗܘ.
ܣܡܩ ܓܝܪ ܫܡܝܐ ܕܥܡܛܐ. ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ.
ܦܪܨܘܦܗ ܕܫܡܝܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܦܪܫ: ܐܬܘܬܐ
4 ܕܙܒܢܐ ܗܢܐ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܬܦܪܫܘܢ. ܫܪܒܬܐ
ܒܝܫܬܐ ܘܓܝܪܬܐ ܐܬܐ ܒܥܝܐ. ܘܐܬܐ ܠܐ ܬܬܝܗܒ
ܠܗ: ܐܠܐ ܐܢ ܐܬܗ ܕܝܘܢܢ ܢܒܝܐ. ܘܫܒܩ ܐܢܘܢ
ܘܐܙܠ.

5 ܘܟܕ ܐܬܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܥܒܪܐ: ܛܥܘ
6 ܕܢܣܒܘܢ ܠܚܡܐ ܥܡܗܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܚܙܘ ܐܙܕܗܪܘ ܡܢ ܚܡܝܪܐ ܕܦܪܝܫܐ ܘܕܙܕܘܩܝܐ.
7 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܒܢܦܫܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ:
8 ܕܠܚܡܐ ܠܐ ܢܣܒܢ. ܝܕܥ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܡܬܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܢܦܫܟܘܢ
9 ܙܥܘܪܝ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܠܚܡܐ ܠܐ ܢܣܒܬܘܢ. ܠܐ
ܗܫܐ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܠܐ ܥܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܚܡܫ ܠܚܡܝܢ ܕܠܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ.
10 ܘܟܡܐ ܩܘܦܝܢܝܢ ܫܩܠܬܘܢ: ܘܠܐ ܠܫܒܥ ܠܚܡܝܢ
ܕܠܐܪܒܥܐ ܐܠܦܝܢ: ܘܟܡܐ ܐܣܦܪܝܕܝܢ
11 ܫܩܠܬܘܢ: ܐܝܟܢܐ ܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܠܐ ܗܘܐ ܥܠ
ܠܚܡܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ. ܐܠܐ ܕܐܙܕܗܪܘ ܡܢ ܚܡܝܪܐ
12 ܕܦܪܝܫܐ ܘܕܙܕܘܩܝܐ. ܗܝܕܝܢ ܐܣܬܟܠܘ: ܕܠܐ
ܐܡܪ ܕܢܙܕܗܪܘܢ ܡܢ ܚܡܝܪܐ ܕܠܚܡܐ. ܐܠܐ ܡܢ
ܝܘܠܦܢܗܘܢ ܕܦܪܝܫܐ ܘܕܙܕܘܩܝܐ.
13 ܟܕ ܕܝܢ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܐܬܪܐ ܕܩܣܪܝܐ ܕܦܝܠܝܦܘܣ:
ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ. ܡܢܘ ܐܡܪܝܢ
14 ܥܠܝ ܒܢܝܢܫܐ ܕܐܝܬܝ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ

dicitis: Serenum erit, rubicundum est enim cœlum.
3 Et mane: Hodie tempestas, rutilat enim triste cœ-
4 lum. Faciem ergo cœli dijudicare nostis: signa au-
tem temporum non potestis scire? Generatio mala
et adultera signum quærit, et signum non dabitur
ei, nisi signum Jonæ prophetæ. Et relictis illis,
abiit.

5 Et cùm venissent discipuli ejus trans fretum, obliti
6 sunt panes accipere. Qui dixit illis: Intuemini, et ca-
7 vete a fermento Pharisæorum et Sadducæorum. At illi
cogitabant intra se dicentes: Quia panes non accepi-
8 mus. Sciens autem Jesus, dixit: Quid cogitatis intra
vos modicæ fidei, quia panes non habetis? Nondum in- 9
telligitis, neque recordamini quinque panum in quinque
millia hominum, et quot cophinos sumpsistis? neque 10
septem panum in quatuor millia hominum, et quot spor-
tas sumpsistis? Quare non intelligitis, quia non de pane 11
dixi vobis: Cavete a fermento Pharisæorum et Saddu-
cæorum. Tunc intellexerunt quia non dixerit caven- 12
dum a fermento panum, sed a doctrina Pharisæorum et
Sadducæorum.

Venit autem Jesus in partes Cæsareæ Philippi: 13
et interrogabat discipulos suos, dicens: Quem dicunt
homines esse Filium hominis? At illi dixerunt: Alii 14

εἶπον· Οἱ μὲν, Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν· ἄλ-
λοι δὲ, Ἠλίαν· ἕτεροι δὲ, Ἱερεμίαν, ἢ ἕνα
15 τῶν προφητῶν. Λέγει αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ
16 τίνα με λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων
Πέτρος εἶπε· Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ
17 Θεοῦ τοῦ ζῶντος. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς,
εἶπεν αὐτῷ· Μακάριος εἶ, Σίμων βὰρ Ἰωνᾶ·
ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέ σοι,
18 ἀλλ᾽ ὁ Πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Κἀγὼ
δὲ σοὶ λέγω, ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ
τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν,
καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς.
19 Καὶ δώσω σοὶ τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν
οὐρανῶν· καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται
δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς
ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρα-
20 νοῖς. Τότε [1]διεστείλατο τοῖς μαθηταῖς αὐ-
τοῦ, ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν, ὅτι αὐτός ἐστιν
21 [Ἰησοῦς] ὁ Χριστός. Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ
[1]Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι
δεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ
πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρ-
χιερέων καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι,
22 καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. Καὶ προσ-
λαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾷν
αὐτῷ, λέγων· Ἵλεώς σοι, Κύριε· οὐ μὴ
23 ἔσται σοι τοῦτο. Ὁ δὲ στραφεὶς εἶπε τῷ
Πέτρῳ· Ὕπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ· σκάν-
δαλόν μου εἶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ,
24 ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. Τότε ὁ Ἰησοῦς
εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Εἴ τις θέλει
ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ
ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω
25 μοι. Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ᾽ ἂν ἀπολέσῃ

ܐܡܪܝܢ. ܐܝܬ ܕܐܡܪܝܢ. ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ. ܐܚܪ̈ܢܐ
ܕܝܢ ܐܠܝܐ. ܘܐܚܪ̈ܢܐ ܐܪܡܝܐ. ܐܘ ܚܕ ܡܢ ܢܒܝ̈ܐ.
* ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܡܢܘ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ 15
ܕܐܢܐ ܐܢܐ. * ܥܢܐ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܘܐܡܪ. ܐܢܬ ܗܘ 16
ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ. * ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ 17
ܠܗ. ܛܘܒܝܟ ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܝܘܢܐ. ܕܒܣܪܐ ܘܕܡܐ
ܠܐ ܓܠܝܗ ܠܟ. ܐܠܐ ܐܒܝ ܕܒܫܡܝܐ. * ܐܦ ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ 18
ܠܟ ܕܐܢܬ ܗܘ ܟܐܦܐ. ܘܥܠ ܗܕܐ ܟܐܦܐ ܐܒܢܝܗ
ܠܥܕܬܝ. ܘܬܪܥܐ ܕܫܝܘܠ ܠܐ ܢܚܣܢܘܢܗ. * ܠܟ 19
ܐܬܠ ܩܠܝܕܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܘܟܠ ܡܐ
ܕܬܐܣܘܪ ܒܐܪܥܐ. ܢܗܘܐ ܐܣܝܪ ܒܫܡܝܐ. ܘܡܕܡ
ܕܬܫܪܐ ܒܐܪܥܐ ܢܗܘܐ ܫܪܐ ܒܫܡܝܐ. * ܗܝܕܝܢ 20
ܦܩܕ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܕܠܐܢܫ ܠܐ ܢܐܡܪܘܢ ܕܗܘܝܘ
ܡܫܝܚܐ. * ܘܡܢ ܗܝܕܝܢ ܫܪܝ ܝܫܘܥ ܡܚܘܐ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ 21
ܕܥܬܝܕ ܠܡܐܙܠ ܠܐܘܪܫܠܡ.
ܘܢܚܫ ܣܓܝܐܬܐ ܡܢ ܩܫܝܫܐ ܘܡܢ ܪܒܝ ܟܗܢܐ
ܘܣܦܪܐ. ܘܢܬܩܛܠ ܘܠܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ ܢܩܘܡ.
* ܘܕܒܪܗ ܟܐܦܐ ܘܫܪܝ ܠܡܟܐܐ ܒܗ. ܘܐܡܪ. 22
ܚܣ ܠܟ ܡܪܝ. ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܠܟ ܗܕܐ. * ܗܘ ܕܝܢ 23
ܐܬܦܢܝ ܘܐܡܪ ܠܟܐܦܐ. ܙܠ ܠܟ ܠܒܣܬܪܝ ܣܛܢܐ.
ܬܘܩܠܬܐ ܐܢܬ ܠܝ. ܕܠܐ ܡܬܪܥܐ ܐܢܬ ܕܐܠܗܐ
ܐܠܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ. * ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܝܫܘܥ 24
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܡܢ ܕܨܒܐ ܕܢܐܬܐ ܒܬܪܝ ܢܟܦܘܪ
ܒܢܦܫܗ. ܘܢܫܩܘܠ ܙܩܝܦܗ ܘܢܐܬܐ ܒܬܪܝ ܀
* ܡܢ ܕܨܒܐ ܓܝܪ ܕܢܚܐ ܢܦܫܗ ܢܘܒܕܝܗ. ܘܡܢ 25

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XVI.

Joannem Baptistam, alii autem Eliam, alii verò Jere-
15 miam, aut unum ex Prophetis. Dicit illis Jesus: Vos
16 autem quem me esse dicitis? Respondens Simon Pe-
17 trus dixit: Tu es Christus, Filius Dei vivi. Respon-
dens autem Jesus, dixit ei: Beatus es Simon Bar Jona:
quia caro et sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus,
18 qui in cœlis est. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus,
et super hanc petram ædificabo ecclesiam meam, et portæ
19 inferi non prævalebunt adversus eam. Et tibi dabo cla-
ves regni cœlorum. Et quodcumque ligaveris super
terram, erit ligatum et in cœlis: et quodcumque solveris
20 super terram, erit solutum et in cœlis. Tunc præce-
pit discipulis suis ut nemini dicerent quia ipse esset Jesus
Christus. Exinde cœpit Jesus ostendere discipulis suis, 21
quia oporteret eum ire Ierosolymam, et multa pati a
senioribus, et Scribis, et principibus sacerdotum, et
occidi, et tertia die resurgere. Et assumens eum Pe- 22
trus, cœpit increpare illum, dicens: Absit a te, Domine:
non erit tibi hoc. Qui conversus, dixit Petro: Vade 23
post me Satana, scandalum es mihi: quia non sapis ea
quæ Dei sunt, sed ea quæ hominum. Tunc Jesus dixit 24
discipulis suis: Si quis vult post me venire, abneget semet-
ipsum, et tollat crucem suam, et sequatur me. Qui enim 25
voluerit animam suam salvam facere, perdet eam. qui

τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, εὑρήσει αὐτήν.
26 (Τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν κόσμον
ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ;
ἢ τί δώσει ἄνθρωπος, ἀντάλλαγμα τῆς ψυ-
27 χῆς αὐτοῦ;) Μέλλει γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς
αὐτοῦ, μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ· καὶ τότε
ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ.
28 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστώτων,
οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου, ἕως ἂν
ἴδωσι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν
τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ιζ'.

Καὶ μεθ' ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ
Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς
2 ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν. Καὶ μετεμορφώθη
ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον
αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγέ-
3 νετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. Καὶ ἰδοὺ, ὤφθησαν
αὐτοῖς Μωϋσῆς καὶ Ἠλίας, μετ' αὐτοῦ
4 συλλαλοῦντες. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος
εἶπε τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, καλόν ἐστιν ἡμᾶς
ὧδε εἶναι· εἰ θέλεις, ποιήσωμεν ὧδε τρεῖς
σκηνὰς, σοὶ μίαν, καὶ Μωϋσῇ μίαν, καὶ
5 μίαν Ἠλίᾳ. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ,
νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς· καὶ ἰδοὺ,
φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα· "Οὗτός
ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς, ἐν ᾧ εὐδό-
6 κησα· αὐτοῦ ἀκούετε." Καὶ ἀκούσαντες
οἱ μαθηταὶ, ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ
7 ἐφοβήθησαν σφόδρα. Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰη-
σοῦς, ἥψατο αὐτῶν, καὶ εἶπεν· Ἐγέρθητε,
8 καὶ μὴ φοβεῖσθε. Ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφ-
θαλμοὺς αὐτῶν, οὐδένα εἶδον, εἰ μὴ τὸν

ܘܕܢܘܒܕ ܢܦܫܗ ܡܛܠܬܝ ܢܫܟܚܝܗ̇. *ܡܢܐ 26
ܓܝܪ ܡܬܗܢܐ ܒܪܢܫܐ: ܐܢ ܟܠܗ ܥܠܡܐ ܢܩܢܐ
ܘܢܦܫܗ ܢܚܣܪ. ܐܘ ܡܢܐ ܢܬܠ ܒܪܢܫܐ ܚܠܘܦܐ
ܢܦܫܗ. *ܥܬܝܕ ܗܘ ܓܝܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܢܐܬܐ 27
ܒܫܘܒܚܐ ܕܐܒܘܗܝ ܥܡ ܡܠܐܟܘܗܝ ܩܕܝܫܐ:
ܘܗܝܕܝܢ ܢܦܪܘܥ ܠܐܢܫ ܐܢܫ ܐܝܟ ܥܒܕܘܗܝ ܀
*ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܐܝܬ ܐܢܫܐ ܕܩܝܡܝܢ 28
ܬܢܢ: ܕܠܐ ܢܛܥܡܘܢ ܡܘܬܐ: ܥܕܡܐ ܕܢܚܙܘܢ ܠܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ ܕܐܬܐ ܒܡܠܟܘܬܗ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܝܙ ܀

*ܘܒܬܪ ܫܬܐ ܝܘܡܝܢ: ܕܒܪ ܝܫܘܥ ܠܟܐܦܐ
ܘܠܝܥܩܘܒ ܘܠܝܘܚܢܢ ܐܚܘܗܝ. ܘܐܣܩ ܐܢܘܢ
ܠܛܘܪܐ ܪܡܐ ܠܒܠܚܘܕܝܗܘܢ. *ܘܐܬܚܠܦ 2
ܝܫܘܥ ܩܕܡܝܗܘܢ. ܘܢܗܪܘ ܦܪܨܘܦܗ ܐܝܟ
ܫܡܫܐ. ܢܚܬܘܗܝ ܕܝܢ ܚܘܪܘ ܐܝܟ ܢܘܗܪܐ.
*ܘܐܬܚܙܝܘ ܠܗܘܢ ܡܘܫܐ ܘܐܠܝܐ ܟܕ ܡܡܠܠܝܢ 3
ܥܡܗ. *ܥܢܐ ܕܝܢ ܟܐܦܐ ܘܐܡܪ ܠܝܫܘܥ. ܡܪܝ: 4
ܫܦܝܪ ܗܘ ܠܢ ܕܠܟܐ ܢܗܘܐ. ܘܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ: ܢܥܒܕ
ܬܢܢ ܬܠܬ ܡܛܠܝܢ. ܚܕܐ ܠܟ. ܘܚܕܐ ܠܡܘܫܐ
ܘܚܕܐ ܠܐܠܝܐ. *ܘܟܕ ܗܘ ܡܡܠܠ: ܗܐ ܥܢܢܐ 5
ܢܗܝܪܬܐ ܐܛܠܬ ܥܠܝܗܘܢ. ܘܩܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܥܢܢܐ
ܕܐܡܪ: ܗܢܘ ܒܪܝ ܚܒܝܒܐ ܕܒܗ ܐܨܛܒܝܬ. ܠܗ
ܫܡܥܘ ܀ *ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܬܠܡܝܕܐ: ܢܦܠܘ ܥܠ 6
ܐܦܝܗܘܢ. ܘܕܚܠܘ ܛܒ. *ܘܐܬܩܪܒ ܠܘܬܗܘܢ 7
ܝܫܘܥ: ܘܩܪܒ ܠܗܘܢ ܘܐܡܪ. ܩܘܡܘ ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ:
*ܘܐܪܝܡܘ ܥܝܢܝܗܘܢ ܘܠܐܢܫ ܠܐ ܚܙܘ: ܐܠܐ ܐܢ ܠܝܫܘܥ 8

autem perdiderit animam suam propter me, inveniet
26 eam. Quid enim prodest homini, si mundum univer-
sum lucretur, animæ verò suæ detrimentum pa-
tiatur? Aut quam dabit homo commutationem
27 pro anima sua? Filius enim hominis venturus est in
gloria Patris sui cum angelis suis: et tunc reddet uni-
28 cuique secundùm opera ejus. Amen dico vobis, sunt
quidam de hic stantibus, qui non gustabunt mortem,
donec videant Filium hominis venientem in regno suo.

CAP. XVII.

Et post dies sex assumit Jesus Petrum, et Jacobum
et Joannem fratrem ejus, et ducit illos in montem ex-
celsum seorsum: et transfiguratus est ante eos. Et 2
resplenduit facies ejus sicut sol: vestimenta autem ejus
facta sunt alba sicut nix. Et ecce apparuerunt illis Moy- 3
ses et Elias, cum eo loquentes. Respondens autem Pe- 4
trus, dixit ad Jesum: Domine, bonum est nos hîc esse:
si vis, faciamus hîc tria tabernacula, tibi unum, Moysi
unum, et Eliæ unum. Adhuc eo loquente, ecce nubes 5
lucida obumbravit eos. Et ecce vox de nube, dicens:
Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui:
ipsum audite. Et audientes discipuli ceciderunt in fa- 6
ciem suam, et timuerunt valde. Et accessit Jesus, et 7
tetigit eos: dixitque eis: Surgite, et nolite timere. Le- 8
vantes autem oculos suos, neminem viderunt, nisi solùm

9 Ἰησοῦν μόνον. Καὶ καταβαινόντων αὐτῶν 'ἐκ
τοῦ ὄρους, ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέ-
γων· Μηδενὶ εἴπητε τὸ ὅραμα, ἕως οὗ ὁ
10 Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. Καὶ
ἐπηρώτησαν 'αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέ-
γοντες· Τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν, ὅτι
11 Ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; Ὁ δὲ '[Ἰησοῦς]
ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ἠλίας μὲν ἔρχεται
12 πρῶτον, καὶ ἀποκαταστήσει πάντα· λέγω
δὲ ὑμῖν, ὅτι Ἠλίας ἤδη ἦλθε, καὶ οὐκ ἐπ-
έγνωσαν αὐτὸν, ἀλλ' ἐποίησαν ἐν αὐτῷ, ὅσα
ἠθέλησαν· οὕτω καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
13 μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐτῶν. Τότε συνῆκαν
οἱ μαθηταὶ, ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ
εἶπεν αὐτοῖς.

14 Καὶ ἐλθόντων αὐτῶν πρὸς τὸν ὄχλον, προσ-
15 ῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος, γονυπετῶν αὐτὸν, καὶ
λέγων· Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν· ὅτι σε-
ληνιάζεται, καὶ κακῶς πάσχει· πολλάκις
γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ
16 ὕδωρ. Καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθη-
ταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θερα-
17 πεῦσαι. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ὦ
γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη· ἕως πότε
ἔσομαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν;
18 Φέρετέ μοι αὐτὸν ὧδε. Καὶ ἐπετίμησεν
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ
δαιμόνιον· καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς
19 ὥρας ἐκείνης. Τότε προσελθόντες οἱ μαθη-
ταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν, εἶπον· Διατί
20 ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; Ὁ
δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τὴν 'ἀπιστίαν
ὑμῶν. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε

ܒܠܚܘܕܘܗܝ܂ * ܘܟܕ ܢܚܬܝܢ ܡܢ ܛܘܪܐ܆ ܦܩܕ 9
ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܕܠܐ ܠܐܢܫ ܬܐܡܪܘܢ
ܚܙܘܐ ܗܢܐ܆ ܥܕܡܐ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܢ
ܡܝܬܐ ܢܩܘܡ܂ * ܘܫܐܠܘܗܝ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ܂ 10
ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܣܦܪܐ ܐܡܪܝܢ܂ ܕܐܠܝܐ ܗܘ ܥܬܝܕ
ܠܡܐܬܐ ܩܕܡܝܬ܂ * ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܐܠܝܐ ܐܬܐ 11
ܩܕܡܝܬ ܘܟܠ ܡܕܡ ܡܫܠܡ܂ * ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ 12
ܕܝܢ܆ ܕܗܐ ܐܠܝܐ ܐܬܐ ܘܠܐ ܝܕܥܘܗܝ ܘܥܒܕܘ ܒܗ
ܟܠ ܡܐ ܕܨܒܘ܂ ܗܟܢܐ ܐܦ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܥܬܝܕ
ܕܢܚܫ ܡܢܗܘܢ܂ * ܗܝܕܝܢ ܐܣܬܟܠܘ ܬܠܡܝܕܐ܆ 13
ܕܥܠ ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܀

* ܘܟܕ ܐܬܘ ܠܘܬ ܟܢܫܐ܂ ܩܪܒ ܠܗ ܓܒܪܐ܂ 14
ܘܒܪܟ ܥܠ ܒܘܪܟܘܗܝ܂ * ܘܐܡܪ ܠܗ܂ ܡܪܝ܆ 15
ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ܂ ܒܪܝ ܕܐܝܬ ܠܗ ܒܪ ܐܓܪܐ
ܘܒܝܫܐܝܬ ܡܬܢܟܐ܂ ܣܓܝܐܢ ܓܝܪ ܒܢܘܪܐ ܢܦܠ܂
ܘܣܓܝܐܢ ܒܡܝܐ܂ * ܘܩܪܒܬܗ ܠܬܠܡܝܕܝܟ 16
ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ ܠܡܐܣܝܘܬܗ܂ * ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ܂ 17
ܐܘ ܫܪܒܬܐ ܕܠܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܘܡܥܩܡܬܐ܂ ܥܕܡܐ
ܠܐܡܬܝ ܐܗܘܐ ܠܘܬܟܘܢ܂ ܘܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ
ܐܣܝܒܪܟܘܢ܂ ܩܪܒܘܗܝ ܠܝ ܠܗܪܐ܂ * ܘܟܐܐ ܒܗ 18
ܝܫܘܥ ܘܢܦܩ ܡܢܗ ܫܐܕܐ܂ ܘܐܬܐܣܝ ܛܠܝܐ ܡܢ
ܗܝ ܫܥܬܐ܂ * ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܐ ܠܘܬ 19
ܝܫܘܥ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ܂ ܠܡܢܐ ܚܢܢ
ܠܐ ܐܫܟܚܢ ܠܡܐܣܝܘܬܗ܂ * ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܂ 20
ܡܛܠ ܠܐ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ܂ ܐܡܝܢ ܓܝܪ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ܆ ܕܐܢ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܝܟ ܦܪܕܬܐ

9 Jesum. Et descendentibus illis de monte, præcepit eis
Jesus, dicens: Nemini dixeritis visionem, donec Filius
10 hominis a mortuis resurgat. Et interrogaverunt eum
discipuli, dicentes: Quid ergo Scribæ dicunt quòd Eliam
11 oporteat primùm venire? At ille respondens ait eis:
12 Elias quidem venturus est, et restituet omnia. Dico
autem vobis, quia Elias jam venit, et non cognoverunt
eum, sed fecerunt in eo quæcumque voluerunt. Sic et
13 Filius hominis passurus est ab eis. Tunc intellexerunt
discipuli, quia de Joanne Baptista dixisset eis.
14 Et cùm venisset ad turbam, accessit ad eum homo
genibus provolutus ante eum, dicens: Domine, miserere
filio meo, quia lunaticus est. et malè patitur: nam sæpe
cadit in ignem, et crebrò in aquam. et obtuli eum dis- 15
cipulis tuis, et non potuerunt curare eum. Respondens 16
autem Jesus, ait: O generatio incredula, et perversa,
quousque ero vobiscum? usquequo patiar vos? Afferte
huc illum ad me. Et increpavit illum Jesus, et exiit 17
ab eo dæmonium, et curatus est puer ex illa hora. Tunc 18
accesserunt discipuli ad Jesum secretò, et dixerunt: Quare
nos non potuimus ejicere illum? Dixit illis Jesus: Prop- 19
ter incredulitatem vestram. Amen quippe dico vobis, si

πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει
τούτῳ· Μετάβηθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ μετα-
21 βήσεται· καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν. Τοῦτο
δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται, εἰ μὴ ἐν προσ-
ευχῇ καὶ νηστείᾳ.
22 Ἀναστρεφομένων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλι-
λαίᾳ, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μέλλει ὁ Υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώ-
23 πων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ τῇ τρίτῃ
ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. Καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα.
24 Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καπερναοὺμ,
προσῆλθον οἱ τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ
Πέτρῳ, καὶ εἶπον· Ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ
25 τελεῖ τὰ δίδραχμα; Λέγει· Ναί. Καὶ
ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, προέφθασεν αὐ-
τὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Τί σοι δοκεῖ, Σίμων;
Οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσι
τέλη ἢ κῆνσον; ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν, ἢ ἀπὸ
26 τῶν ἀλλοτρίων; Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος·
Ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων. Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
27 Ἄραγε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ υἱοί. Ἵνα δὲ μὴ
σκανδαλίσωμεν αὐτοὺς, πορευθεὶς εἰς τὴν
θάλασσαν, βάλε ἄγκιστρον, καὶ τὸν ἀνα-
βάντα πρῶτον ἰχθὺν ἆρον· καὶ ἀνοίξας τὸ
στόμα αὐτοῦ, εὑρήσεις στατῆρα· ἐκεῖνον
λαβὼν, δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.

ΚΕΦ. ιη'.

ἘΝ ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ
τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες· Τίς ἄρα μείζων ἐστὶν
2 ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν; Καὶ προσκα-
λεσάμενος ὁ Ἰησοῦς παιδίον, ἔστησεν αὐτὸ
3 ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδία,
οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐ-
4 ρανῶν. Ὅστις οὖν ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ

ܬܐܡܪܘܢ ܠܛܘܪܐ ܗܢܐ ܕܫܢܝ ܡܟܐ
ܘܢܫܢܐ: ܘܡܕܡ ܠܐ ܢܫܬܟܚ ܠܟܘܢ. * ܓܢܣܐ ܕܝܢ ܗܢܐ 21
ܠܐ ܢܦܩ ܐܠܐ ܒܨܘܡܐ ܘܒܨܠܘܬܐ܀
* ܟܕ ܕܝܢ ܡܬܗܦܟܝܢ ܒܓܠܝܠܐ: ܐܡܪ ܠܗܘܢ 22
ܝܫܘܥ. ܥܬܝܕ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܢܫܬܠܡ ܒܐܝܕܝ
ܒܢܝܢܫܐ. * ܘܢܩܛܠܘܢܝܗܝ ܘܠܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ 23
ܢܩܘܡ. ܘܟܪܝܬ ܠܗܘܢ ܛܒ.
* ܟܕ ܐܬܘ ܕܝܢ ܠܟܦܪܢܚܘܡ. ܩܪܒܘ ܠܘܬ ܟܐܦܐ ܗܢܘܢ ܕܫܩܠܝܢ 24
ܙܘܙܝܢ ܕܟܣܦ ܪܫܐ ܘܐܡܪܘ
ܠܗ. ܪܒܟܘܢ ܠܐ ܡܫܕܪ ܙܘܙܘܗܝ: * ܐܡܪ 25
ܠܗܘܢ ܐܝܢ. ܘܟܕ ܥܠ ܟܐܦܐ ܠܒܝܬܐ: ܩܕܡܗ
ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܢܐ ܡܬܚܙܐ ܠܟ ܫܡܥܘܢ:
ܡܠܟܐ ܕܐܪܥܐ ܡܢ ܡܢ ܢܣܒܝܢ ܡܟܣܐ ܘܟܣܦ
ܪܫܐ. ܡܢ ܒܢܝܗܘܢ ܐܘ ܡܢ ܢܘܟܪܝܐ. * ܐܡܪ 26
ܠܗ ܫܡܥܘܢ. ܡܢ ܢܘܟܪܝܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ.
ܡܟܝܠ ܒܢܝܐ ܚܐܪܐ ܐܢܘܢ. * ܕܠܐ ܕܝܢ ܢܟܫܠ 27
ܐܢܘܢ. ܙܠ ܠܝܡܐ ܘܐܪܡܐ ܚܟܬܐ. ܘܢܘܢܐ
ܩܕܡܝܐ ܕܣܠܩ: ܦܬܚ ܦܘܡܗ ܘܬܫܟܚ
ܐܣܬܝܪܐ. ܗܘ ܣܒ ܘܗܒ ܚܠܦܝ ܘܚܠܦܝܟ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܝܚ ܀

* ܒܗܝ ܫܥܬܐ: ܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ
ܘܐܡܪܝܢ. ܡܢܘ ܟܝ ܪܒ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ.
* ܘܩܪܐ ܝܫܘܥ ܛܠܝܐ: ܘܐܩܝܡܗ ܒܡܨܥܬܗܘܢ. 2
* ܘܐܡܪ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܐܢ ܠܐ ܬܬܦܢܘܢ 3
ܘܬܗܘܘܢ ܐܝܟ ܛܠܝܐ: ܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ
ܕܫܡܝܐ. * ܡܢ ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܡܟ ܢܦܫܗ ܐܝܟ 4

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XVII. XVIII.

habueritis fidem, sicut granum sinapis, dicetis monti
huic, Transi hinc illuc, et transibit; et nihil impossibile
20 erit vobis. Hoc autem genus non ejicitur nisi per ora-
tionem et jejunium.
21 Conversantibus autem eis in Galilæa, dixit illis Jesus:
22 Filius hominis tradendus est in manus hominum: et
occident eum, et tertia die resurget. Et contristati sunt
vehementer.
23 Et cùm venissent Capharnaum, accesserunt qui di-
drachma accipiebant, ad Petrum, et dixerunt ei: Magis-
24 ter vester non solvit didrachma? Ait: Etiam. Et cùm
intrasset in domum, prævenit eum Jesus, dicens: Quid
tibi videtur Simon? Reges terræ a quibus accipiunt
tributum vel censum? a filiis suis, an ab alienis? Et 25
ille dixit: Ab alienis. Dixit illi Jesus: Ergo liberi
sunt filii. Ut autem non scandalizemus eos, vade ad 26
mare, et mitte hamum: et eum piscem, qui primus
ascenderit, tolle: et aperto ore ejus, invenies staterem:
illum sumens, da eis pro me, et te.

CAP. XVIII.

IN illa hora accesserunt discipuli ad Jesum, di-
centes: Quis putas, major est in regno cœlorum?
Et advocans Jesus parvulum, statuit eum in medio 2
eorum, et dixit: Amen dico vobis, nisi conversi fue- 3
ritis, et efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in reg-
num cœlorum. Quicumque ergo humiliaverit se sicut 4

παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ
5 βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· καὶ ὃς ἐὰν δέξηται
παιδίον τοιοῦτον ἓν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ
6 δέχεται. Ὃς δ' ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν
μικρῶν τούτων, τῶν πιστευόντων εἰς ἐμὲ, συμ-
φέρει αὐτῷ, ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὀνικὸς εἰς
τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ καταποντισθῇ ἐν
7 τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. Οὐαὶ τῷ
κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων. Ἀνάγκη γάρ
ἐστιν ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· πλὴν οὐαὶ τῷ
ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχε-
8 ται. Εἰ δὲ ἡ χείρ σου ἢ ὁ πούς σου σκαν-
δαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὰ, καὶ βάλε ἀπὸ
σοῦ· καλόν σοι ἐστὶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν
χωλὸν ἢ κυλλὸν, ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας
9 ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. Καὶ
εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε
αὐτὸν, καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοι ἐστὶ
μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ δύο
ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν
10 τοῦ πυρός. Ὁρᾶτε, μὴ καταφρονήσητε ἑνὸς
τῶν μικρῶν τούτων· λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οἱ ἄγ-
γελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διαπαντὸς βλέπουσι
τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.
11 Ἦλθε γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶσαι τὸ
12 ἀπολωλός. Τί ὑμῖν δοκεῖ; ἐὰν γένηταί
τινι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα, καὶ πλανηθῇ
ἓν ἐξ αὐτῶν· οὐχὶ ἀφεὶς τὰ ἐννενηκονταεννέα,
ἐπὶ τὰ ὄρη πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον;
13 Καὶ ἐὰν γένηται εὑρεῖν αὐτὸ, ἀμὴν λέγω
ὑμῖν· ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ
τοῖς ἐννενηκονταεννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις.
14 Οὕτως οὐκ ἔστι θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ
Πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ἵνα ἀπόληται
15 εἷς τῶν μικρῶν τούτων. Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ
(Lev. xix. 17.) εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε, [καὶ] ἔλεγξον

ܛܠܝܐ ܗܢܐ: ܗܘ ܢܗܘܐ ܪܒ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ.
* ܘܡܢ ܕܢܩܒܠ ܐܝܟ ܛܠܝܐ ܗܢܐ ܒܫܡܝ ܠܝ 5
ܗܘ ܡܩܒܠ: * ܘܟܠ ܕܢܟܫܠ ܠܚܕ ܡܢ ܗܠܝܢ 6
ܙܥܘܪܐ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܝ: ܦܩܚ ܗܘܐ ܠܗ
ܕܬܬܬܠܐ ܪܚܝܐ ܕܚܡܪܐ ܒܨܘܪܗ: ܘܢܬܛܒܥ
ܒܥܘܡܩܘܗܝ ܕܝܡܐ ܀ * ܘܝ ܠܗ ܠܥܠܡܐ ܡܢ 7
ܡܟܫܘܠܐ: ܐܢܢܩܐ ܗܝ ܓܝܪ ܕܢܐܬܘܢ ܡܟܫܘܠܐ. ܘܝ ܠܗ
ܠܓܒܪܐ ܕܒܐܝܕܗ ܢܐܬܘܢ ܡܟܫܘܠܐ. * ܐܢ ܕܝܢ 8
ܐܝܕܟ ܐܘ ܪܓܠܟ ܡܟܫܠܐ ܠܟ: ܦܣܘܩܝܗ ܘܫܕܝܗ
ܡܢܟ. ܛܒ ܗܘ ܠܟ ܕܬܥܘܠ ܠܚܝܐ ܟܕ ܚܓܝܣ
ܐܝܕܐ ܐܘ ܟܕ ܡܚܓܪ: ܘܠܐ ܟܕ ܐܝܬ ܠܟ ܬܪܬܝܢ
ܐܝܕܝܢ ܐܘ ܬܪܬܝܢ ܪܓܠܝܢ: ܬܦܠ ܒܢܘܪܐ
ܕܠܥܠܡ. * ܘܐܢ ܗܝ ܕܥܝܢܟ ܡܟܫܠܐ ܠܟ: ܚܨܝܗ 9
ܘܫܕܝܗ ܡܢܟ. ܛܒ ܗܘ ܠܟ ܕܒܚܕܐ ܥܝܢܐ ܬܥܘܠ
ܠܚܝܐ: ܘܠܐ ܟܕ ܐܝܬ ܠܟ ܬܪܬܝܢ ܥܝܢܝܢ ܬܦܠ
ܒܓܗܢܐ ܕܢܘܪܐ. * ܚܙܘ ܠܐ ܬܫܘܛܘܢ ܠܚܕ ܡܢ 10
ܗܠܝܢ ܙܥܘܪܐ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܓܝܪ: ܕܡܠܐܟܝܗܘܢ
ܒܫܡܝܐ ܒܟܠܙܒܢ ܚܙܝܢ ܒܐܦܘܗܝ ܕܐܒܝ
ܕܒܫܡܝܐ. * ܐܬܐ ܓܝܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ: ܕܢܚܐ ܡܕܡ 11
ܕܐܒܝܕ ܗܘܐ. * ܡܢܐ ܡܬܚܙܐ ܠܟܘܢ. ܐܢ ܢܗܘܝܢ 12
ܠܐܢܫ ܡܐܐ ܥܪܒܝܢ: ܘܢܛܥܐ ܚܕ ܡܢܗܘܢ: ܠܐ
ܫܒܩ ܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥܐ ܒܛܘܪܐ: ܘܐܙܠ ܒܥܐ
ܠܗܘ ܕܛܥܐ: * ܘܐܢ ܢܫܟܚܝܗܝ: ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ 13
ܠܟܘܢ: ܕܚܕܐ ܒܗ ܝܬܝܪ ܡܢ ܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥܐ ܕܠܐ
ܛܥܘ. * ܗܟܢܐ ܠܝܬ ܨܒܝܢܐ ܩܕܡ ܐܒܘܟܘܢ 14
ܕܒܫܡܝܐ: ܕܢܐܒܕ ܚܕ ܡܢ ܗܠܝܢ ܙܥܘܪܐ ܀ * ܐܢ 15
ܕܝܢ ܐܣܟܠ ܒܟ ܐܚܘܟ. ܙܠ ܐܟܣܝܗܝ ܒܝܢܝܟ

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XVIII.

5 parvulus iste, hic est major in regno cœlorum. Et
qui susceperit unum parvulum talem in nomine meo,
6 me suscipit: qui autem scandalizaverit unum de
pusillis istis, qui in me credunt, expedit ei ut suspen-
datur mola asinaria in collo ejus, et demergatur in
7 profundum maris. Væ mundo a scandalis. Necesse
est enim ut veniant scandala: verumtamen væ homini
8 illi, per quem scandalum venit. Si autem manus
tua vel pes tuus scandalizat te, abscide eum, et pro-
jice abs te: bonum tibi est ad vitam ingredi debilem,
vel claudum, quàm duas manus vel duos pedes habentem,
9 mitti in ignem æternum. Et si oculus tuus scandalizat
te, erue eum, et projice abs te: bonum tibi est cum uno
oculo in vitam intrare, quàm duos oculos habentem mitti
in gehennam ignis. Videte ne contemnatis unum ex 10
his pusillis: dico enim vobis, quia angeli eorum in cœlis
semper vident faciem Patris mei, qui in cœlis est. Ve- 11
nit enim Filius hominis salvare quod perierat. Quid vo- 12
bis videtur? si fuerint alicui centum oves, et erraverit
una ex eis: nonne relinquit nonagintanovem in monti-
bus, et vadit quærere eam quæ erravit? Et si contige- 13
rit ut inveniant eam; amen dico vobis, quia gaudet su-
per eam magis quàm super nonagintanovem, quæ non
erraverunt. Sic non est voluntas ante Patrem vestrum, 14
qui in cœlis est, ut pereat unus de pusillis istis. Si 15
autem peccaverit in te frater tuus, vade, et corripe

αὐτὸν μεταξύ σου καὶ αὐτοῦ μόνου. Ἐάν
σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου·
16 ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἔτι
ἕνα ἢ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων
17 ἢ τριῶν σταθῇ πᾶν ῥῆμα. Ἐὰν δὲ παρα-
κούσῃ αὐτῶν, εἰπὲ τῇ ἐκκλησίᾳ. Ἐὰν δὲ
καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοὶ
18 ὥσπερ ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τελώνης. Ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς,
ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ὅσα ἐὰν
λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ
19 οὐρανῷ. Πάλιν [1]λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐὰν δύο
ὑμῶν συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς, περὶ παντὸς
πράγματος, οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται
αὐτοῖς παρὰ τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.
20 Οὗ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ
ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.
21 Τότε προσελθὼν αὐτῷ ὁ Πέτρος, εἶπε·
Κύριε, ποσάκις ἁμαρτήσει εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελ-
φός μου, καὶ ἀφήσω αὐτῷ; ἕως ἑπτάκις;
22 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Οὐ, λέγω σοι, ἕως
ἑπτάκις· ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά.
23 Διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν
ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἠθέλησε συνᾶραι λόγον
24 μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. Ἀρξαμένου δὲ
αὐτοῦ συναίρειν, προσηνέχθη αὐτῷ εἷς ὀφει-
25 λέτης μυρίων ταλάντων. Μὴ ἔχοντος δὲ
αὐτοῦ ἀποδοῦναι, ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος
αὐτοῦ πραθῆναι, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ
καὶ τὰ τέκνα, καὶ πάντα ὅσα εἶχε, καὶ
26 ἀποδοθῆναι. Πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος προσ-
εκύνει αὐτῷ, λέγων· Κύριε, μακροθύμησον
27 ἐπ' ἐμοὶ, καὶ πάντα σοι ἀποδώσω. Σπλαγ-
χνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου,
ἀπέλυσεν αὐτὸν, καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν
28 αὐτῷ. Ἐξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, εὗρεν

ܘܠܗ ܒܠܚܘܕܘܗܝ܂ ܐܢ ܫܡܥܟ ܩܢܝܬܗ ܠܐܚܘܟ. *ܘܐܢ ܠܐ 16
ܫܡܥܟ: ܕܒܪ ܠܘܬܟ ܚܕ ܐܘ ܬܪܝܢ. ܕܥܠ ܦܘܡ
ܬܪܝܢ ܐܘ ܬܠܬܐ ܣܗܕܝܢ ܬܩܘܡ ܟܠ ܡܠܐ. *ܐܢ 17
ܕܝܢ ܐܦ ܠܐ ܠܗܘܢ ܢܫܡܥ. ܐܡܪ ܠܥܕܬܐ. ܐܢ ܕܝܢ
ܐܦ ܠܐ ܠܥܕܬܐ ܢܫܡܥ: ܢܗܘܐ ܠܟ ܐܝܟ ܡܟܣܐ
ܘܐܝܟ ܚܢܦܐ. *ܘܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܟܠ ܡܐ 18
ܕܬܐܣܪܘܢ ܒܐܪܥܐ: ܢܗܘܐ ܐܣܝܪ ܒܫܡܝܐ. ܘܡܕܡ
ܕܬܫܪܘܢ ܒܐܪܥܐ: ܢܗܘܐ ܫܪܐ ܒܫܡܝܐ. *ܬܘܒ 19
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܐܢ ܬܪܝܢ ܡܢܟܘܢ ܢܫܬܘܘܢ
ܒܐܪܥܐ ܥܠ ܟܠ ܨܒܘ ܕܢܫܐܠܘܢ. ܢܗܘܐ ܠܗܘܢ
ܡܢ ܠܘܬ ܐܒܝ ܕܒܫܡܝܐ. *ܐܝܟܐ ܓܝܪ ܕܬܪܝܢ ܐܘ 20
ܬܠܬܐ ܟܢܝܫܝܢ ܒܫܡܝ: ܬܡܢ ܐܢܐ ܒܡܨܥܬܗܘܢ.
*ܗܝܕܝܢ ܩܪܒ ܠܘܬܗ ܟܐܦܐ ܘܐܡܪ ܠܗ 21
ܡܪܝ: ܟܡܐ ܙܒܢܝܢ ܐܢ ܢܣܟܠ ܒܝ ܐܚܝ
ܐܫܒܘܩ ܠܗ. ܥܕܡܐ ܠܫܒܥ ܙܒܢܝܢ: *ܐܡܪ 22
ܠܗ ܝܫܘܥ ܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ ܥܕܡܐ ܠܫܒܥ.
ܐܠܐ ܥܕܡܐ ܠܫܒܥܝܢ ܙܒܢܝܢ ܫܒܥ ܫܒܥ܀
*ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܬܕܡܝܬ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ: 23
ܠܓܒܪܐ ܡܠܟܐ ܕܨܒܐ ܕܢܣܒ ܡܫܩܠܬܐ ܡܢ
ܥܒܕܘܗܝ. *ܘܟܕ ܫܪܝ ܠܡܣܒ: ܩܪܒܘ ܠܗ 24
ܚܕ ܕܚܝܒ ܗܘܐ ܪܒܘ ܟܟܪܝܢ. *ܘܟܕ ܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗ 25
ܠܡܦܪܥ: ܦܩܕ ܡܪܗ ܕܢܙܕܒܢ ܗܘ ܘܐܢܬܬܗ
ܘܒܢܘܗܝ: ܘܟܠ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܗ ܘܢܦܪܘܥ.
*ܘܢܦܠ ܗܘ ܥܒܕܐ ܣܓܕ ܠܗ ܘܐܡܪ. ܡܪܝ: ܐܓܪ 26
ܠܟ ܪܘܚܐ: ܘܟܠ ܡܕܡ ܦܪܥ ܐܢܐ ܠܟ.
*ܘܐܬܪܚܡ ܡܪܗ ܕܥܒܕܐ ܗܘ ܘܫܪܝܗܝ ܘܚܘܒܬܗ 27
ܫܒܩ ܠܗ. *ܢܦܩ ܕܝܢ ܥܒܕܐ ܗܘ: ܘܐܫܟܚ 28

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XVIII.

cum inter te, et ipsum solum: si te audierit, lucratus eris
16 fratrem tuum: si autem te non audierit, adhibe tecum
adhuc unum, vel duos, ut in ore duorum vel trium tes-
17 tium stet omne verbum. Quòd si non audierit eos; dic
ecclesiæ: si autem ecclesiam non audierit, sit tibi sicut
18 ethnicus, et publicanus. Amen dico vobis, quæcumque
alligaveritis super terram, erunt ligata et in cœlo: et
quæcumque solveritis super terram, erunt soluta et in
19 cœlo. Iterum dico vobis, quia si duo ex vobis consense-
rint super terram, de omni re quamcumque petierint,
20 fiet illis a Patre meo, qui in cœlis est. Ubi enim sunt
duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in me-
dio eorum.

Tunc accedens Petrus ad eum, dixit: Domine, quoties 21
peccabit in me frater meus, et dimittam ei? usque sep-
ties? Dicit illi Jesus: Non dico tibi usque septies; sed 22
usque septuagies-septies. Ideo assimilatum est regnum 23
cœlorum homini regi, qui voluit rationem ponere cum
servis suis. Et cùm cœpisset rationem ponere, oblatus 24
est ei unus, qui debebat ei decem millia talenta. Cùm 25
autem non haberet unde redderet, jussit eum dominus
ejus venundari, et uxorem ejus, et filios, et omnia quæ
habebat, et reddi. Procidens autem servus ille, orabat 26
eum, dicens: Patientiam habe in me, et omnia reddam
tibi. Misertus autem dominus servi illius, dimisit eum, 27
et debitum dimisit ei. Egressus autem servus ille invenit 28

ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὤφειλεν αὐτῷ
ἑκατὸν δηνάρια· καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπνιγε,
29 λέγων· Ἀπόδος [μοι] ¹εἴ τι ὀφείλεις. Πεσὼν
οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ [εἰς τοὺς πόδας]
[αὐτοῦ], παρεκάλει αὐτὸν, λέγων· Μακρο-
θύμησον ἐπ' ἐμοὶ, καὶ ¹[πάντα] ἀποδώσω σοι.
30 Ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν· ἀλλὰ ἀπελθὼν ἔβαλεν
αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ἕως οὗ ἀποδῷ τὸ ὀφει-
31 λόμενον. Ἰδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ
γενόμενα, ἐλυπήθησαν σφόδρα· καὶ ἐλθόντες
διεσάφησαν τῷ κυρίῳ αὐτῶν πάντα τὰ γενό-
32 μενα. Τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύ-
ριος αὐτοῦ, λέγει αὐτῷ· Δοῦλε πονηρὲ,
πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ
33 παρεκάλεσάς με· οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι
τὸν σύνδουλόν σου, ὡς καὶ ἐγώ σε ἠλέησα;
34 Καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐ-
τὸν τοῖς βασανισταῖς, ἕως οὗ ἀποδῷ πᾶν τὸ
35 ὀφειλόμενον αὐτῷ. Οὕτω καὶ ὁ Πατήρ μου
ὁ ἐπουράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφῆτε
ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν
ὑμῶν ¹[τὰ παραπτώματα αὐτῶν].

ΚΕΦ. ιθ'.

Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς
λόγους τούτους, μετῆρεν ἀπὸ τῆς Γαλι-
λαίας, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας,
2 πέραν τοῦ Ἰορδάνου. Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ
ὄχλοι πολλοί· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ.
3 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι πειρά-
ζοντες αὐτὸν, καὶ λέγοντες ¹[αὐτῷ·] Εἰ
ἔξεστιν ἀνθρώπῳ ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα
4 αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; Ὁ δὲ ἀπο-
κριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ ἀνέγνωτε, ὅτι
ὁ ποιήσας ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ

ܠܚܕ ܡܢ ܟܢܘܬܗ ܕܚܝܒ ܗܘܐ ܠܗ ܡܐܐ ܕܝܢܪܝܢ:
ܘܐܚܕܗ ܘܚܢܩ ܗܘܐ ܠܗ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܗܒ ܠܝ
ܡܕܡ ܕܚܝܒ ܐܢܬ ܠܝ. * ܘܢܦܠ ܗܘ ܟܢܘܬܗ 29
ܥܠ ܪܓܠܘܗܝ ܒܥܐ ܡܢܗ ܘܐܡܪ. ܐܓܪ ܪܘܚܟ
ܥܠܝ ܘܟܠ ܡܕܡ ܦܪܥ ܐܢܐ ܠܟ. * ܗܘ ܕܝܢ ܠܐ 30
ܨܒܐ. ܐܠܐ ܐܙܠ ܐܪܡܝܗ ܒܝܬ ܐܣܝܪܐ: ܥܕܡܐ
ܕܢܬܠ ܠܗ ܡܐ ܕܚܝܒ ܠܗ. * ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ 31
ܟܢܘܬܗ ܡܕܡ ܕܗܘܐ: ܟܪܝܬ ܠܗܘܢ ܛܒ.
ܘܐܬܘ ܐܘܕܥܘ ܠܡܪܗܘܢ ܥܠ ܟܠ ܡܐ ܕܗܘܐ.
* ܗܝܕܝܢ ܩܪܝܗ ܡܪܗ ܘܐܡܪ ܠܗ: ܥܒܕܐ 32
ܒܝܫܐ: ܗܘ ܟܠܗ ܚܘܒܐ ܫܒܩܬ ܠܟ ܕܒܥܝܬ
ܡܢܝ: * ܠܐ ܘܠܐ ܠܟ ܐܦ ܐܢܬ ܕܬܪܚܡ ܠܟܢܘܬܟ. 33
ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܐ ܪܚܡܬܟ: * ܘܪܓܙ ܡܪܗ ܘܐܫܠܡܗ 34
ܠܡܫܢܩܢܐ: ܥܕܡܐ ܕܢܦܪܘܥ ܟܠ ܡܕܡ ܕܚܝܒ
ܠܗ. * ܗܟܢܐ ܢܥܒܕ ܠܟܘܢ ܐܒܝ ܕܒܫܡܝܐ: ܐܢ 35
ܠܐ ܬܫܒܩܘܢ ܐܢܫ ܠܐܚܘܗܝ ܡܢ ܠܒܟܘܢ
ܣܟܠܘܬܗ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܝܛ ܀

* ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ ܡܠܐ ܗܠܝܢ: ܫܢܝ
ܡܢ ܓܠܝܠܐ: ܘܐܬܐ ܠܬܚܘܡܐ ܕܝܗܘܕ ܠܥܒܪܐ
ܕܝܘܪܕܢܢ. * ܘܐܬܘ ܒܬܪܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ: ܘܐܣܝ 2
ܐܢܘܢ ܬܡܢ.
* ܘܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܦܪܝܫܐ ܘܡܢܣܝܢ ܗܘܘ ܠܗ 3
ܘܐܡܪܝܢ. ܐܢ ܫܠܝܛ ܠܐܢܫ ܕܢܫܪܐ ܐܢܬܬܗ
ܒܟܠ ܥܠܐ. * ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. 4
ܠܐ ܩܪܝܬܘܢ ܕܗܘ ܕܥܒܕ ܡܢ ܒܪܫܝܬ: ܕܟܪܐ

unum de conservis suis, qui debebat ei centum dena-
rios: et tenens suffocabat eum, dicens: Redde quod
29 debes. Et procidens conservus ejus, rogabat eum, dicens:
30 Patientiam habe in me, et omnia reddam tibi. Ille au-
tem noluit: sed abiit, et misit eum in carcerem donec
31 redderet debitum. Videntes autem conservi ejus quæ
fiebant, contristati sunt valde: et venerunt, et narra-
32 verunt domino suo omnia, quæ facta fuerant. Tunc vo-
cavit illum dominus suus: et ait illi: Serve nequam,
33 omne debitum dimisi tibi quoniam rogasti me: nonne
ergo oportuit et te misereri conservi tui, sicut et ego tui
34 misertus sum? Et iratus dominus ejus tradidit eum tor-
toribus, quoadusque redderet universum debitum. Sic 35
et Pater meus cœlestis faciet vobis, si non remiseritis
unusquisque fratri suo de cordibus vestris.

CAP. XIX.

Et factum est, cùm consummasset Jesus sermones is-
tos, migravit a Galilæa, et venit in fines Judææ trans
Jordanem: et secutæ sunt eum turbæ multæ, et cura- 2
vit eos ibi.
Et accesserunt ad eum Pharisæi, tentantes eum, et di- 3
centes: Si licet homini dimittere uxorem suam, qua-
cumque ex causa? Qui respondens, ait eis: Non legistis, 4
quia qui fecit hominem ab initio, masculum et fœminam

5 ἐποίησεν αὐτούς; καὶ εἶπεν· "Ἕνεκεν τού-
Gen. ii. 24. του καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν
μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται τῇ γυναικὶ
αὐτοῦ· καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν."
6 Ὥστε οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ σὰρξ μία.
Ὃ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ
7 χωριζέτω. Λέγουσιν αὐτῷ· Τί οὖν
Deut. xxiv. 1. Μωϋσῆς ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστα-
8 σίου, καὶ ἀπολῦσαι αὐτήν; Λέγει αὐτοῖς·
Ὅτι Μωϋσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν
ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς γυναῖκας
ὑμῶν· ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτω.
9 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυ-
ναῖκα αὐτοῦ, [εἰ] μὴ ἐπὶ πορνείᾳ, καὶ
γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται· καὶ ὁ ἀπολελυ-
10 μένην γαμήσας, μοιχᾶται. Λέγουσιν
αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Εἰ οὕτως ἐστὶν
ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός,
11 οὐ συμφέρει γαμῆσαι. Ὁ δὲ εἶπεν αὐ-
τοῖς· Οὐ πάντες χωροῦσι τὸν λόγον τοῦ-
12 τον, ἀλλ' οἷς δέδοται. Εἰσὶ γὰρ εὐνοῦχοι,
οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτω·
καί εἰσιν εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνουχίσθησαν
ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· καί εἰσιν εὐνοῦχοι, οἵ-
τινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν
τῶν οὐρανῶν. Ὁ δυνάμενος χωρεῖν, χω-
ρείτω.
13 Τότε προσηνέχθη αὐτῷ παιδία, ἵνα τὰς
χεῖρας ἐπιθῇ αὐτοῖς, καὶ προσεύξηται· οἱ
14 δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. Ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς εἶπεν· Ἄφετε τὰ παιδία, καὶ μὴ
κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρός με· τῶν γὰρ
τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
15 Καὶ ἐπιθεὶς αὐτοῖς τὰς χεῖρας, ἐπορεύθη
ἐκεῖθεν.

5 ܘܢܩܒܬܐ ܥܒܕ ܐܢܘܢ: *ܘܐܡܪ ܡܛܠ ܗܢܐ
ܢܫܒܘܩ ܓܒܪܐ ܠܐܒܘܗܝ ܘܠܐܡܗ ܘܢܩܦ ܠܐܢܬܬܗ:
6 ܘܢܗܘܘܢ ܬܪܝܗܘܢ ܚܕ ܒܣܪ. *ܡܟܝܠ ܠܐ ܗܘܘ
ܬܪܝܢ ܐܠܐ ܚܕ ܒܣܪ. ܡܕܡ ܗܟܝܠ ܕܐܠܗܐ
7 ܙܘܓ: ܒܪܢܫܐ ܠܐ ܢܦܪܫ. *ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܠܡܢܐ
ܗܟܝܠ ܡܘܫܐ ܦܩܕ: ܕܢܬܠ ܟܬܒܐ ܕܫܘܒܩܢܐ
8 ܘܢܫܪܝܗ. *ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܘܫܐ ܠܘܩܒܠ
ܩܫܝܘܬ ܠܒܟܘܢ ܐܦܣ ܠܟܘܢ ܕܬܫܪܘܢ ܢܫܝܟܘܢ.
9 ܡܢ ܒܪܫܝܬ ܕܝܢ ܠܐ ܗܘܐ ܗܟܢܐ. *ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ ܕܝܢ: ܕܡܢ ܕܫܒܩ ܐܢܬܬܗ ܕܠܐ ܙܢܝܘܬܐ
ܘܢܣܒ ܐܚܪܬܐ ܓܐܪ. ܘܡܢ ܕܢܣܒ ܫܒܝܩܬܐ ܓܐܪ.
10 *ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܢ ܗܟܢܐ ܐܝܬ
ܥܠܬܐ ܒܝܬ ܓܒܪܐ ܠܐܢܬܬܐ: ܠܐ ܦܩܚ ܠܡܣܒ
11 ܐܢܬܬܐ. *ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܟܠܢܫ
ܡܣܦܩ ܠܗ ܠܡܠܬܐ ܗܕܐ. ܐܠܐ ܡܢ ܕܝܗܝܒ
12 ܠܗ. *ܐܝܬ ܓܝܪ ܡܗܝܡܢܐ ܕܡܢ ܟܪܣܐ ܕܐܡܗܘܢ
ܐܬܝܠܕܘ ܗܟܢܐ. ܘܐܝܬ ܡܗܝܡܢܐ. ܕܡܢ ܒܢܝܢܫܐ
ܗܘܘ ܡܗܝܡܢܐ. ܘܐܝܬ ܡܗܝܡܢܐ: ܕܗܢܘܢ
ܥܒܕܘ ܢܦܫܗܘܢ. ܡܗܝܡܢܐ ܡܛܠ ܡܠܟܘܬܐ
ܕܫܡܝܐ. ܡܢ ܕܡܫܟܚ ܕܢܣܒ ܢܣܒ.
13 *ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܘ ܠܗ ܛܠܝܐ ܕܢܣܝܡ ܐܝܕܗ
ܥܠܝܗܘܢ ܘܢܨܠܐ: ܘܟܐܐ ܒܗܘܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ.
14 *ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܒܘܩܘ ܛܠܝܐ
ܐܬܝܢ ܠܘܬܝ ܘܠܐ ܬܟܠܘܢ ܐܢܘܢ. ܕܕܐܝܠܝܢ ܓܝܪ
ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ ܐܝܬܝܗ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ.
15 *ܘܣܡ ܐܝܕܗ ܥܠܝܗܘܢ ܘܐܙܠ ܡܢ ܬܡܢ ܀

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XIX.

5 fecit eos? et dixit: Propter hoc dimittet homo pa-
trem, et matrem, et adhærebit uxori suæ, et erunt duo
6 in carne una. Itaque jam non sunt duo, sed una caro.
7 Quod ergo Deus conjunxit, homo non separet. Dicunt
illi: Quid ergo Moyses mandavit dare libellum repudii,
8 et dimittere? Ait illis. Quoniam Moyses ad duritiam
cordis vestri permisit vobis dimittere uxores vestras: ab
9 initio autem non fuit sic. Dico autem vobis, quia qui-
cumque dimiserit uxorem suam, nisi ob fornicationem,
et aliam duxerit, mœchatur: et qui dimissam duxerit,
10 mœchatur. Dicunt ei discipuli ejus: Si ita est causa
hominis cum uxore, non expedit nubere. Qui dixit illis: 11
Non omnes capiunt verbum istud, sed quibus datum est.
Sunt enim eunuchi, qui de matris utero sic nati sunt: et 12
sunt eunuchi, qui facti sunt ab hominibus: et sunt
eunuchi, qui seipsos castraverunt propter regnum cœ-
lorum. Qui potest capere capiat.
Tunc oblati sunt ei parvuli, ut manus eis imponeret, 13
et oraret. Discipuli autem increpabant eos. Jesus verò 14
ait eis: Sinite parvulos, et nolite eos prohibere ad me
venire: talium est enim regnum cœlorum. Et cùm im- 15
posuisset eis manus, abiit inde.

16 Καὶ ἰδού, εἷς προσελθὼν, εἶπεν αὐτῷ·
Διδάσκαλε ¹[ἀγαθὲ], τί ἀγαθὸν ποιήσω,
17 ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ·
¹Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς, εἰ
μὴ εἷς, ὁ Θεός. Εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν εἰς
18 τὴν ζωὴν, τήρησον τὰς ἐντολάς. Λέγει
αὐτῷ· Ποίας; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· Τό·
Ex. xx. 12, sq. "Οὐ φονεύσεις· Οὐ μοιχεύσεις· Οὐ κλέ-
19 ψεις· Οὐ ψευδομαρτυρήσεις· Τίμα τὸν
πατέρα ¹[σου] καὶ τὴν μητέρα" καί·
Lev. xix. 18. "Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν."
20 Λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος· Πάντα ταῦτα
ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου· τί ἔτι ὑστερῶ;
21 Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Εἰ θέλεις τέλειος
εἶναι, ὕπαγε, πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα,
καὶ δὸς πτωχοῖς· καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐ-
22 ρανῷ· καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι. Ἀκούσας
δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον, ἀπῆλθε λυπού-
23 μενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. Ὁ
δὲ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ὅτι δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύ-
24 σεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Πά-
λιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὐκοπώτερόν ἐστι, κάμηλον
διὰ τρυπήματος ῥαφίδος ¹εἰσελθεῖν, ἢ πλούσιον
25 εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. Ἀκού-
σαντες δὲ οἱ μαθηταὶ ¹[αὐτοῦ], ἐξεπλήσ-
σοντο σφόδρα, λέγοντες· Τίς ἄρα δύναται
26 σωθῆναι; Ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν
αὐτοῖς· Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν
ἐστι· παρὰ δὲ Θεῷ πάντα δυνατά ¹[ἐστι].
27 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· Ἰδοὺ,
ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκολουθήσαμέν
28 σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὑμεῖς

16 ܘܗܐ ܚܕ ܩܪܒ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܠܦܢܐ ܛܒܐ:
ܡܢܐ ܕܛܒ ܐܥܒܕ ܕܢܗܘܘܢ ܠܝ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ.
17 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܡܢܐ ܫܐܠ ܐܢܬ ܠܝ ܥܠ ܛܒܐ:
ܠܝܬ ܛܒܐ ܐܠܐ ܐܢ ܚܕ ܐܠܗܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܨܒܐ ܐܢܬ
18 ܕܬܥܘܠ ܠܚܝܐ. ܛܪ ܦܘܩܕܢܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܐܝܠܝܢ.
ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܕܠܐ ܬܩܛܘܠ. ܘܠܐ
ܬܓܘܪ. ܘܠܐ ܬܓܢܘܒ. ܘܠܐ ܬܣܗܕ ܣܗܕܘܬܐ ܕܫܘܩܪܐ.
19 ܘܝܩܪ ܠܐܒܘܟ ܘܠܐܡܟ. ܘܐܚܒ ܠܩܪܝܒܟ ܐܝܟ
20 ܢܦܫܟ. ܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܥܠܝܡܐ. ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ
ܢܛܪܬ ܐܢܝܢ ܡܢ ܛܠܝܘܬܝ. ܡܢܐ ܡܚܣܪ
21 ܐܢܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܓܡܝܪܐ
ܬܗܘܐ: ܙܠ ܙܒܢ ܩܢܝܢܟ ܘܗܒ ܠܡܣܟܢܐ.
ܘܬܗܘܐ ܠܟ ܣܝܡܬܐ ܒܫܡܝܐ. ܘܬܐ ܒܬܪܝ.
22 ܫܡܥ ܕܝܢ ܗܘ ܥܠܝܡܐ ܡܠܬܐ ܗܕܐ: ܘܐܙܠ
ܠܗ ܟܕ ܟܪܝܐ ܠܗ. ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܓܝܪ ܢܟܣܐ ܣܓܝܐܐ.
23 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܥܛܠܐܝܬ ܥܬܝܪܐ ܥܐܠ
24 ܠܡܠܟܘܬ ܫܡܝܐ. ܬܘܒ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ:
ܕܦܫܝܩ ܗܘ ܠܓܡܠܐ ܠܡܥܠ ܒܚܪܘܪܐ ܕܡܚܛܐ:
25 ܐܘ ܥܬܝܪܐ ܕܢܥܘܠ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܟܕ ܫܡܥܘ
ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܐ: ܬܡܗܘ ܛܒ ܘܐܡܪܝܢ.
26 ܡܢܘ ܟܝ ܡܫܟܚ ܠܡܚܐ. ܚܪ ܒܗܘܢ ܝܫܘܥ
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܘܬ ܒܢܝܢܫܐ ܗܕܐ ܠܐ ܡܫܟܚܐ.
ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܟܠܡܕܡ ܡܫܟܚܐ ܀
27 ܗܝܕܝܢ ܥܢܐ ܟܐܦܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܗܐ ܚܢܢ ܫܒܩܢ
ܟܠܡܕܡ ܘܐܬܝܢ ܒܬܪܟ. ܡܢܐ ܟܝ ܢܗܘܐ ܠܢ.
28 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ:

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XIX.

16 Et ecce unus accedens, ait illi: Magister bone, quid
17 boni faciam ut habeam vitam æternam? Qui dixit ei:
Quid me interrogas de bono? Unus est bonus, Deus.
18 Si autem vis ad vitam ingredi, serva mandata. Dicit
illi: Quæ? Jesus autem dixit: Non homicidium facies:
Non adulterabis: Non facies furtum: Non falsum tes-
19 timonium dices: Honora patrem tuum, et matrem
20 tuam; et Diliges proximum tuum sicut teipsum. Di-
cit illi adolescens: Omnia hæc custodivi a juventute
21 mea; quid adhuc mihi deest? Ait illi Jesus: Si vis
perfectus esse, vade, vende quæ habes, et da pauperibus,
et habebis thesaurum in cœlo: et veni, sequere me.
Cùm audisset autem adolescens verbum, abiit tristis: 22
erat enim habens multas possessiones. Jesus autem dixit 23
discipulis suis: Amen dico vobis, quia dives difficilè
intrabit in regnum cœlorum. Et iterum dico vobis: Fa- 24
cilius est camelum per foramen acûs transire, quàm di-
vitem intrare in regnum cœlorum. Auditis autem his, 25
discipuli mirabantur valde, dicentes: Quis ergo poterit
salvus esse? Aspiciens autem Jesus, dixit illis: Apud 26
homines hoc impossibile est: apud Deum autem omnia
possibilia sunt. Tunc respondens Petrus, dixit ei: Ecce 27
nos reliquimus omnia, et secuti sumus te: quid ergo erit
nobis? Jesus autem dixit illis: Amen dico vobis, quod vos, 28

οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς
29 τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ πᾶς ¹ὅστις ἀφῆκεν οἰκίας, ἢ ἀδελφοὺς, ἢ ἀδελφὰς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλασίονα λήψε-
30 ται, καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι, ἔσχατοι· καὶ ἔσχατοι, πρῶτοι.

ΚΕΦ. κ'.

Ὁμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρωῒ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν
2 ἀμπελῶνα αὐτοῦ. Συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ.
3 Καὶ ἐξελθὼν περὶ ¹[τὴν] τρίτην ὥραν, εἶδεν
4 ἄλλους ἑστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς· κἀκείνοις εἶπεν· Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα· καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον, δώσω ὑμῖν.
5 Οἱ δὲ ἀπῆλθον. Πάλιν ἐξελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἐννάτην ὥραν, ἐποίησεν ὡσαύτως.
6 Περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ¹[ὥραν] ἐξελθὼν, εὗρεν ἄλλους ἑστῶτας ¹[ἀργοὺς], καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί ὧδε ἑστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί;
7 Λέγουσιν αὐτῷ· Ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο. Λέγει αὐτοῖς· Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα· ¹[καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον,
8 λήψεσθε]. Ὀψίας δὲ γενομένης, λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ· Κάλεσον τοὺς ἐργάτας, καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθὸν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων,
9 ἕως τῶν πρώτων. Καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ

ܐܢܬܘܢ ܕܐܬܝܬܘܢ ܒܬܪܝ܆ ܒܥܠܡܐ ܚܕܬܐ ܡܐ ܕܝܬܒ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܕܫܘܒܚܗ܆ ܬܬܒܘܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܥܠ ܬܪܥܣܪ ܟܘܪܣܘܢ܆
29 ܘܬܕܘܢܘܢ ܬܪܥܣܪ ܫܒܛܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܟܠ ܐܢܫ ܕܫܒܩ ܒܬܐ ܐܘ ܐܚܐ ܐܘ ܐܚܘܬܐ. ܐܘ ܐܒܐ ܐܘ ܐܡܐ. ܐܘ ܐܢܬܬܐ ܐܘ ܒܢܝܐ܆ ܐܘ ܩܘܪܝܐ ܡܛܠ ܫܡܝ܆ ܚܕ ܒܡܐܐ ܢܣܒ܆ ܘܚܝܐ ܕܠܥܠܡ
30 ܢܐܪܬ. ܣܓܝܐܐ ܕܝܢ ܩܕܡܝܐ ܕܢܗܘܘܢ ܐܚܪܝܐ ܘܐܚܪܝܐ ܩܕܡܝܐ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܟ ܀

ܕܡܝܐ ܓܝܪ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ܆ ܠܓܒܪܐ ܡܪܐ ܒܝܬܐ ܕܢܦܩ ܒܨܦܪܐ ܕܢܐܓܘܪ ܦܥܠܐ ܠܟܪܡܗ.
2 ܘܩܨ ܥܡ ܦܥܠܐ ܡܢ ܕܝܢܪܐ ܒܝܘܡܐ. ܘܫܕܪ
3 ܐܢܘܢ ܠܟܪܡܗ. ܘܢܦܩ ܒܬܠܬ ܫܥܝܢ܆ ܘܚܙܐ
4 ܐܚܪܢܐ ܕܩܝܡܝܢ ܒܫܘܩܐ ܘܒܛܝܠܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܙܠܘ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܠܟܪܡܐ ܘܡܕܡ ܕܙܕܩ
5 ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܙܠܘ. ܘܢܦܩ ܬܘܒ ܒܫܬ ܘܒܬܫܥ ܫܥܝܢ܆ ܘܥܒܕ ܗܟܘܬ܆
6 ܘܠܘܬ ܚܕܥܣܪܐ ܫܥܝܢ. ܢܦܩ ܘܐܫܟܚ ܐܚܪܢܐ ܕܩܝܡܝܢ ܘܒܛܝܠܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܢܐ ܩܝܡܝܢ.
7 ܐܢܬܘܢ ܝܘܡܐ ܟܠܗ ܘܒܛܝܠܝܢ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܕܠܐ ܐܢܫ ܐܓܪܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܐܦ ܐܢܬܘܢ
8 ܠܟܪܡܐ܆ ܘܡܕܡ ܕܙܕܩ ܢܣܒܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܟܕ ܗܘܐ ܕܝܢ ܪܡܫܐ. ܐܡܪ ܡܪܐ ܟܪܡܐ ܠܪܒܝܬܗ. ܩܪܝ ܠܦܥܠܐ ܘܗܒ ܠܗܘܢ ܐܓܪܗܘܢ. ܘܫܪܝ ܡܢ
9 ܐܚܪܝܐ ܘܥܕܡܐ ܠܩܕܡܝܐ. ܘܐܬܘ ܗܢܘܢ ܕܚܕܥܣܪܐ

qui secuti estis me, in regeneratione cùm sederit Filius hominis in sede majestatis suæ, sedebitis et vos super
29 sedes duodecim, judicantes duodecim tribus Israel. Et omnis, qui reliquerit domum, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros, propter nomen meum, centuplum accipiet, et vitam
30 æternam possidebit. Multi autem erunt primi novissimi, et novissimi primi.

CAP. XX.

Simile est regnum cœlorum homini patrifamiliâs, qui exiit primo mane conducere operarios in vineam suam.
Conventione autem facta cum operariis ex denario diur- 2
no, misit eos in vineam suam. Et egressus circa horam 3
tertiam, vidit alios stantes in foro otiosos; et dixit illis: 4
Ite et vos in vineam meam, et quod justum fuerit dabo
vobis. Illi autem abierunt. Iterum autem exiit circa 5
sextam, et nonam horam: et fecit similiter. Circa un- 6
decimam verò exiit, et invenit alios stantes, et dicit illis:
Quid hîc statis tota die otiosi? Dicunt ei: Quia nemo 7
nos conduxit. Dicit illis: Ite et vos in vineam meam.
Cùm serò autem factum esset, dicit dominus vineæ procu- 8
ratori suo: Voca operarios, et redde illis mercedem, inci-
piens a novissimis usque ad primos. Cùm venissent ergo 9

τὴν ἑνδεκάτην ὥραν, ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον.
10 Ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι, ἐνόμισαν, ὅτι πλείονα
λήψονται· καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ ἀνὰ
11 δηνάριον. Λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ
12 τοῦ οἰκοδεσπότου, λέγοντες· Ὅτι οὗτοι οἱ
ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους
ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας, τοῖς βαστάσασι τὸ
13 βάρος τῆς ἡμέρας, καὶ τὸν καύσωνα. Ὁ
δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ἑνὶ αὐτῶν· Ἑταῖρε, οὐκ
ἀδικῶ σε· οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς μοι;
14 ἆρον τὸ σὸν, καὶ ὕπαγε. Θέλω δὲ τούτῳ
15 τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὡς καὶ σοί· ἢ οὐκ ἔξεστί
μοι ποιῆσαι, ὃ θέλω ἐν τοῖς ἐμοῖς; ἢ ὁ ὀφ-
θαλμός σου πονηρός ἐστιν, ὅτι ἐγὼ ἀγαθός
16 εἰμι; Οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι, πρῶτοι·
καὶ οἱ πρῶτοι, ἔσχατοι. Πολλοὶ γάρ εἰσι
κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

17 Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα,
παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ' ἰδίαν
18 ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἰδοὺ, ἀνα-
βαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι
καὶ γραμματεῦσι· καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν
19 θανάτῳ, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθ-
νεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι, καὶ μαστιγῶσαι,
καὶ σταυρῶσαι· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀνα-
στήσεται.

20 Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν
Ζεβεδαίου, μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς, προσ-
21 κυνοῦσα, καὶ αἰτοῦσά τι παρ' αὐτοῦ. Ὁ
δὲ εἶπεν αὐτῇ· Τί θέλεις; Λέγει αὐτῷ·
Εἰπὲ, ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου,
εἷς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων |σου,

ܫܥܝܢ: ܢܣܒܘ ܕܝܢܪ ܕܝܢܪ. *ܘܟܕ ܐܬܘ ܩܕܡܝܐ: 10
ܣܒܪܘ ܕܝܬܝܪ ܢܣܒܘܢ. ܘܢܣܒܘ ܕܝܢܪ ܕܝܢܪ ܐܦ
ܗܢܘܢ. *ܘܟܕ ܢܣܒܘ: ܪܛܢܘ ܥܠ ܡܪܐ ܒܝܬܐ. 11
*ܘܐܡܪܝܢ ܗܠܝܢ ܐܚܪܝܐ ܚܕܐ ܫܥܐ ܥܒܕܘ: ܘܫܘܝܬ 12
ܐܢܘܢ ܥܡܢ ܕܫܩܠܢ ܝܘܩܪܗ ܕܝܘܡܐ
ܘܚܘܡܗ: *ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܚܕ ܡܢܗܘܢ. 13
ܚܒܪܝ ܠܐ ܡܥܘܠ ܐܢܐ ܠܟ. ܠܐ ܗܘܐ ܒܕܝܢܪ ܩܨܬ
ܥܡܝ: *ܣܒ ܕܝܠܟ ܘܙܠ. ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܝܢ 14
ܕܠܗܢܐ ܐܚܪܝܐ ܐܬܠ ܐܝܟ ܕܠܟ. *ܐܘ ܠܐ ܫܠܝܛ 15
ܠܝ ܕܡܕܡ ܕܨܒܐ ܐܢܐ ܐܥܒܕ ܒܕܝܠܝ. ܐܘ
ܥܝܢܟ ܒܝܫܐ ܕܐܢܐ ܛܒ ܐܢܐ. *ܗܟܢܐ ܢܗܘܘܢ 16
ܐܚܪܝܐ ܩܕܡܝܐ: ܘܩܕܡܝܐ ܐܚܪܝܐ. ܣܓܝܐܝܢ ܓܝܪ
ܐܢܘܢ ܩܪܝܐ. ܘܙܥܘܪܝܢ ܓܒܝܐ ܀
*ܟܕ ܥܬܝܕ ܗܘܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܕܢܣܩ ܠܐܘܪܫܠܡ. 17
ܕܒܪ ܠܬܪܥܣܪܬܗܘܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ ܒܐܘܪܚܐ
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. *ܗܐ ܣܠܩܝܢ ܚܢܢ 18
ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ ܠܪܒܝ
ܟܗܢܐ ܘܠܣܦܪܐ: ܘܢܚܝܒܘܢܝܗܝ ܠܡܘܬܐ.
*ܘܢܫܠܡܘܢܝܗܝ ܠܥܡܡܐ ܘܢܒܙܚܘܢ ܒܗ. 19
ܘܢܢܓܕܘܢܝܗܝ ܘܢܙܩܦܘܢܝܗܝ. ܘܠܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ
ܢܩܘܡ ܀
*ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܬ ܠܗ ܐܡܗܘܢ ܕܒܢܝ ܙܒܕܝ 20
ܗܝ ܘܒܢܝܗ. ܘܣܓܕܐ ܠܗ ܘܫܐܠܐ ܗܘܬ ܡܢܗ
ܡܕܡ. *ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܡܢܐ ܨܒܝܐ 21
ܐܢܬܝ. ܐܡܪܐ ܠܗ. ܐܡܪ ܕܢܬܒܘܢ ܗܠܝܢ ܬܪܝܢ
ܒܢܝ: ܚܕ ܡܢ ܝܡܝܢܟ ܘܚܕ ܡܢ ܣܡܠܟ

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XX.

qui circa undecimam horam venerant, acceperunt sin-
10 gulos denarios. Venientes autem et primi, arbitrati
sunt quòd plus essent accepturi: acceperunt autem et
11 ipsi singulos denarios. Et accipientes murmurabant
12 adversus patrem familiâs, dicentes: Hi novissimi una
hora fecerunt, et pares illos nobis fecisti, qui portavi-
13 mus pondus diei, et æstus. At ille respondens uni eo-
rum, dixit: Amice, non facio tibi injuriam: nonne ex
14 denario convenisti mecum? Tolle quod tuum est, et
vade: volo autem et huic novissimo dare sicut et tibi.
15 Aut non licet mihi quod volo, facere? an oculus tuus
16 nequam est, quia ego bonus sum? Sic erunt novissimi
primi, et primi novissimi: multi enim sunt vocati, pauci
verò electi.

Et ascendens Jesus Ierosolymam, assumpsit duodecim 17
discipulos secretò, et ait illis: Ecce ascendimus Iero- 18
solymam, et Filius hominis tradetur principibus sacer-
dotum, et Scribis, et condemnabunt eum morte; et 19
tradent eum Gentibus ad illudendum, et flagellandum,
et crucifigendum; et tertia die resurget.

Tunc accessit ad eum mater filiorum Zebedæi cum 20
filiis suis, adorans et petens aliquid ab eo. Qui 21
dixit ei: Quid vis? Ait illi: Dic ut sedeant hi duo
filii mei, unus ad dextram tuam, et unus ad sinistram,

22 ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
Ἰησοῦς εἶπεν· Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε.
Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον, ὃ ἐγὼ μέλλω
πίνειν; [1][ἢ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζο-
μαι, βαπτισθῆναι;] Λέγουσιν αὐτῷ· Δυ-
23 νάμεθα. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τὸ μὲν πο-
τήριόν μου πίεσθε [1][καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ
βαπτίζομαι, βαπτισθήσεσθε]· τὸ δὲ καθί-
σαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων [μου],
οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασ-
24 ται ὑπὸ τοῦ Πατρός μου. Καὶ ἀκού-
σαντες οἱ δέκα, ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο
25 ἀδελφῶν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος
αὐτοὺς, εἶπεν· Οἴδατε, ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν
ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ με-
26 γάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. Οὐχ οὕ-
τως [δὲ] ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὃς ἐὰν θέλῃ
ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι, ἔστω ὑμῶν διάκονος·
27 καὶ ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔστω
28 ὑμῶν δοῦλος· ὥσπερ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ
ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ
δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.
29 Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἱεριχὼ,
30 ἠκολούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς. Καὶ ἰδοὺ,
δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδὸν, ἀκού-
σαντες ὅτι Ἰησοῦς παράγει, ἔκραξαν, λέ-
γοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὸς Δαυΐδ·
31 Ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς, ἵνα σιω-
πήσωσιν. Οἱ δὲ μεῖζον ἔκραζον, λέγοντες·
32 Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὸς Δαυΐδ. Καὶ
στὰς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς, καὶ εἶπε·
33 Τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν; Λέγουσιν αὐτῷ·
Κύριε, ἵνα ἀνοιχθῶσιν ἡμῶν οἱ ὀφθαλμοί.

ܒܡܠܟܘܬܟ. *ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ 22
ܐܢܬܘܢ ܡܢܐ ܫܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܡܫܬܐ ܟܣܐ ܕܐܢܐ ܥܬܝܕ ܐܢܐ ܠܡܫܬܐ. ܐܘ
ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܐܢܐ ܥܡܕ ܐܢܐ ܠܡܥܡܕ. ܐܡܪܝܢ
ܠܗ ܡܫܟܚܝܢܢ. *ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܣܝ ܬܫܬܘܢ. 23
ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܐܢܐ ܥܡܕ ܐܢܐ ܬܥܡܕܘܢ. ܕܬܬܒܘܢ
ܕܝܢ ܡܢ ܝܡܝܢܝ ܘܡܢ ܣܡܠܝ. ܠܐ ܗܘܬ ܕܝܠܝ
ܠܡܬܠ. ܐܠܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܛܝܒ ܠܗܘܢ ܡܢ ܐܒܝ. *ܟܕ 24
ܕܝܢ ܫܡܥܘ ܥܣܪܐ. ܐܬܚܡܬܘ ܥܠ ܬܪܝܗܘܢ
ܐܚܐ. *ܘܩܪܐ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܝܕܥܝܢ 25
ܐܢܬܘܢ ܕܪܝܫܝܗܘܢ ܕܥܡܡܐ ܡܪܝܗܘܢ ܐܢܘܢ.
ܘܪܘܪܒܢܝܗܘܢ ܫܠܝܛܝܢ ܥܠܝܗܘܢ. *ܠܐ ܗܟܢܐ 26
ܢܗܘܐ ܒܝܢܬܟܘܢ. ܐܠܐ ܡܢ ܕܨܒܐ ܒܟܘܢ ܕܢܗܘܐ
ܪܒܐ. ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܡܫܡܫܢܐ. *ܘܡܢ ܕܨܒܐ 27
ܒܟܘܢ ܕܢܗܘܐ ܩܕܡܝܐ. ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܥܒܕܐ.
*ܐܝܟܢܐ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܠܐ ܐܬܐ ܕܢܫܬܡܫ. ܐܠܐ 28
ܕܢܫܡܫ. ܘܢܬܠ ܢܦܫܗ ܦܘܪܩܢܐ ܚܠܦ ܣܓܝܐܐ.
*ܘܟܕ ܢܦܩ ܝܫܘܥ ܡܢ ܐܝܪܝܚܘ. ܐܬܐ ܒܬܪܗ 29
ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ. *ܘܗܐ ܤܡܝܐ ܬܪܝܢ ܝܬܒܝܢ ܗܘܘ 30
ܥܠ ܝܕ ܐܘܪܚܐ. ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܕܝܫܘܥ ܥܒܪ.
ܩܥܘ ܘܐܡܪܝܢ. ܐܬܪܚܡ ܥܠܝܢ ܡܪܢ ܒܪܗ
ܕܕܘܝܕ. *ܟܢܫܐ ܕܝܢ ܟܐܐ ܗܘܐ ܒܗܘܢ ܕܢܫܬܩܘܢ. 31
ܘܗܢܘܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܐܪܝܡܘ ܩܠܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ.
ܡܪܢ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝܢ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. *ܘܩܡ ܝܫܘܥ 32
ܘܩܪܐ ܐܢܘܢ. ܘܐܡܪ. ܡܢܐ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܥܒܕ
ܠܟܘܢ. *ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܪܢ ܕܢܬܦܬܚܢ ܥܝܢܝܢ. 33

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XX.

22 in regno tuo. Respondens autem Jesus, dixit: Nescitis
quid petatis. Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus
23 sum? Dicunt ei: Possumus. Ait illis: Calicem quidem
meum bibetis: sedere autem ad dextram meam vel si-
nistram non est meum dare vobis, sed quibus paratum est
24 a Patre meo. Et audientes decem, indignati sunt de
25 duobus fratribus. Jesus autem vocavit eos ad se, et ait:
Scitis quia principes Gentium dominantur eorum: et qui
26 majores sunt, potestatem exercent in eos. Non ita erit
inter vos: sed quicumque voluerit inter vos major fieri,
27 sit vester minister: et qui voluerit inter vos primus
esse, erit vester servus. sicut Filius hominis non venit 28
ministrari, sed ministrare, et dare animam suam, re-
demptionem pro multis.
Et egredientibus illis ab Jericho, secuta est eum 29
turba multa. Et ecce duo cæci sedentes secus viam, 30
audierunt, quia Jesus transiret: et clamaverunt, dicen-
tes: Domine, miserere nostri, fili David. Turba autem 31
increpabat eos ut tacerent. At illi magis clamabant,
dicentes: Domine, miserere nostri, fili David. Et stetit 32
Jesus, et vocavit eos, et ait: Quid vultis ut faciam vo-
bis? Dicunt illi: Domine, ut aperiantur oculi nostri. 33

34 Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἥψατο τῶν
ὀφθαλμῶν αὐτῶν· καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν
¹[αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί]· καὶ ἠκολούθησαν
αὐτῷ.

ΚΕΦ. κα'.

Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ
ἦλθον εἰς Βηθφαγὴ πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν,
2 τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μαθητὰς, λέ-
γων αὐτοῖς· Πορεύθητε εἰς τὴν κώμην τὴν
ἀπέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εὑρήσετε ὄνον
δεδεμένην, καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς· λύσαντες
3 ἀγάγετέ μοι. Καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ τι,
ἐρεῖτε, ὅτι ὁ Κύριος αὐτῶν χρείαν ἔχει·
4 εὐθέως δὲ ¹ἀποστέλλει αὐτούς. (Τοῦτο δὲ
¹[ὅλον] γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ
5 τοῦ προφήτου, λέγοντος· " Εἴπατε τῇ θυ-
γατρὶ Σιών· Ἰδοὺ, ὁ βασιλεύς σου ἔρχεταί
σοι, πραῢς, καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον, καὶ πῶ-
6 λον υἱὸν ὑποζυγίου.") Πορευθέντες δὲ οἱ
μαθηταὶ, καὶ ποιήσαντες καθὼς προσέταξεν
7 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν
πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω αὐτῶν τὰ ἱμάτια
8 αὐτῶν· καὶ ¹ἐπεκάθισαν ἐπάνω αὐτῶν. Ὁ
δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ
ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ· ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλά-
δους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ ἐστρώννυον ἐν τῇ
9 ὁδῷ. Οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες καὶ οἱ
ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγοντες· Ὡσαννὰ
τῷ υἱῷ Δαυΐδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος
ἐν ὀνόματι Κυρίου· ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίσ-
10 τοις. Καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱερο-
σόλυμα, ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις, λέγουσα·
11 Τίς ἐστιν οὗτος; Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον· Οὗ-
τός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ προφήτης, ὁ ἀπὸ Ναζαρὲτ

ܘܐܬܪܚܡ ܥܠܝܗܘܢ ܘܩܪܒ ܠܥܝܢܝܗܘܢ. ܘܡܢ 34
ܫܥܬܗ ܐܬܦܬܚ ܥܝܢܝܗܘܢ ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܟܐ ܀

ܘܟܕ ܩܪܒ ܠܐܘܪܫܠܡ: ܘܐܬܐ ܠܒܝܬ ܦܓܐ.
ܥܠ ܓܢܒ ܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ: ܗܝܕܝܢ ܫܕܪ ܝܫܘܥ ܬܪܝܢ ܡܢ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܠܩܪܝܬܐ 2
ܗܕܐ ܕܠܘܩܒܠܟܘܢ. ܘܡܚܕܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܡܚܡܪܐ ܕܐܣܝܪܐ ܘܥܝܠܐ ܥܡܗ. ܫܪܘ ܐܝܬܘ ܠܝ.
ܘܐܢ ܐܢܫ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܡܕܡ: ܐܡܪܘ ܠܗ 3
ܕܠܡܪܢ ܡܬܒܥܝܢ. ܘܡܚܕܐ ܡܫܕܪ ܠܗܘܢ ܠܟܐ.
ܗܕܐ ܕܝܢ ܟܠܗ ܗܘܬ: ܕܢܬܡܠܐ ܡܕܡ 4
ܕܐܬܐܡܪ ܒܝܕ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ: ܐܡܪܘ ܠܒܪܬ ܨܗܝܘܢ 5
ܗܐ ܡܠܟܟܝ. ܐܬܐ ܠܟܝ. ܡܟܝܟ ܘܪܟܝܒ ܥܠ
ܚܡܪܐ ܘܥܠ ܥܝܠܐ ܒܪ ܐܬܢܐ. ܘܐܙܠܘ ܬܠܡܝܕܐ: 6
ܘܥܒܕܘ ܐܝܟܢܐ ܕܦܩܕ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܘܐܝܬܝܘ 7
ܠܡܚܡܪܐ ܘܠܥܝܠܐ. ܘܣܡܘ ܥܠ ܥܝܠܐ ܢܚܬܝܗܘܢ:
ܘܪܟܒ ܥܠܘܗܝ ܝܫܘܥ. ܘܣܘܓܐܐ ܕܟܢܫܐ 8
ܡܫܘܝܢ ܗܘܘ ܡܐܢܝܗܘܢ ܒܐܘܪܚܐ.
ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܦܣܩܝܢ ܗܘܘ ܣܘܟܐ ܡܢ ܐܝܠܢܐ
ܘܪܡܝܢ ܒܐܘܪܚܐ. ܟܢܫܐ ܕܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܙܠܝܢ 9
ܗܘܘ ܩܕܡܘܗܝ ܘܐܬܝܢ ܒܬܪܗ ܩܥܝܢ ܗܘܘ
ܘܐܡܪܝܢ. ܐܘܫܥܢܐ ܠܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. ܒܪܝܟ ܗܘ
ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܐܘܫܥܢܐ ܒܡܪܘܡܐ.
ܘܟܕ ܥܠ ܠܐܘܪܫܠܡ: ܐܬܬܙܝܥܬ ܟܠܗ ܡܕܝܢܬܐ. 10
ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܡܢܘ ܗܢܐ: ܟܢܫܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ 11
ܗܘܘ: ܗܢܘ ܝܫܘܥ ܢܒܝܐ ܕܡܢ ܢܨܪܬ ܕܓܠܝܠܐ.

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XX. XXI.

34 Misertus autem eorum Jesus, tetigit oculos eorum.
Et confestim viderunt, et secuti sunt eum.

CAP. XXI.

Et cùm appropinquassent Ierosolymis, et venissent
Bethphage ad Montem Oliveti; tunc Jesus misit duos
2 discipulos, dicens eis: Ite in castellum, quod contra vos
est, et statim invenietis asinam alligatam, et pullum cum
3 ea: solvite, et adducite mihi: et si quis vobis aliquid
dixerit, dicite quia Dominus his opus habet: et confes-
4 tim dimittet eos. Hoc autem totum factum est, ut ad-
impleretur quod dictum est per Prophetam, dicentem:
5 Dicite filiæ Sion: Ecce rex tuus venit tibi mansuetus,
sedens super asinam, et pullum filium subjugalis. Eun- 6
tes autem discipuli fecerunt sicut præcepit illis Jesus.
Et adduxerunt asinam, et pullum: et imposuerunt super 7
eos vestimenta sua, et eum desuper sedere fecerunt.
Plurima autem turba straverunt vestimenta sua in via: 8
alii autem cædebant ramos de arboribus, et sternebant
in via: turbæ autem, quæ præcedebant, et quæ seque- 9
bantur, clamabant, dicentes: Hosanna filio David: be-
nedictus, qui venit in nomine Domini: hosanna in altissi-
mis. Et cùm intrasset Ierosolymam, commota est uni- 10
versa civitas, dicens: Quis est hic? Populi autem dice- 11
bant: Hic est Jesus propheta a Nazareth Galilææ.

12 τῆς Γαλιλαίας. Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς
τὸ ἱερὸν [τοῦ Θεοῦ], καὶ ἐξέβαλε πάντας
τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ,
καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν κατέ-
στρεψε, καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων
13 τὰς περιστεράς· καὶ λέγει αὐτοῖς· Γέγραπ-
Is. lvi. 7. Jer. vii. 11. ται· "Ὁ οἶκός μου, οἶκος προσευχῆς κλη-
θήσεται· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον
14 λῃστῶν." Καὶ προσῆλθον αὐτῷ τυφλοὶ
καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐ-
15 τούς. Ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ-
ματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησε, καὶ τοὺς
παῖδας κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ λέγοντας·
Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυῒδ· ἠγανάκτησαν,
16 καὶ εἶπον αὐτῷ· Ἀκούεις τί οὗτοι λέγου-
σιν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Ναί· οὐ-
Ps. viii. 3. δέποτε ἀνέγνωτε· "Ὅτι ἐκ στόματος νη-
πίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον;"
17 Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς, ἐξῆλθεν ἔξω τῆς
πόλεως εἰς Βηθανίαν, καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ.
18 Πρωΐας δὲ ἐπανάγων εἰς τὴν πόλιν, ἐπεί-
19 νασε. Καὶ ἰδὼν συκῆν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ,
ἦλθεν ἐπ' αὐτὴν, καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐν αὐτῇ, εἰ
μὴ φύλλα μόνον· καὶ λέγει αὐτῇ· Μη-
κέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα.
20 Καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκῆ. Καὶ
ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν, λέγοντες·
21 Πῶς παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκῆ. Ἀπο-
κριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν, καὶ μὴ δια-
κριθῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε,
ἀλλὰ κἂν τῷ ὄρει τούτῳ εἴπητε· Ἄρθητι,
καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν· γενήσεται.
22 Καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ,
πιστεύοντες, λήψεσθε.

*ܘܥܠ ܝܫܘܥ ܠܗܝܟܠܐ ܕܐܠܗܐ: ܘܐܦܩ 12
ܠܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܙܒܢܝܢ ܘܡܙܒܢܝܢ ܒܗܝܟܠܐ.
ܘܦܬܘܪܐ ܕܡܥܪܦܢܐ. ܘܟܘܪܣܘܬܐ ܕܗܢܘܢ
ܕܡܙܒܢܝܢ ܝܘܢܐ. ܗܦܟ. *ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܬܝܒ ܗܘ 13
ܕܒܝܬܝ ܒܝܬ ܨܠܘܬܐ ܢܬܩܪܐ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ
ܥܒܕܬܘܢܝܗܝ ܡܥܪܬܐ ܕܠܣܛܝܐ. *ܘܩܪܒܘ ܠܗ 14
ܒܗܝܟܠܐ ܣܡܝܐ ܘܚܓܝܪܐ ܘܐܣܝ ܐܢܘܢ. *ܟܕ 15
ܚܙܘ ܕܝܢ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ ܕܘܡܪܬܐ ܕܥܒܕ:
ܘܛܠܝܐ ܕܩܥܝܢ ܒܗܝܟܠܐ ܘܐܡܪܝܢ: ܐܘܫܥܢܐ
ܠܒܪܗ ܕܕܘܝܕ: ܐܬܒܐܫ ܠܗܘܢ. *ܘܐܡܪܘ ܠܗ. 16
ܫܡܥ ܐܢܬ ܡܢܐ ܐܡܪܝܢ ܗܠܝܢ: ܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ ܐܝܢ. ܡܡܬܘܡ ܠܐ ܩܪܝܬܘܢ: ܕܡܢ ܦܘܡܐ
ܕܛܠܝܐ ܘܕܝܠܩܝ ܬܕܝܐ ܬܩܢܬ ܬܫܒܘܚܬܐ ܀ *ܘܫܒܩ 17
ܐܢܘܢ: ܘܢܦܩ ܠܗ ܠܒܪ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܠܒܝܬ
ܥܢܝܐ ܘܒܬ ܬܡܢ.
*ܒܨܦܪܐ ܕܝܢ ܟܕ ܗܦܟ ܠܡܕܝܢܬܐ ܟܦܢ. 18
*ܘܚܙܐ ܬܐܬܐ ܚܕܐ ܥܠ ܐܘܪܚܐ. ܘܐܬܐ ܠܘܬܗ ܘܠܐ 19
ܐܫܟܚ ܒܗ ܡܕܡ. ܐܠܐ ܐܢ ܛܪܦܐ ܒܠܚܘܕ.
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܠܐ ܬܗܘܐ ܒܟ ܬܘܒ ܦܐܪܐ
ܠܥܠܡ. ܘܡܚܕܐ ܝܒܫܬ ܬܐܬܐ ܗܝ. *ܘܚܙܘ 20
ܬܠܡܝܕܐ ܘܐܬܕܡܪܘ: ܘܐܡܪܝܢ ܐܝܟܢܐ ܡܚܕܐ
ܝܒܫܬ ܬܐܬܐ. *ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. 21
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܐܢ ܬܗܘܐ ܒܟܘܢ
ܗܝܡܢܘܬܐ ܘܠܐ ܬܬܦܠܓܘܢ. ܠܐ ܗܘܐ ܕܬܬܐ
ܒܠܚܘܕ ܬܥܒܕܘܢ. ܐܠܐ ܐܦ ܠܛܘܪܐ ܗܢܐ ܬܐܡܪܘܢ
ܕܐܫܬܩܠ ܘܦܠ ܒܝܡܐ ܘܢܗܘܐ. *ܘܟܠ ܡܕܡ 22
ܕܬܫܐܠܘܢ ܒܨܠܘܬܐ ܘܬܗܝܡܢܘܢ ܬܣܒܘܢ ܀

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XXI.

12 Et intravit Jesus in templum Dei, et ejiciebat omnes ven-
dentes et ementes in templo, et mensas numulariorum
13 et cathedras vendentium columbas evertit: et dicit eis:
Scriptum est: Domus mea domus orationis vocabitur:
14 vos autem fecistis illam speluncam latronum. Et accesse-
runt ad eum cæci et claudi in templo: et sanavit eos.
15 Videntes autem principes sacerdotum et Scribæ mirabi-
lia quæ fecit, et pueros clamantes in templo, et dicentes:
16 Hosanna filio David: indignati sunt, et dixerunt ei:
Audis quid isti dicunt? Jesus autem dixit eis: Utique:
numquam legistis: Quia ex ore infantium et lactentium
17 perfecisti laudem? Et relictis illis, abiit foras extra
civitatem, in Bethaniam: ibique mansit.
Mane autem revertens in civitatem, esuriit. Et videns 18, 19
fici arborem unam secus viam, venit ad eam: et nihil in-
venit in ea nisi folia tantùm, et ait illi: Numquam ex
te fructus nascatur in sempiternum. Et arefacta est con-
tinuò ficulnea. Et videntes discipuli, mirati sunt, dicen- 20
tes: Quomodo continuò aruit? Respondens autem Jesus, 21
ait eis: Amen dico vobis, si habueritis fidem, et non hæ-
sitaveritis, non solùm de ficulnea facietis, sed et si mon-
ti huic dixeritis, Tolle, et jacta te in mare, fiet. Et 22
omnia quæcumque petieritis in oratione credentes, ac-
cipietis.

23 Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ ἱερὸν, προσῆλθον
αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσ-
βύτεροι τοῦ λαοῦ, λέγοντες· Ἐν ποίᾳ ἐξου-
σίᾳ ταῦτα ποιεῖς; καὶ τίς σοι ἔδωκε τὴν
24 ἐξουσίαν ταύτην; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτοῖς· Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον
ἕνα· ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι, κἀγὼ ὑμῖν ἐρῶ, ἐν
25 ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ· Τὸ βάπτισμα
Ἰωάννου πόθεν ἦν; ἐξ οὐρανοῦ, ἢ ἐξ ἀνθρώ-
πων; Οἱ δὲ διελογίζοντο παρ' ἑαυτοῖς, λέ-
γοντες· Ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ· ἐρεῖ ἡμῖν·
26 Διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; Ἐὰν δὲ
εἴπωμεν, ἐξ ἀνθρώπων· φοβούμεθα τὸν ὄχλον·
πάντες γὰρ ἔχουσι τὸν Ἰωάννην ὡς προφήτην.
27 Καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπον· Οὐκ οἴ-
δαμεν. Ἔφη αὐτοῖς καὶ αὐτός· Οὐδὲ ἐγὼ
λέγω ὑμῖν, ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.
28 Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; Ἄνθρωπος εἶχε τέκνα
δύο, καὶ προσελθὼν τῷ πρώτῳ, εἶπε· Τέκνον,
ὕπαγε, σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνί
29 [1][μου]. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Οὐ θέλω·
30 ὕστερον δὲ μεταμεληθεὶς, ἀπῆλθε. Καὶ
προσελθὼν τῷ [1]ἑτέρῳ, εἶπεν ὡσαύτως. Ὁ δὲ
ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἐγὼ, κύριε· καὶ οὐκ
31 ἀπῆλθε. Τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησε τὸ θέλημα
τοῦ πατρός; Λέγουσιν αὐτῷ· Ὁ πρῶτος.
Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν
32 ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Ἦλθε
γὰρ πρὸς ὑμᾶς Ἰωάννης ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης,
καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· οἱ δὲ τελῶναι
καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ

܀ܘܟܕ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܗܝܟܠܐ: ܩܪܒܘ ܠܗ ܪܒܝ ܟܗܢܐ 23
ܘܩܫܝܫܐ ܕܥܡܐ ܟܕ ܡܠܦ ܗܘܐ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ.
ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܬ. ܘܡܢܘ ܝܗܒ
ܠܟ ܫܘܠܛܢܐ ܗܢܐ. ܀ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. 24
ܐܫܐܠܟܘܢ ܐܦ ܐܢܐ ܡܠܬܐ ܚܕܐ. ܘܐܢ ܬܐܡܪܘܢ
ܠܝ ܐܦ ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ
ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ. ܀ܡܥܡܘܕܝܬܗ ܕܝܘܚܢܢ ܡܢ 25
ܐܝܟܐ ܐܝܬܝܗ. ܡܢ ܫܡܝܐ ܗܝ ܐܘ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ.
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܒܢܦܫܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ.
ܕܐܢ ܢܐܡܪ ܡܢ ܫܡܝܐ. ܐܡܪ ܠܢ ܘܠܡܢܐ ܠܐ
ܗܝܡܢܬܘܢܝܗܝ. ܀ܘܕܐܢ ܢܐܡܪ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ. ܕܚܠܝܢ 26
ܡܢ ܥܡܐ. ܕܟܠܗܘܢ ܐܝܟ ܢܒܝܐ ܐܚܝܕܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ ܠܝܘܚܢܢ. ܀ܘܥܢܘ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܠܐ 27
ܝܕܥܝܢܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܦ ܠܐ ܐܢܐ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ ܀
܀ܡܢܐ ܕܝܢ ܡܬܚܙܐ ܠܟܘܢ. ܓܒܪܐ ܚܕ ܐܝܬ ܗܘܐ 28
ܠܗ ܬܪܝܢ ܒܢܝܢ. ܘܩܪܒ ܠܘܬ ܩܕܡܝܐ ܘܐܡܪ
ܠܗ ܒܪܝ ܙܠ ܝܘܡܢܐ ܦܠܘܚ ܒܟܪܡܐ. ܀ܗܘ 29
ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ. ܒܚܪܬܐ ܕܝܢ ܐܬܬܘܝ
ܘܐܙܠ. ܀ܘܩܪܒ ܠܘܬ ܐܚܪܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ 30
ܗܟܘܬ. ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܐܢܐ ܡܪܝ. ܘܠܐ ܐܙܠ.
܀ܡܢܘ ܡܢ ܗܠܝܢ ܬܪܝܗܘܢ ܥܒܕ ܨܒܝܢܗ ܕܐܒܘܗܝ. 31
ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܗܘ ܩܕܡܝܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܡܟܣܐ ܘܙܢܝܬܐ ܩܕܡܝܢ
ܠܟܘܢ ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܀ܐܬܐ ܓܝܪ ܠܘܬܟܘܢ 32
ܝܘܚܢܢ ܒܐܘܪܚܐ ܕܟܐܢܘܬܐ: ܘܠܐ ܗܝܡܢܬܘܢܝܗܝ.
ܡܟܣܐ ܕܝܢ ܘܙܢܝܬܐ ܗܝܡܢܘܗܝ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XXI.

23 Et cùm venisset in templum, accesserunt ad eum
docentem, principes sacerdotum, et seniores populi, di-
centes: In qua potestate hæc facis? Et quis tibi dedit
24 hanc potestatem? Respondens Jesus dixit eis: Inter-
rogabo vos et ego unum sermonem: quem si dixeritis
mihi, et ego vobis dicam in qua potestate hæc facio.
25 Baptismus Joannis unde erat? e cœlo, an ex homini-
26 bus? At illi cogitabant inter se, dicentes: Si dixerimus,
e cœlo, dicet nobis: Quare ergo non credidistis illi?
Si autem dixerimus, ex hominibus, timemus turbam.
27 omnes enim habebant Joannem sicut prophetam. Et
respondentes Jesu, dixerunt: Nescimus. Ait illis et
ipse: Nec ego dico vobis in qua potestate hæc facio.
Quid autem vobis videtur? Homo quidam habebat 28
duos filios; et accedens ad primum, dixit: Fili, vade
hodie, operare in vinea mea. Ille autem respondens, 29
ait: Nolo. Postea autem, pœnitentia motus, abiit. Ac- 30
cedens autem ad alterum, dixit similiter. At ille re-
spondens, ait: Eo, domine; et non ivit. Quis ex duobus 31
fecit voluntatem patris? Dicunt ei: Primus. Dicit
illis Jesus: Amen dico vobis, quia publicani et mere-
trices præcedent vos in regnum Dei. Venit enim ad 32
vos Joannes in via justitiæ, et non credidistis ei: pub-
licani autem et meretrices crediderunt ei: vos autem

ἰδόντες οὐ μετεμελήθητε ὕστερον, τοῦ πι-
33 στεῦσαι αὐτῷ. Ἄλλην παραβολὴν ἀκού-
σατε. Ἄνθρωπός [τις] ἦν οἰκοδεσπότης,
ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ φραγμὸν
αὐτῷ περιέθηκε, καὶ ὤρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν,
καὶ ᾠκοδόμησε πύργον· καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν
34 γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. Ὅτε δὲ ἤγ-
γισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς
δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς, λαβεῖν
35 τοὺς καρποὺς αὐτοῦ· καὶ λαβόντες οἱ γεωρ-
γοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν
36 δὲ ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. Πάλιν
ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, πλείονας τῶν
πρώτων· καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως.
37 Ὕστερον δὲ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν
αὐτοῦ, λέγων· Ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου.
38 Οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱὸν, εἶπον ἐν ἑαυ-
τοῖς· Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε,
ἀποκτείνωμεν αὐτὸν, καὶ κατάσχωμεν τὴν
39 κληρονομίαν αὐτοῦ. Καὶ λαβόντες αὐτὸν,
ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, καὶ ἀπέκτει-
40 ναν. Ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπε-
λῶνος, τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις;
41 Λέγουσιν αὐτῷ· Κακοὺς κακῶς ἀπολέσει
αὐτούς· καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλ-
λοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ
42 τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. Λέγει
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν
Ps. cxviii. 22. ταῖς γραφαῖς· "Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν
οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφα-
λὴν γωνίας· παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη,
καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;"
43 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀρθήσεται ἀφ'
(Jer. ii. 21.) ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ δοθή-
σεται ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς.
Is. viii. 14, sq. conf. Zach. xii. 3. Dan. ii. 34, 35, 44, sq. 44 Καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον, συνθλασ-
θήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν.

ܐܦ ܠܐ ܟܕ ܚܙܝܬܘܢ ܐܬܬܘܝܬܘܢ ܒܚܪܬܐ ܕܬܗܝܡܢܘܢ
ܒܗ ܀ *ܫܡܥܘ ܡܬܠܐ ܐܚܪܢܐ. ܓܒܪܐ ܚܕ ܐܝܬ 33
ܗܘܐ ܡܪܐ ܒܝܬܐ. ܘܢܨܒ ܟܪܡܐ. ܘܐܚܕܗ ܣܝܓܐ.
ܘܚܦܪ ܒܗ ܡܥܨܪܬܐ. ܘܒܢܐ ܒܗ ܡܓܕܠܐ.
ܘܐܘܚܕܗ ܠܦܠܚܐ. ܘܐܙܠ. *ܟܕ ܕܝܢ ܡܛܐ 34
ܙܒܢܐ ܕܦܐܪܐ: ܫܕܪ ܠܥܒܕܘܗܝ ܠܘܬ ܦܠܚܐ:
ܕܢܫܕܪܘܢ ܠܗ ܡܢ ܦܐܪܐ ܕܟܪܡܗ. *ܘܐܚܕܘ 35
ܦܠܚܐ ܠܥܒܕܘܗܝ: ܘܐܝܬ ܕܡܚܐܘܗܝ
ܘܐܝܬ ܕܪܓܡܘܗܝ: ܘܐܝܬ ܕܩܛܠܘܗܝ. *ܘܬܘܒ 36
ܫܕܪ ܥܒܕܐ ܐܚܪܢܐ ܕܣܓܝܐܝܢ ܡܢ ܩܕܡܝܐ.
ܘܗܟܘܬ ܥܒܕܘ ܠܗܘܢ. *ܐܚܪܝܬ ܕܝܢ ܫܕܪ 37
ܠܘܬܗܘܢ ܠܒܪܗ. ܟܕ ܐܡܪ: ܕܠܡܐ ܢܒܗܬܘܢ
ܡܢ ܒܪܝ. *ܦܠܚܐ ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܠܒܪܐ 38
ܐܡܪܘ ܒܢܦܫܗܘܢ. ܗܢܘ ܝܪܬܐ ܬܘ ܢܩܛܠܝܘܗܝ
ܘܢܗܘܐ ܕܝܠܢ ܝܪܬܘܬܗ. *ܘܐܚܕܘܗܝ ܐܦܩܘܗܝ ܠܒܪ 39
ܡܢ ܟܪܡܐ ܘܩܛܠܘܗܝ. *ܡܐ ܕܐܬܐ ܗܟܝܠ 40
ܡܪܗ ܕܟܪܡܐ: ܡܢܐ ܢܥܒܕ ܠܦܠܚܐ ܗܢܘܢ
*ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܕܒܝܫܐ ܒܝܫܐܝܬ ܢܘܒܕ ܐܢܘܢ. ܘܟܪܡܐ 41
ܢܘܚܕ ܠܦܠܚܐ ܐܚܪܢܐ: ܐܝܠܝܢ ܕܢܬܠܘܢ ܠܗ ܦܐܪܐ
ܒܙܒܢܝܗܘܢ. *ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܠܐ ܡܡܬܘܡ ܩܪܝܬܘܢ 42
ܒܟܬܒܐ. ܕܟܐܦܐ: ܕܐܣܠܝܘ ܒܢܝܐ. ܗܝ
ܗܘܬ ܠܪܫܐ ܕܙܘܝܬܐ: ܡܢ ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܗܘܬ
ܗܕܐ: ܘܐܝܬܝܗ ܕܬܕܡܘܪܬܐ ܒܥܝܢܝܢ. *ܡܛܠ 43
ܗܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܬܫܬܩܠ ܡܢܟܘܢ
ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ: ܘܬܬܝܗܒ ܠܥܡܐ ܕܥܒܕ
ܦܐܪܐ. *ܘܡܢ ܕܢܦܠ ܥܠ ܟܐܦܐ ܗܕܐ ܢܬܪܥܥ. 44
ܘܟܠ ܡܢ ܕܗܝ ܬܦܠ ܥܠܘܗܝ ܬܕܪܝܘܗܝ ܀

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XXI.

videntes nec pœnitentiam habuistis postea, ut crederetis
33 ei. Aliam parabolam audite: Homo erat paterfamilias,
qui plantavit vineam, et sepem circumdedit ei; et fodit
in ea torcular, et ædificavit turrim, et locavit eam agri-
34 colis, et peregrè profectus est. Cùm autem tempus fruc-
tuum appropinquasset, misit servos suos ad agricolas, ut
35 acciperent fructus ejus. Et agricolæ, apprehensis servis
ejus, alium ceciderunt, alium occiderunt, alium verò lapi-
36 daverunt. Iterum misit alios servos plures prioribus, et
37 fecerunt illis similiter. Novissimè autem misit ad eos
38 filium suum, dicens: Verebuntur filium meum. Agricolæ
autem videntes filium, dixerunt intra se: Hic est hæres,

venite, occidamus eum, et habebimus hæreditatem ejus.
Et apprehensum eum ejecerunt extra vineam, et occide- 39
runt. Cùm ergo venerit dominus vineæ, quid faciet agri- 40
colis illis? Aiunt illi: Malos malè perdet: et vineam 41
suam locabit aliis agricolis, qui reddant ei fructum tempo-
ribus suis. Dicit illis Jesus: Numquam legistis in Scrip- 42
turis: Lapidem, quem reprobaverunt ædificantes, hic
factus est in caput anguli? A Domino factum est istud,
et est mirabile in oculis nostris: ideo dico vobis, quia au- 43
feretur a vobis regnum Dei, et dabitur genti facienti
fructus ejus. Et qui ceciderit super lapidem istum, con- 44
fringetur: super quem verò ceciderit, conteret eum.

45 Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φα-
ρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ, ἔγνωσαν
46 ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει. Καὶ ζητοῦντες αὐτὸν
κρατῆσαι, ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους· ἐπειδὴ
[1] ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

ΚΕΦ. κβ'.

Και ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν
2 αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς, λέγων· Ὡμοιώθη ἡ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ,
3 ὅστις ἐποίησε γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ. Καὶ
ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ, καλέσαι
τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους· καὶ οὐκ
4 ἤθελον ἐλθεῖν. Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους
δούλους, λέγων· Εἴπατε τοῖς κεκλημένοις·
Ἰδοὺ, τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμασα· οἱ ταῦροί
μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα
5 ἕτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. Οἱ δὲ
ἀμελήσαντες, ἀπῆλθον· ὁ μὲν εἰς τὸν ἴδιον
6 ἀγρὸν, ὁ δὲ εἰς τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ. Οἱ
δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ,
7 ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. [1][Ἀκούσας] δὲ
ὁ βασιλεὺς, ὠργίσθη· καὶ πέμψας τὰ
στρατεύματα αὐτοῦ, ἀπώλεσε τοὺς φονεῖς
8 ἐκείνους, καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησε. Τότε
λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ· Ὁ μὲν γάμος
ἕτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν
9 ἄξιοι. Πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους
τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἂν εὕρητε, καλέσατε
10 εἰς τοὺς γάμους. Καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι
ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς, συνήγαγον πάντας
ὅσους εὗρον, πονηρούς τε καὶ ἀγαθούς· καὶ
11 ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμένων. Εἰσελθὼν
δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμέ-
νους, εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον
12 ἔνδυμα γάμου· καὶ λέγει αὐτῷ· Ἑταῖρε,
πῶς εἰσῆλθες ὧδε, μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου;

45 ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܡܬܠܘ̈ܗܝ:
46 ܝܕܥܘ ܕܥܠܝܗܘܢ ܐܡܪ. ܘܒܥܘ ܠܡܐܚܕܗ
ܘܕܚܠܘ ܡܢ ܟܢܫܐ ܡܛܠ ܕܐܝܟ ܕܠܢܒܝܐ
ܐܚܝܕܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܟܒ ܀

ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܬܘܒ ܒܡܬܠܐ ܘܐܡܪ. ܐܬܕܡܝܬ 2
ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ: ܠܓܒܪܐ ܡܠܟܐ ܕܥܒܕ
ܡܫܬܘܬܐ ܠܒܪܗ. ܘܫܕܪ ܠܥܒܕܘܗܝ ܕܢܩܪܘܢ 3
ܠܩܪ̈ܝܐ ܠܡܫܬܘܬܐ: ܘܠܐ ܨܒܘ ܠܡܐܬܐ:
ܘܬܘܒ ܫܕܪ ܥܒ̈ܕܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܘܐܡܪ. ܐܡܪܘ 4
ܠܩܪ̈ܝܐ: ܕܗܐ ܫܪܘܬܝ ܡܛܝܒܐ. ܘܬܘܪ̈ܝ
ܘܦܛܡ̈ܝ ܢܟܝܤܝܢ. ܘܟܠ ܡܕܡ ܡܛܝܒ.
ܬܘ ܠܡܫܬܘܬܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܒܣܘ ܘܐܙܠܘ. 5
ܐܝܬ ܕܠܩܪܝܬܗ ܘܐܝܬ ܕܠܬܐܓܘܪܬܗ. ܫܪܟܐ ܕܝܢ 6
ܐܚܕܘ ܠܥܒܕܘܗܝ: ܘܨܥܪܘ ܘܩܛܠܘ. ܟܕ 7
ܫܡܥ ܕܝܢ ܡܠܟܐ ܪܓܙ. ܘܫܕܪ ܚܝܠܘܬܗ
ܐܘܒܕ ܠܩܛܘ̈ܠܐ ܗܢܘܢ: ܘܠܡܕܝܢܬܗܘܢ ܐܘܩܕ.
ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܥܒܕܘܗܝ. ܡܫܬܘܬܐ ܡܛܝܒܐ. 8
ܘܗܢܘܢ ܕܩܪܝܢ ܗܘܘ ܠܐ ܫܘܝܢ ܗܘܘ. ܙܠܘ 9
ܗܟܝܠ ܠܪ̈ܫܝ ܐܘܪ̈ܚܬܐ: ܘܟܠ ܡܢ
ܕܬܫܟܚܘܢ ܩܪܘ ܠܡܫܬܘܬܐ. ܘܢܦܩܘ 10
ܥܒ̈ܕܐ ܗܢܘܢ ܠܐܘܪ̈ܚܬܐ ܘܟܢܫܘ ܟܠ ܕܐܫܟܚܘ
ܒܝ̈ܫܐ ܘܛܒ̈ܐ. ܘܐܬܡܠܝ ܒܝܬ ܡܫܬܘܬܐ
ܤܡܝ̈ܟܐ. ܘܥܠ ܡܠܟܐ ܕܢܚܙܐ ܤܡܝ̈ܟܐ ܘܚܙܐ 11
ܬܡܢ ܓܒܪܐ ܕܠܐ ܠܒܝܫ ܠܒܘ̈ܫܐ ܕܡܫܬܘܬܐ.
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܚܒܪܝ ܐܝܟܢܐ ܥܠܬ ܠܗܪܟܐ: ܟܕ 12
ܠܒܘ̈ܫܐ ܕܡܫܬܘܬܐ ܠܝܬ ܠܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܫܬܬܩ.

45 Et cùm audissent principes sacerdotum et Pharisæi
46 parabolas ejus, cognoverunt quòd de ipsis diceret. Et
quærentes eum tenere, timuerunt turbas: quoniam si-
cut prophetam eum habebant.

CAP. XXII.

Et respondens Jesus, dixit iterum in parabolis eis, di-
2 cens: Simile factum est regnum cœlorum homini regi,
3 qui fecit nuptias filio suo. Et misit servos suos vocare
4 invitatos ad nuptias, et nolebant venire. Iterum misit
alios servos, dicens: Dicite invitatis: Ecce prandium
meum paravi, tauri mei, et altilia occisa sunt, et omnia
5 parata: venite ad nuptias. Illi autem neglexerunt: et
abierunt, alius in villam suam, alius verò ad negotiatio-
nem suam: reliqui verò tenuerunt servos ejus, et con- 6
tumeliis affectos occiderunt. Rex autem cùm audisset, 7
iratus est: et missis exercitibus suis, perdidit homicidas
illos, et civitatem illorum succendit. Tunc ait servis 8
suis: Nuptiæ quidem paratæ sunt, sed qui invitati erant,
non fuerunt digni: ite ergo ad exitus viarum; et quos- 9
cumque inveneritis, vocate ad nuptias. Et egressi servi 10
ejus in vias, congregaverunt omnes, quos invenerunt,
malos et bonos: et impletæ sunt nuptiæ discumbentium.
Intravit autem rex ut videret discumbentes, et vidit ibi 11
hominem non vestitum veste nuptiali. Et ait illi: Amice, 12
quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem?

13 Ὁ δὲ ἐφιμώθη. Τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς
τοῖς διακόνοις· Δήσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ
χεῖρας, ἄρατε αὐτὸν, καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ
σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς
14 καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Πολλοὶ γάρ
εἰσι κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.
15 Τότε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι, συμβούλιον ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν
16 λόγῳ. Καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν, λέγοντες· Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός· οὐ
17 γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων. Εἰπὲ
οὖν ἡμῖν, τί σοὶ δοκεῖ; ἔξεστι δοῦναι κῆνσον
18 Καίσαρι, ἢ οὔ; Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν
πονηρίαν αὐτῶν, εἶπε· Τί με πειράζετε,
19 ὑποκριταί; Ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα
τοῦ κήνσου. Οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ
20 δηνάριον. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τίνος ἡ εἰκὼν
αὕτη, καὶ ἡ ἐπιγραφή; Λέγουσιν αὐτῷ·
21 Καίσαρος. Τότε λέγει αὐτοῖς· Ἀπόδοτε
οὖν τὰ Καίσαρος, Καίσαρι· καὶ τοῦ Θεοῦ,
22 τῷ Θεῷ. Καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν·
καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον.
Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον αὐτῷ
23 Σαδδουκαῖοι, οἱ λέγοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν· καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες·
24 Διδάσκαλε, Μωϋσῆς εἶπεν· "Ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἀνα-
25 στήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ." Ἦσαν
δὲ παρ' ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος γαμήσας ἐτελεύτησε· καὶ μὴ ἔχων σπέρμα, ἀφῆκε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.

Deut. xxv. 5.

* ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܡܠܟܐ ܠܡܫܡܫܢܐ. ܐܣܘܪܘ 13
ܐܝܕܘܗܝ ܘܪܓܠܘܗܝ: ܘܐܦܩܘܗܝ ܠܚܫܘܟܐ
ܒܪܝܐ. ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩ ܫܢܐ.
* ܣܓܝܐܐ ܐܢܘܢ ܓܝܪ ܩܪܝܐ ܘܙܥܘܪܝܢ ܓܒܝܐ. 14
* ܗܝܕܝܢ ܐܙܠܘ ܦܪܝܫܐ ܢܣܒܘ ܡܠܟܐ: ܐܝܟܢܐ 15
ܕܢܨܝܕܘܢܝܗܝ ܒܡܠܬܐ. * ܘܫܕܪܘ ܠܘܬܗ 16
ܬܠܡܝܕܝܗܘܢ ܥܡ ܕܒܝܬ ܗܪܘܕܣ ܘܐܡܪܝܢ
ܠܗ. ܡܠܦܢܐ: ܝܕܥܝܢܢ ܕܫܪܝܪ ܐܢܬ. ܘܐܘܪܚܗ
ܕܐܠܗܐ ܒܩܘܫܬܐ ܡܠܦ ܐܢܬ. ܘܠܐ ܡܒܛܠ
ܐܢܬ ܠܟ ܡܢ ܐܢܫ. ܠܐ ܓܝܪ ܢܣܒ ܐܢܬ ܒܐܦܐ
ܕܒܢܝܢܫܐ. * ܐܡܪ ܠܢ ܗܟܝܠ ܡܢܐ ܡܬܚܙܐ ܠܟ. 17
ܫܠܝܛ ܠܡܬܠ ܟܣܦ ܪܫܐ ܠܩܣܪ ܐܘ ܠܐ.
* ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܝܕܥ ܒܝܫܘܬܗܘܢ ܘܐܡܪ. ܡܢܐ 18
ܡܢܣܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ. * ܚܘܘܢܝ 19
ܕܝܢܪܐ ܕܟܣܦ ܪܫܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܩܪܒܘ ܠܗ
ܕܝܢܪܐ. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܕܡܢܘ ܨܠܡܐ 20
ܗܢܐ ܘܟܬܒܐ. * ܐܡܪܝܢ ܕܩܣܪ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ 21
ܗܒܘ ܗܟܝܠ ܕܩܣܪ ܠܩܣܪ ܘܕܐܠܗܐ ܠܐܠܗܐ.
* ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܐܬܕܡܪܘ ܘܫܒܩܘܗܝ ܘܐܙܠܘ ܀ 22
* ܒܗ ܒܝܘܡܐ ܩܪܒܘ ܙܕܘܩܝܐ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. 23
ܠܝܬ ܚܝܐ ܠܡܝܬܐ. ܘܫܐܠܘܗܝ. * ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. 24
ܡܠܦܢܐ. ܡܘܫܐ ܐܡܪ ܠܢ: ܕܐܢ ܐܢܫ ܢܡܘܬ ܟܕ
ܠܝܬ ܠܗ ܒܢܝܐ: ܢܣܒ ܐܚܘܗܝ ܐܢܬܬܗ ܘܢܩܝܡ
ܙܪܥܐ ܠܐܚܘܗܝ. * ܐܝܬ ܗܘܘ ܕܝܢ ܠܘܬܢ ܫܒܥܐ 25
ܐܚܐ. ܩܕܡܝܐ ܢܣܒ ܐܢܬܬܐ ܘܡܝܬ. ܘܟܕ
ܠܝܬ ܠܗ ܒܢܝܐ: ܫܒܩ ܐܢܬܬܗ ܠܐܚܘܗܝ.

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XXII.

13 At ille obmutuit. Tunc dixit rex ministris: Ligatis manibus, et pedibus ejus, mittite eum in tenebras exteriores:
14 ibi erit fletus, et stridor dentium. Multi enim sunt vocati, pauci verò electi.
15 Tunc abeuntes Pharisæi, consilium inierunt ut cape-
16 rent eum in sermone. Et mittunt ei discipulos suos cum Herodianis, dicentes: Magister, scimus quia verax es, et viam Dei in veritate doces, et non est tibi cura de
17 aliquo; non enim respicis personam hominum: dic ergo nobis quid tibi videtur, licet censum dare Cæsari, an
18 non? Cognita autem Jesus nequitia eorum, ait: Quid
19 me tentatis, hypocritæ? Ostendite mihi numisma census.
At illi obtulerunt ei denarium. Et ait illis Jesus: 20
Cujus est imago hæc, et superscriptio? Dicunt ei: 21
Cæsaris. Tunc ait illis: Reddite ergo quæ sunt Cæsaris,
Cæsari: et quæ sunt Dei, Deo. Et audientes mirati 22
sunt, et relicto eo abierunt.
In illo die accesserunt ad eum Sadducæi, qui dicunt 23
non esse resurrectionem: et interrogaverunt eum, di- 24
centes: Magister, Moyses dixit: Si quis mortuus fuerit
non habens filium, ut ducat frater ejus uxorem illius,
et suscitet semen fratri suo. Erant autem apud nos sep- 25
tem fratres: et primus, uxore ductâ, defunctus est:
et non habens semen, reliquit uxorem suam fratri suo.

26 Ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος, καὶ ὁ τρίτος,
27 ἕως τῶν ἑπτά. Ὕστερον δὲ πάντων ἀπέ-
28 θανε καὶ ἡ γυνή. Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει,
τίνος τῶν ἑπτὰ ἔσται γυνή; πάντες γὰρ
29 ἔσχον αὐτήν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτοῖς· Πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς
30 γραφὰς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ. Ἐν
γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε
ἐκγαμίζονται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι ¹[τοῦ
31 Θεοῦ] ἐν οὐρανῷ εἰσι. Περὶ δὲ τῆς ἀνα-
στάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν
32 ὑμῖν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, λέγοντος· "Ἐγώ εἰμι
Ex. iii. 6. ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ,
καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ;" Οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς,
33 Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων. Καὶ ἀκούσαν-
τες οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ
αὐτοῦ.

34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφί-
μωσε τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ
35 τὸ αὐτό· καὶ ἐπηρώτησεν εἷς ἐξ αὐτῶν νο-
36 μικὸς, πειράζων αὐτὸν, καὶ λέγων· Δι-
δάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ;
37 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ¹ἔφη αὐτῷ· "Ἀγαπήσεις
Deut. vi. 5. Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ ¹τῇ καρδίᾳ σου,
καὶ ἐν ὅλῃ ¹τῇ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ
38 διανοίᾳ σου." Αὕτη ἐστὶ ¹ἡ πρώτη καὶ με-
39 γάλη ἐντολή. Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ·
Lev. xix. 18. "Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου, ὡς σεαυτόν."
40 Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ
νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμανται.

41 Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων, ἐπηρώτη-
42 σεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Τί ὑμῖν δο-
κεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ; τίνος υἱός ἐστι;

26 * ܗܟܢܐ ܐܦ ܗܘ ܕܬܪܝܢ ܐܦ ܗܘ ܕܬܠܬܐ.
27 ܥܕܡܐ ܠܫܒܥܬܗܘܢ. * ܒܚܪܬܐ ܕܝܢ ܕܟܠܗܘܢ
28 ܡܝܬܬ ܐܦ ܗܝ ܐܢܬܬܐ. * ܒܩܝܡܬܐ ܗܟܝܠ
ܠܐܝܢܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܫܒܥܐ ܬܗܘܐ ܐܢܬܬܐ. ܟܠܗܘܢ
29 ܓܝܪ ܢܣܒܘܗ. * ܥܢܐ ܝܫܘܥ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܛܥܝܬܘܢ
ܐܢܬܘܢ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܟܬܒܐ ܘܠܐ ܚܝܠܗ
30 ܕܐܠܗܐ. * ܒܩܝܡܬܐ ܓܝܪ ܕܡܝܬܐ ܠܐ ܢܣܒܝܢ
ܢܫܐ. ܐܦܠܐ ܢܫܐ ܗܘܝܢ ܠܓܒܪܐ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܡܠܐܟܐ
31 ܕܐܠܗܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܒܫܡܝܐ. * ܥܠ ܩܝܡܬܐ ܕܝܢ
ܕܡܝܬܐ: ܠܐ ܩܪܝܬܘܢ ܡܕܡ ܕܐܬܐܡܪ ܠܟܘܢ ܡܢ
32 ܐܠܗܐ ܕܐܡܪ: * ܕܐܢܐ ܐܢܐ ܐܠܗܗ ܕܐܒܪܗܡ ܐܠܗܗ
ܕܐܝܣܚܩ ܐܠܗܗ ܕܝܥܩܘܒ: ܘܐܠܗܐ ܠܐ ܗܘܐ
33 ܕܡܝܬܐ ܐܠܐ ܕܚܝܐ. * ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܟܢܫܐ.
ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܒܝܘܠܦܢܗ ܀

34 * ܦܪܝܫܐ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥܘ ܕܣܟܪ ܦܘܡܗܘܢ ܠܙܕܘܩܝܐ.
35 ܐܬܟܢܫܘ ܐܟܚܕܐ. * ܘܫܐܠܗ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܕܝܕܥ
36 ܢܡܘܣܐ ܟܕ ܡܢܣܐ ܠܗ. * ܡܠܦܢܐ: ܐܝܢܐ
37 ܦܘܩܕܢܐ ܪܒ ܒܢܡܘܣܐ. * ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ:
ܕܬܪܚܡ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܡܢ ܟܠܗ ܠܒܟ. ܘܡܢ
ܟܠܗ ܢܦܫܟ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܚܝܠܟ. ܘܡܢ ܟܠܗ
38,39 ܪܥܝܢܟ. * ܗܢܘ ܦܘܩܕܢܐ ܪܒܐ ܘܩܕܡܝܐ. * ܘܕܬܪܝܢ
ܕܕܡܐ ܠܗ: ܕܬܪܚܡ ܠܩܪܝܒܟ ܐܝܟ ܢܦܫܟ.
40 * ܒܗܠܝܢ ܬܪܝܢ ܦܘܩܕܢܝܢ ܬܠܐ ܐܘܪܝܬܐ ܘܢܒܝܐ.
41 * ܟܕ ܟܢܝܫܝܢ ܕܝܢ ܦܪܝܫܐ. ܫܐܠ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ.
42 * ܘܐܡܪ. ܡܢܐ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܠ ܡܫܝܚܐ ܒܪ ܡܢ

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XXII.

26 Similiter secundus, et tertius usque ad septimum.
27 Novissimè autem omnium et mulier defuncta est. In re-
28 surrectione ergo cujus erit de septem uxor? omnes enim
29 habuerunt eam. Respondens autem Jesus, ait illis:
30 Erratis nescientes Scripturas, neque virtutem Dei. In
resurrectione enim neque nubent, neque nubentur: sed
31 erunt sicut angeli Dei in cœlo. De resurrectione autem
mortuorum non legistis quod dictum est a Deo dicente
32 vobis: Ego sum Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus
33 Jacob? Non est Deus mortuorum, sed viventium. Et
audientes turbæ, mirabantur in doctrina ejus.

Pharisæi autem audientes quòd silentium imposuisset 34
Sadducæis, convenerunt in unum: *et interrogavit* 35
eum unus ex eis legis doctor, tentans eum: Magister, 36
quod est mandatum magnum in Lege? Ait illi Jesus: 37
Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et in
tota anima tua, et in tota mente tua. Hoc est maxi- 38
mum, et primum mandatum. Secundum autem simile 39
est huic: Diliges proximum tuum, sicut teipsum. In 40
his duobus mandatis universa lex pendet, et prophetæ.
Congregatis autem Pharisæis, interrogavit eos Jesus, 41
dicens: Quid vobis videtur de Christo? cujus filius est? 42

43 Λέγουσιν αὐτῷ· Τοῦ Δαυΐδ. Λέγει αὐ-
τοῖς· Πῶς οὖν Δαυΐδ ἐν Πνεύματι Κύριον Ps. cx. 1.
44 αὐτὸν καλεῖ; λέγων· "Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ
Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν
θῶ τοὺς ἐχθρούς σου [1]ὑποπόδιον τῶν ποδῶν
45 σου." Εἰ οὖν Δαυΐδ καλεῖ αὐτὸν Κύριον,
46 πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστι; Καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο
αὐτῷ ἀποκριθῆναι λόγον· οὐδὲ ἐτόλμησέ
τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐ-
τὸν οὐκέτι.

ΚΕΦ. κγ'.

Τοτε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε τοῖς ὄχλοις
2 καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, λέγων· Ἐπὶ τῆς
Μωϋσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμμα-
3 τεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. Πάντα οὖν ὅσα
ἂν εἴπωσιν ὑμῖν τηρεῖν, τηρεῖτε καὶ ποιεῖτε·
κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε· λέ-
4 γουσι γάρ, καὶ οὐ ποιοῦσι. Δεσμεύουσι
γὰρ φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα, καὶ
ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων·
τῷ δὲ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσι κινῆσαι
5 αὐτά. Πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσι
πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις. Πλα-
τύνουσι δὲ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν, καὶ με-
γαλύνουσι τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων αὐ-
6 τῶν· φιλοῦσί τε τὴν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς
δείπνοις, καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς
7 συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς
ἀγοραῖς, καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων,
8 ῥαββὶ, ῥαββί. Ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε
ῥαββί· εἷς γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ καθηγητὴς
[1][ὁ Χριστός]· πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί
9 ἐστε. Καὶ πατέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ
τῆς γῆς· εἷς γάρ ἐστιν ὁ Πατὴρ ὑμῶν, ὁ ἐν
10 τοῖς οὐρανοῖς. Μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί·

43 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܒܪ ܕܘܝܕ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܘܐܝܟܢܐ ܕܘܝܕ ܒܪܘܚ ܩܪܐ ܠܗ ܡܪܝܐ. ܐܡܪ
44 ܓܝܪ: ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܪܝ. ܬܒ ܠܟ ܡܢ
ܝܡܝܢܝ. ܥܕܡܐ ܕܐܣܝܡ ܒܥܠܕܒܒܝܟ ܟܘܒܫܐ
45 ܬܚܝܬ ܪܓܠܝܟ. ܐܢ ܗܟܝܠ ܕܘܝܕ ܩܪܐ ܠܗ
46 ܡܪܝܐ: ܐܝܟܢܐ ܒܪܗ ܗܘ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܐܫܟܚ
ܕܢܬܠ ܠܗ ܦܬܓܡܐ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܐܡܪܚ ܬܘܒ
ܡܢ ܗܘ ܝܘܡܐ ܠܡܫܐܠܘܬܗ ◆

ܩܦܠܐܘܢ ◆ ܟܓ ◆

ܗܝܕܝܢ ܝܫܘܥ ܡܠܠ ܥܡ ܟܢܫܐ ܘܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ.
2 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܕܡܘܫܐ ܝܬܒܘ ܣܦܪܐ
3 ܘܦܪܝܫܐ. ܟܠ ܡܕܡ ܗܟܝܠ ܕܢܐܡܪܘܢ ܠܟܘܢ
ܕܬܛܪܘܢ ܛܪܘ ܘܥܒܕܘ. ܐܝܟ ܥܒܕܝܗܘܢ ܕܝܢ ܠܐ
4 ܬܥܒܕܘܢ. ܐܡܪܝܢ ܓܝܪ ܘܠܐ ܥܒܕܝܢ. ܘܐܣܪܝܢ
ܡܘܒܠܐ ܝܩܝܪܐ. ܘܣܝܡܝܢ ܥܠ ܟܬܦܬܐ ܕܒܢܝܢܫܐ.
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܒܨܒܥܬܗܘܢ ܠܐ ܨܒܝܢ ܕܢܩܪܒܘܢ ܠܗܝܢ.
5 ܘܟܠܗܘܢ ܥܒܕܝܗܘܢ ܥܒܕܝܢ. ܕܢܬܚܙܘܢ
ܠܒܢܝܢܫܐ. ܡܦܬܝܢ ܓܝܪ ܬܦܠܝܢܝܗܘܢ: ܘܡܘܪܟܝܢ
6 ܬܟܠܬܐ ܕܡܪܛܘܛܝܗܘܢ. ܘܪܚܡܝܢ ܪܝܫ ܡܣܡܟܐ
ܒܚܫܡܝܬܐ. ܘܪܝܫ ܡܘܬܒܐ ܒܟܢܘܫܬܐ.
7 ܘܫܠܡܐ ܒܫܘܩܐ. ܘܕܢܬܩܪܘܢ ܡܢ ܒܢܝ
8 ܐܢܫܐ ܪܒܝ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܬܬܩܪܘܢ ܪܒܝ. ܚܕ
ܗܘ ܓܝܪ ܪܒܟܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܟܠܟܘܢ ܐܚܐ ܐܢܬܘܢ.
9 ܘܐܒܐ ܠܐ ܬܩܪܘܢ ܠܟܘܢ ܒܐܪܥܐ. ܚܕ ܗܘ ܓܝܪ
10 ܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ. ܘܠܐ ܬܬܩܪܘܢ ܡܕܒܪܢܐ:

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XXII. XXIII.

43 Dicunt ei: David. Ait illis: Quomodo ergo David in
44 Spiritu vocat eum Dominum, dicens: Dixit Dominus
Domino meo, Sede a dextris meis, donec ponam inimicos
45 tuos scabellum pedum tuorum? Si ergo David vocat eum
46 Dominum, quomodo filius ejus est? Et nemo poterat ei
respondere verbum: neque ausus fuit quisquam ex illa
die eum ampliùs interrogare.

CAP. XXIII.

Tunc Jesus loquutus est ad turbas, et ad discipulos
2 suos, dicens: Super cathedram Moysi sederunt Scribæ
3 et Pharisæi. Omnia ergo quæcumque dixerint vobis,
servate, et facite: secundùm opera verò eorum nolite fa-
cere: dicunt enim, et non faciunt. Alligant enim onera 4
gravia, et importabilia, et imponunt in humeros homi-
num: digito autem suo nolunt ea movere. Omnia verò 5
opera sua faciunt ut videantur ab hominibus: dilatant
enim phylacteria sua, et magnificant fimbrias. Amant 6
autem primos recubitus in cœnis, et primas cathedras in
synagogis, et salutationes in foro, et vocari ab homini- 7
bus Rabbi. Vos autem nolite vocari Rabbi: unus est 8
enim Magister vester, omnes autem vos fratres estis. Et 9
patrem nolite vocare vobis super terram: unus est enim
Pater vester, qui in cœlis est. Nec vocemini magistri: 10

εἷς γὰρ ὑμῶν ἐστιν ὁ καθηγητὴς, ὁ Χριστός.
11 Ὁ δὲ μείζων ὑμῶν, ἔσται ὑμῶν διάκονος.
12 Ὅστις δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται·
καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται.
13 Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι,
ὑποκριταί· ὅτι κατεσθίετε τὰς οἰκίας τῶν
χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι·
διὰ τοῦτο λήψεσθε περισσότερον κρίμα.
14 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι,
ὑποκριταί· ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν
οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ὑμεῖς γὰρ
οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους
15 ἀφίετε εἰσελθεῖν. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμμα-
τεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· ὅτι περι-
άγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν, ποιῆσαι
ἕνα προσήλυτον· καὶ ὅταν γένηται, ποιεῖτε
16 αὐτὸν υἱὸν γεέννης διπλότερον ὑμῶν. Οὐαὶ
ὑμῖν, ὁδηγοὶ τυφλοί, οἱ λέγοντες· Ὃς ἂν
ὀμόσῃ ἐν τῷ ναῷ, οὐδέν ἐστιν· ὃς δ' ἂν
ὀμόσῃ ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὀφείλει.
17 Μωροὶ καὶ τυφλοί· τίς γὰρ μείζων ἐστίν;
ὁ χρυσὸς, ἢ ὁ ναὸς ὁ ἁγιάζων τὸν χρυσόν;
18 Καί· Ὃς ἐὰν ὀμόσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ,
οὐδέν ἐστιν· ὃς δ' ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ δώρῳ τῷ
19 ἐπάνω αὐτοῦ, ὀφείλει. Μωροὶ καὶ τυφλοί·
τί γὰρ μεῖζον; τὸ δῶρον, ἢ τὸ θυσιαστή-
20 ριον τὸ ἁγιάζον τὸ δῶρον; Ὁ οὖν ὀμόσας
ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν
21 πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ· καὶ ὁ ὀμόσας ἐν
τῷ ναῷ, ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατοική-
22 σαντι αὐτόν· καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ,
ὀμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν τῷ κα-
23 θημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμ-
ματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· ὅτι ἀπο-

ܡܛܠ ܕܚܕ ܗܘ ܡܕܒܪܢܟܘܢ. ܡܫܝܚܐ. *ܗܘ ܕܝܢ 11
ܕܪܒ ܒܟܘܢ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܡܫܡܫܢܐ. *ܡܢ ܓܝܪ 12
ܕܢܪܝܡ ܢܦܫܗ ܢܬܡܟܟ. ܘܡܢ ܕܢܡܟ ܢܦܫܗ
ܢܬܬܪܝܡ ܀ *ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܢܣܒܝ 13
ܒܐܦܐ. ܕܐܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܬܐ ܕܐܪܡܠܬܐ: ܒܥܠܬܐ
ܕܡܘܪܟܝܢ ܐܢܬܘܢ ܨܠܘܬܟܘܢ. ܡܛܠ ܗܢܐ
ܬܩܒܠܘܢ ܕܝܢܐ ܝܬܝܪܐ ܀ *ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦܪܐ 14
ܘܦܪܝܫܐ ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ. ܕܐܚܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܠܟܘܬܐ
ܕܫܡܝܐ ܩܕܡ ܒܢܝܢܫܐ. ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܠܐ ܥܐܠܝܢ
ܐܢܬܘܢ. ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܥܐܠܝܢ ܠܐ ܫܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܡܥܠ. *ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܢܣܒܝ 15
ܒܐܦܐ. ܕܡܬܟܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܝܡܐ ܘܝܒܫܐ: ܠܡܥܒܕܘ
ܚܕ ܓܝܘܪܐ. ܘܡܐ ܕܗܘܐ: ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ
ܒܪܗ ܕܓܗܢܐ ܐܥܦܐ ܕܠܟܘܢ ܀ *ܘܝ ܠܟܘܢ 16
ܡܕܒܪܢܐ ܣܡܝܐ. ܕܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܡܢ ܕܝܡܐ
ܒܗܝܟܠܐ ܠܐ ܗܘܐ ܡܕܡ: ܡܢ ܕܝܢ ܕܝܡܐ ܒܕܗܒܐ
ܕܒܗܝܟܠܐ ܚܐܒ. *ܣܟܠܐ ܘܣܡܝܐ: ܡܢܐ ܓܝܪ 17
ܪܒ. ܕܗܒܐ ܐܘ ܗܝܟܠܐ ܕܗܘ ܡܩܕܫ ܠܗ
ܠܕܗܒܐ. *ܘܡܢ ܕܝܡܐ ܒܡܕܒܚܐ ܠܐ ܗܘܐ ܡܕܡ. 18
ܡܢ ܕܝܢ ܕܝܡܐ ܒܩܘܪܒܢܐ ܕܠܥܠ ܡܢܗ ܚܐܒ.
*ܣܟܠܐ ܘܣܡܝܐ ܡܢܐ ܓܝܪ ܪܒ. ܩܘܪܒܢܐ ܐܘ 19
ܡܕܒܚܐ ܕܡܩܕܫ ܠܩܘܪܒܢܐ. *ܡܢ ܕܝܡܐ ܗܟܝܠ 20
ܒܡܕܒܚܐ: ܝܡܐ ܒܗ ܘܒܟܠ ܕܐܝܬ ܠܥܠ ܡܢܗ.
*ܘܡܢ ܕܝܡܐ ܒܗܝܟܠܐ: ܝܡܐ ܒܗ ܘܒܡܢ ܕܥܡܪ 21
ܒܗ. *ܘܡܢ ܕܝܡܐ ܒܫܡܝܐ: ܝܡܐ ܒܟܘܪܣܝܗ 22
ܕܐܠܗܐ. ܘܒܡܢ ܕܝܬܒ ܠܥܠ ܡܢܗ. *ܘܝ ܠܟܘܢ 23
ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ. ܕܡܥܣܪܝܢ ܐܢܬܘܢ

11 quia magister vester unus est, Christus. Qui major
12 est vestrum, erit minister vester. Qui autem se exal-
taverit, humiliabitur: et qui se humiliaverit, exalta-
13 bitur. Væ autem vobis Scribæ et Pharisæi, hypocritæ:
quia clauditis regnum cœlorum ante homines: vos
14 enim non intratis, nec introëuntes sinitis intrare. Væ
vobis Scribæ et Pharisæi, hypocritæ: quia comeditis
domos viduarum, orationes longas orantes: propter hoc
15 amplius accipietis judicium. Væ vobis Scribæ et Pha-
risæi, hypocritæ: quia circuitis mare et aridam, ut faci-
atis unum proselytum: et cùm fuerit factus, facitis eum
16 filium gehennæ duplò quàm vos. Væ vobis duces cæci,
qui dicitis: Quicumque juraverit per templum, nihil
est: qui autem juraverit in auro templi, debet. Stulti, 17
et cæci: quid enim majus est, aurum, an templum
quod sanctificat aurum? Et quicumque juraverit in 18
altari, nihil est: quicumque autem juraverit in dono,
quod est super illud, debet. Cæci: quid enim majus 19
est, donum, an altare quod sanctificat donum? Qui 20
ergo jurat in altari, jurat in eo, et in omnibus quæ
super illud sunt: et quicumque juraverit in templo, 21
jurat in illo, et in eo qui habitat in ipso: et qui jurat 22
in cœlo, jurat in throno Dei, et in eo qui sedet super
eum. Væ vobis Scribæ et Pharisæi, hypocritæ: qui de- 23

δεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον, καὶ τὸ ἄνηθον, καὶ
τὸ κύμινον· καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ
νόμου, τὴν κρίσιν, καὶ τὸν ἔλεον, καὶ τὴν
πίστιν. Ταῦτα [1]ἔδει ποιῆσαι, κἀκεῖνα μὴ
24 ἀφιέναι· Ὁδηγοὶ τυφλοί, οἱ διϋλίζοντες
τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες.
25 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι,
ὑποκριταί· ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ
ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέ-
26 μουσιν ἐξ ἁρπαγῆς καὶ [1]ἀδικίας. Φαρισαῖε
τυφλέ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτη-
ρίου [1]καὶ τῆς παροψίδος, ἵνα γένηται καὶ
27 τὸ ἐκτὸς [1]αὐτῶν καθαρόν. Οὐαὶ ὑμῖν,
γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· ὅτι
παρομοιάζετε τάφοις κεκονιαμένοις, οἵτινες
ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέ-
μουσιν ὀστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας.
28 Οὕτω καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς
ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ μεστοί ἐστε
29 ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμ-
ματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· ὅτι οἰκο-
δομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν, καὶ
30 κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων, καὶ λέ-
γετε· Εἰ [1]ἤμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων
ἡμῶν, οὐκ ἂν [1]ἤμεθα κοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ
31 αἵματι τῶν προφητῶν. Ὥστε μαρτυρεῖτε
ἑαυτοῖς, ὅτι υἱοί ἐστε τῶν φονευσάντων τοὺς
32 προφήτας. Καὶ ὑμεῖς πληρώσατε τὸ μέτρον
33 τῶν πατέρων ὑμῶν. Ὄφεις, γεννήματα
ἐχιδνῶν· πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς
34 γεέννης; Διὰ τοῦτο, ἰδού, ἐγὼ ἀποστέλλω
πρὸς ὑμᾶς προφήτας, καὶ σοφούς, καὶ γραμ-
ματεῖς· καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυ-
ρώσετε, καὶ ἐξ αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς
συναγωγαῖς ὑμῶν, καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεως

ܢܥܢܥܐ ܘܫܒܬܐ ܘܟܡܘܢܐ. ܘܫܒܩܬܘܢ ܝܩܝܪܬܗ
ܕܢܡܘܣܐ. ܕܝܢܐ ܘܚܢܢܐ ܘܗܝܡܢܘܬܐ. ܗܠܝܢ ܕܝܢ
ܘܠܐ ܗܘܐ ܕܬܥܒܕܘܢ: ܘܗܠܝܢ ܠܐ ܬܫܒܩܘܢ: * ܡܕܒܪܢܐ 24
ܣܡܝܐ: ܕܡܨܠܝܢ ܩܠܡܐ ܘܒܠܥܝܢ ܓܡܠܐ ܀ * ܘܝ 25
ܠܟܘܢ ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ. ܕܡܕܟܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܒܪܗ ܕܟܣܐ ܘܕܦܝܢܟܐ: ܠܓܘ ܕܝܢ ܡܠܝܢ
ܚܛܘܦܝܐ ܘܥܘܠܐ. * ܦܪܝܫܐ ܣܡܝܐ: ܕܟܝ ܠܘܩܕܡ 26
ܠܓܘܗ ܕܟܣܐ ܘܕܦܝܢܟܐ: ܕܢܗܘܐ ܐܦ ܒܪܗܘܢ ܕܟܐ.
* ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ. 27
ܕܕܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܩܒܪܐ ܡܚܘܪܐ. ܕܡܢ ܠܒܪ
ܡܬܚܙܝܢ ܫܦܝܪܐ: ܡܢ ܠܓܘ ܕܝܢ ܡܠܝܢ ܓܪܡܐ
ܕܡܝܬܐ ܘܟܠܗ ܛܢܦܘܬܐ. * ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ 28
ܡܢ ܠܒܪ ܡܬܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܒܢܝܢܫܐ ܐܝܟ ܙܕܝܩܐ:
ܘܡܢ ܠܓܘ ܡܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܘܠܐ ܘܢܣܒܘܬ ܒܐܦܐ ܀
* ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ. ܕܒܢܝܢ 29
ܐܢܬܘܢ ܩܒܪܐ ܕܢܒܝܐ: ܘܡܨܒܬܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܝܬ
ܩܒܘܪܐ ܕܙܕܝܩܐ. * ܘܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܠܘ ܗܘܝܢ 30
ܒܝܘܡܝ ܐܒܗܝܢ: ܠܐ ܗܘܝܢ ܗܘܝܢ ܠܗܘܢ ܫܘܬܦܐ
ܒܕܡܐ ܕܢܒܝܐ. * ܡܟܝܠ ܡܣܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܠ 31
ܢܦܫܟܘܢ: ܕܒܢܝܐ ܐܢܬܘܢ ܕܗܢܘܢ ܕܩܛܠܘ ܠܢܒܝܐ.
* ܘܐܦ ܐܢܬܘܢ ܡܠܘ ܡܫܘܚܬܐ ܕܐܒܗܝܟܘܢ. 32
* ܚܘܘܬܐ ܝܠܕܐ ܕܐܟܕܢܐ: ܐܝܟܢܐ ܬܥܪܩܘܢ ܡܢ ܕܝܢܐ 33
ܕܓܗܢܐ ܀ * ܡܛܠ ܗܢܐ ܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ 34
ܠܘܬܟܘܢ: ܢܒܝܐ ܘܚܟܝܡܐ ܘܣܦܪܐ. ܡܢܗܘܢ
ܩܛܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܙܩܦܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܡܢܗܘܢ
ܡܢܓܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܟܢܘܫܬܟܘܢ. ܘܬܪܕܦܘܢ ܐܢܘܢ

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XXIII.

cimatis mentham, et anethum, et cyminum; et reliquis-
tis quæ graviora sunt legis, judicium, et misericordiam,
24 et fidem: hæc oportuit facere, et illa non omittere. Du-
ces cæci, excolantes culicem, camelum autem glutientes.
25 Væ vobis Scribæ et Pharisæi, hypocritæ: quia mundatis
quod deforis est calicis et paropsidis, intus autem pleni
26 estis rapina et immunditia. Pharisæe cæce, munda
prius quod intus est calicis et paropsidis, ut fiat id, quod
27 deforis est, mundum. Væ vobis Scribæ et Pharisæi, hy-
pocritæ: quia similes estis sepulchris dealbatis, quæ
aforis parent hominibus speciosa, intus verò plena sunt
28 ossibus mortuorum, et omni spurcitia. Sic et vos aforis

quidem paretis hominibus justi: intus autem pleni es-
tis hypocrisi et iniquitate. Væ vobis Scribæ et Phari- 29
sæi, hypocritæ, qui ædificatis sepulchra prophetarum, et
ornatis monumenta justorum, et dicitis: Si fuissemus 30
in diebus patrum nostrorum, non essemus socii eorum in
sanguine prophetarum. Itaque testimonio estis vobis- 31
metipsis, quia filii estis eorum qui prophetas occiderunt.
Et vos implete mensuram patrum vestrorum. Serpen- 32, 33
tes genimina viperarum, quomodo fugietis a judicio ge-
hennæ? Ideo ecce ego mitto ad vos prophetas, et sapien- 34
tes, et scribas; et ex illis occidetis, et crucifigetis, et ex eis
flagellabitis in synagogis vestris, et persequemini de civi-

35 εἰς πόλιν· ὅπως ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα
δίκαιον, ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ
αἵματος Ἄβελ τοῦ δικαίου ἕως τοῦ αἵματος (Gen. iv. 8. 2 Paral. xxiv. 21, 22.)
Ζαχαρίου υἱοῦ Βαραχίου, ὃν ἐφονεύσατε
μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου.
36 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ¹[ὅτι] ἥξει ταῦτα πάντα
ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην.
37 Ἱερουσαλὴμ, Ἱερουσαλὴμ, ἡ ¹ἀποκτεί-
νουσα τοὺς προφήτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς
ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτὴν, ποσάκις ἠθέλησα
ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ἐπι-
συνάγει ὄρνις τὰ νοσσία ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς
38 πτέρυγας; καὶ οὐκ ἠθελήσατε. Ἰδοὺ, (Ps. lxix. 26.)
39 ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. Λέγω (Jer. xii. 7. xxii. 5.)
γὰρ ὑμῖν· Οὐ μή με ἴδητε ἀπάρτι, ἕως ἂν
εἴπητε· Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι (Ps. cxviii. 26.)
Κυρίου.

ΚΕΦ. κδ΄.

Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο ἀπὸ τοῦ
ἱεροῦ· καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπι-
2 δεῖξαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. Ὁ
δὲ Ἰησοῦς ¹εἶπεν αὐτοῖς· ¹[Οὐ] βλέπετε
πάντα ταῦτα; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ
ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον, ὃς οὐ ¹[μὴ] κα-
3 ταλυθήσεται. Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ
τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν, προσῆλθον αὐτῷ οἱ
μαθηταὶ κατ' ἰδίαν, λέγοντες· Εἰπὲ ἡμῖν,
πότε ταῦτα ἔσται; καὶ τί τὸ σημεῖον
τῆς σῆς παρουσίας καὶ τῆς συντελείας
4 τοῦ αἰῶνος; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτοῖς· Βλέπετε, μή τις ὑμᾶς πλα-
5 νήσῃ. Πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνό-
ματί μου, λέγοντες· Ἐγώ εἰμι ὁ Χριστός·
6 καὶ πολλοὺς πλανήσουσι. Μελλήσετε δὲ
ἀκούειν πολέμους, καὶ ἀκοὰς πολέμων·

ܡܢ ܡܕܝܢܐ ܠܡܕܝܢܐ. * ܐܝܟܢܐ ܕܢܐܬܐ ܥܠܝܟܘܢ 35
ܟܠܗ ܕܡܐ ܕܙܕܝܩܐ ܕܐܫܬܕ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܡܢ ܕܡܗ
ܕܗܒܝܠ ܙܕܝܩܐ. ܘܥܕܡܐ ܠܕܡܗ ܕܙܟܪܝܐ ܒܪ
ܒܪܟܝܐ: ܗܘ ܕܩܛܠܬܘܢ ܒܝܬ ܗܝܟܠܐ ܠܡܕܒܚܐ.
* ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܢܐܬܝܢ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ 36
ܥܠ ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ.
* ܐܘܪܫܠܡ ܐܘܪܫܠܡ: ܩܛܠܬ ܢܒܝܐ: ܘܪܓܡܬ 37
ܠܐܝܠܝܢ ܕܫܠܝܚܝܢ ܠܘܬܗ. ܟܡܐ ܙܒܢܝܢ ܨܒܝܬ
ܠܡܟܢܫܘ ܒܢܝܟܝ: ܐܝܟ ܕܟܢܫܐ ܬܪܢܓܘܠܬܐ
ܦܪܘܓܝܗ ܬܚܝܬ ܓܦܝܗ. ܘܠܐ ܨܒܝܬܘܢ. * ܗܐ 38
ܡܫܬܒܩ ܠܟܘܢ ܒܝܬܟܘܢ ܚܪܒܐ. * ܐܡܪ 39
ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܓܝܪ: ܕܠܐ ܬܚܙܘܢܢܝ ܡܢ ܗܫܐ: ܥܕܡܐ
ܕܬܐܡܪܘܢ ܒܪܝܟ ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ ❖

ܩܦܠܐܘܢ ❖ ܟܕ ❖

* ܘܢܦܩ ܝܫܘܥ ܡܢ ܗܝܟܠܐ ܠܡܐܙܠ: ܘܩܪܒܘ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܡܚܘܝܢ ܠܗ ܒܢܝܢܗ ܕܗܝܟܠܐ.
* ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ: ܠܐ ܗܐ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܠܝܢ 2
ܟܠܗܝܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܠܐ ܬܫܬܒܩ
ܗܪܟܐ ܟܐܦ ܥܠ ܟܐܦ ܕܠܐ ܬܫܬܪܐ. * ܘܟܕ ܝܬܒ 3
ܝܫܘܥ ܥܠ ܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ: ܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܘܐܡܪܝܢ ܒܝܢܝܗܘܢ ܠܗ. ܐܡܪ ܠܢ ܐܡܬܝ
ܗܠܝܢ ܢܗܘܝܢ. ܘܡܢܐ ܗܝ ܐܬܐ ܕܡܐܬܝܬܟ
ܘܕܫܘܠܡܗ ܕܥܠܡܐ. * ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. 4
ܐܙܕܗܪܘ ܠܐ ܐܢܫ ܢܛܥܝܟܘܢ. * ܣܓܝܐܐ ܓܝܪ ܢܐܬܘܢ 5
ܒܫܡܝ: ܘܢܐܡܪܘܢ ܕܐܢܐ ܐܢܐ ܡܫܝܚܐ. ܘܣܓܝܐܐ
ܢܛܥܘܢ. * ܥܬܝܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܡܫܡܥ ܩܪܒܐ 6

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XXIII. XXIV.

35 tate in civitatem: ut veniat super vos omnis sanguis
justus, qui effusus est super terram, a sanguine Abel
justi usque ad sanguinem Zachariæ, filii Barachiæ, quem
36 occidistis inter templum et altare. Amen dico vobis, ve-
nient hæc omnia super generationem istam.
37 Jerusalem, Jerusalem, quæ occidis prophetas, et lapi-
das eos qui ad te missi sunt, quoties volui congregare
filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos suos
38 sub alas, et noluisti? Ecce relinquetur vobis domus
39 vestra deserta. Dico enim vobis, non me videbitis
amodo, donec dicatis: Benedictus, qui venit in nomine
Domini.

CAP. XXIV.

Et egressus Jesus de templo, ibat. Et accesserunt
discipuli ejus, ut ostenderent ei ædificationes templi.
Ipse autem respondens dixit illis: Videtis hæc omnia? 2
Amen dico vobis, non relinquetur hic lapis super lapidem,
qui non destruatur. Sedente autem eo super Montem 3
Oliveti, accesserunt ad eum discipuli secretò, dicentes:
Dic nobis, quando hæc erunt? et quod signum adventus
tui, et consummationis sæculi? Et respondens Jesus dixit 4
eis: Videte nequis vos seducat: multi enim venient 5
in nomine meo, dicentes: Ego sum Christus: et multos
seducent. Audituri enim estis prælia, et opiniones præ- 6

ὁρᾶτε, μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ πάντα γενέσ-
7 θαι· ἀλλ' οὔπω ἐστὶ το τέλος. Ἐγερθή-
σεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία
ἐπὶ βασιλείαν· καὶ ἔσονται λιμοὶ, καὶ
8 λοιμοὶ, καὶ σεισμοὶ, κατὰ τόπους. Πάντα
9 δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὠδίνων. Τότε παραδώ-
σουσιν ὑμᾶς εἰς θλίψιν, καὶ ἀποκτενοῦσιν
ὑμᾶς· καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων
10 [1]τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. Καὶ τότε
σκανδαλισθήσονται πολλοί· καὶ ἀλλή-
λους παραδώσουσι, καὶ μισήσουσιν ἀλλή-
11 λους· καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐγερθή-
12 σονται, καὶ πλανήσουσι πολλούς· καὶ διὰ
τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν, ψυγήσεται ἡ
13 ἀγάπη τῶν πολλῶν· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς
14 τέλος οὗτος σωθήσεται. Καὶ κηρυχθήσεται
τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ
τῇ οἰκουμένῃ, εἰς μαρτύριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι·
15 καὶ τότε ἥξει τὸ τέλος. Ὅταν οὖν ἴδητε
Dan. ix. 27. τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ ῥηθὲν διὰ
Δανιὴλ τοῦ προφήτου, ἑστὼς ἐν τόπῳ ἁγίῳ,
16 (ὁ ἀναγινώσκων νοείτω,) τότε οἱ ἐν τῇ Ἰου-
17 δαίᾳ, φευγέτωσαν ἐπὶ τὰ ὄρη· ὁ ἐπὶ τοῦ
δώματος, μὴ καταβαινέτω ἆραι [1]τὰ ἐκ τῆς
18 οἰκίας αὐτοῦ· καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ, μὴ ἐπι-
στρεψάτω ὀπίσω, ἆραι τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.
19 Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς
θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.
20 Προσεύχεσθε δὲ, ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ
21 ὑμῶν χειμῶνος, μηδὲ [1][ἐν] σαββάτῳ. Ἔσται
γὰρ τότε θλίψις μεγάλη, οἵα οὐ γέγονεν
ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν, οὐδ' οὐ μὴ
22 γένηται. Καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέ-
ραι ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· διὰ
δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι

ܘܫܡܥܐ ܕܩܪܒܐ. ܚܙܘ ܠܐ ܬܬܕܘܕܘܢ. ܘܠܐ ܓܝܪ
ܕܢܗܘܝܢ ܟܠܗܝܢ. ܐܠܐ ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܫܘܠܡܐ.
* ܢܩܘܡ ܓܝܪ ܥܡܐ ܥܠ ܥܡܐ. ܘܡܠܟܘܬܐ ܥܠ 7
ܡܠܟܘܬܐ. ܘܢܗܘܘܢ ܟܦܢܐ ܘܡܘܬܢܐ. ܘܙܘܥܐ
ܒܕܘܟܐ ܕܘܟܐ. * ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܟܠܗܝܢ ܪܫܐ ܐܢܝܢ 8
ܕܚܒܠܐ. * ܗܝܕܝܢ ܢܫܠܡܘܢܟܘܢ ܠܐܘܠܨܢܐ 9
ܘܢܩܛܠܘܢܟܘܢ. ܘܬܗܘܘܢ ܣܢܝܐܝܢ ܠܟܠܗܘܢ
ܥܡܡܐ. ܡܛܠ ܫܡܝ: * ܗܝܕܝܢ ܢܬܟܫܠܘܢ 10
ܣܓܝܐܐ ܘܢܣܢܘܢ ܚܕ ܠܚܕ. ܘܢܫܠܡܘܢ ܚܕ ܠܚܕ.
* ܘܣܓܝܐܐ ܢܒܝܐ ܕܓܠܐ ܢܩܘܡܘܢ. ܘܢܛܥܘܢ ܠܣܓܝܐܐ: 11
* ܘܡܛܠ ܣܓܝܐܘܬ ܥܘܠܐ. ܬܦܘܓ ܚܘܒܐ ܕܣܓܝܐܐ. 12
* ܡܢ ܕܢܣܝܒܪ ܕܝܢ ܥܕܡܐ ܠܫܘܠܡܐ ܗܘ ܢܚܐ: 13
* ܘܬܬܟܪܙ ܗܕܐ ܣܒܪܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܒܟܠܗ ܥܠܡܐ: 14
ܠܣܗܕܘܬܐ ܕܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ. ܘܗܝܕܝܢ ܬܐܬܐ
ܫܘܠܡܐ. * ܡܐ ܕܝܢ ܕܚܙܝܬܘܢ ܐܬܐ ܛܢܦܐ 15
ܕܚܘܪܒܐ ܕܐܬܐܡܪ ܒܕܢܝܐܝܠ ܢܒܝܐ: ܕܩܐܡܐ
ܒܐܬܪܐ ܩܕܝܫܐ. ܡܢ ܕܩܪܐ ܢܣܬܟܠ. * ܗܝܕܝܢ 16
ܐܝܠܝܢ ܕܒܝܗܘܕ ܢܥܪܘܩܘܢ ܠܛܘܪܐ. * ܘܗܘ 17
ܕܥܠ ܐܓܪܐ ܠܐ ܢܚܘܬ ܠܡܫܩܠ ܕܒܒܝܬܗ.
* ܘܗܘ ܕܒܚܩܠܐ ܠܐ ܢܗܦܘܟ ܠܒܣܬܪܗ 18
ܠܡܫܩܠ ܠܒܘܫܗ. * ܘܝ ܕܝܢ ܠܒܛܢܬܐ. 19
ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܡܝܢܩܢ ܒܗܢܘܢ ܝܘܡܬܐ. * ܨܠܘ ܕܝܢ 20
ܕܠܐ ܬܗܘܐ ܥܪܘܩܝܟܘܢ ܒܣܬܘܐ ܐܦܠܐ ܒܫܒܬܐ.
* ܢܗܘܐ ܓܝܪ ܗܝܕܝܢ ܐܘܠܨܢܐ ܪܒܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܗܘܐ 21
ܡܢ ܫܘܪܝܗ ܕܥܠܡܐ ܘܥܕܡܐ ܠܗܫܐ. ܘܠܐ ܢܗܘܐ.
* ܘܐܠܘ ܠܐ ܐܬܟܪܝܘ ܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ: ܠܐ ܚܝܐ ܗܘܐ ܟܠ 22
ܒܣܪ. ܡܛܠ ܕܝܢ ܓܒܝܐ ܢܬܟܪܘܢ ܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ.

liorum. Videte ne turbemini: oportet enim hæc fieri;
7 sed nondum est finis. Consurget enim gens in gentem, et
regnum in regnum, et erunt pestilentiæ, et fames, et ter-
8 ræmotus per loca: hæc autem omnia initia sunt dolorum.
9 Tunc tradent vos in tribulationem, et occident vos: et
10 eritis odio omnibus gentibus propter nomen meum. Et
tunc scandalizabuntur multi, et invicem tradent, et odio
11 habebunt invicem. Et multi pseudoprophetæ surgent,
12 et seducent multos. Et quoniam abundavit iniquitas,
13 refrigescet charitas multorum: qui autem perseverave-
14 rit usque in finem, hic salvus erit. Et prædicabitur hoc
Evangelium regni in universo orbe, in testimonium om-
nibus gentibus: et tunc veniet consummatio. Cùm ergo 15
videritis abominationem desolationis, quæ dicta est a
Daniele propheta, stantem in loco sancto, (qui legit, in-
telligat,) tunc qui in Judæa sunt, fugiant ad montes: 16
et qui in tecto, non descendat tollere aliquid de domo 17
sua: et qui in agro, non revertatur tollere tunicam 18
suam. Væ autem prægnantibus et nutrientibus, in 19
illis diebus. Orate autem ut non fiat fuga vestra in 20
hieme, vel sabbato: erit enim tunc tribulatio magna, 21
qualis non fuit ab initio mundi usque modò, neque
fiet. Et nisi breviati fuissent dies illi, non fieret 22
salva omnis caro: sed propter electos breviabuntur dies

23 ἐκεῖναι. Τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· Ἰδοὺ, ὧδε
24 ὁ Χριστὸς, ἢ ὧδε· μὴ πιστεύσητε. Ἐγερ-
θήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπρο-
φῆται, καὶ δώσουσι σημεῖα μεγάλα καὶ
τέρατα, ὥστε πλανῆσαι, εἰ δυνατὸν, καὶ
25 τοὺς ἐκλεκτούς. Ἰδοὺ, προείρηκα ὑμῖν.
26 Ἐὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν· Ἰδοὺ, ἐν τῇ ἐρήμῳ
27 ἐστί· μὴ ἐξέλθητε· Ἰδοὺ, ἐν τοῖς ταμείοις·
μὴ πιστεύσητε. Ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ
ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ φαίνεται ἕως
δυσμῶν· οὕτως ἔσται [καὶ] ἡ παρουσία
28 τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Ὅπου γὰρ ἐὰν
ᾖ τὸ πτῶμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἀετοί.
29 Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλῖψιν τῶν ἡμερῶν
ἐκείνων, ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σε- (Is. xiii. 9, 10. Joel iii. 15.)
λήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ
ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ
30 δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. Καὶ
τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀν-
θρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ τότε κόψονται
πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ ὄψονται τὸν
Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν
τοῦ οὐρανοῦ, μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολ-
31 λῆς. Καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ
μετὰ σάλπιγγος φωνῆς μεγάλης· καὶ
ἐπισυνάξουσι τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν
τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν ἕως
32 ἄκρων αὐτῶν. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε
τὴν παραβολήν· ὅταν ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς
γένηται ἁπαλὸς, καὶ τὰ φύλλα ἐκφύῃ,
33 γινώσκετε, ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος. Οὕτω καὶ
ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε πάντα ταῦτα, γινώσκετε
34 ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν
35 πάντα ταῦτα γένηται. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ

23 ܗܢܘܢ. * ܗܝܕܝܢ ܐܢ ܐܢܫ ܢܐܡܪ ܠܟܘܢ ܗܐ ܗܪܟܐ
24 ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܐܘ ܗܪܟܐ ܠܐ ܬܗܝܡܢܘܢ. * ܢܩܘܡܘܢ
ܓܝܪ ܡܫܝܚܐ ܕܓܠܐ. ܘܢܒܝܐ ܕܟܕܒܘܬܐ. ܘܢܬܠܘܢ
ܐܬܘܬܐ ܪܘܪܒܬܐ: ܐܝܟ ܕܢܛܥܘܢ ܐܢ ܡܫܟܚܐ ܐܦ
25,26 ܠܓܒܝܐ. * ܗܐ ܩܕܡܬ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ. * ܐܢ ܗܟܝܠ
ܢܐܡܪܘܢ ܠܟܘܢ ܗܐ ܒܚܘܪܒܐ ܗܘ ܠܐ ܬܦܩܘܢ. ܐܘ
27 ܕܗܐ ܒܬܘܢܐ ܗܘ ܠܐ ܬܗܝܡܢܘܢ. * ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ
ܕܒܪܩܐ ܢܦܩ ܡܢ ܡܕܢܚܐ. ܘܡܬܚܙܐ ܥܕܡܐ
ܠܡܥܪܒܐ: ܗܟܢܐ ܬܗܘܐ ܡܐܬܝܬܗ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ.
28 * ܐܝܟܐ ܕܢܗܘܐ ܦܓܪܐ: ܬܡܢ ܢܬܟܢܫܘܢ ܢܫܪܐ.
29 * ܡܚܕܐ ܕܝܢ ܒܬܪ ܐܘܠܨܢܐ ܕܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ.
ܫܡܫܐ ܢܚܫܟ. ܘܣܗܪܐ ܠܐ ܢܚܘܐ ܢܘܗܪܗ.
ܘܟܘܟܒܐ ܢܦܠܘܢ ܡܢ ܫܡܝܐ. ܘܚܝܠܘܬܐ ܕܫܡܝܐ
30 ܢܬܬܙܝܥܘܢ. * ܘܗܝܕܝܢ ܢܬܚܙܐ ܢܝܫܗ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ
ܒܫܡܝܐ: ܘܗܝܕܝܢ ܢܪܩܕܘܢ ܟܠܗܝܢ ܫܪܒܬܗ ܕܐܪܥܐ.
ܘܢܚܙܘܢ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܐܬܐ ܥܠ ܥܢܢܝ ܫܡܝܐ.
31 ܥܡ ܚܝܠܐ ܘܫܘܒܚܐ ܣܓܝܐܐ. * ܘܢܫܕܪ ܠܡܠܐܟܘܗܝ
ܥܡ ܫܝܦܘܪܐ ܪܒܐ: ܘܢܟܢܫܘܢ ܠܓܒܝܘܗܝ ܡܢ
ܐܪܒܥ ܪܘܚܐ. ܡܢ ܪܝܫܝܗܘܢ ܕܫܡܝܐ ܘܥܕܡܐ
32 ܠܪܝܫܝܗܘܢ. * ܡܢ ܬܬܐ ܕܝܢ ܝܠܦܘ ܦܠܐܬܐ. ܕܡܚܕܐ
ܕܣܘܟܝܗ ܪܟܝܟܝܢ ܘܡܦܪܥܝܢ ܛܪܦܝܗ. ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ
33 ܕܡܛܐ ܩܝܛܐ. * ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܡܐ ܕܚܙܝܬܘܢ
ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ: ܕܥܘ ܕܡܛܬ ܠܗ ܠܬܪܥܐ.
34 * ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܠܐ ܬܥܒܪ ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ:
35 ܥܕܡܐ ܕܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܢܗܘܝܢ. * ܫܡܝܐ

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XXIV.

23 illi. Tunc siquis vobis dixerit: Ecce hic est Christus,
24 aut illic: nolite credere. Surgent enim pseudochristi, et
pseudoprophetæ: et dabunt signa magna, et prodigia, ita ut
25 in errorem inducantur (si fieri potest) etiam electi. Ecce
26 prædixi vobis. Si ergo dixerint vobis, Ecce in deserto est:
27 nolite exire: Ecce in penetralibus: nolite credere. Sicut
enim fulgur exit ab Oriente, et paret usque in Occidentem;
28 ita erit et adventus Filii hominis. Ubicumque fuerit
29 corpus, illic congregabuntur et aquilæ. Statim autem post
tribulationem dierum illorum sol obscurabitur, et luna non
dabit lumen suum, et stellæ cadent de cœlo, et virtutes
cœlorum commovebuntur: et tunc parebit signum Filii 30
hominis in cœlo: et tunc plangent omnes tribus terræ: et
videbunt Filium hominis venientem in nubibus cœli cum
virtute multa, et majestate. Et mittet angelos suos cum 31
tuba, et voce magna: et congregabunt electos ejus a
quatuor ventis, a summis cœlorum usque ad terminos
eorum. Ab arbore autem fici discite parabolam: cùm 32
jam ramus ejus tener fuerit, et folia nata, scitis quia prope
est æstas: ita et vos cùm videritis hæc omnia, scitote quia 33
prope est in januis. Amen dico vobis, quia non præter- 34
ibit generatio hæc, donec omnia hæc fiant. Cœlum et

γῆ παρελεύσονται· οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ
36 παρέλθωσι. Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης
καὶ ¹[τῆς] ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι
τῶν οὐρανῶν, εἰ μὴ ὁ πατὴρ ¹[μου] μόνος.
37 Ὥσπερ δὲ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται (Gen. vii. 4 seq.)
καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.
38 Ὥσπερ γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ
τοῦ κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες,
γαμοῦντες καὶ ἐκγαμίζοντες, ἄχρι ἧς ἡμέ-
39 ρας εἰσῆλθε Νῶε εἰς τὴν κιβωτὸν, καὶ οὐκ
ἔγνωσαν, ἕως ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς, καὶ
ἦρεν ἅπαντας· οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία
40 τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Τότε δύο ἔσονται
ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἷς παραλαμβάνεται, καὶ
41 ὁ εἷς ἀφίεται. Δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μύ-
λωνι· μία παραλαμβάνεται, καὶ μία ἀφί-
42 εται. Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποίᾳ
43 ὥρᾳ ὁ Κύριος ὑμῶν ἔρχεται. Ἐκεῖνο δὲ
γινώσκετε, ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίᾳ
φυλακῇ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν
ἂν, καὶ οὐκ ἂν εἴασε διορυγῆναι τὴν οἰκίαν
44 αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἕτοι-
μοι· ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε ὁ Υἱὸς τοῦ ἀν-
45 θρώπου ἔρχεται. Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς
δοῦλος καὶ φρόνιμος, ὃν κατέστησεν ὁ κύ-
ριος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ, τοῦ
46 διδόναι αὐτοῖς τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ; Μακά-
ριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐ-
47 τοῦ εὑρήσει ποιοῦντα οὕτως. Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ
48 καταστήσει αὐτόν. Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς
δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· Χρονί-
49 ζει ὁ κύριός μου ἐλθεῖν· καὶ ἄρξηται τύπ-
τειν τοὺς συνδούλους αὐτοῦ, ἐσθίῃ δὲ καὶ
50 πίνῃ μετὰ τῶν μεθυόντων· ἥξει ὁ κύριος τοῦ

36 ܘܐܪܥܐ ܢܥܒܪܘܢ܆ ܘܡܠܝ ܠܐ ܢܥܒܪܢ ✣ *ܥܠ
ܝܘܡܐ ܕܝܢ ܗܘ. ܘܥܠ ܫܥܬܐ ܗܝ܆ ܐܢܫ
ܠܐ ܝܕܥ. ܐܦܠܐ ܡܠܐܟܐ ܕܫܡܝܐ. ܐܠܐ ܐܒܐ ܒܠܚܘܕ.
37 *ܐܝܟܢܐ ܕܝܢ ܕܒܝܘܡܝ ܢܘܚ܆ ܗܟܢܐ ܬܗܘܐ
38 ܡܐܬܝܬܗ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. *ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܐܝܬܝܗܘܢ
ܗܘܘ ܩܕܡ ܛܘܦܢܐ ܐܟܠܝܢ ܘܫܬܝܢ. ܘܢܣܒܝܢ ܢܫܐ
ܘܡܗܒܝܢ ܠܓܒܪܐ܆ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܕܥܠ ܢܘܚ
39 ܠܟܘܝܠܐ܆ *ܘܠܐ ܝܕܥܘ ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ ܛܘܦܢܐ ܘܫܩܠ
ܠܟܠܗܘܢ܆ ܗܟܢܐ ܬܗܘܐ ܡܐܬܝܬܗ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ.
40 *ܗܝܕܝܢ ܬܪܝܢ ܢܗܘܘܢ ܒܚܩܠܐ. ܚܕ ܢܬܕܒܪ ܘܚܕ
41 ܢܫܬܒܩ. *ܘܬܪܬܝܢ ܢܗܘܝܢ ܛܚܢܢ ܒܪܚܝܐ. ܚܕܐ
42 ܬܬܕܒܪ ܘܚܕܐ ܬܫܬܒܩ. *ܐܬܬܥܝܪܘ ܗܟܝܠ.
ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܐܝܢܐ ܫܥܐ ܐܬܐ ܡܪܟܘܢ.
43 *ܗܕܐ ܕܝܢ ܕܥܘ. ܕܐܠܘ ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܪܐ ܒܝܬܐ
ܒܐܝܢܐ ܡܛܪܬܐ ܐܬܐ ܓܢܒܐ܆ ܡܬܬܥܝܪ ܗܘܐ ܘܠܐ
44 ܫܒܩ ܗܘܐ ܕܢܬܦܠܫ ܒܝܬܗ. *ܡܛܠ ܗܢܐ
ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܗܘܘ ܡܛܝܒܝܢ. ܕܒܫܥܬܐ ܕܠܐ ܣܒܪܝܢ
45 ܐܢܬܘܢ ܐܬܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. *ܡܢܘ ܟܝ ܥܒܕܐ
ܡܗܝܡܢܐ ܘܚܟܝܡܐ܆ ܕܐܩܝܡܗ ܡܪܗ
ܥܠ ܒܢܝ ܒܝܬܗ܆ ܕܢܬܠ ܠܗܘܢ ܬܪܣܝܬܐ
46 ܒܙܒܢܗ. *ܛܘܒܘܗܝ ܠܥܒܕܐ ܗܘ ܕܢܐܬܐ ܡܪܗ
47 ܢܫܟܚܝܘܗܝ ܕܥܒܕ ܗܟܢܐ. *ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
48 ܠܟܘܢ܆ ܕܥܠ ܟܠ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܩܝܡܝܘܗܝ. *ܐܢ
ܕܝܢ ܢܐܡܪ ܥܒܕܐ ܗܘ ܒܝܫܐ ܒܠܒܗ܆ ܕܡܘܚܪ
49 ܡܪܝ ܠܡܐܬܐ܆ *ܘܢܫܪܐ ܠܡܡܚܐ ܠܟܢܘܬܗ܆
50 ܘܢܗܘܐ ܐܟܠ ܘܫܬܐ ܥܡ ܪܘܝܐ܆ *ܢܐܬܐ ܡܪܗ

terra transibunt, verba autem mea non præteribunt.
36 De die autem illa et hora nemo scit, neque angeli
37 cælorum, nisi solus Pater. Sicut autem in diebus
38 Noë, ita erit et adventus Filii hominis. Sicut enim
erant in diebus ante diluvium comedentes et bibentes,
nubentes et nuptui tradentes, usque ad eum diem quo
39 intravit Noë in arcam, et non cognoverunt donec venit
diluvium, et tulit omnes: ita erit et adventus Filii ho-
40 minis. Tunc duo erunt in agro: unus assumetur, et
41 unus relinquetur. Duæ molentes in mola: una assu-
42 metur, et una relinquetur. Vigilate ergo, quia nescitis
43 qua hora Dominus vester venturus sit. Illud autem

scitote, quoniam si sciret paterfamilias qua hora fur ven-
turus esset, vigilaret utique, et non sineret perfodi do-
mum suam. Ideo et vos estote parati: quia qua nesci- 44
tis hora Filius hominis venturus est. Quis, putas, est 45
fidelis servus, et prudens, quem constituit dominus suus
super familiam suam, ut det illis cibum in tempore? Bea- 46
tus ille servus, quem, cùm venerit dominus ejus, invene-
rit sic facientem. Amen dico vobis, quoniam super om- 47
nia bona sua constituet eum. Si autem dixerit malus 48
servus ille in corde suo: Moram facit dominus meus
venire: et cœperit percutere conservos suos, mandu- 49
cet autem, et bibat cum ebriosis: veniet dominus 50

δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ προσδοκᾷ, καὶ
51 ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ γινώσκει· καὶ διχοτομήσει αὐ-
τὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν
θήσει· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγ-
μὸς τῶν ὀδόντων.

ΚΕΦ. κε'.

Τοτε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρα-
νῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς
λαμπάδας αὐτῶν, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ
2 νυμφίου. Πέντε δὲ ἦσαν ¹ἐξ αὐτῶν φρόνι-
3 μοι, καὶ πέντε μωραί· αἵτινες μωραὶ, λα-
βοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, οὐκ ἔλαβον
4 μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον· αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον
ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν, μετὰ τῶν
5 λαμπάδων αὐτῶν. Χρονίζοντος δὲ τοῦ
νυμφίου, ἐνύσταξαν πᾶσαι, καὶ ἐκάθευδον.
6 Μέσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν· Ἰδοὺ,
ὁ νυμφίος ἔρχεται· ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν
7 αὐτοῦ. Τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι
ἐκεῖναι, καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας αὐ-
8 τῶν. Αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπον·
Δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν, ὅτι αἱ
9 λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται. Ἀπεκρίθη-
σαν δὲ αἱ φρόνιμοι, λέγουσαι· Μήποτε
¹οὐκ ἀρκέσῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν· πορεύεσθε ¹[δὲ]
μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας, καὶ ἀγορά-
10 σατε ἑαυταῖς. Ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγο-
ράσαι, ἦλθεν ὁ νυμφίος· καὶ αἱ ἕτοιμοι
εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ
11 ἐκλείσθη ἡ θύρα. Ὕστερον δὲ ἔρχονται
καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι, λέγουσαι· Κύριε,
12 Κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν·
13 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς. Γρη-
γορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν,

ܕܥܒܕܐ ܗܘ ܒܝܘܡܐ ܕܠܐ ܣܟܐ ܘܒܫܥܬܐ ܕܠܐ
ܝܕܥ܂ * ܘܢܦܠܓܝܘܗܝ܂ ܘܢܣܝܡ ܡܢܬܗ 51
ܥܡ ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ܂ ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩ
ܫܢܐ ✧

ܩܦܠܐܘܢ ✧ ܟܗ ✧

* ܗܝܕܝܢ ܬܬܕܡܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܠܥܣܪ
ܒܬܘܠܢ܂ ܗܢܝܢ ܕܢܣܒ ܠܡܢܪܝܗܝܢ ܘܢܦܩ
ܠܐܘܪܥܐ ܕܚܬܢܐ ܘܕܟܠܬܐ܂ * ܚܡܫ ܕܝܢ ܡܢܗܝܢ 2
ܚܟܝܡܢ ܗܘܝ܂ ܘܚܡܫ ܣܟܠܢ܂ * ܘܗܢܝܢ 3
ܣܟܠܬܐ ܢܣܒ ܠܡܢܪܝܗܝܢ܂ ܘܠܐ ܢܣܒ
ܥܡܗܝܢ ܡܫܚܐ܂ * ܗܢܝܢ ܕܝܢ ܚܟܝܡܬܐ܂ ܢܣܒ 4
ܡܫܚܐ ܒܡܐܢܐ ܥܡ ܠܡܢܪܝܗܝܢ܂ * ܟܕ ܐܘܚܪ 5
ܕܝܢ ܚܬܢܐ܂ ܢܥܡ ܟܠܗܝܢ ܘܕܡܟ܂ * ܘܒܦܠܓܗ 6
ܕܠܠܝܐ ܗܘܬ ܩܥܬܐ܂ ܗܐ ܚܬܢܐ ܐܬܐ܂ ܦܘܩܘ
ܠܐܘܪܥܗ܂ * ܗܝܕܝܢ ܩܡܝ ܟܠܗܝܢ ܒܬܘܠܬܐ 7
ܗܠܝܢ ܘܬܩܢ ܠܡܢܪܝܗܝܢ܂ * ܐܡܪܝ ܕܝܢ 8
ܗܢܝܢ ܣܟܠܬܐ ܠܚܟܝܡܬܐ܂ ܗܒܝܢ ܠܢ ܡܢ
ܡܫܚܟܝܢ܂ ܕܗܐ ܕܥܟܘ ܠܗܘܢ ܠܡܢܪܝܢ܂ * ܥܢܝ 9
ܗܢܝܢ ܚܟܝܡܬܐ ܘܐܡܪܢ܂ ܠܡܐ ܠܐ ܢܣܦܩ ܠܢ
ܘܠܟܝܢ܂ ܐܠܐ ܙܠܝܢ ܠܘܬ ܐܝܠܝܢ ܕܡܙܒܢܝܢ
ܘܙܒܢܝܢ ܠܟܝܢ܂ * ܘܟܕ ܐܙܠ ܠܡܙܒܢ܂ ܐܬܐ 10
ܚܬܢܐ܂ ܘܐܝܠܝܢ ܕܡܛܝܒܢ ܗܘܝ ܥܠܝ ܥܡܗ
ܠܒܝܬ ܡܫܬܘܬܐ܂ ܘܐܬܬܚܕ ܬܪܥܐ܂ * ܒܚܪܬܐ ܕܝܢ 11
ܐܬܝ ܐܦ ܗܢܝܢ ܒܬܘܠܬܐ ܐܚܪܢܝܬܐ ܘܐܡܪܢ܂ ܡܪܢ
ܡܪܢ ܦܬܚ ܠܢ܂ * ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܝܢ܂ 12
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܝܢ܂ ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܟܝܢ܂
* ܐܬܬܥܝܪܘ ܗܟܝܠ܂ ܕܠܐ ܝܕܥܝܬܘܢ ܝܘܡܐ 13

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHEUM, CAP. XXIV. XXV.

servi illius in die qua non sperat, et hora qua ignorat:
51 et dividet eum, partemque ejus ponet cum hypocritis:
illic erit fletus, et stridor dentium.

CAP. XXV.

Tunc simile erit regnum cœlorum decem virginibus,
quæ accipientes lampades suas, exierunt obviam sponso,
2 et sponsæ. Quinque autem ex eis erant fatuæ, et quin-
3 que prudentes: sed quinque fatuæ, acceptis lampadibus,
4 non sumpserunt oleum secum: prudentes verò accepe-
5 runt oleum in vasis suis cum lampadibus. Moram au-
tem faciente sponso, dormitaverunt omnes et dormierunt.
Media autem nocte clamor factus est: Ecce sponsus ve- 6
nit: exite obviam ei. Tunc surrexerunt omnes virgines 7
illæ, et ornaverunt lampades suas. Fatuæ autem sapi- 8
entibus dixerunt: Date nobis de oleo vestro: quia lam-
pades nostræ extinguuntur. Responderunt prudentes, 9
dicentes: Ne fortè non sufficiat nobis et vobis: ite po-
tius ad vendentes, et emite vobis. Dum autem irent 10
emere, venit sponsus: et quæ paratæ erant, intraverunt
cum eo ad nuptias, et clausa est janua. Novissimè verò 11
veniunt et reliquæ virgines, dicentes: Domine, Do-
mine, aperi nobis. At ille respondens, ait: Amen dico 12
vobis, nescio vos. Vigilate itaque, quia nescitis diem, 13

οὐδὲ τὴν ὥραν ¹[ἐν ᾗ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται].
14 Ὥσπερ γὰρ ἄνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσε
τοὺς ἰδίους δούλους, καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς
15 τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· καὶ ᾧ μὲν ἔδωκε
πέντε τάλαντα, ᾧ ¹δὲ δύο, ᾧ ¹δὲ ἕν· ἑκάστῳ
κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν· καὶ ἀπεδήμησεν
16 ¹εὐθέως. Πορευθεὶς δὲ ὁ τὰ πέντε τάλαντα
λαβὼν, εἰργάσατο ἐν αὐτοῖς, καὶ ¹ἐποίησεν
17 ἄλλα πέντε τάλαντα. Ὡσαύτως καὶ ὁ
τὰ δύο, ¹ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο.
18 Ὁ δὲ τὸ ἓν λαβὼν, ἀπελθὼν ὤρυξεν ἐν τῇ
γῇ, καὶ ἀπέκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου
19 αὐτοῦ. Μετὰ δὲ χρόνον πολὺν ἔρχεται ὁ
κύριος τῶν δούλων ἐκείνων, καὶ συναίρει μετ'
20 αὐτῶν λόγον. Καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε
τάλαντα λαβὼν, προσήνεγκεν ἄλλα πέντε
τάλαντα, λέγων· Κύριε, πέντε τάλαντά μοι
παρέδωκας· ἴδε, ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρ-
21 δησα ἐπ' αὐτοῖς. Ἔφη [δὲ] αὐτῷ ὁ κύριος
αὐτοῦ· Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· ἐπὶ
ὀλίγα ἦς πιστὸς, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω·
22 εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. Προσ-
ελθὼν δὲ καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα λαβὼν,
εἶπε· Κύριε, δύο τάλαντά μοι παρέδωκας·
ἴδε, ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐ-
23 τοῖς. Ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· Εὖ, δοῦλε
ἀγαθὲ καὶ πιστέ· ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστὸς, ἐπὶ
πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χα-
24 ρὰν τοῦ κυρίου σου. Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ
τὸ ἓν τάλαντον εἰληφὼς, εἶπε· Κύριε, ἔγνων
σε, ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου
οὐκ ἔσπειρας, καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρ-
25 πισας· καὶ φοβηθεὶς, ἀπελθὼν ἔκρυψα τὸ
τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ· ἴδε, ἔχεις τὸ σόν.
26 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ·

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XXV.

14 neque horam. Sicut enim homo peregrè proficiscens,
15 vocavit servos suos, et tradidit illis bona sua. Et uni
dedit quinque talenta, alii autem duo, alii verò unum,
unicuique secundùm propriam virtutem, et profectus
16 est statim. Abiit autem qui quinque talenta acceperat,
et operatus est in eis, et lucratus est alia quinque.
17 Similiter et qui duo acceperat, lucratus est alia duo.
18 Qui autem unum acceperat, abiens fodit in terram, et
19 abscondit pecuniam domini sui. Post multum verò tem-
poris venit dominus servorum illorum, et posuit ra-
20 tionem cum eis. Et accedens qui quinque talenta ac-
ceperat, obtulit alia quinque talenta, dicens: Domine,
quinque talenta tradidisti mihi, ecce alia quinque super-
lucratus sum. Ait illi dominus ejus: Euge, serve 21
bone et fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, super
multa te constituam: intra in gaudium domini tui. Ac- 22
cessit autem et qui duo talenta acceperat, et ait: Do-
mine, duo talenta tradidisti mihi, ecce alia duo lucra-
tus sum. Ait illi dominus ejus: Euge, serve bone et 23
fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, super multa te
constituam: intra in gaudium domini tui. Accedens 24
autem et qui unum talentum acceperat, ait: Do-
mine, scio quia homo durus es, metis ubi non semi-
nasti, et congregas ubi non sparsisti: et timens abii, 25
et abscondi talentum tuum in terra: ecce habes quod
tuum est. Respondens autem dominus ejus, dixit ei: 26

'Πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρὲ, ᾔδεις ὅτι θερίζω
ὅπου οὐκ ἔσπειρα, καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διε-
27 σκόρπισα; Ἔδει οὖν σε βαλεῖν τὸ ἀργύ-
ριόν μου τοῖς τραπεζίταις· καὶ ἐλθὼν ἐγὼ
28 ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ. Ἄρατε
οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον, καὶ δότε τῷ
29 ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα. Τῷ γὰρ ἔχοντι
παντὶ δοθήσεται, καὶ περισσευθήσεται· ἀπὸ
δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὃ ἔχει, ἀρθήσεται
30 ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκ-
βάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται
ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

31 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν
τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ '[ἅγιοι] ἄγ-
γελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου
32 δόξης αὐτοῦ, καὶ συναχθήσεται ἔμπροσθεν
αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς
ἀπ' ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ
33 πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων· καὶ στήσει τὰ
μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια
34 ἐξ εὐωνύμων. Τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς
ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· Δεῦτε, οἱ εὐλογημένοι
τοῦ Πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοι-
μασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς
35 κόσμου. Ἐπείνασα γὰρ, καὶ ἐδώκατέ μοι
φαγεῖν· ἐδίψησα, καὶ ἐποτίσατέ με· ξένος
36 ἤμην, καὶ συνηγάγετέ με· γυμνὸς, καὶ περι-
εβάλετέ με· ἠσθένησα, καὶ ἐπεσκέψασθέ
με· ἐν φυλακῇ ἤμην, καὶ 'ἤλθετε πρός με.
37 Τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι, λέ-
γοντες· Κύριε, πότε σὲ εἴδομεν πεινῶντα,
καὶ ἐθρέψαμεν; ἢ διψῶντα, καὶ ἐποτί-
38 σαμεν; πότε δέ σε εἴδομεν ξένον, καὶ συν-
ηγάγομεν; ἢ γυμνὸν, καὶ περιεβάλομεν;

ܗܘܝܬ ܕܚܨܕ ܐܢܐ ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܙܪܥܬ. ܘܟܢܫ ܐܢܐ
ܡܢ ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܒܕܪܬ. *ܘܠܐ ܗܘܐ ܠܟ ܕܬܪܡܐ 27
ܟܣܦܝ ܥܠ ܦܬܘܪܐ. ܘܐܬܐ ܗܘܝܬ ܐܢܐ ܘܬܒܥ
ܗܘܝܬ ܕܝܠܝ ܥܡ ܪܒܝܬܗ. *ܫܩܘܠܘ ܗܟܝܠ 28
ܡܢܗ ܟܟܪܐ. ܘܗܒܘܗܝ ܠܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܥܣܪ
ܟܟܪܝܢ. *ܠܟܠ ܓܝܪ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܬܝܗܒ ܠܗ 29
ܘܢܬܝܬܪ ܠܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܠܝܬ ܠܗ. ܘܐܦ
ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܫܬܩܠ ܡܢܗ. *ܘܠܥܒܕܐ 30
ܒܛܝܠܐ ܐܦܩܘܗܝ ܠܚܫܘܟܐ ܒܪܝܐ. ܬܡܢ ܢܗܘܐ
ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩ ܫܢܐ ✣

*ܡܐ ܕܐܬܐ ܕܝܢ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܒܫܘܒܚܗ: ܘܟܠܗܘܢ 31
ܡܠܐܟܘܗܝ ܩܕܝܫܐ ܥܡܗ. ܗܝܕܝܢ ܢܬܒ ܥܠ
ܬܪܘܢܘܣ ܕܫܘܒܚܗ: *ܘܢܬܟܢܫܘܢ ܩܕܡܘܗܝ 32
ܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ. ܘܢܦܪܫ ܐܢܘܢ ܚܕ ܡܢ ܚܕ:
ܐܝܟ ܪܥܝܐ ܕܡܦܪܫ ܐܡܪܐ ܡܢ ܓܕܝܐ. *ܘܢܩܝܡ 33
ܐܡܪܐ ܡܢ ܝܡܝܢܗ. ܘܓܕܝܐ ܡܢ ܣܡܠܗ.
*ܗܝܕܝܢ ܢܐܡܪ ܡܠܟܐ ܠܗܠܝܢ ܕܡܢ ܝܡܝܢܗ. 34
ܬܘ ܒܪܝܟܘܗܝ ܕܐܒܝ. ܝܪܬܘ ܡܠܟܘܬܐ ܕܡܛܝܒܐ
ܗܘܬ ܠܟܘܢ ܡܢ ܬܪܡܝܬܗ ܕܥܠܡܐ. *ܟܦܢܬ 35
ܓܝܪ ܘܝܗܒܬܘܢ ܠܝ ܠܡܐܟܠ. ܘܨܗܝܬ
ܘܐܫܩܝܬܘܢܢܝ. ܐܟܣܢܝܐ ܗܘܝܬ ܘܟܢܫܬܘܢܢܝ.
*ܥܪܛܠܝܐ ܗܘܝܬ ܘܟܣܝܬܘܢܢܝ. ܟܪܝܗ ܗܘܝܬ 36
ܘܣܥܪܬܘܢܢܝ. ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܗܘܝܬ ܘܐܬܝܬܘܢ
ܠܘܬܝ. *ܗܝܕܝܢ ܢܐܡܪܘܢ ܠܗ ܗܢܘܢ ܙܕܝܩܐ. 37
ܡܪܢ: ܐܡܬܝ ܚܙܝܢܟ ܕܟܦܢ ܐܢܬ ܘܬܪܣܝܢܟ: ܐܘ
ܕܨܗܐ ܐܢܬ ܘܐܫܩܝܢܟ. *ܘܐܡܬܝ ܚܙܝܢܟ ܕܐܟܣܢܝܐ 38
ܐܝܬ ܘܟܢܫܢܟ. ܐܘ ܕܥܪܛܠܝ ܐܢܬ ܘܟܣܝܢܟ.

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XXV.

Serve male, et piger, sciebas quia meto ubi non semino,
27 et congrego ubi non sparsi: oportuit ergo te committere
pecuniam meam numulariis, et veniens ego recepissem
28 utique quod meum est cum usura. Tollite itaque ab eo
29 talentum, et date ei qui habet decem talenta. Omni
enim habenti dabitur, et abundabit: ei autem, qui non
30 habet, et quod videtur habere, auferetur ab eo. Et in-
utilem servum ejicite in tenebras exteriores: illic erit
fletus, et stridor dentium.
31 Cùm autem venerit Filius hominis in majestate sua, et
omnes angeli cum eo, tunc sedebit super sedem majestatis
32 suæ: et congregabuntur ante eum omnes gentes; et se-
parabit eos ab invicem, sicut pastor segregat oves ab
hædis: et statuet oves quidem a dextris suis, hædos au- 33
tem a sinistris. Tunc dicet rex his qui a dextris ejus 34
erunt: Venite, benedicti Patris mei, possidete paratum
vobis regnum a constitutione mundi. Esurivi enim, et 35
dedistis mihi manducare: sitivi, et dedistis mihi bibere:
hospes eram, et collegistis me: nudus, et cooperuistis 36
me: infirmus, et visitastis me: in carcere eram, et venis-
tis ad me. Tunc respondebunt ei justi, dicentes: Domine, 37
quando te vidimus esurientem, et pavimus te: sitientem,
et dedimus tibi potum? quando autem te vidimus hos- 38
pitem, et collegimus te; aut nudum, et cooperuimus te?

39 πότε δέ σε εἴδομεν ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ
40 ἤλθομεν πρός σε; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασι-
λεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ'
ὅσον ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου
41 τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. Τότε ἐρεῖ
καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων· Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ,
οἱ κατηραμένοι, εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ
ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις
42 αὐτοῦ. Ἐπείνασα γὰρ, καὶ οὐκ ἐδώκατέ
μοι φαγεῖν· ἐδίψησα, καὶ οὐκ ἐποτίσατέ
43 με· ξένος ἤμην, καὶ οὐ συνηγάγετέ με·
γυμνὸς, καὶ οὐ περιεβάλετέ με· ἀσθενὴς,
καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με.
44 Τότε ἀποκριθήσονται [1][αὐτῷ] καὶ αὐτοὶ, λέ-
γοντες· Κύριε, πότε σὲ εἴδομεν πεινῶντα,
ἢ διψῶντα, ἢ ξένον, ἢ γυμνὸν, ἢ ἀσθενῆ, ἢ
45 ἐν φυλακῇ, καὶ οὐ διηκονήσαμέν σοι; Τότε
ἀποκριθήσεται αὐτοῖς, λέγων· Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν
46 ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. Καὶ ἀπε-
λεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον· οἱ δὲ
δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

ΚΕΦ. κϛ'.

ΚΑΙ ἐγένετο, ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάν-
τας τοὺς λόγους τούτους, εἶπε τοῖς μαθηταῖς
2 αὐτοῦ· Οἴδατε, ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ
πάσχα γίνεται· καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι.
3 Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς [1][καὶ οἱ
γραμματεῖς] καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ
εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, τοῦ λεγο-
4 μένου Καϊάφα· καὶ συνεβουλεύσαντο, ἵνα
τὸν Ἰησοῦν δόλῳ κρατήσωσι, καὶ ἀπο-

39 ❊ܘܐܝܡܬܝ ܚܙܝܢܟ ܟܪܝܗܐ ܐܘ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܘܐܬܝܢ
40 ܠܘܬܟ. ❊ܘܥܢܐ ܡܠܟܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܡܝܢ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܡܕܡ ܕܥܒܕܬܘܢ ܠܚܕ ܡܢ
41 ܗܠܝܢ ܐܚܝ ܙܥܘܪܐ ܠܝ ܗܘ ܥܒܕܬܘܢ. ❊ܗܝܕܝܢ
ܢܐܡܪ ܐܦ ܠܗܢܘܢ ܕܡܢ ܣܡܠܗ. ܐܙܠܘ ܠܟܘܢ
ܡܢܝ ܠܝܛܐ ܠܢܘܪܐ ܕܠܥܠܡ. ܗܝ ܕܡܛܝܒܐ
42 ܠܐܟܠܩܪܨܐ ܘܠܡܠܐܟܘܗܝ. ❊ܟܦܢܬ ܓܝܪ ܘܠܐ
ܝܗܒܬܘܢ ܠܝ ܠܡܐܟܠ. ܘܨܗܝܬ ܘܠܐ
43 ܐܫܩܝܬܘܢܢܝ. ❊ܘܐܟܣܢܝܐ ܗܘܝܬ ܘܠܐ ܟܢܫܬܘܢܢܝ.
ܘܥܪܛܠܝܐ ܗܘܝܬ ܘܠܐ ܟܣܝܬܘܢܢܝ ܘܟܪܝܗܐ
ܗܘܝܬ ܘܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܘܠܐ ܣܥܪܬܘܢܢܝ.
44 ❊ܗܝܕܝܢ ܢܥܢܘܢ ܐܦ ܗܢܘܢ ܘܢܐܡܪܘܢ. ܡܪܢ.
ܐܝܡܬܝ ܚܙܝܢܟ ܟܦܢܐ ܐܘ ܨܗܝܐ ܐܘ ܐܟܣܢܝܐ ܐܘ
ܥܪܛܠܝܐ. ܐܘ ܟܪܝܗܐ ܐܘ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܘܠܐ
45 ܫܡܫܢܟ. ❊ܗܝܕܝܢ ܢܥܢܐ ܘܢܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܡܝܢ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܡܕܡ ܕܠܐ ܥܒܕܬܘܢ ܠܚܕ
ܡܢ ܗܠܝܢ ܙܥܘܪܐ ܐܦ ܠܐ ܠܝ ܥܒܕܬܘܢ.
46 ❊ܘܢܐܙܠܘܢ ܗܠܝܢ ܠܬܫܢܝܩܐ ܕܠܥܠܡ. ܘܙܕܝܩܐ
ܠܚܝܐ ܕܠܥܠܡ ❖

ܩܦܠܐ ❖ ܟܘ

❊ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ ܠܟܠܗܘܢ ܡܠܐ ܗܠܝܢ.
2 ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ❊ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܒܬܪ
ܬܪܝܢ ܝܘܡܝܢ ܗܘܐ ܦܨܚܐ. ܘܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ
ܠܡܙܕܩܦܘ.
3 ❊ܗܝܕܝܢ ܐܬܟܢܫܘ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ ܘܩܫܝܫܐ
ܕܥܡܐ. ܠܕܪܬܗ ܕܪܒ ܟܗܢܐ ܕܡܬܩܪܐ ܩܝܦܐ.
4 ❊ܘܐܬܡܠܟܘ ܥܠ ܝܫܘܥ. ܕܒܢܟܠܐ ܢܐܚܕܘܢܝܗܝ

39 aut quando te vidimus infirmum; aut in carcere, et
40 venimus ad te? Et respondens rex, dicet illis: Amen
dico vobis, quamdiu fecistis uni ex his fratribus meis
41 minimis, mihi fecistis. Tunc dicet et his qui a sinis-
tris erunt: Discedite a me, maledicti, in ignem æter-
42 num, qui paratus est diabolo, et angelis ejus. Esurivi
enim, et non dedistis mihi manducare: sitivi, et non de-
43 distis mihi potum: hospes eram, et non collegistis me:
nudus, et non cooperuistis me: infirmus, et in carcere,
44 et non visitastis me. Tunc respondebunt ei et ipsi, di-
centes: Domine, quando te vidimus esurientem, aut si-
tientem, aut hospitem, aut nudum, aut infirmum, aut in
carcere, et non ministravimus tibi? Tunc respondebit 45
illis, dicens: Amen dico vobis; quamdiu non fecistis uni
de minoribus his, nec mihi fecistis. Et ibunt hi in sup- 46
plicium æternum: justi autem in vitam æternam.

CAP. XXVI.

ET factum est, cùm consummasset Jesus sermones
hos omnes, dixit discipulis suis: Scitis quia post biduum 2
Pascha fiet, et Filius hominis tradetur ut crucifigatur.
Tunc congregati sunt principes sacerdotum et seniores 3
populi in atrium principis sacerdotum, qui dicebatur
Caïaphas: et consilium fecerunt ut Jesum dolo tenerent, et 4

5 κτείνωσιν. Ἔλεγον δέ· Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα
μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ.
6 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ, ἐν
7 οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, προσῆλθεν αὐτῷ
γυνὴ ἀλάβαστρον μύρου ¹ἔχουσα βαρυτίμου,
καὶ κατέχεεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀνα-
8 κειμένου. Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,
ἠγανάκτησαν, λέγοντες· Εἰς τί ἡ ἀπώλεια
9 αὕτη; Ἠδύνατο γὰρ τοῦτο ¹[τὸ μύρον]
πραθῆναι πολλοῦ, καὶ δοθῆναι ¹τοῖς πτωχοῖς.
10 Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Τί κόπους
παρέχετε τῇ γυναικί; ἔργον γὰρ καλὸν
11 εἰργάσατο εἰς ἐμέ. Πάντοτε γὰρ τοὺς
πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν· ἐμὲ δὲ οὐ πάν-
12 τοτε ἔχετε. Βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον
τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, πρὸς τὸ ἐντα-
13 φιάσαι με ἐποίησεν. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν
ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὃ ἐποίησεν
αὕτη, εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.
14 Τότε πορευθεὶς εἷς τῶν δώδεκα, ὁ λε-
γόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς
15 ἀρχιερεῖς, εἶπε· Τί θέλετέ μου δοῦναι,
κἀγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν; Οἱ δὲ
16 ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια. Καὶ
ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαιρίαν, ἵνα αὐτὸν
παραδῷ.
17 Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἀζύμων προσῆλθον
οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες ¹[αὐτῷ]·
Ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ
18 πάσχα; Ὁ δὲ εἶπεν· Ὑπάγετε εἰς τὴν
πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα, καὶ εἴπατε αὐτῷ·

ܘܢܩܛܠܘܢܝܗܝ. *ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܐ ܒܥܐܕܐ. 5
ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܫܓܘܫܝܐ ܒܥܡܐ.
*ܘܟܕ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܒܝܬ ܥܢܝܐ. ܒܒܝܬܗ ܕܫܡܥܘܢ 6
ܓܪܒܐ: *ܩܪܒܬ ܠܗ ܐܢܬܬܐ ܕܐܝܬ ܥܡܗ 7
ܫܛܝܦܘܬܐ ܕܒܣܡܐ ܕܪܫܐ ܣܓܝܐܝܢ ܕܡܝܗ̈:
ܘܐܫܕܬܗ ܥܠ ܪܫܗ ܕܝܫܘܥ ܟܕ ܣܡܝܟ.
*ܚܙܘ ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܬܒܐܫ ܠܗܘܢ 8
ܘܐܡܪܝܢ. ܠܡܢܐ ܐܒܕܢܐ ܗܢܐ. *ܡܫܟܚ ܗܘܐ 9
ܓܝܪ ܕܢܙܕܒܢ ܗܢܐ ܒܣܓܝ ܘܢܬܝܗܒ ܠܡܣܟܢܐ.
*ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܝܕܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܡܗܠܝܢ 10
ܐܢܬܘܢ ܠܗ ܠܐܢܬܬܐ. ܥܒܕܐ ܫܦܝܪܐ ܥܒܕܬ ܠܘܬܝ.
*ܒܟܠܙܒܢ ܓܝܪ ܡܣܟܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܥܡܟܘܢ. 11
ܠܝ ܕܝܢ. ܠܐ ܒܟܠܙܒܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ. *ܗܕܐ ܕܝܢ 12
ܕܐܪܡܝܬ ܒܣܡܐ ܗܢܐ ܥܠ ܦܓܪܝ: ܐܝܟ
ܕܠܩܒܘܪܝ ܥܒܕܬܗ. *ܘܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: 13
ܕܐܝܟܐ ܕܬܬܟܪܙ ܣܒܪܬܝ ܗܕܐ ܒܟܠܗ ܥܠܡܐ:
ܢܬܡܠܠ. ܐܦ ܡܕܡ ܕܥܒܕܬ ܗܕܐ ܠܕܘܟܪܢܗ.
*ܗܝܕܝܢ ܐܙܠ ܚܕ ܡܢ ܬܪܥܣܪ ܕܡܬܩܪܐ ܝܗܘܕܐ 14
ܣܟܪܝܘܛܐ ܠܘܬ ܪܒܝ ܟܗܢܐ. *ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. 15
ܡܢܐ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܬܠ ܠܝ: ܘܐܢܐ ܡܫܠܡ
ܐܢܐ ܠܗ ܠܟܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܩܝܡܘ ܠܗ ܬܠܬܝܢ
ܕܟܣܦܐ. *ܘܡܢ ܗܝܕܝܢ ܒܥܐ ܗܘܐ ܠܗ ܦܠܛܐ 16
ܕܢܫܠܡܝܘܗܝ ܀
*ܒܝܘܡܐ ܕܝܢ ܩܕܡܝܐ ܕܦܛܝܪܐ: ܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܐ 17
ܠܘܬ ܝܫܘܥ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܝܟܐ ܨܒܐ ܐܢܬ
ܕܢܛܝܒ ܠܟ ܕܬܐܟܘܠ ܦܨܚܐ. *ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ 18
ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܠܘܬ ܦܠܢ ܘܐܡܪܘ

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XXVI.

5 occiderent. Dicebant autem: Non in die festo, ne fortè
tumultus fieret in populo.
6 Cùm autem Jesus esset in Bethania in domo Simonis
7 leprosi, accessit ad eum mulier habens alabastrum un-
guenti pretiosi, et effudit super caput ipsius recumbentis.
8 Videntes autem discipuli, indignati sunt, dicentes: Ut
9 quid perditio hæc? potuit enim istud vænundari multo,
10 et dari pauperibus. Sciens autem Jesus, ait illis: Quid
molesti estis huic mulieri? opus enim bonum operata est
11 in me: nam semper pauperes habetis vobiscum; me
12 autem non semper habetis. Mittens enim hæc unguentum
hoc in corpus meum, ad sepeliendum me fecit. Amen dico 13
vobis, ubicumque prædicatum fuerit hoc Evangelium in
toto mundo, dicetur et quòd hæc fecit in memoriam ejus.
Tunc abiit unus de duodecim, qui dicebatur Judas 14
Iscariotes, ad principes sacerdotum: et ait illis: Quid 15
vultis mihi dare, et ego vobis eum tradam? At illi con-
stituerunt ei triginta argenteos. Et exinde quærebat 16
opportunitatem ut eum traderet.
Prima autem die azymorum accesserunt discipuli ad 17
Jesum, dicentes: Ubi vis paremus tibi comedere Pascha?
At Jesus dixit: Ite in civitatem ad quemdam, et dicite ei: 18

Ὁ διδάσκαλος λέγει· Ὁ καιρός μου ἐγγύς
ἐστι· πρός σε ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μα-
19 θητῶν μου. Καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συν-
έταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ
20 πάσχα. Ὀψίας δὲ γενομένης, ἀνέκειτο
21 μετὰ τῶν δώδεκα. Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν,
εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν
22 παραδώσει με. Καὶ λυπούμενοι σφόδρα,
ἤρξαντο λέγειν [1]αὐτῷ ἕκαστος αὐτῶν· Μήτι
ἐγώ εἰμι, Κύριε; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν·
23 Ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ τρυβλίῳ τὴν
24 χεῖρα, οὗτός με παραδώσει. Ὁ μὲν Υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς γέγραπται
περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι'
οὗ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· κα-
λὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος
25 ἐκεῖνος. Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας, ὁ παρα-
διδοὺς αὐτὸν, εἶπε· Μήτι ἐγώ εἰμι, ῥαββί;
26 Λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶπας. Ἐσθιόντων δὲ
αὐτῶν, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον, καὶ
[1]εὐλογήσας, ἔκλασε, καὶ ἐδίδου τοῖς μα-
θηταῖς, καὶ εἶπε· Λάβετε, φάγετε· τοῦτό
27 ἐστι τὸ σῶμά μου. Καὶ λαβὼν τὸ πο-
τήριον, καὶ εὐχαριστήσας, ἔδωκεν αὐτοῖς,
28 λέγων· Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτο γάρ
ἐστι τὸ αἷμά μου, τὸ τῆς καινῆς διαθήκης,
τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρ-
29 τιῶν. Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπάρτι
ἐκ τούτου τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως
τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ πίνω μεθ'
ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρός
μου.
30 Καὶ ὑμνήσαντες, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν
31 ἐλαιῶν. Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πάν-
τες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ, ἐν τῇ

ܠܗ. ܪܒܢ ܐܡܪ: ܙܒܢܝ ܡܛܐ ܠܗ. ܠܘܬܟ
ܥܒܕ ܐܢܐ ܦܨܚܐ ܥܡ ܬܠܡܝܕܝ. *ܘܥܒܕܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ 19
ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܘܛܝܒܘ
ܦܨܚܐ. *ܘܟܕ ܗܘܐ ܪܡܫܐ: ܣܡܝܟ ܗܘܐ ܥܡ 20
ܬܪܥܣܪ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. *ܘܟܕ ܠܥܣܝܢ ܐܡܪ. ܐܡܝܢ 21
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܚܕ ܡܢܟܘܢ ܡܫܠܡ ܠܝ.
*ܘܟܪܝܬ ܠܗܘܢ ܛܒ. ܘܫܪܝܘ ܠܡܐܡܪ ܠܗ 22
ܚܕ ܚܕ ܡܢܗܘܢ. ܠܡܐ ܐܢܐ ܡܪܝ: *ܗܘ ܕܝܢ 23
ܥܢܐ ܘܐܡܪ: ܡܢ ܕܨܒܥ ܐܝܕܗ ܥܡܝ ܒܠܓܢܬܐ
ܗܘ ܢܫܠܡܢܝ. *ܘܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܐܙܠ ܐܝܟܢܐ 24
ܕܟܬܝܒ ܥܠܘܗܝ. ܘܝ ܠܗ ܕܝܢ ܠܓܒܪܐ ܗܘ
ܕܒܐܝܕܗ ܡܫܬܠܡ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ: ܦܩܚ ܗܘܐ
ܠܗ ܠܓܒܪܐ ܗܘ ܐܠܘ ܠܐ ܐܬܝܠܕ. *ܥܢܐ ܝܗܘܕܐ 25
ܡܫܠܡܢܐ ܘܐܡܪ. ܠܡܐ ܐܢܐ ܗܘ ܪܒܝ: ܐܡܪ
ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܬ ܐܡܪܬ. *ܟܕ ܕܝܢ ܠܥܣܝܢ: 26
ܢܣܒ ܝܫܘܥ ܠܚܡܐ: ܘܒܪܟ ܘܩܨܐ ܘܝܗܒ.
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܐܡܪ ܣܒܘ ܐܟܘܠܘ. ܗܢܘ
ܦܓܪܝ. *ܘܢܣܒ ܟܣܐ ܘܐܘܕܝ. ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ 27
ܘܐܡܪ. ܣܒܘ ܐܫܬܘ ܡܢܗ ܟܠܟܘܢ. *ܗܢܘ ܕܡܝ 28
ܕܕܝܬܩܐ ܚܕܬܐ: ܕܚܠܦ ܣܓܝܐܐ ܡܬܐܫܕ ܠܫܘܒܩܢܐ
ܕܚܛܗܐ. *ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ: ܕܠܐ ܐܫܬܐ ܡܢ 29
ܗܫܐ ܡܢ ܗܢܐ ܥܠܕܐ ܕܓܦܬܐ: ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ
ܕܒܗ ܐܫܬܝܘܗܝ ܥܡܟܘܢ ܚܕܬܐ ܒܡܠܟܘܬܗ
ܕܐܒܝ.
*ܘܫܒܚܘ ܘܢܦܩܘ ܠܛܘܪ ܙܝܬܐ܀ *ܗܝܕܝܢ 30,31
ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܟܠܟܘܢ ܐܢܬܘܢ ܬܬܟܫܠܘܢ

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XXVI.

Magister dicit: Tempus meum prope est, apud te
19 facio Pascha cum discipulis meis. Et fecerunt discipuli
20 sicut constituit illis Jesus, et paraverunt Pascha. Ves-
pere autem facto, discumbebat cum duodecim discipulis
21 suis. Et edentibus illis, dixit: Amen dico vobis, quia
22 unus vestrum me traditurus est. Et contristati valde,
cœperunt singuli dicere: Numquid ego sum, Domine?
23 At ipse respondens, ait: Qui intingit mecum manum
24 in paropside, hic me tradet. Filius quidem hominis va-
dit, sicut scriptum est de illo: væ autem homini illi, per
quem Filius hominis tradetur! bonum erat ei, si natus
25 non fuisset homo ille. Respondens autem Judas, qui
tradidit eum, dixit: Numquid ego sum, Rabbi? Ait illi:
Tu dixisti. Cœnantibus autem eis, accepit Jesus panem, 26
et benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis, et ait:
Accipite, et comedite: hoc est corpus meum. Et acci- 27
piens calicem, gratias egit: et dedit illis, dicens: Bibite
ex hoc omnes. Hic est enim sanguis meus novi testa- 28
menti, qui pro multis effundetur in remissionem pecca-
torum. Dico autem vobis: non bibam amodo de hoc 29
genimine vitis usque in diem illum cùm illud bibam vo-
biscum novum in regno Patris mei.
Et hymno dicto, exierunt in Montem Oliveti. Tunc 30,31
dicit illis Jesus: Omnes vos scandalum patiemini in me, in

Zach. xiii. 7. νυκτὶ ταύτῃ. Γέγραπται γάρ· "Πατάξω
τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσεται τὰ πρό-
32 βατα τῆς ποίμνης." Μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆ-
ναί με, προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν.
33 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· Εἰ
¹[καὶ] πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοὶ, ἐγὼ¹
34 οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι. Ἔφη αὐτῷ
ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ
νυκτὶ, πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρ-
35 νήσῃ με. Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Κἂν δέῃ
με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μή σε ἀπαρνήσο-
μαι. Ὁμοίως ¹δὲ καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ
εἶπον.
36 Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς
χωρίον λεγόμενον Γεθσημανῆ, καὶ λέγει τοῖς
μαθηταῖς· Καθίσατε αὐτοῦ, ἕως οὗ ἀπελθὼν
37 προσεύξωμαι ἐκεῖ. Καὶ παραλαβὼν τὸν
Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς Ζεβεδαίου, ἤρξατο
38 λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. Τότε λέγει αὐ-
τοῖς¹· Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως θα-
νάτου· μείνατε ὧδε, καὶ γρηγορεῖτε μετ'
39 ἐμοῦ. Καὶ ¹προελθὼν μικρὸν, ἔπεσεν ἐπὶ
πρόσωπον αὐτοῦ, προσευχόμενος, καὶ λέγων·
Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστι, παρελθέτω ἀπ'
ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ
40 θέλω, ἀλλ' ὡς σύ. Καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς
μαθητὰς, καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας,
καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Οὕτως οὐκ ἰσχύσατε
41 μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ' ἐμοῦ; Γρηγο-
ρεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς
πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ
42 σὰρξ ἀσθενής. Πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν
προσηύξατο, λέγων· Πάτερ μου, εἰ οὐ δύ-
ναται τοῦτο ¹[τὸ ποτήριον] παρελθεῖν ¹[ἀπ'
ἐμοῦ], ἐὰν μὴ αὐτὸ πίω, γενηθήτω τὸ θέ-
43 λημά σου. Καὶ ἐλθὼν ¹εὑρίσκει αὐτοὺς

ܒܝ ܒܗܢܐ ܠܠܝܐ. ܟܬܝܒ ܓܝܪ ܕܐܡܚܐ
ܠܪܥܝܐ. ܘܢܬܒܕܪܘܢ ܥܪܒܐ ܕܡܪܥܝܬܗ. ܒܬܪ ܕܝܢ 32
ܕܩܡܬ ܩܕܡ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܠܓܠܝܠܐ.
ܥܢܐ ܟܐܦܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܦܢ ܟܠܗܘܢ ܢܬܟܫܠܘܢ 33
ܒܟ. ܐܢܐ ܡܬܘܡ ܠܐ ܐܬܟܫܠ ܒܟ. ܐܡܪ 34
ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ. ܕܒܗܢܐ ܠܠܝܐ
ܩܕܡ ܕܢܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ: ܬܠܬ ܙܒܢܝܢ ܬܟܦܘܪ ܒܝ.
ܐܡܪ ܠܗ ܟܐܦܐ. ܐܢ ܢܗܘܐ ܠܝ ܠܡܡܬ ܥܡܟ 35
ܠܐ ܐܟܦܘܪ ܒܟ. ܘܗܟܘܬ ܐܦ ܟܠܗܘܢ ܬܠܡܝܕܐ
ܐܡܪܘ.
ܗܝܕܝܢ ܐܬܐ ܥܡܗܘܢ ܝܫܘܥ ܠܕܘܟܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ 36
ܓܕܣܡܢ. ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܬܒܘ
ܗܪܟܐ ܥܕ ܐܙܠ ܐܨܠܐ. ܘܕܒܪ ܠܟܐܦܐ ܘܠܬܪܝܗܘܢ 37
ܒܢܝ ܙܒܕܝ: ܘܫܪܝ ܠܡܬܟܪܝܘ ܘܠܡܬܥܩܘ.
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܪܝܐ ܗܝ ܠܗ ܠܢܦܫܝ ܥܕܡܐ 38
ܠܡܘܬܐ. ܦܘܫܘ ܠܝ ܗܪܟܐ ܘܐܬܬܥܝܪܘ ܥܡܝ.
ܘܩܪܒ ܩܠܝܠ ܘܢܦܠ ܥܠ ܐܦܘܗܝ. ܘܡܨܠܐ 39
ܗܘܐ ܘܐܡܪ. ܐܒܝ: ܐܢ ܡܫܟܚܐ ܢܥܒܪܝܗ ܡܢܝ ܟܣܐ
ܗܢܐ. ܒܪܡ ܠܐ ܐܝܟ ܕܐܢܐ ܨܒܐ ܐܢܐ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܐܢܬ.
ܘܐܬܐ ܠܘܬ ܬܠܡܝܕܘܗܝ: ܘܐܫܟܚ ܐܢܘܢ ܕܟܕ 40
ܕܡܟܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܟܐܦܐ. ܗܟܢܐ ܠܐ ܐܫܟܚܬܘܢ
ܚܕܐ ܫܥܐ ܠܡܬܬܥܝܪܘ ܥܡܝ: ܐܬܬܥܝܪܘ ܘܨܠܘ ܕܠܐ 41
ܬܥܠܘܢ ܠܢܣܝܘܢܐ. ܪܘܚܐ ܡܛܝܒܐ ܗܝ ܦܓܪܐ ܕܝܢ ܟܪܝܗ.
ܬܘܒ ܐܙܠ ܕܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝܢ ܘܨܠܝ ܘܐܡܪ. ܐܒܝ: 42
ܐܢ ܠܐ ܡܫܟܚܐ ܗܢܐ ܟܣܐ ܕܬܥܒܪ ܐܠܐ ܐܢ ܐܫܬܝܬܗ:
ܢܗܘܐ ܨܒܝܢܟ. ܘܐܬܐ ܬܘܒ ܐܫܟܚ ܐܢܘܢ ܕܟܕ 43

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XXVI.

ista nocte. Scriptum est enim: Percutiam pastorem,
32 et dispergentur oves gregis. Postquam autem resurrex-
33 ero, præcedam vos in Galilæam. Respondens autem
Petrus, ait illi: Et si omnes scandalizati fuerint in te,
34 ego numquam scandalizabor. Ait illi Jesus: Amen dico
tibi, quia in hac nocte, antequam gallus cantet, ter me
35 negabis. Ait illi Petrus: Etiamsi oportuerit me mori
tecum, non te negabo. Similiter et omnes discipuli
dixerunt.
36 Tunc venit Jesus cum illis in villam quæ dicitur
Gethsemani; et dixit discipulis suis: Sedete hîc donec
37 vadam illuc, et orem. Et assumpto Petro, et duobus
filiis Zebedæi, cœpit contristari et mœstus esse. Tunc 38
ait illis: Tristis est anima mea usque ad mortem: sus-
tinete hîc, et vigilate mecum. Et progressus pusillum, 39
procidit in faciem suam, orans, et dicens: Pater mi, si
possibile est, transeat a me calix iste: verumtamen non
sicut ego volo, sed sicut tu. Et venit ad discipulos suos, 40
et invenit eos dormientes, et dicit Petro: Sic non potuis-
tis una hora vigilare mecum? Vigilate, et orate ut non 41
intretis in tentationem. Spiritus quidem promptus est,
caro autem infirma. Iterum secundò abiit, et oravit, 42
dicens: Pater mi, si non potest hic calix transire nisi
bibam illum, fiat voluntas tua. Et venit iterum, et invenit 43

πάλιν καθεύδοντας· (ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφ-
44 θαλμοὶ βεβαρημένοι·) καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς,
ἀπελθὼν πάλιν, προσηύξατο ἐκ τρίτου, τὸν
45 αὐτὸν λόγον εἰπών. Τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς
μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς· Καθεύ-
δετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε· ἰδοὺ, ἤγ-
γικεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παρα-
46 δίδοται εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν. Ἐγείρεσθε,
ἄγωμεν· ἰδοὺ, ἤγγικεν ὁ παραδιδούς με.
47 Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ, Ἰούδας,
εἷς τῶν δώδεκα, ἦλθε, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος
πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, ἀπὸ τῶν
48 ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. Ὁ
δὲ παραδιδοὺς αὐτὸν, ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον,
λέγων· Ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστι· κρα-
49 τήσατε αὐτόν. Καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ
Ἰησοῦ, εἶπε· Χαῖρε, ῥαββί. Καὶ κατ-
50 εφίλησεν αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ·
Ἑταῖρε, ἐφ' ᾧ πάρει; Τότε προσελθόντες
ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν, καὶ
51 ἐκράτησαν αὐτόν. Καὶ ἰδοὺ, εἷς τῶν μετὰ
Ἰησοῦ, ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἀπέσπασε τὴν
μάχαιραν αὐτοῦ· καὶ πατάξας τὸν δοῦλον
τοῦ ἀρχιερέως, ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον.
(Gen. ix. 6.) 52 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀπόστρεψόν
σου τὴν μάχαιραν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς·
πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν, ἐν μα-
53 χαίρᾳ ἀπολοῦνται. Ἢ δοκεῖς, ὅτι οὐ δύ-
ναμαι ἄρτι παρακαλέσαι τὸν Πατέρα μου,
καὶ παραστήσει μοι πλείους ἢ δώδεκα λε-
54 γεῶνας ἀγγέλων; Πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ
55 γραφαὶ, ὅτι οὕτω δεῖ γενέσθαι; Ἐν ἐκείνῃ
τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις· Ὡς ἐπὶ
λῃστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων,
συλλαβεῖν με· καθ' ἡμέραν πρὸς ὑμᾶς ἐκα-

ܕܝܩܝܪܢ. ܥܝܢܝܗܘܢ ܗܘܝ ܡܢ ܫܢܬܐ. * ܘܫܒܩ 44
ܐܢܘܢ. ܘܐܙܠ ܬܘܒ ܨܠܝ ܕܬܠܬ ܙܒܢܝܢ: ܘܗܝ
ܡܠܬܐ ܐܡܪ. * ܗܝܕܝܢ ܐܬܐ ܠܘܬ ܬܠܡܝܕܘܗܝ 45
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܡܟܘ ܡܟܝܠ ܘܐܬܢܝܚܘ. ܗܐ
ܡܛܬ ܫܥܬܐ. ܘܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ ܒܐܝܕܝܗܘܢ
ܕܚܛܝܐ. * ܩܘܡܘ ܢܐܙܠ. ܗܐ ܡܛܐ ܗܘ ܕܡܫܠܡ 46
ܠܝ.
* ܘܥܕ ܗܘ ܡܡܠܠ: ܗܐ ܝܗܘܕܐ ܡܫܠܡܢܐ 47
ܚܕ ܡܢ ܬܪܥܣܪ ܐܬܐ. ܘܥܡܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ.
ܥܡ ܣܦܣܪܐ ܘܚܘܛܪܐ. ܡܢ ܠܘܬ ܪܒܝ ܟܗܢܐ
ܘܩܫܝܫܐ ܕܥܡܐ. * ܘܝܗܒ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܐܬܐ 48
ܝܗܘܕܐ ܡܫܠܡܢܐ ܘܐܡܪ. ܠܗܘ ܕܢܫܩ ܐܢܐ
ܗܘܝܘ ܐܚܘܕܘܗܝ. * ܘܡܚܕܐ ܩܪܒ ܠܘܬ ܝܫܘܥ 49
ܘܐܡܪ. ܫܠܡ ܪܒܝ ܘܢܫܩܗ. * ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ 50
ܐܡܪ ܠܗ. ܥܠ ܗܝ ܕܐܬܝܬ ܚܒܪܐ. ܗܝܕܝܢ
ܐܬܩܪܒܘ: ܘܐܪܡܝܘ ܐܝܕܝܗܘܢ ܥܠ ܝܫܘܥ ܘܐܚܕܘܗܝ.
* ܘܗܐ ܚܕ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܥܡ ܝܫܘܥ. ܐܘܫܛ ܐܝܕܗ 51
ܘܫܡܛ ܣܦܣܪܐ: ܘܡܚܝܗ ܠܥܒܕܗ ܕܪܒ
ܟܗܢܐ. ܘܫܩܠܗ ܐܕܢܗ. * ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ 52
ܝܫܘܥ. ܐܗܦܟ ܣܦܣܪܐ ܠܕܘܟܬܗ. ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ
ܐܝܠܝܢ ܕܢܣܒܘ ܣܦܣܪܐ. ܒܣܦܣܪܐ ܢܡܘܬܘܢ. * ܐܘ 53
ܣܒܪ ܐܢܬ ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܕܐܒܥܐ ܡܢ ܐܒܝ:
ܘܢܩܝܡ ܠܝ ܗܫܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܬܪܥܣܪ ܠܓܝܘܢܝܢ
ܕܡܠܐܟܐ. * ܐܝܟܢܐ ܗܟܝܠ ܢܫܬܠܡܘܢ ܟܬܒܐ: 54
ܕܗܟܢܐ ܘܠܐ ܗܘܐ: * ܒܗ ܒܫܥܬܐ ܐܡܪ ܝܫܘܥ 55
ܠܟܢܫܐ. ܐܝܟ ܕܥܠ ܓܝܣܐ ܢܦܩܬܘܢ ܒܣܦܣܪܐ
ܘܒܚܘܛܪܐ ܕܬܐܚܕܘܢܢܝ. ܟܠܝܘܡ ܠܘܬܟܘܢ

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XXVI.

eos dormientes: erant enim oculi eorum gravati.
44 Et relictis illis, iterum abiit, et oravit tertiò, eundem
45 sermonem dicens. Tunc venit ad discipulos suos, et
dicit illis: Dormite jam, et requiescite: ecce appropin-
quavit hora, et Filius hominis tradetur in manus pecca-
46 torum. Surgite, eamus: ecce appropinquavit qui me
tradet.
47 Adhuc eo loquente, ecce Judas, unus de duodecim, ve-
nit, et cum eo turba multa cum gladiis et fustibus, missi
48 a principibus sacerdotum et senioribus populi. Qui au-
tem tradidit eum, dedit illis signum, dicens: Quem-
49 cumque osculatus fuero, ipse est; tenete eum. Et con-
festim accedens ad Jesum, dixit: Ave, Rabbi. Et oscu-
latus est eum. Dixitque illi Jesus: Amice, ad quid 50
venisti? Tunc accesserunt, et manus injecerunt in Jesum,
et tenuerunt eum. Et ecce unus ex his qui erant cum 51
Jesu, extendens manum, exemit gladium suum, et percu-
tiens servum principis sacerdotum, amputavit auriculam
ejus. Tunc ait illi Jesus: Converte gladium tuum in 52
locum suum: omnes enim, qui acceperint gladium, gladio
peribunt. An putas, quia non possum rogare Patrem 53
meum, et exhibebit mihi modò plusquam duodecim
legiones angelorum? Quomodo ergo implebuntur Scrip- 54
turæ, quia sic oportet fieri? In illa hora dixit Jesus 55
turbis: Tamquam ad latronem existis cum gladiis et
fustibus comprehendere me: quotidie apud vos sede-

θεζόμην διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ οὐκ
56 ἐκρατήσατέ με· τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα
πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν. Τότε
οἱ μαθηταὶ πάντες ἀφέντες αὐτὸν, ἔφυγον.
57 Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν, ἀπήγα-
γον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ
γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν.
58 Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν,
ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως· καὶ εἰσελθὼν,
ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, ἰδεῖν τὸ
59 τέλος. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι
καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυ-
ρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὅπως θανατώσωσιν
60 αὐτόν· καὶ οὐχ εὗρον. 'Καὶ πολλῶν ψευδο-
μαρτύρων προσελθόντων, 'οὐχ εὗρον. Ὕστε-
ρον δὲ προσελθόντες δύο ψευδομάρτυρες,
61 εἶπον· Οὗτος ἔφη· Δύναμαι καταλῦσαι
τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν
62 οἰκοδομῆσαι αὐτόν. Καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιε-
ρεὺς εἶπεν αὐτῷ· Οὐδὲν ἀποκρίνῃ; τί οὗτοί
63 σου καταμαρτυροῦσιν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσι-
ώπα. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν
αὐτῷ· Ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ
ζῶντος, ἵνα ἡμῖν εἴπῃς, εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς,
64 ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Σὺ εἶπας. Πλὴν λέγω ὑμῖν, ἀπάρτι ὄψεσθε
τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν
τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν
65 τοῦ οὐρανοῦ. Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέῤῥηξε
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λέγων· '[Ὅτι] ἐβλασ-
φήμησε· τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων;
ἴδε, νῦν ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ.
66 Τί ὑμῖν δοκεῖ; Οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον·
67 Ἔνοχος θανάτου ἐστί. Τότε ἐνέπτυσαν εἰς

ܥܡܟܘܢ ܝܬܒ ܗܘܝܬ ܘܡܠܦ ܗܘܝܬ ܒܗܝܟܠܐ ܘܠܐ ܐܚܕܬܘܢܢܝ.
*ܗܕܐ ܕܝܢ ܟܠܗ ܗܘܬ: ܕܢܫܬܡܠܘܢ ܟܬܒܐ ܕܢܒܝܐ. 56
ܗܝܕܝܢ ܬܠܡܝܕܐ ܟܠܗܘܢ ܫܒܩܘܗܝ ܘܥܪܩܘ.
*ܘܗܢܘܢ ܕܐܚܕܘܗܝ ܠܝܫܘܥ: ܐܘܒܠܘܗܝ ܠܘܬ 57
ܩܝܦܐ ܪܒ ܟܗܢܐ. ܐܝܟܐ ܕܤܦܪܐ ܘܩܫܝܫܐ ܟܢܝܫܝܢ
ܗܘܘ. *ܫܡܥܘܢ ܕܝܢ ܟܐܦܐ. ܐܙܠ ܗܘܐ ܒܬܪܗ 58
ܡܢ ܪܘܚܩܐ: ܠܡܕܡ ܠܕܪܬܗ ܕܪܒ ܟܗܢܐ. ܘܥܠ
ܝܬܒ ܠܓܘ ܥܡ ܕܚܫܐ ܕܢܚܙܐ ܚܪܬܐ ✣ *ܪܒܝ 59
ܟܗܢܐ ܕܝܢ ܘܩܫܝܫܐ ܘܟܢܘܫܬܐ ܟܠܗ: ܒܥܝܢ
ܗܘܘ ܥܠ ܝܫܘܥ ܤܗܕܘܬܐ ܐܝܟ ܕܢܡܝܬܘܢܝܗܝ.
*ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ: ܘܐܬܘ ܤܓܝܐܐ ܤܗܕܐ ܕܕܓܠܐ. 60
ܐܚܪܝܬ ܕܝܢ ܐܬܘ ܬܪܝܢ. *ܘܐܡܪܝܢ. ܗܢܐ ܐܡܪ: 61
ܕܡܫܟܚ ܐܢܐ ܕܐܫܪܐ ܗܝܟܠܐ ܕܐܠܗܐ: ܘܠܬܠܬܐ
ܝܘܡܝܢ ܐܒܢܝܘܗܝ. *ܘܩܡ ܪܒ ܟܗܢܐ ܘܐܡܪ 62
ܠܗ. ܠܐ ܡܦܢܐ ܐܢܬ ܦܬܓܡܐ: ܡܢܐ
ܡܤܗܕܝܢ ܥܠܝܟ ܗܠܝܢ. *ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܫܬܝܩ 63
ܗܘܐ. ܘܥܢܐ ܪܒ ܟܗܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܘܡܐ
ܐܢܐ ܠܟ ܒܐܠܗܐ ܚܝܐ: ܕܬܐܡܪ ܠܢ ܐܢ ܐܢܬ ܗܘ
ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ. *ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܬ 64
ܐܡܪܬ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ: ܕܡܢ ܗܫܐ
ܬܚܙܘܢܝܗܝ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܕܝܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܐ
ܕܚܝܠܐ: ܘܐܬܐ ܥܠ ܥܢܢܝ ܫܡܝܐ. *ܗܝܕܝܢ 65
ܪܒ ܟܗܢܐ ܨܪܐ ܢܚܬܘܗܝ ܘܐܡܪ. ܗܐ ܓܕܦ.
ܡܢܐ ܡܚܤܢܝܢ ܠܢ ܤܗܕܐ. ܗܐ ܗܫܐ
ܫܡܥܬܘܢ ܓܘܕܦܗ. *ܡܢܐ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܥܢܘ 66
ܘܐܡܪܝܢ ܚܝܒ ܗܘ ܡܘܬܐ ✣ *ܗܝܕܝܢ ܪܩܘ 67

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XXVI.

56 bam docens in templo, et non me tenuistis. Hoc autem
totum factum est ut adimplerentur Scripturæ Propheta-
rum. Tunc discipuli omnes, relicto eo, fugerunt.
57 At illi tenentes Jesum, duxerunt ad Caiapham princi-
pem sacerdotum, ubi Scribæ et seniores convenerant.
58 Petrus autem sequebatur eum a longè, usque in atrium
principis sacerdotum. Et ingressus intrò, sedebat cum
59 ministris, ut videret finem. Principes autem sacerdotum
et omne consilium quærebant falsum testimonium contra
60 Jesum, ut eum morti traderent: et non invenerunt; cùm
multi falsi testes accessissent. Novissimè autem vene-
61 runt duo falsi testes, et dixerunt: Hic dixit: Possum
destruere templum Dei, et post triduum reædificare
illud. Et surgens princeps sacerdotum, ait illi: Nihil 62
respondes ad ea, quæ isti adversum te testificantur? Jesus 63
autem tacebat. Et princeps sacerdotum ait illi: Adjuro
te per Deum vivum, ut dicas nobis si tu es Christus Filius
Dei. Dicit illi Jesus: Tu dixisti: verumtamen dico 64
vobis, amodo videbitis Filium hominis sedentem a dex-
tris virtutis Dei, et venientem in nubibus cœli. Tunc 65
princeps sacerdotum scidit vestimenta sua, dicens: Blas-
phemavit: quid adhuc egemus testibus? ecce nunc au-
distis blasphemiam: quid vobis videtur? At illi respon- 66
dentes dixerunt: Reus est mortis. Tunc expuerunt in 67

τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν·
68 οἱ δὲ ἐῤῥάπισαν, λέγοντες· Προφήτευσον
ἡμῖν, Χριστὲ, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε;
69 Ὁ δὲ Πέτρος ἔξω ἐκάθητο ἐν τῇ αὐλῇ.
Καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη, λέ-
γουσα· Καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ
70 Γαλιλαίου. Ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν
71 ¹πάντων, λέγων· Οὐκ οἶδα τί λέγεις. Ἐξ-
ελθόντα δὲ αὐτὸν εἰς τὸν πυλῶνα, εἶδεν
αὐτὸν ἄλλη, καὶ λέγει ¹τοῖς ἐκεῖ· Καὶ οὗτος
72 ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. Καὶ πά-
λιν ἠρνήσατο μεθ' ὅρκου· Ὅτι οὐκ οἶδα τὸν
73 ἄνθρωπον. Μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες
οἱ ἑστῶτες, εἶπον τῷ Πέτρῳ· Ἀληθῶς καὶ
σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δῆ-
74 λόν σε ποιεῖ. Τότε ἤρξατο ¹κατ[ανα]θε-
ματίζειν, καὶ ὀμνύειν· Ὅτι οὐκ οἶδα τὸν
ἄνθρωπον. Καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησε.
75 Καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος τοῦ
Ἰησοῦ, εἰρηκότος αὐτῷ· Ὅτι πρὶν ἀλέκτορα
φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνήσῃ με. Καὶ ἐξελθὼν,
ἔξω ἔκλαυσε πικρῶς.

ΚΕΦ. κζʹ.

Πρωΐας δὲ γενομένης, συμβούλιον ἔλα-
βον πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι
τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὥστε θανατῶσαι
2 αὐτόν. Καὶ δήσαντες αὐτὸν, ἀπήγαγον· καὶ
παρέδωκαν αὐτὸν Ποντίῳ Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι.
3 Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν,
ὅτι κατεκρίθη, μεταμεληθεὶς ἀπέστρεψε τὰ
τριάκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς
4 πρεσβυτέροις, λέγων· Ἥμαρτον, παραδοὺς

ܒܐܦܘܗܝ. ܘܡܩܦܚܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ
ܡܚܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. * ܘܐܡܪܝܢ. ܐܬܢܒܐ ܠܢ 68
ܡܫܝܚܐ ܡܢܘ ܗܘ ܕܡܚܝܟ.
* ܟܐܦܐ ܕܝܢ ܝܬܒ ܗܘܐ ܠܒܪ ܒܕܪܬܐ. ܘܩܪܒܬ 69
ܠܘܬܗ ܐܡܬܐ ܚܕܐ ܘܐܡܪܐ ܠܗ. ܐܦ ܐܢܬ
ܥܡ ܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ ܗܘܝܬ. * ܗܘ ܕܝܢ 70
ܟܦܪ ܩܕܡ ܟܠܗܘܢ ܘܐܡܪ. ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ
ܡܢܐ ܐܡܪܐ ܐܢܬܝ. * ܘܟܕ ܢܦܩ ܠܬܪܥܐ 71
ܚܙܬܗ ܐܚܪܬܐ ܘܐܡܪܐ ܠܗܘܢ. ܕܬܡܢ ܗܘܐ ܐܦ
ܗܢܐ ܥܡ ܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ. * ܘܬܘܒ ܟܦܪ 72
ܒܡܘܡܬܐ. ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ ܠܓܒܪܐ. * ܒܬܪ 73
ܩܠܝܠ ܕܝܢ ܩܪܒܘ ܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ ܘܐܡܪܘ
ܠܟܐܦܐ. ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܦ ܐܢܬ ܡܢܗܘܢ ܐܢܬ. ܐܦ
ܡܡܠܠܟ ܓܝܪ ܡܘܕܥ ܠܟ. * ܗܝܕܝܢ ܫܪܝ 74
ܠܡܚܪܡܘ ܘܠܡܐܡܐ. ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ
ܠܓܒܪܐ. ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ ܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ. * ܘܐܬܕܟܪ 75
ܟܐܦܐ ܡܠܬܗ ܕܝܫܘܥ ܕܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗ: ܕܥܕܠܐ
ܢܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ ܬܠܬ ܙܒܢܝܢ ܬܟܦܘܪ ܒܝ. ܘܢܦܩ
ܠܒܪ ܒܟܐ ܡܪܝܪܐܝܬ ✤

ܩܦܠܐܘܢ ✤ ܟܙ ✤

* ܟܕ ܕܝܢ ܗܘܐ ܨܦܪܐ: ܡܠܟܐ ܢܣܒܘ ܥܠ ܝܫܘܥ
ܟܠܗܘܢ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܩܫܝܫܐ ܕܥܡܐ ܐܝܟ
ܕܢܡܝܬܘܢܝܗܝ. * ܘܐܣܪܘܗܝ. ܘܐܘܒܠܘܗܝ. 2
ܘܐܫܠܡܘܗܝ ܠܦܝܠܛܘܣ ܗܓܡܘܢܐ.
* ܗܝܕܝܢ ܝܗܘܕܐ ܡܫܠܡܢܐ. ܟܕ ܚܙܐ ܕܐܬܚܝܒ 3
ܝܫܘܥ ܐܙܠ ܬܘܐ. ܘܐܗܦܟ ܗܠܝܢ ܬܠܬܝܢ
ܕܟܣܦܐ ܠܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܠܩܫܝܫܐ. * ܘܐܡܪ. ܣܟܠܬ 4

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XXVI. XXVII.

faciem ejus, et colaphis eum ceciderunt; alii autem pal-
68 mas in faciem ejus dederunt, dicentes: Prophetiza nobis,
Christe, quis est qui te percussit?
69 Petrus verò sedebat foris in atrio: et accessit ad eum
70 una ancilla, dicens: Et tu cum Jesu Galilæo eras. At
ille negavit coram omnibus, dicens: Nescio quid dicis.
71 Exeunte autem illo januam, vidit eum alia ancilla, et
ait his qui erant ibi: Et hic erat cum Jesu Nazareno.
72 Et iterum negavit cum juramento: Quia non novi ho-
73 minem. Et post pusillum accesserunt qui stabant, et
dixerunt Petro: Verè et tu ex illis es; nam et loquela
74 tua manifestum te facit. Tunc cœpit detestari, et jurare
quia non novisset hominem. Et continuò gallus canta-
vit. Et recordatus est Petrus verbi Jesu, quod dixerat: 75
Prius quàm gallus cantet, ter me negabis. Et egressus
foras, flevit amarè.

CAP. XXVII.

Mane autem facto, consilium inierunt omnes principes
sacerdotum et seniores populi adversus Jesum, ut eum
morti traderent. Et vinctum adduxerunt eum, et tradi- 2
derunt Pontio Pilato præsidi.
Tunc videns Judas, qui eum tradidit, quòd damnatus es- 3
set; pœnitentiâ ductus, retulit triginta argenteos principi-
bus sacerdotum et senioribus, dicens: Peccavi, tradens 4

αἷμα ἀθῷον. Οἱ δὲ εἶπον· Τί πρὸς ἡμᾶς;
5 Σὺ ὄψει. Καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ
ναῷ, ἀνεχώρησε· καὶ ἀπελθὼν, ἀπήγξατο.
6 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια,
εἶπον· Οὐκ ἔξεστι βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν
7 κορβανᾶν, ἐπεὶ τιμὴ αἵματός ἐστι. Συμ-
βούλιον δὲ λαβόντες, ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν
τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, εἰς ταφὴν τοῖς
8 ξένοις. Διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος, ἀγρὸς
9 αἵματος, ἕως τῆς σήμερον. Τότε ἐπληρώθη
τὸ ῥηθὲν διὰ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου, λέγον-
[Jer. xxxii. 6, sq. Zach. xi. 12.] τος· "Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια,
τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου, ὃν ἐτιμήσαντο
10 ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν
ἀγρὸν τοῦ κεραμέως· καθὰ συνέταξέ μοι
Κύριος."
11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔστη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγε-
μόνος· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν, λέ-
γων· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ
12 δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ· Σὺ λέγεις. Καὶ ἐν
τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων
καὶ τῶν πρεσβυτέρων, οὐδὲν ἀπεκρίνατο.
13 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Οὐκ ἀκούεις,
14 πόσα σου καταμαρτυροῦσι; Καὶ οὐκ ἀπε-
κρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἓν ῥῆμα· ὥστε θαυ-
15 μάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν. Κατὰ δὲ ἑορτὴν
εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἕνα τῷ ὄχλῳ δέσ-
16 μιον, ὃν ἤθελον. Εἶχον δὲ τότε δέσμιον
17 ἐπίσημον, λεγόμενον Βαραββᾶν. Συνηγ-
μένων οὖν αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος·
Τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν; Βαραββᾶν; ἢ
18 Ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον Χριστόν; Ἤδει γὰρ

ܕܐܫܠܡܬ ܕܡܐ ܙܟܝܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܠܗ.
ܠܢ ܡܢܐ ܠܢ. ܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ. *ܘܫܕܝܗܝ ܟܣܦܐ 5
ܒܗܝܟܠܐ ܘܫܢܝ. ܘܐܙܠ ܚܢܩ ܢܦܫܗ. *ܪܒܝ 6
ܟܗܢܐ ܕܝܢ ܫܩܠܘܗܝ ܠܟܣܦܐ ܘܐܡܪܘ. ܠܐ
ܫܠܝܛ ܕܢܪܡܘܢܝܗܝ ܒܝܬ ܩܘܪܒܢܐ. ܡܛܠ
ܕܛܝܡܝ ܕܡܐ ܗܘ. *ܘܢܣܒܘ ܡܠܟܐ: ܘܙܒܢܘ 7
ܒܗ ܐܓܘܪܣܐ ܕܦܚܪܐ ܠܒܝܬ ܡܩܒܪܐ ܕܐܟܣܢܝܐ.
*ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܬܩܪܝ ܐܓܘܪܣܐ ܗܘ: ܩܪܝܬܐ ܕܕܡܐ 8
ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. *ܗܝܕܝܢ ܐܬܡܠܝ ܡܕܡ 9
ܕܐܬܐܡܪ ܒܝܕ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ: ܕܢܣܒܬ ܬܠܬܝܢ
ܕܟܣܦܐ ܕܥܠܘܗܝ ܕܝܩܝܪܐ. ܕܦܣܩܘ ܡܢ ܒܢܝ
ܐܝܣܪܝܠ. *ܘܝܗܒܬ ܐܢܘܢ ܠܐܓܘܪܣܐ ܕܦܚܪܐ ܐܝܟ 10
ܕܦܩܕ ܠܝ ܡܪܝܐ.
*ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܩܡ ܩܕܡ ܗܓܡܘܢܐ. 11
ܘܫܐܠܗ ܗܓܡܘܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܬ ܗܘ
ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܬ
ܐܡܪܬ. *ܘܟܕ ܐܟܠܝܢ ܗܘܘ ܩܪܨܘܗܝ ܪܒܝ 12
ܟܗܢܐ ܘܩܫܝܫܐ: ܡܕܡ ܦܬܓܡܐ ܗܘ ܠܐ ܦܢܝ.
*ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ ܦܝܠܛܘܣ: ܠܐ ܫܡܥ ܐܢܬ 13
ܟܡܐ ܡܣܗܕܝܢ ܥܠܝܟ: *ܘܠܐ ܦܢܝ ܠܗ ܒܦܬܓܡܐ. 14
ܐܦ ܠܐ ܒܚܕܐ ܡܠܐ. ܘܥܠ ܗܕܐ ܐܬܕܡܪ ܛܒ ܀
*ܒܟܠ ܥܐܕܐ ܕܝܢ ܡܥܕ ܗܘܐ ܗܓܡܘܢܐ ܕܢܫܪܐ 15
ܐܣܝܪܐ ܚܕ ܠܥܡܐ. ܐܝܢܐ ܕܨܒܝܢ ܗܘܘ.
*ܐܣܝܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܕܝܢ ܐܣܝܪܐ ܝܕܝܥܐ ܕܡܬܩܪܐ 16
ܒܪ ܐܒܐ. *ܘܟܕ ܟܢܝܫܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ. 17
ܠܡܢ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܫܪܐ ܠܟܘܢ. ܠܒܪ ܐܒܐ ܐܘ
ܠܝܫܘܥ ܕܡܬܩܪܐ ܡܫܝܚܐ. *ܝܕܥ ܗܘܐ ܓܝܪ 18

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XXVII.

sanguinem justum. At illi dixerunt: Quid ad nos? tu
5 videris. Et projectis argenteis in templo, recessit: et
6 abiens laqueo se suspendit. Principes autem sacerdotum,
acceptis argenteis, dixerunt: Non licet eos mittere in
7 corbonam: quia pretium sanguinis est. Consilio autem
inito, emerunt ex illis agrum figuli, in sepulturam pere-
8 grinorum. Propter hoc vocatus est ager ille, Haceldama,
hoc est, ager sanguinis, usque in hodiernum diem.
9 Tunc impletum est quod dictum est per Jeremiam prophe-
tam, dicentem: Et acceperunt triginta argenteos, pretium
10 appretiati, quem appretiaverunt a filiis Israel: et dede-
runt eos in agrum figuli, sicut constituit mihi Dominus.

Jesus autem stetit ante præsidem; et interrogavit eum 11
præses, dicens: Tu es Rex Judæorum? Dicit illi Jesus:
Tu dicis. Et cùm accusaretur a principibus sacerdotum 12
et senioribus, nihil respondit. Tunc dicit illi Pilatus: 13
Non audis quanta adversum te dicunt testimonia? Et 14
non respondit ei ad ullum verbum, ita ut miraretur
præses vehementer. Per diem autem sollemnem con- 15
sueverat præses populo dimittere unum vinctum,
quem voluissent: habebat autem tunc vinctum insig- 16
nem, qui dicebatur Barabbas. Congregatis ergo illis, 17
dixit Pilatus: Quem vultis dimittam vobis: Barab-
bam? an Jesum, qui dicitur Christus? Sciebat enim 18

19 ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν. Κα-
θημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀπέ-
στειλε πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ, λέγουσα·
Μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ· πολλὰ
γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν.
20 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν
τοὺς ὄχλους, ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν,
21 τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. Ἀποκριθεὶς δὲ
ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς· Τίνα θέλετε ἀπὸ
τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν; Οἱ δὲ εἶπον· Βα-
22 ραββᾶν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τί
οὖν ποιήσω Ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον Χριστόν;
23 Λέγουσιν [αὐτῷ] πάντες· Σταυρωθήτω. Ὁ
δὲ ἡγεμὼν ἔφη· Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν;
Οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον, λέγοντες· Σταυ-
24 ρωθήτω. Ἰδὼν δὲ ὁ Πιλάτος ὅτι οὐδὲν ὠφε-
λεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν
ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ
ὄχλου, λέγων· Ἀθῶός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος
25 τοῦ δικαίου τούτου· ὑμεῖς ὄψεσθε. Καὶ
ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπε· Τὸ αἷμα αὐτοῦ
26 ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. Τότε
ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν· τὸν δὲ Ἰη-
σοῦν φραγελλώσας παρέδωκεν, ἵνα σταυ-
27 ρωθῇ. Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος
παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώ-
ριον, συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν ὅλην τὴν σπεῖραν·
28 καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, περιέθηκαν αὐτῷ χλα-
μύδα κοκκίνην· καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ
29 ἀκανθῶν, ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐ-
τοῦ, καὶ κάλαμον ἐπὶ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ·
καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἐνέ-
παιζον αὐτῷ, λέγοντες· Χαῖρε, ὁ βασι-
30 λεὺς τῶν Ἰουδαίων. Καὶ ἐμπτύσαντες εἰς
αὐτὸν, ἔλαβον τὸν κάλαμον, καὶ ἔτυπτον

ܦܝܠܛܘܣ ܕܡܢ ܚܣܡܐ ܐܫܠܡܘܗܝ. * ܟܕ ܝܬܒ 19
ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ ܥܠ ܒܝܬ ܕܝܢܐ. ܫܠܚܬ ܠܗ
ܐܢܬܬܗ ܘܐܡܪܐ ܠܗ. ܠܐ ܠܟ ܘܠܗܘ ܙܕܝܩܐ. ܣܓܝ
ܓܝܪ ܚܫܬ ܒܚܠܡܝ ܝܘܡܢܐ ܡܛܠܬܗ. * ܪܒܝ 20
ܟܗܢܐ ܕܝܢ ܘܩܫܝܫܐ: ܐܦܝܣܘ ܠܟܢܫܐ. ܕܢܫܐܠܘܢ
ܠܒܪ ܐܒܐ. ܠܝܫܘܥ ܕܝܢ ܢܘܒܕܘܢ: * ܘܥܢܐ 21
ܗܓܡܘܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܡܢ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܕܐܫܪܐ ܠܟܘܢ ܡܢ ܬܪܝܗܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ:
ܠܒܪ ܐܒܐ. * ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ. ܘܠܝܫܘܥ 22
ܕܡܬܩܪܐ ܡܫܝܚܐ ܡܢܐ ܐܥܒܕ ܠܗ. ܐܡܪܝܢ
ܟܠܗܘܢ. ܢܙܕܩܦ. * ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܓܡܘܢܐ. 23
ܡܢܐ ܓܝܪ ܒܝܫܬܐ ܥܒܕ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ
ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܘܐܡܪܝܢ: ܢܙܕܩܦ. * ܦܝܠܛܘܣ ܕܝܢ ܟܕ 24
ܚܙܐ ܕܡܕܡ ܠܐ ܡܘܬܪ: ܐܠܐ ܕܝܬܝܪܐܝܬ ܗܘܐ ܫܓܘܫܝܐ:
ܢܣܒ ܡܝܐ ܐܫܝܓ ܐܝܕܘܗܝ ܠܥܝܢ ܟܢܫܐ ܘܐܡܪ.
ܡܚܣܝ ܐܢܐ ܡܢ ܕܡܗ ܕܗܢܐ ܙܕܝܩܐ: ܐܢܬܘܢ
ܬܕܥܘܢ. * ܘܥܢܘ ܟܠܗ ܥܡܐ ܘܐܡܪܘ. ܕܡܗ ܥܠܝܢ 25
ܘܥܠ ܒܢܝܢ ✣ * ܗܝܕܝܢ ܫܪܐ ܠܗܘܢ ܠܒܪ ܐܒܐ: 26
ܘܢܓܕ ܒܦܪܓܠܐ ܠܝܫܘܥ ܘܐܫܠܡܗ ܕܢܙܕܩܦ.
* ܗܝܕܝܢ ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ ܕܗܓܡܘܢܐ: ܕܒܪܘܗܝ 27
ܠܝܫܘܥ ܠܦܪܛܘܪܝܢ. ܘܟܢܫܘ ܥܠܘܗܝ ܠܟܠܗ
ܐܣܦܝܪ. * ܘܐܫܠܚܘܗܝ ܘܐܠܒܫܘܗܝ ܟܠܡܝܣ 28
ܕܙܚܘܪܝܬܐ. * ܘܓܕܠܘ ܟܠܝܠܐ ܕܟܘܒܐ. ܘܣܡܘ 29
ܒܪܫܗ: ܘܩܢܝܐ ܒܝܡܝܢܗ. ܘܒܪܟܘ ܥܠ
ܒܘܪܟܝܗܘܢ ܩܕܡܘܗܝ ܘܡܒܙܚܝܢ ܗܘܘ ܒܗ
ܘܐܡܪܝܢ. ܫܠܡ ܠܟ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. * ܘܪܩܘ 30
ܒܐܦܘܗܝ. ܘܫܩܠܘ ܩܢܝܐ ܘܡܚܝܢ

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XXVII.

19 quid per invidiam tradidissent eum. Sedente autem illo
pro tribunali, misit ad eum uxor ejus, dicens: Nihil tibi,
et justo illi; multa enim passa sum hodie per visum propter
20 eum. Principes autem sacerdotum et seniores persuase-
runt populis ut peterent Barabbam, Jesum verò perderent.
21 Respondens autem præses, ait illis: Quem vultis vobis de
22 duobus dimitti? At illi dixerunt: Barabbam. Dicit illis
Pilatus: Quid igitur faciam de Jesu, qui dicitur Chris-
23 tus? Dicunt omnes: Crucifigatur. Ait illis præses:
Quid enim mali fecit? At illi magis clamabant, dicentes:
24 Crucifigatur. Videns autem Pilatus quia nihil profice-
ret, sed magis tumultus fieret; acceptâ aquâ, lavit manus
coram populo, dicens: Innocens ego sum a sanguine justi
hujus: vos videritis. Et respondens universus populus, 25
dixit: Sanguis ejus super nos, et super filios nostros.
Tunc dimisit illis Barabbam: Jesum autem flagellatum 26
tradidit eis ut crucifigeretur. Tunc milites præsidis 27
suscipientes Jesum in prætorium, congregaverunt ad
eum universam cohortem: et exuentes eum, chlamy- 28
dem coccineam circumdederunt ei; et plectentes co- 29
ronam de spinis, posuerunt super caput ejus, et arun-
dinem in dextra ejus: et genu flexo ante eum, illu-
debant ei, dicentes: Ave, rex Judæorum. Et expu- 30
entes in eum, acceperunt arundinem, et percutiebant

31 εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν
αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα, καὶ
ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· καὶ ἀπ-
ήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι.
32 Ἐξερχόμενοι δὲ, εὗρον ἄνθρωπον Κυρη-
ναῖον, ὀνόματι Σίμωνα· τοῦτον ἠγγάρευσαν,
33 ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. Καὶ ἐλθόντες
εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, (ὅς ἐστι λε-
34 γόμενος κρανίου τόπος,) ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν
ὄξος μετὰ χολῆς μεμιγμένον· καὶ γευσά-
35 μενος, οὐκ ἤθελε πιεῖν. Σταυρώσαντες δὲ
αὐτὸν, διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλ-
λοντες κλῆρον· [ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ προ-
Ps. xxii. 18. φήτου· "Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ
36 τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον."] καὶ καθήμενοι
37 ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. Καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω
τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γε-
γραμμένην· "Οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ βασι-
38 λεὺς τῶν Ἰουδαίων." Τότε σταυροῦνται σὺν
αὐτῷ δύο λῃσταί· εἷς ἐκ δεξιῶν, καὶ εἷς ἐξ
39 εὐωνύμων. Οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασ-
φήμουν αὐτὸν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν,
40 καὶ λέγοντες· Ὁ καταλύων τὸν ναὸν, καὶ
ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν·
εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, κατάβηθι ἀπὸ τοῦ
41 σταυροῦ. Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμ-
παίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσ-
42 βυτέρων, ἔλεγον· Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν
οὐ δύναται σῶσαι· εἰ βασιλεὺς Ἰσραὴλ
ἐστι, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, καὶ
(Ps. xxii. 7—9.) 43 πιστεύσομεν αὐτῷ. Πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν·
ῥυσάσθω νῦν αὐτὸν, εἰ θέλει αὐτόν· εἶπε
44 γάρ· Ὅτι Θεοῦ εἰμι Υἱός. Τὸ δ' αὐτὸ

31 ܗܘܘ ܠܗ ܥܠ ܪܝܫܗ ܀ *ܘܟܕ ܒܙܚܘ
ܒܗ: ܐܫܠܚܘܗܝ ܟܠܡܝܣ. ܘܐܠܒܫܘܗܝ
ܢܚܬܘܗܝ. ܘܐܘܒܠܘܗܝ ܕܢܙܩܦܘܢܗ.
32 *ܘܟܕ ܢܦܩܝܢ: ܐܫܟܚܘ ܓܒܪܐ ܩܘܪܢܝܐ ܕܫܡܗ
ܫܡܥܘܢ. ܠܗܢܐ ܫܚܪܘ ܕܢܫܩܘܠ ܙܩܝܦܗ.
33 *ܘܐܬܘ ܠܕܘܟܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܓܓܘܠܬܐ ܗܝ
34 ܕܡܬܦܫܩܐ ܩܪܩܦܬܐ. *ܘܝܗܒܘ ܠܗ ܕܢܫܬܐ
ܚܠܐ ܕܡܚܠܛ ܒܡܪܪܬܐ: ܘܛܥܡ ܘܠܐ ܨܒܐ
35 ܠܡܫܬܐ ܀ *ܘܟܕ ܙܩܦܘܗܝ: ܦܠܓܘ ܢܚܬܘܗܝ
ܒܦܣܐ. [ܕܢܬܡܠܐ ܗܝ ܕܐܬܐܡܪ ܒܝܕ ܢܒܝܐ ܕܦܠܓܘ.
ܢܚܬܝ ܒܝܢܬܗܘܢ. ܘܥܠ ܠܒܘܫܝ ܐܪܡܝܘ
36 ܦܣܐ.] *ܘܝܬܒܝܢ ܗܘܘ ܘܢܛܪܝܢ ܠܗ
37 ܬܡܢ. *ܘܣܡܘ ܠܥܠ ܡܢ ܪܝܫܗ ܥܠܬܗ
ܒܟܬܒܐ. ܗܢܘ ܝܫܘܥ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܀
38 *ܘܐܙܕܩܦܘ ܥܡܗ ܬܪܝܢ ܠܣܛܝܐ. ܚܕ ܡܢ
39 ܝܡܝܢܗ ܘܚܕ ܡܢ ܣܡܠܗ. *ܐܝܠܝܢ ܕܝܢ ܕܥܒܪܝܢ
ܗܘܘ ܡܓܕܦܝܢ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ. ܘܡܢܝܕܝܢ
40 ܪܝܫܝܗܘܢ. *ܘܐܡܪܝܢ. ܫܪܐ ܗܝܟܠܐ ܘܒܢܐ ܠܗ
ܠܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ: ܦܨܐ ܢܦܫܟ ܐܢ ܒܪܗ ܐܢܬ
41 ܕܐܠܗܐ ܘܚܘܬ ܡܢ ܙܩܝܦܐ ܀ *ܗܟܘܬ ܐܦ ܪܒܝ
ܟܗܢܐ ܡܒܙܚܝܢ ܗܘܘ. ܥܡ ܣܦܪܐ ܘܩܫܝܫܐ
42 ܘܐܡܪܝܢ. *ܠܐܚܪܢܐ ܐܚܝ: ܢܦܫܗ ܠܐ
ܡܫܟܚ ܠܡܚܝܘ. ܐܢ ܡܠܟܗ ܗܘ ܕܐܝܣܪܝܠ:
43 ܢܚܘܬ ܗܫܐ ܡܢ ܙܩܝܦܐ. ܘܢܗܝܡܢ ܒܗ. *ܬܟܝܠ
ܥܠ ܐܠܗܐ: ܢܦܪܩܝܘܗܝ ܗܫܐ ܐܢ ܨܒܐ ܒܗ.
44 ܐܡܪ ܓܝܪ ܕܒܪܗ ܐܢܐ ܕܐܠܗܐ. *ܗܟܘܬ ܐܦ

31 caput ejus. Et postquam illuserunt ei, exuerunt eum chlamyde, et induerunt eum vestimentis ejus, et duxerunt eum ut crucifigerent.
32 Exeuntes autem invenerunt hominem Cyrenæum, nomine Simonem: hunc angariaverunt ut tolleret crucem
33 ejus. Et venerunt in locum qui dicitur Golgotha, quod
34 est Calvariæ locus. Et dederunt ei vinum bibere cum
35 felle mistum: et cùm gustasset, noluit bibere. Postquam autem crucifixerunt eum, diviserunt vestimenta ejus, sortem mittentes: ut impleretur quod dictum est per Prophetam, dicentem: Diviserunt sibi vestimenta
36 mea, et super vestem meam miserunt sortem. Et seden-
tes servabant eum. Et imposuerunt super caput ejus 37
causam ipsius scriptam: HIC EST JESUS REX JU-
DÆORUM. Tunc crucifixi sunt cum eo duo latrones: 38
unus a dextris, et unus a sinistris. Prætereuntes autem 39
blasphemabant eum, moventes capita sua, et dicentes: 40
Vah, qui destruis templum Dei, et in triduo illud reædificas: salva temetipsum: si Filius Dei es, descende de cruce.
Similiter et principes sacerdotum illudentes cum Scribis 41
et senioribus, dicebant: Alios salvos fecit, seipsum non po- 42
test salvum facere: si rex Israel est, descendat nunc de
cruce, et credimus ei: confidit in Deo: liberet nunc, si vult 43
eum: dixit enim: Quia Filius Dei sum. Idipsum autem 44

καὶ οἱ λῃσταὶ οἱ συσταυρωθέντες αὐτῷ,
45 ὠνείδιζον [αὐτόν]. Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας σκό-
τος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, ἕως ὥρας ἐν-
46 νάτης. Περὶ δὲ τὴν ἐννάτην ὥραν ἀνεβόησεν Ps. xxii. 2.
ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ, λέγων· Ἠλὶ, ἠλὶ,
λαμὰ σαβαχθανί; τοῦτ᾽ ἔστι· Θεέ μου,
47 Θεέ μου, ἱνατί με ἐγκατέλιπες; Τινὲς
δὲ τῶν ἐκεῖ ἑστώτων ἀκούσαντες, ἔλεγον·
48 Ὅτι Ἠλίαν φωνεῖ οὗτος. Καὶ εὐθέως
δραμὼν εἷς ἐξ αὐτῶν, καὶ λαβὼν σπόγγον,
πλήσας τε ὄξους, καὶ περιθεὶς καλάμῳ,
49 ἐπότιζεν αὐτόν. Οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον·
Ἄφες, ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλίας σώσων
50 αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κράξας
51 φωνῇ μεγάλῃ, ἀφῆκε τὸ πνεῦμα. Καὶ
ἰδοὺ, τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη
εἰς δύο, ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω· καὶ ἡ γῆ
52 ἐσείσθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν· καὶ
τὰ μνημεῖα ἀνεῴχθησαν, καὶ πολλὰ σώ-
ματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθη,
53 καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων, μετὰ τὴν
ἔγερσιν αὐτοῦ, εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν,
54 καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. Ὁ δὲ ἑκα-
τόνταρχος καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ τηροῦντες τὸν
Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ γενό-
μενα, ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες· Ἀλη-
55 θῶς Θεοῦ Υἱὸς ἦν οὗτος. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ
γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι·
αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς
56 Γαλιλαίας, διακονοῦσαι αὐτῷ. Ἐν αἷς
ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ
τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ μήτηρ, καὶ ἡ μή-
τηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου.

ܗܟܢܐ ܕܝܢ ܐܦ ܠܣܛܝܐ ܕܐܙܕܩܦܘ ܥܡܗ ܡܚܣܕܝܢ ܗܘܘ ܠܗ܀
45 ܡܢ ܫܬ ܫܥܝܢ ܕܝܢ ܗܘܐ ܚܫܘܟܐ ܥܠ ܟܠܗ
46 ܐܪܥܐ܆ ܥܕܡܐ ܠܫܥܝܢ ܬܫܥ܂ ܘܠܐܦܝ ܬܫܥ
ܫܥܝܢ܆ ܩܥܐ ܝܫܘܥ ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܘܐܡܪ܆ ܐܝܠ ܐܝܠ
47 ܠܡܢܐ ܫܒܩܬܢܝ܂ ܐܢܫܝܢ ܕܝܢ ܡܢ ܗܢܘܢ
ܕܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܬܡܢ܆ ܟܕ ܫܡܥܘ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ܂
48 ܗܢܐ ܠܐܠܝܐ ܩܪܐ܂ ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ ܪܗܛ ܚܕ
ܡܢܗܘܢ܆ ܘܡܠܐ ܐܣܦܘܓܐ ܚܠܐ܆ ܘܥܛܦܗ
49 ܒܩܢܝܐ ܘܡܫܩܐ ܗܘܐ ܠܗ܂ ܫܪܟܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ
ܗܘܘ܆ ܫܒܘܩ ܢܚܙܐ ܐܢ ܐܬܐ ܐܠܝܐ ܠܡܦܪܩܗ܂
50 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܬܘܒ ܩܥܐ ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܘܫܒܩ
51 ܪܘܚܗ܂ ܘܡܚܕܐ ܐܦܪܣܐ ܕܬܪܥܐ ܕܗܝܟܠܐ ܐܨܛܪܝ
ܠܬܪܝܢ܂ ܡܢ ܠܥܠ ܥܕܡܐ ܠܬܚܬ܂ ܘܐܪܥܐ
52 ܐܬܙܝܥܬ܂ ܘܫܘܥܐ ܐܨܛܪܝܘ܂ ܘܩܒܪܐ ܐܬܦܬܚܘ
ܘܦܓܪܐ ܣܓܝܐܐ ܕܩܕܝܫܐ ܕܫܟܝܒܝܢ ܗܘܘ
53 ܩܡܘ܂ ܘܢܦܩܘ܂ ܘܒܬܪ ܩܝܡܬܗ ܥܠܘ
54 ܠܡܕܝܢܬܐ ܩܕܝܫܬܐ܂ ܘܐܬܚܙܝܘ ܠܣܓܝܐܐ܂ ܩܢܛܪܘܢܐ
ܕܝܢ ܘܕܥܡܗ ܕܢܛܪܝܢ ܗܘܘ ܠܝܫܘܥ܆ ܟܕ ܚܙܘ
ܙܘܥܐ ܘܐܝܠܝܢ ܕܗܘܝ܆ ܕܚܠܘ ܛܒ ܘܐܡܪܘ܂
55 ܫܪܝܪܐܝܬ ܗܢܐ ܒܪܗ ܗܘܐ ܕܐܠܗܐ܂ ܐܦ ܗܘܝ
ܕܝܢ ܢܫܐ ܣܓܝܐܬܐ ܕܚܙܝܢ ܗܘܝ ܡܢ ܪܘܚܩܐ܂
ܗܠܝܢ ܕܐܬܝ ܗܘܝ ܒܬܪܗ ܕܝܫܘܥ ܡܢ ܓܠܝܠܐ
56 ܘܡܫܡܫܢ ܗܘܝ ܠܗ܂ ܚܕܐ ܡܢܗܝܢ܆ ܡܪܝܡ
ܡܓܕܠܝܬܐ܂ ܘܡܪܝܡ ܐܡܗ ܕܝܥܩܘܒ ܘܕܝܘܣܐ܂
ܘܐܡܗܘܢ ܕܒܢܝ ܙܒܕܝ܀

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XXVII.

et latrones, qui crucifixi erant cum eo, improperabant
45 ei. A sexta autem hora tenebræ factæ sunt super
46 universam terram, usque ad horam nonam. Et circa
horam nonam clamavit Jesus voce magna, dicens:
Eli, Eli, lamma sabacthani? hoc est: Deus meus,
47 Deus meus, ut quid dereliquisti me? Quidam autem
illic stantes, et audientes, dicebant: Eliam vocat iste.
48 Et continuò currens unus ex eis, acceptam spongiam
implevit aceto, et imposuit arundini, et dabat ei bibere.
49 Cæteri verò dicebant: Sine, videamus an veniat Elias
50 liberans eum. Jesus autem iterum clamans voce mag-
51 na, emisit spiritum. Et ecce velum templi scissum est
in duas partes, a summo usque deorsum: et terra mota
est, et petræ scissæ sunt; et monumenta aperta sunt; 52
et multa corpora sanctorum, qui dormierant, surrexe-
runt; et exeuntes de monumentis post resurrectionem 53
ejus, venerunt in sanctam civitatem, et apparuerunt
multis. Centurio autem, et qui cum eo erant, custodi- 54
entes Jesum, viso terræmotu et his quæ fiebant, timu-
erunt valde, dicentes: Verè Filius Dei erat iste. Erant 55
autem ibi mulieres multæ a longè, quæ sequutæ erant
Jesum a Galilæa, ministrantes ei: inter quas erat Maria 56
Magdalene, et Maria Jacobi, et Joseph mater, et mater
filiorum Zebedæi.

57 Ὀψίας δὲ γενομένης, ἦλθεν ἄνθρωπος
πλούσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τοὔνομα Ἰωσήφ,
58 ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσε τῷ Ἰησοῦ. Οὗ-
τος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ, ᾐτήσατο τὸ
σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Τότε ὁ Πιλάτος ἐκέ-
59 λευσεν ἀποδοθῆναι τὸ σῶμα. Καὶ λαβὼν
τὸ σῶμα ὁ Ἰωσήφ, ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι
60 καθαρᾷ, καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ
αὐτοῦ μνημείῳ, ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ·
καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ
61 μνημείου, ἀπῆλθεν. Ἦν δὲ ἐκεῖ Μαρία ἡ
Μαγδαληνή, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθήμε-
ναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.

62 Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἥτις ἐστὶ μετὰ τὴν
παρασκευήν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ
63 οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλάτον, λέγοντες· Κύ-
ριε, ἐμνήσθημεν, ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν
ἔτι ζῶν· Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι.
64 Κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως
τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε ἐλθόντες οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ [1] [νυκτὸς], κλέψωσιν αὐτόν, καὶ
εἴπωσι τῷ λαῷ· Ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν·
καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς πρώ-
65 της. Ἔφη [δὲ] αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Ἔχετε
κουστωδίαν· ὑπάγετε, ἀσφαλίσασθε ὡς οἴ-
66 δατε. Οἱ δὲ πορευθέντες ἠσφαλίσαντο τὸν
τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον, μετὰ τῆς
κουστωδίας.

ΚΕΦ. κη'.

[1] Ὀψὲ δὲ σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς
μίαν σαββάτων, ἦλθε Μαρία ἡ Μαγδα-
ληνή, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, θεωρῆσαι τὸν
2 τάφον. Καὶ ἰδού, σεισμὸς ἐγένετο μέγας·

• ܟܕ ܗܘܐ ܕܝܢ ܪܡܫܐ. ܐܬܐ ܓܒܪܐ ܥܬܝܪܐ ܡܢ 57
ܪܡܬܐ ܕܫܡܗ ܝܘܣܦ: ܕܐܦ ܗܘ ܐܬܬܠܡܕ ܗܘܐ
ܠܝܫܘܥ. • ܗܢܐ ܩܪܒ ܠܘܬ ܦܝܠܛܘܣ: ܘܫܐܠ 58
ܦܓܪܗ ܕܝܫܘܥ. ܘܦܩܕ ܦܝܠܛܘܣ ܕܢܬܝܗܒ
ܠܗ ܦܓܪܐ. • ܘܢܣܒ ܝܘܣܦ ܦܓܪܐ. ܘܟܪܟܗ 59
ܒܣܕܢܐ ܕܟܬܢܐ ܕܟܝܐ. • ܘܣܡܗ ܒܩܒܪܐ ܚܕܬܐ 60
ܕܝܠܗ ܕܢܩܝܪ ܒܫܘܥܐ. ܘܥܓܠܘ ܟܐܦܐ
ܪܒܬܐ ܥܠ ܬܪܥܗ ܕܩܒܪܐ ܘܐܙܠ. • ܐܝܬ 61
ܗܘܬ ܕܝܢ ܬܡܢ: ܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ ܘܡܪܝܡ
ܐܚܪܬܐ. ܕܝܬܒܢ ܗܘܝ ܠܘܩܒܠ ܩܒܪܐ ܀
• ܠܝܘܡܐ ܕܝܢ ܕܥܒܪ ܕܐܝܬܘܗܝ ܒܬܪ ܥܪܘܒܬܐ: 62
ܐܬܟܢܫܘ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܦܪܝܫܐ ܠܘܬ ܦܝܠܛܘܣ.
• ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܪܢ: ܐܬܕܟܪܢ ܕܗܘ ܡܛܥܝܢܐ 63
ܐܡܪ ܗܘܐ ܟܕ ܚܝ: ܕܒܬܪ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܩܐܡ
ܐܢܐ. • ܦܩܘܕ ܗܟܝܠ ܕܢܬܢܛܪ ܩܒܪܐ 64
ܥܕܡܐ ܠܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ. ܕܠܡܐ ܢܐܬܘܢ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܢܓܢܒܘܢܝܗܝ ܒܠܠܝܐ. ܘܢܐܡܪܘܢ
ܠܥܡܐ ܕܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ. ܘܬܗܘܐ ܛܘܥܝܬܐ
ܐܚܪܝܬܐ ܒܝܫܐ ܡܢ ܩܕܡܝܬܐ. • ܐܡܪ ܠܗܘܢ 65
ܦܝܠܛܘܣ. ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܩܣܛܘܢܪܐ. ܙܠܘ ܘܐܙܕܗܪܘ
ܐܝܟܢܐ ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. • ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܙܠܘ ܘܐܙܕܗܪܘ 66
ܒܩܒܪܐ. ܘܚܬܡܘ ܟܐܦܐ ܥܡ ܩܣܛܘܢܪܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܟܚ ܀

• ܒܪܡܫܐ ܕܝܢ ܒܫܒܬܐ ܕܢܓܗ ܚܕ ܒܫܒܐ: ܐܬܬ
ܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ. ܘܡܪܝܡ ܐܚܪܬܐ ܕܢܚܙܝܢ
ܩܒܪܐ. • ܘܗܐ ܙܘܥܐ ܪܒܐ ܗܘܐ. ܡܠܐܟܐ ܓܝܪ 2

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XXVII. XXVIII.

57 Cùm autem serò factum esset, venit quidam homo di-
ves ab Arimathæa, nomine Joseph, qui et ipse discipulus
58 erat Jesu: hic accessit ad Pilatum, et petiit corpus
59 Jesu. Tunc Pilatus jussit reddi corpus. Et accepto
60 corpore, Joseph involvit illud in sindone munda; et po-
suit illud in monumento suo novo, quod exciderat in
petra: et advolvit saxum magnum ad ostium monu-
61 menti, et abiit. Erat autem ibi Maria Magdalene, et
altera Maria, sedentes contra sepulchrum.
62 Altera autem die, quæ est post Parasceven, convene-
runt principes sacerdotum et Pharisæi ad Pilatum, di-
63 centes: Domine, recordati sumus quia seductor ille
dixit adhuc vivens: Post tres dies resurgam. Jube ergo 64
custodiri sepulchrum usque in diem tertium: ne fortè
veniant discipuli ejus, et furentur eum, et dicant plebi,
Surrexit a mortuis: et erit novissimus error pejor priore.
Ait illis Pilatus: Habetis custodiam; ite, custodite sicut 65
scitis. Illi autem abeuntes, munierunt sepulchrum, sig- 66
nantes lapidem cum custodibus.

CAP. XXVIII.

Vespere autem sabbati, quæ lucescit in prima sab-
bati, venit Maria Magdalene, et altera Maria, videre
sepulchrum. Et ecce terræmotus factus est magnus: 2

ἄγγελος γὰρ Κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ,
προσελθὼν ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς
3 θύρας, καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. Ἦν δὲ
ἡ ἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ, καὶ τὸ ἔνδυμα
4 αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ χιών. Ἀπὸ δὲ τοῦ φό-
βου αὐτοῦ ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες, καὶ ἐγέ-
5 νοντο ὡσεὶ νεκροί. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος
εἶπε ταῖς γυναιξί· Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς· οἶδα
γὰρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε.
6 Οὐκ ἔστιν ὧδε· ἠγέρθη γὰρ, καθὼς εἶπε.
Δεῦτε, ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ Κύ-
7 ριος. Καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἴπατε τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν·
καὶ ἰδοὺ, προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν·
8 ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε. Ἰδοὺ, εἶπον ὑμῖν. Καὶ
ἐξελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ
φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης ἔδραμον ἀπαγ-
9 γεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. [1][Ὡς δὲ
ἐπορεύοντο ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐ-
τοῦ,] καὶ ἰδοὺ, ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν αὐταῖς,
λέγων· Χαίρετε. Αἱ δὲ προσελθοῦσαι ἐκρά-
τησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας, καὶ προσεκύνη-
10 σαν αὐτῷ. Τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς·
Μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε, ἀπαγγείλατε τοῖς
ἀδελφοῖς μου, ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλι-
λαίαν, κἀκεῖ με ὄψονται. •

11 Πορευομένων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ, τινὲς τῆς
κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγ-
γειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενό-
12 μενα. Καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσ-
βυτέρων, συμβούλιόν τε λαβόντες, ἀργύρια
ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις, λέγοντες·
13 Εἴπατε, Ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλ-
θόντες, ἔκλεψαν αὐτὸν, ἡμῶν κοιμωμένων.
14 Καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος,
ἡμεῖς πείσομεν αὐτὸν, καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους

ܕܡܪܝܐ ܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ. ܘܩܪܒ ܥܓܠ ܟܐܦܐ ܡܢ
ܬܪܥܐ ܘܝܬܒ ܗܘܐ ܠܥܠ ܡܢܗ. *ܐܝܬܘܗܝ 3
ܗܘܐ ܕܝܢ ܚܙܘܗ ܐܝܟ ܒܪܩܐ. ܘܠܒܘܫܗ
ܚܘܪ ܗܘܐ ܐܝܟ ܬܠܓܐ. *ܘܡܢ ܕܚܠܬܗ ܐܬܙܝܥܘ 4
ܐܝܠܝܢ ܕܢܛܪܝܢ ܗܘܘ. ܘܗܘܘ ܐܝܟ ܡܝܬܐ. *ܥܢܐ 5
ܕܝܢ ܡܠܐܟܐ ܘܐܡܪ ܠܢܫܐ. ܐܢܬܝܢ ܠܐ ܬܕܚܠܝܢ
ܝܕܥ ܐܢܐ ܓܝܪ ܕܠܝܫܘܥ ܕܐܙܕܩܦ ܒܥܝܢ ܐܢܬܝܢ.
*ܠܐ ܗܘܐ ܬܢܢ. ܩܡ ܠܗ ܓܝܪ ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ. 6
ܬܝܢ ܚܙܝܢ ܐܬܪܐ ܕܣܝܡ ܗܘܐ ܒܗ ܡܪܢ.
*ܘܐܙܠܢ ܥܓܠ ܐܡܪܝܢ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܩܡ 7
ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ. ܘܗܐ ܩܕܡ ܠܟܘܢ ܠܓܠܝܠܐ
ܬܡܢ ܬܚܙܘܢܗ. ܗܐ ܐܡܪܬ ܠܟܝܢ. *ܘܐܙܠܝ 8
ܥܓܠ ܡܢ ܩܒܪܐ: ܒܕܚܠܬܐ ܘܒܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ
ܘܪܗܛܝ ܕܢܐܡܪܢ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. *ܘܗܐ ܝܫܘܥ 9
ܐܪܥ ܐܢܝܢ ܘܐܡܪ ܠܗܝܢ ܫܠܡ ܠܟܝܢ. ܗܢܝܢ
ܕܝܢ ܩܪܒ ܐܚܕ ܪܓܠܘܗܝ ܘܣܓܕ ܠܗ.
*ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܝܢ ܝܫܘܥ ܠܐ ܬܕܚܠܢ: ܐܠܐ 10
ܐܙܠܝܢ ܐܡܪܝܢ ܠܐܚܝ. ܕܢܐܙܠܘܢ ܠܓܠܝܠܐ ܘܬܡܢ
ܢܚܙܘܢܢܝ.

*ܟܕ ܐܙܠ ܕܝܢ: ܐܬܘ ܐܢܫܐ ܡܢ ܩܣܛܘܢܪܐ 11
ܗܢܘܢ ܠܡܕܝܢܬܐ: ܘܐܡܪܘ ܠܪܒܝ ܟܗܢܐ
ܟܠ ܡܕܡ ܕܗܘܐ. *ܘܐܬܟܢܫܘ ܥܡ ܩܫܝܫܐ 12
ܘܢܣܒܘ ܡܠܟܐ. ܘܝܗܒܘ ܟܣܦܐ ܠܐ ܙܥܘܪ
ܠܩܣܛܘܢܪܐ. *ܘܐܡܪܝܢ ܠܗܘܢ. ܐܡܪܘ 13
ܕܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܬܘ ܓܢܒܘܗܝ ܒܠܠܝܐ ܟܕ
ܕܡܟܝܢܢ. *ܘܐܢ ܐܫܬܡܥܬ ܗܕܐ ܩܕܡ ܗܓܡܘܢܐ: 14
ܚܢܢ ܡܦܝܣܝܢܢ ܠܗ. ܘܠܟܘܢ ܕܠܐ ܨܦܐ

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHEUM, CAP. XXVIII.

Angelus enim Domini descendit de cœlo; et accedens
3 revolvit lapidem, et sedebat super eum: erat autem
aspectus ejus sicut fulgur, et vestimentum ejus sicut
4 nix. Præ timore autem ejus exterriti sunt custodes,
5 et facti sunt velut mortui. Respondens autem angelus
dixit mulieribus: Nolite timere vos: scio enim, quod
6 Jesum, qui crucifixus est, quæritis: non est hic: sur-
rexit enim, sicut dixit: venite, et videte locum, ubi
7 positus erat Dominus. Et citò euntes, dicite discipulis
ejus quia surrexit: et ecce præcedit vos in Galilæam:
8 ibi eum videbitis: ecce prædixi vobis. Et exierunt citò
de monumento cum timore et gaudio magno, currentes
nunciare discipulis ejus: et ecce Jesus occurrit illis, di- 9
cens: Avete. Illæ autem accesserunt, et tenuerunt pe-
des ejus, et adoraverunt eum. Tunc ait illis Jesus: 10
Nolite timere: ite, nunciate fratribus meis ut eant *in*
Galilæam, ibi me videbunt.

Quæ cùm abiissent, ecce quidam de custodibus vene- 11
runt in civitatem, et nunciaverunt principibus sacerdotum
omnia quæ facta fuerant. Et congregati cum senioribus 12
consilio accepto, pecuniam copiosam dederunt militibus,
dicentes: Dicite quia discipuli ejus nocte venerunt, et 13
furati sunt eum, nobis dormientibus. Et si hoc audi- 14
tum fuerit a præside, nos suadebimus ei, et securos vos

15 ποιήσομεν. Οἱ δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια,
ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν. Καὶ διεφημίσθη
ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς
σήμερον.
16 Οἱ δὲ ἕνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν
Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος, οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς
17 ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν, προσεκύνη-
18 σαν αὐτῷ· οἱ δὲ ἐδίστασαν. Καὶ προσ-
ελθὼν ὁ Ἰησοῦς, ἐλάλησεν αὐτοῖς, λέγων·
Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ
19 ἐπὶ γῆς. Πορευθέντες [1][οὖν] μαθητεύσατε
πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ
ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ
20 ἁγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αὐτοὺς τη-
ρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ ἰδοὺ,
ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως
τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. [1][Ἀμήν.]

ܢܥܒܕ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܢܣܒܘ ܟܣܦܐ: ܥܒܕܘ 15
ܐܝܟ ܕܐܠܦܘ ܐܢܘܢ. ܘܢܦܩܬ ܡܠܬܐ ܗܕܐ ܒܝܬ
ܝܗܘܕܝܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ.
ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܢ ܚܕܥܣܪ: ܐܙܠܘ ܠܓܠܝܠܐ ܠܛܘܪܐ 16
ܐܝܟܐ ܕܘܥܕ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ. ܘܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܣܓܕܘ 17
ܠܗ. ܡܢܗܘܢ ܕܝܢ ܐܬܦܠܓܘ ܗܘܘ. ܘܩܪܒ ܝܫܘܥ 18
ܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܬܝܗܒ ܠܝ ܟܠ
ܫܘܠܛܢ ܒܫܡܝܐ ܘܒܐܪܥܐ. ܘܐܝܟܢܐ ܕܫܕܪܢܝ
ܐܒܝ ܐܦ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܙܠܘ ܗܟܝܠ 19
ܬܠܡܕܘ ܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ. ܘܐܥܡܕܘ ܐܢܘܢ: ܒܫܡ
ܐܒܐ ܘܒܪܐ ܘܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܘܐܠܦܘ ܐܢܘܢ 20
ܕܢܛܪܘܢ ܟܠ ܡܐ ܕܦܩܕܬܟܘܢ. ܘܗܐ ܐܢܐ ܥܡܟܘܢ
ܐܢܐ ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܝܐ: ܥܕܡܐ ܠܫܘܠܡܗ ܕܥܠܡܐ
ܐܡܝܢ ܀

ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܟܪܘܙܘܬܐ ܕܡܬܝ ܕܟܪܙ ܥܒܪܐܝܬ ܒܐܪܥܐ ܕܦܠܣܛܝܢܐ ܀

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHÆUM, CAP. XXVIII.

15 faciemus. At illi, acceptâ pecuniâ, fecerunt sicut erant
edocti. Et divulgatum est verbum istud apud Judæos,
usque in hodiernum diem.
16 Undecim autem discipuli abierunt in Galilæam, in
17 montem, ubi constituerat illis Jesus. Et videntes eum,
18 adoraverunt: quidam autem dubitaverunt. Et accedens
Jesus, loquutus est eis, dicens: Data est mihi omnis po-
testas in cœlo et in terra. Euntes ergo docete omnes 19
gentes, baptizantes eos in nomine Patris, et Filii, et
Spiritus sancti; docentes eos servare omnia quæcumque 20
mandavi vobis: et ecce, ego vobiscum sum omnibus die-
bus, usque ad consummationem sæculi.

[*Finitum est Evangelium sanctum Prædicationis Matthæi, quod prædicavit Hebraïcè in regione Palæstinæ.*]

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܟܪܘܙܘܬܐ ܕܡܪܩܘܣ ܡܒܫܪܢܐ ܀

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ.

ΚΕΦ. α'.

ΑΡΧΗ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ,
2 Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Ὡς γέγραπται ἐν [1]Ἡσαΐᾳ
τῷ προφήτῃ· "Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγ-
γελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευ-
3 άσει τὴν ὁδόν σου [ἔμπροσθέν σου]. Φωνὴ
βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν
Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ."
4 Ἐγένετο Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ
κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν

ܡܪܩܘܣ ܀ ܐ ܀

ܪܫܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ.
ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ. ܕܗܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ
ܡܠܐܟܝ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܟ ܕܢܛܝܒ ܐܘܪܚܟ. ܩܠܐ
ܕܩܪܐ ܒܡܕܒܪܐ. ܛܝܒܘ ܐܘܪܚܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܐܫܘܘ
ܫܒܝܠܘܗܝ. ܗܘܐ ܝܘܚܢܢ ܒܡܕܒܪܐ ܡܥܡܕ
ܘܡܟܪܙ: ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܬܝܒܘܬܐ ܠܫܘܒܩܢܐ

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. I.

INITIUM Evangelii Jesu Christi, Filii Dei. Sicut scrip-
tum est in Isaia propheta: Ecce ego mitto angelum meum
ante faciem tuam, qui præparabit viam tuam ante te.
Vox clamantis in deserto: Parate viam Domini, rectas
facite semitas ejus. Fuit Joannes in deserto baptizans,
et prædicans baptismum pœnitentiæ in remissionem

5 ἁμαρτιῶν. Καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν
πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα, καὶ οἱ Ἱεροσο-
λυμῖται πάντες· καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ
Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογού-
6 μενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. Ἦν δὲ Ἰωάννης
ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου, καὶ ζώνην δερ-
ματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἐσθίων
7 ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. Καὶ ἐκήρυσσε,
λέγων· Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω
μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν
8 ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. Ἐγὼ μὲν
ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι· αὐτὸς δὲ βαπτίσει
ὑμᾶς ἐν Πνεύματι ἁγίῳ.
9 Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις,
ἦλθεν Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας,
καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην.
10 Καὶ εὐθέως ἀναβαίνων |ἀπὸ τοῦ ὕδατος, εἶδε
σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς, καὶ τὸ Πνεῦμα,
11 |ὡσεὶ περιστερὰν, καταβαῖνον ἐπ' αὐτόν. Καὶ
φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν· "Σὺ εἶ ὁ
Υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς, ἐν ᾧ εὐδόκησα."
12 Καὶ εὐθὺς τὸ Πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει
13 εἰς τὴν ἔρημον. Καὶ ἦν |[ἐκεῖ] ἐν τῇ ἐρήμῳ
ἡμέρας τεσσαράκοντα, πειραζόμενος ὑπὸ
τοῦ Σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων· καὶ
οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ.
14 Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην,
ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κηρύσ-
σων τὸ εὐαγγέλιον |τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ,
15 καὶ λέγων· Ὅτι πεπλήρωται ὁ καιρὸς, καὶ
ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· μετανοεῖτε,
16 καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. |Περι-
πατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλι-
λαίας, εἶδε Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν

ܕܚܛܗܐ. *ܘܢܦܩܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ ܟܠܗ ܐܬܪܐ 5
ܕܝܗܘܕ. ܘܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܐܘܪܫܠܡ. ܘܡܥܡܕ
ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܡܥܡܘܕܝܐ ܒܢܗܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܟܕ ܡܘܕܝܢ
ܒܚܛܗܝܗܘܢ ܀ *ܗܘ ܕܝܢ ܝܘܚܢܢ: ܠܒܝܫ ܗܘܐ 6
ܠܒܘܫܐ ܕܣܥܪܐ ܕܓܡܠܐ. ܘܐܣܝܪ ܗܘܐ ܙܪܙܐ
ܕܡܫܟܐ ܒܚܨܘܗܝ. ܘܡܐܟܘܠܬܗ ܩܡܨܐ ܗܘܬ
ܘܕܒܫܐ ܕܒܪܐ. *ܘܡܟܪܙ ܗܘܐ ܘܐܡܪ. ܗܐ 7
ܐܬܐ ܒܬܪܝ ܕܚܝܠܬܢ ܡܢܝ. ܗܘ ܕܠܐ ܫܘܐ ܐܢܐ
ܕܐܬܟܦܢ ܐܫܪܐ ܥܪܩܐ ܕܡܣܢܘܗܝ. *ܐܢܐ ܐܥܡܕܬܟܘܢ 8
ܒܡܝܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܢܥܡܕܟܘܢ ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ.
*ܘܗܘܐ ܒܗܠܝܢ ܝܘܡܬܐ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܡܢ ܢܨܪܬ 9
ܕܓܠܝܠܐ: ܘܐܬܥܡܕ ܒܝܘܪܕܢܢ ܡܢ ܝܘܚܢܢ.
*ܘܡܚܕܐ ܕܣܠܩ ܡܢ ܡܝܐ: ܚܙܐ ܕܐܬܦܬܚܘ 10
ܫܡܝܐ. ܘܪܘܚܐ ܐܝܟ ܝܘܢܐ ܕܢܚܬܬ ܥܠܘܗܝ.
*ܘܩܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܫܡܝܐ: ܐܢܬ ܗܘ ܒܪܝ ܚܒܝܒܐ. 11
ܒܟ ܐܨܛܒܝܬ.
*ܘܡܚܕܐ ܐܦܩܬܗ ܪܘܚܐ ܠܡܕܒܪܐ. *ܘܗܘܐ ܬܡܢ 12,13
ܒܡܕܒܪܐ ܐܪܒܥܝܢ ܝܘܡܝܢ ܟܕ ܡܬܢܣܐ ܡܢ
ܣܛܢܐ. ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܥܡ ܚܝܘܬܐ: ܘܡܠܐܟܐ
ܡܫܡܫܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܀
*ܒܬܪ ܕܐܫܬܠܡ ܕܝܢ ܝܘܚܢܢ: ܐܬܐ ܠܗ ܝܫܘܥ 14
ܠܓܠܝܠܐ. ܘܡܟܪܙ ܗܘܐ ܣܒܪܬܐ ܕܡܠܟܘܬܗ
ܕܐܠܗܐ. *ܘܐܡܪ. ܕܫܠܡ ܠܗ ܙܒܢܐ ܘܡܛܬ 15
ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܬܘܒܘ ܘܗܝܡܢܘ ܒܣܒܪܬܐ.
*ܘܟܕ ܡܗܠܟ ܥܠ ܓܢܒ ܝܡܐ ܕܓܠܝܠܐ: ܚܙܐ ܠܫܡܥܘܢ 16

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. I.

5 peccatorum. Et egrediebatur ad eum omnis Judææ
regio, et Ierosolymitæ universi, et baptizabantur ab illo
6 in Jordanis flumine confitentes peccata sua. Et erat
Joannes vestitus pilis cameli, et zonâ pelliceâ circa lum-
bos ejus; et locustas, et mel silvestre, edebat. Et præ-
7 dicabat, dicens: Venit fortior me post me, cujus non
sum dignus procumbens solvere corrigiam calceamentorum
8 ejus. Ego baptizavi vos aquâ; ille vero baptizabit vos
Spiritu sancto.
9 Et factum est, in diebus illis venit Jesus a Nazareth
10 Galilææ, et baptizatus est a Joanne in Jordane. Et
statim ascendens de aqua, vidit cœlos apertos, et Spiritum,
tanquam columbam, descendentem, et manentem in ipso.
Et vox facta est de cœlis: Tu es Filius meus dilectus, 11
in te complacui.
Et statim Spiritus expulit eum in desertum. Et erat 12,13
in deserto quadraginta diebus, et quadraginta noctibus:
et tentabatur a Satana: eratque cum bestiis, et angeli
ministrabant illi.
Postquam autem traditus est Joannes venit Jesus in 14
Galilæam, prædicans Evangelium regni Dei; et dicens: 15
Quoniam impletum est tempus, et appropinquavit regnum
Dei: pœnitemini, et credite Evangelio. Et præteriens 16
secus Mare Galilææ, vidit Simonem, et Andream fratrem

αὐτοῦ, ἀμφιβάλλοντας ἀμφίβληστρον ἐν
17 τῇ θαλάσσῃ· ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς. Καὶ εἶ-
πεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Δεῦτε ὀπίσω μου,
καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἁλιεῖς ἀνθρώπων.
18 Καὶ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα αὐτῶν, ἠκο-
19 λούθησαν αὐτῷ. Καὶ προβὰς ἐκεῖθεν ὀλίγον,
εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰω-
άννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ
20 πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα· καὶ εὐθέως
ἐκάλεσεν αὐτούς. Καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα
αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν
μισθωτῶν, ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ.

21 Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καπερναούμ· καὶ
εὐθέως τοῖς σάββασιν εἰσελθὼν εἰς τὴν συν-
22 αγωγὴν, ἐδίδασκε. Καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ
τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς
ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμμα-
23 τεῖς. Καὶ ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄν-
θρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀνέκραξε,
24 λέγων· Ἔα, τί ἡμῖν καὶ σοὶ, Ἰησοῦ Να-
ζαρηνέ; Ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς· οἶδά σε
25 τίς εἶ, ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐπετίμησεν
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Φιμώθητι, καὶ ἔξ-
26 ελθε ἐξ αὐτοῦ. Καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ
πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, καὶ κράξαν φωνῇ
27 μεγάλῃ, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. Καὶ ἐθαμβή-
θησαν πάντες, ὥστε συζητεῖν πρὸς αὐτοὺς,
λέγοντας· Τί ἐστι τοῦτο; τίς ἡ διδαχὴ ἡ
καινὴ αὕτη; ὅτι κατ' ἐξουσίαν καὶ τοῖς
πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ
28 ὑπακούουσιν αὐτῷ. Ἐξῆλθε δὲ ἡ ἀκοὴ
αὐτοῦ εὐθὺς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γα-
λιλαίας.

29 Καὶ εὐθέως ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες,
ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου,
30 μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. Ἡ δὲ πεν-

ܕܪܡܝܢ ܗܘܘ ܡܨܝܕܬܐ ܒܝܡܐ.
ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܨܝܕܐ. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. 17
ܬܘ ܒܬܪܝ: ܘܐܥܒܕܟܘܢ ܕܬܗܘܘܢ ܨܝܕܐ ܕܒܢܝܢܫܐ. * ܘܡܚܕܐ 18
ܫܒܩܘ ܡܨܝܕܬܗܘܢ ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ. * ܘܟܕ ܥܒܪ 19
ܩܠܝܠ: ܚܙܐ ܠܝܥܩܘܒ ܒܪ ܙܒܕܝ. ܘܠܝܘܚܢܢ
ܐܚܘܗܝ. ܐܦ ܠܗܘܢ ܒܣܦܝܢܬܐ ܕܡܬܩܢܝܢ
ܡܨܝܕܬܗܘܢ. * ܘܩܪܐ ܐܢܘܢ. ܘܡܚܕܐ ܫܒܩܘ 20
ܠܙܒܕܝ ܐܒܘܗܘܢ ܒܣܦܝܢܬܐ ܥܡ ܐܓܝܪܐ ܘܐܙܠܘ
ܒܬܪܗ.

* ܘܟܕ ܥܠܘ ܠܟܦܪܢܚܘܡ: ܡܚܕܐ ܡܠܦ 21
ܗܘܐ ܒܫܒܐ ܒܟܢܘܫܬܗܘܢ. * ܘܬܡܗܝܢ ܗܘܘ 22
ܒܝܘܠܦܢܗ. ܡܠܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܓܝܪ ܐܝܟ
ܡܫܠܛܐ. ܘܠܐ ܐܝܟ ܣܦܪܝܗܘܢ. * ܘܐܝܬ ܗܘܐ 23
ܒܟܢܘܫܬܗܘܢ: ܓܒܪܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗ ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ
ܘܩܥܐ. * ܘܐܡܪ ܡܐ ܠܢ ܘܠܟ ܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ. 24
ܐܬܝܬ ܠܡܘܒܕܘܬܢ. ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܟ ܡܢ ܐܢܬ
ܩܕܝܫܗ ܕܐܠܗܐ. * ܘܟܐܐ ܒܗ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. 25
ܣܟܘܪ ܦܘܡܟ ܘܦܘܩ ܡܢܗ. * ܘܐܫܕܝܬܗ ܪܘܚܐ 26
ܛܢܦܬܐ: ܘܩܥܬ ܒܩܠܐ ܪܒܐ ܘܢܦܩܬ ܡܢܗ.
* ܘܐܬܕܡܪܘ ܟܠܗܘܢ. ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܚܕ ܥܡ ܚܕ 27
ܘܐܡܪܝܢ: ܕܡܢܐ ܗܝ ܗܕܐ. ܘܡܢܐ ܗܘ ܝܘܠܦܢܐ
ܗܢܐ ܚܕܬܐ: ܕܒܫܘܠܛܢܐ ܐܦ ܠܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ
ܦܩܕ. ܘܡܫܬܡܥܢ ܠܗ. * ܘܢܦܩ ܛܒܗ 28
ܡܚܕܐ ܒܟܠܗ ܐܬܪܐ ܕܓܠܝܠܐ.

* ܘܢܦܩܘ ܡܢ ܟܢܘܫܬܐ: ܘܐܬܘ ܠܒܝܬܗ ܕܫܡܥܘܢ 29
ܘܕܐܢܕܪܐܘܣ ܥܡ ܝܥܩܘܒ ܘܝܘܚܢܢ. * ܘܚܡܬܗ 30

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. I.

ejus, mittentes retia in mare, (erant enim piscatores.)
17 Et dixit eis Jesus: Venite post me, et faciam vos fieri
18 piscatores hominum. Et protinus relictis retibus, se-
19 quuti sunt eum. Et progressus inde pusillum, vidit Ja-
cobum Zebedæi, et Joannem fratrem ejus, et ipsos com-
20 ponentes retia in navi: et statim vocavit illos. Et re-
licto patre suo Zebedæo in navi cum mercenariis, sequuti
sunt eum.

21 Et ingrediuntur Capharnaum: et statim sabbatis in-
22 gressus in synagogam, docebat eos. Et stupebant super
doctrina ejus: erat enim docens eos, quasi potestatem
23 habens, et non sicut Scribæ. Et erat in synagoga eorum
homo in spiritu immundo: et exclamavit, dicens: Quid 24
nobis, et tibi Jesu Nazarene: venisti perdere nos? scio
qui sis, Sanctus Dei. Et comminatus est ei Jesus, di- 25
cens: Obmutesce, et exi de homine. Et discerpens eum 26
spiritus immundus, et exclamans voce magna exiit ab eo.
Et mirati sunt omnes, ita ut conquirerent inter se, dicen- 27
tes: Quidnam est hoc? quænam doctrina hæc nova?
quia in potestate etiam spiritibus immundis imperat, et
obediunt ei. Et processit rumor ejus statim in omnem 28
regionem Galilææ.

Et protinus egredientes de synagoga, venerunt in domum 29
Simonis, et Andreæ, cum Jacobo et Joanne. Decumbebat 30

θερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα· καὶ
31 εὐθέως λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. Καὶ
προσελθὼν ἤγειρεν αὐτὴν, κρατήσας τῆς χει-
ρὸς αὐτῆς· καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετὸς
32 εὐθέως· καὶ διηκόνει αὐτοῖς. Ὀψίας δὲ
γενομένης, ὅτε ἔδυ ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν
πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, καὶ τοὺς δαι-
33 μονιζομένους· καὶ [1]ἡ πόλις ὅλη ἐπισυνηγμένη
34 ἦν πρὸς τὴν θύραν. Καὶ ἐθεράπευσε πολ-
λοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις· καὶ
δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλε, καὶ οὐκ ἤφιε λα-
35 λεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ᾔδεισαν αὐτόν. Καὶ
πρωῒ, ἔννυχον λίαν, ἀναστὰς ἐξῆλθε· καὶ
ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον, κἀκεῖ προσηύ-
36 χετο. Καὶ κατεδίωξαν αὐτὸν ὁ Σίμων,
37 καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ· καὶ εὑρόντες αὐτὸν, λέ-
38 γουσιν αὐτῷ· Ὅτι πάντες ζητοῦσί σε. Καὶ
λέγει αὐτοῖς· Ἄγωμεν εἰς τὰς ἐχομένας
κωμοπόλεις, ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω· εἰς τοῦτο
39 γὰρ ἐξελήλυθα. Καὶ ἦν κηρύσσων [1]εἰς τὰς
συναγωγὰς αὐτῶν, εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν,
καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων.

40 Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς, παρα-
καλῶν αὐτὸν, καὶ γονυπετῶν αὐτὸν, καὶ λέ-
γων αὐτῷ· Ὅτι, ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με
41 καθαρίσαι. Ὁ δὲ Ἰησοῦς σπλαγχνισ-
θεὶς, ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ, καὶ
42 λέγει αὐτῷ· Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ
εἰπόντος αὐτοῦ, εὐθέως ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ
43 ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη. Καὶ ἐμβριμη-
44 σάμενος αὐτῷ, εὐθέως ἐξέβαλεν αὐτὸν, καὶ
λέγει αὐτῷ· Ὅρα, μηδενὶ μηδὲν εἴπῃς·
Lev. xiv. 2 sq. ἀλλ' ὕπαγε, σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ, καὶ
προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ἃ
προσέταξε Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.
45 Ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ,

ܘܚܡܬܗ ܕܫܡܥܘܢ ܪܡܝܐ ܗܘܬ ܒܐܫܬܐ܂ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ
ܥܠܝܗ܂ * ܘܩܪܒ ܐܚܕܗ ܒܐܝܕܗ ܘܐܩܝܡܗ ܘܫܒܩܬܗ 31
ܐܫܬܐ ܡܚܕܐ ܘܡܫܡܫܐ ܗܘܬ ܠܗܘܢ܂ * ܒܪܡܫܐ 32
ܕܝܢ ܒܡܥܪܒ ܫܡܫܐ܆ ܐܝܬܝܘ ܠܘܬܗ ܟܠܗܘܢ
ܐܝܠܝܢ ܕܒܝܫܐܝܬ ܥܒܝܕܝܢ ܘܕܝܘܢܐ܂ * ܘܟܠܗ ܡܕܝܢܬܐ 33
ܟܢܝܫܐ ܗܘܬ ܠܘܬ ܬܪܥܐ܂ * ܘܐܣܝ ܠܣܓܝܐܐ 34
ܕܒܝܫܐܝܬ ܥܒܝܕܝܢ ܗܘܘ ܒܟܘܪܗܢܐ ܡܫܚܠܦܐ܂
ܘܫܐܕܐ ܣܓܝܐܐ ܐܦܩ܂ ܘܠܐ ܫܒܩ ܗܘܐ ܠܫܐܕܐ
ܕܢܡܠܠܘܢ܂ ܡܛܠ ܕܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܀
* ܘܒܨܦܪܐ ܩܕܡ ܩܡ ܢܦܩ܂ ܘܐܙܠ ܠܕܘܟܬܐ ܚܪܒܬܐ 35
ܘܬܡܢ ܡܨܠܐ ܗܘܐ܂ * ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܫܡܥܘܢ 36
ܘܕܥܡܗ܂ * ܘܟܕ ܐܫܟܚܘܗܝ ܐܡܪܝܢ ܠܗ܂ 37
ܟܠܗܘܢ ܐܢܫܐ ܒܥܝܢ ܠܟ܂ * ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܗܠܟܘ 38
ܠܩܘܪܝܐ ܘܠܡܕܝܢܬܐ ܕܩܪܝܒܢ܆ ܕܐܦ ܬܡܢ ܐܟܪܙ܂
ܠܗܕܐ ܓܝܪ ܐܬܝܬ܂ * ܘܡܟܪܙ ܗܘܐ ܒܟܢܘܫܬܗܘܢ 39
ܒܟܠܗ ܓܠܝܠܐ܂ ܘܫܐܕܐ ܡܦܩ ܗܘܐ܂
* ܘܐܬܐ ܠܘܬܗ ܓܪܒܐ ܘܢܦܠ ܥܠ ܐܪܟܘܒܬܗ܂ 40
ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܡܢܗ ܘܐܡܪ ܠܗ܂ ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ
ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܠܡܕܟܝܘܬܝ܂ * ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ 41
ܐܬܪܚܡ ܥܠܘܗܝ܂ ܘܦܫܛ ܐܝܕܗ ܩܪܒ ܠܗ
ܘܐܡܪ܂ ܨܒܐ ܐܢܐ ܐܬܕܟܐ܂ * ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ ܐܙܠ 42
ܡܢܗ ܓܪܒܗ ܘܐܬܕܟܝ܂ * ܘܟܐܐ ܒܗ ܘܐܦܩܗ܂ 43
* ܘܐܡܪ ܠܗ܂ ܚܙܝ ܠܐܢܫ ܠܐ ܬܐܡܪ ܡܕܡ܂ ܐܠܐ 44
ܙܠ ܚܘܐ ܢܦܫܟ ܠܟܗܢܐ܆ ܘܩܪܒ ܩܘܪܒܢܐ ܥܠ
ܕܐܬܕܟܝܬ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܦܩܕ ܡܘܫܐ ܠܣܗܕܘܬܗܘܢ܂
* ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܢܦܩ ܫܪܝ ܗܘܐ ܡܟܪܙ ܣܓܝܐܐ܂ 45

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. I.

autem socrus Simonis febricitans: et statim dicunt ei
31 de illa. Et accedens elevavit eam, apprehensa manu
ejus: et continuò dimisit eam febris, et ministrabat
32 eis. Vespere autem facto cùm occidisset sol, affere-
bant ad eum omnes malè habentes, et dæmonia habentes:
33.34 et erat omnis civitas congregata ad januam. Et curavit
multos qui vexabantur variis languoribus; et dæmonia
multa ejiciebat, et non sinebat ea loqui, quoniam sciebant
35 eum. Et diluculo valde surgens, egressus abiit in deser-
36 tum locum, ibique orabat. Et prosequutus est eum Si-
37 mon, et qui cum illo erant. Et cum invenissent eum,
38 dixerunt ei: Quia omnes quærunt te. Et ait illis:
Eamus in proximos vicos, et civitates, ut et ibi prædicem:
ad hoc enim veni. Et erat prædicans in synagogis eorum, 39
et in omni Galilæa, et dæmonia ejiciens.

Et venit ad eum leprosus, deprecans eum; et genu 40
flexo dixit ei: Si vis, potes me mundare. Jesus autem 41
misertus ejus, extendit manum suam: et tangens eum,
ait illi: Volo: Mundare. Et cùm dixisset, statim dis- 42
cessit ab eo lepra, et mundatus est. Et comminatus est 43
ei, statimque ejecit illum: et dicit ei: Vide nemini 44
dixeris: sed vade, ostende te principi sacerdotum, et
offer pro emundatione tua, quæ præcepit Moyses in
testimonium illis. At ille egressus cœpit prædicare, 45

καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι
αὐτὸν δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν·
ἀλλ᾽ ἔξω ἐν ἐρήμοις τόποις ἦν, καὶ ἤρχοντο
πρὸς αὐτὸν [1]πανταχόθεν.

ΚΕΦ. β΄.

Καὶ πάλιν εἰσῆλθεν εἰς Καπερναοὺμ δι᾽
2 ἡμερῶν· καὶ ἠκούσθη, ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι.
Καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοὶ, ὥστε μηκέτι
χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει
3 αὐτοῖς τὸν λόγον. Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν
παραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσ-
4 σάρων. Καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσαι
αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέ-
γην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν
κράββατον, ἐφ᾽ ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο.
5 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, λέγει
τῷ παραλυτικῷ· Τέκνον, ἀφέωνταί σοι [1]αἱ
6 ἁμαρτίαι σου. Ἦσαν δέ τινες τῶν γραμ-
ματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι
7 ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. Τί οὗτος οὕτω
λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφιέναι
8 ἁμαρτίας, εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός; Καὶ εὐθέως
ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ, ὅτι
οὕτως [1]αὐτοὶ διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν
αὐτοῖς· Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς
9 καρδίαις ὑμῶν; Τί ἐστιν εὐκοπώτερον;
εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ· Ἀφέωνταί σοι αἱ
ἁμαρτίαι; ἢ εἰπεῖν· [1]Ἔγειρε, [1][καὶ] ἆρόν σου
10 τὸν κράββατον[1], καὶ περιπάτει; Ἵνα δὲ
εἰδῆτε, ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας· (λέγει
11 τῷ παραλυτικῷ·) Σοὶ λέγω· Ἔγειρε, ἆρον
τὸν κράββατόν σου, καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν
12 σου. Καὶ ἠγέρθη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν
κράββατον, ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων· ὥστε

ܘܠܡܦܪܣܘ ܡܠܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܫܟܚ ܗܘܐ ܝܫܘܥ
ܓܠܝܐܝܬ ܕܢܥܘܠ ܠܡܕܝܢܬܐ. ܐܠܐ ܒܪܐ ܗܘܐ
ܒܐܬܪܐ ܚܪܝܒܐ ܘܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ ܡܢ ܟܠ ܕܘܟ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܒ ܀

ܘܥܠ ܬܘܒ ܝܫܘܥ ܠܟܦܪܢܚܘܡ ܠܝܘܡܬܐ.
ܘܟܕ ܐܫܬܡܥ ܕܒܒܝܬܐ ܗܘ: ܐܬܟܢܫܘ ܣܓܝܐܐ. 2
ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܐܚܕ ܐܢܘܢ. ܐܦܠܐ ܩܕܡ ܬܪܥܐ.
ܘܡܡܠܠ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܡܠܬܐ. ܘܐܬܘ ܠܘܬܗ: 3
ܘܐܝܬܝܘ ܠܗ ܡܫܪܝܐ ܟܕ ܫܩܝܠ ܒܝܢ
ܐܪܒܥܐ. ܘܕܠܐ ܐܫܟܚܘ ܠܡܬܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܡܛܠ 4
ܟܢܫܐ: ܣܠܩܘ ܠܗܘܢ ܠܐܓܪܐ. ܘܦܬܥܘ ܛܛܠܠܐ
ܐܝܟܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܝܫܘܥ. ܘܫܒܩܘ ܠܥܪܣܐ
ܕܪܡܐ ܗܘܐ ܒܗ ܡܫܪܝܐ. ܘܟܕ ܚܙܐ ܝܫܘܥ 5
ܗܝܡܢܘܬܗܘܢ: ܐܡܪ ܠܗܘ ܡܫܪܝܐ. ܒܪܝ ܫܒܝܩܝܢ
ܠܟ ܚܛܗܝܟ. ܐܝܬ ܗܘܘ ܕܝܢ ܬܡܢ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܣܦܪܐ 6
ܘܝܬܒܝܢ ܘܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܒܠܒܗܘܢ.
ܕܡܢܐ ܗܢܐ ܡܡܠܠ ܓܘܕܦܐ. ܡܢܘ ܡܫܟܚ 7
ܠܡܫܒܩ ܚܛܗܐ: ܐܠܐ ܐܢ ܚܕ ܐܠܗܐ. ܘܝܕܥ ܝܫܘܥ 8
ܒܪܘܚܗ ܕܗܟܢܐ ܡܬܚܫܒܝܢ ܒܢܦܫܗܘܢ:
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܡܬܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܠܝܢ
ܒܠܒܟܘܢ. ܐܝܕܐ ܦܫܝܩܐ ܠܡܐܡܪ ܠܡܫܪܝܐ. 9
ܕܫܒܝܩܝܢ ܠܟ ܚܛܗܝܟ. ܐܘ ܠܡܐܡܪ ܕܩܘܡ
ܫܩܘܠ ܥܪܣܟ ܘܗܠܟ. ܕܬܕܥܘܢ ܕܝܢ ܕܫܠܝܛ 10
ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܒܐܪܥܐ ܠܡܫܒܩ ܚܛܗܐ. ܐܡܪ
ܠܡܫܪܝܐ. ܠܟ ܐܡܪ ܐܢܐ ܩܘܡ ܫܩܘܠ ܥܪܣܟ 11
ܘܙܠ ܠܒܝܬܟ. ܘܩܡ ܒܗ ܒܫܥܬܗ. ܘܫܩܠ 12
ܥܪܣܗ ܘܢܦܩ ܠܥܝܢ ܟܠܗܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܬܗܪܘܢ

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. I. II.

et diffamare sermonem, ita ut jam non posset manifestè
introïre in civitatem; sed foris in desertis locis esset, et
conveniebant ad eum undique.

CAP. II.

2 Et iterum intravit Capharnaum post dies; et auditum
est quòd in domo esset; et convenerunt multi, ita ut non
caperet neque ad januam; et loquebatur eis verbum.
3 Et venerunt ad eum ferentes paralyticum, qui a qua-
4 tuor portabatur. Et cùm non possent offerre eum illi præ
turba, nudaverunt tectum ubi erat: et patefacientes sub-
5 miserunt grabatum, in quo paralyticus jacebat. Cùm
autem vidisset Jesus fidem illorum, ait paralytico: Fili,
dimittuntur tibi peccata tua. Erant autem illic quidam 6
de Scribis sedentes, et cogitantes in cordibus suis: Quid 7
hic sic loquitur? blasphemat. Quis potest dimittere
peccata, nisi solus Deus? Quo statim cognito Jesus spi- 8
ritu suo quia sic cogitarent intra se, dicit illis: Quid ista
cogitatis in cordibus vestris? Quid est facilius dicere 9
paralytico: Dimittuntur tibi peccata: an dicere: Surge,
tolle grabatum tuum, et ambula? Ut autem sciatis 10
quia Filius hominis habet potestatem in terra dimittendi
peccata, (ait paralytico) Tibi dico: Surge, tolle graba- 11
tum tuum, et vade in domum tuam. Et statim surrexit
ille: et, sublato grabato, abiit coram omnibus; ita ut 12

ἐξίστασθαι πάντας, καὶ δοξάζειν τὸν Θεὸν,
λέγοντας· Ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἴδομεν.
13 Καὶ ἐξῆλθε πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν·
καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτὸν, καὶ
14 ἐδίδασκεν αὐτούς. Καὶ παράγων εἶδε Λευῒν
τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώ-
νιον, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. Καὶ
15 ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο
ἐν τῷ κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ,
καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συν-
ανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·
ἦσαν γὰρ πολλοὶ, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.
16 Καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἰδόντες
αὐτὸν ἐσθίοντα μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρ-
τωλῶν, ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Τί ὅτι
μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει
17 καὶ πίνει; Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει
αὐτοῖς· Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες
ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. Οὐκ ἦλ-
θον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς
[εἰς μετάνοιαν].
18 Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ
Φαρισαῖοι νηστεύοντες· καὶ ἔρχονται, καὶ λέ-
γουσιν αὐτῷ· Διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου
καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ
19 μαθηταὶ οὐ νηστεύουσι; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς· Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶ-
νος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστι, νη-
στεύειν; Ὅσον χρόνον μεθ' ἑαυτῶν ἔχουσι
20 τὸν νυμφίον, οὐ δύνανται νηστεύειν· ἐλεύ-
σονται δὲ ἡμέραι, ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν
ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείνῃ
21 τῇ ἡμέρᾳ. [καὶ] Οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους
ἀγνάφου ἐπιῤῥάπτει ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ·
εἰ δὲ μὴ, αἴρει τὸ πλήρωμα αὐτοῦ τὸ και-
νὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται.
22 Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς

ܟܠܗܘܢ. ܘܡܫܒܚܝܢ ܠܐܠܗܐ. ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܕܠܐ
ܡܡܬܘܡ ܚܙܝܢ ܗܟܢܐ ܀
ܘܢܦܩ ܬܘܒ ܠܘܬ ܝܡܐ. ܘܟܠܗ ܟܢܫܐ ܐܬܐ 13
ܗܘܐ ܠܘܬܗ ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܘܟܕ ܥܒܪ. 14
ܚܙܐ ܠܠܘܝ ܒܪ ܚܠܦܝ ܕܝܬܒ ܒܝܬ ܡܟܣܐ.
ܘܐܡܪ ܠܗ ܬܐ ܒܬܪܝ. ܘܩܡ ܐܙܠ ܒܬܪܗ.
ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܣܡܝܟܝܢ ܒܒܝܬܗ: ܣܓܝܐܐ ܡܟܣܐ 15
ܘܚܛܝܐ ܣܡܝܟܝܢ ܗܘܘ ܥܡ ܝܫܘܥ ܘܥܡ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܣܓܝܐܐ ܘܐܬܘ
ܒܬܪܗ. ܘܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܕܐܟܠ 16
ܥܡ ܡܟܣܐ ܘܥܡ ܚܛܝܐ. ܐܡܪܘ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܡܢܘ ܕܥܡ ܡܟܣܐ ܘܚܛܝܐ ܐܟܠ ܘܫܬܐ. ܟܕ 17
ܫܡܥ ܕܝܢ ܝܫܘܥ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܣܢܝܩܝܢ
ܚܠܝܡܐ ܠܐܣܝܐ. ܐܠܐ ܐܝܠܝܢ ܕܒܝܫ ܒܝܫ
ܥܒܝܕܝܢ. ܠܐ ܐܬܝܬ ܕܐܩܪܐ ܠܙܕܝܩܐ ܐܠܐ ܠܚܛܝܐ.
ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܘܚܢܢ ܘܕܦܪܝܫܐ ܨܝܡܝܢ 18
ܗܘܘ. ܘܐܬܘ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܠܡܢܐ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܕܝܘܚܢܢ ܘܕܦܪܝܫܐ ܨܝܡܝܢ: ܘܬܠܡܝܕܝܟ
ܕܝܠܟ ܠܐ ܨܝܡܝܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. 19
ܠܡܐ ܡܫܟܚܝܢ ܒܢܝ ܓܢܘܢܐ
ܕܢܨܘܡܘܢ ܥܕܡܐ ܕܚܬܢܐ ܥܡܗܘܢ ܗܘ: ܠܐ. ܐܬܘܢ 20
ܕܝܢ ܝܘܡܬܐ: ܕܡܐ ܕܢܫܬܩܠ ܚܬܢܐ ܡܢܗܘܢ:
ܗܝܕܝܢ ܢܨܘܡܘܢ ܒܗܘ ܝܘܡܐ. ܠܐ ܐܢܫ ܪܩܥܐ 21
ܚܕܬܐ ܪܡܐ ܥܠ ܢܚܬܐ ܒܠܝܐ. ܕܠܐ
ܢܫܩܘܠ ܡܠܝܘܬܗ ܗܘ ܚܕܬܐ ܡܢ ܒܠܝܐ: ܘܗܘܐ
ܨܪܝܐ ܪܒܐ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܪܡܐ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܒܙܩܐ 22

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. II.

mirarentur omnes, et honorificarent Deum, dicentes:
Quia nunquam sic vidimus.
13 Et egressus est rursus ad mare: omnisque turba venie-
14 bat ad eum, et docebat eos. Et cùm præteriret, vidit
Levi Alphæi sedentem ad telonium, et ait illi: Sequere
15 me. Et surgens sequutus est eum. Et factum est, cùm
accumberet in domo illius, multi publicani et peccatores
simul discumbebant cum Jesu et discipulis ejus: erant
16 enim multi, qui et sequebantur eum. Et Scribæ et Pha-
risæi, videntes quia manducaret cum publicanis et pecca-
toribus, dicebant discipulis ejus: Quare cum publicanis
17 et peccatoribus manducat et bibit Magister vester? Hoc
audito, Jesus ait illis: Non necesse habent sani medico, sed
qui malè habent: non enim veni vocare justos, sed peccatores.
Et erant discipuli Joannis, et Pharisæi, jejunantes: et 18
veniunt, et dicunt illi: Quare discipuli Joannis, et Pha-
risæorum, jejunant; tui autem discipuli non jejunant? Et 19
ait illis Jesus: Numquid possunt filii nuptiarum, quamdiu
sponsus cum illis est, jejunare? Quanto tempore habent
secum sponsum, non possunt jejunare. Venient autem dies 20
cùm auferetur ab eis sponsus: et tunc jejunabunt in illis
diebus. Nemo assumentum panni rudis assuit vestimento 21
veteri: alioquin aufert supplementum novum a veteri, et
major scissura fit. Et nemo mittit vinum novum in utres 22

παλαιούς· εἰ δὲ μὴ, ῥήσσει ὁ οἶνος ὁ νέος
τοὺς ἀσκοὺς, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται, καὶ οἱ
ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς
καινοὺς βλητέον.

23 Καὶ ἐγένετο παραπορεύεσθαι αὐτὸν ἐν τοῖς
σάββασι διὰ τῶν σπορίμων, καὶ ἤρξαντο οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς
24 στάχυας. Καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ·
Ἴδε, τί ποιοῦσιν [1][ἐν] τοῖς σάββασιν, ὃ οὐκ
25 ἔξεστι; Καὶ αὐτὸς ἔλεγεν αὐτοῖς. Οὐδέ-
Sam. xxi. 6. ποτε ἀνέγνωτε, τί ἐποίησε Δαυὶδ, ὅτε χρείαν
ἔσχε, καὶ ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ;
26 πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, ἐπὶ
Ἀβιάθαρ τοῦ ἀρχιερέως, καὶ τοὺς ἄρτους
τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεστι φα-
γεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς
27 σὺν αὐτῷ οὖσι; Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Τὸ
σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο, οὐχ ὁ
28 ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον. Ὥστε Κύριός
ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

ΚΕΦ. γ΄.

Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὴν συναγωγήν·
καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην ἔχων τὴν
2 χεῖρα. Καὶ παρετήρουν αὐτὸν, εἰ τοῖς σαβ-
βασι θεραπεύσει αὐτὸν, ἵνα κατηγορήσωσιν
3 αὐτοῦ. Καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἐξηραμ-
μένην ἔχοντι τὴν χεῖρα· [1]Ἔγειρε εἰς τὸ μέσον.
4 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἔξεστι τοῖς σάββασιν
ἀγαθοποιῆσαι, ἢ κακοποιῆσαι; ψυχὴν σῶ-
5 σαι, ἢ ἀποκτεῖναι; Οἱ δὲ ἐσιώπων. Καὶ
περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, συλλυ-
πούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν,
λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου.
Καὶ ἐξέτεινε· καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ
6 αὐτοῦ [1][ὑγιὴς, ὡς ἡ ἄλλη]. Καὶ ἐξελθόντες οἱ

ܥܬܝ̈ܩܐ. ܕܠܐ ܚܡܪܐ ܡܨܪܐ ܠܙܩܐ. ܘܙܩܐ ܐܒܕܝܢ
ܘܚܡܪܐ ܡܬܐܫܕ ܐܠܐ ܪܡܝܢ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ : ܒܙܩܐ
ܚܕ̈ܬܐ ܀
ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܙܠ ܝܫܘܥ ܒܫܒܬܐ ܒܝܬ ܙܪ̈ܥܐ : 23
ܘܡܗܠܟܝܢ ܗܘܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܡܠܩܛܝܢ ܫܒ̈ܠܐ.
ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܦܪ̈ܝܫܐ. ܚܙܝ ܡܢܐ ܥܒܕܝܢ 24
ܒܫܒܬܐ ܡܕܡ ܕܠܐ ܫܠܝܛ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ 25
ܝܫܘܥ. ܠܐ ܡܡܬܘܡ ܩܪܝܬܘܢ ܡܢܐ ܥܒܕ ܕܘܝܕ :
ܟܕ ܐܣܬܢܩ ܘܟܦܢ ܗܘ ܘܕܥܡܗ. ܐܝܟܢܐ ܥܠ 26
ܠܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ ܟܕ ܐܒܝܬܪ ܪܒ ܟܘܡܪ̈ܐ. ܘܠܚܡܐ
ܕܦܬܘܪܗ ܕܡܪܝܐ ܐܟܠ: ܗܘ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܠܡܐܟܠ
ܐܠܐ ܠܟܘܡܪ̈ܐ. ܘܝܗܒ ܐܦ ܠܐܝܠܝܢ ܕܥܡܗ
ܗܘܘ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܒܬܐ ܡܛܠ ܒܪܢܫܐ 27
ܐܬܒܪܝܬ : ܘܠܐ ܗܘܐ ܒܪܢܫܐ ܡܛܠ ܫܒܬܐ. ܡܪܗ 28
ܗܘ ܗܟܝܠ ܐܦ ܕܫܒܬܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܓ ܀

ܘܥܠ ܬܘܒ ܝܫܘܥ ܠܟܢܘܫܬܐ. ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܬܡܢ ܓܒܪܐ
ܚܕ ܕܝܒܝܫܐ ܐܝܕܗ. ܘܢܛܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܕܐܢ 2
ܡܐܣܐ ܠܗ ܒܫܒܬܐ ܕܢܐܟܠܘܢ ܩܪ̈ܨܘܗܝ : ܘܐܡܪ 3
ܠܗܘ ܓܒܪܐ ܕܝܒܝܫܐ ܐܝܕܗ. ܩܘܡ ܒܡܨܥܬܐ.
ܘܐܡܪ ܐܦ ܠܗܘܢ. ܫܠܝܛ ܒܫܒܬܐ 4
ܠܡܥܒܕ ܛܒܬܐ ܐܘ ܒܝܫܬܐ. ܢܦܫܐ ܠܡܚܝܘ ܐܘ
ܠܡܘܒܕܘ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܫܬܝܩܝܢ ܗܘܘ : ܘܚܪ 5
ܒܗܘܢ ܒܚܡܬܐ. ܟܕ ܟܪܝܐ ܠܗ. ܥܠ ܩܫܝܘܬ
ܠܒܗܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܠܓܒܪܐ ܦܫܘܛ ܐܝܕܟ.
ܘܦܫܛ ܘܬܩܢܬ ܐܝܕܗ. ܘܢܦܩܘ ܦܪ̈ܝܫܐ ܡܢ 6

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. II. III.

veteres: alioquin dirumpet vinum utres, et vinum effundetur, et utres peribunt: sed vinum novum in utres novos mitti debet.
23 Et factum est iterum cùm Dominus sabbatis ambularet
per sata, et discipuli ejus cœperunt progredi et vellere
24 spicas. Pharisæi autem dicebant ei: Ecce, quid faciunt
25 sabbatis quod non licet? Et ait illis: Numquam legistis
quid fecerit David, quando necessitatem habuit, et esuriit
26 ipse, et qui cum eo erant? quomodo introïvit in domum
Dei sub Abiathar principe sacerdotum, et panes propositionis manducavit, quos non licebat manducare, nisi sa-
27 cerdotibus; et dedit eis, qui cum eo erant? Et dicebat
eis: Sabbatum propter hominem factum est, et non homo
propter sabbatum. Itaque Dominus est Filius hominis, 28
etiam sabbati.

CAP. III.

Et introïvit iterum in synagogam: et erat ibi homo
habens manum aridam. Et observabant eum, si sab- 2
batis curaret, ut accusarent illum. Et ait homini ha- 3
benti manum aridam: Surge in medium. Et dicit 4
eis: Licet sabbatis benefacere, an malè? animam salvam facere, an perdere? At illi tacebant. Et circum- 5
spiciens eos cum ira, contristatus super cæcitate cordis
eorum, dicit homini: Extende manum tuam. Et extendit, et restituta est manus illi. Exeuntes autem 6

Φαρισαῖοι, εὐθέως μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν
συμβούλιον ἐποίουν κατ' αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν
ἀπολέσωσι.
7 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησε μετὰ τῶν μα-
θητῶν αὐτοῦ ¹πρὸς τὴν θάλασσαν· καὶ πολὺ
πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἠκολούθησαν
8 ¹αὐτῷ, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἀπὸ
Ἱεροσολύμων, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ
πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ οἱ περὶ Τύρον καὶ
Σιδῶνα, πλῆθος πολὺ, ἀκούσαντες ὅσα ἐποίει,
9 ἦλθον πρὸς αὐτόν. Καὶ εἶπε τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ, ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ, διὰ
10 τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν. Πολ-
λοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπιπίπτειν αὐ-
τῷ, ἵνα αὐτοῦ ἅψωνται, ὅσοι εἶχον μάστι-
11 γας· καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν
αὐτὸν ἐθεώρει, ¹προσέπιπτεν αὐτῷ, καὶ ¹ἔκρα-
ζε, λέγοντα· Ὅτι σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.
12 Καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς, ἵνα μὴ φανερὸν
αὐτὸν ποιήσωσι.
13 Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος, καὶ προσκα-
λεῖται οὓς ἤθελεν αὐτός· καὶ ἀπῆλθον πρὸς
14 αὐτόν. Καὶ ἐποίησε δώδεκα, ἵνα ὦσι μετ'
αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν,
15 καὶ ἔχειν ἐξουσίαν θεραπεύειν τὰς νόσους,
16 καὶ ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια. Καὶ ἐπέθηκε
17 τῷ Σίμωνι ὄνομα Πέτρον· καὶ Ἰάκωβον τὸν
τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν
τοῦ Ἰακώβου (καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα
18 Βοανεργὲς, ὅ ἐστιν, υἱοὶ βροντῆς·) καὶ Ἀν-
δρέαν, καὶ Φίλιππον, καὶ Βαρθολομαῖον,
καὶ Ματθαῖον, καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰάκωβον
τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Θαδδαῖον, καὶ Σί-
19 μωνα τὸν Κανανίτην, καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην,
ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

ܦܪ̈ܝܫܐ ܥܡ ܕܒܝܬ ܗܪܘܕܣ. ܘܡܠܟܐ
ܢܣܒܘ ܥܠܘܗܝ ܐܝܟܢܐ ܕܢܘܒܕܘܢܝܗܝ.
*ܘܝܫܘܥ ܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܙܠ ܠܘܬ ܝܡܐ. 7
ܘܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܢܩܦܘ ܗܘܐ. ܘܡܢ
ܝܗܘܕ. *ܘܡܢ ܐܘܪܫܠܡ. ܘܡܢ ܐܕܘܡ ܘܡܢ ܥܒܪܐ 8
ܕܝܘܪܕܢ. ܘܡܢ ܨܘܪ ܘܡܢ ܨܝܕܢ. ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ.
ܕܫܡܥܘ ܗܘܘ ܟܠ ܕܥܒܕ ܐܬܘ ܠܘܬܗ. *ܘܐܡܪ 9
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܢܩܪܒܘܢ ܠܗ ܣܦܝܢܬܐ. ܡܛܠ
ܟܢܫܐ ܕܠܐ ܢܗܠܨܘܢܝܗܝ. *ܣܓܝܐܐ ܓܝܪ 10
ܐܣܝ ܗܘܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܗܘܘܢ ܢܦܠܝܢ ܥܠܘܗܝ
ܡܛܠ ܕܢܬܩܪܒܘܢ ܠܗ. *ܘܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬ ܗܘܬ 11
ܠܗܘܢ ܡܚܘܬܐ ܕܪ̈ܘܚܐ ܛܢܦܬܐ: ܟܕ ܚܙܝܢ ܗܘܘ
ܢܦܠܝܢ ܗܘܘ ܘܩܥܝܢ ܘܐܡܪܝܢ. ܐܢܬ ܗܘ ܒܪܗ
ܕܐܠܗܐ. *ܘܣܓܝ ܟܐܐ ܗܘܐ ܒܗܘܢ ܕܠܐ 12
ܢܓܠܘܢܝܗܝ ܀
*ܘܣܠܩ ܠܛܘܪܐ. ܘܩܪܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܨܒܐ ܘܐܬܘ 13
ܠܘܬܗ: *ܘܓܒܐ ܬܪܥܣܪ ܕܢܗܘܘܢ ܥܡܗ. ܘܕܢܫܕܪ 14
ܐܢܘܢ ܕܢܟܪܙܘܢ. *ܘܕܢܗܘܘܢ ܫܠܝܛܝܢ ܕܢܐܣܘܢ 15
ܟܘܪܗܢܐ. ܘܢܦܩܘܢ ܕܝܘܐ. *ܘܫܡܝ ܠܫܡܥܘܢ 16
ܫܡܐ ܟܐܦܐ: *ܘܠܝܥܩܘܒ ܒܪ ܙܒܕܝ ܘܠܝܘܚܢܢ 17
ܐܚܘܗܝ ܕܝܥܩܘܒ: ܣܡ ܠܗܘܢ ܫܡܐ ܒܢܝ
ܪܓܫܝ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܒܢܝ ܪܥܡܐ. *ܘܐܢܕܪܐܘܣ 18
ܘܦܝܠܝܦܘܣ. ܘܒܪ ܬܘܠܡܝ. ܘܡܬܝ ܘܬܐܘܡܐ.
ܘܝܥܩܘܒ ܒܪ ܚܠܦܝ ܘܬܕܝ. ܘܫܡܥܘܢ ܩܢܢܝܐ.
*ܘܝܗܘܕܐ ܣܟܪܝܘܛܐ ܗܘ ܕܐܫܠܡܗ. ܘܐܬܘ 19
ܠܒܝܬܐ.

Pharisæi, statim cum Herodianis consilium faciebant adversus eum quomodo eum perderent.
7 Jesus autem cum discipulis suis secessit ad mare: et
8 multa turba a Galilæa, et Judæa, sequuta est eum, et
ab Ierosolymis, et ab Idumæa, et trans Jordanem: et
qui circa Tyrum, et Sidonem, multitudo magna, audien-
9 tes quæ faciebat, venerunt ad eum. Et dixit discipulis
suis ut navicula sibi deserviret propter turbam, ne com-
10 primerent eum: multos enim sanabat, ita ut irruerent in
11 eum, ut illum tangerent quotquot habebant plagas. Et
spiritus immundi, cum illum videbant, procidebant ei: et
12 clamabant, dicentes: Tu es Filius Dei. Et vehementer
comminabatur eis ne manifestarent illum.
Et ascendens in montem vocavit ad se quos voluit 13
ipse: et venerunt ad eum. Et fecit ut essent duodecim 14
cum illo; et ut mitteret eos prædicare: et dedit illis 15
potestatem curandi infirmitates, et ejiciendi dæmonia.
Et imposuit Simoni nomen Petrus: et Jacobum Zebe- 16,17
dæi, et Joannem fratrem Jacobi. et imposuit eis nomina
Boanerges, quod est, Filii tonitrui: et Andream, et 18
Philippum, et Bartholomæum. et Matthæum, et Tho-
mam, et Jacobum Alphæi, et Thaddæum, et Simonem
Cananæum, et Judam Iscariotem, qui et tradidit 19
illum.

20 Καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον· καὶ συνέρχεται
πάλιν ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς
21 μήτε ἄρτον φαγεῖν. Καὶ ἀκούσαντες οἱ
παρ' αὐτοῦ, ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν· ἔλεγον
22 γάρ· Ὅτι ἐξέστη. Καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ
ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες, ἔλεγον· Ὅτι
Βεελζεβοὺλ ἔχει· καί· Ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι
23 τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. Καὶ
προσκαλεσάμενος αὐτούς, ἐν παραβολαῖς
ἔλεγεν αὐτοῖς· Πῶς δύναται Σατανᾶς Σα-
24 τανᾶν ἐκβάλλειν; Καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ'
ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἡ
25 βασιλεία ἐκείνη· καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν
μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἡ οἰκία ἐκείνη·
26 καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν καὶ
μεμέρισται, οὐ δύναται σταθῆναι, ἀλλὰ
27 τέλος ἔχει. Οὐ ˈδύναται οὐδεὶς τὰ σκεύη
τοῦ ἰσχυροῦ, εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ,
διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δήσῃ·
28 καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. Ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τὰ ἁμαρ-
τήματα τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, καὶ ˈαἱ
29 βλασφημίαι, ὅσας ἂν βλασφημήσωσιν· ὃς
δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον,
οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ' ἔνοχός
30 ἐστιν αἰωνίου ˈκρίσεως. Ὅτι ἔλεγον· Πνεῦμα
ἀκάθαρτον ἔχει.
31 Ἔρχονται οὖν ˈἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ
ἀδελφοὶ ˈαὐτοῦ· καὶ ἔξω ἑστῶτες ἀπέστειλαν
32 πρὸς αὐτόν, ˈφωνοῦντες αὐτόν. Καὶ ἐκάθητο
ὄχλος περὶ αὐτόν. Εἶπον δὲ αὐτῷ· Ἰδού,
ἡ μήτηρ σου ˈκαὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ζη-
33 τοῦσί σε. Καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς, λέγων·
Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου, ἢ οἱ ἀδελφοί μου;
34 Καὶ περιβλεψάμενος κύκλῳ τοὺς περὶ αὐτὸν

20 ܘܐܬܟܢܫܘ ܬܘܒ ܟܢܫܐ ܠܘܬܗ. ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܫܟܚܘܢ
21 ܠܚܡܐ ܠܡܐܟܠ. ܘܫܡܥܘ ܐܢܫܝܗ
ܘܢܦܩܘ ܠܡܐܚܕܗ. ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܓܝܪ
22 ܕܡܢ ܗܘ ܢܦܩ. ܘܣܦܪܐ ܐܝܠܝܢ ܕܡܢ
ܐܘܪܫܠܡ ܢܚܬܘ. ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܕܒܥܠܙܒܘܒ
23 ܐܝܬ ܒܗ. ܘܒܪܝܫܐ ܕܫܐܕܐ ܡܦܩ ܫܐܕܐ. ܘܩܪܐ
ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ ܘܒܡܬܠܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܟܢܐ
24 ܡܫܟܚ ܣܛܢܐ ܠܣܛܢܐ ܠܡܦܩܘ. ܐܢ ܡܠܟܘܬܐ
ܓܝܪ ܥܠ ܢܦܫܗ ܬܬܦܠܓ: ܠܐ ܡܫܟܚܐ ܠܡܩܡ
25 ܡܠܟܘܬܐ ܗܝ. ܘܐܢ ܒܝܬܐ ܥܠ ܢܦܫܗ
ܢܬܦܠܓ. ܠܐ ܡܫܟܚ ܒܝܬܐ ܗܘ ܠܡܩܡ.
26 ܘܐܢ ܗܘ ܕܣܛܢܐ ܩܡ ܥܠ ܢܦܫܗ ܘܐܬܦܠܓ:
27 ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܩܡ. ܐܠܐ ܚܪܬܗ ܗܝ. ܠܐ ܐܢܫ
ܡܫܟܚ ܕܢܥܘܠ ܠܒܝܬܐ ܕܚܣܝܢܐ ܘܢܚܛܘܦ
ܡܐܢܘܗܝ. ܐܠܐ ܐܢ ܠܘܩܕܡ ܠܚܣܝܢܐ ܢܐܣܘܪ
28 ܘܗܝܕܝܢ ܒܝܬܗ ܢܚܘܪ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ:
ܕܟܠܗܘܢ ܚܛܗܐ ܘܓܘܕܦܐ ܕܢܓܕܦܘܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ
29 ܢܫܬܒܩܘܢ ܠܗܘܢ: ܡܢ ܕܝܢ ܕܢܓܕܦ ܥܠ
ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ: ܠܝܬ ܠܗ ܫܘܒܩܢܐ ܠܥܠܡ.
30 ܐܠܐ ܡܚܝܒ ܗܘ ܠܕܝܢܐ ܕܠܥܠܡ. ܡܛܠ
ܕܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܕܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܐܝܬ ܒܗ ܀
31 ܘܐܬܘ ܐܡܗ ܘܐܚܘܗܝ ܘܩܡܘ ܠܒܪ: ܘܫܕܪܘ
32 ܘܢܩܪܘܢܝܗܝ ܠܘܬܗܘܢ. ܘܝܬܒ ܗܘܐ ܚܕܪܘܗܝ
ܟܢܫܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܗܐ ܐܡܟ ܘܐܚܝܟ ܠܒܪ
33 ܒܥܝܢ ܠܟ. ܘܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢ ܗܝ
34 ܐܡܝ ܘܡܢ ܐܢܘܢ ܐܚܝ. ܘܚܪ ܒܐܝܠܝܢ ܕܝܬܒܝܢ

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. III.

20 Et veniunt ad domum: et convenit iterum turba, ita
21 ut non possent neque panem manducare. Et cùm audis-
sent sui, exierunt tenere eum: dicebant enim: Quoniam
22 in furorem versus est. Et Scribæ, qui ab Ierosolymis
descenderant, dicebant: Quoniam Beelzebub habet, et
23 quia in principe dæmoniorum ejicit dæmonia. Et con-
vocatis eis in parabolis, dicebat illis: Quomodo potest Sa-
24 tanas Satanam ejicere? Et si regnum in se dividatur, non
25 potest regnum illud stare. Et si domus super semet-
26 ipsam dispertiatur, non potest domus illa stare. Et si Sa-
tanas consurrexerit in semetipsum, dispertitus est, et non
27 poterit stare, sed finem habet. Nemo potest vasa fortis
ingressus in domum diripere, nisi priùs fortem alliget, et
tunc domum ejus diripiet. Amen dico vobis, quoniam 28
omnia dimittentur filiis hominum peccata, et blasphe-
miæ, quibus blasphemaverint: qui autem blasphemave- 29
rit in Spiritum sanctum, non habebit remissionem in
æternum, sed reus erit æterni delicti. Quoniam dice- 30
bant: Spiritum immundum habet.
Et veniunt mater ejus et fratres: et foris stantes mi- 31
serunt ad eum, vocantes eum: et sedebat circa eum turba: 32
et dicunt ei: Ecce mater tua, et fratres tui, foris quærunt
te. Et respondens eis, ait: Quæ est mater mea, et 33
fratres mei? Et circumspiciens eos, qui in circuitu ejus 34

110651

καθημένους, λέγει· Ἴδε ἡ μήτηρ μου, καὶ
35 *οἱ ἀδελφοί μου. Ὃς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ*
θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου, καὶ
ἀδελφή [μου], καὶ μήτηρ ἐστί.

ΚΕΦ. δʹ.

Καὶ *πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν*
θάλασσαν· καὶ συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος
πολὺς, ὥστε αὐτὸν ἐμβάντα εἰς τὸ πλοῖον,
καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος
2 *πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦν. Καὶ*
ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλὰ,
καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ·
3 *Ἀκούετε· Ἰδοὺ, ἐξῆλθεν ὁ σπείρων ¹τοῦ*
4 *σπεῖραι. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν, ὃ*
μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν· καὶ ἦλθε τὰ πε-
τεινὰ ¹[τοῦ οὐρανοῦ], καὶ κατέφαγεν αὐτό.
5 *Ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες, ὅπου οὐκ*
εἶχε γῆν πολλήν· καὶ εὐθέως ἐξανέτειλε,
6 *διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· ἡλίου δὲ ἀνα-*
τείλαντος ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν
7 *ῥίζαν, ἐξηράνθη. Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς*
ἀκάνθας· καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι, καὶ
συνέπνιξαν αὐτὸ, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκε.
8 *Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν·*
καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξά-
νοντα, καὶ ἔφερεν ¹ἓν τριάκοντα, καὶ ἓν ἑξή-
9 *κοντα, καὶ ἓν ἑκατόν. Καὶ ἔλεγεν ¹[αὐτοῖς]·*
10 *Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. Ὅτε δὲ*
ἐγένετο καταμόνας, ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ
αὐτὸν, σὺν τοῖς δώδεκα, τὴν παραβολήν.
11 *Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὑμῖν δέδοται ¹γνῶναι*
τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· ἐκεί-
νοις δὲ τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γί-
Is. vi. 9. 12 *νεται· ἵνα βλέποντες βλέπωσι, καὶ μὴ ἴδωσι·*

ܠܘܬܗ ܘܐܡܪ. ܗܐ ܐܡܝ ܘܗܐ ܐܚܝ. *ܡܢ 35
ܓܝܪ ܕܥܒܕ ܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ: ܗܢܘ ܐܚܝ
ܘܚܬܝ ܘܐܡܝ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܕ ܀

*ܘܬܘܒ ܫܪܝ ܗܘܐ ܡܠܦ ܥܠ ܝܕ
ܝܡܐ. ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܐܝܟ
ܕܢܣܩ ܢܬܒ ܠܗ ܒܣܦܝܢܬܐ ܒܝܡܐ.
ܘܟܠܗ ܟܢܫܐ ܩܐܡ ܗܘܐ ܥܠ ܐܪܥܐ ܥܠ ܝܕ
ܝܡܐ. *ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܡܬܠܐ ܣܓܝܐܐ. 2
ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܒܝܘܠܦܢܗ. *ܫܡܥܘ. ܗܐ ܢܦܩ 3
ܙܪܘܥܐ ܠܡܙܪܥ. *ܘܟܕ ܙܪܥ: ܐܝܬ ܕܢܦܠ ܥܠ 4
ܝܕ ܐܘܪܚܐ. ܘܐܬܬ ܦܪܚܬܐ ܘܐܟܠܬܗ. *ܘܐܚܪܢܐ 5
ܕܢܦܠ ܥܠ ܫܘܥܐ. ܐܝܟܐ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܐܪܥܐ
ܣܓܝܐܐ. ܘܒܪܗܒܠܗ ܐܘܥܝ. ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ
ܥܘܡܩܐ ܕܐܪܥܐ. *ܟܕ ܕܢܚ ܕܝܢ ܫܡܫܐ. ܫܚܢ. 6
ܘܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܥܩܪܐ ܝܒܫ. *ܘܐܚܪܢܐ 7
ܢܦܠ ܒܝܬ ܟܘܒܐ: ܘܣܠܩܘ ܟܘܒܐ ܘܚܢܩܘܗܝ.
ܘܦܐܪܐ ܠܐ ܝܗܒ. *ܘܐܚܪܢܐ ܕܢܦܠ ܥܠ ܐܪܥܐ 8
ܛܒܬܐ: ܘܣܠܩ ܘܥܒܕ ܘܝܗܒ ܦܐܪܐ. ܐܝܬ
ܕܬܠܬܝܢ ܘܐܝܬ ܕܫܬܝܢ ܘܐܝܬ ܕܡܐܐ. *ܘܐܡܪ 9
ܗܘܐ. ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܕܢܫܡܥ ܢܫܡܥ ܀
*ܟܕ ܗܘܘ ܕܝܢ ܠܒܠܚܘܕܝܗܘܢ: ܫܐܠܘܗܝ ܗܢܘܢ 10
ܕܥܡܗ ܥܡ ܬܪܥܣܪܬܗ ܡܬܠܐ ܗܘ. *ܘܐܡܪ 11
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܠܟܘܢ ܝܗܝܒ ܠܡܕܥ ܐܪܙܐ
ܕܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܠܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܠܒܪ ܟܠ ܡܕܡ
ܒܡܬܠܐ ܗܘܐ. *ܕܟܕ ܚܙܝܢ ܢܚܙܘܢ ܘܠܐ ܢܚܙܘܢ. 12

35 sedebant, ait: Ecce mater mea, et fratres mei. Qui
enim fecerit voluntatem Dei, hic frater meus, et soror
mea, et mater est.

CAP. IV.

Et iterum cœpit docere ad mare: et congregata est ad
eum turba multa, ita ut navim ascendens sederet in ma-
2 ri, et omnis turba circa mare super terram erat: et do-
cebat eos in parabolis multa, et dicebat illis in doctrina
3.4 sua: Audite: ecce exiit seminans ad seminandum. Et
dum seminat, aliud cecidit circa viam, et venerunt volu-
5 cres cœli, et comederunt illud. Aliud verò cecidit super
petrosa, ubi non habuit terram multam: et statim exor-
tum est, quoniam non habebat altitudinem terræ: et 6
quando exortus est sol, exæstuavit: et eo quòd non ha-
bebat radicem, exaruit. Et aliud cecidit in spinas: et 7
ascenderunt spinæ, et suffocaverunt illud, et fructum non
dedit. Et aliud cecidit in terram bonam: et dabat fruc- 8
tum ascendentem, et crescentem, et afferebat unum tri-
ginta, unum sexaginta, et unum centum. Et dicebat: 9
Qui habet aures audiendi, audiat. Et cùm esset singula- 10
ris, interrogaverunt eum hi, qui cum eo erant duodecim,
parabolam. Et dicebat eis: Vobis datum est nosse my- 11
sterium regni Dei: illis autem, qui foris sunt, in para-
bolis omnia fiunt: ut videntes videant, et non videant: 12

καὶ ἀκούοντες ἀκούωσι, καὶ μὴ συνιῶσι· μή-
ποτε ἐπιστρέψωσι, καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς ¹τὰ
13 ἁμαρτήματα. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὐκ
οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην; καὶ πῶς
14 πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε; Ὁ σπεί-
15 ρων, τὸν λόγον σπείρει. Οὗτοι δέ εἰσιν οἱ
παρὰ τὴν ὁδὸν, ὅπου σπείρεται ὁ λόγος, καὶ
ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθέως ἔρχεται ὁ Σατανᾶς,
καὶ αἴρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ¹ἐν ταῖς
16 καρδίαις αὐτῶν. Καὶ οὗτοί εἰσιν ὁμοίως οἱ
ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, οἳ, ὅταν ἀκού-
σωσι τὸν λόγον, εὐθέως μετὰ χαρᾶς λαμ-
17 βάνουσιν αὐτόν· καὶ οὐκ ἔχουσι ῥίζαν ἐν
ἑαυτοῖς, ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν· εἶτα γε-
νομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον,
18 εὐθέως σκανδαλίζονται. Καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ
εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι, ¹[οὗτοι εἰσιν] οἱ
19 τὸν λόγον ἀκούοντες, καὶ αἱ μέριμναι τοῦ
αἰῶνος ¹[τούτου], καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου,
καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευό-
μεναι, συμπνίγουσι τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος
20 γίνεται. Καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν
τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσι τὸν
λόγον καὶ παραδέχονται, καὶ καρποφοροῦσιν,
ἓν τριάκοντα, καὶ ἓν ἑξήκοντα, καὶ ἓν ἑκα-
21 τόν. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Μήτι ὁ λύχνος
ἔρχεται, ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ, ἢ ὑπὸ
τὴν κλίνην; οὐχ, ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἐπι-
22 τεθῇ; Οὐ γάρ ἐστί τι κρυπτὸν, ¹ὃ ἐὰν μὴ
φανερωθῇ· οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ' ἵνα
23 εἰς φανερὸν ἔλθῃ. Εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν,
24 ἀκουέτω. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Βλέπετε,
τί ἀκούετε. Ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, με-

ܘܟܕ ܫܡܥܝܢ ܢܫܡܥܘܢ ܘܠܐ ܢܣܬܟܠܘܢ. ܕܠܡܐ
ܢܬܘܒܘܢ ܘܢܫܬܒܩ ܠܗܘܢ ܣܟܠܘܬܗܘܢ. *ܘܐܡܪ 13
ܠܗܘܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ ܠܡܬܠܐ ܗܢܐ܆
ܘܐܝܟܢܐ ܟܠܗܘܢ ܡܬܠܐ ܬܕܥܘܢ. *ܙܪܘܥܐ ܕܙܪܥ 14
ܡܠܬܐ ܙܪܥ. *ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܕܥܠ ܝܕ ܐܘܪܚܐ܆ 15
ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ ܕܡܙܕܪܥܐ ܒܗܘܢ ܡܠܬܐ܆ ܘܡܐ
ܕܫܡܥܘ ܡܚܕܐ ܐܬܐ ܣܛܢܐ ܘܫܩܠ ܠܗ ܠܡܠܬܐ
ܕܙܪܝܥܐ ܒܠܒܗܘܢ. *ܘܗܢܘܢ ܕܥܠ ܫܘܥܐ ܐܙܕܪܥܘ܆ 16
ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ ܕܡܐ ܕܫܡܥܝܢ ܡܠܬܐ܆ ܡܚܕܐ ܒܚܕܘܬܐ
ܡܩܒܠܝܢ ܠܗ. *ܘܠܝܬ ܠܗܘܢ ܥܩܪܐ ܒܩܢܘܡܗܘܢ܆ 17
ܐܠܐ ܕܙܒܢܐ ܐܢܘܢ. ܘܡܐ ܕܗܘܐ ܐܘܠܨܢܐ ܐܘ ܪܕܘܦܝܐ
ܡܛܠ ܡܠܬܐ ܥܓܠ ܡܬܟܫܠܝܢ. *ܘܗܢܘܢ 18
ܕܒܝܬ ܟܘܒܐ ܐܙܕܪܥܘ܆ ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ ܐܝܠܝܢ
ܕܫܡܥܘ ܡܠܬܐ܆ *ܘܨܦܬܐ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܘܛܘܥܝܝ 19
ܕܥܘܬܪܐ܆ ܘܫܪܟܐ ܕܪܓܝܓܬܐ ܐܚܪܢܝܬܐ ܥܐܠܢ
ܚܢܩܢ ܠܗ ܠܡܠܬܐ܆ ܘܦܐܪܐ ܠܐ ܝܗܒܐ. *ܘܗܢܘܢ 20
ܕܒܐܪܥܐ ܛܒܬܐ ܐܙܕܪܥܘ܆ ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ ܕܫܡܥܝܢ
ܡܠܬܐ܆ ܘܡܩܒܠܝܢ ܘܝܗܒܝܢ ܦܐܪܐ܆ ܒܬܠܬܝܢ
ܘܒܫܬܝܢ ܘܒܡܐܐ. *ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܠܡܐ ܫܪܓܐ 21
ܐܬܐ ܕܬܚܝܬ ܣܐܬܐ ܢܬܬܣܝܡ܆ ܐܘ ܬܚܝܬ ܥܪܣܐ܆
ܠܐ ܗܘܐ ܕܥܠ ܡܢܪܬܐ ܢܬܬܣܝܡ܆ *ܠܝܬ ܓܝܪ 22
ܡܕܡ ܕܟܣܐ ܕܠܐ ܢܬܓܠܐ. ܘܠܐ ܗܘܐ ܒܛܘܫܝܐ ܘܠܐ
ܢܬܓܠܐ. *ܐܢ ܐܢܫ ܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܕܢܫܡܥ ܢܫܡܥ܀ 23
*ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܚܙܘ ܡܢܐ ܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܒܗܝ 24
ܟܝܠܬܐ ܕܒܗ ܟܝܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܢܬܟܝܠ ܠܟܘܢ

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. IV.

et audientes audiant, et non intelligant: nequando con-
13 vertantur, et dimittantur eis peccata. Et ait illis: Ne-
scitis parabolam hanc? et quomodo omnes parabolas cog-
14,15 noscetis? Qui seminat, verbum seminat. Hi autem
sunt qui circa viam, ubi seminatur verbum; et cùm
audierint, confestim venit Satanas, et aufert verbum
16 quod seminatum est in cordibus eorum. Et hi sunt si-
militer qui super petrosa seminantur; qui, cùm audie-
17 rint verbum, statim cum gaudio accipiunt illud: et non
habent radicem in se, sed temporales sunt: deinde ortâ
tribulatione et persecutione propter verbum, confestim
18 scandalizantur. Et alii sunt qui in spinis seminantur:
hi sunt qui verbum audiunt, et ærumnæ sæculi, et de- 19
ceptio divitiarum, et circa reliqua concupiscentiæ intro-
euntes suffocant verbum, et sine fructu efficitur. Et hi 20
sunt qui super terram bonam seminati sunt, qui audi-
unt verbum, et suscipiunt, et fructificant, unum triginta,
unum sexaginta, et unum centum. Et dicebat illis: 21
Numquid venit lucerna ut sub modio ponatur, aut sub
lecto? nonne ut super candelabrum ponatur? Non est 22
enim aliquid absconditum, quod non manifestetur: nec
factum est occultum, sed ut in palam veniat. Si quis 23
habet aures audiendi, audiat. Et dicebat illis: Videte
quid audiatis. In qua mensura mensi fueritis, remetie- 24

τρηθήσεται ὑμῖν, καὶ προστεθήσεται ὑμῖν
25 [τοῖς ἀκούουσιν.] Ὃς γὰρ ἂν ἔχῃ, δοθή-
σεται αὐτῷ· καὶ ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει
26 ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ ἔλεγεν· Οὕ-
τως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς ἐὰν
ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς,
27 καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ
ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος βλαστάνῃ, καὶ μη-
28 κύνηται, ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός. Αὐτομάτη
γὰρ ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, εἶτα
στάχυν, εἶτα πλήρη σῖτον ἐν τῷ στάχυϊ.
29 Ὅταν δὲ παραδῷ ὁ καρπὸς, εὐθέως ἀπο-
στέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θε-
30 ρισμός. Καὶ ἔλεγε· Τίνι ὁμοιώσωμεν τὴν
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; ἢ ἐν ποίᾳ παραβολῇ
31 παραβάλωμεν αὐτήν; Ὡς [κόκκον] σινάπεως,
ὃς, ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερος πάν-
των τῶν σπερμάτων ἐστὶ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς·
32 καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀναβαίνει, καὶ γίνεται
πάντων τῶν λαχάνων μείζων, καὶ ποιεῖ κλά-
δους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν
αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν.
33 Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει
αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύναντο ἀκούειν.
34 Χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς·
κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐπέλυε
πάντα.

35 Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ,
ὀψίας γενομένης· Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν.
36 Καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν
αὐτὸν, ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ· καὶ ἄλλα δὲ
37 [πλοιάρια] ἦν μετ' αὐτοῦ. Καὶ γίνεται
λαίλαψ ἀνέμου μεγάλη· τὰ δὲ κύματα
ἐπέβαλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε αὐτὸ ἤδη γε-
38 μίζεσθαι. Καὶ ἦν αὐτὸς ἐπὶ τῇ πρύμνῃ,

ܘܢܬܬܘܤܦ ܠܟܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܫܡܥܝܢ. *ܡܢ 25
ܕܐܝܬ ܠܗ ܓܝܪ ܢܬܝܗܒ ܠܗ. ܘܡܢ ܕܠܝܬ
ܠܗ: ܐܦ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܫܬܩܠ ܡܢܗ.
*ܘܐܡܪ ܗܘܐ. ܗܟܢܐ ܗܝ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ: 26
ܐܝܟ ܐܢܫ ܕܢܪܡܐ ܙܪܥܐ ܒܐܪܥܐ: *ܘܢܕܡܟ. 27
ܘܢܩܘܡ ܒܠܠܝܐ ܘܒܐܝܡܡܐ: ܘܙܪܥܐ ܢܦܪܥ ܘܢܐܪܟ
ܟܕ ܗܘ ܠܐ ܝܕܥ. *ܐܪܥܐ ܓܝܪ ܡܝܬܝܐ ܠܗ ܠܦܐܪܐ 28
ܘܠܘܩܕܡ ܗܘܐ ܥܣܒܐ. ܘܒܬܪܗ ܫܒܠܐ. ܐܚܪܝܬ
ܕܝܢ. ܚܛܬܐ ܡܫܡܠܝܬܐ ܒܫܒܠܐ. *ܡܐ ܕܡܫܡܠ 29
ܕܝܢ ܦܐܪܐ: ܡܚܕܐ ܐܬܐ ܡܓܠܐ ܕܡܛܝܗ ܚܨܕܐ.
*ܘܐܡܪ. ܠܡܢܐ ܢܕܡܝܗ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. 30
ܘܒܐܝܢܐ ܡܬܠܐ ܢܡܬܠܝܗ. *ܐܝܟ ܦܪܕܬܐ ܗܝ 31
ܕܚܪܕܠܐ. ܗܝ ܕܡܐ ܕܐܙܕܪܥܬ ܒܐܪܥܐ ܙܥܘܪܐ ܗܝ
ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܙܪܥܘܢܐ ܕܒܐܪܥܐ. *ܘܡܐ ܕܐܙܕܪܥܬ: 32
ܣܠܩܐ ܘܗܘܝܐ ܪܒܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܝܪܩܘܢܐ. ܘܥܒܕܐ
ܣܘܟܐ ܪܘܪܒܐ: ܐܝܟ ܕܢܫܟܚܢ ܕܒܛܠܠܗ ܦܪܚܬܐ
ܢܓܢܢ. *ܒܦܠܐܬܐ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܡܡܠܠ ܗܘܐ 33
ܥܡܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܡܠܬܐ ܐܝܟ ܕܡܫܟܚܝܢ ܗܘܘ
ܠܡܫܡܥ. *ܘܕܠܐ ܦܠܐܬܐ ܠܐ ܡܡܠܠ ܗܘܐ 34
ܥܡܗܘܢ. ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܢ ܒܝܢܘܗܝ ܘܠܗܘܢ
ܡܦܫܩ ܗܘܐ ܟܠܡܕܡ ܀

*ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܒܪܡܫܐ. ܢܥܒܪ ܠܗ 35
ܠܥܒܪܐ. *ܘܫܒܩܘ ܠܟܢܫܐ: ܘܕܒܪܘܗܝ ܟܕ 36
ܒܣܦܝܢܬܐ ܗܘ. ܘܣܦܝܢܐ ܐܚܪܢܝܬܐ ܐܝܬ ܗܘܝ
ܥܡܗܘܢ. *ܘܗܘܬ ܥܠܥܠܐ ܪܒܬܐ ܘܪܘܚܐ. ܘܓܠܠܐ 37
ܢܦܠܝܢ ܗܘܘ ܒܣܦܝܢܬܐ ܘܩܪܝܒܐ ܗܘܬ ܕܬܬܡܠܐ.
*ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ. ܥܠ ܒܣܕܝܐ ܕܡܟ ܗܘܐ ܒܚܪܬܗ 38

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. IV.

25 tur vobis, et adjicietur vobis. Qui enim habet, dabitur
illi: et qui non habet, etiam quod habet auferetur ab eo.
26 Et dicebat: Sic est regnum Dei, quemadmodum si ho-
27 mo jaciat sementem in terram, et dormiat, et exurgat
nocte et die, et semen germinet, et increscat dum nescit
28 ille. Ultrò enim terra fructificat, primùm herbam,
29 deinde spicam, deinde plenum frumentum in spica. Et
cùm produxerit fructus, statim mittit falcem, quoniam
30 adest messis. Et dicebat: Cui assimilabimus regnum
31 Dei? aut cui parabolæ comparabimus illud? Sicut gra-
num sinapis, quod cùm seminatum fuerit in terra, minus
est omnibus seminibus quæ sunt in terra:. et cùm semi- 32
natum fuerit, ascendit, et fit majus omnibus oleribus, et
facit ramos magnos, ita ut possint sub umbra ejus aves cœli
habitare. Et talibus multis parabolis loquebatur eis verbum, 33
prout poterant audire: sine parabola autem non loqueba- 34
tur eis: seorsum autem discipulis suis disserebat omnia.

Et ait illis in illa die, cùm serò esset factum: Trans- 35
eamus contra. Et dimittentes turbam, assumunt eum 36
ita ut erat in navi: et aliæ naves erant cum illo. Et 37
facta est procella magna venti, et fluctus mittebat in
navim, ita ut impleretur navis. Et erat ipse in puppi 38

ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων. Καὶ δι-
εγείρουσιν αὐτὸν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Δι-
δάσκαλε, οὐ μέλει σοι, ὅτι ἀπολλύμεθα;
39 Καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ, καὶ
εἶπε τῇ θαλάσσῃ· Σιώπα, πεφίμωσο. Καὶ
ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη
40 μεγάλη. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί δειλοί
41 ἐστε οὕτω; ['πῶς] οὐκ ἔχετε πίστιν; Καὶ
ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς
ἀλλήλους· Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ
ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;

ܒܣܕܝܬܐ. ܘܐܬܘ ܐܥܝܪܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ.
39 ܪܒܢ ܠܐ ܒܛܝܠ ܠܟ ܕܐܒܕܝܢܢ: *ܘܩܡ ܘܟܐܐ
ܒܪܘܚܐ ܘܐܡܪ ܠܝܡܐ. ܫܠܝ ܐܣܬܟܪ ܐܢܬ. ܘܫܠܝܬ
40 ܪܘܚܐ ܘܗܘܐ ܫܠܝܐ ܪܒܐ. *ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܡܢܐ
ܕܚܠܬܢܝܢ ܐܝܠܝܢ ܗܟܢܐ. ܘܠܡܢܐ ܠܝܬ ܒܟܘܢ
41 ܗܝܡܢܘܬܐ. *ܘܕܚܠܘ ܕܚܠܬܐ ܪܒܬܐ. ܘܐܡܪܝܢ
ܗܘܘ ܚܕ ܠܚܕ: ܡܢܘ ܟܝ ܗܢܐ ܕܪܘܚܐ ܘܝܡܐ
ܡܫܬܡܥܝܢ ܠܗ ܀

ΚΕΦ. ε.

ΚΑΙ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης,
2 εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν. Καὶ ἐξελ-
θόντι αὐτῷ ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθέως ἀπήντη-
σεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύ-
3 ματι ἀκαθάρτῳ, ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν
ἐν τοῖς ['μνήμασι·] καὶ οὔτε ἁλύσεσιν οὐδεὶς
4 ἠδύνατο αὐτὸν δῆσαι, διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις
πέδαις καὶ ἁλύσεσι δεδέσθαι, καὶ δι-
εσπᾶσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἁλύσεις, καὶ τὰς
πέδας συντετρίφθαι· καὶ οὐδεὶς αὐτὸν ἴσχυε
5 δαμάσαι· καὶ διαπαντὸς, νυκτὸς καὶ ἡμέ-
ρας, ἐν τοῖς μνήμασι καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν ἦν
κράζων, καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις.
6 Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν, ἔδραμε,
7 καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ· καὶ κράξας φωνῇ
μεγάλῃ, εἶπε· Τί ἐμοὶ καὶ σοὶ, Ἰησοῦ, Υἱὲ
τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; ὁρκίζω σε τὸν Θεὸν,
8 μή με βασανίσῃς. Ἔλεγε γὰρ αὐτῷ·
Ἔξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ
9 ἀνθρώπου. Καὶ ἐπηρώτα αὐτόν· Τί σοι
ὄνομα; Καὶ ['λέγει αὐτῷ·] Λεγεὼν ὄνομά μοι·
10 ὅτι πολλοί ἐσμεν. Καὶ παρεκάλει αὐτὸν
πολλὰ, ἵνα μὴ αὐτοὺς ἀποστείλῃ ἔξω τῆς
11 χώρας. Ἦν δὲ ἐκεῖ ['πρὸς τῷ ὄρει] ἀγέλη

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܗ ܀

2 *ܘܐܬܘ ܠܥܒܪܐ ܕܝܡܐ ܠܐܬܪܐ ܕܓܕܪܝܐ. *ܘܟܕ
ܢܦܩ ܡܢ ܣܦܝܢܬܐ: ܦܓܥ ܒܗ ܡܢ ܒܝܬ
3 ܩܒܘܪܐ: ܓܒܪܐ ܕܐܝܬ ܒܗ ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ. *ܘܒܝܬ
ܗܘܐ ܒܝܬ ܩܒܘܪܐ. ܘܒܫܫܠܬܐ ܐܢܫ ܠܐ ܡܫܟܚ
4 ܗܘܐ ܠܡܐܣܪܗ. *ܡܛܠ ܕܟܠ ܐܡܬܝ
ܕܒܩܝܕܐ ܘܒܫܫܠܬܐ ܡܬܐܣܪ ܗܘܐ: ܫܫܠܬܐ
ܡܦܣܩ ܗܘܐ: ܘܩܝܕܐ ܡܬܒܪ ܗܘܐ: ܘܠܐ ܐܢܫ
5 ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܠܡܫܬܢܩܘ. *ܘܒܟܠ ܙܒܢ
ܒܠܠܝܐ ܘܒܐܝܡܡܐ: ܒܒܝܬ ܩܒܘܪܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ. ܘܩܥܐ ܗܘܐ ܘܡܢܓܦ ܢܦܫܗ ܒܟܐܦܐ.
6 *ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܠܝܫܘܥ ܡܢ ܪܚܘܩܐ: ܪܗܛ ܣܓܕ
7 ܠܗ. *ܘܩܥܐ ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܘܐܡܪ. ܡܢܐ ܠܝ ܘܠܟ
ܝܫܘܥ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܡܪܝܡܐ. ܡܘܡܐ ܐܢܐ ܠܟ
8 ܒܐܠܗܐ ܕܠܐ ܬܫܢܩܢܝ. *ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗ ܓܝܪ:
9 ܦܘܩ ܡܢ ܒܪܢܫܐ ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ. *ܘܫܐܠܗ ܡܢܐ
ܫܡܟ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܠܓܝܘܢ ܫܡܢ. ܡܛܠ
10 ܕܣܓܝܐܐ ܚܢܢ. *ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܡܢܗ ܣܓܝ: ܕܠܐ
11 ܢܫܕܪܝܘܗܝ ܠܒܪ ܡܢ ܐܬܪܐ. *ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܬܡܢ

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. IV. V.

super cervical dormiens: et excitant eum, et dicunt illi:
39 Magister, non ad te pertinet, quia perimus? Et exurgens
comminatus est vento, et dixit mari: Tace, obmutesce.
40 Et cessavit ventus: et facta est tranquillitas magna. Et
41 ait illis: Quid timidi estis? necdum habetis fidem? Et
timuerunt timore magno, et dicebant ad alterutrum:
Quis, putas. est iste, quia et ventus et mare obediunt ei?

CAP. V.

Et venerunt trans fretum maris in regionem Gerase-
2 norum. Et exeunti ei de navi, statim occurit de monu-
3 mentis homo in spiritu immundo, qui domicilium habe-
bat in monumentis, et neque catenis jam quisquam po-
terat eum ligare: quoniam sæpe compedibus et catenis 4
vinctus, dirupisset catenas, et compedes comminuisset,
et nemo poterat eum domare; et semper die ac nocte 5
in monumentis et in montibus erat, clamans, et concî-
dens se lapidibus. Videns autem Jesum a longè, cucurrit, 6
et adoravit eum: et clamans voce magna, dixit: Quid 7
mihi, et tibi, Jesu Fili Dei Altissimi? adjuro te per Deum,
ne me torqueas. Dicebat enim illi: Exi spiritus immun- 8
de ab homine. Et interrogabat eum: Quod tibi nomen 9
est? Et dicit ei: Legio mihi nomen est, quia multi su-
mus. Et deprecabatur eum multùm, ne se expelleret 10
extra regionem. Erat autem ibi circa montem grex 11

12 χοίρων '[μεγάλη] βοσκομένη. Καὶ παρ-
εκάλεσαν αὐτὸν '[πάντες] '[οἱ δαίμονες],
λέγοντες· Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους,
13 ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. Καὶ ἐπέτρεψεν
αὐτοῖς '[εὐθέως] ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἐξελθόντα
τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς
τοὺς χοίρους· καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ
τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, (ἦσαν δὲ
ὡς δισχίλιοι,) καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ.
14 Οἱ δὲ βόσκοντες 'τοὺς χοίρους ἔφυγον, καὶ
ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς
ἀγρούς. Καὶ ἐξῆλθον ἰδεῖν τί ἐστι τὸ γε-
15 γονός. Καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ
θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον καὶ
ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα, 'τὸν ἐσχη-
16 κότα τὸν λεγεῶνα· καὶ ἐφοβήθησαν. Καὶ
διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες, πῶς ἐγένετο
τῷ δαιμονιζομένῳ, καὶ περὶ τῶν χοίρων.
17 Καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν
18 ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. Καὶ ἐμβάντος αὐτοῦ
εἰς τὸ πλοῖον, παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαι-
19 μονισθεὶς, ἵνα ᾖ μετ' αὐτοῦ. '[Ὁ δὲ Ἰησοῦς]
οὐκ ἀφῆκεν αὐτὸν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ·
Ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σοὺς,
καὶ ἀνάγγειλον αὐτοῖς ὅσα σοι ὁ Κύριος
20 πεποίηκε, καὶ ἠλέησέ σε. Καὶ ἀπῆλθε,
καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει, ὅσα
ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· καὶ πάντες ἐθαύ-
μαζον.

21 Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ
πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ πέραν, συνήχθη ὄχλος
πολὺς ἐπ' αὐτόν· καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν.
22 Καὶ 'ἰδοὺ, ἔρχεται εἷς τῶν ἀρχισυναγώγων,
ὀνόματι Ἰάειρος· καὶ ἰδὼν αὐτὸν, πίπτει
23 πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ παρεκάλει

ܠܘܬ ܛܘܪܐ. ܒܩܪܐ ܪܒܬܐ ܕܚܙܝܪܐ ܕܪܥܝܐ. *ܘܒܥܝܢ 12
ܗܘܘ ܡܢܗ ܗܢܘܢ ܫܐܕܐ ܘܐܡܪܝܢ. ܫܕܪ ܠܢ ܥܠ
ܗܢܘܢ ܚܙܝܪܐ ܕܒܗܘܢ ܢܥܘܠ. *ܘܐܦܤ ܠܗܘܢ. 13
ܘܢܦܩܘ ܪܘܚܐ ܗܠܝܢ ܛܢܦܬܐ ܘܥܠܝ ܒܚܙܝܪܐ.
ܘܪܗܛܬ ܗܝ ܒܩܪܐ ܠܫܩܝܦܐ: ܘܢܦܠܬ ܒܝܡܐ
ܐܝܟ ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܘܐܬܚܢܩܘ ܒܡܝܐ. *ܘܗܢܘܢ 14
ܕܪܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗܘܢ: ܥܪܩܘ ܘܐܡܪܘ ܒܡܕܝܢܬܐ
ܘܐܦ ܒܩܘܪܝܐ. ܘܢܦܩܘ ܠܡܚܙܐ ܡܕܡ ܕܗܘܐ.
*ܘܐܬܘ ܠܘܬ ܝܫܘܥ. ܘܚܙܐܘܗܝ ܠܗܘ 15
ܕܫܐܕܘܗܝ: ܟܕ ܠܒܝܫ ܘܡܢܟܦ ܘܝܬܒ. ܗܘ
ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗ ܠܓܝܘܢ: ܘܕܚܠܘ. *ܘܐܫܬܥܝܘ 16
ܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܚܙܘ: ܕܐܝܟܢܐ ܗܘܐ ܠܗܘ ܕܫܐܕܘܗܝ.
ܘܐܦ ܥܠ ܗܢܘܢ ܚܙܝܪܐ. *ܘܫܪܝܘ ܒܥܝܢ ܡܢܗ: 17
ܕܢܐܙܠ ܠܗ ܡܢ ܬܚܘܡܗܘܢ. *ܘܟܕ ܣܠܩ 18
ܠܤܦܝܢܬܐ: ܒܥܐ ܗܘܐ ܡܢܗ ܗܘ ܕܫܐܕܘܗܝ
ܕܥܡܗ ܢܗܘܐ. *ܘܠܐ ܫܒܩܗ. ܐܠܐ ܐܡܪ ܠܗ: 19
ܐܙܠ ܠܒܝܬܟ ܠܘܬ ܐܢܫܝܟ: ܘܐܫܬܥܐ ܠܗܘܢ
ܡܕܡ ܕܥܒܕ ܠܟ ܡܪܝܐ ܘܐܬܪܚܡ ܥܠܝܟ.
*ܘܐܙܠ ܘܫܪܝ ܡܟܪܙ ܒܥܣܪܬ ܡܕܝܢܬܐ ܡܕܡ 20
ܕܥܒܕ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܘܟܠܗܘܢ ܬܡܝܗܝܢ ܗܘܘ ✣
*ܘܟܕ ܥܒܪ ܝܫܘܥ ܒܤܦܝܢܬܐ ܠܗܘ ܥܒܪܐ: 21
ܬܘܒ ܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ: ܟܕ
ܐܝܬܘܗܝ ܥܠ ܝܕ ܝܡܐ. *ܘܐܬܐ ܚܕ ܕܫܡܗ 22
ܝܐܝܪܘܤ ܡܢ ܪܒܝ ܟܢܘܫܬܐ: ܘܟܕ ܚܙܝܗܝ
ܢܦܠ ܠܘܬ ܪܓܠܘܗܝ. *ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܡܢܗ 23

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. V.

12 porcorum magnus, pascens. Et deprecabantur eum spiri-
13 tus, dicentes: Mitte nos in porcos ut in eos introëamus. Et
concessit ei statim Jesus. Et exeuntes spiritus immundi
introïerunt in porcos: et magno impetu grex præcipi-
tatus est in mare ad duo millia, et suffocati sunt in mari.
14 Qui autem pascebant eos, fugerunt, et nunciaverunt in
civitatem et in agros. Et egressi sunt videre quid esset
15 factum: et veniunt ad Jesum: et vident illum, qui a
dæmonio vexabatur, sedentem, vestitum, et sanæ mentis;
16 et timuerunt. Et narraverunt illis, qui viderant, qua-
liter factum esset ei qui dæmonium habuerat, et de por-
cis. Et rogare cœperunt eum ut discederet de finibus 17
eorum. Cúmque ascenderet navim, cœpit illum depre- 18
cari qui a dæmonio vexatus fuerat, ut esset cum illo: et 19
non admisit eum; sed ait illi: Vade in domum tuam ad
tuos, et annuncia illis quanta tibi Dominus fecerit, et mi-
sertus sit tui. Et abiit, et cœpit prædicare in Decapoli, 20
quanta sibi fecisset Jesus: et omnes mirabantur.

Et cùm transcendisset Jesus in navi rursum trans fre- 21
tum, convenit turba multa ad eum, et erat circa mare.
Et venit quidam de archisynagogis, nomine Jairus: et 22
videns eum, procidit ad pedes ejus, et deprecabatur 23

αὐτὸν πολλὰ, λέγων· Ὅτι τὸ θυγάτριόν μου
ἐσχάτως ἔχει· ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇς αὐτῇ τὰς
24 χεῖρας, ˈὅπως ˈσωθῇ· καὶ ˈζήσεται. Καὶ
ἀπῆλθε μετ' αὐτοῦ· καὶ ἠκολούθει αὐτῷ
25 ὄχλος πολὺς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν. Καὶ
γυνή ˈ[τις] οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἔτη δώ-
26 δεκα, καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν
ἰατρῶν, καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' ˈἑαυτῆς
πάντα, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλ-
27 λον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, ἀκούσασα περὶ
τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὄπισθεν,
28 ἥψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. Ἔλεγε γάρ·
Ὅτι κἂν τῶν ἱματίων αὐτοῦ ἅψωμαι, σω-
29 θήσομαι. Καὶ εὐθέως ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ
αἵματος αὐτῆς· καὶ ἔγνω τῷ σώματι, ὅτι
30 ἴαται ἀπὸ τῆς μάστιγος. Καὶ εὐθέως ὁ
Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύ-
ναμιν ἐξελθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ,
31 ἔλεγε· Τίς μου ἥψατο τῶν ἱματίων; Καὶ
ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Βλέπεις τὸν
ὄχλον συνθλίβοντά σε· καὶ λέγεις, Τίς μου
32 ἥψατο; Καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο
33 ποιήσασαν. Ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ τρέ-
μουσα, εἰδυῖα ὃ γέγονεν ἐπ' αὐτῇ, ἦλθε καὶ
προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν
34 ἀλήθειαν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θύγατερ, ἡ
πίστις σου σέσωκέ σε· ὕπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ
35 ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου. Ἔτι
αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχι-
συναγώγου, λέγοντες· Ὅτι ἡ θυγάτηρ σου
ἀπέθανε· τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον;
36 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εὐθέως ἀκούσας τὸν λόγον λα-
λούμενον, λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ· Μὴ

ܛܒ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܒܪܬܝ ܣܘܦܐܝܬ ܥܒܝܕܐ. ܐܠܐ
ܬܐ ܣܝܡ ܐܝܕܟ ܥܠܝܗ̇ ܘܬܬܚܠܡ ܘܬܚܐ.
*ܘܐܙܠ ܥܡܗ ܝܫܘܥ. ܘܢܩܝܦ ܗܘܐ ܠܗ 24
ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܚܒܨܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. *ܐܢܬܬܐ 25
ܕܝܢ ܚܕܐ ܕܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܒܡܪܕܝܬܐ ܕܕܡܐ ܫܢܝܢ
ܬܪܬܥܣܪܐ: *ܐܝܕܐ ܕܣܓܝ ܫܩܠܬ ܡܢ 26
ܐܣܘܬܐ ܣܓܝܐܐ: ܘܐܘܒܕܬ ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܝܬ
ܗܘܐ ܠܗ̇: ܘܡܕܡ ܠܐ ܐܬܥܕܪܬ. ܐܠܐ ܐܦ
ܝܬܝܪܐܝܬ ܐܬܟܪܝܬ: *ܟܕ ܫܡܥܬ ܥܠ 27
ܝܫܘܥ: ܐܬܬ ܒܣܘܓܐܐ ܕܟܢܫܐ ܡܢ ܒܣܬܪܗ
ܘܩܪܒܬ ܠܠܒܘܫܗ. *ܐܡܪܐ ܗܘܬ ܓܝܪ: ܕܐܦܢ 28
ܠܠܒܘܫܗ ܩܪܒܐ ܐܢܐ ܚܝܐ ܐܢܐ. *ܘܡܚܕܐ ܝܒܫܬ 29
ܡܒܘܥܐ ܕܕܡܗ̇ ܘܐܪܓܫܬ ܒܦܓܪܗ̇ ܕܐܬܐܣܝܬ ܡܢ
ܡܚܘܬܗ̇. *ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܡܚܕܐ ܝܕܥ ܒܢܦܫܗ 30
ܕܚܝܠܐ ܢܦܩ ܡܢܗ. ܘܐܬܦܢܝ ܠܘܬ ܟܢܫܐ ܘܐܡܪ.
ܡܢܘ ܩܪܒ ܠܢܚܬܝ. *ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. 31
ܚܙܐ ܐܢܬ ܠܟܢܫܐ ܕܚܒܨܝܢ ܠܟ: ܘܐܡܪ ܐܢܬ
ܡܢܘ ܩܪܒ ܠܝ. *ܘܚܝܪ ܗܘܐ ܕܢܚܙܐ ܡܢܘ 32
ܗܕܐ ܥܒܕܬ: *ܗܝ ܕܝܢ ܐܢܬܬܐ ܟܕ ܕܚܝܠܐ ܘܪܬܝܬܐ 33
ܕܝܕܥܐ ܗܘܬ ܡܕܡ ܕܗܘܐ ܠܗ̇: ܐܬܬ ܢܦܠܬ ܩܕܡܘܗܝ:
ܘܐܡܪܬ ܠܗ ܟܠܗ ܫܪܪܐ. *ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ̇. 34
ܒܪܬܝ ܗܝܡܢܘܬܟܝ ܐܚܝܬܟܝ ܙܠܝ ܒܫܠܡܐ
ܘܗܘܝ ܚܠܝܡܐ ܡܢ ܡܚܘܬܟܝ. *ܘܥܕ ܗܘ 35
ܡܡܠܠ: ܐܬܘ ܡܢ ܕܒܝܬ ܪܒ ܟܢܘܫܬܐ ܘܐܡܪܝܢ.
ܕܒܪܬܟ ܡܝܬܬ. ܠܡܢܐ ܡܥܡܠ ܐܢܬ
ܠܡܠܦܢܐ. *ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܫܡܥ ܠܡܠܬܐ 36
ܕܐܡܪܘ: ܘܐܡܪ ܠܗ ܠܪܒ ܟܢܘܫܬܐ. ܠܐ ܬܕܚܠ.

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. V.

eum multùm, dicens: Quoniam filia mea in extremis
est, veni, impone manum super eam, ut salva sit, et
24 vivat. Et abiit cum illo, et sequebatur eum turba
25 multa, et comprimebant eum. Et mulier, quæ erat in
26 profluvio sanguinis annis duodecim, et fuerat multa
perpessa a compluribus medicis: et erogaverat omnia
sua, nec quidquam profecerat, sed magis deterius ha-
27 bebat: cùm audisset de Jesu, venit in turba retrò,
28 et tetigit vestimentum ejus: dicebat enim: Quia si
29 vel vestimentum ejus tetigero, salva ero. Et confestim
siccatus est fons sanguinis ejus: et sensit corpore quia
30 sanata esset a plaga. Et statim Jesus in semetipso
cognoscens virtutem quæ exierat de illo, conversus ad
turbam, aiebat: Quis tetigit vestimenta mea? Et dice- 31
bant ei discipuli sui: Vides turbam comprimentem te,
et dicis, Quis me tetigit? Et circumspiciebat videre 32
eam quæ hoc fecerat. Mulier verò timens et tre- 33
mens, sciens quod factum esset in se, venit et procidit
ante eum, et dixit ei omnem veritatem. Ille autem 34
dixit ei: Filia, fides tua te salvam fecit: vade in
pace, et esto sana a plaga tua. Adhuc eo loquente, 35
veniunt ab archisynagogo, dicentes: Quia filia tua mor-
tua est: quid ultrà vexas Magistrum? Jesus autem, 36
audito verbo quod dicebatur, ait archisynagogo: Noli

37 Φοβοῦ, μόνον πίστευε. Καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐ-
δένα αὐτῷ συνακολουθῆσαι, εἰ μὴ Πέτρον
καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰα-
38 κώβου. Καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχι-
συναγώγου, καὶ θεωρεῖ [1]θόρυβον, κλαίοντας
39 καὶ ἀλαλάζοντας πολλά. Καὶ εἰσελθὼν
λέγει αὐτοῖς· Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε;
τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει.
40 Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. Ὁ δὲ ἐκβαλὼν
ἅπαντας, παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ
παιδίου καὶ τὴν μητέρα, καὶ τοὺς μετ'
αὐτοῦ· καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον
41 [1][ἀνακείμενον]. Καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς
τοῦ παιδίου, λέγει αὐτῇ· Ταλιθὰ κοῦμι·
ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον· Τὸ κοράσιον, σοὶ
42 λέγω, [1]ἔγειρε. Καὶ εὐθέως ἀνέστη τὸ κο-
ράσιον, καὶ περιεπάτει· ἦν γὰρ ἐτῶν δώ-
δεκα. Καὶ ἐξέστησαν ἐκστάσει μεγάλῃ.
43 Καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ, ἵνα μηδεὶς
γνῷ τοῦτο· καὶ εἶπε δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

ΚΕΦ. ϛ'.

Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν
πατρίδα αὐτοῦ· καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ
2 μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ γενομένου σαββάτου,
ἤρξατο ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκειν· καὶ
πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες·
Πόθεν τούτῳ ταῦτα; καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δο-
θεῖσα αὐτῷ; [1][ὅτι] καὶ δυνάμεις τοιαῦται
3 διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γίνονται. Οὐκ οὗτός
ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς Μαρίας; ἀδελφὸς δὲ
Ἰακώβου, καὶ Ἰωσῆ, καὶ Ἰούδα, καὶ Σί-
μωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε
πρὸς ἡμᾶς; Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ.
4 Ἔλεγε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι οὐκ ἔστι
προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ,

37 ܒܠܚܘܕ ܗܝܡܢ. ܘܠܐ ܫܒܩ ܐܢܫ ܕܢܐܙܠ
ܥܡܗ: ܐܠܐ ܠܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ. ܘܠܝܥܩܘܒ
38 ܘܠܝܘܚܢܢ ܐܚܘܗܝ ܕܝܥܩܘܒ. ܘܐܬܘ ܠܒܝܬܗ
ܕܪܝܫ ܟܢܘܫܬܐ. ܘܚܙܐ ܕܡܫܬܓܫܝܢ ܘܒܟܝܢ
39 ܘܡܝܠܠܝܢ. ܘܥܠ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܫܓܫܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܘܒܟܝܢ. ܛܠܝܬܐ ܠܐ ܡܝܬܬ ܐܠܐ ܕܡܟܐ
40 ܗܝ. ܘܓܚܟܝܢ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܦܩ
ܐܢܘܢ ܠܟܠܗܘܢ. ܘܕܒܪ ܠܐܒܘܗ ܕܛܠܝܬܐ ܘܠܐܡܗ
ܘܠܗܢܘܢ ܕܥܡܗ: ܘܥܠ ܠܐܝܟܐ ܕܪܡܝܐ ܗܘܬ
41 ܛܠܝܬܐ. ܘܐܚܕ ܒܐܝܕܗ ܕܛܠܝܬܐ ܘܐܡܪ ܠܗ.
42 ܛܠܝܬܐ ܩܘܡܝ. ܘܡܚܕܐ ܩܡܬ ܛܠܝܬܐ
ܘܡܗܠܟܐ ܗܘܬ. ܐܝܬ ܗܘܬ ܓܝܪ ܒܪܬ ܫܢܝܢ
ܬܪܬܥܣܪܐ. ܘܬܡܗܘ ܬܡܗܐ ܪܒܐ.
43 ܘܦܩܕ ܐܢܘܢ ܣܓܝ ܕܠܐ ܐܢܫ ܢܕܥ ܗܕܐ. ܘܐܡܪ
ܕܢܬܠܘܢ ܠܗ ܠܡܐܟܠ܀

܀ ܘ ܀ ܩܦܠܐܘܢ

ܘܢܦܩ ܡܢ ܬܡܢ ܘܐܬܐ ܠܡܕܝܢܬܗ. ܘܢܩܦܝܢ
2 ܗܘܘ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܟܕ ܗܘܬ ܫܒܬܐ.
ܫܪܝ ܠܡܠܦܘ ܒܟܢܘܫܬܐ. ܘܣܓܝܐܐ ܕܫܡܥܘ
ܐܬܕܡܪܘ. ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ: ܡܢ ܐܝܟܐ ܠܗ ܠܗܠܝܢ
ܠܗܢܐ. ܘܡܢܐ ܗܝ ܚܟܡܬܐ ܗܕܐ ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܗ:
3 ܕܚܝܠܐ ܐܝܟ ܗܠܝܢ ܒܐܝܕܘܗܝ ܢܗܘܝܢ. ܠܐ ܗܘܐ
ܗܢܐ ܢܓܪܐ ܒܪܗ ܕܡܪܝܡ: ܘܐܚܘܗܝ ܕܝܥܩܘܒ
ܘܕܝܘܣܐ ܘܕܝܗܘܕܐ ܘܕܫܡܥܘܢ. ܘܠܐ ܗܐ ܐܚܘܬܗ
4 ܬܢܢ ܠܘܬܢ: ܘܡܬܟܫܠܝܢ ܗܘܘ ܒܗ. ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܠܝܬ ܢܒܝܐ ܕܫܝܛ ܐܠܐ ܐܢ

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. V. VI.

37 timere: tantummodo crede. Et non admisit quemquam
se sequi nisi Petrum, et Jacobum, et Joannem fratrem
38 Jacobi. Et veniunt in domum archisynagogi, et videt tu-
39 multum, et flentes, et ejulantes multum. Et ingressus, ait
illis: Quid turbamini, et ploratis? puella non est mortua,
40 sed dormit. Et irridebant eum. Ipse verò ejectis omnibus
assumit patrem et matrem puellæ, et qui secum erant,
41 et ingreditur ubi puella erat jacens. Et tenens manum
puellæ, ait illi: Talitha cumi: quod est interpreta-
42 tum: Puella (tibi dico) surge. Et confestim surrexit
puella, et ambulabat: erat autem annorum duodecim:
43 et obstupuerunt stupore magno. Et præcepit illis ve-
hementer ut nemo id sciret: et dixit dari illi man-
ducare.

CAP. VI.

Et egressus inde, abiit in patriam suam: et sequeban-
tur eum discipuli sui: et facto sabbato cœpit in synagoga 2
docere: et multi audientes admirabantur in doctrina ejus,
dicentes: Unde huic hæc omnia? et quæ est sapientia, quæ
data est illi: et virtutes tales, quæ per manus ejus efficiun-
tur? Nonne hic est faber, filius Mariæ, frater Jacobi, et 3
Joseph, et Judæ, et Simonis? nonne et sorores ejus hîc no-
biscum sunt? Et scandalizabantur in illo. Et dicebat illis 4
Jesus: Quia non est propheta sine honore nisi in patria sua,

καὶ ἐν τοῖς συγγενέσι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ
5 αὐτοῦ. Καὶ οὐκ ἠδύνατο ἐκεῖ οὐδεμίαν δύ-
ναμιν ποιῆσαι, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀῤῥώστοις ἐπι-
6 θεὶς τὰς χεῖρας, ἐθεράπευσε. Καὶ ἐθαύμαζε
διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν· καὶ περιῆγε τὰς
κώμας κύκλῳ, διδάσκων.
7 Καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ
ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο· καὶ
ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν
8 ἀκαθάρτων. Καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς, ἵνα
μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδὸν, εἰ μὴ ῥάβδον μόνον·
μὴ πήραν, μὴ ἄρτον, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλ-
9 κόν· ἀλλ᾽ ὑποδεδεμένους σανδάλια· καὶ μὴ
10 [1]ἐνδύσησθε δύο χιτῶνας. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς·
Ὅπου ἐὰν εἰσέλθετε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε
11 ἕως ἂν ἐξέλθητε ἐκεῖθεν. Καὶ ὅσοι ἂν μὴ
δέξωνται ὑμᾶς, μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκ-
πορευόμενοι ἐκεῖθεν, ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν
ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν, εἰς μαρτύριον αὐ-
τοῖς. [1][Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται
Σοδόμοις ἢ Γομόῤῥοις ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ
12 πόλει ἐκείνῃ.] Καὶ ἐξελθόντες ἐκήρυσσον,
13 ἵνα μετανοήσωσι· καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέ-
βαλον· καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς ἀῤῥώσ-
τους, καὶ ἐθεράπευον.
14 Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης, (φα-
νερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ,) καὶ
ἔλεγεν· Ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐκ νεκρῶν
ἠγέρθη, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυ-
15 νάμεις ἐν αὐτῷ. Ἄλλοι ἔλεγον· Ὅτι
Ἠλίας ἐστίν. Ἄλλοι δὲ ἔλεγον· Ὅτι
προφήτης ἐστὶν, [1][ἢ] ὡς εἷς τῶν προφητῶν.
16 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης, εἶπεν· Ὅτι ὃν ἐγὼ
ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτός [1]ἐστιν· αὐτὸς

ܒܡܕܝܢܬܗ. ܘܒܝܬ ܐܢܫܘܗܝ ܘܒܒܝܬܗ. ܘܠܐ 5
ܐܫܟܚ ܗܘܐ ܕܢܥܒܕ ܬܡܢ ܐܦ ܠܐ ܚܕ ܚܝܠܐ.
ܐܠܐ ܐܢ ܕܥܠ ܟܪܝܗܐ ܩܠܝܠ ܣܡ ܐܝܕܗ ܘܐܣܝ.
ܘܡܬܕܡܪ ܗܘܐ ܡܛܠ ܚܣܝܪܘܬ ܗܝܡܢܘܬܗܘܢ܀ 6
ܘܡܚܕܪ ܗܘܐ ܒܩܘܪܝܐ ܟܕ ܡܠܦ.
ܘܩܪܐ ܠܬܪܥܣܪܬܗܘܢ: ܘܫܪܝ ܠܡܫܕܪܘ ܐܢܘܢ ܬܪܝܢ ܬܪܝܢ. 7
ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܫܘܠܛܢܐ ܥܠ ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ
ܕܢܦܩܘܢ. ܘܦܩܕ ܐܢܘܢ ܕܠܐ ܢܫܩܠܘܢ ܡܕܡ ܠܐܘܪܚܐ 8
ܐܠܐ ܐܢ ܫܒܛܐ ܒܠܚܘܕ. ܠܐ ܬܪܡܠܐ ܘܠܐ ܠܚܡܐ. ܘܠܐ
ܢܚܫܐ ܒܩܡܝܪܝܗܘܢ. ܐܠܐ ܢܗܘܘܢ ܣܝܢܝ ܣܢܕܠܐ. ܘܠܐ ܢܠܒܫܘܢ 9
ܬܪܬܝܢ ܟܘܬܝܢܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܠܐܝܢܐ ܒܝܬܐ 10
ܕܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܬܡܢ ܗܘܘ ܥܕܡܐ ܕܬܦܩܘܢ
ܡܢ ܬܡܢ. ܘܟܠ ܡܢ ܕܠܐ ܢܩܒܠܘܢܟܘܢ 11
ܘܠܐ ܢܫܡܥܘܢܟܘܢ: ܟܕ ܢܦܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܬܡܢ:
ܦܨܘ ܚܠܐ ܕܬܚܝܬ ܪܓܠܝܟܘܢ ܠܣܗܕܘܬܗܘܢ.
ܘܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܢܘܚܐ ܬܗܘܐ ܠܣܕܘܡ
ܘܠܥܡܘܪܐ ܒܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ ܐܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܝ܀
ܘܢܦܩܘ ܗܘܘ ܘܡܟܪܙܝܢ ܕܢܬܬܘܒܘܢ. ܘܫܐܕܐ 12
ܣܓܝܐܐ ܡܦܩܝܢ ܗܘܘ. ܘܡܫܚܝܢ ܗܘܘ ܒܡܫܚܐ
ܟܪܝܗܐ ܣܓܝܐܐ ܘܡܬܐܣܝܢ ܗܘܘ܀
ܘܫܡܥ ܗܪܘܕܣ ܡܠܟܐ ܥܠ ܝܫܘܥ. ܐܬܝܕܥ 14
ܗܘܐ ܠܗ ܓܝܪ ܫܡܗ: ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܘܚܢܢ
ܡܥܡܕܢܐ ܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ
ܚܝܠܐ ܡܬܥܒܕܝܢ ܒܗ. ܐܚܪܢܐ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. 15
ܕܐܠܝܐ ܗܘ. ܘܐܚܪܢܐ ܕܢܒܝܐ ܗܘ ܐܝܟ ܚܕ ܡܢ
ܢܒܝܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܫܡܥ ܗܪܘܕܣ ܐܡܪ. ܗܘ 16
ܝܘܚܢܢ ܕܐܢܐ ܦܣܩܬ ܪܫܗ: ܗܘ ܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. VI.

5 et in domo sua, et in cognatione sua. Et non poterat ibi virtutem ullam facere, nisi paucos infirmos
6 impositis manibus curavit: et mirabatur propter incredulitatem eorum: et circuibat castella in circuitu, docens.
7 Et vocavit duodecim: et cœpit eos mittere binos;
8 et dabat illis potestatem spirituum immundorum. Et præcepit eis ne quid tollerent in via, nisi virgam tan-
9 tùm; non peram, non panem, neque in zona æs; sed calceatos sandaliis; et ne induerentur duabus tunicis.
10 Et dicebat eis: Quocumque introïeritis in domum, illic manete donec exeatis inde: et quicumque non receperint
11 vos, nec audierint vos, exeuntes inde, excutite pulverem de pedibus vestris in testimonium illis. Et exeuntes præ-
12 dicabant ut pœnitentiam agerent: et dæmonia multa
13 ejiciebant, et ungebant oleo multos ægros, et sanabant.
14 Et audivit rex Herodes, (manifestum enim factum est nomen ejus,) et dicebat: Quia Joannes Baptista resurrexit a mortuis: et propterea virtutes operantur in illo.
15 Alii autem dicebant: Quia Elias est. Alii verò dice-
16 bant: Quia propheta est, quasi unus ex prophetis. Quo audito, Herodes ait: Quem ego decollavi Joannem, hic a

17 ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν. Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης
ἀποστείλας ἐκράτησε τὸν Ἰωάννην, καὶ
ἔδησεν αὐτὸν ἐν [1][τῇ] φυλακῇ, διὰ Ἡρωδιάδα
τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ,
18 ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. Ἔλεγε γὰρ ὁ Ἰω-
άννης τῷ Ἡρώδῃ· Ὅτι οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν
19 τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. Ἡ δὲ Ἡρω-
διὰς ἐνεῖχεν αὐτῷ, καὶ ἤθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖ-
20 ναι· καὶ οὐκ ἠδύνατο. Ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐφο-
βεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον
καὶ ἅγιον· καὶ συνετήρει αὐτόν· καὶ ἀκού-
σας αὐτοῦ, πολλὰ ἐποίει, καὶ ἡδέως αὐτοῦ
21 ἤκουε. Καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου,
ὅτε Ἡρώδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον
ἐποίει τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χι-
λιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας,
22 καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς Ἡρω-
διάδος, καὶ ὀρχησαμένης, καὶ ἀρεσάσης τῷ
Ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις, εἶπεν ὁ
βασιλεὺς τῷ κορασίῳ· Αἴτησόν με ὃ ἐὰν
23 θέλῃς, καὶ δώσω σοί· καὶ ὤμοσεν αὐτῇ·
Ὅτι ὃ ἐὰν με αἰτήσῃς, δώσω σοί, ἕως ἡμί-
24 σους τῆς βασιλείας μου. Ἡ δὲ ἐξελθοῦσα,
εἶπε τῇ μητρὶ αὐτῆς· Τί αἰτήσομαι; Ἡ
25 δὲ εἶπε· Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπ-
τιστοῦ. Καὶ εἰσελθοῦσα εὐθέως μετὰ σπου-
δῆς πρὸς τὸν βασιλέα, ᾐτήσατο, λέγουσα·
Θέλω ἵνα μοι δῷς ἐξαυτῆς ἐπὶ πίνακι τὴν
26 κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. Καὶ
περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς, διὰ τοὺς
ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους οὐκ ἠθέλη-
27 σεν αὐτὴν ἀθετῆσαι· καὶ εὐθέως ἀποστείλας
ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτωρα, ἐπέταξεν ἐνεχ-
28 θῆναι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Ὁ δὲ ἀπελ-
θὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ·

17 ܡܝ̈ܬܐ. *ܗܘ ܓܝܪ ܗܪܘܕܣ ܫܕܪ ܗܘܐ ܐܚܕܗ
ܠܝܘܚܢܢ ܘܐܣܪܗ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪ̈ܐ. ܡܛܠ ܗܪܘܕܝܐ
18 ܐܢܬܬ ܦܝܠܝܦܘܣ ܐܚܘܗܝ ܗܝ ܕܢܣܒ. *ܐܡܪ
ܗܘܐ ܓܝܪ ܝܘܚܢܢ ܠܗܪܘܕܣ. ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܠܟ
19 ܕܬܣܒ ܐܢܬܬ ܐܚܘܟ. *ܗܝ ܕܝܢ ܗܪܘܕܝܐ ܢܛܪܐ
ܗܘܬ ܠܗ. ܘܨܒܝܐ ܗܘܬ ܠܡܩܛܠܗ. ܘܠܐ
20 ܡܫܟܚܐ ܗܘܬ. *ܗܪܘܕܣ ܓܝܪ ܕܚܠ ܗܘܐ ܡܢ
ܝܘܚܢܢ. ܡܛܠ ܕܝܕܥ ܗܘܐ ܕܓܒܪܐ ܗܘ ܟܐܢܐ
ܘܩܕܝܫܐ. ܘܢܛܪ ܗܘܐ ܠܗ. ܘܣܓܝܐܬܐ ܕܫܡܥ
ܗܘܐ ܠܗ ܥܒܕ ܗܘܐ. ܘܒܒܣܝܡܐܝܬ ܫܡܥ ܗܘܐ
21 ܠܗ. *ܘܗܘܐ ܝܘܡܐ ܡܝܬܝܐ: ܟܕ ܗܪܘܕܣ ܒܝܘܡܐ
ܕܝܠܕܗ ܚܡܫܝܬܐ ܥܒܕ ܗܘܐ ܠܪ̈ܘܪܒܢܘܗܝ
22 ܘܠܟܠܝܪ̈ܟܐ ܘܠܪ̈ܫܝ ܓܠܝܠܐ: *ܘܥܠܬ ܒܪܬܗ
ܕܗܪܘܕܝܐ ܪܩܕܬ: ܘܫܦܪܬ ܠܗ ܠܗܪܘܕܣ ܘܠܐܝܠܝܢ
ܕܣܡܝܟܝܢ ܥܡܗ. ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ ܠܛܠܝܬܐ.
ܫܐܠܝ ܡܢܝ ܡܕܡ ܕܨܒܝܐ ܐܢܬܝ ܘܐܬܠ ܠܟܝ.
23 *ܘܝܡܐ ܠܗ̇ ܕܡܕܡ ܕܬܫܐܠܝܢܢܝ ܐܬܠ ܠܟܝ.
24 ܥܕܡܐ ܠܦܠܓܗ̇ ܕܡܠܟܘܬܝ. *ܗܝ ܕܝܢ
ܢܦܩܬ ܘܐܡܪܐ ܠܐܡܗ̇. ܡܢܐ ܐܫܐܠܝܘܗܝ. ܐܡܪܐ
25 ܠܗ̇ ܪܫܗ ܕܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ. *ܘܡܚܕܐ ܥܠܬ
ܒܨܝܠܘܬܐ ܠܘܬ ܡܠܟܐ: ܘܐܡܪܐ ܠܗ. ܨܒܝܐ
ܐܢܐ ܕܒܗ̇ ܒܫܥܬܐ. ܬܬܠ ܠܝ ܥܠ ܦܝܢܟܐ
26 ܪܫܗ ܕܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ. *ܘܟܪܝܬ ܠܗ ܛܒ
ܠܡܠܟܐ. ܡܛܠ ܕܝܢ ܡܘܡܬܐ ܘܣܡܝ̈ܟܐ
27 ܠܐ ܨܒܐ ܕܢܓܠܙܝܗ̇. *ܘܡܚܕܐ ܫܕܪ ܡܠܟܐ
ܣܦܘܩܠܛܪܐ. ܘܦܩܕ ܕܢܝܬܐ ܪܫܗ ܕܝܘܚܢܢ.
ܘܐܙܠ ܦܣܩܗ ܪܫܗ ܕܝܘܚܢܢ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪ̈ܐ.

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. VI.

17 mortuis resurrexit. Ipse enim Herodes misit, ac tenuit
Joannem, et vinxit eum in carcere propter Herodiadem
18 uxorem Philippi fratris sui, quia duxerat eam. Dicebat
enim Joannis Herodi: Non licet tibi habere uxorem fra-
19 tris tui. Herodias autem insidiabatur illi: et volebat
20 occidere eum, nec poterat. Herodes enim metuebat
Joannem, sciens eum virum justum et sanctum: et cus-
todiebat eum, et au lito eo multa faciebat, et libenter eum
21 audiebat. Et cùm dies opportunus accidisset, Herodes
natalis sui cœnam fecit principibus, et tribunis, et primis
22 Galilææ: cúmque introïsset filia ipsius Herodiadis, et
saltasset, et placuisset Herodi, simulque recumbentibus;
rex ait puellæ: Pete a me quod vis, et dabo tibi: et 23
juravit illi: Quia quidquid petieris dabo tibi, licet dimi-
dium regni mei. Quæ cùm exisset, dixit matri suæ: 24
Quid petam? At illa dixit: Caput Joannes Baptistæ.
Cúmque introïsset statim cum festinatione ad regem, 25
petivit, dicens: Volo ut protinus des mihi in disco caput
Joannis Baptistæ. Et contristatus est rex: propter 26
jusjurandum, et propter simul discumbentes, noluit
eam contristare: sed misso spiculatore præcepit af- 27
ferri caput ejus in disco. Et decollavit eum in carcere,

καὶ ἤνεγκε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ
ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ· καὶ τὸ κοράσιον
29 ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. Καὶ ἀκού-
σαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἦλθον, καὶ ἦραν τὸ
πτῶμα αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν αὐτὸ ἐν μνημείῳ.
30 Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν
Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα, καὶ
31 ὅσα ἐποίησαν, καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. Καὶ
εἶπεν αὐτοῖς· Δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν
εἰς ἔρημον τόπον, καὶ ἀναπαύεσθε ὀλίγον.
Ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες
32 πολλοί· καὶ οὐδὲ φαγεῖν ηὐκαίρουν. Καὶ
ἀπῆλθον εἰς ἔρημον τόπον τῷ πλοίῳ κατ'
33 ἰδίαν. Καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας
[οἱ ὄχλοι], καὶ ἐπέγνωσαν [αὐτὸν] πολλοί·
καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον
ἐκεῖ, καὶ προῆλθον αὐτούς, καὶ συνῆλθον
34 πρὸς αὐτόν. Καὶ ἐξελθὼν εἶδεν [ὁ Ἰησοῦς]
πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς,
ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα·
35 καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά. Καὶ
ἤδη ὥρας πολλῆς γενομένης, προσελθόντες
αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγουσιν· Ὅτι
ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἤδη ὥρα πολλή·
36 ἀπόλυσον αὐτούς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς
κύκλῳ ἀγροὺς καὶ κώμας, ἀγοράσωσιν
ἑαυτοῖς ἄρτους· τί γὰρ φάγωσιν οὐκ
37 ἔχουσιν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς·
Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. Καὶ λέγουσιν
αὐτῷ· Ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν δηναρίων
διακοσίων ἄρτους, καὶ δῶμεν αὐτοῖς φαγεῖν;
38 Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· Πόσους ἄρτους ἔχετε;
ὑπάγετε καὶ ἴδετε. Καὶ γνόντες, λέγουσι·
39 Πέντε, καὶ δύο ἰχθύας. Καὶ ἐπέταξεν

28 * ܘܐܝܬܝܗ ܒܦܝܢܟܐ ܘܝܗܒܗ ܠܛܠܝܬܐ. ܘܗܝ
29 ܛܠܝܬܐ ܝܗܒܬܗ ܠܐܡܗ. * ܘܫܡܥܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ:
ܘܐܬܘ ܫܩܠܘ ܫܠܕܗ ܘܣܡܘܗܝ ܒܒܝܬ ܩܒܘܪܐ ✣
30 * ܘܐܬܟܢܫܘ ܫܠܝܚܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ: ܘܐܡܪܘ ܠܗ
31 ܟܠ ܡܐ ܕܥܒܕܘ. ܘܟܠ ܡܐ ܕܐܠܦܘ. * ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܬܘ ܠܟܘܢ. ܢܐܙܠ ܠܕܘܟܬܐ ܚܪܝܒܬܐ ܒܠܚܘܕܝܢ.
ܘܐܬܬܢܝܚܘ ܩܠܝܠ. ܐܝܬ ܗܘܘ ܓܝܪ ܣܓܝܐܐ
ܕܐܙܠܝܢ ܘܐܬܝܢ: ܘܐܦܠܐ ܥܕܢܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܐܦ
32 ܠܐ ܠܡܠܥܣ. * ܘܐܙܠܘ ܠܗܘܢ ܠܐܬܪܐ ܚܪܝܒܐ ܒܣܦܝܢܬܐ
33 ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ. * ܘܚܙܘ ܐܢܘܢ ܣܓܝܐܐ ܟܕ ܐܙܠܝܢ
ܘܐܫܬܘܕܥܘܗܝ ܐܢܘܢ ܘܒܝܒܫܐ ܡܢ ܟܠܗܝܢ
34 ܡܕܝܢܬܐ ܪܗܛܘ ܠܩܕܡܝܗܘܢ ܠܬܡܢ. * ܘܢܦܩ ܝܫܘܥ
ܚܙܐ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܘܐܬܪܚܡ ܥܠܝܗܘܢ. ܕܐܝܬܝܗܘܢ
ܗܘܘ ܐܝܟ ܥܢܐ ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ ܪܥܝܐ. ܘܫܪܝ ܗܘܐ
35 ܠܡܠܦܘ ܐܢܘܢ ܣܓܝܐܬܐ. * ܘܟܕ ܗܘܐ ܥܕܢܐ
ܣܓܝܐܐ. ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ
ܠܗ. ܗܢܐ ܐܬܪܐ ܚܪܝܒܐ ܗܘ. ܘܥܕܢܐ ܥܒܪ.
36 * ܫܪܝ ܐܢܘܢ ܕܢܐܙܠܘܢ ܠܩܘܪܝܐ ܕܚܕܪܝܗܘܢ ܘܠܡܕܝܢܬܐ.
ܘܢܙܒܢܘܢ ܠܗܘܢ ܠܚܡܐ. ܠܝܬ ܠܗܘܢ ܓܝܪ
37 ܡܕܡ ܠܡܐܟܠ. * ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܒܘ
ܠܗܘܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܟܠ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܢܐܙܠ
ܢܙܒܢ ܕܡܐܬܝܢ ܕܝܢܪܝܢ ܠܚܡܐ ܘܢܬܠ ܠܗܘܢ
38 ܠܡܐܟܠ: * ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܚܙܘ ܟܡܐ
ܠܚܡܝܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܬܢܢ. ܘܟܕ ܚܙܘ ܐܡܪܝܢ
39 ܠܗ. ܚܡܫܐ ܠܚܡܝܢ ܘܬܪܝܢ ܢܘܢܝܢ. * ܘܦܩܕ

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. VI.

28 et attulit caput ejus in disco: et dedit illud puellæ, et pu-
29 ella dedit matri suæ. Quo audito, discipuli ejus venerunt,
et tulerunt corpus ejus; et posuerunt illud in monumento.
30 Et convenientes Apostoli ad Jesum, renunciaverunt ei
31 omnia, quæ egerant, et docuerant. Et ait illis: Venite
seorsum in desertum locum, et requiescite pusillum.
Erant enim qui veniebant et redibant multi: et nec spa-
32 tium manducandi habebant. Et ascendentes in navim,
33 abierunt in desertum locum seorsum. Et viderunt eos
abeuntes, et cognoverunt multi: et pedestres de omni-
bus civitatibus concurrerunt illuc, et prævenerunt eos.
Et exiens vidit turbam multam Jesus: et misertus est 34
super eos, quia erant sicut oves non habentes pastorem;
et cœpit illos docere multa. Et cùm jam hora multa fie- 35
ret, accesserunt discipuli ejus, dicentes: Desertus est
locus hic, et jam hora præteriit: dimitte illos, ut eun- 36
tes in proximas villas et vicos, emant sibi cibos, quos
manducent. Et respondens ait illis: Date illis vos man- 37
ducare. Et dixerunt ei: Euntes emamus ducentis dena-
riis panes, et dabimus illis manducare. Et dicit eis: 38
Quot panes habetis? ite, et videte. Et cùm cognovis-
sent, dicunt: Quinque, et duos pisces. Et præcepit 39

αὐτοῖς ἀνακλῖναι πάντας, συμπόσια συμ-
40 πόσια, ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. Καὶ ἀνέπεσον
πρασιαὶ πρασιαὶ, ἀνὰ ἑκατὸν, καὶ ἀνὰ πεν-
41 τήκοντα. Καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους
καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν
οὐρανὸν, εὐλόγησε· καὶ κατέκλασε τοὺς ἄρ-
τους, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα
παραθῶσιν αὐτοῖς· καὶ τοὺς δύο ἰχθύας
42 ἐμέρισε πᾶσι. Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ
43 ἐχορτάσθησαν. Καὶ ἦραν κλασμάτων δώ-
δεκα κοφίνους πλήρεις, καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων.
44 Καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους ¹[ὡσεὶ]
πεντακισχίλιοι ἄνδρες.
45 Καὶ εὐθέως ἠνάγκασε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ
ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν εἰς τὸ
πέραν πρὸς Βηθσαϊδὰν, ἕως αὐτὸς ἀπολύσῃ
46 τὸν ὄχλον. Καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς, ἀπ-
47 ῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. Καὶ
ὀψίας γενομένης, ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς
θαλάσσης· καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς.
48 Καὶ εἶδεν αὐτοὺς βασανιζομένους ἐν τῷ
ἐλαύνειν· ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος αὐτοῖς.
Καὶ περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρ-
χεται πρὸς αὐτοὺς, περιπατῶν ἐπὶ τῆς θα-
49 λάσσης· καὶ ἤθελε παρελθεῖν αὐτούς. Οἱ
δὲ ἰδόντες αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θα-
λάσσης, ἔδοξαν φάντασμα εἶναι, καὶ ἀνέ-
κραξαν. Πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδον, καὶ
50 ἐταράχθησαν. Καὶ εὐθέως ἐλάλησε μετ'
αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς· Θαρσεῖτε· ἐγώ
51 εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. Καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς
εἰς τὸ πλοῖον· καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. Καὶ
λίαν ἐκ περισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο, καὶ
52 ἐθαύμαζον. Οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς

ܠܗܘܢ ܕܢܣܬܡܟܘܢ ܟܠܗܘܢ ܣܡܟܝܢ ܣܡܟܝܢ ܥܠ
ܥܣܒܐ. * ܘܐܣܬܡܟܘ ܣܕܪܝܢ ܣܕܪܝܢ: 40
ܒܡܐܐ ܡܐܐ ܘܒܚܡܫܝܢ ܚܡܫܝܢ. * ܘܢܣܒ ܗܘ 41
ܚܡܫܐ ܠܚܡܝܢ ܘܬܪܝܢ ܢܘܢܝܢ: ܘܚܪ ܒܫܡܝܐ.
ܘܒܪܟ ܘܩܨܐ ܠܠܚܡܐ: ܘܝܗܒ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܕܢܣܝܡܘܢ ܠܗܘܢ. ܘܗܢܘܢ ܬܪܝܢ ܢܘܢܝܢ ܦܠܓ
ܠܟܠܗܘܢ. * ܘܐܟܠܘ ܟܠܗܘܢ ܘܣܒܥܘ. * ܘܫܩܠܘ 42,43
ܩܨܝܐ ܬܪܥܣܪ ܩܘܦܝܢܝܢ ܟܕ ܡܠܝܢ. ܘܡܢ ܢܘܢܐ.
* ܐܝܠܝܢ ܕܝܢ ܗܘܘ ܕܐܟܠܘ ܠܚܡܐ: ܚܡܫܐ 44
ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܝܢ.
* ܘܡܚܕܐ ܐܠܨ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܢܣܩܘܢ ܠܣܦܝܢܬܐ: 45
ܘܢܩܕܡܘܢܝܗܝ ܠܥܒܪܐ ܠܒܝܬ ܨܝܕܐ: ܥܕ
ܗܘ ܡܫܪܐ ܠܟܢܫܐ. * ܘܟܕ ܫܪܐ ܐܢܘܢ: ܐܙܠ ܠܛܘܪܐ 46
ܠܡܨܠܝܘ ✤ * ܟܕ ܗܘܐ ܕܝܢ ܪܡܫܐ: ܣܦܝܢܬܐ ܐܝܬܝܗ 47
ܗܘܬ ܒܡܨܥܬ ܝܡܐ. ܘܗܘ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܥܠ ܐܪܥܐ.
* ܘܚܙܐ ܐܢܘܢ ܕܡܫܬܢܩܝܢ ܟܕ ܪܕܝܢ. ܪܘܚܐ ܓܝܪ 48
ܠܘܩܒܠܗܘܢ ܗܘܬ. ܘܒܡܛܪܬܐ ܪܒܝܥܝܬܐ
ܕܠܠܝܐ: ܐܬܐ ܠܘܬܗܘܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܡܗܠܟ
ܥܠ ܡܝܐ. ܘܨܒܐ ܗܘܐ ܕܢܥܒܪ ܐܢܘܢ. * ܗܢܘܢ 49
ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܕܡܗܠܟ ܥܠ ܡܝܐ: ܘܣܒܪܘ
ܠܗܘܢ ܕܚܙܝܐ ܗܘ ܕܓܠܐ. ܘܩܥܘ. * ܟܠܗܘܢ 50
ܓܝܪ ܚܙܐܘܗܝ ܘܐܬܕܠܚܘ. ܘܗܘ ܡܚܕܐ ܡܠܠ
ܥܡܗܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܬܠܒܒܘ. ܐܢܐ ܐܢܐ ܠܐ
ܬܕܚܠܘܢ. * ܘܣܠܩ ܠܘܬܗܘܢ ܠܣܦܝܢܬܐ 51
ܘܫܠܝܬ ܪܘܚܐ. ܘܠܚܕ ܣܓܝܐܝܬ ܬܡܝܗܝܢ ܗܘܘ ܘܬܗܪܝܢ
ܒܢܦܫܗܘܢ. * ܠܐ ܓܝܪ ܐܣܬܟܠܘ ܗܘܘ ܡܢ 52

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. VI.

illis ut accumbere facerent omnes secundùm contuber-
40 nia super viride fœnum. Et discubuerunt in partes,
41 per centenos, et quinquagenos. Et acceptis quinque
panibus, et duobus piscibus, intuens in cœlum, benedixit,
et fregit panes, et dedit discipulis suis, ut ponerent
42 ante eos: et duos pisces divisit omnibus. Et manduca-
43 verunt omnes, et saturati sunt. Et sustulerunt reli-
quias, fragmentorum duodecim cophinos plenos, et de
44 piscibus. Erant autem qui manducaverunt quinque mil-
lia virorum.
45 Et statim coëgit discipulos suos ascendere navim, ut
præcederent eum trans fretum ad Bethsaïdam, dum ipse
dimitteret populum. Et cùm dimisisset eos, abiit in 46
montem orare. Et cùm serò esset, erat navis in medio 47
mari, et ipse solus in terra. Et videns eos laborantes in 48
remigando (erat enim ventus contrarius eis), et circa
quartam vigiliam noctis venit ad eos, ambulans supra
mare: et volebat præterire eos. At illi ut viderunt 49
eum ambulantem supra mare, putaverunt phantasma
esse, et exclamaverunt. Omnes enim viderunt eum, 50
et conturbati sunt. Et statim loquutus est cum eis,
et dixit eis: Confidite; ego sum, nolite timere. Et 51
ascendit ad illos in navim, et cessavit ventus. Et plus
magis intra se stupebant: non enim intellexerunt de 52

ἄρτοις· ἦν γὰρ ἡ καρδία αὐτῶν πεπωρωμένη.
53 Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν Γεννησαρέτ· καὶ προσωρμίσθησαν.
54 Καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθέως ἐπιγνόντες αὐτὸν, περιδραμόντες ὅλην
55 τὴν περίχωρον ἐκείνην, ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κραββάτοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περιφέρειν, ὅπου
56 ἤκουον, ὅτι ἐκεῖ ἐστι. Καὶ ὅπου ἂν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας ἢ πόλεις ἢ ἀγροὺς, ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθουν τοὺς ἀσθενοῦντας, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν, ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἅψωνται· καὶ ὅσοι ἂν ἥπτοντο αὐτοῦ, ἐσώζοντο.

ܒܠܚܡܐ ܗܘ. ܡܛܠ ܕܠܒܗܘܢ ܡܥܒܝ ܗܘܐ.
53 ܘܟܕ ܥܒܪܘ ܠܥܒܪܐ. ܐܬܘ ܠܐܪܥܐ ܕܓܢܣܪ.
54 ܘܟܕ ܢܦܩܘ ܡܢ ܣܦܝܢܬܐ ܡܚܕܐ ܐܫܬܘܕܥܘܗܝ
55 ܐܢܫܝ ܐܬܪܐ. ܘܪܗܛܘ ܒܟܠܗ ܐܬܪܐ ܗܘ. ܘܫܪܝܘ
ܠܡܝܬܝܘ ܠܗܢܘܢ ܕܒܝܫܐܝܬ ܥܒܝܕܝܢ: ܟܕ
ܫܩܝܠܝܢ ܠܗܘܢ ܒܥܪܣܬܐ ܐܝܟܐ ܕܫܡܥܝܢ ܗܘܘ
56 ܕܐܝܬܘܗܝ. ܘܐܝܟܐ ܕܥܐܠ ܗܘܐ ܠܩܘܪܝܐ
ܘܠܡܕܝܢܬܐ: ܒܫܘܩܐ ܣܝܡܝܢ ܗܘܘ ܟܪܝܗܐ.
ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗ: ܕܐܦ ܠܟܢܦܐ ܕܠܒܘܫܗ
ܢܩܪܒܘܢ. ܘܐܝܠܝܢ ܐܝܟܢ ܕܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܠܗ
ܡܬܐܣܝܢ ܗܘܘ ܀

ΚΕΦ. ζʹ.

ΚΑΙ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ τινες τῶν γραμματέων, ἐλθόντες ἀπὸ
2 Ἱεροσολύμων· καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ κοιναῖς χερσὶ, τοῦτ᾽ ἔστιν ἀνίπτοις,
3 ἐσθίοντας ἄρτους [ἐμέμψαντο]· (οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας, οὐκ ἐσθίουσι, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων·
4 καὶ ἀπὸ ἀγορᾶς, ἐὰν μὴ βαπτίσωνται, οὐκ ἐσθίουσι· καὶ ἄλλα πολλά ἐστιν, ἃ παρέλαβον κρατεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ
5 ξεστῶν καὶ χαλκίων καὶ κλινῶν·) ἔπειτα ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς· Διατί οἱ μαθηταί σου οὐ περιπατοῦσι κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ ἀνίπτοις χερσὶν ἐσθίουσι τὸν ἄρτον;
6 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι καλῶς προεφήτευσεν Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέγραπται· "Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς

Is. xxix. 13.

ܫܠܡܘ ܀ ܐ ܀

ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܗ ܦܪܝܫܐ ܘܣܦܪܐ ܕܐܬܘ ܡܢ
2 ܐܘܪܫܠܡ: ܘܚܙܘ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܕܐܟܠܝܢ ܠܚܡܐ ܟܕ ܠܐ ܡܫܝܓܢ ܐܝܕܝܗܘܢ
3 ܘܐܬܪܥܡܘ. ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܝܗܘܕܝܐ ܘܦܪܝܫܐ:
ܐܠܐ ܕܚܝܠܬܢܐܝܬ ܡܫܝܓܝܢ ܐܝܕܝܗܘܢ. ܠܐ
ܐܟܠܝܢ. ܡܛܠ ܕܐܚܝܕܝܢ ܡܫܠܡܢܘܬܐ
4 ܕܩܫܝܫܐ. ܘܡܢ ܫܘܩܐ ܐܢ ܠܐ ܡܥܡܕܝܢ ܠܐ ܐܟܠܝܢ.
ܘܣܓܝܐܢ ܐܚܪܢܝܢ ܐܝܬ ܕܩܒܠܘ ܕܢܛܪܘܢ.
ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܟܣܐ ܘܕܩܣܛܐ. ܘܕܡܐܢܝ ܢܚܫܐ
5 ܘܕܥܪܣܬܐ. ܘܫܐܠܘܗܝ ܦܪܝܫܐ ܘܣܦܪܐ.
ܠܡܢܐ ܬܠܡܝܕܝܟ ܠܐ ܡܗܠܟܝܢ ܐܝܟ ܡܫܠܡܢܘܬܐ
ܕܩܫܝܫܐ: ܐܠܐ ܟܕ ܠܐ ܡܫܝܓܢ ܐܝܕܝܗܘܢ ܐܟܠܝܢ
6 ܠܚܡܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܦܝܪ ܐܬܢܒܝ
ܥܠܝܟܘܢ ܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ: ܐܝܟ
ܕܟܬܝܒ. ܕܥܡܐ ܗܢܐ ܒܣܦܘܬܗ ܗܘ ܡܝܩܪ

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. VI. VII.

53 panibus: erat enim cor eorum obcæcatum. Et cùm transfretassent, venerunt in terram Genesareth, et applicuerunt.
54 Cúmque egressi essent de navi, continuò cognoverunt
55 eum: et percurrentes universam regionem illam, cœperunt in grabatis eos, qui se malè habebant, circumferre,
56 ubi audiebant eum esse. Et quocumque introïbat, in vicos, vel in villas, aut civitates, in plateis ponebant infirmos, et deprecabantur eum, ut vel fimbriam vestimenti ejus tangerent; et quotquot tangebant eum, salvi fiebant.

CAP. VII.

Et conveniunt ad eum Pharisæi, et quidam de Scribis,
2 venientes ab Ierosolymis. Et cùm vidissent quosdam ex discipulis ejus communibus manibus, id est non lotis, man-
3 ducare panes, vituperaverunt. Pharisæi enim, et omnes Judæi, nisi crebrò laverint manus, non manducant, te-
4 nentes traditionem seniorum: et áforo nisi baptizentur, non comedunt: et alia multa sunt, quæ tradita sunt illis servare, baptismata calicum, et urceorum, et æramento-
5 rum, et lectorum: et interrogabant eum Pharisæi et Scribæ: Quare discipuli tui non ambulant juxta traditionem seniorum, sed communibus manibus manducant
6 panem? At ille respondens, dixit eis: Bene prophetavit Isaias de vobis hypocritis, sicut scriptum est: Populus hic

χείλεσί με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόῤῥω
7 ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ. Μάτην δὲ σέβονταί με,
διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀν-
8 θρώπων." Ἀφέντες γὰρ τὴν ἐντολὴν τοῦ
Θεοῦ, κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων,
βαπτισμοὺς ξεστῶν καὶ ποτηρίων· καὶ ἄλλα
9 παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. Καὶ
ἔλεγεν αὐτοῖς· Καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν
τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν τηρή-
Ex. xx. 12. 10 σητε. Μωϋσῆς γὰρ εἶπε· "Τίμα τὸν πα-
xxi. 17. τέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου" καί· "Ὁ
κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ τε-
11 λευτάτω." Ὑμεῖς δὲ λέγετε· Ἐὰν εἴπῃ
ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί· Κορβᾶν,
(ὅ ἐστι, δῶρον,) ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς·
12 καὶ οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ
13 πατρὶ αὐτοῦ ἢ τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ἀκυροῦντες
τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν, ᾗ
παρεδώκατε· καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ
14 ποιεῖτε. Καὶ προσκαλεσάμενος πάντα τὸν
ὄχλον, ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀκούετέ μου πάντες,
15 καὶ συνίετε. Οὐδέν ἐστιν ἔξωθεν τοῦ ἀν-
θρώπου, εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν, ὃ δύναται
αὐτὸν κοινῶσαι· ἀλλὰ τὰ ἐκπορευόμενα ἀπ'
αὐτοῦ, ἐκεῖνά ἐστι τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρω-
16 πον. Εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω.
17 Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου,
18 ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τῆς
παραβολῆς. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὕτω καὶ
ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; Οὐ νοεῖτε, ὅτι πᾶν
τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον,
19 οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι; ὅτι οὐκ εἰσ-
πορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλ' εἰς
τὴν κοιλίαν· καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύ-
20 εται, καθαρίζον πάντα τὰ βρώματα. Ἔλεγε
δέ· Ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον,

ܠܝ. ܠܒܗܘܢ ܕܝܢ ܣܓܝ ܪܚܝܩ ܡܢܝ.
*ܘܣܪܝܩܐܝܬ ܕܚܠܝܢ ܠܝ: ܟܕ ܡܠܦܝܢ 7
ܝܘܠܦܢ̈ܐ ܕܦܘܩܕ̈ܢܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ: *ܫܒܩܬܘܢ ܓܝܪ 8
ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܠܗܐ: ܘܐܚܝܕܝܢ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ:
ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܩܣ̈ܛܐ ܘܕܟ̈ܣܐ. ܘܣܓܝܐܬܐ ܐܚܪ̈ܢܝܢ
ܕܠܗܠܝܢ ܕܡܝܢ. *ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܦܝܪ ܡܣܠܝܢ 9
ܐܢܬܘܢ ܦܘܩܕܢܗ ܕܐܠܗܐ ܕܬܩܝܡܘܢ ܡܫܠܡܢܘܬܟܘܢ.
*ܡܘܫܐ ܓܝܪ ܐܡܪ ܝܩܪ ܠܐܒܘܟ ܘܠܐܡܟ ܘܡܢ 10
ܕܡܨܚܐ ܠܐܒܐ ܐܘ ܠܐܡܐ ܡܘܬܐ ܢܡܘܬ. *ܐܢܬܘܢ 11
ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܢ ܢܐܡܪ ܓܒܪܐ ܠܐܒܘܗܝ ܐܘ
ܠܐܡܗ: ܩܘܪܒܢܝ ܡܕܡ ܕܡܢܝ ܬܬܗܢܐ. *ܘܠܐ 12
ܫܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ ܕܢܥܒܕ ܡܕܡ ܠܐܒܘܗܝ ܐܘ
ܠܐܡܗ. *ܘܡܣܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ ܡܛܠ 13
ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܐܫܠܡܬܘܢ. ܘܕܡܝܢ ܠܗܠܝܢ
ܣܓܝܐܬܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ. *ܘܩܪܐ ܬܘܒ ܠܟܢܫܐ 14
ܟܠܗ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܡܥܘܢܝ ܟܠܟܘܢ
ܘܐܣܬܟܠܘ. *ܠܝܬ ܡܕܡ ܕܠܒܪ ܡܢ ܒܪܢܫܐ 15
ܗܘ ܕܥܐܠ ܠܗ ܕܡܨܐ ܡܛܡܐ ܠܗ. ܐܠܐ
ܡܕܡ ܕܢܦܩ ܡܢܗ: ܗܘ ܗܘ ܡܛܡܐ ܠܒܪܢܫܐ.
*ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܕܢܫܡܥ ܢܫܡܥ܀ *ܟܕ 16,17
ܕܝܢ ܥܠ ܝܫܘܥ ܠܒܝܬܐ ܡܢ ܟܢܫܐ: ܫܐܠܘܗܝ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܥܠ ܡܬܠܐ ܗܘ. *ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. 18
ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܛܦܫܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܠܐ ܝܕܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܕܟܠ ܡܕܡ ܕܡܢ ܠܒܪ ܥܐܠ ܠܒܪܢܫܐ:
ܠܐ ܡܨܐ ܡܛܡܐ ܠܗ: *ܕܠܐ ܗܘܐ ܠܠܒܗ 19
ܥܐܠ ܐܠܐ ܠܟܪܣܗ. ܘܡܫܬܕܐ ܒܡܦܩܬܐ ܕܡܕܟܝܐ
ܠܟܠܗ ܡܐܟܘܠܬܐ. *ܡܕܡ ܕܝܢ ܕܢܦܩ ܡܢ 20

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. VII.

7 labiis me honorat, cor autem eorum longè est a me. In
vanum autem me colunt, docentes doctrinas, et præcepta
8 hominum. Relinquentes enim mandatum Dei, tenetis
traditionem hominum, baptismata urceorum, et calicum:
9 et alia similia his facitis multa. Et dicebat illis: Bene
irritum facitis præceptum Dei, ut traditionem vestram
10 servetis. Moyses enim dixit: Honora patrem tuum, et
matrem tuam. Et: Qui maledixerit patri, vel matri, morte
11 moriatur. Vos autem dicitis: Si dixerit homo patri, aut
matri, Corban, (quod est donum,) quodcumque ex me, tibi
12 profuerit: et ultrà non dimittitis eum quidquam facere
13 patri suo, aut matri, rescindentes verbum Dei per tra-
ditionem vestram, quam tradidistis: et similia hujusmodi
multa facitis. Et advocans iterum turbam, dicebat illis: 14
Audite me omnes, et intelligite. Nihil est extra hominem 15
introïens in eum, quod possit eum coinquinare; sed quæ de
homine procedunt, illa sunt quæ communicant hominem.
Si quis habet aures audiendi, audiat. Et cùm introïsset 16,17
in domum a turba, interrogabant eum discipuli ejus para-
bolam. Et ait illis: Sic et vos imprudentes estis? Non 18
intelligitis quia omne extrinsecus introïens in hominem,
non potest eum communicare: quia non intrat in cor ejus, 19
sed in ventrem vadit, et in secessum exit, purgans omnes
escas? Dicebat autem, quoniam quæ de homine exeunt, 20

21 ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. Ἔσωθεν γὰρ,
ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων, οἱ διαλο-
22 γισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται· μοιχεῖαι,
πορνεῖαι, φόνοι, κλοπαὶ, πλεονεξίαι, πονη-
ρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρὸς,
23 βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη. Πάντα
ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται, καὶ
κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

24 Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ με-
θόρια Τύρου [1]καὶ Σιδῶνος. Καὶ εἰσελθὼν
εἰς [1][τὴν] οἰκίαν, οὐδένα ἤθελε γνῶναι· καὶ
25 οὐκ ἠδυνήθη λαθεῖν. Ἀκούσασα γὰρ γυνὴ
περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχε τὸ θυγάτριον αὐτῆς
πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἐλθοῦσα προσέπεσε πρὸς
26 τοὺς πόδας αὐτοῦ, (ἦν δὲ ἡ γυνὴ Ἑλληνὶς,
Συραφοινίκισσα τῷ γένει,) καὶ ἠρώτα αὐτὸν,
ἵνα τὸ δαιμόνιον [1]ἐκβάλλῃ [1]ἐκ τῆς θυγα-
27 τρὸς αὐτῆς. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ·
Ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα· οὐ
γὰρ καλόν ἐστι λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων,
28 καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. Ἡ δὲ ἀπεκρίθη,
καὶ λέγει αὐτῷ· Ναὶ, Κύριε· καὶ γὰρ τὰ
κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίει ἀπὸ
29 τῶν ψιχίων τῶν παιδίων. Καὶ εἶπεν αὐτῇ·
Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε· ἐξελήλυθε τὸ
30 δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρός σου. Καὶ ἀπ-
ελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, εὗρε τὸ δαιμόνιον
ἐξεληλυθὸς, καὶ τὴν θυγατέρα βεβλημένην
ἐπὶ τῆς κλίνης.

31 Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου
καὶ Σιδῶνος, ἦλθε [1]πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς
Γαλιλαίας, ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Δεκαπό-
32 λεως. Καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν μογι-
λάλον, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν, ἵνα ἐπιθῇ
33 αὐτῷ τὴν χεῖρα. Καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν

ܒܪܢܫܐ܂ ܗܘ ܗܘ ܡܛܢܦ ܠܒܪܢܫܐ܂ * ܡܢ 21
ܠܓܘ ܓܝܪ ܡܢ ܠܒܐ ܕܒܢܝܢܫܐ ܢܦܩܝܢ ܡܚܫܒܬܐ
ܒܝܫܬܐ܂ ܓܘܪܐ܂ ܙܢܝܘܬܐ܂ ܩܛܠܐ܂
* ܓܢܒܘܬܐ܂ ܥܠܘܒܘܬܐ܂ ܒܝܫܘܬܐ܂ ܢܟܠܐ܂ ܨܘܚܝܐ܂ 22
ܥܝܢܐ ܒܝܫܬܐ܂ ܓܘܕܦܐ܂ ܫܘܚܪܐ܂ ܫܛܝܘܬܐ܂
* ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܒܝܫܬܐ ܡܢ ܠܓܘ ܗܘ ܢܦܩܢ܂ 23
ܘܡܛܢܦܢ ܠܗ ܠܒܪܢܫܐ ܀
* ܡܢ ܬܡܢ ܩܡ ܝܫܘܥ܂ ܘܐܬܐ ܠܬܚܘܡܐ ܕܨܘܪ 24
ܘܕܨܝܕܢ܂ ܘܥܠ ܠܚܕ ܒܝܬܐ܂ ܘܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ ܕܐܢܫ
ܢܕܥ ܒܗ܂ ܘܠܐ ܐܫܟܚ ܠܡܛܫܝܘ܂ * ܡܚܕܐ ܓܝܪ 25
ܫܡܥܬ ܥܠܘܗܝ ܐܢܬܬܐ ܚܕܐ܂ ܕܐܝܬ ܗܘܬ
ܠܒܪܬܗ ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ܂ ܘܐܬܬ ܢܦܠܬ ܩܕܡ
ܪܓܠܘܗܝ܂ * ܐܝܬܝܗ ܕܝܢ ܗܘܬ ܐܢܬܬܐ ܗܝ 26
ܚܢܦܬܐ܂ ܡܢ ܦܘܢܝܩܐ ܕܣܘܪܝܐ܂ ܘܒܥܝܐ ܗܘܬ
ܡܢܗ ܕܫܐܕܐ ܢܦܩ ܡܢ ܒܪܬܗ܂ * ܘܐܡܪ ܠܗ 27
ܝܫܘܥ܂ ܫܒܘܩܝ ܠܘܩܕܡ ܢܣܒܥܘܢ ܒܢܝܐ܂ ܠܐ
ܗܘܐ ܓܝܪ ܫܦܝܪ ܠܡܣܒ ܠܚܡܐ ܕܒܢܝܐ ܘܠܡܪܡܐ
ܠܟܠܒܐ܂ * ܗܝ ܕܝܢ ܥܢܬ ܘܐܡܪܐ ܠܗ܂ ܐܝܢ 28
ܡܪܝ܂ ܐܦ ܟܠܒܐ ܡܢ ܬܚܝܬ ܦܬܘܪܐ ܐܟܠܝܢ
ܦܬܘܬܐ ܕܛܠܝܐ܂ * ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܙܠܝ܂ 29
ܡܛܠ ܗܕܐ ܡܠܬܐ ܢܦܩ ܠܗ ܫܐܕܐ ܡܢ
ܒܪܬܟܝ܂ * ܘܐܙܠܬ ܠܒܝܬܗ܂ ܘܐܫܟܚܬ ܠܒܪܬܗ 30
ܟܕ ܪܡܝܐ ܥܠ ܥܪܣܐ܂ ܘܫܐܕܐ ܢܦܩ ܡܢܗ ܀
* ܬܘܒ ܢܦܩ ܝܫܘܥ ܡܢ ܬܚܘܡܐ ܕܨܘܪ ܘܕܨܝܕܢ܂ 31
ܘܐܬܐ ܠܝܡܐ ܕܓܠܝܠܐ ܠܡܨܥܬ ܬܚܘܡܐ ܕܥܣܪܐ ܡܕܝܢܢ܂
* ܘܐܝܬܝܘ ܠܗ ܚܪܫܐ ܚܕ ܡܟܟܐ܂ ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ 32
ܡܢܗ ܕܢܣܝܡ ܥܠܘܗܝ ܐܝܕܐ܂ * ܘܢܓܕܗ ܡܢ 33

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. VII.

21 illa communicant hominem. Abintus enim de corde homi-
num malæ cogitationes procedunt, adulteria, fornicationes,
22 homicidia, furta, avaritiæ, nequitiæ, dolus, impudicitiæ,
23 oculus malus, blasphemia, superbia, stultitia. Omnia
hæc mala abintus procedunt, et communicant hominem.
24 Et inde surgens abiit in fines Tyri, et Sidonis: et
ingressus domum, neminem voluit scire, et non potuit
25 latere. Mulier enim statim ut audivit de eo, cujus filia
habebat spiritum immundum, intravit, et procidit ad pe-
26 des ejus. Erat enim mulier Gentilis, Syrophœnissa ge-
nere. Et rogabat eum ut dæmonium ejiceret de filia

ejus. Qui dixit illi: Sine priùs saturari filios: non est 27
enim bonum sumere panem filiorum, et mittere canibus.
At illa respondit, et dixit illi: Utique Domine, nam et 28
catelli comedunt sub mensa de micis puerorum. Et ait 29
illi: Propter hunc sermonem vade, exiit dæmonium a
filia tua. Et cùm abiisset domum suam, invenit puellam 30
jacentem supra lectum, et dæmonium exiisse.
Et iterum exiens de finibus Tyri, venit per Sido- 31
nem ad Mare Galilææ inter medios fines Decapoleos.
Et adducunt ei surdum, et mutum, et deprecabantur 32
eum, ut imponat illi manum. Et apprehendens eum 33

ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν, ἔβαλε τοὺς δακ-
τύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ, καὶ πτύσας
34 ἥψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ· καὶ ἀναβλέψας
εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐστέναξε, καὶ λέγει αὐτῷ·
35 Ἐφφαθὰ, ὅ ἐστι, διανοίχθητι. Καὶ εὐθέως
διηνοίχθησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί· καὶ ἐλύθη ὁ
δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρ-
36 θῶς. Καὶ διεστείλατο αὐτοῖς, ἵνα μηδενὶ
εἴπωσιν. Ὅσον δὲ αὐτὸς αὐτοῖς διεστέλ-
λετο, μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον. Καὶ
37 ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες· Κα-
λῶς πάντα πεποίηκε· καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ
ἀκούειν, καὶ τοὺς ἀλάλους λαλεῖν.

ΚΕΦ. η΄.

Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ˡπαμπόλλου
ὄχλου ὄντος, καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσι,
προσκαλεσάμενος ˡ[ὁ Ἰησοῦς] τοὺς μαθητὰς
2 ˡαὐτοῦ, λέγει αὐτοῖς· Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ
τὸν ὄχλον· ὅτι ἤδη ˡἡμέραι τρεῖς, προσμένουσί
3 μοι, καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι. Καὶ ἐὰν
ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς οἶκον αὐτῶν,
ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ· τινὲς γὰρ αὐτῶν
4 μακρόθεν ἥκουσι. Καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Πόθεν τούτους δυνήσεταί
5 τις ὧδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ' ἐρημίας; Καὶ
ἐπηρώτα αὐτούς· Πόσους ἔχετε ἄρτους; Οἱ
6 δὲ εἶπον· Ἑπτά. Καὶ παρήγγειλε τῷ ὄχλῳ
ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ
ἄρτους, εὐχαριστήσας ἔκλασε, καὶ ἐδίδου
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα παραθῶσι· καὶ
7 παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. Καὶ εἶχον ἰχθύδια
ὀλίγα· καὶ εὐλογήσας, εἶπε ˡπαραθεῖναι
8 καὶ αὐτά. Ἔφαγον δὲ, καὶ ἐχορτάσθη-
σαν· καὶ ἦραν περισσεύματα κλασμάτων,

ܟܢܫܐ ܠܚܘܕܘܗܝ : ܘܐܪܡܝ ܨܒܥܬܗ ܒܐܕܢܘܗܝ
ܘܪܩ ܘܩܪܒ ܠܠܫܢܗ . * ܘܚܪ ܒܫܡܝܐ ܘܐܬܬܢܚ. 34
ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܬܦܬܚ . * ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ ܐܬܦܬܚܝ 35
ܐܕܢܘܗܝ . ܘܐܫܬܪܝ ܐܣܪܐ ܕܠܫܢܗ ܘܡܡܠܠ
ܦܫܝܩܐܝܬ . * ܘܐܘܥܕ ܐܢܘܢ ܕܠܐܢܫ ܠܐ ܢܐܡܪܘܢ . 36
ܘܟܡܐ ܕܗܘ ܡܙܗܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ . ܗܢܘܢ ܝܬܝܪ
ܡܟܪܙܝܢ ܗܘܘ . * ܘܝܬܝܪܐܝܬ ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ 37
ܘܐܡܪܝܢ . ܕܟܠ ܫܦܝܪ ܥܒܕ : ܠܚܪܫܐ
ܥܒܕ ܕܢܫܡܥܘܢ . ܘܠܕܠܐ ܡܡܠܠܝܢ ܕܢܡܠܠܘܢ ❖

ܩܦܠܐܘܢ ❖ ܚ ❖

* ܒܗܘܢ ܕܝܢ ܝܘܡܬܐ : ܟܕ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܐܝܬ
ܗܘܐ : ܘܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܡܕܡ ܕܢܐܟܠܘܢ : ܩܪܐ
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . * ܡܬܪܚܡ ܐܢܐ 2
ܥܠ ܟܢܫܐ ܗܢܐ : ܕܗܐ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܩܘܝܘ
ܠܘܬܝ : ܘܠܝܬ ܠܗܘܢ ܡܕܡ ܕܢܐܟܠܘܢ . * ܘܐܢ 3
ܐܫܪܐ ܐܢܐ ܠܗܘܢ ܟܕ ܨܝܡܝܢ ܠܒܬܝܗܘܢ ܢܫܬܪܘܢ
ܒܐܘܪܚܐ . ܐܢܫܐ ܕܝܢ ܡܢܗܘܢ ܡܢ ܪܘܚܩܐ ܐܬܝܢ.
* ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ . ܡܟܐ ܡܫܟܚ 4
ܐܢܫ ܗܪܟܐ ܒܚܘܪܒܐ : ܕܢܣܒܥ ܠܚܡܐ ܠܗܠܝܢ
ܟܠܗܘܢ . * ܘܫܐܠ ܐܢܘܢ ܗܘ : ܟܡܐ ܠܚܡܝܢ 5
ܐܝܬ ܠܟܘܢ . ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܫܒܥܐ . * ܘܦܩܕ 6
ܠܟܢܫܐ ܕܢܣܬܡܟܘܢ ܥܠ ܐܪܥܐ . ܘܢܣܒ ܗܠܝܢ
ܫܒܥܐ ܠܚܡܝܢ : ܘܒܪܟ ܘܩܨܐ ܘܝܗܒ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܕܢܣܝܡܘܢ . ܘܣܡܘ ܠܟܢܫܐ . * ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܢܘܢܐ 7
ܩܠܝܠ : ܘܐܦ ܥܠܝܗܘܢ ܒܪܟ . ܘܐܡܪ ܕܢܣܝܡܘܢ
ܐܢܘܢ . * ܘܐܟܠܘ ܘܣܒܥܘ . ܘܫܩܠܘ ܬܘܬܪܐ ܕܩܨܝܐ 8

de turba seorsum, misit digitos suos in auriculas ejus: et
34 expuens, tetigit linguam ejus: et suspiciens in cœlum,
35 ingemuit, et ait illi: Ephphetha, quod est adaperire. Et
statim apertæ sunt aures ejus, et solutum est vinculum
36 linguæ ejus, et loquebatur rectè. Et præcepit illis ne cui
dicerent. Quanto autem eis præcipiebat, tanto magis plus
37 prædicabant: et eo ampliùs admirabantur, dicentes:
Bene omnia fecit: et surdos fecit audire, et mutos loqui.

CAP. VIII.

In diebus illis iterum cùm turba multa esset, nec
haberent quod manducarent, convocatis discipulis, ait
illis: Misereor super turbam: quia ecce jam triduo sus- 2
tinent me, nec habent quod manducent: et si dimisero 3
eos jejunos in domum suam, deficient in via: quidam
enim ex eis de longè venerunt. Et responderunt ei dis- 4
cipuli sui: Unde illos quis poterit hîc saturare panibus
in solitudine? Et interrogavit eos: Quot panes habetis? 5
Qui dixerunt: Septem. Et præcepit turbæ discumbere 6
super terram. Et accipiens septem panes, gratias agens
fregit, et dabat discipulis suis ut apponerent, et apposu-
erunt turbæ. Et habebant pisciculos paucos: et ipsos 7
benedixit, et jussit apponi. Et manducaverunt, et saturati 8
sunt, et sustulerunt quod superaverat de fragmentis,

9 ἑπτὰ σπυρίδας. Ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες, ὡς
τετρακισχίλιοι. Καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς.
10 Καὶ εὐθέως ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλ-
11 μανουθά. Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι, καὶ
ἤρξαντο συζητεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ' αὐ-
τοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες
12 αὐτόν. Καὶ ἀναστενάξας τῷ πνεύματι
αὐτοῦ, λέγει· Τί ἡ γενεὰ αὕτη σημεῖον
ἐπιζητεῖ; Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται
13 τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον. Καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς,
ἐμβὰς πάλιν εἰς τὸ πλοῖον, ἀπῆλθεν εἰς τὸ
πέραν.
14 Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ
μὴ ἕνα ἄρτον οὐκ εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ
πλοίῳ. Καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς, λέγων·
15 Ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φα-
16 ρισαίων, καὶ τῆς ζύμης Ἡρώδου. Καὶ δι-
ελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες· Ὅτι
17 ἄρτους οὐκ ἔχομεν. Καὶ γνοὺς ὁ Ἰησοῦς,
λέγει αὐτοῖς· Τί διαλογίζεσθε, ὅτι ἄρτους
οὐκ ἔχετε; Οὔπω νοεῖτε, οὐδὲ συνίετε; ἔτι
18 πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν; Ὀφ-
θαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε; καὶ ὦτα
ἔχοντες οὐκ ἀκούετε; καὶ οὐ μνημονεύετε;
19 Ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς
πεντακισχιλίους, πόσους κοφίνους πλήρεις
20 κλασμάτων ἤρατε; Λέγουσιν αὐτῷ· Δώ-
δεκα. Ὅτε δὲ τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς τε-
τρακισχιλίους, πόσων σπυρίδων πληρώματα
κλασμάτων ἤρατε; Οἱ δὲ εἶπον· Ἑπτά.
21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Πῶς οὐ συνίετε;

9 ܫܒܥܐ ܐܣܦܪܝܕܝܢ. *ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܐܢܫܐ
ܕܐܟܠܘ: ܐܝܟ ܐܪܒܥܐ ܐܠܦܝܢ.
10 *ܘܫܪܐ ܐܢܘܢ ܘܣܠܩ ܠܣܦܝܢܬܐ ܥܡ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ: ܘܐܬܐ ܠܐܬܪܐ ܕܕܠܡܢܘܬܐ܀
11 *ܘܢܦܩܘ ܦܪܝܫܐ ܘܫܪܝܘ ܠܡܒܥܐ ܥܡܗ.
ܘܡܠܟܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܐܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܟܕ ܡܢܣܝܢ
12 ܠܗ. *ܘܐܬܬܢܚ ܒܪܘܚܗ ܘܐܡܪ. ܡܢܐ ܫܪܒܬܐ
ܗܕܐ ܒܥܝܐ ܐܬܐ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܠܐ
13 ܬܬܝܗܒ ܠܗ ܐܬܐ ܠܫܪܒܬܐ ܗܕܐ. *ܘܫܒܩ
ܐܢܘܢ ܘܣܠܩ ܠܣܦܝܢܬܐ. ܘܐܙܠ ܠܗ ܠܥܒܪܐ:
14 *ܘܛܥܘ ܕܢܣܒܘܢ ܠܚܡܐ ܠܡܐܟܠ. ܘܐܦ ܠܐ ܚܕܐ
15 ܓܪܝܨܐ ܠܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܥܡܗܘܢ ܒܣܦܝܢܬܐ. *ܘܦܩܕ
ܐܢܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܚܙܘ ܐܙܕܗܪܘ ܡܢ ܚܡܝܪܐ
16 ܕܦܪܝܫܐ ܘܡܢ ܚܡܝܪܗ ܕܗܪܘܕܣ. *ܘܡܬܚܫܒܝܢ
ܗܘܘ ܚܕ ܥܡ ܚܕ ܘܐܡܪܝܢ: ܕܠܚܡܐ ܠܝܬ ܠܢ.
17 *ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܝܕܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܡܬܚܫܒܝܢ
ܐܢܬܘܢ: ܕܠܚܡܐ ܠܝܬ ܠܟܘܢ. ܠܐ ܠܗܫܐ ܣܟܠܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܘܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܥܕܟܝܠ
18 ܠܒܐ ܩܫܝܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ. *ܘܥܝܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ
ܘܠܐ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܐܕܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܫܡܥܝܢ
19 ܐܢܬܘܢ. ܘܠܐ ܥܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ. *ܟܕ ܩܨܝܬ ܚܡܫܐ
ܠܚܡܝܢ ܠܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ: ܟܡܐ
ܩܘܦܝܢܝܢ ܕܡܠܝܢ ܩܨܝܐ ܫܩܠܬܘܢ: ܐܡܪܝܢ
20 ܠܗ ܬܪܥܣܪ. *ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܘܟܕ ܫܒܥܐ ܠܐܪܒܥܐ
ܐܠܦܝܢ: ܟܡܐ ܐܣܦܪܝܕܝܢ ܕܡܠܝܢ ܩܨܝܐ
21 ܫܩܠܬܘܢ: ܐܡܪܝܢ ܫܒܥܐ. *ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܟܢܐ
ܠܐ ܠܗܫܐ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ.

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. VIII.

9 septem sportas. Erant autem qui manducaverant, quasi
quatuor millia: et dimisit eos.
10 Et statim ascendens navim cum discipulis suis, venit in
11 partes Dalmanutha. Et exierunt Pharisæi, et cœperunt
conquirere cum eo, quærentes ab illo signum de cœlo,
12 tentantes eum. Et ingemiscens spiritu, ait: Quid ge-
neratio ista signum quærit? Amen dico vobis, si dabitur
13 generationi isti signum. Et dimittens eos, ascendit
iterum navim, et abiit trans fretum.
14 Et obliti sunt panes sumere: et nisi unum panem non
15 habebant secum in navi. Et præcipiebat eis, dicens:
Videte, et cavete a fermento Pharisæorum, et fermento
Herodis. Et cogitabant ad alterutrum, dicentes: Quia 16
panes non habemus. Quo cognito, ait illis Jesus: Quid 17
cogitatis, quia panes non habetis? nondum cognoscitis nec
intelligitis? adhuc cæcatum habetis cor vestrum? oculos 18
habentes non videtis? et aures habentes non auditis?
Nec recordamini, quando quinque panes fregi in quinque 19
millia: quot cophinos fragmentorum plenos sustulistis?
Dicunt ei: Duodecim. Quando et septem panes in quatuor 20
millia: quot sportas fragmentorum tulistis? Et dicunt ei:
Septem. Et dicebat eis: Quomodo nondum intelligitis? 21

22 Καὶ [1]ἔρχεται εἰς Βεθσαϊδάν. Καὶ φέρου-
σιν αὐτῷ τυφλὸν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν,
23 ἵνα αὐτοῦ ἅψηται. Καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς
χειρὸς τοῦ τυφλοῦ, ἐξήγαγεν αὐτὸν ἔξω τῆς
κώμης. Καὶ πτύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ,
ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἐπηρώτα αὐτὸν, εἴ
24 τι βλέπει. Καὶ ἀναβλέψας ἔλεγε· Βλέπω
τοὺς ἀνθρώπους, [1]ὡς δένδρα, περιπατοῦντας.
25 Εἶτα πάλιν ἐπέθηκε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ἀνα-
βλέψαι· καὶ ἀποκατεστάθη, καὶ ἐνέβλεψε
26 τηλαυγῶς ἅπαντας. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν
εἰς [1][τὸν] οἶκον αὐτοῦ, λέγων· Μηδὲ εἰς τὴν
κώμην εἰσέλθῃς, μηδὲ εἴπῃς τινὶ ἐν τῇ κώμῃ.
27 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας τῆς Φι-
λίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μα-
θητὰς αὐτοῦ, λέγων αὐτοῖς· Τίνα με λέ-
28 γουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; Οἱ δὲ ἀπεκρί-
θησαν· Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν· καὶ ἄλλοι,
29 Ἠλίαν· ἄλλοι δὲ, ἕνα τῶν προφητῶν. Καὶ
αὐτὸς λέγει αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέ-
γετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος λέγει
30 αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ Χριστός. Καὶ ἐπετίμησεν
31 αὐτοῖς, ἵνα μηδενὶ λέγωσι περὶ αὐτοῦ. Καὶ
ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς, ὅτι δεῖ τὸν Υἱὸν
τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκι-
μασθῆναι [1]ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ [1]τῶν
ἀρχιερέων καὶ [1]τῶν γραμματέων, καὶ ἀπο-
κτανθῆναι, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆ-
32 ναι· καὶ παῤῥησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. Καὶ
προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος, ἤρξατο
33 ἐπιτιμᾷν αὐτῷ. Ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς, καὶ
ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἐπετίμησε τῷ
Πέτρῳ, λέγων· Ὕπαγε ὀπίσω μου, Σα-
τανᾶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ
34 τὰ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ προσκαλεσάμενος

22 ܘܐܬܐ ܠܒܝܬ ܨܝܕܐ. ܘܩܪܒܘ ܠܗ ܣܡܝܐ. ܘܒܥܝܢ
23 ܗܘܘ ܡܢܗ ܕܢܩܪܘܒ ܠܗ. ܘܐܚܕ ܒܐܝܕܗ ܕܣܡܝܐ
ܘܐܦܩܗ ܠܒܪ ܡܢ ܩܪܝܬܐ. ܘܪܩ ܒܥܝܢܘܗܝ
24 ܘܣܡ ܐܝܕܗ. ܘܫܐܠܗ ܕܡܢܐ ܚܙܐ ܐܢܬ. ܘܚܪ ܘܐܡܪ.
25 ܚܙܐ ܐܢܐ ܒܢܝܢܫܐ ܐܝܟ ܐܝܠܢܐ ܕܡܗܠܟܝܢ. ܘܬܘܒ
ܣܡ ܐܝܕܗ ܥܠ ܥܝܢܘܗܝ ܘܐܬܬܩܢ. ܘܚܙܐ ܗܘܐ ܟܠ
26 ܡܕܡ ܢܗܝܪܐܝܬ. ܘܫܕܪܗ ܠܒܝܬܗ ܘܐܡܪ.
ܐܦܠܐ ܠܩܪܝܬܐ ܬܥܘܠ ܘܠܐ ܬܐܡܪ ܠܐܢܫ ܒܩܪܝܬܐ ܀
27 ܘܢܦܩ ܝܫܘܥ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܩܘܪܝܐ ܕܩܣܪܝܐ
ܕܦܝܠܝܦܘܣ. ܘܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܒܐܘܪܚܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܘ ܐܡܪܝܢ ܥܠܝ
28 ܐܢܫܐ ܕܐܝܬܝ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ. ܕܝܘܚܢܢ
ܡܥܡܕܢܐ. ܘܐܚܪܢܐ ܕܐܠܝܐ. ܘܐܚܪܢܐ ܚܕ ܡܢ
29 ܢܒܝܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܡܢܘ
ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܠܝ ܕܐܝܬܝ. ܥܢܐ ܫܡܥܘܢ
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܬ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ
30 ܚܝܐ. ܘܟܐܐ ܒܗܘܢ ܕܠܐܢܫ ܠܐ ܢܐܡܪܘܢ ܥܠܘܗܝ.
31 ܘܫܪܝ ܗܘܐ ܠܡܠܦܘ ܐܢܘܢ. ܕܥܬܝܕ ܗܘ ܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ ܕܢܚܫ ܣܓܝܐܬܐ. ܘܢܣܬܠܐ ܡܢ ܩܫܝܫܐ ܘܡܢ
ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܡܢ ܣܦܪܐ. ܘܢܬܩܛܠ. ܘܠܝܘܡܬܐ
32 ܬܠܬܐ ܢܩܘܡ. ܘܓܠܐܝܬ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܡܠܬܐ.
33 ܘܕܒܪܗ ܟܐܦܐ. ܘܫܪܝ ܠܡܟܐܐ ܒܗ. ܗܘ
ܕܝܢ ܐܬܦܢܝ ܘܚܪ ܒܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܟܐܐ
ܒܫܡܥܘܢ ܘܐܡܪ. ܙܠ ܠܟ ܠܒܣܬܪܝ ܣܛܢܐ.
34 ܕܠܐ ܐܬܪܥܝܬ ܕܐܠܗܐ ܐܠܐ ܕܒܢܝܢܫܐ ܀ ܘܩܪܐ

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. VIII.

22 Et veniunt Bethsaïdam, et adducunt ei cæcum, et ro-
23 gabant eum ut illum tangeret. Et apprehensa manu
cæci, eduxit eum extra vicum: et expuens in oculos ejus
impositis manibus suis, interrogavit eum si quid videret.
24 Et aspiciens, ait: Video homines velut arbores ambulantes.
25 Deinde iterum imposuit manus super oculos ejus; et
cœpit videre: et restitutus est ita ut clarè videret omnia.
26 Et misit illum in domum suam, dicens: Vade in domum
tuam: et si in vicum introïeris, nemini dixeris.
27 Et egressus est Jesus, et discipuli ejus, in castella
Cæsareæ Philippi: et in via interrogabat discipulos
28 suos, dicens eis: Quem me dicunt esse homines? Qui re-
sponderunt illi, dicentes: Joannem Baptistam, alii Eliam,
alii verò quasi unum de Prophetis. Tunc dicit illis: 29
Vos verò quem me esse dicitis? Respondens Petrus, ait
ei: Tu es Christus. Et comminatus est eis, ne cui di- 30
cerent de illo. Et cœpit docere eos quoniam oportet 31
Filium hominis pati multa, et reprobari a senioribus, et a
summis sacerdotibus, et Scribis, et occidi; et post tres
dies resurgere. Et palàm verbum loquebatur. Et ap- 32
prehendens eum Petrus, cœpit increpare eum. Qui 33
conversus, et videns discipulos suos, comminatus est
Petro, dicens: Vade retro me Satana, quoniam non sapis
quæ Dei sunt, sed quæ sunt hominum. Et convocata 34

τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, εἶπεν
αὐτοῖς· Ὅστις θέλει ὀπίσω μου 'ἀκολουθεῖν,
ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν
35 αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. Ὃς γὰρ ἂν
θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐ-
τήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἕνεκεν
ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, '[οὗτος] σώσει
36 αὐτήν. (Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον, ἐὰν
κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν
37 ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλ-
38 λαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;) Ὃς γὰρ ἂν
ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν
τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρ-
τωλῷ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυν-
θήσεται αὐτὸν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ
Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων.

ΚΕΦ. θ'.

Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι
εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ
γεύσωνται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βα-
σιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.
2 Καὶ μεθ' ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ
Ἰησοῦς τὸν Πέτρον, καὶ τὸν Ἰάκωβον, καὶ
'[τὸν] Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος
ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους· καὶ μετεμορ-
3 φώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν. Καὶ τὰ ἱμάτια
αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα, λευκὰ λίαν 'ὡς
χιὼν, οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται
4 'λευκᾶναι. Καὶ ὤφθη αὐτοῖς Ἠλίας σὺν
Μωϋσεῖ· καὶ ἦσαν συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ.
5 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ·
Ῥαββὶ, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ
ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς· σοὶ μίαν, καὶ
6 Μωϋσεῖ μίαν, καὶ Ἠλίᾳ μίαν. Οὐ γὰρ
7 ᾔδει τί λαλήσει· ἦσαν γὰρ ἔκφοβοι. Καὶ

ܩܪܐ ܠܟܢܫܐ ܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܡܢ ܕܨܒܐ ܕܢܐܬܐ ܒܬܪܝ. ܢܟܦܘܪ ܒܢܦܫܗ.
ܘܢܫܩܘܠ ܙܩܝܦܗ ܘܢܐܬܐ ܒܬܪܝ. *ܟܠ ܡܢ 35
ܓܝܪ ܕܨܒܐ ܕܢܚܐ ܢܦܫܗ ܢܘܒܕܝܗ. ܘܟܠ ܕܢܘܒܕ
ܢܦܫܗ ܡܛܠܬܝ ܘܡܛܠ ܣܒܪܬܝ ܢܚܝܝܗ.
*ܡܢܐ ܓܝܪ ܡܬܝܬܪ ܒܪܢܫܐ: ܐܢ ܢܩܢܐ ܥܠܡܐ ܟܠܗ 36
ܘܢܚܘܪ ܒܢܦܫܗ. *ܐܘ ܡܢܐ ܢܬܠ ܒܪܢܫܐ 37
ܚܘܠܦܐ ܕܢܦܫܗ. *ܟܠ ܡܢ ܓܝܪ ܕܢܒܗܬ ܒܝ 38
ܘܒܡܠܝ ܒܫܪܒܬܐ ܗܕܐ ܚܛܝܬܐ ܘܓܝܪܬܐ. ܐܦ
ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܢܒܗܬ ܒܗ. ܡܐ ܕܐܬܐ ܒܫܘܒܚܐ
ܕܐܒܘܗܝ ܥܡ ܡܠܐܟܘܗܝ ܩܕܝܫܐ ✣

ܩܦܠܐ ✣ ܛ ✣

*ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܐܝܬ
ܐܢܫܐ ܕܩܝܡܝܢ ܬܢܢ: ܕܠܐ ܢܛܥܡܘܢ ܡܘܬܐ: ܥܕܡܐ
ܕܢܚܙܘܢ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܕܐܬܬ ܒܚܝܠܐ.
*ܘܒܬܪ ܫܬܐ ܝܘܡܝܢ: ܕܒܪ ܝܫܘܥ ܠܟܐܦܐ ܘܠܝܥܩܘܒ 2
ܘܠܝܘܚܢܢ. ܘܐܣܩ ܐܢܘܢ ܠܛܘܪܐ ܪܡܐ ܠܒܠܚܘܕܝܗܘܢ.
ܘܐܬܚܠܦ ܠܥܝܢܝܗܘܢ. *ܘܢܨܝܚܘ ܗܘܘ ܠܒܘܫܘܗܝ 3
ܘܚܘܪܝܢ ܗܘܘ ܛܒ ܐܝܟ ܬܠܓܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܒܢܝܢܫܐ
ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܠܡܚܘܪܘ ܥܠ ܐܪܥܐ. *ܘܐܬܚܙܝܘ 4
ܠܗܘܢ ܡܘܫܐ ܘܐܠܝܐ ܟܕ ܡܡܠܠܝܢ ܥܡ ܝܫܘܥ.
*ܘܐܡܪ ܠܗ ܟܐܦܐ. ܪܒܝ ܫܦܝܪ ܗܘ ܠܢ ܕܬܢܢ 5
ܢܗܘܐ. ܘܢܥܒܕ ܬܠܬ ܡܛܠܝܢ. ܠܟ ܚܕܐ
ܘܠܡܘܫܐ ܚܕܐ ܘܠܐܠܝܐ ܚܕܐ. *ܠܐ ܝܕܥ ܗܘܐ ܓܝܪ 6
ܡܢܐ ܐܡܪ. ܐܬܡܨܝܘ ܗܘܘ ܓܝܪ ܒܕܚܠܬܐ. *ܘܗܘܐ 7

turba cum discipulis suis, dixit eis: Si quis vult me
sequi, deneget semetipsum: et tollat crucem suam, et
35 sequatur me. Qui enim voluerit animam suam salvam
facere, perdet eam: qui autem perdiderit animam suam
36 propter me et Evangelium, salvam faciet eam. Quid
enim proderit homini, si lucretur mundum totum: et de-
37 trimentum animæ suæ faciat? Aut quid dabit homo com-
38 mutationis pro anima sua? Qui enim me confusus fuerit,
et verba mea, in generatione ista adultera et peccatrice:
et Filius hominis confundetur eum, cùm venerit in gloria
39 Patris sui cum angelis sanctis. Et dicebat illis: Amen dico
vobis, quia sunt quidam de hîc stantibus, qui non gustabunt
mortem, donec videant regnum Dei veniens in virtute.

CAP. IX.

Et post dies sex assumit Jesus Petrum, et Jacobum,
et Joannem: et ducit illos in montem excelsum seor-
sum solos, et transfiguratus est coram ipsis. Et vesti- 2
menta ejus facta sunt splendentia, et candida nimis
velut nix, qualia fullo non potest super terram can-
dida facere. Et apparuit illis Elias cum Moyse: et erant 3
loquentes cum Jesu. Et respondens Petrus, ait Jesu: 4
Rabbi, bonum est nos hîc esse: et faciamus tria taber-
nacula, tibi unum, et Moysi unum, et Eliæ unum. Non 5
enim sciebat quid diceret: erant enim timore exterriti. Et 6

ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς· καὶ
ἦλθε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης [1][λέγουσα]·
"Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός·
8 αὐτοῦ ἀκούετε." Καὶ ἐξάπινα περιβλε-
ψάμενοι, οὐκέτι οὐδένα εἶδον, ἀλλὰ τὸν
9 Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν. Καταβαινόντων
δὲ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, διεστείλατο αὐτοῖς,
ἵνα μηδενὶ διηγήσωνται, ἃ εἶδον, εἰ μὴ ὅταν
ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ.
10 Καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν, πρὸς ἑαυτοὺς
συζητοῦντες, τί ἐστι τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι.
11 Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν, λέγοντες· Ὅτι λέ-
γουσιν οἱ γραμματεῖς, ὅτι Ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν
12 πρῶτον. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς·
Ἠλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον, ἀποκαθιστᾷ
πάντα· [1]καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου, ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ ἐξουδενωθῇ;
13 Ἀλλὰ λέγω ὑμῖν, ὅτι καὶ Ἠλίας ἐλήλυθε,
καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν· καθὼς
γέγραπται ἐπ' αὐτόν.
14 Καὶ ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς, εἶδεν
ὄχλον πολὺν περὶ αὐτοὺς, καὶ γραμματεῖς
15 συζητοῦντας αὐτοῖς. Καὶ εὐθέως πᾶς ὁ
ὄχλος [1]ἰδὼν αὐτὸν ἐξεθαμβήθη, καὶ προσ-
16 τρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν. Καὶ ἐπηρώτησε
[1]τοὺς γραμματεῖς· Τί συζητεῖτε πρὸς αὐ-
17 τούς; Καὶ ἀποκριθεὶς εἷς ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπε·
Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρός σε,
18 ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον. Καὶ ὅπου ἂν
αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν· καὶ ἀφρίζει,
καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας [1]αὐτοῦ, καὶ ξηραί-
νεται. Καὶ εἶπον τοῖς μαθηταῖς σου, ἵνα
19 αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἴσχυσαν. Ὁ δὲ
ἀποκριθεὶς [1][αὐτοῖς]λέγει· Ὦ γενεὰ ἄπιστος·
ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἕως πότε
ἀνέξομαι ὑμῶν; Φέρετε αὐτὸν πρός με.

ܥܢܢܐ ܘܡܛܠܠ ܗܘܐ ܥܠܝܗܘܢ. ܘܗܘܐ ܩܠܐ ܡܢ
ܥܢܢܐ ܕܐܡܪ. ܗܢܘ ܒܪܝ ܚܒܝܒܐ. ܠܗ ܫܡܥܘ.
* ܘܡܢ ܫܠܝܐ ܟܕ ܚܪܘ ܠܡܬܚܙܝܘ ܐܢܫ ܠܐ ܚܙܘ: 8
ܐܠܐ ܠܝܫܘܥ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܥܡܗܘܢ. * ܘܟܕ 9
ܢܚܬܝܢ ܡܢ ܛܘܪܐ: ܦܩܕ ܗܘܐ ܠܗܘܢ: ܕܠܐܢܫ
ܠܐ ܢܫܬܥܘܢ ܡܕܡ ܕܚܙܘ: ܐܠܐ ܐܢ ܡܐ ܕܩܡ ܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ ܡܢ ܡܝܬܐ. * ܘܐܚܕܘܗ ܠܡܠܬܐ ܒܢܦܫܗܘܢ 10
ܘܡܬܒܥܝܢ ܗܘܘ ܕܡܢܐ ܗܝ ܗܕܐ ܡܠܬܐ ܕܐܡܪ ܕܩܡ
ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ. * ܘܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ 11
ܘܐܡܪܝܢ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܐܡܪܝܢ ܣܦܪܐ: ܕܐܠܝܐ
ܘܠܐ ܕܢܐܬܐ ܠܘܩܕܡ. * ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܠܝܐ ܐܬܐ 12
ܠܘܩܕܡ ܘܡܬܩܢ ܟܠ ܡܕܡ. ܘܐܝܟܢܐ ܟܬܝܒ ܥܠ
ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܕܣܓܝܐܬܐ ܢܚܫ ܘܢܫܬܛܐ. * ܐܠܐ ܐܡܪ 13
ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܐܦ ܐܠܝܐ ܐܬܐ ܘܥܒܕܘ ܒܗ ܟܠ
ܡܐ ܕܨܒܘ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ ܥܠܘܗܝ:
* ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܘܬ ܬܠܡܝܕܘܗܝ: ܚܙܐ ܠܘܬܗܘܢ 14
ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܣܦܪܐ ܕܒܥܝܢ ܥܡܗܘܢ. * ܘܡܚܕܐ 15
ܚܙܝܗܝ ܟܠܗ ܟܢܫܐ ܐܬܕܡܪܘ. ܘܪܗܛܘ ܫܐܠܝܢ
ܗܘܘ ܒܫܠܡܗ. * ܘܫܐܠ ܐܢܘܢ ܠܣܦܪܐ: 16
ܡܢܐ ܕܪܫܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܡܗܘܢ. * ܘܥܢܐ ܚܕ ܡܢ 17
ܟܢܫܐ ܘܐܡܪ. ܡܠܦܢܐ ܐܝܬܝܬ ܒܪܝ ܠܘܬܟ.
ܕܐܝܬ ܠܗ ܪܘܚܐ ܕܠܐ ܡܡܠܠܐ. * ܘܐܝܟܐ ܕܡܕܪܟܐ 18
ܠܗ ܡܚܒܛܐ ܠܗ. ܘܡܪܥܐ ܘܚܪܩ ܫܢܘܗܝ
ܘܝܒܫ. ܘܐܡܪܬ ܠܬܠܡܝܕܝܟ ܕܢܦܩܘܢܝܗ ܘܠܐ
ܐܫܟܚܘ. * ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܘ ܫܪܒܬܐ 19
ܕܠܐ ܗܝܡܢܘܬܐ. ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܐܗܘܐ ܥܡܟܘܢ.
ܘܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܐܣܝܒܪܟܘܢ. ܐܝܬܘܗܝ ܠܘܬܝ.

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. IX.

facta est nubes obumbrans eos: et venit vox de nube,
dicens: Hic est Filius meus charissimus: audite illum.
7 Et statim circumspicientes, neminem ampliùs viderunt,
8 nisi Jesum tantùm secum. Et descendentibus illis de
monte, præcepit illis ne cuiquam quæ vidissent, nar-
rarent: nisi cùm Filius hominis a mortuis resurrexerit.
9 Et verbum continuerunt apud se, conquirentes quid
10 esset: Cùm a mortuis resurrexerit. Et interrogabant eum,
dicentes: Quid ergo dicunt Pharisæi et Scribæ, quia
11 Eliam oportet venire primùm? Qui respondens, ait illis:
Elias, cùm venerit primò, restituet omnia: et quo
modo scriptum est in Filium hominis, ut multa patiatur
12 et contemnatur. Sed dico vobis quia et Elias venit

(et fecerunt illi quæcumque valuerunt) sicut scriptum
est de eo.
Et veniens ad discipulos suos, vidit turbam magnam 13
circa eos, et Scribas conquirentes cum illis. Et confestim 14
omnes populus videns Jesum, stupefactus est, et expa-
verunt, et accurrentes salutabant eum. Et interrogavit 15
eos: Quid inter vos conquiritis? Et respondens unus de 16
turba, dixit: Magister, attuli filium meum ad te habentem
spiritum mutum: qui ubicumque eum apprehenderit, 17
allidit illum, et spumat, et stridet dentibus, et arescit: et
dixi discipulis tuis ut ejicerent illum, et non potuerunt.
Qui respondens eis, dixit: O generatio incredula, quamdiu 18
apud vos ero? quamdiu vos patiar? Afferte illum ad me.

20 Καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν. Καὶ ἰδὼν
αὐτὸν, εὐθέως τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν·
καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυλίετο ἀφρίζων.
21 Καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ· Πόσος
χρόνος ἐστὶν, ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; Ὁ
22 δὲ εἶπε· Παιδιόθεν· καὶ πολλάκις αὐτὸν
καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπο-
λέσῃ αὐτόν· ἀλλ', εἴ τι δύνασαι, βοήθησον
23 ἡμῖν, σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. Ὁ δὲ
Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ ¹τό· εἰ δύνασαι, ¹πισ-
τεῦσαι· πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι.
24 Καὶ εὐθέως ¹κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου,
μετὰ δακρύων ἔλεγε· Πιστεύω ¹[Κύριε]·
25 βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς,
ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησε τῷ πνεύ-
ματι τῷ ἀκαθάρτῳ, λέγων αὐτῷ· Τὸ
πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν, ἐγώ σοι
ἐπιτάσσω· Ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι
26 εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. Καὶ κράξαν, καὶ
27 πολλὰ σπαράξαν αὐτὸν, ἐξῆλθε. Καὶ ἐγέ-
νετο ὡσεὶ νεκρὸς, ὥστε πολλοὺς λέγειν,
ὅτι ἀπέθανεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας
αὐτὸν τῆς χειρὸς, ἤγειρεν αὐτόν· καὶ ἀνέστη.
28 Καὶ εἰσελθόντα αὐτὸν εἰς οἶκον, οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν· Ὅτι
29 ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; Καὶ
εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ
δύναται ἐξελθεῖν, εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ
νηστείᾳ.
30 Καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες, παρεπορεύοντο
διὰ τῆς Γαλιλαίας· καὶ οὐκ ἤθελεν, ἵνα
31 τὶς γνῷ. Ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅτι ὁ Υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀν-
θρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ ἀπο-
κτανθεὶς, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

*ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܘܬܗ. ܘܟܕ ܚܙܬܗ ܪܘܚܐ ܒܪ 20
ܫܥܬܗ ܫܓܫܬܗ. ܘܢܦܠ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܘܡܬܦܠܦܠ
ܗܘܐ ܘܡܪܥܐ. *ܘܫܐܠ ܝܫܘܥ ܠܐܒܘܗܝ ܕܟܡܐ 21
ܠܗ ܙܒܢܐ ܗܘ ܡܢ ܕܗܘܐ ܗܢܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܗܐ
ܡܢ ܛܠܝܘܬܗ. *ܘܙܒܢܝܢ ܣܓܝܐܢ ܐܪܡܝܬܗ ܒܢܘܪܐ 22
ܘܒܡܝܐ ܕܬܘܒܕܝܘܗܝ. ܐܠܐ ܡܕܡ ܕܡܫܟܚ ܐܢܬ
ܥܕܪܝܢ ܘܐܬܪܚܡ ܥܠܝܢ. *ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. 23
ܐܢ ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܕܬܗܝܡܢ: ܟܠ ܡܕܡ ܡܫܟܚ
ܕܢܗܘܐ ܠܗܘ ܕܡܗܝܡܢ. *ܘܡܚܕܐ ܩܥܐ ܐܒܘܗ 24
ܐܒܘܗܝ ܕܛܠܝܐ ܒܕܡܥܐ ܘܐܡܪ. ܡܗܝܡܢ ܐܢܐ
ܥܕܪ ܠܚܣܝܪܘܬ ܗܝܡܢܘܬܝ. *ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ 25
ܕܪܗܛ ܥܡܐ ܘܡܬܟܢܫܝܢ ܠܘܬܗ: ܟܐܐ ܒܗ
ܒܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܪܘܚܐ ܚܪܫܬܐ ܕܠܐ
ܡܡܠܠܐ: ܐܢܐ ܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟܝ. ܦܘܩܝ ܡܢܗ
ܘܬܘܒ ܠܐ ܬܥܘܠܝܢ ܠܗ. *ܘܩܥܬ ܣܓܝܐ ܗܝ ܫܚܩܬܗ 26
ܘܢܦܩܬ. ܘܗܘܐ ܐܝܟ ܡܝܬܐ. ܐܝܟ ܕܣܓܝܐܐ
ܢܐܡܪܘܢ ܕܡܝܬ ܠܗ. *ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܚܕܗ 27
ܒܐܝܕܗ ܘܐܩܝܡܗ. *ܟܕ ܥܠ ܕܝܢ ܝܫܘܥ 28
ܠܒܝܬܐ: ܫܐܠܘܗܝ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ.
ܠܡܢܐ ܚܢܢ ܠܐ ܐܫܟܚܢ ܠܡܦܩܘܬܗ. *ܐܡܪ 29
ܠܗܘܢ. ܗܢܐ ܓܢܣܐ ܒܡܕܡ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܦܩ:
ܐܠܐ ܒܨܘܡܐ ܘܒܨܠܘܬܐ.
*ܘܟܕ ܢܦܩܘ ܡܢ ܬܡܢ: ܥܒܪܝܢ ܗܘܘ ܒܓܠܝܠܐ. 30
ܘܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ ܕܐܢܫ ܢܕܥ ܒܗ. *ܡܠܦ ܗܘܐ ܓܝܪ 31
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ
ܡܫܬܠܡ ܠܐܝܕܝ ܒܢܝܢܫܐ ܘܢܩܛܠܘܢܗ.
ܘܡܐ ܕܐܬܩܛܠ: ܒܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ ܢܩܘܡ.

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. IX.

19 Et attulerunt eum. Et cùm vidissit eum, statim spi-
ritus conturbavit illum: et elisus in terram, volutabatur
20 spumans. Et interrogavit patrem ejus: Quantum tem-
poris est ex quo ei hoc accidit? At ille ait: Ab infantia.
21 et frequenter eum in ignem, et in aquas misit, ut eum
perderet. sed si quid potes, adjuva nos, misertus nostri.
22 Jesus autem ait illi: Si potes credere, omnia possi-
23 bilia sunt credenti. Et continuò exclamans pater pueri,
cum lacrymis aiebat: Credo, Domine: adjuva incredu-
24 litatem meam. Et cùm viderit Jesus concurrentem
turbam, comminatus est spiritui immundo, dicens illi:
Surde et mute spiritus, ego præcipio tibi, exi ab eo: et
ampliùs ne introëas in eum. Et exclamans, et multùm 25
discerpens eum, exiit ab eo, et factus est sicut mortuus,
ita ut multi dicerent: Quia mortuus est. Jesus autem 26
tenens manum ejus, elevavit eum, et surrexit. Et cùm 27
introïsset in domum, discipuli ejus secretò interrogabant
eum: Quare nos non potuimus ejicere eum? Et dixit 28
illis: Hoc genus in nullo potest exire, nisi in oratione, et
jejunio.

Et inde profecti prætergrediebantur Galilæam: nec vo- 29
lebat quemquam scire. Docebat autem discipulos suos, et 30
dicebat illis: Quoniam Filius hominis tradetur in manus
hominum, et occident eum, et occisus tertia die resurget.

32 Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν
ἐπερωτῆσαι.
33 Καὶ ἦλθεν εἰς Καπερναούμ· καὶ ἐν τῇ
οἰκίᾳ γενόμενος, ἐπηρώτα αὐτούς· Τί ἐν τῇ
34 ὁδῷ [1] πρὸς ἑαυτοὺς | διελογίζεσθε; Οἱ δὲ
ἐσιώπων· πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν
35 ἐν τῇ ὁδῷ, τίς μείζων. Καὶ καθίσας
ἐφώνησε τοὺς δώδεκα, καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἴ
τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος
36 καὶ πάντων διάκονος. Καὶ λαβὼν παιδίον,
ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἐναγκα-
37 λισάμενος αὐτὸ, εἶπεν αὐτοῖς· Ὃς ἐὰν ἓν
τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί
μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται,
οὐκ ἐμὲ δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά
38 με. Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ [1][ὁ] Ἰωάννης,
λέγων· Διδάσκαλε, εἴδομέν τινα [1][ἐν] τῷ
ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, ὃς οὐκ
ἀκολουθεῖ ἡμῖν· καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτὸν,
39 ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς
εἶπε· Μὴ κωλύετε αὐτόν. Οὐδεὶς γάρ
ἐστιν, ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί
μου, καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαί με.
40 Ὃς γὰρ οὐκ ἔστι καθ' [1]ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν
41 ἐστιν. Ὃς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον
ὕδατος, ἐν [1][τῷ] ὀνόματί [μου] ὅτι Χριστοῦ
ἐστε, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν
42 μισθὸν αὐτοῦ. Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα
τῶν μικρῶν τῶν πιστευόντων εἰς ἐμὲ, καλόν
ἐστιν αὐτῷ μᾶλλον, εἰ περίκειται λίθος μυ-
λικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ βέ-
43 βληται εἰς τὴν θάλασσαν. Καὶ ἐὰν σκαν-
δαλίζῃ σε ἡ χείρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν·
καλόν σοι ἐστὶ κυλλὸν εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν,
ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν

*ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܡܬܒܝܢܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܠܡܠܬܐ. 32
ܘܕܚܠܝܢ ܗܘܘ ܕܢܫܐܠܘܢܝܗܝ ܀ Is.
*ܘܐܬܘ ܠܟܦܪܢܚܘܡ. ܘܟܕ ܥܠ ܠܒܝܬܐ܆ 33
ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܆ ܕܡܢܐ ܡܬܚܫܒܝܢ
ܗܘܝܬܘܢ ܒܐܘܪܚܐ ܒܝܢܬܟܘܢ. *ܗܢܘܢ ܕܝܢ 34
ܫܬܝܩܝܢ ܗܘܘ. ܐܬܕܪܝܘ ܗܘܘ ܓܝܪ ܒܐܘܪܚܐ
ܥܡ ܚܕ̈ܕܐ: ܕܡܢܘ ܪܒ ܒܗܘܢ. *ܘܝܬܒ 35
ܝܫܘܥ܆ ܘܩܪܐ ܠܬܪܥܣܪܬܗܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢ ܕܨܒܐ
ܕܢܗܘܐ ܩܕܡܝܐ܆ ܢܗܘܐ ܐܚܪܝܐ ܕܟܠܢܫ ܘܡܫܡܫܢܐ
ܕܟܠܢܫ. *ܘܢܣܒ ܛܠܝܐ ܚܕ ܘܐܩܝܡܗ 36
ܒܡܨܥܬܐ. ܘܫܩܠܗ ܥܠ ܕܪ̈ܥܘܗܝ ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. *ܟܠ ܡܢ ܕܡܩܒܠ ܐܝܟ ܗܢܐ ܛܠܝܐ 37
ܒܫܡܝ܆ ܠܝ ܗܘ ܡܩܒܠ. ܘܡܢ ܕܠܝ
ܡܩܒܠ܆ ܠܐ ܗܘܐ ܠܝ ܡܩܒܠ ܐܠܐ ܠܡܢ
ܕܫܕܪܢܝ. *ܐܡܪ ܠܗ ܝܘܚܢܢ. ܪܒܢ܆ ܚܙܝܢ 38
ܐܢܫ ܕܡܦܩ ܫܐ̈ܕܐ ܒܫܡܟ܆ ܘܟܠܝܢܝܗܝ ܡܛܠ
ܕܠܐ ܢܩܦ ܠܢ. *ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܠܐ ܬܟܠܘܢܝܗܝ. 39
ܠܝܬ ܓܝܪ ܐܢܫ ܕܥܒܕ ܚܝܠܐ ܒܫܡܝ܆ ܘܬܘܒ
ܢܡܨܐ ܐܡܪ ܥܠܝ ܒܝܫܬܐ. *ܡܢ ܕܠܐ ܗܘܐ ܗܘ ܩܒܠ 40
ܠܘܩܒܠܟܘܢ܆ ܚܠܦܝܟܘܢ ܗܘ. *ܟܠ ܓܝܪ 41
ܕܢܫܩܝܟܘܢ ܟܣܐ ܕܡܝܐ ܒܠܚܘܕ܆ ܒܫܡܐ ܕܡܫܝܚܝܐ Je
ܐܝܬܝܟܘܢ܆ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܠܐ ܢܐܒܕ ܐܓܪܗ.
*ܘܟܠ ܡܢ ܕܢܟܫܠ ܠܚܕ ܡܢ ܗܠܝܢ ܙܥܘܪ̈ܐ 42
ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܝ܆ ܦܩܚ ܗܘܐ ܠܗ ܕܬܬܬܠܐ ܪܚܝܐ
ܕܚܡܪܐ ܒܨܘܪܗ ܘܢܫܬܕܐ ܒܝܡܐ. *ܘܐܢ 43
ܡܟܫܠܐ ܠܟ ܐܝܕܟ܆ ܦܣܘܩܝܗ. ܦܩܚ ܗܘ ܠܟ Ge
ܟܕ ܚܓܝܪ ܬܥܘܠ ܠܚ̈ܝܐ܆ ܐܘ ܟܕ ܐܝܬ ܠܟ ܬܪܬܝܢ

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. IX.

31 At illi ignorabant verbum: et timebant interrogare
eum.
33 Et venerunt Capharnaum. Qui cum domi essent, in-
34 terrogabat eos: Quid in via tractabatis? At illi tace-
bant: siquidem in via inter se disputaverant, quis eorum
35 major esset. Et residens vocavit duodecim, et ait illis: Si
quis vult primus esse, erit omnium novissimus, et om-
36 nium minister. Et accipiens puerum, statuit eum in me-
dio eorum: quem cum complexus esset, ait illis: Quisquis
unum ex hujusmodi pueris receperit in nomine meo, me
recipit: et quicumque me susceperit, non me suscipit, sed
37 eum qui misit me. Respondit illi Joannes, dicens: Ma-
gister, vidimus quemdam in nomine tuo ejicientem dæ-
monia, qui non sequitur nos, et prohibuimus eum. Jesus 38
autem ait: Nolite prohibere eum. nemo est enim qui faciat
virtutem in nomine meo, et possit cito male loqui de me.
qui enim non est adversum vos, pro vobis est. Quisquis 39,40
enim potum dederit vobis calicem aquæ in nomine meo,
quia Christi estis: amen dico vobis, non perdet mercedem
suam. Et quisquis scandalizaverit unum ex his pusillis 41
credentibus in me, bonum est ei magis si circumdaretur
mola asinaria collo ejus, et in mare mitteretur. Et si scan- 42
dalizaverit te manus tua, abscide illam: bonum est tibi de-
bilem introire in vitam, quam duas manus habentem ire in

44 γέενναν, ¹εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον, ὅπου ὁ (lxvi. 24.)
σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ
45 σβέννυται. Καὶ ἐὰν ὁ πούς σου σκανδα-
λίζῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλόν ἐστί ¹σοι
εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν, ἢ τοὺς δύο
πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν, ¹εἰς
46 τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον, ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν
47 οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. Καὶ
ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζῃ σε, ἔκβαλε
αὐτόν· καλόν σοί ἐστι μονόφθαλμον εἰσελ-
θεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἢ δύο ὀφ-
θαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν
48 ¹τοῦ πυρὸς, ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τε-
49 λευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. ¹Πᾶς
γὰρ πυρὶ ἁλισθήσεται· καὶ πᾶσα θυσία
50 ἁλὶ ἁλισθήσεται. Καλὸν τὸ ἅλας· ἐὰν
δὲ τὸ ἅλας ἄναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ
ἀρτύσετε; Ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἅλας, καὶ
εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

ΚΕΦ. ι'.

Κακειθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς
Ἰουδαίας, ¹διὰ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ
συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν· καὶ,
2 ὡς εἰώθει, πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς. Καὶ
προσελθόντες ¹[οἱ] Φαρισαῖοι ἐπηρώτησαν
αὐτὸν, εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολῦσαι·
3 πειράζοντες αὐτόν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
4 αὐτοῖς· Τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωϋσῆς; Οἱ (at. xxiv. 1.)
δὲ εἶπον· Μωϋσῆς ἐπέτρεψε βιβλίον ἀπο-
5 στασίου γράψαι, καὶ ἀπολῦσαι. Καὶ
ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Πρὸς τὴν
σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν
6 ἐντολὴν ταύτην· ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως,
ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς ὁ Θεός.
7 ‘‘Ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν (a. ii. 24.)
πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσ-
κολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ·

ܐܝ̈ܕܝܢ ܬܐܙܠ ܠܓܗܢܐ. ܐܝܟܐ ܕܬܘܠܥܬܗܘܢ ܠܐ 44
ܡܝܬܐ ܘܢܘܪܗܘܢ ܠܐ ܕܥܟܐ. ܘܐܢ ܪܓܠܟ ܡܟܫܠܐ 45
ܠܟ ܦܣܘܩܝܗ. ܦܩܚ ܗܘ ܠܟ ܕܬܥܘܠ ܠܚܝܐ
ܡܚܓܪܐ: ܐܘ ܟܕ ܐܝܬ ܠܟ ܬܪܬܝܢ ܪ̈ܓܠܝܢ ܬܦܠ
ܠܓܗܢܐ. ܐܝܟܐ ܕܬܘܠܥܬܗܘܢ ܠܐ ܡܝܬܐ ܘܢܘܪܗܘܢ 46
ܠܐ ܕܥܟܐ. ܘܐܢ ܥܝܢܟ ܡܟܫܠܐ ܠܟ. ܚܨܝܗ. 47
ܦܩܚ ܗܘ ܠܟ ܕܒܚܕܐ ܥܝܢܐ ܬܥܘܠ ܠܡܠܟܘܬܗ
ܕܐܠܗܐ: ܐܘ ܟܕ ܐܝܬ ܠܟ ܬܪܬܝܢ ܥܝ̈ܢܝܢ ܬܦܠ
ܠܓܗܢܐ ܕܢܘܪܐ. ܐܝܟܐ ܕܬܘܠܥܬܗܘܢ ܠܐ ܡܝܬܐ 48
ܘܢܘܪܗܘܢ ܠܐ ܕܥܟܐ. ܟܠ ܓܝܪ ܒܢܘܪܐ ܬܬܡܠܚ. 49
ܘܟܠ ܕܒܚܐ ܒܡܠܚܐ ܬܬܡܠܚ. ܛܒܐ ܗܝ 50
ܡܠܚܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܡܠܚܐ ܬܦܟܗ ܒܡܢܐ
ܬܬܡܠܚ. ܬܗܘܐ ܒܟܘܢ ܡܠܚܐ. ܘܫܝܢܐ ܗܘܘ
ܚܕ ܥܡ ܚܕ ✧

ܩܦܠܐܘܢ ✧ ܝ ✧

ܘܩܡ ܡܢ ܬܡܢ ܘܐܬܐ ܠܬܚܘܡܐ ܕܝܗܘܕ
ܠܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܘܐܙܠܘ ܠܘܬܗ ܬܘܒ ܠܘܬܗ
ܟܢ̈ܫܐ ܣܓܝ̈ܐܐ: ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܬܘܒ ܐܝܟ
ܕܡܥܝܕ ܗܘܐ. ܘܩܪܒܘ ܦܪ̈ܝܫܐ ܡܢܣܝܢ ܠܗ 2
ܘܡܫܐܠܝܢ. ܕܐܢ ܫܠܝܛ ܠܓܒܪܐ ܕܢܫܒܘܩ
ܐܢܬܬܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܦܩܕܟܘܢ ܡܘܫܐ. 3
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ. ܡܘܫܐ ܐܦܣ ܠܢ: ܕܢܟܬܘܒ 4
ܟܬܒܐ ܕܫܘܒܩܢܐ ܘܢܫܒܘܩ. ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ 5
ܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܩܫܝܘܬ ܠܒܟܘܢ ܟܬܒ ܠܟܘܢ ܦܘܩܕܢܐ
ܗܢܐ. ܡܢ ܪܫܝܬܐ ܕܝܢ ܕܒܪܝܬܐ ܕܟܪܐ 6
ܘܢܩܒܬܐ ܥܒܕ ܐܢܘܢ ܐܠܗܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܢܫܒܘܩ 7
ܓܒܪܐ ܠܐܒܘܗܝ ܘܠܐܡܗ ܘܢܩܦ ܠܐܢܬܬܗ.

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. IX. X.

43 gehennam, in ignem inextinguibilem: ubi vermis eorum
44 non moritur, et ignis non extinguitur. Et si pes tuus te
scandalizat, amputa illum: bonum est tibi claudum in-
troïre in vitam æternam, quàm duos pedes habentem
45 mitti in gehennam ignis inextinguibilis: ubi vermis
46 eorum non moritur, et ignis non extinguitur. Quòd si
oculus tuus scandalizat te, ejice eum: bonum est tibi
luscum introïre in regnum Dei, quàm duos oculos ha-
47 bentem mitti in gehennam ignis: ubi vermis eorum non
48 moritur, et ignis non extinguitur. Omnis enim igne
49 salietur, et omnis victima sale salietur. Bonum est sal:
quòd si sal insulsum fuerit, in quo illud condietis? Ha-
bete in vobis sal, et pacem habete inter vos.

CAP. X.

Et inde exurgens venit in fines Judææ ultrà Jordanem:
et conveniunt iterùm turbæ ad eum: et sicut consue-
verat, iterùm docebat illos. Et accedentes Pharisæi in- 2
terrogabant eum: Si licet viro uxorem dimittere: tentan-
tes eum. At ille respondens, dixit eis: Quid vobis præ- 3
cepit Moyses? Qui dixerunt: Moyses permisit libel- 4
lum repudii scribere, et dimittere. Quibus respondens 5
Jesus, ait: Ad duritiam cordis vestri scripsit vobis
præceptum istud. ab initio autem creaturæ, masculum 6
et fœminam fecit eos Deus. Propter hoc relinquet homo 7
patrem suum et matrem, et adhærebit ad uxorem suam:

8 καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν." Ὥστε
9 οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ μία σάρξ. Ὃ οὖν
ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω.
10 Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
11 περὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπηρώτησαν αὐτόν. Καὶ
λέγει αὐτοῖς· Ὃς ἐὰν ἀπολύσῃ τὴν γυ-
ναῖκα αὐτοῦ, καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοι-
12 χᾶται ἐπ' αὐτήν· καὶ ἐὰν γυνὴ ἀπολύσῃ τὸν
ἄνδρα αὐτῆς, καὶ γαμηθῇ ἄλλῳ, μοιχᾶται.
13 Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία, ἵνα ἅψηται
αὐτῶν· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμων τοῖς προσ-
14 φέρουσιν. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησε, καὶ
εἶπεν αὐτοῖς· Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι
πρός με, [καὶ] μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν
γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.
15 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἐὰν μὴ δέξηται τὴν
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ
16 εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. Καὶ ἐναγκαλισάμενος
αὐτά, τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτά, ηὐλόγει
αὐτά.
17 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδόν, προσ-
δραμὼν εἷς καὶ γονυπετήσας αὐτόν, ἐπηρώτα
αὐτόν· Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω, ἵνα
18 ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; Ὁ δὲ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτῷ· Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς
19 ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός. Τὰς ἐντολὰς
οἶδας· "Μὴ μοιχεύσῃς· Μὴ φονεύσῃς·
Μὴ κλέψῃς· Μὴ ψευδομαρτυρήσῃς· Μὴ
ἀποστερήσῃς· Τίμα τὸν πατέρα σου, καὶ
20 τὴν μητέρα." Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ·
Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ
21 νεότητός μου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας
αὐτῷ, ἠγάπησεν αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτῷ·
Ἕν σοι ὑστερεῖ· ὕπαγε, ὅσα ἔχεις πώλησον,
καὶ δὸς τοῖς πτωχοῖς· καὶ ἕξεις θησαυρὸν
ἐν οὐρανῷ· καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι, ἄρας

ܘܢܗܘܘܢ ܬܪܝܗܘܢ ܚܕ ܒܣܪ. ܡܟܝܠ ܠܐ ܗܘܘ 8
ܬܪܝܢ ܐܠܐ ܚܕ ܒܣܪ. ܡܕܡ ܕܐܠܗܐ ܙܘܓ 9
ܒܪܢܫܐ ܠܐ ܢܦܪܫ. ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܬܘܒ 10
ܫܐܠܘܗܝ ܒܒܝܬܐ ܥܠ ܗܕܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. 11
ܟܠ ܡܢ ܕܫܒܩ ܐܢܬܬܗ ܘܢܣܒ ܐܚܪܬܐ ܓܐܪ.
ܘܐܢ ܐܢܬܬܐ ܫܒܩܐ ܠܒܥܠܗ ܘܗܘܝܐ ܠܐܚܪܝܢ ܓܝܪܐ. 12
ܘܡܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܛܠܝܐ ܕܢܩܪܘܒ ܠܗܘܢ. 13
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܢ ܟܐܐܝܢ ܗܘܘ ܒܐܝܠܝܢ ܕܡܩܪܒܝܢ
ܠܗܘܢ. ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܐ ܐܬܟܪܝ ܠܗ. 14
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܒܘܩܘ ܛܠܝܐ ܢܐܬܘܢ ܠܘܬܝ ܘܠܐ
ܬܟܠܘܢ ܐܢܘܢ. ܕܐܝܠܝܢ ܓܝܪ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ.
ܐܝܬܝܗ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ 15
ܠܟܘܢ. ܕܟܠ ܕܠܐ ܢܩܒܠܝܗ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ
ܐܝܟ ܛܠܝܐ ܠܐ ܢܥܘܠ ܠܗ̇. ܘܫܩܠ ܐܢܘܢ ܥܠ 16
ܕܪ̈ܥܘܗܝ ܘܣܡ ܐܝܕܗ ܥܠܝܗܘܢ ܘܒܪܟ ܐܢܘܢ ܀
ܘܟܕ ܪܕܐ ܒܐܘܪܚܐ. ܪܗܛ ܚܕ ܢܦܠ ܥܠ 17
ܒܘܪܟܘܗܝ ܘܫܐܠܗ ܘܐܡܪ. ܡܠܦܢܐ
ܛܒܐ. ܡܢܐ ܐܥܒܕ ܕܐܪܬ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. ܐܡܪ 18
ܠܗ ܝܫܘܥ. ܡܢܐ ܩܪܐ ܐܢܬ ܠܝ ܛܒܐ. ܠܝܬ
ܛܒܐ ܐܠܐ ܐܢ ܚܕ ܐܠܗܐ. ܦܘܩܕܢܐ ܝܕܥ ܐܢܬ. ܠܐ 19
ܬܓܘܪ. ܠܐ ܬܩܛܘܠ. ܠܐ ܬܓܢܘܒ. ܘܠܐ ܬܣܗܕ
ܣܗܕܘܬܐ ܕܓܠܬܐ. ܠܐ ܬܛܠܘܡ. ܝܩܪ ܠܐܒܘܟ
ܘܠܐܡܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܠܦܢܐ. 20
ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܢܛܪܬ ܐܢܝܢ ܡܢ ܛܠܝܘܬܝ.
ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܚܪ ܒܗ ܘܐܚܒܗ ܘܐܡܪ ܠܗ. 21
ܚܕܐ ܚܣܝܪܐ ܠܟ. ܙܠ ܙܒܢ ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܟ
ܘܗܒ ܠܡܣܟܢܐ. ܘܬܗܘܐ ܠܟ ܣܝܡܬܐ ܒܫܡܝܐ.

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. X.

[illegible]

22 τὸν σταυρόν. Ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ,
ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα
23 πολλά. Καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς,
λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Πῶς δυσκόλως
οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν
24 τοῦ Θεοῦ εἰσελεύσονται. Οἱ δὲ μαθηταὶ
ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. Ὁ
δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς·
Τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστι τοὺς πεποιθότας
ἐπὶ ¹[τοῖς] χρήμασιν, εἰς τὴν βασιλείαν
25 τοῦ Θεοῦ διελθεῖν. Εὐκοπώτερόν ἐστι, κά-
μηλον διὰ τῆς τρυμαλιᾶς τῆς ῥαφίδος
διελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
26 Θεοῦ ·¹εἰσελθεῖν. Οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσ-
σοντο, λέγοντες πρὸς ἑαυτούς· Καὶ τίς
27 δύναται σωθῆναι; Ἐμβλέψας δὲ αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς, λέγει· Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνα-
τον, ἀλλ' οὐ παρὰ τῷ Θεῷ· πάντα γὰρ
28 δυνατά ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ. ¹[καὶ] Ἤρξατο
ὁ Πέτρος λέγειν αὐτῷ· Ἰδού, ἡμεῖς ἀφή-
29 καμεν πάντα, καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι. Ἀπο-
κριθεὶς ¹[δὲ] ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ
ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα,
ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγρούς, ἕνεκεν ἐμοῦ
30 καὶ ·¹ἕνεκεν τοῦ εὐαγγελίου, ἐὰν μὴ λάβῃ
ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ,
οἰκίας, καὶ ἀδελφούς, καὶ ἀδελφάς, καὶ
μητέρας, καὶ τέκνα, καὶ ἀγρούς, μετὰ
διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν
31 αἰώνιον. Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι, ἔσχα-
τοι· καὶ ¹[οἱ] ἔσχατοι, πρῶτοι.

ܘܛܥܘܢ ܙܩܝܦܟ ܘܬܐ ܒܬܪܝ܂ * ܗܘ ܕܝܢ ܐܬܟܡܪ 22
ܒܡܠܬܐ ܗܕܐ܂ ܘܐܙܠ ܟܕ ܟܪܝܐ ܠܗ܂ ܐܝܬ ܗܘܐ
ܠܗ ܓܝܪ ܢܟܣܐ ܣܓܝܐܐ܂ * ܚܪ ܕܝܢ ܝܫܘܥ 23
ܒܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܡܛܐ ܥܛܠܐ ܠܐܝܠܝܢ
ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܢܟܣܐ܃ ܕܢܥܠܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܂
* ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܢ ܬܘܗ ܗܘܘ ܥܠ ܡܠܘܗܝ܂ 24
ܘܗܘ ܬܘܒ ܝܫܘܥ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܃ ܒܢܝ܂ ܟܡܐ
ܥܛܠܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܬܟܝܠܝܢ ܥܠ ܢܟܣܝܗܘܢ ܕܢܥܠܘܢ
ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܂ * ܦܫܝܩ ܗܘ ܠܓܡܠܐ 25
ܕܢܥܘܠ ܒܚܪܘܪܐ ܕܡܚܛܐ܃ ܐܘ ܥܬܝܪܐ ܠܡܠܟܘܬܗ
ܕܐܠܗܐ ܠܡܥܠ܂ * ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܬܡܝܗܝܢ 26
ܗܘܘ ܘܐܡܪܝܢ ܒܝܢܝܗܘܢ܂ ܡܢܘ ܡܫܟܚ
ܠܡܚܐ܂ * ܚܪ ܒܗܘܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ 27
ܠܗܘܢ܂ ܠܘܬ ܒܢܝܢܫܐ ܗܕܐ ܠܐ ܡܫܟܚܐ܂ ܐܠܐ ܠܘܬ
ܐܠܗܐ܂ ܟܠ ܡܕܡ ܓܝܪ ܡܫܟܚܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܀
* ܘܫܪܝ ܟܐܦܐ ܠܡܐܡܪ܂ ܗܐ ܚܢܢ ܫܒܩܢ ܟܠ 28
ܡܕܡ ܘܐܬܝܢ ܒܬܪܟ܂ * ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ܂ ܐܡܝܢ ܐܡܪ 29
ܐܢܐ ܠܟܘܢ܃ ܕܠܝܬ ܐܢܫ ܕܫܒܩ ܒܬܐ ܐܘ ܐܚܐ
ܐܘ ܐܚܘܬܐ܂ ܐܘ ܐܒܐ ܐܘ ܐܡܐ܃ ܐܘ ܐܢܬܬܐ ܐܘ ܒܢܝܐ܂
ܐܘ ܩܘܪܝܐ ܡܛܠܬܝ ܘܡܛܠ ܣܒܪܬܝ܃ * ܘܠܐ 30
ܢܩܒܠ ܚܕ ܒܡܐܐ܂ ܗܫܐ ܒܙܒܢܐ ܗܢܐ܃ ܒܬܐ
ܘܐܚܐ ܘܐܚܘܬܐ܂ ܘܐܡܗܬܐ ܘܒܢܝܐ܂ ܘܩܘܪܝܐ ܥܡ
ܪܕܘܦܝܐ܂ ܘܒܥܠܡܐ ܕܐܬܐ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ܂
* ܣܓܝܐܐ ܕܝܢ ܩܕܡܝܐ ܕܢܗܘܘܢ ܐܚܪܝܐ܂ ܘܐܚܪܝܐ 31
ܩܕܡܝܐ ܀

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. X.

22 quere me. Qui contristatus in verbo, abiit mœrens:
23 erat enim habens multas possessiones. Et circumspi-
ciens Jesus, ait discipulis suis: Quàm difficilè qui pe-
24 cunias habent, in regnum Dei introïbunt! Discipuli
autem obstupescebant in verbis ejus. At Jesus rursus
respondens, ait illis: Filioli, quàm difficile est, confi-
25 dentes in pecuniis, in regnum Dei introïre! Facilius
est camelum per foramen acus transire, quàm divitem
26 intrare in regnum Dei. Qui magis admirabantur, di-
27 centes ad semetipsos: Et quis potest salvus fieri? Et
intuens illos Jesus, ait: Apud homines impossibile est,

sed non apud Deum: omnia enim possibilia sunt apud
Deum. Et cœpit ei Petrus dicere: Ecce nos dimisi- 28
mus omnia, et sequuti sumus te. Respondens Jesus, ait: 29
Amen dico vobis: Nemo est, qui reliquerit domum, aut
fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut filios,
aut agros, propter me, et propter evangelium, qui non 30
accipiat centies tantum, nunc in tempore hoc, domos,
et fratres, et sorores, et matres, et filios, et agros,
cum persecutionibus, et in sæculo futuro vitam æter-
nam. Multi autem erunt primi novissimi, et novissimi 31
primi.

[illegible]

Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ
Ἰωάννης, οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου, λέγοντες· Δι-
δάσκαλε, θέλομεν, ἵνα ὃ ἐὰν αἰτήσωμεν,
36 ποιήσῃς ἡμῖν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Τί θέ-
37 λετέ με ποιῆσαι ὑμῖν; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ·
Δὸς ἡμῖν, ἵνα εἷς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἷς ἐξ
εὐωνύμων σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου.
38 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ οἴδατε τί
αἰτεῖσθε. Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον, ὃ ἐγὼ
πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπ-
39 τίζομαι, βαπτισθῆναι; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ·
Δυνάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·
Τὸ μὲν ποτήριον, ὃ ἐγὼ πίνω, πίεσθε,
καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι,
40 βαπτισθήσεσθε· τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν
μου καὶ ἐξ εὐωνύμων [μου], οὐκ ἔστιν
41 ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται. Καὶ
ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἤρξαντο ἀγανακτεῖν
42 περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. Ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς, λέγει αὐ-
τοῖς· Οἴδατε, ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν
ἐθνῶν, κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ με-

[illegible]

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. X.

32 Erant autem in via ascendentes Ierosolymam: et
praecedebat illos Jesus et stupebant: et sequentes ti-
mebant. Et assumens iterum duodecim, cœpit illis dicere
33 quae essent ei eventura. Quia ecce ascendimus Ierosoly-
mam et Filius hominis tradetur principibus sacerdotum,
et Scribis, et senioribus et damnabunt eum morte, et
34 tradent eum gentibus: et illudent ei, et conspuent eum,
et flagellabunt eum, et interficient eum: et tertia die
resurget.
35 Et accedunt ad eum Jacobus et Joannes, filii Zebe-
daei dicentes: Magister, volumus, ut quodcumque pe-
36 tierimus, facias nobis. At ille dixit eis: Quid vultis ut
faciam vobis? Et dixerunt: Da nobis, ut unus ad dextram 37
tuam, et alius ad sinistram tuam, sedeamus in gloria tua.
Jesus autem ait eis: Nescitis quid petatis: potestis bibere 38
calicem, quem ego bibo; aut baptismo, quo ego baptizor,
baptizari? At illi dixerunt ei: Possumus. Jesus autem 39
ait eis: Calicem quidem, quem ego bibo, bibetis; et bap-
tismo, quo ego baptizor, baptizabimini: sedere autem 40
ad dextram meam, vel ad sinistram, non est meum
dare vobis, sed quibus paratum est. Et audientes de- 41
cem, cœperunt indignari de Jacobo et Joanne. Jesus 42
autem vocans eos, ait illis: Scitis quia hi, qui viden-
tur principari gentibus, dominantur eis: et principes

43 γάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. Οὐχ
οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὃς ἐὰν θέλῃ
γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται ¹ὑμῶν διά-
44 κονος· καὶ ὃς ἐὰν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶ-
45 τος, ἔσται πάντων δοῦλος· καὶ γὰρ ὁ Υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ
διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

46 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεριχώ· καὶ ἐκπορευ-
ομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἱεριχὼ καὶ τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ, καὶ ὄχλου ἱκανοῦ, ¹ὁ υἱὸς Τιμαίου,
(Βαρτίμαιος) ὁ τυφλὸς, ἐκάθητο παρὰ τὴν
47 ὁδὸν προσαιτῶν. Καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς
ὁ Ναζωραῖός ἐστιν, ἤρξατο κράζειν, καὶ
λέγειν· Ὁ υἱὸς Δαυῒδ, Ἰησοῦ, ἐλέησόν
48 με. Καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ, ἵνα σιω-
πήσῃ· ὁ δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν· Υἱὲ
49 Δαυῒδ, ἐλέησόν με. Καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς,
εἶπεν αὐτὸν φωνηθῆναι· καὶ φωνοῦσι τὸν
τυφλὸν, λέγοντες αὐτῷ· Θάρσει, ¹ἔγειραι·
50 φωνεῖ σε. Ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐ-
51 τοῦ, ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Καὶ
ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τί θέ-
λεις ποιήσω σοι; Ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ·
52 Ῥαββουνὶ, ἵνα ἀναβλέψω. Ὁ δὲ Ἰησοῦς
εἶπεν ¹αὐτῷ· Ὕπαγε· ἡ πίστις σου σέσωκέ
σε. Καὶ εὐθέως ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει
¹αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ.

ΚΕΦ. ια'.

Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱερουσαλὴμ, εἰς
Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τῶν
ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,
2 καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην
τὴν κατέναντι ὑμῶν· καὶ εὐθέως εἰσπορευ-

ܐܢܫ. ܘܪܘܪܒܢܝܗܘܢ ܫܠܝܛܝܢ ܥܠܝܗܘܢ. * ܠܐ 43
ܗܘܐ ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܟܘܢ. ܐܠܐ ܡܢ ܕܨܒܐ ܒܟܘܢ
ܕܢܗܘܐ ܪܒܐ: ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܡܫܡܫܢܐ. * ܘܡܢ ܕܨܒܐ 44
ܡܢܟܘܢ ܕܢܗܘܐ ܩܕܡܝܐ: ܢܗܘܐ ܥܒܕܐ
ܕܟܠܢܫ. * ܐܦ ܒܪܗ ܓܝܪ ܕܐܢܫܐ: ܠܐ ܐܬܐ 45
ܕܢܫܬܡܫ ܐܠܐ ܕܢܫܡܫ: ܘܢܬܠ ܢܦܫܗ ܦܘܪܩܢܐ
ܚܠܦ ܣܓܝܐܐ.
* ܘܐܬܘ ܠܐܝܪܝܚܘ ✣ ܘܟܕ ܢܦܩ ܝܫܘܥ ܡܢ 46
ܐܝܪܝܚܘ ܗܘ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ:
ܛܝܡܝ ܒܪ ܛܝܡܝ ܣܡܝܐ: ܝܬܒ ܗܘܐ
ܥܠ ܝܕ ܐܘܪܚܐ ܘܡܚܕܪ: * ܘܫܡܥ ܕܝܫܘܥ ܗܘ 47
ܢܨܪܝܐ: ܘܫܪܝ ܠܡܩܥܐ ܘܠܡܐܡܪ. ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ
ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ. * ܘܟܐܐܒܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܣܓܝܐܐ 48
ܕܢܫܬܘܩ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܩܥܐ ܗܘܐ. ܘܐܡܪ.
ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ. * ܘܩܡ ܝܫܘܥ 49
ܘܐܡܪ ܕܢܩܪܘܢܝܗܝ. ܘܩܪܘܗܝ ܠܣܡܝܐ ܘܐܡܪܝܢ
ܠܗ. ܐܬܠܒܒ ܩܘܡ ܩܪܐ ܠܟ. * ܗܘ ܕܝܢ 50
ܣܡܝܐ ܫܕܐ ܬܟܣܝܬܗ: ܘܩܡ ܐܬܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ.
* ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܡܢܐ ܨܒܐ ܐܢܬ ܐܥܒܕ ܠܟ. 51
ܗܘ ܕܝܢ ܣܡܝܐ ܐܡܪ ܠܗ. ܪܒܝ ܕܐܚܙܐ. * ܘܝܫܘܥ 52
ܐܡܪ ܠܗ. ܚܙܝ. ܗܝܡܢܘܬܟ ܐܚܝܬܟ. ܘܡܚܕܐ
ܚܙܐ ܘܐܙܠ ܗܘܐ ܒܐܘܪܚܐ ✣

ܨܚܚܐ ✣ ܝܐ ✣

* ܘܟܕ ܩܪܒ ܠܐܘܪܫܠܡ: ܠܘܬ ܒܝܬ
ܦܐܓܐ. ܘܒܝܬ ܥܢܝܐ ܠܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ: ܫܕܪ
ܬܪܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ 2
ܠܩܪܝܬܐ ܗܝ ܕܠܘܩܒܠܢ. ܘܡܐ ܕܥܠܬܘܢ ܠܗ

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. X. XI.

43 eorum potestatem habent ipsorum. Non ita est autem in
vobis; sed quicumque voluerit fieri major, erit vester
44 minister: et quicumque voluerit in vobis primus esse,
45 erit omnium servus. Nam et Filius hominis non venit
ut ministraretur ei, sed ut ministraret, et daret animam
suam redemptionem pro multis.

46 Et veniunt Jericho; et proficiscente eo de Jericho, et
discipulis ejus, et plurima multitudine, filius Timæi, Bar-
47 timæus cæcus, sedebat juxta viam mendicans. Qui cùm
audisset quia Jesus Nazarenus est, cœpit clamare, et di-
48 cere: Jesu fili David, miserere mei. Et comminabantur
ei multi ut taceret. At ille multo magis clamabat: Fili
David, miserere mei. Et stans Jesus præcepit illum vo- 49
cari. Et vocant cæcum dicentes ei: Animæquior esto:
surge, vocat te. Qui projecto vestimento suo exiliens, 50
venit ad eum. Et respondens Jesus dixit illi: Quid tibi 51
vis faciam? Cæcus autem dixit ei: Rabboni, ut videam.
Jesus autem ait illi: Vade, fides tua te salvum fecit. 52
Et confestim vidit, et sequebatur eum in via.

CAP. XI.

Et cùm appropinquarent Ierosolymæ, et Bethaniæ ad
Montem Olivarum, mittit duos ex discipulis suis, et ait
illis: Ite in castellum, quod contra vos est; et statim intro- 2

ὀμένοι εἰς αὐτὴν, εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον,
ἐφ' ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων κεκάθικε· λύσαντες
3 αὐτὸν ἀγάγετε. Καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ·
Τί ποιεῖτε τοῦτο; εἴπατε· Ὅτι ὁ Κύριος αὐ-
τοῦ χρείαν ἔχει· καὶ εὐθέως αὐτὸν |ἀποστέλλει
4 ὧδε. Ἀπῆλθον δὲ, καὶ εὗρον |[τὸν] πῶλον
δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμ-
5 φόδου· καὶ λύουσιν αὐτόν. Καί τινες τῶν
ἐκεῖ ἑστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς· Τί ποιεῖτε
6 λύοντες τὸν πῶλον; Οἱ δὲ εἶπον αὐτοῖς
καθὼς |ἐνετείλατο ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆκαν
7 αὐτούς. Καὶ ἤγαγον τὸν πῶλον πρὸς τὸν
Ἰησοῦν, καὶ |ἐπέβαλον αὐτῷ τὰ ἱμάτια
8 αὐτῶν· καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτῷ. Πολλοὶ δὲ
τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν·
ἄλλοι δὲ στοιβάδας ἔκοπτον ἐκ τῶν δένδρων,
9 καὶ ἐστρώννυον εἰς τὴν ὁδόν. Καὶ οἱ προ-
άγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγον-
τες· Ὡσαννά· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν
10 ὀνόματι Κυρίου· εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη
βασιλεία |[ἐν ὀνόματι Κυρίου,] τοῦ πατρὸς ἡμῶν
11 Δαυΐδ· ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. Καὶ εἰσ-
ῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα [ὁ Ἰησοῦς], καὶ εἰς
τὸ ἱερόν· καὶ περιβλεψάμενος πάντα, ὀψίας
ἤδη οὔσης τῆς ὥρας, ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν
μετὰ τῶν δώδεκα.

12 Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ
13 Βηθανίας, ἐπείνασε· καὶ ἰδὼν συκῆν μακρόθεν,
ἔχουσαν φύλλα, ἦλθεν, εἰ ἄρα εὑρήσει τι ἐν
αὐτῇ· καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν, οὐδὲν εὗρεν εἰ μὴ
14 φύλλα· οὐ γὰρ ἦν καιρὸς σύκων. Καὶ ἀπο-
κριθεὶς |[ὁ Ἰησοῦς] εἶπεν αὐτῇ· Μηκέτι ἐκ σοῦ
εἰς τὸν αἰῶνα |μηδεὶς καρπὸν φάγοι. Καὶ
15 ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ ἔρχονται εἰς

ܐܢܬܘܢ ܠܗ : ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܝܠܐ ܕܐܣܝܪ . ܕܐܢܫ
ܡܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܠܐ ܪܟܒ ܥܠܘܗܝ . ܫܪܘ ܐܝܬܘܗܝ .
* ܘܐܢ ܐܢܫ ܢܐܡܪ ܠܟܘܢ ܡܢܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ 3
ܗܢܐ . ܐܡܪܘ ܠܗ ܕܠܡܪܢ ܡܬܒܥܐ . ܘܡܚܕܐ
ܡܫܕܪ ܠܗ ܠܟܐ . * ܘܐܙܠܘ ܐܫܟܚܘ ܥܝܠܐ ܕܐܣܝܪ 4
ܠܘܬ ܬܪܥܐ ܠܒܪ ܒܫܘܩܐ . ܘܟܕ ܫܪܝܢ ܠܗ .
* ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܩܝܡܝܢ ܐܡܪܝܢ ܠܗܘܢ . 5
ܡܢܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܫܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܥܝܠܐ .
* ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ . 6
ܘܫܒܩܘ ܐܢܘܢ . * ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܥܝܠܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ . 7
ܘܐܪܡܝܘ ܥܠܘܗܝ ܢܚܬܝܗܘܢ : ܘܪܟܒ ܥܠܘܗܝ
ܝܫܘܥ . * ܣܓܝܐܐ ܕܝܢ ܡܢܗܘܢ ܦܪܣܘ ܢܚܬܝܗܘܢ 8
ܒܐܘܪܚܐ . ܘܐܚܪܢܐ ܦܣܩܝܢ ܗܘܘ ܣܘܟܐ ܡܢ ܐܝܠܢܐ
ܘܡܫܘܝܢ ܒܐܘܪܚܐ . * ܘܗܢܘܢ ܕܩܕܡܝܗܘܢ ܘܗܢܘܢ 9
ܕܒܬܪܗ : ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܘܐܡܪܝܢ . ܐܘܫܥܢܐ . ܒܪܝܟ
ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ . * ܘܒܪܝܟܐ ܗܝ 10
ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܬܝܐ ܕܐܒܘܢ ܕܘܝܕ . ܐܘܫܥܢܐ ܒܡܪܘܡܐ .
* ܘܥܠ ܝܫܘܥ ܠܐܘܪܫܠܡ ܠܗܝܟܠܐ : ܘܚܙܐ 11
ܟܠܡܕܡ . ܟܕ ܗܘܐ ܕܝܢ ܥܕܢ ܪܡܫܐ : ܢܦܩ
ܠܒܝܬ ܥܢܝܐ ܥܡ ܬܪܥܣܪ .
* ܘܠܝܘܡܐ ܐܚܪܢܐ ܟܕ ܢܦܩ ܡܢ ܒܝܬ ܥܢܝܐ ܟܦܢ . 12
* ܘܚܙܐ ܬܐܬܐ ܚܕܐ ܡܢ ܪܘܚܩܐ . ܕܐܝܬ ܒܗ ܛܪܦܐ : 13
ܘܐܬܐ ܠܘܬܗ ܕܐܢ ܢܫܟܚ ܒܗ ܡܕܡ . ܘܟܕ ܐܬܐ :
ܠܐ ܐܫܟܚ ܒܗ ܐܠܐ ܐܢ ܛܪܦܐ . ܙܒܢܐ ܓܝܪ ܠܐ ܗܘܐ
ܗܘܐ ܕܬܐܬܐ . * ܘܐܡܪ ܠܗ . ܡܟܝܠ ܠܥܠܡ ܐܢܫ 14
ܡܢܟܝ ܦܐܪܐ ܠܐ ܢܐܟܘܠ . ܘܫܡܥܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܘܐܬܘ ܠܐܘܪܫܠܡ . * ܘܥܠ ܝܫܘܥ ܠܗܝܟܠܐ ܕܐܠܗܐ : 15

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. XI.

euntes illuc, invenietis pullum ligatum, super quem nemo adhuc hominum sedit: solvite illum, et adducite.
3 Et si quis vobis dixerit: Quid facitis? dicite, Quia Domino necessarius est: et continuò illum dimittet huc.
4 Et abeuntes invenerunt pullum ligatum ante januam
5 foris in bivio: et solvunt eum. Et quidam de illic stan-
6 tibus dicebant illis: Quid facitis solventes pullum? Qui dixerunt eis sicut præceperat illis Jesus, et dimiserunt eis.
7 Et duxerunt pullum ad Jesum: et imponunt illi vesti-
8 menta sua, et sedit super eum. Multi autem vestimenta sua straverunt in via: alii autem frondes cædebant de
9 arboribus, et sternebant in via. Et qui præibant, et qui
sequebantur, clamabant, dicentes: Hosanna: Benedictus, 10
qui venit in nomine Domini: benedictum quod venit regnum patris nostri David: Hosanna in excelsis. Et intro- 11
ivit Ierosolymam in templum: et circumspectis omnibus, cùm jam vespera esset hora, exiit in Bethaniam cum duodecim.

Et alia die cùm exirent a Bethania, esuriit. Cúmque vi- 12,13
disset a longè ficum habentem folia, venit si quid fortè inveniret in ea. et cùm venisset ad eam, nihil invenit præter
folia: non enim erat tempus ficorum. Et respondens dixit 14
ei: Jam non amplius in æternum ex te fructum quisquam manducet. Et audiebant discipuli ejus. Et veniunt 15

Ἱεροσόλυμα· καὶ εἰσελθὼν [ὁ Ἰησοῦς] εἰς τὸ
ἱερὸν, ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας
καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ τὰς τρα-
πέζας τῶν κολλυβιστῶν, καὶ τὰς καθέδρας
τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς κατέστρεψε·
16 καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα τὶς διενέγκῃ σκεῦος διὰ
τοῦ ἱεροῦ. Καὶ ἐδίδασκε, λέγων αὐτοῖς·
17 Οὐ γέγραπται· „Ὅτι ὁ οἶκός μου, οἶκος
προσευχῆς κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν·
ὑμεῖς δὲ ἐποιήσατε αὐτὸν σπήλαιον λῃστῶν";
18 Καὶ ἤκουσαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχ-
ιερεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσουσιν·
ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτὸν, ὅτι πᾶς ὁ ὄχλος ἐξε-
19 πλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. Καὶ ὅτε
ὀψὲ ἐγένετο, ἐξεπορεύετο ἔξω τῆς πόλεως.
20 Καὶ πρωῒ παραπορευόμενοι, εἶδον τὴν συκῆν
21 ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν. Καὶ ἀναμνησθεὶς
ὁ Πέτρος, λέγει αὐτῷ· Ῥαββὶ, ἴδε, ἡ συκῆ
22 ἣν κατηράσω, ἐξήρανται. Καὶ ἀποκριθεὶς
ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Ἔχετε πίστιν Θεοῦ.
23 Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ
ὄρει τούτῳ· Ἄρθητι, καὶ βλήθητι εἰς τὴν
θάλασσαν· καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ
αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύσῃ ὅτι ἃ λέγει γίνεται·
24 ἔσται αὐτῷ ὃ ἐὰν εἴπῃ. Διὰ τοῦτο λέγω
ὑμῖν, πάντα ὅσα ἂν προσευχόμενοι αἰτεῖσθε,
πιστεύετε ὅτι λαμβάνετε· καὶ ἔσται ὑμῖν.
25 Καὶ ὅταν στήκητε προσευχόμενοι, ἀφίετε,
εἴ τι ἔχετε κατά τινος· ἵνα καὶ ὁ Πατὴρ
ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφῇ ὑμῖν τὰ παρα-
26 πτώματα ὑμῶν. Εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε,
οὐδὲ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφήσει
τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

ܘܫܪܝ ܕܢܦܩ ܠܐܝܠܝܢ ܕܙܒܢܝܢ ܘܡܙܒܢܝܢ ܒܗܝܟܠܐ.
ܘܗܦܟ ܠܦܬܘܪܐ ܕܡܥܪܦܢܐ: ܘܟܘܪܣܘܬܐ ܕܗܢܘܢ
ܕܡܙܒܢܝܢ ܝܘܢܐ. * ܘܠܐ ܫܒܩ ܗܘܐ ܕܐܢܫ ܢܥܒܪ 16
ܡܐܢܐ ܒܓܘ ܗܝܟܠܐ. * ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܘܐܡܪ 17
ܠܗܘܢ. ܠܐ ܟܬܝܒ ܕܒܝܬܝ ܒܝܬ ܨܠܘܬܐ ܢܬܩܪܐ
ܠܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ: ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܥܒܕܬܘܢܝܗܝ
ܡܥܪܬܐ ܕܓܝܣܐ. * ܘܫܡܥܘ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ: 18
ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܕܐܝܟܢܐ ܢܘܒܕܘܢܝܗܝ. ܕܚܠܝܢ ܗܘܘ
ܓܝܪ ܡܢܗ. ܡܛܠ ܕܟܠܗ ܥܡܐ ܬܡܝܗ ܗܘܐ
ܒܝܘܠܦܢܗ ܀ * ܘܟܕ ܗܘܐ ܪܡܫܐ: ܢܦܩܘ ܠܒܪ ܡܢ 19
ܡܕܝܢܬܐ. * ܘܒܨܦܪܐ ܟܕ ܥܒܪܝܢ: ܚܙܘ ܬܬܐ ܗܝ ܕ 20
ܝܒܫܬ ܡܢ ܥܩܪܝܗ̇. * ܘܐܬܕܟܪ ܫܡܥܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗ. 21
ܪܒܝ: ܗܐ ܬܬܐ ܗܝ ܕܠܛܬ ܝܒܫܬ. * ܘܥܢܐ 22
ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܬܗܘܐ ܒܟܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ
ܕܐܠܗܐ. * ܐܡܝܢ ܓܝܪ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܡܢ 23
ܕܢܐܡܪ ܠܛܘܪܐ ܗܢܐ ܕܐܫܬܩܠ ܘܦܠ ܒܝܡܐ:
ܘܠܐ ܢܬܦܠܓ ܒܠܒܗ: ܐܠܐ ܢܗܝܡܢ ܕܗܘܐ ܗܘ
ܡܕܡ ܕܐܡܪ. ܢܗܘܐ ܠܗ ܡܕܡ ܕܐܡܪ. * ܡܛܠ 24
ܗܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܟܠ ܡܕܡ ܕܡܨܠܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܘܫܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܗܝܡܢܘ ܕܢܣܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܘܢܗܘܐ ܠܟܘܢ. * ܘܡܐ ܕܩܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܨܠܝܘ: 25
ܫܒܘܩܘ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܟܘܢ ܥܠ ܐܢܫ. ܕܐܦ
ܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܢܫܒܘܩ ܠܟܘܢ ܣܟܠܘܬܟܘܢ.
* ܐܢ ܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܫܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܐܦܠܐ ܐܒܘܟܘܢ 26
ܕܒܫܡܝܐ ܢܫܒܘܩ ܠܟܘܢ ܣܟܠܘܬܟܘܢ.

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. XI.

Ierosolymam. Et cùm introïsset in templum, cœpit eji-
cere vendentes et ementes in templo: et mensas numu-
16 lariorum, et cathedras vendentium columbas, evertit. et
17 non sinebat ut quisquam tranferret vas per templum: et
docebat, dicens eis: Nonne scriptum est: Quia domus
mea, domus orationis vocabitur omnibus gentibus? Vos
18 autem fecistis eam speluncam latronum. Quo audito
principes sacerdotum et Scribæ quærebant quomodo eum
perderent; timebant enim eum, quoniam universa turba
19 admirabatur super doctrina ejus. Et cùm vespera facta
20 esset, egrediebatur de civitate. Et cùm manè transirent,
21 viderunt ficum aridam factam a radicibus. Et recordatus
Petrus, dixit ei: Rabbi, ecce ficus, cui maledixisti, aruit.
Et respondens Jesus ait illis: Habete fidem Dei. amen 22,23
dico vobis, quia quicumque dixerit huic monti: Tollere,
et mittere in mare, et non hæsitaverit in corde suo,
sed crediderit quia quodcumque dixerit fiat, fiet ei.
Propterea dico vobis, omnia quæcumque orantes petitis, 24
credete quia accipietis, et evenient vobis. Et cùm sta- 25
bitis ad orandum, dimittite si quid habetis adversus
aliquem: ut et Pater vester, qui in cœlis est, dimittat
vobis peccata vestra. Quòd si vos non dimiseritis: 26
nec Pater vester, qui in cœlis est, dimittet vobis peccata
vestra.

27 Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα·
καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ, ἔρ-
χονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ-
ματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι, καὶ λέγουσιν
28 αὐτῷ· Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; καὶ
τίς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἔδωκεν, ἵνα
29 ταῦτα ποιῇς; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς
εἶπεν αὐτοῖς· Ἐπερωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἕνα
λόγον· καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ἐρῶ ὑμῖν
30 ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. Τὸ βάπτισμα
Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀπο-
31 κρίθητέ μοι. Καὶ ἐλογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς,
λέγοντες· Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ· ἐρεῖ·
32 διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; Ἀλλ'
[1][ἐὰν] εἴπωμεν· Ἐξ ἀνθρώπων· ἐφοβοῦντο τὸν
λαόν· ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην, ὅτι
33 ὄντως προφήτης ἦν. Καὶ ἀποκριθέντες λέ-
γουσι τῷ Ἰησοῦ· Οὐκ οἴδαμεν. Καὶ ὁ
Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς· Οὐδὲ ἐγὼ
λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

ΚΕΦ. ιβ'.

Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέ-
γειν· Ἀμπελῶνα ἐφύτευσεν ἄνθρωπος, καὶ
περιέθηκε φραγμὸν, καὶ ὤρυξεν ὑπολήνιον,
καὶ ᾠκοδόμησε πύργον· καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν
2 γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησε. Καὶ ἀπέστειλε
πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα
παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τοῦ καρποῦ
3 τοῦ ἀμπελῶνος. Οἱ δὲ λαβόντες αὐτὸν,
4 ἔδειραν, καὶ ἀπέστειλαν κενόν. Καὶ πάλιν
ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· κἀ-
κεῖνον [1][λιθοβολήσαντες] ἐκεφαλαίωσαν, καὶ
5 ἀπέστειλαν ἠτιμωμένον. Καὶ [1][πάλιν] ἄλ-
λον ἀπέστειλε· κἀκεῖνον ἀπέκτειναν· καὶ

27 * ܘܐܬܘ ܬܘܒ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܟܕ ܡܗܠܟ ܗܘܐ
ܒܗܝܟܠܐ: ܐܬܘ ܠܘܬܗ ܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪ̈ܐ ܘܩܫܝ̈ܫܐ.
28 * ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܬ.
ܘܡܢܘ ܝܗܒ ܠܟ ܫܘܠܛܢܐ ܗܢܐ ܕܗܠܝܢ ܬܥܒܕ:
29 * ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܫܐܠܟܘܢ ܐܦ
ܐܢܐ ܡܠܬܐ ܚܕܐ ܕܬܐܡܪܘܢ ܠܝ. ܘܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ.
30 * ܡܥܡܘܕܝܬܗ ܕܝܘܚܢܢ ܡܢ ܐܝܟܐ ܗܘܬ. ܡܢ
31 ܫܡܝܐ ܐܘ ܡܢ ܒܢܝ̈ ܐܢܫܐ. ܐܡܪܘ ܠܝ. * ܘܐܬܚܫܒܘ
ܒܢܦܫܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ. ܕܐܢ ܢܐܡܪ ܠܗ ܕܡܢ ܫܡܝܐ:
32 ܐܡܪ ܠܢ ܘܠܡܢܐ ܠܐ ܗܝܡܢܬܘܢܝܗܝ. * ܘܐܢ
ܢܐܡܪ ܕܡܢ ܒܢܝ̈ ܐܢܫܐ: ܕܚܠܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܥܡܐ.
ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܐܚܝܕܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܠܝܘܚܢܢ:
33 ܕܢܒܝܐ ܫܪܝܪܐ ܗܘ. * ܘܥܢܘ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ
ܠܝܫܘܥ. ܠܐ ܝܕܥܝܢܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܘܐܦ ܠܐ ܐܢܐ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܝܒ ܀

* ܘܫܪܝ ܠܡܡܠܠܘ ܥܡܗܘܢ ܒܡܬ̈ܠܐ. ܓܒܪܐ
ܚܕ ܢܨܒ ܟܪܡܐ. ܘܐܚܕܗ ܣܝܓܐ. ܘܚܦܪ ܒܗ
ܡܥܨܪܬܐ. ܘܒܢܐ ܒܗ ܡܓܕܠܐ. ܘܐܘܚܕܗ ܠܦܠܚ̈ܐ
2 ܘܫܢܝ. * ܘܫܕܪ ܠܘܬ ܦܠܚ̈ܐ ܥܒܕܗ ܒܙܒܢܐ:
3 ܕܢܣܒ ܡܢ ܦܐܖ̈ܐ ܕܟܪܡܗ. * ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܚܐܘܗܝ
4 ܘܫܕܪܘܗܝ ܣܦܝܩܐܝܬ. * ܘܫܕܪ ܬܘܒ ܠܘܬܗܘܢ
ܥܒܕܐ ܐܚܪܢܐ. ܘܐܦ ܠܗ ܪܓܡܘܗܝ ܘܦܕܥܘܗܝ
5 ܘܫܕܪܘܗܝ ܒܨܥܪܐ. * ܘܫܕܪ ܬܘܒ ܐܚܪܢܐ.
ܘܐܦ ܠܗ ܩܛܠܘܗܝ. ܘܣܓܝ̈ܐܐ

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. XI. XII.

27 Et veniunt rursus Ierosolymam. Et cùm ambularet
in templo, accedunt ad eum summi sacerdotes, et Scribæ,
28 et seniores: et dicunt ei: In qua potestate hæc facis?
29 et quis dedit tibi hanc potestatem ut ista facias? Jesus
autem respondens, ait illis: Interrogabo vos et ego unum
verbum, et respondete mihi: et dicam vobis in qua po-
30 testate hæc faciam. Baptismus Joannis, de cœlo erat,
31 an ex hominibus? Respondete mihi. At illi cogitabant
secum, dicentes: Si dixerimus, De cœlo, dicet, Quare
32 ergo non credidistis ei? Si dixerimus, Ex hominibus, time-
mus populum. omnes enim habebant Joannem quia verè
33 propheta esset. Et respondentes dicunt Jesu: Nescimus.
Et respondens Jesus ait illis: Neque ego dico vobis in
qua potestate hæc faciam.

CAP. XII.

Et cœpit illis in parabolis loqui: Vineam pastinavit
homo, et circumdedit sepem, et fodit lacum, et ædificavit
turrim, et locavit eam agricolis, et peregrè profectus est.
Et misit ad agricolas in tempore servum, ut ab agricolis 2
acciperet de fructu vineæ. Qui apprehensum eum cecide- 3
runt, et dimiserunt vacuum. Et iterum misit ad illos alium 4
servum: et illum in capite vulneraverunt, et contumeliis
affecerunt. Et rursum alium misit, et illum occiderunt: et 5

πολλοὺς ἄλλους, τοὺς μὲν δέροντες, τοὺς δὲ
6 ἀποκτείνοντες. Ἔτι οὖν ἕνα υἱὸν ἔχων ἀγα-
πητὸν αὐτοῦ, ἀπέστειλε καὶ αὐτὸν πρὸς
αὐτοὺς ἔσχατον, λέγων· Ὅτι ἐντραπήσονται
7 τὸν υἱόν μου. Ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ εἶπον
πρὸς ἑαυτούς· Ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος·
δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτὸν, καὶ ἡμῶν ἔσται
8 ἡ κληρονομία. Καὶ λαβόντες αὐτὸν, ἀπ-
έκτειναν, καὶ ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος.
9 Τί οὖν ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος;
ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς,
10 καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. Οὐδὲ
τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε· "Λίθον ὃν
ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγε-
11 νήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· παρὰ Κυρίου ἐγέ-
νετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς
12 ἡμῶν"; Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ
ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι
πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπε· καὶ ἀφέν-
τες αὐτὸν, ἀπῆλθον.

Ps. cxviii. 22.

13 Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτόν τινας τῶν
Φαρισαίων καὶ τῶν Ἡρωδιανῶν, ἵνα αὐτὸν
14 ἀγρεύσωσι λόγῳ. Οἱ δὲ ἐλθόντες λέγουσιν
αὐτῷ· Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ,
καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέ-
πεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀλη-
θείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις· Ἔξεστι
κῆνσον Καίσαρι δοῦναι, ἢ οὔ; δῶμεν, ἢ μὴ
15 δῶμεν; Ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν,
εἶπεν αὐτοῖς· Τί με πειράζετε; φέρετέ μοι
16 δηνάριον, ἵνα ἴδω. Οἱ δὲ ἤνεγκαν. Καὶ
λέγει αὐτοῖς· Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ
ἐπιγραφή; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Καίσαρος.

ܠܥܒ̈ܕܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܣܓܝ̈ܐܐ. ܘܡܢܗܘܢ ܡܚܘ.
ܘܡܢܗܘܢ ܕܝܢ ܩܛܠܘ. ܠܚܪܬܐ ܕܝܢ ܚܕ ܒܪܐ 6
ܚܒܝܒܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ. ܘܫܕܪܗ ܠܘܬܗܘܢ
ܠܚܪܬܐ. ܐܡܪ ܓܝܪ ܕܢܒܗܬܘܢ ܡܢ ܒܪܝ.
ܦܠܚ̈ܐ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܒܝܢܝܗܘܢ. ܗܢܘ 7
ܝܪܬܐ ܬܘ ܢܩܛܠܝܘܗܝ ܘܕܝܠܢ ܬܗܘܐ ܝܪܬܘܬܐ.
ܘܐܚܕܘܗܝ ܩܛܠܘܗܝ ܘܐܦܩܘܗܝ ܠܒܪ ܡܢ 8
ܟܪܡܐ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܢܥܒܕ ܡܪܗ ܕܟܪܡܐ. ܢܐܬܐ 9
ܘܢܘܒܕ ܠܗܢܘܢ ܦܠܚ̈ܐ: ܘܢܬܠܝܘܗܝ ܟܪܡܐ
ܠܐܚܪ̈ܢܐ. ܘܐܦܠܐ ܗܕܐ ܟܬܒܐ ܩܪܝܬܘܢ: ܕܟܐܦܐ 10
ܕܐܣܠܝܘ ܒ̈ܢܝܐ: ܗܝ ܗܘܬ ܠܪܝܫ ܩܪܢܐ:
ܡܢ ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܗܘܬ ܗܕܐ: ܘܐܝܬܝܗ ܬܕܡܘܪܬܐ 11
ܒܥܝ̈ܢܝܢ. ܘܒܥܘ ܗܘܘ ܠܡܐܚܕܗ ܘܕܚܠܘ 12
ܡܢ ܟܢܫܐ. ܝܕܥܘ ܓܝܪ ܕܥܠܝܗܘܢ ܐܡܪ ܡܬܠܐ
ܗܢܐ. ܘܫܒܩܘܗܝ ܘܐܙܠܘ.
ܘܫܕܪܘ ܠܘܬܗ ܐܢܫܐ ܡܢ ܣܦܪ̈ܐ ܘܡܢ ܕܒܝܬ 13
ܗܪܘܕܣ ܕܢܨܝܕܘܢܝܗܝ ܒܡܠܬܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ 14
ܐܬܘ ܫܐܠܘܗܝ. ܡܠܦܢܐ: ܝܕܥܝܢ ܚܢܢ ܕܫܪܝܪ
ܐܢܬ. ܘܠܐ ܡܗܡܐ ܠܟ ܡܢ ܐܢܫ. ܠܐ ܓܝܪ
ܢܣܒ ܐܢܬ ܒܐܦ̈ܐ ܕܒܢ̈ܝܢܫܐ. ܐܠܐ ܒܩܘܫܬܐ
ܐܘܪܚܗ ܕܐܠܗܐ ܡܠܦ ܐܢܬ. ܫܠܝܛ ܠܡܬܠ
ܟܣܦ ܪܫܐ ܠܩܣܪ ܐܘ ܠܐ. ܢܬܠ ܐܘ ܠܐ
ܢܬܠ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܕܥ ܢܟܠܗܘܢ. ܘܐܡܪ 15
ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܡܢܣܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ. ܐܝܬܘ ܠܝ
ܕܝܢܪܐ ܕܐܚܙܐ. ܘܗܢܘܢ ܐܝܬܝܘ ܠܗ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. 16
ܕܡܢܘ ܨܠܡܐ ܗܢܐ ܘܟܬܒܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. XII.

plures alios: quosdam cædentes, alios verò occidentes.
6 Adhuc ergo unum habens filium charissimum: et illum
misit ad eos novissimum, dicens: Quia reverebuntur filium
7 meum. Coloni autem dixerunt ad invicem: Hic est hæ-
8 res: venite, occidamus eum: et nostra erit hæreditas. Et
apprehendentes eum, occiderunt: et ejecerunt extra vi-
9 neam. Quid ergo faciet Dominus vineæ? Veniet, et perdet
10 colonos: et dabit vineam aliis. Nec scripturam hanc legis-
tis: Lapidem, quem reprobaverunt ædificantes, hic fac-
11 tus est in caput anguli: A Domino factum est istud, et
12 est mirabile in oculis nostris? Et quærebant eum tenere:
et timuerunt turbam. cognoverunt enim quoniam ad eos
parabolam hanc dixerit. Et relicto eo abierunt.
Et mittunt ad eum quosdam ex Pharisæis, et Herodi- 13
anis, ut eum caperent in verbo. Qui venientes dicunt 14
ei: Magister, scimus quia verax es, et non curas quem-
quam: nec enim vides in faciem hominum, sed in
veritate viam Dei doces. licet dari tributum Cæsari,
an non dabimus? Qui sciens versutiam illorum, ait 15
illis: Quid me tentatis? afferte mihi denarium ut
videam. At illi attulerunt ei. Et ait illis: Cujus 16
est imago hæc, et inscriptio? Dicunt ei: Cæsaris.

17 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἀπό-
δοτε τὰ Καίσαρος, Καίσαρι· καὶ τὰ τοῦ
Θεοῦ, τῷ Θεῷ. Καὶ ἐθαύμασαν ἐπ' αὐτῷ.
18 Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτὸν, οἵ-
τινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι· καὶ
19 ἐπηρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες· Διδάσκαλε,
Μωϋσῆς ἔγραψεν ὑμῖν, "ὅτι ἐάν τινος ἀδελ- De. x. [illegible]
φὸς ἀποθάνῃ, καὶ καταλίπῃ γυναῖκα, καὶ
τέκνα μὴ ἀφῇ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ
τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα
20 τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ." Ἑπτὰ [1][οὖν] ἀδελφοὶ
ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβε γυναῖκα, καὶ
21 ἀποθνήσκων οὐκ ἀφῆκε σπέρμα. Καὶ ὁ
δεύτερος ἔλαβεν αὐτὴν, καὶ ἀπέθανε, καὶ
οὐδὲ αὐτὸς ἀφῆκε σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος
22 ὡσαύτως. Καὶ ἔλαβον αὐτὴν οἱ ἑπτὰ, καὶ
οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. Ἐσχάτη πάντων ἀπέ-
23 θανε καὶ ἡ γυνή. Ἐν τῇ [1][οὖν] ἀναστάσει,
[ὅταν ἀναστῶσι,] τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή;
24 οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. Καὶ
ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ διὰ
τοῦτο πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς,
25 μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ; Ὅταν γὰρ
ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε
γαμίσκονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι [1][οἱ]
26 ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ὅτι
ἐγείρονται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Μωϋ-
σέως, ἐπὶ [1]τοῦ βάτου, ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεὸς,
λέγων· "Ἐγὼ ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ, καὶ ὁ Ex. iii. 6.
27 Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ;" Οὐκ
ἔστιν ὁ Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ [1][Θεος] ζώντων.
28 Ὑμεῖς οὖν πολὺ πλανᾶσθε. Καὶ προσ-
ελθὼν εἷς τῶν γραμματέων, ἀκούσας αὐτῶν
συζητούντων, εἰδὼς ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπε-
κρίθη, ἐπηρώτησεν αὐτόν· Ποία ἐστὶ πρώτη
29 [1]παντων ἐντολή; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη

17 ܕܩܣܪ. *ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܕܩܣܪ ܗܒܘ
ܠܩܣܪ ܘܕܐܠܗܐ ܠܐܠܗܐ. ܘܬܡܗܘ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ ܀
18 *ܘܐܬܘ ܙܕܘܩܝܐ ܠܘܬܗ. ܗܢܘܢ ܕܐܡܪܝܢ ܕܩܝܡܬܐ
19 ܠܝܬ. ܘܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܘܐܡܪܝܢ. *ܡܠܦܢܐ:
ܡܘܫܐ ܟܬܒ ܠܢ: ܕܐܢ ܡܐܬ ܐܚܘܗܝ ܕܐܢܫ:
ܘܫܒܩ ܐܢܬܬܐ ܘܒܢܝܐ ܠܐ ܫܒܩ. ܢܣܒ ܐܚܘܗܝ
20 ܐܢܬܬܗ ܘܢܩܝܡ ܙܪܥܐ ܠܐܚܘܗܝ. *ܫܒܥܐ ܐܚܝܢ
ܐܝܬ ܗܘܘ. ܩܕܡܝܐ ܢܣܒ ܐܢܬܬܐ: ܘܡܝܬ ܘܠܐ
21 ܫܒܩ ܙܪܥܐ. *ܘܬܪܝܢ ܢܣܒܗ. ܘܡܝܬ ܐܦ ܗܘ
ܠܐ ܫܒܩ ܙܪܥܐ. ܘܬܠܝܬܝܐ ܗܟܘܬ.
22 *ܘܫܒܥܬܗܘܢ ܢܣܒܘܗ ܘܠܐ ܫܒܩܘ ܙܪܥܐ.
ܐܚܪܝܬ ܕܟܠܗܘܢ ܡܝܬܬ ܐܦ ܗܝ ܐܢܬܬܐ.
23 *ܒܩܝܡܬܐ ܗܟܝܠ ܕܐܝܡܬܝ ܡܢܗܘܢ ܬܗܘܐ ܐܢܬܬܐ.
24 ܫܒܥܬܗܘܢ ܓܝܪ ܢܣܒܘܗ. *ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ.
ܠܐ ܗܘܐ ܡܛܠ ܗܕܐ ܛܥܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ
25 ܐܢܬܘܢ ܟܬܒܐ. ܘܠܐ ܚܝܠܗ ܕܐܠܗܐ: *ܡܛܠ ܓܝܪ
ܕܡܐ ܕܩܡܘ ܡܢ ܡܝܬܐ ܠܐ ܢܣܒܝܢ ܢܫܐ. ܐܦ ܠܐ ܢܫܐ
ܗܘܝܢ ܠܓܒܪܐ. ܐܠܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܐܝܟ ܡܠܐܟܐ ܕܒܫܡܝܐ.
26 *ܥܠ ܡܝܬܐ ܕܝܢ ܕܩܝܡܝܢ: ܠܐ ܩܪܝܬܘܢ ܒܟܬܒܐ
ܕܡܘܫܐ: ܐܝܟܢܐ ܡܢ ܣܢܝܐ ܐܡܪ ܠܗ ܐܠܗܐ:
ܐܢܐ ܐܢܐ ܐܠܗܗ ܕܐܒܪܗܡ ܘܐܠܗܗ ܕܐܝܣܚܩ
27 ܘܐܠܗܗ ܕܝܥܩܘܒ. *ܘܠܐ ܗܘܐ ܐܠܗܐ ܕܡܝܬܐ
ܐܠܐ ܕܚܝܐ. ܐܢܬܘܢ ܗܟܝܠ ܛܥܝܢ ܣܓܝ ܐܢܬܘܢ ܀
28 *ܘܩܪܒ ܚܕ ܡܢ ܣܦܪܐ ܘܫܡܥ ܐܢܘܢ ܕܕܪܫܝܢ.
ܘܚܙܐ ܕܫܦܝܪ ܐܦܢܝ ܠܗܘܢ ܦܬܓܡܐ. ܘܫܐܠܗ.
29 ܐܝܕܐ ܗܝ ܦܘܩܕܢܐ ܩܕܡܝܐ ܕܟܠܗܘܢ. *ܐܡܪ ܠܗ

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. XII.

17 Respondens autem Jesus dixit illis: Reddite igitur quæ
sunt Cæsaris, Cæsari: et quæ sunt Dei, Deo. Et mira-
18 bantur super eo. Et venerunt ad eum Sadducæi, qui
dicunt resurrectionem non esse: et interrogabant eum,
19 dicentes: Magister, Moyses nobis scripsit, ut si cujus
frater mortuus fuerit, et dimiserit uxorem, et filios non
reliquerit, accipiat frater ejus uxorem ipsius, et re-
20 suscitet semen fratri suo. Septem ergo fratres erant:
et primus accepit uxorem, et mortuus est non relicto
21 semine. Et secundus accepit eam, et mortuus est: et
22 nec iste reliquit semen. Et tertius similiter. Et ac-
ceperunt eam similiter septem: et non reliquerunt se-
23 men. Novissima omnium defuncta est et mulier. In
resurrectione ergo cùm resurrexerint, cujus de his erit
24 uxor? septem enim habuerunt eam uxorem. Et re-
spondens Jesus, ait illis: Nonne ideo erratis, non scientes
25 Scripturas, neque virtutem Dei? Cùm enim a mortuis
resurrexerint, neque nubent, neque nubentur, sed sunt
26 sicut angeli in cœlis. De mortuis autem quòd resurgant,
non legistis in libro Moysi, super rubum quomodo dixerit
illi Deus, inquiens: Ego sum Deus Abraham, et Deus
27 Isaac, et Deus Jacob? Non est Deus mortuorum, sed
28 vivorum. Vos ergo multùm erratis. Et accessit unus de
Scribis, qui audierat illos conquirentes, et videns quo-
niam bene illis responderit, interrogavit eum quod esset
29 primum omnium mandatum. Jesus autem respondit

αὐτῷ· Ὅτι πρώτη [1]πασῶν τῶν ἐντολῶν·
Deut. vi. 4, 5. «Ἄκουε Ἰσραὴλ, Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν,
30 Κύριος εἷς ἐστι· καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν
Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ
ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δια-
νοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου.»
31 Αὕτη πρώτη ἐντολή. Καὶ δευτέρα ὁμοία
Lev. xix. 18. αὕτη· «Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς
σεαυτόν.» μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ
32 ἔστι. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεύς·
Καλῶς, Διδάσκαλε· ἐπ' ἀληθείας εἶπας,
ὅτι εἷς ἐστι [1][Θεὸς], καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος
33 πλὴν αὐτοῦ· καὶ τὸ ἀγαπᾷν αὐτὸν ἐξ ὅλης
τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως, καὶ
ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος,
καὶ τὸ ἀγαπᾷν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν, πλεῖόν
ἐστι πάντων τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ [1][τῶν]
34 θυσιῶν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν, ὅτι
νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ· Οὐ μακρὰν
εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ
οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.
35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε, διδάσκων
ἐν τῷ ἱερῷ· Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς,
36 ὅτι ὁ Χριστὸς υἱός ἐστι Δαυῒδ; Αὐτὸς γὰρ
Δαυῒδ εἶπεν ἐν [1][τῷ] Πνεύματι [τῷ] ἁγίῳ·
Ps. cx. 1. «Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· Κάθου
ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς
37 σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.» Αὐτὸς οὖν
Δαυῒδ λέγει αὐτὸν Κύριον· καὶ πόθεν
υἱὸς αὐτοῦ ἐστι; Καὶ ὁ πολὺς ὄχλος
38 ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς
ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· Βλέπετε ἀπὸ τῶν
γραμματέων, τῶν θελόντων ἐν στολαῖς πε-
ριπατεῖν, καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγο-
39 ραῖς, καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγω-
γαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις·

ܝܫܘܥ. ܩܕܡܝܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܦܘܩܕܢܐ. ܫܡܥ
ܐܝܣܪܝܠ. ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ ܡܪܝܐ ܚܕ ܗܘ. ܘܬܪܚܡ 30
ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ: ܡܢ ܟܠܗ ܠܒܟ. ܘܡܢ ܟܠܗ
ܢܦܫܟ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܪܥܝܢܟ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܚܝܠܟ.
ܗܢܘ ܦܘܩܕܢܐ ܩܕܡܝܐ. ܘܕܬܪܝܢ ܕܕܡܐ ܠܗ: 31
ܕܬܪܚܡ ܠܩܪܝܒܟ ܐܝܟ ܢܦܫܟ. ܦܘܩܕܢܐ ܐܚܪܢܐ
ܕܪܒ ܡܢ ܗܠܝܢ ܠܝܬ. ܐܡܪ ܠܗ ܗܘ 32
ܣܦܪܐ. ܫܦܝܪ ܪܒܝ. ܒܩܘܫܬܐ ܐܡܪܬ: ܕܚܕ ܗܘ
ܘܠܝܬ ܐܚܪܝܢ ܠܒܪ ܡܢܗ. ܘܕܢܪܚܡܝܘܗܝ 33
ܐܢܫ ܡܢ ܟܠܗ ܠܒܐ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܪܥܝܢܐ:
ܘܡܢ ܟܠܗ ܢܦܫܐ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܚܝܠܐ. ܘܕܢܪܚܡ
ܩܪܝܒܗ ܐܝܟ ܢܦܫܗ: ܝܬܝܪܐ ܗܝ ܡܢ ܟܠܗܘܢ
ܡܩܠܘܬܐ ܘܕܒܚܐ. ܘܝܫܘܥ ܟܕ ܚܙܝܗ ܕܦܪܝܫܐܝܬ 34
ܐܦܢܝ ܦܬܓܡܐ: ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܠܐ ܗܘܝܬ
ܪܚܝܩ ܡܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܐܡܪܚ
ܗܘܐ ܕܢܫܐܠܝܘܗܝ. ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܟܕ 35
ܡܠܦ ܒܗܝܟܠܐ: ܐܝܟܢܐ ܐܡܪܝܢ ܣܦܪܐ: ܕܡܫܝܚܐ
ܒܪܗ ܗܘ ܕܕܘܝܕ: ܗܘ ܓܝܪ ܕܘܝܕ ܐܡܪ ܒܪܘܚܐ 36
ܕܩܘܕܫܐ: ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܪܝ ܬܒ ܠܟ ܡܢ
ܝܡܝܢܝ. ܥܕܡܐ ܕܐܣܝܡ ܒܥܠܕܒܒܝܟ ܟܘܒܫܐ
ܠܪܓܠܝܟ. ܗܘ ܗܟܝܠ ܕܘܝܕ ܩܪܐ ܠܗ 37
ܡܪܝ: ܘܐܝܟܢܐ ܒܪܗ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܟܠܗ ܥܡܐ
ܫܡܥ ܗܘܐ ܠܗ ܒܗܢܝܐܝܬ. ܘܒܡܠܦܢܘܬܗ ܐܡܪ 38
ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܐܙܕܗܪܘ ܡܢ ܣܦܪܐ ܕܨܒܝܢ ܕܒܐܣܛܠܐ
ܢܗܠܟܘܢ: ܘܪܚܡܝܢ ܫܠܡܐ ܒܫܘܩܐ: ܘܪܫܝ 39
ܡܘܬܒܐ ܒܟܢܘܫܬܐ ܘܪܫܝ ܣܡܟܐ ܒܚܫܡܝܬܐ.

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. XII.

ei: Quia primum omnium mandatum est: Audi Israel,
30 Dominus Deus tuus, Deus unus est: et diliges Domi-
num Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima
tua, et ex tota mente tua, et ex tota virtute tua. Hoc
31 est primum mandatum. Secundum autem simile est
illi: Diliges proximum tuum tamquam teipsum. Ma-
32 jus horum aliud mandatum non est. Et ait illi Scriba:
Bene Magister, in veritate dixisti, quia unus est Deus,
33 et non est alius præter eum. Et ut diligatur ex toto
corde, et ex toto intellectu, et ex tota anima, et ex tota
fortitudine: et diligere proximum tamquam seipsum,
34 majus est omnibus holocautomatibus, et sacrificiis. Je-
sus autem videns quòd sapienter respondisset, dixit illi:
Non es longè a regno Dei. Et nemo jam audebat eum
interrogare. Et respondens Jesus dicebat, docens in 35
templo: Quomodo dicunt Scribæ Christum filium esse
David? Ipse enim David dicit in Spiritu sancto: Dixit 36
Dominus Domino meo, Sede a dextris meis, donec po-
nam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. Ipse ergo 37
David dicit eum Dominum, et unde est filius ejus?
Et multa turba eum libenter audivit. Et dicebat eis 38
in doctrina sua: Cavete a Scribis, qui volunt in stolis
ambulare, et salutari in foro, et in primis cathedris 39
sedere in synagogis, et primos discubitus in cœnis:

40 οἱ κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ
προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι. Οὗτοι
λήψονται περισσότερον κρίμα.
41 Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς κατέναντι τοῦ
γαζοφυλακίου, ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει
χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. Καὶ πολλοὶ
42 πλούσιοι ἔβαλλον πολλά. Καὶ ἐλθοῦσα
μία χήρα πτωχὴ, ἔβαλε λεπτὰ δύο, ὅ ἐστι
43 κοδράντης. Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μα-
θητὰς αὐτοῦ, λέγει αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ πλεῖον
πάντων βέβληκε τῶν βαλόντων εἰς τὸ γα-
44 ζοφυλάκιον. Πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισ-
σεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον· αὕτη δὲ ἐκ τῆς
ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν,
ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

ΚΕΦ. ιγ'.

ΚΑΙ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ,
λέγει αὐτῷ εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· Δι-
δάσκαλε, ἴδε, ποταποὶ λίθοι, καὶ ποταπαὶ
2 οἰκοδομαί. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν
αὐτῷ· Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκο-
δομάς; οὐ μὴ ἀφεθῇ λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὃς οὐ
3 μὴ καταλυθῇ. Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς
τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, κατέναντι τοῦ ἱεροῦ,
ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν Πέτρος καὶ Ἰά-
4 κωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας· Εἰπὲ ἡμῖν,
πότε ταῦτα ἔσται; καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν
5 μέλλῃ πάντα ταῦτα συντελεῖσθαι; Ὁ δὲ
Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς αὐτοῖς, ἤρξατο λέγειν·
6 Βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. Πολλοὶ
γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέ-

*ܗܢܘܢ ܕܐܟܠܝܢ ܒܬܐ ܕܐܪܡܠܬܐ: ܒܥܠܬܐ 40
ܕܡܘܪܟܝܢ ܨܠܘܬܗܘܢ. ܗܢܘܢ ܢܩܒܠܘܢ ܕܝܢܐ
ܝܬܝܪܐ ܀
*ܘܟܕ ܝܬܒ ܝܫܘܥ ܠܘܩܒܠ ܒܝܬ ܓܙܐ. ܚܙܐ 41
ܗܘܐ ܐܝܟܢܐ ܟܢܫܐ ܪܡܝܢ ܙܘܙܐ ܒܝܬ ܓܙܐ.
ܘܥܬܝܪܐ ܣܓܝܐܐ ܪܡܝܢ ܗܘܘ ܣܓܝ. *ܘܐܬܬ 42
ܐܪܡܠܬܐ ܚܕܐ ܡܣܟܢܬܐ: ܐܪܡܝܬ ܬܪܝܢ ܡܢܝܢ
ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܫܡܘܢܐ. *ܘܩܪܐ ܝܫܘܥ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ 43
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܗܕܐ
ܐܪܡܠܬܐ ܡܣܟܢܬܐ: ܐܪܡܝܬ ܝܬܝܪ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܐܢܫܐ
ܕܪܡܝܢ ܒܝܬ ܓܙܐ. *ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܡܢ 44
ܡܐ ܕܝܬܪ ܠܗܘܢ ܪܡܘ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܡܢ
ܚܣܝܪܘܬܗ: ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܐܪܡܝܬ
ܟܠܗ ܩܢܝܢܗ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܝܓ ܀

*ܘܟܕ ܢܦܩ ܝܫܘܥ ܡܢ ܗܝܟܠܐ. ܐܡܪ ܠܗ
ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܡܠܦܢܐ: ܚܙܝ
ܐܝܠܝܢ ܟܐܦܐ ܘܐܝܠܝܢ ܒܢܝܢܐ. *ܝܫܘܥ ܕܝܢ 2
ܐܡܪ ܠܗ. ܚܙܐ ܐܢܬ ܗܠܝܢ ܒܢܝܢܐ ܪܘܪܒܐ. ܠܐ
ܡܫܬܒܩܐ ܗܪܟܐ ܟܐܦ ܥܠ ܟܐܦ ܕܠܐ ܡܣܬܬܪܐ.
*ܘܟܕ ܝܬܒ ܝܫܘܥ ܒܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ ܠܘܩܒܠ 3
ܗܝܟܠܐ: ܫܐܠܘܗܝ ܟܐܦܐ ܘܝܥܩܘܒ ܘܝܘܚܢܢ
ܘܐܢܕܪܐܘܣ ܠܒܠܚܘܕܝܗܘܢ. *ܐܡܪ ܠܢ ܐܡܬܝ 4
ܢܗܘܝܢ ܗܠܝܢ. ܘܡܢܘ ܐܬܐ ܕܡܐ ܕܩܪܝܒܢ
ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܠܡܫܬܠܡܘ. *ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ 5
ܫܪܝ ܠܡܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܚܙܘ ܕܠܡܐ ܐܢܫ
ܢܛܥܝܟܘܢ. *ܣܓܝܐܐ ܓܝܪ ܢܐܬܘܢ ܒܫܡܝ: ܘܢܐܡܪܘܢ 6

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. XII. XIII.

40 qui devorant domos viduarum, sub obtentu prolixæ orationis: hi accipient prolixius judicium.
41 Et sedens Jesus contra gazophylacium, aspiciebat quomodo turba jactaret æs in gazophylacium: et multi di-
42 vites jactabant multa. Cùm venisset autem vidua una
43 pauper, misit duo minuta, quod est quadrans. Et convocans discipulos suos, ait illis: Amen dico vobis, quoniam vidua hæc pauper plus omnibus misit, qui miserunt in
44 gazophylacium. Omnes enim ex eo quod abundabat illis, miserunt: hæc verò, de penuria sua, omnia quæ habuit, misit totum victum suum.

CAP. XIII.

Et cùm egrederetur de templo, ait illi unus ex discipulis suis: Magister, aspice quales lapides, et quales structuræ!
Et respondens Jesus, ait illi: Vides has omnes magnas 2
ædificationes? non relinquetur lapis super lapidem, qui
non destruatur. Et cùm sederet in Monte Olivarum con- 3
tra templum, interrogabant eum separatim Petrus, et Jacobus, et Joannes, et Andreas: Dic nobis, quando ista fient? 4
et quod signum erit, quando hæc omnia incipient consummari? Et respondens Jesus, cœpit dicere illis: Videte ne 5
quis vos seducat: multi enim venient in nomine meo, di- 6

γοντες· Ὅτι ἐγώ εἰμι· καὶ πολλοὺς πλα-
7 νήσουσιν. Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ
ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ γε-
8 νέσθαι· ἀλλ᾽ οὔπω τὸ τέλος. Ἐγερθήσεται
γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βα-
σιλείαν· καὶ ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους,
καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ ταραχαί. Ἀρχαὶ
9 ὠδίνων ταῦτα. Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτούς·
παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ εἰς
συναγωγὰς δαρήσεσθε, καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων
καὶ βασιλέων σταθήσεσθε, ἕνεκεν ἐμοῦ, εἰς
10 μαρτύριον αὐτοῖς. Καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη
11 δεῖ πρῶτον κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον. Ὅταν
δὲ ἄγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες, μὴ προμεριμ-
νᾶτε τί λαλήσητε, ¹[μηδὲ μελετᾶτε]· ἀλλ᾽
ὃ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λα-
λεῖτε· οὐ γάρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες,
12 ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. Παραδώσει
δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ
τέκνον· καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γο-
13 νεῖς, καὶ θανατώσουσιν αὐτούς· καὶ ἔσεσθε
μισούμενοι ὑπὸ πάντων, διὰ τὸ ὄνομά μου·
ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται.
14 Ὅταν δὲ ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώ-
σεως, ¹[τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Δανιὴλ τοῦ προφήτου,] Dan. ix. 27.
ἑστὼς ὅπου οὐ δεῖ, (ὁ ἀναγινώσκων νοείτω·)
τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, φευγέτωσαν εἰς τὰ
15 ὄρη· ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος, μὴ καταβάτω
εἰς τὴν οἰκίαν, μηδὲ εἰσελθέτω ἆραί τι ἐκ
16 τῆς οἰκίας αὐτοῦ· καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν ὤν,
μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω, ἆραι τὸ
17 ἱμάτιον αὐτοῦ. Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ
ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις

7 ܕܐܢܐ ܐܢܐ. ܘܠܣܓܝܐܐ ܢܛܥܘܢ. * ܡܐ ܕܝܢ ܕܫܡܥܬܘܢ
ܩܪܒܐ ܘܫܘܥܝܐ ܕܩܪܒܐ: ܠܐ ܬܬܕܘܠܘܢ. ܕܘܠܐ ܗܘ
8 ܓܝܪ ܕܢܗܘܐ. ܐܠܐ ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܚܪܬܐ. * ܢܩܘܡ ܓܝܪ
ܥܡܐ ܥܠ ܥܡܐ. ܘܡܠܟܘ ܥܠ ܡܠܟܘ.
ܘܢܗܘܘܢ ܙܘܥܐ ܒܐܬܪ ܐܬܪ. ܘܢܗܘܘܢ ܟܦܢܐ
9 ܘܫܓܘܫܝܐ. ܗܠܝܢ ܐܢܝܢ ܪܫܐ ܕܚܒܠܐ. * ܚܙܘ
ܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܢܦܫܟܘܢ: ܢܫܠܡܘܢܟܘܢ ܓܝܪ ܠܒܝܬ ܕܝܢܐ
ܘܒܟܢܘܫܬܗܘܢ ܬܬܢܓܕܘܢ. ܘܩܕܡ ܗܓܡܘܢܐ
ܘܡܠܟܐ ܬܩܘܡܘܢ ܡܛܠܬܝ ܠܣܗܕܘܬܗܘܢ.
10 * ܠܘܩܕܡ ܕܝܢ ܘܠܐ ܠܡܬܟܪܙܘ ܣܒܪܬܝ ܒܟܠܗܘܢ
11 ܥܡܡܐ. * ܡܐ ܕܝܢ ܕܡܩܪܒܝܢ ܠܟܘܢ ܕܢ
ܫܠܡܘܢܟܘܢ: ܠܐ ܬܩܕܡܘܢ ܬܬܪܢܘܢ ܡܢܐ
ܬܡܠܠܘܢ ܘܠܐ ܬܬܪܢܘܢ. ܐܠܐ ܡܕܡ ܕܡܬܝܗܒ
ܠܟܘܢ ܒܗܝ ܫܥܬܐ ܗܘ ܡܠܠܘ. ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ
12 ܐܢܬܘܢ ܡܡܠܠܝܢ. ܐܠܐ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. * ܢܫܠܡ
ܕܝܢ ܐܚܐ ܠܐܚܘܗܝ ܠܡܘܬܐ. ܘܐܒܐ ܠܒܪܗ.
ܘܢܩܘܡܘܢ ܒܢܝܐ ܥܠ ܐܒܗܝܗܘܢ. ܘܢܡܝܬܘܢ
13 ܐܢܘܢ. * ܘܬܗܘܘܢ ܣܢܝܐܝܢ ܡܢ ܟܠܢܫ ܡܛܠ
ܫܡܝ. ܡܢ ܕܝܢ ܕܢܣܝܒܪ ܥܕܡܐ ܠܚܪܬܐ ܗܘ
14 ܢܚܐ. * ܡܐ ܕܝܢ ܕܚܙܝܬܘܢ ܐܬܐ ܛܢܦܬܐ ܕܚܘܪܒܐ
ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ ܒܕܢܝܐܝܠ ܢܒܝܐ: ܕܩܝܡܐ ܐܝܟܐ ܕܠܐ
ܘܠܐ: ܡܢ ܕܩܪܐ ܢܣܬܟܠ. ܗܝܕܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܒܝܗܘܕ
15 ܐܢܘܢ ܢܥܪܩܘܢ ܠܛܘܪܐ. * ܘܡܢ ܕܒܐܓܪܐ ܗܘ: ܠܐ
ܢܚܘܬ. ܘܠܐ ܢܥܘܠ ܠܡܫܩܠ ܡܕܡ ܡܢ ܒܝܬܗ.
16 * ܘܡܢ ܕܒܚܩܠܐ ܗܘ: ܠܐ ܢܗܦܘܟ ܠܒܣܬܪܗ
17 ܠܡܫܩܠ ܠܒܘܫܗ. * ܘܝ ܕܝܢ ܠܒܛܢܬܐ

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. XIII.

7 centes, Quia ego sum: et multos seducent. Cùm audi-
eritis autem bella, et opiniones bellorum, ne timueritis:
8 oportet enim hæc fieri: sed nondum finis. Exurget
enim gens contra gentem, et regnum super regnum;
et erunt terræmotus per loca, et fames. Initium do-
9 lorum hæc. Videte autem vosmetipsos. Tradent enim
vos in conciliis, et in synagogis vapulabitis, et ante præ-
sides et reges stabitis propter me, in testimonium illis.
10 Et in omnes gentes primum oportet prædicari Evan-
11 gelium. Et cùm duxerint vos tradentes, nolite præco-
gitare quid loquamini: sed quod datum vobis fuerit in
illa hora, id loquimini. non enim vos estis loquentes, sed
Spiritus sanctus. Tradet autem frater fratrem in mor- 12
tem, et pater filium: et consurgent filii in parentes, et mor-
te afficient eos. Et eritis odio omnibus propter nomen 13
meum. Qui autem sustinuerit in finem, hic salvus erit.
Cùm autem videritis abominationem desolationis stantem 14
ubi non debet, (qui legit, intelligat,) tunc qui in Judæa
sunt, fugiant in montes: et qui super tectum, ne descen- 15
dat in domum, nec introëat ut tollat quid de domo sua:
et qui in agro erit, non revertatur retro tollere vestimen- 16
tum suum. Væ autem prægnantibus, et nutrientibus, in 17

18 ταῖς ἡμέραις. Προσεύχεσθε δὲ, ἵνα μὴ
19 γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος. Ἔσονται
γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλίψις, οἵα οὐ γέ-
γονε τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως ἧς ἔκτισεν
ὁ Θεὸς, ἕως τοῦ νῦν, καὶ οὐ μὴ γένηται.
20 Καὶ εἰ μὴ Κύριος ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας,
οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς
ἐκλεκτοὺς οὓς ἐξελέξατο, ἐκολόβωσε τὰς
21 ἡμέρας. Καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπη· Ἰδοὺ,
ὧδε ὁ Χριστός· ἤ· Ἰδοὺ, ἐκεῖ· μὴ πιστεύετε.
22 Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδο-
προφῆται, καὶ δώσουσι σημεῖα καὶ τέρατα,
πρὸς τὸ ἀποπλανᾷν, εἰ δυνατὸν, καὶ τοὺς
23 ἐκλεκτούς. Ὑμεῖς δὲ βλέπετε· ἰδοὺ, προ-
(Is. xiii. 9, 10. Joel. iii. 15.) 24 είρηκα ὑμῖν πάντα. Ἀλλ' ἐν ἐκείναις ταῖς
ἡμέραις, μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην, ὁ ἥλιος
σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ
25 φέγγος αὐτῆς· καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ
ἔσονται ἐκπίπτοντες, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν
26 τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται. Καὶ τότε
ὄψονται τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν
νεφέλαις, μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης.
27 Καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ,
καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν
τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρου γῆς ἕως ἄκρου
28 οὐρανοῦ. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν
παραβολήν· ὅταν αὐτῆς ἤδη ὁ κλάδος ἁπα-
λὸς γένηται, καὶ ἐκφύη τὰ φύλλα, γινώσ-
29 κετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. Οὕτω
καὶ ὑμεῖς, ὅταν ταῦτα ἴδητε γινόμενα, γι-
30 νώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. Ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ παρέλθη ἡ γενεὰ αὕτη,
31 μέχρις οὗ πάντα ταῦτα γένηται. Ὁ οὐ-
ρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσεται· οἱ δὲ λόγοι
32 μου οὐ μὴ παρέλθωσι. Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας
ἐκείνης ἢ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ

ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܡܝܢܩܢ ܒܗܢܘܢ ܝܘܡܬܐ܂ * ܨܠܘ ܕܝܢ 18
ܕܠܐ ܬܗܘܐ ܥܪܘܩܝܬܟܘܢ ܒܣܬܘܐ܂ * ܢܗܘܝܢ ܓܝܪ 19
ܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ ܐܘܠܨܢܐ܃ ܕܠܐ ܗܘܐ ܐܟܘܬܗ ܡܢ
ܫܘܪܝܐ ܕܒܪܝܬܐ ܕܒܪܐ ܐܠܗܐ ܘܥܕܡܐ ܠܗܫܐ܃ ܘܠܐ
ܢܗܘܐ܂ * ܘܐܠܘ ܠܐ ܡܪܝܐ ܟܪܝ ܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ܂ 20
ܠܐ ܚܝܐ ܗܘܐ ܟܠ ܒܣܪ܂ ܐܠܐ ܡܛܠ ܓܒܝܐ ܕܓܒܐ܃
ܟܪܝ ܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ܂ * ܗܝܕܝܢ ܐܢ ܐܢܫ ܢܐܡܪ 21
ܠܟܘܢ ܕܗܐ ܗܪܟܐ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܘܗܐ ܗܘ ܬܡܢ܂
ܠܐ ܬܗܝܡܢܘܢ܂ * ܢܩܘܡܘܢ ܓܝܪ ܡܫܝܚܐ ܕܓܠܐ܂ 22
ܘܢܒܝܐ ܕܕܓܠܘܬܐ܂ ܘܢܬܠܘܢ ܐܬܘܬܐ ܘܬܕܡܪܬܐ܃
ܘܢܛܥܘܢ ܐܢ ܡܫܟܚܐ ܐܦ ܠܓܒܝܐ܂ * ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ 23
ܐܙܕܗܪܘ܂ ܗܐ ܩܕܡܬ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܟܠ ܡܕܡ܂
* ܒܗܢܘܢ ܕܝܢ ܝܘܡܬܐ ܒܬܪ ܐܘܠܨܢܐ ܗܘ܃ ܫܡܫܐ 24
ܢܚܫܟ܂ ܘܣܗܪܐ ܠܐ ܢܬܠ ܢܘܗܪܗ܂ * ܘܟܘܟܒܐ 25
ܢܦܠܘܢ ܡܢ ܫܡܝܐ܂ ܘܚܝܠܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܢܬܬܙܝܥܘܢ܂
* ܘܗܝܕܝܢ ܢܚܙܘܢܝܗܝ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܟܕ ܐܬܐ 26
ܒܥܢܢܐ܃ ܥܡ ܚܝܠܐ ܪܒܐ ܘܥܡ ܫܘܒܚܐ܃ * ܘܗܝܕܝܢ 27
ܢܫܕܪ ܡܠܐܟܘܗܝ܃ ܘܢܟܢܫ ܠܓܒܝܘܗܝ ܡܢ
ܐܪܒܥܬܗܘܢ ܪܘܚܐ܂ ܡܢ ܪܝܫܗ ܕܐܪܥܐ ܘܥܕܡܐ
ܠܪܝܫܗ ܕܫܡܝܐ܂ * ܡܢ ܬܬܐ ܕܝܢ ܝܠܦܘ ܦܠܐܬܐ܂ 28
ܕܡܐ ܕܪܟܟܘ ܣܘܟܝܗ܃ ܘܐܦܪܥܘ ܛܪܦܝܗ܃ ܝܕܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܕܡܛܐ ܩܝܛܐ܂ * ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ܂ ܡܐ 29
ܕܚܙܝܬܘܢ ܗܠܝܢ ܕܗܘܝܢ܂ ܕܥܘ ܕܩܪܝܒܐ ܗܝ ܥܠ
ܬܪܥܐ܂ * ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܃ ܕܠܐ ܬܥܒܪ 30
ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ܃ ܥܕܡܐ ܕܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܢܗܘܝܢ܂
* ܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ ܢܥܒܪܘܢ܂ ܘܡܠܝ ܠܐ ܢܥܒܪܢ܂ 31
* ܥܠ ܕܝܢ ܝܘܡܐ ܗܘ ܘܥܠ ܫܥܬܐ ܗܝ܃ ܐܢܫ 32

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. XIII.

18,19 illis diebus. Orate verò ut hieme non fiant. Erunt
enim dies illi tribulationes tales, quales non fuerunt ab
initio creaturæ, quam condidit Deus usque nunc, neque
20 fient. Et nisi breviasset Dominus dies, non fuisset salva
omnis caro: sed propter electos, quos elegit, breviavit
21 dies. Et tunc si quis vobis dixerit: Ecce hîc est Chris-
22 tus, ecce illic, ne credideritis. Exurgent enim pseudo-
christi, et pseudoprophetæ, et dabunt signa et portenta,
23 ad seducendos, si fieri potest, etiam electos. Vos ergo
24 videte: ecce prædixi vobis omnia. Sed in illis diebus
post tribulationem illam sol contenebrabitur, et luna
25 non dabit splendorem suum: et stellæ cœli erunt de-
cidentes, et virtutes, quæ in cœlis sunt, movebuntur.
Et tunc videbunt Filium hominis venientem in nubi- 26
bus, cum virtute multa, et gloria. Et tunc mittet an- 27
gelos suos, et congregabit electos suos a quatuor ven-
tis, a summo terræ, usque ad summum cœli. A ficu 28
autem discite parabolam. Cùm jam ramus ejus tener
fuerit, et nata fuerint folia, cognoscitis quia in proximo
sit æstas: sic et vos cùm videritis hæc fieri, scitote 29
quòd in proximo sit in ostiis. Amen dico vobis, quoniam 30
non transibit generatio hæc, donec omnia ista fiant.
Cœlum et terra transibunt, verba autem mea non trans- 31
ibunt. De die autem illo, vel hora, nemo scit, neque 32

ἄγγελοι οἱ ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ Υἱός. εἰ μὴ ὁ
33 Πατήρ. Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύ-
χεσθε· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρός ἐστιν.
34 Ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος ἀφεὶς τὴν οἰκίαν
αὐτοῦ, καὶ δοὺς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν
ἐξουσίαν, καὶ ἑκάστῳ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ
τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ. Γρη-
35 γορεῖτε οὖν· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ κύριος
τῆς οἰκίας ἔρχεται, ὀψὲ, ἢ μεσονυκτίου, ἢ
36 ἀλεκτοροφωνίας, ἢ πρωΐ· μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης,
37 εὕρῃ ὑμᾶς καθεύδοντας. [1]Ἃ δὲ ὑμῖν λέγω,
πᾶσι λέγω· Γρηγορεῖτε.

ΚΕΦ. ιδ΄.

Ἦν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ
δύο ἡμέρας· καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
γραμματεῖς, πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες
2 ἀποκτείνωσιν. Ἔλεγον δέ· Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ,
μήποτε θόρυβος ἔσται τοῦ λαοῦ.
3 Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ
Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ,
ἦλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου, νάρ-
δου πιστικῆς πολυτελοῦς· καὶ συντρίψασα
τὸ ἀλάβαστρον, κατέχεεν αὐτοῦ κατὰ τῆς
4 κεφαλῆς. Ἦσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες
πρὸς ἑαυτοὺς, καὶ λέγοντες· Εἰς τί ἡ ἀπώ-
5 λεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν; Ἠδύνατο
γὰρ τοῦτο [1]τὸ μύρον πραθῆναι ἐπάνω τριακο-
σίων δηναρίων, καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς.
6 Καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν·
Ἄφετε αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους παρέχετε;
7 καλὸν ἔργον εἰργάσατο [1]ἐν ἐμοί. Πάντοτε

ܐܦܠܐ ܡܠܐܟܐ ܕܒܫܡܝܐ. ܐܦܠܐ ܒܪܐ. ܐܠܐ ܐܢ ܐܒܐ.
ܚܙܘ ܐܬܬܥܝܪܘ ܘܨܠܘ. ܠܐ ܓܝܪ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܡܬܝ ܗܘ ܙܒܢܐ. 33
ܐܝܟ ܓܒܪܐ ܕܥܢܕ ܠܗ ܘܫܒܩ ܒܝܬܗ. ܘܝܗܒ ܠܥܒܕܘܗܝ ܫܘܠܛܢܐ. ܘܠܐܢܫ ܐܢܫ ܥܒܕܗ. ܘܠܬܪܥܐ ܦܩܕ ܕܢܗܘܐ ܥܝܪ. 34
ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܥܝܪܝܢ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܡܬܝ ܐܬܐ ܡܪܗ ܕܒܝܬܐ. ܒܪܡܫܐ ܐܘ ܒܦܠܓܗ ܕܠܠܝܐ. ܐܘ ܒܩܠܐ ܕܬܪܢܓܠܐ. ܐܘ ܒܨܦܪܐ. 35
ܕܠܡܐ ܢܐܬܐ ܡܢ ܫܠܝ. 36
ܘܢܫܟܚܟܘܢ ܟܕ ܕܡܟܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܡܕܡ ܕܠܟܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܠܟܘܢ ܗܘ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܗܘܝܬܘܢ ܥܝܪܝܢ. 37

ܩܦܠܐܘܢ ܝܕ

ܒܬܪ ܕܝܢ ܬܪܝܢ ܝܘܡܝܢ ܗܘܐ ܗܘܐ ܦܨܚܐ ܕܦܛܝܪܐ. ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ. ܐܝܟܢܐ ܒܢܟܠܐ ܢܐܚܕܘܢܝܗܝ ܘܢܩܛܠܘܢܝܗܝ.
ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܐ ܒܥܐܕܐ. ܕܠܡܐ ܢܗܘܐ ܫܓܘܫܝܐ ܒܥܡܐ. 2
ܘܟܕ ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܒܒܝܬ ܥܢܝܐ ܒܒܝܬܗ ܕܫܡܥܘܢ ܓܪܒܐ. ܟܕ ܣܡܝܟ. ܐܬܬ ܐܢܬܬܐ ܐܝܬ ܠܗ ܫܛܝܦܘܣܐ ܕܒܣܡܐ ܕܢܪܕܝܢ ܪܫܝܐ ܣܓܝ ܕܡܝܗ. ܘܦܬܚܬܗ ܘܐܫܦܟܬܗ ܥܠ ܪܫܗ ܕܝܫܘܥ. 3
ܐܝܬ ܗܘܘ ܕܝܢ ܐܢܫܐ ܡܢ ܬܠܡܝܕܐ ܕܐܬܟܪܝܬ ܠܗܘܢ ܒܢܦܫܗܘܢ. ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܡܢܐ ܗܘܐ ܐܒܕܢܐ ܕܗܢܐ ܒܣܡܐ. 4
ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܢܙܕܒܢ ܒܝܬܝܪ ܡܢ ܬܠܬܡܐܐ ܕܝܢܪܝܢ ܘܢܬܝܗܒ ܠܡܣܟܢܐ. 5
ܘܡܬܚܡܬܝܢ ܗܘܘ ܒܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ. ܫܒܘܩܝܗ. ܡܢܐ ܡܗܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ. ܥܒܕܐ ܫܦܝܪܐ ܥܒܕܬ ܠܘܬܝ. 6
ܒܟܠܙܒܢ ܓܝܪ ܡܣܟܢܐ 7

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. XIII. XIV.

33 angeli in cœlo, neque Filius, nisi Pater. Videte, vigilate,
34 et orate: nescitis enim quando tempus sit. Sicut homo,
qui peregrè profectus reliquit domum suam, et dedit
servis suis potestatem cujusque operis, et janitori præcepit
35 ut vigilet. Vigilate ergo, (nescitis enim quando dominus
domûs veniat; serò, an media nocte, an galli cantu, an
36 manè:) ne, cùm venerit repentè, inveniat vos dormien-
37 tes. Quod autem vobis dico, omnibus dico: Vigilate.

CAP. XIV.

Erat autem Pascha et Azyma post biduum: et quære-
bant summi sacerdotes et Scribæ quomodo eum dolo tene-
rent, et occiderent. Dicebant autem: Non in die festo, 2
ne fortè tumultus fieret in populo.
Et cùm esset Bethaniæ in domo Simonis leprosi, et 3
recumberet: venit mulier habens alabastrum unguenti
nardi spicati pretiosi; et fracto alabastro, effudit super
caput ejus. Erant autem quidam indignè ferentes intra 4
semetipsos, et dicentes: Ut quid perditio ista unguenti
facta est? Poterat enim unguentum istud vænundari 5
plus quàm trecentis denariis, et dari pauperibus. Et
fremebant in eam. Jesus autem dixit: Sinite eam, quid 6
illi molesti estis? Bonum opus operata est in me. semper 7

γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ᾽ ἑαυτῶν, καὶ,
ὅταν θέλητε, δύνασθε αὐτοὺς εὖ ποιῆσαι·
8 ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. Ὃ ἔσχεν αὕτη,
ἐποίησε· προέλαβε μυρίσαι μου τὸ σῶμα εἰς
9 τὸν ἐνταφιασμόν. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου
ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς ὅλον
τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη, λαληθή-
σεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.
10 Καὶ ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἷς τῶν
δώδεκα, ἀπῆλθε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ἵνα
11 παραδῷ αὐτὸν αὐτοῖς. Οἱ δὲ ἀκούσαντες
ἐχάρησαν· καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον
δοῦναι. Καὶ ἐζήτει πῶς εὐκαίρως αὐτὸν
παραδῷ.
12 Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων, ὅτε
τὸ πάσχα ἔθυον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ· Ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἑτοιμάσωμεν,
13 ἵνα φάγῃς τὸ πάσχα; Καὶ ἀποστέλλει
δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς·
Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν· καὶ ἀπαντήσει ὑμῖν
ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκο-
14 λουθήσατε αὐτῷ· καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ,
εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ· Ὅτι ὁ διδάσκαλος
λέγει· Ποῦ ἐστι τὸ κατάλυμα, ὅπου τὸ
15 πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; Καὶ
αὐτὸς ὑμῖν δείξει ἀνάγαιον μέγα ἐστρω-
16 μένον, ἕτοιμον· ἐκεῖ ἑτοιμάσατε ἡμῖν. Καὶ
ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἦλθον εἰς τὴν
πόλιν, καὶ εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς· καὶ
17 ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. Καὶ ὀψίας γενο-
μένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. Καὶ
18 ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων, εἶπεν ὁ

ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܥܡܟܘܢ. ܘܐܡܬܝ ܕܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܬܥܒܕܘܢ ܠܗܘܢ ܕܫܦܝܪ. ܐܢܐ
8 ܕܝܢ ܠܐ ܒܟܠܙܒܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ. * ܗܕܐ ܕܐܝܬ
ܗܘܐ ܠܗ ܠܗܕܐ ܥܒܕܬ. ܘܩܕܡܬ ܐܝܟ ܕܠܩܒܘܪܬܐ
9 ܒܣܡܬ ܦܓܪܝ. * ܘܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ:
ܕܟܠ ܐܝܟܐ ܕܬܬܟܪܙ ܣܒܪܬܝ ܗܕܐ ܒܟܠܗ ܥܠܡܐ.
ܐܦ ܡܕܡ ܕܥܒܕܬ ܗܕܐ ܢܬܡܠܠ ܠܕܘܟܪܢܗ.
10 * ܝܗܘܕܐ ܕܝܢ ܣܟܪܝܘܛܐ ܚܕ ܡܢ ܬܪܥܣܪ. ܐܙܠ
ܠܘܬ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܐܝܟ ܕܢܫܠܡܝܘܗܝ ܠܗܘܢ
11 ܠܝܫܘܥ. * ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥܘ ܚܕܝܘ. ܘܐܫܬܘܕܝܘ
ܟܣܦܐ ܕܢܬܠܘܢ ܠܗ. ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܠܗ ܦܠܚܐ
ܕܢܫܠܡܝܘܗܝ.
12 * ܘܒܝܘܡܐ ܩܕܡܝܐ ܕܦܛܝܪܐ: ܕܒܗ ܕܒܚܝܢ
ܗܘܘ ܦܨܚܐ: ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ.
ܐܝܟܐ ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܢܐܙܠ ܢܛܝܒ ܠܟ ܕܬܐܟܘܠ
13 ܦܨܚܐ. * ܘܫܕܪ ܬܪܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܠܡܕܝܢܬܐ: ܘܗܐ ܦܓܥ
ܒܟܘܢ ܓܒܪܐ ܕܫܩܝܠ ܡܐܢܐ ܕܡܝܐ. ܙܠܘ
14 ܒܬܪܗ: * ܘܐܝܟܐ ܕܥܐܠ ܐܡܪܘ ܠܡܪܐ ܒܝܬܐ.
ܕܪܒܢ ܐܡܪ: ܐܝܟܘ ܒܝܬ ܡܫܪܝܐ ܐܝܟܐ
15 ܕܐܟܘܠ ܥܡ ܬܠܡܝܕܝ ܦܨܚܐ. * ܘܗܘ ܡܚܘܐ
ܠܟܘܢ ܥܠܝܬܐ ܪܒܬܐ ܕܫܘܝܐ ܘܡܛܝܒܐ: ܬܡܢ
16 ܛܝܒܘ ܠܢ. * ܘܢܦܩܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܬܘ
ܠܡܕܝܢܬܐ. ܘܐܫܟܚܘ ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ.
17 ܘܛܝܒܘ ܦܨܚܐ. * ܘܟܕ ܗܘܐ ܪܡܫܐ: ܐܬܐ ܥܡ
18 ܬܪܥܣܪܬܗ. * ܘܟܕ ܣܡܝܟܝܢ ܘܠܥܣܝܢ: ܐܡܪ

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. XIV.

enim pauperes habetis vobiscum: et cùm volueritis, potestis illis benefacere: me autem non semper habetis.
8 Quod habuit hæc, fecit: prævenit ungere corpus meum
9 in sepulturam. Amen dico vobis: Ubicumque prædicatum fuerit Evangelium istud in universo mundo, et quod fecit hæc, narrabitur in memoriam ejus.
10 Et Judas Iscariotes, unus de duodecim, abiit ad summos
11 sacerdotes, ut proderet eum illis. Qui audientes gavisi sunt: et promiserunt ei pecuniam se daturos. Et quærebat quomodo illum opportunè traderet.
12 Et primo die Azymorum, quando Pascha immolabant,
dicunt ei discipuli: Quò vis eamus, et paremus tibi ut
manduces Pascha? Et mittit duos ex discipulis suis, et 13
dicit eis: Ite in civitatem: et occurret vobis homo lagenam aquæ bajulans, sequimini eum: et quocumque in- 14
troïerit, dicite domino domûs, Quia magister dicit: Ubi est refectio mea, ubi Pascha cum discipulis meis manducem? Et ipse vobis demonstrabit cœnaculum grande, 15
stratum: et illic parate nobis. Et abierunt discipuli ejus, 16
et venerunt in civitatem: et invenerunt sicut dixerat illis,
et paraverunt Pascha. Vespere autem facto, venit cum 17
duodecim. Et discumbentibus eis, et manducantibus, ait 18

Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν
19 παραδώσει με, ὁ ἐσθίων μετ᾽ ἐμοῦ. Οἱ δὲ
ἤρξαντο λυπεῖσθαι, καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς καθ᾽
εἷς· Μήτι ἐγώ; Καὶ ἄλλος· Μήτι ἐγώ;
20 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Εἷς ἐκ τῶν
δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος μετ᾽ ἐμοῦ εἰς τὸ
21 τρυβλίον. Ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει,
καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ
ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι᾽ οὗ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ ἐγεν-
22 νήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. Καὶ ἐσθιόντων
αὐτῶν, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον, εὐλογήσας
ἔκλασε, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ εἶπε· Λάβετε,
23 [φάγετε]· τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου. Καὶ
λαβὼν τὸ ποτήριον, εὐχαριστήσας ἔδωκεν
24 αὐτοῖς· καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. Καὶ
εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου, τὸ
τῆς [καινῆς] διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκ-
25 χυνόμενον. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐκέτι
οὐ μὴ πίω ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου,
ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ πίνω και-
νὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.
26 Καὶ ὑμνήσαντες, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν
27 ἐλαιῶν. Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι
πάντες σκανδαλισθήσεσθε [ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ
νυκτὶ ταύτῃ]· ὅτι γέγραπται· "Πατάξω
τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσεται τὰ
28 πρόβατα." Ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με,
29 προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Ὁ δὲ
Πέτρος ἔφη αὐτῷ· Καὶ εἰ πάντες σκανδα-
30 λισθήσονται, ἀλλ᾽ οὐκ ἐγώ. Καὶ λέγει
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι σὺ
σήμερον ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, πρὶν ἢ δὶς ἀλέκ-
31 τορα φωνῆσαι, τρίς ἀπαρνήσῃ με. Ὁ δὲ
ἐκ περισσοῦ ἔλεγε μᾶλλον· Ἐάν με δέῃ

ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܚܕ ܡܢܟܘܢ
ܢܫܠܡܢܝ. ܗܘ ܕܠܥܣ ܥܡܝ. *ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܫܪܝܘ 19
ܠܡܬܟܪܝܘ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܚܕ ܚܕ. ܠܡܐ ܐܢܐ:
ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܚܕ ܡܢ ܬܪܥܣܪ ܗܘ ܕܨܒܥ 20
ܥܡܝ ܒܠܓܢܬܐ. *ܘܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܐܙܠ ܐܝܟܢܐ 21
ܕܟܬܝܒ ܥܠܘܗܝ. ܘܝ ܕܝܢ ܠܓܒܪܐ ܗܘ
ܕܒܐܝܕܗ ܡܫܬܠܡ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܦܩܚ ܗܘܐ
ܠܗ ܠܓܒܪܐ ܗܘ ܐܠܘ ܠܐ ܐܬܝܠܕ. *ܘܟܕ ܗܢܘܢ 22
ܠܥܣܝܢ: ܢܣܒ ܝܫܘܥ ܠܚܡܐ: ܘܒܪܟ ܘܩܨܐ
ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܣܒܘ. ܗܢܘ
ܦܓܪܝ. *ܘܢܣܒ ܟܣܐ ܘܐܘܕܝ. ܘܒܪܟ 23
ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ. ܘܐܫܬܝܘ ܡܢܗ ܟܠܗܘܢ. *ܘܐܡܪ 24
ܠܗܘܢ ܗܢܘ ܕܡܝ ܕܕܝܬܩܐ ܚܕܬܐ: ܕܚܠܦ
ܣܓܝܐܐ ܡܬܐܫܕ. *ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܬܘܒ 25
ܠܐ ܐܫܬܐ ܡܢ ܝܠܕܐ ܕܓܦܬܐ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ
ܗܘ ܕܒܗ ܐܫܬܝܘܗܝ ܚܕܬܐ ܒܡܠܟܘܬܗ
ܕܐܠܗܐ.

*ܘܫܒܚܘ ܘܢܦܩܘ ܠܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ. *ܘܐܡܪ 26, 27
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܟܠܟܘܢ ܬܬܟܫܠܘܢ ܒܝ
ܒܗܢܐ ܠܠܝܐ. ܕܟܬܝܒ ܕܐܡܚܐ ܠܪܥܝܐ
ܘܢܬܒܕܪܘܢ ܐܡܪܘܗܝ. *ܐܠܐ ܡܐ ܕܩܡܬ ܩܕܡ ܐܢܐ 28
ܠܟܘܢ ܠܓܠܝܠܐ. *ܐܡܪ ܠܗ ܟܐܦܐ. ܐܦܢ ܟܠܗܘܢ 29
ܢܬܟܫܠܘܢ ܐܠܐ ܠܐ ܐܢܐ. *ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ 30
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ: ܕܐܢܬ ܝܘܡܢܐ ܒܗܢܐ ܠܠܝܐ: ܩܕܡ
ܕܬܪܢܓܠܐ ܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝܢ ܢܩܪܐ: ܬܠܬ ܙܒܢܝܢ ܬܟܦܘܪ ܒܝ.
*ܗܘ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܐܡܪ ܗܘܐ. ܕܐܢ ܢܗܘܐ ܠܝ 31

Jesus: Amen dico vobis, quia unus ex vobis tradet
19 me, qui manducat mecum. At illi cœperunt contristari,
20 et dicere ei singulatim: Numquid ego? Qui ait illis:
Unus ex duodecim, qui intingit mecum manum in ca-
21 tino. Et Filius quidem hominis vadit sicut scriptum est
de eo: væ autem homini illi, per quem Filius hominis
tradetur! bonum erat ei, si non esset natus homo ille.
22 Et manducantibus illis, accepit Jesus panem: et bene-
dicens fregit, et dedit eis, et ait: Sumite, hoc est cor-
23 pus meum. Et accepto calice, gratias agens dedit eis:
24 et biberunt ex illo omnes. Et ait illis: Hic est san-
guis meus novi testamenti, qui pro multis effundetur.
Amen dico vobis, quia jam non bibam de hoc genimine 25
vitis, usque in diem illum, cùm illud bibam novum in
regno Dei.
Et hymno dicto, exierunt in Montem Olivarum. Et 26, 27
ait eis Jesus: Omnes scandalizabimini in me in nocte
ista: quia scriptum est: Percutiam pastorem, et disper-
gentur oves. Sed postquam resurrexero, præcedam 28
vos in Galilæam. Petrus autem ait illi: Et si omnes 29
scandalizati fuerint in te: sed non ego. Et ait illi Je- 30
sus: Amen dico tibi, quia tu hodie in nocte hac, prius-
quam gallus vocem bis dederit, ter me es negaturus.
At ille amplius loquebatur: Et si oportuerit me simul 31

συναποθανεῖν σοι, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι.
Ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον.
32 Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον, οὗ τὸ ὄνομα
Γεθσημανῆ· καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·
33 Καθίσατε ὧδε, ἕως προσεύξωμαι. Καὶ
παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ [1][τὸν] Ἰά-
κωβον καὶ Ἰωάννην μεθ' ἑαυτοῦ· καὶ ἤρξατο
34 ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. Καὶ λέγει
αὐτοῖς· Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως
θανάτου· μείνατε ὧδε, καὶ γρηγορεῖτε.
35 Καὶ προελθὼν μικρὸν, ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς·
καὶ προσηύχετο, ἵνα, εἰ δυνατόν ἐστι, παρ-
36 έλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα. Καὶ ἔλεγεν· Ἀββᾶ
ὁ Πατὴρ, πάντα δυνατά σοι· παρένεγκε τὸ
ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ τοῦτο. Ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ
37 θέλω, ἀλλὰ τί σύ. Καὶ ἔρχεται, καὶ εὑ-
ρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας· καὶ λέγει τῷ
Πέτρῳ· Σίμων, καθεύδεις; οὐκ ἴσχυσας
38 μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; Γρηγορεῖτε καὶ
προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασ-
μόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ
39 ἀσθενής. Καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο,
40 τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. Καὶ ὑποστρέψας,
εὗρεν αὐτοὺς [1][πάλιν] καθεύδοντας· ἦσαν
γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν [1]καταβαρυνόμενοι,
41 καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί αὐτῷ ἀποκριθῶσι. Καὶ
ἔρχεται τὸ τρίτον, καὶ λέγει αὐτοῖς· Καθεύ-
δετε [1][τὸ] λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε; ἀπέχει·
ἦλθεν ἡ ὥρα· ἰδοὺ, παραδίδοται ὁ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν.
42 Ἐγείρεσθε· ἄγωμεν· ἰδοὺ, ὁ παραδιδούς με
ἤγγικε.
43 Καὶ εὐθέως, ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, παρα-
γίνεται Ἰούδας, εἷς [1][ὢν] τῶν δώδεκα, καὶ
μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ
ξύλων, παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμ-
44 ματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων. Δεδώκει

ܠܡܡܬ ܥܡܟ: ܠܐ ܐܟܦܘܪ ܒܟ ܡܪܝ. ܘܐܟܘܬܗ
ܐܦ ܟܠܗܘܢ ܐܡܪܘ.
* ܘܐܬܘ ܠܕܘܟܬܐ ܐܝܟܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܓܕܣܡܢܝ. 32
ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܬܒܘ ܗܪܟܐ ܥܕ
ܡܨܠܐ ܐܢܐ. * ܘܕܒܪ ܥܡܗ ܠܟܐܦܐ ܘܠܝܥܩܘܒ 33
ܘܠܝܘܚܢܢ. ܘܫܪܝ ܠܡܬܡܗܘ ܘܠܡܬܥܩܬܘ.
* ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܪܝܐ ܗܝ ܠܗ ܠܢܦܫܝ ܥܕܡܐ 34
ܠܡܘܬܐ. ܩܘܘ ܗܪܟܐ ܘܐܬܬܥܝܪܘ. * ܘܩܪܒ ܩܠܝܠ 35
ܘܢܦܠ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܘܡܨܠܐ ܗܘܐ ܕܐܢ ܡܫܟܚܐ
ܬܥܒܪ ܡܢܗ ܫܥܬܐ. * ܘܐܡܪ ܐܒܐ ܐܒܘܢ. ܟܠ 36
ܡܕܡ ܡܫܟܚ ܐܢܬ. ܐܥܒܪ ܡܢܝ ܟܣܐ ܗܢܐ. ܐܠܐ
ܠܐ ܐܝܟ ܕܨܒܐ ܐܢܐ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܐܢܬ. * ܘܐܬܐ ܐܫܟܚ ܐܢܘܢ 37
ܟܕ ܕܡܟܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܟܐܦܐ. ܫܡܥܘܢ ܕܡܟܬ
ܠܟ. ܠܐ ܐܫܟܚܬ ܚܕܐ ܫܥܐ ܠܡܬܬܥܝܪܘ. * ܐܬܬܥܝܪܘ 38
ܘܨܠܘ ܕܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܢܣܝܘܢܐ. ܪܘܚܐ ܨܒܝܐ
ܘܡܛܝܒܐ. ܦܓܪܐ ܕܝܢ ܟܪܝܗ. * ܘܐܙܠ ܬܘܒ 39
ܨܠܝ ܘܗܝ ܡܠܬܐ ܐܡܪ. * ܘܗܦܟ ܬܘܒ ܐܬܐ 40
ܐܫܟܚ ܐܢܘܢ ܕܕܡܟܝܢ. ܡܛܠ ܕܥܝܢܝܗܘܢ
ܡܝܩܪܢ ܗܘܝ. ܘܠܐ ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܐ ܢܐܡܪܘܢ ܠܗ.
* ܘܐܬܐ ܕܬܠܬ ܙܒܢܝܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܡܟܘ ܡܟܝܠ 41
ܘܐܬܬܢܝܚܘ. ܡܛܬ ܫܥܬܐ ܘܐܬܬ. ܘܗܐ
ܡܫܬܠܡ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܒܐܝܕܝܗܘܢ ܕܚܛܝܐ.
* ܩܘܡܘ ܢܐܙܠ. ܗܐ ܡܛܐ ܗܘ ܕܡܫܠܡ ܠܝ. 42
* ܘܥܕ ܗܘ ܡܡܠܠ ܐܬܐ ܝܗܘܕܐ ܣܟܪܝܘܛܐ ܚܕ ܡܢ 43
ܬܪܥܣܪ: ܘܥܡܗ ܥܡܐ ܣܓܝܐܐ ܥܡ ܣܦܣܪܐ ܘܚܘܛܪܐ.
ܡܢ ܠܘܬ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ ܘܩܫܝܫܐ. * ܘܝܗܒ 44

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. XIV.

commori tibi, non te negabo. Similiter autem et omnes
dicebant.
32 Et veniunt in prædium, cui nomen Gethsemani. Et
33 ait discipulis suis: Sedete hîc donec orem. Et assumit
Petrum, et Jacobum, et Joannem secum: et cœpit pa-
34 vere, et tædere. Et ait illis: Tristis est anima mea
35 usque ad mortem: sustinete hîc, et vigilate. Et cùm
processisset paululum, procidit super terram: et orabat,
36 ut si fieri posset, transiret ab eo hora: et dixit: Abba
Pater, omnia tibi possibilia sunt, transfer calicem hunc
37 a me; sed non quod ego volo, sed quod tu. Et venit,
et invenit eos dormientes. Et ait Petro: Simon, dormis?
non potuisti una hora vigilare? Vigilate, et orate ut 38
non intretis in tentationem. Spiritus quidem promptus
est, caro verò infirma. Et iterum abiens oravit eumdem 39
sermonem, dicens. Et reversus, denuò invenit eos dor- 40
mientes, (erant enim oculi eorum gravati) et ignorabant
quid responderent ei. Et venit tertiò, et ait illis: 41
Dormite jam, et requiescite. Sufficit: venit hora: ecce
Filius hominis tradetur in manus peccatorum. Surgite, 42
eamus. ecce qui me tradet, propè est.
Et, adhuc eo loquente, venit Judas Iscariotes unus de 43
duodecim, et cum eo turba multa, cum gladiis, et lignis,
a summis sacerdotibus, et Scribis, et senioribus. Dederat 44

δὲ ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς,
λέγων· Ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστι· κρα-
τήσατε αὐτὸν, καὶ ἀπαγάγετε ἀσφαλῶς.
45 Καὶ ἐλθὼν, εὐθέως προσελθὼν αὐτῷ, λέγει·
Ῥαββὶ, ῥαββί· καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.
46 Οἱ δὲ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν,
47 καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. Εἷς δέ τις τῶν παρε-
στηκότων, σπασάμενος τὴν μάχαιραν, ἔπαισε
τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ
48 τὸ ὠτίον. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτοῖς· Ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθετε μετὰ
49 μαχαιρῶν καὶ ξύλων, συλλαβεῖν με· καθ'
ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων,
καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με· ἀλλ', ἵνα πλη-
50 ρωθῶσιν αἱ γραφαί. Καὶ ἀφέντες αὐτὸν
51 πάντες ἔφυγον. Καὶ εἷς τις νεανίσκος ἠκο-
λούθει αὐτῷ, περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ
γυμνοῦ· καὶ κρατοῦσιν αὐτὸν '[οἱ νεανίσκοι].
52 Ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα, γυμνὸς ἔφυγεν
ἀπ' αὐτῶν.
53 Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχ-
ιερέα· καὶ συνέρχονται αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχ-
ιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς.
54 Καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν
αὐτῷ, ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως·
καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν,
55 καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. Οἱ δὲ
ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ
τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν, εἰς τὸ θανατῶσαι
56 αὐτόν· καὶ οὐχ εὕρισκον. Πολλοὶ γὰρ
ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, καὶ ἴσαι αἱ
57 μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. Καί τινες ἀναστάν-
τες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, λέγοντες·
58 Ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος· Ὅτι
ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειρο-
ποίητον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειρο-

ܠܗܘܢ ܐܬܐ ܥܡܠܟܢܐ ܘܐܡܪ. ܗܘ ܕܢܫܩ ܐܢܐ
ܗܘܝܘ. ܐܚܘܕܘܗܝ ܒܙܗܝܪܘܬܐ ܘܐܘܒܠܘܗܝ. * ܘܡܢ 45
ܚܕܐ ܗܘ ܩܪܒ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܪܒܝ ܪܒܝ
ܘܢܫܩܗ. * ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܪܡܝܘ ܥܠܘܗܝ ܐܝܕܝܐ 46
ܘܐܚܕܘܗܝ. * ܚܕ ܕܝܢ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ ܫܡܛܗ 47
ܣܝܦܐ ܘܡܚܝܗܝ ܠܥܒܕܗ ܕܪܒ ܟܗܢܐ ܘܫܩܠܗ
ܐܕܢܗ. * ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܟ 48
ܕܥܠ ܓܝܣܐ ܢܦܩܬܘܢ ܒܣܝܦܐ ܘܒܚܘܛܪܐ
ܕܬܐܚܕܘܢܢܝ. * ܟܠܝܘܡ ܠܘܬܟܘܢ ܗܘܝܬ ܟܕ 49
ܡܠܦ ܐܢܐ ܒܗܝܟܠܐ ܘܠܐ ܐܚܕܬܘܢܢܝ. ܐܠܐ
ܕܢܫܠܡܘܢ ܟܬܒܐ ܗܘܬ ܗܕܐ. * ܗܝܕܝܢ ܫܒܩܘܗܝ 50
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܥܪܩܘ. * ܘܥܠܝܡܐ ܚܕ ܐܬܐ ܗܘܐ 51
ܒܬܪܗ: ܘܡܬܟܣܐ ܗܘܐ ܣܕܝܢܐ ܥܪܛܠܝ. ܘܐܚܕܘܗܝ.
* ܗܘ ܕܝܢ ܫܒܩ ܣܕܝܢܐ ܘܥܪܩ ܥܪܛܠܝ. 52
* ܘܐܘܒܠܘܗܝ ܠܝܫܘܥ ܠܘܬ ܩܝܦܐ ܪܒ ܟܗܢܐ. 53
ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܗ ܟܠܗܘܢ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܩܫܝܫܐ
ܘܣܦܪܐ. * ܫܡܥܘܢ ܕܝܢ ܡܢ ܪܘܚܩܐ ܐܬܐ ܗܘܐ 54
ܒܬܪܗ. ܥܕܡܐ ܠܓܘ ܕܪܬܗ ܕܪܒ ܟܗܢܐ. ܘܝܬܒ
ܗܘܐ ܥܡ ܡܫܡܫܢܐ ܘܫܚܢ ܠܘܩܒܠ ܢܘܪܐ.
* ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܕܝܢ ܘܟܠܗ ܟܢܫܗܘܢ: ܒܥܝܢ 55
ܗܘܘ ܥܠ ܝܫܘܥ ܣܗܕܘܬܐ ܕܢܡܝܬܘܢܝܗܝ. ܘܠܐ
ܐܫܟܚܘ: * ܟܕ ܣܓܝܐܐ ܡܣܗܕܝܢ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ: 56
ܠܐ ܫܘܝܢ ܗܘܝ ܣܗܕܘܬܗܘܢ. * ܐܢܫܝܢ ܕܝܢ ܩܡܘ 57
ܥܠܘܗܝ ܣܗܕܐ ܕܫܘܩܪܐ ܘܐܡܪܘ. * ܕܚܢܢ 58
ܫܡܥܢܝܗܝ ܕܐܡܪ. ܕܐܢܐ ܫܪܐ ܐܢܐ ܗܝܟܠܐ ܗܢܐ
ܕܥܒܝܕ ܒܐܝܕܝܐ: ܘܠܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܒܢܐ ܐܢܐ

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. XIV.

autem traditor ejus signum eis, dicens: Quemcumque
45 osculatus fuero, ipse est, tenete eum, et ducite cautè. Et
cùm venisset, statim accedens ad eum, ait: Ave Rabbi:
46 et osculatus est eum. At illi manus injecerunt in eum,
47 et tenuerunt eum. Unus autem quidam de circum-
stantibus, educens gladium, percussit servum summi sa-
48 cerdotis: et amputavit illi auriculam. Et respondens Je-
sus, ait illis: Tamquam ad latronem existis cum gladiis
49 et lignis, comprehendere me? quotidie eram apud vos in
templo docens, et non me tenuistis. Sed ut impleantur
50 Scripturæ. Tunc discipuli ejus relinquentes eum, omnes
51 fugerunt. Adolescens autem quidam sequebatur eum
52 amictus sindone super nudo: et tenuerunt eum. At
ille rejecta sindone, nudus profugit ab eis.
Et adduxerunt Jesum ad summum sacerdotem: et con- 53
venerunt omnes sacerdotes, et Scribæ, et seniores. Pe- 54
trus autem a longè sequutus est eum usque intrò in atrium
summi sacerdotis: et sedebat cum ministris ad ignem,
et calefaciebat se. Summi verò sacerdotes et omne con- 55
cilium quærebant adversus Jesum testimonium, ut eum
morti traderent, nec inveniebant. Multi enim testi- 56
monium falsum dicebant adversus eum: et convenientia
testimonia non erant. Et quidam surgentes, falsum 57
testimonium ferebant adversus eum, dicentes: Quo- 58
niam nos audivimus eum dicentem: Ego dissolvam tem-
plum hoc manu factum, et per triduum aliud non manu

59 ποίητον οἰκοδομήσω. Καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση
60 ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. Καὶ ἀναστὰς ὁ
ἀρχιερεὺς εἰς [1][τὸ] μέσον, ἐπηρώτησε τὸν
Ἰησοῦν, λέγων· Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; τί
61 οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; Ὁ δὲ ἐσιώπα,
καὶ οὐδὲν ἀπεκρίνατο. Πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς
ἐπηρώτα αὐτὸν, καὶ λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ
62 Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Εὐλογητοῦ; Ὁ δὲ
Ἰησοῦς εἶπεν· Ἐγώ εἰμι· καὶ ὄψεσθε τὸν
Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς
δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν
63 τοῦ οὐρανοῦ. Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς, διαῤῥήξας
τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ, λέγει· Τί ἔτι χρείαν
64 ἔχομεν μαρτύρων; ἠκούσατε τῆς βλασ-
φημίας· τί ὑμῖν φαίνεται; Οἱ δὲ πάντες
κατέκριναν αὐτὸν εἶναι ἔνοχον θανάτου.
65 Καὶ ἤρξαντό τινες ἐμπτύειν αὐτῷ, καὶ
περικαλύπτειν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ κο-
λαφίζειν αὐτὸν, καὶ λέγειν αὐτῷ· Προφή-
τευσον. Καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν
ἔβαλλον.
66 Καὶ ὄντος τοῦ Πέτρου ἐν τῇ αὐλῇ κάτω,
ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως·
67 καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαινόμενον, ἐμ-
βλέψασα αὐτῷ, λέγει· Καὶ σὺ μετὰ τοῦ
68 Ναζαρηνοῦ Ἰησοῦ ἦσθα. Ὁ δὲ ἠρνήσατο,
λέγων· Οὐκ οἶδα, οὐδὲ ἐπίσταμαι τί σὺ
λέγεις. Καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον·
69 καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησε. Καὶ ἡ παιδίσκη,
ἰδοῦσα αὐτὸν πάλιν, ἤρξατο λέγειν τοῖς
παρεστηκόσιν· Ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστιν.
70 Ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. Καὶ μετὰ μικρὸν
πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ·
Ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ Γαλιλαῖος
71 εἶ, [1][καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει]. Ὁ δὲ
ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύειν· Ὅτι οὐκ

59 ܐܚܪܢܐ ܕܠܐ ܒܐܝܕܝܐ ܐܒܢܝܘܗܝ. *ܘܐܦܠܐ ܗܟܢܐ ܫܘܝܐ ܗܘܬ
60 ܣܗܕܘܬܗܘܢ. *ܘܩܡ ܪܒ ܟܗܢܐ ܒܡܨܥܬܐ:
ܘܫܐܠܗ ܠܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. ܠܐ ܡܦܢܐ ܐܢܬ ܦܬܓܡܐ.
61 ܡܕܡ ܡܣܗܕܝܢ ܥܠܝܟ ܗܠܝܢ. *ܗܘ ܕܝܢ ܫܬܝܩ
ܗܘܐ. ܘܡܕܡ ܠܐ ܦܢܝܗ. ܘܬܘܒ ܫܐܠܗ ܪܒ
ܟܗܢܐ ܘܐܡܪ. ܐܢܬ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܡܒܪܟܐ.
62 *ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ ܐܢܐ ܐܢܐ. ܘܬܚܙܘܢ
ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܝܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܚܝܠܐ: ܘܐܬܐ
63 ܥܠ ܥܢܢܝ ܫܡܝܐ. *ܪܒ ܟܗܢܐ ܕܝܢ ܨܪܐ
ܟܘܬܝܢܗ ܘܐܡܪ. ܡܢܐ ܡܬܒܥܝܢ ܠܢ
64 ܣܗܕܐ. *ܗܐ ܡܢ ܦܘܡܗ ܫܡܥܬܘܢ ܓܘܕܦܐ. ܡܢܐ
ܡܬܚܙܐ ܠܟܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܠܗܘܢ ܕܢܘ ܕܚܝܒ ܗܘ
65 ܡܘܬܐ. *ܘܫܪܝܘ ܐܢܫܝܢ ܪܩܝܢ ܒܐܦܘܗܝ:
ܘܡܟܣܝܢ ܐܦܘܗܝ ܘܡܩܦܚܝܢ ܠܗ. ܘܐܡܪܝܢ
ܐܬܢܒܐ. ܘܕܚܫܐ ܡܚܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܥܠ ܦܟܘܗܝ.
66 *ܘܟܕ ܫܡܥܘܢ ܠܬܚܬ ܒܕܪܬܐ: ܐܬܬ ܚܕܐ ܥܠܝܡܬܐ
67 ܕܪܒ ܟܗܢܐ. *ܚܙܬܗ ܕܫܚܢ: ܘܚܪܬ ܒܗ ܘܐܡܪܐ ܠܗ.
68 ܘܐܦ ܐܢܬ ܥܡ ܝܫܘܥ ܗܘܝܬ ܢܨܪܝܐ. *ܗܘ ܕܝܢ
ܟܦܪ ܘܐܡܪ. ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܡܢܐ ܐܡܪܐ ܐܢܬܝ. ܘܢܦܩ
69 ܠܒܪ ܠܐܣܛܘܐ ܘܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ. *ܘܚܙܬܗ ܬܘܒ
ܥܠܝܡܬܐ ܗܝ ܘܫܪܝܬ ܠܡܐܡܪ ܠܗܠܝܢ ܕܩܝܡܝܢ.
70 ܕܐܦ ܗܢܐ ܡܢܗܘܢ ܗܘ. *ܗܘ ܕܝܢ ܬܘܒ ܟܦܪ.
ܘܒܬܪ ܩܠܝܠ: ܬܘܒ ܐܝܠܝܢ ܕܩܝܡܝܢ ܐܡܪܘ
ܠܟܐܦܐ. ܫܪܝܪܐܝܬ ܡܢܗܘܢ ܐܢܬ. ܐܦ ܓܝܪ
71 ܓܠܝܠܝܐ ܐܢܬ ܘܡܡܠܠܟ ܕܡܐ. *ܗܘ ܕܝܢ ܫܪܝ
ܗܘܐ ܡܚܪܡ ܘܡܘܡܐ. ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܓܒܪܐ ܗܢܐ

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. XIV.

59 factum ædificabo. Et non erat conveniens testimonium
60 illorum. Et exsurgens summus sacerdos in medium,
interrogavit Jesum, dicens: Non respondes quidquam ad
61 ea, quæ tibi objiciuntur ab his? Ille autem tacebat, et
nihil respondit. Rursum summus sacerdos interrogabat
eum, et dixit ei: Tu es Christus Filius Dei benedicti?
62 Jesus autem dixit illi: Ego sum: et videbitis Filium
hominis sedentem a dextris virtutis Dei, et venientem
63 cum nubibus cœli. Summus autem sacerdos, scindens ves-
64 timenta sua, ait: Quid adhuc desideramus testes? Audistis
blasphemiam: quid vobis videtur? Qui omnes condemna-
65 verunt eum esse reum mortis. Et cœperunt quidam con-
spuere eum, et velare faciem ejus, et colaphis eum cædere,
et dicere ei: Prophetiza: et ministri alapis eum cædebant.
Et cùm esset Petrus in atrio deorsum, venit una ex 66
ancillis summi sacerdotis: et cùm vidisset Petrum cale- 67
facientem se, aspiciens illum, ait: Et tu cum Jesu Naza-
reno eras. At ille negavit, dicens: Neque scio, neque 68
novi quid dicas. Et exiit foras ante atrium, et gallus can-
tavit. Rursus autem cùm vidisset illum ancilla, cœpit 69
dicere circumstantibus: Quia hic ex illis est. At ille 70
iterum negavit. Et post pusillum rursus qui asta-
bant, dicebant Petro: Verè ex illis es: nam et Galilæus
es. Ille autem cœpit anathematizare, et jurare: Quia 71

72 οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε. Καὶ
ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησε. Καὶ ἀν-
εμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος οὗ εἶπεν
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆ-
σαι δὶς, ἀπαρνήσῃ με τρίς. Καὶ ἐπιβαλὼν
ἔκλαιε.

ΚΕΦ. ιε'.

Καὶ εὐθέως ἐπὶ τὸ πρωῒ συμβούλιον ποι-
ήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων
καὶ γραμματέων, καὶ ὅλον τὸ συνέδριον,
δήσαντες τὸν Ἰησοῦν, ἀπήνεγκαν καὶ παρ-
2 έδωκαν τῷ Πιλάτῳ. Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν
ὁ Πιλάτος· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;
Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· Σὺ λέγεις.
3 Καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά.
4 Ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἐπηρώτησεν αὐτὸν,
λέγων· Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; ἴδε, πόσα σου
5 καταμαρτυροῦσιν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι
οὐδὲν ἀπεκρίθη· ὥστε θαυμάζειν τὸν Πι-
6 λάτον. Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυεν αὐτοῖς ἕνα
7 δέσμιον, ὅνπερ ᾐτοῦντο. Ἦν δὲ ὁ λεγόμενος
Βαραββᾶς μετὰ τῶν συστασιαστῶν δεδεμέ-
νος, οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν.
8 Καὶ ἀναβοήσας ὁ ὄχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι,
9 καθὼς ἀεὶ ἐποίει αὐτοῖς. Ὁ δὲ Πιλάτος
ἀπεκρίθη αὐτοῖς, λέγων· Θέλετε ἀπολύσω
10 ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; Ἐγί-
νωσκε γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν
11 αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέ-
σεισαν τὸν ὄχλον, ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραβ-
12 βᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. Ὁ δὲ Πιλάτος ἀπο-
κριθεὶς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς· Τί οὖν θέλετε
ποιήσω ὃν λέγετε βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;

72 ܕܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. * ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ ܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ
ܕܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝܢ. ܘܐܬܕܟܪ ܫܡܥܘܢ ܡܠܬܐ ܕܝܫܘܥ
ܕܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗ. ܕܥܕܠܐ ܢܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ ܬܪܬܝܢ
ܙܒܢܝܢ: ܬܠܬ ܬܟܦܘܪ ܒܝ. ܘܫܪܝ ܕܢܒܟܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܝܗ ܀

* ܘܡܚܕܐ ܒܨܦܪܐ ܡܠܟܐ ܥܒܕܘ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܥܡ
ܩܫܝܫܐ ܘܥܡ ܣܦܪܐ ܘܥܡ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ.
ܘܐܣܪܘܗܝ ܠܝܫܘܥ ܘܐܘܒܠܘܗܝ. ܘܐܫܠܡܘܗܝ
2 ܠܦܝܠܛܘܣ. * ܘܫܐܠܗ ܦܝܠܛܘܣ. ܐܢܬ ܗܘ
ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ: ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܢܬ
3 ܐܡܪܬ. * ܘܐܟܠܝܢ ܗܘܘ ܩܪܨܘܗܝ ܪܒܝ ܟܗܢܐ
4 ܒܣܓܝܐܬܐ. * ܗܘ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ ܬܘܒ ܫܐܠܗ
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܠܐ ܡܦܢܐ ܐܢܬ ܦܬܓܡܐ. ܚܙܝ
5 ܟܡܐ ܡܣܗܕܝܢ ܥܠܝܟ. * ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܡܕܡ
ܦܬܓܡܐ ܠܐ ܝܗܒ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܕܡܪ ܦܝܠܛܘܣ.
6 * ܡܥܕ ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܟܠ ܥܐܕܐ. ܠܡܫܪܐ ܠܗܘܢ
7 ܐܣܝܪܐ ܚܕ ܐܝܢܐ ܕܫܐܠܝܢ. * ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܚܕ ܕܡܬܩܪܐ
ܒܪ ܐܒܐ: ܕܐܣܝܪ ܗܘܐ ܥܡ ܥܒܘܕܝ ܐܣܛܣܝܣ ܗܢܘܢ
8 ܕܩܛܠܐ ܒܐܣܛܣܝܣ ܥܒܕܘ. * ܘܩܥܐ ܥܡܐ: ܘܫܪܝܘ
9 ܠܡܫܐܠ ܐܝܟ ܕܡܥܒܕ ܗܘܐ ܥܒܕ ܠܗܘܢ. * ܗܘ
ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ ܥܢܐ ܘܐܡܪ. ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܫܪܐ
10 ܠܟܘܢ ܠܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ: * ܝܕܥ ܗܘܐ ܓܝܪ
ܦܝܠܛܘܣ ܕܡܢ ܚܣܡܐ ܐܫܠܡܘܗܝ ܪܒܝ
11 ܟܗܢܐ ܀ * ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܦܝܣܘ
12 ܠܟܢܫܐ: ܕܠܒܪ ܐܒܐ ܢܫܪܐ ܠܗܘܢ. * ܗܘ ܕܝܢ
ܦܝܠܛܘܣ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܨܒܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܐܥܒܕ ܠܗܢܐ ܕܩܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ.

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. XIV. XV.

72 nescio hominem istum, quem dicitis. Et statim gallus
iterum cantavit. Et recordatus est Petrus verbi, quod
dixerat ei Jesus: Priùs quàm gallus cantet bis, ter me
negabis. Et cœpit flere.

CAP. XV.

Et confestim, manè consilium facientes summi sacer-
dotes, cum senioribus, et Scribis, et universo concilio, vin-
2 cientes Jesum, duxerunt, et tradiderunt Pilato. Et in-
terrogavit eum Pilatus: Tu es Rex Judæorum? At ille
3 respondens, ait illi: Tu dicis. Et accusabant eum sum-
4 mi sacerdotes in multis. Pilatus autem rursum interro-
gavit eum, dicens: Non respondes quidquam? vide in
quantis te accusant. Jesus autem ampliùs nihil respondit, 5
ita ut miraretur Pilatus. Per diem autem festum sole- 6
bat dimittere illis unum ex vinctis, quemcumque petis-
sent. Erat autem qui dicebatur Barabbas, qui cum se- 7
ditiosis erat vinctus, qui in seditione fecerat homicidium.
Et cùm ascendisset turba, cœpit rogare, sicut semper fa- 8
ciebat illis. Pilatus autem respondit eis, et dixit: Vul- 9
tis dimittam vobis regem Judæorum? Sciebat enim 10
quòd per invidiam tradidissent eum summi sacerdotes.
Pontifices autem concitaverunt turbam, ut magis Ba- 11
rabbam dimitteret eis. Pilatus autem iterum respon- 12
dens, ait illis: Quid ergo vultis faciam regi Judæorum?

13 Οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν· Σταύρωσον αὐτόν.
14 Ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγεν αὐτοῖς· Τί γὰρ κακὸν
ἐποίησεν; Οἱ δὲ περισσῶς ἔκραξαν· Σταύρωσον
15 αὐτόν. Ὁ δὲ Πιλάτος βουλόμενος τῷ ὄχλῳ
τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι, ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βα-
ραββᾶν, καὶ παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν, φραγελ-
16 λώσας, ἵνα σταυρωθῇ. Οἱ δὲ στρατιῶται
ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, ὅ ἐστι
πραιτώριον· καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖ-
17 ραν. Καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν πορφύραν, καὶ
περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέ-
18 φανον. Καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν·
19 Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. Καὶ
ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ, καὶ
ἐνέπτυον αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γόνατα
20 προσεκύνουν αὐτῷ. Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ,
ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν, καὶ ἐνέδυσαν
αὐτὸν τὰ ἱμάτια τὰ ἴδια.
Καὶ ἐξάγουσιν αὐτὸν, ἵνα σταυρώσωσιν
21 αὐτόν. Καὶ ἀγγαρεύουσι παράγοντά τινα
Σίμωνα Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ,
(τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου,) ἵνα
22 ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. Καὶ φέρουσιν αὐ-
τὸν ἐπὶ Γολγοθᾶ τόπον· ὅ ἐστι μεθερμηνευ-
23 όμενον, κρανίου τόπος. Καὶ ἐδίδουν αὐτῷ
πιεῖν ἐσμυρνισμένον οἶνον· ὁ δὲ οὐκ ἔλαβε.
24 Καὶ σταυρώσαντες αὐτὸν, διαμερίζονται τὰ
ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον ἐπ' αὐτὰ,
25 τίς τί ἄρῃ. Ἦν δὲ ὥρα τρίτη, καὶ ἐσταύ-
26 ρωσαν αὐτόν. Καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ τῆς
αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη· "Ὁ βασι-
27 λεὺς τῶν Ἰουδαίων." Καὶ σὺν αὐτῷ σταυ-
ροῦσι δύο λῃστάς· ἕνα ἐκ δεξιῶν, καὶ ἕνα ἐξ
28 εὐωνύμων αὐτοῦ. Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ
Is. liii. 12. ἡ λέγουσα· "Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη."
29 Καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν,

ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܬܘܒ ܩܥܘ ܨܠܘܒܝܗܝ. ܗܘ ܕܝܢ 13,14
ܦܝܠܛܘܣ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܓܝܪ ܒܝܫܬܐ ܥܒܕ.
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܨܠܘܒܝܗܝ.
ܦܝܠܛܘܣ ܕܝܢ ܕܨܒܐ ܗܘܐ ܕܢܥܒܕ ܨܒܝܢܐ ܠܟܢܫܐ. 15
ܫܪܐ ܠܗܘܢ ܠܒܪ ܐܒܐ. ܘܐܫܠܡ ܠܗܘܢ ܠܝܫܘܥ
ܟܕ ܡܢܓܕ ܕܢܙܕܩܦ. ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ ܕܝܢ ܐܘܒܠܘܗܝ 16
ܠܓܘ ܕܪܬܐ ܕܐܝܬܝܗ ܦܪܛܘܪܝܢ. ܘܩܪܘ ܠܟܠܗ
ܐܣܦܝܪ. ܘܐܠܒܫܘܗܝ ܐܪܓܘܢܐ. ܘܓܕܠܘ ܘܣܡܘ 17
ܥܠܘܗܝ ܟܠܝܠܐ ܕܟܘܒܐ. ܘܫܪܝܘ ܠܡܫܐܠܘ ܒܫܠܡܗ 18
ܫܠܡ ܠܟ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܘܡܚܝܢ ܗܘܘ ܠܗ 19
ܥܠ ܪܫܗ ܒܩܢܝܐ. ܘܪܩܝܢ ܗܘܘ ܒܐܦܘܗܝ.
ܘܒܪܟܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܒܘܪܟܝܗܘܢ. ܘܣܓܕܝܢ ܠܗ.
ܘܟܕ ܒܙܚܘ ܒܗ. ܐܫܠܚܘܗܝ ܐܪܓܘܢܐ. 20
ܘܐܠܒܫܘܗܝ ܢܚܬܘܗܝ. ܘܐܦܩܘܗܝ ܕܢܙܩܦܘܢܝܗܝ܀
ܘܫܚܪܘ ܚܕ ܕܥܒܪ ܗܘܐ: ܫܡܥܘܢ ܩܘܪܝܢܝܐ. ܕܐܬܐ 21
ܗܘܐ ܡܢ ܩܪܝܬܐ. ܐܒܘܗܝ ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܘܕܪܘܦܘܣ.
ܕܢܫܩܘܠ ܙܩܝܦܗ. ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܓܓܘܠܬܐ ܐܬܪܐ. 22
ܕܡܬܬܪܓܡ ܩܪܩܦܬܐ. ܘܝܗܒܘ ܠܗ ܠܡܫܬܐ 23
ܚܡܪܐ ܕܡܙܝܓ ܒܡܘܪܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܠܐ ܢܣܒ.
ܘܟܕ ܙܩܦܘܗܝ: ܦܠܓܘ ܢܚܬܘܗܝ. ܘܐܪܡܝܘ 24
ܥܠܝܗܘܢ ܦܣܐ. ܡܢܘ ܡܢܐ ܢܣܒ. ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ 25
ܕܝܢ ܫܥܐ ܕܬܠܬ ܟܕ ܙܩܦܘܗܝ. ܘܟܬܝܒܐ ܗܘܬ 26
ܥܠܬܗ ܒܟܬܒܐ. ܗܢܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ.
ܘܙܩܦܘ ܥܡܗ ܬܪܝܢ ܓܝܣܐ. ܚܕ ܡܢ ܝܡܝܢܗ 27
ܘܚܕ ܡܢ ܣܡܠܗ. ܘܫܠܡ ܟܬܒܐ ܕܐܡܪ: 28
ܕܥܡ ܥܘܠܐ ܐܬܡܢܝ܀ ܐܦ ܐܢܘܢ ܕܝܢ ܕܥܒܪܝܢ 29

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. XV.

13,14 At illi iterum clamaverunt: Crucifige eum. Pilatus verò
dicebat illis: Quid enim mali fecit? At illi magis clama-
15 bant: Crucifige eum. Pilatus autem volens populo satis-
facere, dimisit illis Barabbam, et tradidit Jesum flagellis
16 cæsum, ut crucifigeretur. Milites autem duxerunt eum in
17 atrium prætorii, et convocant totam cohortem; et induunt
eum purpura, et imponunt ei plectentes spineam coronam.
18,19 Et cœperunt salutare eum: Ave rex Judæorum. Et percu-
tiebant caput ejus arundine: et conspuebant eum, et po-
20 nentes genua, adorabant eum. Et postquam illuserunt ei,
exuerunt illum purpura, et induerunt eum vestimentis suis.
21 Et educunt illum ut crucifigerent eum. Et angaria-
verunt prætereuntem quempiam, Simonem Cyrenæum
venientem de villa, patrem Alexandri, et Rufi, ut tol-
leret crucem ejus. Et perducunt illum in Golgotha 22
locum: quod est interpretatum Calvariæ locus. Et da- 23
bant ei bibere myrrhatum vinum: et non accepit. Et 24
crucifigentes eum, diviserunt vestimenta ejus, mittentes
sortem super eis, quis quid tolleret. Erat autem hora 25
tertia: et crucifixerunt eum. Et erat titulus causæ ejus 26
inscriptus: REX JUDÆORUM. Et cum eo crucifigunt 27
duos latrones: unum a dextris, et alium a *sinistris*
ejus. Et impleta est scriptura, quæ dicit: Et cum iniquis 28
reputatus est. Et prætereuntes blasphemabant eum, 29

κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ λέγοντες·
Οὐά· ὁ καταλύων τὸν ναὸν, καὶ ἐν τρισὶν
30 ἡμέραις οἰκοδομῶν· σῶσον σεαυτὸν, καὶ κα-
31 τάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. Ὁμοίως [[δὲ]] καὶ
οἱ ἀρχιερεῖς, ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους
μετὰ τῶν γραμματέων, ἔλεγον· Ἄλλους
32 ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. Ὁ Χρισ-
τὸς, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, καταβάτω
νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ πισ-
τεύσωμεν. Καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι αὐτῷ
33 ὠνείδιζον αὐτόν. Γενομένης δὲ ὥρας ἕκτης,
σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν, ἕως ὥρας
Ps. xxii. 2. 34 ἐννάτης. Καὶ τῇ ὥρᾳ τῇ ἐννάτῃ ἐβόησεν ὁ
Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ, λέγων· Ἐλωΐ, ἐλωΐ,
λαμμᾶ σαβαχθανί; ὅ ἐστι μεθερμηνευ-
όμενον· Ὁ Θεός μου, ὁ Θεός μου, εἰς τί με
35 ἐγκατέλιπες; Καί τινες τῶν παρεστηκότων
ἀκούσαντες, ἔλεγον· Ἰδοὺ, Ἡλίαν φωνεῖ.
36 Δραμὼν δὲ εἷς, καὶ γεμίσας σπόγγον ὄξους,
περιθείς τε καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτὸν, λέγων·
Ἄφετε, ἴδωμεν, εἰ ἔρχεται Ἡλίας καθελεῖν
αὐτόν.
37 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφεὶς φωνὴν μεγάλην, ἐξέ-
38 πνευσε. Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ
ἐσχίσθη εἰς δύο, ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω.
39 Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστηκὼς ἐξ ἐναντίας
αὐτοῦ ὅτι οὕτω κράξας ἐξέπνευσεν, εἶπεν·
Ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος υἱὸς ἦν Θεοῦ.
40 Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεω-
ροῦσαι· ἐν αἷς ἦν καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ,
καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ
41 Ἰωσῆ μήτηρ, καὶ Σαλώμη· αἳ καὶ ὅτε ἦν
ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ἠκολούθουν αὐτῷ, καὶ
διηκόνουν αὐτῷ· καὶ ἄλλαι πολλαὶ, αἱ
συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα.

ܗܘܘ ܡܓܕܦܝܢ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ ܘܡܢܝܕܝܢ
ܪܫܝܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ. ܐܘ ܫܪܐ ܗܝܟܠܐ ܘܒܢܐ ܠܗ
ܠܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ. ܦܨܐ ܢܦܫܟ ܘܚܘܬ ܡܢ 30
ܙܩܝܦܐ. ܘܗܟܘܬ ܐܦ ܪܒܝ ܟܗܢܐ: ܡܓܚܟܝܢ 31
ܗܘܘ ܚܕ ܥܡ ܚܕ ܘܣܦܪܐ ܘܐܡܪܝܢ. ܐܚܪܢܐ
ܐܚܝ: ܢܦܫܗ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܚܝܘ: ܡܫܝܚܐ 32
ܡܠܟܗ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܢܚܘܬ ܗܫܐ ܡܢ ܙܩܝܦܐ
ܕܢܚܙܐ ܘܢܗܝܡܢ ܒܗ. ܘܐܦ ܗܢܘܢ ܕܥܡܗ
ܕܙܩܝܦܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗ. ܡܚܣܕܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܀
ܘܟܕ ܗܘܝ ܫܬ ܫܥܝܢ. ܗܘܐ ܚܫܘܟܐ ܥܠ ܟܠܗ 33
ܐܪܥܐ: ܥܕܡܐ ܠܫܥܝܢ ܬܫܥ. ܘܒܬܫܥ ܫܥܝܢ. 34
ܩܥܐ ܝܫܘܥ ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܘܐܡܪ. ܐܝܠ ܐܝܠ ܠܡܢܐ
ܫܒܩܬܢܝ. ܕܐܝܬܘܗ̇ ܐܠܗܝ ܐܠܗܝ ܠܡܢܐ
ܫܒܩܬܢܝ. ܘܐܢܫܝܢ ܕܫܡܥܘ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ 35
ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܐܠܝܐ ܩܪܐ. ܘܪܗܛ ܕܝܢ ܚܕ ܘܡܠܐ 36
ܐܣܦܘܓܐ ܚܠܐ: ܘܐܣܪܗ ܒܩܢܝܐ ܠܡܫܩܝܘܬܗ. ܘܐܡܪ:
ܫܒܘܩܘ ܢܚܙܐ ܐܢ ܐܬܐ ܐܠܝܐ ܠܡܚܬܘܬܗ.
ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܩܥܐ ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܘܫܠܡ. 37
ܘܐܦܝ ܬܪܥܐ ܕܗܝܟܠܐ ܐܬܦܪܝܬ ܠܬܪܬܝܢ. ܡܢ ܠܥܠ 38
ܥܕܡܐ ܠܬܚܬ. ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܩܢܛܪܘܢܐ ܗܘ ܕܩܐܡ 39
ܗܘܐ ܠܘܩܒܠܗ: ܕܗܟܢܐ ܩܥܐ ܘܫܠܡ. ܐܡܪ. ܫܪܝܪܐܝܬ
ܗܢܐ ܓܒܪܐ ܒܪܗ ܗܘܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܝܬ ܗܘܝ ܕܝܢ 40
ܐܦ ܢܫܐ ܕܡܢ ܪܘܚܩܐ ܚܙܝܢ ܗܘܝ. ܡܪܝܡ
ܡܓܕܠܝܬܐ. ܘܡܪܝܡ ܐܡܗ ܕܝܥܩܘܒ ܙܥܘܪܐ ܘܕܝܘܣܐ
ܘܫܠܘܡ. ܗܠܝܢ ܕܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܒܓܠܝܠܐ 41
ܢܩܦܢ ܗܘܝ ܠܗ ܘܡܫܡܫܢ ܗܘܝ ܠܗ: ܘܐܚܪܢܝܬܐ
ܣܓܝܐܬܐ ܕܣܠܩ ܗܘܝ ܥܡܗ ܠܐܘܪܫܠܡ ܀

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. XV.

moventes capita sua, et dicentes: Vah qui destruis tem-
30 plum Dei, et in tribus diebus reædificas: salvum fac temet-
31 ipsum descendens de cruce. Similiter et summi sacerdotes
illudentes, ad alterutrum cum Scribis dicebant: Alios sal-
32 vos fecit, seipsum non potest salvum facere. Christus rex
Israel descendat nunc de cruce, ut videamus, et credamus.
33 Et qui cum eo crucifixi erant, convitiabantur ei. Et facta
hora sexta, tenebræ factæ sunt per totam terram usque in
34 horam nonam. Et hora nona exclamavit Jesus voce magna,
dicens: Eloi, eloi, lamma sabacthâni? quod est interpreta-
tum: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me?
35 Et quidam de circumstantibus audientes, dicebant: Ecce
Eliam vocat. Currens autem unus, et implens spongiam 36
aceto, circumponensque calamo, potum dabat ei, dicens:
Sinite, videamus si veniat Elias ad deponendum eum.
Jesus autem emissa voce magna expiravit. Et velum 37,38
templi scissum est in duo, a summo usque deorsum. Videns 39
autem Centurio, qui ex adverso stabat, quia sic clamans
expirasset, ait: Verè hic homo Filius Dei erat. Erant 40
autem et mulieres de longè aspicientes: inter quas erat
Maria Magdalene, et Maria Jacobi minoris et Joseph
mater, et Salome: et cùm esset in Galilæa, sequebantur 41
eum, et ministrabant ei, et aliæ multæ, quæ simul cum
eo ascenderant Ierosolymam.

42 Καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης, (ἐπεὶ ἦν παρα-
43 σκευὴ, ὅ ἐστι προσάββατον,) ἦλθεν Ἰωσὴφ ὁ
ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτὴς, ὃς
καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν
τοῦ Θεοῦ· τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον,
44 καὶ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ δὲ
Πιλάτος ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκε· καὶ
προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα, ἐπηρώτησεν
45 αὐτὸν εἰ πάλαι ἀπέθανε. Καὶ γνοὺς ἀπὸ
τοῦ κεντυρίωνος, ἐδωρήσατο τὸ σῶμα τῷ
46 Ἰωσήφ. Καὶ ἀγοράσας σινδόνα, καὶ κα-
θελὼν αὐτὸν, ἐνείλησε τῇ σινδόνι· καὶ κατ-
έθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ, ὃ ἦν λελατομη-
μένον ἐκ πέτρας· καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ
47 τὴν θύραν τοῦ μνημείου. Ἡ δὲ Μαρία
ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία Ἰωσῆ ἐθεώρουν
ποῦ τίθεται.

ΚΕΦ. ις΄.

Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου, Μα-
ρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου
καὶ Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ἐλ-
2 θοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. Καὶ λίαν πρωῒ
τῆς μιᾶς σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνη-
3 μεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. Καὶ ἔλεγον
πρὸς ἑαυτάς· Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον
4 ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; Καὶ ἀναβλέψα-
σαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος·
5 ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. Καὶ εἰσελθοῦσαι
εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν
τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευκήν·
6 καὶ ἐξεθαμβήθησαν. Ὁ δὲ λέγει αὐταῖς·
Μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Να-
ζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν
7 ὧδε· ἴδε ὁ τόπος, ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. Ἀλλ'
ὑπάγετε, εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ
τῷ Πέτρῳ, ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν
Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν

42 *ܘܟܕ ܗܘܐ ܪܡܫܐ ܕܥܪܘܒܬܐ ܕܐܝܬܝܗ ܩܕܡ
43 ܫܒܬܐ: *ܐܬܐ ܝܘܣܦ ܗܘ ܕܡܢ ܪܡܬܐ ܡܝܩܪܐ
ܒܘܠܘܛܐ: ܐܝܢܐ ܕܐܦ ܗܘ ܡܣܟܐ ܗܘܐ
ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܐܡܪܚ ܘܥܠ ܠܘܬ
44 ܦܝܠܛܘܣ: ܘܫܐܠ ܦܓܪܗ ܕܝܫܘܥ. *ܦܝܠܛܘܣ
ܕܝܢ ܐܬܕܡܪ ܕܗܟܢܐ ܥܓܠ ܡܝܬ. ܘܩܪܐ ܠܩܢܛܪܘܢܐ.
45 ܘܫܐܠܗ ܐܢ ܩܕܡ ܙܒܢܐ ܡܝܬ. *ܘܟܕ ܝܠܦ
46 ܝܗܒ ܦܓܪܗ ܠܝܘܣܦ. *ܘܝܘܣܦ ܙܒܢ ܟܬܢܐ.
ܘܐܚܬܗ ܘܟܪܟܗ ܒܗ. ܘܣܡܗ ܒܩܒܪܐ ܕܢܩܝܪ
ܗܘܐ ܒܫܘܥܐ. ܘܥܓܠܘ ܟܐܦܐ ܥܠ ܬܪܥܗ ܕܩܒܪܐ.
47 *ܡܪܝܡ ܕܝܢ ܡܓܕܠܝܬܐ ܘܡܪܝܡ ܕܝܘܣܐ ܚܙܝܢ:
ܗܘܝ ܐܝܟܐ ܕܐܬܬܣܝܡ ✣

ܩܦܠܐܘܢ ✣ ܝܘ ✣

ܘܟܕ ܥܒܪܬ ܫܒܬܐ: ܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ ܘܡܪܝܡ
ܕܝܥܩܘܒ ܘܫܠܘܡ: ܙܒܢ ܗܪܘܡܐ ܕܢܐܬܝܢ
2 ܢܫܘܚܢܝܗܝ. *ܒܫܦܪܐ ܕܝܢ ܒܚܕ ܒܫܒܐ: ܐܬܝ
3 ܠܒܝܬ ܩܒܪܐ ܟܕ ܕܢܚ ܫܡܫܐ. *ܘܐܡܪܢ ܗܘܝ
ܒܢܦܫܗܝܢ: ܡܢܘ ܕܡܥܓܠ ܠܢ ܟܐܦܐ ܡܢ ܬܪܥܐ
4 ܕܒܝܬ ܩܒܪܐ. *ܘܚܪܝ ܚܙܝ ܕܡܥܓܠܐ ܗܝ ܟܐܦܐ.
5 ܪܒܐ ܗܘܬ ܓܝܪ ܛܒ. *ܘܥܠܝ ܠܒܝܬ ܩܒܪܐ.
ܘܚܙܝ ܠܥܠܝܡܐ ܕܝܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܐ: ܘܥܛܝܦ
6 ܐܣܛܠܐ ܚܘܪܬܐ. ܘܐܬܡܗ. *ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܝܢ.
ܠܐ ܬܬܕܡܪܢ. ܠܝܫܘܥ ܒܥܝܢ ܐܢܬܝܢ ܗܘ
ܢܨܪܝܐ: ܗܘ ܕܐܨܛܠܒ. ܩܡ ܠܗ. ܠܐ ܗܘܐ ܬܢܢ. ܗܐ ܕܘܟܬܐ
7 ܐܝܟܐ ܕܣܝܡ ܗܘܐ. *ܐܠܐ ܙܠܝܢ ܐܡܪܝܢ
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܠܟܐܦܐ: ܕܗܐ ܩܕܡ ܠܟܘܢ
ܠܓܠܝܠܐ. ܬܡܢ ܬܚܙܘܢܗܝ ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. XV. XVI.

42 Et cùm jam serò esset factum (quia erat Parasceven,
43 quod est ante sabbatum, venit Joseph ab Arimathæa
nobilis decurio, qui et ipse erat expectans regnum Dei,
et audacter introïvit ad Pilatum, et petiit corpus Jesu.
44 Pilatus autem mirabatur si jam obiisset. Et accersito
45 centurione, interrogavit eum si jam mortuus esset. Et
cùm cognovisset a centurione, donavit corpus Joseph.
46 Joseph autem mercatus sindonem, et deponens eum in-
volvit sindone, et posuit eum in monumento, quod erat
excisum de petra, et advolvit lapidem ad ostium monu-
47 menti. Maria autem Magdalene, et Maria Joseph, aspi-
ciebant ubi poneretur.

CAP. XVI.

Et cùm transisset sabbatum, Maria Magdalene, et Ma-
ria Jacobi, et Salome, emerunt aromata ut venientes unge-
rent Jesum. Et valde manè una sabbatorum, veniunt 2
ad monumentum, orto jam sole. Et dicebant ad invicem: 3
Quis revolvet nobis lapidem ab ostio monumenti? Et 4
respicientes viderunt revolutum lapidem. Erat quippe
magnus valdè. Et introëuntes in monumentum viderunt 5
juvenem sedentem in dextris, coopertum stola candida; et
obstupuerunt. Qui dicit illis: Nolite expavescere: Jesum 6
quæritis Nazarenum, crucifixum: surrexit, non est hic, ecce
locus ubi posuerunt eum. Sed ite, dicite discipulis ejus, et 7
Petro, quia præcedit vos in Galilæam: ibi eum videbitis, sicut

8 ὑμῖν. Καὶ ἐξελθοῦσαι [ταχὺ] ἔφυγον ἀπὸ
τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ
ἔκστασις, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον· ἐφοβοῦντο
γάρ.

9 Ἀναστὰς δὲ, πρωῒ πρώτῃ σαββάτου,
ἐφάνη πρῶτον Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ, ἀφ'
10 ἧς ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια. Ἐκείνη
πορευθεῖσα ἀπήγγειλε τοῖς μετ' αὐτοῦ γε-
11 νομένοις, πενθοῦσι καὶ κλαίουσι. Κἀκεῖνοι
ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς,
12 ἠπίστησαν. Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν
περιπατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ,
13 πορευομένοις εἰς ἀγρόν. Κἀκεῖνοι ἀπελ-
θόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ ἐκεί-
14 νοις ἐπίστευσαν. Ὕστερον, ἀνακειμένοις
αὐτοῖς τοῖς ἕνδεκα ἐφανερώθη· καὶ ὠνείδισε
τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν, ὅτι
τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγερμένον οὐκ
15 ἐπίστευσαν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες
εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα, κηρύξατε τὸ εὐαγ-
16 γέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. Ὁ πιστεύσας καὶ
βαπτισθεὶς, σωθήσεται· ὁ δὲ ἀπιστήσας,
17 κατακριθήσεται. Σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύ-
σασι ταῦτα παρακολουθήσει· Ἐν τῷ ὀνό-
ματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσι· γλώσσαις
18 λαλήσουσι καιναῖς· ὄφεις ἀροῦσι· κἂν θα-
νάσιμόν τι πίωσιν, οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψῃ·
ἐπὶ ἀῤῥώστους χεῖρας ἐπιθήσουσι, καὶ καλῶς
ἕξουσιν.

19 Ὁ μὲν οὖν Κύριος, μετὰ τὸ λαλῆσαι
αὐτοῖς, ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐκά-
20 θισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ· ἐκεῖνοι δὲ ἐξελ-
θόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ Κυρίου συν-
εργοῦντος, καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ
τῶν ἐπακολουθούντων σημείων.

8 ܠܟܘܢ. ܘܟܕ ܫܡܥܝܢ: ܥܪܩ ܘܢܦܩ ܡܢ
ܩܒܪܐ. ܐܚܝܕ ܗܘܐ ܠܗܝܢ ܓܝܪ ܪܬܝܬܐ ܘܬܗܪܐ.
ܘܠܐܢܫ ܡܕܡ ܠܐ ܐܡܪ. ܕܕܚܠܢ ܗܘܝ ܓܝܪ܀
9 ܒܫܦܪܐ ܕܝܢ ܒܚܕ ܒܫܒܐ: ܩܡ ܘܐܬܚܙܝ ܠܘܩܕܡ
ܠܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ. ܗܝ ܕܫܒܥܐ ܫܐܕܝܢ ܐܦܩ ܗܘܐ
10 ܡܢܗ̇. ܘܗܝ ܐܙܠܬ ܣܒܪܬ ܠܗܘܢ ܕܥܡܗ ܗܘܘ.
11 ܕܐܒܝܠܝܢ ܗܘܘ ܘܒܟܝܢ. ܘܗܢܘܢ ܟܕ ܫܡܥܘ
ܕܐܡܪܢ ܕܚܝ ܘܐܬܚܙܝ ܠܗܝܢ. ܠܐ ܗܝܡܢܘ ܐܢܝܢ.
12 ܒܬܪ ܗܠܝܢ. ܐܬܚܙܝ ܠܬܪܝܢ ܡܢܗܘܢ ܒܕܡܘܬܐ
13 ܐܚܪܬܐ. ܟܕ ܡܗܠܟܝܢ ܘܐܙܠܝܢ ܠܩܪܝܬܐ. ܘܗܢܘܢ
ܐܙܠܘ ܐܡܪܘ ܠܫܪܟܐ. ܐܦ ܠܐ ܠܗܘܢ ܗܝܡܢܘ܀
14 ܒܚܪܬܐ ܕܝܢ ܐܬܚܙܝ ܠܚܕܥܣܪ ܟܕ ܣܡܝܟܝܢ:
ܘܚܣܕ ܠܒܨܝܪܘܬ ܗܝܡܢܘܬܗܘܢ. ܘܠܩܫܝܘܬ
ܠܒܗܘܢ: ܕܠܗܠܝܢ ܕܚܙܐܘܗܝ ܕܩܡ ܠܐ ܗܝܡܢܘ.
15 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܠܥܠܡܐ ܟܠܗ: ܘܐܟܪܙܘ
16 ܤܒܪܬܝ ܒܟܠܗ ܒܪܝܬܐ. ܡܢ ܕܡܗܝܡܢ ܘܥܡܕ
17 ܚܝܐ. ܘܡܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢ ܡܬܚܝܒ. ܐܬܘܬܐ ܕܝܢ
ܠܡܗܝܡܢܐ ܗܠܝܢ ܢܩܦܢ. ܒܫܡܝ ܫܐܕܐ
18 ܢܦܩܘܢ. ܘܒܠܫܢܐ ܚܕܬܐ ܢܡܠܠܘܢ. ܘܚܘܘܬܐ
ܢܫܩܠܘܢ. ܘܐܢ ܣܡܐ ܕܡܘܬܐ ܢܫܬܘܢ ܠܐ ܢܗܪ ܐܢܘܢ.
ܘܐܝܕܝܗܘܢ ܢܤܝܡܘܢ ܥܠ ܟܪܝܗܐ ܘܢܬܚܠܡܘܢ.
19 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܡܪܢ: ܡܢ ܒܬܪ ܕܡܠܠ ܥܡܗܘܢ
ܠܫܡܝܐ ܣܠܩ. ܘܝܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܐܠܗܐ.
20 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܢܦܩܘ ܘܐܟܪܙܘ ܒܟܠ ܕܘܟ. ܘܡܪܢ
ܡܥܕܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ: ܘܡܫܪܪ ܡܠܝܗܘܢ ܒܐܬܘܬܐ
ܕܥܒܕܝܢ ܗܘܘ܀

ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܟܪܘܙܘܬܐ ܕܡܪܩܘܣ ܕܡܠܠ ܘܐܟܪܙ ܪܗܘܡܐܝܬ ܒܪܗܘܡܝ܀

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM, CAP. XVI.

8 dixit vobis. At illæ exeuntes, fugerunt de monumento:
invaserat enim eas tremor et pavor: et nemini quidquam
dixerunt: timebant enim.

9 Surgens autem manè, prima sabbati, apparuit primò
10 Mariæ Magdalene, de qua ejecerat septem dæmonia. Illa
vadens nunciavit his, qui cum eo fuerant, lugentibus, et
11 flentibus. Et illi audientes quia viveret, et visus esset ab
12 ea, non crediderunt. Post hæc autem duobus ex his am-
bulantibus ostensus est in alia effigie, euntibus in villam:
13 et illi euntes nunciaverunt ceteris: nec illis crediderunt.
14 Novissimè recumbentibus illis undecim apparuit: et ex-
probravit incredulitatem eorum et duritiam cordis: quia iis,
qui viderant eum resurrexisse, non crediderunt. Et dixit 15
cis: Euntes in mundum universum prædicate Evangelium
omni creaturæ. Qui crediderit, et baptizatus fuerit, 16
salvus erit: qui verò non crediderit, condemnabitur.
Signa autem eos, qui crediderint, hæc sequentur: in 17
nomine meo dæmonia ejicient: linguis loquentur novis:
serpentes tollent: et si mortiferum quid biberint, non eis 18
nocebit: super ægros manus imponent, et bene habebunt.

Et Dominus quidem Jesus postquam loquutus est eis, 19
assumptus est in cœlum, et sedet a dextris Dei. Illi au- 20
tem profecti prædicaverunt ubique Domino cooperante,
et sermonem confirmante, sequentibus signis.

[*Finitum est Evangelium sanctum Prædicationis Marci: qui loquutus est, ac prædicavit Latinè Romæ.*]

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ

ܟܪܘܙܘܬܐ ܕܠܘܩܐ ܡܒܣܪܢܐ ܕܡܠܠ ܘܐܟܪܙ ܝܘܢܐܝܬ ܒܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܪܒܬܐ ܀

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

ΚΕΦ. α΄.

Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνα-
τάξασθαι διήγησιν περὶ τῶν πεπληροφορη-
2 μένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων, καθὼς παρέδοσαν
ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται
3 γενόμενοι τοῦ λόγου· ἔδοξε κἀμοὶ, παρηκο-
λουθηκότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς, καθεξῆς
4 σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε, ἵνα ἐπιγνῷς
περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν.
5 Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ
βασιλέως τῆς Ἰουδαίας, ἱερεύς τις ὀνόματι
Ζαχαρίας, ἐξ ἐφημερίας Ἀβιά· καὶ ἡ
γυνὴ αὐτοῦ ἐκ τῶν θυγατέρων Ἀαρὼν, καὶ
6 τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἐλισάβετ. Ἦσαν δὲ
δίκαιοι ἀμφότεροι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, πορευ-
όμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαι-
7 ώμασι τοῦ Κυρίου ἄμεμπτοι. Καὶ οὐκ
ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἡ Ἐλισάβετ ἦν
στεῖρα, καὶ ἀμφότεροι προβεβηκότες ἐν ταῖς
8 ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ
ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας
9 αὐτοῦ ἔναντι τοῦ Θεοῦ, κατὰ τὸ ἔθος τῆς
ἱερατείας ἔλαχε τοῦ θυμιάσαι, εἰσελθὼν
(Lev. xvi. 17.) 10 εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου· καὶ πᾶν τὸ πλῆθος
ἦν τοῦ λαοῦ προσευχόμενον ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ
11 θυμιάματος. Ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος
Κυρίου, ἑστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου
12 τοῦ θυμιάματος· καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܐ ܀

*ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܐ ܨܒܘ ܕܢܟܬܒܘܢ ܬܫܥܝܬܐ
ܕܣܘܥܪܢܐ ܐܝܠܝܢ ܕܡܦܣܝܢܢ ܒܗܘܢ. *ܐܝܟ 2
ܕܐܫܠܡܘ ܠܢ ܗܢܘܢ ܕܡܢ ܩܕܝܡ ܗܘܘ
ܚܙܝܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܕܡܠܬܐ. *ܐܬܚܙܝ ܐܦ 3
ܠܝ ܡܛܠ ܕܩܪܝܒ ܗܘܝܬ ܝܨܝܦܐܝܬ ܠܟܠܗܝܢ:
ܕܐܟܬܘܒ ܟܠ ܚܕܐ ܒܛܟܣܗ ܠܟ ܢܨܝܚܐ
ܬܐܘܦܝܠܐ. *ܕܬܕܥ ܫܪܪܐ ܕܡܠܐ ܕܐܬܬܠܡܕܬ ܠܗܝܢ ܀ 4
*ܗܘܐ ܒܝܘܡܬܗ ܕܗܪܘܕܣ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ: 5
ܟܗܢܐ ܚܕ ܕܫܡܗ ܗܘܐ ܙܟܪܝܐ. ܡܢ ܬܫܡܫܬܐ
ܕܒܝܬ ܐܒܝܐ. ܘܐܢܬܬܗ ܡܢ ܒܢܬܗ ܕܐܗܪܘܢ.
ܫܡܗ ܗܘܐ ܐܠܝܫܒܥ. *ܬܪܝܗܘܢ ܕܝܢ ܟܐܢܝܢ 6
ܗܘܘ ܩܕܡ ܐܠܗܐ. ܘܡܗܠܟܝܢ ܒܟܠܗܘܢ
ܦܘܩܕܢܘܗܝ. ܘܒܟܐܢܘܬܗ ܕܡܪܝܐ ܕܠܐ ܪܫܝܢ.
*ܒܪܐ ܕܝܢ ܠܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܐܠܝܫܒܥ 7
ܥܩܪܐ ܗܘܬ. ܘܬܪܝܗܘܢ ܣܓܝܘ ܒܝܘܡܬܗܘܢ
ܗܘܘ ܀ *ܗܘܐ ܕܝܢ ܕܟܕ ܡܟܗܢ ܗܘܐ ܒܛܟܣܐ 8
ܕܬܫܡܫܬܗ ܩܕܡ ܐܠܗܐ. *ܒܥܝܕܐ ܕܟܗܢܘܬܐ: 9
ܡܛܝܗܝ ܕܢܣܝܡ ܒܣܡܐ: ܘܥܠ ܠܗܝܟܠܗ
ܕܡܪܝܐ. *ܘܟܠܗ ܟܢܫܐ ܕܥܡܐ: ܡܨܠܐ ܗܘܐ 10
ܠܒܪ ܒܥܕܢܐ ܕܒܣܡܐ. *ܘܐܬܚܙܝ ܠܗ ܠܙܟܪܝܐ 11
ܡܠܐܟܐ ܕܡܪܝܐ: ܘܩܐܡ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܡܕܒܚܐ
ܕܒܣܡܐ. *ܘܐܬܕܠܚ ܙܟܪܝܐ ܟܕ ܚܙܝܗܝ. 12

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. I.

Quoniam quidem multi conati sunt ordinare narrationem,
2 quæ in nobis completæ sunt, rerum: sicut tradiderunt
nobis, qui ab initio ipsi viderunt, et ministri fuerunt ser-
3 monis: visum est et mihi, assequuto omnia a principio di-
4 ligenter, ex ordine tibi scribere, optime Theophile, ut cog-
noscas eorum verborum, de quibus eruditus es, veritatem.
5 Fuit in diebus Herodis, regis Judææ, sacerdos quidam
nomine Zacharias de vice Abia, et uxor illius de filiabus
6 Aaron, et nomen ejus Elisabeth. Erant autem justi ambo
ante Deum, incedentes in omnibus mandatis, et justifi-
cationibus Domini sine querela, et non erat illis filius eo 7
quòd esset Elisabeth sterilis, et ambo processissent in die-
bus suis. Factum est autem, cùm sacerdotio fungeretur 8
in ordine vicis suæ ante Deum, secundùm consuetudinem 9
sacerdotii, sorte exiit ut incensum poneret, ingressus in
templum Domini: et omnis multitudo populi erat orans 10
foris hora incensi. Apparuit autem illi Angelus Domini, 11
stans a dextris altaris incensi. Et Zacharias turbatus est 12

13 ἰδών, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. Εἶπε
δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος· Μὴ φοβοῦ,
Ζαχαρία· διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου,
καὶ ἡ γυνή σου Ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν
σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην.
14 Καὶ ἔσται χαρά σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ
πολλοὶ ἐπὶ τῇ γενέσει αὐτοῦ χαρήσονται.
15 Ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον [1][τοῦ] Κυρίου·
καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πίῃ· καὶ Πνεύ-
ματος ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας
16 μητρὸς αὐτοῦ. Καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσ-
ραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν.
17 Καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν
πνεύματι καὶ δυνάμει Ἠλίου, ἐπιστρέψαι
καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, καὶ ἀπειθεῖς
ἐν φρονήσει δικαίων, ἑτοιμάσαι Κυρίῳ λαὸν
18 κατεσκευασμένον. Καὶ εἶπε Ζαχαρίας
πρὸς τὸν ἄγγελον· Κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο;
ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης, καὶ ἡ γυνή μου
19 προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. Καὶ
ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ· Ἐγώ
εἰμι Γαβριήλ, ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ· καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρός σε,
20 καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα. Καὶ ἰδοῦ,
ἔσῃ σιωπῶν, καὶ μὴ δυνάμενος λαλῆσαι, ἄχρι
ἧς ἡμέρας γένηται ταῦτα· ἀνθ' ὧν οὐκ
ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες πληρω-
21 θήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν. Καὶ ἦν
ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν· καὶ ἐθαύ-
μαζον ἐν τῷ χρονίζειν αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ.
22 Ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἠδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς·
καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν ἑώρακεν ἐν τῷ
ναῷ· καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς, καὶ
23 διέμενε κωφός. Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν
αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν
24 εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Μετὰ δὲ ταύτας τὰς
ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ,

ܘܕܚܠܬܐ ܢܦܠܬ ܥܠܘܗܝ. ܘܐܡܪ ܠܗ 13
ܡܠܐܟܐ. ܠܐ ܬܕܚܠ ܙܟܪܝܐ: ܡܛܠ ܕܐܫܬܡܥܬ
ܨܠܘܬܟ. ܘܐܢܬܬܟ ܐܠܝܫܒܥ ܬܐܠܕ ܠܟ ܒܪܐ:
ܘܬܩܪܐ ܫܡܗ ܝܘܚܢܢ. ܘܬܗܘܐ ܠܟ ܚܕܘܬܐ 14
ܘܪܘܙܐ. ܘܣܓܝܐܐ ܢܚܕܘܢ ܒܡܘܠܕܗ. ܢܗܘܐ ܓܝܪ 15
ܪܒܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܚܡܪܐ ܘܫܟܪܐ ܠܐ ܢܫܬܐ.
ܘܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܢܬܡܠܐ ܟܕ ܗܘ ܒܟܪܣܐ ܕܐܡܗ.
ܘܣܓܝܐܐ ܡܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܢܦܢܐ ܠܘܬ ܡܪܝܐ 16
ܐܠܗܗܘܢ. ܘܗܘ ܢܐܙܠ ܩܕܡܘܗܝ ܒܪܘܚܐ 17
ܘܒܚܝܠܐ ܕܐܠܝܐ ܢܒܝܐ. ܕܢܦܢܐ ܠܒܐ ܕܐܒܗܬܐ ܥܠ
ܒܢܝܐ ܘܠܕܠܐ ܡܬܛܦܝܣܝܢ ܠܝܕܥܬܐ ܕܟܐܢܐ.
ܘܢܛܝܒ ܠܡܪܝܐ ܥܡܐ ܓܡܝܪܐ. ܘܐܡܪ ܙܟܪܝܐ 18
ܠܡܠܐܟܐ. ܐܝܟܢܐ ܐܕܥ ܗܕܐ. ܐܢܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝ
ܣܒܐ. ܘܐܢܬܬܝ ܣܓܝܐܬ ܒܝܘܡܬܗ ܗܝ.
ܘܥܢܐ ܡܠܐܟܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܐ ܐܢܐ ܓܒܪܝܐܝܠ 19
ܕܩܐܡ ܐܢܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ. ܘܐܫܬܠܚܬ ܕܐܡܠܠ
ܥܡܟ ܘܐܣܒܪܟ ܗܠܝܢ. ܡܟܝܠ ܬܗܘܐ ܫܬܝܩ. 20
ܘܠܐ ܬܫܟܚ ܠܡܡܠܠܘ: ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ
ܕܗܠܝܢ ܢܗܘܝܢ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܗܝܡܢܬ ܠܡܠܝ
ܗܠܝܢ ܕܡܬܡܠܝܢ ܒܙܒܢܗܝܢ. ܥܡܐ ܕܝܢ 21
ܩܐܡ ܗܘܐ ܘܡܣܟܐ ܠܙܟܪܝܐ ܘܬܡܝܗܝܢ ܗܘܘ
ܥܠ ܬܘܚܪܗ ܕܒܗܝܟܠܐ. ܟܕ ܢܦܩ ܕܝܢ 22
ܙܟܪܝܐ: ܠܐ ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܕܢܡܠܠ ܥܡܗܘܢ.
ܘܐܣܬܟܠܘ ܕܚܙܘܐ ܚܙܐ ܒܗܝܟܠܐ. ܘܗܘ ܡܪܡܙ ܪܡܙ
ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܘܦܐܫ ܟܕ ܚܪܫ. ܘܟܕ ܐܬܡܠܝܘ 23
ܝܘܡܬܐ ܕܬܫܡܫܬܗ. ܐܙܠ ܠܒܝܬܗ ܀ ܘܗܘܐ 24
ܡܢ ܒܬܪ ܝܘܡܬܐ ܗܠܝܢ ܒܛܢܬ ܐܠܝܫܒܥ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. I.

13 videns, et timor irruit super eum. Ait autem ad illum
Angelus: Ne timeas Zacharia, quoniam exaudita est
deprecatio tua: et uxor tua Elisabeth pariet tibi filium,
14 et vocabis nomen ejus Joannem: et erit gaudium tibi,
15 et exultatio, et multi in nativitate ejus gaudebunt: erit
enim magnus coram Domino: et vinum et siceram non
bibet, et Spiritu sancto replebitur adhuc ex utero matris
16 suæ: et multos filiorum Israel convertet ad Dominum
Deum ipsorum: et ipse præcedet ante illum in spiritu et
17 virtute Eliæ: ut convertat corda patrum in filios, et in-
credulos ad prudentiam justorum, parare Domino plebem
18 perfectam. Et dixit Zacharias ad Angelum: Unde hoc

sciam? ego enim sum senex, et uxor mea processit in
diebus suis. Et respondens Angelus dixit ei: Ego sum 19
Gabriel, qui asto ante Deum: et missus sum loqui ad te,
et hæc tibi evangelizare. Et ecce eris tacens, et non po- 20
teris loqui usque in diem, quo hæc fiant, pro eo quòd non
credidisti verbis meis, quæ implebuntur in tempore suo.
Et erat plebs expectans Zachariam: et mirabantur quòd 21
tardaret ipse in templo. Egressus autem non poterat loqui 22
ad illos, et cognoverunt quòd visionem vidisset in templo.
Et ipse erat innuens illis, et permansit mutus. Et factum 23
est ut impleti sunt dies officii ejus, abiit in domum
suam: post hos autem dies concepit Elisabeth uxor ejus. 24

καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε, λέ-
25 γουσα· Ὅτι οὕτω μοι πεποίηκεν ὁ Κύριος
ἐν ἡμέραις, αἷς ἐπεῖδεν ἀφελεῖν τὸ ὄνειδός
μου ἐν ἀνθρώποις.
26 Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ
ἄγγελος Γαβριὴλ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν
27 τῆς Γαλιλαίας ᾗ ὄνομα Ναζαρὲτ, πρὸς
παρθένον μεμνηστευμένην ἀνδρὶ ᾧ ὄνομα
Ἰωσὴφ, ἐξ οἴκου Δαυΐδ· καὶ τὸ ὄνομα τῆς
28 παρθένου, Μαριάμ. Καὶ εἰσελθὼν ¹ὁ ἄγ-
γελος πρὸς αὐτὴν, εἶπε· Χαῖρε, κεχαριτω-
μένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· ¹εὐλογημένη σὺ
29 ἐν γυναιξίν. Ἡ δὲ ¹[ἰδοῦσα] διεταράχθη
ἐπὶ τῷ λόγῳ ¹[αὐτοῦ], καὶ διελογίζετο
30 ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. Καὶ εἶπεν
ὁ ἄγγελος αὐτῇ· Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ·
31 εὗρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ Θεῷ. Καὶ ἰδοὺ,
συλλήψῃ ἐν γαστρὶ, καὶ τέξῃ υἱὸν, καὶ
32 καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. Οὗτος
ἔσται μέγας, καὶ Υἱὸς Ὑψίστου κληθήσεται·
καὶ δώσει αὐτῷ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον
Mich. iv. 7. 33 Δαυΐδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ βασιλεύσει
ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ
34 τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. Εἶπε
δὲ Μαριὰμ πρὸς τὸν ἄγγελον· Πῶς ἔσται
35 τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω; Καὶ ἀπο-
κριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ· Πνεῦμα
ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ, καὶ δύναμις
Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τὸ γενώ-
36 μενον ¹ἅγιον, κληθήσεται Υἱὸς Θεοῦ. Καὶ
ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ συγγενής σου, καὶ αὐτὴ
συνειληφυῖα υἱὸν ἐν ¹γήρει αὐτῆς· καὶ οὗτος
μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρᾳ.
37 Ὅτι οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ τῷ Θεῷ πᾶν
38 ῥῆμα. Εἶπε δὲ Μαριάμ· Ἰδοὺ, ἡ δούλη

ܐܢܬܬܗ. ܘܛܫܝܐ ܗܘܬ ܢܦܫܗ ܝܪܚܐ ܚܡܫܐ.
ܘܐܡܪܐ ܗܘܬ. ܕܗܠܝܢ ܥܒܕ ܠܝ ܡܪܝܐ ܒܝܘܡܬܐ 25
ܕܚܪ ܒܝ. ܠܡܣܒ ܚܣܕܝ ܕܒܝܬ ܒܢܝܢܫܐ܀
ܒܝܪܚܐ ܕܝܢ ܕܫܬܐ ܐܫܬܠܚ ܓܒܪܝܠ ܡܠܐܟܐ 26
ܡܢ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܠܓܠܝܠܐ ܠܡܕܝܢܬܐ
ܕܫܡܗ ܢܨܪܬ. ܠܘܬ ܒܬܘܠܬܐ ܕܡܟܝܪܐ 27
ܠܓܒܪܐ ܕܫܡܗ ܝܘܣܦ. ܡܢ ܒܝܬܗ ܕܕܘܝܕ.
ܘܫܡܗ ܕܒܬܘܠܬܐ ܡܪܝܡ. ܘܥܠ ܠܘܬܗ 28
ܡܠܐܟܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܫܠܡ ܠܟܝ ܡܠܝܬ
ܛܝܒܘܬܐ: ܡܪܢ ܥܡܟܝ ܒܪܝܟܬܐ ܒܢܫܐ: ܗܝ 29
ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܬ ܐܫܬܓܫܬ ܒܡܠܬܗ. ܘܡܬܚܫܒܐ
ܗܘܬ ܕܡܢܐ ܗܝ ܫܠܡܐ ܗܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܠܐܟܐ. 30
ܠܐ ܬܕܚܠܝܢ ܡܪܝܡ. ܐܫܟܚܬܝ ܓܝܪ ܛܝܒܘܬܐ
ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܗܐ ܓܝܪ ܬܩܒܠܝܢ ܒܛܢܐ 31
ܘܬܐܠܕܝܢ ܒܪܐ. ܘܬܩܪܝܢ ܫܡܗ ܝܫܘܥ. ܗܢܘ 32
ܢܗܘܐ ܪܒܐ. ܘܒܪܗ ܕܥܠܝܐ ܢܬܩܪܐ. ܘܢܬܠ ܠܗ
ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܟܘܪܣܝܐ ܕܕܘܝܕ ܐܒܘܗܝ. ܘܢܡܠܟ 33
ܥܠ ܒܝܬܗ ܕܝܥܩܘܒ ܠܥܠܡ. ܘܠܡܠܟܘܬܗ
ܣܟܐ ܠܐ ܢܗܘܐ. ܐܡܪܐ ܡܪܝܡ ܠܡܠܐܟܐ. 34
ܐܝܟܢܐ ܬܗܘܐ ܗܕܐ ܕܓܒܪ ܠܐ ܝܕܝܥ ܠܝ. ܥܢܐ 35
ܡܠܐܟܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܬܐܬܐ.
ܘܚܝܠܗ ܕܥܠܝܐ ܢܓܢ ܥܠܝܟܝ. ܡܛܠ ܗܢܐ
ܗܘ ܡܢ ܕܡܬܝܠܕ ܡܢܟܝ ܩܕܝܫܐ ܗܘ. ܘܒܪܗ
ܕܐܠܗܐ ܢܬܩܪܐ. ܘܗܐ ܐܠܝܫܒܥ ܐܚܝܢܬܟܝ ܐܦ 36
ܗܝ ܒܛܢܐ ܒܪܐ ܒܣܝܒܘܬܗ. ܘܗܢܐ ܝܪܚܐ ܫܬܝܬܝܐ
ܠܗ. ܠܗܝ ܕܡܬܩܪܝܐ ܥܩܪܬܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ 37
ܡܬܥܛܠܐ ܠܐܠܗܐ ܡܕܡ. ܐܡܪܐ ܡܪܝܡ. ܗܐ ܐܢܐ 38

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. I.

25 et occultabat se mensibus quinque, dicens: Quia sic fecit mihi Dominus in diebus, quibus respexit auferre opprobrium meum inter homines.
26 In mense autem sexto, missus est Angelus Gabriel a
27 Deo in civitatem Galilææ, cui nomen Nazareth, ad Virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph, de domo
28 David, et nomen virginis Maria. Et ingressus Angelus ad eam dixit: Ave gratia plena: Dominus tecum: be-
29 nedicta tu in mulieribus. Quæ cùm audisset, turbata est in sermone ejus, et cogitabat qualis esset ista salutatio.
30 Et ait Angelus ei: Ne timeas Maria, invenisti enim gra-
31 tiam apud Deum: ecce concipies in utero, et paries filium,
et vocabis nomen ejus Jesum. Hic erit magnus, et Fi- 32
lius Altissimi vocabitur, et dabit illi Dominus Deus sedem David patris ejus: et regnabit in domo Jacob in æternum,
et regni ejus non erit finis. Dixit autem Maria ad 33,34
Angelum: Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco? Et respondens Angelus dixit ei: Spiritus sanctus 35
superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi. Ideoque et quod nascetur ex te Sanctum, vocabitur Filius Dei. Et ecce Elisabeth cognata tua, et ipsa concepit 36
filium in senectute sua: et hic mensis sextus est illi,
quæ vocatur sterilis: quia non erit impossibile apud 37
Deum omne verbum. Dixit autem Maria: Ecce ancilla 38

Κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου.
Καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος.
39 Ἀναστᾶσα δὲ Μαριὰμ ἐν ταῖς ἡμέραις
ταύταις, ἐπορεύθη εἰς τὴν ὀρεινὴν μετὰ
40 σπουδῆς, εἰς πόλιν Ἰούδα. Καὶ εἰσῆλθεν
εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου, καὶ ἠσπάσατο τὴν
41 Ἐλισάβετ. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἡ
Ἐλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας, ἐσκίρ-
τησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ
ἐπλήσθη Πνεύματος ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ, καὶ
42 ἀνεφώνησε φωνῇ μεγάλῃ, καὶ εἶπεν· Εὐλο-
γημένη σὺ ἐν γυναιξὶ, καὶ εὐλογημένος ὁ
43 καρπὸς τῆς κοιλίας σου. Καὶ πόθεν μοι
τοῦτο, ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου
44 πρός με; Ἰδοὺ γὰρ, ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ
ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου, ἐσκίρτησε
ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου.
45 Καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα, ὅτι ἔσται
τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ
46 Κυρίου. Καὶ εἶπε Μαριάμ· Μεγαλύνει
47 ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον, καὶ ἠγαλλίασε
τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου·
48 ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης
αὐτοῦ. Ἰδοὺ γὰρ, ἀπὸ τοῦ νῦν μακαρι-
49 οῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί· ὅτι ἐποίησέ μοι
μεγαλεῖα ὁ δυνατὸς, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα
50 αὐτοῦ· καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν
τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. Ἐποίησε κράτος ἐν
51 βραχίονι αὐτοῦ· διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους
52 διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν. Καθεῖλε δυνάστας
53 ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσε ταπεινούς. Πεινῶν-
τας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν, καὶ πλουτοῦντας
(Is. xli. 8, 9.) 54 ἐξαπέστειλε κενούς. Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ
Gen. xxii. 16. 55 παιδὸς αὐτοῦ, μνησθῆναι ἐλέους (καθὼς
ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν) τῷ
Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς

ܐܡܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܢܗܘܐ ܠܝ ܐܝܟ ܡܠܬܟ. ܘܐܙܠ
ܡܠܐܟܐ ܡܢ ܠܘܬܗ ܀
* ܩܡܬ ܕܝܢ ܡܪܝܡ ܒܗܘܢ ܒܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ: 39
ܘܐܙܠܬ ܒܝܨܝܦܘܬܐ ܠܛܘܪܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܝܗܘܕ.
* ܘܥܠܬ ܠܒܝܬܗ ܕܙܟܪܝܐ. ܘܫܐܠܬ ܫܠܡܗ 40
ܕܐܠܝܫܒܥ. * ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܡܥܬ ܐܠܝܫܒܥ 41
ܫܠܡܗ ܕܡܪܝܡ. ܕܨ ܥܘܠܐ ܒܟܪܣܗ.
ܘܐܬܡܠܝܬ ܐܠܝܫܒܥ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ: * ܘܩܥܬ 42
ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܘܐܡܪܬ ܠܡܪܝܡ. ܡܒܪܟܬܐ ܐܢܬܝ
ܒܢܫܐ. ܘܡܒܪܟ ܗܘ ܦܐܪܐ ܕܒܟܪܣܟܝ. * ܐܝܟܢܐ 43
ܠܝ ܗܕܐ ܕܐܡܗ ܕܡܪܝ ܬܐܬܐ ܠܘܬܝ. * ܗܐ 44
ܡܢ ܕܢܦܠ ܩܠܐ ܕܫܠܡܟܝ ܒܐܕܢܝ. ܒܕܘܨܐ
ܕܨ ܥܘܠܐ ܒܟܪܣܝ. * ܘܛܘܒܝܗ ܠܗܝ ܕܗܝܡܢܬ 45
ܕܡܫܬܡܠܝܢ: ܕܗܘܐ ܗܘܝ ܡܠܐ ܕܐܬܡܠܠ
ܥܡܗ ܡܢ ܠܘܬ ܡܪܝܐ. * ܘܐܡܪܬ ܡܪܝܡ. 46
ܡܘܪܒܐ ܢܦܫܝ ܠܡܪܝܐ. * ܘܪܘܙܬ ܪܘܚܝ 47
ܒܐܠܗܐ ܡܚܝܢܝ. * ܕܚܪ ܒܡܘܟܟܐ ܕܐܡܬܗ. 48
ܗܐ ܓܝܪ ܡܢ ܗܫܐ: ܛܘܒܐ ܢܐܡܪܢ ܠܝ ܫܪܒܬܐ
ܟܠܗܝܢ. * ܕܥܒܕ ܠܘܬܝ ܪܘܪܒܬܐ ܗܘ ܕܚܝܠܬܢ 49
ܘܩܕܝܫ ܫܡܗ. * ܘܚܢܢܗ ܠܕܪܐ ܘܫܪܒܬܐ 50
ܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܕܚܠܝܢ ܠܗ. * ܥܒܕ ܙܟܘܬܐ 51
ܒܕܪܥܗ: ܘܒܕܪ ܠܡܫܬܒܗܪܢܐ ܒܪܥܝܢܐ ܕܠܒܗܘܢ.
* ܣܚܦ ܬܩܝܦܐ ܡܢ ܟܘܪܣܝܐ: ܘܐܪܝܡ ܡܟܝܟܐ. 52
* ܟܦܢܐ ܣܒܥ ܛܒܬܐ. ܘܥܬܝܪܐ ܫܪܐ ܣܦܝܩܐܝܬ. 53
* ܥܕܪ ܠܐܝܣܪܝܠ ܥܒܕܗ: ܘܐܬܕܟܪ ܚܢܢܗ. * ܐܝܟ 54, 55
ܕܡܠܠ ܥܡ ܐܒܗܝܢ: ܥܡ ܐܒܪܗܡ ܘܥܡ ܙܪܥܗ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. I.

Domini, fiat mihi secundùm verbum tuum. Et discessit
ab illa Angelus.
39 Exurgens autem Maria in diebus illis, abiit in montana
40 cum festinatione, in civitatem Juda: et intravit in do-
41 mum Zachariæ, et salutavit Elisabeth. Et factum est,
ut audivit salutationem Mariæ Elisabeth, exultavit in-
fans in utero ejus: et repleta est Spiritu sancto Elisa-
42 beth: et exclamavit voce magna, et dixit: Benedicta tu
43 inter mulieres, et benedictus fructus ventris tui. Et
44 unde hoc mihi ut veniat mater Domini mei ad me? Ecce
enim ut facta est vox salutationis tuæ in auribus meis, ex-
45 ultavit in gaudio infans in utero meo. et beata, quæ cre-
didisti, quoniam perficientur ea quæ dicta sunt tibi a Do-
mino. Et ait Maria: Magnificat anima mea Dominum; 46
et exultavit spiritus meus in Deo salutari meo: quia re- 47,48
spexit humilitatem ancillæ suæ. Ecce enim ex hoc beatam
me dicent omnes generationes: quia fecit mihi magna 49
qui potens est; et sanctum nomen ejus: et misericordia 50
ejus a progenie in progenies timentibus eum. Fecit poten- 51
tiam in brachio suo: dispersit superbos mente cordis sui.
Deposuit potentes de sede, et exaltavit humiles. Esurien- 52,53
tes implevit bonis: et divites dimisit inanes. Suscepit 54
Israel puerum suum, recordatus misericordiæ suæ: sicut 55
loquutus est ad patres nostros, Abraham, et semini ejus in

56 τὸν αἰῶνα. Ἔμεινε δὲ Μαριὰμ σὺν αὐτῇ
ὡσεὶ μῆνας τρεῖς· καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν
οἶκον αὐτῆς.
57 Τῇ δὲ Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ
58 τεκεῖν αὐτήν· καὶ ἐγέννησεν υἱόν. Καὶ
ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς,
ὅτι ἐμεγάλυνε Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ'
59 αὐτῆς· καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. Καὶ ἐγένετο
ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ, ἦλθον περιτεμεῖν τὸ
παιδίον· καὶ ἐκάλουν αὐτὸ, ἐπὶ τῷ ὀνόματι
60 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, Ζαχαρίαν. Καὶ ἀπο-
61 κριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν· Οὐχί· ἀλλὰ
κληθήσεται Ἰωάννης. Καὶ εἶπον πρὸς αὐτήν·
Ὅτι οὐδείς ἐστιν [1]ἐν τῇ συγγενείᾳ σου, ὃς
62 καλεῖται τῷ ὀνόματι τούτῳ. Ἐνένευον δὲ
τῷ πατρὶ αὐτοῦ, τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι
63 αὐτόν. Καὶ αἰτήσας πινακίδιον, ἔγραψε,
λέγων· Ἰωάννης ἐστὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Καὶ
64 ἐθαύμασαν πάντες. Ἀνεῴχθη δὲ τὸ στόμα
αὐτοῦ [1]παραχρῆμα, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ·
65 καὶ ἐλάλει, εὐλογῶν τὸν Θεόν. Καὶ ἐγένετο
ἐπὶ πάντας φόβος τοὺς περιοικοῦντας αὐτούς·
καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ τῆς Ἰουδαίας διελαλεῖτο
66 πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα. Καὶ ἔθεντο
πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν,
λέγοντες· Τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται;
67 Καὶ χεὶρ Κυρίου ἦν μετ' αὐτοῦ. Καὶ
Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη Πνεύ-
ματος ἁγίου, καὶ προεφήτευσε, λέγων·
68 Εὐλογητὸς Κύριος, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι
ἐπεσκέψατο, καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ
69 αὐτοῦ, καὶ ἤγειρε κέρας σωτηρίας ἡμῖν, ἐν
70 τῷ οἴκῳ Δαυῒδ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ, (καθὼς
ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν ἁγίων [1][τῶν]
71 ἀπ' αἰῶνος Προφητῶν αὐτοῦ,) σωτηρίαν ἐξ
ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν

ܠܥܠܡ ܀ ܘܩܘܝܬ ܕܝܢ ܡܪܝܡ ܠܘܬ ܐܠܝܫܒܥ 56
ܐܝܟ ܝܪ̈ܚܐ ܬܠܬܐ ܘܗܦܟܬ ܠܒܝܬܗ ܀
ܠܐܠܝܫܒܥ ܕܝܢ ܡܛܐ ܗܘܐ ܠܗ ܙܒܢܐ ܕܬܐܠܕ ܂ 57
ܘܝܠܕܬ ܒܪܐ ܂ ܘܫܡܥܘ ܫܒ̈ܒܝܗ ܘܒܢ̈ܝ 58
ܫܪܒܬܗ ܕܐܣܓܝ ܡܪܝܐ ܚܢܢܗ ܠܘܬܗ ܂
ܘܚܕܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗ ܀ ܘܗܘܐ ܒܝܘܡܐ ܕܬܡܢܝܐ ܂ 59
ܐܬܘ ܠܡܓܙܪܗ ܠܛܠܝܐ ܂ ܘܩܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ
ܒܫܡܐ ܕܐܒܘܗܝ ܙܟܪܝܐ ܂ ܘܥܢܬ ܐܡܗ ܘܐܡܪܬ 60
ܠܗܘܢ ܂ ܠܐ ܗܟܢܐ ܂ ܐܠܐ ܢܬܩܪܐ ܝܘܚܢܢ ܂ ܘܐܡܪܝܢ 61
ܠܗ ܂ ܕܠܝܬ ܐܢܫ ܒܫܪܒܬܟܝ ܕܡܬܩܪܐ ܒܫܡܐ
ܗܢܐ ܂ ܘܪܡܙܘ ܠܐܒܘܗܝ ܕܐܝܢܐ ܕܨܒܐ ܕܢܫܡܗܝܘܗܝ ܂ 62
ܘܫܐܠ ܦܢܩܝܬܐ ܘܟܬܒ ܘܐܡܪ ܝܘܚܢܢ ܗܘ 63
ܫܡܗ ܂ ܘܐܬܕܡܪܘ ܟܠܗܘܢ ܂ ܘܡܚܕܐ ܐܬܦܬܚ 64
ܦܘܡܗ ܘܠܫܢܗ ܂ ܘܡܠܠ ܘܡܒܪܟ ܠܐܠܗܐ ܂
ܘܗܘܐ ܕܚܠܬܐ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܫܒ̈ܒܝܗܘܢ ܂ 65
ܘܒܟܠܗ ܛܘܪܐ ܕܝܗܘܕ ܂ ܡܬܡܠܠܢ ܗܘܝ ܡܠܐ ܗܠܝܢ ܂
ܘܟܠܗܘܢ ܕܫܡܥܘ ܡܣܝܡܝܢ ܗܘܘ ܒܠܒܗܘܢ ܂ 66
ܘܐܡܪܝܢ ܂ ܡܢܐ ܟܝ ܢܗܘܐ ܛܠܝܐ ܗܢܐ ܂ ܘܐܝܕܗ
ܕܡܪܝܐ ܥܡܗ ܗܘܬ ܂ ܘܐܬܡܠܝ ܙܟܪܝܐ ܐܒܘܗܝ ܒܪܘܚܐ 67
ܕܩܘܕܫܐ ܂ ܘܐܬܢܒܝ ܘܐܡܪ ܂
ܡܒܪܟ ܗܘ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܂ ܕܣܥܪ 68
ܥܡܗ ܘܥܒܕ ܠܗ ܦܘܪܩܢܐ ܂ ܘܐܩܝܡ ܠܢ 69
ܩܪܢܐ ܕܦܘܪܩܢܐ ܒܒܝܬܐ ܕܕܘܝܕ ܥܒܕܗ ܂ ܐܝܟ 70
ܕܡܠܠ ܒܦܘܡܐ ܕܢܒܝ̈ܘܗܝ ܩܕܝ̈ܫܐ ܕܡܢ ܥܠܡ ܂
ܕܢܦܪܩܢ ܡܢ ܒܥܠܕܒܒ̈ܝܢ ܂ ܘܡܢ ܐܝܕܐ ܕܟܠܗܘܢ 71

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. I.

56 sæcula. Mansit autem Maria cum illa quasi mensibus
tribus: et reversa est in domum suam.
57 Elisabeth autem impletum est tempus pariendi, et
58 peperit filium. Et audierunt vicini et cognati ejus quia
magnificavit Dominus misericordiam suam cum illa, et
59 congratulabantur ei. Et factum est in die octavo, venerunt
circumcidere puerum, et vocabant eum nomine patris sui
60 Zachariam. Et respondens mater ejus, dixit: Nequaquam,
61 sed vocabitur Joannes. Et dixerunt ad illam: Quia nemo
62 est in cognatione tua, qui vocetur hoc nomine. Innuebant
63 autem patri ejus, quem vellet vocari eum. Et postulans
pugillarem, scripsit, dicens, Joannes est nomen ejus. Et
mirati sunt universi. Apertum est autem illicò os ejus, et 64
lingua ejus, et loquebatur benedicens Deum. Et factus est 65
timor super omnes vicinos eorum: et super omnia montana
Judææ divulgabantur omnia verba hæc: et posuerunt 66
omnes, qui audierant in corde suo, dicentes: Quis, putas,
puer iste erit? Etenim manus Domini erat cum illo. Et 67
Zacharias pater ejus repletus est Spiritu sancto: et prophe-
tavit, dicens: Benedictus Dominus Deus Israel, quia visi- 68
tavit, et fecit redemptionem plebis suæ; et erexit cornu 69
salutis nobis, in domo David pueri sui: sicut loquutus 70
est per os sanctorum, qui a sæculo sunt, Prophetarum ejus:
salutem ex inimicis nostris, et de manu omnium qui 71

72 μισούντων ἡμᾶς· ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν
πατέρων ἡμῶν, καὶ μνησθῆναι διαθήκης
73 ἁγίας αὐτοῦ, ὅρκον ὃν ὤμοσε πρὸς Ἀβραὰμ Gen. xxii. 16.
74 τὸν πατέρα ἡμῶν· τοῦ δοῦναι ἡμῖν, ἀφόβως,
75 ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας, λα-
τρεύειν αὐτῷ ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνη
ἐνώπιον αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας [τῆς ζωῆς]
76 ἡμῶν. Καὶ σὺ, παιδίον, προφήτης Ὑψίστου
κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου
77 Κυρίου, ἑτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ, τοῦ δοῦναι
γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἐν ἀφέσει
78 ἁμαρτιῶν αὐτῶν· διὰ σπλάγχνα ἐλέους
Θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνα-
79 τολὴ ἐξ ὕψους, ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ
σκιᾷ θανάτου καθημένοις, τοῦ κατευθῦναι
80 τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης. Τὸ δὲ
παιδίον ηὔξανε, καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι·
καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις, ἕως ἡμέρας ἀνα-
δείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

ΚΕΦ. β΄.

Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις,
ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου,
2 ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. (Αὕτη
ἡ ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος
3 τῆς Συρίας Κυρηνίου.) Καὶ ἐπορεύοντο πάν-
τες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν
4 πόλιν. Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσὴφ ἀπὸ τῆς Γαλι-
λαίας, ἐκ πόλεως Ναζαρὲτ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν,
εἰς πόλιν Δαυῒδ, ἥτις καλεῖται Βηθλεὲμ,
(διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς
5 Δαυῒδ,) ἀπογράψασθαι σὺν Μαριὰμ τῇ
μεμνηστευμένῃ αὐτῷ γυναικὶ, οὔσῃ ἐγκύῳ.
6 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐπλήσ-
7 θησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν. Καὶ

72 ܕܣܢܝܢ ܠܢ. *ܘܥܒܕ ܚܢܢܗ ܥܡ ܐܒܗܝܢ. ܘܐܬܕܟܪ
73 ܠܩܝܡܘܗܝ ܩܕܝܫܐ: *ܘܡܘܡܬܐ ܕܝܡܐ
74 ܠܐܒܪܗܡ ܐܒܘܢ. ܕܢܬܠ ܠܢ. *ܕܢܬܦܪܩ ܡܢ
ܐܝܕܝ ܒܥܠܕܒܒܝܢ. ܘܕܠܐ ܕܚܠܐ ܢܦܠܘܚ
75 ܩܕܡܘܗܝ. *ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܢ: ܒܟܐܢܘܬܐ
76 ܘܒܙܕܝܩܘܬܐ. *ܘܐܢܬ ܛܠܝܐ ܢܒܝܐ ܕܡܪܝܡܐ
ܬܬܩܪܐ. ܬܐܙܠ ܓܝܪ ܩܕܡ ܐܦܘܗܝ ܕܡܪܝܐ ܕܬܛܝܒ
77 ܐܘܪܚܗ. *ܘܕܬܬܠ ܝܕܥܬܐ ܕܚܝܐ ܠܥܡܗ
78 ܒܫܘܒܩܢܐ ܕܚܛܗܝܗܘܢ. *ܒܪܚܡܐ ܕܪܚܡܬܗ ܕܐܠܗܢ.
79 ܕܒܗܘܢ ܢܣܥܪܢ ܕܢܚܐ ܡܢ ܪܘܡܐ. *ܠܡܢܗܪܘ
ܠܐܝܠܝܢ ܕܒܚܫܘܟܐ ܘܒܛܠܠܐ ܕܡܘܬܐ ܝܬܒܝܢ.
80 ܘܠܡܬܪܨܘ ܪܓܠܝܢ ܒܐܘܪܚܐ ܕܫܠܡܐ. *ܛܠܝܐ ܕܝܢ
ܪܒܐ ܗܘܐ ܘܡܬܚܝܠ ܒܪܘܚܐ. ܘܒܚܘܪܒܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ: ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܕܐܬܚܘܝܢܘܬܗ ܠܒܝܬ
ܐܝܣܪܐܝܠ ❖

ܩܦܠܐܘܢ ❖ ܒ ❖

*ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ: ܢܦܩ ܦܘܩܕܢܐ
ܡܢ ܐܓܘܣܛܘܣ ܩܣܪ. ܕܢܬܟܬܒ ܟܠܗ ܥܡܐ
2 ܕܐܘܚܕܢܗ. *ܗܕܐ ܡܟܬܒܢܘܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܗܘܬ:
3 ܒܗܓܡܢܘܬܗ ܕܩܘܪܝܢܝܘܣ ܒܣܘܪܝܐ. *ܘܐܙܠ ܗܘܐ
4 ܟܠܢܫ ܕܢܬܟܬܒ ܒܡܕܝܢܬܗ. *ܣܠܩ ܗܘܐ
ܕܝܢ ܐܦ ܝܘܣܦ ܡܢ ܢܨܪܬ ܡܕܝܢܬܐ ܕܓܠܝܠܐ
ܠܝܗܘܕ: ܠܡܕܝܢܬܗ ܕܕܘܝܕ ܕܡܬܩܪܝܐ ܒܝܬ
ܠܚܡ. ܡܛܠ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ ܒܝܬܗ
5 ܘܡܢ ܫܪܒܬܗ ܕܕܘܝܕ. *ܥܡ ܡܪܝܡ ܡܟܝܪܬܗ
6 ܟܕ ܒܛܢܐ ܕܬܡܢ ܬܬܟܬܒ. *ܘܗܘܐ ܕܥܕ ܬܡܢ
7 ܐܢܘܢ: ܐܬܡܠܝܘ ܝܘܡܝܗ ܕܬܐܠܕ. *ܘܝܠܕܬ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. I. II.

72 oderunt nos: ad faciendam misericordiam cum patribus
73 nostris; et memorari testamenti sui sancti; jusjurandum,
quod juravit ad Abraham patrem nostrum, daturum se
74 nobis; ut sine timore, de manu inimicorum nostrorum
75 liberati, serviamus illi, in sanctitate, et justitia coram
76 ipso, omnibus diebus nostris. Et tu puer, propheta Altis-
simi vocaberis: præibis enim ante faciem Domini parare
77 vias ejus; ad dandam scientiam salutis plebi ejus, in
78 remissionem peccatorum eorum: per viscera misericordiæ
Dei nostri; in quibus visitavit nos, oriens ex alto;
79 illuminare his, qui in tenebris et in umbra mortis se-
80 dent; ad dirigendos pedes nostros in viam pacis. Puer
autem crescebat, et confortabatur spiritu: et erat in
desertis usque in diem ostensionis suæ ad Israel.

CAP. II.

Factum est autem in diebus illis, exiit edictum a Cæ-
sare Augusto ut describeretur universus orbis. Hæc de- 2
scriptio prima, facta est a præside Syriæ Cyrino: et 3
ibant omnes ut profiterentur singuli in suam civitatem.
Ascendit autem et Joseph a Galilæa, de civitate Nazareth, 4
in Judæam, in civitatem David, quæ vocatur Bethlehem,
(eo quòd esset de domo et familia David,) ut profiteretur 5
cum Maria desponsata sibi uxore prægnante. Factum est 6
autem, cùm essent ibi, impleti sunt dies ut pareret. Et 7

ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ
ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν, καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν
ἐν τῇ φάτνῃ· διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν
8 τῷ καταλύματι. Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν
τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες, καὶ φυ-
λάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν
9 ποίμνην αὐτῶν. Καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου
ἐπέστη αὐτοῖς, καὶ δόξα Κυρίου περιέλαμψεν
10 αὐτούς· καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. Καὶ
εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος· Μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ
γὰρ, εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην,
11 ἥτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ· ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν
σήμερον σωτὴρ, ὅς ἐστι Χριστὸς Κύριος, ἐν
12 πόλει Δαυΐδ. Καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον·
Εὑρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον, κείμενον
13 ἐν [1][τῇ] φάτνῃ. Καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν
τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανίου, αἰ-
14 νούντων τὸν Θεὸν, καὶ λεγόντων· "Δόξα ἐν
ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀν-
15 θρώποις [1]εὐδοκία." Καὶ ἐγένετο, ὡς ἀπ-
ῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι,
καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλ-
λήλους· Διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλεὲμ, καὶ
ἴδωμεν τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονὸς, ὃ ὁ Κύριος
16 ἐγνώρισεν ἡμῖν. Καὶ ἦλθον σπεύσαντες,
καὶ ἀνεῦρον τήν τε Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσὴφ,
17 καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. Ἰδόντες
δὲ, διεγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ λα-
ληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου τούτου.
18 Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ
τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐ-
19 τούς. Ἡ δὲ Μαριὰμ πάντα συνετήρει τὰ
ῥήματα ταῦτα, συμβάλλουσα ἐν τῇ καρ-
20 δίᾳ αὐτῆς. Καὶ [1]ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες,

ܒܪܗ ܒܘܟܪܐ: ܘܟܪܟܬܗ ܒܥܙܪ̈ܘܪܐ ܘܐܪܡܝܬܗ
ܒܐܘܪܝܐ. ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܕܘܟܬܐ
ܐܝܟܐ ܕܫܪܝܢ ܗܘܘ. *ܪ̈ܥܘܬܐ ܕܝܢ ܐܝܬ ܗܘܘ ܒܗ ܒ 8
ܐܬܪܐ ܕܫܪܝܢ ܗܘܘ ܬܡܢ: ܘܢܛܪܝܢ ܡܛܪ̈ܬܐ
ܕܠܠܝܐ ܥܠ ܡܪ̈ܥܝܬܗܘܢ. *ܘܗܐ ܡܠܐܟܐ ܕܐܠܗܐ 9
ܐܬܐ ܠܘܬܗܘܢ. ܘܬܫܒܘܚܬܗ ܕܡܪܝܐ ܐܢܗܪܬ
ܥܠܝܗܘܢ. ܘܕܚܠܘ ܕܚܠܬܐ ܪܒܬܐ. *ܘܐܡܪ 10
ܠܗܘܢ ܡܠܐܟܐ. ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ. ܗܐ ܓܝܪ ܡܣܒܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ ܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ: ܕܬܗܘܐ ܠܟܠܗ ܥܠܡܐ:
*ܐܬܝܠܕ ܠܟܘܢ ܓܝܪ ܝܘܡܢܐ ܦܪܘܩܐ: ܕܐܝܬܘܗܝ 11
ܡܪܝܐ ܡܫܝܚܐ ܒܡܕܝܢܬܗ ܕܕܘܝܕ: *ܘܗܕܐ 12
ܠܟܘܢ ܐܬܐ. ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܘܠܐ ܕܟܪܝܟ
ܒܥܙܪ̈ܘܪܐ ܘܣܝܡ ܒܐܘܪܝܐ. *ܘܡܚܕܐ ܐܬܚܙܝܘ 13
ܥܡ ܡܠܐܟܐ: ܚܝ̈ܠܘܬܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܕܫܡܝܐ. ܟܕ
ܡܫܒܚܝܢ ܠܐܠܗܐ ܘܐܡܪܝܢ. *ܬܫܒܘܚܬܐ ܠܐܠܗܐ 14
ܒܡܪ̈ܘܡܐ. ܘܥܠ ܐܪܥܐ ܫܠܡܐ. ܘܣܒܪܐ ܛܒܐ
ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ. *ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܙܠܘ ܡܢ ܠܘܬܗܘܢ 15
ܡܠܐܟ̈ܐ ܠܫܡܝܐ. ܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ ܪ̈ܥܘܬܐ ܚܕ ܥܡ ܚܕ
ܘܐܡܪܝܢ. ܢܪܕܐ ܥܕܡܐ ܠܒܝܬܠܚܡ: ܘܢܚܙܐ
ܠܡܠܬܐ ܗܕܐ ܕܗܘܬ ܐܝܟ ܕܡܪܝܐ ܐܘܕܥܢ ܠܢ.
*ܘܐܬܘ ܡܣܬܪܗܒܝܢ. ܘܐܫܟܚܘ ܠܡܪܝܡ 16
ܘܠܝܘܣܦ ܘܠܥܘܠܐ ܕܣܝܡ ܒܐܘܪܝܐ. *ܘܟܕ ܚܙܘ: 17
ܐܘܕܥܘ ܠܡܠܬܐ ܕܐܬܡܠܠܬ ܥܡܗܘܢ ܥܠܘܗܝ
ܥܠ ܛܠܝܐ. *ܘܟܠܗܘܢ ܕܫܡܥܘ: ܐܬܕܡܪܘ 18
ܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܡܠܠ ܠܗܘܢ ܡܢ ܪ̈ܥܘܬܐ.
*ܡܪܝܡ ܕܝܢ ܢܛܪܐ ܗܘܬ ܟܠܗܝܢ ܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ 19
ܘܡܦܚܡܐ ܒܠܒܗ. *ܘܗܦܟܘ ܪ̈ܥܘܬܐ ܗܢܘܢ: 20

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. II.

peperit filium suum primogenitum, et pannis eum in-
volvit, et reclinavit eum in præsepio: quia non erat
8 eis locus in diversorio. Et pastores erant in regione
eadem vigilantes, et custodientes vigilias noctis super
gregem suum. Et ecce Angelus Domini stetit juxta
illos, et claritas Dei circumfulsit illos, et timuerunt
10 timore magno. Et dixit illis angelus: Nolite timere:
ecce enim evangelizo vobis gaudium magnum, quod erit
11 omni populo: quia natus est vobis hodie Salvator, qui
12 est Christus Dominus, in civitate David. Et hoc vobis
signum: Invenietis infantem pannis involutum, et po-
13 situm in præsepio. Et subitò facta est cum angelo mul-
titudo militiæ cœlestis, laudantium Deum, et dicentium:
Gloria in altissimis Deo, et in terra pax hominibus bonæ 14
voluntatis. Et factum est, ut discesserunt ab eis angeli 15
in cœlum, pastores loquebantur ad invicem: Trans-
eamus usque Bethlehem, et videamus hoc verbum, quod
factum est, quod Dominus ostendit nobis. Et venerunt 16
festinantes: et invenerunt Mariam, et Joseph, et in-
fantem positum in præsepio. Videntes autem, cognoverunt 17
de verbo, quod dictum erat de illis puero hoc. Et omnes, 18
qui audierunt, mirati sunt; et de his, quæ dicta erant a
pastoribus ad ipsos. Maria autem conservabat omnia verba 19
hæc, conferens in corde suo. Et reversi sunt pastores, 20

δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶ-
σιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς ἐλαλήθη
πρὸς αὐτούς.
21 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτὼ τοῦ
Lev. xii. 3, 4. περιτεμεῖν [1]αὐτὸν, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ
Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ
τοῦ συλληφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ.
22 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ κα-
θαρισμοῦ αὐτῶν, κατὰ τὸν νόμον Μωϋσέως,
23 ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα, παραστῆ-
σαι τῷ Κυρίῳ, (καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ
Ex. xiii. 2. Num. viii. 16. Κυρίου· "Ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μή-
24 τραν, ἅγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται") καὶ
τοῦ δοῦναι θυσίαν, κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν
Lev. xii. 6. νόμῳ Κυρίου· "Ζεῦγος τρυγόνων, ἢ δύο
25 νεοσσοὺς περιστερῶν." Καὶ ἰδοὺ, ἦν ἄνθρω-
πος ἐν Ἱερουσαλὴμ, ᾧ ὄνομα Συμεών· καὶ
ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβὴς,
προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ,
26 καὶ [1]Πνεῦμα ἅγιον ἦν ἐπ' αὐτόν· καὶ ἦν
αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος
τοῦ ἁγίου, μὴ ἰδεῖν θάνατον, πρὶν ἢ ἴδῃ τὸν
27 Χριστὸν Κυρίου. Καὶ ἦλθεν ἐν τῷ Πνεύ-
ματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν
τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν, τοῦ ποιῆσαι
αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ
28 αὐτοῦ· καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς
ἀγκάλας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε τὸν Θεὸν,
29 καὶ εἶπε· Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου,
30 Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου, ἐν εἰρήνῃ· ὅτι
31 εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ
ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν·
32 φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν, καὶ δόξαν λαοῦ
33 σου Ἰσραήλ. Καὶ ἦν [1]Ἰωσὴφ καὶ ἡ μήτηρ
αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις
34 περὶ αὐτοῦ. Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεὼν,

ܟܕ ܡܫܒܚܝܢ ܘܡܗܠܠܝܢ ܠܐܠܗܐ܆ ܥܠ ܟܠ
ܕܫܡܥܘ ܘܚܙܘ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܬܡܠܠ ܥܡܗܘܢ܀
21 * ܘܟܕ ܡܠܘ ܬܡܢܝܐ ܝܘܡܝܢ ܕܢܬܓܙܪ ܛܠܝܐ܆
ܐܬܩܪܝ ܫܡܗ ܝܫܘܥ. ܕܐܬܩܪܝ ܡܢ ܡܠܐܟܐ ܩܕܡ
ܕܢܬܒܛܢ ܒܟܪܣܐ.
22 * ܘܟܕ ܐܬܡܠܝܘ ܝܘܡܝ ܕܕܘܟܝܗܘܢ ܐܝܟ ܢܡܘܣܐ
ܕܡܘܫܐ. ܐܣܩܘܗܝ ܠܐܘܪܫܠܡ ܕܢܩܝܡܘܢܝܗܝ
23 ܩܕܡ ܡܪܝܐ. * ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܢܡܘܣܐ ܕܡܪܝܐ.
ܕܟܠ ܕܟܪܐ ܦܬܚ ܡܪܒܥܐ. ܩܕܝܫܐ ܕܡܪܝܐ ܢܬܩܪܐ.
24 * ܘܕܢܬܠܘܢ ܕܒܚܐ ܐܝܟ ܕܐܡܝܪ ܒܢܡܘܣܐ ܕܡܪܝܐ.
25 ܙܘܓܐ ܕܫܦܢܝܢܐ. ܐܘ ܬܪܝܢ ܦܪܘܓܐ ܕܝܘܢܐ. * ܐܢܫ
ܕܝܢ ܚܕ ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܫܡܗ ܗܘܐ
ܫܡܥܘܢ. ܘܗܢܐ ܓܒܪܐ ܟܐܢ ܗܘܐ ܘܙܕܝܩ. ܘܡܣܟܐ
ܗܘܐ ܠܒܘܝܐܗ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܐܝܬ
26 ܗܘܬ ܥܠܘܗܝ. * ܘܐܡܝܪ ܗܘܐ ܠܗ ܡܢ ܪܘܚܐ
ܕܩܘܕܫܐ. ܕܠܐ ܢܚܙܐ ܡܘܬܐ܆ ܥܕܡܐ ܕܢܚܙܐ ܠܡܫܝܚܗ
27 ܕܡܪܝܐ. * ܗܢܐ ܐܬܐ ܗܘܐ ܒܪܘܚܐ ܠܗܝܟܠܐ.
ܘܟܕ ܡܥܠܝܢ ܠܗ ܐܒܗܘܗܝ ܠܝܫܘܥ ܛܠܝܐ܆
ܕܢܥܒܕܘܢ ܚܠܦܘܗܝ ܐܝܟܢܐ ܕܦܩܝܕ ܒܢܡܘܣܐ܆
28 * ܘܫܩܠܗ ܥܠ ܕܪܥܘܗܝ. ܘܒܪܟ ܠܐܠܗܐ ܘܐܡܪ.
29 * ܡܟܝܠ ܫܪܐ ܐܢܬ ܠܗ ܠܥܒܕܟ ܡܪܝ ܐܝܟ
30 ܡܠܬܟ ܒܫܠܡܐ. * ܕܗܐ ܚܙܝ ܥܝܢܝ ܚܢܢܟ܆
31 * ܗܘ ܕܛܝܒܬ ܒܦܪܨܘܦܐ ܕܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ.
32 * ܢܘܗܪܐ ܠܓܠܝܢܐ ܕܥܡܡܐ܆ ܘܫܘܒܚܐ
33 ܠܥܡܟ ܐܝܣܪܝܠ. * ܝܘܣܦ ܕܝܢ ܘܐܡܗ܆
ܬܡܝܗܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܗܠܝܢ ܕܡܬܡܠܠܢ
34 ܥܠܘܗܝ. * ܘܒܪܟ ܐܢܘܢ ܫܡܥܘܢ܆ ܘܐܡܪ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. II.

glorificantes et laudantes Deum in omnibus quæ audie-
rant et viderant, sicut dictum est ad illos.
21 Et postquam consummati sunt dies octo ut circum-
cideretur puer: vocatum est nomen ejus Jesus, quod
vocatum est ab angelo priùs quàm in utero conci-
peretur.
22 Et postquam impleti sunt dies purgationis ejus, secun-
dùm legem Moysi, tulerunt illum in Jerusalem, ut siste-
23 rent eum Domino; sicut scriptum est in lege Domini:
Quia omne masculinum adaperiens vulvam, sanctum
24 Domino vocabitur. Et ut darent hostiam, secundùm quod
dictum est in lege Domini, par turturum, aut duos pullos
25 columbarum. Et ecce homo erat in Jerusalem, cui no-
men Simeon; et homo iste justus, et timoratus, expectans
consolationem Israel, et Spiritus sanctus erat in eo. Et 26
responsum acceperat a Spiritu sancto, non visurum se mor-
tem, nisi priùs videret Christum Domini. Et venit in 27
Spiritu in templum: et cùm inducerent puerum Jesum
parentes ejus, ut facerent secundùm consuetudinem legis
pro eo. Et ipse accepit eum in ulnas suas, et benedixit 28
Deum, et dixit: Nunc dimittis servum tuum, Domine, 29
secundùm verbum tuum in pace: quia viderunt oculi mei 30
salutare tuum, quod parasti ante faciem omnium popu- 31
lorum; lumen ad revelationem gentium, et gloriam plebis 32
tuæ Israel. Et erat pater ejus et mater mirantes super 33
his quæ dicebantur de illo. Et benedixit illis Simeon, 34

καὶ εἶπε πρὸς Μαριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ·
(I- viii.14,15.) Ἰδοὺ, οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν
πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντι-
35 λεγόμενον· (καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν
διελεύσεται ῥομφαία·) ὅπως ἂν ἀποκαλυφ-
36 θῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί. Καὶ
ἦν Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουὴλ, ἐκ
φυλῆς Ἀσήρ· αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις
πολλαῖς, ζήσασα ἔτη μετὰ ἀνδρὸς ἑπτὰ ἀπὸ
37 τῆς παρθενίας αὐτῆς· καὶ αὕτη χήρα ὡς
ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἣ οὐκ ἀφίστατο
ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, νηστείαις καὶ δεήσεσι λα-
38 τρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν. Καὶ αὕτη,
αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα, ἀνθωμολογεῖτο τῷ
Κυρίῳ, καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσι τοῖς
προσδεχομένοις λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλήμ.
39 Καὶ ὡς ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ κατὰ τὸν νό-
μον Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν,
40 εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν Ναζαρέτ. Τὸ δὲ παι-
δίον ηὔξανε, καὶ ἐκραταιοῦτο [1]Πνεύματι,
πληρούμενον σοφίας· καὶ χάρις Θεοῦ ἦν
ἐπ' αὐτό.
41 Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος
42 εἰς Ἱερουσαλὴμ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα. Καὶ
ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα, ἀναβάντων αὐτῶν
[1]εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς·
43 καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑπο-
στρέφειν αὐτοὺς, ὑπέμεινεν Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν
Ἱερουσαλήμ· καὶ οὐκ [1]ἔγνω Ἰωσὴφ καὶ ἡ
44 μήτηρ αὐτοῦ. Νομίσαντες δὲ αὐτὸν ἐν τῇ
συνοδίᾳ εἶναι, ἦλθον ἡμέρας ὁδὸν, καὶ ἀνε-
ζήτουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέσι καὶ [1][ἐν]
45 τοῖς γνωστοῖς. Καὶ μὴ εὑρόντες [1][αὐτὸν],
ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ζητοῦντες

[illegible]

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. II.

et dixit ad Mariam matrem ejus: Ecce, positus est hic
in ruinam et in resurrectionem multorum in Israel; et
35 in signum, cui contradicetur: et tuam ipsius animam
pertransibit gladius, ut revelentur ex multis cordibus
36 cogitationes. Et erat Anna prophetissa, filia Phanuel,
de tribu Aser: hæc processerat in diebus multis, et
vixerat cum viro suo annis septem a virginitate sua.
37 Et hæc vidua usque ad annos octoginta quatuor; quæ
non discedebat de templo, jejuniis et obsecrationibus ser-
38 viens nocte ac die. Et hæc, ipsa hora superveniens, con-
fitebatur Domino: et loquebatur de illo, omnibus qui
39 expectabant redemptionem Israel. Et ut perfecerunt
omnia secundùm legem Domini, reversi sunt in Gali-
læam, in civitatem suam Nazareth. Puer autem cresce- 40
bat, et confortabatur plenus sapientia: et gratia Dei erat
in illo.
Et ibant parentes ejus per omnes annos in Jerusalem, in 41
die solemni Paschæ. Et cùm factus esset annorum duode- 42
cim, ascendentibus illis Ierosolymam secundùm consuetu-
dinem diei festi: consummatisque diebus, cùm redirent, re- 43
mansit puer Jesus in Jerusalem, et non cognoverunt paren-
tes ejus. Existimantes autem illum esse in comitatu, vene- 44
runt iter diei, et requirebant eum inter cognatos et notos.
Et non invenientes, regressi sunt in Jerusalem, requirentes 45

46 αὐτόν. Καὶ ἐγένετο, μεθ' ἡμέρας τρεῖς εὗρον
αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν
διδασκάλων, καὶ ἀκούοντα αὐτῶν, καὶ ἐπε-
47 ρωτῶντα αὐτούς. Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ
ἀκούοντες αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς
48 ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν, ἐξ-
επλάγησαν· καὶ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ
εἶπε· Τέκνον, τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως; ἰδοὺ,
ὁ πατήρ σου κἀγὼ ὀδυνώμενοι ἐζητοῦμέν σε.
49 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί ὅτι ἐζητεῖτέ με;
οὐκ ᾔδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ Πατρός μου δεῖ
50 εἶναί με; Καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ ῥῆμα
51 ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. Καὶ κατέβη μετ' αὐ-
τῶν, καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ· καὶ ἦν ὑπο-
τασσόμενος αὐτοῖς. [1]Καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ
διετήρει πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ
52 καρδίᾳ αὐτῆς. Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτε σο-
φίᾳ καὶ ἡλικίᾳ, καὶ χάριτι παρὰ Θεῷ καὶ
ἀνθρώποις.

ΚΕΦ. γ΄.

Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας
Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου
Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχοῦντος
τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ
ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰτουραίας
καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου
2 τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος, [1]ἐπ' ἀρχιερέως
Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα Θεοῦ ἐπὶ
Ἰωάννην, τὸν [1][τοῦ] Ζαχαρίου υἱὸν, ἐν τῇ
3 ἐρήμῳ. Καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον
τοῦ Ἰορδάνου, κηρύσσων βάπτισμα μετα-
4 νοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν· ὡς γέγραπται
ἐν βίβλῳ λόγων Ἡσαΐου τοῦ προφήτου,
λέγοντος· " Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ·

ܠܗ. *ܘܡܢ ܒܬܪ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ: ܐܫܟܚܘܗܝ 46
ܒܗܝܟܠܐ ܟܕ ܝܬܒ ܡܨܥܬ ܡܠܦܢܐ: ܘܫܡܥ
ܡܢܗܘܢ ܘܡܫܐܠ ܠܗܘܢ. *ܘܬܡܝܗܝܢ ܗܘܘ 47
ܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܫܡܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܒܚܟܡܬܗ
ܘܒܦܬܓܡܘܗܝ. *ܘܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܬܗܪܘ. 48
ܘܐܡܪܬ ܠܗ ܐܡܗ. ܒܪܝ ܠܡܢܐ ܥܒܕܬ ܠܢ
ܗܟܢܐ: ܗܐ ܐܒܘܟ ܘܐܢܐ ܒܥܩܬܐ ܣܓܝܐܐ ܒܥܝܢ
ܗܘܝܢ ܠܟ. *ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܒܥܝܢ ܗܘܝܬܘܢ 49
ܠܝ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܕܒܒܝܬ ܐܒܝ ܘܠܐ ܠܝ
ܠܡܗܘܐ. *ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܐܣܬܟܠܘ ܠܡܠܬܐ ܕܐܡܪ 50
ܠܗܘܢ. *ܘܢܚܬ ܥܡܗܘܢ ܘܐܬܐ ܠܢܨܪܬ: 51
ܘܡܫܬܥܒܕ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܐܡܗ ܕܝܢ ܢܛܪܐ ܗܘܬ
ܡܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܒܠܒܗ. *ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܪܒܐ ܗܘܐ 52
ܒܩܘܡܬܗ ܘܒܚܟܡܬܗ ܘܒܛܝܒܘܬܐ: ܠܘܬ
ܐܠܗܐ ܘܒܢܝܢܫܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܓ ܀

*ܒܫܢܬ ܚܡܫܥܣܪܐ ܕܝܢ ܕܡܠܟܘܬܗ ܕܛܝܒܪܝܘܣ
ܩܣܪ: ܒܗܓܡܘܢܘܬܐ ܕܦܢܛܝܘܣ ܦܝܠܛܘܣ
ܒܝܗܘܕ. ܟܕ ܪܫܐ ܕܪܘܒܥܐ ܗܘܐ ܗܪܘܕܣ ܒܓܠܝܠܐ:
ܘܦܝܠܝܦܘܣ ܐܚܘܗܝ ܪܫܐ ܕܪܘܒܥܐ ܒܐܝܛܘܪܝܐ.
ܘܒܐܬܪܐ ܕܛܪܟܘܢܐ: ܘܠܘܣܢܝܐ ܪܫܐ ܕܪܘܒܥܐ
ܕܐܒܝܠܝܢܐ: *ܒܪܒܘܬ ܟܘܡܪܘܬܐ ܕܚܢܢ ܘܕܩܝܦܐ: 2
ܗܘܬ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܥܠ ܝܘܚܢܢ ܒܪ ܙܟܪܝܐ
ܒܡܕܒܪܐ: *ܘܐܬܐ ܒܟܠܗ ܐܬܪܐ ܕܚܕܪܝ ܝܘܪܕܢܢ. 3
ܟܕ ܡܟܪܙ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܬܝܒܘܬܐ ܠܫܘܒܩܢܐ
ܕܚܛܗܐ. *ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ ܒܟܬܒܐ ܕܡܠܐ ܕܐܫܥܝܐ 4
ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ. ܩܠܐ ܕܩܪܐ ܒܡܕܒܪܐ. ܛܝܒܘ ܐܘܪܚܗ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. II. III.

46 eum. Et factum est, post triduum invenerunt illum
in templo sedentem in medio doctorum, audientem illos,
47 et interrogantem eos. Stupebant autem omnes, qui eum
48 audiebant, super prudentia, et responsis ejus. Et vi-
dentes, admirati sunt. Et dixit mater ejus ad illum: Fili,
quid fecisti nobis sic? ecce pater tuus et ego dolentes
49 quærebamus te. Et ait ad illos: Quid est quod me
quærebatis? nesciebatis quia in his, quæ Patris mei sunt,
50 oportet me esse? Et ipsi non intellexerunt verbum
51 quod loquutus est ad eos. Et descendit cum eis, et venit
Nazareth: et erat subditus illis. Et mater ejus conser-
52 vabat omnia verba hæc in corde suo. Et Jesus proficie-
bat sapientia, et ætate, et gratia apud Deum et homines.

CAP. III.

Anno autem quintodecimo imperii Tiberii Cæsaris,
procurante Pontio Pilato Judæam, tetrarcha autem
Galilææ Herode, Philippo autem fratre ejus tetrarcha
Iturææ et Trachonitidis regionis, et Lysania Abi-
linæ tetrarcha, sub principibus sacerdotum Anna et 2
Caïapha, factum est verbum Domini super Joannem,
Zachariæ filium, in deserto. Et venit in omnem re- 3
gionem Jordanis, prædicans baptismum pœnitentiæ in
remissionem peccatorum; sicut scriptum est in libro 4
sermonum Isaiæ prophetæ: Vox clamantis in deserto:

Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποι-
5 εῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. Πᾶσα φάραγξ
πληρωθήσεται, καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς τα-
πεινωθήσεται· καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς
εὐθεῖαν, καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας·
6 καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ
7 Θεοῦ.” Ἔλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις
ὄχλοις βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ· Γεννήματα
ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς
8 μελλούσης ὀργῆς; Ποιήσατε οὖν καρποὺς
ἀξίους τῆς μετανοίας· καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν
ἐν ἑαυτοῖς, Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ.
Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν
λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.
9 Ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν
δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν
καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ
10 βάλλεται. Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι,
11 λέγοντες· Τί οὖν ποιήσομεν; Ἀποκριθεὶς
δὲ λέγει αὐτοῖς· Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας,
μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι· καὶ ὁ ἔχων βρώ-
12 ματα, ὁμοίως ποιείτω. Ἦλθον δὲ καὶ τε-
λῶναι βαπτισθῆναι, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν·
13 Διδάσκαλε, τί ποιήσομεν; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς
αὐτούς· Μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγ-
14 μένον ὑμῖν πράσσετε. Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν
καὶ στρατευόμενοι, λέγοντες· Καὶ ἡμεῖς τί
ποιήσομεν; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Μηδένα
διασείσητε, μηδὲ συκοφαντήσητε· καὶ ἀρ-
15 κεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν. Προσδοκῶντος
δὲ τοῦ λαοῦ, καὶ διαλογιζομένων πάντων
ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου,
16 μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Χριστὸς, ἀπεκρίνατο ὁ
Ἰωάννης ἅπασι, λέγων· Ἐγὼ μὲν ὕδατι

ܕܡܪܝܐ. ܘܐܬܪܨܘ ܒܦܩܥܬܐ ܫܒܝܠܐ ܠܐܠܗܢ.
ܟܠܗܘܢ ܢܚܠܐ ܢܬܡܠܘܢ. ܘܟܠܗܘܢ ܛܘܪܐ * 5
ܘܪܡܬܐ ܢܬܡܟܟܘܢ. ܘܢܗܘܐ ܥܪܩܐ ܠܦܫܝܩܬܐ.
ܘܐܬܪܐ ܥܣܩܐ ܠܦܩܥܬܐ. *ܘܢܚܙܐ ܟܠ ܒܣܪ 6
ܚܝܐ ܕܐܠܗܐ. *ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܟܢܫܐ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܝܢ 7
ܗܘܘ ܠܡܥܡܕ ܡܢܗ. ܝܠܕܐ ܕܐܟܕܢܐ: ܡܢܘ
ܚܘܝܟܘܢ ܠܡܥܪܩ ܡܢ ܪܘܓܙܐ ܕܥܬܝܕ. *ܥܒܕܘ 8
ܗܟܝܠ ܦܐܪܐ ܕܫܘܝܢ ܠܬܝܒܘܬܐ. ܘܠܐ ܬܫܪܘܢ
ܠܡܐܡܪ ܒܢܦܫܟܘܢ: ܕܐܒܐ ܐܝܬ ܠܢ ܐܒܪܗܡ.
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܓܝܪ. ܕܡܢ ܗܠܝܢ ܟܐܦܐ ܡܫܟܚ
ܐܠܗܐ ܠܡܩܡܘ ܒܢܝܐ ܠܐܒܪܗܡ. *ܗܐ ܕܝܢ ܢܪܓܐ 9
ܣܝܡ ܥܠ ܥܩܪܐ ܕܐܝܠܢܐ. ܟܠ ܐܝܠܢܐ ܗܟܝܠ
ܕܦܐܪܐ ܛܒܐ ܠܐ ܥܒܕ: ܡܬܦܣܩ ܘܒܢܘܪܐ ܢܦܠ.
*ܘܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܟܢܫܐ ܘܐܡܪܝܢ. ܡܢܐ 10
ܗܟܝܠ ܢܥܒܕ. *ܘܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢ ܕܐܝܬ 11
ܠܗ ܬܪܬܝܢ ܟܘܬܝܢ. ܢܬܠ ܠܡܢ ܕܠܝܬ ܠܗ.
ܘܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܡܐܟܘܠܬܐ ܗܟܢܐ ܢܥܒܕ. *ܘܐܬܘ 12
ܐܦ ܡܟܣܐ ܠܡܥܡܕ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܠܦܢܐ
ܡܢܐ ܢܥܒܕ. *ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܬܬܒܥܘܢ 13
ܡܕܡ ܝܬܝܪ ܥܠ ܡܐ ܕܦܩܝܕ ܠܟܘܢ ܠܡܬܒܥ.
*ܘܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܐܦ ܦܠܚܝ ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ 14
ܘܐܡܪܝܢ. ܡܢܐ ܢܥܒܕ ܐܦ ܚܢܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ
ܬܙܝܥܘܢ ܐܢܫ. ܘܠܐ ܬܛܠܡܘܢ. ܘܢܣܦܩܢ
ܠܟܘܢ ܐܦܣܘܢܝܟܘܢ. *ܟܕ ܕܝܢ ܡܣܟܐ ܗܘܐ ܥܡܐ 15
ܥܠ ܝܘܚܢܢ: ܘܟܠܗܘܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ
ܒܠܒܗܘܢ. ܕܠܡܐ ܗܘܝܘ ܡܫܝܚܐ: *ܥܢܐ 16
ܝܘܚܢܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܐ ܗܐ ܡܥܡܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. III.

5 Parate viam Domini; rectas facite semitas ejus: omnis
vallis implebitur; et omnis mons et collis humiliabitur:
6 et erunt prava in directa; et aspera in vias planas: et
7 videbit omnis caro salutare Dei. Dicebat ergo ad turbas
quæ exibant ut baptizarentur ab ipso: Genimina vipe-
8 rarum, quis ostendit vobis fugere a ventura ira? Facite
ergo fructus dignos pœnitentiæ: et ne cœperitis dicere,
Patrem habemus Abraham. Dico enim vobis quia po-
tens est Deus de lapidibus istis suscitare filios Abrahæ.
9 Jam enim securis ad radicem arborum posita est. Omnis
ergo arbor non faciens fructum bonum, excidetur, et in
10 ignem mittetur. Et interrogabant eum turbæ, dicen-
tes: Quid ergo faciemus? Respondens autem dicebat 11
illis: Qui habet duas tunicas, det non habenti: et qui
habet escas, similiter faciat. Venerunt autem et publi- 12
cani ut baptizarentur, et dixerunt ad illum: Magister,
quid faciemus? At ille dixit ad eos: Nihil amplius, 13
quàm quod constitutum est vobis, faciatis. Interro- 14
gabant autem eum et milites, dicentes: Quid faciemus
et nos? Et ait illis: Neminem concutiatis, neque ca-
lumniam faciatis: et contenti estote stipendiis vestris.
Existimante autem populo, et cogitantibus omnibus in 15
cordibus suis de Joanne, ne fortè ipse esset Christus,
respondit Joannes, dicens omnibus: Ego quidem aqua 16

βαπτίζω ὑμᾶς· ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός
μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα
τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς ὑμᾶς βαπ-
17 τίσει ἐν Πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί. Οὗ τὸ
πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ
τὴν ἅλωνα αὐτοῦ· καὶ συνάξει τὸν σῖτον εἰς
τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατα-
18 καύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. Πολλὰ μὲν οὖν καὶ
ἕτερα παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν.
19 Ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος
ὑπ' αὐτοῦ περὶ Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς
[1] [Φιλίππου] τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ
20 πάντων ὧν ἐποίησε πονηρῶν ὁ Ἡρώδης, προσ-
έθηκε καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσι, καὶ κατέκλεισε
τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.
21 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα
τὸν λαὸν, καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ προσ-
22 ευχομένου, ἀνεῳχθῆναι τὸν οὐρανὸν, καὶ
καταβῆναι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον σωματικῷ
εἴδει, ὡσεὶ περιστερὰν, ἐπ' αὐτόν· καὶ φωνὴν
ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι [1] [λέγουσαν]· "Σὺ εἶ
ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς, ἐν σοὶ ηὐδόκησα."
23 Καὶ αὐτὸς ἦν ὁ Ἰησοῦς ὡσεὶ ἐτῶν τριά-
κοντα ἀρχόμενος ὢν, ὡς ἐνομίζετο, υἱὸς
24 Ἰωσὴφ, τοῦ Ἡλὶ, τοῦ Ματθὰτ, τοῦ Λευῒ,
25 τοῦ Μελχὶ, τοῦ Ἰαννὰ, τοῦ Ἰωσὴφ, τοῦ
Ματταθίου, τοῦ Ἀμὼς, τοῦ Ναοὺμ, τοῦ
26 Ἐσλὶ, τοῦ Ναγγαὶ, τοῦ Μαὰθ, τοῦ Ματ-
ταθίου, τοῦ Σεμεῒ, τοῦ Ἰωσὴφ, τοῦ Ἰούδα,
27 τοῦ Ἰωαννᾶ, τοῦ Ῥησὰ, τοῦ Ζοροβάβελ,
28 τοῦ Σαλαθιὴλ, τοῦ Νηρὶ, τοῦ Μελχὶ, τοῦ
Ἀδδὶ, τοῦ Κωσὰμ, τοῦ Ἐλμωδὰμ, τοῦ

ܒܡܝܐ. ܐܬܐ ܕܝܢ ܗܘ ܕܚܝܠܬܢ ܡܢܝ. ܗܘ ܕܠܐ
ܫܘܐ ܐܢܐ ܕܐܫܪܐ ܥܪܩܐ ܕܡܣܢܘܗܝ. ܗܘ ܢܥܡܕܟܘܢ
17 ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܘܒܢܘܪܐ. * ܗܘ ܕܐܚܝܕ ܪܦܫܐ
ܒܐܝܕܗ ܘܡܕܟܐ ܐܕܪܘܗܝ. ܘܚܛܐ ܟܢܫ ܠܐܘܨܪܘܗܝ:
18 ܘܬܒܢܐ ܢܘܩܕ ܒܢܘܪܐ ܕܠܐ ܕܥܟܐ. * ܐܦ ܐܚܪܢܝܬܐ
ܕܝܢ ܣܓܝܐܬܐ ܡܠܦ ܗܘܐ ܘܡܣܒܪ ܠܥܡܐ.
19 * ܗܪܘܕܣ ܕܝܢ ܛܛܪܪܟܐ: ܡܛܠ ܕܡܬܟܘܫ
ܗܘܐ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ܥܠ ܗܪܘܕܝܐ ܐܢܬܬ ܦܝܠܝܦܘܣ
ܐܚܘܗܝ: ܘܥܠ ܟܠܗܝܢ ܒܝܫܬܐ ܕܥܒܕ ܗܘܐ:
20 * ܐܘܣܦ ܐܦ ܗܕܐ ܥܠ ܟܠܗܝܢ: ܘܚܒܫܗ
ܠܝܘܚܢܢ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ.
21 * ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܕ ܥܡܕ ܟܠܗ ܥܡܐ: ܘܐܦ ܝܫܘܥ
22 ܥܡܕ: ܘܟܕ ܡܨܠܐ ܐܬܦܬܚܘ ܫܡܝܐ. * ܘܢܚܬܬ
ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܥܠܘܗܝ ܒܕܡܘܬ ܓܘܫܡܐ ܕܝܘܢܐ.
ܘܩܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܕܐܡܪ. ܐܢܬ ܗܘ
ܒܪܝ ܚܒܝܒܐ ܕܒܟ ܐܨܛܒܝܬ.
23 * ܘܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܐܝܟ ܒܪ ܫܢܝܢ
ܬܠܬܝܢ. ܘܡܣܬܒܪ ܗܘܐ ܒܪ ܝܘܣܦ ܒܪ ܗܠܝ.
24 * ܒܪ ܡܛܬܬ. ܒܪ ܠܘܝ. ܒܪ ܡܠܟܝ. ܒܪ
25 ܝܢܝ. ܒܪ ܝܘܣܦ. * ܒܪ ܡܛܬܝܐ. ܒܪ ܥܡܘܨ.
26 ܒܪ ܢܚܘܡ. ܒܪ ܚܣܠܝ. ܒܪ ܢܓܝ. * ܒܪ ܡܐܬ.
ܒܪ ܡܛܬܝܐ. ܒܪ ܫܡܥܝ. ܒܪ ܝܘܣܦ. ܒܪ
27 ܝܗܘܕܐ. * ܒܪ ܝܘܚܢܢ. ܒܪ ܪܝܣܐ. ܒܪ ܙܘܪܒܒܠ.
28 ܒܪ ܫܠܬܐܝܠ. ܒܪ ܢܪܝ. * ܒܪ ܡܠܟܝ.
ܒܪ ܐܕܝ. ܒܪ ܩܘܣܡ. ܒܪ ܐܠܡܘܕܕ. ܒܪ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. III.

baptizo vos: veniet autem fortior me, cujus non sum
dignus solvere corrigiam calceamentorum ejus: ipse vos
17 baptizavit in Spiritu sancto, et igni: cujus ventilabrum
in manu ejus, et purgabit aream suam, et congregabit
triticum in horreum suum, paleas autem comburet igni
18 inextinguibili. Multa quidem, et alia exhortans, evan-
19 gelizabat populo. Herodes autem tetrarcha, cùm corri-
peretur ab illo de Herodiade uxore fratris sui, et de
20 omnibus malis quæ fecit Herodes, adjecit et hoc super
omnia, et inclusit Joannem in carcere.
21 Factum est autem cùm baptizaretur omnis populus, et
22 Jesu baptizato et orante, apertum est cœlum; et descen-
dit Spiritus sanctus corporali specie sicut columba in ip-
sum: et vox de cœlo facta est: Tu es Filius meus dilec-
tus, in te complacui mihi.
Et ipse Jesus erat incipiens quasi annorum triginta, 23
ut putabatur, filius Joseph, qui fuit Heli, qui fuit Ma-
that, qui fuit Levi, qui fuit Melchi, qui fuit Janne, qui 24
fuit Joseph, qui fuit Mathathiæ, qui fuit Amos, qui fuit 25
Nahum, qui fuit Hesli, qui fuit Nagge, qui fuit Mahath, 26
qui fuit Mathathiæ, qui fuit Semei, qui fuit Joseph, qui
fuit Juda, qui fuit Joanna, qui fuit Resa, qui fuit Zoro- 27
babel, qui fuit Salathiel, qui fuit Neri, qui fuit Melchi, 28
qui fuit Addi, qui fuit Cosan, qui fuit Elmadan, qui fuit

29 Ἤρ, τοῦ Ἰωσὴ, τοῦ Ἐλιέζερ, τοῦ Ἰωρεὶμ,
30 τοῦ Ματθὰτ, τοῦ Λευῒ, τοῦ Συμεὼν, τοῦ
Ἰούδα, τοῦ Ἰωσὴφ, τοῦ Ἰωνὰν, τοῦ Ἐλια-
31 κεὶμ, τοῦ Μελεᾶ, τοῦ Μαϊνὰν, τοῦ Ματ-
32 ταθὰ, τοῦ Ναθὰν, τοῦ Δαυῒδ, τοῦ Ἰεσσαὶ,
τοῦ Ὠβὴδ, τοῦ Βοὸζ, τοῦ Σαλμὼν, τοῦ
33 Ναασσὼν, τοῦ Ἀμιναδὰβ, τοῦ Ἀρὰμ, τοῦ
34 Ἐσρὼμ, τοῦ Φαρὲς, τοῦ Ἰούδα, τοῦ Ἰακὼβ,
τοῦ Ἰσαὰκ, τοῦ Ἀβραὰμ, τοῦ Θάρα, τοῦ
35 Ναχὼρ, τοῦ ¹Σαροὺχ, τοῦ Ῥαγαῦ, τοῦ
36 Φαλὲκ, τοῦ Ἐβὲρ, τοῦ Σαλὰ, τοῦ Καϊνὰν,
τοῦ Ἀρφαξὰδ, τοῦ Σὴμ, τοῦ Νῶε, τοῦ
37 Λάμεχ, τοῦ Μαθουσάλα, τοῦ Ἐνὼχ, τοῦ
38 Ἰαρὲδ, τοῦ Μαλελεὴλ, τοῦ Καϊνὰν, τοῦ
Ἐνὼς, τοῦ Σὴθ, τοῦ Ἀδὰμ, τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. δ΄.

Ἰησοῦς δὲ Πνεύματος ἁγίου πλήρης
ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἤγετο
2 ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὴν ἔρημον, ἡμέρας
τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ δια-
βόλου. Καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ταῖς
ἡμέραις ἐκείναις· καὶ συντελεσθεισῶν αὐτῶν,
3 ¹[ὕστερον] ἐπείνασε. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ¹ὁ
διάβολος· Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ τῷ
4 λίθῳ τούτῳ, ἵνα γένηται ἄρτος. Καὶ ἀπε-
κρίθη Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν, λέγων· Γέγραπ-
ται· "Ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ
ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι Θεοῦ."
5 Καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ¹ὁ διάβολος εἰς ὄρος
ὑψηλὸν, ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας
6 τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ χρόνου. Καὶ
εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος· Σοὶ δώσω τὴν ἐξου-
σίαν ταύτην ἅπασαν, καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν·

29 ܥܝܪ. *ܒܪ ܝܘܣܐ. ܒܪ ܐܠܝܥܙܪ. ܒܪ ܝܘܪܡ. ܒܪ
30 ܡܬܬܐ. ܒܪ ܠܘܝ. *ܒܪ ܫܡܥܘܢ. ܒܪ ܝܗܘܕܐ.
31 ܒܪ ܝܘܣܦ. ܒܪ ܝܘܢܢ. ܒܪ ܐܠܝܩܝܡ. *ܒܪ
ܡܠܝܐ. ܒܪ ܡܢܐ. ܒܪ ܡܬܬܐ. ܒܪ ܢܬܢ.
32 ܒܪ ܕܘܝܕ. *ܒܪ ܐܝܫܝ. ܒܪ ܥܘܒܝܕ. ܒܪ ܒܥܙ.
33 ܒܪ ܣܠܡܘܢ. ܒܪ ܢܚܫܘܢ. *ܒܪ ܥܡܝܢܕܒ.
ܒܪ ܐܪܡ. ܒܪ ܚܨܪܘܢ. ܒܪ ܦܪܨ. ܒܪ ܝܗܘܕܐ.
34 *ܒܪ ܝܥܩܘܒ. ܒܪ ܐܝܣܚܩ. ܒܪ ܐܒܪܗܡ. ܒܪ
35 ܬܪܚ. ܒܪ ܢܚܘܪ. *ܒܪ ܫܪܘܓ. ܒܪ ܐܪܥܘ.
36 ܒܪ ܦܠܓ. ܒܪ ܥܒܪ. ܒܪ ܫܠܚ. *ܒܪ ܩܝܢܢ.
ܒܪ ܐܪܦܟܫܕ. ܒܪ ܫܝܡ. ܒܪ ܢܘܚ. ܒܪ ܠܡܟ.
37 *ܒܪ ܡܬܘܫܠܚ. ܒܪ ܚܢܘܟ. ܒܪ ܝܪܕ. ܒܪ
38 ܡܗܠܠܐܝܠ. ܒܪ ܩܝܢܢ. *ܒܪ ܐܢܘܫ. ܒܪ ܫܝܬ.
ܒܪ ܐܕܡ ܕܡܢ ܐܠܗܐ܀

ܦܨܠܐ ܕ

*ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܟܕ ܡܠܐ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܗܦܟ ܡܢ
2 ܝܘܪܕܢܢ: ܘܕܒܪܬܗ ܪܘܚܐ ܠܡܕܒܪܐ. *ܝܘܡܬܐ
ܐܪܒܥܝܢ ܕܢܬܢܣܐ ܡܢ ܐܟܠܩܪܨܐ. ܘܠܐ ܠܥܣ
ܡܕܡ ܒܗܢܘܢ ܝܘܡܬܐ. ܘܟܕ ܫܠܡ ܐܢܘܢ ܠܚܪܬܐ
3 ܟܦܢ. *ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܟܠܩܪܨܐ. ܐܢ ܒܪܗ ܐܢܬ
ܕܐܠܗܐ: ܐܡܪ ܠܟܐܦܐ ܗܕܐ ܕܬܗܘܐ ܠܚܡܐ.
4 *ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܟܬܝܒ ܕܠܐ ܗܘܐ
ܒܠܚܡܐ ܒܠܚܘܕ ܚܐܐ ܒܪܢܫܐ. ܐܠܐ ܒܟܠ
5 ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ. *ܘܐܤܩܗ ܣܛܢܐ ܠܛܘܪܐ ܪܡܐ:
ܘܚܘܝܗ ܟܠܗܝܢ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܪܥܐ ܒܙܒܢܐ ܙܥܘܪܐ.
6 *ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܟܠܩܪܨܐ. ܠܟ ܐܬܠ ܫܘܠܛܢܐ
ܗܢܐ ܟܠܗ ܘܫܘܒܚܗ ܕܝܠܗܝܢ: ܕܠܝ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. III. IV.

29 Her, qui fuit Jesu, qui fuit Eliezer, qui fuit Jorim, qui
30 fuit Mathat, qui fuit Levi, qui fuit Simeon, qui fuit Juda,
31 qui fuit Joseph, qui fuit Jona, qui fuit Eliakim, qui fuit
Melea, qui fuit Menna, qui fuit Mathatha, qui fuit Nathan,
32 qui fuit David, qui fuit Jesse, qui fuit Obed, qui fuit
33 Booz, qui fuit Salmon, qui fuit Naasson, qui fuit Amina-
dab, qui fuit Aram, qui fuit Esron, qui fuit Phares, qui
34 fuit Judæ, qui fuit Jacob, qui fuit Isaac, qui fuit Abrahæ,
35 qui fuit Thare, qui fuit Nachor, qui fuit Sarug, qui fuit
Ragau, qui fuit Phaleg, qui fuit Heber, qui fuit Sale,
36 qui fuit Cainan, qui fuit Arphaxad, qui fuit Sem, qui fuit
37 Noë, qui fuit Lamech, qui fuit Mathusale, qui fuit He-
noch, qui fuit Jared, qui fuit Malaleel, qui fuit Cainan,
qui fuit Henos, qui fuit Seth, qui fuit Adam, qui fuit 38
Dei.

CAP. IV.

Jesus autem plenus Spiritu sancto regressus est a Jor-
dane: et agebatur a Spiritu in desertum diebus qua- 2
draginta, et tentabatur a diabolo. Et nihil manducavit
in diebus illis: et consummatis illis esuriit. Dixit autem 3
illi diabolus: Si Filius Dei es, dic lapidi huic ut panis fiat.
Et respondit ad illum Jesus: Scriptum est: Quia non in 4
solo pane vivit homo, sed in omni verbo Dei. Et duxit 5
illum diabolus in montem excelsum, et ostendit illi omnia
regna orbis terræ in momento temporis, et ait illi: 6
Tibi dabo potestatem hanc universam, et gloriam illorum:

ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται, καὶ ᾧ ἐὰν θέλω,
7 δίδωμι αὐτήν· σὺ οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς ἐν-
8 ώπιόν μου, ἔσται σου ¹πᾶσα. Καὶ ἀποκρι-
θεὶς αὐτῷ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· ¹["Υπαγε ὀπίσω
Deut. vi. 13. μου, Σατανᾶ·] Γέγραπται ¹[γάρ]· "Προσ-
κυνήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ αὐτῷ
9 μόνῳ λατρεύσεις." Καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς
Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτε-
ρύγιον τοῦ ἱεροῦ· καὶ εἶπεν αὐτῷ· Εἰ ¹[ὁ]
Υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν
Ps. xci. 11. 10 κάτω· γέγραπται γάρ· "Ὅτι τοῖς ἀγ-
γέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ, τοῦ δια-
11 φυλάξαι σε· καὶ ¹[ὅτι] ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί
σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα
12 σου." Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Deut. vi. 16. Ὅτι εἴρηται· "Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον
13 τὸν Θεόν σου." Καὶ συντελέσας πάντα
πειρασμὸν ὁ διάβολος, ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ
ἄχρι καιροῦ.
14 Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει
τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ
φήμη ἐξῆλθε καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ
15 αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συνα-
γωγαῖς αὐτῶν, δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων.
16 Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ναζαρὲτ, οὗ ἦν τεθραμ-
μένος· καὶ εἰσῆλθε, κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ,
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων εἰς τὴν συνα-
17 γωγήν· καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. Καὶ ἐπε-
δόθη αὐτῷ βιβλίον Ἡσαΐου τοῦ προφήτου·
καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον, εὗρε τὸν τόπον
Is. lxi. 1. conf. lviii.6.&lxii.7. 18 οὗ ἦν γεγραμμένον· "Πνεῦμα Κυρίου ἐπ'
ἐμέ· οὗ εἵνεκεν ἔχρισέ με εὐαγγελίσασθαι
πτωχοῖς, ἀπέσταλκέ με ¹[ἰάσασθαι τοὺς
19 συντετριμμένους τὴν καρδίαν,] κηρύξαι αἰχ-
μαλώτοις ἄφεσιν, καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν,
ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει, κη-
20 ρύξαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν." Καὶ πτύξας

7 ܕܨܒܐ ܐܢܐ ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܗ. *ܐܢ ܗܟܝܠ ܬܣܓܘܕ
ܩܕܡܝ: ܕܝܠܟ ܬܗܘܐ ܟܠܗ. *ܥܢܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ 8
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܟܬܝܒ ܗܘ ܕܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ
ܬܣܓܘܕ. ܘܠܗ ܠܚܘܕܘܗܝ ܬܦܠܘܚ.
9 *ܘܐܝܬܝܗ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܐܩܝܡܗ ܥܠ ܟܢܦܐ
ܕܗܝܟܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢ ܒܪܗ ܐܢܬ ܕܐܠܗܐ:
10 ܐܪܡܐ ܢܦܫܟ ܡܟܐ ܠܬܚܬ. *ܟܬܝܒ ܓܝܪ:
11 ܕܠܡܠܐܟܘܗܝ ܢܦܩܘܕ ܥܠܝܟ ܕܢܛܪܘܢܟ. *ܘܥܠ
ܐܝܕܝܗܘܢ ܢܫܩܠܘܢܟ. ܕܠܐ ܬܬܩܦ ܪܓܠܟ ܒܟܐܦܐ.
12 *ܥܢܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܡܝܪ ܗܘ ܕܠܐ
13 ܬܢܣܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. *ܘܟܕ ܫܠܡ ܐܟܠܩܪܨܐ
ܟܠܗܘܢ ܢܣܝܘܢܘܗܝ: ܦܪܩ ܡܢ ܠܘܬܗ ܥܕܡܐ
ܠܙܒܢ ܀
14 *ܘܗܦܟ ܝܫܘܥ ܒܚܝܠܐ ܕܪܘܚܐ ܠܓܠܝܠܐ. ܘܢܦܩ
15 ܥܠܘܗܝ ܛܒܐ ܒܟܠܗ ܐܬܪܐ ܕܚܕܪܝܗܘܢ. *ܘܗܘ
ܡܠܦ ܗܘܐ ܒܟܢܘܫܬܗܘܢ: ܘܡܫܬܒܚ ܗܘܐ
16 ܡܢ ܟܠ ܐܢܫ. *ܘܐܬܐ ܠܢܨܪܬ ܐܝܟܐ ܕܪܒܐ:
ܘܥܠ ܐܝܟ ܕܡܥܕ ܗܘܐ ܠܟܢܘܫܬܐ ܒܝܘܡܐ
17 ܕܫܒܬܐ. ܘܩܡ ܠܡܩܪܐ. *ܘܐܬܝܗܒ ܠܗ
ܣܦܪܐ ܕܐܫܥܝܐ ܢܒܝܐ. ܘܦܬܚ ܝܫܘܥ ܣܦܪܐ:
18 ܘܐܫܟܚ ܕܟܬܝܒ ܐܝܟܐ ܕܐܡܪ. *ܪܘܚܗ ܕܡܪܝܐ
ܥܠܝ. ܘܡܛܠ ܗܢܐ ܡܫܚܢܝ ܠܡܣܒܪܘ
ܠܡܣܟܢܐ. ܘܫܕܪܢܝ ܠܡܐܣܝܘ ܠܬܒܝܪܝ
ܠܒܐ. ܘܠܡܟܪܙܘ ܠܫܒܝܐ ܫܘܒܩܢܐ. ܘܠܥܘܝܪܐ
ܚܙܝܐ. ܘܠܡܫܪܐ ܠܬܒܝܪܐ ܒܫܘܒܩܢܐ.
19,20 *ܘܠܡܟܪܙܘ ܫܢܬܐ ܡܩܒܠܬܐ ܠܡܪܝܐ. *ܘܟܪܟ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. IV.

7 quia mihi tradita sunt, et cui volo do illa. Tu ergo
8 si adoraveris coram me, erunt tua omnia. Et respon-
dens Jesus, dixit illi: Scriptum est: Dominum Deum
9 tuum adorabis, et illi soli servies. Et duxit illum in
Jerusalem, et statuit eum super pinnam templi, et dixit
10 illi: Si Filius Dei es, mitte te hinc deorsum: scriptum
est enim quòd angelis suis mandavit de te, ut conservent
11 te: et quia in manibus tollent te, ne fortè offendas ad
12 lapidem pedem tuum. Et respondens Jesus, ait illi:
13 Dictum est: Non tentabis Dominum Deum tuum. Et
consummata omni tentatione, diabolus recessit ab illo,
usque ad tempus.

Et regressus est Jesus in virtute Spiritûs in Galilæam; 14
et fama exiit per universam regionem de illo. Et ipse 15
docebat in synagogis eorum, et magnificabatur ab omni-
bus. Et venit Nazareth, ubi erat nutritus: et intravit, 16
secundùm consuetudinem suam, die sabbati in synagogam,
et surrexit legere. Et traditus est illi liber Isaiæ pro- 17
phetæ. Et ut revolvit librum, invenit locum ubi scriptum
erat: Spiritus Domini super me: propter quod unxit 18
me, evangelizare pauperibus misit me, sanare contritos
corde, prædicare captivis remissionem, et cæcis visum, 19
dimittere confractos in remissionem, prædicare annum
Domini acceptum, et diem retributionis. Et cùm plicuisset 20

τὸ βιβλίον, ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ, ἐκάθισε·
καὶ πάντων ἐν τῇ συναγωγῇ οἱ ὀφθαλμοὶ
21 ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. Ἤρξατο δὲ λέγειν
πρὸς αὐτούς· Ὅτι σήμερον πεπλήρωται ἡ
22 γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν. Καὶ πάντες
ἐμαρτύρουν αὐτῷ, καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς
λόγοις τῆς χάριτος, τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ
τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗ-
23 τός ἐστιν ὁ υἱὸς Ἰωσήφ; Καὶ εἶπε πρὸς
αὐτούς· Πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν
ταύτην· "Ἰατρὲ, θεράπευσον σεαυτόν·"
ὅσα ἠκούσαμεν γενόμενα 'ἐν [τῇ] Καπερ-
ναοὺμ, ποίησον καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι σου.
24 Εἶπε δέ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς προ-
φήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ.
25 Ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν, πολλαὶ χῆραι
1 Ki. xvii. 1, 9. xviii. 44. ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡλίου ἐν τῷ Ἰσραὴλ,
ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ
μῆνας ἕξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶ-
26 σαν τὴν γῆν· καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν
ἐπέμφθη Ἡλίας, εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα τῆς
27 Σιδῶνος, πρὸς γυναῖκα χήραν. Καὶ πολλοὶ
2 Ki. v. 14. λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ Ἐλισσαίου τοῦ προφήτου
ἐν τῷ Ἰσραήλ· καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη,
28 εἰ μὴ Νεεμὰν ὁ Σύρος. Καὶ ἐπλήσθησαν
πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ, ἀκούοντες
29 ταῦτα. Καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν
ἔξω τῆς πόλεως· καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως
'[τῆς] ὀφρύος τοῦ ὄρους, ἐφ' οὗ ἡ πόλις αὐτῶν
ᾠκοδόμητο, 'εἰς τὸ κατακρημνίσαι αὐτόν·
30 αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν, ἐπορεύετο.
31 Καὶ κατῆλθεν εἰς Καπερναοὺμ, πόλιν τῆς
Γαλιλαίας· καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς
32 σάββασι. Καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ

ܣܦܪܐ ܘܝܗܒܗ ܠܡܫܡܫܢܐ ܘܐܙܠ ܝܬܒ.
ܟܠܗܘܢ ܕܝܢ ܕܒܟܢܘܫܬܐ ܥܝܢܝܗܘܢ ܚܝܪܢ ܗܘܝ
ܒܗ. ܘܫܪܝ ܠܡܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ: ܕܝܘܡܢܐ 21
ܐܫܬܠܡ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܒܐܕܢܝܟܘܢ. ܘܣܗܕܝܢ ܗܘܘ 22
ܠܗ ܟܠܗܘܢ. ܘܬܡܝܗܝܢ ܗܘܘ ܒܡܠܐ ܕܛܝܒܘܬܐ
ܕܢܦܩܢ ܗܘܝ ܡܢ ܦܘܡܗ. ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. ܠܐ
ܗܘܐ ܗܢܐ ܒܪ ܝܘܣܦ: ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ: 23
ܟܒܪ ܬܐܡܪܘܢ ܠܝ ܡܬܠܐ ܗܢܐ. ܐܣܝܐ ܐܣܐ ܢܦܫܟ.
ܘܟܠ ܕܫܡܥܢ ܕܥܒܕܬ ܒܟܦܪܢܚܘܡ: ܥܒܕ ܐܦ
ܗܪܟܐ ܒܡܕܝܢܬܟ. ܘܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ 24
ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܠܝܬ ܢܒܝܐ ܕܡܬܩܒܠ ܒܡܕܝܢܬܗ.
ܫܪܝܪܐ ܓܝܪ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܣܓܝܐܢ ܐܪܡܠܬܐ 25
ܐܝܬ ܗܘܝ ܒܐܝܣܪܐܝܠ. ܒܝܘܡܝ ܐܠܝܐ ܢܒܝܐ.
ܟܕ ܐܬܬܚܕܘ ܫܡܝܐ ܫܢܝܢ ܬܠܬ ܘܝܪܚܐ ܫܬܐ:
ܘܗܘܐ ܟܦܢܐ ܪܒܐ ܒܟܠܗ ܐܪܥܐ. ܘܠܘܬ ܚܕܐ 26
ܡܢܗܝܢ ܠܐ ܐܫܬܕܪ ܐܠܝܐ: ܐܠܐ ܠܨܪܦܬ ܕܨܝܕܢ.
ܠܘܬ ܐܢܬܬܐ ܐܪܡܠܬܐ. ܘܣܓܝܐܐ ܓܪܒܐ ܐܝܬ 27
ܗܘܘ ܒܐܝܣܪܐܝܠ ܒܝܘܡܝ ܐܠܝܫܥ ܢܒܝܐ.
ܘܚܕ ܡܢܗܘܢ ܠܐ ܐܬܕܟܝ: ܐܠܐ ܐܢ ܢܥܡܢ ܐܪܡܝܐ.
ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܗܠܝܢ ܗܘܘ ܕܒܟܢܘܫܬܐ ܐܬܡܠܝܘ 28
ܚܡܬܐ ܟܠܗܘܢ. ܘܩܡܘ ܐܦܩܘܗܝ ܠܒܪ ܡܢ 29
ܡܕܝܢܬܐ: ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܥܕܡܐ ܠܓܒܝܢܐ ܕܛܘܪܐ:
ܗܘ ܕܡܕܝܢܬܗܘܢ ܒܢܝܐ ܗܘܬ ܥܠܘܗܝ
ܕܢܫܕܘܢܝܗܝ ܡܢ ܫܩܝܦܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܥܒܪ 30
ܒܝܢܬܗܘܢ ܘܐܙܠ ❖
ܘܢܚܬ ܠܟܦܪܢܚܘܡ ܡܕܝܢܬܐ ܕܓܠܝܠܐ: ܘܡܠܦ 31
ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܫܒܬܐ. ܘܬܡܗܝܢ ܗܘܘ 32

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. IV.

librum, reddidit ministro, et sedit. Et omnium in syn-
21 agoga oculi erant intendentes in eum. Cœpit autem
dicere ad illos: Quia hodie impleta est hæc scriptura
22 in auribus vestris. Et omnes testimonium illi dabant:
et mirabantur in verbis gratiæ, quæ procedebant de ore
23 ipsius, et dicebant: Nonne hic est filius Joseph? Et ait
illis: Utique dicetis mihi hanc similitudinem: Medice,
cura teipsum: quanta audivimus facta in Capharnaum,
24 fac et hîc in patria tua. Ait autem: Amen dico vobis,
25 quia nemo propheta acceptus est in patria sua. In veri-
tate dico vobis, multæ viduæ erant in diebus Eliæ in Is-
rael, quando clausum est cœlum annis tribus et mensibus
sex, cùm facta esset fames magna in omni terra: et ad 26
nullam illarum missus est Elias, nisi in Sarepta Sidoniæ,
ad mulierem viduam. Et multi leprosi erant in Israel 27
sub Elisæo propheta: et nemo eorum mundatus est, nisi
Naaman Syrus. Et repleti sunt omnes in synagoga ira, 28
hæc audientes. Et surrexerunt, et ejecerunt illum extra 29
civitatem: et duxerunt illum usque ad supercilium mon-
tis, super quem civitas illorum erat ædificata, ut præcipi-
tarent eum. Ipse autem transiens per medium illorum, 30
ibat.

Et descendit in Capharnaum civitatem Galilææ, ibi- 31
que docebat illos sabbatis. Et stupebant in doctrina 32

αὐτοῦ· ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ.
33 Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων
πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέκραξε
34 φωνῇ μεγάλῃ, λέγων· Ἔα, τί ἡμῖν καὶ σοί,
Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; Ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς·
35 οἶδά σε τίς εἶ, ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ. Καὶ
ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Φιμώ-
θητι, καὶ ἔξελθε 'ἐξ αὐτοῦ. Καὶ ῥίψαν
αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς '[τὸ] μέσον, ἐξῆλθεν
36 ἀπ' αὐτοῦ, μηδὲν βλάψαν αὐτόν. Καὶ
ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας· καὶ συνελάλουν
πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες· Τίς ὁ λόγος οὗ-
τος; ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει
τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασι, καὶ ἐξέρχονται.
37 Καὶ ἐξεπορεύετο ἦχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα
τόπον τῆς περιχώρου.
38 Ἀναστὰς δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς, εἰσῆλθεν
εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος· '[ἡ] πενθερὰ δὲ τοῦ
Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ· καὶ
39 ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. Καὶ ἐπιστὰς
ἐπάνω αὐτῆς, ἐπετίμησε τῷ πυρετῷ· καὶ
ἀφῆκεν αὐτήν. Παραχρῆμα δὲ ἀναστᾶσα
40 διηκόνει αὐτοῖς. Δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου,
πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας νόσοις ποικί-
λαις, ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ὁ δὲ ἑνὶ
ἑκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιθεὶς, ἐθερά-
41 πευσεν αὐτούς. Ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια
ἀπὸ πολλῶν, κράζοντα καὶ λέγοντα· Ὅτι
σὺ εἶ '[ὁ Χριστὸς] ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ
ἐπιτιμῶν οὐκ εἴα αὐτὰ λαλεῖν, ὅτι ᾔδεισαν
42 τὸν Χριστὸν αὐτὸν εἶναι. Γενομένης δὲ
ἡμέρας, ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον·
καὶ οἱ ὄχλοι 'ἐπεζήτουν αὐτὸν, καὶ ἦλθον
ἕως αὐτοῦ, καὶ κατεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πο-

ܒܝܘܠܦܢܗ ܕܒܫܘܠܛܢܐ ܗܘܐ ܡܠܬܗ. * ܘܐܝܬ 33
ܗܘܐ ܒܟܢܘܫܬܐ: ܓܒܪܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗ ܪܘܚܐ
ܕܫܐܕܐ ܛܢܦܐ. ܘܩܥܐ ܒܩܠܐ ܪܡܐ. * ܘܐܡܪ. 34
ܫܒܘܩ. ܡܢܐ ܠܢ ܘܠܟ ܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ. ܐܬܝܬ
ܠܡܘܒܕܘܬܢ. ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܟ ܡܢ ܐܢܬ ܩܕܝܫܗ
ܕܐܠܗܐ. * ܘܟܐܐ ܒܗ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. ܣܟܘܪ ܦܘܡܟ 35
ܘܦܘܩ ܡܢܗ. ܘܫܕܝܗܝ ܫܐܕܐ ܒܡܨܥܬܐ: ܘܢܦܩ
ܡܢܗ ܟܕ ܡܕܡ ܠܐ ܐܗܪܗ. * ܘܐܚܕܬ ܬܗܪܐ 36
ܠܟܠܢܫ. ܘܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ ܥܡ ܚܕܕܐ ܘܐܡܪܝܢ:
ܡܢܐ ܗܝ ܟܝ ܗܕܐ ܡܠܬܐ: ܕܒܫܘܠܛܢܐ ܘܒܚܝܠܐ
ܦܩܕ ܠܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܘܢܦܩܢ. * ܘܢܦܩ ܛܒܗ 37
ܒܟܠܗ ܐܬܪܐ ܕܚܕܪܝܗܘܢ.
* ܘܟܕ ܢܦܩ ܝܫܘܥ ܡܢ ܟܢܘܫܬܐ: ܥܠ ܠܒܝܬܗ 38
ܕܫܡܥܘܢ. ܘܚܡܬܗ ܕܫܡܥܘܢ ܐܚܝܕܐ ܗܘܬ ܒܐܫܬܐ
ܪܒܬܐ. ܘܒܥܘ ܡܢܗ ܡܛܠܬܗ. * ܘܩܡ ܠܥܠ 39
ܡܢܗ: ܘܟܐܐ ܒܐܫܬܗ ܘܫܒܩܬܗ. ܘܡܚܕܐ ܩܡܬ
ܘܡܫܡܫܐ ܗܘܬ ܠܗܘܢ. * ܘܡܥܪܒ ܫܡܫܐ 40
ܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܟܪܝܗܐ
ܕܟܪܝܗܝܢ ܒܟܘܪܗܢܐ ܡܫܚܠܦܐ: ܐܝܬܝܘ ܐܢܘܢ
ܠܘܬܗ. ܘܗܘ ܐܝܕܗ ܥܠ ܟܠ ܚܕ ܚܕ ܡܢܗܘܢ: ܣܐܡ
ܗܘܐ ܘܡܐܣܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. * ܘܢܦܩܝܢ ܗܘܘ 41
ܐܦ ܫܐܕܐ ܡܢ ܣܓܝܐܐ. ܟܕ ܡܙܥܩܝܢ ܘܐܡܪܝܢ:
ܕܐܢܬ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ. ܘܟܐܐ ܗܘܐ
ܒܗܘܢ. ܘܠܐ ܫܒܩ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܕܢܐܡܪܘܢ ܕܝܕܥܝܢ
ܕܗܘܝܘ ܡܫܝܚܐ. * ܘܟܕ ܗܘܐ ܐܝܡܡܐ ܢܦܩ ܐܙܠ 42
ܠܗ ܠܕܘܟܬܐ ܚܪܒܬܐ. ܘܟܢܫܐ ܡܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ.
ܘܐܬܘ ܥܕܡܐ ܠܘܬܗ. ܘܐܚܝܕܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܕܠܐ ܢܐܙܠ ܠܗ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. IV.

33 ejus, quia in potestate erat sermo ipsius. Et in syn-
agoga erat homo habens dæmonium immundum, et
34 exclamavit voce magna, dicens: Sine, quid nobis, et
tibi Jesu Nazarene? venisti perdere nos? scio te quis
35 sis, Sanctus Dei. Et increpavit illum Jesus, dicens:
Obmutesce, et exi ab eo. Et cùm projecisset illum
dæmonium in medium, exiit ab illo, nihilque illum no-
36 cuit. Et factus est pavor in omnibus; et colloquebantur
ad invicem, dicentes: Quod est hoc verbum, quia in
potestate et virtute imperat immundis spiritibus, et
37 exeunt? Et divulgabatur fama de illo in omnem locum
regionis.

Surgens autem Jesus de synagoga, introïvit in domum 38
Simonis. Socrus autem Simonis tenebatur magnis febri-
bus: et rogaverunt illum pro ea. Et stans super illam, 39
imperavit febri: et dimisit illam. Et continuò surgens
ministrabat illis. Cùm autem sol occidisset, omnes 40
qui habebant infirmos variis languoribus ducebant illos
ad eum: at ille singulis manus imponens, curabat eos.
Exibant autem dæmonia a multis, clamantia, et dicentia: 41
Quia tu es Filius Dei. Et increpans, non sinebat ea loqui:
quia sciebant ipsum esse Christum. Facta autem die, 42
egressus ibat in desertum locum; et turbæ requirebant
eum, et venerunt usque ad ipsum: et detinebant illum ne

43 ρεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς·
Ὅτι καὶ ταῖς ἑτέραις πόλεσιν εὐαγγελί-
σασθαί με δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ὅτι
44 εἰς τοῦτο ἀπέσταλμαι. Καὶ ἦν κηρύσσων
ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῆς Γαλιλαίας.

ΚΕΦ. ε'.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι
αὐτῷ τοῦ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ
αὐτὸς ἦν ἑστὼς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ·
2 καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἑστῶτα παρὰ τὴν λίμνην·
οἱ δὲ ἁλιεῖς ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν, ἀπέπλυ-
3 ναν τὰ δίκτυα. Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων,
ὃ ἦν τοῦ Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς
γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον· καὶ καθίσας ἐδί-
4 δασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους. Ὡς
δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα·
Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος, καὶ χαλάσατε
5 τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. Καὶ ἀποκρι-
θεὶς ὁ Σίμων εἶπεν αὐτῷ· Ἐπιστάτα, δι'
ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιάσαντες, οὐδὲν ἐλά-
βομεν· ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὸ
6 δίκτυον. Καὶ τοῦτο ποιήσαντες, συνέκλεισαν
πλῆθος ἰχθύων πολύ· διεῤῥήγνυτο δὲ τὸ δίκ-
7 τυον αὐτῶν, καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις
τοῖς ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ, τοῦ ἐλθόντας συλ-
λαβέσθαι αὐτοῖς· καὶ ἦλθον, καὶ ἔπλησαν
ἀμφότερα τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά.
8 Ἰδὼν δὲ Σίμων Πέτρος, προσέπεσε τοῖς γό-
νασι τοῦ Ἰησοῦ, λέγων· Ἔξελθε ἀπ' ἐμοῦ,
9 ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλός εἰμι, Κύριε. Θάμβος
γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν
αὐτῷ, ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων, ᾗ συνελά-
10 βον· ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην,

ܡܢ ܠܘܬܗܘܢ. *ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. 43
ܕܐܦ ܠܡܕܝܢܬܐ ܐܚܪܢܝܬܐ ܘܠܐ ܠܝ ܠܡܤܒܪܘ
ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܕܥܠ ܗܕܐ ܗܘ ܐܫܬܕܪܬ.
*ܘܗܘ ܡܟܪܙ ܗܘܐ ܒܟܢܘܫܬܐ ܕܓܠܝܠܐ ܀ 44

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܗ ܀

*ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܕ ܟܢܝܫ ܠܘܬܗ ܥܡܐ ܠܡܫܡܥ
ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ: ܘܗܘ ܩܐܡ ܗܘܐ ܥܠ ܝܕ ܝܡܬܐ
ܕܓܢܤܪ. *ܘܚܙܐ ܤܦܝܢܬܐ ܬܪܬܝܢ ܕܩܝܡܢ ܥܠ 2
ܝܕ ܝܡܬܐ. ܘܨܝܕܐ ܕܢܦܩܘ ܡܢܗܝܢ ܘܡܫܝܓܝܢ
ܡܨܝܕܬܗܘܢ. *ܘܚܕܐ ܡܢܗܝܢ ܕܫܡܥܘܢ ܗܘܬ 3
ܟܐܦܐ. ܘܤܠܩ ܝܫܘܥ ܝܬܒ ܒܗ. ܘܐܡܪ
ܕܢܕܒܪܘܢܗ ܩܠܝܠ ܡܢ ܝܒܫܐ ܠܝܡܐ. ܘܝܬܒ
ܗܘܐ ܘܡܠܦ ܡܢ ܤܦܝܢܬܐ ܠܟܢܫܐ. *ܘܟܕ 4
ܫܠܝ ܡܢ ܡܡܠܠܘ. ܐܡܪ ܠܫܡܥܘܢ. ܕܒܪܘ
ܠܥܘܡܩܐ ܘܐܪܡܘ ܡܨܝܕܬܟܘܢ ܠܨܝܕܐ. *ܥܢܐ 5
ܫܡܥܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܪܒܝ: ܠܠܝܐ ܟܠܗ ܠܐܝܢ
ܘܡܕܡ ܠܐ ܐܚܕܢ. ܥܠ ܡܠܬܟ ܕܝܢ ܪܡܐ ܐܢܐ
ܡܨܝܕܬܐ ܀ *ܘܟܕ ܗܕܐ ܥܒܕܘ: ܐܚܕܘ ܢܘܢܐ ܤܓܝܐܐ 6
ܕܛܒ. ܘܡܨܛܪܝܐ ܗܘܬ ܡܨܝܕܬܗܘܢ. *ܘܪܡܙܘ 7
ܠܚܒܪܝܗܘܢ ܕܒܤܦܝܢܬܐ ܐܚܪܬܐ ܕܢܐܬܘܢ ܢܥܕܪܘܢ
ܐܢܘܢ. ܘܟܕ ܐܬܘ: ܡܠܘ ܐܢܝܢ ܤܦܝܢܬܐ ܬܪܬܝܗܝܢ.
ܐܝܟ ܕܩܪܝܒܢ ܗܘܝ ܠܡܛܒܥ. *ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ 8
ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ: ܢܦܠ ܩܕܡ ܪܓܠܘܗܝ ܕܝܫܘܥ
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܒܥܐ ܐܢܐ ܡܢܟ ܡܪܝ: ܦܪܘܩ ܠܟ
ܡܢܝ ܕܓܒܪܐ ܐܢܐ ܚܛܝܐ. *ܬܕܡܘܪܬܐ ܓܝܪ ܐܚܕܬܗ 9
ܗܘܬ ܠܟܠܗܘܢ ܕܥܡܗ: ܥܠ ܨܝܕܐ ܗܘ ܕܢܘܢܐ
ܕܨܕܘ. *ܗܟܘܬ ܕܝܢ ܐܦ ܠܝܥܩܘܒ ܘܠܝܘܚܢܢ 10

43 discederet ab eis. Quibus ille ait: Quia et aliis civitatibus
oportet me evangelizare regnum Dei: quia ideo missus
44 sum. Et erat prædicans in synagogis Galilææ.

CAP. V.

Factum est autem, cùm turbæ irruerent in eum, ut
audirent verbum Dei, et ipse stabat secus stagnum Ge-
2 nesareth. Et vidit duas naves stantes secus stagnum: pis-
3 catores autem descenderant, et lavabant retia. Ascendens
autem in unam navim, quæ erat Simonis, rogavit eum a
terra reducere pusillum. Et sedens docebat de navicula
4 turbas. Ut cessavit autem loqui, dixit ad Simonem:
Duc in altum, et laxate retia vestra in capturam. Et re- 5
spondens Simon, dixit illi: Præceptor, per totam noctem
laborantes, nihil cepimus: in verbo autem tuo laxabo
rete. Et cùm hoc fecissent, concluserunt piscium multi- 6
tudinem copiosam, rumpebatur autem rete eorum. Et 7
annuerunt sociis, qui erant in alia navi, ut venirent, et
adjuvarent eos. Et venerunt, et impleverunt ambas navi-
culas, ita ut penè mergerentur. Quod cùm videret Simon 8
Petrus, procidit ad genua Jesu, dicens: Exi a me, quia
homo peccator sum, Domine. Stupor enim circumdederat 9
eum, et omnes qui cum illo erant, in captura piscium,
quam ceperant: similiter autem Jacobum, et Joannem, 10

υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἳ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι.
Καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς· Μὴ
φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν.
11 Καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν
ἀφέντες ἅπαντα, ἠκολούθησαν αὐτῷ.
12 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν
πόλεων, καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ πλήρης λέπρας· καὶ
ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον, ἐδεήθη
αὐτοῦ, λέγων· Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαί
13 με καθαρίσαι. Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα,
ἥψατο αὐτοῦ, εἰπὼν, Θέλω, καθαρίσθητι.
Καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ.
14 Καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν·
Lev. xiv. 2. ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ, καὶ
προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου, καθὼς
προσέταξε Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.
15 Διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ·
καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν, καὶ
θεραπεύεσθαι ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν
16 αὐτῶν. Αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρή-
μοις, καὶ προσευχόμενος.
17 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς
ἦν διδάσκων· καὶ ἦσαν καθήμενοι Φαρισαῖοι
καὶ νομοδιδάσκαλοι, οἳ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ
πάσης κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰου-
δαίας, καὶ Ἱερουσαλήμ· καὶ δύναμις Κυ-
18 ρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτούς. Καὶ ἰδοὺ,
ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον, ὃς ἦν
παραλελυμένος· καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰσενεγ-
19 κεῖν, καὶ θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ μὴ
εὑρόντες [διὰ] ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτὸν, διὰ
τὸν ὄχλον, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα, διὰ τῶν
κεράμων καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς
20 τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ ἰδὼν

ܒܢܝ ܙܒܕܝ. ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܫܘܬܦܐ ܕܫܡܥܘܢ.
ܐܡܪ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܫܡܥܘܢ ܠܐ ܬܕܚܠ. ܡܢ ܗܫܐ
ܬܗܘܐ ܨܐܕ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܠܚܝܐ. * ܘܩܪܒܘ ܐܠܦܐ 11
ܠܝܒܫܐ. ܘܫܒܩܘ ܟܠ ܡܕܡ ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ ܀
* ܘܟܕ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܚܕܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ: ܐܬܐ 12
ܓܒܪܐ ܚܕ ܕܡܠܐ ܟܠܗ ܓܪܒܐ. ܚܙܐ ܠܝܫܘܥ
ܘܢܦܠ ܥܠ ܐܦܘܗܝ. ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܡܢܗ ܘܐܡܪ
ܠܗ. ܡܪܝ ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ ܡܫܟܚ ܐܢܬ
ܠܡܕܟܝܘܬܝ. * ܘܦܫܛ ܐܝܕܗ ܝܫܘܥ ܩܪܒ ܠܗ 13
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܨܒܐ ܐܢܐ ܐܬܕܟܐ. ܘܡܚܕܐ ܐܙܠ
ܓܪܒܗ ܡܢܗ. * ܘܦܩܕܗ ܕܠܐܢܫ ܠܐ ܬܐܡܪ. ܐܠܐ 14
ܙܠ ܚܘܝ ܢܦܫܟ ܠܟܗܢܐ: ܘܩܪܒ ܩܘܪܒܢܐ ܥܠ ܬܘܕܟܝܬܟ:
ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܡܘܫܐ ܠܣܗܕܘܬܗܘܢ ܀ * ܘܢܦܩ 15
ܠܗ ܫܡܥܐ ܝܬܝܪ. ܘܡܬܟܢܫܝܢ ܗܘܘ ܟܢܫܐ
ܣܓܝܐܐ ܠܡܫܡܥ ܡܢܗ: ܘܠܡܬܐܣܝܘ ܡܢ
ܟܘܪܗܢܝܗܘܢ. * ܗܘ ܕܝܢ ܡܫܢܐ ܗܘܐ ܠܚܘܪܒܐ 16
ܘܡܨܠܐ ܀
* ܘܗܘܐ ܒܚܕ ܡܢ ܝܘܡܬܐ ܟܕ ܡܠܦ 17
ܗܘܐ ܝܫܘܥ. ܝܬܒܝܢ ܗܘܘ ܦܪܝܫܐ ܘܡܠܦܝ
ܢܡܘܣܐ: ܕܐܬܘ ܗܘܘ ܡܢ ܟܠ ܩܘܪܝܐ ܕܓܠܝܠܐ
ܘܝܗܘܕ. ܘܕܐܘܪܫܠܡ. ܘܚܝܠܐ ܕܡܪܝܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ ܠܡܐܣܝܘܬܗܘܢ. * ܘܐܢܫܐ ܐܝܬܝܘ ܒܥܪܣܐ 18
ܓܒܪܐ ܚܕ ܡܫܪܝܐ: * ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܕܢܥܠܘܢܗ
ܢܣܝܡܘܢܝܗܝ ܩܕܡܘܗܝ. * ܘܟܕ ܠܐ ܐܫܟܚܘ 19
ܐܝܟܢܐ ܢܥܠܘܢܝܗܝ ܡܛܠ ܣܓܝܐܘܬ ܟܢܫܐ:
ܣܠܩܘ ܠܗܘܢ ܠܐܓܪܐ: ܘܫܒܩܘܗܝ ܥܡ ܥܪܣܗ
ܡܢ ܛܛܠܘܣ ܠܡܨܥܬܐ ܩܕܡ ܝܫܘܥ. * ܟܕ 20

filios Zebedæi, qui erant socii Simonis. Et ait ad Si-
monem Jesus: Noli timere: ex hoc jam homines eris
11 capiens. Et subductis ad terram navibus, relictis omni-
bus, sequuti sunt eum.
12 Et factum est, cùm esset in una civitatum, et ecce vir
plenus lepra; et videns Jesum, et procidens in faciem,
rogavit eum, dicens: Domine, si vis, potes me mundare.
13 Et extendens manum, tetigit eum, dicens: Volo: mun-
14 dare. Et confestim lepra discessit ab illo. Et ipse præ-
cepit illi ut nemini diceret: sed, Vade, ostende te sa-
cerdoti, et offer pro emundatione tua, sicut præcepit
15 Moyses, in testimonium illis. Perambulabat autem
magis sermo de illo: et conveniebant turbæ multæ ut
audirent, et curarentur ab infirmitatibus suis. Ipse autem 16
secedebat in desertum, et orabat.
Et factum est in una dierum, et ipse sedebat do- 17
cens. Et erant Pharisæi sedentes, et legis doctores,
qui venerant ex omni castello Galilææ, et Judææ,
et Jerusalem: et virtus Domini erat ad sanandum eos.
Et ecce viri portantes in lecto hominem, qui erat para- 18
lyticus: et quærebant eum inferre, et ponere ante eum.
Et non invenientes qua parte illum inferrent præ tur- 19
ba, ascenderunt supra tectum, et per tegulas summise-
runt eum cum lecto in medium ante Jesum. Quorum 20

τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπεν [1][αὐτῷ]· Ἄνθρωπε,
21 ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. Καὶ
ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς καὶ
οἱ Φαρισαῖοι, λέγοντες· Τίς ἐστιν οὗτος, ὃς
λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφιέναι
22 ἁμαρτίας, εἰ μὴ μόνος ὁ Θεός; Ἐπιγνοὺς
δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, ἀπο-
κριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί διαλογίζεσθε
23 ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Τί ἐστιν εὐκοπώ-
τερον; εἰπεῖν· Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι
24 σου; ἢ εἰπεῖν· [1]Ἔγειρε καὶ περιπάτει; Ἵνα
δὲ εἰδῆτε, ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας· (εἶπε
τῷ παραλελυμένῳ·) Σοὶ λέγω· [1]Ἔγειρε,
καὶ ἄρας τὸ κλινίδιόν σου, πορεύου εἰς τὸν
25 οἶκόν σου. Καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώ-
πιον αὐτῶν, ἄρας ἐφ' [1]ᾧ κατέκειτο, ἀπῆλθεν
26 εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, δοξάζων τὸν Θεόν. Καὶ
ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν
Θεόν· καὶ ἐπλήσθησαν φόβου, λέγοντες· Ὅτι
εἴδομεν παράδοξα σήμερον.
27 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθε, καὶ ἐθεάσατο
τελώνην, ὀνόματι Λευῒν, καθήμενον ἐπὶ τὸ
τελώνιον· καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι.
28 Καὶ καταλιπὼν ἅπαντα, ἀναστὰς ἠκολού-
29 θησεν αὐτῷ. Καὶ ἐποίησε δοχὴν μεγάλην
[1][ὁ] Λευῒς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ· καὶ ἦν
ὄχλος τελωνῶν πολὺς, καὶ ἄλλων, οἳ ἦσαν
30 μετ' αὐτῶν κατακείμενοι. Καὶ ἐγόγγυζον οἱ
γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγοντες· Διατί μετὰ
[1]τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε;
31 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς·
Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ,
32 ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι
δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

ܚܙܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܗܝܡܢܘܬܗܘܢ: ܐܡܪ ܠܗ
ܓܒܪܐ. ܫܒܝܩܝܢ ܠܟ ܚܛܗܝܟ. *ܘܫܪܝܘ 21
ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܡܬܚܫܒܝܢ ܘܐܡܪܝܢ: ܡܢܘ ܗܢܐ
ܕܡܡܠܠ ܓܘܕܦܐ. ܡܢܘ ܡܫܟܚ ܠܡܫܒܩ
ܚܛܗܐ: ܐܠܐ ܐܢ ܚܕ ܐܠܗܐ. *ܝܕܥ ܕܝܢ 22
ܝܫܘܥ ܡܚܫܒܬܗܘܢ. ܘܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ
ܡܬܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܠܒܟܘܢ. *ܐܝܕܐ ܦܫܝܩܐ 23
ܠܡܐܡܪ. ܕܫܒܝܩܝܢ ܠܟ ܚܛܗܝܟ: ܐܘ ܠܡܐܡܪ
ܩܘܡ ܗܠܟ. *ܕܬܕܥܘܢ ܕܝܢ ܕܫܠܝܛ ܗܘ ܒܪܗ 24
ܕܐܢܫܐ ܒܐܪܥܐ ܕܢܫܒܘܩ ܚܛܗܐ. ܐܡܪ ܠܡܫܪܝܐ.
ܠܟ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܩܘܡ ܫܩܘܠ ܥܪܣܟ ܘܙܠ
ܠܒܝܬܟ. *ܘܡܚܕܐ ܩܡ ܠܥܝܢܝܗܘܢ. ܘܫܩܠ 25
ܥܪܣܗ ܘܐܙܠ ܠܒܝܬܗ ܟܕ ܡܫܒܚ ܠܐܠܗܐ.
*ܘܬܗܪܐ ܐܚܕ ܠܟܠܗܘܢ. ܘܡܫܒܚܝܢ ܗܘܘ 26
ܠܐܠܗܐ. ܘܐܬܡܠܝܘ ܕܚܠܬܐ ܘܐܡܪܝܢ: ܕܚܙܝܢ
ܝܘܡܢܐ ܬܕܡܪܬܐ.
*ܒܬܪ ܗܠܝܢ: ܢܦܩ ܝܫܘܥ ܘܚܙܐ ܡܟܣܐ 27
ܕܫܡܗ ܠܘܝ ܕܝܬܒ ܥܠ ܒܝܬ ܡܟܣܐ. ܘܐܡܪ
ܠܗ ܬܐ ܒܬܪܝ. *ܘܫܒܩ ܟܠܡܕܡ ܘܩܡ ܘܐܙܠ 28
ܒܬܪܗ. *ܘܥܒܕ ܠܗ ܠܘܝ ܩܒܘܠܬܐ 29
ܡܘܬܒܐ ܪܒܐ. ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܕܡܟܣܐ
ܘܕܐܚܪܢܐ ܕܣܡܝܟܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗܘܢ. *ܘܪܛܢܝܢ ܗܘܘ 30
ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܠܘܬ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܐܡܪܝܢ. ܠܡܢܐ
ܥܡ ܡܟܣܐ ܘܚܛܝܐ ܐܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܫܬܝܢ.
*ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܡܬܒܥܐ ܐܣܝܐ 31
ܠܚܠܝܡܐ. ܐܠܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܒܝܫ ܥܒܝܕ ܠܗܘܢ.
*ܠܐ ܐܬܝܬ ܕܐܩܪܐ ܠܙܕܝܩܐ: ܐܠܐ ܠܚܛܝܐ ܠܬܝܒܘܬܐ. 32

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. V.

fidem ut vidit, dixit: Homo, remittuntur tibi peccata
21 tua. Et cœperunt cogitare Scribæ, et Pharisæi, dicentes:
Quis est hic, qui loquitur blasphemias? Quis potest di-
22 mittere peccata, nisi solus Deus? Ut cognovit autem
Jesus cogitationes eorum, respondens, dixit ad illos:
23 Quid cogitatis in cordibus vestris? Quid est facilius
dicere: Dimittuntur tibi peccata: an dicere: Surge, et
24 ambula? Ut autem sciatis quia Filius hominis habet
potestatem in terra dimittendi peccata, (ait paralytico)
Tibi dico, surge, tolle lectum tuum, et vade in domum
25 tuam. Et confestim consurgens coram illis, tulit lectum,
in quo jacebat; et abiit in domum suam, magnificans
26 Deum. Et stupor apprehendit omnes, et magnificabant
Deum. Et repleti sunt timore, dicentes: Quia vidimus
mirabilia hodie.
Et post hæc exiit, et vidit publicanum nomine Levi, 27
sedentem ad Telonium; et ait illi: Sequere me. Et re- 28
lictis omnibus, surgens sequutus est eum. Et fecit ei 29
convivium magnum Levi in domo sua: et erat turba
multa publicanorum, et aliorum, qui cum illis erant dis-
cumbentes. Et murmurabant Pharisæi, et Scribæ eorum, 30
dicentes ad discipulos ejus: Quare cum publicanis et
peccatoribus manducatis et bibitis? Et respondens Jesus, 31
dixit ad illos: Non egent qui sani sunt medico, sed qui
malè habent. Non veni vocare justos, sed peccatores ad 32
pœnitentiam.

33 Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν· Διατί οἱ μαθη-
ταὶ Ἰωάννου νηστεύουσι πυκνὰ, καὶ δεήσεις
ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων· οἱ
34 δὲ σοὶ ἐσθίουσι καὶ πίνουσιν; Ὁ δὲ εἶπε
πρὸς αὐτούς· Μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς τοῦ
νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστι,
35 ποιῆσαι νηστεύειν; Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι,
καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε
36 νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. Ἔλεγε
δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτούς· Ὅτι οὐδεὶς
ἐπίβλημα ἱματίου καινοῦ ἐπιβάλλει ἐπὶ
ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μήγε, καὶ τὸ καινὸν
σχίζει, καὶ τῷ παλαιῷ οὐ συμφωνεῖ [ἐπί-
37 βλημα] τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ. Καὶ οὐδεὶς
βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ
δὲ μήγε, ῥήξει ὁ νέος οἶνος τοὺς ἀσκοὺς,
καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπο-
38 λοῦνται· ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς
39 βλητέον· καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται. Καὶ
οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν, εὐθέως θέλει νέον· λέ-
γει γάρ· Ὁ παλαιὸς χρηστότερός ἐστιν.

ΚΕΦ. ϛ΄.

Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ δευτεροπρώτῳ
διαπορεύεσθαι αὐτὸν διὰ τῶν σπορίμων· καὶ
ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τοὺς στάχυας,
2 καὶ ἤσθιον, ψώχοντες ταῖς χερσί. Τινὲς
δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπον αὐτοῖς· Τί ποιεῖτε
3 ὃ οὐκ ἔξεστι ποιεῖν ἐν τοῖς σάββασι; Καὶ
ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Οὐδὲ
1 Sam. xxi. 6. τοῦτο ἀνέγνωτε ὃ ἐποίησε Δαυὶδ, ὁπότε ἐπεί-
4 νασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες; ὡς
εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς
ἄρτους τῆς προθέσεως ἔλαβε, καὶ ἔφαγε,

*ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܠܡܢܐ ܬܠܡܝܕܘܗܝ 33
ܕܝܘܚܢܢ ܨܝܡܝܢ ܐܡܝܢܐܝܬ ܘܡܨܠܝܢ ܐܦ ܕܦܪܝܫܐ:
ܕܝܠܟ ܕܝܢ ܐܟܠܝܢ ܘܫܬܝܢ. *ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ 34
ܠܗܘܢ. ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܒܢܝ ܓܢܘܢܐ
ܕܥܕ ܚܬܢܐ ܥܡܗܘܢ ܠܡܥܒܕ ܕܢܨܘܡܘܢ.
*ܢܐܬܘܢ ܕܝܢ ܝܘܡܬܐ: ܡܐ ܕܐܬܪܝܡ ܚܬܢܐ 35
ܡܢܗܘܢ: ܗܝܕܝܢ ܢܨܘܡܘܢ ܒܗܘܢ ܒܝܘܡܬܐ.
*ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܬܠܐ. ܕܠܐ ܐܢܫ ܡܪܐ ܐܪܩܥܬܐ 36
ܡܢ ܡܐܢܐ ܚܕܬܐ ܘܪܡܐ ܥܠ ܡܐܢܐ ܒܠܝܐ. ܕܠܐ
ܢܨܛܪܐ ܚܕܬܐ: ܘܠܒܠܝܐ ܠܐ ܡܫܬܘܝܐ ܐܪܩܥܬܐ ܕܡܢ
ܚܕܬܐ. *ܘܠܐ ܐܢܫ ܪܡܐ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܒܙܩܐ 37
ܒܠܝܐ. ܘܐܠܐ ܕܝܢ ܠܐ. ܡܨܪܐ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ
ܙܩܐ. ܘܗܘ ܚܡܪܐ ܡܬܐܫܕ ܘܙܩܐ ܐܒܕܝܢ. *ܐܠܐ 38
ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܒܙܩܐ ܚܕܬܐ ܪܡܝܢ: ܘܬܪܝܗܘܢ
ܡܬܢܛܪܝܢ. *ܘܠܐ ܐܢܫ ܫܬܐ ܚܡܪܐ ܥܬܝܩܐ ܘܡܚܕܐ 39
ܒܥܐ ܚܕܬܐ. ܐܡܪ ܓܝܪ ܥܬܝܩܐ ܒܣܝܡ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܘ ܀

*ܘܗܘܐ ܕܝܢ ܒܫܒܬܐ ܟܕ ܡܗܠܟ ܝܫܘܥ ܒܝܬ
ܙܪܥܐ: ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܡܠܓܝܢ ܗܘܘ ܫܒܠܐ:
ܘܦܪܟܝܢ ܒܐܝܕܝܗܘܢ ܘܐܟܠܝܢ: *ܐܢܫܝܢ ܕܝܢ 2
ܡܢ ܦܪܝܫܐ ܐܡܪܝܢ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܡܕܡ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܠܡܥܒܕ ܒܫܒܬܐ. *ܥܢܐ 3
ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܘܠܐ ܗܕܐ ܩܪܝܬܘܢ: ܡܕܡ
ܕܥܒܕ ܕܘܝܕ ܟܕ ܟܦܢ ܗܘ ܘܐܝܠܝܢ ܕܥܡܗ:
*ܕܥܠ ܠܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ: ܘܠܚܡܐ ܕܦܬܘܪܗ 4
ܕܡܪܝܐ ܢܣܒ ܐܟܠ: ܘܝܗܒ ܠܐܝܠܝܢ ܕܥܡܗ:

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. V. VI.

33 At illi dixerunt ad eum: Quare discipuli Joannis je-
junant frequenter, et obsecrationes faciunt, similiter et
34 Pharisæorum: tui autem edunt et bibunt? Quibus ipse
ait: Numquid potestis filios sponsi, dum cum illis est
35 sponsus, facere jejunare? Venient autem dies: cùm ab-
latus fuerit ab illis sponsus, tunc jejunabunt in illis die-
36 bus. Dicebat autem et similitudinem ad illos: Quia
nemo commissuram a novo vestimento immittit in ves-
timentum vetus: alioquin et novum rumpit, et veteri
37 non convenit commissura a novo. Et nemo mittit vinum
novum in utres veteres: alioquin rumpet vinum novum
38 utres, et ipsum effundetur, et utres peribunt. sed vi-
num novum in utres novos mittendum est, et utraque
conservantur. Et nemo bibens vetus, statim vult novum; 39
dicit enim, Vetus melius est.

CAP. VI.

Factum est autem in sabbato secundo, primo, cùm
transiret per sata, vellebant discipuli ejus spicas, et
manducabant, confricantes manibus. Quidam autem 2
Pharisæorum dicebant illis: Quid facitis quod non li-
cet in sabbatis? Et respondens Jesus ad eos, dixit: 3
Nec hoc legistis quod fecit David, cùm esurisset ipse,
et qui cum illo erant: quomodo intravit in domum 4
Dei, et panes propositionis sumpsit, et manducavit,

καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ, οὓς οὐκ
5 *ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς;* Καὶ
ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅτι Κύριός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.
6 Ἐγένετο δὲ *καὶ ἐν ἑτέρῳ σαββάτῳ εἰσ-*
ελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγήν, καὶ διδάσ-
κειν· καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ
7 *ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά.* Παρετήρουν δὲ [αὐτὸν]
οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, εἰ ἐν τῷ
σαββάτῳ θεραπεύσει· ἵνα εὕρωσι κατηγο-
8 *ρίαν αὐτοῦ.* Αὐτὸς δὲ *ᾔδει τοὺς διαλο-*
γισμοὺς αὐτῶν, καὶ εἶπε τῷ ἀνθρώπῳ τῷ
ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα· Ἔγειρε, *καὶ στῆθι*
9 *εἰς τὸ μέσον.* Ὁ δὲ *ἀναστὰς ἔστη.* Εἶπεν
οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς· Ἐπερωτήσω *ὑμᾶς·*
Τί *ἔξεστι τοῖς σάββασιν; ἀγαθοποιῆσαι, ἢ*
κακοποιῆσαι; ψυχὴν σῶσαι, ἢ ἀποκτεῖναι;
10 Καὶ *περιβλεψάμενος πάντας αὐτούς, εἶπεν*
αὐτῷ· Ἔκτεινον *τὴν χεῖρά σου.* Ὁ δὲ
ἐποίησεν [οὕτω]· καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ
11 *αὐτοῦ [ὑγιὴς] ὡς ἡ ἄλλη.* Αὐτοὶ δὲ *ἐπλήσ-*
θησαν ἀνοίας· καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλή-
λους, τί ἂν ποιήσειαν τῷ Ἰησοῦ.
12 Ἐγένετο δὲ *ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις,*
ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι· καὶ ἦν
διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ.
13 Καὶ *ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησε τοὺς*
μαθητὰς αὐτοῦ· καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν
14 *δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους ὠνόμασε·* Σί-
μωνα, ὃν καὶ ὠνόμασε Πέτρον, *καὶ* Ἀνδρέαν
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ἰάκωβον *καὶ* Ἰωάννην,
15 Φίλιππον *καὶ* Βαρθολομαῖον, Ματθαῖον *καὶ*
Θωμᾶν, Ἰάκωβον *τὸν τοῦ* Ἀλφαίου *καὶ* Σί-
16 *μωνα τὸν καλούμενον ζηλωτήν,* Ἰούδαν Ἰα-
κώβου, καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, *ὃς καὶ ἐγέ-*
17 *νετο προδότης.* Καὶ *καταβὰς μετ' αὐτῶν,*

ܗܘ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܗܘܐ ܠܡܐܟܠ܆ ܐܠܐ ܠܟܗܢܐ
ܒܠܚܘܕ. *ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܆ ܕܡܪܗ ܗܘ ܕܫܒܬܐ 5
ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ.
*ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܫܒܬܐ ܐܚܪܬܐ܆ ܥܠ ܠܟܢܘܫܬܐ 6
ܘܡܠܦ ܗܘܐ. ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܬܡܢ ܓܒܪܐ
ܕܐܝܕܗ ܕܝܡܝܢܐ ܝܒܝܫܐ ܗܘܬ. *ܘܣܦܪܐ 7
ܘܦܪܝܫܐ ܢܛܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܐܢ ܗܘ ܕܡܐܣܐ
ܒܫܒܬܐ. ܕܢܫܟܚܘܢ ܠܡܐܟܠ ܩܪܨܘܗܝ. *ܗܘ 8
ܕܝܢ ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܚܫܒܬܗܘܢ܆ ܘܐܡܪ ܠܗܘ ܓܒܪܐ
ܕܝܒܝܫܐ ܐܝܕܗ. ܩܘܡ ܬܐ ܠܟ ܠܡܨܥܬܐ ܕܟܢܘܫܬܐ.
ܘܟܕ ܐܬܐ ܘܩܡ܆ *ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܫܐܠܟܘܢ 9
ܡܢܐ ܫܠܝܛ ܒܫܒܬܐ ܠܡܥܒܕ. ܕܛܒ ܐܘ
ܕܒܝܫ. ܢܦܫܐ ܠܡܚܝܘ ܐܘ ܠܡܘܒܕܘ. *ܘܚܪ 10
ܒܗܘܢ ܒܟܠܗܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܦܫܘܛ ܐܝܕܟ.
ܘܦܫܛ ܘܬܩܢܬ ܐܝܕܗ ܐܝܟ ܚܒܪܬܗ. *ܗܢܘܢ ܕܝܢ 11
ܐܬܡܠܝܘ ܚܣܡܐ. ܘܡܬܡܠܟܝܢ ܗܘܘ ܚܕ ܥܡ
ܚܕ܆ ܕܡܢܐ ܢܥܒܕܘܢ ܠܗ ܠܝܫܘܥ.
*ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܗܠܝܢ ܝܘܡܬܐ܆ ܢܦܩ ܝܫܘܥ ܠܛܘܪܐ 12
ܠܡܨܠܝܘ. ܘܬܡܢ ܐܓܗ ܗܘܐ ܒܨܠܘܬܗ ܕܐܠܗܐ.
*ܘܟܕ ܢܓܗ ܩܪܐ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ܆ ܘܓܒܐ 13
ܡܢܗܘܢ ܬܪܥܣܪ. ܗܢܘܢ ܕܫܠܝܚܐ ܩܪܐ ܐܢܘܢ.
*ܫܡܥܘܢ ܗܘ ܕܩܪܐ ܟܐܦܐ. ܘܐܢܕܪܐܘܣ ܐܚܘܗܝ. 14
ܘܝܥܩܘܒ ܘܝܘܚܢܢ. ܘܦܝܠܝܦܘܣ ܘܒܪ ܬܘܠܡܝ.
*ܘܡܬܝ ܘܬܐܘܡܐ. ܘܝܥܩܘܒ ܒܪ ܚܠܦܝ. 15
ܘܫܡܥܘܢ ܩܢܢܝܐ. *ܘܝܗܘܕܐ ܒܪ ܝܥܩܘܒ. 16
ܘܝܗܘܕܐ ܣܟܪܝܘܛܐ ܗܘ ܕܗܘܐ ܡܫܠܡܢܐ.
*ܘܢܚܬ ܥܡܗܘܢ ܝܫܘܥ ܘܩܡ ܒܦܩܥܬܐ ܘܟܢܫܐ 17

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. VI.

et dedit his qui cum ipso erant: quos non licet mandu-
5 care, nisi tantùm sacerdotibus? Et dicebat illis: Quia
Dominus est Filius hominis, etiam sabbati.
6 Factum est autem et in alio sabbato, ut intraret in
synagogam, et doceret. Et erat ibi homo, et manus ejus
7 dextra erat arida. Observabant autem Scribæ et Pharisæi,
si in sabbato curaret; ut invenirent undè accusarent
8 eum. Ipse verò sciebat cogitationes eorum: et ait homini,
qui habebat manum aridam: Surge, et sta in medium.
9 Et surgens stetit. Ait autem ad illos Jesus: Interrogo
vos, si licet sabbatis benefacere, an malè? animam salvam
10 facere, an perdere? Et circumspectis omnibus, dixit ho-
mini: Extende manum tuam. Et extendit: et restituta
est manus ejus. Ipsi autem repleti sunt insipientia; et 11
colloquebantur ad invicem, quidnam facerent Jesu.
Factum est autem in illis diebus, exiit in montem orare, 12
et erat pernoctans in oratione Dei. Et cùm dies factus 13
esset, vocavit discipulos suos: et elegit duodecim ex
ipsis (quos et Apostolos nominavit): Simonem, quem 14
cognominavit Petrum, et Andream fratrem ejus, Jaco-
bum, et Joannem, Philippum, et Bartholomæum, Mat- 15
thæum, et Thomam, Jacobum Alphæi, et Simonem
qui vocatur Zelotes, et Judam Jacobi, et Judam Is- 16
cariotem, qui fuit proditor. Et descendens cum illis, 17

ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὄχλος μαθητῶν
αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ
πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ
τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος, οἳ ἦλθον
ἀκοῦσαι αὐτοῦ, καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων
18 αὐτῶν· καὶ οἱ ὀχλούμενοι ʹἀπὸ πνευμάτων
19 ἀκαθάρτων· καὶ ἐθεραπεύοντο. Καὶ πᾶς ὁ
ὄχλος ἐζήτει ἅπτεσθαι αὐτοῦ· ὅτι δύναμις
παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο, καὶ ἰᾶτο πάντας.
20 Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ
εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἔλεγε· Μακάριοι
οἱ πτωχοί· ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία
21 τοῦ Θεοῦ. Μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν· ὅτι
χορτασθήσεσθε. Μακάριοι οἱ κλαίοντες
22 νῦν· ὅτι γελάσετε. Μακάριοί ἐστε, ὅταν
μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφο-
ρίσωσιν ὑμᾶς καὶ ὀνειδίσωσι, καὶ ἐκβάλωσι
τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν, ἕνεκα τοῦ Υἱοῦ
23 τοῦ ἀνθρώπου. Χάρητε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ,
καὶ σκιρτήσατε· ἰδοὺ γὰρ, ὁ μισθὸς ὑμῶν
πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποίουν
24 τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. Πλὴν
οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις· ὅτι ἀπέχετε τὴν
25 παράκλησιν ὑμῶν. Οὐαὶ ὑμῖν, οἱ ἐμπε-
πλησμένοι· ὅτι πεινάσετε. Οὐαὶ ὑμῖν, οἱ
γελῶντες νῦν· ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε.
26 Οὐαὶ ʹ[ὑμῖν], ὅταν καλῶς ὑμᾶς εἴπωσι ʹ[πάν-
τες] οἱ ἄνθρωποι· κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποίουν
τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.
27 Ἀλλ' ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν· Ἀγαπᾶτε
τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν· καλῶς ποιεῖτε τοῖς μι-
28 σοῦσιν ὑμᾶς· εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους
ʹὑμῖν· ʹ[καὶ] προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεα-
29 ζόντων ὑμᾶς. Τῷ τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν
σιαγόνα, πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην· καὶ ἀπὸ

ܦܩܥܬܐ ܕܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܣܘܓܐܐ ܕܟܢܫܐ ܕܥܡܐ.
ܡܢ ܟܠܗ ܝܗܘܕ ܘܡܢ ܐܘܪܫܠܡ. ܘܡܢ ܣܦܪ
ܝܡܐ ܕܨܘܪ ܘܕܨܝܕܢ. ܕܐܬܘ ܕܢܫܡܥܘܢ ܡܠܬܗ: 18
ܘܕܢܬܐܣܘܢ ܡܢ ܟܘܪܗܢܝܗܘܢ. ܘܐܝܠܝܢ ܕܡܬܐܠܨܝܢ
ܡܢ ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܘܡܬܐܣܝܢ ܗܘܘ. ܘܟܠܗ 19
ܟܢܫܐ ܒܥܝܢ ܗܘܘ. ܠܡܬܩܪܒܘ ܠܗ. ܚܝܠܐ
ܓܝܪ ܢܦܩ ܗܘܐ ܡܢܗ: ܘܠܟܠܗܘܢ ܡܐܣܐ ܗܘܐ.
ܘܐܪܝܡ ܥܝܢܘܗܝ ܥܠ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ. 20
ܛܘܒܝܟܘܢ ܡܣܟܢܐ ܕܕܝܠܟܘܢ ܗܝ ܡܠܟܘܬܐ
ܕܐܠܗܐ ܀ ܛܘܒܝܟܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܟܦܢܝܢ ܗܫܐ 21
ܕܬܣܒܥܘܢ ܀ ܛܘܒܝܟܘܢ ܠܕܒܟܝܢ ܗܫܐ ܕܬܓܚܟܘܢ ܀
ܛܘܒܝܟܘܢ ܡܐ ܕܣܢܝܢ ܠܟܘܢ ܒܢܝܢܫܐ: 22
ܘܡܦܪܫܝܢ ܠܟܘܢ. ܘܡܚܤܕܝܢ ܠܟܘܢ: ܘܡܦܩܝܢ
ܫܡܟܘܢ ܐܝܟ ܒܝܫܐ ܚܠܦ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܚܕܘ 23
ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܘܕܘܨܘ: ܕܐܓܪܟܘܢ ܣܓܝ ܒܫܡܝܐ.
ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܐܒܗܬܗܘܢ ܠܢܒܝܐ ܀
ܒܪܡ ܘܝ ܠܟܘܢ ܥܬܝܪܐ ܕܩܒܠܬܘܢ ܒܘܝܐܟܘܢ. 24
ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܒܥܐ ܕܬܟܦܢܘܢ. ܘܝ ܠܟܘܢ 25
ܠܕܓܚܟܝܢ ܗܫܐ ܕܬܒܟܘܢ ܘܬܬܐܒܠܘܢ. ܘܝ 26
ܠܟܘܢ ܟܕ ܢܗܘܘܢ ܐܡܪܝܢ ܫܦܝܪܬܟܘܢ ܒܢܝܢܫܐ ܟܠܗܘܢ.
ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܠܢܒܝܐ ܕܕܓܠܘܬܐ
ܐܒܗܬܗܘܢ. ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܕܫܡܥܝܢ: 27
ܐܚܒܘ ܠܒܥܠܕܒܒܝܟܘܢ. ܘܥܒܕܘ ܕܫܦܝܪ ܠܐܝܠܝܢ
ܕܤܢܝܢ ܠܟܘܢ. ܘܒܪܟܘ ܠܐܝܠܝܢ ܕܠܝܛܝܢ ܠܟܘܢ. 28
ܘܨܠܘ ܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܕܒܪܝܢ ܠܟܘܢ ܒܩܛܝܪܐ.
ܘܠܕܡܚܐ ܠܟ ܥܠ ܦܟܟ: ܩܪܒ ܠܗ ܐܚܪܢܐ. 29

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. VI.

stetit in loco campestri, et turba discipulorum ejus, et
multitudo copiosa plebis ab omni Judæa, et Jerusalem,
18 et maritima, et Tyri, et Sidonis, qui venerant ut audi-
rent eum, et sanarentur a languoribus suis. Et qui
19 vexabantur a spiritibus immundis, curabantur. Et om-
nis turba quærebat eum tangere: quia virtus de illo
exibat, et sanabat omnes.
20 Et ipse, elevatis oculis in discipulos suos, dicebat:
21 Beati pauperes: quia vestrum est regnum Dei. Beati, qui
nunc esuritis: quia saturabimini. Beati, qui nunc fletis:
22 quia ridebitis. Beati eritis cùm vos oderint homines, et
cùm separaverint vos, et exprobraverint, et ejecerint
nomen vestrum tamquam malum propter Filium hominis.
Gaudete in illa die, et exultate: ecce enim merces ves- 23
tra multa est in cœlo: secundùm hæc enim faciebant Pro-
phetis patres eorum. Verumtamen væ vobis divitibus, 24
quia habetis consolationem vestram. Væ vobis, qui satu- 25
rati estis: quia esurietis. Væ vobis, qui ridetis nunc:
quia lugebitis et flebitis. Væ cùm benedixerint vobis 26
homines: secundùm hæc enim faciebant pseudoprophetis
patres eorum. Sed vobis dico, qui auditis: Diligite ini- 27
micos vestros, benefacite his qui oderunt vos. Benedicite 28
maledicentibus vobis, et orate pro calumniantibus vos. Et 29
qui te percutit in maxillam, præbe et alteram. Et ab eo,

τοῦ αἴροντός σου τὸ ἱμάτιον, καὶ τὸν χιτῶνα
30 μὴ κωλύσῃς. Παντὶ δὲ τῷ αἰτοῦντί σε,
δίδου· καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντος τὰ σὰ, μὴ
31 ἀπαίτει. Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν
ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς
32 ὁμοίως. Καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας
ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ
ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγα-
33 πῶσι. Καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθο-
ποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ
34 γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. Καὶ
ἐὰν δανείζητε παρ' ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν,
ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ [1][οἱ] ἁμαρ-
τωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανείζουσιν, ἵνα ἀπο-
35 λάβωσι τὰ ἴσα. Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς
ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ δα-
νείζετε μηδὲν ἀπελπίζοντες· καὶ ἔσται ὁ
μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ [1][τοῦ]
Ὑψίστου· ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς
36 ἀχαρίστους καὶ πονηρούς. Γίνεσθε [1][οὖν]
οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν οἰκ-
37 τίρμων ἐστί. Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ
κριθῆτε· μὴ καταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ κατα-
δικασθῆτε. Ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε·
38 δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· μέτρον καλὸν,
πεπιεσμένον καὶ σεσαλευμένον καὶ ὑπερεκ-
χυνόμενον δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν.
Τῷ γὰρ αὐτῷ μέτρῳ ᾧ μετρεῖτε, ἀντιμετρη-
39 θήσεται ὑμῖν. Εἶπε δὲ παραβολὴν αὐτοῖς·
Μήτι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖν; οὐχὶ
40 ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται; Οὐκ ἔστι
μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ· κατ-
ηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος
41 αὐτοῦ. Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν

ܘܡܢ ܡܢ ܕܫܩܠ ܡܪܛܘܛܟ ܠܐ ܬܟܠܐ ܐܦ
ܟܘܬܝܢܟ. *ܠܟܠ ܕܫܐܠ ܠܟ ܗܒ ܠܗ. ܘܡܢ 30
ܡܢ ܕܫܩܠ ܕܝܠܟ ܠܐ ܬܬܒܥ. *ܘܐܝܟܢܐ ܕܨܒܝܢ 31
ܐܢܬܘܢ ܕܢܥܒܕܘܢ ܠܟܘܢ ܒܢܝܢܫܐ: ܗܟܘܬ ܥܒܕܘ
ܠܗܘܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ. *ܐܢ ܓܝܪ ܪܚܡܝܢ ܐܢܬܘܢ 32
ܠܐܝܠܝܢ ܕܪܚܡܝܢ ܠܟܘܢ: ܐܝܢܐ ܗܝ ܛܝܒܘܬܟܘܢ.
ܐܦ ܓܝܪ ܚܛܝܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܪܚܡܝܢ ܠܗܘܢ
ܪܚܡܝܢ. *ܘܐܢ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܛܒ ܠܐܝܠܝܢ 33
ܕܡܛܐܒܝܢ ܠܟܘܢ: ܐܝܢܐ ܗܝ ܛܝܒܘܬܟܘܢ. ܐܦ
ܚܛܝܐ ܓܝܪ ܗܟܢܐ ܥܒܕܝܢ. *ܘܐܢ ܡܘܙܦܝܢ ܐܢܬܘܢ 34
ܠܡܢ ܕܡܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܬܬܦܪܥܘܢ ܡܢܗ: ܐܝܢܐ
ܗܝ ܛܝܒܘܬܟܘܢ. ܐܦ ܚܛܝܐ ܓܝܪ ܠܚܛܝܐ
ܡܘܙܦܝܢ ܕܗܟܘܬ ܢܬܦܪܥܘܢ. *ܒܪܡ ܐܚܒܘ 35
ܠܒܥܠܕܒܒܝܟܘܢ ܘܐܛܐܒܘ ܠܗܘܢ. ܘܐܘܙܦܘ ܘܠܐ
ܬܦܣܘܢ ܣܒܪܐ ܕܐܢܫ. ܘܢܗܘܐ ܐܓܪܟܘܢ ܣܓܝܐ.
ܘܬܗܘܘܢ ܒܢܘܗܝ ܕܡܪܝܡܐ. ܕܗܘ ܒܣܝܡ ܗܘ ܥܠ
ܒܝܫܐ ܘܥܠ ܟܦܘܪܐ. *ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܡܪܚܡܢܐ: 36
ܐܝܟ ܕܐܦ ܐܒܘܟܘܢ ܡܪܚܡܢܐ ܗܘ. *ܠܐ 37
ܬܕܘܢܘܢ ܘܠܐ ܡܬܕܝܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܠܐ ܬܚܝܒܘܢ
ܘܠܐ ܡܬܚܝܒܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܫܪܘ ܘܢܫܬܪܐ ܠܟܘܢ. *ܗܒܘ 38
ܘܡܬܝܗܒ ܠܟܘܢ. ܒܟܝܠܬܐ ܛܒܬܐ ܘܡܪܥܙܬܐ
ܘܫܦܥܬܐ ܢܪܡܘܢ ܒܥܘܒܝܟܘܢ: ܒܗܝ ܓܝܪ
ܟܝܠܬܐ ܕܟܝܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܬܟܝܠ ܠܟܘܢ.
*ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗܘܢ ܡܬܠܐ. ܠܡܐ ܡܫܟܚ ܣܡܝܐ 39
ܠܣܡܝܐ ܠܡܕܒܪܘ: ܠܐ ܬܪܝܗܘܢ ܒܓܘܡܨܐ ܢܦܠܝܢ:
*ܠܝܬ ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܪܒܗ. ܟܠܢܫ 40
ܓܝܪ ܕܓܡܝܪ ܢܗܘܐ ܐܝܟ ܪܒܗ. *ܡܢܐ ܕܝܢ ܚܙܐ 41

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. VI.

qui aufert tibi vestimentum, etiam tunicam noli prohi-
30 bere. Omni autem petenti te, tribue: et qui aufert quæ
31 tua sunt, ne repetas. Et prout vultis ut faciant vobis
32 homines, et vos facite illis similiter. Et si diligitis eos
qui vos diligunt, quæ vobis est gratia? nam et peccatores
33 diligentes se diligunt. Et si benefeceritis his qui vobis
benefaciunt, quæ vobis est gratia? siquidem et pecca-
34 tores hoc faciunt. Et si mutuum dederitis his a quibus
speratis recipere, quæ gratia est vobis? nam et pecca-
tores peccatoribus fœnerantur, ut recipiant æqualia.
35 Verumtamen diligite inimicos vestros: benefacite, et
mutuum date, nihil inde sperantes: et erit merces vestra

multa, et eritis filii Altissimi, quia ipse benignus est
super ingratos et malos. Estote ergo misericordes, sicut et 36
Pater vester misericors est. Nolite judicare, et non ju- 37
dicabimini: nolite condemnare, et non condemnabimini.
Dimittite, et dimittemini. Date, et dabitur vobis: men- 38
suram bonam, et confertam, et coagitatam, et supereflu-
entem, dabunt in sinum vestrum. Eadem quippe mensura,
qua mensi fueritis, remetietur vobis. Dicebat autem il- 39
lis et similitudinem: Numquid potest cæcus cæcum du-
cere? nonne ambo in foveam cadunt? Non est discipulus 40
super magistrum: perfectus autem omnis erit, si sit
sicut magister ejus. Quid autem vides festucam in 41

τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν
42 τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; ἢ πῶς
δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου· Ἀδελφὲ,
ἄφες, ἐκβάλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ
σου· αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δοκὸν
οὐ βλέπων; Ὑποκριτά· ἔκβαλε πρῶτον τὴν
δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε δια-
βλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφ-
43 θαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου. Οὐ γάρ ἐστι
δένδρον καλὸν, ποιοῦν καρπὸν σαπρόν· οὐδὲ
44 δένδρον σαπρὸν, ποιοῦν καρπὸν καλόν. Ἕκασ-
τον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γι-
νώσκεται· οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσι
σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάτου τρυγῶσι σταφυλήν.
45 Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θη-
σαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ ἀγα-
θόν· καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ
θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ
πονηρόν· ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς
46 καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ. Τί δέ με
καλεῖτε, Κύριε, Κύριε· καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ
47 λέγω; Πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρός με, καὶ
ἀκούων μου τῶν λόγων, καὶ ποιῶν αὐτοὺς,
48 ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὅμοιος. Ὅμοιός
ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς ἔσκαψε
καὶ ἐβάθυνε, καὶ ἔθηκε θεμέλιον ἐπὶ τὴν
πέτραν· πλημμύρας δὲ γενομένης, προσέρ-
ρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ
ἴσχυσε σαλεῦσαι αὐτήν· τεθεμελίωτο γὰρ
49 ἐπὶ τὴν πέτραν. Ὁ δὲ ἀκούσας, καὶ μὴ
ποιήσας, ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι
οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου· ἣ προσ-
έρρηξεν ὁ ποταμός· καὶ εὐθέως ἔπεσε, καὶ
ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.

ܐܝܬ ܠܗ ܕܒܥܝܢܗ ܕܐܚܘܟ. ܩܪܝܬܐ ܕܝܢ ܕܒܥܝܢܟ
ܠܐ ܡܬܚܙܝܐ ܠܟ. ܐܘ ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚ ܐܢܬ 42
ܠܡܐܡܪ ܠܐܚܘܟ. ܐܚܝ ܫܒܘܩ ܐܦܩ ܓܠܐ ܡܢ
ܥܝܢܟ. ܗܐ ܩܪܝܬܐ ܕܝܢ ܕܒܥܝܢܟ ܠܐ ܡܬܚܙܝܐ
ܠܟ. ܢܣܒ ܒܐܦܐ. ܐܦܩ ܠܘܩܕܡ ܩܪܝܬܐ ܡܢ
ܥܝܢܟ. ܘܗܝܕܝܢ ܢܬܚܙܐ ܠܟ ܠܡܦܩܘ ܓܠܐ ܡܢ
ܥܝܢܗ ܕܐܚܘܟ. ܠܐ ܐܝܬ ܐܝܠܢܐ ܛܒܐ ܕܥܒܕ ܦܐܪܐ 43
ܒܝܫܐ. ܐܦ ܠܐ ܐܝܠܢܐ ܒܝܫܐ ܕܥܒܕ ܦܐܪܐ ܛܒܐ.
ܟܠ ܐܝܠܢܐ ܓܝܪ ܡܢ ܦܐܪܘܗܝ ܗܘ ܡܬܝܕܥ. 44
ܠܐ ܓܝܪ ܠܩܛܝܢ ܡܢ ܟܘܒܐ ܬܐܢܐ. ܐܦܠܐ ܡܢ
ܣܢܝܐ ܩܛܦܝܢ ܥܢܒܐ. ܓܒܪܐ ܛܒܐ ܡܢ ܣܝܡܬܐ 45
ܛܒܬܐ ܕܒܠܒܗ ܡܦܩ ܛܒܬܐ. ܘܓܒܪܐ ܒܝܫܐ
ܡܢ ܣܝܡܬܐ ܒܝܫܬܐ ܕܒܠܒܗ ܡܦܩ ܒܝܫܬܐ.
ܡܢ ܝܬܝܪܘܬ ܠܒܐ ܓܝܪ ܡܡܠܠܢ ܣܦܘܬܗ. ܡܢܐ 46
ܩܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ ܡܪܝ ܡܪܝ. ܘܡܕܡ ܕܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܟܠ ܐܢܫ ܕܐܬܐ ܠܘܬܝ. 47
ܘܫܡܥ ܡܠܝ ܘܥܒܕ ܠܗܝܢ. ܐܚܘܝܟܘܢ ܠܡܢܐ
ܕܡܐ. ܕܡܐ ܠܓܒܪܐ ܕܒܢܐ ܒܝܬܐ. ܘܚܦܪ 48
ܘܥܡܩ. ܘܣܡ ܫܬܐܤܬܐ ܥܠ ܫܘܥܐ. ܟܕ ܗܘܐ
ܕܝܢ ܡܠܝܐ. ܐܬܛܪܝܘ ܢܗܪܐ ܒܒܝܬܐ ܗܘ. ܘܠܐ
ܐܫܟܚ ܠܡܙܥܝܘܬܗ. ܫܬܐܤܬܗ ܓܝܪ ܥܠ ܫܘܥܐ
ܣܝܡܐ ܗܘܬ. ܘܗܘ ܕܫܡܥ ܘܠܐ ܥܒܕ. ܕܡܐ 49
ܠܓܒܪܐ ܕܒܢܐ ܒܝܬܗ ܥܠ ܥܦܪܐ ܕܠܐ ܫܬܐܤܬܐ.
ܘܟܕ ܐܬܛܪܝܘ ܒܗ ܢܗܪܐ ܡܚܕܐ ܢܦܠ.
ܘܗܘܬ ܡܦܘܠܬܗ ܪܒܬܐ ܕܒܝܬܐ ܗܘ.

oculo fratris tui, trabem autem, quæ in oculo tuo est,
42 non consideras? Aut quomodo potes dicere fratri tuo:
Frater, sine ejiciam festucam de oculo tuo: ipse in oculo
tuo trabem non videns? Hypocrita, ejice primùm trabem
de oculo tuo: et tunc perspicies ut educas festucam de
43 oculo fratris tui. Non est enim arbor bona, quæ facit
fructus malos: neque arbor mala, faciens fructum bo-
44 num. Unaquæque enim arbor de fructu suo cognoscitur.
Neque enim de spinis colligunt ficus: neque de rubo vin-
45 demiant uvam. Bonus homo de bono thesauro cordis
sui profert bonum: et malus homo de malo thesauro
profert malum. Ex abundantia enim cordis os loquitur.

Quid autem vocatis me Domine, Domine; et non facitis 46
quæ dico? Omnis, qui venit ad me, et audit sermones 47
meos, et facit eos; ostendam vobis cui similis sit: similis 48
est homini ædificanti domum, qui fodit in altum, et posuit
fundamentum super petram: inundatione autem facta,
illisum est flumen domui illi, et non potuit eam movere:
fundata enim erat super petram. Qui autem audit, et 49
non facit: similis est homini ædificanti domum suam
super terram sine fundamento; in quam illisus est flu-
vius, et continuò cecidit: et facta est ruina domûs illius
magna.

ΚΕΦ. ζʹ.

Ἐπει δὲ ἐπλήρωσε πάντα τὰ ῥήματα
αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς
2 Καπερναούμ. Ἑκατοντάρχου δέ τινος δοῦ-
λος κακῶς ἔχων, ἤμελλε τελευτᾷν, ὃς ἦν
3 αὐτῷ ἔντιμος. Ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ,
ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰου-
δαίων, ἐρωτῶν αὐτὸν, ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ
4 τὸν δοῦλον αὐτοῦ. Οἱ δὲ παραγενόμενοι
πρὸς τὸν Ἰησοῦν, παρεκάλουν αὐτὸν σπου-
δαίως, λέγοντες· Ὅτι ἄξιός ἐστιν, ᾧ [1] παρ-
5 έξει τοῦτο· ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ
6 τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ᾠκοδόμησεν ἡμῖν. Ὁ
δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς. Ἤδη δὲ
αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας,
ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν ὁ ἑκατόνταρχος φίλους,
λέγων αὐτῷ· Κύριε, μὴ σκύλλου· οὐ γάρ
εἰμι ἱκανὸς, ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσ-
7 έλθῃς· διὸ οὐδὲ ἐμαυτὸν ἠξίωσα πρός σε
ἐλθεῖν· ἀλλὰ εἰπὲ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ
8 παῖς μου. Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι
ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν
στρατιώτας· καὶ λέγω τούτῳ, Πορεύθητι,
καὶ πορεύεται· καὶ ἄλλῳ, Ἔρχου, καὶ
ἔρχεται· καὶ τῷ δούλῳ μου, Ποίησον τοῦτο,
9 καὶ ποιεῖ. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς,
ἐθαύμασεν αὐτόν· καὶ στραφεὶς, τῷ ἀκο-
λουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ εἶπε· Λέγω ὑμῖν, οὐδὲ
10 ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον. Καὶ
ὑποστρέψαντες οἱ πεμφθέντες εἰς τὸν οἶκον,
εὗρον τὸν ἀσθενοῦντα δοῦλον ὑγιαίνοντα.

11 Καὶ ἐγένετο ἐν [1] τῇ ἑξῆς, ἐπορεύετο εἰς
πόλιν καλουμένην Ναΐν· καὶ συνεπορεύοντο
αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοὶ, καὶ ὄχλος
12 πολύς. Ὡς δὲ ἤγγισε τῇ πύλῃ τῆς πόλεως,

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܙ ܀

ܘܟܕ ܫܠܡ ܟܠܗܘܢ ܡܠܘܗܝ ܠܡܫܡܥܬܗ ܕܥܡܐ.
ܥܠ ܠܟܦܪܢܚܘܡ. ܥܒܕܐ ܕܝܢ 2
ܕܩܢܛܪܘܢܐ ܚܕ ܕܝܩܝܪ ܗܘܐ ܠܗ. ܟܪܝܗ ܗܘܐ ܘܩܪܝܒ
ܗܘܐ ܠܡܡܬ. ܘܫܡܥ ܥܠ ܝܫܘܥ. ܘܫܕܪ 3
ܠܘܬܗ ܩܫܝܫܐ ܕܝܗܘܕܝܐ.
ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܡܢܗ ܐܝܟ ܕܢܐܬܐ ܢܚܐ ܠܥܒܕܗ.
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܘ ܠܘܬ ܝܫܘܥ: ܒܥܝܢ ܗܘܘ 4
ܡܢܗ ܒܚܦܝܛܘܬܐ ܘܐܡܪܝܢ. ܫܘܐ ܗܘ ܕܬܥܒܕ ܠܗ
ܗܕܐ. ܪܚܡ ܓܝܪ ܠܥܡܢ. ܘܐܦ ܒܝܬ ܟܢܘܫܬܐ 5
ܗܘ ܒܢܐ ܠܢ. ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܙܠ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ. 6
ܟܕ ܕܝܢ ܠܐ ܪܚܝܩ ܣܓܝ ܡܢ ܒܝܬܐ: ܫܕܪ ܠܘܬܗ
ܩܢܛܪܘܢܐ ܪܚܡܘܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܪܝ ܠܐ
ܬܬܥܡܠ. ܠܐ ܓܝܪ ܫܘܐ ܐܢܐ ܕܬܥܘܠ ܬܚܝܬ
ܡܛܠܠܝ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܠܐ ܐܫܘܝܬ ܢܦܫܝ ܕܠܘܬܟ 7
ܐܬܐ. ܐܠܐ ܐܡܪ ܒܡܠܬܐ ܘܢܬܐܣܐ ܛܠܝܝ. ܐܦ 8
ܐܢܐ ܓܝܪ ܓܒܪܐ ܐܢܐ ܕܬܚܝܬ ܫܘܠܛܢܐ ܡܫܥܒܕ ܐܢܐ.
ܘܐܝܬ ܬܚܝܬ ܐܝܕܝ ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ. ܘܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܗܢܐ ܕܙܠ ܘܐܙܠ. ܘܠܐܚܪܢܐ ܕܬܐ ܘܐܬܐ. ܘܠܥܒܕܝ
ܕܥܒܕ ܗܕܐ ܘܥܒܕ. ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܗܠܝܢ 9
ܬܡܗ ܒܗ. ܘܐܬܦܢܝ ܘܐܡܪ ܠܟܢܫܐ ܕܐܬܝܢ ܗܘܘ ܒܬܪܗ.
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܐܦ ܠܐ ܒܐܝܣܪܝܠ ܐܫܟܚܬ ܐܝܟ
ܗܕܐ ܗܝܡܢܘܬܐ. ܘܗܦܟܘ ܗܢܘܢ ܕܐܫܬܠܚܘ 10
ܠܒܝܬܐ: ܘܐܫܟܚܘ ܠܥܒܕܐ ܗܘ ܕܟܪܝܗ ܗܘܐ
ܟܕ ܚܠܝܡ ܀

ܘܗܘܐ ܒܝܘܡܐ ܕܒܬܪܗ: ܐܙܠ ܗܘܐ ܠܡܕܝܢܬܐ 11
ܕܫܡܗ ܢܐܝܢ. ܘܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܟܢܫܐ
ܣܓܝܐܐ. ܘܟܕ ܩܪܒ ܠܬܪܥܐ ܕܡܕܝܢܬܐ: ܚܙܐ ܟܕ 12

CAP. VII.

Cum autem implesset omnia verba sua in aures plebis,
2 intravit Capharnaum. Centurionis autem cujusdam ser-
vus malè habens, erat moriturus; qui illi erat pretiosus.
3 Et cùm audisset de Jesu, misit ad eum seniores Judæ-
orum, rogans eum ut veniret, et salvaret servum ejus.
4 At illi, cùm venissent ad Jesum, rogabant eum solicite,
5 dicentes ei: Quia dignus est ut hoc illi præstes: diligit
enim gentem nostram; et synagogam ipse ædificavit nobis.
6 Jesus autem ibat cum illis. Et cùm jam non longè
esset a domo, misit ad eum Centurio amicos, dicens:
Domine, noli vexari: non enim sum dignus ut sub tec-
tum meum intres: propter quod et meipsum non sum 7
dignum arbitratus ut venirem ad te: sed dic verbo, et
sanabitur puer meus: nam et ego homo sum sub potes- 8
tate constitutus, habens sub me milites; et dico huic,
Vade, et vadit; et alii, Veni, et venit; et servo meo, Fac
hoc, et facit. Quo audito, Jesus miratus est: et conversus 9
sequentibus se turbis, dixit: Amen dico vobis, nec in
Israel tantam fidem inveni. Et reversi, qui missi fuerant 10
domum, invenerunt servum, qui languerat, sanum.

Et factum est: deinceps ibat in civitatem, quæ vo- 11
catur Naim: et ibant cum eo discipuli ejus, et tur-
ba copiosa. Cùm autem appropinquaret portæ civitatis, 12

καὶ ἰδοὺ, ἐξεκομίζετο τεθνηκὼς, υἱὸς μονο-
γενὴς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὴ χήρα· καὶ
ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς [1][ἦν] σὺν αὐτῇ.
13 Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος, ἐσπλαγχνίσθη ἐπ'
14 αὐτῇ, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Μὴ κλαῖε. Καὶ
προσελθὼν ἥψατο τῆς σοροῦ· οἱ δὲ βαστά-
ζοντες ἔστησαν. Καὶ εἶπε· Νεανίσκε, σοὶ
15 λέγω, ἐγέρθητι. Καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς,
καὶ ἤρξατο λαλεῖν· καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ
16 μητρὶ αὐτοῦ. Ἔλαβε δὲ φόβος πάντας,
καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν, λέγοντες· Ὅτι προ-
φήτης μέγας ἐγήγερται ἐν ἡμῖν· καὶ, Ὅτι
17 ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. Καὶ
ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ
περὶ αὐτοῦ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ.
18 Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάννῃ οἱ μαθηταὶ αὐ-
19 τοῦ περὶ πάντων τούτων. Καὶ προσκαλε-
σάμενος δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ
Ἰωάννης, ἔπεμψε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγων·
Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;
20 Παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες,
εἶπον· Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἀπέσταλκεν
ἡμᾶς πρός σε, λέγων· Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος,
21 ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ
ὥρᾳ ἐθεράπευσε πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ
μαστίγων καὶ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ τυ-
φλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο [1][τὸ] βλέπειν.
22 Καὶ ἀποκριθεὶς [1][ὁ Ἰησοῦς] εἶπεν αὐτοῖς·
Πορευθέντες, ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ εἴδετε
καὶ ἠκούσατε· ὅτι τυφλοὶ ἀναβλέπουσι,
χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται,
κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ
23 εὐαγγελίζονται· καὶ μακάριός ἐστιν, ὃς
24 ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. Ἀπελθόντων
δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰωάννου, ἤρξατο λέγειν πρὸς

ܡܥܠܝܢ ܡܝܬܐ ܕܝܚܝܕܝܐ ܗܘܐ ܠܐܡܗ. ܘܗܝ
ܐܡܗ ܐܪܡܠܬܐ ܗܘܬ: ܘܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܕܒܢܝ
ܡܕܝܢܬܐ ܥܡܗ. *ܚܙܗ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܘܐܬܪܚܡ 13
ܥܠܝܗ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܠܐ ܬܒܟܝܢ. *ܘܐܙܠ ܩܪܒ 14
ܠܥܪܣܐ: ܘܗܢܘܢ ܕܫܩܝܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܩܡܘ.
ܘܐܡܪ. ܥܠܝܡܐ ܠܟ ܐܡܪ ܐܢܐ ܩܘܡ. *ܘܐܬܝܬܒ 15
ܗܘ ܡܝܬܐ ܘܫܪܝ ܠܡܡܠܠܘ. ܘܝܗܒܗ ܠܐܡܗ.
*ܘܐܚܕܬ ܕܚܠܬܐ ܠܐܢܫܐ ܟܠܗܘܢ. ܘܡܫܒܚܝܢ 16
ܗܘܘ ܠܐܠܗܐ ܘܐܡܪܝܢ: ܕܢܒܝܐ ܪܒܐ ܩܡ ܒܢ:
ܘܣܥܪ ܐܠܗܐ ܠܥܡܗ. *ܘܢܦܩܬ ܥܠܘܗܝ 17
ܡܠܬܐ ܗܕܐ ܒܟܠܗ ܝܗܘܕ. ܘܒܟܠܗ ܐܬܪܐ
ܕܚܕܪܝܗܘܢ.
*ܘܐܘܕܥܘܗܝ ܠܝܘܚܢܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܥܠ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ❖ 18
*ܘܩܪܐ ܝܘܚܢܢ ܠܬܪܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ: ܘܫܕܪ 19
ܐܢܘܢ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. ܐܢܬ ܗܘ ܗܘ ܕܐܬܐ:
ܐܘ ܠܐܚܪܢܐ ܗܘ ܡܣܟܝܢܢ. *ܘܐܬܘ ܠܘܬ ܝܫܘܥ 20
ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ ܫܕܪܢ ܠܘܬܟ
ܘܐܡܪ. ܐܢܬ ܗܘ ܗܘ ܕܐܬܐ: ܐܘ ܠܐܚܪܢܐ ܗܘ
ܡܣܟܝܢܢ. *ܒܗ ܕܝܢ ܒܗܝ ܫܥܬܐ: ܠܣܓܝܐܐ 21
ܐܐܣܝ ܡܢ ܟܘܪܗܢܐ: ܘܡܢ ܡܚܘܬܐ ܘܡܢ ܪܘܚܐ
ܒܝܫܬܐ. ܘܠܣܓܝܐܐ ܥܘܝܪܐ ܝܗܒ ܗܘܐ ܠܡܚܙܐ.
*ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܐܡܪܘ ܠܝܘܚܢܢ 22
ܟܠܡܕܡ ܕܚܙܝܬܘܢ ܘܫܡܥܬܘܢ. ܕܥܘܝܪܐ ܚܙܝܢ.
ܘܚܓܝܪܐ ܡܗܠܟܝܢ. ܘܓܪܒܐ ܡܬܕܟܝܢ. ܘܚܪܫܐ
ܫܡܥܝܢ. ܘܡܝܬܐ ܩܝܡܝܢ. ܘܡܣܟܢܐ ܡܬܣܒܪܝܢ.
*ܘܛܘܒܘܗܝ ܠܡܢ ܕܠܐ ܢܬܟܫܠ ܒܝ ❖ *ܟܕ 23, 24
ܕܝܢ ܐܙܠܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܘܚܢܢ: ܫܪܝ ܝܫܘܥ

ecce defunctus efferebatur filius unicus matris suæ: et
13 hæc vidua erat: et turba civitatis multa cum illa. Quam
cùm vidisset Dominus, misericordia motus super eam,
14 dixit illi: Noli flere. Et accessit, et tetigit loculum.
(Hi autem, qui portabant, steterunt.) Et ait: Adolescens,
15 tibi dico, surge. Et resedit qui erat mortuus, et cœpit
16 loqui. Et dedit illum matri suæ. Accepit autem omnes
timor: et magnificabant Deum, dicentes: Quia propheta
magnus surrexit in nobis: et quia Deus visitavit plebem
17 suam. Et exiit hic sermo in universam Judæam de eo,
et in omnem circa regionem.
18 Et nunciaverunt Joanni discipuli ejus de omnibus his.

Et convocavit duos de discipulis suis Joannes, et misit 19
ad Jesum, dicens: Tu es qui venturus es, an alium ex-
pectamus? Cùm autem venissent ad eum viri, dixerunt: 20
Joannes Baptista misit nos ad te, dicens: Tu es qui ventu-
rus es, an alium expectamus? (In ipsa autem hora multos 21
curavit a languoribus, et plagis, et spiritibus malis, et
cæcis multis donavit visum.) Et respondens, dixit illis: 22
Euntes, renunciate Joanni quæ audistis et vidistis: quia
cæci vident, claudi ambulant, leprosi mundantur, surdi
audiunt, mortui resurgunt, pauperes evangelizantur
et beatus est quicumque non fuerit scandalizatus in 23
me. Et cùm discessissent nuncii Joannis, cœpit de 24

τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννου· Τί ἐξήλθατε εἰς
τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέ-
25 μου σαλευόμενον; Ἀλλὰ τί ἐξήλθατε ἰδεῖν;
ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον;
Ἰδοὺ, οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ
26 ὑπάρχοντες, ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν. Ἀλλὰ
τί ἐξήλθατε ἰδεῖν; προφήτην; Ναὶ, λέγω
27 ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. Οὗτός
Mal. iii. 1. ἐστι, περὶ οὗ γέγραπται· "Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀπο-
στέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου,
ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν
28 σου." Λέγω γὰρ ὑμῖν, μείζων ἐν γεννητοῖς
γυναικῶν προφήτης Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ
οὐδείς ἐστιν· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ
29 τοῦ Θεοῦ, μείζων αὐτοῦ ἐστι. (Καὶ πᾶς ὁ
λαὸς ἀκούσας, καὶ οἱ τελῶναι, ἐδικαίωσαν
τὸν Θεὸν, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα Ἰω-
30 άννου· οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ τὴν
βουλὴν τοῦ Θεοῦ ἠθέτησαν εἰς ἑαυτοὺς, μὴ
31 βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ.) [Εἶπε δὲ ὁ Κύριος]·
Τίνι οὖν ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς
32 ταύτης; καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοιοι; Ὅμοιοί εἰσι
παιδίοις τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθημένοις, καὶ προσ-
φωνοῦσιν ἀλλήλοις, καὶ λέγουσιν· Ηὐλή-
σαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθε· ἐθρηνήσα-
33 μεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκλαύσατε. Ἐλήλυθε
γὰρ Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς, μήτε ἄρτον ἐσ-
θίων, μήτε οἶνον πίνων· καὶ λέγετε· Δαιμόνιον
34 ἔχει. Ἐλήλυθεν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου,
ἐσθίων καὶ πίνων· καὶ λέγετε· Ἰδοὺ, ἄνθρω-
πος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ
35 ἁμαρτωλῶν. Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ
τῶν τέκνων αὐτῆς πάντων.
36 Ἠρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων, ἵνα

ܠܡܐܡܪ ܠܟܢܫܐ ܥܠ ܝܘܚܢܢ. ܡܢܐ ܢܦܩܬܘܢ
ܠܡܕܒܪܐ ܠܡܚܙܐ: ܩܢܝܐ ܕܡܢ ܪܘܚܐ ܡܬܬܙܝܥ.
ܘܐܠܐ ܡܢܐ ܢܦܩܬܘܢ ܠܡܚܙܐ: ܓܒܪܐ ܕܢܚܬܐ 25
ܪܟܝܟܐ ܠܒܝܫ: ܗܐ ܐܝܠܝܢ ܕܒܠܒܘܫܐ ܡܝܩܪܐ
ܘܒܦܘܢܩܐ ܐܝܠܝܢ. ܒܒܝܬ ܡܠܟܐ ܐܢܘܢ. ܘܐܠܐ 26
ܡܢܐ ܢܦܩܬܘܢ ܠܡܚܙܐ. ܢܒܝܐ: ܐܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ ܘܝܬܝܪ ܡܢ ܢܒܝܐ. ܗܢܘ ܕܥܠܘܗܝ 27
ܟܬܝܒ: ܕܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܡܠܐܟܝ ܩܕܡ
ܦܪܨܘܦܟ: ܕܢܛܝܒ ܐܘܪܚܐ ܩܕܡܝܟ. ܐܡܪ ܐܢܐ 28
ܠܟܘܢ: ܕܠܝܬ ܢܒܝܐ ܒܝܠܝܕܝ ܢܫܐ ܕܪܒ ܡܢ
ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ. ܙܥܘܪܐ ܕܝܢ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ
ܪܒ ܗܘ ܡܢܗ. ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܕܫܡܥ ܐܦ 29
ܡܟܣܐ. ܙܕܩܘ ܠܐܠܗܐ ܕܐܥܡܕܘ ܡܥܡܕܝܢܘܬܗ
ܕܝܘܚܢܢ. ܦܪܝܫܐ ܕܝܢ ܘܣܦܪܐ: ܛܠܡܘ ܒܢܦܫܗܘܢ 30
ܨܒܝܢܐ ܕܐܠܗܐ: ܕܠܐ ܐܥܡܕܘ ܡܢܗ. ܠܡܢ 31
ܗܟܝܠ ܐܕܡܐ ܠܐܢܫܐ ܕܫܪܒܬܐ ܗܕܐ. ܘܠܡܢ
ܕܡܝܢ. ܕܡܝܢ ܠܛܠܝܐ ܕܝܬܒܝܢ ܒܫܘܩܐ: ܘܩܥܝܢ 32
ܠܚܒܪܝܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ. ܙܡܪܢ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܪܩܕܬܘܢ.
ܘܐܠܝܢ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܒܟܝܬܘܢ. ܐܬܐ ܓܝܪ ܝܘܚܢܢ 33
ܡܥܡܕܢܐ ܠܐ ܐܟܠ ܠܚܡܐ ܘܠܐ ܫܬܐ ܚܡܪܐ.
ܘܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܕܫܐܕܐ ܐܝܬ ܒܗ. ܐܬܐ ܒܪܗ 34
ܕܐܢܫܐ ܐܟܠ ܘܫܬܐ: ܘܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܗܐ ܓܒܪܐ
ܐܟܘܠܐ ܘܫܬܐ ܚܡܪܐ: ܘܪܚܡܐ ܕܡܟܣܐ ܘܕܚܛܝܐ.
ܘܐܙܕܕܩܬ ܚܟܡܬܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝܗ ܀ 35
ܒܥܐ ܕܝܢ ܚܕ ܡܢܗ ܡܢ ܦܪܝܫܐ ܕܢܠܥܣ 36

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. VII.

Joanne dicere ad turbas: Quid existis in desertum videre?
25 arundinem vento agitatam? Sed quid existis videre?
hominem mollibus vestimentis indutum? Ecce, qui in
veste pretiosa sunt et deliciis, in domibus regum sunt.
26 Sed quid existis videre? prophetam? Utique dico vobis,
27 et plusquam prophetam: hic est, de quo scriptum est:
Ecce mitto angelum meum ante faciem tuam, qui præpa-
28 rabit viam tuam ante te. Dico enim vobis: Major inter
natos mulierum propheta Joanne Baptista nemo est: qui
29 autem minor est in regno Dei, major est illo. Et omnis
populus audiens, et publicani, justificaverunt Deum, bap-
30 tizati baptismo Joannis. Pharisæi autem, et legis periti,
consilium Dei spreverunt in semetipsos, non baptizati ab
eo. Ait autem Dominus: Cui ergo similes dicam homines 31
generationis hujus? et cui similes sunt? Similes sunt 32
pueris sedentibus in foro, et loquentibus adinvicem, et
dicentibus: Cantavimus vobis tibiis, et non saltastis: la-
mentavimus, et non plorastis. Venit enim Joannes 33
Baptista, neque manducans panem, neque bibens vinum,
et dicitis: Dæmonium habet. Venit Filius hominis 34
manducans et bibens, et dicitis: Ecce homo devorator,
et bibens vinum, amicus publicanorum et peccatorum.
Et justificata est sapientia ab omnibus filiis suis. 35
Rogabat autem illum quidam de Pharisæis ut man- 36

φάγῃ μετ' αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰ-
37 κίαν τοῦ Φαρισαίου, ἀνεκλίθη. Καὶ ἰδοὺ,
γυνὴ ἐν τῇ πόλει, ἥτις ἦν ἁμαρτωλὸς, ἐπι-
γνοῦσα ὅτι ἀνάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρι-
38 σαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου, καὶ
στᾶσα ὀπίσω παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, κλαί-
ουσα, ἤρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ
τοῖς δάκρυσι· καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς
αὐτῆς ἐξέμασσε, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας
39 αὐτοῦ, καὶ ἤλειφε τῷ μύρῳ. Ἰδὼν δὲ ὁ
Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν, εἶπεν ἐν ἑαυτῷ,
λέγων· Οὗτος εἰ ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν
τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ, ἥτις ἅπτεται αὐτοῦ·
40 ὅτι ἁμαρτωλός ἐστι. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ
Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν· Σίμων, ἔχω σοί τι
41 εἰπεῖν. Ὁ δέ φησι· Διδάσκαλε, εἰπέ. Δύο
χρεωφειλέται ἦσαν δανειστῇ τινι· ὁ εἷς
ὤφειλε δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἕτερος
42 πεντήκοντα. Μὴ ἐχόντων δὲ αὐτῶν ἀπο-
δοῦναι, ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο. Τίς οὖν αὐ-
43 τῶν, εἰπὲ, πλεῖον αὐτὸν ἀγαπήσει; Ἀπο-
κριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν· Ὑπολαμβάνω, ὅτι
ᾧ τὸ πλεῖον ἐχαρίσατο. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ·
44 Ὀρθῶς ἔκρινας. Καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυ-
ναῖκα, τῷ Σίμωνι ἔφη· Βλέπεις ταύτην τὴν
γυναῖκα; Εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν· ὕδωρ
ἐπὶ τοὺς πόδας μου οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ τοῖς
δάκρυσιν ἔβρεξέ μου τοὺς πόδας, καὶ ταῖς θριξὶ
45 [1] [τῆς κεφαλῆς] αὐτῆς ἐξέμαξε. Φίλημά μοι
οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ, ἀφ' ἧς εἰσῆλθον, οὐ δι-
46 έλιπε καταφιλοῦσά μου τοὺς πόδας. Ἐλαίῳ
τὴν κεφαλήν μου οὐκ ἤλειψας· αὕτη δὲ
47 μύρῳ ἤλειψέ μου τοὺς πόδας. Οὗ χάριν,

ܥܡܗ. ܘܥܠ ܠܒܝܬܗ ܕܦܪܝܫܐ ܗܘ ܘܐܣܬܡܟ.
*ܘܐܢܬܬܐ ܚܛܝܬܐ ܐܝܬ ܗܘܬ ܒܗܝ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܟܕ 37
ܝܕܥܬ ܕܒܒܝܬܗ ܕܦܪܝܫܐ ܗܘ ܣܡܝܟ. ܢܣܒܬ
ܫܛܝܦܬܐ ܕܒܣܡܐ. *ܘܩܡܬ ܠܒܣܬܪܗ ܠܘܬ 38
ܪ̈ܓܠܘܗܝ. ܘܒܟܝܐ ܗܘܬ. ܘܒܕܡ̈ܥܝܗ
ܡܫܪܝܐ ܪ̈ܓܠܘܗܝ. ܘܒܣܥܪܐ ܕܪܫܗ ܡܫܘܝܐ
ܗܘܬ. ܘܡܢܫܩܐ ܗܘܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ. ܘܡܫܚܐ
ܒܒܣܡܐ. *ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܦܪܝܫܐ ܗܘ ܕܩܪܝܗܝ. 39
ܐܬܚܫܒ ܒܢܦܫܗ ܘܐܡܪ. ܗܢܐ ܐܠܘ ܢܒܝܐ ܗܘܐ.
ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܢܘ ܘܡܢܐ ܬܗܘܬܗ. ܕܚܛܝܬܐ ܗܝ
ܐܢܬܬܐ ܗܝ ܕܩܪܒܬ ܠܗ. *ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ 40
ܠܗ. ܫܡܥܘܢ. ܡܕܡ ܐܝܬ ܠܝ ܕܐܡܪ
ܠܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܐܡܪ ܪܒܝ: ܐܡܪ ܠܗ
ܝܫܘܥ. *ܬܪܝܢ ܚܝܒܐ ܐܝܬ ܗܘܘ ܠܚܕ ܡܪܐ ܚܘܒܐ. 41
ܚܕ ܚܐܒ ܗܘܐ ܠܗ ܕܝܢܪ̈ܐ ܚܡܫܡܐܐ.
ܘܐܚܪܢܐ ܕܝܢܪ̈ܐ ܚܡܫܝܢ. *ܘܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ 42
ܠܡܦܪܥ. ܠܬܪܝܗܘܢ ܫܒܩ ܠܗܘܢ. ܐܝܢܐ ܡܢܗܘܢ
ܝܬܝܪ ܢܚܒܝܘܗܝ. *ܥܢܐ ܫܡܥܘܢ ܘܐܡܪ. 43
ܣܒܪ ܐܢܐ ܕܗܘ ܕܐܫܬܒܩ ܠܗ ܣܓܝ. ܐܡܪ ܠܗ
ܝܫܘܥ. ܬܪܝܨܐܝܬ ܕܢܬ. *ܘܐܬܦܢܝ ܠܘܬ ܗܝ 44
ܐܢܬܬܐ ܘܐܡܪ ܠܫܡܥܘܢ. ܚܙܐ ܐܢܬ ܐܢܬܬܐ ܗܕܐ.
ܠܒܝܬܟ ܥܠܬ. ܡܝܐ ܠܪ̈ܓܠܝ ܠܐ ܝܗܒܬ. ܗܕܐ
ܕܝܢ ܒܕܡ̈ܥܝܗ ܪ̈ܓܠܝ ܡܫܪܝܐ. ܘܒܣܥܪܗ ܫܘܝܬ
ܐܢܝܢ. *ܐܢܬ ܠܐ ܢܫܩܬܢܝ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܡܢ 45
ܕܥܠܬ: ܠܐ ܫܠܝܬ ܪ̈ܓܠܝ ܠܡܢܫܩܘ. *ܐܢܬ 46
ܡܫܚܐ ܠܪܫܝ ܠܐ ܡܫܚܬ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܒܡܫܚܐ
ܕܒܣܡܐ ܪ̈ܓܠܝ ܡܫܚܬ. *ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ 47

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. VII.

ducaret cum illo. Et ingressus domum Pharisæi, discubuit.
37 Et ecce mulier, quæ erat in civitate, peccatrix, ut cogno-
vit quòd accubuisset in domo Pharisæi, attulit alabastrum
38 unguenti: et stans retro secus pedes ejus, lacrymis cœpit
rigare pedes ejus, et capillis capitis sui tergebat, et oscu-
39 labatur pedes ejus, et unguento ungebat. Videns autem
Pharisæus, qui vocaverat eum, ait intra se, dicens: Hic
si esset propheta, sciret utique, quæ, et qualis est mulier,
40 quæ tangit eum: quia peccatrix est. Et respondens
Jesus, dixit ad illum: Simon, habeo tibi aliquid dicere.
41 At ille ait: Magister, dic. Duo debitores erant cuidam
fœneratori: unus debebat denarios quingentos, et alius
quinquaginta. Non habentibus illis unde redderent, do- 42
navit utrisque. Quis ergo eum plus diligit? Respondens 43
Simon dixit: Estimo quia is, cui plus donavit. At
ille dixit ei: Rectè judicasti. Et conversus ad mulierem, 44
dixit Simoni: Vides hanc mulierem? Intravi in domum
tuam, aquam pedibus meis non dedisti: hæc autem la-
crymis rigavit pedes meos, et capillis suis tersit. Osculum 45
mihi non dedisti: hæc autem, ex quo intravit, non ces-
savit osculari pedes meos. Oleo caput meum non unxisti: 46
hæc autem unguento unxit pedes meos. Propter quod 47

τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννου· Τί ἐξεληλύθατε εἰς
τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέ-
25 μου σαλευόμενον; Ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν;
ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον;
Ἰδοὺ, οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ
26 ὑπάρχοντες, ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν. Ἀλλὰ
τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν; προφήτην; Ναὶ, λέγω
27 ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. Οὗτός
Mal. iii. 1. ἐστι, περὶ οὗ γέγραπται· "Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀπο-
στέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου,
ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν
28 σου." Λέγω γὰρ ὑμῖν, μείζων ἐν γεννητοῖς
γυναικῶν προφήτης Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ
οὐδείς ἐστιν· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ
29 τοῦ Θεοῦ, μείζων αὐτοῦ ἐστι. (Καὶ πᾶς ὁ
λαὸς ἀκούσας, καὶ οἱ τελῶναι, ἐδικαίωσαν
τὸν Θεὸν, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα Ἰω-
άννου· οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ τὴν
βουλὴν τοῦ Θεοῦ ἠθέτησαν εἰς ἑαυτοὺς, μὴ
31 βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ.) [Εἶπε δὲ ὁ Κύριος]·
Τίνι οὖν ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς
32 ταύτης; καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοιοι; Ὅμοιοί εἰσι
παιδίοις τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθημένοις, καὶ προσ-
φωνοῦσιν ἀλλήλοις, καὶ λέγουσιν· Ηὐλή-
σαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθε· ἐθρηνήσα-
33 μεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκλαύσατε. Ἐλήλυθε
γὰρ Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς, μήτε ἄρτον ἐσ-
θίων, μήτε οἶνον πίνων· καὶ λέγετε· Δαιμόνιον
34 ἔχει. Ἐλήλυθεν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου,
ἐσθίων καὶ πίνων· καὶ λέγετε· Ἰδοὺ, ἄνθρω-
πος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ
35 ἁμαρτωλῶν. Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ
τῶν τέκνων αὐτῆς πάντων.
Ἠρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων, ἵνα

ܠܡܐܡܪ ܠܟܢܫܐ ܥܠ ܝܘܚܢܢ. ܡܢܐ ܢܦܩܬܘܢ
ܠܡܕܒܪܐ ܠܡܚܙܐ. ܩܢܝܐ ܕܡܢ ܪܘܚܐ ܡܬܬܙܝܥ.
25 ܘܐܠܐ ܡܢܐ ܢܦܩܬܘܢ ܠܡܚܙܐ. ܓܒܪܐ ܕܢܚܬܐ
ܪܟܝܟܐ ܠܒܝܫ. ܗܐ ܐܝܠܝܢ ܕܒܠܒܘܫܐ ܡܫܒܚܐ
26 ܘܒܦܘܢܩܐ ܐܝܬܝܗܘܢ. ܒܒܝܬ ܡܠܟܐ ܐܢܘܢ. ܘܐܠܐ
ܡܢܐ ܢܦܩܬܘܢ ܠܡܚܙܐ. ܢܒܝܐ. ܐܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
27 ܠܟܘܢ ܘܝܬܝܪ ܡܢ ܢܒܝܐ. ܗܢܘ ܕܥܠܘܗܝ
ܟܬܝܒ. ܕܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܡܠܐܟܝ ܩܕܡ
28 ܦܪܨܘܦܟ. ܕܢܛܝܒ ܐܘܪܚܐ ܩܕܡܝܟ. ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ. ܕܠܝܬ ܢܒܝܐ ܒܝܠܝܕܝ ܢܫܐ ܕܪܒ ܡܢ
ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ. ܙܥܘܪܐ ܕܝܢ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ
29 ܪܒ ܗܘ ܡܢܗ. ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܕܫܡܥ ܐܦ
ܡܟܣܐ. ܙܕܩܘ ܠܐܠܗܐ ܕܐܥܡܕܘ ܡܥܡܘܕܝܬܗ
30 ܕܝܘܚܢܢ. ܦܪܝܫܐ ܕܝܢ ܘܣܦܪܐ: ܛܠܡܘ ܒܢܦܫܗܘܢ
31 ܨܒܝܢܐ ܕܐܠܗܐ ܕܠܐ ܐܬܥܡܕܘ ܡܢܗ. ܠܡܢܐ
ܗܟܝܠ ܐܕܡܐ ܐܢܫܐ ܕܫܪܒܬܐ ܗܕܐ. ܘܠܡܢܐ
32 ܕܡܝܢ. ܕܡܝܢ ܠܛܠܝܐ ܕܝܬܒܝܢ ܒܫܘܩܐ: ܘܩܥܝܢ
ܠܚܒܪܝܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ. ܙܡܪܢ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܪܩܕܬܘܢ.
33 ܘܐܠܝܢ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܒܟܝܬܘܢ. ܐܬܐ ܓܝܪ ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ
ܠܐ ܐܟܠ ܠܚܡܐ ܘܠܐ ܫܬܐ ܚܡܪܐ.
34 ܘܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܕܝܘܐ ܐܝܬ ܒܗ. ܐܬܐ ܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ ܐܟܠ ܘܫܬܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܗܐ ܓܒܪܐ
ܐܟܘܠܐ ܘܫܬܐ ܚܡܪܐ. ܘܪܚܡܐ ܕܡܟܣܐ ܘܕܚܛܝܐ.
35 ܘܐܙܕܕܩܬ ܚܟܡܬܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝܗ ❖
36 ܒܥܐ ܕܝܢ ܡܢܗ ܚܕ ܡܢ ܦܪܝܫܐ ܕܢܠܥܣ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. VII.

Joanne dicere ad turbas: Quid existis in desertum videre?
25 arundinem vento agitatam? Sed quid existis videre?
hominem mollibus vestimentis indutum? Ecce, qui in
veste pretiosa sunt et deliciis, in domibus regum sunt.
26 Sed quid existis videre? prophetam? Utique dico vobis,
27 et plus quam prophetam: hic est, de quo scriptum est:
Ecce mitto angelum meum ante faciem tuam, qui præpa-
28 rabit viam tuam ante te. Dico enim vobis: Major inter
natos mulierum propheta Joanne Baptista nemo est: qui
29 autem minor est in regno Dei, major est illo. Et omnis
populus audiens, et publicani, justificaverunt Deum, bap-
30 tizati baptismo Joannis. Pharisæi autem, et legis periti,
consilium Dei spreverunt in semetipsos, non baptizati ab
eo. Ait autem Dominus: Cui ergo similes dicam homines 31
generationis hujus? et cui similes sunt? Similes sunt 32
pueris sedentibus in foro, et loquentibus adinvicem, et
dicentibus: Cantavimus vobis tibiis, et non saltastis: la-
mentavimus, et non plorastis. Venit enim Joannes 33
Baptista, neque manducans panem, neque bibens vinum,
et dicitis: Dæmonium habet. Venit Filius hominis 34
manducans et bibens, et dicitis: Ecce homo devorator,
et bibens vinum, amicus publicanorum et peccatorum.
Et justificata est sapientia ab omnibus filiis suis. 35
Rogabat autem illum quidam de Pharisæis ut man- 36

φάγῃ μετ' αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰ-
37 κίαν τοῦ Φαρισαίου, ἀνεκλίθη. Καὶ ἰδοὺ,
γυνὴ ἐν τῇ πόλει, ἥτις ἦν ἁμαρτωλὸς, ἐπι-
γνοῦσα ὅτι ἀνάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρι-
38 σαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου, καὶ
στᾶσα ὀπίσω παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, κλαί-
ουσα, ἤρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ
τοῖς δάκρυσι· καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς
αὐτῆς ἐξέμασσε, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας
39 αὐτοῦ, καὶ ἤλειφε τῷ μύρῳ. Ἰδὼν δὲ ὁ
Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν, εἶπεν ἐν ἑαυτῷ,
λέγων· Οὗτος εἰ ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν
τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ, ἥτις ἅπτεται αὐτοῦ·
40 ὅτι ἁμαρτωλός ἐστι. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ
Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν· Σίμων, ἔχω σοί τι
41 εἰπεῖν. Ὁ δέ φησι· Διδάσκαλε, εἰπέ. Δύο
χρεωφειλέται ἦσαν δανειστῇ τινι· ὁ εἷς
ὤφειλε δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἕτερος
42 πεντήκοντα. Μὴ ἐχόντων δὲ αὐτῶν ἀπο-
δοῦναι, ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο. Τίς οὖν αὐ-
43 τῶν, εἰπὲ, πλεῖον αὐτὸν ἀγαπήσει; Ἀπο-
κριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν· Ὑπολαμβάνω, ὅτι
ᾧ τὸ πλεῖον ἐχαρίσατο. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ·
44 Ὀρθῶς ἔκρινας. Καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυ-
ναῖκα, τῷ Σίμωνι ἔφη· Βλέπεις ταύτην τὴν
γυναῖκα; Εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν· ὕδωρ
ἐπὶ τοὺς πόδας μου οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ τοῖς
δάκρυσιν ἔβρεξέ μου τοὺς πόδας, καὶ ταῖς θριξὶ
45 [1][τῆς κεφαλῆς] αὐτῆς ἐξέμαξε. Φίλημά μοι
οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ, ἀφ' ἧς εἰσῆλθον, οὐ δι-
46 έλιπε καταφιλοῦσά μου τοὺς πόδας. Ἐλαίῳ
τὴν κεφαλήν μου οὐκ ἤλειψας· αὕτη δὲ
47 μύρῳ ἤλειψέ μου τοὺς πόδας. Οὗ χάριν,

ܠܡܐܟܠ. ܘܥܠ ܠܒܝܬܗ ܕܦܪܝܫܐ ܗܘ ܘܐܣܬܡܟ.
ܘܐܢܬܬܐ ܚܛܝܬܐ ܐܝܬ ܗܘܬ ܒܗܝ ܡܕܝܢܬܐ ܘܟܕ 37
ܝܕܥܬ ܕܒܒܝܬܗ ܕܦܪܝܫܐ ܗܘ ܣܡܝܟ: ܢܣܒܬ
ܫܛܝܦܬܐ ܕܡܫܚܐ: ܘܩܡܬ ܠܒܣܬܪܗ ܠܘܬ 38
ܪ̈ܓܠܘܗܝ. ܘܒܟܝܐ ܗܘܬ. ܘܫܪܝܬ ܒܕܡ̈ܥܝܗ̇
ܡܨܒܥܐ ܪ̈ܓܠܘܗܝ: ܘܒܣܥܪܐ ܕܪܫܗ̇ ܡܫܘܓܐ
ܠܗܝܢ. ܘܡܢܫܩܐ ܗܘܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ. ܘܡܫܚܐ
ܡܫܚܐ. ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܦܪܝܫܐ ܗܘ ܕܩܪܝܗܝ: 39
ܐܬܚܫܒ ܒܢܦܫܗ ܘܐܡܪ. ܗܢܐ ܐܠܘ ܢܒܝܐ ܗܘܐ:
ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܢ ܗܝ ܘܡܢܐ ܫܘܒܚܗ̇: ܕܐܢܬܬܐ ܗܝ
ܐܢܬܬܐ ܗܝ ܕܩܪܒܬ ܠܗ. ܕܚܛܝܬܐ ܗܝ. ܥܢܐ ܝܫܘܥ 40
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܫܡܥܘܢ: ܡܕܡ ܐܝܬ ܠܝ ܕܐܡܪ
ܠܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܐܡܪ ܪܒܝ: ܐܡܪ ܠܗ
ܝܫܘܥ. * ܬܪܝܢ ܚܝ̈ܒܐ ܐܝܬ ܗܘܘ ܠܚܕ ܡܪܐ ܚܘܒܐ. 41
ܚܕ ܚܝܒ ܗܘܐ ܠܗ ܕܝܢܪ̈ܐ ܚܡܫܡܐܐ.
ܘܐܚܪܢܐ ܕܝܢܪ̈ܐ ܚܡܫܝܢ. * ܘܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ 42
ܠܡܦܪܥ. ܠܬܪܝܗܘܢ ܫܒܩ. ܐܝܢܐ ܡܢܗܘܢ
ܝܬܝܪ ܢܚܒܝܘܗܝ. * ܥܢܐ ܫܡܥܘܢ ܘܐܡܪ. 43
ܣܒܪ ܐܢܐ ܕܗܘ ܕܐܫܬܒܩ ܠܗ ܣܓܝ. ܐܡܪ ܠܗ
ܝܫܘܥ ܬܪܝܨܐܝܬ ܕܢܬ. * ܘܐܬܦܢܝ ܠܘܬ ܗܝ 44
ܐܢܬܬܐ ܘܐܡܪ ܠܫܡܥܘܢ. ܚܙܐ ܐܢܬ ܐܢܬܬܐ ܗܕܐ:
ܠܒܝܬܟ ܥܠܬ. ܡܝܐ ܠܪ̈ܓܠܝ ܠܐ ܝܗܒܬ. ܗܕܐ
ܕܝܢ ܒܕܡ̈ܥܝܗ̇ ܪ̈ܓܠܝ ܨܒܥܬ. ܘܒܣܥܪܗ̇ ܫܘܓܬ
ܐܢܝܢ. * ܐܢܬ ܠܐ ܢܫܩܬܢܝ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܗܐ ܡܢ 45
ܕܥܠܬ: ܠܐ ܫܠܝܬ ܪ̈ܓܠܝ ܠܡܢܫܩܘ. * ܐܢܬ 46
ܡܫܚܐ ܠܪܫܝ ܠܐ ܡܫܚܬ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܒܡܫܚܐ
ܕܒܣܡܐ ܪ̈ܓܠܝ ܡܫܚܬ. * ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܡܪ ܐܢܐ 47

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. VII.

ducaret cum illo. Et ingressus domum Pharisæi, discubuit.
37 Et ecce mulier, quæ erat in civitate, peccatrix, ut cognovit quòd accubuisset in domo Pharisæi, attulit alabastrum
38 unguenti: et stans retro secus pedes ejus, lacrymis cœpit rigare pedes ejus, et capillis capitis sui tergebat, et oscu-
39 labatur pedes ejus, et unguento ungebat. Videns autem Pharisæus, qui vocaverat eum, ait intra se, dicens: Hic si esset propheta, sciret utique, quæ, et qualis est mulier,
40 quæ tangit eum: quia peccatrix est. Et respondens Jesus, dixit ad illum: Simon, habeo tibi aliquid dicere.
41 At ille ait: Magister, dic. Duo debitores erant cuidam fœneratori: unus debebat denarios quingentos, et alius
42 quinquaginta. Non habentibus illis unde redderent, do-
43 navit utrisque. Quis ergo eum plus diligit? Respondens Simon dixit: Æstimo quia is, cui plus donavit. At
44 ille dixit ei: Rectè judicasti. Et conversus ad mulierem, dixit Simoni: Vides hanc mulierem? Intravi in domum tuam, aquam pedibus meis non dedisti: hæc autem la-
45 crymis rigavit pedes meos, et capillis suis tersit. Osculum mihi non dedisti: hæc autem, ex quo intravit, non ces-
46 savit osculari pedes meos. Oleo caput meum non unxisti:
47 hæc autem unguento unxit pedes meos. Propter quod

λέγω σοι, ἀφέωνται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ
πολλαὶ, ὅτι ἠγάπησε πολύ· ᾧ δὲ ὀλίγον
48 ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ. Εἶπε δὲ αὐτῇ·
49 Ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι. Καὶ ἤρξαντο
οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· Τίς
50 οὗτός ἐστιν, ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφίησιν; Εἶπε
δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα· Ἡ πίστις σου σέσωκέ
σε· πορεύου εἰς εἰρήνην.

ΚΕΦ. η'.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς, καὶ αὐτὸς
διώδευε κατὰ πόλιν καὶ κώμην, κηρύσσων
καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ
2 Θεοῦ· καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ, καὶ γυναῖκές
τινες, αἳ ἦσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευμά-
των πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλου-
μένη Μαγδαληνὴ, ἀφ' ἧς δαιμόνια ἑπτὰ
3 ἐξεληλύθει, καὶ Ἰωάννα, γυνὴ Χουζᾶ ἐπι-
τρόπου Ἡρώδου, καὶ Σουσάννα, καὶ ἕτεραι
πολλαὶ, αἵτινες διηκόνουν αὐτῷ ἀπὸ τῶν
ὑπαρχόντων αὐταῖς.

4 Συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ, καὶ τῶν κατὰ
πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτὸν, εἶπε διὰ
5 παραβολῆς· Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι
τὸν σπόρον αὐτοῦ· καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν,
ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν· καὶ κατεπατήθη,
καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό.
Καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν· καὶ φυὲν
6 ἐξηράνθη, διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα. Καὶ
ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν· καὶ
συμφυεῖσαι αἱ ἄκανθαι ἀπέπνιξαν αὐτό.
8 Καὶ ἕτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν·
καὶ φυὲν ἐποίησε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα.
Ταῦτα λέγων, ἐφώνει· Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν,

ܠܟ: ܕܡܫܬܒܩܝܢ ܠܗ ܚܛܗܝܗ ܣܓܝܐܐ: ܡܛܠ
ܕܐܚܒܬ ܣܓܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܩܠܝܠ ܡܫܬܒܩ
ܠܗ. ܩܠܝܠ ܡܚܒ. *ܘܐܡܪ ܠܗܝ ܐܢܬܬܐ 48
ܡܫܬܒܩܝܢ ܠܟܝ ܚܛܗܝܟܝ. *ܫܪܝܘ ܕܝܢ ܗܢܘܢ 49
ܕܣܡܝܟܝܢ ܐܡܪܝܢ ܒܢܦܫܗܘܢ. ܡܢܘ ܗܢܐ ܕܐܦ
ܚܛܗܐ ܫܒܩ. *ܐܡܪ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܗܝ ܐܢܬܬܐ. 50
ܗܝܡܢܘܬܟܝ ܐܚܝܬܟܝ ܙܠܝ ܒܫܠܡܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܚ ܀

*ܘܗܘܐ ܒܬܪ ܗܠܝܢ: ܟܕ ܡܟܪܙ ܗܘܐ ܝܫܘܥ
ܒܡܕܝܢܬܐ ܘܒܩܘܪܝܐ: ܘܡܣܒܪ ܗܘܐ ܘܡܟܪܙ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܬܪܥܣܪܬܗ ܥܡܗ. *ܘܢܫܐ 2
ܗܠܝܢ ܕܐܬܐܣܝ ܡܢ ܕܝܘܐ ܘܡܢ ܟܘܪܗܢܐ ܒܝܫܐ.
ܡܪܝܡ ܕܡܬܩܪܝܐ ܡܓܕܠܝܬܐ. ܗܝ ܕܫܒܥܐ
ܫܐܕܝܢ ܢܦܩܘ ܡܢܗ. *ܘܝܘܚܢ ܐܢܬܬܗ ܕܟܘܙܐ 3
ܪܒ ܒܝܬܗ ܕܗܪܘܕܣ. ܘܫܘܫܢ. ܘܐܚܪܢܝܬܐ ܣܓܝܐܬܐ
ܗܠܝܢ ܕܡܫܡܫܢ ܗܘܝ ܠܗܘܢ ܡܢ ܩܢܝܢܗܝܢ ܀
*ܟܕ ܕܝܢ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܟܢܫ ܗܘܐ: ܘܡܢ ܟܠ 4
ܡܕܝܢܢ ܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ: ܐܡܪ ܒܦܠܐܬܐ. *ܢܦܩ 5
ܙܪܘܥܐ ܠܡܙܪܥ ܙܪܥܗ. ܘܟܕ ܙܪܥ: ܐܝܬ ܕܢܦܠ
ܥܠ ܝܕ ܐܘܪܚܐ: ܘܐܬܕܝܫ ܘܐܟܠܬܗ ܦܪܚܬܐ.
*ܘܐܚܪܢܐ ܢܦܠ ܥܠ ܫܘܥܐ: ܘܡܢ ܕܡܚܕܐ ܝܥܐ: 6
ܝܒܫ ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܠܛܠܠܘܬܐ ܬܚܬܘܗܝ. *ܘܐܚܪܢܐ 7
ܢܦܠ ܒܝܬ ܟܘܒܐ: ܘܝܥܘ ܟܘܒܐ ܘܚܢܩܘܗܝ.
ܘܐܚܪܢܐ ܢܦܠ ܒܐܪܥܐ ܛܒܬܐ * ܘܫܦܝܪܬܐ 8
ܘܫܦܝܪܬܐ: ܘܝܥܐ ܘܥܒܕ ܦܐܪܐ ܚܕ ܒܡܐܐ. ܗܠܝܢ
ܟܕ ܐܡܪ ܩܥܐ ܗܘܐ. ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܕܢܫܡܥ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. VII. VIII.

dico tibi: Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit
48 multum. Cui autem minus dimittitur, minus diligit. Dixit
49 autem ad illam: Remittuntur tibi peccata. Et cœperunt,
qui simul accumbebant, dicere intra se: Quis est hic, qui
50 etiam peccata dimittit? Dixit autem ad mulierem: Fides
tua te salvam fecit: vade in pace.

CAP. VIII.

Et factum est deinceps, et ipse iter faciebat per civi-
tates et castella, prædicans, et evangelizans regnum Dei:
2 et duodecim cum illo, et mulieres aliquæ, quæ erant cu-
ratæ a spiritibus malignis et infirmitatibus: Maria, quæ
vocatur Magdalene, de qua septem dæmonia exierant, et 3
Joanna uxor Chusæ procuratoris Herodis, et Susanna, et
aliæ multæ, quæ ministrabant ei de facultatibus suis.

Cum autem turba plurima convenirent, et de civitatibus 4
properarent ad eum, dixit per similitudinem: Exiit qui 5
seminat, seminare semen suum: et dum seminat, aliud
cecidit secus viam, et conculcatum est, et volucres cœli co-
mederunt illud. Et aliud cecidit supra petram: et natum 6
aruit, quia non habebat humorem. Et aliud cecidit inter 7
spinas, et simul exortæ spinæ suffocaverunt illud. Et 8
aliud cecidit in terram bonam: et ortum fecit fructum cen-
tuplum. Hæc dicens, clamabat: Qui habet aures audiendi,

9 ἀκουέτω. Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, λέγοντες, τίς εἴη ἡ παραβολὴ αὕτη.
10 Ὁ δὲ εἶπεν· Ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυ-
στήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· τοῖς δὲ
λοιποῖς ἐν παραβολαῖς· ἵνα βλέποντες μὴ
11 βλέπωσι, καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν. Ἔστι
δὲ αὕτη ἡ παραβολή· Ὁ σπόρος, ἐστὶν ὁ
12 λόγος τοῦ Θεοῦ. Οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν,
εἰσὶν οἱ ἀκούοντες· εἶτα ἔρχεται ὁ διάβολος,
καὶ αἴρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν,
13 ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. Οἱ δὲ ἐπὶ
τῆς πέτρας, οἳ ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς
δέχονται τὸν λόγον· καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ
ἔχουσιν, οἳ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι, καὶ ἐν
14 καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. Τὸ δὲ εἰς
τὰς ἀκάνθας πεσὸν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαν-
τες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ
ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συμπνίγονται·
15 καὶ οὐ τελεσφοροῦσι. Τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ
γῇ, οὗτοί εἰσιν, οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ
ἀγαθῇ, ἀκούσαντες, τὸν λόγον κατέχουσι·
16 καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ. Οὐδεὶς δὲ
λύχνον ἅψας, καλύπτει αὐτὸν σκεύει, ἢ
ὑποκάτω κλίνης τίθησιν· ἀλλ' ἐπὶ λυχνίας
ἐπιτίθησιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσι τὸ
17 φῶς. Οὐ γάρ ἐστι κρυπτὸν, ὃ οὐ φανερὸν
γενήσεται· οὐδὲ ἀπόκρυφον, ὃ οὐ γνωσθή-
18 σεται καὶ εἰς φανερὸν ἔλθῃ. Βλέπετε οὖν
πῶς ἀκούετε· ὃς γὰρ ἂν ἔχῃ, δοθήσεται
αὐτῷ· καὶ ὃς ἂν μὴ ἔχῃ, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν,
ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.
19 Παρεγένοντο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ
οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἠδύναντο συντυ-
20 χεῖν αὐτῷ, διὰ τὸν ὄχλον. Καὶ ἀπηγγέλη

9 ܢܫܡܥ . * ܘܫܐܠܘܗܝ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܡܢܘ
10 ܡܬܠܐ ܗܢܐ . * ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܠܟܘܢ
ܗܘ ܝܗܝܒ ܠܡܕܥ ܐܪܙܐ ܕܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ .
ܠܗܘܢ ܕܝܢ ܕܠܒܪ ܒܡܬܠܐ ܡܬܡܠܠܐ . ܕܟܕ ܚܙܝܢ
11 ܠܐ ܢܚܙܘܢ . ܘܟܕ ܫܡܥܝܢ ܠܐ ܢܣܬܟܠܘܢ . * ܗܢܘ ܕܝܢ
12 ܡܬܠܐ . ܙܪܥܐ ܐܝܬܘܗܝ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ . * ܗܢܘܢ
ܕܝܢ ܕܥܠ ܝܕ ܐܘܪܚܐ : ܐܝܠܝܢ ܐܢܘܢ ܕܫܡܥܝܢ
ܡܠܬܐ ܘܐܬܐ ܒܥܠܕܒܒܐ ܫܩܠ ܡܠܬܐ ܡܢ
13 ܠܒܗܘܢ : ܕܠܐ ܢܗܝܡܢܘܢ ܘܢܚܘܢ . * ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܕܥܠ ܫܘܥܐ : ܗܢܘܢ ܐܢܘܢ ܕܡܐ ܕܫܡܥܘ ܒܚܕܘܬܐ
ܡܩܒܠܝܢ ܠܗ ܠܡܠܬܐ : ܘܥܩܪܐ ܠܝܬ ܠܗܘܢ .
ܐܠܐ ܕܙܒܢܐ ܗܘ ܗܝܡܢܘܬܗܘܢ . ܘܒܥܕܢܐ ܕܢܣܝܘܢܐ
14 ܡܬܬܦܝܢ . * ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܦܠ ܒܝܬ ܟܘܒܐ :
ܗܢܘܢ ܐܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܫܡܥܝܢ ܡܠܬܐ : ܘܒܨܦܬܐ
ܘܒܥܘܬܪܐ ܘܒܪܓܝܓܬܐ ܕܥܠܡܐ ܡܬܚܢܩܝܢ .
15 ܘܦܐܪܐ ܠܐ ܡܝܬܝܢ . * ܗܘ ܕܝܢ ܕܒܐܪܥܐ ܛܒܬܐ : ܗܢܘܢ
ܐܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܒܠܒܐ ܫܦܝܐ ܘܛܒܐ ܫܡܥܝܢ
ܡܠܬܐ : ܘܐܚܕܝܢ ܘܝܗܒܝܢ ܦܐܪܐ ܒܡܣܝܒܪܢܘܬܐ .
16 * ܠܐ ܐܢܫ ܡܢܗܪ ܫܪܓܐ ܘܡܟܣܐ ܠܗ ܒܡܐܢܐ :
ܐܘ ܣܐܡ ܠܗ ܠܬܚܬ ܥܪܣܐ . ܐܠܐ ܣܐܡ ܠܗ ܥܠ
17 ܡܢܪܬܐ . ܕܟܠ ܕܥܐܠ ܢܚܙܐ ܢܘܗܪܗ . * ܠܝܬ
ܓܝܪ ܡܕܡ ܕܟܣܐ ܕܠܐ ܢܬܓܠܐ . ܘܠܐ ܕܡܛܫܝ ܕܠܐ
18 ܢܬܝܕܥ ܘܢܐܬܐ ܠܓܠܝܐ . * ܚܙܘ ܗܟܝܠ ܐܝܟܢܐ ܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ .
ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܓܝܪ ܢܬܝܗܒ ܠܗ . ܘܡܢ ܕܠܝܬ
ܠܗ . ܐܦ ܗܘ ܕܣܒܪ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܫܬܩܠ ܡܢܗ .
19 * ܐܬܘ ܕܝܢ ܠܘܬܗ ܐܡܗ ܘܐܚܘܗܝ : ܘܠܐ ܡܫܟܚܝܢ
20 ܗܘܘ ܕܢܡܠܠܘܢ ܥܡܗ ܡܛܠ ܟܢܫܐ . * ܘܐܡܪܘ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. VIII.

9 audiat. Interrogabant autem eum discipuli ejus, quæ
10 esset hæc parabola. Quibus ipse dixit: Vobis datum est
nosse mysterium regni Dei, ceteris autem in parabolis:
ut videntes non videant, et audientes non intelligant.
11,12 Est autem hæc parabola: Semen est verbum Dei. Qui
autem secus viam, hi sunt qui audiunt: deinde venit dia-
bolus et tollit verbum de corde eorum, ne credentes salvi
13 fiant. Nam qui supra petram: qui cùm audierint, cum
gaudio suscipiunt verbum: et hi radices non habent: qui
ad tempus credunt, et in tempore tentationis recedunt.
14 Quod autem in spinas cecidit: hi sunt, qui audierunt, et
a sollicitudinibus, et divitiis, et voluptatibus vitæ euntes,
suffocantur, et non referunt fructum. Quod autem in 15
bonam terram: hi sunt, qui in corde bono et optimo
audientes verbum retinent, et fructum afferunt in patien-
tia. Nemo autem lucernam accendens, operit eam vase, 16
aut subtus lectum ponit: sed supra candelabrum ponit,
ut intrantes videant lumen. Non est enim occultum, 17
quod non manifestetur: nec absconditum, quod non cog-
noscatur, et in palam veniat. Videte ergo quomodo audi- 18
atis? Qui enim habet, dabitur illi: et quicunque non
habet, etiam quod putat se habere, auferetur ab illo.
Venerunt autem ad illum mater et fratres ejus, et 19
non poterant adire eum præ turba. Et nunciatum est 20

αὐτῷ, λεγόντων· Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελ-
φοί σου ἑστήκασιν ἔξω, ἰδεῖν σε θέλοντες.
21 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς· Μήτηρ
μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον
τοῦ Θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες [αὐτόν.]
22 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ
αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ·
καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Διέλθωμεν εἰς τὸ
23 πέραν τῆς λίμνης· καὶ ἀνήχθησαν. Πλεόν-
των δὲ αὐτῶν, ἀφύπνωσε. Καὶ κατέβη
λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην, καὶ συνε-
24 πληροῦντο, καὶ ἐκινδύνευον. Προσελθόντες
δὲ διήγειραν αὐτὸν, λέγοντες· Ἐπιστάτα,
ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα. Ὁ δὲ ἐγερθεὶς
ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ
ὕδατος· καὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἐγένετο γα-
25 λήνη. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ποῦ ἐστιν ἡ πίστις
ὑμῶν; Φοβηθέντες δὲ ἐθαύμασαν, λέγοντες
πρὸς ἀλλήλους· Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι
καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι,
καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;
26 Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γα-
δαρηνῶν, ἥτις ἐστὶν ἀντιπέραν τῆς Γαλι-
27 λαίας. Ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν,
ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνήρ τις ἐκ τῆς πόλεως, ὃς
εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἱκανῶν, καὶ ἱμάτιον
οὐκ ἐνεδιδύσκετο, καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν,
28 ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν,
καὶ ἀνακράξας, προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ φωνῇ
μεγάλῃ εἶπε· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, Υἱὲ
τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; δέομαί σου, μή με
29 βασανίσῃς. Παρήγγειλε γὰρ τῷ πνεύματι
τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου·
πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν· καὶ

ܠܗ. ܐܡܟ ܘܐܚܝܟ ܩܝܡܝܢ ܠܒܪ ܘܨܒܝܢ
ܠܡܚܙܝܟ. * ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܠܝܢ 21
ܐܢܘܢ ܐܡܝ ܘܐܚܝ: ܐܝܠܝܢ ܕܫܡܥܝܢ ܡܠܬܗ
ܕܐܠܗܐ ܘܥܒܕܝܢ ܠܗ܀
* ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܚܕ ܡܢ ܝܘܡܬܐ. ܣܠܩ ܝܬܒ 22
ܒܣܦܝܢܬܐ ܗܘ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܢܥܒܪ ܠܥܒܪܗ ܕܝܡܬܐ. * ܘܟܕ ܪܕܝܢ ܕܡܟ 23
ܠܗ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܘܗܘܬ ܥܠܥܠܐ ܕܪܘܚܐ ܒܝܡܬܐ.
ܘܩܪܝܒܐ ܗܘܬ ܣܦܝܢܬܐ ܠܡܛܒܥ. * ܘܩܪܒܘ 24
ܐܥܝܪܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܪܒܢ ܪܒܢ ܐܒܕܝܢ. ܗܘ
ܕܝܢ ܩܡ ܘܟܐܐ ܒܪܘܚܐ ܘܒܡܚܫܘܠܐ ܕܡܝܐ: ܘܫܠܝܘ
ܘܗܘܐ ܫܠܝܐ. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܟܐ ܗܝ 25
ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܕܚܠܝܢ:
ܬܡܝܗܝܢ ܗܘܘ ܘܐܡܪܝܢ ܚܕ ܠܚܕ: ܡܢܘ ܟܝ
ܗܢܐ ܕܐܦ ܠܪܘܚܐ ܦܩܕ: ܘܠܡܚܫܘܠܐ ܘܠܝܡܐ.
ܘܡܫܬܡܥܝܢ ܠܗ.
* ܘܪܕܘ ܘܐܬܘ ܠܐܬܪܐ ܕܓܕܪܝܐ: ܕܐܝܬܘܗܝ ܠܥܒܪܐ 26
ܠܘܩܒܠ ܓܠܝܠܐ. * ܘܟܕ ܢܦܩ ܠܐܪܥܐ: ܦܓܥ 27
ܒܗ ܓܒܪܐ ܚܕ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ: ܕܐܝܬ ܗܘܐ
ܒܗ ܫܐܕܐ ܡܢ ܙܒܢܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܡܐܢܐ ܠܐ
ܠܒܝܫ ܗܘܐ. ܘܒܒܝܬܐ ܠܐ ܥܡܪ ܗܘܐ. ܐܠܐ
ܒܒܝܬ ܩܒܘܪܐ. * ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܠܝܫܘܥ: ܩܥܐ 28
ܘܢܦܠ ܩܕܡܘܗܝ. ܘܒܩܠܐ ܪܡܐ ܐܡܪ. ܡܢܐ ܠܝ
ܘܠܟ ܝܫܘܥ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܡܪܝܡܐ. ܒܥܐ ܐܢܐ
ܡܢܟ ܠܐ ܬܫܢܩܢܝ. * ܦܩܕ ܗܘܐ ܠܗ ܓܝܪ ܝܫܘܥ 29
ܠܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܠܡܦܩ ܡܢ ܒܪܢܫܐ. ܣܓܝ ܗܘܐ
ܠܗ ܓܝܪ ܙܒܢܐ ܗܘܐ ܡܢ ܕܫܒܐ ܗܘܐ ܠܗ.

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. VIII.

illi: Mater tua et fratres tui stant foris, volentes te
21 videre. Qui respondens, dixit ad eos: Mater mea,
et fratres mei, hi sunt, qui verbum Dei audiunt, et
faciunt.
22 Factum est autem in una dierum: et ipse ascendit
in naviculam, et discipuli ejus: et ait ad illos: Trans-
23 fretemus trans stagnum. Et ascenderunt. Et navi-
gantibus illis, obdormivit, et descendit procella venti
24 in stagnum, et complebantur, et periclitabantur. Acce-
dentes autem suscitaverunt eum, dicentes: Præceptor,
perimus. At ille surgens, increpavit ventum, et tem-
pestatem aquæ, et cessavit: et facta est tranquillitas.
Dixit autem illis: Ubi est fides vestra? Qui timentes, 25
mirati sunt ad invicem, dicentes: Quis putas hic est,
quia et ventis et mari imperat, et obediunt ei?
Et navigaverunt ad regionem Gerasenorum, quæ est 26
contra Galilæam. Et cùm egressus esset ad terram, occur- 27
rit illi vir quidam, qui habebat dæmonium jam temporibus
multis, et vestimento non induebatur, neque in domo
manebat, sed in monumentis. Is, ut vidit Jesum, procidit 28
ante illum: et exclamans voce magna, dixit: Quid mihi
et tibi est, Jesu, Fili Dei Altissimi? obsecro te, ne me
torqueas. Præcipiebat enim spiritui immundo ut exiret 29
ab homine. Multis enim temporibus arripiebat illum, et

ἐδεσμεῖτο ἁλύσεσι καὶ πέδαις φυλασσόμε-
νος· καὶ διαῤῥήσσων τὰ δεσμὰ, ἠλαύνετο
30 ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους. Ἐπη-
ρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Τί σοί
ἐστιν ὄνομα; Ὁ δὲ εἶπε· Λεγεών· ὅτι
31 δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν. Καὶ
παρεκάλει αὐτὸν, ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς
32 τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη
χοίρων ἱκανῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει· καὶ
παρεκάλουν αὐτὸν, ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς
ἐκείνους εἰσελθεῖν. Καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς.
33 Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώ-
που, εἰσῆλθεν εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὥρμησεν
ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην,
34 καὶ ἀπεπνίγη. Ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ
¹γεγονὸς, ἔφυγον, καὶ ¹[ἀπελθόντες] ἀπήγγειλαν
35 εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Ἐξῆλθον
δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός· καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰη-
σοῦν, καὶ εὗρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον, ἀφ'
οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει, ἱματισμένον καὶ
σωφρονοῦντα, παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ·
36 καὶ ἐφοβήθησαν. Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς
καὶ οἱ ἰδόντες, πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθείς.
37 Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς
περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐ-
τῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο· αὐτὸς
38 δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον, ὑπέστρεψεν. Ἐδέετο
δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ, ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαι-
μόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ. Ἀπέλυσε δὲ αὐτὸν
39 ¹[ὁ Ἰησοῦς], λέγων· Ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν
σου, καὶ διηγοῦ, ὅσα ἐποίησέ σοι ὁ Θεός.
Καὶ ἀπῆλθε, καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων,
ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.

ܡܬܐܣܪ ܗܘܐ ܒܫܫܠܬܐ: ܘܒܥܩܐ ܡܬܢܛܪ:
ܗܘܐ. ܘܡܦܣܩ ܗܘܐ ܐܣܘܪܘܗܝ ܘܡܬܕܒܪ ܗܘܐ
ܡܢ ܫܐܕܐ ܠܡܕܒܪܐ. ܫܐܠܗ ܕܝܢ ܝܫܘܥ. ܡܢܐ 30
ܫܡܟ. ܐܡܪ ܠܗ ܠܓܝܘܢ. ܡܛܠ ܕܫܐܕܐ ܣܓܝܐܐ
ܥܠܝܢ ܗܘܘ ܒܗ. ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗ. ܕܠܐ 31
ܢܦܩܘܕ ܐܢܘܢ ܠܡܐܙܠ ܠܬܗܘܡܐ. ܐܝܬ ܗܘܬ 32
ܕܝܢ ܬܡܢ: ܒܩܪܐ ܕܚܙܝܪܐ ܣܓܝܐܐ ܕܪܥܝܐ ܒܛܘܪܐ.
ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗ. ܕܢܦܣ ܠܗܘܢ ܕܒܚܙܝܪܐ
ܢܥܠܘܢ. ܘܐܦܣ ܠܗܘܢ. ܘܢܦܩܘ ܫܐܕܐ ܡܢ 33
ܓܒܪܐ ܘܥܠܘ ܒܚܙܝܪܐ. ܘܫܪܬ ܒܩܪܐ ܗܝ ܟܠܗ
ܠܫܩܝܦܐ. ܘܢܦܠܬ ܒܝܡܬܐ ܘܐܬܚܢܩܬ. ܟܕ 34
ܚܙܘ ܕܝܢ ܪܥܘܬܐ ܡܕܡ ܕܗܘܐ: ܥܪܩܘ ܘܐܫܬܥܝܘ
ܒܡܕܝܢܬܐ ܘܒܩܘܪܝܐ. ܘܢܦܩܘ ܐܢܫܐ ܕܢܚܙܘܢ 35
ܡܕܡ ܕܗܘܐ: ܘܐܬܘ ܠܘܬ ܝܫܘܥ. ܘܐܫܟܚܘܗܝ
ܠܓܒܪܐ ܗܘ ܕܢܦܩܘ ܫܐܕܘܗܝ: ܟܕ ܠܒܝܫ
ܘܡܢܟܦ ܘܝܬܒ ܠܘܬ ܪܓܠܘܗܝ ܕܝܫܘܥ.
ܘܕܚܠܘ. ܘܐܫܬܥܝܘ ܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܚܙܘ: 36
ܐܝܟܢܐ ܐܬܐܣܝ ܓܒܪܐ ܗܘ ܕܫܐܕܐ. ܘܒܥܐ ܗܘܐ 37
ܡܢܗ ܟܠܗ ܥܡܐ ܕܓܕܪܝܐ ܕܢܐܙܠ ܠܗ ܡܢ
ܠܘܬܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܕܚܠܬܐ ܪܒܬܐ ܐܚܝܕܐ ܗܘܬ ܠܗܘܢ.
ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ: ܣܠܩ ܠܣܦܝܢܬܐ ܘܗܦܟ ܡܢ
ܠܘܬܗܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܓܒܪܐ ܕܢܦܩܘ ܡܢܗ ܫܐܕܐ. 38
ܒܥܐ ܗܘܐ ܡܢܗ ܕܢܗܘܐ ܠܘܬܗ. ܘܫܪܝܗ ܝܫܘܥ
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܗܦܘܟ ܠܒܝܬܟ: ܘܐܫܬܥܐ ܡܕܡ 39
ܕܥܒܕ ܠܟ ܐܠܗܐ. ܘܐܙܠ. ܘܡܟܪܙ ܗܘܐ ܒܟܠܗ
ܡܕܝܢܬܐ ܡܕܡ ܕܥܒܕ ܠܗ ܝܫܘܥ ܀

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. VIII.

vinciebatur catenis, et compedibus custoditus; et ruptis
30 vinculis, agebatur a dæmonio in deserta. Interrogavit
autem illum Jesus, dicens: Quod tibi nomen est? At
ille dixit: Legio: quia intraverant dæmonia multa in
31 eum. Et rogabant illum ne imperaret illis ut in abys-
32 sum irent. Erat autem ibi grex porcorum multorum
pascentium in monte: et rogabant eum, ut permitte-
33 ret eis in illos ingredi. Et permisit illis. Exierunt
ergo dæmonia ab homine, et intraverunt in porcos:
et impetu abiit grex per præceps in stagnum, et suffo-
34 catus est. Quod ut viderunt factum qui pascebant,
fugerunt, et nunciaverunt in civitatem et in villas.
Exierunt autem videre quod factum est, et venerunt ad 35
Jesum: et invenerunt hominem sedentem, a quo dæ-
monia exierant, vestitum, ac sana mente, ad pedes ejus;
et timuerunt. Nunciaverunt autem illis et qui vide- 36
rant, quomodo sanus factus esset a legione: et rogave- 37
runt illum omnis multitudo regionis Gerasenorum ut
discederet ab ipsis: quia magno timore tenebantur. Ipse
autem ascendens navim, reversus est. Et rogabat illum 38
vir, a quo dæmonia exierant, ut cum eo esset. Dimisit
autem eum Jesus, dicens: Redi in domum tuam, et 39
narra quanta tibi fecit Deus. Et abiit per universam
civitatem, prædicans quanta illi fecisset Jesus.

40 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ὑποστρέψαι τὸν Ἰησοῦν,
ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος· ἦσαν γὰρ πάντες
41 προσδοκῶντες αὐτόν. Καὶ ἰδοὺ, ἦλθεν ἀνὴρ,
ᾧ ὄνομα Ἰάειρος, καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς
συναγωγῆς ὑπῆρχε· καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς
πόδας τοῦ Ἰησοῦ, παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν
42 εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς
ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν δώδεκα, καὶ αὕτη ἀπέθνη-
σκεν. Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν, οἱ ὄχλοι
43 συνέπνιγον αὐτόν. Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει
αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, ἥτις [1]ἰατροῖς προσ-
αναλώσασα ὅλον τὸν βίον, οὐκ ἴσχυσεν ὑπ'
44 οὐδενὸς θεραπευθῆναι, προσελθοῦσα ὄπισθεν,
ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ·
καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος
45 αὐτῆς. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Τίς ὁ ἀψά-
μενός μου; Ἀρνουμένων δὲ πάντων, εἶπεν
ὁ Πέτρος καὶ οἱ [1]σὺν αὐτῷ· Ἐπιστάτα, οἱ
ὄχλοι συνέχουσί σε καὶ ἀποθλίβουσι· καὶ
46 λέγεις· Τίς ὁ ἀψάμενός μου; Ὁ δὲ [Ἰη-
σοῦς] εἶπεν· Ἥψατό μου τις· ἐγὼ γὰρ
47 ἔγνων δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἀπ' ἐμοῦ. Ἰδοῦσα
δὲ ἡ γυνὴ, ὅτι οὐκ ἔλαθε, τρέμουσα ἦλθε,
καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ, δι' ἣν αἰτίαν ἥψατο
αὐτοῦ, ἀπήγγειλεν [1][αὐτῷ] ἐνώπιον παντὸς
48 τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα. Ὁ
δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θάρσει, θύγατερ, ἡ πίστις
49 σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην. Ἔτι
αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχεταί τις παρὰ τοῦ
ἀρχισυναγώγου, λέγων αὐτῷ· Ὅτι τέθνηκεν
ἡ θυγάτηρ σου· μὴ σκύλλε τὸν διδάσκαλον.
50 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας, ἀπεκρίθη αὐτῷ,
λέγων· Μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε, καὶ σω-
51 θήσεται. Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, οὐκ

ܟܕ ܗܦܟ ܕܝܢ ܝܫܘܥ: ܩܒܠܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ. * 40
ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܠܗ ܡܣܟܝܢ ܗܘܘ: *ܘܓܒܪܐ ܚܕ 41
ܕܫܡܗ ܝܘܐܪܫ ܪܫ ܟܢܘܫܬܐ: ܢܦܠ ܥܠ
ܪܓܠܘܗܝ ܕܝܫܘܥ. ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܡܢܗ ܕܢܥܘܠ
ܠܒܝܬܗ. *ܒܪܬܐ ܓܝܪ ܝܚܝܕܝܬܐ ܐܝܬ ܗܘܬ ܠܗ: 42
ܐܝܟ ܒܪܬ ܫܢܝܢ ܬܪܬܥܣܪܐ. ܘܩܪܝܒܐ ܗܘܬ
ܠܡܡܬ. ܘܟܕ ܐܙܠ ܥܡܗ ܝܫܘܥ: ܟܢܫܐ
ܣܓܝܐܐ ܚܒܨܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. *ܐܢܬܬܐ ܕܝܢ ܚܕܐ ܕܪܕܐ 43
ܗܘܐ ܕܡܗ ܫܢܝܢ ܬܪܬܥܣܪܐ: ܗܝ ܕܟܠܗ ܩܢܝܢܗ
ܒܐܣܘܬܐ ܐܦܩܬ: ܘܠܐ ܐܫܟܚܬ ܕܢܬܐܣܝ ܡܢ
ܐܢܫ: *ܐܬܩܪܒܬ ܡܢ ܒܣܬܪܗ ܘܩܪܒܬ ܠܟܢܦܐ 44
ܕܡܐܢܘܗܝ. ܘܡܚܕܐ ܩܡܬ ܡܪܕܝܬܐ ܕܕܡܗ. *ܘܐܡܪ 45
ܝܫܘܥ ܡܢܘ ܩܪܒ ܠܝ. ܘܟܕ ܟܠܗܘܢ ܟܦܪܝܢ:
ܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܘܕܥܡܗ. ܪܒܢ: ܟܢܫܐ
ܚܒܨܝܢ ܠܟ ܘܥܨܪܝܢ: ܘܐܡܪ ܐܢܬ ܡܢܘ ܩܪܒ
ܠܝ: *ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܫ ܩܪܒ ܠܝ. ܐܢܐ ܓܝܪ 46
ܝܕܥܬ ܕܚܝܠܐ ܢܦܩ ܡܢܝ. *ܚܙܬ ܕܝܢ ܐܢܬܬܐ ܕܠܐ 47
ܛܫܬ ܡܢܗ. ܐܬܬ ܟܕ ܪܬܝܬܐ ܘܢܦܠܬ ܣܓܕܬ
ܠܗ. ܘܐܡܪܬ ܠܥܝܢ ܟܠܗ ܥܡܐ ܡܛܠ ܐܝܕܐ
ܥܠܬܐ ܩܪܒܬ. ܘܐܝܟܢܐ ܡܚܕܐ ܐܬܐܣܝܬ. *ܗܘ ܕܝܢ 48
ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ: ܐܬܠܒܒܝ ܒܪܬܝ. ܗܝܡܢܘܬܟܝ
ܐܚܝܬܟܝ. ܙܠܝ ܒܫܠܡܐ ܀ *ܘܟܕ ܗܘ ܡܡܠܠ 49
ܐܬܐ ܐܢܫ ܡܢ ܕܒܝܬ ܪܫ ܟܢܘܫܬܐ ܘܐܡܪ ܠܗ.
ܕܡܝܬܬ ܠܗ ܒܪܬܟ. ܠܐ ܬܥܡܠ ܠܡܠܦܢܐ.
*ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܫܡܥ ܘܐܡܪ ܠܐܒܘܗ ܕܛܠܝܬܐ. ܠܐ 50
ܬܕܚܠ. ܒܠܚܘܕ ܗܝܡܢ ܘܚܝܐ. *ܐܬܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ 51

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. VIII.

40 Factum est autem cùm rediisset Jesus, excepit illum
41 turba; erant enim omnes expectantes eum. Et ecce venit
vir, cui nomen Jaïrus, et ipse princeps synagogæ erat: et
cecidit ad pedes Jesu, rogans eum ut intraret in domum
42 ejus, quia unica filia erat ei ferè annorum duodecim,
et hæc moriebatur. Et contigit, dum iret, a turbis com-
43 primebatur. Et mulier quadam erat in fluxu san-
guinis ab annis duodecim, quæ in medicos erogaverat
omnem substantiam suam, nec ab ullo potuit curari:
44 accessit retro, et tetigit fimbriam vestimenti ejus: et
45 confestim stetit fluxus sanguinis ejus. Et ait Jesus:
Quis est, qui me tetigit? Negantibus autem omnibus,
dixit Petrus, et qui cum illo erant: Præceptor, turbæ te
comprimunt et affligunt, et dicis: Quis me tetigit? Et 46
dixit Jesus: Tetigit me aliquis; nam ego novi virtu-
tem de me exiisse. Videns autem mulier, quia non 47
latuit, tremens venit, et procidit ante pedes ejus: et ob
quam causam tetigerit eum, indicavit coram omni populo:
et quemadmodum confestim sanata sit. At ipse dixit ei: 48
Filia, fides tua salvam te fecit: vade in pace. Adhuc illo 49
loquente, venit quidam ad principem synagogæ, dicens ei:
Quia mortua est filia tua, noli vexare illum. Jesus autem, 50
audito hoc verbo, respondit patri puellæ: Noli timere;
crede tantùm, et salva erit. Et cùm venisset domum, non 51

ἀφῆκεν εἰσελθεῖν οὐδένα, εἰ μὴ Πέτρον καὶ
Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον, καὶ τὸν πατέρα τῆς
52 παιδὸς καὶ τὴν μητέρα. Ἔκλαιον δὲ πάν-
τες, καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. Ὁ δὲ εἶπε· Μὴ
κλαίετε· οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει.
53 Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν.
54 Αὐτὸς δὲ '[ἐκβαλὼν ἔξω πάντας, καὶ] κρα-
τήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, ἐφώνησε, λέγων·
55 Ἡ παῖς, ἐγείρου. Καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα
αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα. Καὶ δι-
56 έταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. Καὶ ἐξέστησαν
οἱ γονεῖς αὐτῆς. Ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς
μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

ΚΕΦ. θ΄.

ΣΥΓΚΑΛΕΣΑΜΕΝΟΣ δὲ τοὺς δώδεκα '[μα-
θητὰς αὐτοῦ], ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ
ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια, καὶ νόσους
2 θεραπεύειν· καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσ-
σειν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἰᾶσθαι
3 τοὺς ἀσθενοῦντας. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς·
Μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδὸν, μήτε 'ῥάβδον,
μήτε πήραν, μήτε ἄρτον, μήτε ἀργύριον·
4 μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν. Καὶ εἰς ἣν
ἂν οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε, καὶ ἐκεῖθεν
5 ἐξέρχεσθε. Καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέχωνται ὑμᾶς,
ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης, καὶ τὸν
κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάξατε,
6 εἰς μαρτύριον ἐπ' αὐτούς. Ἐξερχόμενοι δὲ
διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας, εὐαγγελιζό-
μενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.
7 Ἤκουσε δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὰ
γινόμενα 'ὑπ' αὐτοῦ πάντα· καὶ διηπόρει,
διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπό τινων, ὅτι Ἰωάννης
8 ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν· ὑπό τινων δὲ, ὅτι

ܠܒܝܬܐ: ܘܠܐ ܫܒܩ ܠܐܢܫ ܕܢܥܘܠ ܥܡܗ: ܐܠܐ
ܠܫܡܥܘܢ ܘܠܝܥܩܘܒ ܘܠܝܘܚܢܢ ܘܠܐܒܘܗ
ܕܛܠܝܬܐ ܘܠܐܡܗ. *ܟܠܗܘܢ ܕܝܢ ܒܟܝܢ ܗܘܘ 52
ܘܪܩܕܝܢ ܥܠܝܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܐ ܬܒܟܘܢ:
ܠܐ ܓܝܪ ܡܝܬܬ ܐܠܐ ܕܡܟܐ ܗܝ. *ܘܓܚܟܝܢ ܗܘܘ 53
ܥܠܘܗܝ ܕܝܕܥܝܢ ܕܡܝܬܬ ܠܗ. *ܗܘ ܕܝܢ ܐܦܩ 54
ܠܟܠܢܫ ܠܒܪ. ܘܐܚܕܗ ܒܐܝܕܗ ܘܩܪܝܗ ܘܐܡܪ.
ܛܠܝܬܐ ܩܘܡܝ. *ܘܗܦܟܬ ܪܘܚܗ. ܘܡܚܕܐ 55
ܩܡܬ: ܘܦܩܕ ܕܢܬܠܘܢ ܠܗ ܠܡܐܟܠ.
*ܘܬܘܗܘ ܐܒܗ̈ܝܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܡܙܗܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ: ܕܠܐܢܫ 56
ܠܐ ܢܐܡܪܘܢ ܡܕܡ ܕܗܘܐ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܛ ܀

*ܘܩܪܐ ܝܫܘܥ ܠܬܪܥܣܪܬܗܘܢ: ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܚܝܠܐ
ܘܫܘܠܛܢܐ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܫܐܕܐ ܘܟܘܪܗܢܐ
ܠܡܐܣܝܘ. *ܘܫܕܪ ܐܢܘܢ ܠܡܟܪܙܘ ܡܠܟܘܬܗ 2
ܕܐܠܗܐ ܘܠܡܐܣܝܘ ܟܪܝܗܐ. *ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. 3
ܡܕܡ ܠܐ ܬܫܩܠܘܢ ܠܐܘܪܚܐ. ܠܐ ܚܘܛܪܐ ܘܠܐ ܬܪܡܠܐ.
ܘܠܐ ܠܚܡܐ ܘܠܐ ܟܣܦܐ. ܘܠܐ ܬܪܬܝܢ ܟܘܬܝܢ
ܢܗܘܝܢ ܠܟܘܢ. *ܘܠܒܝܬܐ ܕܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ 4
ܠܗ: ܬܡܢ ܗܘܘ ܘܡܢ ܬܡܢ ܦܘܩܘ. *ܘܐܝܠܝܢ 5
ܕܠܐ ܡܩܒܠܝܢ ܠܟܘܢ: ܟܕ ܢܦܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ
ܡܕܝܢܬܐ ܗܝ: ܐܦ ܚܠܐ ܡܢ ܪ̈ܓܠܝܟܘܢ ܦܘܨܘ
ܠܣܗܕܘܬܐ ܥܠܝܗܘܢ. *ܘܢܦܩܘ ܫ̈ܠܝܚܐ: 6
ܘܡܬܟܪܟܝܢ ܗܘܘ ܒܩܘܪܝܐ ܘܒܡܕ̈ܝܢܬܐ:
ܘܡܣܒܪܝܢ ܗܘܘ ܘܡܐܣܝܢ ܒܟܠ ܕܘܟ.
*ܫܡܥ ܕܝܢ ܗܪܘܕܣ ܛܛܪܪܟܐ ܟܠܗܝܢ ܕܗܘ̈ܝܢ 7
ܒܐܝܕܗ: ܘܡܬܕܡܪ ܗܘܐ. ܡܛܠ ܕܐܡܪܝܢ ܗܘܘ
ܐ̈ܢܫܝܢ: ܕܝܘܚܢܢ ܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡ̈ܝܬܐ. *ܐܚܪ̈ܢܐ 8

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. VIII. IX.

permisit intrare secum quemquam, nisi Petrum, et Ja-
52 cobum, et Joannem, et patrem et matrem puellæ. Fle-
bant autem omnes, et plangebant illam. At ille dixit:
53 Nolite flere; non est mortua puella, sed dormit. Et de-
54 ridebant eum, scientes quòd mortua esset. Ipse autem
55 tenens manum ejus, clamavit, dicens: Puella, surge. Et
reversus est spiritus ejus, et surrexit continuò. Et jussit
56 illi dari manducare. Et stupuerunt parentes ejus, quibus
præcepit ne alicui dicerent quod factum erat.

CAP. IX.

CONVOCATIS autem duodecim Apostolis, dedit illis vir-
tutem, et potestatem super omnia dæmonia, et ut lan-
guores curarent. Et misit illos prædicare regnum Dei, et 2
sanare infirmos. Et ait ad illos: Nihil tuleritis in via, 3
neque virgam, neque peram, neque panem, neque pecu-
niam, neque duas tunicas habeatis. Et in quamcumque 4
domum intraveritis, ibi manete, et inde ne exeatis. Et 5
quicumque non receperint vos; exeuntes de civitate illa,
etiam pulverem pedum vestrorum excutite, in testimo-
nium supra illos. Egressi autem circuibant per castella. 6
evangelizantes, et curantes ubique.
Audivit autem Herodes tetrarcha omnia quæ fiebant ab 7
eo, et hæsitabat eo quòd diceretur a quibusdam: Quia 8
Joannes surrexit a mortuis: a quibusdam verò: Quia

Ἠλίας ἐφάνη· ἄλλων δὲ, ὅτι προφήτης εἷς
9 τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. Καὶ εἶπεν [1][ὁ] Ἡρώ-
δης· Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· τίς δέ ἐστιν
οὗτος, περὶ οὗ ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα; Καὶ
ἐζήτει ἰδεῖν αὐτόν.
10 Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγή-
σαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν· καὶ παραλαβὼν
αὐτοὺς, ὑπεχώρησε κατ' ἰδίαν εἰς [1]τόπον ἔρη-
11 μον πόλεως καλουμένης Βηθσαϊδά. Οἱ δὲ
ὄχλοι γνόντες, ἠκολούθησαν αὐτῷ· καὶ δεξ-
άμενος αὐτοὺς, ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς βα-
σιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς χρείαν ἔχοντας
12 θεραπείας, ἰᾶτο. Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο
κλίνειν· προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα, εἶπον
αὐτῷ· Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα [1]ἀπελθόντες
εἰς τὰς κύκλῳ κώμας καὶ τοὺς ἀγροὺς,
καταλύσωσι, καὶ εὕρωσιν ἐπισιτισμόν· ὅτι
13 ὧδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν. Εἶπε δὲ πρὸς
αὐτούς· Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. Οἱ δὲ
εἶπον· Οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ πέντε ἄρτοι
καὶ δύο ἰχθύες, εἰ μήτι πορευθέντες ἡμεῖς
ἀγοράσωμεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώ-
14 ματα· ἦσαν γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχί-
λιοι. Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ·
Κατακλίνατε αὐτοὺς κλισίας ἀνὰ πεντή-
15 κοντα. Καὶ ἐποίησαν οὕτω, καὶ ἀνέκλιναν
16 ἅπαντας. Λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ
τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν,
εὐλόγησεν αὐτούς· καὶ κατέκλασε, καὶ ἐδί-
δου τοῖς μαθηταῖς, παρατιθέναι τῷ ὄχλῳ.
17 Καὶ ἔφαγον, καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες· καὶ
ἤρθη τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς κλασμάτων,
κόφινοι δώδεκα.

ܕܐܠܝܐ ܐܬܚܙܝ. ܘܐܚܪܢܐ ܕܢܒܝܐ ܗܘ ܚܕ
ܡܢ ܢܒܝܐ ܩܕܡܝܐ ܩܡ. * ܐܡܪ ܗܪܘܕܣ. ܪܫܗ 9
ܕܝܘܚܢܢ ܐܢܐ ܦܣܩܬ. ܡܢܘ ܕܝܢ ܗܢܐ ܕܫܡܥ
ܐܢܐ ܥܠܘܗܝ. ܘܨܒܐ ܗܘܐ ܕܢܚܙܝܘܗܝ.
* ܘܟܕ ܗܦܟܘ ܫܠܝܚܐ. ܐܫܬܥܝܘ ܠܝܫܘܥ 10
ܟܠܡܕܡ ܕܥܒܕܘ. ܘܕܒܪ ܐܢܘܢ ܠܚܘܕܝܗܘܢ
ܠܐܬܪܐ ܡܕܒܪܐ ܕܒܝܬ ܨܝܕܐ. * ܟܢܫܐ ܕܝܢ ܟܕ 11
ܝܕܥܘ: ܐܙܠܘ ܒܬܪܗ. ܘܩܒܠ ܐܢܘܢ.
ܘܡܡܠܠ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܥܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ.
ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܣܢܝܩܝܢ ܗܘܘ ܠܐܣܝܘܬܐ ܡܐܣܐ
ܗܘܐ ✧ * ܟܕ ܕܝܢ ܢܓܗ ܝܘܡܐ ܠܡܥܪܒ: ܩܪܒܘ 12
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܫܪܝ ܠܟܢܫܐ
ܕܢܐܙܠܘܢ ܠܩܘܪܝܐ ܕܚܕܪܝܢ ܘܠܡܫܪܝܬܐ ܕܢܫܪܘܢ
ܒܗܘܢ: ܘܢܫܟܚܘܢ ܠܗܘܢ ܣܝܒܪܬܐ. ܡܛܠ
ܕܒܐܬܪܐ ܡܕܒܪܐ ܐܝܬܝܢ. * ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. 13
ܗܒܘ ܠܗܘܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܟܠ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ.
ܠܝܬ ܠܢ ܝܬܝܪ ܡܢ ܚܡܫܐ ܠܚܡܝܢ ܘܬܪܝܢ
ܢܘܢܝܢ ܐܠܐ ܐܢ ܐܙܠܝܢ ܘܙܒܢܝܢ ܚܢܢ ܣܝܒܪܬܐ ܠܟܠܗ
ܥܡܐ. * ܗܘܘ ܗܘܐ ܓܝܪ ܐܝܟ ܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ 14
ܓܒܪܝܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܣܬܡܟܘ ܐܢܘܢ
ܣܡܟܐ: ܣܡܟܐ ܚܡܫܝܢ ܒܣܡܟܐ. * ܘܥܒܕܘ 15
ܗܟܢܐ ܬܠܡܝܕܐ: ܘܐܣܬܡܟܘ ܟܠܗܘܢ. * ܘܢܣܒ 16
ܝܫܘܥ ܗܢܘܢ ܚܡܫܐ ܠܚܡܝܢ ܘܬܪܝܢ ܢܘܢܝܢ:
ܘܚܪ ܒܫܡܝܐ. ܘܒܪܟ ܘܩܨܐ ܘܝܗܒ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܕܢܣܝܡܘܢ ܠܟܢܫܐ. * ܘܐܟܠܘ ܟܠܗܘܢ ܘܣܒܥܘ. 17
ܘܫܩܠܘ ܩܨܝܐ ܕܝܬܪܘ. ܬܪܥܣܪ ܩܘܦܝܢܝܢ܀

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. IX.

Elias apparuit: ab aliis autem: Quia propheta unus de
9 antiquis surrexit. Et ait Herodes: Joannem ego de-
collavi: Quis est autem iste, de quo ego talia audio?
Et quærebat videre eum.
10 Et reversi Apostoli, narraverunt illi quæcumque fece-
runt: et assumptis illis, secessit seorsum in locum de-
11 sertum, qui est Bethsaidæ. Quod cùm cognovissent
turbæ, secutæ sunt illum: et excepit eos, et loquebatur
illis de regno Dei, et eos, qui cura indigebant, sanabat.
12 Dies autem cœperat declinare. Et accedentes duodecim,
dixerunt illi: Dimitte turbas, ut euntes in castella, vil-
lasque, quæ circa sunt, divertant, et inveniant escas: quia
hîc in loco deserto sumus. Ait autem ad illos: Vos date 13
illis manducare. At illi dixerunt: Non sunt nobis plus
quàm quinque panes, et duo pisces: nisi fortè nos eamus,
et emamus in omnem hanc turbam escas. Erant autem 14
ferè viri quinque millia. Ait autem ad discipulos suos:
Facite illos discumbere per convivia quinquagenos. Et 15
ita fecerunt. Et discumbere fecerunt omnes. Acceptis 16
autem quinque panibus, et duobus piscibus, respexit in
cœlum, et benedixit illis: et fregit, et distribuit discipulis
suis, ut ponerent ante turbas. Et manducaverunt omnes, 17
et saturati sunt. Et sublatum est quod superfuit illis,
fragmentorum cophini duodecim.

18 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευ-
χόμενον καταμόνας, συνῆσαν αὐτῷ οἱ μα-
θηταί· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς, λέγων· Τίνα
19 με λέγουσιν οἱ ὄχλοι εἶναι; Οἱ δὲ ἀπο-
κριθέντες εἶπον· Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν· ἄλ-
λοι δὲ, Ἠλίαν· ἄλλοι δὲ, ὅτι προφήτης τις
20 τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ὑμεῖς
δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
21 Πέτρος, εἶπε· Τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ. Ὁ δὲ,
ἐπιτιμήσας αὐτοῖς, παρήγγειλε μηδενὶ [1]εἰ-
22 πεῖν τοῦτο· [1]εἰπών· Ὅτι δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμα-
σθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων
καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ
23 τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. Ἔλεγε δὲ πρὸς
πάντας· Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου [1]ἐλθεῖν,
ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυ-
ρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν, καὶ ἀκολουθείτω μοι.
24 Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι,
ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυ-
χὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, οὗτος σώσει αὐτήν.
25 (Τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος κερδήσας τὸν
κόσμον ὅλον, ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας, ἢ ζημιω-
26 θείς;) Ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς
ἐμοὺς λόγους, τοῦτον ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἐπαισχυνθήσεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐ-
τοῦ καὶ τοῦ Πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων.
27 Λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσί τινες τῶν ὧδε
[1]ἑστηκώτων, οἳ οὐ μὴ γεύσονται θανάτου,
ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.
28 Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους,
ὡσεὶ ἡμέραι ὀκτὼ, καὶ παραλαβὼν [1][τὸν]
Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον, ἀνέβη εἰς
29 τὸ ὄρος προσεύξασθαι. Καὶ ἐγένετο, ἐν τῷ
προσεύχεσθαι αὐτὸν, τὸ εἶδος τοῦ προσώπου

*ܘܟܕ ܡܨܠܐ ܗܘܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܥܡܗ. 18
ܫܐܠ ܐܢܘܢ ܘܐܡܪ. ܡܢܘ ܐܡܪܝܢ ܥܠܝ ܟܢܫܐ
ܕܐܢܐ ܐܢܐ. *ܗܢܘܢ ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ. 19
ܘܐܚܪܢܐ ܕܐܠܝܐ. ܘܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܕܢܒܝܐ ܚܕ ܡܢ
ܢܒܝܐ ܩܕܡܝܐ ܩܡ. *ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ 20
ܡܢܘ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܢܐ. ܥܢܐ ܫܡܥܘܢ ܘܐܡܪ
ܡܫܝܚܗ ܕܐܠܗܐ. *ܗܘ ܕܝܢ ܟܐܐ ܒܗܘܢ ܘܦܩܕ 21
ܐܢܘܢ: ܕܐܦܠܐ ܠܐܢܫ ܠܐ ܢܐܡܪܘܢ. *ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. 22
ܕܥܬܝܕ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܣܓܝܐܬܐ ܢܚܫ ܘܢܣܬܠܐ
ܡܢ ܩܫܝܫܐ ܘܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ.
ܘܢܬܩܛܠ ܘܠܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ ܢܩܘܡ܀
*ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܩܕܡ ܟܠܗܘܢ. ܡܢ ܕܨܒܐ ܕܢܐܬܐ 23
ܒܬܪܝ ܢܟܦܘܪ ܒܢܦܫܗ. ܘܢܫܩܘܠ ܙܩܝܦܗ
ܒܟܠܝܘܡ ܘܢܐܬܐ ܒܬܪܝ. *ܡܢ ܓܝܪ ܕܨܒܐ 24
ܕܢܚܐ ܢܦܫܗ ܢܘܒܕܝܗ. ܡܢ ܕܝܢ ܕܢܘܒܕ
ܢܦܫܗ ܡܛܠܬܝ ܗܢܐ ܢܚܝܝܗ. *ܡܢܐ ܓܝܪ 25
ܡܬܗܢܐ ܒܪܢܫܐ ܕܢܐܬܪ ܠܥܠܡܐ ܟܠܗ: ܢܦܫܗ
ܕܝܢ ܢܘܒܕ ܐܘ ܢܚܣܪ. *ܡܢ ܕܢܒܗܬ ܒܝ ܕܝܢ 26
ܘܒܡܠܝ: ܢܒܗܬ ܒܗ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ: ܡܐ ܕܐܬܐ
ܒܫܘܒܚܐ ܕܐܒܘܗܝ ܥܡ ܡܠܐܟܘܗܝ ܩܕܝܫܐ܀
*ܫܪܪܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܐܝܬ ܐܢܫܐ ܕܩܝܡܝܢ 27
ܗܪܟܐ. ܕܠܐ ܢܛܥܡܘܢ ܡܘܬܐ: ܥܕܡܐ ܕܢܚܙܘܢ
ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ܀
*ܘܗܘܐ ܕܝܢ ܒܬܪ ܡܠܐ ܗܠܝܢ ܐܝܟ ܬܡܢܝܐ 28
ܝܘܡܝܢ: ܘܕܒܪ ܠܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܘܠܝܥܩܘܒ
ܘܠܝܘܚܢܢ: ܘܣܠܩ ܠܛܘܪܐ ܠܡܨܠܝܘ.
*ܘܟܕ ܗܘ ܡܨܠܐ: ܐܫܬܚܠܦ ܚܙܘܐ ܕܐܦܘܗܝ. 29

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. IX.

18 Et factum est, cùm solus esset orans, erant cum illo et
discipuli: et interrogavit illos, dicens: Quem me dicunt
19 esse turbæ? At illi responderunt, et dixerunt: Joannem
Baptistam, alii autem Eliam, alii verò quia unus Pro-
20 pheta de prioribus surrexit. Dixit autem illis: Vos
autem quem me esse dicitis? Respondens Simon Petrus
21 dixit: Christum Dei. At ille, increpans illos, præcepit ne
22 cui dicerent hoc, dicens: Quia oportet Filium hominis
multa pati, et reprobari a senioribus, et principibus sacer-
23 dotum, et Scribis, et occidi, et tertia die resurgere. Di-
cebat autem ad omnes: Si quis vult post me venire,
abneget semetipsum, et tollat crucem suam quotidie, et
sequatur me. Qui enim voluerit animam suam salvam 24
facere, perdet illam: nam qui perdiderit animam suam
propter me, salvam faciet illam. Quid enim proficit homo, 25
si lucretur universum mundum, se autem ipsum perdat,
et detrimentum sui faciat? Nam qui me erubuerit, et 26
meos sermones, hunc Filius hominis erubescet cùm ve-
nerit in majestate sua, et Patris, et sanctorum angelorum.
Dico autem vobis verè, sunt aliqui hîc stantes, qui non 27
gustabunt mortem donec videant regnum Dei.
Factum est autem post hæc verba ferè dies octo, et as- 28
sumpsit Petrum, et Jacobum, et Joannem, et ascendit in
montem ut oraret. Et facta est, dum oraret, species vultus 29

αὐτοῦ ἕτερον, καὶ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς
30 ἐξαστράπτων. Καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες δύο συν-
ελάλουν αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν Μωϋσῆς καὶ
31 Ἠλίας· οἳ, ὀφθέντες ἐν δόξῃ, ἔλεγον τὴν
ἔξοδον αὐτοῦ, ἣν ἔμελλε πληροῦν ἐν Ἱερου-
32 σαλήμ. Ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ
ἦσαν βεβαρημένοι ὕπνῳ. Διαγρηγορήσαντες
δὲ εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἄν-
33 δρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο
ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ, εἶπεν
ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Ἐπιστάτα, κα-
λόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ ποιήσωμεν
σκηνὰς τρεῖς, μίαν σοὶ, καὶ μίαν Μωϋσεῖ,
34 καὶ μίαν Ἠλίᾳ· μὴ εἰδὼς ὃ λέγει. Ταῦτα
δὲ αὐτοῦ λέγοντος, ἐγένετο νεφέλη, καὶ ἐπε-
σκίασεν αὐτούς· ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ ἐκεί-
35 νους εἰσελθεῖν εἰς τὴν νεφέλην· καὶ φωνὴ
ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα· "Οὗτός
ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ ἀκού-
36 ετε." Καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φωνὴν, εὑρέθη
[1][ὁ] Ἰησοῦς μόνος. Καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν,
καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέ-
ραις οὐδὲν ὧν ἑωράκασιν.
37 Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ, κατελθόν-
των αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, συνήντησεν αὐτῷ
38 ὄχλος πολύς. Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου
ἀνεβόησε, λέγων· Διδάσκαλε, δέομαί σου,
ἐπίβλεψαι ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μονογενής
39 ἐστί μοι· καὶ ἰδοὺ, πνεῦμα λαμβάνει αὐτὸν,
καὶ ἐξαίφνης κράζει, καὶ σπαράσσει αὐτὸν
μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ,
40 συντρίβον αὐτόν. Καὶ ἐδεήθην τῶν μαθητῶν
σου, ἵνα ἐκβάλωσιν αὐτό· καὶ οὐκ ἠδυνή-
41 θησαν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· [7]Ὦ
γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη· ἕως πότε

ܘܠܒܘܫܘܗܝ ܚܘܪ ܘܡܒܠܚܨܝܢ ܗܘܘ܂ *ܘܗܐ 30
ܬܪܝܢ ܓܒܪܝܢ ܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗ܂
ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܡܘܫܐ ܘܐܠܝܐ܂ *ܕܐܬܚܙܝܘ ܒܬܫܒܘܚܬܐ܂ 31
ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܥܠ ܡܦܩܢܗ܂ ܕܥܬܝܕ ܗܘܐ
ܕܢܫܬܠܡ ܒܐܘܪܫܠܡ܂ *ܘܝܩܝܪ ܗܘܘ ܠܗܘܢ 32
ܒܫܢܬܐ ܫܡܥܘܢ ܘܗܢܘܢ ܕܥܡܗ܂ ܘܟܕ
ܐܬܬܥܝܪܘ ܚܙܘ ܫܘܒܚܗ: ܘܠܗܢܘܢ ܬܪܝܢ ܐܢܫܝܢ
ܕܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ܀ *ܘܟܕ ܫܪܝܘ ܠܡܬܦܪܫܘ 33
ܡܢܗ܂ ܐܡܪ ܫܡܥܘܢ ܠܝܫܘܥ܂ ܪܒܢ܂ ܫܦܝܪ ܗܘ
ܠܢ ܕܗܪܟܐ ܢܗܘܐ܂ ܘܢܥܒܕ ܬܠܬ ܡܛܠܝܢ܂ ܠܟ
ܚܕܐ ܘܠܡܘܫܐ ܚܕܐ܂ ܘܠܐܠܝܐ ܚܕܐ܂ ܘܠܐ ܝܕܥ ܗܘܐ
ܡܢܐ ܐܡܪ܂ *ܘܟܕ ܐܡܪ ܗܠܝܢ: ܗܘܬ ܥܢܢܐ 34
ܘܐܛܠܬ ܥܠܝܗܘܢ܂ ܘܕܚܠܘ ܟܕ ܚܙܘ ܠܡܘܫܐ
ܘܐܠܝܐ ܕܥܠܘ ܒܥܢܢܐ܂ *ܘܩܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܥܢܢܐ 35
ܕܐܡܪ: ܗܢܘ ܒܪܝ ܚܒܝܒܐ ܠܗ ܫܡܥܘ܂ *ܘܟܕ 36
ܗܘܐ ܩܠܐ: ܐܫܬܟܚ ܝܫܘܥ ܒܠܚܘܕܘܗܝ܂ ܘܗܢܘܢ
ܫܬܩܘ܂ ܘܠܐܢܫ ܠܐ ܐܡܪܘ ܒܗܢܘܢ ܝܘܡܬܐ܂ ܡܕܡ
ܕܚܙܘ܀
*ܘܗܘܐ ܠܝܘܡܐ ܕܒܬܪܗ ܟܕ ܢܚܬܘ ܡܢ ܛܘܪܐ 37
ܦܓܥ ܒܗܘܢ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ܂ *ܘܓܒܪܐ ܚܕ ܡܢ 38
ܟܢܫܐ ܩܥܐ ܘܐܡܪ܂ ܡܠܦܢܐ: ܒܥܐ ܐܢܐ ܡܢܟ
ܐܬܦܢܐ ܠܘܬܝ܂ ܒܪܝ ܕܝܚܝܕܝܐ ܗܘ ܠܝ܂
*ܘܪܘܚܐ ܐܚܕܐ ܠܗ܂ ܘܡܢ ܫܠܝܐ ܩܥܐ: 39
ܘܡܚܪܩ ܫܢܘܗܝ ܘܡܪܥܐ܂ ܘܠܡܚܣܢ ܦܪܩܐ
ܡܢܗ ܡܐ ܕܡܫܚܠܗ܂ *ܘܒܥܝܬ ܡܢ ܬܠܡܝܕܝܟ 40
ܕܢܦܩܘܢܝܗܝ ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ܂ *ܥܢܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ 41
ܘܐܡܪ܂ ܐܘ ܫܪܒܬܐ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܐ ܘܡܥܩܡܬܐ܂

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. IX.

30 ejus altera; et vestitus ejus albus et refulgens. Et ecce
duo viri loquebantur cum illo. Erant autem Moyses et
31 Elias visi in majestate: et dicebant excessum ejus, quem
32 completurus erat in Jerusalem. Petrus verò, et qui
cum illo erant, gravati erant somno. Et evigilantes vi-
derunt majestatem ejus, et duos viros qui stabant cum
33 illo. Et factum est cùm discederent ab illo, ait Petrus ad
Jesum: Præceptor, bonum est nos hîc esse; et faciamus
tria tabernacula, unum tibi, et unum Moysi, et unum
34 Eliæ: nesciens quid diceret. Hæc autem illo loquente,
facta est nubes, et obumbravit eos: et timuerunt, intran-
35 tibus illis in nubem. Et vox facta est de nube, dicens:

Hic est Filius meus dilectus, ipsum audite. Et dum fieret 36
vox, inventus est Jesus solus. Et ipsi tacuerunt, et
nemini dixerunt in illis diebus quidquam ex his quæ
viderant.

Factum est autem in sequenti die, descendentibus illis 37
de monte, occurrit illis turba multa. Et ecce vir de turba 38
exclamavit, dicens: Magister, obsecro te, respice in filium
meum, quia unicus est mihi: et ecce spiritus apprehendit 39
eum, et subitò clamat, et elidit, et dissipat eum cum spuma,
et vix discedit dilanians eum: et rogavi discipulos tuos ut 40
ejicerent illum, et non potuerunt. Respondens autem 41
Jesus, dixit: O generatio infidelis, et perversa, usquequo

ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν;
42 Προσάγαγε τὸν υἱόν σου ὧδε. Ἔτι δὲ
προσερχομένου αὐτοῦ, ἔῤῥηξεν αὐτὸν τὸ δαι-
μόνιον, καὶ συνεσπάραξεν. Ἐπετίμησε δὲ
ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ
ἰάσατο τὸν παῖδα, καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ
43 πατρὶ αὐτοῦ. Ἐξεπλήσσοντο δὲ πάντες ἐπὶ
τῇ μεγαλειότητι τοῦ Θεοῦ.

Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς
ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς
44 αὐτοῦ· Θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν τοὺς
λόγους τούτους· ὁ γὰρ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων.
45 Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἦν παρα-
κεκαλυμμένον ἀπ' αὐτῶν, ἵνα μὴ αἴσθωνται
αὐτό· καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ
τοῦ ῥήματος τούτου.

46 Εἰσῆλθε δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ,
47 τίς ἂν εἴη μείζων αὐτῶν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς
ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν,
ἐπιλαβόμενος παιδίου, ἔστησεν αὐτὸ παρ'
48 ἑαυτῷ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὃς ἐὰν δέξηται
τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ
δέχεται· καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται, δέχεται
τὸν ἀποστείλαντά με. Ὁ γὰρ μικρότερος
ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, οὗτος [1]ἔσται μέγας.
49 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν· Ἐπιστάτα,
εἴδομέν τινα ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα
[1][τὰ] δαιμόνια· καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτὸν, ὅτι
50 οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. Καὶ εἶπε πρὸς
αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· Μὴ κωλύετε· ὃς γὰρ οὐκ
ἔστι καθ' [1]ὑμῶν, ὑπὲρ [1]ὑμῶν ἐστιν.

51 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέ-
ρας τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς τὸ
πρόσωπον αὐτοῦ ἐστήριξε τοῦ πορεύεσθαι εἰς
52 Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ

ܘܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܐܗܘܐ ܠܘܬܟܘܢ ܘܐܣܝܒܪܟܘܢ.
ܩܪܒܝܗܝ ܠܗܪܟܐ ܠܒܪܟ. ܘܟܕ ܡܩܪܒ ܠܗ: 42
ܐܪܡܝܗܝ ܫܐܕܐ ܘܫܚܠܗ. ܘܟܐܐ ܝܫܘܥ ܒܪܘܚܐ
ܛܢܦܬܐ: ܘܐܣܝܗ ܠܛܠܝܐ ܘܝܗܒܗ ܠܐܒܘܗܝ.
ܘܬܡܗܘ ܟܠܗܘܢ ܒܪܒܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. 43
ܘܟܕ ܟܠܢܫ ܡܬܕܡܪ ܗܘܐ ܥܠ ܟܠ ܕܥܒܕ
ܝܫܘܥ: ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ: ܣܝܡܘ ܐܢܬܘܢ 44
ܡܠܐ ܗܠܝܢ ܒܐܕܢܝܟܘܢ. ܒܪܗ ܓܝܪ ܕܐܢܫܐ ܥܬܝܕ
ܕܢܫܬܠܡ ܒܐܝܕܝ ܒܢܝܢܫܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܠܐ 45
ܐܫܬܘܕܥܘܗ ܠܡܠܬܐ ܗܕܐ. ܡܛܠ ܕܡܟܣܝܐ
ܗܘܬ ܡܢܗܘܢ ܕܠܐ ܢܕܥܘܢܗ. ܘܕܚܠܝܢ ܗܘܘ
ܕܢܫܐܠܘܢܗ ܥܠ ܡܠܬܐ ܗܕܐ.
ܘܐܬܚܫܒܬ ܒܗܘܢ ܡܚܫܒܬܐ: ܕܡܢܘ ܟܒ ܪܒ 46
ܒܗܘܢ. ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܝܕܥ ܡܚܫܒܬܐ ܕܠܒܗܘܢ: 47
ܘܢܣܒ ܛܠܝܐ ܘܐܩܝܡܗ ܠܘܬܗ: ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. 48
ܡܢ ܕܡܩܒܠ ܛܠܝܐ ܐܝܟ ܗܢܐ ܒܫܡܝ.
ܠܝ ܗܘ ܡܩܒܠ. ܘܡܢ ܕܠܝ ܡܩܒܠ
ܡܩܒܠ ܠܡܢ ܕܫܕܪܢܝ. ܐܝܢܐ ܓܝܪ ܕܙܥܘܪ
ܒܟܠܟܘܢ: ܗܢܘ ܢܗܘܐ ܪܒ. ܘܥܢܐ ܝܘܚܢܢ 49
ܘܐܡܪ ܪܒܢ: ܚܙܝܢ ܐܢܫ ܕܡܦܩ ܫܐܕܐ ܒܫܡܟ:
ܘܟܠܝܢܝܗܝ ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܬܐ ܒܬܪܢ. ܐܡܪ 50
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܠܐ ܬܟܠܘܢ. ܡܢ ܓܝܪ ܕܠܐ ܗܘܐ
ܠܘܩܒܠܟܘܢ ܚܠܦܝܟܘܢ ܗܘ.
ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܡܫܬܠܡܝܢ ܝܘܡܬܐ ܕܡܣܬܠܩܢܘܬܗ: ܐܬܩܢ 51
ܦܪܨܘܦܗ ܕܢܐܙܠ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܫܕܪ ܐܝܙܓܕܐ 52

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. IX.

ero apud vos, et patiar vos? Adduc huc filium tuum.
42 Et cùm accederet, elisit illum dæmonium, et dissipavit.
43 Et increpavit Jesus spiritum immundum, et sanavit
44 puerum, et reddidit illum patri ejus. Stupebant autem
omnes in magnitudine Dei.

Omnibusque mirantibus in omnibus quæ faciebat,
dixit ad discipulos suos: Ponite vos in cordibus vestris
sermones istos: Filius enim hominis futurum est ut tra-
45 datur in manus hominum. At illi ignorabant verbum
istud, et erat velatum ante eos ut non sentirent illud:
et timebant eum interrogare de hoc verbo.
46 Intravit autem cogitatio in eos, quis eorum major esset.
At Jesus videns cogitationes cordis illorum, apprehendit 47
puerum, et statuit illum secus se, et ait illis: Quicum- 48
que susceperit puerum istum in nomine meo, me recipit:
et quicumque me receperit, recipit eum qui me misit.
Nam qui minor est inter vos omnes, hic major est. Respon- 49
dens autem Joannes, dixit: Præceptor, vidimus quendam
in nomine tuo ejicientem dæmonia, et prohibuimus eum:
quia non sequitur nobiscum. Et ait ad illum Jesus: Nolite 50
prohibere: qui enim non est adversum vos, pro vobis est.

Factum est autem dum complerentur dies as- 51
sumptionis ejus, et ipse faciem suam firmavit ut
iret in Jerusalem. Et misit nuncios ante conspec- 52

προσώπου αὐτοῦ· καὶ πορευθέντες εἰσῆλθον
εἰς κώμην Σαμαρειτῶν, ὥστε ἑτοιμάσαι
53 αὐτῷ. Καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτὸν, ὅτι τὸ
πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερου-
54 σαλήμ. Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ἰά-
κωβος καὶ Ἰωάννης, εἶπον· Κύριε, θέλεις
εἴπωμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ ἀναλῶσαι αὐτοὺς, ὡς καὶ Ἠλίας ἐποί-
55 ησε; Στραφεὶς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, '[καὶ
εἶπεν· Οὐκ οἴδατε οἵου πνεύματός ἐστε
56 ὑμεῖς; 'Ὁ γὰρ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ
ἦλθε ψυχὰς ἀνθρώπων ἀπολέσαι, ἀλλὰ σῶ-
σαι.] Καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην.
57 'Ἐγένετο δὲ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ
ὁδῷ, εἶπέ τις πρὸς αὐτόν· Ἀκολουθήσω σοι,
58 ὅπου ἂν ἀπέρχῃ, 'Κύριε. Καὶ εἶπεν αὐτῷ
ὁ Ἰησοῦς· Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι,
καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις·
ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν
59 κεφαλὴν κλίνῃ. Εἶπε δὲ πρὸς ἕτερον· Ἀκο-
λούθει μοι. Ὁ δὲ εἶπε· Κύριε, ἐπίτρεψόν
μοι ἀπελθόντι πρῶτον θάψαι τὸν πατέρα
60 μου. Εἶπε δὲ αὐτῷ '[ὁ Ἰησοῦς] Ἄφες
τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς·
σὺ δὲ ἀπελθὼν διάγγελλε τὴν βασιλείαν
61 τοῦ Θεοῦ. Εἶπε δὲ καὶ ἕτερος· Ἀκολου-
θήσω σοι, Κύριε· πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι
62 ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκόν μου. Εἶπε
δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· Οὐδεὶς ἐπιβαλὼν
τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' ἄροτρον, καὶ βλέπων
εἰς τὰ ὀπίσω, εὔθετός ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν
τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. ι'.

ΜΕΤΑ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ Κύριος καὶ
ἑτέρους 'ἑβδομήκοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς
ἀνὰ 'δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν

ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܗ. ܘܐܙܠܘ ܥܠܘ ܠܩܪܝܬܐ ܕܫܡܪܝܐ
ܐܝܟ ܕܢܛܝܒܘܢ ܠܗ. ܘܠܐ ܩܒܠܘܗܝ. ܡܛܠ 53
ܕܦܪܨܘܦܗ ܠܐܘܪܫܠܡ ܫܡܝܪ ܗܘܐ ܠܡܐܙܠ.
ܘܟܕ ܚܙܘ ܝܥܩܘܒ ܘܝܘܚܢܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. 54
ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܪܢ: ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܢܐܡܪ ܘܬܚܘܬ
ܢܘܪܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܘܬܫܡܠܐ ܐܢܘܢ. ܐܝܟ ܕܐܦ ܐܠܝܐ
ܥܒܕ: ܘܐܬܦܢܝ ܘܟܐܐ ܒܗܘܢ ܘܐܡܪ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ 55
ܐܢܬܘܢ ܕܐܝܕܐ ܐܢܬܘܢ ܪܘܚܐ. ܒܪܗ ܓܝܪ ܕܐܢܫܐ: 56
ܠܐ ܐܬܐ ܠܡܘܒܕܘ ܢܦܫܬܐ ܐܠܐ ܠܡܚܝܘ. ܘܐܙܠܘ
ܠܗܘܢ ܠܩܪܝܬܐ ܐܚܪܬܐ.
ܘܟܕ ܐܙܠܝܢ ܒܐܘܪܚܐ ܐܡܪ ܠܗ ܐܢܫ. ܐܬܐ 57
ܒܬܪܟ ܠܐܬܪ ܕܐܙܠ ܐܢܬ ܡܪܝ: ܐܡܪ ܠܗ 58
ܝܫܘܥ. ܠܬܥܠܐ ܢܩܥܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ. ܘܠܦܪܚܬܐ
ܕܫܡܝܐ ܡܛܠܠܐ. ܠܒܪܗ ܕܝܢ ܕܐܢܫܐ ܠܝܬ
ܠܗ ܐܝܟܐ ܕܢܣܡܘܟ ܪܫܗ. ܘܐܡܪ ܠܐܚܪܢܐ 59
ܬܐ ܒܬܪܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܡܪܝ:
ܐܦܣ ܠܝ ܠܘܩܕܡ ܐܙܠ ܐܩܒܘܪ ܐܒܝ.
ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܫܒܘܩ ܡܝܬܐ ܩܒܪܝܢ 60
ܡܝܬܝܗܘܢ: ܘܐܢܬ ܙܠ ܣܒܪ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ.
ܐܡܪ ܠܗ ܐܚܪܢܐ. ܐܬܐ ܒܬܪܟ ܡܪܝ: ܠܘܩܕܡ 61
ܕܝܢ ܐܦܣ ܠܝ ܐܙܠ ܐܫܐܠ ܠܒܢܝ ܒܝܬܝ:
ܘܐܬܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܠܐ ܐܢܫ ܪܡܐ ܐܝܕܗ 62
ܥܠ ܚܪܒܐ ܕܦܕܢܐ ܘܚܐܪ ܠܒܣܬܪܗ: ܘܚܫܚ
ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܝ ܀

ܒܬܪ ܗܠܝܢ: ܦܪܫ ܝܫܘܥ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܐܚܪܢܐ ܫܒܥܝܢ. ܘܫܕܪ ܐܢܘܢ ܬܪܝܢ ܬܪܝܢ ܩܕܡ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. IX. X.

tum suum: et euntes intraverunt in civitatem Samarita-
53 norum ut pararent illi. Et non receperunt eum, quia facies
54 ejus erat euntis in Jerusalem. Cùm vidissent autem disci-
puli ejus, Jacobus et Joannes, dixerunt: Domine, vis dici-
55 mus ut ignis descendat de cœlo, et consumat illos? Et
conversus increpavit illos, dicens: Nescitis cujus spi-
56 ritus estis. Filius hominis non venit animas perdere, sed
salvare. Et abierunt in aliud castellum.
57 Factum est autem, ambulantibus illis in via, dixit
58 quidam ad illum: Sequar te quocumque ieris. Dixit
illi Jesus: Vulpes foveas habent, et volucres cœli nidos:
59 Filius autem hominis non habet ubi caput reclinet. Ait
autem ad alterum: Sequere me. Ille autem dixit: Do-
mine, permitte mihi primùm ire, et sepelire patrem
meum. Dixitque ei Jesus: Sine ut mortui sepeliant 60
mortuos suos: tu autem vade, et annuncia regnum Dei.
Et ait alter: Sequar te, Domine; sed permitte mihi pri- 61
mùm renunciare his quæ domi sunt. Ait ad illum Je- 62
sus: Nemo mittens manum suam ad aratrum, et respi-
ciens retro, aptus est regno Dei.

CAP. X.

Post hæc autem designavit Dominus et alios septua-
ginta duos. et misit illos binos ante faciem suam in omnem

πόλιν καὶ τόπον, οὗ ἔμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι.
2 Ἔλεγεν οὖν πρὸς αὐτούς· Ὁ μὲν θερισμὸς
πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· δεήθητε οὖν
τοῦ Κυρίου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως ἐκβάλῃ ἐρ-
3 γάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. Ὑπάγετε·
ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν
4 μέσῳ λύκων. Μὴ βαστάζετε βαλάντιον,
(2 Reg. iv. 29.) μὴ πήραν, μηδὲ ὑποδήματα· καὶ μηδένα
5 κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε. Εἰς ἣν δ' ἂν
οἰκίαν εἰσέρχησθε, πρῶτον λέγετε· Εἰρήνη
6 τῷ οἴκῳ τούτῳ. Καὶ ἐὰν [μὲν] ᾖ ἐκεῖ [ὁ]
υἱὸς εἰρήνης, ἐπαναπαύσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ
εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μήγε, ἐφ' ὑμᾶς ἀνα-
7 κάμψει. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε,
ἐσθίοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν· ἄξιος
γὰρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐστι· μὴ
8 μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. Καὶ εἰς
ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ δέχωνται
9 ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν, καὶ
θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέ-
γετε αὐτοῖς· Ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία
10 τοῦ Θεοῦ. Εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέρχησθε,
καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς
11 πλατείας αὐτῆς, εἴπατε· Καὶ τὸν κονιορτὸν
τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν,
ἀπομασσόμεθα ὑμῖν· πλὴν τοῦτο γινώσκετε,
ὅτι ἤγγικεν [ἐφ' ὑμᾶς] ἡ βασιλεία τοῦ
12 Θεοῦ. Λέγω [δὲ] ὑμῖν, ὅτι Σοδόμοις ἐν
τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεκτότερον ἔσται, ἢ τῇ
13 πόλει ἐκείνῃ. Οὐαί σοι, Χοραζίν· οὐαί σοι,
Βηθσαϊδά· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγέ-
νοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι
ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ καθήμεναι μετενόη-
14 σαν. Πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον

ܘܡܕܝܢܐ܆ ܠܟܠ ܐܬܪ ܕܥܬܝܕ ܗܘܐ ܕܢܐܙܠ ܗܘ
ܠܬܡܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܆ ܚܨܕܐ ܣܓܝ ܘܦܥܠܐ 2
ܙܥܘܪܝܢ. ܒܥܘ ܗܟܝܠ ܡܢ ܡܪܐ ܚܨܕܐ ܕܢܦܩ
ܦܥܠܐ ܠܚܨܕܗ. ܙܠܘ. ܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ 3
ܠܟܘܢ܆ ܐܝܟ ܐܡܪܐ ܒܝܬ ܕܐܒܐ. ܠܐ ܬܫܩܠܘܢ 4
ܠܟܘܢ ܟܝܣܐ. ܘܠܐ ܬܪܡܠܐ. ܘܠܐ ܡܣܢܐ. ܘܫܠܡܐ
ܕܐܢܫ ܒܐܘܪܚܐ ܠܐ ܬܫܐܠܘܢ. ܘܠܐܝܢܐ ܒܝܬܐ 5
ܕܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܠܘܩܕܡ ܐܡܪܘ ܫܠܡܐ ܠܒܝܬܐ
ܗܢܐ. ܘܐܢ ܐܝܬ ܬܡܢ ܒܪ ܫܠܡܐ ܢܬܢܝܚ 6
ܥܠܘܗܝ ܫܠܡܟܘܢ. ܘܐܢ ܕܝܢ ܠܐ. ܫܠܡܟܘܢ
ܥܠܝܟܘܢ ܢܗܦܘܟ. ܒܗ ܕܝܢ ܒܒܝܬܐ ܗܘܘ܆ 7
ܟܕ ܐܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܫܬܝܢ ܡܢ ܕܝܠܗܘܢ. ܫܘܐ
ܗܘ ܓܝܪ ܦܥܠܐ ܐܓܪܗ. ܘܠܐ ܬܫܢܘܢ ܡܢ ܒܝܬܐ
ܠܒܝܬܐ. ܘܠܐܝܢܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ 8
ܘܡܩܒܠܝܢ ܠܟܘܢ܆ ܐܟܘܠܘ ܡܕܡ ܕܡܬܬܣܝܡ
ܠܟܘܢ. ܘܐܣܘ ܠܟܪܝܗܐ ܕܒܗ. ܘܐܡܪܘ 9
ܠܗܘܢ܆ ܩܪܒܬ ܠܟܘܢ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ.
ܠܐܝܢܐ ܕܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܠܐ 10
ܡܩܒܠܝܢ ܠܟܘܢ܆ ܦܘܩܘ ܠܫܘܩܐ ܘܐܡܪܘ܆
ܐܦ ܚܠܐ ܕܕܒܩ ܠܢ ܡܢ ܡܕܝܢܬܟܘܢ 11
ܢܦܨܝܢܢ ܠܟܘܢ. ܒܪܡ ܗܕܐ ܕܥܘ܆ ܕܩܪܒܬ ܠܗ
ܠܟܘܢ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ 12
ܕܠܣܕܘܡ ܢܗܘܐ ܢܝܚ ܒܝܘܡܐ ܗܘ. ܐܘ
ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܝ. ܘܝ ܠܟܝ ܟܘܪܙܝܢ܆ ܘܝ 13
ܠܟܝ ܒܝܬ ܨܝܕܐ܆ ܕܐܠܘ ܒܨܘܪ ܘܒܨܝܕܢ ܗܘܘ
ܚܝܠܐ ܕܗܘܘ ܒܟܝ܆ ܟܒܪ ܕܝܢ ܒܣܩܐ ܘܒܩܛܡܐ
ܬܒܘ. ܒܪܡ ܠܨܘܪ ܘܠܨܝܕܢ ܢܗܘܐ ܢܝܚ 14

2 civitatem et locum, quò erat ipse venturus. Et dice-
bat illis: Messis quidem multa, operarii autem pauci.
Rogate ergo Dominum messis ut mittat operarios in
3 messem suam. Ite: ecce ego mitto vos sicut agnos in-
4 ter lupos. Nolite portare sacculum, neque peram, neque
5 calceamenta, et neminem per viam salutaveritis. In
quamcumque domum intraveritis, primùm dicite: Pax
6 huic domui: Et si ibi fuerit filius pacis, requiescet su-
7 per illum pax vestra: sin autem, ad vos revertetur. In
eadem autem domo manete, edentes et bibentes quæ
apud illos sunt: dignus est enim operarius mercede sua.
8 Nolite transire de domo in domum. Et in quamcumque

civitatem intraveritis, et susceperint vos, manducate quæ
apponuntur vobis: et curate infirmos qui in illa sunt. 9
et dicite illis: Appropinquavit in vos regnum Dei. In 10
quamcumque autem civitatem intraveritis, et non susce-
perint vos, exeuntes in plateas ejus, dicite: Etiam pul- 11
verem, qui adhæsit nobis de civitate vestra, extergimus
in vos: tamen hoc scitote, quia appropinquavit regnum
Dei. Dico vobis, quia Sodomis in die illa remissius erit, 12
quàm illi civitati. Væ tibi Corozain, væ tibi Bethsaïda: 13
quia si in Tyro et Sidone factæ fuissent virtutes quæ
factæ sunt in vobis, olim in cilicio et cinere sedentes
pœniterent. Verumtamen Tyro et Sidoni remissius 14

15 ἔσται ἐν τῇ κρίσει, ἢ ὑμῖν. Καὶ σὺ, Κα-
περναοὺμ, ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, ἕως
16 ᾅδου καταβιβασθήσῃ. Ὁ ἀκούων ὑμῶν,
ἐμοῦ ἀκούει· καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς, ἐμὲ ἀθε-
τεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν, ἀθετεῖ τὸν ἀποστεί-
λαντά με.
17 Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομήκοντα μετὰ
χαρᾶς, λέγοντες· Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια
18 ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. Εἶπε
δὲ αὐτοῖς· Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς ἀστρα-
19 πὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. Ἰδοὺ, δί-
δωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω
ὄφεων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν
δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ· καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ
20 ἀδικήσῃ. Πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε, ὅτι
τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται· χαίρετε
δὲ ¹[μᾶλλον], ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη
21 ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλ-
λιάσατο τῷ πνεύματι ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν·
Ἐξομολογοῦμαί σοι, Πάτερ, Κύριε τοῦ
οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα
ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας
αὐτὰ νηπίοις. Ναὶ, ὁ Πατὴρ, ὅτι οὕτως
22 ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου. ¹[Καὶ στρα-
φεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς, εἶπε·] Πάντα παρ-
εδόθη μοι ὑπὸ τοῦ Πατρός μου· καὶ οὐδεὶς
γινώσκει τίς ἐστιν ὁ Υἱὸς, εἰ μὴ ὁ Πατήρ·
καὶ τίς ἐστιν ὁ Πατὴρ, εἰ μὴ ὁ Υἱὸς, καὶ
23 ᾧ ἐὰν βούληται ὁ Υἱὸς ἀποκαλύψαι. Καὶ
στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς, κατ' ἰδίαν
εἶπε· Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες
24 ἃ βλέπετε. Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ
προφῆται καὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ
ὑμεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον· καὶ ἀκοῦσαι
ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν.

ܒܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ ܐܘ ܠܟܘܢ. * ܘܐܢܬܝ ܟܦܪܢܚܘܡ 15
ܗܝ ܕܥܕܡܐ ܠܫܡܝܐ ܐܬܬܪܝܡܬܝ: ܥܕܡܐ ܠܫܝܘܠ
ܬܬܡܟܟܝܢ ܀ * ܡܢ ܕܠܟܘܢ ܫܡܥ ܠܝ ܫܡܥ. 16
ܘܡܢ ܕܠܟܘܢ ܛܠܡ ܠܝ ܗܘ ܛܠܡ. ܘܡܢ
ܕܠܝ ܛܠܡ. ܛܠܡ ܠܡܢ ܕܫܕܪܢܝ ܀
* ܘܗܦܟܘ ܗܢܘܢ ܫܒܥܝܢ ܕܬܪܝܢ ܒܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ. 17
ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܪܢ: ܐܦ ܫܐܕܐ ܡܫܬܥܒܕܝܢ ܠܢ
ܒܫܡܟ. * ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܚܙܐ ܗܘܝܬ ܠܗ 18
ܠܣܛܢܐ: ܕܢܦܠ ܐܝܟ ܒܪܩܐ ܡܢ ܫܡܝܐ. * ܗܐ 19
ܝܗܒܬ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܫܘܠܛܢܐ: ܕܬܗܠܟܘܢ ܥܠ
ܚܘܘܬܐ ܘܥܩܪܒܐ: ܘܥܠ ܟܠܗ ܚܝܠܗ ܕܒܥܠܕܒܒܐ.
ܘܡܕܡ ܠܐ ܢܗܪܟܘܢ. * ܒܪܡ ܒܗܕܐ ܠܐ ܬܚܕܘܢ 20
ܕܫܐܕܐ ܡܫܬܥܒܕܝܢ ܠܟܘܢ. ܐܠܐ ܚܕܘ ܕܫܡܗܝܟܘܢ
ܐܬܟܬܒܘ ܒܫܡܝܐ ܀ * ܒܗ ܒܫܥܬܐ: ܪܘܙ ܝܫܘܥ 21
ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܘܐܡܪ. ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܟ ܐܒܝ
ܡܪܐ ܕܫܡܝܐ ܘܕܐܪܥܐ. ܕܟܣܝܬ ܗܠܝܢ ܡܢ
ܚܟܝܡܐ ܘܣܘܟܠܬܢܐ: ܘܓܠܝܬ ܐܢܝܢ ܠܝܠܘܕܐ.
ܐܝܢ ܐܒܝ ܕܗܟܢܐ ܗܘܐ ܨܒܝܢܐ ܩܕܡܝܟ. * ܘܐܬܦܢܝ 22
ܠܘܬ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܠ ܡܕܡ
ܐܫܬܠܡ ܠܝ ܡܢ ܐܒܝ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܝܕܥ ܡܢܘ
ܒܪܐ ܐܠܐ ܐܢ ܐܒܐ. ܘܡܢܘ ܐܒܐ ܐܠܐ ܐܢ ܒܪܐ. ܘܠܡܢ
ܕܨܒܐ ܒܪܐ ܕܢܓܠܐ ܀ * ܘܐܬܦܢܝ ܠܘܬ 23
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ ܘܐܡܪ. ܛܘܒܝܗܝܢ
ܠܥܝܢܐ ܕܚܙܝܢ ܡܕܡ ܕܐܢܬܘܢ ܚܙܝܢ. * ܐܡܪ ܐܢܐ 24
ܠܟܘܢ ܓܝܪ: ܕܢܒܝܐ ܣܓܝܐܐ ܘܡܠܟܐ ܨܒܘ ܕܢܚܙܘܢ
ܡܕܡ ܕܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܠܐ ܚܙܘ. ܘܠܡܫܡܥ ܡܕܡ
ܕܐܢܬܘܢ ܫܡܥܝܢ ܘܠܐ ܫܡܥܘ ܀

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. X.

15 erit in judicio, quàm vobis. Et tu Capharnaum us-
que ad cœlum exaltata, usque ad infernum demergêris.
16 Qui vos audit, me audit: et qui vos spernit, me
spernit. Qui autem me spernit, spernit eum qui
misit me.
17 Reversi sunt autem septuaginta duo cum gaudio, di-
centes: Domine, etiam dæmonia subjiciuntur nobis in
18 nomine tuo. Et ait illis: Videbam Satanam sicut fulgur
19 de cœlo cadentem. Ecce dedi vobis potestatem calcandi
supra serpentes et scorpiones, et super omnem virtutem
20 inimici: et nihil vobis nocebit. Verumtamen in hoc no-
lite gaudere quia spiritus vobis subjiciuntur: gaudete
autem quòd nomina vestra scripta sunt in cœlis. In 21
ipsa hora exultavit Spiritu sancto, et dixit: Confiteor
tibi, Pater, Domine cœli et terræ, quòd abscondisti
hæc a sapientibus et prudentibus, et revelasti ea par-
vulis. Etiam Pater; quoniam sic placuit ante te. Om- 22
nia mihi tradita sunt a Patre meo. Et nemo scit quis
sit Filius, nisi Pater; et quis sit Pater, nisi Filius, et
cui voluerit Filius revelare. Et conversus ad discipulos 23
suos, dixit: Beati oculi qui vident quæ vos videtis.
Dico enim vobis, quòd multi prophetæ et reges volue- 24
runt videre quæ vos videtis, et non viderunt; et audire
quæ auditis, et non audierunt.

25 Καὶ ἰδοὺ, νομικός τις ἀνέστη, ἐκπειράζων
αὐτὸν, καὶ λέγων· Διδάσκαλε, τί ποιήσας
26 ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς
αὐτόν· Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἀνα-
27 γινώσκεις; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· "Ἀγα-
Deut. vi. 5. πήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς
καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου,
καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου, καὶ ἐξ ὅλης
Lev. xix. 18. τῆς διανοίας σου· καὶ τὸν πλησίον σου ὡς
28 σεαυτόν." Εἶπε δὲ αὐτῷ· Ὀρθῶς ἀπεκρί-
(ib. xviii. 5.) 29 θης· τοῦτο ποίει, καὶ ζήσῃ. Ὁ δὲ θέλων
δικαιοῦν ἑαυτὸν, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Καὶ
30 τίς ἐστί μου πλησίον; Ὑπολαβὼν δὲ ὁ
Ἰησοῦς, εἶπεν· Ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ
Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχὼ, καὶ λησταῖς περι-
έπεσεν· οἳ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, καὶ πλη-
γὰς ἐπιθέντες, ἀπῆλθον, ἀφέντες ἡμιθανῆ
31 τυγχάνοντα. Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεύς
τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ· καὶ ἰδὼν
32 αὐτὸν, ἀντιπαρῆλθεν. Ὁμοίως δὲ καὶ Λευ-
ΐτης, γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ
33 ἰδὼν, ἀντιπαρῆλθε. Σαμαρείτης δέ τις
ὁδεύων, ἦλθε κατ' αὐτὸν, καὶ ἰδὼν αὐτὸν,
34 ἐσπλαγχνίσθη. Καὶ προσελθὼν κατέδησε
τὰ τραύματα αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ
οἶνον· ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος,
ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον, καὶ ἐπεμελήθη
35 αὐτοῦ. Καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελθὼν, ἐκβαλὼν
δύο δηνάρια ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ, καὶ εἶπεν
αὐτῷ· Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ· καὶ ὅ, τι ἂν
προσδαπανήσῃς, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με
36 ἀποδώσω σοι. Τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν
πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος
37 εἰς τοὺς λῃστάς; Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ ποιήσας
τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. Εἶπεν [οὖν] αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Πορεύου, καὶ σὺ ποίει ὁμοίως.

25 ܘܗܐ ܣܦܪܐ ܚܕ ܩܡ ܕܢܢܣܝܘܗܝ ܘܐܡܪ܆ ܡܠܦܢܐ܆ ܡܢܐ ܐܥܒܕ ܕܐܝܪܬ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ܀
26 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ܆ ܒܢܡܘܣܐ ܐܝܟܢܐ ܟܬܝܒ܆ ܐܝܟܢܐ ܩܪܐ ܐܢܬ܀
27 ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ܆ ܕܬܪܚܡ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܡܢ ܟܠܗ ܠܒܟ܆ ܘܡܢ ܟܠܗ ܢܦܫܟ܆ ܘܡܢ ܟܠܗ ܚܝܠܟ܆ ܘܡܢ ܟܠܗ ܪܥܝܢܟ܆ ܘܠܩܪܝܒܟ ܐܝܟ ܢܦܫܟ܀
28 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܆ ܬܪܝܨܐܝܬ ܐܡܪܬ܆ ܗܕܐ ܥܒܕ ܘܬܚܐ܀
29 ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܨܒܐ ܠܡܙܕܕܩܘ ܢܦܫܗ ܐܡܪ ܠܗ܆ ܘܡܢܘ ܩܪܝܒܝ܀
30 ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܆ ܓܒܪܐ ܚܕ ܢܚܬ ܗܘܐ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ ܠܐܝܪܝܚܘ܆ ܘܢܦܠ ܠܘܬ ܠܣܛܝܐ܆ ܘܫܠܚܘܗܝ ܘܡܚܐܘܗܝ ܘܫܒܩܘܗܝ ܟܕ ܩܠܝܠ ܩܢܘܡܗ ܒܗ ܘܐܙܠܘ܀
31 ܘܓܕܫ ܟܗܢܐ ܚܕ ܢܚܬ ܗܘܐ ܒܐܘܪܚܐ ܗܝ܆ ܘܚܙܝܗܝ ܘܥܒܪ܀
32 ܘܗܟܢܐ ܐܦ ܠܘܝܐ ܐܬܐ ܡܛܐ ܠܗܘ ܕܘܟܬܐ܆ ܘܚܙܝܗܝ ܘܥܒܪ܀
33 ܐܢܫ ܕܝܢ ܫܡܪܝܐ ܟܕ ܪܕܐ ܗܘܐ ܐܬܐ ܐܝܟܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ܆ ܘܚܙܝܗܝ ܘܐܬܪܚܡ ܥܠܘܗܝ܀
34 ܘܩܪܒ ܘܥܨܒ ܡܚܘܬܗ܆ ܘܐܪܡܝ ܥܠܝܗܝܢ ܚܡܪܐ ܘܡܫܚܐ܆ ܘܐܪܟܒܗ ܥܠ ܚܡܪܗ܆ ܘܐܝܬܝܗ ܠܦܘܬܩܐ܆ ܘܐܬܒܛܠ ܠܗ܀
35 ܘܠܨܦܪܗ ܕܝܘܡܐ ܐܦܩ ܬܪܝܢ ܕܝܢܪܝܢ ܝܗܒ ܠܦܘܬܩܝܐ܆ ܘܐܡܪ ܠܗ܆ ܐܬܒܛܠ ܠܗ܆ ܘܐܢ ܬܦܩ ܡܕܡ ܝܬܝܪ܆ ܐܢܐ ܡܐ ܕܗܦܟܬ ܦܪܥ ܐܢܐ ܠܟ܀
36 ܡܢܘ ܗܟܝܠ ܡܢ ܗܠܝܢ ܬܠܬܐ܆ ܡܬܚܙܐ ܠܟ ܕܗܘܐ ܩܪܝܒܐ ܠܗܘ ܕܢܦܠ ܒܐܝܕܝ ܓܝܣܐ܀
37 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ܆ ܗܘ ܕܐܬܪܚܡ ܥܠܘܗܝ܆ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܆ ܙܠ ܐܦ ܐܢܬ ܗܘܐ ܥܒܕ ܗܟܢܐ܀

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. X.

25 Et ecce quidam legisperitus surrexit, tentans illum,
et dicens: Magister, quid faciendo vitam æternam pos-
26 sidebo? At ille dixit ad eum: In lege quid scriptum
27 est? quomodo legis? Ille respondens dixit: Diliges Do-
minum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima
tua, et ex omnibus viribus tuis, et ex omni mente tua;
28 et proximum tuum sicut teipsum. Dixitque illi: Rectè
29 respondisti: hoc fac, et vives. Ille autem volens jus-
tificare seipsum, dixit ad Jesum: Et quis est meus
30 proximus? Suspiciens autem Jesus, dixit: Homo qui-
dam descendebat ab Jerusalem in Jericho, et incidit in
latrones, qui etiam despoliaverunt eum; et plagis im-
31 positis, abierunt, semivivo relicto. Accidit autem ut sa-
cerdos quidam descenderet eadem via; et viso illo, præ-
terivit. Similiter et Levita, cùm esset secus locum, et 32
videret eum, pertransiit. Samaritanus autem quidam, iter 33
faciens, venit secus eum: et videns eum, misericordia
motus est. Et appropians, alligavit vulnera ejus, infun- 34
dens oleum, et vinum: et imponens illum in jumentum
suum, duxit in stabulum, et curam ejus egit. Et altera 35
die protulit duos denarios, et dedit stabulario, et ait:
Curam illius habe: et quodcumque supererogaveris, ego
cùm rediero reddam tibi. Quis horum trium videtur 36
tibi proximus fuisse illi, qui incidit in latrones? At ille 37
dixit: Qui fecit misericordiam in illum. Et ait illi Je-
sus: Vade, et tu fac similiter.

38 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς, καὶ
αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινά. Γυνὴ δέ τις,
ὀνόματι Μάρθα, ὑπεδέξατο αὐτὸν εἰς τὸν
39 οἶκον αὐτῆς. Καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ καλου-
μένη Μαρία, ἣ καὶ παρακαθίσασα παρὰ
τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἤκουε τὸν λόγον
40 αὐτοῦ. Ἡ δὲ Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ
πολλὴν διακονίαν· ἐπιστᾶσα δὲ εἶπε· Κύ-
ριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφή μου μόνην
με κατέλιπε διακονεῖν; εἰπὲ οὖν αὐτῇ, ἵνα
41 μοι συναντιλάβηται. Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν
αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς
καὶ τυρβάζῃ περὶ πολλά· ¹ἑνὸς δέ ἐστι χρεία.
42 Μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο,
ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ¹ἀπ' αὐτῆς.

ܘܗܘܐ* ܕܟܕ ܗܠܟܝܢ ܗܘܘ ܒܐܘܪܚܐ ܥܠ ܠܩܪܝܬܐ 38
ܚܕܐ. ܘܐܢܬܬܐ ܕܫܡܗ ܡܪܬܐ ܩܒܠܬܗ ܒܒܝܬܗ.
ܘܐܝܬ* ܗܘܬ ܠܗ ܚܬܐ ܕܫܡܗ ܡܪܝܡ. ܘܐܬܬ 39
ܝܬܒܬ ܠܗ ܠܘܬ ܪܓܠܘܗܝ ܕܡܪܢ: ܘܫܡܥܐ
ܗܘܬ ܡܠܘܗܝ. *ܡܪܬܐ ܕܝܢ ܠܒܝܟܐ ܗܘܬ ܒܬܫܡܫܬܐ 40
ܣܓܝܐܬܐ. ܘܐܬܬ ܐܡܪܐ ܠܗ. ܡܪܝ ܠܐ ܒܛܝܠ
ܠܟ ܕܚܬܝ ܫܒܩܬܢܝ ܠܒܠܚܘܕܝ ܠܡܫܡܫܘ:
ܐܡܪ ܠܗ ܗܟܝܠ ܕܬܥܕܪܢܝ. *ܥܢܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ 41
ܠܗ. ܡܪܬܐ ܡܪܬܐ: ܝܨܦܐ ܐܢܬܝ ܘܪܕܘܦܐ ܥܠ
ܣܓܝܐܬܐ. *ܚܕܐ ܗܝ ܕܝܢ ܕܡܬܒܥܝܐ. ܡܪܝܡ 42
ܕܝܢ ܡܢܬܐ ܛܒܬܐ ܓܒܬ ܠܗ: ܗܝ ܕܠܐ ܬܫܬܩܠ
ܡܢܗ ܀

ΚΕΦ. ια'.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ
τινὶ προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέ τις
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν· Κύριε, δί-
δαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰω-
2 άννης ἐδίδαξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. Εἶπε
δὲ αὐτοῖς· Ὅταν προσεύχησθε, λέγετε·
Πάτερ ¹[ἡμῶν] [ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς], ἁγια-
σθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθέτω ¹ἡ βασιλεία
σου· ¹[γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐ-
3 ρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς·] τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν
4 ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ καθ' ἡμέραν· καὶ
ἄφες ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ γὰρ
αὐτοὶ ἀφίεμεν παντὶ ὀφείλοντι ἡμῖν· καὶ
μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν [ἀλλὰ
5 ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ]. Καὶ εἶπε
πρὸς αὐτούς· Τίς ἐξ ὑμῶν ἕξει φίλον, καὶ
πορεύσεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου, καὶ ¹εἴπῃ
αὐτῷ· Φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους·
6 ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρὸς

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܝܐ ܀

*ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܗܘ ܡܨܠܐ ܒܕܘܟܬܐ ܚܕܐ: ܟܕ
ܫܠܡ ܐܡܪ ܠܗ ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܡܪܢ
ܐܠܦܝܢ ܠܡܨܠܝܘ: ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܝܘܚܢܢ ܐܠܦ
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. *ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܡܬܝ 2
ܕܡܨܠܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܗܟܢܐ ܗܘܝܬܘܢ ܐܡܪܝܢ.
ܐܒܘܢ ܕܒܫܡܝܐ: ܢܬܩܕܫ ܫܡܟ. ܬܐܬܐ ܡܠܟܘܬܟ.
ܢܗܘܐ ܨܒܝܢܟ. ܐܝܟ ܕܒܫܡܝܐ ܐܦ ܒܐܪܥܐ. *ܗܒ 3
ܠܢ ܠܚܡܐ ܕܣܘܢܩܢܢ ܟܠܝܘܡ. *ܘܫܒܘܩ 4
ܠܢ ܚܛܗܝܢ ܐܦ ܚܢܢ ܓܝܪ ܫܒܩܝܢ ܠܟܠ
ܕܚܝܒܝܢ ܠܢ. ܘܠܐ ܬܥܠܢ ܠܢܣܝܘܢܐ. ܐܠܐ
ܦܨܢ ܡܢ ܒܝܫܐ. *ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܘ 5
ܡܢܟܘܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܪܚܡܐ: ܘܐܙܠ ܠܘܬܗ
ܒܦܠܓܘܬ ܠܠܝܐ ܘܢܐܡܪ ܠܗ: ܪܚܡܝ
ܐܘܙܦܢܝ ܬܠܬ ܓܪܝܨܢ. *ܡܛܠ ܕܪܚܡܐ ܐܬܐ 6

38 Factum est autem, dum irent, et ipse intravit in
quoddam castellum: et mulier quædam, Martha no-
39 mine, excepit illum in domum suam: et huic erat soror
nomine Maria, quæ etiam sedens secus pedes Do-
40 mini, audiebat verbum illius. Martha autem satage-
bat circa frequens ministerium: quæ stetit, et ait:
Domine, non est tibi curæ quòd soror mea reliquit me
41 solam ministrare? dic ergo illi, ut me adjuvet. Et re-
spondens dixit illi Dominus: Martha, Martha, solicita
42 es, et turbaris erga plurima. Porrò unum est necessa-
rium. Maria optimam partem elegit, quæ non auferetur
ab ea.

CAP. XI.

Et factum est, cùm esset in quodam loco orans, ut
cessavit, dixit unus ex discipulis ejus ad eum: Domine,
doce nos orare, sicut docuit et Joannes discipulos suos.
Et ait illis: Cùm oratis, dicite: Pater, sanctificetur 2
nomen tuum. Adveniat regnum tuum. Panem nostrum 3
quotidianum da nobis hodie. Et dimitte nobis pec- 4
cata nostra, siquidem et ipsi dimittimus omni debenti
nobis. Et ne nos inducas in tentationem. Et ait ad 5
illos: Quis vestrum habebit amicum, et ibit ad il-
lum media nocte, et dicet illi: Amice, commoda mihi
tres panes, quoniam amicus meus venit de via ad 6

7 με, καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω αὐτῷ· κἀ-
κεῖνος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἴπῃ· Μή μοι κό-
πους πάρεχε· ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται, καὶ
τὰ παιδία μου μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν·
8 οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι. Λέγω ὑμῖν,
εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς, διὰ τὸ εἶναι
αὐτοῦ φίλον, διά γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ
9 ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ [1]ὅσων χρῄζει. Κἀγὼ
ὑμῖν λέγω· Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν·
ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε· κρούετε, καὶ ἀνοιγή-
10 σεται ὑμῖν. Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει,
καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοι-
11 γήσεται. Τίνα δὲ [1]ἐξ ὑμῶν, τὸν πατέρα,
αἰτήσει ὁ υἱὸς ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει
αὐτῷ; [1]ἢ καὶ ἰχθὺν, μὴ ἀντὶ ἰχθύος ὄφιν
12 ἐπιδώσει αὐτῷ; ἢ καὶ ἐὰν αἰτήσῃ ᾠὸν, μὴ
13 ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον; Εἰ οὖν ὑμεῖς, πο-
νηροὶ ὑπάρχοντες, οἴδατε [1]δόματα ἀγαθὰ
διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ
Πατὴρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ, δώσει Πνεῦμα ἅγιον
τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν.

14 Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον, καὶ αὐτὸ
ἦν κωφόν· ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόν-
τος, ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ
15 ὄχλοι. Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· Ἐν Βεελ-
ζεβοὺλ, [1]ἄρχοντι τῶν δαιμονίων, ἐκβάλλει
16 τὰ δαιμόνια· ἕτεροι δὲ πειράζοντες, σημεῖον
17 παρ' αὐτοῦ ἐζήτουν ἐξ οὐρανοῦ. Αὐτὸς δὲ
εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα, εἶπεν αὐτοῖς·
Πᾶσα βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν διαμερισθεῖσα,
18 ἐρημοῦται, καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον πίπτει. Εἰ
δὲ καὶ ὁ Σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν διεμερίσθη,

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XI.

7 me, et non habeo quod ponam ante illum; et ille deintus
respondens, dicat: Noli mihi molestus esse; jam ostium
clausum est, et pueri mei mecum sunt in cubili; non
8 possum surgere, et dare tibi. Et si ille perseveraverit
pulsans: dico vobis, et si non dabit illi surgens eo quòd
amicus ejus sit, propter improbitatem tamen ejus surget,
9 et dabit illi quotquot habet necessarios. Et ego dico
vobis: Petite, et dabitur vobis: quærite, et invenietis:
10 pulsate, et aperietur vobis. Omnis enim, qui petit, ac-
11 cipit: et qui quærit, invenit: et pulsanti aperietur. Quis
autem ex vobis patrem petit panem, numquid lapidem
dabit illi? Aut piscem: numquid pro pisce serpentem
dabit illi? Aut si petierit ovum: numquid porriget illi 12
scorpionem? Si ergo vos cùm sitis mali, nostis bona 13
data dare filiis vestris; quanto magis Pater vester de
cœlo dabit Spiritum bonum petentibus se?

Et erat ejiciens dæmonium, et illud erat mutum. Et 14
cùm ejecisset dæmonium, loquutus est mutus; et admiratæ
sunt turbæ. Quidam autem ex eis dixerunt: In Beel- 15
zebub principe dæmoniorum ejicit dæmonia. Et alii 16
tentantes, signum de cœlo quærebant ab eo. Ipse autem 17
ut vidit cogitationes eorum, dixit eis: Omne regnum in
seipsum divisum desolabitur, et domus supra domum
cadet. Si autem et Satanas in seipsum divisus est, 18

πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ὅτι
λέγετε, ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλειν με τὰ
19 δαιμόνια. Εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκ-
βάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι
ἐκβάλλουσι; Διὰ τοῦτο κριταὶ ὑμῶν αὐτοὶ
20 ἔσονται. Εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ Θεοῦ ἐκβάλλω
τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασι-
21 λεία τοῦ Θεοῦ. Ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθω-
πλισμένος φυλάσσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλὴν, ἐν
22 εἰρήνῃ ἐστὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· ἐπὰν δὲ
ὁ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτὸν,
τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἴρει, ἐφ' ᾗ ἐπεποίθει,
23 καὶ τὰ σκῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν. Ὁ μὴ
ὢν μετ' ἐμοῦ, κατ' ἐμοῦ ἐστι· καὶ ὁ μὴ
24 συνάγων μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει. Ὅταν τὸ
ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου,
διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων, ζητοῦν ἀνάπαυ-
σιν· καὶ μὴ εὑρίσκον, λέγει· Ὑποστρέψω
25 εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅθεν ἐξῆλθον. Καὶ ἐλθὸν
εὑρίσκει σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον.
26 Τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἑπτὰ
ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ
εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ· καὶ γίνεται τὰ
ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν
27 πρώτων. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν
ταῦτα, ἐπάρασά τις γυνὴ φωνὴν ἐκ τοῦ
ὄχλου, εἶπεν αὐτῷ· Μακαρία ἡ κοιλία ἡ
βαστάσασά σε, καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας.
28 Αὐτὸς δὲ εἶπε· Μενοῦνγε μακάριοι οἱ ἀκού-
οντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ φυλάσσοντες
29 ¹[αὐτόν]. Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροιζομένων,
ἤρξατο λέγειν· Ἡ γενεὰ αὕτη πονηρά ἐστι·
σημεῖον ἐπιζητεῖ· καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται
αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ ¹[τοῦ προφήτου].
30 Καθὼς γὰρ ἐγένετο Ἰωνᾶς σημεῖον τοῖς Νι-

ܐܝܟܢܐ ܬܩܘܡ ܡܠܟܘܬܗ. ܕܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܕܒܒܥܠܙܒܘܒ ܡܦܩ ܐܢܐ ܕܝܘܐ. * ܘܐܢ ܐܢܐ 19
ܒܒܥܠܙܒܘܒ ܡܦܩ ܐܢܐ ܕܝܘܐ: ܒܢܝܟܘܢ ܒܡܢܐ
ܡܦܩܝܢ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܗܢܘܢ ܢܗܘܘܢ ܠܟܘܢ
ܕܝܢܐ. * ܐܢ ܕܝܢ ܒܨܒܥܐ ܕܐܠܗܐ ܡܦܩ ܐܢܐ ܕܝܘܐ: 20
ܩܪܒܬ ܠܗ ܠܘܬܟܘܢ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ.
* ܐܡܬܝ ܕܚܣܝܢܐ ܟܕ ܡܙܝܢ ܢܛܪ ܕܪܬܗ: ܒܫܝܢܐ 21
ܗܘ ܩܢܝܢܗ. * ܐܢ ܕܝܢ ܐܬܐ ܗܘ ܕܚܣܝܢ ܡܢܗ 22
ܢܙܟܝܘܗܝ: ܟܠܗ ܙܝܢܗ ܫܩܠ ܗܘ ܕܬܟܝܠ
ܗܘܐ ܥܠܘܗܝ: ܘܒܙܬܗ ܡܦܠܓ ❖ * ܡܢ ܕܠܐ 23
ܗܘܐ ܥܡܝ ܠܩܘܒܠܝ ܗܘ. ܘܡܢ ܕܠܐ ܟܢܫ
ܥܡܝ ܡܒܕܪܘ ܡܒܕܪ. * ܪܘܚܐ ܕܝܢ ܛܢܦܬܐ ܡܐ 24
ܕܢܦܩܐ ܡܢ ܒܪܢܫܐ: ܐܙܠܐ ܡܬܟܪܟܐ ܒܐܬܪܘܬܐ
ܕܠܝܬ ܒܗܘܢ ܡܝܐ. ܘܒܥܝܐ ܠܗ ܢܝܚܐ. ܘܟܕ ܠܐ
ܡܫܟܚܐ ܐܡܪܐ. ܐܗܦܘܟ ܠܒܝܬܝ ܡܢ ܐܝܟܐ ܕܢܦܩܬ.
* ܘܐܢ ܐܬܝܐ ܡܫܟܚܐ ܠܗ ܕܡܟܢܫܐ ܘܡܨܒܬܐ. 25
* ܗܝܕܝܢ ܐܙܠܐ ܕܒܪܐ ܫܒܥ ܪܘܚܝܢ ܐܚܪܢܝܢ 26
ܕܒܝܫܢ ܡܢܗ. ܘܥܐܠܢ ܘܥܡܪܢ ܠܗ: ܘܗܘܝܐ
ܚܪܬܗ ܕܒܪܢܫܐ ܗܘ ܒܝܫܐ ܡܢ ܩܕܡܝܬܗ ❖
* ܘܟܕ ܗܠܝܢ ܡܡܠܠ ܗܘܐ: ܐܪܝܡܬ ܩܠܗ ܐܢܬܬܐ ܚܕܐ 27
ܡܢ ܟܢܫܐ ܘܐܡܪܐ ܠܗ. ܛܘܒܝܗ ܠܟܪܣܐ
ܕܛܥܢܬܟ. ܘܠܬܕܝܐ ܕܐܝܢܩܬ. * ܐܡܪ ܠܗ ܗܘ. 28
ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܫܡܥܝܢ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ
ܘܢܛܪܝܢ ܠܗ. * ܘܟܕ ܡܬܟܢܫܝܢ ܗܘܘ ܟܢܫܐ. 29
ܫܪܝ ܠܡܐܡܪ. ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ ܒܝܫܬܐ ܗܝ ܐܬܐ ܒܥܝܐ.
ܘܐܬܐ ܠܐ ܡܬܝܗܒܐ ܠܗ: ܐܠܐ ܐܬܗ ܕܝܘܢܢ ܢܒܝܐ.
* ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܝܘܢܢ ܗܘܐ ܐܬܐ ܠܢܝܢܘܝܐ: ܗܟܢܐ 30

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XI.

quomodo stabit regnum ejus? quia dicitis in Beelzebub
19 me ejicere dæmonia. Si autem ego in Beelzebub ejicio
dæmonia, filii vestri in quo ejiciunt? Ideo ipsi judices
20 vestri erunt. Porrò si in digito Dei ejicio dæmonia,
21 profectò pervenit in vos regnum Dei. Cùm fortis
armatus custodit atrium suum, in pace sunt ea quæ
22 possidet. Si autem fortior eo superveniens vicerit eum,
universa arma ejus auferet, in quibus confidebat, et
23 spolia ejus distribuet. Qui non est mecum, contra me
24 est; et qui non colligit mecum, dispergit. Cùm immundus spiritus exierit de homine, ambulat per loca
inaquosa, quærens requiem: et non inveniens, dicit,

Revertar in domum meam, unde exivi. Et cùm venerit, 25
invenit eam scopis mundatam, et ornatam. Tunc vadit, 26
et assumit septem alios spiritus secum, nequiores se, et
ingressi habitant ibi. Et fiunt novissima hominis illius
pejora prioribus. Factum est autem, cùm hæc diceret, 27
extollens vocem quædam mulier de turba dixit illi:
Beatus venter qui te portavit, et ubera quæ suxisti.
At ille dixit: Quinimmo beati qui audiunt verbum 28
Dei, et custodiunt illud. Turbis autem concurrentibus, 29
cœpit dicere: Generatio hæc, generatio nequam est:
signum quærit; et signum non dabitur ei, nisi signum
Jonæ prophetæ. Nam sicut fuit Jonas signum Nini- 30

νευΐταις, οὕτως ἔσται καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
31 που τῇ γενεᾷ ταύτῃ. Βασίλισσα Νότου (1 Reg. x. 1.)
ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν
τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινεῖ αὐτούς·
ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι
τὴν σοφίαν Σολομῶνος· καὶ ἰδοὺ, πλεῖον
32 Σολομῶνος ὧδε. Ἄνδρες Νινευῒ ἀναστή-
σονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης,
καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν
εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ· καὶ ἰδοὺ, πλεῖον
33 Ἰωνᾶ ὧδε. Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἅψας, εἰς
κρυπτὴν τίθησιν, οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ᾽
ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ
34 φέγγος βλέπωσιν. Ὁ λύχνος τοῦ σώματός
ἐστιν ὁ ὀφθαλμός· ὅταν οὖν ὁ ὀφθαλμός
σου ἁπλοῦς ᾖ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου φω-
τεινόν ἐστιν· ἐπὰν δὲ πονηρὸς ᾖ, καὶ τὸ σῶμά
35 σου σκοτεινόν. Σκόπει οὖν, μὴ τὸ φῶς τὸ
36 ἐν σοὶ σκότος ἐστίν. Εἰ οὖν τὸ σῶμά σου
ὅλον φωτεινόν· μὴ ἔχον τι μέρος σκοτεινὸν,
ἔσται φωτεινὸν ὅλον, ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ
ἀστραπῇ φωτίζῃ σε.
37 Ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι, ἠρώτα αὐτὸν Φαρι-
σαῖός τις ὅπως ἀριστήσῃ παρ᾽ αὐτῷ. Εἰσ-
38 ελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. Ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν,
ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶτον ἐβαπτίσθη πρὸ
39 τοῦ ἀρίστου. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος πρὸς αὐτόν·
Νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ πο-
τηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε· τὸ δὲ
ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἁρπαγῆς καὶ πονηρίας.
40 Ἄφρονες, οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἔξωθεν, καὶ τὸ
41 ἔσωθεν ἐποίησε; Πλὴν τὰ ἐνόντα δότε ἐλεη-
μοσύνην· καὶ ἰδοὺ, πάντα καθαρὰ ὑμῖν
42 ἐστιν. Ἀλλ᾽ οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις,
ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον, καὶ τὸ

ܢܗܘܐ ܐܦ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܠܫܪܒܬܐ ܗܕܐ . * ܡܠܟܬܐ 31
ܕܬܝܡܢܐ ܬܩܘܡ ܒܕܝܢܐ ܥܡ ܐܢܫܐ ܕܫܪܒܬܐ ܗܕܐ
ܘܬܚܝܒ ܐܢܘܢ . ܕܐܬܬ ܡܢ ܥܒܪܝ ܐܪܥܐ
ܠܡܫܡܥ ܚܟܡܬܗ ܕܫܠܝܡܘܢ : ܘܗܐ ܕܝܬܝܪ
ܡܢ ܫܠܝܡܘܢ ܬܢܢ . * ܓܒܪܐ ܢܝܢܘܝܐ ܢܩܘܡܘܢ 32
ܒܕܝܢܐ ܥܡ ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ ܘܢܚܝܒܘܢܗ . ܕܗܢܘܢ
ܬܒܘ ܒܟܪܘܙܘܬܗ ܕܝܘܢܢ : ܘܗܐ ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܝܘܢܢ ܬܢܢ .
* ܠܐ ܐܢܫ ܡܢܗܪ ܫܪܓܐ ܘܣܐܡ ܠܗ ܒܛܘܫܝܐ ܐܘ 33
ܬܚܝܬ ܣܐܬܐ . ܐܠܐ ܥܠ ܡܢܪܬܐ . ܕܟܠ
ܕܥܐܠ ܢܚܙܐ ܢܘܗܪܗ : * ܫܪܓܐ ܕܦܓܪܐ ܐܝܬܘܗܝ 34
ܥܝܢܐ . ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܥܝܢܟ ܬܗܘܐ ܦܫܝܛܐ : ܐܦ
ܟܠܗ ܦܓܪܟ ܢܗܝܪ ܗܘ . ܐܢ ܕܝܢ ܒܝܫܐ ܬܗܘܐ :
ܐܦ ܦܓܪܟ ܚܫܘܟ ܗܘ . * ܐܙܕܗܪ ܗܟܝܠ 35
ܕܠܡܐ ܢܘܗܪܐ ܕܒܟ ܚܫܘܟܐ ܗܘ . * ܐܢ ܕܝܢ ܦܓܪܟ 36
ܟܠܗ ܢܗܝܪ ܗܘ : ܘܠܝܬ ܒܗ ܡܕܡ
ܚܫܘܟܐ : ܢܗܘܐ ܢܗܝܪ ܟܠܗ . ܐܝܟ ܕܫܪܓܐ
ܒܙܠܝܩܘܗܝ ܢܢܗܪ ܠܟ ܀
* ܟܕ ܕܝܢ ܡܡܠܠ : ܒܥܐ ܡܢܗ ܦܪܝܫܐ ܚܕ ܕܢܫܪܘܐ 37
ܠܘܬܗ . ܘܥܠ ܐܣܬܡܟ . * ܗܘ ܕܝܢ ܦܪܝܫܐ ܟܕ 38
ܚܙܐ ܗܘܐ : ܐܬܕܡܪ ܕܠܐ ܠܘܩܕܡ ܥܡܕ ܥܠ
ܫܪܘܬܗ . * ܐܡܪ ܠܗ ܕܝܢ ܡܪܢ . ܗܫܐ ܐܢܬܘܢ 39
ܦܪܝܫܐ : ܒܪܗ ܕܟܣܐ ܘܕܦܝܢܟܐ ܡܕܟܝܢ ܐܢܬܘܢ .
ܓܘܗ ܕܝܢ ܕܝܠܟܘܢ ܡܠܐ ܚܛܘܦܝܐ ܘܥܘܠܐ .
* ܚܣܝܪܝ ܪܥܝܢܐ : ܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܕܥܒܕ ܕܠܒܪ ܐܦ ܕܠܓܘ 40
ܗܘ ܥܒܕ . * ܒܪܡ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܬܒܘ ܙܕܩܬܐ 41
ܘܗܐ ܟܠ ܡܕܡ ܕܟܐ ܗܘ ܠܟܘܢ . * ܐܠܐ 42
ܘܝ ܠܟܘܢ ܦܪܝܫܐ : ܕܡܥܣܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܢܢܥܐ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XI.

31 vitis; ita erit et Filius hominis generationi isti. Regina
Austri surget in judicio cum viris generationis hujus, et
condemnabit illos; quia venit a finibus terræ audire
sapientiam Salomonis; et ecce plus quàm Salomon hîc.
32 Viri Ninivitæ surgent in judicio cum generatione hac,
et condemnabunt illam; quia pœnitentiam egerunt ad
33 prædicationem Jonæ; et ecce plus quàm Jonas hîc. Nemo
lucernam accendit, et in abscondito ponit, neque sub mo-
dio; sed supra candelabrum, ut qui ingrediuntur lumen
34 videant. Lucerna corporis tui est oculus tuus. Si oculus
tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit: si
autem nequam fuerit, etiam corpus tuum tenebrosum
35 erit. Vide ergo ne lumen, quod in te est, tenebræ sint.

Si ergo corpus tuum totum lucidum fuerit, non habens 36
aliquam partem tenebrarum, erit lucidum totum, et sicut
lucerna fulgoris illuminabit te.
Et cùm loqueretur, rogavit illum quidam Pharisæus 37
ut pranderet apud se. Et ingressus recubuit. Pharisæus 38
autem cœpit intra se reputans dicere, quare non bap-
tizatus esset ante prandium. Et ait Dominus ad illum: 39
Nunc vos Pharisæi quod deforis est calicis, et catini,
mundatis; quod autem intus est vestrum, plenum est
rapina et iniquitate. Stulti, nonne qui fecit quod deforis 40
est, etiam id, quod deintus est, fecit? Verumtamen quod 41
superest, date eleemosynam; et ecce omnia munda sunt
vobis. Sed væ vobis Pharisæis, qui decimatis mentham, et 42

πήγανον, καὶ πᾶν λάχανον· καὶ παρέρχεσθε
τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ.
Ταῦτα 'ἔδει ποιῆσαι, κἀκεῖνα μὴ ἀφιέναι.
43 Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε
τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς,
44 καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. Οὐαὶ
ὑμῖν '[γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκρι-
ταὶ], ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ
οἱ ἄνθρωποι 'οἱ περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ
45 οἴδασιν. Ἀποκριθεὶς δέ τις τῶν νομικῶν,
λέγει αὐτῷ· Διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ
46 ἡμᾶς ὑβρίζεις. Ὁ δὲ εἶπε· Καὶ ὑμῖν τοῖς
νομικοῖς οὐαί, ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους
φορτία δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ ἑνὶ τῶν
δακτύλων ὑμῶν οὐ προσψαύετε τοῖς φορ-
47 τίοις. Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνη-
μεῖα τῶν προφητῶν, οἱ δὲ πατέρες ὑμῶν
48 ἀπέκτειναν αὐτούς. Ἄρα μαρτυρεῖτε καὶ
συνευδοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν·
ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτούς, ὑμεῖς δὲ
49 οἰκοδομεῖτε '[αὐτῶν] 'τὰ μνημεῖα. Διὰ
τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ εἶπεν· Ἀπο-
στελῶ εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους,
καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσι καὶ ἐκδιώξουσιν·
50 ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν,
τὸ ἐκχυνόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, ἀπὸ
51 τῆς γενεᾶς ταύτης· ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἄβελ
ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου, τοῦ ἀπολομένου
μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου.
Ναί, λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς
52 γενεᾶς ταύτης. Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς,
ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως· αὐτοὶ
οὐκ 'εἰσήλθατε, καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκω-
53 λύσατε. Λέγοντος δὲ αὐτοῦ ταῦτα πρὸς
αὐτούς, ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φα-
ρισαῖοι δεινῶς ἐνέχειν, καὶ ἀποστοματίζειν

Gen. iv. 8.
2 Paral. xxiv. 21, 22.

ܘܦܓܢܐ ܘܟܠ ܝܪܩܐ: ܘܥܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܠ
ܕܝܢܐ ܘܥܠ ܚܘܒܗ ܕܐܠܗܐ. ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܘܠܐ ܗܘܐ
ܕܬܥܒܕܘܢ ܘܗܠܝܢ ܠܐ ܬܫܒܩܘܢ. * ܘܝ ܠܟܘܢ 43
ܦܪܝܫܐ. ܕܪܚܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܪܝܫ ܡܘܬܒܐ
ܒܟܢܘܫܬܐ ܘܫܠܡܐ ܒܫܘܩܐ. * ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦܪܐ 44
ܘܦܪܝܫܐ ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ. ܕܐܝܬܝܟܘܢ ܐܝܟ ܩܒܪܐ ܕܠܐ
ܡܬܝܕܥܝܢ. ܘܒܢܝܢܫܐ ܡܗܠܟܝܢ ܥܠܝܗܘܢ ܘܠܐ
ܝܕܥܝܢ. * ܘܥܢܐ ܚܕ ܡܢ ܣܦܪܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. 45
ܡܠܦܢܐ: ܟܕ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܐܢܬ ܐܦ ܠܢ ܡܨܥܪ
ܐܢܬ. * ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܐܦ ܠܟܘܢ ܣܦܪܐ ܘܝ. 46
ܕܡܛܥܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܒܢܝܢܫܐ ܡܘܒܠܐ ܝܩܝܪܐ:
ܘܐܢܬܘܢ ܒܚܕܐ ܡܢ ܨܒܥܬܟܘܢ. ܠܐ ܩܪܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܗܝܢ ܠܡܘܒܠܐ. * ܘܝ ܠܟܘܢ. ܕܒܢܝܢ ܐܢܬܘܢ 47
ܩܒܪܐ ܕܢܒܝܐ. ܘܐܒܗܝܟܘܢ ܩܛܠܘ ܐܢܘܢ. * ܣܗܕܝܢ 48
ܐܢܬܘܢ ܗܟܝܠ ܘܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܥܒܕܐ ܕܐܒܗܝܟܘܢ.
ܕܗܢܘܢ ܩܛܠܘ ܐܢܘܢ: ܘܐܢܬܘܢ ܒܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܩܒܪܝܗܘܢ܀
* ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܦ ܚܟܡܬܗ ܕܐܠܗܐ ܐܡܪܬ. ܕܗܐ 49
ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܠܘܬܗܘܢ ܢܒܝܐ ܘܫܠܝܚܐ. ܘܡܢܗܘܢ
ܢܩܛܠܘܢ ܘܢܪܕܦܘܢ. * ܕܢܬܬܒܥ ܕܡܐ ܕܟܠܗܘܢ 50
ܢܒܝܐ ܕܐܬܐܫܕ ܡܢ ܕܐܫܬܬܐܣ ܥܠܡܐ ܡܢ ܫܪܒܬܐ
ܗܕܐ. * ܡܢ ܕܡܗ ܕܗܒܝܠ: ܥܕܡܐ ܠܕܡܗ 51
ܕܙܟܪܝܐ: ܗܘ ܕܐܬܩܛܠ ܒܝܬ ܡܕܒܚܐ ܠܗܝܟܠܐ.
ܐܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܢܬܬܒܥ ܡܢ ܫܪܒܬܐ
ܗܕܐ܀ * ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦܪܐ: ܕܫܩܠܬܘܢ ܩܠܝܕܐ 52
ܕܝܕܥܬܐ. ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܥܠܬܘܢ. ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܥܐܠܝܢ
ܟܠܝܬܘܢ. * ܘܟܕ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ: ܫܪܝܘ 53
ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܡܬܟܬܫܝܢ ܠܗ. ܘܡܫܬܥܠܝܢ

rutam, et omne olus, et præteritis judicium, et chari-
tatem Dei: hæc autem oportuit facere, et illa non
43 omittere. Væ vobis Pharisæis, quia diligitis primas
44 cathedras in synagogis, et salutationes in foro. Væ vo-
bis, quia estis ut monumenta, quæ non apparent, et ho-
45 mines ambulantes suprà, nesciunt. Respondens autem
quidam ex legisperitis, ait illi: Magister, hæc dicens
46 etiam contumeliam nobis facis. At ille ait: Et vobis
legisperitis væ, quia oneratis homines oneribus quæ
portare non possunt, et ipsi uno digito vestro non tan-
47 gitis sarcinas. Væ vobis, qui ædificatis monumenta
48 Prophetarum; patres autem vestri occiderunt illos. Pro-
fectò testificamini quòd consentitis operibus patrum ves-
trorum; quoniam ipsi quidem eos occiderunt, vos autem
ædificatis eorum sepulchra. Propterea et sapientia Dei 49
dixit: Mittam ad illos Prophetas et Apostolos, et ex illis
occident, et persequentur: ut inquiratur sanguis omnium 50
Prophetarum, qui effusus est a constitutione mundi a
generatione ista, a sanguine Abel, usque ad sanguinem 51
Zachariæ, qui periit inter altare et ædem. Ita dico vobis,
requiretur ab hac generatione. Væ vobis legisperitis, quia 52
tulistis clavem scientiæ, ipsi non introïstis, et eos qui
introïbant prohibuistis. Cùm autem hæc ad illos diceret, 53
cœperunt Pharisæi et legisperiti graviter insistere, et os

54 αὐτὸν περὶ πλειόνων, ἐνεδρεύοντες αὐτὸν, [καὶ]
ζητοῦντες θηρεῦσαί τι ἐκ τοῦ στόματος
αὐτοῦ, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ιβ΄.

Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ
ὄχλου, ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους, ἤρξατο
λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ πρῶτον·
Προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φα-
2 ρισαίων, ἥτις ἐστὶν ὑπόκρισις. Οὐδὲν δὲ
συγκεκαλυμμένον ἐστὶν, ὃ οὐκ ἀποκαλυφ-
θήσεται· καὶ κρυπτὸν, ὃ οὐ γνωσθήσεται.
3 Ἀνθ᾽ ὧν, ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἴπατε, ἐν τῷ
φωτὶ ἀκουσθήσεται· καὶ ὃ πρὸς τὸ οὖς ἐλα-
λήσατε ἐν τοῖς ταμείοις, κηρυχθήσεται ἐπὶ
4 τῶν δωμάτων. Λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις
μου· Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτενόντων
τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἐχόντων περισ-
5 σότερόν τι ποιῆσαι. Ὑποδείξω δὲ ὑμῖν
τίνα φοβηθῆτε. Φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ
ἀποκτεῖναι, ἐξουσίαν ἔχοντα ἐμβαλεῖν εἰς τὴν
γέενναν· ναὶ, λέγω ὑμῖν, τοῦτον φοβήθητε.
6 Οὐχὶ πέντε στρουθία πωλεῖται ἀσσαρίων
δύο; καὶ ἓν αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον
7 ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς
κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἠρίθμηνται. Μὴ οὖν
8 φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε. Λέγω
δὲ ὑμῖν· Πᾶς ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμ-
προσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου ὁμολογήσει ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν
9 ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ· ὁ δὲ ἀρνησάμενός με
ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον
10 τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. Καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ
λόγον εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται
αὐτῷ· τῷ δὲ εἰς τὸ ἅγιον Πνεῦμα βλασ-

ܗܘܘ ܘܡܫܐܠܝܢ ܡܠܝܗܘܢ. *ܘܢܟܠܝܢ ܠܗ 54
ܒܣܓܝܐܬܐ. ܟܕ ܒܥܝܢ ܠܡܐܚܕ ܡܕܡ ܡܢ ܦܘܡܗ.
ܕܢܫܟܚܘܢ ܢܐܟܠܘܢ ܩܪܨܘܗܝ܀

ܩܦܠܐܘܢ ✤ ܝܒ ✤

*ܘܟܕ ܐܬܟܢܫܘ ܪܒܘܬܐ ܕܥܡܐ ܣܓܝܐܐ: ܐܝܟܢܐ
ܕܢܕܘܫܘܢ ܚܕ ܠܚܕ: ܫܪܝ ܢܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܠܘܩܕܡ. ܐܙܕܗܪܘ ܒܢܦܫܟܘܢ: ܡܢ ܚܡܝܪܐ ܕܦܪܝܫܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܣܒ ܒܐܦܐ.
*ܠܝܬ ܓܝܪ ܡܕܡ ܕܟܣܐ ܕܠܐ ܢܬܓܠܐ. ܘܠܐ ܕܡܛܫܝ 2
ܕܠܐ ܢܬܝܕܥ. *ܟܠ ܕܝܢ ܕܒܚܫܘܟܐ ܐܡܪܬܘܢ. 3
ܒܢܘܗܪܐ ܢܫܬܡܥ. ܘܡܕܡ ܕܒܬܘܢܐ ܒܐܕܢܐ
ܠܚܫܬܘܢ: ܥܠ ܐܓܪܐ ܢܬܟܪܙ. *ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ 4
ܕܝܢ ܠܪܚܡܝ: ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܩܛܠܝܢ
ܦܓܪܐ: ܘܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܠܝܬ ܠܗܘܢ ܡܕܡ ܝܬܝܪ
ܠܡܥܒܕ. *ܐܚܘܝܟܘܢ ܕܝܢ ܡܢ ܡܢ ܬܕܚܠܘܢ. 5
ܡܢ ܗܘ ܕܡܢ ܒܬܪ ܕܩܛܠ: ܐܝܬ ܠܗ ܫܘܠܛܢܐ ܠܡܪܡܝܘ
ܒܓܗܢܐ. ܐܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܡܢ ܗܢܐ ܕܚܠܘ.
*ܠܐ ܚܡܫ ܨܦܪܝܢ ܡܙܕܒܢܢ ܒܬܪܝܢ ܐܣܪܝܢ: 6
ܘܚܕ ܡܢܗܘܢ ܠܐ ܛܥܝܐ ܡܢ ܩܕܡ ܐܠܗܐ. *ܕܝܠܟܘܢ 7
ܕܝܢ ܐܦ ܡܢܝܢܐ ܕܣܥܪܐ ܕܪܫܟܘܢ ܟܠܗܘܢ ܡܢܝܢ
ܐܢܘܢ: ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܕܚܠܘܢ. ܕܡܢ ܨܦܪܐ ܣܓܝܐܐ
ܡܝܬܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. *ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ: ܕܟܠ 8
ܕܢܘܕܐ ܒܝ ܩܕܡ ܒܢܝܢܫܐ: ܐܦ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܢܘܕܐ
ܒܗ ܩܕܡ ܡܠܐܟܘܗܝ ܕܐܠܗܐ. *ܐܝܢܐ ܕܝܢ ܕܟܦܪ 9
ܒܝ ܩܕܡ ܒܢܝܢܫܐ: ܐܟܦܘܪ ܒܗ ܩܕܡ ܡܠܐܟܘܗܝ
ܕܐܠܗܐ. *ܘܟܠ ܕܐܡܪ ܡܠܬܐ ܥܠ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ 10
ܢܫܬܒܩ ܠܗ. ܡܢ ܕܥܠ ܪܘܚܐ ܕܝܢ ܕܩܘܕܫܐ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XI. XII.

54 ejus opprimere de multis, insidiantes ei, et quærentes
aliquid capere de ore ejus, ut accusarent eum.

CAP. XII.

Multis autem turbis circumstantibus, ita ut se in-
vicem conculcarent, cœpit dicere ad discipulos suos: At-
tendite a fermento Pharisæorum, quod est hypocrisis.
2 Nihil autem opertum est, quod non reveletur; neque
3 absconditum, quod non sciatur. Quoniam quæ in tene-
bris dixistis, in lumine dicentur; et quod in aurem loquuti
4 estis in cubiculis, prædicabitur in tectis. Dico autem
vobis amicis meis: Ne terreamini ab his, qui occidunt
corpus, et post hæc non habent amplius quid faciant.
Ostendam autem vobis quem timeatis: timete eum, qui, 5
postquam occiderit, habet potestatem mittere in gehen-
nam: ita dico vobis, hunc timete. Nonne quinque 6
passeres væneunt dipondio, et unus ex illis non est in
oblivione coram Deo? Sed et capilli capitis vestri omnes 7
numerati sunt. Nolite ergo timere: multis passeribus
pluris estis vos. Dico autem vobis: Omnis, quicumque 8
confessus fuerit me coram hominibus, et Filius hominis
confitebitur illum coram angelis Dei: qui autem ne- 9
gaverit me coram hominibus, negabitur coram angelis
Dei. Et omnis qui dicit verbum in Filium hominis, 10
remittetur illi: ei autem qui in Spiritum sanctum blas-

11 φημήσαντι οὐκ ἀφεθήσεται. Ὅταν δὲ ¹προσ-
φέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς
ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνᾶτε πῶς
12 ἢ τί ἀπολογήσησθε, ἢ τί εἴπητε· τὸ γὰρ
ἅγιον Πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ,
ἃ δεῖ εἰπεῖν.
13 Εἶπε δέ τις αὐτῷ ἐκ τοῦ ὄχλου· Διδάσ-
καλε, εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι μετ'
14 ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ·
Ἄνθρωπε, τίς με κατέστησε δικαστὴν ἢ με-
15 ριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς·
Ὁρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ ¹τῆς πλεονεξίας·
ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ
16 ἐστιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ. Εἶπε δὲ
παραβολὴν πρὸς αὐτούς, λέγων· Ἀνθρώπου
17 τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα· καὶ διε-
λογίζετο ἐν ἑαυτῷ, λέγων· Τί ποιήσω; ὅτι
18 οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου. Καὶ
εἶπε· Τοῦτο ποιήσω· καθελῶ μου τὰς ἀπο-
θήκας, καὶ μείζονας οἰκοδομήσω· καὶ συνάξω
ἐκεῖ πάντα τὰ γενήματά μου, καὶ τὰ ἀγαθά
19 μου· καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου· Ψυχή, ἔχεις
πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀνα-
20 παύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. Εἶπε δὲ αὐτῷ
ὁ Θεός· Ἄφρον, ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν
σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἡτοίμασας,
21 τίνι ἔσται; Οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ,
22 καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν. Εἶπε δὲ πρὸς
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Διὰ τοῦτο ὑμῖν λέγω,
μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ¹[ὑμῶν], τί φάγητε·
23 μηδὲ τῷ σώματι, τί ἐνδύσησθε. ¹Ἡ ψυχὴ
πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς· καὶ τὸ σῶμα τοῦ
24 ἐνδύματος. Κατανοήσατε τοὺς κόρακας,

ܢܓܕܦ ܠܐ ܢܫܬܒܩ ܠܗ. ܡܐ ܕܝܢ ܕܡܩܪܒܝܢ ܠܟܘܢ 11
ܠܟܢܘܫܬܐ ܩܕܡ ܪܫܢܐ ܘܫܘܠܛܢܐ. ܠܐ ܬܐܨܦܘܢ
ܐܝܟܢܐ ܬܦܩܘܢ ܪܘܚܐ ܐܘ ܡܢܐ ܬܐܡܪܘܢ. ܪܘܚܐ 12
ܓܝܪ ܕܩܘܕܫܐ ܬܠܦܟܘܢ ܒܗ ܒܫܥܬܐ ܡܕܡ ܕܘܠܐ
ܕܬܐܡܪܘܢ܀
ܐܡܪ ܠܗ ܕܝܢ ܐܢܫ ܡܢ ܗܘ ܟܢܫܐ. ܡܠܦܢܐ: 13
ܐܡܪ ܠܐܚܝ ܢܦܠܘܓ ܥܡܝ ܝܪܬܘܬܐ. ܗܘ ܕܝܢ 14
ܐܡܪ ܠܗ. ܓܒܪܐ: ܡܢܘ ܐܩܝܡܢܝ ܥܠܝܟܘܢ ܕܝܢܐ
ܘܡܦܠܓܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ: ܐܙܕܗܪܘ 15
ܡܢ ܟܠܗ ܥܠܘܒܘܬܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܗܘܐ ܒܡܘܬܪܢܘܬܐ
ܕܢܟܣܐ ܐܝܬ ܚܝܐ܀ ܘܐܡܪ ܡܬܠܐ ܠܘܬܗܘܢ. ܓܒܪܐ 16
ܚܕ ܥܬܝܪܐ. ܐܥܠܬ ܠܗ ܐܪܥܗ ܥܠܠܬܐ ܣܓܝܐܬܐ.
ܘܡܬܚܫܒ ܗܘܐ ܒܢܦܫܗ ܘܐܡܪ. ܡܢܐ ܐܥܒܕ 17
ܕܠܝܬ ܠܝ ܐܝܟܐ ܕܐܟܢܫ ܥܠܠܬܝ. ܘܐܡܪ 18
ܗܕܐ ܐܥܒܕ: ܐܣܬܘܪ ܒܝܬ ܩܒܘܣܝ: ܘܐܒܢܐ ܘܐܘܪܒ
ܐܢܘܢ. ܘܐܟܢܫ ܬܡܢ ܟܠܗ ܥܒܘܪܝ ܘܛܒܬܝ.
ܘܐܡܪ ܠܢܦܫܝ. ܢܦܫܝ: ܐܝܬ ܠܟܝ ܛܒܬܐ 19
ܣܓܝܐܬܐ: ܕܣܝܡܢ ܠܫܢܝܐ ܣܓܝܐܬܐ. ܐܬܢܝܚܝ.
ܐܟܘܠܝ. ܐܫܬܝ. ܐܬܒܣܡܝ. ܐܡܪ ܠܗ ܕܝܢ 20
ܐܠܗܐ. ܚܣܝܪ ܪܥܝܢܐ: ܒܗܢܐ ܠܠܝܐ ܢܦܫܟ
ܬܒܥܝܢ ܠܗ ܡܢܟ. ܘܗܠܝܢ ܕܛܝܒܬ ܠܡܢ
ܢܗܘܝܢ. ܗܟܢܐ ܗܘ ܡܢ ܕܣܐܡ ܠܗ ܣܝܡܬܐ 21
ܘܒܐܠܗܐ ܠܐ ܥܬܪ܀ ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. 22
ܡܛܠ ܗܕܐ ܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܠܐ ܬܐܨܦܘܢ
ܠܢܦܫܟܘܢ ܡܢܐ ܬܐܟܠܘܢ ܘܠܐ ܠܦܓܪܟܘܢ ܡܢܐ
ܬܠܒܫܘܢ. ܢܦܫܐ ܓܝܪ ܝܬܝܪܐ ܡܢ ܬܣܪܣܝܬܐ 23
ܘܦܓܪܐ ܡܢ ܠܒܘܫܐ. ܐܬܒܩܘ ܒܥܘܪܒܐ. ܕܠܐ 24

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XII.

11 phemaverit, non remittetur. Cùm autem inducent vos
in synagogas, et ad magistratus, et potestates, nolite soliciti
esse qualiter, aut quid respondeatis, aut quid dicatis:
12 Spiritus enim sanctus docebit vos in ipsa hora quid opor-
teat vos dicere.
13 Ait autem ei quidam de turba: Magister, dic fratri meo
14 ut dividat mecum hereditatem. At ille dixit illi: Homo,
quis me constituit judicem aut divisorem super vos?
15 Dixitque ad illos: Videte, et cavete ab omni avaritia; quia
non in abundantia cujusquam vita ejus est ex his quæ pos-
16 sidet. Dixit autem similitudinem ad illos, dicens: Hominis
17 cujusdam divitis uberes fructus ager attulit; et cogitabat
intra se, dicens: Quid faciam, quia non habeo quo congre-
gem fructus meos? Et dixit: Hoc faciam: destruam hor- 18
rea mea, et majora faciam; et illuc congregabo omnia
quæ nata sunt mihi, et bona mea; et dicam animæ meæ: 19
Anima, habes multa bona posita in annos plurimos: re-
quiesce, comede, bibe, epulare. Dixit autem illi Deus: 20
Stulte, hac nocte animam tuam repetunt a te: quæ autem
parasti, cujus erunt? Sic est qui sibi thesaurizat, et non est 21
in Deum dives. Dixitque ad discipulos suos: Ideo dico 22
vobis: Nolite soliciti esse animæ vestræ, quid manducetis;
neque corpori, quid induamini. Anima plus est quàm esca, 23
et corpus plus quàm vestimentum. Considerate corvos, 24

ὅτι οὐ σπείρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν· οἷς οὐκ
ἔστι ταμεῖον, οὐδὲ ἀποθήκη· καὶ ὁ Θεὸς
τρέφει αὐτούς. Πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς δια-
25 φέρετε τῶν πετεινῶν. Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν με-
ριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν
26 αὐτοῦ πῆχυν ἕνα; Εἰ οὖν οὔτε ἐλάχιστον
δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε;
27 Κατανοήσατε τὰ κρίνα, πῶς αὐξάνει· οὐ
κοπιᾷ, οὐδὲ νήθει. Λέγω δὲ ὑμῖν, οὐδὲ
Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο
28 ὡς ἓν τούτων. Εἰ δὲ τὸν χόρτον ἐν τῷ ἀγρῷ,
σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλ-
λόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσι, πόσῳ
29 μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι. Καὶ ὑμεῖς μὴ
ζητεῖτε τί φάγητε, ἢ τί πίητε· καὶ μὴ με-
30 τεωρίζεσθε. Ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη
τοῦ κόσμου ἐπιζητεῖ· ὑμῶν δὲ ὁ Πατὴρ
31 οἶδεν ὅτι χρῄζετε τούτων. Πλὴν ζητεῖτε
τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· καὶ ταῦτα πάντα
32 προστεθήσεται ὑμῖν. Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν
33 ποίμνιον· ὅτι εὐδόκησεν ὁ Πατὴρ ὑμῶν δοῦναι
ὑμῖν τὴν βασιλείαν. Πωλήσατε τὰ ὑπάρ-
χοντα ὑμῶν, καὶ δότε ἐλεημοσύνην. Ποιή-
σατε ἑαυτοῖς βαλάντια μὴ παλαιούμενα,
θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου
κλέπτης οὐκ ἐγγίζει, οὐδὲ σὴς διαφθείρει.
34 Ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ
35 ἡ καρδία ὑμῶν ἔσται. Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ
ὀσφύες περιεζωσμέναι, καὶ οἱ λύχνοι καιό-
36 μενοι· καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδε-
χομένοις τὸν κύριον ἑαυτῶν, πότε ἀναλύσει
ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλθόντος καὶ κρούσαντος,

ܙܪܥܝܢ ܘܠܐ ܚܨܕܝܢ. ܘܠܝܬ ܠܗܘܢ ܬܐܓܪܐ ܘܒܝܬ
ܩܦܣܐ. ܘܐܠܗܐ ܡܬܪܣܐ ܠܗܘܢ. ܒܟܡܐ ܗܟܝܠ
ܐܢܬܘܢ ܡܝܬܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܦܪܚܬܐ. ܡܢܘ ܕܝܢ 25
ܡܢܟܘܢ ܟܕ ܝܨܦ: ܡܫܟܚ ܠܡܘܣܦܘ ܥܠ
ܩܘܡܬܗ ܐܡܬܐ ܚܕܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܐܦ ܠܐ ܠܙܥܘܪܬܐ 26
ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܡܢܐ ܥܠ ܫܪܟܐ ܝܨܦܝܢ
ܐܢܬܘܢ. ܐܬܒܩܘ ܒܫܘܫܢܐ ܐܝܟܢܐ ܪܒܝܢ. 27
ܕܠܐ ܠܐܝܢ ܘܠܐ ܥܙܠܝܢ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ: ܕܐܦ
ܠܐ ܫܠܝܡܘܢ ܒܟܠܗ ܫܘܒܚܗ ܐܬܟܣܝ ܐܝܟ ܚܕܐ
ܡܢ ܗܠܝܢ. ܐܢ ܕܝܢ ܠܥܡܒܪܐ ܕܝܘܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ 28
ܒܚܩܠܐ. ܘܠܡܚܪ ܢܦܠ ܒܬܢܘܪܐ: ܐܠܗܐ ܗܟܢܐ
ܡܠܒܫ: ܒܟܡܐ ܝܬܝܪ ܠܟܘܢ ܙܥܘܪܝ ܗܝܡܢܘܬܐ:
ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܬܒܥܘܢ ܡܢܐ ܬܐܟܠܘܢ ܘܡܢܐ ܬܫܬܘܢ. 29
ܘܠܐ ܢܦܠܓ ܪܥܝܢܟܘܢ ܒܗܠܝܢ. ܗܠܝܢ ܓܝܪ 30
ܟܠܗܝܢ: ܥܡܡܐ ܗܢܘ ܕܥܠܡܐ ܒܥܝܢ. ܐܒ
ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܐܒܘܟܘܢ ܝܕܥ ܕܡܬܒܥܝܢ ܠܟܘܢ
ܗܠܝܢ. ܒܪܡ ܒܥܘ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ: 31
ܘܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܡܬܬܘܣܦܢ ܠܟܘܢ. ܠܐ 32
ܬܕܚܠ ܓܙܪܐ ܙܥܘܪܐ. ܕܨܒܐ ܐܒܘܟܘܢ ܕܢܬܠ
ܠܟܘܢ ܡܠܟܘܬܐ. ܙܒܢܘ ܩܢܝܢܟܘܢ ܘܗܒܘ 33
ܙܕܩܬܐ. ܥܒܕܘ ܠܟܘܢ ܟܝܣܐ ܕܠܐ ܒܠܝܢ. ܘܣܝܡܬܐ
ܕܠܐ ܚܣܪܐ ܒܫܡܝܐ. ܐܝܟܐ ܕܓܢܒܐ ܠܐ ܩܪܒ ܘܣܣܐ
ܠܐ ܡܚܒܠ. ܐܝܟܐ ܓܝܪ ܕܐܝܬܝܗ ܣܝܡܬܟܘܢ: 34
ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܐܦ ܠܒܟܘܢ. ܢܗܘܘܢ ܚܨܝܟܘܢ 35
ܐܣܝܪܝܢ. ܘܫܪܓܝܟܘܢ ܢܗܝܪܝܢ. ܘܐܢܬܘܢ ܕܡܝܢ 36
ܠܐܢܫܐ ܕܡܣܟܝܢ ܠܡܪܗܘܢ: ܕܐܡܬܝ ܢܗܦܘܟ ܡܢ
ܒܝܬ ܡܫܬܘܬܐ. ܕܡܐ ܕܐܬܐ ܘܢܩܫ: ܡܚܕܐ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XII.

quia non seminant, neque metunt; quibus non est cella-
rium, neque horreum; et Deus pascit illos. Quanto ma-
25 gis vos pluris estis illis? Quis autem vestrum cogi-
tando potest adjicere ad staturam suam cubitum unum?
26 Si ergo neque quod minimum est potestis, quid de cete-
27 ris soliciti estis? Considerate lilia, quomodo crescunt;
non laborant, neque nent: dico autem vobis, nec Salo-
mon in omni gloria sua vestiebatur sicut unum ex istis.
28 Si autem fœnum, quod hodie est in agro, et cras in cli-
banum mittitur, Deus sic vestit; quanto magis vos pusillæ
29 fidei? Et vos nolite quærere quid manducetis, aut quid
30 bibatis; et nolite in sublime tolli: hæc enim omnia gentes
mundi quærunt. Pater autem vester scit quoniam his
indigetis. Verumtamen quærite primùm regnum Dei, 31
et justitiam ejus; et hæc omnia adjicientur vobis. No- 32
lite timere pusillus grex, quia complacuit Patri vestro
dare vobis regnum. Vendite quæ possidetis, et date 33
eleemosynam. Facite vobis sacculos qui non veteras-
cunt, thesaurum non deficientem in cœlis; quò fur non
appropiat, neque tinea corrumpit. Ubi enim thesaurus 34
vester est, ibi et cor vestrum erit. Sint lumbi vestri 35
præcincti, et lucernæ ardentes in manibus vestris; et vos 36
similes hominibus expectantibus dominum suum quando
revertatur a nuptiis; ut, cùm venerit, et pulsaverit,

37 εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ. Μακάριοι οἱ δοῦλοι
ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθὼν ὁ κύριος εὑρήσει γρηγο-
ροῦντας. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι περιζώσε-
ται, καὶ ἀνακλινεῖ αὐτοὺς, καὶ παρελθὼν
38 διακονήσει αὐτοῖς. Καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ
δευτέρᾳ φυλακῇ, καὶ ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ
ἔλθῃ, καὶ εὕρῃ οὕτω· μακάριοί εἰσιν 'οἱ δοῦ-
39 λοι ἐκεῖνοι. Τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ
ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίᾳ ὥρᾳ ὁ κλέπτης
ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν, καὶ οὐκ ἂν ἀφῆκε
40 διορυγῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. Καὶ ὑμεῖς οὖν
γίνεσθε ἕτοιμοι· ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε, ὁ
41 Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. Εἶπε δὲ αὐτῷ
ὁ Πέτρος· Κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παρα-
βολὴν ταύτην λέγεις, ἢ καὶ πρὸς πάντας;
42 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς
οἰκονόμος 'καὶ φρόνιμος, ὃν καταστήσει ὁ
κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ, τοῦ διδόναι
43 ἐν καιρῷ τὸ σιτομέτριον; Μακάριος ὁ δοῦ-
λος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσει
44 ποιοῦντα οὕτως. Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν, ὅτι
ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει
45 αὐτόν. Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ
καρδίᾳ αὐτοῦ· Χρονίζει ὁ κύριός μου ἔρ-
χεσθαι· καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς παῖδας
καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν
46 καὶ μεθύσκεσθαι· ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου
ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὥρᾳ
ᾗ οὐ γινώσκει· καὶ διχοτομήσει αὐτὸν, καὶ
τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει.
47 Ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ
κυρίου ἑαυτοῦ, καὶ μὴ ἑτοιμάσας, μηδὲ
ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ, δαρήσεται
48 πολλάς· ὁ δὲ μὴ γνοὺς, ποιήσας δὲ ἄξια
πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας. Παντὶ δὲ ᾧ
ἐδόθη πολὺ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ·

ܢܦܬܚܘܢ ܠܗ. ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܥܒܕܐ ܗܢܘܢ: ܐܝܠܝܢ 37
ܕܐܬܐ ܡܪܗܘܢ ܘܢܫܟܚ ܐܢܘܢ ܟܕ ܥܝܪܝܢ. ܐܡܝܢ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܢܐܣܘܪ ܚܨܘܗܝ ܘܢܣܡܟ ܐܢܘܢ:
ܘܢܥܒܪ ܢܫܡܫ ܐܢܘܢ. ܘܐܢ ܒܡܛܪܬܐ ܕܬܪܬܝܢ 38
ܐܘ ܕܬܠܬ ܢܐܬܐ ܘܢܫܟܚ ܗܟܢܐ: ܛܘܒܝܗܘܢ
ܠܥܒܕܐ ܗܢܘܢ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܕܥܘ. ܕܐܠܘ ܝܕܥ ܗܘܐ 39
ܡܪܐ ܒܝܬܐ ܒܐܝܕܐ ܡܛܪܬܐ ܐܬܐ ܓܢܒܐ: ܡܬܬܥܝܪ
ܗܘܐ ܘܠܐ ܫܒܩ ܗܘܐ ܕܢܬܦܠܫ ܒܝܬܗ. ܐܦ 40
ܐܢܬܘܢ ܗܟܝܠ ܗܘܘ ܡܛܝܒܝܢ. ܕܒܫܥܬܐ
ܕܠܐ ܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܬܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܐܡܪ ܠܗ 41
ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ. ܡܪܢ ܠܢ ܐܡܪ ܐܢܬ ܠܗ
ܠܡܬܠܐ ܗܢܐ: ܐܘ ܐܦ ܠܟܠ ܐܢܫ ܀ ܐܡܪ ܠܗ 42
ܝܫܘܥ. ܡܢܘ ܟܝ ܐܝܬܘܗܝ ܪܒ ܒܝܬܐ ܡܗܝܡܢܐ
ܘܚܟܝܡܐ ܕܢܩܝܡܝܘܗܝ ܡܪܗ ܥܠ ܬܫܡܫܬܗ:
ܕܢܬܠ ܦܣܬܐ ܒܙܒܢܗ. ܛܘܒܘܗܝ ܠܥܒܕܐ 43
ܕܢܐܬܐ ܡܪܗ ܢܫܟܚܝܘܗܝ ܕܥܒܕ ܗܟܢܐ. ܫܪܝܪܐܝܬ 44
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܢܩܝܡܝܘܗܝ ܥܠ ܟܠܗ ܩܢܝܢܗ.
ܐܢ ܕܝܢ ܢܐܡܪ ܥܒܕܐ ܗܘ ܒܠܒܗ: ܕܡܘܚܪ 45
ܡܪܝ ܠܡܐܬܐ: ܘܢܫܪܐ ܠܡܡܚܐ ܠܥܒܕܐ
ܘܠܐܡܗܬܐ ܕܡܪܗ: ܘܢܫܪܐ ܠܡܐܟܠ ܘܠܡܫܬܐ
ܘܠܡܪܘܐ. ܢܐܬܐ ܡܪܗ ܕܥܒܕܐ ܗܘ ܒܝܘܡܐ ܕܠܐ 46
ܣܟܐ ܘܒܫܥܬܐ ܕܠܐ ܝܕܥ: ܘܢܦܠܓܝܘܗܝ. ܘܢܣܝܡ
ܡܢܬܗ ܥܡ ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ. ܥܒܕܐ ܕܝܢ 47
ܐܝܢܐ ܕܝܕܥ ܨܒܝܢܐ ܕܡܪܗ: ܘܠܐ ܛܝܒ ܠܗ ܐܝܟ
ܨܒܝܢܗ: ܢܦܠܘܢ ܣܓܝܐܬܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܝܕܥ 48
ܘܥܒܕ ܡܕܡ ܕܫܘܐ ܠܡܚܘܬܐ. ܢܦܠܘܢ ܡܚܘܬܐ
ܙܥܘܪܝܬܐ. ܟܠ ܡܢ ܕܐܬܝܗܒ ܠܗ ܣܓܝ:

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XII.

37 confestim aperiant ei. Beati servi illi, quos, cùm venerit
dominus, invenerit vigilantes: amen dico vobis, quod
præcinget se, et faciet illos discumbere, et transiens
38 ministrabit illis. Et si venerit in secunda vigilia, et si
in tertia vigilia venerit, et ita invenerit, beati sunt
39 servi illi. Hoc autem scitote, quoniam si sciret pater-
familias qua hora fur veniret, vigilaret utique, et non
40 sineret perfodi domum suam. Et vos estote parati;
41 quia qua hora non putatis, Filius hominis veniet. Ait
autem ei Petrus: Domine, ad nos dicis hanc parabolam;
42 an et ad omnes? Dixit autem Dominus: Quis, putas,
est fidelis dispensator, et prudens, quem constituit
dominus supra familiam suam, ut det illis in tempore
tritici mensuram? Beatus ille servus, quem cùm vene- 43
rit dominus, invenerit ita facientem. Verè dico vobis, 44
quoniam supra omnia, quæ possidet, constituet illum.
Quòd si dixerit servus ille in corde suo: Moram facit 45
dominus meus venire; et cœperit percutere servos et
ancillas, et edere, et bibere, et inebriari: veniet do- 46
minus servi illius in die qua non sperat, et hora qua
nescit, et dividet eum, partemque ejus cum infidelibus
ponet. Ille autem servus qui cognovit voluntatem 47
domini sui, et non præparavit, et non fecit secundùm
voluntatem ejus, vapulabit multis: qui autem non 48
cognovit, et fecit digna plagis, vapulabit paucis. Omni
autem cui multum datum est, multum quæretur ab eo;

καὶ ᾧ παρέθεντο πολὺ, περισσότερον αἰτή-
49 σουσιν αὐτόν. Πῦρ ἦλθον βαλεῖν εἰς τὴν
50 γῆν· καὶ τί θέλω, εἰ ἤδη ἀνήφθη. Βάπ-
τισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι· καὶ πῶς συν-
51 έχομαι, ἕως οὗ τελεσθῇ. Δοκεῖτε ὅτι εἰ-
ρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῇ; Οὐχὶ,
52 λέγω ὑμῖν, ἀλλ᾽ ἢ διαμερισμόν. Ἔσονται
γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν οἴκῳ ἑνὶ διαμεμε-
ρισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσὶ, καὶ δύο ἐπὶ τρισί.
53 Διαμερισθήσεται πατὴρ ἐφ᾽ υἱῷ, καὶ υἱὸς
ἐπὶ πατρί· μήτηρ ἐπὶ θυγατρὶ, καὶ θυγάτηρ
ἐπὶ μητρί· πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς,
54 καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθερὰν αὐτῆς. Ἔλεγε
δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις· Ὅταν ἴδητε τὴν νεφέλην
ἀνατέλλουσαν ἀπὸ δυσμῶν, εὐθέως λέγετε·
55 Ὄμβρος ἔρχεται· καὶ γίνεται οὕτω. Καὶ
ὅταν Νότον πνέοντα, λέγετε· Ὅτι καύσων
56 ἔσται· καὶ γίνεται. Ὑποκριταὶ, τὸ πρόσ-
ωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἴδατε δοκι-
μάζειν· τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον πῶς οὐ δοκι-
57 μάζετε; Τί δὲ καὶ ἀφ᾽ ἑαυτῶν οὐ κρίνετε
58 τὸ δίκαιον; Ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ
ἀντιδίκου σου ἐπ᾽ ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ δὸς
ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ᾽ αὐτοῦ· μήποτε
κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτής
σε παραδῷ τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ σε
59 βάλῃ εἰς φυλακήν. Λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξ-
έλθῃς ἐκεῖθεν, ἕως οὗ καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν
ἀποδῷς.

ΚΕΦ. ιγ΄.

Παρῆσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ
ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων,
ὧν τὸ αἷμα Πιλάτος ἔμιξε μετὰ τῶν

ܣܓܝ ܢܬܒܥܘܢ ܡܢܗ. ܘܠܡܢ ܕܐܓܥܠܘ ܠܗ
ܣܓܝ: ܝܬܝܪܐܝܬ ܢܬܒܥܘܢ ܡܢܗ ܀ *ܢܘܪܐ 49
ܐܬܝܬ ܕܐܪܡܐ ܒܐܪܥܐ. ܘܨܒܐ ܐܢܐ ܠܘ ܡܢ
ܟܕܘ ܐܬܝܩܕܬ: *ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ ܐܝܬ ܠܝ ܕܐܥܡܕ: 50
ܘܣܓܝ ܐܠܝܨ ܐܢܐ ܥܕܡܐ ܕܬܫܬܠܡ. *ܣܒܪܝܢ 51
ܐܢܬܘܢ ܕܫܝܢܐ ܐܬܝܬ ܕܐܪܡܐ ܒܐܪܥܐ: ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ ܕܠܐ. ܐܠܐ ܦܘܠܓܐ. *ܡܢ ܗܫܐ ܢܗܘܘܢ 52
ܚܡܫܐ ܒܒܝܬܐ ܚܕ. ܕܦܠܝܓܝܢ ܬܠܬܐ
ܥܠ ܬܪܝܢ: ܘܬܪܝܢ ܥܠ ܬܠܬܐ. *ܢܬܦܠܓܘܢ 53
ܓܝܪ ܐܒܐ ܥܠ ܒܪܗ: ܘܒܪܐ ܥܠ ܐܒܘܗܝ. ܐܡܐ
ܥܠ ܒܪܬܗ. ܘܒܪܬܐ ܥܠ ܐܡܗ. ܚܡܬܐ ܥܠ
ܟܠܬܗ. ܘܟܠܬܐ ܥܠ ܚܡܬܗ ܀ *ܘܐܡܪ ܠܟܢܫܐ. 54
ܡܐ ܕܚܙܝܬܘܢ ܥܢܢܐ ܕܕܢܚ ܡܢ ܡܥܪܒܐ. ܡܚܕܐ
ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܛܪܐ ܐܬܐ. ܘܗܘܐ ܗܟܢܐ. *ܘܡܐ 55
ܕܢܫܒܐ ܬܝܡܢܐ. ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܫܘܒܐ ܗܘܐ.
ܘܗܘܐ. *ܢܣܒܝ ܒܐܦܐ: ܦܪܨܘܦܐ ܕܐܪܥܐ ܘܕܫܡܝܐ 56
ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܒܩܘ: ܙܒܢܐ ܕܝܢ ܗܢܐ ܐܝܟܢܐ ܠܐ
ܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ. *ܠܡܢܐ ܕܝܢ ܡܢ ܢܦܫܟܘܢ ܠܐ ܕܝܢܝܢ 57
ܐܢܬܘܢ ܟܐܢܘܬܐ. *ܡܐ ܕܝܢ ܕܐܙܠ ܐܢܬ ܥܡ 58
ܒܥܠܕܝܢܟ ܠܘܬ ܐܪܟܘܢܐ. ܥܕ ܒܐܘܪܚܐ ܐܢܬ ܗܒ
ܐܬܓܘܪܬܐ ܘܐܬܦܪܩ ܡܢܗ. ܕܠܡܐ ܢܓܪܟ ܠܘܬ
ܕܝܢܐ: ܘܕܝܢܐ ܢܫܠܡܟ ܠܫܠܝܛܐ: ܘܫܠܝܛܐ ܢܪܡܝܟ
ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ. *ܘܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ: ܕܠܐ ܬܦܘܩ 59
ܡܢ ܬܡܢ: ܥܕܡܐ ܕܬܬܠ ܫܡܘܢܐ ܐܚܪܝܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܝܓ ܀

*ܒܗܘ ܕܝܢ ܙܒܢܐ: ܐܬܘ ܐܢܫܐ ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܥܠ
ܓܠܝܠܝܐ: ܗܢܘܢ ܕܦܝܠܛܘܣ ܚܠܛ ܕܡܗܘܢ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XII. XIII.

et cui commendaverunt multum, plus petent ab eo.
49 Ignem veni mittere in terram; et quid volo, nisi ut accen-
50 datur? Baptismo autem habeo baptizari: et quomodo
51 coarctor usquedum perficiatur? Putatis quia pacem veni
dare in terram? Non, dico vobis, sed separationem:
52 erunt enim ex hoc quinque in domo una divisi, tres in
53 duos, et duo in tres dividentur: pater in filium, et
filius in patrem suum; mater in filiam, et filia in matrem;
54 socrus in nurum suam, et nurus in socrum suam. Dice-
bat autem et ad turbas: Cùm videritis nubem orientem
55 ab occasu, statim dicitis, Nimbus venit: et ita fit. Et
cùm austrum flantem, dicitis, Quia æstus erit: et fit.
Hypocritæ, faciem cœli et terræ nostis probare: hoc 56
autem tempus quo modo non probatis? Quid autem et 57
a vobis ipsis non judicatis quod justum est? Cùm autem 58
vadis cum adversario tuo ad principem, in via da operam
liberari ab illo, *ne fortè* trahat te ad judicem, et judex
tradat te exactori, et exactor mittat te in carcerem.
Dico tibi, *non* exies inde, donec etiam novissimum mi- 59
nutum reddas.

CAP. XIII.

Aderant autem quidam ipso in tempore, nunciantes
illi de Galilæis, quorum sanguinem Pilatus miscuit cum

2 θυσιῶν αὐτῶν. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτοῖς· Δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι
ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους
3 ἐγένοντο, ὅτι τοιαῦτα πεπόνθασιν; Οὐχὶ,
λέγω ὑμῖν· ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοῆτε, πάντες
4 ὡσαύτως ἀπολεῖσθε. Ἢ ἐκεῖνοι οἱ δέκα
καὶ ὀκτὼ, ἐφ' οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ
Σιλωὰμ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς, δοκεῖτε
ὅτι οὗτοι ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας
ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ;
5 Οὐχὶ, λέγω ὑμῖν· ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοῆτε,
6 πάντες ὁμοίως ἀπολεῖσθε. Ἔλεγε δὲ ταύ-
την τὴν παραβολήν· Συκῆν εἶχέ τις ἐν τῷ
ἀμπελῶνι αὐτοῦ πεφυτευμένην· καὶ ἦλθε
7 ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ, καὶ οὐχ εὗρεν. Εἶπε
δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν· Ἰδοὺ, τρία ἔτη
ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ,
καὶ οὐχ εὑρίσκω· ἔκκοψον αὐτήν· ἱνατί καὶ
τὴν γῆν καταργεῖ; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει
8 αὐτῷ· Κύριε, ἄφες αὐτὴν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος,
ἕως ὅπου σκάψω περὶ αὐτὴν, καὶ βάλω
9 κόπρια· κἂν μὲν ποιήσῃ καρπόν· εἰ δὲ μήγε,
εἰς τὸ μέλλον ἐκκόψεις αὐτήν.
10 Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν
11 ἐν τοῖς σάββασι. Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ ἦν πνεῦμα
ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτώ· καὶ
ἦν συγκύπτουσα, καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι
12 εἰς τὸ παντελές. Ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς,
προσεφώνησε, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Γύναι, ἀπο-
13 λέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου. Καὶ ἐπέθηκεν
αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνωρ-
14 θώθη, καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν. Ἀποκριθεὶς
δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ
σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ
ὄχλῳ· Ἓξ ἡμέραι εἰσὶν, ἐν αἷς δεῖ ἐργά-
ζεσθαι· ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύ-

2 ܥܡ ܕܒܚܝܗܘܢ. * ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܗܠܝܢ ܓܠܝܠܝܐ: ܚܛܝܐ ܗܘܘ
ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܓܠܝܠܝܐ: ܕܗܟܢܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ:
3 * ܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ: ܐܠܐ ܟܠܟܘܢ ܐܢ ܠܐ
4 ܬܬܘܒܘܢ. ܗܟܢܐ ܬܐܒܕܘܢ. * ܐܘ ܗܢܘܢ ܬܡܢܬܥܣܪ
ܕܢܦܠ ܥܠܝܗܘܢ ܡܓܕܠܐ ܒܫܝܠܘܚܐ ܘܩܛܠ
ܐܢܘܢ: ܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܚܝܒܐ ܗܘܘ ܡܢ
5 ܟܠܗܘܢ ܒܢܝܢܫܐ ܕܥܡܪܝܢ ܒܐܘܪܫܠܡ: * ܠܐ.
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ: ܐܠܐ ܐܢ ܠܐ ܬܬܘܒܘܢ ܟܠܟܘܢ
6 ܐܟܘܬܗܘܢ ܬܐܒܕܘܢ܀ * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܢܐ ܡܬܠܐ. ܬܬܐ
ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܐܢܫ ܕܢܨܝܒܐ ܒܟܪܡܗ: ܘܐܬܐ ܒܥܐ
7 ܒܗ ܦܐܪܐ ܘܠܐ ܐܫܟܚ. * ܘܐܡܪ ܠܦܠܚܐ: ܗܐ
ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܐܢܐ ܐܬܐ ܐܢܐ ܒܥܐ ܦܐܪܐ ܒܬܬܐ ܗܕܐ
ܘܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ. ܦܣܘܩܝܗ. ܠܡܢܐ ܡܒܛܠܐ
8 ܐܪܥܐ. * ܐܡܪ ܠܗ ܦܠܚܐ. ܡܪܝ: ܫܒܘܩܝܗ
9 ܐܦ ܗܕܐ ܫܢܬܐ. ܥܕ ܐܦܠܘܚܝܗ ܘܐܙܒܠܝܗ. * ܘܐܢ
ܥܒܕܐ ܦܐܪܐ: ܘܐܠܐ ܠܫܢܬܐ ܕܐܬܝܐ ܬܦܣܘܩܝܗ܀
10 * ܟܕ ܕܝܢ ܡܠܦ ܝܫܘܥ ܒܚܕܐ ܡܢ ܟܢܘܫܬܐ
11 ܒܫܒܬܐ: * ܘܐܝܬ ܗܘܬ ܬܡܢ ܐܢܬܬܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ
ܠܗ ܪܘܚܐ ܕܟܘܪܗܢܐ ܬܡܢܬܥܣܪܐ ܫܢܝܢ. ܘܟܦܝܦܐ
ܗܘܬ ܘܠܐ ܡܫܟܚܐ ܗܘܬ ܕܬܬܦܫܛ ܟܠܗ:
12 * ܚܙܗ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܘܩܪܗ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܬܬܐ
13 ܫܪܝܐ ܐܢܬܝ ܡܢ ܟܘܪܗܢܟܝ. * ܘܣܡ ܐܝܕܗ ܥܠܝܗ:
14 ܘܡܚܕܐ ܐܬܦܫܛܬ. ܘܫܒܚܬ ܠܐܠܗܐ. * ܥܢܐ ܕܝܢ
ܪܝܫ ܟܢܘܫܬܐ ܟܕ ܡܬܚܡܬ. ܥܠ ܕܐܣܝ ܒܫܒܬܐ
ܝܫܘܥ. ܘܐܡܪ ܠܟܢܫܐ. ܫܬܐ ܐܢܘܢ ܝܘܡܝܢ ܕܒܗܘܢ
ܙܕܩ ܠܡܦܠܚ· ܒܗܘܢ ܗܟܝܠ ܐܬܘ ܐܬܐܣܘ.

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XIII.

2 sacrificiis eorum. Et respondens dixit illis: Putatis
quòd hi Galilæi præ omnibus Galilæis peccatores fuerint,
3 quia talia passi sunt? Non, dico vobis: sed nisi pœniten-
4 tiam habueritis, omnes similiter peribitis. Sicut illi de-
cem et octo, supra quos cecidit turris in Siloë, et occidit
eos: putatis quia et ipsi debitores fuerint præter omnes
5 homines habitantes in Jerusalem? Non, dico vobis: sed
si pœnitentiam non egeritis, omnes similiter peribitis.
6 Dicebat autem et hanc similitudinem: Arborem fici
habebat quidam plantatam in vinea sua, et venit quæ-
7 rens fructum in illa, et non invenit. Dixit autem ad
cultorem vineæ: Ecce, anni tres sunt ex quo venio quæ-
rens fructum in ficulnea hac, et non invenio: succide
ergo illam: ut quid etiam terram occupat? At ille respon- 8
dens, dicit illi: Domine, dimitte illam et hoc anno, usque
dum fodiam circa illam, et mittam stercora: et siquidem 9
fecerit fructum: sin autem, in futurum succides eam.
Erat autem docens in synagoga eorum sabbatis. Et ecce 10.11
mulier, quæ habebat spiritum infirmitatis annis decem
et octo: et erat inclinata, nec omnino poterat sursum re-
spicere. Quam cùm videret Jesus, vocavit eam ad se, et ait 12
illi: Mulier, dimissa es ab infirmitate tua. Et imposuit 13
illi manus; et confestim erecta est, et glorificabat
Deum. Respondens autem archisynagogus, indignans 14
quia sabbato curasset Jesus, dicebat turbæ: Sex dies
sunt, in quibus oportet operari: in his ergo venite et cura-

εσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.
15 Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ Κύριος, καὶ εἶπεν·
ˈὙποκριτὰ, ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ
λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς
16 φάτνης, καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; Ταύτην
δὲ θυγατέρα Ἀβραὰμ οὖσαν, ἣν ἔδησεν ὁ
Σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει
λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ
17 τοῦ σαββάτου; Καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ,
κατῃσχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ·
καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐν-
δόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ.
18 Ἔλεγε δέ· Τίνι ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία
19 τοῦ Θεοῦ; καὶ τίνι ὁμοιώσω αὐτήν; Ὁμοία
ἐστὶ κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος
ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυτοῦ· καὶ ηὔξησε, καὶ
ἐγένετο εἰς δένδρον μέγα, καὶ τὰ πετεινὰ
τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις
20 αὐτοῦ. ˈ[Καὶ] πάλιν εἶπε· Τίνι ὁμοιώσω
21 τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; Ὁμοία ἐστὶ ζύμῃ,
ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα
τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.

22 Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας,
διδάσκων, καὶ πορείαν ποιούμενος εἰς Ἱερου-
23 σαλήμ. Εἶπε δέ τις αὐτῷ· Κύριε, εἰ ὀλίγοι
24 οἱ σωζόμενοι; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς·
Ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς ˈπύλης·
ὅτι πολλοὶ, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσελθεῖν,
25 καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν. Ἀφ' οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ
οἰκοδεσπότης, καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ
ἄρξησθε ἔξω ἑστάναι, καὶ κρούειν τὴν θύραν,
λέγοντες· Κύριε, Κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν· καὶ
ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν· Οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν

ܘܠܐ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ. *ܥܢܐ ܕܝܢ ܡܪܢ ܘܐܡܪ 15
ܠܗ. ܢܣܒ̈ ܒܐܦܐ: ܚܕ ܚܕ ܡܢܟܘܢ ܒܫܒܬܐ:
ܠܐ ܫܪܐ ܬܘܪܗ ܐܘ ܚܡܪܗ ܡܢ ܐܘܪܝܐ: ܘܐܙܠ
ܡܫܩܐ: *ܘܗܕܐ ܕܝܢ ܕܒܪܬܗ ܗܝ ܕܐܒܪܗܡ: 16
ܘܐܣܪܗ ܐܣܛܢܐ ܗܐ ܬܡܢܥܣܪܐ ܫܢܝܢ: ܠܐ ܘܠܐ
ܗܘܐ ܕܢܫܬܪܐ ܡܢ ܗܢܐ ܐܣܘܪܐ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ.
*ܘܟܕ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܗܘܐ. ܒܗܬܝܢ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ 17
ܐܝܠܝܢ ܕܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܠܘܩܒܠܗ. ܘܟܠܗ ܥܡܐ
ܚܕܐ ܗܘܐ ܒܟܠܗܝܢ ܬܕܡܪܬܐ ܕܡܬܥܒܕܢ ܗܘܝ
ܒܐܝܕܗ ܀

*ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܡܢܐ ܕܡܝܐ 18
ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܘܠܡܢܐ ܐܕܡܝܗ̇. *ܕܡܝܐ 19
ܠܚܪܕܠܐ ܕܙܪܥܐ: ܗܘ ܕܢܣܒ ܓܒܪܐ ܙܪܥܗ
ܒܓܢܬܗ. ܘܪܒܐ ܘܗܘܐ ܐܝܠܢܐ ܪܒܐ. ܘܦܪܚܬܐ
ܕܫܡܝܐ ܐܫܟܢܬ ܒܣܘܟܘܗܝ. *ܬܘܒ ܐܡܪ ܝܫܘܥ. 20
ܠܡܢܐ ܐܕܡܝܗ̇ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. *ܕܡܝܐ 21
ܠܚܡܝܪܐ ܗܘ ܕܢܣܒܬ ܐܢܬܬܐ ܛܫܬ ܒܩܡܚܐ
ܕܬܠܬ ܣܐܝܢ: ܥܕܡܐ ܕܟܠܗ ܚܡܥ.

*ܘܡܗܠܟ ܗܘܐ ܒܩܘܪܝܐ ܘܒܡܕܝܢܬܐ ܟܕ ܡܠܦ ܘܐܙܠ 22
ܠܐܘܪܫܠܡ. *ܘܫܐܠܗ ܕܝܢ ܐܢܫ: ܕܠܡܐ ܙܥܘܪܝܢ ܐܢܘܢ 23
ܐܝܠܝܢ ܕܚܝܝܢ. *ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܬܟܬܫܘ 24
ܠܡܥܠ ܒܬܪܥܐ ܥܩܐ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܓܝܪ:
ܕܣܓܝܐܐ ܢܒܥܘܢ ܠܡܥܠ ܘܠܐ ܢܫܟܚܘܢ. *ܡܢ 25
ܫܥܬܐ ܕܢܩܘܡ ܡܪܐ ܒܝܬܐ ܘܢܐܚܘܕ ܬܪܥܐ. ܘܬܗܘܘܢ
ܩܝܡܝܢ ܠܒܪ ܘܢܩܫܝܢ ܒܬܪܥܐ. ܘܬܫܪܘܢ
ܠܡܐܡܪ: ܡܪܢ ܡܪܢ ܦܬܚ ܠܢ. ܘܢܥܢܐ ܗܘ
ܘܢܐܡܪ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܟܘܢ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XIII.

15 mini, et non in die sabbati. Respondens autem ad illum
Dominus, dixit: Hypocritæ, unusquisque vestrum sab-
bato non solvit bovem suum aut asinum a præsepio, et
16 ducit adaquare? Hanc autem filiam Abrahæ, quam alli-
gavit Satanas, ecce decem et octo annis non oportuit
17 solvi a vinculo isto die sabbati? Et cùm hæc diceret,
erubescebant omnes adversarii ejus: et omnis populus
gaudebat in universis, quæ gloriosè fiebant ab eo.
18 Dicebat ergo: Cui simile est regnum Dei; et cui si-
19 mile æstimabo illud? Simile est grano sinapis, quod ac-
ceptum homo misit in hortum suum; et crevit, et factum
est in arborem magnam; et volucres cœli requieverunt
in ramis ejus. Et iterum dixit: Cui simile æstimabo 20
regnum Dei? Simile est fermento, quod acceptum 21
mulier abscondit in farinæ sata tria, donec fermentare-
tur totum.

Et ibat per civitates et castella, docens, et iter faciens 22
in Jerusalem. Ait autem illi quidam: Domine, si 23
pauci sunt qui salvantur? Ipse autem dixit ad illos:
Contendite intrare per angustam portam: quia multi, 24
dicó vobis, quærent intrare, et non poterunt. Cùm au- 25
tem intraverit paterfamilias, et clauserit ostium, inci-
pietis foris stare, et pulsare ostium, dicentes: Domine,
aperi nobis: et respondens dicet vobis: Nescio vos unde

26 ἐστέ· τότε ἄρξεσθε λέγειν· Ἐφάγομεν ἐν-
ώπιόν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις
27 ἡμῶν ἐδίδαξας. Καὶ ἐρεῖ· Λέγω ὑμῖν, οὐκ
οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ· ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ
28 πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας. Ἐκεῖ ἔσται
ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν
ὄψησθε Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ
καὶ πάντας τοὺς προφήτας ἐν τῇ βασιλείᾳ
29 τοῦ Θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω. Καὶ
ἥξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν, καὶ
[1][ἀπὸ] Βορρᾶ καὶ Νότου· καὶ ἀνακλιθή-
30 σονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. Καὶ
ἰδού, εἰσὶν ἔσχατοι, οἳ ἔσονται πρῶτοι· καί
εἰσι πρῶτοι, οἳ ἔσονται ἔσχατοι.
31 Ἐν αὐτῇ τῇ [1]ἡμέρᾳ προσῆλθόν τινες Φα-
ρισαῖοι, λέγοντες αὐτῷ· Ἔξελθε, καὶ πο-
ρεύου ἐντεῦθεν· ὅτι Ἡρώδης θέλει σε ἀπο-
32 κτεῖναι. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες
εἴπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ· Ἰδού, ἐκβάλλω
δαιμόνια καὶ ἰάσεις ἐπιτελῶ σήμερον καὶ
33 αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι. Πλὴν
δεῖ με σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχομένῃ
πορεύεσθαι· ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπο-
34 λέσθαι ἔξω Ἱερουσαλήμ. Ἱερουσαλήμ, Ἱε-
ρουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας,
καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς
αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα
σου, ὃν τρόπον ὄρνις τὴν ἑαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ
35 τὰς πτέρυγας; καὶ οὐκ ἠθελήσατε. Ἰδού,
(Ps. lxix. 26. Jer. xii. 7. xxii. 5.) ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν [1][ἔρημος]. Λέγω
δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐ μή με ἴδητε, ἕως ἂν ἥξῃ
ὅτε εἴπητε· Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνό-
ματι Κυρίου.

ܐܡܟܐ ܐܝܬܝܟܘܢ. * ܘܬܫܪܘܢ ܠܡܐܡܪ. ܩܕܡܝܟ 26
ܐܟܠܢ ܘܐܫܬܝܢ ܘܒܫܘܩܝܢ ܐܠܦܬ. * ܘܢܐܡܪ 27
ܠܟܘܢ: ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܐܡܟܐ ܐܝܬܝܟܘܢ. ܦܪܘܩܘ
ܠܟܘܢ ܡܢܝ ܟܠܟܘܢ ܦܠܚܝ ܥܘܠܐ: * ܬܡܢ ܢܗܘܐ 28
ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩ ܫܢܐ. ܡܐ ܕܬܚܙܘܢ ܠܐܒܪܗܡ
ܘܠܐܝܣܚܩ ܘܠܝܥܩܘܒ: ܘܠܟܠܗܘܢ ܢܒܝܐ
ܒܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܐܝܬܝܟܘܢ ܕܝܢ ܕܗܘܝܬܘܢ ܡܦܩܝܢ
ܠܒܪ. * ܘܢܐܬܘܢ ܡܢ ܡܕܢܚܐ ܘܡܢ ܡܥܪܒܐ ܘܡܢ 29
ܓܪܒܝܐ ܘܡܢ ܬܝܡܢܐ: ܘܢܣܬܡܟܘܢ ܒܡܠܟܘܬܐ
ܕܐܠܗܐ. * ܘܗܐ ܐܝܬ ܐܚܪܝܐ ܕܢܗܘܘܢ ܩܕܡܝܐ: 30
ܘܐܝܬ ܩܕܡܝܐ ܕܢܗܘܘܢ ܐܚܪܝܐ.
* ܒܗ ܒܗܘ ܝܘܡܐ: ܩܪܒܘ ܐܢܫܐ ܡܢ ܦܪܝܫܐ 31
ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܦܘܩ ܙܠ ܠܟ ܡܟܐ: ܡܛܠ
ܕܗܪܘܕܣ ܨܒܐ ܠܡܩܛܠܟ. * ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. 32
ܙܠܘ ܐܡܪܘ ܠܗ ܠܬܥܠܐ ܗܢܐ: ܕܗܐ ܡܦܩ ܐܢܐ ܫܐܕܐ:
ܘܐܣܘܬܐ ܓܡܪ ܐܢܐ ܝܘܡܢܐ ܘܡܚܪ. ܘܠܝܘܡܐ
ܕܬܠܬܐ ܡܫܬܡܠܐ ܐܢܐ. * ܒܪܡ ܘܠܐ ܠܝ ܕܝܘܡܢܐ 33
ܘܡܚܪ ܐܦܠܚ. ܘܠܝܘܡܐ ܐܚܪܢܐ ܐܙܠ. ܡܛܠ ܕܠܐ
ܡܫܟܚܐ ܕܢܒܝܐ ܢܐܒܕ ܠܒܪ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ.
* ܐܘܪܫܠܡ ܐܘܪܫܠܡ: ܩܛܠܬ ܢܒܝܐ ܘܪܓܡܬ 34
ܠܐܝܠܝܢ ܕܫܠܝܚܝܢ ܠܘܬܗ: ܟܡܐ ܙܒܢܝܢ ܨܒܝܬ
ܠܡܟܢܫܘ ܒܢܝܟܝ: ܐܝܟ ܬܪܢܓܘܠܬܐ ܕܟܢܫܐ
ܦܪܘܓܝܗ ܬܚܝܬ ܓܦܝܗ. ܘܠܐ ܨܒܝܬܘܢ. * ܗܐ 35
ܡܫܬܒܩ ܠܟܘܢ ܒܝܬܟܘܢ ܚܪܒܐ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
ܓܝܪ: ܕܠܐ ܬܚܙܘܢܢܝ ܥܕܡܐ ܕܬܐܡܪܘܢ ܒܪܝܟ ܗܘ
ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ ❖

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XIII.

26 sitis. Tunc incipietis dicere: Manducavimus coram te
27 et bibimus, et in plateis nostris docuisti. Et dicet vo-
bis: Nescio vos unde sitis: discedite a me omnes operarii
28 iniquitatis. Ibi erit fletus, et stridor dentium, cùm vi-
deritis Abraham et Isaac et Jacob et omnes Prophetas
29 in regno Dei, vos autem expelli foras. Et venient ab
Oriente, et Occidente, et Aquilone, et Austro, et accum-
30 bent in regno Dei. Et ecce, sunt novissimi qui erunt
primi, et sunt primi qui erunt novissimi.
31 In ipsa die accesserunt quidam Pharisæorum, dicen-
tes illi: Exi, et vade hinc: quia Herodes vult te occidere.
Et ait illis: Ite, et dicite vulpi illi: Ecce, ejicio dæ- 32
monia, et sanitates perficio hodie et cras, et tertia die
consummor. Verumtamen oportet me hodie et cras et 33
sequenti die ambulare: quia non capit prophetam perire
extra Jerusalem. Jerusalem, Jerusalem, quæ occidis 34
Prophetas, et lapidas eos qui mittuntur ad te, quoties
volui congregare filios tuos quemadmodum avis nidum
suum sub pennis, et noluisti? Ecce, relinquetur vobis 35
domus vestra deserta. Dico autem vobis, quia non vi-
debitis me, donec veniat cùm dicetis: Benedictus, qui ve-
nit in nomine Domini.

ΚΕΦ. ιδ'.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν
τινος τῶν ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων σαββάτῳ
φαγεῖν ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρού-
2 μενοι αὐτόν. Καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπός τις ἦν
3 ὑδρωπικὸς ἔμπροσθεν αὐτοῦ. Καὶ ἀποκρι-
θεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ
Φαρισαίους, λέγων· Εἰ ἔξεστι τῷ σαββάτῳ
4 θεραπεύειν; Οἱ δὲ ἡσύχασαν. Καὶ ἐπι-
λαβόμενος ἰάσατο αὐτὸν, καὶ ἀπέλυσε.
5 Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς, εἶπε· Τίνος
ὑμῶν ὄνος ἢ βοῦς εἰς φρέαρ ἐμπεσεῖται,
καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ
6 τοῦ σαββάτου; Καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταπο-
7 κριθῆναι αὐτῷ πρὸς ταῦτα. Ἔλεγε δὲ πρὸς
τοὺς κεκλημένους παραβολὴν, ἐπέχων πῶς
τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς
8 αὐτούς· Ὅταν κληθῇς ὑπό τινος εἰς γάμους,
μὴ κατακλιθῇς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν· μή-
ποτε ἐντιμότερός σου ᾖ κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ,
9 καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας ἐρεῖ σοι·
Δὸς τούτῳ τόπον· καὶ τότε ἄρξῃ μετ' αἰ-
10 σχύνης τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν. Ἀλλ'
ὅταν κληθῇς, πορευθεὶς ἀνάπεσαι εἰς τὸν
ἔσχατον τόπον, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκώς
σε, εἴπῃ σοι· Φίλε, προσανάβηθι ἀνώτερον.
Τότε ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον τῶν συνανακει-
11 μένων σοί. Ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν, τα-
πεινωθήσεται· καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν, ὑψω-
12 θήσεται. Ἔλεγε δὲ καὶ τῷ κεκληκότι
αὐτόν· Ὅταν ποιῇς ἄριστον ἢ δεῖπνον, μὴ
φώνει τοὺς φίλους σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς
σου, μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου, μηδὲ γείτονας
πλουσίους· μήποτε καὶ αὐτοί σε ἀντικαλέ-
13 σωσι, καὶ γένηταί σοι ἀνταπόδομα. Ἀλλ'

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܝܕ ܀

ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܥܠ ܠܒܝܬܐ ܕܚܕ ܡܢ ܪ̈ܫܢܐ
ܕܦܪ̈ܝܫܐ ܕܢܠܥܣ ܠܚܡܐ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ : ܘܗܢܘܢ
ܢܛܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܘܗܐ ܓܒܪܐ ܚܕ ܕܚܝܢ ܗܘܐ 2
ܩܐܡ ܗܘܐ ܩܕܡܘܗܝ. ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ 3
ܠܣܦܪ̈ܐ ܘܠܦܪ̈ܝܫܐ. ܐܢ ܫܠܝܛ ܒܫܒܬܐ ܠܡܐܣܝܘ.
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܫܠܝܘ. ܘܗܘ ܐܚܕܗ ܘܐܣܝܗ ܘܫܪܝܗ. 4
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܘ ܡܢܟܘܢ ܕܢܦܠ ܠܗ ܒܪܗ ܐܘ 5
ܬܘܪܗ ܒܓܘܒܐ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ : ܘܠܐ ܡܚܕܐ ܕܠܐ
ܡܣܩ ܠܗ. ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ ܠܡܬܠ ܠܗ ܦܬܓܡܐ 6
ܥܠ ܗܕܐ. ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܡܬܠܐ ܠܘܬ ܗܢܘܢ 7
ܕܩܪܝܢ ܗܘܘ ܬܡܢ: ܥܠ ܕܚܙܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܕܓܒܝܢ
ܕܘܟ̈ܝܬܐ ܕܪܝܫ ܣܡܟܐ. ܐܡܬܝ ܕܡܬܩܪܐ ܐܢܬ 8
ܥܠ ܐܢܫ ܠܒܝܬ ܡܫܬܘܬܐ: ܠܐ ܬܐܙܠ ܬܣܬܡܟ ܠܟ
ܒܪܝܫ ܣܡܟܐ. ܕܠܡܐ ܢܗܘܐ ܩܪܝܐ ܬܡܢ ܐܢܫ
ܕܡܝܩܪ ܡܢܟ. ܘܢܐܬܐ ܗܘ ܕܠܟ ܘܠܗ ܩܪܐ: 9
ܘܢܐܡܪ ܠܟ ܕܗܒ ܕܘܟܬܐ ܠܗܢܐ: ܘܬܒܗܬ ܟܕ
ܩܐܡ ܐܢܬ: ܘܐܚܕ ܐܢܬ ܕܘܟܬܐ ܐܚܪܝܬܐ. ܐܠܐ ܡܐ 10
ܕܡܬܩܪܐ ܐܢܬ: ܙܠ ܐܣܬܡܟ ܠܟ ܒܚܪܬܐ. ܕܡܐ ܕܐܬܐ
ܗܘ ܕܩܪܟ ܢܐܡܪ ܠܟ. ܪܚܡܝ: ܐܣܬܠܩ ܠܥܠ.
ܘܬܗܘܐ ܠܟ ܬܫܒܘܚܬܐ ܩܕܡ ܟܠܗܘܢ
ܕܣܡܝܟܝܢ ܥܡܟ. ܡܛܠ ܕܟܠ ܕܢܪܝܡ ܢܦܫܗ 11
ܢܬܡܟܟ: ܘܟܠ ܕܢܡܟܟ ܢܦܫܗ ܢܬܪܝܡ. ܘܐܡܪ ܗܘܐ 12
ܐܦ ܠܗܘ ܕܩܪܝܗܝ. ܡܐ ܕܥܒܕ ܐܢܬ ܫܪܘܬܐ ܐܘ
ܚܫܡܝܬܐ: ܠܐ ܬܗܘܐ ܩܪܐ ܠܪ̈ܚܡܝܟ. ܐܦܠܐ ܠܐ̈ܚܝܟ ܐܘ
ܠܐܚܝܢܝܟ. ܘܠܐ ܠܫ̈ܒܒܝܟ ܥܬܝܪ̈ܐ. ܕܠܡܐ ܐܦ ܗܢܘܢ
ܢܩܪܘܢܟ: ܘܬܗܘܐ ܠܟ ܗܕܐ ܦܘܪܥܢܐ. ܐܠܐ ܡܐ ܕܥܒܕ 13

CAP. XIV.

Et factum est cùm intraret Jesus in domum cujus-
dam principis Pharisæorum sabbato manducare panem,
2 et ipsi observabant eum. Et ecce, homo quidam hydropi-
3 cus erat ante illum. Et respondens Jesus dixit ad le-
gisperitos et Pharisæos, dicens: Si licet sabbato curare?
4 At illi tacuerunt. Ipse verò apprehensum sanavit eum,
5 ac dimisit. Et respondens ad illos, dixit: Cujus ves-
trum asinus aut bos in puteum cadet, et non continuò
6 extrahet illum die sabbati? Et non poterant ad hæc
7 respondere illi. Dicebat autem et ad invitatos parabo-
lam, intendens quomodo primos accubitus eligerent, di-
cens ad illos: Cùm invitatus fueris ad nuptias, non dis- 8
cumbas in primo loco, ne fortè honoratior te sit invi-
tatus ab illo, et veniens is, qui te et illum vocavit, dicat 9
tibi: Da huic locum: et tunc incipias cum rubore novis-
simum locum tenere. Sed cùm vocatus fueris, vade, 10
recumbe in novissimo loco: ut, cùm venerit qui te
invitavit, dicat tibi: Amice, ascende superiùs. Tunc
erit tibi gloria coram simul discumbentibus: quia om- 11
nis qui se exaltat, humiliabitur: et qui se humiliat, ex-
altabitur. Dicebat autem et ei, qui se invitaverat: Cùm 12
facis prandium, aut cœnam, noli vocare amicos tuos, neque
fratres tuos, neque cognatos, neque vicinos divites: ne
fortè te et ipsi reinvitent, et fiat tibi retributio. Sed 13

ὅταν ποιῇς δοχὴν, κάλει πτωχοὺς, ἀναπή-
14 ρους, χωλοὺς, τυφλούς· καὶ μακάριος ἔσῃ,
ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι· ἀνταπο-
δοθήσεται γάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δι-
15 καίων. Ἀκούσας δέ τις τῶν συνανακειμένων
ταῦτα, εἶπεν αὐτῷ· Μακάριος, ὃς φάγεται
16 [1]ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. Ὁ δὲ
εἶπεν αὐτῷ· Ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον
17 μέγα, καὶ ἐκάλεσε πολλούς. Καὶ ἀπέ-
στειλε τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου
εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις· Ἔρχεσθε, ὅτι ἤδη
18 ἕτοιμά ἐστι πάντα. Καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς
παραιτεῖσθαι πάντες. Ὁ πρῶτος εἶπεν αὐ-
τῷ· Ἀγρὸν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην
ἐξελθεῖν καὶ ἰδεῖν αὐτόν· ἐρωτῶ σε, ἔχε με
19 παρῃτημένον. Καὶ ἕτερος εἶπε· Ζεύγη βοῶν
ἠγόρασα πέντε, καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι
20 αὐτά· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον. Καὶ
ἕτερος εἶπε· Γυναῖκα ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο
21 οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. Καὶ παραγενόμενος ὁ
δοῦλος [1][ἐκεῖνος] ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ αὐτοῦ
ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπε
τῷ δούλῳ αὐτοῦ· Ἔξελθε ταχέως εἰς τὰς
πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς
πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ χωλοὺς καὶ
22 τυφλοὺς εἰσάγαγε ὧδε. Καὶ εἶπεν ὁ δοῦ-
λος· Κύριε, γέγονεν ὡς ἐπέταξας, καὶ ἔτι
23 τόπος ἐστί. Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν
δοῦλον· Ἔξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγ-
μοὺς, καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ
24 ὁ οἶκός μου. Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς
τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεταί
μου τοῦ δείπνου.

25 Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι πολλοί·
26 καὶ στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς· Εἴ τις ἔρ-
χεται πρός με, καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα

ܐܢܬ ܩܘܒܠܐ : ܩܪܝ ܠܡܣܟ̈ܢܐ . ܡܚܝ̈ܠܐ . ܚܓܝ̈ܪܐ .
ܣܡܝ̈ܐ . * ܘܛܘܒܝܟ ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ ܕܢܦܪܥܘܢܟ . 14
ܢܗܘܐ ܓܝܪ ܦܘܪܥܢܟ ܒܩܝܡܬܐ ܕܙܕܝ̈ܩܐ ✣ * ܟܕ ܫܡܥ ܚܕ 15
ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܣܡܝܟܝܢ ܗܘܘ ܐܡܪ ܠܗ :
ܛܘܒܘܗܝ ܠܡܢ ܕܢܐܟܘܠ ܠܚܡܐ ܒܡܠܟܘܬܗ
ܕܐܠܗܐ . * ܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܝܫܘܥ . ܓܒܪܐ ܚܕ ܥܒܕ 16
ܚܫܡܝܬܐ ܪܒܬܐ . ܘܩܪܐ ܠܣܓܝܐܐ . * ܘܫܕܪ ܥܒܕܗ 17
ܒܥܕܢܐ ܕܚܫܡܝܬܐ ܕܢܐܡܪ ܠܩܪ̈ܝܐ ܕܗܐ ܟܠ . ܗܐ
ܟܠܡܕܡ ܡܛܝܒ ܠܟܘܢ ܬܘ . * ܘܫܪܝܘ ܡܢ 18
ܚܕ ܟܠܗܘܢ ܠܡܫܬܐܠܘ . ܐܡܪ ܠܗ ܩܕܡܝܐ .
ܩܪܝܬܐ ܙܒܢܬ : ܘܐܠܝܨ ܐܢܐ ܕܐܦܘܩ ܐܚܙܝܗ .
ܒܥܐ ܐܢܐ ܡܢܟ ܫܒܘܩܝܢܝ ܕܡܫܬܐܠ ܐܢܐ . * ܐܚܪܢܐ 19
ܐܡܪ . ܚܡܫܐ ܙܘܓܝܢ ܬܘܪܐ ܙܒܢܬ : ܘܐܙܠ ܐܢܐ
ܕܐܒܩܐ ܐܢܘܢ . ܒܥܐ ܐܢܐ ܡܢܟ ܫܒܘܩܝܢܝ ܕܡܫܬܐܠ
ܐܢܐ ✣ * ܘܐܚܪܢܐ ܐܡܪ . ܐܢܬܬܐ ܢܣܒܬ : ܘܡܛܠܗܕܐ 20
ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܕܐܬܐ . * ܘܐܬܐ ܗܘ ܥܒܕܐ 21
ܘܐܡܪ ܠܡܪܗ ܗܠܝܢ . ܗܝܕܝܢ ܪܓܙ ܡܪܐ ܒܝܬܐ :
ܘܐܡܪ ܠܥܒܕܗ . ܦܘܩ ܥܓܠ ܠܫܘ̈ܩܐ
ܘܠܫܒܝ̈ܠܐ ܕܡܕܝܢܬܐ : ܘܐܥܠ ܠܟܐ ܠܡܣ̈ܟܢܐ
ܘܠܡܟܐ̈ܒܐ . ܘܠܚܓܝ̈ܪܐ . ܘܠܥܘܝ̈ܪܐ . * ܘܐܡܪ 22
ܥܒܕܐ . ܡܪܝ : ܗܘܐ ܐܝܟ ܕܦܩܕܬ . ܘܬܘܒ ܐܝܬ
ܐܬܪܐ . * ܘܐܡܪ ܡܪܐ ܠܥܒܕܗ . ܦܘܩ ܠܐܘܪ̈ܚܬܐ 23
ܘܠܣܝ̈ܓܐ : ܘܐܠܘܨ ܢܥܠܘܢ . ܕܢܬܡܠܐ
ܒܝܬܝ . * ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܓܝܪ : ܕܠܐ ܐܢܫ ܡܢ ܗܢܘܢ 24
ܓܒܪ̈ܐ ܕܩܪ̈ܝܢ ܗܘܘ : ܠܐ ܢܛܥܡ ܡܢ ܚܫܡܝܬܝ ✣
* ܘܟܕ ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗ ܟܢ̈ܫܐ ܣܓܝܐܐ : ܐܬܦܢܝ 25
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . * ܡܢ ܕܐܬܐ ܠܘܬܝ ܘܠܐ ܣܢܐ 26

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XIV.

cùm facis convivium, voca pauperes, debiles, claudos, et
14 cæcos: et beatus eris, quia non habent retribuere tibi: re-
15 tribuetur enim tibi in resurrectione justorum. Hæc cùm
audisset quidam de simul discumbentibus, dixit illi: Bea-
16 tus, qui manducabit panem in regno Dei. At ipse dixit ei:
Homo quidam fecit cœnam magnam, et vocavit multos.
17 Et misit servum suum hora cœnæ dicere invitatis ut
18 venirent, quia jam parata sunt omnia. Et cœperunt
simul omnes excusare. Primus dixit ei: Villam emi, et
necesse habeo exire, et videre illam: rogo te habe me
19 excusatum. Et alter dixit: Juga boum emi quinque, et
20 eo probare illa: rogo te habe me excusatum. Et alius
dixit: Uxorem duxi, et ideo non possum venire. Et 21
reversus servus nunciavit hæc domino suo. Tunc ira-
tus paterfamilias dixit servo suo: Exi citò in plateas
et vicos civitatis; et pauperes, ac debiles, et cæcos, et
claudos introduc huc. Et ait servus: Domine, factum 22
est ut imperasti, et adhuc locus est. Et ait dominus 23
servo: Exi in vias, et sepes: et compelle intrare, ut
impleatur domus mea. Dico autem vobis, quòd nemo 24
virorum illorum qui vocati sunt, gustabit cœnam
meam.

Ibant autem turbæ multæ cum eo: et conversus 25
dixit ad illos: Si quis venit ad me, et non odit patrem 26

ἑαυτοῦ, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα,
καὶ τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ τὰς
ἀδελφὰς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν· οὐ
27 δύναταί μου μαθητὴς εἶναι. Καὶ ὅστις οὐ
βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἔρχεται
ὀπίσω μου, οὐ δύναταί μου εἶναι μαθητής.
28 Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν, θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι,
οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψηφίζει τὴν δαπάνην,
29 εἰ ἔχει '[τὰ]' εἰς ἀπαρτισμόν; ἵνα μήποτε
θέντος αὐτοῦ θεμέλιον, καὶ μὴ ἰσχύοντος
ἐκτελέσαι, πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξωνται
30 ἐμπαίζειν αὐτῷ, λέγοντες· Ὅτι οὗτος ὁ
ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν, καὶ οὐκ ἴσχυ-
31 σεν ἐκτελέσαι. Ἢ τίς βασιλεὺς πορευ-
όμενος συμβαλεῖν ἑτέρῳ βασιλεῖ εἰς πόλεμον,
οὐχὶ καθίσας πρῶτον βουλεύεται, εἰ δυνατός
ἐστιν ἐν δέκα χιλιάσιν ἀπαντῆσαι τῷ μετὰ
32 εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ' αὐτόν; Εἰ δὲ
μήγε· ἔτι αὐτοῦ πόῤῥω ὄντος, πρεσβείαν
33 ἀποστείλας, ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην; Οὕτως
οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν, ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσι
τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύναταί μου
34 εἶναι μαθητής. Καλὸν τὸ ἅλας· ἐὰν δὲ τὸ
ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται; Οὔτε
35 εἰς γῆν, οὔτε εἰς κοπρίαν εὔθετόν ἐστιν· ἔξω
βάλλουσιν αὐτό. Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν,
ἀκουέτω.

ΚΕΦ. ιεʹ.

ἮΣΑΝ δὲ ἐγγίζοντες αὐτῷ πάντες οἱ τε-
λῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ, ἀκούειν αὐτοῦ.
2 Καὶ διεγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμ-
ματεῖς, λέγοντες· Ὅτι οὗτος ἁμαρτωλοὺς
3 προσδέχεται, καὶ συνεσθίει αὐτοῖς. Εἶπε
δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην, λέ-
4 γων· Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν, ἔχων ἑκατὸν
πρόβατα, καὶ ἀπολέσας ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐ
καταλείπει τὰ ἐννενηκονταεννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ,

ܠܐܒܘܗܝ ܘܠܐܡܗ܆ ܘܠܐܚܘܗܝ ܘܠܐܚܘܬܗ܆
ܘܠܐܢܬܬܗ ܘܠܒܢܘܗܝ ܘܐܦ ܠܢܦܫܗ܆ ܬܠܡܝܕܐ
ܠܐ ܡܫܟܚ ܕܢܗܘܐ ܠܝ. *ܘܡܢ ܕܠܐ ܫܩܠ ܙܩܝܦܗ 27
ܘܐܬܐ ܒܬܪܝ܆ ܬܠܡܝܕܐ ܠܐ ܡܫܟܚ ܕܢܗܘܐ ܠܝ.
*ܡܢܘ ܓܝܪ ܡܢܟܘܢ ܕܨܒܐ ܕܢܒܢܐ ܡܓܕܠܐ܆ ܘܠܐ 28
ܠܘܩܕܡ ܝܬܒ ܚܫܒ ܢܦܩܬܗ܆ ܐܢ ܐܝܬ ܠܗ
ܠܡܫܡܠܝܘܬܗ. *ܕܠܐ ܟܕ ܢܣܝܡ ܫܬܐܣܬܐ ܘܠܐ ܢܫܟܚ 29
ܠܡܫܡܠܝܘ܆ ܟܠܗܘܢ ܕܚܙܝܢ ܢܗܘܘܢ ܡܒܙܚܝܢ
ܒܗ. *ܘܐܡܪܝܢ ܕܗܢܐ ܓܒܪܐ ܫܪܝ ܠܡܒܢܐ. 30
ܘܠܐ ܐܫܟܚ ܠܡܫܡܠܝܘ. *ܐܘ ܡܢܘ ܡܠܟܐ 31
ܕܐܙܠ ܠܡܩܪܒ ܠܡܬܟܬܫܘ ܥܡ ܡܠܟܐ ܚܒܪܗ܆
ܘܠܐ ܠܘܩܕܡ ܡܬܡܠܟ܆ ܕܐܢ ܡܫܟܚ ܒܥܣܪܐ
ܐܠܦܝܢ ܠܡܐܪܥ ܠܗܘ ܕܐܬܐ ܥܠܘܗܝ ܒܥܣܪܝܢ
ܐܠܦܝܢ. *ܘܐܢ ܕܝܢ ܠܐ. ܥܕ ܗܘ ܪܚܝܩ ܡܢܗ܆ 32
ܡܫܕܪ ܐܝܙܓܕܐ ܘܒܥܐ ܥܠ ܫܠܡܐ܆ *ܗܟܢܐ 33
ܟܠ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܕܠܐ ܫܒܩ ܟܠܗ ܩܢܝܢܗ܆
ܠܐ ܡܫܟܚ ܕܢܗܘܐ ܠܝ ܬܠܡܝܕܐ. *ܛܒܐ ܗܘ 34
ܡܠܚܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܐܦ ܡܠܚܐ ܬܦܟܗ ܒܡܢܐ
ܬܬܡܠܚ. *ܠܐ ܠܐܪܥܐ ܘܠܐ ܠܙܒܠܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܠܒܪ 35
ܫܕܝܢ ܠܗ. ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܕܢܫܡܥ ܢܫܡܥ܀

ܩܦܠܐܘܢ ❖ ܝܗ ❖

*ܘܡܬܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ ܡܟܣܐ ܘܚܛܝܐ
ܕܢܫܡܥܘܢܝܗܝ. *ܘܪܛܢܝܢ ܣܦܪܐ ܘܦܪܝܫܐ ܗܘܘ 2
ܘܐܡܪܝܢ. ܗܢܐ ܠܚܛܝܐ ܡܩܒܠ ܘܐܟܠ ܥܡܗܘܢ.
*ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܡܬܠܐ ܗܢܐ. *ܡܢܘ ܡܢܟܘܢ 3, 4
ܓܒܪܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܡܐܐ ܥܪܒܝܢ܆ ܘܐܢ ܢܐܒܕ ܚܕ
ܡܢܗܘܢ܆ ܠܐ ܫܒܩ ܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥܐ ܒܚܘܪܒܐ܆

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XIV. XV.

suum, et matrem, et uxorem, et filios, et fratres, et
sorores, adhuc autem et animam suam, non potest meus
27 esse discipulus. Et qui non bajulat crucem suam, et ve-
28 nit post me, non potest meus esse discipulus. Quis enim
ex vobis volens turrim ædificare, non priùs sedens com-
putat sumptus qui necessarii sunt, si habeat ad perfici-
29 endum? ne, posteaquàm posuerit fundamentum, et non
potuerit perficere, omnes, qui vident, incipiant illudere
30 ei, dicentes: Quia hic homo cœpit ædificare, et non
31 potuit consummare. Aut quis rex iturus committere
bellum adversus alium regem, non sedens priùs cogitat
si possit cum decem millibus occurrere ei qui cum vi-
32 ginti millibus venit ad se? alioquin adhuc illo longè
agente, legationem mittens rogat ea quæ pacis sunt.
Sic ergo omnis ex vobis, qui non renunciat omnibus quæ 33
possidet, non potest meus esse discipulus. Bonum est 34
sal. Si autem sal evanuerit, in quo condietur? Neque 35
in terram, neque in sterquilinium, utile est, sed foras mit-
tetur. Qui habet aures audiendi, audiat.

CAP. XV.

ERANT autem appropinquantes ei publicani et pecca-
tores, ut audirent illum. Et murmurabant Pharisæi et 2
Scribæ, dicentes: Quia hic peccatores recipit, et manducat 3
cum illis. Et ait ad illos parabolam istam, dicens: Quis 4
ex vobis homo, qui habet centum oves; et si perdiderit
unam ex illis, nonne dimittit nonagintanovem in deserto,

καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς, ἕως εὕρῃ
5 αὐτό; Καὶ εὑρὼν, ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὤμους
6 ἑαυτοῦ χαίρων· καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον,
συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας,
λέγων αὐτοῖς· Συγχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον
7 τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. Λέγω ὑμῖν,
ὅτι οὕτω χαρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἑνὶ
ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι, ἢ ἐπὶ ἐννενηκοντα-
εννέα δικαίοις, οἵτινες οὐ χρείαν ἔχουσι με-
8 τανοίας. Ἢ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα
δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν, οὐχὶ
ἅπτει λύχνον, καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν, καὶ
9 ζητεῖ ἐπιμελῶς, ἕως ὅτου εὕρῃ; Καὶ εὑροῦσα
συγκαλεῖται τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας,
λέγουσα· Συγχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὴν
10 δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. Οὕτω, λέγω ὑμῖν,
χαρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ
11 ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι. Εἶπε δέ·
Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς. Καὶ εἶπεν ὁ
12 νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί· Πάτερ, δός μοι
τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. Καὶ δι-
13 εῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. Καὶ μετ' οὐ πολλὰς
ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱὸς,
ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν· καὶ ἐκεῖ
διεσκόρπισε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως.
14 Δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα, ἐγένετο
λιμὸς ἰσχυρὸς κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην· καὶ
15 αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. Καὶ πορευθεὶς
ἐκολλήθη ἑνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης·
καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ
16 βόσκειν χοίρους. Καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι

ܘܐܙܠ ܒܥܐ ܠܗ̇ ܠܗ̇ ܕܐܒܕܬ ܥܕܡܐ ܕܢܫܟܚܝܗ̇.
* ܘܡܐ ܕܐܫܟܚܗ̇ ܚܕܐ. ܘܫܩܠ ܠܗ̇ ܥܠ ܟܬܦܬܗ. 5
*ܘܐܬܐ ܠܒܝܬܗ. ܘܩܪܐ ܠܪ̈ܚܡܘܗܝ ܘܠܫ̈ܒܒܘܗܝ 6
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܚܕܘ ܥܡܝ ܕܐܫܟܚܬ ܥܪܒܝ
ܕܐܒܝܕ ܗܘܐ. * ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܗܟܢܐ ܬܗܘܐ 7
ܚܕܘܬܐ ܒܫܡܝܐ ܥܠ ܚܕ ܚܛܝܐ ܕܬܐܒ: ܐܘ
ܥܠ ܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥܐ ܟܐܢܝܢ ܕܠܐ ܡܬܒܥܐ
ܠܗܘܢ ܬܝܒܘܬܐ. *ܐܘ ܐܝܕܐ ܐܢܬܬܐ ܕܐܝܬ 8
ܠܗ̇ ܥܣܪ ܙܘܙܝܢ ܘܬܘܒܕ ܚܕ ܡܢܗܘܢ: ܘܠܐ
ܡܕܠܩܐ ܫܪܓܐ ܘܡܟܢܫܐ ܒܝܬܐ: ܘܒܥܝܐ ܠܗ
ܒܚܦܝܛܘܬܐ ܥܕܡܐ ܕܡܫܟܚܐ ܠܗ. * ܘܡܐ 9
ܕܐܫܟܚܬܗ: ܩܪܝܐ ܠܫ̈ܒܒܬܗ̇ ܘܠܪ̈ܚܡܬܗ̇
ܘܐܡܪܐ ܠܗܝܢ. ܚܕܝ ܥܡܝ ܕܐܫܟܚܬ ܙܘܙܝ
ܕܐܒܝܕ ܗܘܐ. * ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܗܟܢܐ ܬܗܘܐ 10
ܚܕܘܬܐ ܩܕܡ ܡܠܐܟܘܗܝ ܕܐܠܗܐ: ܥܠ ܚܕ ܚܛܝܐ
ܕܬܐܒ. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܬܘܒ. ܓܒܪܐ ܚܕ 11
ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܬܪܝܢ ܒܢܝܢ: * ܘܐܡܪ ܠܗ 12
ܒܪܗ ܙܥܘܪܐ. ܐܒܝ ܗܒ ܠܝ ܦܠܓܘܬܐ
ܕܡܛܝܐ ܠܝ ܡܢ ܒܝܬܟ. ܘܦܠܓ ܠܗܘܢ
ܩܢܝܢܗ. * ܘܡܢ ܒܬܪ ܝܘܡܬܐ ܩܠܝܠ: ܟܢܫ 13
ܗܘ ܒܪܗ ܙܥܘܪܐ ܟܠ ܡܕܡ ܕܡܛܝܗ:
ܘܐܙܠ ܠܐܬܪܐ ܪܚܝܩܐ. ܘܬܡܢ ܦܙܪ ܩܢܝܢܗ
ܟܕ ܚܝܐ ܒܐܣܘܛܘܬܐ. * ܘܟܕ ܓܡܪ ܟܠ ܡܕܡ ܕܗܘܐ 14
ܗܘܐ ܠܗ. ܗܘܐ ܟܦܢܐ ܪܒܐ ܒܐܪܥܐ ܗܝ. ܘܫܪܝ
ܚܣܪ ܠܗ. * ܘܐܙܠ ܢܩܦ ܠܗ ܠܚܕ ܡܢ ܒܢܝ 15
ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܪܥܐ ܗܝ. ܘܗܘ ܫܕܪܗ ܠܩܪܝܬܐ ܠܡܪܥܐ
ܚܙܝܪܐ. * ܘܡܬܪܓܪܓ ܗܘܐ ܠܡܡܠܐ ܟܪܣܗ ܡܢ 16

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XV.

et vadit ad illam quæ perierat, donec inveniat eam?
5 Et cum invenerit eam, imponit in humeros suos gau-
6 dens: et veniens in domum, convocat amicos et vici-
nos, dicens illis: Congratulamini mihi quia inveni ovem
7 meam quæ perierat? Dico vobis, quòd ita gaudium erit
in cœlo super uno peccatore pœnitentiam agente, quàm
super nonagintanovem justis qui non indigent pœniten-
8 tiâ. Aut quæ mulier habens drachmas decem, si perdi-
derit drachmam unam, nonne accendit lucernam, et
everrit domum, et quærit diligenter, donec inveniat?
9 Et cùm invenerit, convocat amicas et vicinas, dicens:
Congratulamini mihi quia inveni drachmam quam per-

dideram? Ita dico vobis, gaudium erit coram angelis 10
Dei super uno peccatore pœnitentiam agente. Ait au- 11
tem: Homo quidam habuit duos filios: at dixit ado- 12
lescentior ex illis patri: Pater, da mihi portionem sub-
stantiæ quæ me contingit. Et divisit illis substantiam. 13
Et non post multos dies, congregatis omnibus, adoles-
centior filius peregre profectus est in regionem longin-
quam, et ibi dissipavit substantiam suam vivendo luxu-
riosè. Et postquam omnia consummasset, facta est fames 14
valida in regione illa, et ipse cœpit egere. Et abiit, 15
et adhæsit uni civium regionis illius. Et misit illum
in villam suam, ut pasceret porcos. Et cupiebat implere 16

τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων, ὧν
ἤσθιον οἱ χοῖροι· καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ.
17 Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν, εἶπε· Πόσοι μίσθιοι
τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτων· ἐγὼ
18 δὲ [1] λιμῷ ἀπόλλυμαι. Ἀναστὰς πορεύσο-
μαι πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ ἐρῶ αὐτῷ·
Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν
19 σου· [1] [καὶ] οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός
σου· ποίησόν με ὡς ἕνα τῶν μισθίων σου.
20 Καὶ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα ἑαυτοῦ.
Ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος, εἶδεν
αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐσπλαγχνίσθη·
καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον
21 αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. Εἶπε δὲ
αὐτῷ ὁ υἱός· Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν
καὶ ἐνώπιόν σου· καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κλη-
22 θῆναι υἱός σου. Εἶπε δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς
δούλους αὐτοῦ· Ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν
πρώτην, καὶ ἐνδύσατε αὐτὸν, καὶ δότε δα-
κτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα
23 εἰς τοὺς πόδας. Καὶ ἐνέγκαντες τὸν μόσ-
χον τὸν σιτευτὸν θύσατε, καὶ φαγόντες
24 εὐφρανθῶμεν· ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς
ἦν, καὶ ἀνέζησε, [1] [καὶ] ἀπολωλὼς ἦν, καὶ
25 εὑρέθη. Καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. Ἦν
δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ
ὡς ἐρχόμενος ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε συμ-
26 φωνίας καὶ χορῶν. Καὶ προσκαλεσάμενος
ἕνα τῶν παίδων, ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα.
27 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἥκει·
καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευ-
28 τὸν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. Ὠρ-
γίσθη δὲ, καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν. Ὁ οὖν
29 πατὴρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν. Ὁ
δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ πατρί· Ἰδοὺ, τοσαῦτα
ἔτη δουλεύω σοι, καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου

ܡܢ ܚܪ̈ܘܒܐ ܗܠܝܢ ܕܐܟܠܝܢ ܗܘܘ ܚܙܝܪ̈ܐ. ܘܠܐ ܐܢܫ
ܝܗܒ ܗܘܐ ܠܗ. ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܘܬ ܢܦܫܗ ܐܡܪ. 17
ܟܡܐ ܐܓܝܪ̈ܐ ܐܝܬ ܗܫܐ ܒܒܝܬ ܐܒܝ ܕܝܬܝܪ ܠܗܘܢ
ܠܚܡܐ. ܘܐܢܐ ܗܪܟܐ ܒܟܦܢܐ ܐܒܕ ܐܢܐ. ܐܩܘܡ 18
ܐܙܠ ܠܘܬ ܐܒܝ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܒܝ. ܚܛܝܬ
ܒܫܡܝܐ ܘܩܕܡܝܟ. ܘܠܐ ܡܟܝܠ ܫܘܐ ܐܢܐ ܕܒܪܟ 19
ܐܬܩܪܐ. ܥܒܕܝܢܝ ܐܝܟ ܚܕ ܡܢ ܐܓܝܪ̈ܝܟ. ܘܩܡ 20
ܐܬܐ ܠܘܬ ܐܒܘܗܝ. ܘܥܕ ܗܘ ܪܚܝܩ. ܚܙܝܗܝ
ܐܒܘܗܝ ܘܐܬܪܚܡ ܥܠܘܗܝ. ܘܪܗܛ ܢܦܠ ܥܠ
ܨܘܪܗ ܘܢܫܩܗ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܒܪܗ. ܐܒܝ. ܚܛܝܬ 21
ܒܫܡܝܐ ܘܩܕܡܝܟ. ܘܠܐ ܡܟܝܠ ܫܘܐ ܐܢܐ ܕܒܪܟ ܐܬܩܪܐ.
ܐܡܪ ܕܝܢ ܐܒܘܗܝ ܠܥܒܕ̈ܘܗܝ. ܐܦܩܘ ܐܣܛܠܐ 22
ܪܝܫܝܬܐ ܐܠܒܫܘܗܝ. ܘܣܝܡܘ ܥܙܩܬܐ ܒܐܝܕܗ.
ܘܐܣܐܢܘܗܝ ܡܣܐܢ̈ܐ. ܘܐܝܬܘ ܩܛܘܠܘ ܬܘܪܐ 23
ܕܦܛܡܐ. ܘܢܐܟܘܠ ܘܢܬܒܣܡ. ܕܗܢܐ ܒܪܝ 24
ܡܝܬܐ ܗܘܐ ܘܚܝܐ. ܘܐܒܝܕܐ ܗܘܐ ܘܐܫܬܟܚ.
ܘܫܪܝܘ ܠܡܬܒܣܡܘ. ܗܘ ܕܝܢ ܒܪܗ ܩܫܝܫܐ 25
ܒܚܩܠܐ ܗܘܐ. ܘܟܕ ܐܬܐ ܘܩܪܒ ܠܘܬ ܒܝܬܐ.
ܫܡܥ ܩܠ ܙܡܪܐ ܕܣܓܝܐ̈ܐ. ܘܩܪܐ ܠܚܕ ܡܢ 26
ܛܠܝ̈ܐ. ܘܫܐܠܗ ܡܢܘ ܗܢܐ. ܐܡܪ ܠܗ. ܐܚܘܟ 27
ܐܬܐ. ܘܢܟܣ ܐܒܘܟ ܬܘܪܐ ܕܦܛܡܐ. ܕܟܕ ܚܠܝܡ
ܐܩܒܠܗ. ܘܪܓܙ ܘܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ ܠܡܥܠ. 28
ܘܢܦܩ ܐܒܘܗܝ ܒܥܐ ܡܢܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ 29
ܠܐܒܘܗܝ. ܗܐ ܟܡܐ ܫܢܝܢ ܦܠܚ ܐܢܐ ܠܟ
ܥܒܕܘܬܐ. ܘܠܐ ܡܡܬܘܡ ܥܒܪܬ ܦܘܩܕܢܟ. ܘܠܝ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XV.

ventrem suum de siliquis, quas porci manducabant: et
17 nemo illi dabat. In se autem reversus, dixit: Quanti
mercenarii in domo patris mei abundant panibus, ego
18 autem hîc fame pereo! Surgam, et ibo ad patrem meum,
et dicam ei: Pater, peccavi in cœlum, et coram te:
19 jam non sum dignus vocari filius tuus: fac me sicut
20 unum de mercenariis tuis. Et surgens venit ad patrem
suum. Cùm autem adhuc longè esset, vidit illum pater
ipsius, et misericordia motus est, et accurrens cecidit
21 super collum ejus, et osculatus est eum. Dixitque ei
filius: Pater, peccavi in cœlum, et coram te, jam non
22 sum dignus vocari filius tuus. Dixit autem pater ad
servos suos: Citò proferte stolam primam, et induite
illum, et date annulum in manum ejus, et calceamenta
in pedes ejus: et adducite vitulum saginatum, et occi- 23
dite, et manducemus, et epulemur: quia hic filius meus 24
mortuus erat, et revixit; perierat, et inventus est. Et
cœperunt epulari. Erat autem filius ejus senior in 25
agro: et cùm veniret, et appropinquaret domui, audivit
symphoniam, et chorum: et vocavit unum de servis, 26
et interrogavit quid hæc essent. Isque dixit illi: Fra- 27
ter tuus venit, et occidit pater tuus vitulum saginatum,
quia salvum illum recepit. Indignatus est autem, et 28
nolebat introïre. Pater ergo illius egressus, cœpit
rogare illum. At ille respondens, dixit patri suo: Ecce 29
tot annis servio tibi, et numquam mandatum tuum

παρῆλθον· καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον,
30 ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ. Ὅτε
δὲ ὁ υἱός σου οὗτος, ὁ καταφαγών σου τὸν
βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν· ἔθυσας αὐτῷ τὸν
31 μόσχον τὸν σιτευτόν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ·
Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα
32 τὰ ἐμὰ σά ἐστιν. Εὐφρανθῆναι δὲ καὶ
χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς ἦν, καὶ εὑρέθη.

ΚΕΦ. ις'.

Ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ·
Ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος, ὃς εἶχεν οἰκονόμον· καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορ-
2 πίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. Καὶ φωνήσας
αὐτὸν, εἶπεν αὐτῷ· Τί τοῦτο ἀκούω περὶ
σοῦ; ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου·
οὐ γὰρ δυνήσῃ ἔτι οἰκονομεῖν. Εἶπε δὲ ἐν
3 ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος· Τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός
μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ;
Σκάπτειν οὐκ ἰσχύω, ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι.
4 Ἔγνων τί ποιήσω, ἵνα ὅταν μετασταθῶ τῆς
οἰκονομίας, δέξωνταί με εἰς τοὺς οἴκους αὐ-
5 τῶν. Καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα ἕκαστον
τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ, ἔλεγε
τῷ πρώτῳ· Πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου;
6 Ὁ δὲ εἶπεν· Ἑκατὸν βάτους ἐλαίου. Καὶ
εἶπεν αὐτῷ· Δέξαι σου τὸ γράμμα, καὶ
7 καθίσας ταχέως γράψον πεντήκοντα. Ἔπειτα ἑτέρῳ εἶπε· Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; Ὁ
δὲ εἶπεν· Ἑκατὸν κόρους σίτου. Καὶ λέγει
αὐτῷ· Δέξαι σου τὸ γράμμα, καὶ γράψον
8 ὀγδοήκοντα. Καὶ ἐπῄνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας, ὅτι φρονίμως ἐποίησεν·

ܥܒܪܬ ܦܘܩܕܢܟ ܘܠܐ ܡܡܬܘܡ ܓܕܝܐ ܝܗܒܬ ܠܝ ܕܥܡ
30 ܪܚܡܝ ܐܬܒܣܡ. *ܠܒܪܟ ܕܝܢ ܗܢܐ: ܟܕ ܐܬܐ ܕܐܟܠܗ
ܠܗ ܩܢܝܢܟ ܥܡ ܙܢܝܬܐ: ܢܟܣܬ ܠܗ ܬܘܪܐ ܕܦܛܡܐ.
31 *ܐܡܪ ܠܗ ܐܒܘܗܝ. ܒܪܝ: ܐܢܬ ܒܟܠܙܒܢ
ܥܡܝ ܐܢܬ. ܘܟܠ ܡܕܡ ܕܝܠܝ ܕܝܠܟ ܗܘ.
32 *ܠܡܬܒܣܡܘ ܕܝܢ ܘܠܡܚܕܐ ܘܠܐ ܗܘܐ ܠܢ. ܕܗܢܐ
ܐܚܘܟ ܡܝܬܐ ܗܘܐ ܘܚܝܐ. ܘܐܒܝܕ ܗܘܐ ܘܐܫܬܟܚ.

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܝܘ ܀

*ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܓܒܪܐ ܚܕ
ܐܝܬ ܗܘܐ ܥܬܝܪܐ: ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܪܒܝܬܐ.
ܘܐܬܐܟܠܘ ܠܗ ܩܪܨܘܗܝ ܕܡܦܪܢܣ ܩܢܝܢܗ.
2 *ܘܩܪܝܗ ܡܪܗ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܢܐ ܗܝ ܕܫܡܥ
ܐܢܐ ܥܠܝܟ. ܗܒ ܠܝ ܡܚܫܒܬܐ ܕܪܒܝܘܬܟ:
ܠܐ ܓܝܪ ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܠܡܗܘܐ ܪܒܝܬܐ ܬܘܒ
3 ܠܝ. *ܐܡܪ ܗܘ ܪܒܝܬܐ ܒܢܦܫܗ. ܡܢܐ
ܐܥܒܕ. ܕܡܪܝ ܫܩܠ ܡܢܝ ܪܒܝܘܬܐ.
ܠܡܚܦܪ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ. ܘܠܡܚܕܪ ܒܗܬ ܐܢܐ.
4 *ܝܕܥܬ ܡܢܐ ܐܥܒܕ: ܕܡܐ ܕܢܦܩܬ ܡܢ ܪܒܝܘܬܐ
5 ܢܩܒܠܘܢܢܝ ܒܒܬܝܗܘܢ. *ܘܩܪܐ
ܠܚܕ ܚܕ ܡܢ ܚܝܒܐ ܕܡܪܗ: ܘܐܡܪ ܠܩܕܡܝܐ.
6 ܟܡܐ ܚܝܒ ܐܢܬ ܠܡܪܝ. *ܐܡܪ ܠܗ ܡܐܐ
ܡܬܪܝܢ ܡܫܚܐ: ܐܡܪ ܠܗ ܣܒ ܟܬܒܟ.
7 ܘܬܒ ܒܥܓܠ ܟܬܘܒ ܚܡܫܝܢ ܡܬܪܝܢ. *ܘܐܡܪ
ܠܐܚܪܢܐ. ܘܐܢܬ ܟܡܐ ܚܝܒ ܐܢܬ ܠܡܪܝ. ܐܡܪ
ܠܗ ܡܐܐ ܟܘܪܝܢ ܚܛܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܣܒ ܟܬܒܟ ܘܬܒ ܟܬܘܒ
8 ܬܡܢܝܢ ܟܘܪܝܢ. *ܘܫܒܚ ܡܪܢ
ܠܪܒܝܬܐ ܕܥܘܠܐ ܕܚܟܝܡܐܝܬ ܥܒܕ. ܒܢܝܗ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XV. XVI.

præterivi, et numquam dedisti mihi hœdum ut cum amicis
30 meis epularer: sed postquam filius tuus hic, qui devoravit substantiam suam cum meretricibus, venit, occi-
31 disti illi vitulum saginatum. At ipse dixit illi: Fili, tu
32 semper mecum es, et omnia mea tua sunt: epulari autem, et gaudere oportebat, quia frater tuus hic, mortuus erat, et revixit, perierat, et inventus est.

CAP. XVI.

Dicebat autem et ad discipulos suos: Homo quidam erat dives, qui habebat villicum: et hic diffamatus est
2 apud illum quasi dissipasset bona ipsius. Et vocavit illum, et ait illi: Quid hoc audio de te? redde rationem
villicationis tuæ: jam enim non poteris villicare. Ait 3
autem villicus intra se: Quid faciam quia dominus meus aufert a me villicationem? fodere non valeo, mendicare
erubesco. Scio quid faciam, ut, cùm amotus fuero a 4
villicatione, recipiant me in domos suas. Convocatis ita- 5
que singulis debitoribus domini sui, dicebat primo: Quan-
tum debes domino meo? At ille dixit: Centum cados 6
olei. Dixitque illi: Accipe cautionem tuam: et sede
citò, scribe quinquaginta. Deinde alii dixit: Tu verò 7
quantum debes? Qui ait: Centum coros tritici. Ait illi:
Accipe litteras tuas, et scribe octoginta. Et laudavit 8
dominus villicum iniquitatis, quia prudenter fecisset:

ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι
ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν
9 τὴν ἑαυτῶν εἰσι. Κἀγὼ ὑμῖν λέγω· Ποιή-
σατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς
ἀδικίας, ἵνα ὅταν [1]ἐκλίπητε, δέξωνται ὑμᾶς
10 εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς. Ὁ πιστὸς ἐν ἐλα-
χίστῳ, καὶ ἐν πολλῷ πιστός ἐστι· καὶ ὁ ἐν
ἐλαχίστῳ ἄδικος, καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός
11 ἐστιν. Εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνᾷ πιστοὶ
οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει;
12 καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε,
13 τὸ ὑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει; Οὐδεὶς οἰκέτης
δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν
ἕνα μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει· ἢ
ἑνὸς ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρο-
νήσει. Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ
μαμωνᾷ.

14 Ἤκουον δὲ ταῦτα πάντα καὶ οἱ Φαρι-
σαῖοι, φιλάργυροι ὑπάρχοντες· καὶ ἐξεμυ-
15 κτήριζον αὐτόν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς
ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀν-
θρώπων· ὁ δὲ Θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας
ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν, βδέλυγμα
16 ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ [1][ἐστιν.] Ὁ νόμος καὶ
οἱ προφῆται ἕως Ἰωάννου· ἀπὸ τότε ἡ βασι-
λεία τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς εἰς
17 αὐτὴν βιάζεται. Εὐκοπώτερον δέ ἐστι τὸν
οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν, ἢ τοῦ νόμου
18 μίαν κεραίαν πεσεῖν. Πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν
γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ γαμῶν ἑτέραν, μοιχεύει·
καὶ πᾶς ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν,
19 μοιχεύει. Ἄνθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος,

ܡܛܠ ܕܒܢܝ̈ ܥܠܡܐ ܗܢܐ: ܚܟܝܡܝܢ ܐܢܘܢ ܡܢ ܒܢܝ̈
ܢܘܗܪܐ ܒܫܪܒܬܗܘܢ ܗܕܐ. * ܐܦ ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ 9
ܠܟܘܢ: ܕܥܒܕܘ ܠܟܘܢ ܪ̈ܚܡܐ ܡܢ ܡܡܘܢܐ ܗܢܐ
ܕܥܘܠܐ. ܕܡܐ ܕܓܡܪ ܢܩܒܠܘܢܟܘܢ ܒܡܛܠܝܗܘܢ
ܕܠܥܠܡ. * ܡܢ ܕܒܩܠܝܠ ܡܗܝܡܢ. ܐܦ 10
ܒܣܓܝ ܡܗܝܡܢ ܗܘ. ܘܡܢ ܕܒܩܠܝܠ ܥܘܠ
ܐܦ ܒܣܓܝ ܥܘܠ ܗܘ. * ܐܢ ܗܟܝܠ ܒܡܡܘܢܐ 11
ܕܥܘܠܐ ܡܗܝܡܢܐ ܠܐ ܗܘܝܬܘܢ: ܫܪܪܐ ܠܟܘܢ ܡܢܘ
ܡܗܝܡܢ. * ܘܐܢ ܒܕܠܐ ܕܝܠܟܘܢ ܠܐ ܐܫܬܟܚܬܘܢ 12
ܡܗܝܡܢܐ: ܕܝܠܟܘܢ ܡܢܘ ܢܬܠ ܠܟܘܢ. * ܠܝܬ 13
ܥܒܕܐ ܕܡܫܟܚ ܠܬܪܝܢ ܡܪܘܢ ܠܡܦܠܚ. ܐܘ
ܓܝܪ ܠܚܕ ܢܣܢܐ ܘܠܐܚܪܢܐ ܢܪܚܡ. ܐܘ ܠܚܕ ܢܝܩܪ
ܘܠܐܚܪܢܐ ܢܫܘܛ. ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐܠܗܐ
ܠܡܦܠܚ ܘܠܡܡܘܢܐ.

* ܦܪ̈ܝܫܐ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥܘ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ: 14
ܡܛܠ ܕܪܚܡܝܢ ܗܘܘ ܟܣܦܐ ܡܡܝܩܝܢ
ܗܘܘ ܒܗ. * ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗܘܢ. ܐܢܬܘܢ 15
ܐܢܘܢ ܕܡܙܕܕܩܝܢ ܢܦܫܟܘܢ ܩܕܡ ܒܢܝ̈ܢܫܐ.
ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܝܕܥ ܠܒܘܬܟܘܢ. ܕܡܕܡ ܕܪܡ
ܒܒܢܝ̈ܢܫܐ: ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܛܢܦ ܗܘ.
* ܢܡܘܣܐ ܘܢܒܝ̈ܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܚܢܢ. ܡܢ ܗܝܕܝܢ 16
ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܡܣܬܒܪܐ. ܘܟܠ ܠܗ ܚܒܨ
ܠܡܥܠ. * ܦܫܝܩ ܗܘ ܕܝܢ ܕܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ 17
ܢܥܒܪܘܢ: ܐܘ ܐܬܘܬܐ ܚܕܐ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܠܡܥܒܪ.
* ܟܠ ܡܢ ܕܫܒܩ ܐܢܬܬܗ ܘܢܣܒ ܐܚܪܬܐ 18
ܓܐܪ. ܘܟܠ ܡܢ ܕܢܣܒ ܫܒܝܩܬܐ ܓܐܪ ❖
* ܓܒܪܐ ܕܝܢ ܚܕ ܥܬܝܪܐ ܐܝܬ ܗܘܐ: ܘܠܒܫ 19

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XVI.

quia filii hujus sæculi prudentiores filiis lucis in gene-
9 ratione sua sunt. Et ego vobis dico: facite vobis amicos
de mammona iniquitatis; ut, cùm defeceritis, recipiant
10 vos in æterna tabernacula. Qui fidelis est in minimo,
et in majori fidelis est; et qui in modico iniquus est, et
11 in majori iniquus est. Si ergo in iniquo mammona fideles
12 non fuistis; quod verum est, quis credet vobis? Et si
in alieno fideles non fuistis; quod vestrum est, quis
13 dabit vobis? Nemo servus potest duobus dominis ser-
vire; aut enim unum odiet, et alterum diliget; aut
uni adhærebit, et alterum contemnet: non potestis Deo
servire, et mammonæ.

Audiebant autem omnia hæc Pharisæi, qui erant avari: 14
et deridebant illum. Et ait illis: Vos estis qui justi- 15
ficatis vos coram hominibus: Deus autem novit corda
vestra: quia quod hominibus altum est, abominatio est
ante Deum. Lex, et Prophetæ, usque ad Joannem: ex 16
eo regnum Dei evangelizatur, et omnis in illud vim facit.
Facilius est autem cœlum et terram præterire, quàm de 17
Lege unum apicem cadere. Omnis, qui dimittit uxorem 18
suam, et alteram ducit, mœchatur: et qui dimissam
a viro ducit, mœchatur. Homo quidam erat dives, 19

καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον, εὐ-
20 φραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. Πτωχὸς
δέ τις ἦν ὀνόματι Λάζαρος, ὃς ἐβέβλητο
21 πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἡλκωμένος, καὶ ἐπι-
θυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν
πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου·
ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ
22 ἕλκη αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν
πτωχὸν, καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν
ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον [1][τοῦ] Ἀβραάμ.
Ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος, καὶ ἐτάφη.
23 Καὶ ἐν τῷ ᾅδῃ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐ-
τοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὁρᾷ τὸν Ἀβραὰμ
ἀπὸ μακρόθεν, καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις
24 αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπε· Πάτερ
Ἀβραὰμ, ἐλέησόν με, καὶ πέμψον Λάζα-
ρον, ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ
ὕδατος, καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου·
25 ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. Εἶπε δὲ
Ἀβραάμ· Τέκνον, μνήσθητι, ὅτι ἀπέλαβες
[1][σὺ] τὰ ἀγαθά σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ
Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά· νῦν δὲ [1]ὅδε παρα-
26 καλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾶσαι. Καὶ ἐπὶ πᾶσι
τούτοις, μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα
ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι [1]ἔνθεν
πρὸς ὑμᾶς, μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν
27 πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. Εἶπε δέ· Ἐρωτῶ
οὖν σε, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν
28 οἶκον τοῦ πατρός μου· ἔχω γὰρ πέντε ἀδελ-
φούς· ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ
καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς
29 βασάνου. Λέγει αὐτῷ Ἀβραάμ· Ἔχουσι
Μωϋσέα καὶ τοὺς προφήτας· ἀκουσάτωσαν
30 αὐτῶν. Ὁ δὲ εἶπεν· Οὐχὶ, πάτερ Ἀβραάμ·
ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτοὺς,

ܗܘܐ ܒܘܨܐ ܘܐܪܓܘܢܐ. ܘܟܠܝܘܡ ܡܬܒܣܡ ܗܘܐ
ܒܢܨܝܚܘܬܐ. *ܘܡܣܟܢܐ ܚܕ ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܫܡܗ 20
ܠܥܙܪ. ܘܪܡܐ ܗܘܐ ܥܠ ܬܪܥܗ ܕܗܘ ܥܬܝܪܐ.
ܟܕ ܡܡܚܐ ܫܘܚܢܐ. *ܘܡܬܪܓܪܓ ܗܘܐ ܕܢܡܠܐ 21
ܟܪܣܗ ܡܢ ܦܬܘܬܐ ܕܢܦܠܝܢ ܡܢ ܦܬܘܪܗ
ܕܗܘ ܥܬܝܪܐ. ܐܦܠܐ ܟܠܒܐ ܐܬܝܢ ܗܘܘ
ܡܠܚܟܝܢ ܫܘܚܢܘܗܝ. *ܗܘܐ ܕܝܢ ܘܡܝܬ ܗܘ 22
ܡܣܟܢܐ: ܘܐܘܒܠܘܗܝ ܡܠܐܟܐ ܠܥܘܒܗ ܕܐܒܪܗܡ.
ܐܦ ܗܘ ܕܝܢ ܥܬܝܪܐ ܡܝܬ ܘܐܬܩܒܪ. *ܘܟܕ 23
ܡܫܬܢܩ ܒܫܝܘܠ: ܐܪܝܡ ܥܝܢܘܗܝ ܡܢ
ܪܘܚܩܐ: ܘܚܙܐ ܠܐܒܪܗܡ ܘܠܥܙܪ ܒܥܘܒܗ.
*ܘܩܪܐ ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܘܐܡܪ. ܐܒܘܢ ܐܒܪܗܡ ܐܬܪܚܡ 24
ܥܠܝ. ܘܫܕܪ ܠܠܥܙܪ ܕܢܨܒܘܥ ܪܫ ܨܒܥܗ
ܒܡܝܐ ܘܢܪܛܒ ܠܝ ܠܫܢܝ: ܕܗܐ ܡܫܬܢܩ
ܐܢܐ ܒܫܠܗܒܝܬܐ ܗܕܐ. *ܐܡܪ ܠܗ ܐܒܪܗܡ. 25
ܒܪܝ: ܐܬܕܟܪ ܕܩܒܠܬ ܛܒܬܟ ܒܚܝܝܟ. ܘܠܥܙܪ
ܒܝܫܬܗ. ܘܗܫܐ ܗܐ ܡܬܒܝܐ ܗܪܟܐ ܘܐܢܬ
ܡܫܬܢܩ ܐܢܬ. *ܘܥܡ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ: ܗܘܬܐ ܪܒܬܐ 26
ܣܝܡܐ ܒܝܢܢ ܘܠܟܘܢ. ܕܐܝܠܝܢ ܕܨܒܝܢ ܠܡܥܒܪ
ܡܟܐ ܠܘܬܟܘܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ. ܘܐܦܠܐ ܕܡܢ
ܬܡܢ ܢܥܒܪܘܢ ܠܘܬܢ. *ܐܡܪ ܠܗ. ܡܕܝܢ ܒܥܐ 27
ܐܢܐ ܡܢܟ ܐܒܝ: ܕܬܫܕܪܝܘܗܝ ܠܒܝܬܐ ܕܐܒܝ.
*ܚܡܫܐ ܓܝܪ ܐܚܝܢ ܐܝܬ ܠܝ. ܢܐܙܠ ܢܣܗܕ ܐܢܘܢ: 28
ܕܠܐ ܐܦ ܗܢܘܢ ܢܐܬܘܢ ܠܕܘܟܬܐ ܗܕܐ ܕܫܘܢܩܐ.
*ܐܡܪ ܠܗ ܐܒܪܗܡ. ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܡܘܫܐ ܘܢܒܝܐ 29
ܢܫܡܥܘܢ ܐܢܘܢ. *ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܠܐ ܐܒܝ 30
ܐܒܪܗܡ. ܐܠܐ ܐܢ ܐܢܫ ܡܢ ܡܝܬܐ ܢܐܙܠ ܠܘܬܗܘܢ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XVI.

qui induebatur purpura et bysso; et epulabatur quoti-
20 die splendidè. Et erat quidam mendicus, nomine
Lazarus, qui jacebat ad januam ejus, ulceribus plenus,
21 cupiens saturari de micis quæ cadebant de mensa
divitis, et nemo illi dabat: sed et canes veniebant,
22 et lingebant ulcera ejus. Factum est autem ut more-
retur mendicus, et portaretur ab angelis in sinum
Abrahæ. Mortuus est autem et dives, et sepultus
23 est in inferno. Elevans autem oculos suos, cùm esset
in tormentis, vidit Abraham a longè, et Lazarum in
24 sinu ejus: et ipse clamans dixit: Pater Abraham,
miserere mei, et mitte Lazarum ut intingat extre-
mum digiti sui in aquam, ut refrigeret linguam meam,
quia crucior in hac flamma. Et dixit illi Abraham: 25
Fili, recordare quia recepisti bona in vita tua, et Lazarus
similiter mala: nunc autem hic consolatur, tu verò cru-
ciaris. et in his omnibus inter nos et vos chaos magnum 26
firmatum est: ut hi, qui volunt hinc transire ad vos, non
possint, neque inde huc transmeare. Et ait: Rogo ergo 27
te, pater, ut mittas eum in domum patris mei: habeo 28
enim quinque fratres; ut testetur illis, ne et ipsi veniant
in hunc locum tormentorum. Et ait illi Abraham: Ha- 29
bent Moysen, et Prophetas: audiant illos. At ille dixit: 30
Non, pater Abraham; sed si quis ex mortuis ierit ad eos,

31 μετανοήσουσιν. Εἶπε δὲ αὐτῷ· Εἰ Μωϋ-
σέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ
ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ, πεισθήσονται.

ΚΕΦ. ιζ΄.

ΕΙΠΕ δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς· Ἀνένδεκτόν
ἐστι ¹τοῦ μὴ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· οὐαὶ δὲ,
2 δι' οὗ ἔρχεται. Λυσιτελεῖ αὐτῷ, εἰ μύλος
ὀνικὸς περίκειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ,
καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκαν-
3 δαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων. Προσέχετε
ἑαυτοῖς. Ἐὰν ¹[δὲ] ἁμάρτῃ ¹[εἰς σὲ] ὁ
ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ· καὶ ἐὰν
4 μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ. Καὶ ἐὰν ἑπτάκις
τῆς ἡμέρας ἁμάρτῃ εἰς σὲ, καὶ ἑπτάκις τῆς
ἡμέρας ἐπιστρέψῃ ¹[ἐπί σε], λέγων· Μετα-
5 νοῶ· ἀφήσεις αὐτῷ. Καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι
6 τῷ Κυρίῳ· Πρόσθες ἡμῖν πίστιν. Εἶπε δὲ
ὁ Κύριος· Εἰ εἴχετε πίστιν ὡς κόκκον σι-
νάπεως, ἐλέγετε ἂν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ·
Ἐκριζώθητι, καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσσῃ·
7 καὶ ὑπήκουσεν ἂν ὑμῖν. Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν
δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, ὃς
εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ· εὐθέως παρ-
8 ελθὼν ἀνάπεσαι; ἀλλ' οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ· ἑτοί-
μασον τί δειπνήσω, καὶ περιζωσάμενος δια-
κόνει μοι, ἕως φάγω καὶ πίω· καὶ μετὰ
9 ταῦτα φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ; Μὴ χάριν
ἔχει τῷ δούλῳ ἐκείνῳ, ὅτι ἐποίησε τὰ δια-
10 ταχθέντα ¹[αὐτῷ]; Οὐ δοκῶ. Οὕτω καὶ
ὑμεῖς, ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα
ὑμῖν, λέγετε· Ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν·
ὅτι ὃ ὠφείλομεν ποιῆσαι, πεποιήκαμεν.

ܬܝܒܝܢ. ܐܡܪ ܠܗ ܐܒܪܗܡ. ܐܢ ܠܡܘܫܐ 31
ܘܠܢܒܝܐ ܠܐ ܫܡܥܝܢ: ܐܦ ܠܐ ܐܢ ܐܢܫ ܡܢ
ܡܝܬܐ ܢܩܘܡ ܡܗܝܡܢܝܢ ܠܗ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܝܙ ܀

ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܠܐ ܡܫܟܚܐ
ܕܠܐ ܢܐܬܘܢ ܡܟܫܘܠܐ. ܘܝ ܕܝܢ ܠܗܘ ܕܒܐܝܕܗ
ܢܐܬܘܢ. ܦܩܚ ܗܘܐ ܠܗ ܐܠܘ ܪܚܝܐ ܕܚܡܪܐ 2
ܬܠܐ ܒܨܘܪܗ ܘܫܕܐ ܒܝܡܐ. ܐܘ ܕܢܟܫܠ ܠܚܕ
ܡܢ ܗܠܝܢ ܙܥܘܪܐ. ܐܙܕܗܪܘ ܒܢܦܫܟܘܢ. ܐܢ 3
ܢܣܟܠ ܐܚܘܟ ܟܐܝܗܝ. ܘܐܢ ܬܐܒ ܫܒܘܩ ܠܗ.
ܘܐܢ ܫܒܥ ܙܒܢܝܢ ܒܝܘܡܐ ܢܣܟܠ ܒܟ: ܘܫܒܥ 4
ܙܒܢܝܢ ܒܝܘܡܐ ܢܬܦܢܐ ܠܘܬܟ ܘܢܐܡܪ ܕܬܐܒ
ܐܢܐ. ܫܒܘܩ ܠܗ܀ ܘܐܡܪܘ ܫܠܝܚܐ ܠܡܪܢ. 5
ܐܘܣܦ ܠܢ ܗܝܡܢܘܬܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢ ܐܝܬ 6
ܗܘܐ ܠܟܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ: ܐܝܟ ܦܪܕܬܐ ܕܚܪܕܠܐ:
ܐܡܪܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܠܬܘܬܐ ܗܕܐ. ܕܐܬܥܩܪܝ ܘܐܬܢܨܒܝ
ܒܝܡܐ ܘܡܫܬܡܥܐ ܗܘܬ ܠܟܘܢ. ܡܢܘ ܕܝܢ 7
ܡܢܟܘܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܥܒܕܐ ܕܕܒܪ ܦܕܢܐ ܐܘ ܕܪܥܐ
ܥܢܐ. ܘܐܢ ܢܐܬܐ ܡܢ ܚܩܠܐ: ܐܡܪ ܠܗ ܡܚܕܐ ܥܒܪ
ܐܣܬܡܟ. ܐܠܐ ܐܡܪ ܠܗ. ܛܝܒ ܠܝ ܡܕܡ 8
ܕܐܚܫܡ. ܘܐܙܪ ܚܨܝܟ ܫܡܫܝܢܝ ܥܕܡܐ ܕܐܟܘܠ
ܘܐܫܬܐ: ܘܒܬܪܟܢ ܐܦ ܐܢܬ ܬܐܟܘܠ ܘܬܫܬܐ.
ܠܡܐ ܛܝܒܘܬܗ ܡܩܒܠ ܕܗܘ ܥܒܕܐ ܕܥܒܕ 9
ܡܕܡ ܕܐܬܦܩܕ ܠܗ: ܠܐ ܣܒܪ ܐܢܐ. ܗܟܢܐ ܐܦ 10
ܐܢܬܘܢ. ܡܐ ܕܥܒܕܬܘܢ ܟܠܗܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܦܩܝܕܢ
ܠܟܘܢ: ܐܡܪܘ ܕܥܒܕܐ ܚܢܢ ܒܛܝܠܐ. ܕܡܕܡ
ܕܚܝܒܝܢ ܗܘܝܢ ܠܡܥܒܕ ܥܒܕܢ ܀

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XVI. XVII.

31 pœnitentiam agent. Ait autem illi: Si Moysen et Pro-
phetas non audiunt, neque si quis ex mortuis resur-
rexerit, credent.

CAP. XVII.

Et ait ad discipulos suos: Impossibile est ut non
veniant scandala: væ autem illi, per quem veniunt.
2 Utilius est illi si lapis molaris imponatur circa collum
ejus, et projiciatur in mare, quàm ut scandalizet unum
3 de pusillis istis. Attendite vobis: Si peccaverit in te
frater tuus, increpa illum: et si pœnitentiam egerit,
4 dimitte illi. Et si septies in die peccaverit in te, et
septies in die conversus fuerit ad te, dicens, Pœnitet
me; dimitte illi. Et dixerunt apostoli Domino: Ad- 5
auge nobis fidem. Dixit autem Dominus: Si habueritis 6
fidem, sicut granum sinapis, dicetis huic arbori moro:
Eradicare, et transplantare in mare: et obediet vobis.
Quis autem vestrum habens servum arantem aut pas- 7
centem, qui regresso de agro dicat illi: Statim transi, re-
cumbe: et non dicat ei: Para quod cœnem, et præcinge 8
te, et ministra mihi donec manducem et bibam, et post
hæc tu manducabis et bibes? Numquid gratiam habet 9
servo illi, quia fecit quæ ei imperaverat? Non puto. Sic 10
et vos cùm feceritis omnia quæ præcepta sunt vobis,
dicite: Servi inutiles sumus: quod debuimus facere,
fecimus.

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὸν εἰς
Ἱερουσαλὴμ, καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσου
12 Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας. Καὶ εἰσερ-
χομένου αὐτοῦ εἴς τινα κώμην, ἀπήντησαν
αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἳ ἔστησαν πόρ-
13 ρωθεν· καὶ αὐτοὶ ἦραν φωνὴν, λέγοντες· Ἰη-
14 σοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. Καὶ ἰδὼν
εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυ-
τοὺς τοῖς ἱερεῦσι. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπά-
15 γειν αὐτοὺς, ἐκαθαρίσθησαν. Εἷς δὲ ἐξ
αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψε, μετὰ
16 φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεὸν, καὶ ἔπε-
σεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ,
εὐχαριστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρεί-
17 της. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Οὐχὶ
οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ δὲ ἐννέα ποῦ;
18 Οὐχ εὑρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν
19 τῷ Θεῷ, εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος; Καὶ
εἶπεν αὐτῷ· Ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου
σέσωκέ σε.

20 Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων, πότε
ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη
αὐτοῖς, καὶ εἶπεν· Οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία
21 τοῦ Θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως· οὐδὲ ἐροῦσιν·
Ἰδοὺ ὧδε, ἤ, ἰδοὺ ἐκεῖ· ἰδοὺ γὰρ, ἡ βασι-
22 λεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστιν. Εἶπε δὲ
πρὸς τοὺς μαθητάς· Ἐλεύσονται ἡμέραι,
ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ Υἱοῦ
23 τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν· καὶ οὐκ ὄψεσθε. Καὶ
ἐροῦσιν ὑμῖν· Ἰδοὺ ὧδε, ἤ, ἰδοὺ ἐκεῖ· μὴ
24 ἀπέλθητε, μηδὲ διώξητε. Ὥσπερ γὰρ ἡ
ἀστραπὴ ἡ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπ' οὐρανὸν,
εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν λάμπει· οὕτως ἔσται
[1][καὶ] ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ
25 αὐτοῦ. Πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ πα-
θεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς

* ܘܗܘܐ ܟܕ ܐܙܠ ܝܫܘܥ ܠܐܘܪܫܠܡ ܥܒܪ ܗܘܐ 11
ܒܝܬ ܫܡܪܝܐ ܠܓܠܝܠܐ. * ܘܟܕ ܩܪܝܒ ܠܡܕܝܢܬܐ 12
ܚܕܐ ܐܪܥܘܗܝ ܥܣܪܐ ܓܒܪܝܢ ܓܪܒܐ.
ܘܩܡܘ ܡܢ ܪܘܚܩܐ. * ܘܐܪܝܡܘ ܩܠܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ. 13
ܪܒܢ ܝܫܘܥ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝܢ. * ܘܟܕ ܚܙܐ ܐܢܘܢ ܐܡܪ 14
ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܚܘܘ ܢܦܫܟܘܢ ܠܟܗܢܐ. ܘܟܕ
ܐܙܠܝܢ ܐܬܕܟܝܘ. * ܚܕ ܕܝܢ ܡܢܗܘܢ ܟܕ ܚܙܐ 15
ܕܐܬܕܟܝ ܗܦܟ ܠܗ. ܘܒܩܠܐ ܪܡܐ ܡܫܒܚ ܗܘܐ
ܠܐܠܗܐ. * ܘܢܦܠ ܥܠ ܐܦܘܗܝ ܩܕܡ ܪܓܠܘܗܝ 16
ܕܝܫܘܥ ܟܕ ܡܘܕܐ ܠܗ. ܘܗܢܐ ܗܘܐ ܫܡܪܝܐ ܗܘܐ.
* ܥܢܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. ܠܐ ܗܘܐ ܥܣܪܐ ܗܘܝܢ 17
ܗܠܝܢ ܕܐܬܕܟܝܘ: ܐܝܟܐ ܐܢܘܢ ܬܫܥܐ. * ܠܡܢܐ 18
ܦܪܫܘ ܕܢܐܬܘܢ ܢܬܠܘܢ ܬܫܒܘܚܬܐ ܠܐܠܗܐ: ܐܠܐ
ܗܢܐ ܕܡܢ ܥܡܐ ܗܘ ܢܘܟܪܝܐ. * ܘܐܡܪ ܠܗ. 19
ܩܘܡ ܙܠ ܗܝܡܢܘܬܟ ܐܚܝܬܟ.

* ܘܟܕ ܡܫܬܐܠ ܗܘܐ ܡܢ ܦܪܝܫܐ: ܐܡܬܝ 20
ܐܬܝܐ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ: ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ
ܐܬܝܐ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܒܢܛܘܪܬܐ. * ܘܠܐ ܐܡܪܝܢ 21
ܗܐ ܗܪܟܐ ܗܝ. ܘܗܐ ܬܡܢ ܗܝ. ܗܐ ܓܝܪ
ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܠܓܘ ܡܢܟܘܢ ܗܝ. * ܘܐܡܪ 22
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܢܐܬܘܢ ܝܘܡܬܐ ܕܬܬܪܓܪܓܘܢ
ܠܡܚܙܐ ܚܕ ܡܢ ܝܘܡܬܗ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܘܠܐ
ܬܚܙܘܢ. * ܘܐܢ ܢܐܡܪܘܢ ܠܟܘܢ ܕܗܐ ܗܪܟܐ ܗܘ: ܘܗܐ 23
ܬܡܢ ܗܘ ܠܐ ܬܐܙܠܘܢ. * ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܒܪܩܐ 24
ܒܪܩ ܡܢ ܫܡܝܐ. ܘܟܠܗ ܬܚܝܬ ܫܡܝܐ ܡܢܗܪ:
ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܒܝܘܡܗ. * ܠܘܩܕܡ 25
ܕܝܢ ܥܬܝܕ ܗܘ ܕܢܚܫ ܣܓܝܐܬܐ. ܘܢܣܬܠܐ ܡܢ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XVII.

11 Et factum est, dum iret in Jerusalem, transibat per
12 mediam Samariam et Galilæam. Et cùm ingrederetur
quoddam castellum, occurrerunt ei decem viri leprosi,
13 qui steterunt a longè: et levaverunt vocem, dicentes:
14 Jesu præceptor, miserere nostri. Quos ut vidit, dixit:
Ite, ostendite vos sacerdotibus. Et factum est, dum
15 irent, mundati sunt. Unus autem ex illis, ut vidit quia
mundatus est, regressus est, cum magna voce magnificans
16 Deum; et cecidit in faciem ante pedes ejus, gratias agens:
17 et hic erat Samaritanus. Respondens autem Jesus, dixit:
18 Nonne decem mundati sunt? et novem ubi sunt? Non
est inventus qui rediret, et daret gloriam Deo, nisi hic
alienigena. Et ait illi: Surge, vade; quia fides tua te 19
salvum fecit.

Interrogatus autem a Pharisæis: Quando venit reg- 20
num Dei? respondens eis, dixit: Non venit regnum Dei
cum observatione: neque dicent, Ecce hic, aut ecce illic. 21
Ecce enim regnum Dei intra vos est. Et ait ad discipulos 22
suos: Venient dies quando desideretis videre unum diem
Filii hominis, et non videbitis. Et dicent vobis: Ecce 23
hic, et ecce illic. Nolite ire, neque sectemini. Nam, 24
sicut fulgur coruscans de sub cœlo in ea quæ sub cœlo
sunt, fulget; ita erit Filius hominis in die sua. Primùm 25
autem oportet illum multa pati, et reprobari a generatione

26 ταύτης. Καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις
Gen. vii. 7. 27 τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Ἤσθιον, ἔπινον,
ἐγάμουν, ἐξεγαμίζοντο, ἄχρι ἧς ἡμέρας
εἰσῆλθε Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν· καὶ ἦλθεν
ὁ κατακλυσμὸς, καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας.
28 Ὁμοίως καὶ ὡς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις
Λώτ· ἤσθιον, ἔπινον, ἠγόραζον, ἐπώλουν,
ib. xix. 15. 29 ἐφύτευον, ᾠκοδόμουν· ᾗ δὲ ἡμέρᾳ ἐξῆλθε
Λὼτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξε πῦρ καὶ θεῖον
30 ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας· κατὰ
ταῦτα ἔσται ᾗ ἡμέρᾳ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
31 ἀποκαλύπτεται. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὃς
ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος, καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ
ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἆραι αὐτά· καὶ
ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς
ib. xix. 26. 32 τὰ ὀπίσω. Μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λώτ.
33 Ὃς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι,
ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὃς ἐὰν ἀπολέσῃ αὐτὴν,
34 ζωογονήσει αὐτήν. Λέγω ὑμῖν· Ταύτῃ τῇ
νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης μιᾶς· [1][ὁ] εἷς
παραληφθήσεται, καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται.
35 Δύο ἔσονται ἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ αὐτό· [1][ἡ]
μία παραληφθήσεται, καὶ ἡ ἑτέρα ἀφεθή-
36 σεται. [1][Δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἷς
παραληφθήσεται, καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται.]
37 Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ· Ποῦ,
Κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅπου τὸ σῶμα,
ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἀετοί.

ΚΕΦ. ιη'.

Ἔλεγε δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς, πρὸς
τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι, καὶ μὴ ἐκ-
2 κακεῖν, λέγων· Κριτής τις ἦν ἔν τινι πόλει,
τὸν Θεὸν μὴ φοβούμενος, καὶ ἄνθρωπον μὴ
3 ἐντρεπόμενος. Χήρα δὲ [1][τις] ἦν ἐν τῇ πόλει

ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ. *ܘܐܝܟܢܐ ܕܗܘܐ ܒܝܘܡܬܗ ܕܢܘܚ: 26
ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܝܘܡܬܗ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. *ܕܐܟܠܝܢ 27
ܗܘܘ ܘܫܬܝܢ. ܘܢܣܒܝܢ ܢܫܐ ܘܝܗܒܝܢ ܠܓܒܪܐ.
ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܕܥܠ ܢܘܚ ܠܟܘܝܠܐ: ܘܐܬܐ ܛܘܦܢܐ
ܘܐܘܒܕ ܠܟܠܗܘܢ. *ܘܐܝܟܢܐ ܬܘܒ ܕܗܘܐ 28
ܒܝܘܡܬܗ ܕܠܘܛ: ܕܐܟܠܝܢ ܗܘܘ ܘܫܬܝܢ:
ܘܙܒܢܝܢ ܘܡܙܒܢܝܢ: ܘܢܨܒܝܢ ܗܘܘ ܘܒܢܝܢ:
*ܒܝܘܡܐ ܓܝܪ ܕܢܦܩ ܠܘܛ ܡܢ ܣܕܘܡ: ܐܡܛܪ 29
ܡܪܝܐ ܢܘܪܐ ܘܟܒܪܝܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܘܐܘܒܕ
ܠܟܠܗܘܢ: *ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܝܘܡܐ ܕܡܬܓܠܐ ܒܪܗ 30
ܕܐܢܫܐ. *ܒܗܘ ܝܘܡܐ. ܡܢ ܕܒܐܓܪܐ ܗܘ 31
ܘܡܐܢܘܗܝ ܒܒܝܬܐ: ܠܐ ܢܚܘܬ ܕܢܫܩܘܠ ܐܢܘܢ.
ܘܡܢ ܕܒܚܩܠܐ ܗܘ ܠܐ ܢܬܗܦܟ ܠܒܣܬܪܗ.
*ܐܬܕܟܪܘ ܠܐܢܬܬܗ ܕܠܘܛ. *ܡܢ ܕܨܒܐ ܕܢܚܐ 32.33
ܢܦܫܗ ܢܘܒܕܝܗ. ܘܡܢ ܕܢܘܒܕ ܢܦܫܗ ܢܚܝܝܗ.
*ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܒܗܘ ܠܠܝܐ: ܬܪܝܢ ܢܗܘܘܢ 34
ܒܥܪܣܐ ܚܕܐ. ܚܕ ܢܬܕܒܪ ܘܐܚܪܢܐ ܢܫܬܒܩ.
*ܘܬܪܬܝܢ ܢܗܘܝܢ ܛܚܢܢ ܐܟܚܕܐ. ܚܕܐ ܬܬܕܒܪ 35
ܘܐܚܪܬܐ ܬܫܬܒܩ. *ܬܪܝܢ ܢܗܘܘܢ ܒܚܩܠܐ. ܚܕ 36
ܢܬܕܒܪ ܘܐܚܪܢܐ ܢܫܬܒܩ. *ܥܢܘ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. 37
ܠܐܝܟܐ ܡܪܢ: ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܟܐ ܕܦܓܪܐ ܬܡܢ
ܢܬܟܢܫܘܢ ܢܫܪܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܝܚ ܀

*ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܝܢ ܐܦ ܡܬܠܐ. ܕܒܟܠܙܒܢ ܢܨܠܘܢ
ܘܠܐ ܢܡܐܢܘܢ. *ܕܝܢܐ ܚܕ ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܡܕܝܢܬܐ 2
ܚܕܐ: ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܠܐ ܕܚܝܠ ܗܘܐ. ܘܡܢ ܒܢܝܢܫܐ
ܠܐ ܡܬܟܢܥ ܗܘܐ. *ܐܪܡܠܬܐ ܕܝܢ ܚܕܐ ܐܝܬ ܗܘܬ 3

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XVII. XVIII.

26 hac. Et sicut factum est in diebus Noë, ita erit et
27 in diebus Filii hominis. Edebant, et bibebant; uxores
ducebant, et dabantur ad nuptias; usque in diem, qua
intravit Noë in arcam: et venit diluvium, et perdidit
28 omnes. Similiter sicut factum est in diebus Lot: ede-
bant, et bibebant; emebant, et vendebant; plantabant, et
29 ædificabant; qua die autem exiit Lot a Sodomis, pluit
30 ignem et sulphur de cœlo, et omnes perdidit: se-
cundùm hæc erit qua die Filius hominis revelabitur.
31 In illa hora qui fuerit in tecto, et vasa ejus in domo, ne
descendat tollere illa; et qui in agro, similiter non redeat
32,33 retrò. Memores estote uxoris Lot. Quicumque quæ-
sierit animam suam salvam facere, perdet illam; et qui-
cumque perdiderit illam, vivificabit eam. Dico vobis: 34
in illa nocte erunt duo in lecto uno; unus assumetur, et
alter relinquetur: duæ erunt molentes in unum; una 35
assumetur, et altera relinquetur: duo in agro; unus
assumetur, et alter relinquetur. Respondentes dicunt 36
illi: Ubi, Domine? Qui dixit illis: Ubicumque fuerit 37
corpus, illuc congregabuntur et aquilæ.

CAP. XVIII.

Dicebat autem et parabolam ad illos, quoniam oportet
semper orare et non deficere, dicens: Judex quidam erat 2
in quadam civitate, qui Deum non timebat, et hominem
non reverebatur. Vidua autem quædam erat in civitate 3

ἐκείνῃ· καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν, λέγουσα·
4 Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. Καὶ
οὐκ ἠθέλησεν ἐπὶ χρόνον. Μετὰ δὲ ταῦτα
εἶπεν ἐν ἑαυτῷ· Εἰ καὶ τὸν Θεὸν οὐ φο-
5 βοῦμαι, καὶ ἄνθρωπον οὐκ ἐντρέπομαι· διάγε
τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην,
ἐκδικήσω αὐτήν· ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη
6 ὑπωπιάζῃ με. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Ἀκού-
7 σατε, τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει. Ὁ
δὲ Θεὸς οὐ μὴ ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν τῶν
ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βοώντων πρὸς αὐτὸν
ἡμέρας καὶ νυκτὸς, καὶ [1]μακροθυμῶν ἐπ'
8 αὐτοῖς; Λέγω ὑμῖν, ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδί-
κησιν αὐτῶν ἐν τάχει. Πλὴν ὁ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ἐλθὼν ἆρα εὑρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ
τῆς γῆς;
9 Εἶπε δὲ καὶ πρός τινας τοὺς πεποιθότας
ἐφ' ἑαυτοῖς, ὅτι εἰσὶ δίκαιοι, καὶ ἐξουθε-
νοῦντας τοὺς λοιποὺς, τὴν παραβολὴν ταύ-
10 την· Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν
προσεύξασθαι· ὁ εἷς Φαρισαῖος, καὶ ὁ
11 ἕτερος τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς
πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσηύχετο· Ὁ Θεὸς,
εὐχαριστῶ σοι, ὅτι οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοι-
ποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἅρπαγες, ἄδικοι, μοιχοὶ,
12 ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης. Νηστεύω δὶς
τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶ-
13 μαι. Καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἑστὼς οὐκ
ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν
ἐπᾶραι· ἀλλ' ἔτυπτεν εἰς τὸ στῆθος αὐτοῦ,
λέγων· Ὁ Θεὸς, ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρ-
14 τωλῷ. Λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαι-
ωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἢ [1]γὰρ ἐκεῖνος.

ܒܡܕܝܢܬܐ ܗܝ: ܘܐܬܝܐ ܗܘܬ ܠܘܬܗ ܘܐܡܪܐ.
ܬܒܥܝܗܝ ܡܢ ܒܥܠ ܕܝܢܝ. * ܘܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ 4
ܙܒܢܐ ܣܓܝܐܐ. ܒܬܪܟܢ ܕܝܢ ܐܡܪ ܒܢܦܫܗ. ܐܢ
ܡܢ ܐܠܗܐ ܠܐ ܕܚܠ ܐܢܐ: ܘܡܢ ܒܢܝܢܫܐ ܠܐ
ܡܬܟܚܕ ܐܢܐ: * ܐܠܐ ܡܛܠ ܕܡܠܐܝܐ ܠܝ ܗܕܐ 5
ܐܪܡܠܬܐ: ܐܬܒܥܝܘܗܝ. ܕܠܐ ܒܟܠܙܒܢ ܬܐܬܐ
ܬܗܘܐ ܐܠܐ ܡܗܪܐ ܠܝ. * ܘܐܡܪ ܡܪܢ. 6
ܫܡܥܘ ܡܢܐ ܐܡܪ ܕܝܢܐ ܕܥܘܠܐ. * ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܠܐ 7
ܡܥܒܕ ܥܒܕ ܬܒܥܬܐ ܠܓܒܝܐ ܕܝܠܗ: ܕܩܪܝܢ
ܠܗ ܒܐܝܡܡܐ ܘܒܠܠܝܐ: ܘܡܓܪܝܓ ܪܘܚܗ
ܠܘܬܗܘܢ: * ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܥܒܕ ܬܒܥܬܗܘܢ 8
ܒܥܓܠ. ܒܪܡ ܐܬܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܘܠܡܐ ܡܫܟܚ
ܗܝܡܢܘܬܐ ܥܠ ܐܪܥܐ.
* ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܡܬܠܐ ܗܢܐ: ܠܐܢܫܝܢ ܐܢܫܐ 9
ܐܝܠܝܢ ܕܬܟܝܠܝܢ ܥܠ ܢܦܫܗܘܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ
ܙܕܝܩܐ: ܘܫܐܛܝܢ ܥܠ ܟܠܢܫ. * ܬܪܝܢ 10
ܓܒܪܝܢ ܣܠܩܘ ܠܗܝܟܠܐ ܠܡܨܠܝܘ. ܚܕ ܦܪܝܫܐ
ܘܐܚܪܢܐ ܡܟܣܐ. * ܘܗܘ ܦܪܝܫܐ ܩܐܡ ܗܘܐ 11
ܒܠܘܬ ܢܦܫܗ: ܘܗܠܝܢ ܡܨܠܐ ܗܘܐ. ܐܠܗܐ
ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܟ. ܕܠܐ ܗܘܝܬ ܐܝܟ ܫܪܟܐ ܕܐܢܫܐ
ܚܛܘܦܐ ܘܡܥܠܒܢܐ ܘܓܝܪܐ. ܘܠܐ ܐܝܟ ܗܢܐ ܡܟܣܐ.
* ܐܠܐ ܨܐܡ ܐܢܐ ܬܪܝܢ ܒܫܒܐ. ܘܡܥܣܪ ܐܢܐ ܟܠ 12
ܡܕܡ ܕܩܢܐ ܐܢܐ. * ܗܘ ܕܝܢ ܡܟܣܐ ܩܐܡ ܗܘܐ 13
ܡܢ ܪܘܚܩܐ: ܘܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ ܐܦܠܐ ܥܝܢܘܗܝ
ܢܪܝܡ ܠܫܡܝܐ. ܐܠܐ ܡܛܪܦ ܗܘܐ ܥܠ ܚܕܝܗ ܘܐܡܪ.
ܐܠܗܐ ܚܘܣ ܥܠܝ ܠܚܛܝܐ. * ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: 14
ܕܢܚܬ ܗܢܐ ܟܕ ܡܙܕܕܩ ܠܒܝܬܗ ܝܬܝܪ ܡܢ ܗܘ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XVIII.

illa, et veniebat ad eum, dicens: Vindica me de ad-
4 versario meo. Et nolebat per multum tempus. Post
hæc autem dixit intra se: Etsi Deum non timeo, nec
5 hominem revereor; tamen quia molesta est mihi hæc
vidua, vindicabo illam, ne in novissimo veniens sugillet
6 me. Ait autem Dominus: Audite quid judex iniquitatis
7 dicit: Deus autem non faciet vindictam electorum su-
orum clamantium ad se die ac nocte, et patientiam ha-
8 bebit in illis? Dico vobis quia citò faciet vindictam
illorum. Veruntamen Filius hominis veniens, putas,
inveniet fidem in terra?

Dixit autem et ad quosdam, qui in se confidebant tam- 9
quam justi, et aspernabantur ceteros, parabolam istam:
Duo homines ascenderunt in templum ut orarent: unus 10
Pharisæus, et alter publicanus. Pharisæus stans, hæc apud 11
se orabat: Deus gratias ago tibi, quia non sum sicut ceteri
hominum; raptores, injusti, adulteri; velut etiam hic
publicanus. Jejuno bis in sabbato: decimas do omnium, 12
quæ possideo. Et publicanus a longè stans, nolebat nec 13
oculos ad cœlum levare; sed percutiebat pectus suum,
dicens: Deus, propitius esto mihi peccatori. Dico vo- 14
bis, descendit hic justificatus in domum suam ab illo:

"Ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται·
ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται.
15 Προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη, ἵνα
αὐτῶν ἅπτηται· ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπε-
16 τίμησαν αὐτοῖς. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλε-
σάμενος αὐτὰ, εἶπεν· Ἄφετε τὰ παιδία ἔρ-
χεσθαι πρός με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά·
τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ
17 Θεοῦ. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἐὰν μὴ δέξη-
ται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον,
οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.
18 Καὶ ἐπηρώτησέ τις αὐτὸν ἄρχων, λέγων·
Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον
19 κληρονομήσω; Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τί
με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς, εἰ μὴ
20 εἷς, ὁ Θεός. Τὰς ἐντολὰς οἶδας· "Μὴ
Ex. xx. 12, s. μοιχεύσῃς· μὴ φονεύσῃς· μὴ κλέψῃς· μὴ
ψευδομαρτυρήσῃς· τίμα τὸν πατέρα σου
21 καὶ τὴν μητέρα [σου]." Ὁ δὲ εἶπε· Ταῦ-
τα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου.
22 Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῷ·
Ἔτι ἕν σοι λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον,
καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν
23 οὐρανῷ· καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι. Ὁ δὲ
ἀκούσας ταῦτα, περίλυπος ἐγένετο· ἦν γὰρ
24 πλούσιος σφόδρα. Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς
περίλυπον γενόμενον, εἶπε· Πῶς δυσκόλως
οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς
25 τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Εὐκοπώτερον γάρ
ἐστι, κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος εἰσ-
ελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
26 Θεοῦ εἰσελθεῖν. Εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες·
27 Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; Ὁ δὲ εἶπε· Τὰ
ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις, δυνατά ἐστι παρὰ
τῷ Θεῷ.

ܒܝܬܗ. ܡܛܠ ܕܟܠ ܕܡܪܝܡ ܢܦܫܗ ܢܬܡܟܟ.
ܘܟܠ ܕܡܡܟܟ ܢܦܫܗ ܢܬܬܪܝܡ.
15 * ܡܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܕܝܢ ܐܦ ܛܠܝܐ ܕܢܩܪܘܒ
ܠܗܘܢ. ܚܙܘ ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܟܐܘ ܒܗܘܢ.
16 * ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܩܪܐ ܐܢܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܒܘܩܘ
ܛܠܝܐ ܢܐܬܘܢ ܠܘܬܝ ܘܠܐ ܬܟܠܘܢ ܐܢܘܢ. ܕܐܝܠܝܢ
ܓܝܪ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ: ܕܝܠܗܘܢ ܗܝ ܡܠܟܘܬܐ
17 ܕܐܠܗܐ. * ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܡܢ ܕܠܐ
ܢܩܒܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܟ ܛܠܝܐ ܠܐ ܢܥܘܠ ܠܗ܀
18 * ܘܫܐܠܗ ܚܕ ܡܢ ܪܫܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܠܦܢܐ
19 ܛܒܐ: ܡܢܐ ܐܥܒܕ ܕܐܪܬ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. * ܐܡܪ
ܠܗ ܝܫܘܥ. ܡܢܐ ܩܪܐ ܐܢܬ ܠܝ ܛܒܐ. ܠܝܬ
20 ܛܒܐ ܐܠܐ ܐܢ ܚܕ ܐܠܗܐ. * ܦܘܩܕܢܐ ܝܕܥ ܐܢܬ ܠܐ
ܬܓܘܪ. ܠܐ ܬܩܛܘܠ. ܠܐ ܬܓܢܘܒ. ܠܐ ܬܣܗܕ
21 ܣܗܕܘܬܐ ܕܫܘܩܪܐ. ܝܩܪ ܠܐܒܘܟ ܘܠܐܡܟ. * ܐܡܪ
ܠܗ. ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܢܛܪܬ ܐܢܝܢ ܡܢ ܛܠܝܘܬܝ.
22 * ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܝܫܘܥ: ܐܡܪ ܠܗ. ܚܕܐ
ܚܣܝܪܐ ܠܟ. ܙܠ ܙܒܢ ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܟ
ܘܗܒ ܠܡܣܟܢܐ. ܘܬܗܘܐ ܠܟ ܣܝܡܬܐ ܒܫܡܝܐ
23 ܘܬܐ ܒܬܪܝ. * ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥ ܗܠܝܢ ܟܪܝܬ
24 ܠܗ. ܥܬܝܪ ܗܘܐ ܓܝܪ ܛܒ. * ܘܟܕ ܚܙܐ ܝܫܘܥ
ܕܟܪܝܬ ܠܗ ܐܡܪ. ܐܝܟܢܐ ܥܛܠܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬ
ܠܗܘܢ ܢܟܣܐ ܕܢܥܠܘܢ ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ.
25 * ܕܦܫܝܩ ܗܘ ܓܝܪ ܠܓܡܠܐ ܕܒܚܪܘܪܐ ܕܡܚܛܐ ܢܥܘܠ:
26 ܐܘ ܥܬܝܪܐ ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. * ܐܡܪܝܢ ܠܗ
ܐܝܠܝܢ ܕܫܡܥܝܢ. ܘܡܢܘ ܡܫܟܚ ܠܡܚܐ.
27 * ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܐܝܠܝܢ ܕܠܘܬ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܠܐ
ܡܫܟܚܢ: ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܡܫܟܚܢ ܠܡܗܘܐ.

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XVIII.

quia omnis, qui se exaltat, humiliabitur: et qui se humiliat, exaltabitur.
15 Afferebant autem ad illum et infantes, ut eos tangeret.
16 Quod cùm viderent discipuli, increpabant illos. Jesus
autem convocans illos, dixit: Sinite pueros venire ad me,
et nolite vetare eos: talium est enim regnum Dei.
17 Amen dico vobis: Quicumque non acceperit regnum Dei
sicut puer, non intrabit in illud.
18 Et interrogavit eum quidam princeps, dicens: Magister bone, quid faciens vitam æternam possidebo?
19 Dixit autem ei Jesus: Quid me dicis bonum? nemo
20 bonus nisi solus Deus. Mandata nosti: Non occides:
Non mœchaberis: Non furtum facies: Non falsum testi-
monium dices: Honora patrem tuum, et matrem. Qui 21
ait: Hæc omnia custodivi a juventute mea. Quo au- 22
dito, Jesus ait ei: Adhuc unum tibi deest: omnia quæ-
cumque habes vende, et da pauperibus, et habebis the-
saurum in cœlo: et veni, sequere me. His ille auditis, 23
contristatus est: quia dives erat valde. Videns autem 24
Jesus illum tristem factum, dixit: Quàm difficilè, qui
pecunias habent, in regnum Dei intrabunt! Facilius 25
est enim camelum per foramen acûs transire, quàm di-
vitem intrare in regnum Dei. Et dixerunt qui audi- 26
ebant: Et quis potest salvus fieri? Ait illis: Quæ 27
impossibilia sunt apud homines, possibilia sunt apud
Deum.

28 Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος· Ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφή-
29 καμεν πάντα, καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι. Ὁ
δὲ εἶπεν αὐτοῖς. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι
οὐδείς ἐστιν, ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ γονεῖς,
ἢ ἀδελφοὺς, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἕνεκεν
30 τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὃς οὐ μὴ ἀπολάβῃ
πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ
ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον.
31 Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα, εἶπε πρὸς
αὐτούς· Ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσό-
λυμα, καὶ τελεσθήσεται πάντα τὰ γεγραμ-
μένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ Υἱῷ τοῦ ἀν-
32 θρώπου. Παραδοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσι,
33 καὶ ἐμπαιχθήσεται, καὶ ὑβρισθήσεται, καὶ
ἐμπτυσθήσεται, καὶ μαστιγώσαντες ἀπο-
κτενοῦσιν αὐτόν· καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ
34 ἀναστήσεται. Καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων
συνῆκαν· καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμ-
μένον ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ
λεγόμενα.
35 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίζειν αὐτὸν εἰς
Ἱεριχὼ, τυφλός τις ἐκάθητο παρὰ τὴν
36 ὁδὸν προσαιτῶν· ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπο-
37 ρευομένου, ἐπυνθάνετο τί εἴη τοῦτο. Ἀπήγ-
γειλαν δὲ αὐτῷ, ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος
38 παρέρχεται. Καὶ ἐβόησε, λέγων· Ἰησοῦ,
39 υἱὲ Δαυῒδ, ἐλέησόν με. Καὶ οἱ προάγοντες
ἐπετίμων αὐτῷ, ἵνα σιωπήσῃ· αὐτὸς δὲ
πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν· Υἱὲ Δαυῒδ, ἐλέη-
40 σόν με. Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν
αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. Ἐγγίσαντος
41 δὲ αὐτοῦ, ἐπηρώτησεν αὐτὸν, λέγων· Τί
σοι θέλεις ποιήσω; Ὁ δὲ εἶπε· Κύριε,
42 ἵνα ἀναβλέψω. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ·

*ܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ. ܗܐ ܚܢܢ ܫܒܩܢ ܟܠ 28
ܡܕܡ ܘܐܬܝܢ ܒܬܪܟ. *ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ 29
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܠܝܬ ܐܢܫ ܕܫܒܩ ܒܬܐ. ܐܘ
ܐܒܗܐ. ܐܘ ܐܚܐ: ܐܘ ܐܢܬܬܐ. ܐܘ ܒܢܝܐ. ܡܛܠ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ: *ܘܠܐ ܢܩܒܠ ܥܦܝܦܐ ܣܓܝܐܐ 30
ܒܙܒܢܐ ܗܢܐ. ܘܒܥܠܡܐ ܕܐܬܐ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ ܀
*ܘܕܒܪ ܝܫܘܥ ܠܬܪܥܣܪܬܗ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܐ 31
ܣܠܩܝܢܢ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܡܫܬܠܡܢ ܟܠܗܝܢ
ܕܟܬܝܒܢ ܒܢܒܝܐ ܥܠ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. *ܢܫܬܠܡ 32
ܓܝܪ ܠܥܡܡܐ: ܘܢܒܙܚܘܢ ܒܗ ܘܢܪܩܘܢ ܒܐܦܘܗܝ.
*ܘܢܢܓܕܘܢܝܗܝ ܘܢܩܛܠܘܢܝܗܝ. 33
ܘܠܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ ܢܩܘܡ. *ܘܗܢܘܢ ܚܕܐ ܡܢ 34
ܗܠܝܢ ܠܐ ܐܣܬܟܠܘ. ܐܠܐ ܟܣܝܐ ܗܘܬ ܡܢܗܘܢ
ܡܠܬܐ ܗܕܐ. ܘܠܐ ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܗܠܝܢ ܕܡܬܐܡܪܢ
ܠܗܘܢ ܀
*ܘܟܕ ܩܪܒ ܠܐܝܪܝܚܘ: ܣܡܝܐ ܚܕ ܝܬܒ ܗܘܐ 35
ܥܠ ܝܕ ܐܘܪܚܐ ܘܡܚܕܪ. *ܘܫܡܥ ܩܠ ܟܢܫܐ 36
ܕܥܒܪ: ܘܫܐܠ ܗܘܐ ܕܡܢܘ ܗܢܐ. *ܐܡܪܝܢ 37
ܠܗ ܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ ܥܒܪ. *ܘܩܥܐ ܘܐܡܪ. 38
ܝܫܘܥ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ. *ܘܐܝܠܝܢ 39
ܕܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܩܕܡܘܗܝ ܕܝܫܘܥ: ܟܐܝܢ ܗܘܘ
ܒܗ ܕܢܫܬܘܩ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܩܥܐ ܗܘܐ.
ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ. *ܘܩܡ ܝܫܘܥ ܘܦܩܕ 40
ܕܢܩܪܒܘܢܝܗܝ ܠܘܬܗ. ܘܟܕ ܩܪܒ ܠܘܬܗ:
ܫܐܠܗ. *ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܢܐ ܨܒܐ ܐܢܬ ܐܥܒܕ 41
ܠܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܡܪܝ ܕܐܚܙܐ. *ܘܝܫܘܥ ܐܡܪ 42

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XVIII.

28 Ait autem Petrus: Ecce nos dimisimus omnia, et se-
29 quuti sumus te. Qui dixit eis: Amen dico vobis, nemo
est, qui reliquit domum, aut parentes, aut fratres, aut
30 uxorem, aut filios, propter regnum Dei, et non recipiat
multo plura in hoc tempore, et in sæculo venturo vitam
æternam.
31 Assumpsit autem Jesus duodecim, et ait illis: Ecce
ascendimus Ierosolymam, et consummabuntur omnia, quæ
32 scripta sunt per Prophetas de Filio hominis: tradetur
enim Gentibus, et illudetur, et flagellabitur, et conspu-
33 etur: et postquam flagellaverint, occident eum, et
34 tertia die resurget. Et ipsi nihil horum intellexerunt,
et erat verbum istud absconditum ab eis, et non intelli-
gebant quæ dicebantur.
Factum est autem, cùm appropinquaret Jericho, cæcus 35
quidam sedebat secus viam, mendicans. Et cùm audiret 36
turbam prætereuntem, interrogabat quid hoc esset. Dix- 37
erunt autem ei, quòd Jesus Nazarenus transiret. Et 38
clamavit, dicens: Jesu fili David, miserere mei. Et qui 39
præibant, increpabant eum ut taceret. Ipse verò multo
magis clamabat: Fili David, miserere mei. Stans autem 40
Jesus jussit illum adduci ad se. Et cùm appropinquasset,
interrogavit illum, dicens: Quid tibi vis faciam? At 41
ille dixit: Domine, ut videam. Et Jesus dixit illi: 42

43 Ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Καὶ
παραχρῆμα ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ
δοξάζων τὸν Θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν,
ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

ΚΕΦ. ιθ'.

ΚΑΙ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱεριχώ.
2 Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακ-
χαῖος· καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ
3 οὗτος ἦν πλούσιος. Καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν
Ἰησοῦν τίς ἐστι· καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ
4 ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. Καὶ
προδραμὼν ἔμπροσθεν, ἀνέβη ἐπὶ συκομο-
ρέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν· ὅτι [1][δι'] ἐκείνης ἤμελλε
5 διέρχεσθαι. Καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον,
ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτὸν, καὶ εἶπε
πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι·
σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι.
6 Καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐ-
7 τὸν χαίρων. Καὶ ἰδόντες ἅπαντες διεγόγ-
γυζον, λέγοντες· Ὅτι παρὰ ἁμαρτωλῷ
8 ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλῦσαι. Σταθεὶς δὲ
Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν Κύριον· Ἰδοὺ, τὰ
ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι
τοῖς πτωχοῖς· καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα,
9 ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν
ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ
τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς
10 Ἀβραάμ ἐστιν· ἦλθε γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός.
11 Ἀκουόντων δὲ αὐτῶν ταῦτα, προσθεὶς
εἶπε παραβολὴν, διὰ τὸ ἐγγὺς αὐτὸν εἶναι
Ἱερουσαλὴμ, καὶ δοκεῖν αὐτοὺς, ὅτι πα-
ραχρῆμα μέλλει ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ
12 ἀναφαίνεσθαι. Εἶπεν οὖν· Ἄνθρωπός τις
εὐγενὴς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν, λαβεῖν

ܠܗ. ܚܙܝ ܗܝܡܢܘܬܟ ܐܚܝܬܟ. ܘܡܚܕܐ ܚܙܐ 43
ܘܐܬܐ ܗܘܐ ܒܬܪܗ. ܘܡܫܒܚ ܠܐܠܗܐ.
ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܕܚܙܐ: ܝܗܒ ܗܘܐ ܬܫܒܘܚܬܐ ܠܐܠܗܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܝܛ ܀

*ܘܟܕ ܥܠ ܝܫܘܥ ܘܥܒܪ ܒܐܝܪܝܚܘ: *ܓܒܪܐ ܚܕ 2
ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܫܡܗ ܙܟܝ: ܥܬܝܪ ܗܘܐ ܘܪܒ ܡܟܣܐ.
*ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܕܢܚܙܐ ܠܝܫܘܥ ܡܢܘ: ܘܠܐ ܡܫܟܚ 3
ܗܘܐ ܡܢ ܟܢܫܐ. ܡܛܠ ܕܒܩܘܡܬܗ ܙܥܘܪ
ܗܘܐ. *ܘܪܗܛ ܩܕܡܘܗܝ ܠܝܫܘܥ: ܘܣܠܩ ܠܗ 4
ܠܬܐܬܐ ܥܩܪܐ ܕܢܚܙܝܘܗܝ. ܡܛܠ ܕܬܡܢ
ܥܬܝܕ ܗܘܐ ܠܡܥܒܪ. *ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܗ ܝܫܘܥ ܠܕܘܟܬܐ 5
ܗܝ: ܚܙܝܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܘܚܬ ܢܚܘܬ ܙܟܝ.
ܝܘܡܢܐ ܓܝܪ ܒܒܝܬܟ ܘܠܐ ܠܝ ܕܐܗܘܐ.
*ܘܐܘܚܬ ܢܚܬ ܘܩܒܠܗ ܟܕ ܚܕܐ: *ܘܟܕ ܚܙܘ 6, 7
ܟܠܗܘܢ: ܪܛܢܝܢ ܗܘܘ ܘܐܡܪܝܢ. ܕܠܘܬ
ܓܒܪܐ ܚܛܝܐ ܥܠ ܫܪܐ. *ܘܩܡ ܙܟܝ ܘܐܡܪ 8
ܠܝܫܘܥ. ܗܐ ܡܪܝ ܦܠܓܘܬ ܩܢܝܢܝ ܝܗܒ ܐܢܐ
ܠܡܣܟܢܐ. ܘܠܟܠܗܘܢ ܕܥܠܘܒܬ ܡܕܡ: ܚܕ
ܒܐܪܒܥܐ ܦܪܥ ܐܢܐ. *ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܝܘܡܢܐ 9
ܗܘܐ ܚܝܐ ܠܒܝܬܐ ܗܢܐ. ܡܛܠ ܕܐܦ ܗܢܐ
ܒܪܗ ܗܘ ܕܐܒܪܗܡ. *ܐܬܐ ܓܝܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ 10
ܕܢܒܥܐ ܘܢܚܐ ܡܕܡ ܕܐܒܝܕ ܗܘܐ.
*ܘܟܕ ܫܡܥܝܢ ܗܘܘ ܗܠܝܢ: ܐܘܣܦ ܐܡܪ ܡܬܠܐ. 11
ܡܛܠ ܕܩܪܝܒ ܗܘܐ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܣܒܪܝܢ ܗܘܘ
ܕܒܗ ܒܫܥܬܐ ܥܬܝܕܐ ܕܬܬܓܠܐ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ.
*ܘܐܡܪ. ܓܒܪܐ ܚܕ ܒܪ ܛܘܗܡܐ ܪܒܐ ܐܙܠ ܠܐܬܪܐ 12

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XVIII. XIX.

43 Respice, fides tua te salvum fecit. Et confestim vidit, et
sequebatur illum magnificans Deum. Et omnis plebs
ut vidit, dedit laudem Deo.

CAP. XIX.

2 ET ingressus perambulabat Jericho. Et ecce vir no-
mine Zachæus: et hic princeps erat publicanorum, et
3 ipse dives: et quærebat videre Jesum, quis esset: et
4 non poterat præ turba, quia statura pusillus erat. Et
præcurrens ascendit in arborem sycomorum ut videret
5 eum: quia inde erat transiturus. Et cùm venisset ad
locum, suspiciens Jesus vidit illum, et dixit ad eum:
Zachæe, festinans descende; quia hodie in domo tua opor-
tet me manere. Et festinans descendit, et excepit illum 6
gaudens. Et cùm viderent omnes, murmurabant, di- 7
centes quòd ad hominem peccatorem divertisset. Stans 8
autem Zachæus, dixit ad Dominum: Ecce dimidium
bonorum meorum, Domine, do pauperibus: et si quid
aliquem defraudavi, reddo quadruplum. Ait Jesus ad 9
eum: Quia hodie salus domui huic facta est: eo quòd
et ipse filius sit Abrahæ. Venit enim Filius hominis 10
quærere, et salvum facere quod perierat.
Hæc illis audientibus adjiciens, dixit parabolam, eo quòd 11
esset prope Jerusalem: et quia existimarent quòd con-
festim regnum Dei manifestaretur. Dixit ergo: Homo 12
quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere

13 ἑαυτῷ βασιλείαν, καὶ ὑποστρέψαι. Κα-
λέσας δὲ δέκα δούλους ἑαυτοῦ, ἔδωκεν αὐ-
τοῖς δέκα μνᾶς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς·
14 Πραγματεύσασθε [1]ἕως ἔρχομαι. Οἱ δὲ
πολῖται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτὸν, καὶ ἀπέ-
στειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ, λέγοντες·
Οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς.
15 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτὸν λα-
βόντα τὴν βασιλείαν, καὶ εἶπε φωνηθῆναι
αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους, οἷς ἔδωκε τὸ
ἀργύριον· ἵνα γνῷ τίς τί διεπραγματεύ-
16 σατο. Παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος, λέγων·
Κύριε, ἡ μνᾶ σου προσειργάσατο δέκα
17 μνᾶς. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Εὖ, ἀγαθὲ δοῦλε·
ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς ἐγένου, ἴσθι ἐξου-
18 σίαν ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων. Καὶ ἦλθεν ὁ
δεύτερος, λέγων· Κύριε, ἡ μνᾶ σου ἐποίησε
19 πέντε μνᾶς. Εἶπε δὲ καὶ τούτῳ· Καὶ σὺ
20 γίνου ἐπάνω πέντε πόλεων. Καὶ ἕτερος ἦλθε,
λέγων· Κύριε, ἰδοὺ, ἡ μνᾶ σου, ἣν εἶχον
21 ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ. Ἐφοβούμην γάρ
σε, ὅτι ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἶ· αἴρεις ὃ οὐκ
22 ἔθηκας, καὶ θερίζεις ὃ οὐκ ἔσπειρας. Λέγει
[1][δὲ] αὐτῷ· Ἐκ τοῦ στόματός σου κρινῶ
σε, πονηρὲ δοῦλε· ᾔδεις, ὅτι ἐγὼ ἄνθρωπος
αὐστηρός εἰμι, αἴρων ὃ οὐκ ἔθηκα, καὶ θε-
23 ρίζων ὃ οὐκ ἔσπειρα· καὶ διατί οὐκ ἔδωκας
τὸ ἀργύριόν μου ἐπὶ [1][τὴν] τράπεζαν, καὶ
24 ἐγὼ ἐλθὼν σὺν τόκῳ ἂν ἔπραξα αὐτό; Καὶ
τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν· Ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ
τὴν μνᾶν, καὶ δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς
25 ἔχοντι.—Καὶ εἶπον αὐτῷ· Κύριε, ἔχει δέκα

ܪܚܝܩܐ. ܕܢܣܒ ܠܗ ܡܠܟܘܬܐ ܘܢܗܦܘܟ.
*ܩܪܐ ܕܝܢ ܥܣܪܐ ܥܒܕܘܗܝ. ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܥܣܪ 13
ܡܢܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܬܬܓܪܘ ܥܕ ܐܬܐ ܐܢܐ.
*ܒܢܝ ܡܕܝܢܬܗ ܕܝܢ ܣܢܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. 14
ܘܫܕܪܘ ܐܝܙܓܕܐ ܒܬܪܗ ܘܐܡܪܝܢ: ܠܐ ܨܒܝܢܢ
ܕܢܡܠܟ ܥܠܝܢ ܗܢܐ. *ܘܟܕ ܢܣܒ ܡܠܟܘܬܐ 15
ܘܗܦܟ. ܐܡܪ ܕܢܩܪܘܢ ܠܗ ܗܢܘܢ ܥܒܕܘܗܝ
ܕܝܗܒ ܠܗܘܢ ܟܣܦܐ: ܕܢܕܥ ܡܢܐ ܟܠ ܚܕ ܚܕ
ܐܬܬܓܪ. *ܘܐܬܐ ܩܕܡܝܐ ܘܐܡܪ. ܡܪܝ: ܡܢܝܟ 16
ܥܣܪ ܡܢܝܢ ܐܘܬܪ. *ܐܡܪ ܠܗ. ܐܘܗ ܥܒܕܐ 17
ܛܒܐ. ܕܒܩܠܝܠܐ ܐܫܬܟܚܬ ܡܗܝܡܢ: ܬܗܘܐ
ܫܠܝܛ ܥܠ ܥܣܪ ܟܪܟܝܢ. *ܘܐܬܐ ܕܬܪܝܢ 18
ܘܐܡܪ. ܡܪܝ: ܡܢܝܟ ܥܒܕ ܚܡܫ ܡܢܝܢ.
*ܐܡܪ ܐܦ ܠܗܢܐ. ܐܦ ܐܢܬ ܬܗܘܐ ܫܠܝܛ 19
ܥܠ ܚܡܫ ܟܪܟܝܢ. *ܘܐܬܐ ܐܚܪܢܐ ܘܐܡܪ. ܡܪܝ: 20
ܗܐ ܡܢܝܟ ܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܘܬܝ ܟܕ ܣܝܡ
ܒܣܘܕܪܐ. *ܕܚܠܬ ܓܝܪ ܡܢܟ ܕܓܒܪܐ ܐܢܬ 21
ܩܫܝܐ. ܘܫܩܠ ܐܢܬ ܡܕܡ ܕܠܐ ܣܡܬ. ܘܚܨܕ
ܐܢܬ ܡܕܡ ܕܠܐ ܙܪܥܬ. *ܐܡܪ ܠܗ. ܡܢ ܦܘܡܟ 22
ܐܕܘܢܟ ܥܒܕܐ ܒܝܫܐ. ܝܕܥ ܗܘܝܬ ܠܝ ܕܓܒܪܐ
ܐܢܐ ܩܫܝܐ: ܘܫܩܠ ܐܢܐ ܡܕܡ ܕܠܐ ܣܡܬ.
ܘܚܨܕ ܐܢܐ ܡܕܡ ܕܠܐ ܙܪܥܬ: *ܠܡܢܐ ܠܐ ܝܗܒܬ 23
ܟܣܦܝ ܥܠ ܦܬܘܪܐ. ܘܐܢܐ ܐܬܐ ܗܘܝܬ ܬܒܥ
ܠܗ ܥܡ ܪܒܝܬܗ. *ܘܠܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܩܕܡܘܗܝ 24
ܐܡܪ. ܫܩܘܠܘ ܡܢܗ ܡܢܝܐ: ܘܗܒܘ ܠܗܘ ܕܐܝܬ
ܠܗ ܥܣܪ ܡܢܝܢ. *ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܪܢ: ܐܝܬ 25

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XIX.

13 sibi regnum, et reverti. Vocatis autem decem servis
suis, dedit eis decem mnas, et ait ad illos: Negotia-
14 mini dum venio. Cives autem ejus oderant eum: et
miserunt legationem post illum, dicentes: Nolumus hunc
15 regnare super nos. Et factum est ut rediret accepto
regno: et jussit vocari servos, quibus dedit pecuniam, ut
16 sciret quantum quisque negotiatus esset. Venit autem
primus, dicens: Domine, mna tua decem mnas acquisivit.
17 Et ait illi: Euge, bone serve; quia in modico fuisti
18 fidelis, eris potestatem habens super decem civitates. Et
alter venit, dicens: Domine, mna tua fecit quinque
mnas. Et huic ait: Et tu esto super quinque civitates. 19
Et alter venit, dicens: Domine, ecce mna tua, quam 20
habui repositam in sudario: timui enim te, quia homo 21
austerus es: tollis quod non posuisti, et metis quod
non seminasti. Dicit ei: De ore tuo te judico, serve 22
nequam. Sciebas quòd ego homo austerus sum, tollens
quod non posui, et metens quod non seminavi: et 23
quare non dedisti pecuniam meam ad mensam, ut ego
veniens cum usuris utique exegissem illam? Et astan- 24
tibus dixit: Auferte ab illo mnam, et date illi qui de-
cem mnas habet. Et dixerunt ei: Domine, habet decem 25

26 *μνᾶς.—Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι παντὶ τῷ*
ἔχοντι δοθήσεται· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος,
27 *καὶ ὃ ἔχει, ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. Πλὴν*
τοὺς ἐχθρούς μου ἐκείνους, τοὺς μὴ θελή-
σαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτοὺς, ἀγάγετε
ὧδε, καὶ κατασφάξατε ἔμπροσθέν μου.
28 *Καὶ εἰπὼν ταῦτα, ἐπορεύετο ἔμπροσθεν, ἀνα-*
βαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα.
29 *Καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν εἰς Βηθφαγὴ*
καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον
Ἐλαιῶν, ἀπέστειλε δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,
30 *εἰπών· Ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην·*
ἐν ᾗ εἰσπορευόμενοι εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον,
ἐφ' ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισε· λύ-
31 *σαντες αὐτὸν ἀγάγετε. Καὶ ἐάν τις ὑμᾶς*
ἐρωτᾷ· Διατί λύετε; οὕτως ἐρεῖτε αὐτῷ·
32 *Ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. Ἀπελ-*
θόντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι, εὗρον, καθὼς
33 *εἶπεν αὐτοῖς. Λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον,*
εἶπον οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς· Τί λύετε
34 *τὸν πῶλον; Οἱ δὲ εἶπον· Ὁ Κύριος αὐτοῦ*
35 *χρείαν ἔχει. Καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν*
Ἰησοῦν· καὶ ἐπιῤῥίψαντες ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια
36 *ἐπὶ τὸν πῶλον, ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν. Πο-*
ρευομένου δὲ αὐτοῦ, ὑπεστρώννυον τὰ ἱμάτια
37 *αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. Ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ*
ἤδη, πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν
ἐλαιῶν, ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθη-
τῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν Θεὸν φωνῇ μεγάλῃ
38 *περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυνάμεων, λέγοντες·*
Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνό-
ματι Κυρίου· εἰρήνη ἐν οὐρανῷ, καὶ δόξα ἐν

ܠܗ ܥܣܪܐ ܡܢܝܢ. *ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܡܪ ܐܢܐ 26
ܠܟܘܢ: ܕܟܠ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܬܝܗܒ ܠܗ.
ܘܡܢ ܗܘ ܕܠܝܬ ܠܗ: ܐܦ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ
ܢܫܬܩܠ ܡܢܗ. *ܒܪܡ ܠܗܢܘܢ ܒܥܠܕܒܒܝ 27
ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܨܒܘ ܕܐܡܠܟ ܥܠܝܗܘܢ: ܐܝܬܐܘ ܐܢܘܢ
ܘܩܛܠܘ ܐܢܘܢ ܩܕܡܝ ܀ *ܘܟܕ ܐܡܪ ܗܠܝܢ 28
ܢܦܩ: ܠܩܕܡܘܗܝ ܕܢܐܙܠ ܠܐܘܪܫܠܡ:
*ܘܟܕ ܡܛܐ ܠܒܝܬ ܦܓܐ ܘܠܒܝܬ ܥܢܝܐ: 29
ܥܠ ܓܢܒ ܛܘܪܐ ܕܡܬܩܪܐ ܒܝܬ ܙܝܬܐ:
ܫܕܪ ܬܪܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. *ܘܐܡܪ 30
ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܠܩܪܝܬܐ ܗܝ ܕܠܘܩܒܠܢ. ܘܟܕ
ܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ ܗܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܝܠܐ
ܕܐܣܝܪ: ܕܐܢܫ ܡܢ ܡܬܘܡ ܠܐ ܪܟܒ ܥܠܘܗܝ.
ܫܪܘ ܐܝܬܐܘܗܝ. *ܘܐܢ ܐܢܫ ܢܫܐܠ ܠܟܘܢ 31
ܠܡܢܐ ܫܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ: ܗܟܢܐ ܐܡܪܘ ܠܗ.
ܕܠܡܪܢ ܡܬܒܥܐ. *ܘܐܙܠܘ ܗܢܘܢ ܕܐܫܬܕܪܘ 32
ܘܐܫܟܚܘ ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ. *ܘܟܕ ܫܪܝܢ ܠܗ 33
ܠܥܝܠܐ: ܐܡܪܝܢ ܠܗܘܢ ܡܪܘܗܝ. ܡܢܐ ܫܪܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܥܝܠܐ ܗܢܐ. *ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ. ܕܠܡܪܢ 34
ܡܬܒܥܐ. *ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܘܬ ܝܫܘܥ. ܘܐܪܡܝܘ 35
ܥܠ ܥܝܠܐ ܡܐܢܝܗܘܢ: ܘܐܪܟܒܘܗܝ ܠܝܫܘܥ
ܥܠܘܗܝ ܀ *ܟܕ ܕܝܢ ܐܙܠ: ܦܪܣܝܢ ܗܘܘ 36
ܡܐܢܝܗܘܢ ܒܐܘܪܚܐ. *ܘܟܕ ܩܪܒ ܠܡܚܬܬܐ 37
ܕܛܘܪܐ ܕܒܝܬ ܙܝܬܐ: ܫܪܝܘ ܟܠܗ ܟܢܫܐ
ܕܬܠܡܝܕܐ ܚܕܝܢ: ܘܡܫܒܚܝܢ ܠܐܠܗܐ ܒܩܠܐ ܪܡܐ.
ܥܠ ܟܠ ܚܝܠܐ ܕܚܙܘ. *ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ: ܒܪܝܟ 38
ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܫܠܡܐ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XIX.

26 mnas. Dico autem vobis, quia omni habenti dabitur, et
abundabit: ab eo autem, qui non habet, et quod habet
27 auferetur ab eo. Verumtamen inimicos meos illos, qui no-
28 luerunt me regnare super se, adducite huc; et interficite
ante me. Et his dictis, præcedebat ascendens Ierosolymam.
29 Et factum est, cùm appropinquasset ad Bethphage, et
Bethaniam, ad montem qui vocatur Oliveti, misit duos
30 discipulos suos, dicens: Ite in castellum quod contra est:
in quod introëuntes, invenietis pullum asinæ alligatum,
cui nemo unquam hominum sedit: solvite illum, et ad-
31 ducite. Et si quis vos interrogaverit: Quare solvitis?
sic dicetis ei: Quia Dominus operam ejus desiderat.
Abierunt autem qui missi erant: et invenerunt, sicut 32
dixit illis, stantem pullum. Solventibus autem illis 33
pullum, dixerunt domini ejus ad illos: Quid solvitis
pullum? At illi dixerunt: Quia Dominus eum ne- 34
cessarium habet. Et duxerunt illum ad Jesum. Et 35
jactantes vestimenta sua supra pullum, imposuerunt
Jesum. Eunte autem illo, substernebant vestimenta 36
sua in via. Et cùm appropinquaret jam ad descensum 37
Montis Oliveti, cœperunt omnes turbæ discipulorum
gaudentes laudare Deum voce magna super omnibus,
quas viderant, virtutibus, dicentes: Benedictus, qui 38
venit rex in nomine Domini; pax in cœlo, et gloria in

39 ὑψίστοις. Καί τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ
τοῦ ὄχλου εἶπον πρὸς αὐτόν· Διδάσκαλε,
40 ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου. Καὶ ἀπο-
κριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐὰν
οὗτοι σιωπήσωσιν, οἱ λίθοι κεκράξονται.
41 Καὶ ὡς ἤγγισεν, ἰδὼν τὴν πόλιν, ἔκλαυσεν
42 ἐπ' αὐτῇ, λέγων· Ὅτι εἰ ἔγνως καὶ σὺ,
καίγε ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου ταύτῃ, τὰ πρὸς
εἰρήνην σου· νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν
43 σου. Ὅτι ἥξουσιν ἡμέραι ἐπὶ σὲ, καὶ περι-
βαλοῦσιν οἱ ἐχθροί σου χάρακά σοι, καὶ
περικυκλώσουσί σε, καὶ συνέξουσί σε πάν-
44 τοθεν· καὶ ἐδαφιοῦσί σε, καὶ τὰ τέκνα σου
ἐν σοί· καὶ οὐκ ἀφήσουσιν ἐν σοὶ λίθον ἐπὶ
λίθῳ· ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνως τὸν καιρὸν τῆς ἐπι-
σκοπῆς σου.
45 Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν, ἤρξατο ἐκ-
βάλλειν τοὺς πωλοῦντας ἐν αὐτῷ καὶ ἀγο-
46 ράζοντας, λέγων αὐτοῖς· Γέγραπται· "Ὁ
Is. lvi. 7. Jer. vii. 11. οἶκός μου οἶκος προσευχῆς ἐστιν· ὑμεῖς δὲ
47 αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον λῃστῶν." Καὶ
ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· οἱ
δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν
αὐτὸν ἀπολέσαι, καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ.
48 Καὶ οὐχ εὕρισκον τὸ τί ποιήσωσιν· ὁ λαὸς
γὰρ ἅπας ἐξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων.

ΚΕΦ. κ΄.

Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων,
διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ
εὐαγγελιζομένου, ἐπέστησαν οἱ ἀρχιερεῖς
καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις,
2 καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, λέγοντες· Εἰπὲ ἡμῖν,
ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; ἢ τίς ἐστιν

ܒܫܡܝܐ ܘܫܘܒܚܐ ܒܡܪܘܡܐ. ܐܢܫܐ ܕܝܢ ܡܢ 39
ܦܪܝܫܐ ܡܢ ܓܘ ܟܢܫܐ ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܪܒܢ
ܟܐܐ ܒܬܠܡܝܕܝܟ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܡܪ ܐܢܐ 40
ܠܟܘܢ: ܕܐܢ ܗܠܝܢ ܢܫܬܩܘܢ ܟܐܦܐ ܢܩܥܘܢ ✣
ܘܟܕ ܩܪܒ ܘܚܙܐ ܠܡܕܝܢܬܐ: ܒܟܐ ܥܠܝܗ. 41
ܘܐܡܪ. ܐܠܘ. ܝܕܥܬܝ ܡܕܡ ܕܠܫܠܡܟܝ 42
ܕܝܠܟܝ ܐܦܠܘ ܒܗܢܐ ܝܘܡܟܝ. ܗܫܐ ܕܝܢ
ܐܬܟܣܝ ܠܗ ܡܢ ܥܝܢܝܟܝ: ܢܐܬܘܢ ܠܟܝ 43
ܕܝܢ ܝܘܡܬܐ: ܘܢܚܕܪܘܢܟܝ ܒܥܠܕܒܒܝܟܝ.
ܘܢܐܠܨܘܢܟܝ ܡܢ ܟܠ ܕܘܟ. ܘܢܣܚܦܘܢܟܝ 44
ܘܠܒܢܝܟܝ ܒܓܘܟܝ. ܘܠܐ ܢܫܒܩܘܢ ܒܟܝ ܟܐܦ
ܥܠ ܟܐܦ. ܚܠܦ ܕܠܐ ܝܕܥܬܝ ܙܒܢܐ ܕܣܘܥܪܢܟܝ.
ܘܟܕ ܥܠ ܠܗܝܟܠܐ. ܫܪܝ ܠܡܦܩܘ ܠܐܝܠܝܢ 45
ܕܙܒܢܝܢ ܒܗ ܘܙܒܢܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. 46
ܟܬܝܒ ܕܒܝܬܝ ܒܝܬ ܨܠܘܬܐ ܗܘ. ܐܢܬܘܢ
ܕܝܢ ܥܒܕܬܘܢܝܗܝ ܡܥܪܬܐ ܕܓܝܣܐ. ܘܗܘ 47
ܡܠܦ ܗܘܐ ܟܠ ܝܘܡ ܒܗܝܟܠܐ. ܪܒܝ ܟܗܢܐ
ܕܝܢ ܘܣܦܪܐ ܘܪܫܐ ܕܥܡܐ ܒܥܝܢ ܗܘܘ
ܠܡܘܒܕܘܬܗ. ܘܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܗܘܘ ܡܢܐ 48
ܢܥܒܕܘܢ ܠܗ. ܟܠܗ ܓܝܪ ܥܡܐ ܬܠܐ ܗܘܐ ܒܗ
ܠܡܫܡܥܗ ✣

ܩܦܠܐܘܢ ✣ ܟ ✣

ܘܗܘܐ ܚܕ ܡܢ ܝܘܡܬܐ: ܟܕ ܡܠܦ ܒܗܝܟܠܐ
ܠܥܡܐ ܘܡܣܒܪ: ܩܡܘ ܥܠܘܗܝ ܪܒܝ ܟܗܢܐ
ܘܣܦܪܐ ܥܡ ܩܫܝܫܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܡܪ ܠܢ 2
ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܬ. ܘܡܢܘ ܗܘ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XIX. XX.

39 excelsis. Et quidam Pharisæorum de turbis, dixerunt
40 ad illum: Magister, increpa discipulos tuos. Quibus
ipse ait: Dico vobis, quia si hi tacuerint, lapides clama-
41 bunt. Et ut appropinquavit, videns civitatem flevit
42 super illam, dicens: Quia si cognovisses et tu, et qui-
dem in hac die tua, quæ ad pacem tibi; nunc autem abs-
43 condita sunt ab oculis tuis. Quia venient dies in te;
et circumdabunt te inimici tui vallo, et circumdabunt te;
44 et coangustabunt te undique: et ad terram proster-
nent te, et filios tuos qui in te sunt; et non relinquent
in te lapidem super lapidem: eo quòd non cognoveris
tempus visitationis tuæ.
45 Et ingressus in templum, cœpit ejicere vendentes in
illo, et ementes, dicens illis: Scriptum est: Quia domus 46
mea domus orationis est. Vos autem fecistis illam spe-
luncam latronum. Et erat docens quotidie in templo. 47
Principes autem sacerdotum, et Scribæ, et principes
plebis quærebant illum perdere: et non inveniebant 48
quid facerent illi: omnis enim populus suspensus erat,
audiens illum.

CAP. XX.

Et factum est in una dierum, docente illo populum in tem-
plo, et evangelizante, convenerunt principes sacerdotum,
et Scribæ, cum senioribus; et aiunt dicentes ad illum: 2
Dic nobis, in qua potestate hæc facis? aut: Quis est

3 ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην; Ἀποκρι-
θεὶς δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἐρωτήσω ὑμᾶς
4 κἀγὼ ἕνα λόγον, καὶ εἴπατέ μοι· Τὸ βάπ-
τισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων;
5 Οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς, λέγοντες·
Ὅτι ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ· ἐρεῖ· Διατί
6 οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; Ἐὰν δὲ εἴπω-
μεν, ἐξ ἀνθρώπων· πᾶς ὁ λαὸς καταλιθάσει
ἡμᾶς· πεπεισμένος γάρ ἐστιν Ἰωάννην προ-
7 φήτην εἶναι. Καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι
8 πόθεν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐδὲ
ἐγὼ λέγω ὑμῖν, ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.
9 Ἤρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παρα-
βολὴν ταύτην· Ἄνθρωπος [τις] ἐφύτευσεν
ἀμπελῶνα, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς· καὶ
10 ἀπεδήμησε χρόνους ἱκανούς. Καὶ ἐν καιρῷ
ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον, ἵνα
ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δῶσιν αὐτῷ·
οἱ δὲ γεωργοὶ δείραντες αὐτὸν, ἐξαπέστειλαν
11 κενόν. Καὶ προσέθετο πέμψαι ἕτερον δοῦ-
λον· οἱ δὲ κἀκεῖνον δείραντες καὶ ἀτιμά-
12 σαντες, ἐξαπέστειλαν κενόν. Καὶ προσέθετο
πέμψαι τρίτον· οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματί-
13 σαντες ἐξέβαλον. Εἶπε δὲ ὁ κύριος τοῦ
ἀμπελῶνος· Τί ποιήσω; πέμψω τὸν υἱόν
μου τὸν ἀγαπητόν· ἴσως τοῦτον [ἰδόντες]
14 ἐντραπήσονται. Ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ γεωρ-
γοὶ, διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς, λέγοντες·
Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε, ἀποκτεί-
νωμεν αὐτὸν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία.
15 Καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος,
ἀπέκτειναν. Τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος

3 ܕܝܗܒ ܠܟ ܫܘܠܛܢܐ ܗܢܐ. * ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܐܫܐܠܟܘܢ ܐܦ ܐܢܐ ܡܠܬܐ ܘܐܡܪܘ
4 ܠܝ. * ܡܥܡܘܕܝܬܗ ܕܝܘܚܢܢ ܡܢ ܫܡܝܐ ܗܘܬ
5 ܐܘ ܡܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ. * ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܬܚܫܒܝܢ
ܗܘܘ ܒܢܦܫܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ ܕܐܢ ܢܐܡܪ ܡܢ ܫܡܝܐ.
ܐܡܪ ܠܢ ܘܡܛܠܢܐ ܡܢܐ ܠܐ ܗܝܡܢܬܘܢܝܗܝ.
6 * ܘܐܢ ܕܝܢ ܢܐܡܪ ܡܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ: ܪܓܡ ܠܢ ܥܡܐ
ܟܠܗ. ܡܦܣܝܢ ܓܝܪ ܕܝܘܚܢܢ ܢܒܝܐ ܗܘ.
7 * ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܡܢ ܐܝܟܐ ܗܘ.
8 * ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܘܠܐ ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ. * ܘܫܪܝ 9
ܕܢܐܡܪ ܠܥܡܐ ܡܬܠܐ ܗܢܐ. ܓܒܪܐ ܚܕ ܢܨܒ
ܟܪܡܐ. ܘܐܘܚܕܗ ܠܦܠܚܐ: ܘܐܚܕ ܙܒܢܐ ܣܓܝܐܐ.
10 * ܘܒܙܒܢܐ ܫܕܪ ܥܒܕܗ ܠܘܬ ܦܠܚܐ: ܕܢܬܠܘܢ
ܠܗ ܡܢ ܦܐܪܐ ܕܟܪܡܐ. ܦܠܚܐ ܕܝܢ ܡܚܐܘܗܝ
11 ܘܫܕܪܘܗܝ ܟܕ ܣܪܝܩ. * ܘܐܘܣܦ ܘܫܕܪ ܠܥܒܕܗ
ܐܚܪܢܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܦ ܠܗܘ: ܡܚܐܘܗܝ
12 ܘܨܥܪܘܗܝ ܘܫܕܪܘܗܝ ܟܕ ܣܪܝܩ. * ܘܐܘܣܦ
ܘܫܕܪ ܕܬܠܬܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܦ ܠܗܘ ܓܠܦܘܗܝ
13 ܘܐܦܩܘܗܝ. * ܐܡܪ ܡܪܐ ܟܪܡܐ. ܡܢܐ ܐܥܒܕ.
ܐܫܕܪ ܒܪܝ ܚܒܝܒܐ: ܟܒܪ ܢܚܙܘܢܝܗܝ ܘܢܬܟܚܦܘܢ.
14 * ܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܕܝܢ ܦܠܚܐ: ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ
ܒܢܦܫܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ: ܗܢܘ ܝܪܬܐ. ܬܘ
15 ܢܩܛܠܝܘܗܝ ܘܬܗܘܐ ܝܪܬܘܬܐ ܕܝܠܢ. * ܘܐܦܩܘܗܝ
ܠܒܪ ܡܢ ܟܪܡܐ ܘܩܛܠܘܗܝ. ܡܢܐ
ܗܟܝܠ ܢܥܒܕ ܠܗܘܢ ܡܪܐ ܟܪܡܐ.

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XX.

3 qui dedit tibi hanc potestatem? Respondens autem
Jesus, dixit ad illos: Interrogabo vos et ego unum
4 verbum. Respondete mihi: Baptismus Joannis de
5 cœlo erat, an ex hominibus? At illi cogitabant intra se,
dicentes: Quia si dixerimus, de cœlo, dicet, Quare
6 ergo non credidistis illi? Si autem dixerimus, Ex
hominibus, plebs universa lapidabit nos: certi sunt
7 enim Joannem prophetam esse. Et responderunt se
8 nescire unde esset. Et Jesus ait illis: Neque ego dico
9 vobis in qua potestate hæc facio. Cœpit autem dicere
ad plebem parabolam hanc: Homo plantavit vineam,
et locavit eam colonis: et ipse peregre fuit multis
temporibus. Et in tempore misit ad cultores ser- 10
vum, ut de fructu vineæ darent illi. Qui cæsum di-
miserunt eum inanem. Et addidit alterum servum 11
mittere. Illi autem hunc quoque cædentes, et affici-
entes contumelia, dimiserunt inanem. Et addidit 12
tertium mittere: qui et illum vulnerantes ejecerunt.
Dixit autem dominus vineæ: Quid faciam? mittam 13
filium meum dilectum: forsitan, cùm hunc viderint,
verebuntur. Quem cùm vidissent coloni, cogitave- 14
runt intra se, dicentes: Hic est heres, occidamus illum,
ut nostra fiat hereditas. Et ejectum illum extra 15
vineam, occiderunt. Quid ergo faciet illis dominus

16 τοῦ ἀμπελῶνος; Ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει
τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμ-
17 πελῶνα ἄλλοις. Ἀκούσαντες δὲ εἶπον·
Μὴ γένοιτο. Ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς, εἶπε·
Ps. cxviii. 22. Τί οὖν ἐστι τὸ γεγραμμένον τοῦτο· “Λίθον
ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος
Is. viii. 14. conf. Zach. xii. 3. Dan. ii. 44, 45.
18 ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας;” Πᾶς ὁ πεσὼν
ἐπ᾽ ἐκεῖνον τὸν λίθον, συνθλασθήσεται· ἐφ᾽ ὃν
19 δ᾽ ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν. Καὶ ἐζήτησαν
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐπιβαλεῖν
ἐπ᾽ αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ· καὶ
ἐφοβήθησαν τὸν λαόν. Ἔγνωσαν γάρ, ὅτι
πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην εἶπε.

20 Καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκα-
θέτους, ὑποκρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους
εἶναι· ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου, εἰς τὸ
παραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ
21 τοῦ ἡγεμόνος. Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτόν, λέ-
γοντες· Διδάσκαλε, οἴδαμεν, ὅτι ὀρθῶς
λέγεις καὶ διδάσκεις, καὶ οὐ λαμβάνεις
πρόσωπον, ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ
22 Θεοῦ διδάσκεις. Ἔξεστιν ἡμῖν Καίσαρι
23 φόρον δοῦναι, ἢ οὔ; Κατανοήσας δὲ αὐτῶν
24 τὴν πανουργίαν, εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί με
πειράζετε; [Ἐπι]δείξατέ μοι δηνάριον· τί-
νος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφήν; Ἀποκρι-
25 θέντες δὲ εἶπον· Καίσαρος. Ὁ δὲ εἶπεν
αὐτοῖς· Ἀπόδοτε τοίνυν τὰ Καίσαρος Καί-
26 σαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. Καὶ οὐκ
ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος ἐναν-
τίον τοῦ λαοῦ· καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀπο-
27 κρίσει αὐτοῦ, ἐσίγησαν. Προσελθόντες δέ
τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἱ ἀντιλέγοντες
ἀνάστασιν μὴ εἶναι, ἐπηρώτησαν αὐτόν,
28 λέγοντες· Διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν

16 ܢܐܬܐ ܘܢܘܒܕ ܠܦܠܚܐ ܗܢܘܢ܂ ܘܢܬܠ
ܟܪܡܐ ܠܐܚܪܢܐ܂ ܟܕ ܫܡܥܘ ܕܝܢ ܐܡܪܘ܂ ܠܐ ܬܗܘܐ
17 ܗܕܐ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܚܪ ܒܗܘܢ ܘܐܡܪ܂ ܘܡܢܐ ܗܝ
ܗܝ ܕܟܬܝܒܐ܂ ܕܟܐܦܐ ܕܐܣܠܝܘ ܒܢܝܐ܂ ܗܝ
18 ܗܘܬ ܠܪܝܫ ܩܪܢܐ ܕܙܘܝܬܐ܂ ܘܟܠ ܡܢ ܕܢܦܠ
ܥܠ ܗܝ ܟܐܦܐ ܢܬܪܥܥ܂ ܘܟܠ ܡܢ ܕܗܝ
19 ܬܦܠ ܥܠܘܗܝ ܬܕܪܝܘܗܝ܂ ܘܒܥܘ ܗܘܘ ܪܒܝ
ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ ܕܢܪܡܘܢ ܥܠܘܗܝ ܐܝܕܝܐ
ܒܗܝ ܫܥܬܐ܂ ܘܕܚܠܘ ܡܢ ܥܡܐ܂ ܝܕܥܘ ܓܝܪ
ܕܥܠܝܗܘܢ ܐܡܪ ܡܬܠܐ ܗܢܐ܂

20 ܘܢܛܪܘ ܠܗ܂ ܘܫܕܪܘ ܠܘܬܗ ܕܟܡܐܢܐ
ܕܡܬܕܡܝܢ ܗܘܘ ܟܐܢܐ܂ ܘܢܐܚܕܘܢܝܗܝ ܒܡܠܬܐ܂
21 ܘܢܫܠܡܘܢܝܗܝ ܠܫܘܠܛܢܐ ܕܗܓܡܘܢܐ܂ ܘܫܐܠܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ
ܠܗ܂ ܡܠܦܢܐ܂ ܝܕܥܝܢ ܚܢܢ ܕܬܪܝܐܝܬ ܡܡܠܠ ܐܢܬ
ܘܡܠܦ ܐܢܬ ܘܠܐ ܢܣܒ ܐܢܬ ܒܐܦܐ܂ ܐܠܐ ܒܩܘܫܬܐ
22 ܐܘܪܚܗ ܕܐܠܗܐ ܡܠܦ ܐܢܬ܂ ܫܠܝܛ ܠܢ ܕܢܬܠ
23 ܟܣܦ ܪܫܐ ܠܩܣܪ ܐܘ ܠܐ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܐܣܬܟܠ
ܢܟܠܗܘܢ ܘܐܡܪ܂ ܡܢܐ ܡܢܣܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ܂
24 ܚܘܘܢܝ ܕܝܢܪܐ ܕܡܢ ܐܝܬ ܒܗ ܨܠܡܐ
25 ܘܟܬܒܐ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܕܩܣܪ܂ ܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܂ ܗܒܘ ܗܟܝܠ ܕܩܣܪ ܠܩܣܪ ܘܕܐܠܗܐ
26 ܠܐܠܗܐ܂ ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ ܠܡܐܚܕܗ ܒܡܠܬܐ
ܩܕܡ ܥܡܐ܂ ܘܐܬܕܡܪܘ ܥܠ ܦܬܓܡܗ ܘܫܬܩܘ܀
27 ܘܩܪܒܘ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܙܕܘܩܝܐ ܗܢܘܢ ܕܐܡܪܝܢ
28 ܕܩܝܡܬܐ ܠܝܬ܂ ܘܫܐܠܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ܂
ܡܠܦܢܐ܂ ܡܘܫܐ ܟܬܒ ܠܢ܂ ܕܐܢ ܐܢܫ ܢܡܘܬ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XX.

16 vineæ? veniet, et perdet colonos istos, et dabit vineam
17 aliis. Quo audito, dixerunt illi: Absit. Ille autem aspi-
ciens eos ait: Quid est ergo hoc, quod scriptum est: Lapi-
dem, quem reprobaverunt ædificantes, hic factus est in
18 caput anguli? Omnis, qui ceciderit super illum lapidem,
conquassabitur: super quem autem ceciderit, comminuet
19 illum. Et quærebant principes sacerdotum et Scribæ mit-
tere in illum manus illa hora: et timuerunt populum: cog-
noverunt enim quòd ad ipsos dixerit similitudinem hanc.
20 Et observantes miserunt insidiatores, qui se justos si-
mularent, ut caperent eum in sermone, ut traderent
21 illum principatui, et potestati præsidis. Et interroga-
verunt eum, dicentes: Magister, scimus quia rectè dicis,
et doces: et non accipis personam, sed viam Dei in ve-
ritate doces: licet nobis tributum dare Cæsari, an non? 22
Considerans autem dolum illorum, dixit ad eos: Quid 23
me tentatis? Ostendite mihi denarium: Cujus habet 24
imaginem, et inscriptionem? Respondentes dixerunt ei:
Cæsaris. Et ait illis: Reddite ergo quæ sunt Cæsaris, 25
Cæsari: et quæ sunt Dei, Deo. Et non potuerunt ver- 26
bum ejus reprehendere coram plebe: et mirati in re-
sponso ejus, tacuerunt. Accesserunt autem quidam 27
Sadducæorum, qui negant esse resurrectionem; et inter-
rogaverunt eum, dicentes: Magister, Moyses scripsit 28

Deut. xxv. 5. ἡμῖν, "ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων
γυναῖκα, καὶ οὗτος ἄτεκνος ἀποθάνῃ, ἵνα
λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ
ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ."
29 Ἑπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν
30 γυναῖκα, ἀπέθανεν ἄτεκνος. Καὶ ἔλαβεν ὁ
δεύτερος τὴν γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀπέθανεν
31 ἄτεκνος. Καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν· ὡσ-
αύτως δὲ καὶ οἱ ἑπτά· [1][καὶ] οὐ κατέλιπον
32 τέκνα, καὶ ἀπέθανον. Ὕστερον δὲ πάντων
33 ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει,
τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ
34 ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου
35 γαμοῦσι καὶ ἐκγαμίσκονται· οἱ δὲ καταξιω-
θέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν, καὶ τῆς ἀνα-
στάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν, οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε
36 ἐκγαμίσκονται· οὔτε γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι
δύνανται· ἰσάγγελοι γάρ εἰσι, καὶ υἱοί εἰσι
37 τοῦ Θεοῦ, τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες. Ὅτι
Ex. iii. 6. δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροὶ, καὶ Μωϋσῆς ἐμήνυσεν
ἐπὶ τῆς βάτου, ὡς λέγει Κύριον, τὸν Θεὸν
Ἀβραὰμ, καὶ τὸν Θεὸν Ἰσαὰκ, καὶ τὸν
38 Θεὸν Ἰακώβ. Θεὸς δὲ οὐκ ἔστι νεκρῶν,
ἀλλὰ ζώντων· πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν.
39 Ἀποκριθέντες δέ τινες τῶν γραμματέων
40 εἶπον· Διδάσκαλε, καλῶς εἶπας. Οὐκέτι
41 δὲ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν. Εἶπε
δὲ πρὸς αὐτούς· Πῶς λέγουσι τὸν Χριστὸν
42 υἱὸν Δαυῒδ εἶναι; Καὶ αὐτὸς Δαυῒδ λέγει
Ps. cx. 1. ἐν βίβλῳ Ψαλμῶν· "Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ
43 Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν
θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν
44 σου." Δαυῒδ οὖν Κύριον αὐτὸν καλεῖ·

ܐܚܘܗܝ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܢܬܬܐ ܘܠܐ ܒܢܝܐ: ܢܣܒ
ܐܚܘܗܝ ܐܢܬܬܗ ܘܢܩܝܡ ܙܪܥܐ ܠܐܚܘܗܝ. *ܫܒܥܐ 29
ܕܝܢ ܐܚܝܢ ܐܝܬ ܗܘܘ. ܩܕܡܝܐ ܢܣܒ ܐܢܬܬܐ:
ܘܡܝܬ ܕܠܐ ܒܢܝܐ. *ܘܢܣܒܗ ܕܬܪܝܢ ܠܐܢܬܬܗ. 30
ܘܗܢܐ ܡܝܬ ܕܠܐ ܒܢܝܐ. *ܘܕܬܠܬܐ ܬܘܒ ܢܣܒܗ. 31
ܘܗܟܘܬ ܐܦ ܫܒܥܬܝܗܘܢ. ܘܡܝܬܘ ܘܠܐ ܫܒܩܘ
ܒܢܝܐ. *ܘܡܝܬܬ ܒܚܪܬܐ ܐܦ ܐܢܬܬܐ. *ܒܩܝܡܬܐ 32.33
ܗܟܝܠ ܕܐܝܢܐ ܡܢܗܘܢ ܬܗܘܐ ܐܢܬܬܐ. ܫܒܥܬܝܗܘܢ
ܓܝܪ ܢܣܒܘܗ. *ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܒܢܝܗ 34
ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܢܣܒܝܢ ܢܫܐ. ܘܢܫܐ ܗܘܝܢ ܠܓܒܪܐ.
*ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܫܘܝܢ ܠܥܠܡܐ ܗܘ: ܘܠܩܝܡܬܐ 35
ܕܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ: ܠܐ ܢܣܒܝܢ ܢܫܐ. ܘܐܦ ܠܐ ܢܫܐ
ܗܘܝܢ ܠܓܒܪܐ. *ܐܦܠܐ ܓܝܪ ܬܘܒ ܠܡܡܬ 36
ܡܫܟܚܝܢ. ܐܝܟ ܡܠܐܟܐ ܐܢܘܢ ܓܝܪ. ܘܒܢܝܐ
ܐܢܘܢ ܕܐܠܗܐ. ܡܛܠ ܕܗܘܘ ܒܢܝܐ ܕܩܝܡܬܐ.
*ܘܕܩܝܡܝܢ ܕܝܢ ܡܝܬܐ. ܐܦ ܡܘܫܐ ܚܘܝ. ܐܡܪ 37
ܓܝܪ ܒܣܢܝܐ ܟܕ ܐܡܪ: ܡܪܝܐ ܐܠܗܗ ܕܐܒܪܗܡ
ܘܐܠܗܗ ܕܐܝܣܚܩ ܘܐܠܗܗ ܕܝܥܩܘܒ. *ܐܠܗܐ 38
ܕܝܢ ܠܐ ܗܘܐ ܕܡܝܬܐ ܐܠܐ ܕܚܝܐ. ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ
ܚܝܝܢ ܐܢܘܢ ܠܗ ∴ *ܘܥܢܘ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܣܦܪܐ 39
ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܠܦܢܐ ܫܦܝܪ ܐܡܪܬ ܐܢܬ: *ܘܠܐ 40
ܬܘܒ ܐܡܪܚܘ ܠܡܫܐܠܘܬܗ ܟܠ ܡܕܡ ∴
*ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܐܡܪܝܢ ܣܦܪܐ ܥܠ 41
ܡܫܝܚܐ ܕܒܪܗ ܗܘ ܕܕܘܝܕ. *ܘܗܘ ܕܘܝܕ ܐܡܪ 42
ܒܟܬܒܐ ܕܡܙܡܘܪܐ: ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܪܝ: ܬܒ
ܠܟ ܡܢ ܝܡܝܢܝ. *ܥܕܡܐ ܕܐܣܝܡ ܒܥܠܕܒܒܝܟ 43
ܟܘܒܫܐ ܠܪܓܠܝܟ. *ܐܢ ܕܘܝܕ ܡܪܝ ܩܪܐ ܠܗ 44

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XX.

nobis: Si frater alicujus mortuus fuerit habens uxorem,
et hic sine liberis fuerit, ut accipiat eam frater ejus ux-
29 orem, et suscitet semen fratri suo. Septem ergo fratres
erant: et primus accepit uxorem, et mortuus est sine
30 filiis. Et sequens accepit illam, et ipse mortuus est
31 sine filio. Et tertius accepit illam. Similiter et omnes
32 septem, et non reliquerunt semen, et mortui sunt. No-
33 vissimè omnium mortua est et mulier. In resurrec-
tione ergo, cujus eorum erit uxor? siquidem septem
34 habuerunt eam uxorem. Et ait illis Jesus: Filii hujus
35 sæculi nubunt, et traduntur ad nuptias: illi verò, qui
digni habebuntur sæculo illo, et resurrectione ex mor-
36 tuis, neque nubent, neque ducent uxores: neque enim
ultrà mori poterunt: æquales enim angelis sunt, et
filii sunt Dei: cùm sint filii resurrectionis. Quia verò 37
resurgant mortui, et Moyses ostendit secus rubum,
sicut dicit Dominum, Deum Abraham, et Deum Isaac,
et Deum Jacob. Deus autem non est mortuorum, 38
sed vivorum: omnes enim vivunt ei. Respondentes 39
autem quidam Scribarum, dixerunt ei: Magister, bene
dixisti. Et amplius non audebant eum quidquam in- 40
terrogare. Dixit autem ad illos: Quomodo dicunt 41
Christum, filium esse David? Et ipse David dicit in 42
libro Psalmorum: Dixit Dominus Domino meo, Sede
a dextris meis, donec ponam inimicos tuos scabellum 43
pedum tuorum? David ergo Dominum illum vocat: 44

45 καὶ πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστιν; Ἀκούοντος δὲ
παντὸς τοῦ λαοῦ, εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·
46 Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, τῶν θε-
λόντων περιπατεῖν ἐν στολαῖς, καὶ φιλούντων
ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ πρωτο-
καθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρωτο-
47 κλισίας ἐν τοῖς δείπνοις· οἳ κατεσθίουσι τὰς
οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ
προσεύχονται. Οὗτοι λήψονται περισσό-
τερον κρίμα.

ΚΕΦ. κα'.

Ἀναβλέψας δὲ εἶδε τοὺς βάλλοντας
τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον πλου-
2 σίους. Εἶδε δὲ καί τινα χήραν πενιχρὰν
βάλλουσαν ἐκεῖ δύο λεπτά· καὶ εἶπεν·
3 Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν, ὅτι ἡ χήρα ἡ πτωχὴ
αὕτη πλεῖον πάντων ἔβαλεν. Ἅπαντες γὰρ
οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον
εἰς τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ· αὕτη δὲ ἐκ τοῦ
ὑστερήματος αὐτῆς ἅπαντα τὸν βίον, ὃν
εἶχεν, ἔβαλε.
5 Καί τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι
λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθήμασι κεκόσμηται,
6 εἶπε· Ταῦτα ἃ θεωρεῖτε, ἐλεύσονται ἡμέ-
ραι ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ,
7 ὃς οὐ καταλυθήσεται. Ἐπηρώτησαν δὲ
αὐτὸν, λέγοντες· Διδάσκαλε, πότε οὖν
ταῦτα ἔσται; καὶ τί τὸ σημεῖον, ὅταν
8 μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι; Ὁ δὲ εἶπε· Βλέ-
πετε, μὴ πλανηθῆτε. Πολλοὶ γὰρ ἐλεύ-
σονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες· Ὅτι
ἐγώ εἰμι, καὶ ὁ καιρὸς ἤγγικε. Μὴ οὖν
9 πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. Ὅταν δὲ ἀκούσητε
πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε·

45 ܩܪܐ ܠܗ: ܐܝܟܢܐ ܒܪܗ ܗܘ. ܘܟܕ ܫܡܥ ܟܠܗ ܥܡܐ
46 ܫܡܥ ܗܘܐ: ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܙܕܗܪܘ
ܡܢ ܣܦܪܐ ܕܨܒܝܢ ܠܡܗܠܟܘ ܒܐܣܛܠܐ: ܘܪܚܡܝܢ
ܫܠܡܐ ܒܫܘܩܐ: ܘܪܝܫ ܡܘܬܒܐ ܒܟܢܘܫܬܐ:
47 ܘܪܝܫ ܣܡܟܐ ܒܚܫܡܝܬܐ. ܗܢܘܢ ܕܐܟܠܝܢ
ܒܬܐ ܕܐܪܡܠܬܐ: ܒܥܠܬܐ ܕܡܘܪܟܝܢ ܨܠܘܬܗܘܢ.
ܗܢܘܢ ܢܩܒܠܘܢ ܕܝܢܐ ܝܬܝܪܐ ✣

ܩܦܠܐܘܢ ✣ ܟܐ ✣

ܚܪ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܒܥܬܝܪܐ ܐܝܠܝܢ ܕܪܡܝܢ ܗܘܘ
2 ܒܝܬ ܓܙܐ ܩܘܪܒܢܝܗܘܢ. ܘܚܙܐ ܐܦ ܐܪܡܠܬܐ ܚܕܐ
3 ܡܣܟܢܬܐ: ܕܐܪܡܝܐ ܬܪܬܝܢ ܡܢܝܢ. ܘܐܡܪ.
ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܗܕܐ ܐܪܡܠܬܐ ܡܣܟܢܬܐ.
4 ܐܪܡܝܬ ܝܬܝܪ ܡܢ ܟܠܗܘܢ: ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ
ܗܠܝܢ: ܡܢ ܡܐ ܕܝܬܝܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܐܪܡܝܘ ܒܝܬ
ܩܘܪܒܢܐ ܕܐܠܗܐ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܡܢ ܚܣܝܪܘܬܗ: ܟܠ
ܕܩܢܝܐ ܗܘܬ ܐܪܡܝܬܗ ✣
5 ܘܟܕ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܐܢܫܝܢ ܥܠ ܗܝܟܠܐ: ܕܒܟܐܦܐ
ܫܦܝܪܬܐ ܘܒܩܘܪܒܢܐ ܡܨܒܬ: ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ.
6 ܗܠܝܢ ܕܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܢܐܬܘܢ ܝܘܡܬܐ: ܕܒܗܘܢ
ܠܐ ܬܫܬܒܩ ܟܐܦ ܥܠ ܟܐܦ ܕܠܐ ܬܣܬܬܪ ✣
7 ܘܫܐܠܘܗܝ ܗܘܘ ܠܗ ܘܐܡܪܝܢ. ܡܠܦܢܐ:
ܐܡܬܝ ܗܠܝܢ ܢܗܘܝܢ. ܘܡܢܐ ܗܝ ܐܬܐ ܡܐ
8 ܕܩܪܝܒܢ ܗܠܝܢ ܕܢܗܘܝܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܚܙܘ ܠܐ ܬܛܥܘܢ. ܣܓܝܐܐ ܓܝܪ ܢܐܬܘܢ ܒܫܡܝ:
ܘܢܐܡܪܘܢ ܕܐܢܐ ܐܢܐ ܡܫܝܚܐ. ܘܙܒܢܐ ܩܪܒ. ܠܐ
9 ܗܟܝܠ ܬܐܙܠܘܢ ܒܬܪܗܘܢ. ܘܡܐ ܕܫܡܥܬܘܢ ܩܪܒܐ
ܘܫܓܘܫܝܐ ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ. ܐܠܨ ܓܝܪ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM. CAP. XX. XXI.

45 et quomodo filius ejus est? Audiente autem omni po-
46 pulo, dixit discipulis suis: Attendite a Scribis, qui volunt
ambulare in stolis, et amant salutationes in foro, et
primas cathedras in synagogis, et primos discubitus in
47 conviviis: qui devorant domos viduarum, simulantes
longam orationem. Hi accipient damnationem majorem.

CAP. XXI.

Respiciens autem vidit eos, qui mittebant munera
2 sua in gazophylacium, divites. Vidit autem et quandam
3 viduam pauperculam mittentem æra minuta duo. Et
dixit: Verè dico vobis, quia vidua hæc pauper, plus quàm
omnes misit. Nam omnes hi ex abundanti sibi miserunt 4
in munera Dei; hæc autem ex eo, quod deest illi, om-
nem victum suum, quem habuit, misit.
Et quibusdam dicentibus de templo quòd bonis lapidi- 5
bus et donis ornatum esset, dixit: Hæc, quæ videtis, 6
venient dies, in quibus non relinquetur lapis super lapi-
dem, qui non destruatur. Interrogaverunt autem illum, 7
dicentes: Præceptor, quando hæc erunt, et quod signum
cùm fieri incipient? Qui dixit: Videte ne seducamini: 8
multi enim venient in nomine meo, dicentes quia ego
sum: et tempus appropinquavit: nolite ergo ire post eos.
Cùm autem audieritis prælia, et seditiones, nolite terreri: 9

δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον· ἀλλ᾽ οὐκ
10 εὐθέως τὸ τέλος. Τότε, ἔλεγεν αὐτοῖς,
ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία
11 ἐπὶ βασιλείαν· σεισμοί τε μεγάλοι κατὰ
τόπους, καὶ λιμοὶ καὶ λοιμοὶ ἔσονται· φό-
βητρά τε καὶ σημεῖα ἀπ᾽ οὐρανοῦ μεγάλα
12 ἔσται. Πρὸ δὲ τούτων ᾽ἁπάντων ἐπιβα-
λοῦσιν ἐφ᾽ ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ
διώξουσι, παραδιδόντες εἰς συναγωγὰς καὶ
φυλακὰς, ἀγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγε-
13 μόνας, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου. Ἀποβή-
14 σεται δὲ ὑμῖν εἰς μαρτύριον. Θέσθε οὖν
᾽εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν, μὴ προμελετᾷν
15 ἀπολογηθῆναι· ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα
καὶ σοφίαν, ᾗ οὐ δυνήσονται ᾽ἀντειπεῖν οὐδὲ
ἀντιστῆναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν.
16 Παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελ-
φῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων, καὶ θανατώ-
17 σουσιν ἐξ ὑμῶν· καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ
18 πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. Καὶ θρὶξ ἐκ
19 τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται. Ἐν
τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν ᾽κτήσασθε τὰς ψυχὰς
20 ὑμῶν. Ὅταν δὲ ἴδητε κυκλουμένην ὑπὸ
στρατοπέδων τὴν Ἱερουσαλὴμ, τότε γνῶτε
21 ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. Τότε οἱ
ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη· καὶ
οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς, ἐκχωρείτωσαν· καὶ οἱ ἐν
ταῖς χώραις, μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν.
22 Ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὗταί εἰσι, τοῦ
23 ᾽πλησθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα. Οὐαὶ
δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θη-
λαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ἔσται
γὰρ ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὀργὴ
24 ᾽[ἐν] τῷ λαῷ τούτῳ. Καὶ πεσοῦνται στό-
ματι μαχαίρας, καὶ αἰχμαλωτισθήσονται

ܗܠܝܢ ܠܘܩܕܡ ܠܡܗܘܐ. ܐܠܐ ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܡܛܬ
ܚܪܬܐ. *ܢܩܘܡ ܓܝܪ ܥܡܐ ܥܠ ܥܡܐ. ܘܡܠܟܘ 10
ܥܠ ܡܠܟܘ. *ܘܙܘܥܐ ܪܘܪܒܐ ܢܗܘܘܢ ܒܕܘܟ 11
ܕܘܟ. ܘܟܦܢܐ ܘܡܘܬܢܐ. ܘܢܗܘܘܢ ܕܚܠܬܐ
ܘܚܙܘܐ. ܘܐܬܘܬܐ ܪܘܪܒܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܢܬܚܙܘܢ.
ܘܣܬܘܐ ܪܘܪܒܐ ܢܗܘܘܢ. *ܩܕܡ ܕܝܢ ܗܠܝܢ 12
ܟܠܗܝܢ: ܢܪܡܘܢ ܥܠܝܟܘܢ ܐܝܕܝܐ. ܘܢܪܕܦܘܢܟܘܢ.
ܘܢܫܠܡܘܢܟܘܢ ܠܟܢܘܫܬܐ ܘܠܒܝܬ ܐܣܝܪܐ.
ܘܢܩܪܒܘܢܟܘܢ ܩܕܡ ܡܠܟܐ ܘܩܕܡ ܗܓܡܘܢܐ ܡܛܠ
ܫܡܝ. *ܘܬܗܘܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܠܣܗܕܘܬܐ. *ܣܝܡܘ 13,14
ܕܝܢ ܒܠܒܟܘܢ: ܕܠܐ ܬܗܘܘܢ ܡܬܪܢܝܢ ܠܡܦܩ
ܪܘܚܐ. *ܐܢܐ ܓܝܪ ܐܬܠ ܠܟܘܢ ܦܘܡܐ ܘܚܟܡܬܐ. 15
ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܢܫܟܚܘܢ ܠܡܩܡ ܠܘܩܒܠܗ ܟܠܗܘܢ
ܒܥܠܕܒܒܝܟܘܢ. *ܢܫܠܡܘܢܟܘܢ ܕܝܢ ܐܒܗܝܟܘܢ 16
ܘܐܚܝܟܘܢ. ܘܐܚܝܢܝܟܘܢ. ܘܪܚܡܝܟܘܢ. ܘܢܩܛܠܘܢ
ܡܢܟܘܢ. *ܘܬܗܘܘܢ ܣܢܝܐܝܢ ܡܢ ܟܠ ܐܢܫ 17
ܡܛܠ ܫܡܝ. *ܘܡܙܠܬܐ ܡܢ ܪܫܟܘܢ ܠܐ ܬܐܒܕ: 18
*ܒܡܣܝܒܪܢܘܬܟܘܢ ܕܝܢ ܬܩܢܘܢ ܢܦܫܟܘܢ. *ܡܐ 19,20
ܕܝܢ ܕܚܙܝܬܘܢ ܠܐܘܪܫܠܡ ܕܚܕܝܪܐ ܠܗ ܚܝܠܐ: ܗܝܕܝܢ
ܕܥܘ ܕܩܪܒ ܠܗ ܚܘܪܒܗ. *ܗܝܕܝܢ ܐܝܠܝܢ 21
ܕܒܝܗܘܕ ܐܢܘܢ ܢܥܪܩܘܢ ܠܛܘܪܐ. ܘܐܝܠܝܢ ܕܒܓܘܗ
ܐܢܘܢ ܢܥܪܩܘܢ. ܘܕܒܩܘܪܝܐ ܠܐ ܢܥܠܘܢ ܠܗ.
*ܕܝܘܡܬܐ ܐܢܘܢ ܗܠܝܢ ܕܬܒܥܬܐ. ܕܢܫܠܡ ܟܠ 22
ܡܕܡ ܕܟܬܝܒ. *ܘܝ ܕܝܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܒܛܢܢ. 23
ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܡܝܢܩܢ ܒܗܢܘܢ ܝܘܡܬܐ. ܢܗܘܐ ܓܝܪ
ܐܘܠܨܢܐ ܪܒܐ ܒܐܪܥܐ: ܘܪܘܓܙܐ ܥܠ ܥܡܐ ܗܢܐ.
*ܘܢܦܠܘܢ ܒܦܘܡܐ ܕܚܪܒܐ. ܘܢܫܬܒܘܢ ܠܟܠ 24

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XXI.

oportet primùm hæc fieri, sed nondum statim finis.
10 Tunc dicebat illis: Surget gens contra gentem, et
11 regnum adversus regnum. Et terræmotus magni erunt
per loca, et pestilentiæ, et fames, terroresque de cœlo,
12 et signa magna erunt. Sed ante hæc omnia injicient
vobis manus suas, et persequentur tradentes in syna-
gogas, et custodias, trahentes ad reges et præsides,
13 propter nomen meum: continget autem vobis in tes-
14 timonium. Ponite ergo in cordibus vestris non præme-
15 ditari quemadmodum respondeatis: ego enim dabo vobis
os, et sapientiam, cui non poterunt resistere, et contradi-
16 cere omnes adversarii vestri. Trademini autem a paren-
tibus, et fratribus, et cognatis, et amicis, et morte afficient
ex vobis: et eritis odio omnibus propter nomen meum: 17
et capillus de capite vestro non peribit. In patientia 18,19
vestra possidebitis animas vestras. Cùm autem videritis 20
circumdari ab exercitu Jerusalem, tunc scitote quia ap-
propinquavit desolatio ejus: tunc qui in Judæa sunt, 21
fugiant ad montes; et qui in medio ejus, discedant; et
qui in regionibus, non intrent in eam: quia dies ul- 22
tionis hi sunt, ut impleantur omnia quæ scripta sunt.
Væ autem prægnantibus et nutrientibus in illis diebus! 23
erit enim pressura magna super terram, et ira populo
huic. Et cadent in ore gladii; et captivi ducentur 24

εἰς πάντα τὰ ἔθνη· καὶ Ἱερουσαλὴμ ἔσται
πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν, ἄχρι πληρωθῶσι και-
25 ροὶ ἐθνῶν. Καὶ ἔσται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ
σελήνῃ καὶ ἄστροις, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ
ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ, ἠχούσης θαλάσσης καὶ
26 σάλου, ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου
καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκου-
μένῃ· αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευ-
27 θήσονται. Καὶ τότε ὄψονται τὸν Υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ, μετὰ δυνά-
28 μεως καὶ δόξης πολλῆς. Ἀρχομένων δὲ
τούτων γίνεσθαι, ἀνακύψατε, καὶ ἐπάρατε
τὰς κεφαλὰς ὑμῶν· διότι ἐγγίζει ἡ ἀπο-
29 λύτρωσις ὑμῶν. Καὶ εἶπε παραβολὴν αὐτοῖς·
Ἴδετε τὴν συκῆν. καὶ πάντα τὰ δένδρα·
30 ὅταν προβάλωσιν ἤδη, βλέποντες, ἀφ' ἑαυ-
τῶν γινώσκετε, ὅτι ἤδη ἐγγὺς τὸ θέρος
31 ἐστίν. Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα
γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἡ
32 βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν
33 πάντα γένηται. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ
παρελεύσονται· οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρ-
34 έλθωσι. Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς, μήποτε
βαρυνθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ
καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ
αἰφνίδιος ἐφ' ὑμᾶς ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα ἐκείνη·
35 ὡς παγὶς γὰρ ἐπελεύσεται ἐπὶ πάντας τοὺς
καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς.
36 Ἀγρυπνεῖτε οὖν ἐν παντὶ καιρῷ, δεόμενοι,
ἵνα καταξιωθῆτε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ
μέλλοντα γίνεσθαι, καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν
τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

ܐܬܪ. ܘܐܘܪܫܠܡ ܬܗܘܐ ܕܝܫܐ ܡܢ ܥܡ̈ܡܐ:
ܥܕܡܐ ܕܢܫܬܠܡܘܢ ܙܒ̈ܢܐ ܕܥܡ̈ܡܐ. ܘܢܗܘܝܢ 25
ܐܬ̈ܘܬܐ ܒܫܡܫܐ ܘܒܣܗܪܐ. ܘܒܟܘ̈ܟܒܐ. ܘܥܠ ܐܪܥܐ
ܐܘܠܨܢܐ ܕܥܡ̈ܡܐ. ܘܫܘܓܫ ܐܒܕܢܐ. ܡܢ ܩܠܐ
ܕܝܡܐ ܘܡܥܠܐ. ܘܦܪܚܐ ܢܦܫܐ ܕܒ̈ܢܝܢܫܐ. 26
ܡܢ ܕܚܠܬܐ ܘܡܢ ܣܘܟܝܐ ܕܐܬܝܢ ܥܠ ܐܪܥܐ ܟܠܗ̇
ܐܪܥܐ. ܘܚܝܠܘܬܐ ܕܫܡܝ̈ܐ ܢܬܬܙܝܥܘܢ. ܘܗܝܕܝܢ 27
ܢܚܙܘܢܗ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܐܬܐ ܒܥܢܢܐ:
ܥܡ ܚܝܠܐ ܣܓܝܐܐ ܘܫܘܒܚܐ ܪܒܐ. ܡܐ ܕܝܢ 28
ܕܫܪܝܢ ܗܠܝܢ ܕܢܗܘܝܢ: ܐܬܬܥܝܪܘ ܘܐܪܝܡܘ
ܪ̈ܫܝܟܘܢ. ܡܛܠ ܕܩܪܒ ܠܗ ܦܘܪܩܢܟܘܢ ܀
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܬܠܐ. ܚܙܘ ܠܬܐܢܬܐ ܘܠܟܠܗܘܢ 29
ܐܝܠܢ̈ܐ. ܕܡܐ ܕܡܦܪܥܝܢ: ܡܢܗܘܢ ܡܣܬܟܠܝܢ 30
ܐܢܬܘܢ ܕܡܛܐ ܠܗ ܩܝܛܐ. ܗܟܢܐ 31
ܐܦ ܐܢܬܘܢ. ܡܐ ܕܚܙܝܬܘܢ ܗܠܝܢ ܕܗܘܝܢ: ܕܥܘ
ܕܩܪܝܒܐ ܗܝ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ 32
ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܠܐ ܬܥܒܪ ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ: ܥܕܡܐ
ܕܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܢܗܘܝܢ. ܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ ܢܥܒܪܘܢ. 33
ܘܡ̈ܠܝ ܠܐ ܢܥܒܪܢ. ܐܙܕܗܪܘ ܕܝܢ ܒܢܦܫܟܘܢ: 34
ܕܠܐ ܡܟܝܠ ܢܐܩܪܢ ܠܒܘܬܟܘܢ. ܒܫܘܒܥܐ
ܘܒܪܘܝܘܬܐ ܘܒܨܦܬܐ ܕܥܠܡܐ: ܘܡܢ ܫܠܝ ܬܩܘܡ
ܥܠܝܟܘܢ ܝܘܡܐ ܗܘ. ܐܝܟ ܦܚܐ ܓܝܪ ܬܬܚܒܫ 35
ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܝܬܒܝܢ ܥܠ ܐܦܝ
ܟܠܗ̇ ܐܪܥܐ. ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܥܝܪܝܢ ܒܟܠܙܒܢ 36
ܘܡܨܠܝܢ: ܕܬܫܘܘܢ ܠܡܥܪܩ ܡܢ ܗܠܝܢ
ܕܥܬܝܕܢ ܠܡܗܘܐ. ܘܬܩܘܡܘܢ ܩܕܡ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ.

in omnes gentes; et Jerusalem calcabitur a Gentibus; do-
25 nec impleantur tempora nationum. Et erunt signa in sole,
et luna, et stellis, et in terris pressura Gentium præ con-
26 fusione sonitûs maris, et fluctuum; arescentibus homini-
bus præ timore, et expectatione, quæ supervenient uni-
27 verso orbi; nam virtutes cœlorum movebuntur: et tunc
videbunt Filium hominis venientem in nube cum potes-
28 tate magna, et majestate. His autem fieri incipientibus,
respicite, et levate capita vestra; quoniam appropinquat
29 redemptio vestra. Et dixit illis similitudinem: Videte
30 ficulneam, et omnes arbores: cùm producunt jam ex
se fructum, scitis quoniam prope est æstas. Ita et vos 31
cùm videritis hæc fieri, scitote quoniam propè est reg-
num Dei. Amen dico vobis, quia non præteribit generatio 32
hæc, donec omnia fiant. Cœlum et terra transibunt; 33
verba autem mea non transibunt. Attendite autem 34
vobis, ne fortè graventur corda vestra in crapula, et ebrie-
tate, et curis hujus vitæ: et superveniat in vos repentina
dies illa: tanquam laqueus enim superveniet in omnes qui 35
sedent super faciem omnis terræ. Vigilate itaque, omni 36
tempore orantes, ut digni habeamini fugere ista omnia
quæ futura sunt, et stare ante Filium hominis.

37 Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων·
τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ηὐλίζετο εἰς τὸ
38 ὄρος τὸ καλούμενον ἐλαιῶν. Καὶ πᾶς ὁ
λαὸς ὤρθριζε πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν
αὐτοῦ.

ΚΕΦ. κβ΄.

Ἤγγιζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων, ἡ λεγο-
2 μένη πάσχα· καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ
οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν· ἐφο-
3 βοῦντο γὰρ τὸν λαόν. Εἰσῆλθε δὲ [ὁ]
Σατανᾶς εἰς Ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον Ἰσ-
καριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα.
4 Καὶ ἀπελθὼν συνελάλησε τοῖς ἀρχιερεῦσι
καὶ τοῖς στρατηγοῖς, τὸ πῶς αὐτὸν παραδῷ
5 αὐτοῖς. Καὶ ἐχάρησαν· καὶ συνέθεντο αὐτῷ
6 ἀργύριον δοῦναι· καὶ ἐξωμολόγησε· καὶ
ἐζήτει εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν αὐ-
τοῖς ἄτερ ὄχλου.
7 Ἦλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων, ἐν ᾗ ἔδει
8 θύεσθαι τὸ πάσχα· καὶ ἀπέστειλε Πέτρον
καὶ Ἰωάννην, εἰπών· Πορευθέντες ἑτοιμάσατε
9 ἡμῖν τὸ πάσχα, ἵνα φάγωμεν. Οἱ δὲ εἶπον
10 αὐτῷ· Ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμεν; Ὁ δὲ
εἶπεν αὐτοῖς· Ἰδού, εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς
τὴν πόλιν, συναντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κερά-
μιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ
11 εἰς τὴν οἰκίαν, οὗ εἰσπορεύεται· καὶ ἐρεῖτε
τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας· Λέγει σοι ὁ δι-
δάσκαλος· Ποῦ ἐστι τὸ κατάλυμα, ὅπου
τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω;
12 Κἀκεῖνος ὑμῖν δείξει ἀνάγκαιον μέγα ἐστρω-
13 μένον· ἐκεῖ ἑτοιμάσατε. Ἀπελθόντες δὲ

* ܒܐܝܡܡܐ ܕܝܢ ܡܠܦ ܗܘܐ ܒܗܝܟܠܐ: ܘܒܠܠܝܐ 37
ܢܦܩ ܗܘܐ ܒܐܬ ܒܛܘܪܐ ܕܡܬܩܪܐ ܒܝܬ ܙܝܬܐ.
* ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܡܩܕܡ ܗܘܐ ܠܘܬܗ ܠܗܝܟܠܐ 38
ܠܡܫܡܥܗ ܡܠܬܗ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܟܒ ܀

* ܩܪܝܒ ܗܘܐ ܕܝܢ ܥܐܕܐ ܕܦܛܝܪܐ ܕܡܬܩܪܐ
ܦܨܚܐ. * ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ. 2
ܕܐܝܟܢܐ ܢܩܛܠܘܢܗ. ܕܕܚܠܝܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܡܢ
ܥܡܐ. * ܥܠ ܗܘܐ ܕܝܢ ܣܛܢܐ ܒܝܗܘܕܐ ܕܡܬܩܪܐ 3
ܣܟܪܝܘܛܐ: ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ ܡܢܝܢܐ ܕܬܪܥܣܪ:
* ܘܐܙܠ ܡܠܠ ܥܡ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ: ܘܪܒܝ 4
ܚܝܠܐ ܕܗܝܟܠܐ ܐܝܟ ܕܢܫܠܡܝܘܗܝ ܠܗܘܢ. * ܘܚܕܝܘ 5
ܘܐܫܬܘܝܘ ܕܢܬܠܘܢ ܠܗ ܟܣܦܐ. * ܘܐܫܬܘܕܝ 6
ܠܗܘܢ. ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܠܗ ܦܠܚܐ ܕܢܫܠܡܝܘܗܝ
ܠܗܘܢ ܠܒܪ ܡܢ ܟܢܫܐ ܀
* ܘܡܛܝ ܝܘܡܐ ܕܦܛܝܪܐ: ܕܒܗ ܘܠܐ ܗܘܐ 7
ܠܡܢܟܣ ܦܨܚܐ. * ܘܫܕܪ ܫܡܥܘܢ ܠܟܐܦܐ 8
ܘܠܝܘܚܢܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܙܠܘ ܛܝܒܘ ܠܢ
ܦܨܚܐ ܕܢܐܟܘܠ. * ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܠܗ. 9
ܐܝܟܐ ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܢܛܝܒ. * ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܐ 10
ܟܕ ܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܕܝܢܬܐ: ܦܓܥ ܒܟܘܢ
ܓܒܪܐ ܕܫܩܝܠ ܡܐܢܐ ܕܡܝܐ. ܙܠܘ ܒܬܪܗ:
* ܘܐܝܟܐ ܕܥܐܠ ܐܡܪܘ ܠܡܪܗ ܕܒܝܬܐ. ܪܒܢ ܐܡܪ. 11
ܐܝܟܘ ܒܝܬ ܡܫܪܝܐ ܐܝܟܐ ܕܐܟܘܠ ܦܨܚܐ ܥܡ
ܬܠܡܝܕܝ. * ܘܗܐ ܗܘ ܡܚܘܐ ܠܟܘܢ ܥܠܝܬܐ 12
ܚܕܐ ܪܒܬܐ ܕܡܫܘܝܐ: ܬܡܢ ܛܝܒܘ. * ܘܐܙܠܘ 13

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XXI. XXII.

37 Erat autem diebus docens in templo: noctibus verò
38 exiens, morabatur in monte qui vocatur Oliveti. Et
omnis populus manicabat ad eum in templo audire eum.

CAP. XXII.

Appropinquabat autem dies festus Azymorum, qui
2 dicitur Pascha: et quærebant principes sacerdotum, et
Scribæ, quomodo Jesum interficerent: timebant verò
3 plebem. Intravit autem Satanas in Judam, qui cognomi-
4 nabatur Iscariotes, unum de duodecim. Et abiit, et lo-
quutus est cum principibus sacerdotum, et magistratibus,
5 quemadmodum illum traderet eis. Et gavisi sunt, et
pacti sunt pecuniam illi dare. Et spopondit. Et quæ- 6
rebat opportunitatem ut traderet illum sine turbis.
Venit autem dies Azymorum, in qua necesse erat 7
occidi pascha. Et misit Petrum, et Joannem, dicens: 8
Euntes parate nobis pascha, ut manducemus. At illi 9
dixerunt: Ubi vis paremus? Et dixit ad eos: Ecce 10
introëuntibus vobis in civitatem, occurret vobis homo
quidam amphoram aquæ portans: sequimini eum in do-
mum, in quam intrat; et dicetis patrifamilias domûs: 11
Dicit tibi Magister: Ubi est diversorium, ubi pascha
cum discipulis meis manducem? Et ipse ostendet vo- 12
bis cœnaculum magnum stratum; et ibi parate. Euntes 13

εὗρον, καθὼς εἴρηκεν αὐτοῖς· καὶ ἡτοίμασαν
14 τὸ πάσχα. Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέ-
πεσε, καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ.
15 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύ-
μησα τοῦτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ' ὑμῶν,
16 πρὸ τοῦ με παθεῖν· λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι
οὐκέτι οὐ μὴ φάγω ἐξ αὐτοῦ ἕως ὅτου πλη-
17 ρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. Καὶ δεξά-
μενος ποτήριον, εὐχαριστήσας εἶπε· Λά-
18 βετε τοῦτο, καὶ διαμερίσατε ἑαυτοῖς· λέγω
γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπὸ τοῦ γεννήματος
τῆς ἀμπέλου, ἕως ὅτου ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ
19 ἔλθῃ. Καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαριστήσας
ἔκλασε, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, λέγων· Τοῦτό
ἐστι τὸ σῶμά μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδό-
μενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.
20 Ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον, μετὰ τὸ δει-
πνῆσαι, λέγων· Τοῦτο τὸ ποτήριον, ἡ καινὴ
διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν
21 ἐκχυνόμενον. Πλὴν ἰδού, ἡ χεὶρ τοῦ παρα-
διδόντος με μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης.
22 Καὶ ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πορεύεται
κατὰ τὸ ὡρισμένον· πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ
23 ἐκείνῳ, δι' οὗ παραδίδοται. Καὶ αὐτοὶ
ἤρξαντο συζητεῖν πρὸς ἑαυτούς, τό, τίς ἄρα
εἴη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν.
24 Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς,
25 τό, τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. Ὁ δὲ
εἶπεν αὐτοῖς· Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύ-
ουσιν αὐτῶν· καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν
26 εὐεργέται καλοῦνται. Ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως·
ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γενέσθω ὡς ὁ νεώτερος·
27 καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ διακονῶν. Τίς γὰρ
μείζων; ὁ ἀνακείμενος, ἢ ὁ διακονῶν; οὐχὶ

ܐܫܟܚܘ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܘܛܝܒܘ ܦܨܚܐ. * ܘܟܕ 14
ܗܘܐ ܙܒܢܐ: ܐܬܐ ܣܡܟ ܘܬܪܥܣܪ ܫܠܝܚܘܗܝ
ܥܡܗ. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܪܓܬܐ ܪܓܝܓ ܗܘܝܬ: ܕܗܢܐ 15
ܦܨܚܐ ܐܟܘܠ ܥܡܟܘܢ ܥܕܠܐ ܐܚܫ. * ܐܡܪ ܐܢܐ 16
ܠܟܘܢ ܓܝܪ: ܕܡܟܝܠ ܠܐ ܐܟܘܠܝܘܗܝ ܥܕܡܐ
ܕܢܫܬܠܡ ܒܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. (* ܘܢܣܒ ܟܣܐ 17
ܘܐܘܕܝ ܘܐܡܪ ܣܒܘ ܗܢܐ ܘܦܠܓܘܗܝ ܒܝܢܬܟܘܢ.
* ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܓܝܪ ܕܠܐ ܐܫܬܐ ܡܢ ܝܠܕܐ ܕܓܦܬܐ 18
ܥܕܡܐ ܕܬܐܬܐ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ :) * ܘܢܣܒ 19
ܠܚܡܐ ܘܐܘܕܝ ܘܩܨܐ ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܘܐܡܪ.
ܗܢܘ ܦܓܪܝ ܕܚܠܦ ܐܦܝܟܘܢ ܡܬܝܗܒ. ܗܕܐ
ܗܘܝܬܘܢ ܥܒܕܝܢ ܠܥܘܗܕܢܝ. * ܘܗܟܢܐ ܐܦ ܥܠ 20
ܟܣܐ. ܡܢ ܒܬܪ ܕܐܚܫܡܘ ܐܡܪ. ܗܢܐ ܟܣܐ
ܕܝܬܩܐ ܚܕܬܐ ܒܕܡܝ ܕܚܠܦܝܟܘܢ ܡܬܐܫܕ.
* ܒܪܡ ܗܐ ܐܝܕܗ ܕܡܫܠܡܢܝ ܥܠ ܦܬܘܪܐ. 21
* ܘܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܐܙܠ ܐܝܟ ܕܐܬܦܪܫ. ܒܪܡ ܘܝ 22
ܠܗܘ ܓܒܪܐ ܕܒܐܝܕܗ ܡܫܬܠܡ. * ܘܫܪܝܘ 23
ܡܒܥܝܢ ܒܝܢܝܗܘܢ. ܕܡܢܘ ܡܢܗܘܢ ܗܘ
ܕܥܬܝܕ ܠܡܥܒܕ ܗܕܐ ܀
* ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܦ ܚܪܝܢܐ ܒܝܢܬܗܘܢ: ܕܡܢ ܐܝܟ ܕܗܘ 24
ܪܒ. * ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܠܟܝܗܘܢ 25
ܕܥܡܡܐ ܡܪܝܢ ܐܢܘܢ. ܘܕܫܠܝܛܝܢ ܒܗܘܢ
ܡܬܩܪܝܢ ܥܒܕܝ ܛܒܬܐ. * ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܗܟܢܐ. 26
ܐܠܐ ܪܒܐ ܕܒܟܘܢ: ܢܗܘܐ ܐܝܟ ܙܥܘܪܐ. ܘܡܕܒܪܢܐ
ܐܝܟ ܡܫܡܫܢܐ. * ܡܢܘ ܓܝܪ ܪܒ. ܗܘ 27
ܕܣܡܝܟ: ܐܘ ܗܘ ܕܡܫܡܫ. ܠܐ ܗܘܐ ܗܘ ܕܣܡܝܟ:

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XXII.

autem invenerunt sicut dixit illis, et paraverunt pascha.
14 Et cùm facta esset hora, discubuit, et duodecim Apostoli
15 cum eo. Et ait illis: Desiderio desideravi hoc pascha
16 manducare vobiscum, antequam patiar: dico enim vo-
bis, quia ex hoc non manducabo illud, donec impleatur in
17 regno Dei. Et accepto calice, gratias egit, et dixit: Ac-
18 cipite, et dividite inter vos: dico enim vobis quòd non
bibam de generatione vitis, donec regnum Dei veniat.
19 Et accepto pane, gratias egit, et fregit, et dedit eis, di-
cens: Hoc est corpus meum, quod pro vobis datur:
20 hoc facite in meam commemorationem. Similiter et ca-
licem, postquam cœnavit, dicens: Hic est calix novum
testamentum in sanguine meo, qui pro vobis fundetur.
Verumtamen ecce manus tradentis me, mecum est in 21
mensa. Et quidem Filius hominis, secundùm quod de- 22
finitum est, vadit: verumtamen væ homini illi, per quem
traditur! Et ipsi cœperunt quærere inter se, quis esset 23
ex eis, qui hoc facturus esset.

Facta est autem et contentio inter eos, quis eorum vide- 24
retur esse major. Dixit autem eis: Reges Gentium domi- 25
nantur eorum; et qui potestatem habent super eos, bene-
fici vocantur. Vos autem non sic: sed qui major est in vo- 26
bis, fiat sicut minor: et qui præcessor est, sicut ministrator.
Nam quis major est, qui recumbit, an qui ministrat? nonne 27

ὁ ἀνακείμενος; ἐγὼ δέ εἰμι ἐν μέσῳ ὑμῶν
28 ὡς ὁ διακονῶν. Ὑμεῖς δέ ἐστε οἱ διαμεμε-
νηκότες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου·
29 κἀγὼ διατίθεμαι ὑμῖν, καθὼς διέθετό μοι
30 ὁ Πατήρ μου βασιλείαν, ἵνα ἐσθίητε καὶ
πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ
μου· καὶ καθίσεσθε ἐπὶ θρόνων, κρίνοντες
τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ.
31 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Σίμων, Σίμων, ἰδοὺ,
ὁ Σατανᾶς ἐξῃτήσατο ὑμᾶς, τοῦ σινιάσει
32 ὡς τὸν σῖτον· ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ,
ἵνα μὴ ἐκλείπῃ ἡ πίστις σου· καὶ σὺ ποτὲ
ἐπιστρέψας, στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου.
33 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, μετὰ σοῦ ἕτοιμός
εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πο-
34 ρεύεσθαι. Ὁ δὲ εἶπε· Λέγω σοι, Πέτρε,
οὐ μὴ φωνήσει σήμερον ἀλέκτωρ, πρὶν ἢ τρὶς
35 ἀπαρνήσῃ μὴ εἰδέναι με. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
Ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βαλαντίου
καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων, μή τινος ὑστε-
36 ρήσατε; Οἱ δὲ εἶπον· Οὐδενός. Εἶπεν οὖν
αὐτοῖς· Ἀλλὰ νῦν, ὁ ἔχων βαλάντιον, ἀρά-
τω, ὁμοίως καὶ πήραν· καὶ ὁ μὴ ἔχων, πω-
λησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἀγορασάτω
37 μάχαιραν. Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι ἔτι τοῦτο
τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοὶ, τό·
Is. liii. 12. "Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη." Καὶ γὰρ
38 τὰ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. Οἱ δὲ εἶπον·
Κύριε, ἰδοὺ, μάχαιραι ὧδε δύο. Ὁ δὲ
εἶπεν αὐτοῖς· Ἱκανόν ἐστι.
39 Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς
τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν· ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ
40 καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Γενόμενος δὲ ἐπὶ
τοῦ τόπου, εἶπεν αὐτοῖς· Προσεύχεσθε μὴ

ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܝܬܝ ܒܡܨܥܬܟܘܢ ܐܝܟ ܗܘ ܕܡܫܡܫ.
28 * ܐܢܬܘܢ ܐܢܘܢ ܕܩܘܝܬܘܢ ܥܡܝ ܒܢܣܝܘܢܝ.
29 * ܘܐܢܐ ܡܫܠܡ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܐܝܟ ܕܐܫܠܡ ܠܝ
30 ܐܒܝ ܡܠܟܘܬܐ. * ܕܬܐܟܠܘܢ ܘܬܫܬܘܢ ܥܠ
ܦܬܘܪܐ ܕܡܠܟܘܬܝ ܕܝܠܝ. ܘܬܬܒܘܢ ܥܠ
ܟܘܪܣܘܬܐ. ܘܬܕܘܢܘܢ ܬܪܥܣܪ ܫܒܛܝܢ ܕܐܝܣܪܝܠ ✤
31 * ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܫܡܥܘܢ. ܫܡܥܘܢ܆ ܗܐ ܣܛܢܐ
32 ܫܐܠ ܕܢܕܪܝܟܘܢ ܐܝܟ ܕܠܚܛܐ. * ܘܐܢܐ ܒܥܝܬ
ܥܠܝܟ ܕܠܐ ܬܚܣܪ ܗܝܡܢܘܬܟ. ܘܐܦ ܐܢܬ ܒܙܒܢ
33 ܐܬܦܢܐ ܘܫܪܪ ܠܐܚܝܟ. * ܫܡܥܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ.
ܡܪܝ. ܥܡܟ ܡܛܝܒ ܐܢܐ. ܘܠܒܝܬ ܐܣܝܪܐ
34 ܘܠܡܘܬܐ. * ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ ܫܡܥܘܢ܆
ܕܠܐ ܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ ܝܘܡܢܐ. ܥܕܡܐ ܕܬܠܬ ܙܒܢܝܢ
35 ܬܟܦܘܪ ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܬ ܠܝ. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܕ
ܫܕܪܬܟܘܢ ܕܠܐ ܟܝܣܐ ܘܠܐ ܬܪܡܠܐ ܘܡܣܐܢܐ܆ ܠܡܐ
ܚܣܪ ܠܟܘܢ ܡܕܡ܆ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܘܠܐ ܡܕܡ.
36 * ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢ ܗܫܐ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܟܝܣܐ
ܢܣܒ. ܘܗܟܢܐ ܐܦ ܬܪܡܠܐ. ܘܡܢ ܕܠܝܬ ܠܗ
37 ܣܝܦܐ܆ ܢܙܒܢ ܢܚܬܗ ܘܢܙܒܢ ܠܗ ܣܝܦܐ. * ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܓܝܪ܆ ܕܐܦ ܗܕܐ ܕܟܬܝܒܐ ܘܠܐ ܕܬܫܬܠܡ
ܒܝ܆ ܕܥܡ ܥܘܠܐ ܐܬܡܢܝ. ܟܠܡܕܡ ܓܝܪ ܕܥܠܝ
38 ܐܫܬܠܡ. * ܗܢܘܢ ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܪܢ܆ ܗܐ
ܗܪܟܐ ܐܝܬ ܬܪܬܝܢ ܣܦܣܝܪܝܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܣܦܩܢ.
39 * ܘܢܦܩ ܘܐܙܠ ܐܝܟ ܕܡܥܕ ܗܘܐ ܠܛܘܪܐ ܕܒܝܬ
40 ܙܝܬܐ. ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ ܐܦ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. * ܘܟܕ
ܡܛܐ ܠܕܘܟܬܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܨܠܘ ܕܠܐ ܬܥܠܘܢ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XXII.

qui recumbit? Ego autem in medio vestrum sum, sicut
28 qui ministrat: vos autem estis qui permansistis mecum
29 in tentationibus meis: et ego dispono vobis sicut dis-
30 posuit mihi Pater meus regnum, ut edatis et bibatis
super mensam meam in regno meo: et sedeatis super
thronos, judicantes duodecim tribus Israel.
31 Ait autem Dominus: Simon, Simon, ecce Satanas expe-
32 tivit vos, ut cribraret sicut triticum: ego autem rogavi
pro te, ut non deficiat fides tua: et tu aliquando conver-
33 sus, confirma fratres tuos. Qui dixit ei: Domine, tecum
34 paratus sum et in carcerem et in mortem ire. At ille
dixit: Dico tibi, Petre, non cantabit hodie gallus, donec
ter abneges nosse me. Et dixit eis: Quando misi vos 35
sine sacculo et pera et calceamentis, numquid aliquid
defuit vobis? At illi dixerunt: Nihil. Dixit ergo eis: 36
Sed nunc qui habet sacculum, tollat, similiter et peram:
et qui non habet, vendat tunicam suam, et emat gladium.
Dico enim vobis, quoniam adhuc hoc quod scriptum est, 37
oportet impleri in me: Et cum iniquis deputatus est. Et-
enim ea quæ sunt de me, finem habent. At illi dixerunt: 38
Domine, ecce duo gladii hic. At ille dixit eis: Satis est.
Et egressus ibat secundùm consuetudinem in Mon- 39
tem Olivarum. Sequuti sunt autem illum et discipuli.
Et cùm pervenisset ad locum, dixit illis: Orate ne 40

41 εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. Καὶ αὐτὸς ἀπε-
σπάσθη ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολὴν, καὶ
42 θεὶς τὰ γόνατα προσηύχετο, λέγων· Πάτερ,
εἰ βούλει παρενεγκεῖν τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ'
ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ
43 σὸν γενέσθω. ¹Ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ'
44 οὐρανοῦ, ἐνισχύων αὐτόν. Καὶ γενόμενος
ἐν ἀγωνίᾳ, ἐκτενέστερον προσηύχετο. Ἐγέ-
νετο δὲ ὁ ἱδρὼς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος
45 καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν.¹ Καὶ ἀναστὰς
ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθη-
τὰς ¹[αὐτοῦ], εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμένους ἀπὸ
46 τῆς λύπης· καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί καθεύδετε;
ἀναστάντες προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε
εἰς πειρασμόν.

47 Ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ ὄχλος,
καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας, εἷς τῶν δώδεκα,
προήρχετο ¹αὐτοὺς, καὶ ἤγγισε τῷ Ἰησοῦ
48 φιλῆσαι αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ·
Ἰούδα, φιλήματι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου
49 παραδίδως; Ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ
ἐσόμενον, εἶπον αὐτῷ· Κύριε, εἰ πατάξο-
50 μεν ἐν μαχαίρᾳ; Καὶ ἐπάταξεν εἷς τις ἐξ
αὐτῶν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφεῖ-
51 λεν αὐτοῦ τὸ οὖς τὸ δεξιόν. Ἀποκριθεὶς
δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἐᾶτε ἕως τούτου. Καὶ
ἁψάμενος τοῦ ὠτίου αὐτοῦ, ἰάσατο αὐτόν.
52 Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς παραγενομέ-
νους ἐπ' αὐτὸν ἀρχιερεῖς, καὶ στρατηγοὺς
τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους· Ὡς ἐπὶ λη-
στὴν ἐξεληλύθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ
53 ξύλων· καθ' ἡμέραν ὄντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν
τῷ ἱερῷ, οὐκ ἐξετείνατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ.
Ἀλλ' αὕτη ὑμῶν ἐστιν ἡ ὥρα, καὶ ἡ ἐξουσία
τοῦ σκότους.

ܠܢܣܝܘܢܐ. *ܘܗܘ ܦܪܫ ܡܢܗܘܢ. ܐܝܟ ܫܕܝܐ 41
ܕܟܐܦܐ: ܘܣܡ ܒܘܪܟܘܗܝ ܘܡܨܠܐ ܗܘܐ. *ܘܐܡܪ. 42
ܐܒܐ. ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ ܬܥܒܪ ܟܣܐ ܗܢܐ. ܒܪܡ ܠܐ
ܨܒܝܢܝ ܐܠܐ ܕܝܠܟ ܢܗܘܐ. *ܘܐܬܚܙܝ ܠܗ ܡܠܐܟܐ 43
ܡܢ ܫܡܝܐ ܕܡܫܪܪ ܠܗ. *ܘܟܕ ܗܘܐ ܒܕܚܠܬܐ 44
ܬܟܝܦܐܝܬ ܡܨܠܐ ܗܘܐ. ܘܗܘܬ ܕܘܝܬܗ ܐܝܟ ܢܛܦܐ
ܕܕܡܐ. ܘܢܦܠܐ ܥܠ ܐܪܥܐ. *ܘܩܡ ܡܢ ܨܠܘܬܗ 45
ܘܐܬܐ ܠܘܬ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܐܫܟܚ ܐܢܘܢ ܟܕ
ܕܡܟܝܢ ܡܢ ܥܩܬܐ. *ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ 46
ܕܡܟܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܩܘܡܘ ܨܠܘ ܕܠܐ ܬܥܠܘܢ
ܠܢܣܝܘܢܐ.

*ܘܥܕ ܗܘ ܡܡܠܠ ܗܐ ܟܢܫܐ. ܘܗܘ ܕܡܬܩܪܐ 47
ܝܗܘܕܐ ܚܕ ܡܢ ܬܪܥܣܪ ܐܬܐ ܩܕܡܝܗܘܢ.
ܘܩܪܒ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܘܢܫܩܗ. ܗܢܐ ܓܝܪ ܐܬܐ
ܝܗܒ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܕܠܡܢ ܕܢܫܩ ܐܢܐ ܗܘܝܘ.
*ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܝܗܘܕܐ: ܒܢܘܫܩܬܐ ܡܫܠܡ 48
ܐܢܬ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ: *ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܥܡܗ 49
ܡܕܡ ܕܗܘܐ: ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܪܢ ܢܡܚܐ ܐܢܘܢ
ܒܣܝܦܐ: *ܘܡܚܐ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܠܥܒܕܗ ܕܪܒ 50
ܟܗܢܐ: ܘܢܣܒܗ ܐܕܢܗ ܕܝܡܝܢܐ. *ܥܢܐ ܕܝܢ 51
ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܥܕܡܐ ܠܗܕܐ. ܘܩܪܒ ܠܐܕܢܗ
ܕܗܘ ܕܡܚܐ ܘܐܣܝܗ. *ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܗܠܝܢ 52
ܕܐܬܘ ܠܘܬܗ: ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܩܫܝܫܐ. ܘܪܫܝ
ܚܝܠܐ ܕܗܝܟܠܐ. ܐܝܟ ܕܥܠ ܓܝܣܐ ܢܦܩܬܘܢ ܥܠܝ
ܒܣܝܦܐ ܘܒܚܘܛܪܐ ܠܡܐܚܕܢܝ. *ܟܠܝܘܡ ܥܡܟܘܢ 53
ܗܘܝܬ ܒܗܝܟܠܐ: ܘܠܐ ܐܘܫܛܬܘܢ ܥܠܝ ܐܝܕܝܐ.
ܐܠܐ ܗܕܐ ܗܝ ܫܥܬܟܘܢ ܘܫܘܠܛܢܐ ܕܚܫܘܟܐ.

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XXII.

41 intretis in tentationem. Et ipse avulsus est ab eis
quantum jactus est lapidis: et positis genibus orabat,
42 dicens: Pater, si vis, transfer calicem istum a me:
43 verumtamen non mea voluntas, sed tua fiat. Apparuit autem illi angelus de cœlo, confortans eum. Et
44 factus in agonia, prolixiùs orabat. Et factus est sudor
45 ejus sicut guttæ sanguinis decurrentis in terram. Et
cùm surrexisset ab oratione, et venisset ad discipulos
46 suos, invenit eos dormientes præ tristitia. Et ait
illis: Quid dormitis? surgite, orate, ne intretis in
tentationem.

47 Adhuc eo loquente, ecce turba: et qui vocabatur Judas, unus de duodecim, antecedebat eos; et appropinquavit Jesu ut oscularetur eum. Jesus autem dixit illi: 48
Juda, osculo Filium hominis tradis? Videntes autem 49
hi, qui circa ipsum erant, quod futurum erat, dixerunt
ei: Domine, si percutimus in gladio? Et percussit unus 50
ex illis servum principis sacerdotum, et amputavit auriculam ejus dextram. Respondens autem Jesus, ait: 51
Sinite usque huc. Et cùm tetigisset auriculam ejus,
sanavit eum. Dixit autem Jesus ad eos qui venerant 52
ad se, principes sacerdotum, et magistratus templi, et
seniores: Quasi ad latronem existis cum gladiis et fustibus? Cùm quotidie vobiscum fuerim in templo, non 53
extendistis manus in me: sed hæc est hora vestra, et potestas tenebrarum.

54 Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν ἤγαγον, καὶ εἰσ-
ήγαγον αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως.
55 Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν. Ἁψάν-
των δὲ πῦρ ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς, καὶ συγκα-
θισάντων αὐτῶν, ἐκάθητο ὁ Πέτρος ἐν μέσῳ
56 αὐτῶν. Ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις
καθήμενον πρὸς τὸ φῶς, καὶ ἀτενίσασα
57 αὐτῷ, εἶπε· Καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν. Ὁ
δὲ ἠρνήσατο [1][αὐτὸν], λέγων· Γύναι, οὐκ
58 οἶδα αὐτόν. Καὶ μετὰ βραχὺ ἕτερος ἰδὼν
αὐτὸν, ἔφη· Καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ. Ὁ δὲ
59 Πέτρος εἶπεν· Ἄνθρωπε, οὐκ εἰμί. Καὶ
διαστάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς, ἄλλος τις δι-
ισχυρίζετο, λέγων· Ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος
μετ' αὐτοῦ ἦν· καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν.
60 Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος· Ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα ὃ
λέγεις. Καὶ παραχρῆμα, ἔτι λαλοῦντος
61 αὐτοῦ, ἐφώνησεν [1][ὁ] ἀλέκτωρ· καὶ στρα-
φεὶς ὁ Κύριος ἐνέβλεψε τῷ Πέτρῳ· καὶ
ὑπεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ λόγου τοῦ Κυρίου,
ὡς εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆ-
62 σαι, ἀπαρνήσῃ με τρίς. Καὶ ἐξελθὼν ἔξω
[1][ὁ Πέτρος] ἔκλαυσε πικρῶς.
63 Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες [1]τὸν Ἰησοῦν,
64 ἐνέπαιζον αὐτῷ, δέροντες· καὶ περικαλύ-
ψαντες αὐτὸν, ἔτυπτον αὐτοῦ τὸ πρόσωπον,
καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν, λέγοντες· Προφήτευ-
65 σον, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε; Καὶ ἕτερα
πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν.
66 Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσ-
βυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμ-
ματεῖς, καὶ ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συν-
67 έδριον αὐτῶν, λέγοντες· Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός;

*ܘܐܚܕܘܗܝ ܐܥܠܘܗܝ ܠܒܝܬܗ ܕܪܒ ܟܗܢܐ. 54
ܘܫܡܥܘܢ ܐܬܐ ܗܘܐ ܒܬܪܗ ܡܢ ܪܘܚܩܐ. *ܘܐܚܕܘ 55
ܕܝܢ ܢܘܪܐ ܒܡܨܥܬ ܕܪܬܐ: ܘܝܬܒܝܢ ܗܘܘ ܚܕܪܝܗ.
ܘܝܬܒ ܗܘܐ ܐܦ ܗܘ ܫܡܥܘܢ ܒܡܨܥܬܗܘܢ.
*ܘܚܙܬܗ ܥܠܝܡܬܐ ܚܕܐ ܕܝܬܒ ܠܘܬ ܢܘܪܐ: 56
ܘܚܪܬ ܒܗ ܘܐܡܪܐ: ܐܦ ܗܢܐ ܥܡܗ ܗܘܐ. *ܗܘ 57
ܕܝܢ ܟܦܪ ܘܐܡܪ: ܐܢܬܬܐ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ.
*ܘܒܬܪ ܩܠܝܠ ܚܙܝܗܝ ܐܚܪܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. 58
ܐܦ ܐܢܬ ܡܢܗܘܢ ܐܢܬ. ܟܐܦܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܐ ܗܘܝܬ.
*ܘܒܬܪ ܫܥܐ ܚܕܐ: ܐܚܪܢܐ ܡܬܚܡܨ ܗܘܐ ܘܐܡܪ. 59
ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܦ ܗܢܐ ܥܡܗ ܗܘܐ. ܐܦ ܓܠܝܠܝܐ
ܗܘ ܓܝܪ. *ܐܡܪ ܟܐܦܐ. ܓܒܪܐ. ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܡܢܐ 60
ܐܡܪ ܐܢܬ. ܘܡܚܕܐ ܟܕ ܗܘ ܡܡܠܠ ܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ܀
*ܘܐܬܦܢܝ ܝܫܘܥ ܘܚܪ ܒܟܐܦܐ. ܘܐܬܕܟܪ 61
ܫܡܥܘܢ ܡܠܬܗ ܕܡܪܢ ܕܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗ: ܕܥܕܠܐ
ܢܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ ܬܠܬ ܙܒܢܝܢ ܬܟܦܘܪ ܒܝ.
*ܘܢܦܩ ܠܒܪ ܫܡܥܘܢ ܒܟܐ ܡܪܝܪܐܝܬ. 62
*ܘܓܒܪܐ ܕܐܚܝܕܝܢ ܗܘܘ ܠܝܫܘܥ: ܡܒܙܚܝܢ ܗܘܘ 63
ܒܗ. ܘܡܚܦܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. *ܘܡܚܝܢ ܗܘܘ ܠܗ 64
ܥܠ ܦܐܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ. ܐܬܢܒܐ ܡܢܘ ܡܚܝܟ.
*ܘܐܚܪܢܝܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܡܓܕܦܝܢ ܗܘܘ ܘܐܡܪܝܢ 65
ܠܘܩܒܠܗ܀
*ܘܟܕ ܢܓܗ: ܐܬܟܢܫܘ ܩܫܝܫܐ ܘܪܒܝ ܟܗܢܐ 66
ܘܣܦܪܐ. ܘܐܣܩܘܗܝ ܠܟܢܫܐ ܕܒܝܬ ܕܝܢܗܘܢ.
*ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܢ ܐܢܬ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܐܡܪ ܠܢ. 67

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XXII.

54 Comprehendentes autem eum, duxerunt ad domum
principis sacerdotum: Petrus verò sequebatur a longè.
55 Accenso autem igne in medio atrii, et circumsedentibus
56 illis, erat Petrus in medio eorum. Quem cùm vidisset
ancilla quædam sedentem ad lumen, et eum fuisset in-
57 tuita, dixit: Et hic cum illo erat. At ille negavit eum,
58 dicens: Mulier, non novi illum. Et post pusillum alius
videns eum, dixit: Et tu de illis es. Petrus verò ait:
59 O homo, non sum. Et intervallo facto quasi horæ unius,
alius quidam affirmabat, dicens: Verè et hic cum illo
60 erat: nam et Galilæus est. Et ait Petrus: Homo, nescio
quid dicis. Et continuò, adhuc illo loquente, cantavit
gallus. Et conversus Dominus respexit Petrum. Et 61
recordatus est Petrus verbi Domini, sicut dixerat: Quia
priùs quàm gallus cantet, ter me negabis. Et egressus 62
foras Petrus flevit amarè.
Et viri, qui tenebant illum, illudebant ei, cædentes. 63
Et velaverunt eum, et percutiebant faciem ejus: et 64
interrogabant eum, dicentes: Prophetiza, quis est qui
te percussit? Et alia multa blasphemantes dicebant in 65
eum.
Et ut factus est dies, convenerunt seniores plebis, 66
et principes sacerdotum, et Scribæ, et duxerunt il-
lum in concilium suum, dicentes: Si tu es Christus:

εἰπὲ ἡμῖν. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ἐὰν ὑμῖν εἴπω,
68 οὐ μὴ πιστεύσητε· ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτήσω, οὐ
69 μὴ ἀποκριθῆτέ μοι, ἢ ἀπολύσητε. Ἀπὸ
τοῦ νῦν ἔσται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθή-
μενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ.
70 Εἶπον δὲ πάντες· Σὺ οὖν εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ
Θεοῦ; Ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη· Ὑμεῖς
71 λέγετε, ὅτι ἐγώ εἰμι. Οἱ δὲ εἶπον· Τί
ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτυρίας; αὐτοὶ γὰρ
ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

ΚΕΦ. κγʹ.

Καὶ ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν,
2 ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πιλάτον. Ἤρξαντο
δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ, λέγοντες· Τοῦτον
εὕρομεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος, καὶ κωλύ-
οντα Καίσαρι φόρους διδόναι, λέγοντα ἑαυ-
3 τὸν Χριστὸν βασιλέα εἶναι. Ὁ δὲ Πιλάτος
ἐπηρώτησεν αὐτὸν, λέγων· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς
τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ, ἔφη·
4 Σὺ λέγεις. Ὁ δὲ Πιλάτος εἶπε πρὸς τοὺς
ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους· Οὐδὲν εὑρίσκω
5 αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. Οἱ δὲ ἐπί-
σχυον, λέγοντες· Ὅτι ἀνασείει τὸν λαὸν,
διδάσκων καθ᾽ ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενος
6 ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ὧδε. Πιλάτος δὲ
ἀκούσας Γαλιλαίαν, ἐπηρώτησεν εἰ ὁ ἄνθρω-
7 πος Γαλιλαῖός ἐστι· καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ
τῆς ἐξουσίας Ἡρώδου ἐστὶν, ἀνέπεμψεν
αὐτὸν πρὸς Ἡρώδην, ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν Ἱε-
8 ροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. Ὁ
δὲ Ἡρώδης, ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, ἐχάρη λίαν·
ἦν γὰρ θέλων ἐξ ἱκανοῦ ἰδεῖν αὐτὸν, διὰ τὸ

ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܬܘܢ.
ܘܐܢ ܐܫܐܠܟܘܢ: ܠܐ ܡܦܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ ܦܬܓܡܐ. 68
ܐܘ ܫܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ. ܡܢ ܗܫܐ ܢܗܘܐ ܒܪܗ 69
ܕܐܢܫܐ ܝܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܚܝܠܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܡܪܝܢ 70
ܕܝܢ ܟܠܗܘܢ. ܐܢܬ ܗܘ ܗܟܝܠ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ.
ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ: ܐܢܬܘܢ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܢܐ
ܐܢܐ. ܐܡܪܝܢ. ܡܢܐ ܬܘܒ ܣܗܕܘܬܐ ܠܢ ܣܢܝܩܐ. 71
ܚܢܢ ܓܝܪ ܫܡܥܢ ܡܢ ܦܘܡܗ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܟܓ ܀

ܘܩܡܘ ܟܠܗ ܟܢܫܗܘܢ ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܘܬ
ܦܝܠܛܘܣ. ܘܫܪܝܘ ܐܟܠܝܢ ܩܪܨܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ. 2
ܠܗܢܐ ܐܫܟܚܢ ܕܡܛܥܐ ܠܥܡܢ. ܘܟܠܐ ܕܢܬܠ
ܟܣܦ ܪܫܐ ܠܩܣܪ. ܘܐܡܪ ܥܠ ܢܦܫܗ
ܕܡܠܟܐ ܗܘ ܡܫܝܚܐ. ܦܝܠܛܘܣ ܕܝܢ 3
ܫܐܠܗ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܬ ܗܘ ܡܠܟܐ
ܕܝܗܘܕܝܐ: ܐܡܪ ܠܗ ܐܢܬ ܐܡܪܬ ܀ ܘܐܡܪ 4
ܦܝܠܛܘܣ ܠܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܠܟܢܫܐ. ܐܦܠܐ ܚܕܐ
ܥܠܐ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܥܠܘܗܝ ܕܓܒܪܐ ܗܢܐ. ܗܢܘܢ 5
ܕܝܢ ܡܬܟܪܝܢ ܗܘܘ ܘܐܡܪܝܢ. ܕܡܙܝܥ ܠܥܡܢ.
ܟܕ ܡܠܦ ܒܟܠܗ ܝܗܘܕ. ܘܫܪܝ ܡܢ ܓܠܝܠܐ
ܘܥܕܡܐ ܠܗܪܟܐ ܀ ܦܝܠܛܘܣ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥ 6
ܫܡܐ ܕܓܠܝܠܐ. ܫܐܠ ܕܐܢ ܓܒܪܐ ܗܘ ܓܠܝܠܝܐ.
ܘܟܕ ܝܕܥ ܕܡܢ ܫܘܠܛܢܐ ܗܘ ܕܗܪܘܕܣ: 7
ܫܕܪܗ ܠܘܬ ܗܪܘܕܣ. ܡܛܠ ܕܒܐܘܪܫܠܡ
ܗܘܐ ܒܗܠܝܢ ܝܘܡܬܐ ܀ ܗܪܘܕܣ ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܝܗ 8
ܠܝܫܘܥ ܚܕܝ ܛܒ. ܨܒܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܠܡܚܙܝܗ
ܡܢ ܙܒܢܐ ܣܓܝܐܐ. ܡܛܠ ܕܫܡܥ ܗܘܐ

67 dic nobis. Et ait illis: Si vobis dixero, non credetis
68 mihi: si autem et interrogavero, non respondebitis mihi,
69 neque dimittetis. Ex hoc autem erit Filius hominis
70 sedens a dextris virtutis Dei. Dixerunt autem omnes:
Tu ergo es Filius Dei? Qui ait: Vos dicitis, quia ego
71 sum. At illi dixerunt: Quid adhuc desideramus testi-
monium? ipsi enim audivimus de ore ejus.

CAP. XXIII.

Et surgens omnis multitudo eorum, duxerunt illum
2 ad Pilatum. Cœperunt autem illum accusare, dicentes:
Hunc invenimus subvertentem gentem nostram, et pro-
hibentem tributa dare Cæsari, et dicentem se Christum
regem esse. Pilatus autem interrogavit eum, dicens: 3
Tu es rex Judæorum? At ille respondens ait: Tu dicis.
Ait autem Pilatus ad principes sacerdotum, et turbas: 4
Nihil invenio causæ in hoc homine. At illi invalesce- 5
bant, dicentes: Commovet populum, docens per univer-
sam Judæam, incipiens a Galilæa usque huc. Pilatus 6
autem audiens Galilæam, interrogavit si homo Galilæus
esset. Et ut cognovit quòd de Herodis potestate esset, 7
remisit eum ad Herodem, qui et ipse Ierosolymis erat
illis diebus. Herodes autem, viso Jesu, gavisus est valde: 8
erat enim cupiens ex multo tempore videre eum, eo quòd

ἀκούειν '[πολλὰ] περὶ αὐτοῦ· καὶ ἤλπιζέ
9 τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον. Ἐπη-
ρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς· αὐτὸς δὲ
10 οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ. Εἱστήκεισαν δὲ οἱ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, εὐτόνως κατη-
11 γοροῦντες αὐτοῦ. Ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν ὁ
Ἡρώδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ, καὶ
ἐμπαίξας, περιβαλὼν αὐτὸν ἐσθῆτα λαμ-
12 πρὰν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ Πιλάτῳ. Ἐγέ-
νοντο δὲ φίλοι ὅ,τε Πιλάτος καὶ ὁ Ἡρώδης
ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων· προϋπ-
ῆρχον γὰρ ἐν ἔχθρᾳ ὄντες πρὸς ἑαυτούς.
13 Πιλάτος δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς
καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν, εἶπε πρὸς
14 αὐτούς· Προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον
τοῦτον, ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν· καὶ ἰδοὺ,
ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας, οὐδὲν εὗρον ἐν
τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον, ὧν κατηγορεῖτε
15 κατ' αὐτοῦ· ἀλλ' οὐδὲ Ἡρώδης· ἀνέπεμψα
γὰρ ὑμᾶς πρὸς αὐτὸν, καὶ ἰδοὺ, οὐδὲν ἄξιον
16 θανάτου ἐστὶ πεπραγμένον αὐτῷ. Παι-
17 δεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. 'Ἀνάγκην δὲ
εἶχεν ἀπολύειν αὐτοῖς κατὰ ἑορτὴν ἕνα.'
18 Ἀνέκραξαν δὲ παμπληθεὶ, λέγοντες· Αἶρε
τοῦτον· ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν τὸν Βαραββᾶν·
19 ὅστις ἦν διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ
πόλει, καὶ φόνον, βεβλημένος εἰς φυλακήν.
20 Πάλιν οὖν ὁ Πιλάτος προσεφώνησε, θέλων
21 ἀπολῦσαι τὸν Ἰησοῦν. Οἱ δὲ ἐπεφώνουν,
λέγοντες· Σταύρωσον, 'σταύρωσον αὐτόν.
22 Ὁ δὲ τρίτον εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί γὰρ
κακὸν ἐποίησεν οὗτος; οὐδὲν αἴτιον θανάτου
εὗρον ἐν αὐτῷ· παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπο-
23 λύσω. Οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις,

ܥܠܘܗܝ ܣܓܝܐܬܐ. ܘܡܣܟܐ ܗܘܐ ܕܢܚܙܐ ܐܬܐ
ܢܣܐ ܡܢܗ. *ܘܫܐܠܗ ܣܓܝܐܬܐ ܡܠܐ ܗܘܐ ܠܗ. 9
ܗܘ ܕܝܢ ܡܕܡ ܦܬܓܡܐ ܠܐ ܐܗܦܟ ܠܗ. *ܩܝܡܝܢ 10
ܗܘܘ ܕܝܢ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ: ܘܒܚܦܝܛܘܬ ܐܟܠܝܢ
ܗܘܘ ܩܪܨܘܗܝ. *ܗܪܘܕܣ ܕܝܢ ܫܛܗ ܗܘ 11
ܘܦܠܚܘܗܝ. ܘܟܕ ܡܒܙܚ: ܐܠܒܫܗ ܢܚܬܐ
ܕܙܚܘܪܝܬܐ. ܘܫܕܪܗ ܠܘܬ ܦܝܠܛܘܣ. *ܘܗܘܘ 12
ܪܚܡܐ ܗܘܘ ܦܝܠܛܘܣ ܘܗܪܘܕܣ ܒܗ
ܒܝܘܡܐ. ܕܒܥܠܕܒܒܘܬܐ ܗܘܬ ܓܝܪ ܡܢ ܩܕܡ
ܒܝܢܬܗܘܢ. *ܩܪܐ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ ܠܪܒܝ ܟܗܢܐ 13
ܘܠܐܪܟܘܢܐ ܘܠܥܡܐ. *ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܩܪܒܬܘܢ 14
ܠܝ ܓܒܪܐ ܗܢܐ ܐܝܟ ܡܗܦܟ ܠܥܡܟܘܢ. ܘܗܐ ܐܢܐ
ܒܩܪܬܗ ܠܥܝܢܝܟܘܢ. ܘܥܠܬܐ ܡܕܡ ܠܐ ܐܫܟܚܬ
ܒܓܒܪܐ ܗܢܐ ܡܢ ܟܠ ܕܡܪܫܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܗ. *ܐܠܐ 15
ܐܦܠܐ ܗܪܘܕܣ. ܫܕܪܬܗ ܓܝܪ ܠܘܬܗ: ܘܗܐ ܠܐ
ܡܕܡ ܕܫܘܐ ܠܡܘܬܐ ܣܥܪ ܠܗ. *ܐܪܕܝܘܗܝ 16
ܗܟܝܠ ܘܐܫܪܝܘܗܝ. *ܥܝܕܐ ܓܝܪ ܐܝܬ ܗܘܐ 17
ܕܢܫܪܐ ܠܗܘܢ ܚܕ ܒܥܐܕܐ. *ܘܩܥܘ ܕܝܢ ܟܠܗ 18
ܟܢܫܐ ܘܐܡܪܝܢ. ܫܩܘܠܝܗܝ ܠܗܢܐ ܘܫܪܐ ܠܢ
ܠܒܪܐܒܐ. *ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܡܛܠ ܐܣܛܣܝܣ ܕܗܘܬ 19
ܒܡܕܝܢܬܐ ܘܩܛܠܐ ܪܡܐ ܗܘܐ ܒܝܬ ܐܣܝܪܐ. *ܬܘܒ 20
ܕܝܢ ܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ ܟܕ ܨܒܐ ܕܢܫܪܐ
ܠܝܫܘܥ. *ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܘܐܡܪܝܢ. 21
ܙܩܘܦܝܗܝ ܙܩܘܦܝܗܝ. *ܗܘ ܕܝܢ ܕܬܠܬ ܙܒܢܝܢ 22
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܓܝܪ ܕܒܝܫ ܥܒܕ ܗܢܐ. ܡܕܡ
ܥܠܬܐ ܕܡܘܬܐ ܠܐ ܐܫܟܚܬ ܒܗ. ܐܪܕܝܘܗܝ
ܗܟܝܠ ܘܐܫܪܝܘܗܝ. *ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܬܟܝܦܝܢ 23

audierat multa de eo, et sperabat signum aliquod vi-
9 dere ab eo fieri. Interrogabat autem eum multis ser-
10 monibus. At ipse nihil illi respondebat. Stabant autem
principes sacerdotum et Scribæ constanter accusantes
11 eum. Sprevit autem illum Herodes cum exercitu suo:
12 et illusit indutum veste alba, et remisit ad Pilatum. Et
facti sunt amici Herodes et Pilatus in ipsa die: nam an-
13 tea inimici erant ad invicem. Pilatus autem convocatis
14 principibus sacerdotum, et magistratibus, et plebe, dixit
ad illos: Obtulistis mihi hunc hominem quasi averten-
tem populum, et ecce ego coram vobis interrogans, nul-
lam causam inveni in homine isto ex his in quibus eum

accusatis. Sed neque Herodes: nam remisi vos ad illum, 15
et ecce nihil dignum morte actum est ei. Emendatum 16
ergo illum dimittam. Necesse autem habebat dimittere 17
eis, per diem festum, unum. Exclamavit autem simul 18
universa turba, dicens: Tolle hunc, et dimitte nobis
Barabbam: qui erat propter seditionem quandam factam 19
in civitate, et homicidium, missus in carcerem. Iterum 20
autem Pilatus loquutus est ad eos, volens dimittere Jesum.
At illi succlamabant, dicentes: Crucifige, crucifige eum. 21
Ille autem tertiò dixit ad illos: Quid enim mali fecit 22
iste? nullam causam mortis invenio in eo: corripiam ergo
illum, et dimittam. At illi instabant vocibus magnis, 23

αἰτούμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι· καὶ κατ-
ίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἀρχιερέων.
24 Ὁ δὲ Πιλάτος ἐπέκρινε γενέσθαι τὸ αἴτημα
25 αὐτῶν. Ἀπέλυσε δὲ [αὐτοῖς] τὸν διὰ
στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον εἰς τὴν φυλα-
κὴν, ὃν ᾐτοῦντο· τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκε τῷ
θελήματι αὐτῶν.
26 Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτὸν, ἐπιλαβόμενοι
Σίμωνός τινος Κυρηναίου [τοῦ] ἐρχομένου
ἀπ' ἀγροῦ, ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν,
27 φέρειν ὄπισθεν τοῦ Ἰησοῦ. Ἠκολούθει δὲ
αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ, καὶ γυναικῶν·
28 αἳ καὶ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. Στρα-
φεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Θυγα-
τέρες Ἱερουσαλὴμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ· πλὴν
ἐφ' ἑαυτὰς κλαίετε, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν.
29 Ὅτι ἰδοὺ, ἔρχονται ἡμέραι, ἐν αἷς ἐροῦσι·
Γ.. 1.) Μακάριαι αἱ στεῖραι, καὶ κοιλίαι αἳ οὐκ
30 ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἳ οὐκ ἐθήλασαν. Τότε
Ὡσ. ι. η' ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσι· Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς·
31 καὶ τοῖς βουνοῖς· Καλύψατε ἡμᾶς. Ὅτι
εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ
32 ξηρῷ τί γένηται; Ἤγοντο δὲ καὶ ἕτεροι
δύο, κακοῦργοι, σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι.
33 Καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν κα-
λούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτὸν,
καὶ τοὺς κακούργους· ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν, ὃν
34 δὲ ἐξ ἀριστερῶν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε·
Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἴδασι τί ποι-
οῦσι. Διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ,
35 ἔβαλον κλῆρον. Καὶ εἱστήκει ὁ λαὸς θεω-
ρῶν· ἐξεμυκτήριζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες σὺν

ܗܘܘ ܒܩܠܐ ܪܡܐ: ܘܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ
ܕܢܙܕܩܦ. ܘܥܫܢ ܗܘܐ ܩܠܗܘܢ ܘܕܪ̈ܒܝ
24 ܟܗ̈ܢܐ. *ܦܝܠܛܘܣ ܕܝܢ ܦܣܩ ܕܬܗܘܐ
25 ܫܐܠܬܗܘܢ. *ܘܫܪܐ ܠܗܘܢ ܠܗܘ ܕܡܛܠ
ܐܣܛܣܝܣ ܘܩܛܠܐ ܪܡܐ ܗܘܐ ܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܗܘ
ܕܫܐܠܝܢ. ܠܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܫܠܡ ܠܨܒܝܢܗܘܢ ܀
26 *ܘܟܕ ܡܘܒܠܝܢ ܠܗ: ܐܚܕܘ ܠܫܡܥܘܢ ܩܘܪܝܢܝܐ
ܕܐܬܐ ܗܘܐ ܡܢ ܩܪܝܬܐ: ܘܣܡܘ ܥܠܘܗܝ ܙܩܝܦܐ ܕܢܫܩܘܠ
27 ܒܬܪ ܝܫܘܥ. *ܘܐܬܐ ܗܘܐ ܒܬܪܗ ܟܢܫܐ
ܕܥܡܐ. ܘܢܫܐ ܐܝܠܝܢ ܕܡܬܐܒܠܢ ܗܘܝ ܘܡܐܠܝܢ
28 ܥܠܘܗܝ. *ܘܐܬܦܢܝ ܝܫܘܥ ܠܘܬܗܝܢ ܘܐܡܪ
ܒܢܬܐ ܕܐܘܪܫܠܡ ܠܐ ܬܒܟܝܢ ܥܠܝ. ܒܪܡ ܥܠ
29 ܢܦܫܟܝܢ ܒܟܝܢ ܘܥܠ ܒܢܝܟܝܢ. *ܕܗܐ ܐܬܝܢ
ܝܘܡܬܐ ܕܒܗܘܢ ܢܐܡܪܘܢ: ܛܘܒܝܗܝܢ ܠܥܩܪܬܐ
ܘܠܟܪܣܬܐ ܕܠܐ ܝܠܕ. ܘܠܬܕܝܐ ܕܠܐ ܐܝܢܩܘ.
30 *ܗܝܕܝܢ ܢܫܪܘܢ ܠܡܐܡܪ ܠܛܘܪܐ ܕܦܠܘ ܥܠܝܢ.
31 ܘܠܪܡܬܐ ܕܚܦܝܢ. *ܕܐܢ ܒܩܝܣܐ ܪܛܝܒܐ ܗܟܢ
32 ܥܒܕܝܢ: ܒܝܒܝܫܐ ܡܢܐ ܢܗܘܐ. *ܘܡܝܬܝܢ ܗܘܘ
ܥܡܗ ܬܪܝܢ ܐܚܪ̈ܢܝܢ ܥܒ̈ܕܝ ܒܝܫܬܐ ܕܢܬܩܛܠܘܢ.
33 *ܘܟܕ ܐܬܘ ܠܕܘܟܬܐ ܗܝ ܕܡܬܩܪܝܐ ܩܪܩܦܬܐ:
ܙܩܦܘܗܝ ܬܡܢ. ܘܠܗܢܘܢ ܥܒ̈ܕܝ ܒܝܫܬܐ:
ܚܕ ܡܢ ܝܡܝܢܗ ܘܚܕ ܡܢ ܣܡܠܗ ܀
34 *ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܗܘܐ. ܐܒܝ ܫܒܘܩ ܠܗܘܢ.
ܠܐ ܓܝܪ ܝܕܥܝܢ ܡܢܐ ܥܒܕܝܢ. ܘܦܠܓܘ ܢܚܬܘܗܝ
35 ܘܐܪܡܝܘ ܥܠܝܗܘܢ ܦܣܐ. *ܘܩܐܡ ܗܘܐ ܥܡܐ
ܚܙܐ ܘܚܝܪ. ܘܡܒܙܚܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܐܦ ܐܪ̈ܟܘܢܐ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XXIII.

postulantes ut crucifigeretur: et invalescebant voces
24 eorum. Et Pilatus adjudicavit fieri petitionem eorum.
25 Dimisit autem illi. cum, qui propter homicidium et sedi-
tionem missus fuerat in carcerem, quem petebant; Jesum
verò tradidit voluntati eorum.
26 Et cùm ducerent eum, apprehenderunt Simonem
quendam Cyrenensem venientem de villa: et imposu-
27 erunt illi crucem portare post Jesum. Sequebatur autem
illum multa turba populi, et mulierum; quæ plangebant,
28 et lamentabantur eum. Conversus autem ad illas Jesus,
dixit: Filiæ Jerusalem, nolite flere super me, sed super
29 vos ipsas flete, et super filios vestros. Quoniam ecce
venient dies, in quibus dicent: Beatæ steriles, et ven-
tres qui non genuerunt, et ubera quæ non lactaverunt.
Tunc incipient dicere montibus. Cadite super nos: et 30
collibus, Operite nos. Quia si in viridi ligno hæc fa- 31
ciunt, in arido quid fiet? Ducebantur autem et alii duo 32
nequam cum eo. ut interficerentur.
Et postquam venerunt in locum qui vocatur Cal- 33
variæ, ibi crucifixerunt eum: et latrones, unum a dex-
tris, et alterum a sinistris. Jesus autem dicebat: 34
Pater, dimitte illis: non enim sciunt quid faciunt.
Dividentes verò vestimenta ejus, miserunt sortes. Et sta- 35
bat populus spectans, et deridebant eum principes cum

αὐτοῖς, λέγοντες· Ἄλλους ἔσωσε, σωσάτω
ἑαυτὸν, εἰ οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς, ὁ τοῦ Θεοῦ
36 ἐκλεκτός. Ἐνέπαιζον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρα-
τιῶται, προσερχόμενοι καὶ ὄξος προσφέροντες
37 αὐτῷ, καὶ λέγοντες· Εἰ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς
38 τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτόν. Ἦν δὲ καὶ
ἐπιγραφὴ γεγραμμένη ἐπ' αὐτῷ ˈγράμμασιν
Ἑλληνικοῖς καὶ Ῥωμαϊκοῖς καὶ Ἑβραϊκοῖς·
"ˈΟὗτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων."
39 Εἷς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασ-
φήμει αὐτὸν, λέγων· Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς,
σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
40 ἕτερος ἐπετίμα αὐτῷ, λέγων· Οὐδὲ φοβῇ
σὺ τὸν Θεὸν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ;
41 Καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως· ἄξια γὰρ ὧν
ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν
42 ἄτοπον ἔπραξε. Καὶ ἔλεγε τῷ Ἰησοῦ·
Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ
43 βασιλείᾳ σου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ἀμὴν λέγω σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν
44 τῷ παραδείσῳ. Ἦν δὲ ὡσεὶ ὥρα ἕκτη, καὶ
σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν, ἕως ὥρας
45 ἐννάτης· ˈκαὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος· ˈκαὶ ἐσχίσθη
46 τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέσον. Καὶ
φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Πά-
τερ, εἰς χεῖράς σου ˈπαραθήσομαι τὸ πνεῦμά
47 μου. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἐξέπνευσεν. Ἰδὼν
δὲ ὁ ἑκατόνταρχος τὸ γενόμενον, ἐδόξασε
τὸν Θεὸν, λέγων· Ὄντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος
48 δίκαιος ἦν. Καὶ πάντες οἱ συμπαραγενό-
μενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην, θεω-
ροῦντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες ˈ[ἑαυτῶν]
49 τὰ στήθη ὑπέστρεφον. Εἱστήκεισαν δὲ

ܘܐܡܪܝܢ . ܠܐܚܪ̈ܢܐ ܐܚܝ . ܢܚܐ ܢܦܫܗ . ܐܢ ܗܘܝܘ
ܡܫܝܚܐ ܓܒܝܗ ܕܐܠܗܐ . * ܘܡܒܙܚܝܢ ܗܘܘ 36
ܒܗ ܐܦ ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ ܟܕ ܩܪܒܝܢ ܠܘܬܗ
ܘܡܩܪܒܝܢ ܠܗ ܚܠܐ . * ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ . ܐܢ ܐܢܬ 37
ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܐܦܨ ܢܦܫܟ . * ܐܝܬ ܗܘܐ 38
ܕܝܢ ܐܦ ܟܬܒܐ ܕܟܬܝܒ ܥܠܝܗ ܐܬܘܬܐ : ܝܘܢܐܝܬܐ
ܘܪܗܘܡܐܝܬܐ . ܘܥܒܪܐܝܬܐ . ܗܢܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ .
* ܚܕ ܕܝܢ ܡܢ ܗܢܘܢ ܓܒܪܐ ܥܒܕܝ ܒܝܫܬܐ ܕܙܩܝܦܝܢ 39
ܗܘܘ ܥܡܗ : ܡܓܕܦ ܗܘܐ ܥܠܘܗܝ ܘܐܡܪ . ܐܢ
ܐܢܬ ܗܘ ܡܫܝܚܐ : ܦܪܘܩ ܢܦܫܟ ܘܦܪܘܩ ܐܦ ܠܢ .
* ܘܐܟܐ ܒܗ ܚܒܪܗ ܘܐܡܪ ܠܗ . ܐܦ ܠܐ ܡܢ 40
ܐܠܗܐ ܕܚܠ ܐܢܬ : ܕܐܦ ܐܢܬ ܒܗ ܐܢܬ ܒܕܝܢܐ :
* ܘܚܢܢ ܟܐܢܐܝܬ . ܐܝܟ ܕܚܫܚܢ ܗܘܝܢ ܦܪܥ ܘܐܝܟ 41
ܕܥܒܕܢ ܐܬܦܪܥܢ . ܗܢܐ ܕܝܢ ܡܕܡ ܕܣܢܐ ܠܐ ܥܒܕ
ܠܗ . * ܘܐܡܪ ܠܝܫܘܥ . ܐܬܕܟܪܝܢܝ ܡܪܝ ܡܐ 42
ܕܐܬܐ ܐܢܬ ܒܡܠܟܘܬܟ . * ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ . 43
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ : ܕܝܘܡܢܐ ܥܡܝ ܬܗܘܐ
ܒܦܪܕܝܣܐ ܀ * ܐܝܬ ܗܘܬ ܕܝܢ ܐܝܟ ܫܥܐ ܫܬ . ܘܗܘܐ 44
ܚܫܘܟܐ ܥܠ ܟܠܗ ܐܪܥܐ : ܥܕܡܐ ܠܫܥܐ ܬܫܥ .
* ܘܚܫܟ ܫܡܫܐ . ܘܐܨܛܪܝ ܐܦܝ ܬܪܥܐ ܕܗܝܟܠܐ 45
ܡܢ ܡܨܥܬܗ . * ܘܩܥܐ ܝܫܘܥ ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܘܐܡܪ . 46
ܐܒܝ ܒܐܝܕܝܟ ܣܐܡ ܐܢܐ ܪܘܚܝ . ܗܕܐ ܐܡܪ
ܘܫܠܡ . * ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܩܢܛܪܘܢܐ ܡܕܡ ܕܗܘܐ . 47
ܫܒܚ ܠܐܠܗܐ ܘܐܡܪ . ܫܪܝܪܐܝܬ ܗܢܐ ܓܒܪܐ
ܙܕܝܩܐ ܗܘܐ . * ܘܟܠܗܘܢ ܟܢܫܐ ܐܝܠܝܢ ܕܡܬܟܢܫܝܢ 48
ܗܘܘ ܠܚܙܬܐ ܗܕܐ . ܟܕ ܚܙܘ ܡܕܡ ܕܗܘܐ :
ܗܦܟܘ ܟܕ ܡܚܝܢ ܥܠ ܚܕܝܗܘܢ . * ܘܩܝܡܝܢ 49

eis, dicentes: Alios salvos fecit, se salvum faciat, si
36 hic est Christus Dei electus. Illudebant autem ei et
37 milites, accedentes et acetum offerentes ei, et dicentes:
38 Si tu es rex Judæorum, salvum te fac. Erat autem et
superscriptio scripta super eum litteris Græcis, et
39 Latinis, et Hebraïcis: Hic est Rex Judæorum. Unus
autem de his, qui pendebant, latronibus, blasphemabat
eum, dicens: Si tu es Christus, salvum fac temet-
40 ipsum, et nos. Respondens autem alter increpabat
eum, dicens: Neque tu times Deum, quòd in eadem
41 damnatione es. Et nos quidem justè, nam digna factis
42 recipimus: hic verò nihil mali gessit. Et dicebat ad

Jesum: Domine, memento mei, cùm veneris in reg-
num tuum. Et dixit illi Jesus: Amen dico tibi: Hodie 43
mecum eris in paradiso. Erat autem ferè hora sexta, 44
et tenebræ factæ sunt in universam terram usque in
horam nonam. Et obscuratus est sol; et velum templi 45
scissum est medium. Et clamans voce magna Jesus 46
ait: Pater, in manus tuas commendo spiritum meum.
Et hæc dicens, expiravit. Videns autem Centurio 47
quod factum fuerat, glorificavit Deum, dicens: Verè hic
homo justus erat. Et omnis turba eorum, qui simul 48
aderant ad spectaculum istud, et videbant quæ fie-
bant, percutientes pectora sua revertebantur. Stabant 49

ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης, δυνατὸς ἐν ἔργῳ
καὶ λόγῳ ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς
20 τοῦ λαοῦ· ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς
κρίμα θανάτου, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν.
21 Ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ
μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραήλ· ἀλλάγε
σὺν πᾶσι τούτοις τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει
22 σήμερον, ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγένετο. Ἀλλὰ καὶ
γυναῖκές τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς,
23 γενόμεναι ὄρθριαι ἐπὶ τὸ μνημεῖον· καὶ μὴ
εὑροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἦλθον, λέγουσαι
καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων ἑωρακέναι, οἳ λέ-
24 γουσιν αὐτὸν ζῆν. Καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν
σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον οὕτω
καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον· αὐτὸν δὲ οὐκ
25 εἶδον. Καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτούς· Ὦ
ἀνόητοι, καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πι-
στεύειν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφῆται.
26 Οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν, καὶ
27 εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ; Καὶ ἀρξά-
μενος ἀπὸ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν
προφητῶν, διηρμήνευεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς
28 γραφαῖς τὰ περὶ αὐτοῦ. Καὶ ἤγγισαν εἰς
τὴν κώμην, οὗ ἐπορεύοντο· καὶ αὐτὸς προσ-
29 εποιεῖτο πορρωτέρω πορεύεσθαι. Καὶ παρ-
εβιάσαντο αὐτὸν, λέγοντες· Μεῖνον μεθ'
ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἑσπέραν ἐστὶ, καὶ κέκλικεν
ἡ ἡμέρα. Καὶ εἰσῆλθε τοῦ μεῖναι σὺν
30 αὐτοῖς. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι
αὐτὸν μετ' αὐτῶν, λαβὼν τὸν ἄρτον, εὐλό-
31 γησε, καὶ κλάσας ἐπεδίδου αὐτοῖς. Αὐτῶν
δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ ἐπέγνωσαν
αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν.

ܓܒܪܐ ܕܗܘܐ ܢܒܝܐ. ܘܚܝܠܬܢ ܗܘܐ ܒܡܠܬܐ
ܘܒܥܒܕܐ: ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܘܩܕܡ ܟܠܗ ܥܡܐ.
20 *ܘܐܫܠܡܘܗܝ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܩܫܝܫܐ ܠܕܝܢܐ
21 ܕܡܘܬܐ ܘܙܩܦܘܗܝ. *ܚܢܢ ܕܝܢ ܡܣܒܪܝܢ ܗܘܝܢ:
ܕܗܘܝܘ ܥܬܝܕ ܗܘܐ ܕܢܦܪܘܩܝܗ ܠܐܝܣܪܝܠ.
ܘܗܐ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܗܐ ܡܢ ܕܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ
22 ܗܘܝ. * ܐܠܐ ܐܦ ܢܫܐ ܡܢܢ. ܐܬܗܪܢܢ. ܕܩܕܡ
23 ܗܘܝ ܨܦܪ ܠܒܝܬ ܩܒܘܪܐ. *ܘܟܕ ܠܐ ܐܫܟܚܝ
ܦܓܪܗ: ܐܬܝ ܐܡܪܢ ܠܢ ܕܡܠܐܟܐ ܚܙܝܢ ܬܡܢ.
24 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗܝܢ ܕܚܝ ܗܘ. *ܘܐܦ ܐܢܫܐ ܡܢܢ
ܐܙܠܘ ܠܒܝܬ ܩܒܘܪܐ: ܘܐܫܟܚܘ ܗܟܢܐ ܐܝܟ ܡܐ
25 ܕܐܡܪܝ ܢܫܐ. ܠܗ ܕܝܢ ܠܐ ܚܙܘ. *ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܘ ܚܣܝܪܝ ܪܥܝܢܐ ܘܝܩܝܪܝ ܠܒܐ
ܠܡܗܝܡܢܘܬܗ. ܒܟܠܗܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܡܠܠܘ ܢܒܝܐ:
26 * ܠܐ ܗܘܐ ܗܠܝܢ ܘܠܐ ܗܘܐ ܕܢܣܝܒܪ ܡܫܝܚܐ:
27 ܘܢܥܘܠ ܠܫܘܒܚܗ: *ܘܫܪܝ ܗܘܐ ܡܢ
ܡܘܫܐ ܘܡܢ ܟܠܗܘܢ ܢܒܝܐ: ܘܡܦܫܩ ܗܘܐ
ܠܗܘܢ ܕܥܠ ܢܦܫܗ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܟܬܒܐ.
28 *ܘܩܪܒܘ ܗܘܘ ܠܩܪܝܬܐ ܗܝ ܕܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ̇
ܘܗܘ ܡܣܬܒܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ: ܕܐܝܟ ܕܠܐܬܪܐ ܪܚܝܩܐ
29 ܐܙܠ ܗܘܐ. *ܘܐܠܨܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܦܘܫ
ܠܘܬܢ. ܡܛܠ ܕܝܘܡܐ ܗܘܐ ܪܟܢ ܠܗ ܠܡܪܡܫ.
30 ܘܥܠ ܕܢܩܘܐ ܠܘܬܗܘܢ: *ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܣܬܡܟ
ܥܡܗܘܢ: ܢܣܒ ܠܚܡܐ ܘܒܪܟ ܘܩܨܐ ܘܝܗܒ
31 ܠܗܘܢ. *ܘܡܚܕܐ ܐܬܦܬܚܝ ܥܝܢܝܗܘܢ
ܘܐܫܬܘܕܥܘܗܝ. ܘܗܘ ܐܫܬܩܠ ܠܗ ܡܢܗܘܢ.

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XXIV.

qui fuit vir propheta, potens in opere et sermone co-
20 ram Deo et omni populo: et quomodo eum tradiderunt
summi sacerdotes et principes nostri in damnationem
21 mortis, et crucifixerunt eum. Nos autem sperabamus
quia ipse esset redempturus Israel: et nunc super hæc
22 omnia, tertia dies est hodie quòd hæc facta sunt. Sed
et mulieres quædam ex nostris terruerunt nos, quæ
23 ante lucem fuerunt ad monumentum, et, non invento
corpore ejus, venerunt, dicentes se etiam visionem an-
24 gelorum vidisse, qui dicunt eum vivere. Et abierunt
quidam ex nostris ad monumentum: et ita invenerunt
sicut mulieres dixerunt; ipsum vero non invenerunt.
Et ipse dixit ad eos: O stulti, et tardi corde ad creden- 25
dum in omnibus quæ loquuti sunt Prophetæ! Nonne 26
hæc oportuit pati Christum, et ita intrare in gloriam
suam? Et incipiens a Moyse, et omnibus Prophetis, 27
interpretabatur illis in omnibus scripturis quæ de ipso
erant. Et appropinquaverunt castello, quo ibant: et 28
ipse se finxit longiùs ire. Et coëgerunt illum, dicentes: 29
Mane nobiscum, quoniam advesperascit, et inclinata est
jam dies. Et intravit cum illis. Et factum est, dum 30
recumberet cum eis, accepit panem, et benedixit, ac
fregit, et porrigebat illis. Et aperti sunt oculi eorum, 31
et cognoverunt eum: et ipse evanuit ex oculis eorum.

32 Καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους· Οὐχὶ ἡ καρδία
ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν
τῇ ὁδῷ, καὶ ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς;
33 Καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ὑπέστρεψαν
εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ εὗρον συνηθροισμένους
τοὺς ἕνδεκα καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς, λέγοντας·
34 Ὅτι ἠγέρθη ὁ Κύριος ὄντως, καὶ ὤφθη Σί-
35 μωνι. Καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ,
καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ
ἄρτου.

36 Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων, αὐτὸς [1][ὁ
Ἰησοῦς] ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ λέγει
37 αὐτοῖς· Εἰρήνη ὑμῖν. Πτοηθέντες δὲ καὶ
ἔμφοβοι γενόμενοι, ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν.
38 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί τεταραγμένοι ἐστέ;
καὶ διατί διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν ταῖς
39 καρδίαις ὑμῶν; Ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ
τοὺς πόδας μου, ὅτι αὐτὸς ἐγώ εἰμι· ψη-
λαφήσατέ με καὶ ἴδετε· ὅτι πνεῦμα σάρκα
καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει, καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε
40 ἔχοντα. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐπέδειξεν αὐτοῖς
41 τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. Ἔτι δὲ ἀπ-
ιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς, καὶ θαυ-
μαζόντων, εἶπεν αὐτοῖς· Ἔχετέ τι βρώσι-
42 μον ἐνθάδε; Οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος
43 ὀπτοῦ μέρος, καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου. Καὶ
λαβὼν, ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν.

44 Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Οὗτοι οἱ λόγοι οὓς
ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὢν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ
πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ
νόμῳ Μωϋσέως καὶ προφήταις καὶ ψαλμοῖς
45 περὶ ἐμοῦ. Τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν,

32 ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܚܕ ܠܚܕ. ܠܐ ܗܘܐ ܠܒܢ ܝܩܝܕ
ܗܘܐ ܒܓܘܢ: ܟܕ ܡܡܠܠ ܥܡܢ ܒܐܘܪܚܐ ܘܡܦܫܩ
33 ܠܢ ܟܬܒܐ: ܘܩܡܘ ܒܗ ܒܫܥܬܐ ܘܗܦܟܘ
ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܐܫܟܚܘ ܠܚܕܥܣܪ ܕܟܢܝܫܝܢ ܘܐܝܠܝܢ
34 ܕܥܡܗܘܢ. ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܕܫܪܝܪܐܝܬ ܩܡ ܡܪܢ
35 ܘܐܬܚܙܝ ܠܫܡܥܘܢ. ܘܐܦ ܗܢܘܢ. ܐܫܬܥܝܘ
ܐܝܠܝܢ ܕܗܘܝ ܒܐܘܪܚܐ: ܘܐܝܟܢܐ ܐܬܝܕܥ ܠܗܘܢ
ܟܕ ܩܨܐ ܠܚܡܐ ܀

36 ܘܟܕ ܗܠܝܢ ܡܡܠܠܝܢ ܗܘܘ: ܩܡ ܝܫܘܥ
ܒܡܨܥܬܗܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܠܡܐ ܥܡܟܘܢ. ܐܢܐ
37 ܐܢܐ ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ. ܘܗܢܘܢ ܐܬܬܙܝܥܘ ܘܗܘܘ ܒܕܚܠܬܐ.
38 ܣܒܪܝܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܕܪܘܚܐ ܚܙܝܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ. ܡܢܐ ܡܬܬܙܝܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܡܢܐ ܡܛܠ ܣܠܩܝܢ
39 ܚܘܫܒܐ ܥܠ ܠܒܘܬܟܘܢ. ܚܙܘ ܐܝܕܝ
ܘܪܓܠܝ ܕܐܢܐ ܐܢܐ. ܓܫܘܢܝ ܘܕܥܘ: ܕܠܪܘܚܐ
ܒܣܪܐ ܘܓܪܡܐ ܠܝܬ ܠܗ: ܐܝܟ ܕܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ
40 ܕܐܝܬ ܠܝ. ܘܟܕ ܗܠܝܢ ܐܡܪ: ܚܘܝ ܐܢܘܢ
41 ܐܝܕܘܗܝ ܘܪܓܠܘܗܝ. ܘܟܕ ܥܕܟܝܠ ܠܐ
ܡܗܝܡܢܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܚܕܘܬܗܘܢ ܘܡܬܕܡܪܝܢ
ܗܘܘ: ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܡܕܡ ܗܪܟܐ
42 ܠܡܐܟܠ: ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܝܗܒܘ ܠܗ ܡܢܬܐ:
43 ܡܢ ܢܘܢܐ ܡܛܘܝܐ ܘܡܢ ܟܘܪܬܐ ܕܕܒܫܐ. ܘܢܣܒ
ܐܟܠ ܠܥܝܢܝܗܘܢ.

44 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܠܝܢ ܐܢܝܢ ܡܠܐ ܕܡܡܠܠ ܗܘܝܬ ܥܡܟܘܢ
ܟܕ ܠܘܬܟܘܢ ܗܘܝܬ: ܕܘܠܐ ܗܘܐ ܕܢܫܬܠܡܘܢ ܟܠ
ܡܕܡ ܕܟܬܝܒ ܒܢܡܘܣܐ ܕܡܘܫܐ ܘܒܢܒܝܐ: ܘܒܡܙܡܘܪܐ
45 ܥܠܝ. ܗܝܕܝܢ ܦܬܚ ܗܘܐ ܪܥܝܢܗܘܢ

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XXIV.

32 Et dixerunt ad invicem: Nonne cor nostrum ardens
erat in nobis dum loqueretur in via, et aperiret nobis
33 Scripturas? Et surgentes, eadem hora regressi sunt in
Jerusalem: et invenerunt congregatos undecim, et eos
34 qui cum illis erant, dicentes: Quòd surrexit Dominus
35 verè, et apparuit Simoni. Et ipsi narrabant quæ gesta
erant in via; et quomodo cognoverunt eum in fractione
panis.

36 Dum autem hæc loquuntur, stetit Jesus in medio eo-
rum, et dicit eis: Pax vobis: ego sum, nolite timere.
37 Conturbati verò, et conterriti, existimabant se spiritum
38 videre. Et dixit eis: Quid turbati estis, et cogitationes
ascendunt in corda vestra? Videte manus meas, et 39
pedes, quia ego ipse sum: palpate, et videte: quia spi-
ritus carnem et ossa non habet, sicut me videtis habere.
Et cùm hoc dixisset, ostendit eis manus, et pedes. Adhuc 40, 41
autem illis non credentibus, et mirantibus præ gaudio,
dixit: Habetis hîc aliquid, quod manducetur? At illi 42
obtulerunt ei partem piscis assi, et favum mellis. Et 43
cùm manducasset coram eis, sumens reliquias dedit eis.

Et dixit ad eos: Hæc sunt verba quæ loquutus sum ad 44
vos, cum adhuc essem vobiscum, quoniam necesse est
impleri omnia quæ scripta sunt in lege Moysi, et Pro-
phetis, et Psalmis, de me. Tunc aperuit illis sensum 45

τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς· καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
46 Ὅτι οὕτω γέγραπται, καὶ οὕτως ἔδει πα-
θεῖν τὸν Χριστὸν, καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν
47 τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνό-
ματι αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν
εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἱερου-
48 σαλήμ. Ὑμεῖς δέ ἐστε μάρτυρες τούτων.
49 Καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν
τοῦ Πατρός μου ἐφ᾽ ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ καθίσατε
ἐν τῇ πόλει [Ἱερουσαλὴμ], ἕως οὗ ἐνδύσησθε
δύναμιν ἐξ ὕψους.
50 Ἐξήγαγε δὲ αὐτοὺς ἔξω ἕως εἰς Βηθανίαν·
καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ, εὐλόγησεν
51 αὐτούς. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν
αὐτοὺς, διέστη ἀπ᾽ αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο
52 εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες
αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ μετὰ
53 χαρᾶς μεγάλης· καὶ ἦσαν διαπαντὸς ἐν
τῷ ἱερῷ, αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν.
[Ἀμήν.]

ܠܡܣܬܟܠܘ ܟܬܒܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܗܟܢܐ 46
ܟܬܝܒ. ܘܗܟܢܐ ܝܐܐ ܗܘܐ ܕܢܚܫ ܡܫܝܚܐ:
ܘܢܩܘܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ ܠܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ.
ܘܢܬܟܪܙ ܒܫܡܗ ܬܝܒܘܬܐ ܠܫܘܒܩܢܐ ܕܚܛܗܐ. 47
ܒܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ. ܘܫܘܪܝܐ ܢܗܘܐ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ.
ܘܐܢܬܘܢ ܐܢܘܢ ܣܗܕܐ ܕܗܠܝܢ. ܘܐܢܐ ܐܫܕܪ ܥܠܝܟܘܢ 48,49
ܡܘܠܟܢܐ ܕܐܒܝ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܗܘܘ ܒܐܘܪܫܠܡ
ܡܕܝܢܬܐ: ܥܕܡܐ ܕܬܠܒܫܘܢ ܚܝܠܐ ܡܢ ܪܘܡܐ.
ܘܐܦܩ ܐܢܘܢ ܥܕܡܐ ܠܒܝܬ ܥܢܝܐ. ܘܐܪܝܡ ܐܝܕܘܗܝ 50
ܘܒܪܟ ܐܢܘܢ. ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܡܒܪܟ ܠܗܘܢ: 51
ܐܬܦܪܫ ܡܢܗܘܢ ܘܣܠܩ ܠܫܡܝܐ. ܘܗܢܘܢ ܕܝܢ 52
ܣܓܕܘ ܠܗ ܘܗܦܟܘ ܠܐܘܪܫܠܡ ܒܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ.
ܘܒܟܠܙܒܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܒܗܝܟܠܐ: ܟܕ 53
ܡܫܒܚܝܢ ܘܡܒܪܟܝܢ ܠܐܠܗܐ ܐܡܝܢ ܀

ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܠܘܩܐ ܡܒܣܪܢܐ ܀

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM, CAP. XXIV.

46 ut intelligerent Scripturas. Et dixit eis: Quoniam sic
scriptum est, et sic oportebat Christum pati, et resurgere
47 a mortuis tertia die; et prædicari in nomine ejus pœniten-
tiam, et remissionem peccatorum in omnes gentes, inci-
48 pientibus ab Ierosolyma. Vos autem testes estis horum.
49 Et ego mitto promissum Patris mei in vos: vos autem se-
dete in civitate, quoadusque induamini virtute ex alto.

Eduxit autem eos foras in Bethaniam: et elevatis 50
manibus suis, benedixit eis. Et factum est, dum benedi- 51
ceret illis, recessit ab eis, et ferebatur in cœlum. Et ipsi 52
adorantes, regressi sunt in Jerusalem cum gaudio magno:
et erant semper in templo, laudantes et benedicentes 53
Deum. Amen.

[*Finitum est Evangelium sanctum Lucæ Evangelistæ; qui loquutus est, et prædicavit Græcè, in Alexandria Magna.*]

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ

ܟܪܘܙܘܬܐ ܕܝܘܚܢܢ ܟܪܘܙܐ ܕܡܠܠ ܘܐܟܪܙ ܝܘܢܐܝܬ ܒܐܦܣܘܣ ܀

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΤΑ ἸΩΑΝΝΗΝ.

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܐ ܀

* ܒܪܫܝܬ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܠܬܐ. ܘܗܘ ܡܠܬܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܘܐܠܗܐ ܐܝܬܘܗܝ
2 ܗܘܐ ܗܘ ܡܠܬܐ. * ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܒܪܫܝܬ
3 ܠܘܬ ܐܠܗܐ. * ܟܠ ܒܐܝܕܗ ܗܘܐ. ܘܒܠܥܕܘܗܝ
4 ܐܦܠܐ ܚܕܐ ܗܘܬ ܡܕܡ ܕܗܘܐ. * ܒܗ ܚܝܐ ܗܘܐ.
5 ܘܚܝܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܢܘܗܪܐ ܕܒܢܝܢܫܐ. * ܘܗܘ ܢܘܗܪܐ
6 ܒܚܫܘܟܐ ܡܢܗܪ: ܘܚܫܘܟܐ ܠܐ ܐܕܪܟܗ ܀ * ܗܘܐ
ܓܒܪܐ ܕܐܫܬܠܚ ܡܢ ܐܠܗܐ: ܫܡܗ ܝܘܚܢܢ.
7 * ܗܢܐ ܐܬܐ ܠܣܗܕܘܬܐ ܕܢܣܗܕ ܥܠ ܢܘܗܪܐ.
8 ܕܟܠܢܫ ܢܗܝܡܢ ܒܐܝܕܗ. * ܠܐ ܗܘܐ ܗܘ ܗܘܐ ܢܘܗܪܐ.
9 ܐܠܐ ܕܢܣܗܕ ܥܠ ܢܘܗܪܐ. * ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܓܝܪ
ܢܘܗܪܐ ܕܫܪܪܐ: ܕܡܢܗܪ ܠܟܠ ܐܢܫ ܕܐܬܐ ܠܥܠܡܐ.
10 * ܒܥܠܡܐ ܗܘܐ. ܘܥܠܡܐ ܒܐܝܕܗ ܗܘܐ.
11 ܘܥܠܡܐ ܠܐ ܝܕܥܗ. * ܠܕܝܠܗ ܐܬܐ. ܘܕܝܠܗ ܠܐ
12 ܩܒܠܘܗܝ. * ܐܝܠܝܢ ܕܝܢ ܕܩܒܠܘܗܝ: ܝܗܒ
ܠܗܘܢ ܫܘܠܛܢܐ ܕܒܢܝܐ ܕܐܠܗܐ ܢܗܘܘܢ.
13 ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܫܡܗ. * ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ
ܡܢ ܕܡܐ. ܘܠܐ ܡܢ ܨܒܝܢܐ ܕܒܣܪܐ. ܘܠܐ ܡܢ
ܨܒܝܢܐ ܕܓܒܪܐ ܐܠܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܬܝܠܕܘ.
14 * ܘܡܠܬܐ ܒܣܪܐ ܗܘܐ ܘܐܓܢ ܒܢ. ܘܚܙܝܢ ܫܘܒܚܗ.
ܫܘܒܚܐ ܐܝܟ ܕܝܚܝܕܝܐ ܕܡܢ ܐܒܐ: ܕܡܠܐ ܛܝܒܘܬܐ
15 ܘܩܘܫܬܐ ܀ * ܝܘܚܢܢ ܣܗܕ ܥܠܘܗܝ ܘܩܥܐ ܘܐܡܪ

ΚΕΦ. α'.

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν
2 πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. Οὗτος
3 ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. Πάντα δι' αὐτοῦ
ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν, ὃ
4 γέγονεν. Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ
5 φῶς τῶν ἀνθρώπων· καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ
φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν.
6 Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ
7 Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης· οὗτος ἦλθεν
εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ
φωτὸς, ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ.
8 Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ
9 περὶ τοῦ φωτός. Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν, ὃ
φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν
10 κόσμον. Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος
δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ
11 ἔγνω. Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν
12 οὐ παρέλαβον. Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτὸν,
ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι,
13 τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ· οἳ οὐκ
ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς,
οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ
14 ἐγεννήθησαν. Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο,
καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, (καὶ ἐθεασάμεθα τὴν
δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς Μονογενοῦς παρὰ
Πατρὸς,) πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας.
15 Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ κέκραγε,

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. I.

In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum,
2 et Deus erat Verbum. Hoc erat in principio apud
3 Deum. Omnia per ipsum facta sunt; et sine ipso fac-
4 tum est nihil, quod factum est: in ipso vita erat, et vita
5 erat lux hominum: et lux in tenebris lucet, et tenebræ
6 eam non comprehenderunt. Fuit homo missus a Deo,
7 cui nomen erat Joannes. Hic venit in testimonium, ut
testimonium perhiberet de lumine, ut omnes crederent
8 per illum. Non erat ille lux, sed ut testimonium perhi-
9 beret de lumine. Erat lux vera, quæ illuminat omnem
hominem venientem in hunc mundum. In mundo erat, 10
et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non
cognovit. In propria venit, et sui eum non receperunt. 11
Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem 12
filios Dei fieri, his qui credunt in nomine ejus: qui non 13
ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex
voluntate viri, sed ex Deo nati sunt. Et Verbum caro 14
factum est, et habitavit in nobis: et vidimus gloriam
ejus, gloriam quasi Unigeniti a Patre, plenum gratiæ et
veritatis. Joannes testimonium perhibet de ipso, et clamat, 15

λέγων· Οὗτος ἦν, ὃν εἶπον· Ὁ ὀπίσω μου
ἐρχόμενος, ἔμπροσθέν μου γέγονεν· ὅτι
16 πρῶτός μου ἦν. ¹Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος
αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν
17 ἀντὶ χάριτος. Ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως
ἐδόθη· ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ
18 Χριστοῦ ἐγένετο. Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώ-
ποτε· ὁ μονογενὴς ¹Υἱὸς, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον
τοῦ Πατρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο.

19 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου,
ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων
ἱερεῖς καὶ Λευΐτας, ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν·
20 Σὺ τίς εἶ; Καὶ ὡμολόγησε, καὶ οὐκ ἠρνή-
σατο· καὶ ὡμολόγησεν· Ὅτι οὐκ εἰμὶ ἐγὼ
21 ὁ Χριστός. Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· Τί οὖν;
Ἠλίας εἶ σύ; Καὶ λέγει· Οὐκ εἰμί. Ὁ
22 προφήτης εἶ σύ; Καὶ ἀπεκρίθη· Οὔ. Εἶπον
οὖν αὐτῷ· Τίς εἶ; ἵνα ἀπόκρισιν δῶμεν τοῖς
πέμψασιν ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ;
23 Ἔφη· Ἐγὼ "φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ·
Is. xl. 3. Εὐθύνατε τὴν ὁδὸν Κυρίου," καθὼς εἶπεν
24 Ἡσαΐας ὁ προφήτης. Καὶ οἱ ἀπεσταλ-
25 μένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων· καὶ ἠρώτησαν
αὐτὸν, καὶ εἶπον αὐτῷ· Τί οὖν βαπτίζεις,
εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστὸς, οὔτε Ἠλίας, οὔτε
26 ὁ προφήτης; Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης,
λέγων· Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· μέσος ¹δὲ
27 ὑμῶν ἕστηκεν, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε· ¹αὐτός
ἐστιν ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ¹ὃς ἔμπροσθέν
μου γέγονεν· οὗ ¹ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἵνα
λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος.
28 Ταῦτα ἐν ¹Βηθανίᾳ ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορ-
29 δάνου, ὅπου ἦν Ἰωάννης βαπτίζων. Τῇ ἐπαύ-
ριον βλέπει ¹[ὁ Ἰωάννης] τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. I.

dicens: Hic erat, quem dixi: Qui post me venturus
16 est, ante me factus est: quia prior me erat. Et de
plenitudine ejus nos omnes accepimus, et gratiam pro
17 gratia. Quia lex per Moysen data est, gratia et veri-
18 tas per Jesum Christum facta est. Deum nemo vidit
unquam: unigenitus Filius, qui est in sinu Patris, ipse
enarravit.

19 Et hoc est testimonium Joannis, quando miserunt
Judæi ab Ierosolymis sacerdotes et Levitas ad eum, ut in-
20 terrogarent eum: Tu quis es? Et confessus est, et non
21 negavit: et confessus est: Quia non sum ego Christus. Et
interrogaverunt eum: Quid ergo? Elias es tu? Et
dixit: Non sum. Propheta es tu? Et respondit: Non.
Dixerunt ergo ei? Quis es? ut responsum demus his qui 22
miserunt nos: quid dicis de teipso? Ait: Ego vox cla- 23
mantis in deserto: Dirigite viam Domini, sicut dixit
Isaias propheta. Et qui missi fuerant, erant ex Phari- 24
sæis. Et interrogaverunt eum, et dixerunt ei: Quid 25
ergo baptizas, si tu non es Christus, neque Elias, ne-
que Propheta? Respondit eis Joannes, dicens: Ego 26
baptizo in aqua: medius autem vestrum stetit, quem
vos nescitis. Ipse est, qui post me venturus est, qui 27
ante me factus est: cujus ego non sum dignus ut
solvam ejus corigiam calceamenti. Hæc in Bethania 28
facta sunt trans Jordanem, ubi erat Johannes bap-
tizans. Altera die vidit Joannes Jesum venientem 29

πρὸς αὐτὸν, καὶ λέγει· Ἴδε ὁ Ἀμνὸς τοῦ
Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου.
30 Οὗτός ἐστι, περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον· Ὀπίσω
μου ἔρχεται ἀνὴρ, ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν·
31 ὅτι πρῶτός μου ἦν. Κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν·
ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο
32 ἦλθον ἐγὼ ἐν τῷ ὕδατι βαπτίζων. Καὶ
ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης, λέγων· Ὅτι τεθέαμαι
τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον ὡς περιστερὰν ἐξ
33 οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. Κἀγὼ οὐκ
ᾔδειν αὐτόν· ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν
ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· Ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς
τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον, καὶ μένον ἐπ' αὐτὸν,
οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι ἁγίῳ.
34 Κἀγὼ ἑώρακα, καὶ μεμαρτύρηκα, ὅτι οὗτός
ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.
35 Τῇ ἐπαύριον πάλιν εἱστήκει ὁ Ἰωάννης,
36 καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. Καὶ ἐμ-
βλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι, λέγει·
37 Ἴδε ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἤκουσαν αὐ-
τοῦ οἱ δύο μαθηταὶ λαλοῦντος, καὶ ἠκολού-
38 θησαν τῷ Ἰησοῦ. Στραφεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς,
καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας, λέ-
39 γει αὐτοῖς· Τί ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ·
Ῥαββὶ, (ὃ λέγεται ἑρμηνευόμενον, διδά-
σκαλε), ποῦ μένεις; Λέγει αὐτοῖς· Ἔρ-
χεσθε καὶ ἴδετε. Ἦλθον καὶ εἶδον, ποῦ
μένει· καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν
40 ἐκείνην. Ὥρα [[δὲ]] ἦν ὡς δεκάτη. Ἦν
Ἀνδρέας, ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου, εἷς
ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου,
41 καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ. Εὑρίσκει οὗτος
πρῶτος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα, καὶ
λέγει αὐτῷ· Εὑρήκαμεν τὸν Μεσσίαν (ὅ
42 ἐστι μεθερμηνευόμενον, [[ὁ]] Χριστός). Καὶ

ܠܘܬܗ. ܘܐܡܪ. ܗܐ ܐܡܪܗ ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܕܫܩܠ
ܚܛܝܬܗ ܕܥܠܡܐ. * ܗܢܘ ܗܘ ܕܐܢܐ ܐܡܪܬ 30
ܕܒܬܪܝ. ܐܬܐ ܓܒܪܐ ܘܗܘܐ ܠܗ ܩܕܡܝ.
ܡܛܠ ܕܩܕܡܝ ܗܘ ܡܢܝ. * ܘܐܢܐ ܠܐ ܝܕܥ 31
ܗܘܝܬ ܠܗ. ܐܠܐ ܕܢܬܝܕܥ ܠܐܝܣܪܝܠ: ܡܛܠ
ܗܢܐ ܐܬܝܬ ܐܢܐ ܕܒܡܝܐ ܐܥܡܕ. * ܘܐܣܗܕ ܝܘܚܢܢ 32
ܘܐܡܪ. ܕܚܙܝܬ ܠܪܘܚܐ ܕܢܚܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܐܝܟ
ܝܘܢܐ ܘܩܘܝܐ ܥܠܘܗܝ. * ܘܐܢܐ ܠܐ ܝܕܥ ܗܘܝܬ 33
ܠܗ. ܐܠܐ ܗܘ ܕܫܕܪܢܝ ܕܐܥܡܕ ܒܡܝܐ: ܗܘ ܐܡܪ
ܠܝ. ܕܐܝܢܐ ܕܚܙܐ ܐܢܬ ܪܘܚܐ ܕܢܚܬܐ ܘܩܘܝܐ
ܥܠܘܗܝ: ܗܢܘ ܡܥܡܕ ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. * ܘܐܢܐ 34
ܚܙܝܬ ܘܐܣܗܕܬ: ܕܗܢܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ.
* ܘܠܝܘܡܐ ܐܚܪܢܐ: ܩܐܡ ܗܘܐ ܝܘܚܢܢ ܘܬܪܝܢ 35
ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. * ܘܚܪ ܒܝܫܘܥ ܟܕ ܡܗܠܟ 36
ܘܐܡܪ. ܗܐ ܐܡܪܗ ܕܐܠܗܐ. * ܘܫܡܥܘ ܬܪܝܢܗܘܢ 37
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪ. ܘܐܙܠܘ ܠܗܘܢ ܒܬܪܗ
ܕܝܫܘܥ. * ܘܐܬܦܢܝ ܝܫܘܥ ܚܙܐ ܐܢܘܢ ܕܐܬܝܢ 38
ܒܬܪܗ: ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ:
ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܪܒܢ ܐܝܟܐ ܐܢܬ ܥܡܪ. * ܐܡܪ 39
ܠܗܘܢ ܬܘ ܘܬܚܙܘܢ. ܘܐܬܘ ܘܚܙܘ
ܐܝܟܐ ܕܗܘܐ: ܘܠܘܬܗ ܗܘܘ ܝܘܡܐ ܗܘ. ܘܫܥܐ
ܗܘܬ ܐܝܟ ܥܣܪ ܫܥܝܢ. * ܚܕ ܕܝܢ ܡܢ ܗܢܘܢ 40
ܕܫܡܥܘ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ ܕܝܫܘܥ:
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܐܢܕܪܐܘܣ ܐܚܘܗܝ ܕܫܡܥܘܢ.
* ܗܢܐ ܚܙܐ ܠܘܩܕܡ ܠܫܡܥܘܢ ܐܚܘܗܝ ܘܐܡܪ 41
ܠܗ. ܐܫܟܚܢܝܗܝ ܠܡܫܝܚܐ. * ܘܐܝܬܝܗ ܠܘܬ 42

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. I.

ad se, et ait: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccatum
30 mundi. Hic est, de quo dixi: Post me venit vir, qui
31 ante me factus est: quia prior me erat. Et ego nesciebam
eum; sed ut manifestetur in Israel, propterea veni ego in
32 aqua baptizans. Et testimonium perhibuit Joannes, di-
cens: Quia vidi Spiritum descendentem quasi columbam
33 de cœlo, et mansit super eum. Et ego nesciebam eum:
sed qui misit me baptizare in aqua, ille mihi dixit: Super
quem videris Spiritum descendentem, et manentem super
34 eum, hic est qui baptizat in Spiritu sancto. Et ego
vidi: et testimonium perhibui quia hic est Filius Dei.
35 Altera die iterum stabat Joannes, et ex discipulis
ejus duo. Et respiciens Jesum ambulantem, dicit: Ecce 36
Agnus Dei. Et audierunt eum duo discipuli loquentem, 37
et sequuti sunt Jesum. Conversus autem Jesus, et vi- 38
dens eos sequentes se, dicit eis: Quid quæritis? Qui dix-
erunt ei: Rabbi (quod dicitur interpretatum, Magister),
ubi habitas? Dicit eis: Venite, et videte. Vene- 39
runt, et viderunt ubi maneret, et apud eum manserunt
die illo: hora autem erat quasi decima. Erat autem 40
Andreas, frater Simonis Petri, unus ex duobus qui audi-
erant a Joanne, et sequuti fuerant eum. Invenit hic 41
primum fratrem suum Simonem, et dicit ei: Inveni-
mus Messiam (quod est interpretatum, Christus). Et 42

ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Ἐμβλέψας
[1][δὲ] αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Σὺ εἶ Σίμων, ὁ
υἱὸς Ἰωνᾶ· σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς (ὃ ἑρμη-
43 νεύεται, Πέτρος). Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν
[1][ὁ Ἰησοῦς] ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ
εὑρίσκει Φίλιππον, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκο-
44 λούθει μοι. Ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθ-
σαϊδὰ, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου.
45 Εὑρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ, καὶ
λέγει αὐτῷ· Ὃν ἔγραψε Μωϋσῆς ἐν τῷ
νόμῳ, καὶ οἱ προφῆται, εὑρήκαμεν, Ἰησοῦν
τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσὴφ, τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ.
46 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ· Ἐκ Ναζαρὲτ
δύναταί τι ἀγαθὸν εἶναι; Λέγει αὐτῷ Φί-
47 λιππος· Ἔρχου καὶ ἴδε. Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς
τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν, καὶ
λέγει περὶ αὐτοῦ· Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης,
48 ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. Λέγει αὐτῷ Ναθα-
ναήλ· Πόθεν με γινώσκεις; Ἀπεκρίθη [1][ὁ]
Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πρὸ τοῦ σε Φί-
λιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν, εἶδόν
49 σε. Ἀπεκρίθη Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ·
Ῥαββὶ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ.
50 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι εἶ-
πόν σοι· Εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πι-
51 στεύεις· μείζω τούτων ὄψει. Καὶ λέγει
αὐτῷ· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπάρτι
(Gen. xxviii. 12.) ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγότα, καὶ τοὺς ἀγ-
γέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ κατα-
βαίνοντας ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

ΚΕΦ. β'.

Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν
Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ
2 Ἰησοῦ ἐκεῖ· ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ

ܝܫܘܥ. ܚܪ ܒܗ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. ܐܢܬ ܗܘ
ܫܡܥܘܢ ܒܪܗ ܕܝܘܢܐ. ܐܢܬ ܬܬܩܪܐ ܟܐܦܐ ܀
ܘܠܝܘܡܐ ܐܚܪܢܐ܇ ܨܒܐ ܝܫܘܥ ܠܡܦܩ ܠܓܠܝܠܐ. 43
ܘܐܫܟܚ ܠܦܝܠܝܦܘܣ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܬܐ ܒܬܪܝ.
ܦܝܠܝܦܘܣ ܕܝܢ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ ܒܝܬ 44
ܨܝܕܐ. ܡܢ ܡܕܝܢܬܗ ܕܐܢܕܪܐܘܣ ܘܕܫܡܥܘܢ.
ܘܦܝܠܝܦܘܣ ܐܫܟܚ ܠܢܬܢܝܐܝܠ. ܘܐܡܪ ܠܗ. 45
ܗܘ ܕܟܬܒ ܡܘܫܐ ܒܢܡܘܣܐ ܘܒܢܒܝܐ.
ܐܫܟܚܢܝܗܝ ܕܝܫܘܥ ܗܘ ܒܪ ܝܘܣܦ ܕܡܢ ܢܨܪܬ.
ܐܡܪ ܠܗ ܢܬܢܝܐܝܠ. ܡܢ ܢܨܪܬ ܡܫܟܚܐ ܕܡܕܡ 46
ܛܒ ܢܗܘܐ: ܐܡܪ ܠܗ ܦܝܠܝܦܘܣ ܬܐ ܘܚܙܝ.
ܘܚܙܐ ܝܫܘܥ ܠܢܬܢܝܐܝܠ ܟܕ ܐܬܐ ܠܘܬܗ 47
ܘܐܡܪ ܥܠܘܗܝ. ܗܐ ܫܪܝܪܐܝܬ ܒܪ ܐܝܣܪܝܠ ܕܢܟܠܐ
ܠܝܬ ܒܗ. ܐܡܪ ܠܗ ܢܬܢܝܐܝܠ. ܡܢ ܐܝܟܢܐ 48
ܝܕܥ ܐܢܬ ܠܝ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܥܕܠܐ ܢܩܪܝܟ
ܦܝܠܝܦܘܣ ܟܕ ܬܚܝܬ ܬܬܐ ܐܢܬ ܚܙܝܬܟ. ܥܢܐ 49
ܢܬܢܝܐܝܠ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܪܒܝ: ܐܢܬ ܗܘ ܒܪܗ
ܕܐܠܗܐ. ܐܢܬ ܗܘ ܡܠܟܗ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܥܢܐ 50
ܠܗ ܝܫܘܥ. ܥܠ ܕܐܡܪܬ ܠܟ ܕܚܙܝܬܟ ܬܚܝܬ
ܬܬܐ ܡܗܝܡܢ ܐܢܬ: ܪܘܪܒܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܬܚܙܐ ܀
ܐܡܪ ܠܗ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܡܢ 51
ܗܫܐ ܬܚܙܘܢ ܫܡܝܐ ܕܦܬܝܚܝܢ. ܘܡܠܐܟܘܗܝ
ܕܐܠܗܐ ܕܣܠܩܝܢ ܘܢܚܬܝܢ ܥܠ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܒ ܀

ܘܠܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ: ܗܘܬ ܡܫܬܘܬܐ ܒܩܛܢܐ
ܡܕܝܢܬܐ ܕܓܠܝܠܐ. ܘܐܡܗ ܕܝܫܘܥ ܬܡܢ ܗܘܬ.
ܘܐܦ ܗܘ ܝܫܘܥ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܬܩܪܝܘ ܠܗ 2

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. I. II.

adduxit eum ad Jesum. Intuitus autem eum Jesus,
dixit: Tu es Simon filius Jona: tu vocaberis Cephas
43 (quod interpretatur, Petrus). In crastinum voluit exire in
Galilæam, et invenit Philippum. Et dicit ei Jesus:
44 Sequere me. Erat autem Philippus a Bethsaïda, civitate
45 Andreæ et Petri. Invenit Philippus Nathanael, et dicit
ei: Quem scripsit Moyses in lege, et Prophetæ, inveni-
46 mus Jesum filium Joseph a Nazareth. Et dixit ei Na-
thanael: A Nazareth potest aliquid boni esse? Dicit ei
47 Philippus: Veni, et vide. Vidit Jesus Nathanael veni-
entem ad se, et dicit de eo: Ecce verè Israelita, in quo
dolus non est. Dicit ei Nathanael: Unde me nosti? 48
Respondit Jesus, et dixit ei: Priusquam te Philippus
vocaret, cùm esses sub ficu, vidi te. Respondit ei Natha- 49
nael, et ait: Rabbi, tu es Filius Dei, tu es Rex Israel.
Respondit Jesus, et dixit ei: Quia dixi tibi: Vidi te sub 50
ficu, credis: majus his videbis. Et dicit ei: Amen amen 51
dico vobis, videbitis cœlum apertum, et angelos Dei
ascendentes et descendentes supra Filium hominis.

CAP. II.

Et die tertia nuptiæ factæ sunt in Cana Galilææ: et
erat mater Jesu ibi. Vocatus est autem et Jesus et 2

3 μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. Καὶ ὑστε-
ρήσαντος οἴνου, λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ
4 πρὸς αὐτόν· Οἶνον οὐκ ἔχουσι. Λέγει αὐτῇ
ὁ Ἰησοῦς· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; οὔπω ἥκει
5 ἡ ὥρα μου. Λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς δια-
κόνοις· Ὅ, τι ἂν λέγῃ ὑμῖν, ποιήσατε.
6 Ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαι λίθιναι ἓξ κείμεναι
κατὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν Ἰουδαίων, χωροῦσαι
7 ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς. Λέγει αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς· Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος.
8 Καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. Καὶ λέγει
αὐτοῖς· Ἀντλήσατε νῦν, καὶ φέρετε τῷ ἀρχι-
9 τρικλίνῳ. Καὶ ἤνεγκαν. Ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ
ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενημένον· (καὶ
οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστίν· οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν οἱ
ἠντληκότες τὸ ὕδωρ·) φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ
10 ἀρχιτρίκλινος, καὶ λέγει αὐτῷ· Πᾶς ἄν-
θρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησι, καὶ
ὅταν μεθυσθῶσι, τότε τὸν ἐλάσσω· σὺ τετή-
11 ρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι. Ταύτην
ἐποίησε τὴν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν
Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐφανέρωσε τὴν
δόξαν αὐτοῦ· καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ
12 μαθηταὶ αὐτοῦ. Μετὰ ταῦτα κατέβη εἰς
Καπερναοὺμ, αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ
οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ·
καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας.
13 Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων,
14 καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς. Καὶ
εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ
πρόβατα καὶ περιστερὰς, καὶ τοὺς κερμα-
15 τιστὰς καθημένους. Καὶ ποιήσας φραγέλ-
λιον ἐκ σχοινίων, πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ
ἱεροῦ τά τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ
τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεε τὸ κέρμα, καὶ τὰς

ܠܡܫܬܘܬܐ . * ܘܚܤܪ ܗܘܐ ܚܡܪܐ ܘܐܡܪܐ ܠܗ 3
ܐܡܗ ܠܝܫܘܥ : ܚܡܪܐ ܠܝܬ ܠܗܘܢ . * ܐܡܪ ܠܗ 4
ܝܫܘܥ . ܡܢܐ ܠܝ ܘܠܟܝ ܐܢܬܬܐ : ܠܐ ܥܕܟܝܠ
ܐܬܬ ܫܥܬܝ : * ܐܡܪܐ ܐܡܗ ܠܡܫܡܫܢܐ . ܡܕܡ 5
ܕܐܡܪ ܠܟܘܢ ܥܒܕܘ . * ܐܝܬ ܗܘܝ ܕܝܢ ܬܡܢ ܫܬ 6
ܐܓܢܐ ܕܟܐܦܐ ܤܝܡܢ . ܠܕܘܟܝܐ ܕܝܗܘܕܝܐ .
ܕܐܚܕܢ ܗܘܝ ܬܪܬܝܢ ܬܪܬܝܢ ܡܬܪܝܢ . ܐܘ ܬܠܬ . * ܐܡܪ 7
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ . ܡܠܘ ܐܢܘܢ ܠܐܓܢܐ ܡܝܐ . ܘܡܠܘ
ܐܢܘܢ ܥܕܡܐ ܠܠܥܠ . * ܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܕܠܘ 8
ܗܫܐ ܘܐܝܬܘ ܠܪܝܫ ܤܡܟܐ . ܘܐܝܬܝܘ . * ܘܟܕ 9
ܛܥܡ ܗܘ ܪܝܫ ܤܡܟܐ ܡܝܐ ܗܢܘܢ ܕܗܘܘ
ܚܡܪܐ : ܘܠܐ ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܢ ܐܝܟܐ ܗܘܐ :
ܡܫܡܫܢܐ ܕܝܢ ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܕܗܢܘܢ ܡܠܘ ܐܢܘܢ
ܠܡܝܐ : ܩܪܐ ܪܝܫ ܤܡܟܐ ܠܚܬܢܐ . * ܘܐܡܪ 10
ܠܗ . ܟܠܢܫ ܠܘܩܕܡ ܚܡܪܐ ܛܒܐ ܡܝܬܐ .
ܘܡܐ ܕܪܘܘ ܗܝܕܝܢ ܐܝܢܐ ܕܒܨܝܪ . ܐܢܬ ܕܝܢ
ܢܛܪܬ ܠܚܡܪܐ ܛܒܐ ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ . * ܗܢܐ 11
ܗܘ ܐܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܕܥܒܕ ܝܫܘܥ ܒܩܛܢܐ ܕܓܠܝܠܐ :
ܘܓܠܝ ܫܘܒܚܗ ܘܗܝܡܢܘ ܒܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܀
* ܒܬܪ ܗܢܐ ܢܚܬ ܠܟܦܪܢܚܘܡ . ܗܘ ܘܐܡܗ ܘܐܚܘܗܝ 12
ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܬܡܢ ܗܘܘ ܝܘܡܬܐ ܩܠܝܠܐ .
* ܘܩܪܝܒ ܗܘܐ ܦܨܚܐ ܕܝܗܘܕܝܐ . ܘܤܠܩ ܝܫܘܥ 13
ܠܐܘܪܫܠܡ : * ܘܐܫܟܚ ܒܗܝܟܠܐ ܠܐܝܠܝܢ 14
ܕܡܙܒܢܝܢ ܬܘܪܐ ܘܥܢܐ ܘܝܘܢܐ . ܘܡܥܪܦܢܐ
ܕܝܬܒܝܢ . * ܘܥܒܕ ܠܗ ܦܪܓܠܐ ܡܢ ܚܒܠܐ : 15
ܘܐܦܩ ܠܟܠܗܘܢ ܡܢ ܗܝܟܠܐ . ܘܠܥܢܐ ܘܠܬܘܪܐ
ܘܠܡܥܪܦܢܐ . ܘܐܫܕ ܐܢܘܢ ܘܡܥܪܦܢܘܬܗܘܢ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. II.

3 discipuli ejus ad nuptias. Et deficiente vino, dicit mater
4 Jesu ad eum: Vinum non habent. Et dicit ei Jesus:
Quid mihi et tibi est, mulier? nondum venit hora mea.
5 Dicit mater ejus ministris: Quodcumque dixerit vobis,
6 facite. Erant autem ibi lapideæ hydriæ sex positæ secun-
dùm purificationem Judæorum, capientes singulæ me-
7 tretas binas vel ternas. Dicit eis Jesus: Implete hydrias
8 aqua. Et impleverunt eas usque ad summum. Et dicit
eis Jesus: Haurite nunc, et ferte architriclino. Et tu-
9 lerunt. Ut autem gustavit architriclinus aquam vinum
factam, (et non sciebat unde esset; ministri autem scie-
bant, qui hauserant aquam,) vocat sponsum architriclinus,

et dicit ei: Omnis homo primùm bonum vinum ponit: 10
et cùm inebriati fuerint, tunc id quod deterius est: tu
autem servasti bonum vinum usque adhuc. Hoc fecit 11
initium signorum Jesus in Cana Galilææ: et manifestavit
gloriam suam, et crediderunt in eum discipuli ejus. Post 12
hoc descendit Capharnaum ipse, et mater ejus, et fratres
ejus, et discipuli ejus: et ibi manserunt non multis diebus.
Et propè erat Pascha Judæorum, et ascendit Jesus Ie- 13
rosolymam: et invenit in templo vendentes boves et 14
oves et columbas, et numularios sedentes. Et cùm fe- 15
cisset quasi flagellum de funiculis, omnes ejecit de templo,
oves quoque et boves, et numulariorum effudit æs, et

16 τραπέζας ἀνέστρεψε· καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς
πωλοῦσιν εἶπεν· Ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν· μὴ
ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ Πατρός μου οἶκον ἐμ-
17 πορίου. Ἐμνήσθησαν δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,
Ps. lxix. 9. ὅτι γεγραμμένον ἐστίν· "Ὁ ζῆλος τοῦ
18 οἴκου σου καταφάγεταί με." Ἀπεκρίθησαν
οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ· Τί σημεῖον
19 δεικνύεις ἡμῖν, ὅτι ταῦτα ποιεῖς; Ἀπεκρίθη
[1][ὁ] Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Λύσατε τὸν
ναὸν τοῦτον, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ
20 αὐτόν. Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Τεσσαρά-
κοντα καὶ ἓξ ἔτεσιν ᾠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος·
καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν;
21 Ἐκεῖνος δὲ ἔλεγε περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος
22 αὐτοῦ. Ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνή-
σθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ὅτι τοῦτο ἔλεγε
[1][αὐτοῖς]· καὶ ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ καὶ τῷ
λόγῳ, ᾧ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.
23 Ὡς δὲ ἦν ἐν [1]τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ
πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς
τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ ση-
24 μεῖα ἃ ἐποίει. Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς οὐκ
ἐπίστευεν ἑαυτὸν αὐτοῖς, διὰ τὸ αὐτὸν γινώ-
25 σκειν πάντας· καὶ ὅτι οὐ χρείαν εἶχεν, ἵνα
τὶς μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου· αὐτὸς
γὰρ ἐγίνωσκε τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

ΚΕΦ. γ'.

Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων,
Νικόδημος ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰου-
2 δαίων· οὗτος ἦλθε πρὸς [1]αὐτὸν νυκτὸς, καὶ
εἶπεν αὐτῷ· Ῥαββὶ, οἴδαμεν, ὅτι ἀπὸ Θεοῦ
ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς γὰρ ταῦτα

16 ܗܦܟ. ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ܗܘܘ ܝܘܢܐ ܐܡܪ. ܫܩܘܠܘ
ܗܠܝܢ ܡܟܐ. ܘܠܐ ܬܥܒܕܘܢܝܗܝ ܠܒܝܬܗ ܕܐܒܝ
17 ܒܝܬ ܬܐܓܘܪܬܐ. ܘܐܬܕܟܪܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
18 ܕܟܬܝܒ: ܕܛܢܢܗ ܕܒܝܬܟ ܐܟܠܢܝ. ܥܢܘ ܕܝܢ
ܝܗܘܕܝܐ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܢܐ ܐܬܐ ܡܚܘܐ ܐܢܬ
19 ܠܢ. ܕܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܬ. ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܫܪܘ ܗܝܟܠܐ ܗܢܐ: ܘܠܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ
20 ܡܩܝܡ ܐܢܐ ܠܗ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܝܗܘܕܝܐ.
ܐܪܒܥܝܢ ܘܫܬ ܫܢܝܢ ܐܬܒܢܝ ܗܝܟܠܐ ܗܢܐ. ܘܐܢܬ
21 ܠܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܡܩܝܡ ܐܢܬ ܠܗ. ܗܘ ܕܝܢ
22 ܐܡܪ ܗܘܐ ܥܠ ܗܝܟܠܐ ܕܦܓܪܗ. ܟܕ ܩܡ ܕܝܢ ܡܢ
ܒܝܬ ܡܝܬܐ. ܐܬܕܟܪܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܗܕܐ ܐܡܪ
ܗܘܐ. ܘܗܝܡܢܘ ܠܟܬܒܐ ܘܠܡܠܬܐ ܕܐܡܪ
ܝܫܘܥ ✣
23 ܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܒܐܘܪܫܠܡ
ܒܦܨܚܐ ܒܥܐܕܐ: ܤܓܝܐܐ ܗܝܡܢܘ ܒܗ. ܘܚܙܝܢ
24 ܐܬܘܬܐ ܕܥܒܕ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܐ ܡܗܝܡܢ
ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܢܦܫܗ. ܡܛܠ ܕܗܘ ܝܕܥ ܗܘܐ
25 ܠܟܠܗܘܢ. ܘܠܐ ܤܢܝܩ ܗܘܐ ܕܐܢܫ ܢܤܗܕ ܠܗ
ܥܠ ܟܠ ܒܪܢܫ. ܗܘ ܓܝܪ ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܢܐ ܐܝܬ
ܒܒܪܢܫܐ ✣

ܩܦܠܐܘܢ ✣ ܓ ✣

ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܚܕ ܓܒܪܐ ܡܢ
ܦܪܝܫܐ. ܢܝܩܕܡܘܤ ܫܡܗ ܗܘܐ: ܐܪܟܘܢܐ
2 ܕܝܗܘܕܝܐ. ܗܢܐ ܐܬܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܒܠܠܝܐ.
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܪܒܝ ܝܕܥܝܢܢ ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܐܬܝܬ
ܡܠܦܢܐ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܗܠܝܢ ܐܬܘܬܐ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. II. III.

16 mensas subvertit. Et his qui columbas vendebant, dixit:
Auferte ista hinc; et nolite facere domum Patris mei
17 domum negotiationis. Recordati sunt verò discipuli
ejus quia scriptum est: Zelus domûs tuæ comedit me.
18 Responderunt ergo Judæi, et dixerunt ei: Quod sig-
19 num ostendis nobis quia hæc facis? Respondit Jesus,
et dixit eis: Solvite templum hoc, et in tribus diebus
20 excitabo illud. Dixerunt ergo Judæi: Quadraginta
et sex annis ædificatum est templum hoc, et tu in
21 tribus diebus excitabis illud? Ille autem dicebat de
22 templo corporis sui. Cùm ergo resurrexisset a mor-
tuis, recordati sunt discipuli ejus, quia hoc dicebat; et
crediderunt Scripturæ, et sermoni, quem dixit Jesus.
Cùm autem esset Ierosolymis in Pascha in die festo, 23
multi crediderunt in nomine ejus, videntes signa ejus
quæ faciebat. Ipse autem Jesus non credebat semet- 24
ipsum eis, eo quòd ipse nosset omnes, et quia opus ei non 25
erat ut quis testimonium perhiberet de homine: ipse
enim sciebat quid esset in homine.

CAP. III.

Erat autem homo ex Pharisæis, Nicodemus nomine,
princeps Judæorum. Hic venit ad Jesum nocte, et dixit 2
ei: Rabbi, scimus quia a Deo venisti magister, nemo enim

τὰ σημεῖα δύναται ποιεῖν, ἃ σὺ ποιεῖς, ἐὰν
3 μὴ ᾖ ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰη-
σοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι,
ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν
4 τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Λέγει πρὸς αὐτὸν
ὁ Νικόδημος· Πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννη-
θῆναι γέρων ὤν; μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν
τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελθεῖν καὶ
5 γεννηθῆναι; Ἀπεκρίθη [ὁ] Ἰησοῦς· Ἀμὴν
ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος
καὶ Πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν
6 βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Τὸ γεγεννημένον ἐκ
τῆς σαρκὸς, σάρξ ἐστι· καὶ τὸ γεγεννημένον
7 ἐκ τοῦ Πνεύματος, πνεῦμά ἐστι. Μὴ θαυ-
μάσῃς, ὅτι εἶπόν σοι· Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι
8 ἄνωθεν. Τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ
τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις· ἀλλ' οὐκ οἶδας
πόθεν ἔρχεται, καὶ ποῦ ὑπάγει. Οὕτως
ἐστὶ πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Πνεύματος.
9 Ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πῶς
10 δύναται ταῦτα γενέσθαι; Ἀπεκρίθη [ὁ]
Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος
11 τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις; Ἀμὴν
ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι ὃ οἴδαμεν λαλοῦμεν,
καὶ ὃ ἑωράκαμεν μαρτυροῦμεν· καὶ τὴν μαρ-
12 τυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. Εἰ τὰ ἐπίγεια
εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε· πῶς, ἐὰν εἴπω
13 ὑμῖν τὰ ἐπουράνια, πιστεύσετε; Καὶ οὐδεὶς
ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ καταβὰς, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ
14 ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ. Καὶ καθὼς Μωϋσῆς
Num. xxi. 8, 9. ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψω-
15 θῆναι δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου· ἵνα πᾶς ὁ

ܠܡܥܒܕ ܕܐܢܬ ܥܒܕ ܐܢܬ. ܐܠܐ ܡܢ ܕܐܠܗܐ ܥܡܗ.
3 * ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟ: ܕܐܠܐ ܐܢܫ ܢܬܝܠܕ ܡܢ ܕܪܝܫ: ܠܐ
4 ܡܫܟܚ ܕܢܚܙܐ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. * ܐܡܪ ܠܗ
ܢܝܩܕܡܘܣ: ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚ ܕܢܬܝܠܕ ܓܒܪܐ
ܣܒܐ. ܠܡܐ ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܠܟܪܣܗ ܕܐܡܗ
5 ܕܬܘܒ ܢܥܘܠ ܘܢܬܝܠܕ ܀ * ܥܢܐ ܝܫܘܥ
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ: ܕܐܠܐ ܐܢܫ
ܢܬܝܠܕ ܡܢ ܡܝܐ ܘܪܘܚܐ. ܠܐ ܡܫܟܚ ܕܢܥܘܠ
6 ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. * ܡܕܡ ܕܝܠܝܕ ܡܢ
ܒܣܪܐ. ܒܣܪܐ ܗܘ. ܘܡܕܡ ܕܝܠܝܕ ܡܢ ܪܘܚܐ
7 ܪܘܚܐ ܗܘ. * ܠܐ ܬܬܕܡܪ ܕܐܡܪܬ ܠܟ ܕܘܠܐ ܠܟܘܢ
8 ܠܡܬܝܠܕܘ ܡܢ ܕܪܝܫ. * ܪܘܚܐ ܐܝܟܐ ܕܨܒܝܐ
ܢܫܒܐ. ܘܩܠܗ ܫܡܥ ܐܢܬ. ܐܠܐ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܬ
ܡܢܐ ܐܬܝܐ. ܘܠܐܝܢܐ ܐܙܠܐ. ܗܟܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܟܠ ܐܢܫ
9 ܕܝܠܝܕ ܡܢ ܪܘܚܐ ܀ * ܥܢܐ ܢܝܩܕܡܘܣ ܘܐܡܪ
10 ܠܗ. ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚܢ ܗܠܝܢ ܠܡܗܘܐ. * ܥܢܐ
ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܬ ܗܘ ܡܠܦܢܗ ܕܐܝܣܪܝܠ
11 ܘܗܠܝܢ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܬ. * ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ.
ܕܡܕܡ ܕܝܕܥܝܢ ܚܢܢ ܡܡܠܠܝܢܢ. ܘܡܕܡ ܕܚܙܝܢ
12 ܡܣܗܕܝܢܢ. ܘܣܗܕܘܬܢ ܠܐ ܡܩܒܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. * ܐܢ
ܕܒܐܪܥܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ.
ܐܝܟܢܐ ܐܢ ܐܡܪ ܠܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ ܬܗܝܡܢܘܢ ܀
13 * ܘܠܐ ܐܢܫ ܣܠܩ ܠܫܡܝܐ ܐܠܐ ܗܘ ܕܢܚܬ ܡܢ
ܫܡܝܐ. ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܒܫܡܝܐ.
14 * ܘܐܝܟܢܐ ܕܐܪܝܡ ܡܘܫܐ ܚܘܝܐ ܒܡܕܒܪܐ. ܗܟܢܐ
15 ܥܬܝܕ ܠܡܬܪܡܡܘ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. * ܕܟܠ ܡܢ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. III.

potest hæc signa facere, quæ tu facis, nisi fuerit Deus
3 cum eo. Respondit Jesus, et dixit ei: Amen, amen dico
tibi, nisi quis renatus fuerit denuo, non potest videre reg-
4 num Dei. Dicit ad eum Nicodemus: Quomodo potest
homo nasci cùm sit senex? numquid potest in ventrem
5 matris suæ iterato introïre, et renasci? Respondit Jesus:
Amen, amen dico tibi, nisi quis renatus fuerit ex aqua
et Spiritu sancto, non potest introïre in regnum Dei.
6 Quod natum est ex carne, caro est: et quod natum est
7 ex Spiritu, spiritus est. Non mireris, quia dixi tibi: Opor-
8 tet vos nasci denuo. Spiritus ubi vult spirat: et vocem
ejus audis, sed nescis unde veniat, aut quò vadat: sic est
omnis qui natus est ex Spiritu. Respondit Nicodemus, 9
et dixit ei: Quomodo possunt hæc fieri? Respondit 10
Jesus, et dixit ei: Tu es magister in Israel, et hæc igno-
ras? Amen, amen dico tibi, quia quod scimus loquimur, 11
et quod vidimus testamur, et testimonium nostrum non
accipitis. Si terrena dixi vobis, et non creditis; quomodo, 12
si dixero vobis cœlestia, credetis? Et nemo ascendit in 13
cœlum, nisi qui descendit de cœlo, Filius hominis, qui
est in cœlo. Et sicut Moyses exaltavit serpentem in de- 14
serto; ita exaltari oportet Filium hominis: ut omnis, qui 15

πιστεύων εἰς αὐτὸν [1]μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ
16 ζωὴν αἰώνιον. Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς
τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονο-
γενῆ ἔδωκεν· ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν,
17 μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. Οὐ
γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ εἰς
τὸν κόσμον ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα
18 σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. Ὁ πιστεύων εἰς
αὐτὸν, οὐ κρίνεται· ὁ δὲ μὴ πιστεύων, ἤδη
κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα
19 τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Αὕτη δέ
ἐστιν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν
κόσμον, καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον
τὸ σκότος, ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν
20 τὰ ἔργα. Πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσσων,
μισεῖ τὸ φῶς, καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς,
21 ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ· ὁ δὲ ποιῶν
τὴν ἀλήθειαν, ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα
φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὅτι ἐν Θεῷ ἐστιν
εἰργασμένα.

22 Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν· καὶ ἐκεῖ
23 διέτριβε μετ' αὐτῶν, καὶ ἐβάπτιζεν. Ἦν
δὲ καὶ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνὼν, ἐγγὺς
τοῦ Σαλεὶμ, ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ· καὶ
24 παρεγίνοντο, καὶ ἐβαπτίζοντο. Οὔπω γὰρ
ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ἰωάννης.
25 Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου
26 μετὰ [1]Ἰουδαίων περὶ καθαρισμοῦ. Καὶ
ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην, καὶ εἶπον αὐτῷ·
Ῥαββὶ, ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου,
ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε, οὗτος βαπτίζει,
27 καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν. Ἀπεκρίθη
Ἰωάννης καὶ εἶπεν· Οὐ δύναται ἄνθρωπος

ܕܟܠ ܕܡܗܝܡܢ ܒܗ ܠܐ ܢܐܒܕ. ܐܠܐ ܢܗܘܘܢ ܠܗ ܚܝܐ
ܕܠܥܠܡ. * ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܐܚܒ ܐܠܗܐ ܠܥܠܡܐ. 16
ܐܝܟܢܐ ܕܠܒܪܗ ܝܚܝܕܝܐ ܢܬܠ. ܕܟܠ ܡܢ
ܕܡܗܝܡܢ ܒܗ ܠܐ ܢܐܒܕ. ܐܠܐ ܢܗܘܘܢ ܠܗ ܚܝܐ
ܕܠܥܠܡ. * ܠܐ ܓܝܪ ܫܕܪ ܐܠܗܐ ܠܒܪܗ ܠܥܠܡܐ 17
ܕܢܕܘܢܝܘܗܝ ܠܥܠܡܐ. ܐܠܐ ܕܢܚܐ ܥܠܡܐ ܒܐܝܕܗ.
* ܡܢ ܕܡܗܝܡܢ ܒܗ ܠܐ ܡܬܕܝܢ. ܘܡܢ ܕܠܐ 18
ܡܗܝܡܢ. ܡܢ ܟܕܘ ܕܝܢ ܗܘ. ܕܠܐ ܗܝܡܢ ܒܫܡܗ
ܕܝܚܝܕܝܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ. * ܗܢܘ ܕܝܢ ܕܝܢܐ. ܕܢܘܗܪܐ 19
ܐܬܐ ܠܥܠܡܐ. ܘܐܚܒܘ ܒܢܝܢܫܐ ܠܚܫܘܟܐ ܝܬܝܪ
ܡܢ ܠܢܘܗܪܐ. ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܥܒܕܝܗܘܢ
ܒܝܫܐ. * ܟܠ ܓܝܪ ܕܣܢܝܬܐ ܥܒܕ. ܣܢܐ ܠܢܘܗܪܐ. 20
ܘܠܐ ܐܬܐ ܠܘܬ ܢܘܗܪܐ. ܕܠܐ ܢܬܟܣܘܢ ܥܒܕܘܗܝ.
* ܗܘ ܕܝܢ ܕܥܒܕ ܩܘܫܬܐ. ܐܬܐ ܠܘܬ ܢܘܗܪܐ ܕܢܬܝܕܥܘܢ 21
ܥܒܕܘܗܝ ܕܒܐܠܗܐ ܥܒܝܕܝܢ܀
* ܒܬܪ ܗܠܝܢ: ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܐܪܥܐ 22
ܕܝܗܘܕ. ܘܬܡܢ ܡܬܗܦܟ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܘܡܥܡܕ.
* ܐܦ ܝܘܚܢܢ ܕܝܢ ܡܥܡܕ ܗܘܐ: ܒܥܝܢ ܝܘܢ ܕܒܓܢܒ 23
ܫܠܝܡ. ܡܛܠ ܕܡܝܐ ܐܝܬ ܗܘܘ ܬܡܢ
ܣܓܝܐܐ. ܘܐܬܝܢ ܗܘܘ ܘܡܥܡܕܝܢ. * ܠܐ ܓܝܪ ܥܕܟܝܠ 24
ܢܦܠ ܗܘܐ ܝܘܚܢܢ ܠܒܝܬ ܐܣܝܪܐ. * ܗܘܬ ܕܝܢ 25
ܒܥܬܐ ܠܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܘܚܢܢ ܥܡ
ܚܕ ܝܗܘܕܝܐ ܥܠ ܬܕܟܝܬܐ. * ܘܐܬܘ ܠܘܬ ܝܘܚܢܢ 26
ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܪܒܢ: ܗܘ ܕܥܡܟ ܗܘܐ ܒܥܒܪܐ
ܕܝܘܪܕܢܢ ܕܐܢܬ ܐܣܗܕܬ ܥܠܘܗܝ: ܗܐ ܐܦ ܗܘ
ܡܥܡܕ: ܘܣܓܝܐܐ ܐܬܝܢ ܠܘܬܗ. * ܥܢܐ ܝܘܚܢܢ 27
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܡܫܟܚ ܒܪܢܫܐ ܠܡܣܒ ܡܢ

credit in ipsum, non pereat, sed habeat vitam æternam.
16 Sic enim Deus dilexit mundum, ut Filium suum uni-
genitum daret: ut omnis qui credit in eum, non pereat,
17 sed habeat vitam æternam. Non enim misit Deus Filium
suum in mundum ut judicet mundum, sed ut salvetur
18 mundus per ipsum. Qui credit in eum, non judicatur:
qui autem non credit, jam judicatus est; quia non credit
19 in nomine unigeniti Filii Dei. Hoc est autem judicium:
quia lux venit in mundum, et dilexerunt homines magis
tenebras quàm lucem; erant enim eorum mala opera.
20 Omnis enim qui malè agit, odit lucem, et non venit ad
21 lucem, ut non arguantur opera ejus: qui autem facit veri-
tatem, venit ad lucem, ut manifestentur opera ejus, quia
in Deo sunt facta.

Post hæc venit Jesus et discipuli ejus in terram Ju- 22
dæam: et illic demorabatur cum eis, et baptizabat. Erat 23
autem et Joannes baptizans in Ænnon, juxta Salim; quia
aquæ multæ erant illic; et veniebant, et baptizabantur.
Nondum enim missus fuerat Joannes in carcerem. Facta 24, 25
est autem quæstio ex discipulis Joannis cum Judæis
de purificatione. Et venerunt ad Joannem, et dixerunt 26
ei: Rabbi, qui erat tecum trans Jordanem, cui tu testi-
monium perhibuisti, ecce hic baptizat, et omnes veniunt
ad eum. Respondit Joannes, et dixit: Non potest homo 27

λαμβάνειν οὐδὲν, ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ
28 ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυ-
ρεῖτε, ὅτι εἶπον· Οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστὸς,
ἀλλ' ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκεί-
29 νου. Ὁ ἔχων τὴν νύμφην, νυμφίος ἐστίν·
ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ ἑστηκὼς καὶ
ἀκούων αὐτοῦ, χαρᾷ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν
τοῦ νυμφίου. Αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ
30 πεπλήρωται. Ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ
31 ἐλαττοῦσθαι. Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος, ¹ἐπάνω
πάντων ἐστίν. Ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς
γῆς ἐστι, καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ. Ὁ ἐκ τοῦ
32 οὐρανοῦ ἐρχόμενος, ἐπάνω πάντων ἐστί· καὶ
ὃ ἑώρακε καὶ ἤκουσε, ¹τοῦτο μαρτυρεῖ· καὶ
33 τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει. Ὁ
λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν, ἐσφράγισεν
34 ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθής ἐστιν. Ὃν γὰρ ἀπέ-
στειλεν ὁ Θεὸς, τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ λαλεῖ·
οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν ¹ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα.
35 Ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱὸν, καὶ πάντα
36 δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. Ὁ πιστεύων
εἰς τὸν Υἱὸν, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπει-
θῶν τῷ Υἱῷ, οὐκ ὄψεται ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ
τοῦ Θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν.

ΚΕΦ. δ΄.

Ὡς οὖν ἔγνω ὁ Κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ
Φαρισαῖοι ὅτι Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς
2 ποιεῖ καὶ βαπτίζει, ἢ Ἰωάννης· (καίτοιγε
Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτιζεν, ἀλλ' οἱ μαθη-
3 ταὶ αὐτοῦ·) ἀφῆκε τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἀπ-
4 ῆλθε πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Ἔδει δὲ
5 αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρείας. Ἔρ-
χεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγο-
μένην Συχὰρ, πλησίον τοῦ χωρίου, ¹ὃ ἔδωκεν

ܨܒܘܬ ܢܣܒ ܡܕܡ: ܐܠܐ ܐܢ ܐܬܝܗܒ ܠܗ ܡܢ
ܫܡܝܐ. * ܐܢܬܘܢ ܣܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ ܕܐܡܪܬ 28
ܕܐܢܐ ܠܐ ܗܘܝܬ ܡܫܝܚܐ. ܐܠܐ ܫܠܝܚܐ ܐܢܐ
ܩܕܡܘܗܝ. * ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܟܠܬܐ ܚܬܢܐ ܗܘ. 29
ܪܚܡܗ ܕܝܢ ܕܚܬܢܐ ܗܘ ܕܩܐܡ ܘܫܡܥ ܠܗ:
ܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ ܚܕܐ ܡܛܠ ܩܠܗ ܕܚܬܢܐ. ܗܕܐ
ܗܟܝܠ ܚܕܘܬܐ ܕܝܠܝ ܗܐ ܡܫܡܠܝܐ. * ܠܗܘ 30
ܗܘ ܘܠܐ ܠܡܪܒܐ ܘܠܝ ܠܡܒܨܪ. * ܗܘ ܓܝܪ 31
ܕܡܢ ܠܥܠ ܐܬܐ ܠܥܠ ܡܢ ܟܠ ܗܘ. ܘܗܘ
ܕܡܢ ܐܪܥܐ ܡܢ ܐܪܥܐ ܗܘ. ܘܡܢ ܐܪܥܐ ܡܡܠܠ.
ܗܘ ܕܡܢ ܫܡܝܐ ܐܬܐ ܠܥܠ ܡܢ ܟܠ ܗܘ.
* ܘܡܕܡ ܕܚܙܐ ܘܫܡܥ ܣܗܕ: ܘܣܗܕܘܬܗ ܠܐ 32
ܐܢܫ ܡܩܒܠ. * ܗܘ ܕܝܢ ܕܩܒܠ ܣܗܕܘܬܗ: 33
ܚܬܡ ܕܐܠܗܐ ܫܪܝܪܐ ܗܘ. * ܐܝܢܐ ܓܝܪ ܕܐܠܗܐ 34
ܫܕܪܗ ܡܠܘܗܝ ܕܐܠܗܐ ܡܡܠܠ. ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ
ܒܟܝܠܐ ܝܗܒ ܐܠܗܐ ܪܘܚܐ. * ܐܒܐ ܡܚܒ 35
ܠܒܪܐ. ܘܟܠ ܡܕܡ ܝܗܒ ܒܐܝܕܘܗܝ. * ܡܢ 36
ܕܡܗܝܡܢ ܒܒܪܐ ܐܝܬ ܠܗ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. ܘܡܢ
ܕܠܐ ܡܬܛܦܝܣ ܠܒܪܐ ܠܐ ܢܚܙܐ ܚܝܐ. ܐܠܐ ܪܘܓܙܗ
ܕܐܠܗܐ ܢܩܘܐ ܒܠܘܗܝ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ❖ ܕ ❖

* ܝܕܥ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܕܫܡܥܘ ܦܪܝܫܐ ܕܬܠܡܝܕܐ
ܣܓܝܐܐ ܥܒܕ: ܘܡܥܡܕ ܝܬܝܪ ܡܢ ܝܘܚܢܢ. * ܟܕ ܠܐ 2
ܗܘܐ ܗܘ ܝܫܘܥ ܡܥܡܕ ܗܘܐ ܐܠܐ ܬܠܡܝܕܘܗܝ.
* ܘܫܒܩܗ ܠܝܗܘܕ: ܘܐܙܠ ܠܗ ܬܘܒ ܠܓܠܝܠܐ ❖ 3
* ܡܚܝܒܐ ܗܘܬ ܠܗ ܕܝܢ ܕܬܐܬܐ ܢܥܒܪ ܥܠ 4
ܒܝܬ ܫܡܪܝܐ. * ܘܐܬܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܫܡܪܝܐ 5
ܕܡܬܩܪܝܐ ܫܟܪ. ܠܘܬ ܓܢܒ ܩܘܪܝܐ ܕܝܗܒ ܗܘܐ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. III. IV.

28 accipere quidquam, nisi fuerit ei datum de cœlo. Ipsi
vos mihi testimonium perhibetis, quòd dixerim; Non
sum ego Christus; sed quia missus sum ante illum.
29 Qui habet sponsam, sponsus est: amicus autem sponsi,
qui stat et audit eum, gaudio gaudet propter vocem
30 sponsi. Hoc ergo gaudium meum impletum est. Illum
31 oportet crescere, me autem minui. Qui desursum venit,
super omnes est. Qui est de terra, de terra est, et
de terra loquitur. Qui de cœlo venit, super omnes est.
32 Et quod vidit, et audivit, hoc testatur: et testimonium
33 ejus nemo accipit. Qui accepit ejus testimonium, sig-
34 navit quia Deus verax est. Quem enim misit Deus,
verba Dei loquitur: non enim ad mensuram dat Deus
Spiritum. Pater diligit Filium; et omnia dedit in manu 35
ejus. Qui credit in Filium, habet vitam æternam: qui 36
autem incredulus est Filio, non videbit vitam, sed ira Dei
manet super eum.

CAP. IV.

Ut ergo cognovit Jesus quia audierunt Pharisæi quòd
Jesus plures discipulos facit, et baptizat, quàm Joannes,
(quamquam Jesus non baptizaret, sed discipuli ejus,) reli- 2.3
quit Judæam, et abiit iterum in Galilæam. Oportebat au- 4
tem eum transire per Samariam. Venit ergo in civitatem 5
Samariæ, quæ dicitur Sichar; juxta prædium, quod dedit

6 Ἰακὼβ Ἰωσὴφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. Ἦν δὲ ἐκεῖ
πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. Ὁ οὖν Ἰησοῦς, κεκοπια-
κὼς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας, ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ
7 τῇ πηγῇ· ὥρα ἦν ὡσεὶ ἕκτη. Ἔρχεται
γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας, ἀντλῆσαι ὕδωρ.
8 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Δός μοι πιεῖν. Οἱ
γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν
9 πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι. Λέγει οὖν
αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις· Πῶς σὺ, Ἰου-
δαῖος ὢν, παρ' ἐμοῦ πιεῖν αἰτεῖς, οὔσης γυ-
ναικὸς Σαμαρείτιδος; (Οὐ γὰρ συγχρῶνται
10 Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις.) Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς
καὶ εἶπεν αὐτῇ· Εἰ ᾔδεις τὴν δωρεὰν τοῦ
Θεοῦ, καὶ τίς ἐστιν ὁ λέγων σοι, Δός μοι
πιεῖν· σὺ ἂν ᾔτησας αὐτὸν, καὶ ἔδωκεν ἄν
11 σοι ὕδωρ ζῶν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε,
οὔτε ἄντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ
12 βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; Μὴ
σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακὼβ, ὃς
ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ
ἔπιε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα
13 αὐτοῦ; Ἀπεκρίθη [ὁ] Ἰησοῦς καὶ εἶπεν
αὐτῇ· Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου,
14 διψήσει πάλιν· ὃς δ' ἂν πίῃ ἐκ τοῦ ὕδατος
οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν
αἰῶνα· ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ, γενή-
σεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἁλλομένου εἰς
15 ζωὴν αἰώνιον. Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή·
Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ,
16 μηδὲ ἔρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. Λέγει αὐτῇ
ὁ Ἰησοῦς· Ὕπαγε, φώνησον τὸν ἄνδρα σου,
17 καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε. Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ

6 ܝܥܩܘܒ ܠܝܘܣܦ ܒܪܗ. ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܬܡܢ
ܡܥܝܢܐ ܕܡܝܐ ܕܝܥܩܘܒ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܐܐ
ܗܘܐ ܡܢ ܥܡܠܐ ܕܐܘܪܚܐ ܘܝܬܒ ܗܘܐ ܠܗ ܥܠ
7 ܡܥܝܢܐ. ܘܫܥܐ ܗܘܬ ܐܝܟ ܫܬ. ܘܐܬܬ ܐܢܬܬܐ
ܡܢ ܫܡܪܝܢ ܠܡܡܠܐ ܡܝܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ.
8 ܗܒܝ ܠܝ ܡܝܐ ܐܫܬܐ. ܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܓܝܪ ܥܠܘ ܗܘܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܢܙܒܢܘܢ ܠܗܘܢ
9 ܡܐܟܘܠܬܐ. ܐܡܪܐ ܠܗ ܗܝ ܐܢܬܬܐ ܫܡܪܝܬܐ.
ܐܝܟܢܐ ܐܢܬ ܝܗܘܕܝܐ ܐܢܬ: ܘܫܐܠ ܐܢܬ
ܠܡܫܬܐ ܡܢܝ ܕܐܢܬܬܐ ܫܡܪܝܬܐ ܐܢܐ. ܠܐ ܓܝܪ
10 ܡܬܚܠܛܝܢ ܝܗܘܕܝܐ ܥܡ ܫܡܪܝܐ. ܥܢܐ ܝܫܘܥ
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܠܘ ܝܕܥܐ ܗܘܝܬܝ ܡܘܗܒܬܗ ܕܐܠܗܐ
ܘܡܢܘ ܗܢܐ ܕܐܡܪ ܠܟܝ ܗܒܝ ܠܝ
ܐܫܬܐ: ܐܢܬܝ ܫܐܠܐ ܗܘܝܬܝ ܠܗ: ܘܝܗܒ ܗܘܐ
11 ܠܟܝ ܡܝܐ ܚܝܐ. ܐܡܪܐ ܠܗ ܐܢܬܬܐ ܗܝ.
ܡܪܝ: ܠܐ ܕܘܠܐ ܐܝܬ ܠܟ ܘܒܐܪܐ ܥܡܝܩܬܐ.
12 ܐܝܟܐ ܠܟ ܡܝܐ ܚܝܐ. ܠܡܐ ܐܢܬ ܪܒ ܐܢܬ
ܡܢ ܐܒܘܢ ܝܥܩܘܒ. ܗܘ ܕܝܗܒ ܠܢ ܒܐܪܐ
ܗܕܐ: ܘܗܘ ܡܢܗ ܐܫܬܝ ܘܒܢܘܗܝ ܘܥܢܗ:
13 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܟܠ ܕܢܫܬܐ ܡܢ
14 ܗܠܝܢ ܡܝܐ: ܬܘܒ ܨܗܐ. ܟܠ ܕܝܢ ܕܢܫܬܐ
ܡܢ ܡܝܐ ܕܐܢܐ ܐܬܠ ܠܗ: ܠܐ ܨܗܐ ܠܥܠܡ.
ܐܠܐ ܡܝܐ ܗܢܘܢ ܕܝܗܒ ܐܢܐ ܠܗ: ܢܗܘܘܢ ܒܗ
15 ܡܥܝܢܐ ܕܡܝܐ ܕܢܒܥܝܢ ܠܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. ܐܡܪܐ
ܠܗ ܐܢܬܬܐ ܗܝ. ܡܪܝ: ܗܒ ܠܝ ܡܢ ܗܠܝܢ
ܡܝܐ ܕܠܐ ܬܘܒ ܐܨܗܐ. ܘܠܐ ܐܬܐ ܐܡܠܐ ܡܢ
16 ܗܪܟܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ: ܙܠܝ ܩܪܝ ܠܒܥܠܟܝ
17 ܘܬܝ ܠܗܪܟܐ. ܐܡܪܐ ܠܗ: ܠܝܬ ܠܝ ܒܥܠܐ.

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. IV.

6 Jacob Joseph filio suo. Erat autem ibi fons Jacob.
Jesus ergo, fatigatus ex itinere, sedebat sic supra fon-
7 tem. Hora erat quasi sexta. Venit mulier de Sa-
maria haurire aquam. Dicit ei Jesus: Da mihi bibere.
8 (Discipuli enim ejus abierant in civitatem, ut cibos eme-
9 rent.) Dicit ergo ei mulier illa Samaritana: Quomodo
tu Judæus cùm sis, bibere a me poscis, quæ sum mulier
Samaritana? non enim coutuntur Judæi Samaritanis.
10 Respondit Jesus, et dixit ei: Si scires donum Dei, et
quis est qui dicit tibi, Da mihi bibere: tu forsitan pe-
11 tisses ab eo, et dedisset tibi aquam vivam. Dicit ei mu-
lier: Domine, neque in quo haurias habes, et puteus altus
est: unde ergo habes aquam vivam? Numquid tu major 12
es patre nostro Jacob, qui dedit nobis puteum, et ipse ex
eo bibit, et filii ejus, et pecora ejus? Respondit Jesus, 13
et dixit ei: Omnis qui bibit ex aqua hac, sitiet iterum:
qui autem biberit ex aqua quam ego dabo ei, non sitiet
in æternum: sed aqua quam ego dabo ei, fiet in eo 14
fons aquæ salientis in vitam æternam. Dicit ad eum 15
mulier: Domine, da mihi hanc aquam, ut non sitiam;
neque veniam huc haurire. Dicit ei Jesus: Vade, 16
voca virum tuum, et veni huc. Respondit mulier, et 17

εἶπεν· Οὐκ ἔχω ἄνδρα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰη-
σοῦς· Καλῶς εἶπας· Ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω·
18 Πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες· καὶ νῦν ὃν ἔχεις,
οὐκ ἔστι σου ἀνήρ· τοῦτο ἀληθὲς εἴρηκας.
19 Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, θεωρῶ ὅτι προ-
20 φήτης εἶ σύ. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τούτῳ
τῷ ὄρει προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε
ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεῖ
21 προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Γύναι,
πίστευσόν μοι, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὔτε ἐν
τῷ ὄρει τούτῳ, οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις, προσ-
22 κυνήσετε τῷ Πατρί. Ὑμεῖς προσκυνεῖτε
ὃ οὐκ οἴδατε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἴδα-
μεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν.
23 Ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ
ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ Πα-
τρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ
Πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας
24 αὐτόν. Πνεῦμα ὁ Θεός· καὶ τοὺς προσ-
κυνοῦντας αὐτὸν, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ
25 δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Οἶδα
ὅτι Μεσσίας ἔρχεται, (ὁ λεγόμενος Χριστός·)
ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα.
26 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι, ὁ λαλῶν
27 σοι. Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμαζον ὅτι μετὰ γυναικὸς
ἐλάλει. Οὐδεὶς μέντοι εἶπε· Τί ζητεῖς;
28 ἤ, Τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; Ἀφῆκεν οὖν τὴν
ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνὴ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν
29 πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις· Δεῦτε,
ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα
30 ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; Ἐξ-
ῆλθον [οὖν] ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρχοντο
31 πρὸς αὐτόν. Ἐν [δὲ] τῷ μεταξὺ ἠρώτων
αὐτὸν οἱ μαθηταὶ, λέγοντες· Ῥαββὶ, φάγε.

[illegible]
18 [illegible]
[illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
[illegible]
21 [illegible]
[illegible]
22 [illegible]
[illegible]
[illegible]
23 [illegible]
[illegible]
[illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
[illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
[illegible]
[illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
[illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
[illegible]

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. IV.

dixit: Non habeo virum. Dicit ei Jesus: Bene dixisti,
18 quia non habeo virum: quinque enim viros habuisti; et
nunc, quem habes, non est tuus vir: hoc verè dixisti.
19 Dicit ei mulier: Domine, video quia propheta es tu.
20 Patres nostri in monte hoc adoraverunt; et vos dicitis,
21 quia Ierosolymis est locus ubi adorare oportet. Dicit ei
Jesus: Mulier, crede mihi, quia venit hora, quando neque
22 in monte hoc, neque in Ierosolymis, adorabitis Patrem. Vos
adoratis quod nescitis: nos adoramus quod scimus, quia
23 salus ex Judæis est. Sed venit hora, et nunc est, quando
veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu et veritate:
24 nam et Pater tales quærit, qui adorent eum. Spiritus
est Deus: et eos, qui adorant eum, in spiritu et veritate
oportet adorare. Dicit ei mulier: Scio quia Messias venit, 25
(qui dicitur Christus:) cùm ergo venerit ille, nobis an-
nunciabit omnia. Dicit ei Jesus: Ego sum, qui loquor 26
tecum. Et continuò venerunt discipuli ejus; et mira- 27
bantur quia cum muliere loquebatur. Nemo tamen
dixit: Quid quæris? aut, Quid loqueris cum ea? Reliquit 28
ergo hydriam suam mulier, at abiit in civitatem, et dicit
illis hominibus: Venite, et videte hominem qui dixit 29
mihi omnia quæcumque feci: numquam ipse est Chris-
tus? Exierunt ergo de civitate, et veniebant ad eum. 30
Interea rogabant eum discipuli, dicentes: Rabbi, manduca. 31

32 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φα-
33 γεῖν, ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. Ἔλεγον οὖν οἱ
μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· Μήτις ἤνεγκεν
34 αὐτῷ φαγεῖν; Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Ἐμὸν βρῶμά ἐστιν, ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα
τοῦ πέμψαντός με, καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ
35 ἔργον. Οὐχ ὑμεῖς λέγετε, ὅτι 'ἔτι 'τετρά-
μηνός ἐστι, καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; Ἰδοὺ,
λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν,
καὶ θεάσασθε τας χώρας, ὅτι λευκαί εἰσι
36 πρὸς θερισμὸν ἤδη. '[Καὶ] ὁ θερίζων μισ-
θὸν λαμβάνει, καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν
αἰώνιον· ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ, καὶ
37 ὁ θερίζων. Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ
ἀληθινὸς, " ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων, καὶ
38 ἄλλος ὁ θερίζων." Ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς
θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι
κεκοπιάκασι, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν
39 εἰσεληλύθατε. Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης
πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαρει-
τῶν, διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς, μαρτυ-
ρούσης· Ὅτι εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα.
40 Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται,
ἠρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμει-
41 νεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. Καὶ πολλῷ πλείους
42 ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ. Τῇ τε
γυναικὶ ἔλεγον· Ὅτι οὐκέτι διὰ τὴν σὴν
λαλιὰν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν,
καὶ οἴδαμεν, ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ
τοῦ κόσμου, 'ὁ Χριστός·
43 Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν,
44 καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Αὐτὸς
γὰρ '[ὁ] Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν, ὅτι προφήτης

32 ܪܒܝ ܠܥܣ. * ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܬ ܠܝ
ܡܐܟܘܠܬܐ ܠܡܐܟܠ: ܐܝܕܐ ܕܐܢܬܘܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ.
33 * ܐܡܪܝܢ ܬܠܡܝܕܐ ܒܝܢܬܗܘܢ: ܠܡܐ ܐܢܫ ܐܝܬܝ
34 ܠܗ ܡܕܡ ܠܡܐܟܠ: * ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ.
ܡܐܟܘܠܬܝ ܕܝܠܝ ܐܝܬܝܗ̇: ܕܐܥܒܕ ܨܒܝܢܗ ܕܡܢ
35 ܕܫܕܪܢܝ ܘܐܫܠܡ ܥܒܕܗ. * ܠܐ ܐܢܬܘܢ
ܐܡܪܝܢ ܕܒܬܪ ܐܪܒܥܐ ܝܪܚܝܢ ܐܬܐ ܚܨܕܐ: ܗܐ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܐܪܝܡܘ ܥܝܢܝܟܘܢ: ܘܚܙܘ ܐܪܥܬܐ
36 ܕܚܘܪ ܘܡܛܝ ܠܚܨܕܐ ܡܢ ܟܕܘ. * ܘܡܢ ܕܚܨܕ
ܐܓܪܐ ܢܣܒ. ܘܟܢܫ ܦܐܪܐ ܠܚܝܐ ܕܠܥܠܡ.
37 ܘܙܪܘܥܐ ܘܚܨܘܕܐ ܐܟܚܕܐ ܢܚܕܘܢ. * ܒܗܕܐ ܓܝܪ
ܐܝܬܝܗ̇ ܡܠܬܐ ܕܫܪܪܐ. ܕܐܚܪܢ ܗܘ ܙܪܥ ܘܐܚܪܢ
38 ܚܨܕ. * ܐܢܐ ܫܕܪܬܟܘܢ ܠܡܚܨܕ: ܡܕܡ ܕܠܐ ܗܘܐ
ܐܠܝܘܢ ܠܐܝܬܘܢ ܒܗ. ܐܚܪܢܐ ܓܝܪ ܠܐܝܘ: ܘܐܢܬܘܢ
39 ܥܠܬܘܢ ܥܠ ܥܡܠܗܘܢ. * ܡܢ ܗܝ
ܡܕܝܢܬܐ ܕܝܢ: ܣܓܝܐܐ ܗܝܡܢܘ ܒܗ ܫܡܪܝܐ.
ܡܛܠ ܡܠܬܗ̇ ܕܐܢܬܬܐ ܗܝ: ܕܡܣܗܕܐ ܗܘܬ
40 ܕܐܡܪ ܠܝ ܟܠ ܡܕܡ ܕܥܒܕܬ. * ܘܟܕ ܐܬܘ ܠܘܬܗ
ܫܡܪܝܐ: ܒܥܘ ܡܢܗ ܕܢܗܘܐ ܠܘܬܗܘܢ.
41 ܘܗܘܐ ܠܘܬܗܘܢ ܬܪܝܢ ܝܘܡܝܢ. * ܘܣܓܝܐܐ ܗܝܡܢܘ
42 ܒܗ ܡܛܠ ܡܠܬܗ. * ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܐܢܬܬܐ
ܗܝ. ܕܠܐ ܗܘܐ ܡܛܠ ܡܠܬܟܝ ܡܗܝܡܢܝܢܢ
ܗܝܡܢܝܢܢ ܒܗ. ܚܢܢ ܓܝܪ ܫܡܥܢ ܘܝܕܥܢ:
ܕܗܢܘ ܒܫܪܪ ܡܫܝܚܐ ܡܚܝܢܗ ܕܥܠܡܐ
43 * ܒܬܪ ܬܪܝܢ ܕܝܢ ܝܘܡܝܢ: ܢܦܩ ܡܢ ܬܡܢ ܘܐܙܠ
44 ܠܓܠܝܠܐ. * ܗܘ ܓܝܪ ܝܫܘܥ ܐܣܗܕ: ܕܢܒܝܐ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. IV.

32 Ille autem dicit eis: Ego cibum habeo manducare,
33 quem vos nescitis. Dicebant ergo discipuli ad invicem:
34 Numquid aliquis attulit ei manducare? Dicit eis Jesus:
Meus cibus est ut faciam voluntatem ejus qui misit
35 me, ut perficiam opus ejus. Nonne vos dicitis, quòd
adhuc quatuor menses sunt, et messis venit? Ecce dico
vobis: Levate oculos vestros, et videte regiones, quia
36 albæ sunt jam ad messem. Et qui metit, mercedem ac-
cipit, et congregat fructum in vitam æternam: ut, et qui
37 seminat, simul gaudeat, et qui metit. In hoc enim est
verbum verum: Quia alius est qui seminat, et alius est
38 qui metit. Ego misi vos metere quod vos non laborastis:
alii laboraverunt, et vos in labores eorum introïstis. Ex 39
civitate autem illa multi crediderunt in eum Samaritano-
rum, propter verbum mulieris testimonium perhibentis:
Quia dixit mihi omnia quæcumque feci. Cùm venissent 40
ergo ad illum Samaritani, rogaverunt eum ut ibi mane-
ret. Et mansit ibi duos dies. Et multo plures credide- 41
runt in eum propter sermonem ejus. Et mulieri dice- 42
bant: Quia jam non propter tuam loquelam credimus:
ipsi enim audivimus, et scimus, quia hic est verè Salvator
mundi.

Post duos autem dies exiit inde: et abiit in Galilæam. 43
Ipse enim Jesus testimonium perhibuit quia propheta 44

45 ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει. Ὅτε
οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο αὐτὸν
οἱ Γαλιλαῖοι, πάντα ἑωρακότες ἃ ἐποίησεν
ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ· καὶ αὐτοὶ γὰρ
46 ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν. Ἦλθεν οὖν [1][ὁ Ἰη-
σοῦς] πάλιν εἰς τὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας,
ὅπου ἐποίησε τὸ ὕδωρ οἶνον. Καὶ ἦν τις
βασιλικὸς, οὗ ὁ υἱὸς ἠσθένει, ἐν Καπερναούμ.
47 Οὗτος, ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἥκει ἐκ τῆς Ἰου-
δαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν,
καὶ ἠρώτα αὐτὸν, ἵνα καταβῇ, καὶ ἰάσηται
αὐτοῦ τὸν υἱόν· ἤμελλε γὰρ ἀποθνήσκειν.
48 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν· Ἐὰν μὴ
σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ μὴ πιστεύσητε.
49 Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικός· Κύριε,
κατάβηθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου.
50 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου· ὁ υἱός σου
ζῇ. Καὶ ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ,
51 ᾧ εἶπεν αὐτῷ Ἰησοῦς· καὶ ἐπορεύετο. Ἤδη
δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος, οἱ δοῦλοι αὐτοῦ
ἀπήντησαν αὐτῷ, καὶ ἀπήγγειλαν, λέγοντες·
52 Ὅτι ὁ παῖς σου ζῇ. Ἐπύθετο οὖν παρ'
αὐτῶν τὴν ὥραν, ἐν ᾗ κομψότερον ἔσχε. Καὶ
εἶπον αὐτῷ· Ὅτι χθὲς ὥραν ἑβδόμην ἀφῆ-
53 κεν αὐτὸν ὁ πυρετός. Ἔγνω οὖν ὁ πατὴρ,
ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, ἐν ᾗ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς· [1]Ὅτι ὁ υἱός σου ζῇ. Καὶ ἐπίστευσεν
54 αὐτὸς, καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη. Τοῦτο
πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς,
ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

ΚΕΦ. ε'.

ΜΕΤΑ ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ
2 ἀνέβη [ὁ] Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἔστι
δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις, ἐπὶ τῇ προβατικῇ,

ܒܡܕܝܢܬܗ ܠܐ ܡܝܩܪ. * ܟܕ ܕܝܢ ܐܬܐ ܠܓܠܝܠܐ: 45
ܩܒܠܘܗܝ ܓܠܝܠܝܐ ܕܚܙܘ ܐܬܘܬܐ ܟܠ ܕܥܒܕ
ܒܐܘܪܫܠܡ ܒܥܐܕܐ. ܐܦ ܗܢܘܢ ܓܝܪ ܐܙܠܘ ܗܘܘ
ܠܥܐܕܐ. * ܐܬܐ ܕܝܢ ܬܘܒ ܝܫܘܥ ܠܩܛܢܐ 46
ܕܓܠܝܠܐ: ܐܝܟܐ ܕܥܒܕ ܗܘܐ ܡܝܐ ܚܡܪܐ. ܘܐܝܬ
ܗܘܐ ܒܟܦܪܢܚܘܡ: ܥܒܕܐ ܚܕ ܕܡܠܟܐ ܕܒܪܗ
ܟܪܝܗ ܗܘܐ: * ܗܢܐ ܫܡܥ ܕܐܬܐ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܡܢ 47
ܝܗܘܕ ܠܓܠܝܠܐ: ܘܐܙܠ ܠܘܬܗ ܘܒܥܐ ܗܘܐ
ܡܢܗ: ܕܢܚܘܬ ܘܢܐܣܐ ܠܒܪܗ. ܩܪܝܒ ܗܘܐ ܓܝܪ
ܠܡܡܬ. * ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢ ܐܬܘܬܐ ܘܬܕܡܪܬܐ 48
ܠܐ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ، ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. * ܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܥܒܕ 49
ܡܠܟܐ. ܡܪܝ: ܚܘܬ ܥܕܠܐ ܢܡܘܬ ܛܠܝܐ.
* ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܙܠ ܒܪܟ ܚܝ ܗܘ. ܘܗܝܡܢ 50
ܗܘ ܓܒܪܐ ܒܡܠܬܐ ܕܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ ܘܐܙܠ.
* ܟܕ ܕܝܢ ܢܚܬ ܗܘܐ: ܐܪܥܘܗܝ ܥܒܕܘܗܝ 51
ܘܡܣܒܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ، ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܒܪܟ ܚܝ. * ܘܫܐܠ 52
ܐܢܘܢ ܕܒܐܝܢܐ ܥܕܢܐ ܐܬܢܝܚ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ.
ܐܬܡܠܝ ܒܫܒܥ ܫܥܝܢ ܫܒܩܬܗ ܐܫܬܐ.
* ܘܝܕܥ ܐܒܘܗܝ ܕܒܗܝ ܫܥܬܐ ܕܒܗ ܐܡܪ ܠܗ 53
ܝܫܘܥ ܕܒܪܟ ܚܝ. ܘܗܝܡܢ ܗܘ ܘܟܠܗ ܒܝܬܗ.
* ܗܕܐ ܬܘܒ ܬܪܬܝܢ ܐܬܐ ܥܒܕ ܝܫܘܥ: ܟܕ ܐܬܐ 54
ܡܢ ܝܗܘܕ ܠܓܠܝܠܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܗ ܀

* ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܗܘܐ ܥܐܕܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܘܣܠܩ
ܝܫܘܥ ܠܐܘܪܫܠܡ. * ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܬܡܢ ܒܐܘܪܫܠܡ 2

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. IV. V.

45 in sua patria honorem non habet. Cùm ergo venisset in
Galilæam, exceperunt eum Galilæi, cùm omnia vidissent
quæ fecerat Ierosolymis in die festo: et ipsi enim vene-
46 rant ad diem festum. Venit ergo iterum in Cana Galilææ,
ubi fecit aquam vinum. Et erat quidam regulus, cujus
47 filius infirmabatur, Capharnaum. Hic cùm audisset quia
Jesus adveniret a Judæa in Galilæam, abiit ad eum, et
rogabat eum ut descenderet, et sanaret filium ejus: inci-
48 piebat enim mori. Dixit ergo Jesus ad eum: Nisi signa
49 et prodigia videritis, non creditis. Dicit ad eum regulus:
Domine, descende priùs quàm moriatur filius meus.
50 Dicit ei Jesus: Vade; filius tuus vivit. Credidit homo
sermoni, quem dixit ei Jesus; et ibat. Jam autem eo 51
descendente, servi occurrerunt ei, et nunciaverunt, di-
centes, quia filius ejus viveret. Interrogabat ergo horam 52
ab eis, in qua meliùs habuerit. Et dixerunt ei: Quia
heri hora septima reliquit eum febris. Cognovit ergo 53
pater, quia illa hora erat, in qua dixit ei Jesus, Filius
tuus vivit: et credidit ipse, et domus ejus tota. Hoc 54
iterum secundum signum fecit Jesus, cùm venisset a
Judæa in Galilæam.

CAP. V.

POST hæc erat dies festus Judæorum, et ascendit
Jesus Ierosolymam. Est autem Ierosolymis probatica 2

κολυμβήθρα, ἡ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ Βηθ-
3 εσδὰ, πέντε στοὰς ἔχουσα. Ἐν ταύταις
κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων,
τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν ⌈[ἐκδεχομένων τὴν
4 τοῦ ὕδατος κίνησιν. Ἄγγελος γὰρ κατὰ
καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ, καὶ
ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς
μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος, ὑγιὴς ἐγίνετο,
5 ᾧ δήποτε κατείχετο νοσήματι]. Ἦν δέ
τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη
6 ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ. Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς
κατακείμενον, καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη
χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ· Θέλεις ὑγιὴς γε-
7 νέσθαι; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· Κύριε,
ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα, ὅταν ταραχθῇ τὸ
ὕδωρ, βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ
δὲ ἔρχομαι ἐγὼ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει.
8 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ⌈Ἔγειραι, ἆρον τὸν
9 κράββατόν σου, καὶ περιπάτει. Καὶ εὐθέως
ἐγένετο ὑγιὴς ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦρε τὸν κράβ-
βατον αὐτοῦ, καὶ περιεπάτει. Ἦν δὲ σάβ-
10 βατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Ἔλεγον οὖν οἱ
Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ· Σάββατόν ἐστιν·
11 οὐκ ἔξεστί σοι ἆραι τὸν κράββατον. Ἀπε-
κρίθη αὐτοῖς· Ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός
μοι εἶπεν· ⌈Ἆρον τὸν κράββατόν σου, καὶ
12 περιπάτει. Ἠρώτησαν οὖν αὐτόν· Τίς ἐστιν
ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπών σοι· ⌈Ἆρον τὸν κράβ-
13 βατόν σου, καὶ περιπάτει; Ὁ δὲ ἰαθεὶς
οὐκ ᾔδει τίς ἐστιν· ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν,
14 ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. Μετὰ ταῦτα
εὑρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ

ܘܕܘܟܬܐ ܚܕܐ ܕܡܥܡܘܕܝܬܐ: ܕܡܬܩܪܝܐ ܥܒܪܐܝܬ
ܒܝܬ ܚܣܕܐ. ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗ ܚܡܫܐ ܐܣܛܘܢܝܢ.
ܘܒܗܠܝܢ ܪܡܝܢ ܗܘܘ ܥܡܐ ܣܓܝܐܐ ܕܟܪܝܗܐ. 3
ܘܣܡܝܐ. ܘܚܓܝܪܐ. ܘܝܒܝܫܐ. ܘܡܣܟܝܢ ܗܘܘ
ܠܙܘܥܐ ܕܡܝܐ. * ܡܠܐܟܐ ܓܝܪ ܒܙܒܢ ܙܒܢ ܢܚܬ 4
ܗܘܐ ܠܗ ܠܡܥܡܘܕܝܬܐ: ܘܡܙܝܥ ܗܘܐ ܠܗܘܢ
ܠܡܝܐ. ܘܐܝܢܐ ܕܩܕܡ ܗܘܐ ܢܚܬ ܡܢ ܒܬܪ
ܙܘܥܐ ܕܡܝܐ: ܡܬܐܣܐ ܗܘܐ ܡܢ ܟܠ ܟܐܒ
ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ. * ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܬܡܢ ܓܒܪܐ 5
ܚܕ: ܕܬܠܬܝܢ ܘܬܡܢܐ ܫܢܝܢ ܐܝܬ ܗܘܐ
ܒܟܘܪܗܢܐ. * ܠܗܢܐ ܚܙܐ ܝܫܘܥ ܕܪܡܐ: ܘܝܕܥ 6
ܕܙܒܢܐ ܣܓܝܐܐ ܐܝܬ ܠܗ: ܘܐܡܪ ܠܗ. ܨܒܐ ܐܢܬ
ܕܬܬܚܠܡ. * ܥܢܐ ܗܘ ܟܪܝܗܐ ܘܐܡܪ. ܐܝܢ ܡܪܝ. 7
ܠܝܬ ܠܝ ܒܪܢܫܐ ܕܡܐ ܕܐܬܙܝܥܘ ܡܝܐ
ܢܪܡܝܢܝ ܒܡܥܡܘܕܝܬܐ. ܐܠܐ ܥܕ ܐܢܐ ܐܬܐ:
ܐܚܪܢܐ ܩܕܡ ܢܚܬ ܠܗ. * ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. 8
ܩܘܡ ܫܩܘܠ ܥܪܤܟ ܘܗܠܟ. * ܘܡܚܕܐ ܐܬܚܠܡ 9
ܓܒܪܐ ܗܘ. ܘܩܡ ܫܩܠ ܥܪܤܗ ܘܗܠܟ.
ܘܫܒܬܐ ܗܘܐ ܗܘ ܝܘܡܐ. * ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ 10
ܝܗܘܕܝܐ ܠܗܘ ܕܐܬܐܣܝ. ܫܒܬܐ ܗܝ ܠܐ ܫܠܝܛ
ܠܟ ܕܬܫܩܘܠ ܥܪܤܟ. * ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ 11
ܠܗܘܢ. ܗܘ ܕܥܒܕܢܝ ܚܠܝܡܐ: ܗܘ ܐܡܪ ܠܝ
ܕܫܩܘܠ ܥܪܤܟ ܘܗܠܟ. * ܘܫܐܠܘܗܝ ܡܢܘ ܗܢܐ 12
ܓܒܪܐ ܕܐܡܪ ܠܟ ܕܫܩܘܠ ܥܪܤܟ ܘܗܠܟ. * ܗܘ 13
ܕܝܢ ܕܐܬܐܣܝ ܠܐ ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܢܘ. ܝܫܘܥ ܓܝܪ
ܐܫܬܠܝ ܗܘܐ ܠܗ ܒܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ
ܒܕܘܟܬܐ ܗܝ. * ܒܬܪ ܙܒܢ ܐܫܟܚܗ ܝܫܘܥ 14

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. V.

piscina, quæ cognominatur Hebraïcè Bethsaïda, quin-
3 que porticus habens. In his jacebat multitudo magna
languentium, cæcorum, claudorum, aridorum, expectan-
4 tium aquæ motum. Angelus autem Domini descendebat
secundùm tempus in piscinam; et movebatur aqua. Et
qui prior descendisset in piscinam post motionem aquæ,
5 sanus fiebat a quacumque detinebatur infirmitate. Erat
autem quidam homo ibi triginta et octo annos habens
6 in infirmitate sua. Hunc cùm vidisset Jesus jacentem,
et cognovisset quia jam multum tempus haberet, dicit
7 ei: Vis sanus fieri? Respondit ei languidus: Domine,
hominem non habeo, ut, cùm turbata fuerit aqua, mittat
me in piscinam; dum venio enim ego, alius ante me de-
scendit. Dicit ei Jesus: Surge, tolle grabatum tuum, et 8
ambula. Et statim sanus factus est homo ille: et sustulit 9
grabatum suum, et ambulabat. Erat autem sabbatum in
die illo. Dicebant ergo Judæi illi, qui sanatus fuerat: 10
Sabbatum est; non licet tibi tollere grabatum tuum.
Respondit eis: Qui me sanum fecit, ille mihi dixit: 11
Tolle grabatum suum, et ambula. Interrogaverunt ergo 12
eum: Quis est ille homo, qui dixit tibi, Tolle grabatum
tuum, et ambula? Is autem, qui sanus fuerat effectus, 13
nesciebat quis esset: Jesus enim declinavit a turba con-
stituta in loco. Postea invenit eum Jesus in templo, et 14

εἶπεν αὐτῷ· Ἴδε, ὑγιὴς γέγονας· μηκέτι
ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρον σοί τι γένηται.
15 Ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἀπήγγειλε τοῖς
Ἰουδαίοις, ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτὸν
16 ὑγιῆ. Καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον τὸν Ἰησοῦν
οἱ Ἰουδαῖοι, [1][καὶ ἐζήτουν αὐτὸν ἀποκτεῖναι,] ὅτι
17 ταῦτα ἐποίει ἐν σαββάτῳ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς
ἀπεκρίνατο αὐτοῖς· Ὁ Πατήρ μου ἕως ἄρτι
18 ἐργάζεται, κἀγὼ ἐργάζομαι. Διὰ τοῦτο
οὖν μᾶλλον ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀπο-
κτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυε τὸ σάββατον,
ἀλλὰ καὶ Πατέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν Θεὸν,
19 ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ Θεῷ. Ἀπεκρίνατο
οὖν ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται ὁ Υἱὸς ποιεῖν ἀφ'
ἑαυτοῦ οὐδὲν, ἐὰν μή τι βλέπῃ τὸν Πατέρα
ποιοῦντα· ἃ γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιῇ, ταῦτα
20 καὶ ὁ Υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ. Ὁ γὰρ Πατὴρ
φιλεῖ τὸν Υἱὸν, καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ,
ἃ αὐτὸς ποιεῖ· καὶ μείζονα τούτων δείξει
21 αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε. Ὥσπερ
γὰρ ὁ Πατὴρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς, καὶ ζωο-
ποιεῖ· οὕτω καὶ ὁ Υἱὸς οὓς θέλει, ζωοποιεῖ.
22 Οὐδὲ γὰρ ὁ Πατὴρ κρίνει οὐδένα· ἀλλὰ
23 τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκε τῷ Υἱῷ· ἵνα πάν-
τες τιμῶσι τὸν Υἱὸν, καθὼς τιμῶσι τὸν
Πατέρα. Ὁ μὴ τιμῶν τὸν Υἱὸν, οὐ τιμᾷ
24 τὸν Πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν. Ἀμὴν
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων,
καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με, ἔχει ζωὴν
αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ
μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν.

ܒܗܝܟܠܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܗܐ ܚܠܝܡܬ ܐܢܬ ܬܘܒ ܠܐ
ܬܚܛܐ. ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܠܟ ܡܕܡ ܕܒܝܫ ܡܢ
ܩܕܡܝܐ. ܘܐܙܠ ܗܘ ܓܒܪܐ ܘܐܡܪ ܠܝܗܘܕܝܐ: 15
ܕܝܫܘܥ ܗܘ ܗܘ ܕܐܚܠܡܗ. ܘܡܛܠ ܗܕܐ 16
ܪܕܦܝܢ ܗܘܘ ܝܗܘܕܝܐ ܠܝܫܘܥ ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ
ܠܡܩܛܠܗ: ܕܗܠܝܢ ܒܫܒܬܐ ܥܒܕ ܗܘܐ. ܗܘ 17
ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܒܝ ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ
ܦܠܚ: ܐܦ ܐܢܐ ܦܠܚ ܐܢܐ. ܘܡܛܠ ܗܕܐ 18
ܝܬܝܪܐܝܬ ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܝܗܘܕܝܐ ܠܡܩܛܠܗ. ܠܐ
ܒܠܚܘܕ ܕܫܪܐ ܗܘܐ ܫܒܬܐ: ܐܠܐ ܐܦ ܕܥܠ ܐܠܗܐ
ܕܐܒܘܗܝ ܐܡܪ ܗܘܐ. ܘܡܫܘܐ ܗܘܐ
ܢܦܫܗ ܥܡ ܐܠܗܐ. ܥܢܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ 19
ܠܗܘܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܠܐ
ܡܫܟܚ ܒܪܐ ܠܡܥܒܕ ܡܕܡ ܡܢ ܨܒܝܢ ܢܦܫܗ.
ܐܠܐ ܡܕܡ ܕܚܙܐ ܠܐܒܐ ܕܥܒܕ: ܐܝܠܝܢ ܓܝܪ
ܕܐܒܐ ܥܒܕ: ܗܠܝܢ ܐܦ ܒܪܐ ܐܟܘܬܗ ܥܒܕ.
ܐܒܐ ܓܝܪ ܪܚܡ ܠܒܪܗ: ܘܟܠܡܕܡ ܕܥܒܕ 20
ܡܚܘܐ ܠܗ ܘܕܝܬܝܪܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܥܒܕܐ ܡܚܘܐ
ܠܗ ܕܐܢܬܘܢ ܬܬܕܡܪܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܐܒܐ 21
ܡܩܝܡ ܡܝܬܐ ܘܡܚܐ ܠܗܘܢ: ܗܟܢܐ ܐܦ ܒܪܐ
ܠܐܝܠܝܢ ܕܨܒܐ ܡܚܐ. ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܐܒܐ ܕܐܢ 22
ܠܐܢܫ. ܐܠܐ ܟܠܗ ܕܝܢܐ ܝܗܒܗ ܠܒܪܐ. ܕܟܠܢܫ 23
ܢܝܩܪ ܠܒܪܐ ܐܝܟ ܕܡܝܩܪ ܠܐܒܐ. ܗܘ ܕܠܐ ܡܝܩܪ
ܠܒܪܐ: ܠܐ ܡܝܩܪ ܠܐܒܐ ܕܫܕܪܗ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ 24
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܡܢ ܕܫܡܥ ܡܠܬܝ ܘܡܗܝܡܢ
ܠܡܢ ܕܫܕܪܢܝ: ܐܝܬ ܠܗ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ.
ܘܠܕܝܢܐ ܠܐ ܐܬܐ. ܐܠܐ ܫܢܐ ܠܗ ܡܢ ܡܘܬܐ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. V.

dixit illi: Ecce sanus factus es: jam noli peccare, ne de-
15 terius tibi aliquid contingat. Abiit ille homo, et nunciavit
16 Judæis quia Jesus esset, qui fecit eum sanum. Prop-
terea persequebantur Judæi Jesum, quia hæc faciebat in
17 sabbato. Jesus autem respondit eis: Pater meus usque
18 modo operatur, et ego operor. Propterea ergo magis
quærebant eum Judæi interficere; quia non solum solve-
bat sabbatum, sed et Patrem suum dicebat Deum, æqua-
lem se faciens Deo. Respondit itaque Jesus, et dixit eis:
19 Amen, amen dico vobis: non potest Filius a se facere
quidquam, nisi quod viderit Patrem facientem: quæ-
cumque enim ille fecerit, hæc et Filius similiter facit.
Pater enim diligit Filium, et omnia demonstrat ei, quæ 20
ipse facit: et majora his demonstrabit ei opera, ut
vos miremini. Sicut enim Pater suscitat mortuos, et 21
vivificat: sic et Filius, quos vult, vivificat. Neque enim 22
Pater judicat quemquam: sed omne judicium dedit Filio,
ut omnes honorificent Filium, sicut honorificant Patrem: 23
qui non honorificat Filium, non honorificat Patrem, qui
misit illum. Amen, amen dico vobis, quia qui verbum 24
meum audit, et credit ei qui misit me, habet vitam æter-
nam, et in judicium non venit, sed transiit a morte in vitam.

25 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἔρχεται ὥρα,
καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσονται τῆς
φωνῆς τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ· καὶ οἱ ἀκούσαν-
26 τες ζήσονται. Ὥσπερ γὰρ ὁ Πατὴρ ἔχει
ζωὴν ἐν ἑαυτῷ· οὕτως ἔδωκε καὶ τῷ Υἱῷ
27 ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ. Καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν
αὐτῷ καὶ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι Υἱὸς ἀνθρώπου
28 ἐστί. Μὴ θαυμάζετε τοῦτο· ὅτι ἔρχεται
ὥρα, ἐν ᾗ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκού-
29 σονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἐκπορεύσονται,
οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες, εἰς ἀνάστασιν ζωῆς·
οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες, εἰς ἀνάστασιν
30 κρίσεως. Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ' ἐμαυ-
τοῦ οὐδέν. Καθὼς ἀκούω, κρίνω· καὶ ἡ
κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν· ὅτι οὐ ζητῶ τὸ
θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ
31 πέμψαντός με [1] [Πατρός]. Ἐὰν ἐγὼ μαρ-
τυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ
32 ἔστιν ἀληθής. Ἄλλος ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν
περὶ ἐμοῦ· καὶ οἶδα, ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ
33 μαρτυρία, ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. Ὑμεῖς
ἀπεστάλκατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύ-
34 ρηκε τῇ ἀληθείᾳ· ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου
τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω· ἀλλὰ ταῦτα λέγω
35 ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. Ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ
καιόμενος καὶ φαίνων· ὑμεῖς δὲ ἠθελήσατε
[1] ἀγαλλιασθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ
36 αὐτοῦ· ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μείζω
τοῦ Ἰωάννου· τὰ γὰρ ἔργα, ἃ ἔδωκέ μοι ὁ
Πατὴρ ἵνα τελειώσω αὐτὰ, αὐτὰ τὰ ἔργα
ἃ ἐγὼ ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ, ὅτι ὁ
37 Πατήρ με ἀπέσταλκε· καὶ ὁ πέμψας με
Πατὴρ, αὐτὸς μεμαρτύρηκε περὶ ἐμοῦ. Οὔτε
φωνὴν αὐτοῦ ἀκηκόατε πώποτε, οὔτε εἶδος

25 ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܐܬܝܐ ܫܥܬܐ ܘܗܫܐ ܐܝܬܝܗ܂ ܐܡܬܝ ܕܡܝܬܐ ܢܫܡܥܘܢ ܩܠܗ ܕܒܪܗ ܕܐܠܗܐ܂ ܘܗܢܘܢ ܕܫܡܥܝܢ ܢܚܘܢ܂
26 ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܠܐܒܐ ܐܝܬ ܚܝܐ ܒܩܢܘܡܗ܂ ܗܟܢܐ ܝܗܒ ܐܦ ܠܒܪܐ ܕܢܗܘܘܢ ܚܝܐ ܒܩܢܘܡܗ܂
27,28 ܘܐܫܠܛܗ ܕܢܗܘܐ ܥܒܕ ܐܦ ܕܝܢܐ܂ ܕܒܪܗ ܗܘ ܕܐܢܫܐ܂ ܠܐ ܬܬܕܡܪܘܢ ܒܗܕܐ܂ ܕܐܬܝܐ ܫܥܬܐ܂ ܐܡܬܝ ܕܟܠܗܘܢ ܕܒܩܒܪܐ ܐܢܘܢ ܢܫܡܥܘܢ ܩܠܗ܂
29 ܘܢܦܩܘܢ܂ ܐܝܠܝܢ ܕܥܒܕܘ ܛܒܬܐ ܠܩܝܡܬܐ ܕܚܝܐ܂ ܘܐܝܠܝܢ ܕܥܒܕܘ ܒܝܫܬܐ ܠܩܝܡܬܐ ܕܕܝܢܐ܂
30 ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܡܢ ܨܒܝܢ ܢܦܫܝ ܡܕܡ ܠܡܥܒܕ܂ ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܫܡܥ ܐܢܐ ܕܐܢ ܐܢܐ܂ ܘܕܝܢܝ ܟܐܢ ܗܘ܂ ܠܐ ܓܝܪ ܒܥܐ ܐܢܐ ܨܒܝܢܝ܂ ܐܠܐ ܨܒܝܢܗ ܕܡܢ ܕܫܕܪܢܝ܂
31 ܐܢ ܐܢܐ ܡܣܗܕ ܐܢܐ ܥܠ ܢܦܫܝ܂ ܣܗܕܘܬܝ ܠܐ ܗܘܬ ܫܪܝܪܐ܂
32 ܐܚܪܝܢ ܗܘ ܗܘ ܕܡܣܗܕ ܥܠܝ܂ ܘܝܕܥ ܐܢܐ ܕܫܪܝܪܐ ܗܝ ܣܗܕܘܬܗ ܕܡܣܗܕ ܥܠܝ܂
33 ܐܢܬܘܢ ܫܠܚܬܘܢ ܠܘܬ ܝܘܚܢܢ܂ ܘܐܣܗܕ ܥܠ ܫܪܪܐ܂
34 ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܒܪܢܫܐ ܢܣܒ ܐܢܐ ܣܗܕܘܬܐ܂ ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܐܢܬܘܢ ܬܚܘܢ܂
35 ܗܘ ܫܪܓܐ ܗܘܐ ܕܝܩܕ ܘܡܢܗܪ܂ ܘܐܢܬܘܢ ܨܒܝܬܘܢ ܠܡܫܬܒܗܪܘ ܫܥܬܐ ܒܢܘܗܪܗ܂
36 ܠܝ ܕܝܢ ܐܝܬ ܠܝ ܣܗܕܘܬܐ ܕܪܒܐ ܡܢ ܕܝܘܚܢܢ܂ ܥܒܕܐ ܓܝܪ ܕܝܗܒ ܠܝ ܐܒܝ ܕܐܫܠܡ ܐܢܘܢ܂ ܗܢܘܢ ܥܒܕܐ ܕܥܒܕ ܐܢܐ ܣܗܕܝܢ ܥܠܝ܂ ܕܐܒܐ ܫܠܚܢܝ܂
37 ܘܐܒܐ ܕܫܠܚܢܝ܂ ܗܘ ܣܗܕ ܥܠܝ܂ ܠܐ ܩܠܗ ܡܢ ܡܬܘܡ ܫܡܥܬܘܢ܂ ܘܠܐ ܚܙܘܗ ܚܙܝܬܘܢ܂

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. V.

25 Amen, amen dico vobis, quia venit hora, et nunc est,
quando mortui audient vocem Filii Dei: et qui audierint,
26 vivent. Sicut enim Pater habet vitam in semetipso; sic
27 dedit et Filio habere vitam in semetipso: et potestatem
28 dedit ei judicium facere, quia Filius hominis est. Nolite
mirari hoc, quia venit hora, in qua omnes, qui in monu-
29 mentis sunt, audient vocem Filii Dei: et procedent, qui
bona fecerunt, in resurrectionem vitæ; qui verò mala
30 egerunt, in resurrectionem judicii. Non possum ego a
meipso facere quidquam. Sicut audio, judico: et judi-
cium meum justum est: quia non quæro voluntatem
31 meam, sed voluntatem ejus qui misit me. Si ego tes-
timonium perhibeo de meipso, testimonium meum non
est verum. Alius est qui testimonium perhibet de me: 32
et scio quia verum est testimonium, quod perhibet de me.
Vos misistis ad Joannem: et testimonium perhibuit 33
veritati. Ego autem non ab homine testimonium accipio: 34
sed hæc dico ut vos salvi sitis. Ille erat lucerna ardens, et 35
lucens. Vos autem voluistis ad horam exultare in luce ejus.
Ego autem habeo testimonium majus Joanne. Opera 36
enim quæ dedit mihi Pater ut perficiam ea; ipsa opera, quæ
ego facio, testimonium perhibent de me, quia Pater misit
me: et qui misit me Pater, ipse testimonium perhibuit de 37
me: neque vocem ejus unquam audistis, neque speciem

38 αὐτοῦ ἑωράκατε· καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ
ἔχετε μένοντα ἐν ὑμῖν· ὅτι ὃν ἀπέστειλεν
39 ἐκεῖνος, τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. Ἐρευ-
νᾶτε τὰς γραφὰς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν
αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν, καὶ ἐκεῖναί εἰσιν
40 αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ· καὶ οὐ θέλετε
41 ἐλθεῖν πρός με, ἵνα ζωὴν ἔχητε. Δόξαν
42 παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω· ἀλλ' ἔγνωκα
ὑμᾶς, ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔχετε
43 ἐν ἑαυτοῖς. Ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι
τοῦ Πατρός μου, καὶ οὐ λαμβάνετέ με·
ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ,
44 ἐκεῖνον λήψεσθε. Πῶς δύνασθε ὑμεῖς πι-
στεῦσαι, δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες,
καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ οὐ
45 ζητεῖτε; Μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω
ὑμῶν πρὸς τὸν Πατέρα· ἔστιν ὁ κατηγορῶν
46 ὑμῶν, Μωϋσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. Εἰ
γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσῇ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί·
47 περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. Εἰ δὲ τοῖς
ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς
ἐμοῖς ῥήμασι πιστεύσετε;

ΚΕΦ. ϛʹ.

Μετα ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν
τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας, τῆς Τιβε-
2 ριάδος· καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς,
ὅτι ἑώρων [1][αὐτοῦ] τὰ σημεῖα, ἃ ἐποίει ἐπὶ
3 τῶν ἀσθενούντων. Ἀνῆλθε δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ
Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν
4 αὐτοῦ. Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ
5 τῶν Ἰουδαίων. Ἐπάρας οὖν ὁ Ἰησοῦς τοὺς
ὀφθαλμοὺς, καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς
ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν, λέγει πρὸς τὸν

ܘܡܠܬܗ ܠܐ ܡܩܘܝܐ ܒܟܘܢ. ܡܛܠ ܕܒܗܘ 38
ܕܗܘ ܫܕܪ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܒܨܘ 39
ܟܬܒܐ ܕܒܗܘܢ ܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܚܝܐ ܕܠܥܠܡ
ܐܝܬ ܠܟܘܢ: ܘܗܢܘܢ ܣܗܕܝܢ ܥܠܝ. ܘܠܐ ܨܒܝܢ 40
ܐܢܬܘܢ ܕܬܐܬܘܢ ܠܘܬܝ: ܕܚܝܐ ܕܠܥܠܡ ܢܗܘܘܢ
ܠܟܘܢ. ܫܘܒܚܐ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ ܠܐ ܢܣܒ ܐܢܐ. 41
ܐܠܐ ܝܕܥܬܟܘܢ ܕܚܘܒܗ ܕܐܠܗܐ ܠܝܬ ܒܟܘܢ. 42
ܐܢܐ ܐܬܝܬ ܒܫܡܗ ܕܐܒܝ ܘܠܐ ܡܩܒܠܝܢ ܐܢܬܘܢ 43
ܠܝ. ܐܢ ܐܚܪܢܐ ܢܐܬܐ ܒܫܡ ܢܦܫܗ: ܠܗܘ
ܬܩܒܠܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܗܝܡܢܘ: 44
ܕܫܘܒܚܐ ܚܕ ܡܢ ܚܕ ܡܩܒܠܝܢ ܐܢܬܘܢ:
ܘܫܘܒܚܐ ܕܡܢ ܚܕ ܐܠܗܐ ܠܐ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ.
ܠܡܐ ܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܢܐ ܐܟܠ ܩܪܨܝܟܘܢ 45
ܩܕܡ ܐܒܐ: ܐܝܬ ܗܘ ܕܐܟܠ ܩܪܨܝܟܘܢ.
ܡܘܫܐ ܗܘ ܕܒܗ ܣܒܪܬܘܢ. ܐܠܘ ܓܝܪ ܒܡܘܫܐ 46
ܡܗܝܡܢܝܢ ܗܘܝܬܘܢ: ܐܦ ܒܝ ܡܗܝܡܢܝܢ ܗܘܝܬܘܢ.
ܡܘܫܐ ܓܝܪ ܥܠܝ ܟܬܒ. ܘܐܢ ܠܟܬܒܘܗܝ 47
ܕܗܘ ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܐܝܟܢܐ ܠܡܠܝ
ܕܝܠܝ ܬܗܝܡܢܘܢ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܘ ܀

ܒܬܪ ܗܠܝܢ: ܐܙܠ ܝܫܘܥ ܠܥܒܪܐ ܕܝܡܐ
ܕܓܠܝܠܐ ܕܛܝܒܪܝܘܣ. ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ. 2
ܡܛܠ ܕܚܙܝܢ ܗܘܘ ܐܬܘܬܐ ܕܥܒܕ ܒܟܪܝܗܐ.
ܘܣܠܩ ܝܫܘܥ ܠܛܘܪܐ: ܘܬܡܢ ܝܬܒ ܗܘܐ 3
ܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܩܪܝܒ ܗܘܐ ܦܨܚܐ ܥܐܕܐ 4
ܕܝܗܘܕܝܐ. ܘܐܪܝܡ ܝܫܘܥ ܥܝܢܘܗܝ: ܘܚܙܐ 5
ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܕܐܬܐ ܠܘܬܗ: ܘܐܡܪ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. V. VI.

38 ejus vidistis: et verbum ejus non habetis in vobis
manens; quia quem misit ille, huic vos non creditis.
39 Scrutamini Scripturas, quia vos putatis in ipsis vitam
æternam habere; et illæ sunt quæ testimonium per-
40 hibent de me: et non vultis venire ad me, ut vitam
41,42 habeatis. Claritatem ab hominibus non accipio. Sed cog-
43 novi vos, quia dilectionem Dei non habetis in vobis. Ego
veni in nomine Patris mei, et non accipitis me: si alius
44 venerit in nomine suo, illum accipietis. Quomodo vos
potestis credere, qui gloriam ab invicem accipitis: et glo-
45 riam, quæ a solo Deo est, non quæritis? Nolite putare
quia ego accusaturus sim vos apud Patrem: est qui ac-
cusat vos Moyses, in quo vos speratis. Si enim crederetis 46
Moysi, crederetis forsitan et mihi: de me enim ille
scripsit. Si autem illius litteris non creditis: quomodo 47
verbis meis credetis?

CAP. VI.

Post hæc abiit Jesus trans mare Galilææ, quod est
Tiberiadis: et sequebatur eum multitudo magna, quia 2
videbant signa, quæ faciebat super his qui infirmabantur.
Subiit ergo in montem Jesus: et ibi sedebat cum disci- 3
pulis suis. Erat autem proximum Pascha dies festus 4
Judæorum. Cùm sublevasset ergo oculos Jesus, et 5
vidisset quia multitudo maxima venit ad eum, dixit ad

Φίλιππον· Πόθεν ἀγοράσομεν ἄρτους, ἵνα
6 φάγωσιν οὗτοι; (Τοῦτο δὲ ἔλεγε πειράζων
αὐτόν· αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἔμελλε ποιεῖν.)
7 Ἀπεκρίθη αὐτῷ Φίλιππος· Διακοσίων δηνα-
ρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστος
8 αὐτῶν βραχύ τι λάβῃ. Λέγει αὐτῷ εἷς ἐκ
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς
9 Σίμωνος Πέτρου· Ἔστι παιδάριον ἓν ὧδε,
[1]ὃ ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψά-
ρια· ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστιν εἰς τοσούτους;
10 Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς· Ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους
ἀναπεσεῖν. Ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ.
Ἀνέπεσον οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὡσεὶ
11 πεντακισχίλιοι. Ἔλαβε δὲ τοὺς ἄρτους ὁ
Ἰησοῦς, καὶ εὐχαριστήσας διέδωκε [1][τοῖς
μαθηταῖς, οἱ δὲ μαθηταὶ] τοῖς ἀνακειμένοις·
12 ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἤθελον. Ὡς
δὲ ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·
Συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα,
13 ἵνα μή τι ἀπόληται. Συνήγαγον οὖν, καὶ
ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ
τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων, ἃ ἐπερίσσευσε
14 τοῖς βεβρωκόσιν. Οἱ οὖν ἄνθρωποι, ἰδόντες
ὃ ἐποίησε σημεῖον ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον· Ὅτι
οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος
15 εἰς τὸν κόσμον. Ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλ-
λουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἁρπάζειν αὐτὸν, ἵνα
ποιήσωσιν αὐτὸν βασιλέα, ἀνεχώρησε [1]πάλιν
εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος.
16 Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, κατέβησαν οἱ μα-
17 θηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν· καὶ ἐμβάν-
τες εἰς τὸ πλοῖον, ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσ-
σης εἰς Καπερναούμ. Καὶ σκοτία ἤδη
ἐγεγόνει, καὶ [1]οὐκ ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ
18 Ἰησοῦς· ἥ τε θάλασσα, ἀνέμου μεγάλου

ܠܦܝܠܝܦܘܣ. ܐܝܟܐ ܢܙܒܢ ܠܚܡܐ ܕܢܐܟܠܘܢ
ܗܠܝܢ. * ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܟܕ ܡܢܤܐ ܠܗ. ܗܘ 6
ܓܝܪ ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܢܐ ܥܬܝܕ ܠܡܥܒܕ. * ܐܡܪ ܠܗ 7
ܦܝܠܝܦܘܣ. ܕܡܐܬܝܢ ܕܝܢܪܝܢ ܠܚܡܐ ܠܐ ܤܦܩ
ܠܗܘܢ ܟܕ ܟܠ ܚܕ ܚܕ ܩܠܝܠ ܢܤܒ. * ܐܡܪ 8
ܠܗ ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܢܕܪܐܘܤ ܐܚܘܗܝ
ܕܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ. * ܐܝܬ ܬܢܢ ܛܠܝܐ ܚܕ: ܕܐܝܬ 9
ܠܘܬܗ ܚܡܫ ܓܪܝܨܢ ܕܤܥܪܐ ܘܬܪܝܢ ܢܘܢܝܢ.
ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܡܢܐ ܐܢܝܢ ܠܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ. * ܐܡܪ 10
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܥܒܕܘ ܐܢܫܐ ܟܠܗܘܢ ܕܢܤܬܡܟܘܢ.
ܥܤܒܐ ܕܝܢ ܤܓܝ ܗܘܐ ܒܗ ܒܕܘܟܬܐ ܗܝ.
ܘܐܤܬܡܟܘ ܓܒܪܐ ܒܡܢܝܢܐ ܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ.
* ܘܫܩܠ ܝܫܘܥ ܠܚܡܐ: ܘܒܪܟ ܘܦܠܓ ܠܗܘܢ 11
ܠܤܡܝܟܐ: ܘܗܟܢܐ ܐܦ ܡܢ ܢܘܢܐ ܟܡܐ ܕܨܒܘ.
* ܘܟܕ ܤܒܥܘ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܟܢܫܘ 12
ܩܨܝܐ ܕܝܬܪܘ ܕܠܐ ܢܐܒܕ ܡܕܡ. * ܘܟܢܫܘ ܘܡܠܘ 13
ܬܪܥܤܪ ܩܘܦܝܢܝܢ ܩܨܝܐ: ܐܝܠܝܢ ܕܝܬܪܘ ܠܗܘܢ
ܠܐܟܘܠܐ ܡܢ ܚܡܫܐ ܠܚܡܝܢ ܕܤܥܪܐ ✣ * ܗܢܘܢ 14
ܕܝܢ ܐܢܫܐ ܕܚܙܘ ܐܬܐ ܕܥܒܕ ܝܫܘܥ: ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ.
ܫܪܝܪܐܝܬ ܗܢܘ ܢܒܝܐ ܕܐܬܐ ܠܥܠܡܐ. * ܝܫܘܥ 15
ܕܝܢ ܝܕܥ ܕܥܬܝܕܝܢ ܕܢܐܬܘܢ ܢܚܛܦܘܢܝܗܝ
ܘܢܥܒܕܘܢܝܗܝ ܡܠܟܐ: ܘܫܢܝ ܠܗ ܠܛܘܪܐ ܗܘ
ܠܚܘܕܘܗܝ ✣
* ܘܟܕ ܗܘܐ ܪܡܫܐ: ܢܚܬܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܝܡܐ. 16
* ܘܤܠܩܘ ܒܤܦܝܢܬܐ. ܘܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܥܒܪܐ 17
ܠܟܦܪܢܚܘܡ. ܘܚܫܘܟܐ ܗܘܬ ܠܗ. ܘܠܐ ܐܬܐ
ܗܘܐ ܠܘܬܗܘܢ ܝܫܘܥ. * ܝܡܐ ܕܝܢ ܐܙܕܩܦ ܗܘܐ 18

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. VI.

Philippum: Unde ememus panes, ut manducent hi?
6 Hoc autem dicebat tentans eum: ipse enim sciebat quid
7 esset facturus. Respondit ei Philippus: Ducentorum
denariorum panes non sufficiunt eis, ut unusquisque mo-
8 dicum quid accipiat. Dicit ei unus ex discipulis ejus,
9 Andreas frater Simonis Petri: Est puer unus hìc, qui habet
quinque panes ordeaceos, et duos pisces: sed hæc quid
10 sunt inter tantos? Dixit ergo Jesus: Facite homines
discumbere. Erat autem fœnum multum in loco. Dis-
11 cubuerunt ergo viri, numero quasi quinque millia. Ac-
cepit ergo Jesus panes; et cùm gratias egisset, distribuit
discumbentibus: similiter et ex piscibus quantum vole-
12 bant. Ut autem impleti sunt, dixit discipulis suis: Col-
ligite quæ superaverunt fragmenta, ne pereant. Colle- 13
gerunt ergo, et impleverunt duodecim cophinos frag-
mentorum ex quinque panibus ordeaceis, quæ super-
fuerunt his, qui manducaverant. Illi ergo homines, cùm 14
vidissent quòd Jesus fecerat signum, dicebant: Quia hic
est verè propheta qui venturus est in mundum. Jesus 15
ergo cùm cognovisset quia venturi essent ut raperent
eum, et facerent eum regem, fugit iterum in montem ipse
solus.

Ut autem serò factum est, descenderunt discipuli ejus 16
ad mare. Et cùm ascendissent navim, venerunt trans 17
mare Capharnaum: et tenebræ jam factæ erant: et
non venerat ad eos Jesus. Mare autem, vento magno 18

19 πνέοντος, διηγείρετο. Ἐληλακότες οὖν ὡς
σταδίους εἰκοσιπέντε ἢ τριάκοντα, θεωροῦσι
τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσ-
σης καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον· καὶ
20 ἐφοβήθησαν. Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· Ἐγώ εἰμι,
21 μὴ φοβεῖσθε. Ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς
τὸ πλοῖον· καὶ εὐθέως τὸ πλοῖον ἐγένετο ἐπὶ
τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑπῆγον.

22 Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἑστηκὼς πέραν τῆς
θαλάσσης, 'ἰδὼν ὅτι πλοιάριον ἄλλο 'οὐκ ἦν
ἐκεῖ, εἰ μὴ ἓν '[ἐκεῖνο, εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ], καὶ ὅτι οὐ συνεισῆλθε τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ 'πλοιάριον,
ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον·
23 (ἄλλα δὲ ἦλθε πλοιάρια ἐκ Τιβεριάδος
ἐγγὺς τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον,
24 εὐχαριστήσαντος τοῦ Κυρίου·) ὅτε οὖν εἶδεν
ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ, οὐδὲ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν '[καὶ] αὐτοὶ εἰς
τὰ πλοῖα, καὶ ἦλθον εἰς Καπερναοὺμ, ζη-
25 τοῦντες τὸν Ἰησοῦν. Καὶ εὑρόντες αὐτὸν
πέραν τῆς θαλάσσης, εἶπον αὐτῷ· Ῥαββὶ,
πότε ὧδε γέγονας; Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ
26 Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν·
ζητεῖτέ με οὐχ ὅτι εἴδετε σημεῖα, ἀλλ'
ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων, καὶ ἐχορτάσθητε.
27 Ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην,
ἀλλὰ τὴν βρῶσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν
αἰώνιον, ἣν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει·
τοῦτον γὰρ ὁ Πατὴρ ἐσφράγισεν, ὁ Θεός.
28 Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· Τί ποιῶμεν, ἵνα
29 ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ; Ἀπεκρίθη

ܥܠܝܗܘܢ . ܡܛܠ ܕܪܘܚܐ ܪܒܬܐ ܢܫܒܐ ܗܘܬ.
ܘܕܒܪܘ ܐܝܟ ܐܣܛܕܘܬܐ ܥܣܪܝܢ ܘܚܡܫܐ ܐܘ * 19
ܬܠܬܝܢ. ܘܚܙܘ ܠܝܫܘܥ ܟܕ ܡܗܠܟ ܥܠ
ܝܡܐ. ܘܟܕ ܩܪܒ ܠܘܬ ܣܦܝܢܬܗܘܢ ܘܕܚܠܘ.
ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ: ܐܢܐ ܐܢܐ ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ. * 20
ܘܨܒܘ ܗܘܘ ܕܢܩܒܠܘܢܗ ܒܣܦܝܢܬܐ. ܘܒܗ * 21
ܒܫܥܬܐ ܣܦܝܢܬܐ ܗܝ ܗܘܬ ܠܘܬ ܐܪܥܐ ܗܝ
ܕܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܀
ܘܠܝܘܡܐ ܕܒܬܪܗ. ܗܘ ܟܢܫܐ ܕܩܐܡ ܗܘܐ * 22
ܒܥܒܪܐ ܕܝܡܐ: ܚܙܘ ܕܣܦܝܢܬܐ ܐܚܪܬܐ ܠܝܬ
ܗܘܬ ܬܡܢ: ܐܠܐ ܐܢ ܗܝ ܕܣܠܩܘ ܠܗ
ܬܠܡܝܕܐ. ܘܕܠܐ ܥܠ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܝܫܘܥ
ܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܣܦܝܢܬܐ: * ܐܬܝ ܗܘܝ ܕܝܢ 23
ܐܠܦܐ ܐܚܪܢܝܬܐ ܡܢ ܛܝܒܪܝܘܣ: ܠܓܢܒ
ܕܘܟܬܐ ܗܝ ܕܐܟܠܘ ܒܗ ܠܚܡܐ ܟܕ ܒܪܟ ܝܫܘܥ.
ܘܟܕ ܚܙܐ ܗܘ ܟܢܫܐ ܕܠܐ ܗܘܐ ܬܡܢ ܝܫܘܥ ܐܦܠܐ * 24
ܬܠܡܝܕܘܗܝ: ܣܠܩܘ ܠܗܠܝܢ ܐܠܦܐ ܘܐܬܘ
ܠܟܦܪܢܚܘܡ. ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܠܝܫܘܥ. * ܘܟܕ 25
ܐܫܟܚܘܗܝ ܒܥܒܪܐ ܕܝܡܐ ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܪܒܢ
ܐܡܬܝ ܐܬܝܬ ܠܗܪܟܐ. * ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ 26
ܠܗܘܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܒܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܝ: ܠܐ ܗܘܐ ܡܛܠ ܕܚܙܝܬܘܢ ܐܬܘܬܐ.
ܐܠܐ ܕܐܟܠܬܘܢ ܠܚܡܐ ܘܣܒܥܬܘܢ. * ܠܐ ܬܦܠܚܘܢ 27
ܡܐܟܘܠܬܐ ܕܐܒܕܐ. ܐܠܐ ܡܐܟܘܠܬܐ ܕܡܩܘܝܐ
ܠܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. ܐܝܕܐ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܢܬܠ ܠܟܘܢ.
ܠܗܢܐ ܓܝܪ ܐܒܐ ܚܬܡ ܐܠܗܐ: * ܐܡܪܝܢ ܠܗ 28
ܡܢܐ ܢܥܒܕ ܕܢܦܠܘܚ ܥܒܕܐ ܕܐܠܗܐ. * ܥܢܐ 29

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. VI.

19 flante, exurgebat. Cùm remigassent ergo quasi stadia
viginti quinque aut triginta, vident Jesum ambulantem
20 supra mare, et proximum navi fieri, et timuerunt. Ille
21 autem dicit eis: Ego sum, nolite timere. Voluerunt
ergo accipere eum in navim: et statim navis fuit ad
terram, in quam ibant.
22 Altera die, turba, quæ stabat trans mare, vidit quia
navicula alia non erat ibi nisi una, et quia non introïsset
cum discipulis suis Jesus in navim, sed soli discipuli ejus
23 abiissent: aliæ verò supervenerunt naves a Tiberiade
juxta locum ubi manducaverant panem, gratias agente
Domino. Cùm ergo vidisset turba quia Jesus non esset 24
ibi, neque discipuli ejus, ascenderunt in naviculas, et ve-
nerunt Capharnaum, quærentes Jesum. Et cùm inve- 25
nissent eum trans mare, dixerunt ei: Rabbi, quando huc
venisti? Respondit eis Jesus, et dixit: Amen, amen 26
dico vobis: quæritis me non quia vidistis signa, sed
quia manducastis ex panibus, et saturati estis. Opera- 27
mini non cibum qui perit, sed qui permanet in vitam
æternam, quem Filius hominis dabit vobis: hunc
enim Pater signavit Deus. Dixerunt ergo ad eum: 28
Quid faciemus, ut operemur opera Dei? Respondit 29

ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτό ἐστι τὸ
ἔργον τοῦ Θεοῦ, ἵνα πιστεύσητε εἰς ὃν ἀπέ-
30 στειλεν ἐκεῖνος. Εἶπον οὖν αὐτῷ· Τί οὖν
ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσω-
31 μέν σοι; τί ἐργάζῃ; Οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ
μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθώς ἐστι γε-
γραμμένον· "Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν (Ps. lxxviii. 24. (Ex. xvi. 15.))
32 αὐτοῖς φαγεῖν." Εἶπεν [1]οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν
ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· ἀλλ' ὁ Πατήρ
μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
33 τὸν ἀληθινόν. Ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ Θεοῦ ἐστιν
ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ζωὴν διδοὺς
34 τῷ κόσμῳ. Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· Κύριε,
35 πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον. Εἶπε
δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς
ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρός με, οὐ μὴ πεινάσῃ·
καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ διψήσῃ πώ-
36 ποτε. Ἀλλ' εἶπον ὑμῖν, ὅτι καὶ ἑωράκατέ
37 με, καὶ οὐ πιστεύετε. Πᾶν ὃ δίδωσί μοι
ὁ Πατὴρ, πρὸς ἐμὲ ἥξει· καὶ τὸν ἐρχόμενον
38 πρός με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω· ὅτι καταβέβηκα
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ
ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με.
39 Τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός
με [1][Πατρὸς], ἵνα πᾶν, ὃ δέδωκέ μοι, μὴ
ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν
40 τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Τοῦτο [1]γάρ ἐστι τὸ
θέλημα τοῦ [1]πέμψαντός με, ἵνα πᾶς ὁ
θεωρῶν τὸν Υἱὸν, καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν, ἔχῃ
ζωὴν αἰώνιον· καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ τῇ
41 ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ἐγόγγυζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι
περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν, Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ
42 καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ ἔλεγον· Οὐχ

ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܢܘ ܥܒܕܐ ܕܐܠܗܐ:
ܕܬܗܝܡܢܘܢ ܒܡܢ ܕܗܘ ܫܕܪ܀ *ܐܡܪܝܢ 30
ܠܗ. ܡܢܐ ܐܬܐ ܥܒܕ ܐܢܬ ܕܢܚܙܐ ܘܢܗܝܡܢ
ܒܟ. ܡܢܐ ܣܥܪ ܐܢܬ. *ܐܒܗܝܢ ܡܢܢܐ ܐܟܠܘ 31
ܒܡܕܒܪܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ. ܕܠܚܡܐ ܡܢ ܫܡܝܐ
ܝܗܒ ܠܗܘܢ ܠܡܐܟܠ. *ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. 32
ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܠܐ ܗܘܐ ܡܘܫܐ
ܝܗܒ ܠܟܘܢ ܠܚܡܐ ܡܢ ܫܡܝܐ. ܐܠܐ ܐܒܝ
ܝܗܒ ܠܟܘܢ ܠܚܡܐ ܕܩܘܫܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ.
*ܠܚܡܗ ܓܝܪ ܕܐܠܗܐ ܐܝܬܘܗܝ: ܗܘ ܕܢܚܬ 33
ܡܢ ܫܡܝܐ: ܘܝܗܒ ܚܝܐ ܠܥܠܡܐ. *ܐܡܪܝܢ 34
ܠܗ. ܡܪܢ: ܒܟܠܙܒܢ ܗܒ ܠܢ ܠܚܡܐ ܗܢܐ.
*ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܢܐ ܐܢܐ ܠܚܡܐ ܕܚܝܐ. ܡܢ 35
ܕܐܬܐ ܠܘܬܝ ܠܐ ܢܟܦܢ. ܘܡܢ ܕܡܗܝܡܢ ܒܝ ܠܐ
ܢܨܗܐ ܠܥܠܡ. *ܐܠܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ: ܕܚܙܝܬܘܢܢܝ. 36
ܘܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. *ܟܠ ܕܝܗܒ ܠܝ 37
ܐܒܝ ܠܘܬܝ ܢܐܬܐ. ܘܡܢ ܕܠܘܬܝ ܢܐܬܐ ܠܐ ܐܦܩܗ
ܠܒܪ. *ܕܢܚܬܬ ܡܢ ܫܡܝܐ ܠܐ ܗܘܐ ܕܐܥܒܕ 38
ܨܒܝܢܝ. ܐܠܐ ܨܒܝܢܗ ܕܡܢ ܕܫܕܪܢܝ: *ܗܢܘ ܕܝܢ 39
ܨܒܝܢܗ ܕܡܢ ܕܫܕܪܢܝ. ܕܟܠ ܕܝܗܒ ܠܝ ܠܐ
ܐܘܒܕ ܡܢܗ. ܐܠܐ ܐܩܝܡܝܘܗܝ ܒܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ.
*ܗܢܘ ܓܝܪ ܨܒܝܢܗ ܕܐܒܝ. ܕܟܠ ܕܚܙܐ ܠܒܪܐ 40
ܘܡܗܝܡܢ ܒܗ: ܢܗܘܘܢ ܠܗ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ:
ܘܐܢܐ ܐܩܝܡܝܘܗܝ ܒܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ. *ܡܪܛܢܝܢ ܕܝܢ 41
ܝܗܘܕܝܐ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ: ܕܐܡܪ ܕܐܢܐ ܐܢܐ ܠܚܡܐ
ܕܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ. *ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. ܠܐ ܗܘܐ 42

Jesus, et dixit eis: Hoc est opus Dei, ut credatis in
30 eum quem misit ille. Dixerunt ergo ei: Quod ergo
tu facis signum, ut videamus, et credamus tibi? quid
31 operaris? Patres nostri manducaverunt manna in de-
serto, sicut scriptum est: Panem de cœlo dedit eis man-
32 ducare. Dixit ergo eis Jesus: Amen, amen dico vobis:
Non Moyses dedit vobis panem de cœlo, sed Pater
33 meus dat vobis panem de cœlo verum. Panis enim Dei
34 est, qui de cœlo descendit, et dat vitam mundo. Dix-
erunt ergo ad eum: Domine, semper da nobis panem
35 hunc. Dixit autem ei Jesus: Ego sum panis vitæ: qui
venit ad me, non esuriet: et qui credit in me, non
sitiet unquam. Sed dixi vobis quia et vidistis me, et 36
non creditis. Omne, quod dat mihi Pater, ad me veniet: 37
et eum, qui venit ad me, non ejiciam foras: quia de- 38
scendi de cœlo, non ut faciam voluntatem meam, sed
voluntatem ejus qui misit me. Hæc est autem voluntas 39
ejus, qui misit me, Patris: ut omne, quod dedit mihi,
non perdam ex eo, sed resuscitem illud in novissimo die.
Hæc est autem voluntas Patris mei, qui misit me: ut 40
omnis, qui videt Filium, et credit in eum, habeat vitam
æternam, et ego resuscitabo eum in novissimo die.
Murmurabant ergo Judæi de illo, quia dixisset, Ego sum 41
panis vivus, qui de cœlo descendi: et dicebant: Nonne 42

οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσὴφ, οὗ ἡμεῖς
οἴδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; Πῶς
οὖν λέγει οὗτος· Ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατα-
43 βέβηκα; Ἀπεκρίθη [οὖν] ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν
44 αὐτοῖς· Μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων. Οὐ-
δεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με, ἐὰν μὴ ὁ Πατὴρ
ὁ πέμψας με ἑλκύσῃ αὐτὸν, καὶ ἐγὼ ἀνα-
45 στήσω αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ἔστι
γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις· "Καὶ ἔσον-
ται πάντες διδακτοὶ [τοῦ] Θεοῦ." Πᾶς [οὖν]
ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ Πατρὸς καὶ μαθὼν,
46 ἔρχεται πρός με. Οὐχ ὅτι τὸν Πατέρα
τὶς ἑώρακεν· εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ Θεοῦ,
47 οὗτος ἑώρακε τὸν Πατέρα. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, ἔχει ζωὴν αἰώνιον.
48,49 Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. Οἱ πατέρες
ὑμῶν ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ
50 ἀπέθανον· οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρα-
νοῦ καταβαίνων, ἵνα τὶς ἐξ αὐτοῦ φάγῃ, καὶ
51 μὴ ἀποθάνῃ. Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἐάν τις φάγῃ ἐκ
τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.
Καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σάρξ μου
ἐστὶν, ἣν ἐγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου
52 ζωῆς. Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ
Ἰουδαῖοι, λέγοντες· Πῶς δύναται οὗτος ἡμῖν
53 δοῦναι τὴν σάρκα φαγεῖν; Εἶπεν οὖν αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ
φάγητε τὴν σάρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου,
καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν
54 ἐν ἑαυτοῖς. Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα, καὶ
πίνων μου τὸ αἷμα, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· καὶ
55 ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ἡ
γὰρ σάρξ μου ἀληθῶς ἐστι βρῶσις, καὶ

Is. liv.13. Jer. xxxi.33,34.

Ex. xvi.15.

ܗܢܐ ܝܫܘܥ ܒܪܗ ܕܝܘܣܦ ܗܘ ܕܚܢܢ ܝܕܥܝܢ
ܠܐܒܘܗܝ ܘܠܐܡܗ. ܘܐܝܟܢܐ ܐܡܪ ܗܢܐ ܕܡܢ
ܫܡܝܐ ܢܚܬܬ. * ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ 43
ܬܬܪܛܢܘܢ ܚܕ ܥܡ ܚܕ. * ܠܐ ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܕܢܐܬܐ 44
ܠܘܬܝ. ܐܠܐ ܐܢ ܢܓܪܗ ܐܒܐ ܕܫܕܪܢܝ. ܘܐܢܐ
ܐܩܝܡܝܘܗܝ ܒܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ. * ܟܬܝܒ ܓܝܪ 45
ܒܢܒܝܐ: ܕܢܗܘܘܢ ܟܠܗܘܢ ܡܠܦܝ ܕܐܠܗܐ. ܟܠ
ܡܢ ܕܫܡܥ ܗܟܝܠ ܡܢ ܐܒܐ. ܘܝܠܦ ܡܢܗ
ܐܬܐ ܠܘܬܝ. * ܠܐ ܗܘܐ ܕܚܙܐ ܐܢܫ ܠܐܒܐ. ܐܠܐ ܡܢ 46
ܕܡܢ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܐܝܬܘܗܝ: ܗܘ ܗܘ ܚܙܐ ܠܐܒܐ ܀
* ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܡܢ ܕܡܗܝܡܢ 47
ܒܝ ܐܝܬ ܠܗ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. * ܐܢܐ ܐܢܐ ܠܚܡܐ 48
ܕܚܝܐ. * ܐܒܗܝܟܘܢ ܐܟܠܘ ܡܢܢܐ ܒܡܕܒܪܐ 49
ܘܡܝܬܘ. * ܗܢܘ ܕܝܢ ܠܚܡܐ ܕܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ: 50
ܕܢܐܟܘܠ ܐܢܫ ܡܢܗ ܘܠܐ ܢܡܘܬ. * ܐܢܐ ܐܢܐ ܠܚܡܐ 51
ܚܝܐ ܕܡܢ ܫܡܝܐ ܢܚܬܬ. ܘܐܢ ܐܢܫ ܢܐܟܘܠ ܡܢ
ܗܢܐ ܠܚܡܐ ܢܚܐ ܠܥܠܡ. ܘܠܚܡܐ ܐܝܢܐ ܕܐܢܐ
ܐܬܠ: ܦܓܪܝ ܗܘ ܕܚܠܦ ܚܝܘܗܝ ܕܥܠܡܐ
ܝܗܒ ܐܢܐ. * ܢܨܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܝܗܘܕܝܐ ܚܕ ܥܡ 52
ܚܕ ܘܐܡܪܝܢ. ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚ ܗܢܐ ܦܓܪܗ ܕܢܬܠ
ܠܢ ܠܡܐܟܠ. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ 53
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܐܢ ܠܐ ܬܐܟܠܘܢ ܦܓܪܗ
ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ: ܘܬܫܬܘܢ ܕܡܗ: ܠܝܬ ܠܟܘܢ ܚܝܐ
ܒܩܢܘܡܟܘܢ. * ܡܢ ܕܐܟܠ ܕܝܢ ܡܢ ܦܓܪܝ ܘܫܬܐ 54
ܡܢ ܕܡܝ: ܐܝܬ ܠܗ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. ܘܐܢܐ
ܐܩܝܡܝܘܗܝ ܒܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ. * ܦܓܪܝ ܓܝܪ 55
ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܝܬܘܗܝ ܡܐܟܘܠܬܐ. ܘܕܡܝ ܫܪܝܪܐܝܬ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. VI.

hic est Jesus filius Joseph, cujus nos novimus patrem
et matrem? Quomodo ergo dicit hic, Quia de cœlo
43 descendi? Respondit ergo Jesus, et dixit eis: Nolite
44 murmurare in invicem: nemo potest venire ad me, nisi
Pater, qui misit me, traxerit eum: et ego resuscitabo
45 eum in novissimo die. Est scriptum in Prophetis:
Et erunt omnes docibiles Dei. Omnis, qui audivit a
46 Patre, et didicit, venit ad me. Non quia Patrem vidit
quisquam, nisi is, qui est a Deo, hic vidit Patrem.
47 Amen, amen dico vobis: Qui credit in me, habet vitam
48,49 æternam. Ego sum panis vitæ. Patres vestri mandu-
50 caverunt manna in deserto, et mortui sunt. Hic est
panis de cœlo descendens: ut si quis ex ipso mandu-
caverit, non moriatur. Ego sum panis vivus, qui de 51
cœlo descendi. Si quis manducaverit ex hoc pane, 52
vivet in æternum: et panis, quem ego dabo, caro
mea est pro mundi vita. Litigabant ergo Judæi ad invi- 53
cem, dicentes: Quomodo potest hic nobis carnem suam
dare ad manducandum? Dixit ergo eis Jesus: Amen, 54
amen dico vobis: Nisi manducaveritis carnem Filii ho-
minis, et biberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam
in vobis. Qui manducat meam carnem, et bibit meum 55
sanguinem, habet vitam æternam: et ego resuscitabo
eum in novissimo die. Caro enim mea, verè est cibus: et 56

56 τὸ αἷμά μου ἀληθῶς ἐστι πόσις. Ὁ τρώ-
γων μου τὴν σάρκα, καὶ πίνων μου τὸ αἷμα,
57 ἐν ἐμοὶ μένει, κἀγὼ ἐν αὐτῷ. Καθὼς ἀπέ-
στειλέ με ὁ ζῶν Πατὴρ, κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν
Πατέρα· καὶ ὁ τρώγων με, κἀκεῖνος ¹ζή-
58 σεται δι' ἐμέ. Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ καταβάς· οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πα-
τέρες ¹[ὑμῶν τὸ μάννα], καὶ ἀπέθανον· ὁ
τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον, ¹ζήσεται εἰς τὸν
59 αἰῶνα. Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ, διδά-
σκων, ἐν Καπερναούμ.

60 Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ, εἶπον· Σκληρός ἐστιν οὗτος ὁ λόγος·
61 τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν; Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰη-
σοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσι περὶ τούτου οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο ὑμᾶς
62 σκανδαλίζει; Ἐὰν οὖν θεωρῆτε τὸν Υἱὸν
τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρό-
63 τερον; . . Τὸ Πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιοῦν, ἡ
σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν· τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ
¹λαλῶ ὑμῖν, πνεῦμά ἐστι καὶ ζωή ἐστιν.
64 Ἀλλ' εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινὲς οἳ οὐ πιστεύουσιν.
(Ἤδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς, τίνες εἰσὶν
οἱ μὴ πιστεύοντες, καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδώσων
65 αὐτόν.) Καὶ ἔλεγε· Διὰ τοῦτο εἴρηκα
ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με, ἐὰν
μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ Πατρός ¹[μου].
66 Ἐκ τούτου πολλοὶ ἀπῆλθον τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ
67 περιεπάτουν. Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα·
Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν; Ἀπεκρίθη
68 [οὖν] αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, πρὸς τίνα
ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις.

56 ܐܝܬܘܗܝ ܡܫܬܝܐ. *ܡܢ ܕܐܟܠ ܦܓܪܝ ܘܫܬܐ
57 ܕܡܝ: ܒܝ ܡܩܘܐ ܘܐܢܐ ܒܗ. *ܐܝܟܢܐ ܕܫܕܪܢܝ
ܐܒܐ ܚܝܐ. ܘܐܢܐ ܚܝ ܐܢܐ ܡܛܠ ܐܒܐ. ܘܡܢ
58 ܕܢܐܟܠܢܝ ܐܦ ܗܘ ܢܚܐ ܡܛܠܬܝ. *ܗܢܘ
ܠܚܡܐ ܕܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ. ܠܐ ܗܘܐ ܐܝܟ ܕܐܟܠܘ
ܐܒܗܝܟܘܢ ܡܢܢܐ ܘܡܝܬܘ. ܡܢ ܕܐܟܠ ܡܢ ܗܢܐ
59 ܠܚܡܐ ܢܚܐ ܠܥܠܡ܀ *ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܟܕ ܡܠܦ ܗܘܐ
ܒܟܢܘܫܬܐ ܒܟܦܪܢܚܘܡ.

60 *ܘܣܓܝܐܐ ܕܫܡܥܘ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܡܪܝܢ. ܩܫܝܐ
ܗܝ ܡܠܬܐ ܗܕܐ. ܡܢܘ ܡܫܟܚ ܠܡܫܡܥܗ܀
61 *ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܝܕܥ ܒܢܦܫܗ ܕܪܛܢܝܢ ܥܠ ܗܕܐ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܕܐ ܡܟܫܠܐ
62 ܠܟܘܢ: *ܐܢ ܗܘ ܕܬܚܙܘܢ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ
ܕܣܠܩ ܠܐܬܪ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ ܩܕܝܡ.
63 *ܪܘܚܐ ܗܝ ܕܡܚܝܐ. ܦܓܪܐ ܠܐ ܡܘܬܪ ܡܕܡ.
ܡܠܐ ܕܐܢܐ ܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ: ܪܘܚܐ ܐܢܝܢ ܘܚܝܐ
64 ܐܢܝܢ: *ܐܠܐ ܐܝܬ ܐܢܫܐ ܡܢܟܘܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ.
ܝܕܥ ܗܘܐ ܓܝܪ ܝܫܘܥ ܡܢ ܩܕܝܡ. ܡܢ ܐܢܘܢ
ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ: ܘܡܢܘ ܗܘ ܕܡܫܠܡ
65 ܠܗ. *ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪܬ
ܠܟܘܢ. ܕܠܐ ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܕܢܐܬܐ ܠܘܬܝ. ܐܠܐ ܠܐ
66 ܡܬܝܗܒ ܠܗ ܡܢ ܐܒܝ. *ܡܛܠ ܗܕܐ ܣܓܝܐܐ:
ܣܓܝܐܐ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܙܠܘ ܠܒܣܬܪܗܘܢ.
67 ܘܠܐ ܡܗܠܟܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗ. *ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ
ܠܬܪܥܣܪܬܗ. ܠܡܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
68 ܠܡܐܙܠ: *ܥܢܐ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܘܐܡܪ. ܡܪܝ:
ܠܘܬ ܡܢ ܢܐܙܠ. ܡܠܐ ܕܚܝܐ ܕܠܥܠܡ ܐܝܬ ܠܟ.

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. VI.

57 sanguis meus, verè est potus. Qui manducat meam
carnem, et bibit meum sanguinem, in me manet, et
58 ego in illo. Sicut misit me vivens Pater, et ego vivo
propter Patrem: et qui manducat me, et ipse vivet prop-
59 ter me. Hic est panis, qui de cœlo descendit. Non
sicut maducaverunt patres vestri manna, et mortui sunt.
60 Qui manducat hunc panem, vivet in æternum. Hæc
dixit in synagoga, docens, in Capharnaum.

61 Multi ergo audientes ex discipulis ejus, dixerunt:
Durus est hic sermo, et quis potest eum audire?
62 Sciens autem Jesus apud semetipsum quia murmura-
rent de hoc discipuli ejus, dixit eis: Hoc vos scandalizat?
Si ergo videritis Filium hominis ascendentem ubi erat 63
prius? Spiritus est, qui vivificat: caro non prodest 64
quidquam: verba, quæ ego loquutus sum vobis, spiritus
et vita sunt. Sed sunt quidam ex vobis qui non cre- 65
dunt. Sciebat enim ab initio Jesus qui essent non
credentes, et quis traditurus esset eum. Et dicebat: 66
Propterea dixi vobis, quia nemo potest venire ad me,
nisi fuerit ei datum a Patre meo. Ex hoc multi dis- 67
cipulorum ejus abierunt retrò: et jam non cum illo
ambulabant. Dixit ergo Jesus ad duodecim: Numquid 68
et vos vultis abire? Respondit ergo ei Simon Petrus: 69
Domine, ad quem ibimus? verba vitæ æternæ habes.

69 καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν, καὶ ἐγνώκαμεν,
ὅτι σὺ εἶ 'ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ '[τοῦ
70 ζῶντος]. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς '[ὁ Ἰησοῦς]·
Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην,
71 καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν; Ἔλεγε
δὲ τὸν Ἰούδαν Σίμωνος 'Ἰσκαριώτην· οὗτος
γὰρ ἤμελλεν αὐτὸν παραδιδόναι, εἷς 'ὢν ἐκ
τῶν δώδεκα.

ΚΕΦ. ζ'.

ΚΑΙ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν
τῇ Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ ἤθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ
περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι
2 ἀποκτεῖναι. Ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν
3 Ἰουδαίων, ἡ σκηνοπηγία. Εἶπον οὖν πρὸς
αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· Μετάβηθι ἐντεῦθεν,
καὶ ὕπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ
μαθηταί σου θεωρήσωσι τὰ ἔργα σου, ἃ
4 ποιεῖς. Οὐδεὶς γὰρ ἐν κρυπτῷ τὶ ποιεῖ,
καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παῤῥησίᾳ εἶναι. Εἰ
ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ.
5 Οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς
6 αὐτόν. Λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὁ
καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πάρεστιν, ὁ δὲ καιρὸς
7 ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἕτοιμος. Οὐ δύ-
ναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς· ἐμὲ δὲ μισεῖ,
ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι τὰ ἔργα
8 αὐτοῦ πονηρά ἐστιν. Ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς
τὴν ἑορτὴν 'ταύτην· ἐγὼ οὐκ ἀναβαίνω εἰς
τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω
9 πεπλήρωται. 'Ταῦτα δὲ εἰπὼν 'αὐτοῖς,
10 ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ. Ὡς δὲ ἀνέβησαν
οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς
τὴν ἑορτὴν, οὐ φανερῶς, ἀλλ' ὡς ἐν κρυπτῷ.
11 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ,

*ܘܚܢܢ ܗܝܡܢܢ ܘܝܕܥܢ: ܕܐܢܬ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ 69
ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ. *ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܠܐ ܗܘܐ ܐܢܐ 70
ܓܒܝܬܟܘܢ ܠܬܪܥܣܪܬܝܟܘܢ. ܘܡܢܟܘܢ ܚܕ ܣܛܢܐ ܗܘ.
*ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܢ ܥܠ ܝܗܘܕܐ ܒܪ ܫܡܥܘܢ ܣܟܪܝܘܛܐ. 71
ܗܘ ܓܝܪ ܥܬܝܕ ܗܘܐ ܕܢܫܠܡܝܘܗܝ ܚܕ ܡܢ
ܬܪܥܣܪܬܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܙ ܀

*ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܡܗܠܟ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܓܠܝܠܐ. ܠܐ
ܓܝܪ ܨܒܐ ܗܘܐ ܠܡܗܠܟܘ ܒܝܗܘܕ: ܡܛܠ
ܕܒܥܝܢ ܗܘܘ ܝܗܘܕܝܐ ܠܡܩܛܠܗ. *ܘܩܪܝܒ 2
ܗܘܐ ܥܐܕܐ ܕܡܛܠܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. *ܘܐܡܪܘ ܠܗ 3
ܐܚܘܗܝ ܠܝܫܘܥ. ܫܢܐ ܠܟ ܡܟܐ ܘܙܠ ܠܝܗܘܕ.
ܕܢܚܙܘܢ ܬܠܡܝܕܝܟ ܥܒܕܐ ܕܥܒܕ ܐܢܬ. *ܠܝܬ ܓܝܪ 4
ܐܢܫ ܕܥܒܕ ܡܕܡ ܒܛܘܫܝܐ: ܘܨܒܐ ܗܘ ܕܒܓܠܝܐ
ܢܗܘܐ. ܐܢ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܬ: ܚܘܐ ܢܦܫܟ ܠܥܠܡܐ.
*ܐܦ ܠܐ ܓܝܪ ܐܚܘܗܝ ܗܝܡܢܝܢ ܗܘܘ ܒܗ 5
ܒܝܫܘܥ ܀ *ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܙܒܢܐ ܕܝܠܝ 6
ܥܕܟܝܠ ܠܐ ܡܛܐ. ܕܝܠܟܘܢ ܕܝܢ ܙܒܢܐ
ܒܟܠܙܒܢ ܡܛܝܒ. *ܠܐ ܡܫܟܚ ܥܠܡܐ 7
ܠܡܣܢܝܟܘܢ. ܠܝ ܕܝܢ ܣܢܐ. ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܡܣܗܕ
ܐܢܐ ܥܠܘܗܝ. ܕܥܒܕܘܗܝ ܒܝܫܝܢ ܐܢܘܢ. *ܐܢܬܘܢ 8
ܣܩܘ ܠܥܐܕܐ ܗܢܐ ܐܢܐ ܠܐ ܣܠܩ ܐܢܐ ܗܫܐ ܠܥܐܕܐ
ܗܢܐ. ܡܛܠ ܕܙܒܢܐ ܕܝܠܝ ܥܕܟܝܠ ܠܐ ܫܠܡ.
*ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܘܦܫ ܠܗ ܒܓܠܝܠܐ. *ܟܕ ܕܝܢ 9,10
ܣܠܩܘ ܐܚܘܗܝ ܠܥܐܕܐ. ܗܝܕܝܢ ܐܦ ܗܘ ܣܠܩ.
ܠܐ ܒܓܠܝܐ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܒܛܘܫܝܐ. *ܝܗܘܕܝܐ ܕܝܢ 11
ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܒܥܐܕܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ.

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. VI. VII.

70 Et nos credidimus, et cognovimus, quia tu es Christus
71 Filius Dei. Respondit eis Jesus: Nonne ego vos duo-
72 decim elegi: et ex vobis unus diabolus est? Dicebat
autem Judam Simonis Iscariotem: hic enim erat tradi-
turus eum cùm esset unus ex duodecim.

CAP. VII.

Post hæc autem ambulabat Jesus in Galilæam; non
enim volebat in Judæam ambulare; quia quærebant eum
2 Judæi interficere. Erat autem in proximo dies festus
3 Judæorum, Scenopegia. Dixerunt autem ad eum fratres
ejus: Transi hinc, et vade in Judæam, ut et discipuli tui
4 videant opera tua, quæ facis. Nemo quippe in occulto
quid facit, et quærit ipse in palàm esse: si hæc facis,
manifesta teipsum mundo. Neque enim fratres ejus cre- 5
debant in eum. Dicit ergo eis Jesus: Tempus meum 6
nondum advenit: tempus autem vestrum semper est pa-
ratum. Non potest mundus odisse vos: me autem odit; 7
quia ego testimonium perhibeo de illo quòd opera ejus
mala sunt. Vos ascendite ad diem festum hunc: ego 8
autem non ascendo ad diem festum istum; quia meum
tempus nondum impletum est. Hæc cùm dixisset, ipse 9
mansit in Galilæa. Ut autem ascenderunt fratres ejus, 10
tunc et ipse ascendit ad diem festum, non manifestè, sed
quasi in occultò. Judæi ergo quærebant eum in die festo, 11

12 καὶ ἔλεγον· Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; Καὶ γογ-
γυσμὸς πολὺς περὶ αὐτοῦ ἦν ἐν τοῖς ὄχλοις.
13 Οἱ μὲν ἔλεγον· Ὅτι ἀγαθός ἐστιν· ἄλλοι
[1][δὲ] ἔλεγον· Οὔ· ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον.
Οὐδεὶς μέντοι παῤῥησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ,
διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.
14 Ἤδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσούσης, ἀνέβη ὁ
15 Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ἐδίδασκε. Καὶ
ἐθαύμαζον οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες· Πῶς οὗτος
γράμματα οἶδε, μὴ μεμαθηκώς; Ἀπε-
16 κρίθη [1]οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· Ἡ
ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ, ἀλλὰ τοῦ πέμ-
17 ψαντός με· ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ
ποιεῖν, γνώσεται περὶ τῆς διδαχῆς, πότερον
ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν, ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ
18 λαλῶ. Ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ λαλῶν, τὴν δόξαν
τὴν ἰδίαν ζητεῖ· ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ
πέμψαντος αὐτὸν, οὗτος ἀληθής ἐστι, καὶ
19 ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. Οὐ Μωϋσῆς
δέδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον; καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν
ποιεῖ τὸν νόμον· τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι;
20 Ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος καὶ εἶπε· Δαιμόνιον
21 ἔχεις· τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι; Ἀπεκρίθη
ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἓν ἔργον ἐποί-
ησα, καὶ πάντες θαυμάζετε διὰ τοῦτο.
22 Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομήν· (οὐχ
ὅτι ἐκ τοῦ Μωϋσέως ἐστὶν, ἀλλ' ἐκ τῶν πα-
τέρων·) καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρω-
23 πον. Εἰ περιτομὴν λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν
σαββάτῳ, ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος Μωϋσέως·
ἐμοὶ χολᾶτε, ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποίησα
24 ἐν σαββάτῳ; Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ

Lev. xii. 3.

12 ܐܝܟܘ ܗܘ. ܘܪܛܢܐ ܣܓܝܐܐ ܥܠܘܗܝ ܐܝܬ ܗܘܐ
ܒܟܢܫܐ. ܐܝܬ ܗܘܘ ܓܝܪ ܕܐܡܪܝܢ ܕܛܒ ܗܘ:
13 ܘܐܚܪܢܐ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܐ. ܐܠܐ ܡܛܥܐ ܠܥܡܐ. ܠܐ
ܕܝܢ ܐܢܫ ܓܠܝܐܝܬ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܥܠܘܗܝ.
ܡܛܠ ܕܚܠܬܐ ܕܝܗܘܕܝܐ.
14 ܟܕ ܕܝܢ ܦܠܓܘ ܝܘܡܬܐ ܕܥܐܕܐ: ܣܠܩ
15 ܝܫܘܥ ܠܗܝܟܠܐ ܘܡܠܦ ܗܘܐ: ܘܡܬܕܡܪܝܢ
ܗܘܘ ܝܗܘܕܝܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܐܝܟܢܐ ܗܢܐ
16 ܣܦܪܐ ܝܕܥ ܟܕ ܠܐ ܝܠܦ. ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ:
ܝܘܠܦܢܝ ܠܐ ܗܘܐ ܕܝܠܝ. ܐܠܐ ܕܗܘ ܕܫܕܪܢܝ.
17 ܡܢ ܕܨܒܐ ܕܢܥܒܕ ܨܒܝܢܗ: ܡܣܬܟܠ
ܝܘܠܦܢܝ ܐܢ ܡܢ ܐܠܗܐ ܗܘ: ܐܘ ܐܢܐ ܡܢ ܨܒܝܢ
18 ܢܦܫܝ ܡܡܠܠ ܐܢܐ. ܡܢ ܕܡܢ ܪܥܝܢܗ ܡܡܠܠ
ܫܘܒܚܐ ܠܢܦܫܗ ܒܥܐ. ܘܡܢ
ܕܒܥܐ ܫܘܒܚܗ ܕܡܢ ܕܫܕܪܗ ܫܪܝܪ ܗܘ. ܘܥܘܠܐ
19 ܒܠܒܗ ܠܐ ܐܝܬ. ܠܐ ܗܘܐ ܡܘܫܐ ܝܗܒ ܠܟܘܢ
20 ܢܡܘܣܐ: ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܢܛܪ ܢܡܘܣܐ. ܡܢܐ
ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܩܛܠܢܝ. ܥܢܐ ܟܢܫܐ ܘܐܡܪ.
21 ܕܝܘܐ ܐܝܬ ܠܟ: ܡܢܘ ܒܥܐ ܠܡܩܛܠܟ. ܥܢܐ
ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܚܕ ܥܒܕܐ ܥܒܕܬ: ܘܟܠܟܘܢ
22 ܡܬܕܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܡܘܫܐ ܝܗܒ
ܠܟܘܢ ܓܙܘܪܬܐ: ܠܐ ܕܡܢ ܡܘܫܐ ܗܝ ܐܠܐ ܡܢ
ܐܒܗܬܐ. ܘܒܫܒܬܐ ܓܙܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܪܢܫܐ.
23 ܐܢ ܓܙܘܪܬܐ ܢܣܒ ܒܪܢܫܐ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ
ܡܛܠ ܕܠܐ ܢܫܬܪܐ ܢܡܘܣܐ ܕܡܘܫܐ: ܥܠܝ
ܪܛܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܟܠܗ ܒܪܢܫܐ ܐܚܠܡܬ
24 ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ: ܠܐ ܬܗܘܘܢ ܕܝܢܝܢ ܒܡܣܒ ܒܐܦܐ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. VII.

12 et dicebant: Ubi est ille? Et murmur multum erat
in turba de eo. Quidam enim dicebant: Quia bonus
est. Alii autem dicebant: Non; sed seducit turbas.
13 Nemo tamen palàm loquebatur de illo, propter metum
Judæorum.
14 Jam autem die festo mediante, ascendit Jesus in tem-
15 plum, et docebat. Et mirabantur Judæi, dicentes: Quo-
16 modo hic literas scit, cùm non didicerit? Respondit eis
Jesus, et dixit: Mea doctrina non est mea, sed ejus qui
17 misit me. Si quis voluerit voluntatem ejus facere,
cognoscet de doctrina, utrum ex Deo sit, an ego a me ipso
18 loquar. Qui a semetipso loquitur, gloriam propriam quæ-
rit: qui autem quærit gloriam ejus, qui misit eum, hic
verax est, et injustitia in illo non est. Nonne Moy- 19
ses dedit vobis legem: et nemo ex vobis facit legem?
Quid me quæritis interficere? Respondit turba, et 20
dixit: Dæmonium habes: quis te quærit interficere?
Respondit Jesus, et dixit eis: Unum opus feci, et 21
omnes miramini. Propterea Moyses dedit vobis cir- 22
cumcisionem: (non quia ex Moyse est, sed ex patri-
bus:) et in sabbato circumciditis hominem. Si circumci- 23
sionem accipit homo in sabbato, ut non solvatur lex
Moysi: mihi indignamini quia totum hominem sanum
feci in sabbato? Nolite judicare secundùm faciem, sed 24

25 τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε. Ἔλεγον οὖν
26 τινὲς ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν· Οὐχ οὗτός
ἐστιν, ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι; καὶ ἴδε, παρ-
ῥησίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσι· μή-
ποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες, ὅτι οὗτός
27 ἐστιν ¹[ἀληθῶς] ὁ Χριστός; Ἀλλὰ τοῦτον
οἴδαμεν πόθεν ἐστίν· ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν
ἔρχηται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν.
28 Ἔκραξεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ὁ Ἰησοῦς,
καὶ λέγων· Κἀμὲ οἴδατε, καὶ οἴδατε πόθεν
εἰμί, καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα, ἀλλ'
ἔστιν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ
29 οἴδατε. Ἐγὼ ¹[δὲ] οἶδα αὐτὸν, ὅτι παρ'
30 αὐτοῦ ¹εἰμί, κἀκεῖνός με ἀπέστειλεν. Ἐζή-
τουν οὖν αὐτὸν πιάσαι· καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν
ἐπ' αὐτὸν τὴν χεῖρα, ὅτι οὔπω ἐληλύθει ἡ
31 ὥρα αὐτοῦ. Πολλοὶ δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπί-
στευσαν εἰς αὐτὸν, καὶ ἔλεγον· Ὅτι ὁ
Χριστὸς ὅταν ἔλθῃ, μήτι πλείονα σημεῖα
32 τούτων ποιήσει, ὧν οὗτος ἐποίησεν; Ἤκουσαν
οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος περὶ
αὐτοῦ ταῦτα· καὶ ἀπέστειλαν οἱ Φαρισαῖοι
καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ὑπηρέτας, ἵνα πιάσωσιν
33 αὐτόν. Εἶπεν οὖν ¹[αὐτοῖς] ὁ Ἰησοῦς· Ἔτι
μικρὸν χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι, καὶ ὑπάγω
34 πρὸς τὸν πέμψαντά με. Ζητήσετέ με, καὶ
οὐχ εὑρήσετε· καὶ ὅπου ¹εἰμὶ ἐγὼ, ὑμεῖς οὐ
35 δύνασθε ἐλθεῖν. Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς
ἑαυτούς· Ποῦ οὗτος μέλλει πορεύεσθαι, ὅτι
ἡμεῖς οὐχ εὑρήσομεν αὐτόν; μὴ εἰς τὴν δια-
σπορὰν τῶν Ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι,
36 καὶ διδάσκειν τοὺς Ἕλληνας; Τίς ἐστιν
οὗτος ὁ λόγος, ὃν εἶπε· Ζητήσετέ με, καὶ
οὐχ εὑρήσετε· καὶ ὅπου ¹εἰμὶ ἐγὼ, ὑμεῖς οὐ
δύνασθε ἐλθεῖν;

ܒܐܦܐ. ܐܠܐ ܕܝܢܐ ܟܐܢܐ ܕܘܢܘ. *ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ 25
ܐܢܫܐ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ. ܠܘ ܗܢܘ ܗܘ ܕܒܥܝܢ
ܠܡܩܛܠܗ: *ܘܗܐ ܓܠܝܐܝܬ ܡܡܠܠ. ܘܡܕܡ 26
ܠܐ ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܕܠܡܐ ܝܕܥܘ ܩܫܝܫܐ ܕܗܢܘ
ܫܪܝܪܐܝܬ ܡܫܝܚܐ: *ܐܠܐ ܠܗܢܐ ܝܕܥܝܢܢ ܡܢ 27
ܐܝܟܐ ܗܘ. ܡܫܝܚܐ ܕܝܢ ܡܐ ܕܐܬܐ: ܠܐ ܐܢܫ
ܝܕܥ ܡܢ ܐܝܟܐ ܗܘ܀ *ܘܐܪܝܡ ܩܠܗ ܝܫܘܥ ܟܕ 28
ܡܠܦ ܒܗܝܟܠܐ ܘܐܡܪ. ܘܠܝ ܝܕܥܝܬܘܢ.
ܘܡܢ ܐܝܟܐ ܐܢܐ ܝܕܥܝܬܘܢ. ܘܡܢ ܨܒܝܢܝ
ܠܐ ܐܬܝܬ. ܐܠܐ ܫܪܝܪ ܗܘ ܡܢ ܕܫܕܪܢܝ.
ܗܘ ܕܐܢܬܘܢ ܠܐ ܝܕܥܝܬܘܢ ܠܗ. *ܐܢܐ ܕܝܢ ܝܕܥ 29
ܐܢܐ ܠܗ. ܕܡܢ ܠܘܬܗ ܐܢܐ ܘܗܘ ܫܕܪܢܝ.
*ܘܒܥܘ ܠܡܐܚܕܗ: ܘܠܐ ܐܢܫ ܐܪܡܝ ܒܗ 30
ܐܝܕܝܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܥܕܟܝܠ ܐܬܬ ܗܘܬ ܫܥܬܗ.
*ܣܓܝܐܐ ܕܝܢ ܡܢ ܟܢܫܐ ܗܝܡܢܘ ܒܗ ܘܐܡܪܝܢ. 31
ܡܫܝܚܐ ܡܐ ܕܐܬܐ: ܕܠܡܐ ܣܓܝܐܢ ܡܢ ܗܠܝܢ
ܐܬܘܬܐ ܥܒܕ ܕܥܒܕ ܗܢܐ. *ܘܫܡܥܘ ܦܪܝܫܐ 32
ܠܟܢܫܐ ܕܡܪܛܢܝܢ ܥܠܘܗܝ ܗܠܝܢ. ܘܫܕܪܘ
ܗܢܘܢ ܘܪܒܝ ܟܗܢܐ ܕܚܫܐ ܕܢܐܚܕܘܢܝܗܝ܀ *ܘܐܡܪ 33
ܝܫܘܥ. ܩܠܝܠ ܬܘܒ ܙܒܢܐ ܥܡܟܘܢ ܐܢܐ. ܘܐܙܠ
ܐܢܐ ܠܘܬ ܡܢ ܕܫܕܪܢܝ. *ܘܬܒܥܘܢܢܝ ܘܠܐ 34
ܬܫܟܚܘܢܢܝ. ܘܐܝܟܐ ܕܐܢܐ ܐܝܬܝ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܡܐܬܐ. *ܐܡܪܝܢ ܝܗܘܕܝܐ ܒܢܦܫܗܘܢ: ܠܐܝܟܐ 35
ܥܬܝܕ ܗܢܐ ܠܡܐܙܠ ܕܚܢܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢܢ ܠܗ.
ܠܡܐ ܠܒܕܪܐ ܕܥܡܡܐ ܥܬܝܕ ܕܢܐܙܠ
ܘܢܠܦ ܠܥܡܡܐ. *ܡܢܘ ܗܝ ܗܕܐ ܡܠܬܐ 36
ܕܐܡܪ. ܕܬܒܥܘܢܢܝ ܘܠܐ ܬܫܟܚܘܢܢܝ. ܘܐܝܟܐ ܕܐܢܐ
ܐܝܬܝ. ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܬܐ܀

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. VII.

25 justum judicium judicate. Dicebant ergo quidam ex
Ierosolymis: Nonne hic est, quem quærunt interficere?
26 Et ecce palàm loquitur, et nihil ei dicunt. Numquid
27 verè cognoverunt principes quia hic est Christus? Sed
hunc scimus unde sit: Christus autem cùm venerit,
28 nemo scit unde sit. Clamabat ergo Jesus in templo
docens, et dicens: Et me scitis, et unde sim scitis: et
a me ipso non veni, sed est verus qui misit me, quem
29 vos nescitis. Ego scio eum; quia ab ipso sum, et ipse
30 me misit. Quærebant ergo eum apprehendere: et nemo
misit in illum manus, quia nondum venerat hora ejus.
31 De turba autem multi crediderunt in eum, et dicebant:
Christus cùm venerit, numquid plura signa faciet quàm
quæ hic facit? Audierunt Pharisæi turbam murmu- 32
rantem de illo hæc: et miserunt principes et Pharisæi
ministros, ut apprehenderent eum. Dixit ergo eis 33
Jesus: Adhuc modicum tempus vobiscum sum; et vado
ad eum qui me misit. Quæretis me, et non invenietis: 34
et ubi ego sum, vos non potestis venire. Dixerunt ergo 35
Judæi ad semetipsos: Quò hic iturus est, quia non in-
veniemus eum? numquid in dispersionem Gentium
iturus est, et docturus Gentes? Quis est hic sermo, 36
quem dixit: Quæretis me, et non invenietis: et ubi
sum ego, vos non potestis venire?

37 Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς
ἑορτῆς εἱστήκει ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔκραξε, λέ-
γων· Ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρός με, καὶ
38 πινέτω. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, καθὼς εἶπεν ἡ
γραφὴ, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεύ-
39 σουσιν ὕδατος ζῶντος. (Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ
τοῦ Πνεύματος, οὗ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ
πιστεύοντες εἰς αὐτόν· οὔπω γὰρ ἦν Πνεῦμα
¹ἅγιον, ὅτι [ὁ] Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη.)
40 Πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν
λόγον, ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προ-
41 φήτης. Ἄλλοι ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ὁ
Χριστός. Ἄλλοι ¹[δὲ] ἔλεγον· Μὴ γὰρ
42 ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται; οὐχὶ
ἡ γραφὴ εἶπεν, ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυῒδ,
καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης, ὅπου ἦν Δαυῒδ,
43 ὁ Χριστὸς ἔρχεται; Σχίσμα οὖν ἐν τῷ
44 ὄχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν. Τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ
αὐτῶν πιάσαι αὐτόν· ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν
45 ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας. Ἦλθον οὖν οἱ ὑπ-
ηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους·
καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι· Διατί οὐκ ἠγάγετε
46 αὐτόν; Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται· Οὐδέ-
ποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ
47 ἄνθρωπος. Ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φα-
48 ρισαῖοι· Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; μή τις
ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν ἢ ἐκ
49 τῶν Φαρισαίων; ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ
γινώσκων τὸν νόμον, ¹ἐπικατάρατοί εἰσι.
50 Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτοὺς, ὁ ἐλθὼν νυκ-
51 τὸς πρὸς αὐτὸν, εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν· Μὴ ὁ νόμος
ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ
παρ' αὐτοῦ ¹πρότερον, καὶ γνῷ τί ποιεῖ;

Is. lv. 1. lviii. 11. cf. xliv. 3. Zach. xiii. 1. (v. 8.)

Ps. lxxxix. 4. cxxxii. 11 Mich. v. 2.

ܒܝܘܡܐ ܕܝܢ ܪܒܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܐܚܪܝܐ ܕܥܐܕܥܐ * 37
ܩܐܡ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܘܩܥܐ ܘܐܡܪ. ܐܢ ܐܢܫ ܨܗܐ
ܢܐܬܐ ܠܘܬܝ ܘܢܫܬܐ. * ܟܠ ܡܢ ܕܡܗܝܡܢ ܒܝ 38
ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪܘ ܟܬܒܐ. ܢܗܪܘܬܐ ܕܡܝܐ ܚܝܐ ܢܪܕܘܢ
ܡܢ ܟܪܣܗ. * ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܥܠ ܪܘܚܐ ܕܥܬܝܕܝܢ 39
ܗܘܘ ܠܡܩܒܠܘ ܐܝܠܝܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܗ.
ܠܐ ܓܝܪ ܥܕܟܝܠ ܝܗܝܒܐ ܗܘܬ ܪܘܚܐ. ܡܛܠ
ܕܠܐ ܥܕܟܝܠ ܐܫܬܒܚ ܗܘܐ ܝܫܘܥ. * ܣܓܝܐܐ ܕܝܢ 40
ܡܢ ܟܢܫܐ ܕܫܡܥܘ ܡܠܘܗܝ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ.
ܗܢܘ ܫܪܝܪܐܝܬ ܢܒܝܐ. * ܐܚܪܢܐ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܗܢܘ 41
ܡܫܝܚܐ. ܐܚܪܢܐ ܐܡܪܝܢ. ܕܠܡܐ ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܐܬܐ
ܡܫܝܚܐ. * ܠܐ ܗܘܐ ܟܬܒܐ ܐܡܪ. ܕܡܢ ܙܪܥܗ 42
ܕܕܘܝܕ. ܘܡܢ ܒܝܬ ܠܚܡ ܩܪܝܬܐ ܕܕܘܝܕ ܐܬܐ
ܡܫܝܚܐ. * ܘܗܘܬ ܗܘܬ ܣܕܩܐ ܒܟܢܫܐ ܡܛܠܬܗ. 43
* ܘܐܢܫܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗܘܢ ܕܨܒܝܢ ܗܘܘ 44
ܕܢܐܚܕܘܢܝܗܝ. ܐܠܐ ܠܐ ܐܢܫ ܐܘܫܛ ܥܠܘܗܝ ܐܝܕܐ.
* ܘܐܬܘ ܕܚܫܐ ܗܢܘܢ ܠܘܬ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܦܪܝܫܐ. 45
ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ ܟܗܢܐ. ܠܡܢܐ ܠܐ ܐܝܬܝܬܘܢܝܗܝ.
* ܐܡܪܝܢ ܠܗܘܢ ܕܚܫܐ. ܠܐ ܡܡܬܘܡ ܗܟܢܐ 46
ܡܠܠ ܒܪܢܫܐ ܐܝܟ ܕܡܡܠܠ ܗܢܐ ܓܒܪܐ. * ܐܡܪܝܢ 47
ܠܗܘܢ ܦܪܝܫܐ. ܠܡܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܛܥܝܬܘܢ.
* ܠܡܐ ܐܢܫ ܡܢ ܪܫܐ ܐܘ ܡܢ ܦܪܝܫܐ ܗܝܡܢ 48
ܒܗ. * ܐܠܐ ܐܢ ܗܢܐ ܥܡܐ ܕܠܐ ܝܕܥ ܢܡܘܣܐ ܠܝܛܐ 49
ܐܢܘܢ ✧ * ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܢܝܩܕܡܘܣ ܚܕ ܡܢܗܘܢ 50
ܗܘ ܕܐܬܐ ܗܘܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܒܠܠܝܐ. * ܠܡܐ 51
ܢܡܘܣܢ ܕܐܢ ܠܒܪܢܫܐ. ܐܠܐ ܐܢ
ܢܫܡܥ ܡܢܗ ܠܘܩܕܡ ܘܢܕܥ ܡܢܐ ܥܒܕ.

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. VII.

37 In novissimo autem die magno festivitatis stabat
Jesus, et clamabat, dicens: Si quis sitit, veniat ad me,
38 et bibat. Qui credit in me, sicut dicit Scriptura, flu-
39 mina de ventre ejus fluent aquæ vivæ. Hoc autem
dixit de Spiritu, quem accepturi erant credentes in eum:
nondum enim erat Spiritus datus, quia Jesus nondum
40 erat glorificatus. Ex illa ergo turba cùm audissent hos
41 sermones ejus, dicebant: Hic est verè propheta. Alii di-
cebant: Hic est Christus. Quidam autem dicebant:
42 Numquid a Galilæa venit Christus? Nonne Scriptura
dicit, quia ex semine David, et de Bethlehem castello,
43 ubi erat David, venit Christus? Dissensio itaque facta
est in turba propter eum. Quidam autem ex ipsis vo- 44
lebant apprehendere eum: sed nemo misit super eum
manus. Venerunt ergo ministri ad pontifices et Pha- 45
risæos. Et dixerunt eis illi: Quare non adduxistis il-
lum? Responderunt ministri: Nunquam sic loquutus est 46
homo, sicut hic homo. Responderunt ergo eis Pharisæi: 47
Numquid et vos seducti estis? Numquid ex principibus 48
aliquis credidit in eum, aut ex Pharisæis? sed turba 49
hæc, quæ non novit legem, maledicti sunt. Dixit Ni- 50
codemus ad eos, ille qui venit ad eum nocte, qui unus
erat ex ipsis: Numquid lex nostra judicat hominem, 51
nisi priùs audierit ab ipso, et cognoverit quid faciat?

52 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐρεύνησον καὶ ἴδε, ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγήγερται.

53 '[Καὶ ἐπορεύθη ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ·
VIII. 1, 2 Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. Ὄρθρου δὲ
πάλιν 'παραγένετο εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο 'πρὸς
3 αὐτόν· 'καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς'. Ἄγουσι δὲ οἱ γραμ-
ματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι '[πρὸς αὐτὸν] γυναῖκα ἐν μοιχείᾳ
'κατειλημμένην, καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν μέσῳ, λέγουσιν
4 αὐτῷ· 'Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ κατειλήφθη ἐπαυτοφώρῳ
Lev. xx. 10. Deut. xxii. 21. 5 μοιχευομένη. Ἐν δὲ τῷ νόμῳ Μωϋσῆς ἡμῖν ἐνετείλατο τὰς
6 τοιαύτας 'λιθοβολεῖσθαι· σὺ οὖν τί λέγεις; Τοῦτο δὲ
ἔλεγον πειράζοντες αὐτὸν, ἵνα ἔχωσι κατηγορεῖν αὐτοῦ. Ὁ
δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας, τῷ δακτύλῳ 'ἔγραφεν εἰς τὴν 'γῆν.
7 Ὡς δὲ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτὸν, ἀνακύψας εἶπε '[πρὸς]
αὐτούς· Ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν, πρῶτος τὸν λίθον ἐπ' αὐτῇ
8 βαλέτω. Καὶ πάλιν κάτω κύψας, ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν.
9 Οἱ δὲ ἀκούσαντες, '[καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι,]
ἐξήρχοντο εἷς καθεῖς, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων '[ἕως
τῶν ἐσχάτων]· καὶ κατελείφθη μόνος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡ γυνὴ
10 ἐν μέσῳ 'ἑστῶσα. Ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς, '[καὶ μηδένα
θεασάμενος πλὴν τῆς γυναικὸς,] εἶπεν αὐτῇ· '[Ἡ γυνὴ,]
ποῦ εἰσιν ἐκεῖνοι οἱ κατήγοροί σου; οὐδείς σε κατέκρινεν;
11 Ἡ δὲ εἶπεν· Οὐδεὶς, Κύριε. Εἶπε δὲ '[αὐτῇ] ὁ Ἰησοῦς· Οὐδὲ
ἐγώ σε κατακρίνω. Πορεύου, 'καὶ μηκέτι ἁμάρτανε.]

12 Πάλιν οὖν ὁ Ἰησοῦς αὐτοῖς ἐλάλησε λέγων· Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ, οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ

ܥܢܘ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܠܡܐ ܐܦ ܐܢܬ ܡܢ ܓܠܝܠܐ 52
ܐܢܬ. ܒܨܝ ܘܚܙܝ ܕܢܒܝܐ ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܠܐ ܩܐܡ.

ܐܙܠܘ ܗܟܝܠ ܟܠܢܫ ܠܒܝܬܗ ✤ 53
ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܙܠ ܠܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ. ܒܨܦܪܐ ܕܝܢ ܬܘܒ 1, 2
ܐܬܐ ܠܗܝܟܠܐ ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܐܬܐ ܗܘܐ ܠܘܬܗ. ܘܟܕ
ܝܬܒ ܡܠܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܐܝܬܝܘ ܕܝܢ ܣܦܪܐ 3
ܘܦܪܝܫܐ ܠܐܢܬܬܐ ܕܐܬܬܚܕܬ ܒܓܘܪܐ. ܘܟܕ ܐܩܝܡܘܗ̇
ܒܡܨܥܬܐ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܠܦܢܐ. ܗܕܐ ܐܢܬܬܐ 4
ܐܬܬܚܕܬ ܐܝܟ ܕܗܝ ܒܡܦܪܣܝܐ ܓܝܪܐ.
ܒܢܡܘܣܐ ܕܝܢ ܕܡܘܫܐ ܦܩܕ ܕܠܐܝܟ ܗܠܝܢ 5
ܢܪܓܘܡ. ܐܢܬ ܗܟܝܠ ܡܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ. ܗܕܐ 6
ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܡܢܣܝܢ ܠܗ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܗܘܐ ܠܗܘܢ
ܕܢܩܛܪܓܘܢܝܗܝ: ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܟܕ ܓܚܢ ܠܬܚܬ ܒܨܒܥܗ
ܟܬܒ ܗܘܐ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܟܬܪܘ ܟܕ 7
ܡܫܐܠܝܢ ܠܗ. ܐܬܦܫܛ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܢܐ
ܡܢܟܘܢ ܕܐܝܬܘܗܝ ܕܠܐ ܚܛܗܐ. ܩܕܡܝܐ ܢܫܕܐ
ܥܠܝܗ̇ ܟܐܦܐ. ܘܟܕ ܓܚܢ ܬܘܒ. ܟܬܒ 8
ܗܘܐ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥܘ ܢܦܩܝܢ 9
ܗܘܘ ܚܕ ܚܕ ܟܕ ܫܪܝܘ ܡܢ ܩܫܝܫܐ ܘܐܫܬܒܩܬ
ܐܢܬܬܐ ܠܒܠܚܘܕܝܗ̇: ܟܕ ܐܝܬܝܗ̇ ܒܡܨܥܬܐ. ܟܕ 10
ܕܝܢ ܐܬܦܫܛ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ̇ ܠܐܢܬܬܐ. ܐܝܟܐ
ܐܝܬܝܗܘܢ ܠܐ ܐܢܫ ܚܝܒܟܝ. ܗܝ ܕܝܢ ܐܡܪܬ. ܠܐ 11
ܐܢܫ ܡܪܝ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܝܫܘܥ. ܐܦܠܐ ܐܢܐ ܡܚܝܒ
ܐܢܐ ܠܟܝ. ܙܠܝ ܘܡܢ ܗܫܐ ܬܘܒ ܠܐ ܬܚܛܝܢ ✤

ܬܘܒ ܕܝܢ ܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. ܐܢܐ 12
ܐܢܐ ܢܘܗܪܗ ܕܥܠܡܐ. ܡܢ ܕܒܬܪܝ ܐܬܐ ܠܐ ܢܗܠܟ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. VII. VIII.

52 Responderunt, et dixerunt ei: Numquid et tu Galilæus es? Scrutare Scripturas, et vide quia a Galilæa propheta non surgit.

53 Et reversi sunt unusquisque in domum suam.

CAP. VIII.

1, 2 Jesus autem perrexit in Montem Oliveti: et diluculo
iterum venit in templum, et omnis populus venit ad
3 eum; et sedens docebat eos. Adducunt autem Scribæ et
Pharisæi mulierem in adulterio deprehensam: et sta-
4 tuerunt eam in medio; et dixerunt ei: Magister, hæc
5 mulier modò deprehensa est in adulterio. In lege autem
Moyses mandavit nobis hujusmodi lapidare. Tu ergo
6 quid dicis? Hoc autem dicebant tentantes eum, ut pos-
sent accusare eum. Jesus autem inclinans se deorsum,
digito scribebat in terra. Cùm ergo perseverarent in- 7
terrogantes eum, erexit se, et dixit eis: Qui sine pec-
cato est vestrum, primus in illam lapidem mittat. Et 8
iterum se inclinans, scribebat in terra. Audientes autem, 9
unus post unum exibant, incipientes a senioribus: et re-
mansit solus Jesus, et mulier in medio stans. Erigens 10
autem se Jesus, dixit ei: Mulier, ubi sunt qui te accusa-
bant? nemo te condemnavit? Quæ dixit: Nemo, Do- 11
mine. Dixit autem Jesus: Nec ego te condemnabo.
Vade, et jam ampliùs noli peccare.

Iterum ergo loquutus est eis Jesus, dicens: Ego 12
sum lux mundi. qui sequitur me, non ambulat in

13 σκοτίᾳ, ἀλλ' ἕξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς. Εἶπον
οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι· Σὺ περὶ σεαυτοῦ
μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀλη-
14 θής. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
Κἂν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἀληθής
ἐστιν ἡ μαρτυρία μου· ὅτι οἶδα, πόθεν ἦλ-
θον, [καὶ ποῦ ὑπάγω· ὑμεῖς δὲ οὐκ οἴδατε,
15 πόθεν ἔρχομαι, καὶ ποῦ ὑπάγω. Ὑμεῖς
κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω
16 οὐδένα. Καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγώ· ἡ κρίσις ἡ
ἐμὴ [ἀληθής ἐστιν, ὅτι μόνος οὐκ εἰμὶ, ἀλλ'
17 ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με Πατήρ. Καὶ ἐν τῷ
Deut. xvii. 6. xix. 15. νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται· "Ὅτι
δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθής ἐστιν."
18 Ἐγώ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαυτοῦ, καὶ
μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με Πατήρ.
19 Ἔλεγον οὖν αὐτῷ· Ποῦ ἐστιν ὁ Πατήρ σου;
Ἀπεκρίθη [ὁ] Ἰησοῦς· Οὔτε ἐμὲ οἴδατε,
οὔτε τὸν Πατέρα μου· εἰ ἐμὲ ᾔδειτε, καὶ
20 τὸν Πατέρα μου ᾔδειτε ἄν. Ταῦτα τὰ
ῥήματα ἐλάλησεν [[ὁ Ἰησοῦς] ἐν τῷ γαζο-
φυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς
ἐπίασεν αὐτὸν, ὅτι οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα
αὐτοῦ.
21 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς [[ὁ Ἰησοῦς]·
Ἐγὼ ὑπάγω, καὶ ζητήσετέ με, καὶ ἐν τῇ
ἁμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπά-
22 γω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. Ἔλεγον οὖν
οἱ Ἰουδαῖοι· Μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν; ὅτι
λέγει· Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε
23 ἐλθεῖν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐκ τῶν
κάτω ἐστὲ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμί· ὑμεῖς ἐκ
τοῦ κόσμου τούτου ἐστὲ, ἐγὼ οὐκ εἰμὶ

ܒܚܫܘܟܐ. ܐܠܐ ܢܫܟܚ ܠܗ ܢܘܗܪܐ ܕܚܝܐ. *ܐܡܪܝܢ 13
ܠܗ ܦܪܝܫܐ. ܐܢܬ ܥܠ ܢܦܫܟ ܤܗܕ ܐܢܬ.
ܤܗܕܘܬܟ ܠܐ ܗܘܬ ܫܪܝܪܐ. *ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ 14
ܠܗܘܢ. ܐܦܢ ܐܢܐ ܤܗܕ ܐܢܐ ܥܠ ܢܦܫܝ:
ܫܪܝܪܐ ܗܝ ܤܗܕܘܬܝ. ܡܛܠ ܕܝܕܥ ܐܢܐ ܡܢ
ܐܝܟܐ ܐܬܝܬ ܘܠܐܝܟܐ ܐܙܠ ܐܢܐ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܐ
ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܬܝܬ ܘܠܐܝܟܐ ܐܙܠ
ܐܢܐ. *ܐܢܬܘܢ ܦܓܪܢܐܝܬ ܕܝܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܢܐ ܠܐ ܕܐܢ 15
ܐܢܐ ܠܐܢܫ. *ܘܐܢ ܕܐܢ ܐܢܐ: ܕܝܢܝ ܫܪܝܪ ܗܘ. 16
ܡܛܠ ܕܠܐ ܗܘܝܬ ܠܚܘܕܝ. ܐܠܐ ܐܢܐ ܘܐܒܐ
ܕܫܕܪܢܝ. *ܘܒܢܡܘܤܟܘܢ ܕܝܢ ܟܬܝܒ. ܕܤܗܕܘܬܐ 17
ܕܬܪܝܢ ܓܒܪܝܢ ܫܪܝܪܐ ܗܝ. *ܐܢܐ ܐܢܐ ܕܤܗܕ ܐܢܐ 18
ܥܠ ܢܦܫܝ. ܘܤܗܕ ܥܠܝ ܐܒܐ ܕܫܕܪܢܝ.
*ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܐܝܟܘ ܐܒܘܟ. ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ 19
ܠܗܘܢ. ܠܐ ܠܝ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܠܐ ܠܐܒܝ. ܐܠܘ
ܠܝ ܝܕܥܝܢ ܗܘܝܬܘܢ: ܐܦ ܠܐܒܝ ܝܕܥܝܢ
ܗܘܝܬܘܢ. *ܗܠܝܢ ܡܠܐ ܡܠܠ ܥܠ ܒܝܬ ܓܙܐ ܟܕ 20
ܡܠܦ ܒܗܝܟܠܐ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܐܚܕܗ. ܠܐ ܓܝܪ
ܥܕܟܝܠ ܐܬܬ ܗܘܬ ܫܥܬܗ.
*ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܬܘܒ ܝܫܘܥ. ܐܢܐ ܐܙܠ ܐܢܐ. 21
ܘܬܒܥܘܢܢܝ ܘܬܡܘܬܘܢ ܒܚܛܗܝܟܘܢ. ܘܠܐܝܟܐ
ܕܐܢܐ ܐܙܠ ܐܢܐ: ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܡܐܬܐ. *ܐܡܪܝܢ ܝܗܘܕܝܐ. ܠܡܐ ܠܡ 22
ܢܦܫܗ ܩܛܠ: ܕܐܡܪ ܕܠܐܝܟܐ ܕܐܢܐ ܐܙܠ ܐܢܐ: ܐܢܬܘܢ
ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܬܐ. *ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. 23
ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܬܚܬ ܐܢܬܘܢ. ܘܐܢܐ ܡܢ
ܠܥܠ ܐܢܐ. ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܗܢܐ ܐܢܬܘܢ ܥܠܡܐ.

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. VIII.

13 tenebris, sed habebit lumen vitæ. Dixerunt ergo ei Pha-
risæi: Tu de teipso testimonium perhibes: testimonium
14 tuum non est verum. Respondit Jesus, et dixit eis: Et
si ego testimonium perhibeo de meipso, verum est testi-
monium meum: quia scio unde veni, et quò vado: vos
15 autem nescitis unde venio, aut quò vado. Vos secundùm
16 carnem judicatis: ego non judico quemquam: et si judico
ego, judicium meum verum est, quia solus non sum;
17 sed ego, et qui misit me, Pater. Et in lege vestra
scriptum est, quia duorum hominum testimonium ve-
18 rum est. Ego sum qui testimonium perhibeo de meipso;
et testimonium perhibet de me, qui misit me, Pater.
Dicebant ergo ei: Ubi est Pater tuus? Respondit Je- 19
sus: Neque me scitis, neque Patrem meum: si me
sciretis, forsitan et Patrem meum sciretis. Hæc verba 20
loquutus est Jesus in gazophylacio, docens in templo:
et nemo apprehendit eum, quia necdum venerat hora
ejus.
Dixit ergo iterum eis Jesus: Ego vado, et quæretis me, 21
et in peccato vestro moriemini. Quò ego vado, vos non
potestis venire. Dicebant ergo Judæi: Numquid inter- 22
ficiet semetipsum; quia dixit: Quò ego vado, vos non po-
testis venire? Et dicebat eis: Vos de deorsum estis, ego 23
de supernis sum. Vos de mundo hoc estis; ego non sum

24 ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. Εἶπον οὖν ὑμῖν, ὅτι
ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν
γὰρ μὴ πιστεύσητε, ὅτι ἐγώ εἰμι, ἀπο-
25 θανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. Ἔλεγον
οὖν αὐτῷ· Σὺ τίς εἶ; [1][καὶ] εἶπεν αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς· Τὴν ἀρχὴν ὅ,τι καὶ λαλῶ ὑμῖν.
26 Πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν·
ἀλλ᾽ ὁ πέμψας με ἀληθής ἐστι· κἀγὼ ἃ
ἤκουσα παρ᾽ αὐτοῦ, ταῦτα [1]λέγω εἰς τὸν
27 κόσμον. (Οὐκ ἔγνωσαν, ὅτι τὸν Πατέρα
28 αὐτοῖς ἔλεγεν.) Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Ὅταν ὑψώσητε τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε
γνώσεσθε, ὅτι ἐγώ εἰμι· καὶ ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ
ποιῶ οὐδὲν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέ με ὁ Πατήρ
[1][μου], ταῦτα λαλῶ· καὶ ὁ πέμψας με
29 μετ᾽ ἐμοῦ ἐστιν. Οὐκ ἀφῆκέ με μόνον
[1][ὁ Πατὴρ], ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ
ποιῶ πάντοτε.

30 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπί-
31 στευσαν εἰς αὐτόν. Ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς
πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους·
Ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ,
32 ἀληθῶς μαθηταί μου ἐστέ· καὶ γνώσεσθε
τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει
33 ὑμᾶς. Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Σπέρμα Ἀ-
βραάμ ἐσμεν, καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώ-
ποτε· πῶς σὺ λέγεις· Ὅτι ἐλεύθεροι γενή-
34 σεσθε; Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρ-
35 τίαν, δοῦλός ἐστι τῆς ἁμαρτίας. Ὁ δὲ
δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα·
36 ὁ Υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα. Ἐὰν οὖν

ܐܢܐ ܠܐ ܗܘܝܬ ܡܢ ܗܢܐ ܥܠܡܐ. * ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ 24
ܕܬܡܘܬܘܢ ܒܚܛܗܝܟܘܢ. ܐܢ ܠܐ ܓܝܪ ܬܗܝܡܢܘܢ
ܕܐܢܐ ܐܢܐ. ܬܡܘܬܘܢ ܒܚܛܗܝܟܘܢ. * ܐܡܪܝܢ 25
ܠܗ ܐܢܬ ܡܢܘ ܐܢܬ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ.
ܐܦܢ ܕܫܪܝܬ ܠܡܡܠܠܘ ܥܡܟܘܢ: * ܣܓܝ ܐܝܬ ܠܝ 26
ܥܠܝܟܘܢ ܠܡܡܠܠܘ ܘܠܡܕܢ. ܐܠܐ ܡܢ ܕܫܕܪܢܝ
ܫܪܝܪܘ. ܘܐܢܐ ܡܕܡ ܕܫܡܥܬ ܡܢܗ: ܗܠܝܢ
ܡܡܠܠ ܐܢܐ ܒܥܠܡܐ. * ܘܠܐ ܝܕܥܘ ܕܥܠ 27
ܐܒܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ✣ * ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܬܘܒ ܝܫܘܥ. 28
ܐܡܬܝ ܕܬܪܝܡܘܢܗ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ: ܗܝܕܝܢ ܬܕܥܘܢ.
ܕܐܢܐ ܐܢܐ. ܘܡܕܡ ܡܢ ܨܒܝܢܝ ܠܐ ܥܒܕ
ܐܢܐ. ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܐܠܦܢܝ ܐܒܝ ܗܟܢܐ ܗܘ
ܡܡܠܠ ܐܢܐ. * ܘܡܢ ܕܫܕܪܢܝ ܥܡܝ ܐܝܬܘܗܝ. 29
ܘܠܐ ܫܒܩܢܝ ܒܠܚܘܕܝ ܐܒܐ: ܡܛܠ ܕܐܢܐ
ܡܕܡ ܕܫܦܪ ܠܗ ܥܒܕ ܐܢܐ ܒܟܠܙܒܢ.
* ܟܕ ܗܠܝܢ ܡܡܠܠ ܗܘܐ: ܣܓܝܐܐ ܗܝܡܢܘ 30
ܒܗ. * ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܗܢܘܢ ܝܗܘܕܝܐ ܕܗܝܡܢܘ 31
ܒܗ. ܐܢ ܐܢܬܘܢ ܬܩܘܘܢ ܒܡܠܬܝ: ܫܪܝܪܐܝܬ
ܬܠܡܝܕܝ ܐܢܬܘܢ. * ܘܬܕܥܘܢ ܫܪܪܐ. ܘܗܘ 32
ܫܪܪܐ ܢܚܪܪܟܘܢ. * ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܙܪܥܗ ܐܢܚܢ 33
ܕܐܒܪܗܡ. ܘܡܬܘܡ ܠܘܬ ܐܢܫ ܠܐ
ܦܠܚܢ. ܐܝܟܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ ܕܬܗܘܘܢ ܒܢܝ
ܚܐܪܐ. * ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ 34
ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܟܠ ܡܢ ܕܥܒܕ ܚܛܝܬܐ ܥܒܕܐ ܗܘ
ܕܚܛܝܬܐ. * ܘܥܒܕܐ ܠܐ ܡܩܘܐ ܠܥܠܡ ܒܒܝܬܐ: 35
ܒܪܐ ܕܝܢ ܠܥܠܡ ܡܩܘܐ. * ܐܢ ܗܘ ܗܟܝܠ ܕܒܪܐ 36

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. VIII.

24 de hoc mundo. Dixi ergo vobis quia moriemini in
peccatis vestris: si enim non credideritis quia ego
25 sum, moriemini in peccato vestro. Dicebant ergo
ei: Tu quis es? Dixit eis Jesus: Principium, qui
26 et loquor vobis. Multa habeo de vobis loqui, et judi-
care: sed qui me misit, verax est; et ego quæ audivi ab
27 eo, hæc loquor in mundo. Et non cognoverunt quia
28 Patrem ejus dicebat Deum. Dixit ergo eis Jesus:
Cùm exaltaveritis Filium hominis, tunc cognoscetis
quia ego sum: et a meipso facio nihil; sed sicut docuit
29 me Pater, hæc loquor: et qui me misit, mecum est, et
non reliquit me solum; quia ego quæ placita sunt ei,
facio semper.
Hæc illo loquente, multi crediderunt in eum. Dicebat 30.31
ergo Jesus ad eos, qui crediderunt ei, Judæos: Si vos
manseritis in sermone meo, verè discipuli mei eritis: et 32
cognoscetis veritatem, et veritas liberabit vos. Respon- 33
derunt ei: Semen Abrahæ sumus, et nemini servivimus
unquam: quomodo tu dicis, Liberi eritis? Respondit eis 34
Jesus: Amen, amen dico vobis, quia omnis, qui facit pec-
catum, servus est peccati: servus autem non manet in do- 35
mo in æternum; Filius autem manet in æternum: si ergo 36

Υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ ὄντως ἐλεύθεροι
37 ἔσεσθε. Οἶδα, ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστε·
ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος
38 ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. Ἐγὼ ¹ὃ ἑώρακα
παρὰ τῷ Πατρί μου, λαλῶ· καὶ ὑμεῖς
οὖν ὃ ¹ἑωράκατε παρὰ ¹τῷ πατρὶ [ὑμῶν],
39 ποιεῖτε. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Ὁ
πατὴρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστι. Λέγει αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς· Εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραὰμ ¹ἦτε, τὰ
40 ἔργα τοῦ Ἀβραὰμ ¹ἐποιεῖτε ¹[ἄν]. Νῦν δὲ
ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ἄνθρωπον, ὃς τὴν
ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα, ἣν ἤκουσα παρὰ
τοῦ Θεοῦ· τοῦτο Ἀβραὰμ οὐκ ἐποίησεν.
41 Ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν.
Εἶπον οὖν αὐτῷ· Ἡμεῖς ἐκ πορνείας οὐ γε-
γεννήμεθα· ἕνα Πατέρα ἔχομεν, τὸν Θεόν.
42 Εἶπεν [οὖν] αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ ὁ Θεὸς
Πατὴρ ὑμῶν ἦν, ἠγαπᾶτε ἂν ἐμέ· ἐγὼ
γὰρ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον καὶ ἥκω· οὐδὲ
γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκεῖνός με
43 ἀπέστειλε. Διατί τὴν λαλιὰν τὴν ἐμὴν οὐ
γινώσκετε; ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον
44 τὸν ἐμόν. Ὑμεῖς ἐκ ¹τοῦ πατρὸς τοῦ δια-
βόλου ἐστὲ καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς
ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. Ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος
ἦν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐχ
ἕστηκεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ.
Ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ·
45 ὅτι ψεύστης ἐστί, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. Ἐγὼ
δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετέ μοι.
Τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας;
46 Εἰ [δὲ] ἀλήθειαν λέγω, διατί ὑμεῖς οὐ

ܢܚܪܪܟܘܢ. ܫܪܝܪܐܝܬ ܬܗܘܘܢ ܒܢܝ ܚܐܪܐ. * ܝܕܥ 37
ܐܢܐ ܕܙܪܥܗ ܐܢܬܘܢ ܕܐܒܪܗܡ. ܐܠܐ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܡܩܛܠܢܝ: ܡܛܠ ܕܠܡܠܬܝ ܠܐ ܫܘܝܢ
ܐܢܬܘܢ. * ܐܢܐ ܡܕܡ ܕܚܙܝܬ ܠܘܬ ܐܒܝ ܡܡܠܠ 38
ܐܢܐ. ܘܐܢܬܘܢ ܡܕܡ ܕܚܙܝܬܘܢ ܠܘܬ ܐܒܘܟܘܢ
ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ. * ܥܢܘ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܒܘܢ ܕܝܠܢ 39
ܐܒܪܗܡ ܗܘ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܠܘ ܒܢܘܗܝ
ܗܘܝܬܘܢ ܕܐܒܪܗܡ: ܥܒܕܘܗܝ ܕܐܒܪܗܡ ܥܒܕܝܢ
ܗܘܝܬܘܢ. * ܗܫܐ ܕܝܢ ܗܐ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ 40
ܠܡܩܛܠܢܝ. ܓܒܪܐ ܕܫܪܪܐ ܡܡܠܠ ܥܡܟܘܢ.
ܐܝܢܐ ܕܫܡܥܬ ܡܢ ܐܠܗܐ. ܗܕܐ ܐܒܪܗܡ ܠܐ ܥܒܕ.
* ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܒܕܐ ܕܐܒܘܟܘܢ. 41
ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܚܢܢ ܡܢ ܙܢܝܘܬܐ ܠܐ ܗܘܝܢ. ܚܕ ܐܒܐ
ܐܝܬ ܠܢ ܐܠܗܐ. * ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܠܘ 42
ܐܠܗܐ ܗܘܐ ܐܒܘܟܘܢ ܪܚܡܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܠܝ. ܐܢܐ
ܓܝܪ ܡܢ ܐܠܗܐ ܢܦܩܬ ܘܐܬܝܬ. ܘܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܨܒܝܢ
ܢܦܫܝ ܐܬܝܬ. ܐܠܐ ܗܘ ܫܕܪܢܝ. * ܡܛܠܡܢܐ 43
ܡܡܠܠܝ ܠܐ ܡܫܬܘܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܫܟܚܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܡܫܡܥ ܡܠܬܝ. * ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܐܒܐ 44
ܐܟܠܩܪܨܐ ܐܢܬܘܢ. ܘܪܓܝܓܬܗ ܕܐܒܘܟܘܢ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܡܥܒܕ. ܗܘ ܩܛܘܠ ܐܢܫܐ ܗܘܐ ܡܢ ܫܘܪܝܐ.
ܘܒܫܪܪܐ ܠܐ ܩܡ. ܡܛܠ ܕܫܪܪܐ ܠܝܬ ܒܗ
ܘܡܐ ܕܡܡܠܠ ܕܓܠܘܬܐ. ܡܢ ܕܝܠܗ ܗܘ
ܡܡܠܠ. ܡܛܠ ܕܕܓܠܐ ܗܘ ܐܦ ܐܒܘܗܝ. * ܐܢܐ 45
ܕܝܢ ܕܫܪܪܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ: ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܝ. * ܡܢܘ ܡܢܟܘܢ ܡܟܣ ܠܝ ܥܠ ܚܛܝܬܐ. 46
ܘܐܢ ܫܪܪܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ: ܐܢܬܘܢ ܠܡܢܐ ܠܐ

37 vos Filius liberaverit, verè liberi eritis. Scio quia filii
Abrahæ estis: sed quæritis me interficere, quia sermo meus
38 non capit in vobis. Ego quod vidi apud Patrem meum,
loquor: et vos quæ vidistis apud patrem vestrum, faci-
39 tis. Responderunt, et dixerunt ei: Pater noster Abra-
ham est. Dicit eis Jesus: Si filii Abrahæ estis, opera
40 Abrahæ facite. Nunc autem quæritis me interficere,
hominem, qui veritatem vobis loquutus sum, quam au-
41 divi a Deo: hoc Abraham non fecit. Vos facitis opera
patris vestri. Dixerunt itaque ei: Nos ex fornicatione
42 non sumus nati: unum Patrem habemus, Deum. Dixit
ergo eis Jesus: Si Deus Pater vester esset, diligeretis
utique me: ego enim ex Deo processi, et veni: neque
enim a me ipso veni, sed ille me misit. Quare loque- 43
lam meam non cognoscitis? quia non potestis audire
sermonem meum. Vos ex patre diabolo estis; et de- 44
sideria patris vestri vultis facere: ille homicida erat ab
initio, et in veritate non stetit; quia non est veritas
in eo: cùm loquitur mendacium, ex propriis loquitur,
quia mendax est, et pater ejus. Ego autem si verita- 45
tem dico, non creditis mihi. Quis ex vobis arguet 46
me de peccato? Si veritatem dico vobis, quare non

47 πιστεύετέ μοι; Ὁ ὢν ἐκ τοῦ Θεοῦ, τὰ
ῥήματα τοῦ Θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς
οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐστέ.
48 Ἀπεκρίθησαν [1][οὖν] οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον
αὐτῷ· Οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς, ὅτι Σα-
μαρείτης εἶ σὺ, καὶ δαιμόνιον ἔχεις; Ἀπε-
49 κρίθη Ἰησοῦς· Ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω,
ἀλλὰ τιμῶ τὸν Πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς
50 ἀτιμάζετέ με. Ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν
51 μου· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. Ἀμὴν
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐάν τις τὸν λόγον τὸν
ἐμὸν τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς
52 τὸν αἰῶνα. Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι·
Νῦν ἐγνώκαμεν, ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀ-
βραὰμ ἀπέθανε, καὶ οἱ προφῆται· καὶ σὺ
λέγεις· Ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ, οὐ
53 μὴ γεύσηται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα. Μὴ
σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραὰμ,
ὅστις ἀπέθανε; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον·
τίνα σεαυτὸν [1][σὺ] ποιεῖς; Ἀπεκρίθη Ἰη-
54 σοῦς· Ἐὰν ἐγὼ δοξάζω ἐμαυτὸν, ἡ δόξα
μου οὐδέν ἐστιν· ἔστιν ὁ Πατήρ μου ὁ δοξά-
ζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι Θεὸς [1]ὑμῶν
55 ἐστι, καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν· ἐγὼ δὲ οἶδα
αὐτόν· καὶ ἐὰν εἴπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτὸν,
ἔσομαι ὅμοιος ὑμῶν, ψεύστης· ἀλλ᾽ οἶδα
56 αὐτὸν, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ. Ἀ-
βραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο, ἵνα
ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν· καὶ εἶδε, καὶ
57 ἐχάρη. Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν·
Πεντήκοντα ἔτη οὔπω ἔχεις, καὶ Ἀβραὰμ
58 ἑώρακας; Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν
ἀμὴν λέγω ὑμῖν· πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι,
59 ἐγώ εἰμι. Ἦραν οὖν λίθους, ἵνα βάλωσιν

ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ. ܡܢ ܕܡܢ ܐܠܗܐ 47
ܐܝܬܘܗܝ: ܡܠܐ ܕܐܠܗܐ ܫܡܥ. ܡܛܠ ܗܢܐ
ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܗܘܝܬܘܢ
ܡܢ ܐܠܗܐ܀ ܥܢܘ ܝܗܘܕܝܐ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܠܐ 48
ܫܦܝܪ ܐܡܪܝܢ ܚܢܢ: ܕܫܡܪܝܐ ܐܢܬ ܘܕܝܘܐ ܐܝܬ ܠܟ.
ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܠܝ ܕܝܘܐ ܠܐ ܐܝܬ ܠܝ: ܐܠܐ 49
ܠܐܒܝ ܡܝܩܪ ܐܢܐ. ܘܐܢܬܘܢ ܡܨܥܪܝܢ ܠܝ. ܐܢܐ 50
ܕܝܢ ܠܐ ܒܥܐ ܐܢܐ ܫܘܒܚܝ. ܐܝܬ ܗܘ ܕܒܥܐ ܘܕܐܢ.
ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܡܢ ܕܡܠܬܝ 51
ܢܛܪ. ܡܘܬܐ ܠܐ ܚܙܐ ܠܥܠܡ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ 52
ܝܗܘܕܝܐ. ܗܫܐ ܝܕܥܢ ܕܕܝܘܐ ܐܝܬ ܠܟ. ܐܒܪܗܡ
ܡܝܬ ܘܢܒܝܐ: ܘܐܢܬ ܐܡܪ ܐܢܬ: ܕܡܢ ܕܡܠܬܝ
ܢܛܪ. ܡܘܬܐ ܠܐ ܢܛܥܡ ܠܥܠܡ. ܠܡܐ ܐܢܬ 53
ܪܒ ܐܢܬ ܡܢ ܐܒܘܢ ܐܒܪܗܡ ܕܡܝܬ ܘܡܢ ܢܒܝܐ
ܕܡܝܬܘ. ܡܢܘ ܥܒܕ ܐܢܬ ܢܦܫܟ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ 54
ܝܫܘܥ. ܐܢ ܐܢܐ ܡܫܒܚ ܐܢܐ ܢܦܫܝ: ܫܘܒܚܝ ܠܐ
ܗܘܐ ܡܕܡ. ܐܝܬܘܗܝ ܐܒܝ ܕܡܫܒܚ ܠܝ. ܗܘ
ܕܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܠܗܢ ܗܘ. ܘܠܐ ܝܕܥܬܘܢܝܗܝ. 55
ܐܢܐ ܕܝܢ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ. ܘܐܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ
ܠܗ: ܗܘܐ ܐܢܐ ܠܝ ܕܓܠܐ ܐܟܘܬܟܘܢ. ܐܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ
ܠܗ ܘܡܠܬܗ ܢܛܪ ܐܢܐ. ܐܒܪܗܡ ܐܒܘܟܘܢ: 56
ܡܣܘܚ ܗܘܐ ܕܢܚܙܐ ܝܘܡܝ. ܘܚܙܐ ܘܚܕܝ.
ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܝܗܘܕܝܐ. ܒܪ ܚܡܫܝܢ ܫܢܝܢ 57
ܥܕܟܝܠ ܠܐ ܗܘܝܬ ܘܠܐܒܪܗܡ ܚܙܝܬ: ܐܡܪ ܠܗܘܢ 58
ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܥܕܠܐ ܢܗܘܐ
ܐܒܪܗܡ ܐܢܐ ܐܝܬܝ. ܘܫܩܠܘ ܟܐܦܐ 59

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. VIII.

47 creditis mihi? Qui ex Deo est, verba Dei audit. Propterea
48 vos non auditis. quia ex Deo non estis. Responderunt
ergo Judæi, et dixerunt ei: Nonne bene dicimus nos, quia
49 Samaritanus es tu, et dæmonium habes? Respondit
Jesus: Ego dæmonium non habeo: sed honorifico Patrem
50 meum, et vos inhonorastis me. Ego autem non quæro
51 gloriam meam: est qui quærat, et judicet. Amen, amen
dico vobis, si quis sermonem meum servaverit, mortem
52 non videbit in æternum. Dixerunt ergo Judæi: Nunc
cognovimus quia dæmonium habes. Abraham mortuus
est, et Prophetæ: et tu dicis: Si quis sermonem meum
53 servaverit, non gustabit mortem in æternum. Numquid
tu major es patre nostro Abraham, qui mortuus est? et
Prophetæ mortui sunt. Quem teipsum facis? Respondit 54
Jesus: Si ego glorifico meipsum, gloria mea nihil est:
est Pater meus qui glorificat me, quem vos dicitis quia
Deus vester est, et non cognovistis eum: ego autem 55
novi eum: et si dixero quia non scio eum, ero similis
vobis, mendax. Sed scio eum, et sermonem ejus servo.
Abraham pater vester exultavit ut videret diem meum: 56
vidit, et gavisus est. Dixerunt ergo Judæi ad eum:
Quinquaginta annos nondum habes, et Abraham vidisti? 57
Dixit eis Jesus: Amen, amen dico vobis, antequam Abra- 58
ham fieret, ego sum. Tulerunt ergo lapides, ut jace- 59

ἐπ' αὐτόν· Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη, καὶ ἐξῆλθεν
ἐκ του ἱεροῦ [διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν·
καὶ παρῆγεν οὕτως].

ΚΕΦ. θ΄.

ΚΑΙ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ
2 γενετῆς. Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, λέγοντες· Ῥαββὶ, τίς ἥμαρτεν;
οὗτος, ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεν-
3 νηθῇ; Ἀπεκρίθη [ὁ] Ἰησοῦς· Οὔτε οὗτος
ἥμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ· ἀλλ', ἵνα
4 φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. Ἐμὲ
δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός
με, ἕως ἡμέρα ἐστίν· ἔρχεται νὺξ, ὅτε οὐδεὶς
5 δύναται ἐργάζεσθαι. Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ
6 ὦ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. Ταῦτα εἰπὼν,
ἔπτυσε χαμαὶ, καὶ ἐποίησε πηλὸν ἐκ τοῦ
πτύσματος, καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ
7 τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, καὶ εἶπεν
αὐτῷ· Ὕπαγε, νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν
τοῦ Σιλωάμ· (ὃ ἑρμηνεύεται, ἀπεσταλμέ-
νος.) Ἀπῆλθεν οὖν, καὶ ἐνίψατο, καὶ ἦλθε
8 βλέπων. Οἱ οὖν γείτονες, καὶ οἱ θεωροῦντες
αὐτὸν τὸ πρότερον, ὅτι προσαίτης ἦν, ἔλεγον·
Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσ-
9 αιτῶν; Ἄλλοι ἔλεγον· Ὅτι οὗτός ἐστιν.
Ἄλλοι δέ· Ὅτι ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν. Ἐκεῖ-
10 νος ἔλεγεν· Ὅτι ἐγώ εἰμι. Ἔλεγον οὖν
αὐτῷ· Πῶς ἀνεῴχθησάν σοι οἱ ὀφθαλμοί;
11 Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· Ἄνθρωπος λε-
γόμενος Ἰησοῦς, πηλὸν ἐποίησε, καὶ ἐπέχρισέ
μου τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ εἶπέ μοι· Ὕπαγε
εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ, καὶ
νίψαι. Ἀπελθὼν δὲ καὶ νιψάμενος, ἀν-
12 έβλεψα. Εἶπον οὖν αὐτῷ· Ποῦ ἐστιν
ἐκεῖνος; Λέγει· Οὐκ οἶδα.

ܕܢܪܓܡܘܢܝܗܝ. ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܬܛܫܝ ܘܢܦܩ ܡܢ
ܗܝܟܠܐ. ܘܥܒܪ ܒܝܢܬܗܘܢ ܘܐܙܠ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܛ ܀

* ܘܟܕ ܥܒܪ: ܚܙܐ ܓܒܪܐ ܣܡܝܐ ܕܡܢ ܟܪܣ ܐܡܗ.
* ܘܫܐܠܘܗܝ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪܝܢ. ܪܒܝ ܡܢܘ 2
ܚܛܐ. ܗܢܐ ܐܘ ܐܒܗܘܗܝ ܕܟܕ ܣܡܝܐ ܢܬܝܠܕ.
* ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܠܐ ܗܘ ܚܛܐ ܘܠܐ ܐܒܗܘܗܝ. 3
ܐܠܐ ܕܢܬܚܙܘܢ ܒܗ ܥܒܕܘܗܝ ܕܐܠܗܐ. * ܠܝ ܘܠܐ 4
ܠܡܥܒܕ ܥܒܕܐ ܕܡܢ ܕܫܕܪܢܝ ܥܕ ܐܝܡܡܐ ܗܘ.
ܐܬܝܐ ܠܠܝܐ ܕܐܢܫ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܦܠܚ. * ܟܡܐ 5
ܕܒܥܠܡܐ ܐܢܐ ܢܘܗܪܗ ܐܢܐ ܕܥܠܡܐ. * ܘܟܕ ܐܡܪ 6
ܗܠܝܢ. ܪܩ ܥܠ ܐܪܥܐ ܘܓܒܠ ܛܝܢܐ ܡܢ ܪܘܩܗ.
ܘܛܫ ܥܠ ܥܝܢܘܗܝ ܕܗܘ ܣܡܝܐ. * ܘܐܡܪ ܠܗ. 7
ܙܠ ܐܫܝܓ ܒܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܫܝܠܘܚܐ. ܘܐܙܠ
ܐܫܝܓ ܘܐܬܐ ܟܕ ܚܙܐ. * ܫܒܒܘܗܝ ܕܝܢ ܘܐܝܠܝܢ 8
ܕܚܙܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܡܢ ܩܕܝܡ ܕܡܚܕܪ ܗܘܐ: ܐܡܪܝܢ
ܗܘܘ. ܠܐ ܗܘܐ ܗܢܘ ܗܘ ܕܝܬܒ ܗܘܐ ܘܡܚܕܪ:
* ܐܝܬ ܕܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܕܗܘܝܘ. ܘܐܝܬ ܕܐܡܪܝܢ ܗܘܘ 9
ܠܐ. ܐܠܐ ܡܕܡܐ ܕܡܐ ܠܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܗܘܐ
ܕܐܢܐ ܐܢܐ. * ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܝܟܢܐ ܐܬܦܬܚܝ ܥܝܢܝܟ. 10
* ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܓܒܪܐ ܕܫܡܗ ܝܫܘܥ: 11
ܛܝܢܐ ܓܒܠ ܘܛܫ ܠܝ ܥܠ ܥܝܢܝ: ܘܐܡܪ ܠܝ.
ܙܠ ܐܫܝܓ ܒܡܝܐ ܕܫܝܠܘܚܐ. ܘܐܙܠܬ ܐܫܝܓܬ
ܘܐܬܚܙܝ ܠܝ. * ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܐܝܟܘ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ 12
ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ.

rent in eum: Jesus autem abscondit se, et exivit de
templo.

CAP. IX.

Et præteriens Jesus vidit hominem cæcum a nativi-
2 tate: et interrogaverunt eum discipuli ejus: Rabbi,
quis peccavit, hic, aut parentes ejus, ut cæcus nascere-
3 tur? Respondit Jesus: Neque hic peccavit, neque pa-
4 rentes ejus; sed ut manifestentur opera Dei in illo. Me
oportet operari opera ejus qui misit me, donec dies est:
5 venit nox, quando nemo potest operari. Quamdiu sum
6 in mundo, lux sum mundi. Hæc cùm dixisset, expuit
in terram, et fecit lutum ex sputo, et linivit lutum su-
per oculos ejus, et dixit ei: Vade, lava in natatoria 7
Siloë (quod interpretatur Missus). Abiit ergo, et lavit,
et venit videns. Itaque vicini, et qui viderant eum 8
priùs quia mendicus erat, dicebant: Nonne hic est, qui
sedebat, et mendicabat? Alii dicebant: Quia hic est.
Alii autem: Nequaquam, sed similis est ei. Ille verò 9
dicebat: Quia ego sum. Dicebant ergo ei: Quomodo 10
aperti sunt tibi oculi? Respondit: Ille homo, qui dici- 11
tur Jesus, lutum fecit; et unxit oculos meos, et dixit
mihi, Vade ad natatoria Siloë, et lava. Et abii,
et lavi, et video. Et dixerunt ei: Ubi est ille? Ait: 12
Nescio.

13 Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους,
14 τόν ποτε τυφλόν. Ἦν δὲ σάββατον, ὅτε
τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνέῳξεν
15 αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. Πάλιν οὖν ἠρώτων
αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι, πῶς ἀνέβλεψεν.
Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Πηλὸν ἐπέθηκέ μου ἐπὶ
τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω.
16 Ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές· Οὗτος
ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἔστι παρὰ [τοῦ] Θεοῦ, ὅτι
τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. Ἄλλοι ἔλεγον·
Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα
σημεῖα ποιεῖν; Καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς.
17 Λέγουσι τῷ τυφλῷ πάλιν· Σὺ τί λέγεις
περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς;
18 Ὁ δὲ εἶπεν· Ὅτι προφήτης ἐστίν. Οὐκ
ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι
τυφλὸς ἦν καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώνησαν
τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος. Καὶ
19 ἠρώτησαν αὐτοὺς, λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ὁ
υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεν-
20 νήθη; πῶς οὖν ἄρτι βλέπει; Ἀπεκρίθησαν
αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ, καὶ εἶπον· Οἴδαμεν,
ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν, καὶ ὅτι τυφλὸς
21 ἐγεννήθη· πῶς δὲ νῦν βλέπει, οὐκ οἴδαμεν·
ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἡμεῖς
οὐκ οἴδαμεν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν
ἐρωτήσατε· αὐτὸς περὶ αὐτοῦ λαλήσει.
22 Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ ὅτι ἐφοβοῦντο
τοὺς Ἰουδαίους. Ἤδη γὰρ συνετέθειντο οἱ
Ἰουδαῖοι, ἵνα ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ
23 Χριστὸν, ἀποσυνάγωγος γένηται. Διὰ τοῦτο
οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον· Ὅτι ἡλικίαν ἔχει,
24 αὐτὸν ἐρωτήσατε. Ἐφώνησαν οὖν ἐκ δευ-
τέρου τὸν ἄνθρωπον, ὃς ἦν τυφλὸς, καὶ εἶπον

13 * ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܗܘ ܕܡܢ ܩܕܝܡ ܣܡܝܐ ܗܘܐ
14 ܠܘܬ ܦܪ̈ܝܫܐ. * ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܕܝܢ ܫܒܬܐ. ܟܕ
ܓܒܠ ܝܫܘܥ ܛܝܢܐ ܘܦܬܚ ܠܗ ܥܝ̈ܢܘܗܝ.
15 * ܘܬܘܒ ܫܐܠܘܗܝ ܦܪ̈ܝܫܐ: ܐܝܟܢܐ ܐܬܚܙܝ
ܠܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܛܝܢܐ ܣܡ
16 ܥܠ ܥܝ̈ܢܝ: ܘܐܫܝܓܬ ܘܐܬܚܙܝ ܠܝ. * ܘܐܡܪܝܢ
ܗܘܘ ܐܢܫܐ ܡܢ ܦܪ̈ܝܫܐ. ܗܢܐ ܓܒܪܐ ܠܐ ܗܘܐ ܡܢ
ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܫܒܬܐ ܠܐ ܢܛܪ. ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ
ܗܘܘ. ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚ ܓܒܪܐ ܚܛܝܐ ܗܠܝܢ ܐܬܘ̈ܬܐ
ܠܡܥܒܕ. ܘܦܠܓܘܬܐ ܐܝܬ ܗܘܬ ܒܝܢܬܗܘܢ.
17 * ܐܡܪܝܢ ܬܘܒ ܠܗܘ ܣܡܝܐ. ܐܢܬ ܡܢܐ ܐܡܪ
ܐܢܬ ܥܠܘܗܝ ܕܦܬܚ ܠܟ ܥܝ̈ܢܝܟ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
18 ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܢܒܝܐ ܗܘ. * ܠܐ ܕܝܢ ܗܝܡܢܘ ܗܘܘ
ܝܗܘ̈ܕܝܐ ܥܠܘܗܝ ܕܣܡܝܐ ܗܘܐ ܘܚܙܐ: ܥܕܡܐ ܕܩܪܘ
19 ܠܐܒܗ̈ܘܗܝ ܕܗܘ ܕܚܙܐ. * ܘܫܐܠܘ ܐܢܘܢ. ܐܢ ܗܢܘ
ܒܪܟܘܢ ܗܘ ܕܐܢܬܘܢ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܟܕ ܣܡܝܐ ܐܬܝܠܕ:
20 ܐܝܟܢܐ ܗܫܐ ܚܙܐ. * ܥܢܘ ܕܝܢ ܐܒܗ̈ܘܗܝ ܘܐܡܪܘ.
21 ܝܕܥܝܢ ܕܗܢܘ ܒܪܢ. ܘܕܟܕ ܣܡܝܐ ܐܬܝܠܕ: * ܐܝܟܢܐ
ܕܝܢ ܗܫܐ ܚܙܐ ܐܘ ܡܢܘ ܦܬܚ ܠܗ ܥܝ̈ܢܘܗܝ ܠܐ
ܝܕܥܝܢ. ܐܦ ܗܘ ܡܛܐ ܠܗ ܒܫܢ̈ܘܗܝ ܠܗ
22 ܫܐܠܘ. ܗܘ ܚܠܦ ܢܦܫܗ ܢܡܠܠ. * ܗܠܝܢ
ܐܡܪܘ ܐܒܗ̈ܘܗܝ: ܡܛܠ ܕܕܚܠܝܢ ܗܘܘ ܡܢ
ܝܗܘ̈ܕܝܐ. ܦܣܩܘ ܗܘܘ ܓܝܪ ܝܗܘ̈ܕܝܐ: ܕܐܢ ܐܢܫ
ܢܘܕܐ ܒܗ ܕܡܫܝܚܐ ܗܘ: ܢܦܩܘܢܗܝ ܡܢ
23 ܟܢܘܫܬܐ. * ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪܘ ܐܒܗ̈ܘܗܝ
24 ܕܡܛܐ ܠܗ ܒܫܢ̈ܘܗܝ ܠܗ ܫܐܠܘ ܀ * ܘܩܪܘܗܝ
ܠܓܒܪܐ ܕܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝܢ ܠܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. IX.

13,14 Adducunt eum ad Pharisæos, qui cæcus fuerat. Erat
autem sabbatum quando lutum fecit Jesus et aperuit
15 oculos ejus. Iterum ego interrogabant eum Pharisæi quo-
modo vidisset. Ille autem dixit eis: Lutum mihi posuit
16 super oculos, et lavi, et video. Dicebant ergo ex Pha-
risæis quidam: Non est hic homo a Deo, qui sabbatum
non custodit. Alii autem dicebant: Quomodo potest
homo peccator hæc signa facere? Et schisma erat inter
17 eos. Dicunt ergo cæco iterum: Tu quid dicis de illo, qui
aperuit oculos tuos? Ille autem dixit: Quia propheta est.
18 Non crediderunt ergo Judæi de illo, quia cæcus fuisset,
et vidisset, donec vocaverunt parentes ejus qui viderat:
et interrogaverunt eos, dicentes: Hic est filius vester, 19
quem vos dicitis quia cæcus natus est? Quomodo ergo
nunc videt? Responderunt eis parentes ejus, et dixerunt: 20
Scimus quia hic est filius noster, et quia cæcus natus est:
quomodo autem nunc videat, nescimus; aut quis ejus 21
aperuit oculos, nos nescimus: ipsum interrogate: æta-
tem habet, ipse de se loquatur. Hæc dixerunt parentes 22
ejus quoniam timebant Judæos: jam enim conspirave-
rant Judæi, ut si quis eum confiteretur esse Christum,
extra synagogam fieret. Propterea parentes ejus dixe- 23
runt: Quia ætatem habet, ipsum interrogate. Vocave- 24
runt ego rursum hominem, qui fuerat cæcus, et dixerunt

αὐτῷ· Δὸς δόξαν τῷ Θεῷ· ἡμεῖς οἴδαμεν
ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἁμαρτωλός ἐστιν.
25 Ἀπεκρίθη [1]οὖν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· Εἰ ἁμαρ-
τωλός ἐστιν, οὐκ οἶδα· ἓν οἶδα, ὅτι τυφλὸς
26 ὢν ἄρτι βλέπω. Εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν·
Τί ἐποίησέ σοι; πῶς ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλ-
27 μούς; Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Εἶπον ὑμῖν ἤδη,
καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί πάλιν θέλετε ἀκούειν;
μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γε-
28 νέσθαι; Ἐλοιδόρησαν [1][οὖν] αὐτὸν, καὶ εἶ-
πον· Σὺ εἶ μαθητὴς ἐκείνου· ἡμεῖς δὲ τοῦ
29 Μωϋσέως ἐσμὲν μαθηταί. Ἡμεῖς οἴδαμεν
ὅτι Μωϋσῇ λελάληκεν ὁ Θεός· τοῦτον δὲ
30 οὐκ οἴδαμεν πόθεν ἐστίν. Ἀπεκρίθη ὁ ἄν-
θρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐν γὰρ τούτῳ
θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε
πόθεν ἐστὶ, καὶ ἀνέῳξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς.
(Prov. xxviii. 9.) 31 Οἴδαμεν [1]δὲ ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ Θεὸς οὐκ
ἀκούει· ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβὴς ᾖ, καὶ τὸ
32 θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει. Ἐκ
τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη, ὅτι ἤνοιξέ τις ὀφ-
33 θαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου. Εἰ μὴ ἦν
οὗτος παρὰ Θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν.
34 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Ἐν ἁμαρ-
τίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος· καὶ σὺ διδάσκεις
ἡμᾶς; καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω.
35 Ἤκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν
ἔξω· καὶ εὑρὼν αὐτὸν, εἶπεν αὐτῷ· Σὺ πι-
36 στεύεις εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ [1]Θεοῦ; Ἀπεκρίθη
ἐκεῖνος καὶ εἶπε· [1]Καὶ τίς ἐστι, Κύριε, ἵνα
37 πιστεύσω εἰς αὐτόν; Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς· Καὶ ἑώρακας αὐτὸν, καὶ ὁ λαλῶν

ܡܚܝܠܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܫܒܘܚ ܠܐܠܗܐ. ܚܢܢ ܝܕܥܝܢ
ܕܓܒܪܐ ܗܢܐ ܚܛܝܐ ܗܘ. ܐܡܪ ܗܘ ܘܐܡܪ 25
ܠܗܘܢ. ܐܢ ܚܛܝܐ ܗܘ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ. ܚܕܐ ܕܝܢ
ܝܕܥ ܐܢܐ: ܕܣܡܝܐ ܗܘܝܬ ܘܗܫܐ ܗܐ ܚܙܐ ܐܢܐ.
ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܘܒ. ܡܢܐ ܥܒܕ ܠܟ. ܐܝܟܢܐ 26
ܦܬܚ ܠܟ ܥܝܢܝܟ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ 27
ܘܠܐ ܫܡܥܬܘܢ. ܡܢܐ ܬܘܒ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܡܫܡܥ. ܠܡܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܬܠܡܝܕܐ ܨܒܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܡܗܘܐ ܠܗ: ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܨܚܝܘܗܝ 28
ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܢܬ ܗܘ ܬܠܡܝܕܗ ܕܗܘ. ܚܢܢ
ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܐ ܚܢܢ ܕܡܘܫܐ. ܘܝܕܥܝܢ ܚܢܢ ܕܥܡ 29
ܡܘܫܐ ܡܠܠ ܐܠܗܐ. ܠܗܢܐ ܕܝܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ
ܚܢܢ ܡܢܐ ܗܘ. ܥܢܐ ܗܘ ܓܒܪܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. 30
ܒܗܕܐ ܗܘ ܬܗܪܐ ܠܡܬܕܡܪܘ. ܕܐܢܬܘܢ ܠܐ
ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܐܝܡܟܐ ܗܘ: ܘܥܝܢܝ ܕܝܠܝ
ܦܬܚ. ܝܕܥܝܢ ܕܝܢ ܕܐܠܗܐ ܩܠܐ ܕܚܛܝܐ ܠܐ 31
ܫܡܥ. ܐܠܐ ܠܡܢ ܕܕܚܠ ܡܢܗ ܘܥܒܕ ܨܒܝܢܗ.
ܠܗܢܐ ܗܘ ܫܡܥ. ܡܢ ܥܠܡ ܠܐ ܐܫܬܡܥܬ 32
ܕܦܬܚ ܐܢܫ ܥܝܢܐ ܕܣܡܝܐ ܕܐܬܝܠܕ: ܐܠܘ ܠܐ ܡܢ 33
ܐܠܗܐ ܗܘܐ ܗܢܐ: ܠܐ ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܕܢܥܒܕ ܗܕܐ.
ܥܢܘ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܢܬ ܟܠܟ ܒܚܛܗܐ ܐܬܝܠܕܬ: 34
ܘܐܢܬ ܡܠܦ ܐܢܬ ܠܢ: ܘܐܦܩܘܗܝ ܠܒܪ.
ܘܫܡܥ ܝܫܘܥ ܕܐܦܩܘܗܝ ܠܒܪ: ܘܐܫܟܚܗ 35
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܬ ܡܗܝܡܢ ܐܢܬ ܒܒܪܗ
ܕܐܠܗܐ. ܥܢܐ ܗܘ ܕܐܬܐܣܝ ܘܐܡܪ. ܡܢܘ 36
ܡܪܝ ܕܐܗܝܡܢ ܒܗ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. 37
ܚܙܝܬܝܗܝ. ܘܗܘ ܕܡܡܠܠ ܥܡܟ ܗܘܝܘ.

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. IX.

ei: Da gloriam Deo: nos scimus quia hic homo peccator
25 est. Dixit ergo eis ille: Si peccator est, nescio: unum
26 scio, quia cæcus cùm essem, modò video. Dixerunt
ergo illi: Quid fecit tibi? quomodo aperuit tibi oculos?
27 Respondit eis: Dixi vobis jam, et audistis: quid iterum
vultis audire? numquid et vos vultis discipuli ejus
28 fieri? Maledixerunt ergo ei, et dixerunt: Tu disci-
29 pulus illius sis: nos autem Moysi discipuli sumus. Nos
scimus quia Moysi loquutus est Deus: hunc autem ne-
30 scimus unde sit. Respondit ille homo, et dixit eis: In
hoc enim mirabile est, quia vos nescitis unde sit, et
aperuit meos oculos: scimus autem quia peccatores 31
Deus non audit: sed si quis Dei cultor est, et volunta-
tem ejus facit, hunc exaudit. A sæculo non est auditum 32
quia quis aperuit oculos cæci nati. Nisi esset hic a Deo, 33
non poterat facere quidquam. Responderunt, et dixe- 34
runt ei: In peccatis natus es totus, et tu doces nos? Et
ejecerunt eum foras.

Audivit Jesus quia ejecerunt eum foras: et cùm in- 35
venisset eum, dixit ei: Tu credis in Filium Dei? Re- 36
spondit ille, et dixit: Quis est, Domine, ut credam in
eum? Et dixit ei Jesus: Et vidisti eum, et qui loquitur 37

38 μετὰ σοῦ, ἐκεῖνός ἐστιν. Ὁ δὲ ἔφη· Πι-
39 στεύω, Κύριε· καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. Καὶ
εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσ-
μον τοῦτον ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες
βλέπωσι, καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται.
40 'Καὶ ἤκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ταῦτα οἱ
41 ὄντες μετ' αὐτοῦ, καὶ εἶπον αὐτῷ· Μὴ καὶ
ἡμεῖς τυφλοί ἐσμεν; Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· Εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἴχετε ἁμαρ-
τίαν· νῦν δὲ λέγετε, Ὅτι βλέπομεν· ἡ οὖν
ἁμαρτία ὑμῶν μένει.

ΚΕΦ. ι'.

Ἀμην ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχό-
μενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν
προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν,
2 ἐκεῖνος κλέπτης ἐστὶ καὶ λῃστής· ὁ δὲ εἰσ-
ερχόμενος διὰ τῆς θύρας, ποιμήν ἐστι τῶν
3 προβάτων. Τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει· καὶ
τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει· καὶ
τὰ ἴδια πρόβατα 'καλεῖ κατ' ὄνομα, καὶ
4 ἐξάγει αὐτά. Καὶ ὅταν τὰ ἴδια πρόβατα
ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται· καὶ
τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἴδασι
5 τὴν φωνὴν αὐτοῦ. Ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ
ἀκολουθήσωσιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ·
ὅτι οὐκ οἴδασι τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν.
6 Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν, τίνα ἦν, ἃ
7 ἐλάλει αὐτοῖς. Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐγώ
8 εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. Πάντες ὅσοι
'πρὸ ἐμοῦ ἦλθον, κλέπται εἰσὶ καὶ λῃσταί·
9 ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. Ἐγώ
εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, σω-
θήσεται, καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται,

ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܡܗܝܡܢ ܐܢܐ ܡܪܝ. ܘܢܦܠ ܣܓܕ 38
ܠܗ ܀ ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ. ܠܕܝܢܗ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ 39
ܐܬܝܬ. ܕܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܚܙܝܢ ܢܚܙܘܢ. ܘܐܝܠܝܢ ܕܚܙܝܢ
ܢܣܡܘܢ. ܘܫܡܥܘ ܗܠܝܢ ܡܢ ܦܪܝܫܐ ܐܝܠܝܢ ܕܥܡܗ 40
ܗܘܘ: ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܠܡܐ ܐܦ ܚܢܢ
ܣܡܝܐ ܚܢܢ: ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ: ܐܠܘ ܣܡܝܐ 41
ܗܘܝܬܘܢ: ܠܝܬ ܗܘܐ ܠܟܘܢ ܚܛܝܬܐ. ܗܫܐ ܕܝܢ
ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܚܙܝܢܢ: ܡܛܠ ܗܢܐ ܚܛܝܬܟܘܢ
ܩܝܡܐ ܗܝ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܝ ܀

ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܡܢ ܕܠܐ ܥܐܠ
ܡܢ ܬܪܥܐ ܠܛܝܪܐ ܕܥܢܐ. ܐܠܐ ܣܠܩ ܡܢ ܕܘܟܐ
ܐܚܪܢܐ. ܗܘ ܓܢܒܐ ܗܘ ܘܓܝܣܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܥܐܠ 2
ܡܢ ܬܪܥܐ ܪܥܝܐ ܗܘ ܕܥܢܐ: ܘܠܗܢܐ ܢܛܪ ܬܪܥܐ 3
ܦܬܚ ܠܗ ܬܪܥܐ. ܘܥܢܐ ܫܡܥܐ ܩܠܗ.
ܘܥܪܒܘܗܝ ܩܪܐ ܒܫܡܗܝܗܘܢ. ܘܡܦܩ ܠܗܘܢ.
ܘܡܐ ܕܐܦܩ ܥܢܗ ܩܕܡܝܗܝܢ ܐܙܠ. ܘܥܪܒܘܗܝ 4
ܢܩܦܢ ܠܗ. ܡܛܠ ܕܝܕܥܝܢ ܩܠܗ.
ܠܢܘܟܪܝܐ ܕܝܢ ܠܐ ܐܙܠܢ ܥܢܐ. ܐܠܐ ܥܪܩܢ ܡܢܗ 5
ܕܠܐ ܝܕܥܐ ܩܠܗ ܕܢܘܟܪܝܐ. ܗܕܐ ܡܬܠܐ ܐܡܪ 6
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܝܕܥܘ ܡܢܐ ܡܡܠܠ
ܥܡܗܘܢ ܀ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܕܝܢ ܬܘܒ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ 7
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܐܢܐ ܐܢܐ ܬܪܥܗ ܕܥܢܐ.
ܘܟܠܗܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܘ: ܓܢܒܐ ܐܢܘܢ ܘܓܝܣܐ. 8
ܐܠܐ ܠܐ ܫܡܥܬ ܐܢܘܢ ܥܢܐ. ܐܢܐ ܐܢܐ ܬܪܥܐ. ܘܒܝ ܐܢ 9
ܐܢܫ ܢܥܘܠ ܢܚܐ. ܘܢܥܘܠ ܘܢܦܘܩ. ܘܪܥܝܐ

38 tecum, ipse est. At ille ait: Credo, Domine. Et pro-
39 cidens, adoravit eum. Et dixit Jesus: In judicium ego
in hunc mundum veni; ut qui non vident videant, et
40 qui vident cæci fiant. Et audierunt quidam ex Pha-
risæis qui cum ipso erant, et dixerunt ei: Numquid et
41 nos cæci sumus? Dixit eis Jesus: Si cæci essetis, non
haberetis peccatum: nunc verò dicitis, Quia videmus.
Peccatum vestrum manet.

CAP. X.

Amen, amen dico vobis: qui non intrat per ostium
in ovile ovium, sed ascendit aliunde, ille fur est et
latro. Qui autem intrat per ostium, pastor est ovium. 2
Huic ostiarius aperit; et oves vocem ejus audiunt, et 3
proprias oves vocat nominatim, et educit eas. Et cùm 4
proprias oves emiserit, ante eas vadit: et oves illum se-
quuntur, quia sciunt vocem ejus. Alienum autem non 5
sequuntur, sed fugiunt ab eo; quia non noverunt vocem
alienorum. Hoc proverbium dixit eis Jesus: illi autem 6
non cognoverunt quid loqueretur eis. Dixit ergo eis ite- 7
rum Jesus: Amen, amen dico vobis, quia ego sum ostium
ovium. Omnes quotquot venerunt, fures sunt, et latrones, 8
et non audierunt eos oves. Ego sum ostium. Per me si 9
quis introïerit, salvabitur; et ingredietur, et egredietur,

10 καὶ νομὴν εὑρήσει. Ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχε-
ται, εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπο-
11 λέσῃ· ἐγὼ ἦλθον, ἵνα ζωὴν ἔχωσι, καὶ
περισσὸν ἔχωσιν. Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ
καλός· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
12 τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων. Ὁ μισθωτὸς
δὲ, καὶ οὐκ ὢν ποιμὴν, οὗ οὐκ εἰσὶ τὰ πρό-
βατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον,
καὶ ἀφίησι τὰ πρόβατα, καὶ φεύγει· καὶ
ὁ λύκος ἁρπάζει αὐτὰ, καὶ σκορπίζει τὰ
13 πρόβατα. Ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει, ὅτι μισ-
θωτός ἐστι, καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προ-
14 βάτων. Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός· καὶ
γινώσκω τὰ ἐμὰ, καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν
15 ἐμῶν, καθὼς γινώσκει με ὁ Πατὴρ, κἀγὼ
γινώσκω τὸν Πατέρα· καὶ τὴν ψυχήν μου
16 τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων. Καὶ ἄλλα
πρόβατα ἔχω ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς
ταύτης· κἀκεῖνά με δεῖ ἀγαγεῖν· καὶ τῆς
φωνῆς μου ἀκούσουσι, καὶ γενήσεται μία
17 ποίμνη, εἷς ποιμήν. Διὰ τοῦτο ὁ Πατήρ
με ἀγαπᾷ, ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχήν μου,
18 ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. Οὐδεὶς αἴρει αὐ-
τὴν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτὴν ἀπ'
ἐμαυτοῦ· ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτὴν, καὶ
ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν. Ταύτην
τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ Πατρός μου.
19 Σχίσμα οὖν πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις
20 διὰ τοὺς λόγους τούτους. Ἔλεγον δὲ πολ-
λοὶ ἐξ αὐτῶν· Δαιμόνιον ἔχει, καὶ μαίνε-
ται· τί αὐτοῦ ἀκούετε; Ἄλλοι ἔλεγον·
21 Ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστι δαιμονιζομένου·
μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς
ἀνοίγειν;

10 ܢܫܟܚ. * ܓܢܒܐ ܠܐ ܐܬܐ ܐܠܐ ܕܢܓܢܘܒ ܘܢܩܛܘܠ
ܘܢܘܒܕ: ܐܢܐ ܐܬܝܬ ܕܚܝܐ ܢܗܘܘܢ ܠܗܘܢ. ܘܡܕܡ
11 ܕܡܝܬܪ ܢܗܘܐ ܠܗܘܢ. * ܐܢܐ ܐܢܐ ܪܥܝܐ ܛܒܐ. ܪܥܝܐ
12 ܛܒܐ ܢܦܫܗ ܣܐܡ ܚܠܦ ܥܢܗ. * ܐܓܝܪܐ ܕܝܢ ܕܠܐ
ܗܘܐ ܪܥܝܐ: ܘܠܐ ܕܝܠܗ ܐܢܝܢ ܥܪܒܐ: ܡܐ ܕܚܙܐ
ܕܐܒܐ ܕܐܬܐ: ܫܒܩ ܥܢܐ ܘܥܪܩ. ܘܐܬܐ ܕܐܒܐ ܚܛܦ
13 ܘܡܒܕܪ ܠܗ ܠܥܢܐ. * ܐܓܝܪܐ ܕܝܢ ܥܪܩ ܡܛܠ
14 ܕܐܓܝܪܐ ܗܘ. ܘܠܐ ܒܛܝܠ ܠܗ ܥܠ ܥܢܐ. * ܐܢܐ
ܐܢܐ ܪܥܝܐ ܛܒܐ. ܘܝܕܥ ܐܢܐ ܠܕܝܠܝ: ܘܡܬܝܕܥ ܐܢܐ
15 ܡܢ ܕܝܠܝ. * ܐܝܟܢܐ ܕܝܕܥ ܠܝ ܐܒܝ. ܘܐܢܐ
ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܐܒܝ. ܘܢܦܫܝ ܣܐܡ ܐܢܐ ܚܠܦ ܥܢܐ.
16 * ܐܦ ܠܝ ܕܝܢ ܐܝܬ ܥܪܒܐ ܐܚܪܢܐ. ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ
ܗܘܝ ܡܢ ܗܕܐ ܛܝܪܐ. ܘܐܦ ܠܗܘܢ ܘܠܐ ܠܝ
ܠܡܝܬܝܘ ܐܢܘܢ. ܘܢܫܡܥܘܢ ܩܠܝ. ܘܬܗܘܐ ܟܠܗ
17 ܡܪܥܝܬܐ ܚܕܐ ܘܪܥܝܐ ܚܕ. * ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܒܝ ܪܚܡ
18 ܠܝ: ܕܐܢܐ ܣܐܡ ܐܢܐ ܢܦܫܝ ܕܬܘܒ ܐܣܒܝܗ̇. * ܠܐ
ܗܘܐ ܐܢܫ ܫܩܠ ܠܗ̇ ܡܢܝ. ܐܠܐ ܐܢܐ ܣܐܡ ܐܢܐ
ܠܗ̇ ܡܢ ܨܒܝܢܝ. ܫܘܠܛܢܐ ܐܝܬ ܠܝ ܕܐܣܝܡܝܗ̇:
ܘܫܘܠܛܢܐ ܐܝܬ ܠܝ ܕܬܘܒ ܐܣܒܝܗ̇. ܗܕܐ ܦܘܩܕܢܐ
19 ܩܒܠܬ ܡܢ ܐܒܝ. * ܘܗܘܬ ܬܘܒ ܐܣܛܣܝܣ
20 ܒܝܬ ܝܗܘܕܝܐ ܡܛܠ ܡܠܐ ܗܠܝܢ. * ܘܐܡܪܝܢ
ܗܘܘ ܣܓܝܐܐ ܡܢܗܘܢ: ܕܝܘܐ ܐܝܬ ܠܗ ܘܡܫܢܐ
21 ܗܘ. ܡܢܐ ܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ. * ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ
ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ: ܗܠܝܢ ܡܠܐ ܠܐ ܗܘܝ ܕܕܝܘܢܐ. ܠܡܐ
ܕܝܘܐ ܡܫܟܚ ܥܝܢܐ ܕܣܡܝܐ ܠܡܦܬܚ ܀

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. X.

10 et pascua inveniet. Fur non venit, nisi ut furetur, et
mactet, et perdat. Ego veni ut vitam habeant; et
11 abundantius habeant. Ego sum pastor bonus. Bonus
12 pastor animam suam dat pro ovibus suis. Mercenarius
autem et qui non est pastor, cujus non sunt oves propriæ,
videt lupum venientem, et dimittit oves, et fugit; et
13 lupus rapit, et dispergit oves: mercenarius autem fu-
git, quia mercenarius est, et non pertinet ad eum de
14 ovibus. Ego sum pastor bonus: et cognosco meas, et co-
15 gnoscunt me meæ; sicut novit me Pater, et ego agnosco
16 Patrem: et animam meam pono pro ovibus meis. Et
alias oves habeo, quæ non sunt ex hoc ovili: et illas
oportet me adducere; et vocem meam audient; et fiet
unum ovile, et unus pastor. Propterea me diligit Pa- 17
ter; quia ego pono animam meam, ut iterum sumam
eam. Nemo tollit eam a me; sed ego pono eam a me- 18
ipso: et potestatem habeo ponendi eam; et potestatem
habeo iterum sumendi eam. Hoc mandatum accepi a
Patre meo. Dissensio iterum facta est inter Judæos 19
propter sermones hos. Dicebant autem multi ex ip- 20
sis: Dæmonium habet, et insanit: quid eum auditis?
Alii dicebant: Hæc verba non sunt dæmonium ha- 21
bentis: numquid dæmonium potest cæcorum oculos
aperire?

22 Ἐγένετο δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν [1]τοῖς Ἱερο-
23 σολύμοις, καὶ χειμὼν ἦν· καὶ περιεπάτει ὁ
Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, ἐν τῇ στοᾷ [1][τοῦ] Σο-
24 λομῶνος. Ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν οἱ Ἰου-
δαῖοι, καὶ ἔλεγον αὐτῷ· Ἕως πότε τὴν
ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις; Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς,
25 εἰπὲ ἡμῖν παῤῥησίᾳ. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς· Εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε. Τὰ
ἔργα, ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρός
26 μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. Ἀλλ'
ὑμεῖς οὐ πιστεύετε· [1]οὐ γάρ ἐστε ἐκ τῶν
27 προβάτων τῶν ἐμῶν. [1]Καθὼς εἶπον ὑμῖν,
τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούει,
κἀγὼ γινώσκω αὐτά· καὶ ἀκολουθοῦσί μοι,
28 κἀγὼ ζωὴν αἰώνιον δίδωμι αὐτοῖς· καὶ οὐ
μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐχ ἁρ-
29 πάσει τὶς αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου. Ὁ
Πατήρ μου, ὃς δέδωκέ μοι, μείζων πάντων
ἐστί· καὶ οὐδεὶς δύναται ἁρπάζειν ἐκ τῆς
30 χειρὸς τοῦ Πατρός μου. Ἐγὼ καὶ ὁ Πα-
31 τὴρ ἕν ἐσμεν. Ἐβάστασαν οὖν πάλιν λί-
θους οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν.
32 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πολλὰ καλὰ
ἔργα ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ Πατρός μου· διὰ
33 ποῖον αὐτῶν ἔργον λιθάζετέ με; Ἀπεκρί-
θησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, [1]λέγοντες· Περὶ
καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε, ἀλλὰ περὶ
βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ, ἄνθρωπος ὢν,
34 ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς· Οὐκ ἔστι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ
lxxxii 6. Fr xxii 23. 35 ὑμῶν· "Ἐγὼ εἶπα, Θεοί ἐστε;" Εἰ ἐκεί-
νους εἶπε θεοὺς, πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ
ἐγένετο, καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γραφή·
36 ὃν ὁ Πατὴρ ἡγίασε, καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν

22 ܗܘܐ ܕܝܢ ܥܐܕܐ ܕܚܘܕܬܐ ܒܐܘܪܫܠܡ ܘܣܬܘܐ
23 ܗܘܐ. ܘܡܗܠܟ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܗܝܟܠܐ ܒܐܣܛܘܐ
24 ܕܫܠܝܡܘܢ. ܘܚܕܪܘܗܝ ܝܗܘܕܝܐ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ.
ܥܕܡܐ ܠܡܬܝ ܫܩܠ ܐܢܬ ܠܢܦܫܢ. ܐܢ ܐܢܬ ܗܘ
25 ܡܫܝܚܐ ܐܡܪ ܠܢ ܒܓܠܝܐܝܬ. ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ.
ܘܥܒܕܐ ܕܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ ܒܫܡܗ ܕܐܒܝ: ܗܢܘܢ
26 ܣܗܕܝܢ ܥܠܝ. ܐܠܐ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ.
ܡܛܠ ܕܠܐ ܗܘܝܬܘܢ ܡܢ ܥܪܒܝ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪܬ
27 ܠܟܘܢ. ܥܪܒܐ ܕܝܠܝ ܩܠܝ ܫܡܥܢ. ܘܐܢܐ
28 ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗܝܢ. ܘܗܢܝܢ ܐܬܝܢ ܒܬܪܝ. ܘܐܢܐ
ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܗܝܢ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. ܘܠܐ ܬܐܒܕܢ
ܠܥܠܡ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܢܚܛܘܦ ܐܢܝܢ ܡܢ ܐܝܕܝ.
29 ܐܒܝ ܓܝܪ ܕܝܗܒ ܠܝ ܡܢ ܟܠ ܪܒ ܗܘ.
ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܠܡܚܛܦ ܡܢ ܐܝܕܗ ܕܐܒܝ.
30 31 ܐܢܐ ܘܐܒܝ ܚܕ ܚܢܢ. ܘܫܩܠܘ ܬܘܒ ܝܗܘܕܝܐ
32 ܟܐܦܐ ܠܡܪܓܡܗ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ.
ܣܓܝܐܐ ܥܒܕܐ ܫܦܝܪܐ ܡܢ ܠܘܬ ܐܒܝ ܚܘܝܬܟܘܢ.
ܡܛܠ ܐܝܢܐ ܥܒܕܐ ܡܢܗܘܢ ܪܓܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ.
33 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܝܗܘܕܝܐ. ܠܐ ܗܘܐ ܡܛܠ ܥܒܕܐ
ܫܦܝܪܐ ܪܓܡܝܢ ܚܢܢ ܠܟ. ܐܠܐ ܡܛܠ ܕܡܓܕܦ ܐܢܬ
ܘܟܕ ܒܪܢܫܐ ܐܢܬ ܥܒܕ ܐܢܬ ܢܦܫܟ ܐܠܗܐ.
34 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܠܐ ܗܘܐ ܗܟܢܐ ܟܬܝܒ
35 ܒܢܡܘܣܟܘܢ: ܕܐܢܐ ܐܡܪܬ ܕܐܠܗܐ ܐܢܬܘܢ. ܐܢ
ܠܗܢܘܢ ܐܡܪ ܐܠܗܐ: ܕܗܘܬ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܥܡܗܘܢ
ܘܠܐ ܡܫܟܚܐ ܟܬܒܐ ܕܢܫܬܪܐ:
36 ܠܡܢ ܕܐܒܐ ܩܕܫܗ ܘܫܕܪܗ ܠܥܠܡܐ: ܐܢܬܘܢ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. X.

22 Facta sunt autem Encænia in Jerosolymis; et hiems
23 erat. Et ambulabat Jesus in templo, in porticu Salomonis.
24 Circumdederunt ergo eum Judæi, et dicebant ei: Quo-
usque animam nostram tollis? Si tu es Christus, dic no-
25 bis palam. Respondit eis Jesus: Loquor vobis, et non
creditis: opera, quæ ego facio in nomine Patris mei,
26 hæc testimonium perhibent de me: sed vos non creditis,
27 quia non estis ex ovibus meis. Oves meæ vocem meam
28 audiunt: et ego cognosco eas, et sequuntur me: et ego
vitam æternam do eis; et non peribunt in æternum,
29 et non rapiet eas quisquam de manu mea. Pater meus,
quod dedit mihi, majus omnibus est: et nemo potest
rapere de manu Patris mei. Ego et Pater unum sumus. 30
Sustulerunt ergo lapides Judæi, ut lapidarent eum. 31
Respondit eis Jesus: Multa bona opera ostendi vobis ex 32
Patre meo; propter quod eorum opus me lapidatis? Re- 33
sponderunt ei Judæi: De bono opere non lapidamus te,
sed de blasphemia; et quia tu, homo cum sis, facis te-
ipsum Deum. Respondit eis Jesus: Nonne scriptum 34
est in lege vestra: quia Ego dixi, dii estis? Si illos 35
dixit deos, ad quos sermo Dei factus est, et non potest
solvi Scriptura: quem Pater sanctificavit, et misit in 36

κόσμον, ὑμεῖς λέγετε, "ὅτι βλασφημεῖς,"
37 ὅτι εἶπον, Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἰμι; Εἰ οὐ ποιῶ
τὰ ἔργα τοῦ Πατρός μου, μὴ πιστεύετέ
38 μοι. Εἰ δὲ ποιῶ, κἂν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε,
τοῖς ἔργοις πιστεύσατε· ἵνα γνῶτε καὶ πι-
στεύσητε, ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ Πατὴρ, κἀγὼ ἐν
39 αὐτῷ. Ἐζήτουν οὖν πάλιν αὐτὸν πιάσαι·
καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.

40 Καὶ ἀπῆλθε πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου,
εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἦν Ἰωάννης τὸ πρῶτον
41 βαπτίζων· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ. Καὶ πολλοὶ
ἦλθον πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔλεγον· Ὅτι Ἰωάννης
μὲν σημεῖον ἐποίησεν οὐδέν· πάντα δὲ ὅσα
42 εἶπεν Ἰωάννης περὶ τούτου, ἀληθῆ ἦν. Καὶ
ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐκεῖ εἰς αὐτόν.

ΚΕΦ. ιά.

Ἦν δέ τις ἀσθενῶν, Λάζαρος ἀπὸ Βηθα-
νίας ἐκ τῆς κώμης Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς
2 ἀδελφῆς αὐτῆς. (Ἦν δὲ Μαρία ἡ ἀλεί-
ψασα τὸν Κύριον μύρῳ, καὶ ἐκμάξασα τοὺς
πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξὶν αὐτῆς, ἧς ὁ ἀδελ-
3 φὸς Λάζαρος ἠσθένει.) Ἀπέστειλαν οὖν
αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν, λέγουσαι· Κύριε,
4 ἴδε, ὃν φιλεῖς, ἀσθενεῖ. Ἀκούσας δὲ ὁ
Ἰησοῦς εἶπεν· Αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστι
πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ
Θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι'
5 αὐτῆς. Ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν
καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον.
6 Ὡς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν
7 ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπῳ δύο ἡμέρας. Ἔπειτα
μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς· Ἄγωμεν

ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܡܓܕܦ ܐܢܬ: ܥܠ ܕܐܡܪܬ ܕܒܪܗ
ܕܐܠܗܐ ܐܢܐ. * ܘܐܢ ܠܐ ܥܒܕ ܐܢܐ ܥܒܕܐ ܕܐܒܝ 37
ܠܐ ܬܗܝܡܢܘܢܢܝ. * ܐܢ ܕܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ: ܐܦܢ ܒܝ ܠܐ 38
ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܠܥܒܕܐ ܗܝܡܢܘ.
ܕܬܕܥܘܢ ܘܬܗܝܡܢܘܢ: ܕܐܒܝ ܒܝ ܘܐܢܐ ܒܐܒܝ.
* ܘܒܥܘ ܬܘܒ ܠܡܐܚܕܗ: ܘܢܦܩ ܠܗ 39
ܡܢ ܒܝܬ ܐܝܕܝܗܘܢ.
* ܘܐܙܠ ܠܗ ܠܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ: ܠܕܘܟܬܐ ܐܝܟܐ 40
ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܝܘܚܢܢ ܡܢ ܩܕܡ ܟܕ ܡܥܡܕ
ܗܘܐ. ܘܩܘܝ ܬܡܢ. * ܘܐܬܘ ܣܓܝܐܐ 41
ܠܘܬܗ ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. ܕܝܘܚܢܢ ܐܦ ܠܐ ܚܕܐ
ܐܬܐ ܥܒܕ. ܟܠܡܕܡ ܕܝܢ ܕܐܡܪ ܝܘܚܢܢ ܥܠ ܗܢܐ
ܫܪܝܪ ܗܘܐ. * ܘܣܓܝܐܐ ܗܝܡܢܘ ܒܗ ܀ 42

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܝܐ ܀

* ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܚܕ ܕܟܪܝܗ: ܠܥܙܪ ܡܢ ܒܝܬ
ܥܢܝܐ ܩܪܝܬܐ. ܐܚܘܗ ܕܡܪܝܡ ܘܕܡܪܬܐ. * ܡܪܝܡ 2
ܕܝܢ ܗܝ ܐܝܬܝܗ: ܗܝ ܕܡܫܚܬ ܒܒܣܡܐ
ܪܓܠܘܗܝ ܕܡܪܢ ܘܫܘܝܬ ܒܣܥܪܗ. ܐܚܘܗ ܗܘܐ
ܕܝܢ ܠܥܙܪ ܕܟܪܝܗ ܗܘܐ. * ܘܫܕܪܝ ܐܚܘܬܗ 3
ܠܘܬܗ ܘܐܡܪܢ ܡܪܢ: ܗܐ ܗܘ ܕܪܚܡ
ܐܢܬ ܟܪܝܗ. * ܫܡܥ ܕܝܢ ܝܫܘܥ. ܗܕܐ ܟܘܪܗܢܐ ܠܐ 4
ܗܘܬ ܕܡܘܬܐ. ܐܠܐ ܡܛܠ ܬܫܒܘܚܬܐ ܕܐܠܗܐ.
ܕܢܫܬܒܚ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܡܛܠܬܗ. * ܡܚܒ 5
ܗܘܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܡܪܬܐ ܘܠܡܪܝܡ ܘܠܠܥܙܪ.
* ܘܟܕ ܫܡܥ ܕܟܪܝܗ: ܩܘܝ ܒܕܘܟܬܐ ܕܐܝܬܘܗܝ 6
ܗܘܐ ܬܪܝܢ ܝܘܡܝܢ. * ܘܒܬܪܟܢ ܐܡܪ 7
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܬܘ ܢܐܙܠ ܠܝܗܘܕ:

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. X. XI.

mundum, vos dicitis, Quia blasphemas: quia dixi, Filius
37 Dei sum? Si non facio opera Patris mei, nolite credere
38 mihi. Si autem facio: et si mihi non vultis credere,
operibus credite, ut cognoscatis, et credatis; quia Pater
39 in me est, et ego in Patre. Quærebant ergo eum appre-
hendere: et exivit de manibus eorum.
40 Et abiit iterum trans Jordanem, in eum locum, ubi
41 erat Joannes baptizans primum: et mansit illic. Et
multi venerunt ad eum, et dicebant: Quia Joannes
42 quidem signum fecit nullum. Omnia autem quæcunque
dixit Joannes de hoc, vera erant. Et multi crediderunt
in eum.

CAP. XI.

Erat autem quidam languens, Lazarus a Bethania, de
castello Mariæ, et Marthæ sororis ejus. (Mariæ autem 2
erat quæ unxit Dominum unguento, et extersit pedes ejus
capillis suis, cujus frater Lazarus infirmabatur.) Mise- 3
runt ergo sorores ejus ad eum, dicentes: Domine, ecce quem
amas infirmatur. Audiens autem Jesus dixit eis: Infirmi- 4
tas hæc non est ad mortem, sed pro gloria Dei, ut glorifice-
tur Filius Dei per eam. Diligebat autem Jesus Martham, 5
et sororem ejus Mariam, et Lazarum. Ut ergo audivit quia 6
infirmabatur, tunc quidem mansit in eodem loco duobus
diebus. Deinde post hæc dixit discipulis suis: Eamus 7

8 εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν. Λέγουσιν αὐτῷ οἱ
μαθηταί· Ῥαββὶ, νῦν ἐζήτουν σε λιθάσαι
9 οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; Ἀπε-
κρίθη [ὁ] Ἰησοῦς· Οὐχὶ δώδεκά εἰσιν ὧραι
τῆς ἡμέρας; ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ,
οὐ προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τού-
10 του βλέπει· ἐὰν δέ τις περιπατῇ ἐν τῇ
νυκτὶ, προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν
11 αὐτῷ. Ταῦτα εἶπε· καὶ μετὰ τοῦτο λέγει
αὐτοῖς· Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται·
12 ἀλλὰ πορεύομαι, ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν. Εἶ-
πον οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Κύριε, εἰ κεκοί-
13 μηται, σωθήσεται. Εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς
περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν,
ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου λέγει.
14 Τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παῤῥησίᾳ·
15 Λάζαρος ἀπέθανε· καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς, (ἵνα
πιστεύσητε,) ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ· ἀλλ' ἄγω-
16 μεν πρὸς αὐτόν. Εἶπεν οὖν Θωμᾶς, ὁ λε-
γόμενος Δίδυμος, τοῖς συμμαθηταῖς· Ἄγω-
μεν καὶ ἡμεῖς, ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ.
17 Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς, εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας
18 ἡμέρας ἤδη ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. Ἦν δὲ
ἡ Βηθανία ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων, ὡς ἀπὸ
19 σταδίων δεκαπέντε· καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰου-
δαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὰς περὶ Μάρθαν
καὶ Μαρίαν, ἵνα παραμυθήσωνται αὐτὰς
20 περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν. Ἡ οὖν Μάρθα
ὡς ἤκουσεν, ὅτι [ὁ] Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήν-
τησεν αὐτῷ· Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο.
21 Εἶπεν οὖν [1][ἡ] Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν·
Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, ὁ ἀδελφός μου οὐκ ἂν
22 [1]ἐτεθνήκει. Ἀλλὰ καὶ νῦν οἶδα, ὅτι ὅσα

8 * ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܪܒܢ: ܗܫܐ ܝܗܘܕܝܐ
ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܡܪܓܡܟ: ܘܬܘܒ ܐܙܠ ܐܢܬ ܠܬܡܢ.
9 * ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܠܐ ܬܪܬܥܣܪܐ ܫܥܝܢ ܐܝܬ
ܒܐܝܡܡܐ: ܐܢ ܐܢܫ ܡܗܠܟ ܒܐܝܡܡܐ ܠܐ ܡܬܬܩܠ.
10 ܡܛܠ ܕܢܘܗܪܗ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܚܙܐ. * ܐܢ ܐܢܫ
ܕܝܢ ܒܠܠܝܐ ܢܗܠܟ ܡܬܬܩܠ. ܡܛܠ ܕܢܘܗܪܐ
11 ܠܝܬ ܒܗ. * ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܝܫܘܥ: ܘܒܬܪܟܢ ܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܠܥܙܪ ܪܚܡܢ ܫܟܒ. ܐܠܐ ܐܙܠ ܐܢܐ
12 ܕܐܥܝܪܝܘܗܝ. * ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܡܪܢ:
13 ܐܢ ܕܡܟ ܡܬܚܠܡ. * ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܥܠ
ܡܘܬܗ. ܘܗܢܘܢ ܣܒܪܘ ܕܥܠ ܡܕܡܟܐ ܗܘ ܕܫܢܬܐ
14 ܐܡܪ. * ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܦܫܝܩܐܝܬ.
15 ܠܥܙܪ ܡܝܬ ܠܗ. * ܘܚܕܐ ܐܢܐ ܕܠܐ ܗܘܝܬ ܬܡܢ
ܡܛܠܬܟܘܢ: ܕܬܗܝܡܢܘܢ. ܐܠܐ ܗܠܟܘ ܠܬܡܢ.
16 * ܐܡܪ ܬܐܘܡܐ ܕܡܬܐܡܪ ܬܐܡܐ ܠܬܠܡܝܕܐ
ܚܒܪܘܗܝ. ܢܐܙܠ ܐܦ ܚܢܢ ܢܡܘܬ ܥܡܗ.
17 * ܘܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܒܝܬ ܥܢܝܐ: ܘܐܫܟܚܗ ܕܐܪܒܥܐ ܝܘܡܝܢ
18 ܐܝܬ ܠܗ ܒܒܝܬ ܩܒܘܪܐ. * ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܕܝܢ
ܒܝܬ ܥܢܝܐ ܠܘܬ ܓܒ ܐܘܪܫܠܡ. ܟܕ ܦܪܝܩܐ
19 ܡܢܗ ܐܝܟ ܐܣܛܕܘܬܐ ܚܡܫܬܥܣܪ. * ܘܣܓܝܐܐ ܡܢ
ܝܗܘܕܝܐ ܐܬܘ ܗܘܘ ܠܘܬ ܡܪܬܐ ܘܡܪܝܡ:
20 ܕܢܒܝܐܢ ܠܗܝܢ ܡܛܠ ܐܚܘܗܝܢ. * ܡܪܬܐ
ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥܬ ܕܝܫܘܥ ܐܬܐ ܢܦܩܬ ܠܐܘܪܥܗ.
21 ܡܪܝܡ ܕܝܢ ܒܒܝܬܐ ܝܬܒܐ ܗܘܬ. * ܘܐܡܪܬ ܡܪܬܐ
ܠܝܫܘܥ. ܡܪܝ. ܐܠܘ ܬܢܢ ܗܘܝܬ. ܠܐ ܡܐܬ
22 ܗܘܐ ܐܚܝ. * ܐܠܐ ܐܦ ܗܫܐ ܝܕܥܐ ܐܢܐ: ܕܟܠܡܐ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XI.

8 in Judæam iterum. Dicunt ei discipuli: Rabbi, nunc
9 quærebant te Judæi lapidare, et iterum vadis illuc? Re-
spondit Jesus: Nonne duodecim sunt horæ diei? Si quis
ambulaverit in die, non offendit, quia lucem hujus mundi
10 videt: si autem ambulaverit in nocte, offendit, quia lux
11 non est in eo. Hæc ait, et post hæc dixit eis: Lazarus
amicus noster dormit: sed vado ut a somno excitem eum.
12 Dixerunt ergo discipuli ejus: Domine, si dormit, salvus
13 erit. Dixerat autem Jesus de morte ejus: illi autem
14 putaverunt quia de dormitione somni diceret. Tunc ergo
15 Jesus dixit eis manifestè: Lazarus mortuus est: et gaudeo
propter vos, ut credatis, quoniam non eram ibi: sed eamus
ad eum. Dixit ergo Thomas, qui dicitur Didymus, ad 16
condiscipulos: Eamus et nos, ut moriamur cum eo.
Venit itaque Jesus: et invenit eum quatuor dies jam 17
in monumento habentem. (Erat autem Bethania juxta 18
Ierosolymam quasi stadiis quindecim.) Multi autem ex 19
Judæis venerant ad Martham, et Mariam, ut consolaren-
tur eas de fratre suo. Martha ergo ut audivit quia Jesus 20
venit, occurrit illi: Maria autem domi sedebat. Dixit ergo 21
Martha ad Jesum: Domine, si fuisses hic, frater meus
non fuisset mortuus: sed et nunc scio quia quæcumque 22

ἂν αἰτήσῃ τὸν Θεὸν, δώσει σοι ὁ Θεός.
23 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἀναστήσεται ὁ ἀδελ-
24 φός σου. Λέγει αὐτῷ Μάρθα· Οἶδα, ὅτι
ἀναστήσεται, ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ
25 ἡμέρᾳ. Εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι
ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ,
26 κἂν ἀποθάνῃ, ζήσεται· καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ
πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν
27 αἰῶνα. Πιστεύεις τοῦτο; Λέγει αὐτῷ·
Ναὶ, Κύριε· ἐγὼ πεπίστευκα, ὅτι σὺ εἶ ὁ
Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ εἰς τὸν κόσμον
28 ἐρχόμενος. Καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἀπῆλθε,
καὶ ἐφώνησε Μαρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς
λάθρα, εἰποῦσα· Ὁ διδάσκαλος πάρεστι,
29 καὶ φωνεῖ σε. Ἐκείνη ὡς ἤκουσεν, ἐγείρεται
30 ταχὺ, καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν. (Οὔπω δὲ
ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην· ἀλλ' ἦν
ἐν τῷ τόπῳ, ὅπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα.)
31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ
οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτὴν, ἰδόντες
τὴν Μαρίαν, ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν,
ἠκολούθησαν αὐτῇ, λέγοντες· Ὅτι ὑπάγει
32 εἰς τὸ μνημεῖον, ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. Ἡ οὖν
Μαρία ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν ὁ Ἰησοῦς, ἰδοῦσα
αὐτὸν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, λέγουσα
αὐτῷ· Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἂν ἀπέθανέ
33 μου ὁ ἀδελφός. Ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν
κλαίουσαν, καὶ τοὺς συνελθόντας αὐτῇ Ἰου-
δαίους κλαίοντας, ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύ-
34 ματι, καὶ ἐτάραξεν ἑαυτὸν, καὶ εἶπε· Ποῦ
τεθείκατε αὐτόν; Λέγουσιν αὐτῷ· Κύριε,
35 ἔρχου καὶ ἴδε. Ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς.
36 Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Ἴδε, πῶς ἐφίλει

23 ܕܬܫܐܠܝܘܗܝ ܠܐܠܗܐ ܢܬܠ ܠܟܝ. * ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ
24 ܩܐܡ ܐܚܘܟܝ. * ܐܡܪܐ ܠܗ ܡܪܬܐ. ܝܕܥܐ ܐܢܐ
25 ܕܩܐܡ ܒܢܘܚܡܐ ܒܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ. * ܐܡܪ ܠܗ
ܝܫܘܥ. ܐܢܐ ܐܢܐ ܢܘܚܡܐ ܘܚܝܐ. ܡܢ ܕܡܗܝܡܢ
26 ܒܝ. ܐܦܢ ܢܡܘܬ ܢܚܐ. * ܘܟܠ ܕܚܝ ܘܡܗܝܡܢ
ܒܝ ܠܥܠܡ ܠܐ ܢܡܘܬ. ܡܗܝܡܢܐ ܐܢܬܝ ܗܕܐ:
27 * ܐܡܪܐ ܠܗ. ܐܝܢ ܡܪܝ. ܐܢܐ ܡܗܝܡܢܐ ܐܢܐ:
ܕܐܢܬ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܕܐܬܐ ܠܥܠܡܐ.
28 * ܘܟܕ ܐܡܪܬ ܗܠܝܢ: ܐܙܠܬ ܩܪܬ ܠܡܪܝܡ ܚܬܗ
ܒܛܠܝܐ. ܘܐܡܪܐ ܠܗ. ܪܒܢ ܐܬܐ ܘܩܪܐ ܠܟܝ.
29 * ܡܪܝܡ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥܬ: ܩܡܬ ܥܓܠ ܘܐܬܝܐ ܗܘܬ
30 ܠܘܬܗ. * ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܐܬܐ ܗܘܐ
ܠܩܪܝܬܐ: ܐܠܐ ܒܗ ܗܘܐ ܒܕܘܟܬܐ ܕܐܪܥܬܗ
31 ܡܪܬܐ. * ܐܦ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܝܗܘܕܝܐ ܕܐܬܘ ܗܘܘ
ܠܘܬܗ ܠܒܝܬܐ ܘܡܒܝܐܝܢ ܗܘܘ ܠܗ: ܕܚܙܘ
ܠܡܪܝܡ ܕܥܓܠ ܩܡܬ ܢܦܩܬ: ܐܙܠܘ ܠܗܘܢ
ܒܬܪܗ. ܣܒܪܘ ܠܗܘܢ ܓܝܪ ܕܠܩܒܪܐ ܐܙܠܐ
32 ܠܡܒܟܐ. * ܡܪܝܡ ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܬ ܐܝܟܐ
ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܘܚܙܬܗ: ܢܦܠܬ ܥܠ
ܪܓܠܘܗܝ ܘܐܡܪܐ ܠܗ. ܐܠܘ ܬܢܢ ܗܘܝܬ ܡܪܝ
33 ܠܐ ܡܐܬ ܗܘܐ ܐܚܝ. * ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܐ ܕܒܟܝܐ:
ܘܠܝܗܘܕܝܐ ܗܢܘܢ ܕܐܬܘ ܥܡܗ ܕܒܟܝܢ: ܐܬܥܙܙ
34 ܒܪܘܚܗ ܘܐܙܝܥ ܢܦܫܗ. * ܘܐܡܪ. ܐܝܟܐ
ܣܡܬܘܢܝܗܝ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܪܢ ܬܐ ܚܙܝ.
35,3 * ܘܐܬܝ ܗܘܝ ܕܡܥܘܗܝ ܕܝܫܘܥ. * ܘܐܡܪܝܢ
ܗܘܘ ܝܗܘܕܝܐ. ܚܙܘ ܟܡܐ ܪܚܡ ܗܘܐ ܠܗ.

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XI.

23 poposceris a Deo, dabit tibi Deus. Dicit illi Jesus: Resurget
24 frater tuus. Dicit ei Martha: Scio quia resurget in resur-
25 rectione in novissimo die. Dixit ei Jesus: Ego sum re-
surrectio, et vita: qui credit in me, etiam si mortuus fuerit,
26 vivet: et omnis, qui vivit, et credit in me, non morietur
27 in æternum. Credis hoc? Ait illi: Utique, Domine; ego
credidi, quia tu es Christus Filius Dei vivi, qui in hunc
28 mundum venisti. Et cùm hæc dixisset, abiit, et vocavit
Mariam sororem suam silentio, dicens: Magister adest, et
29 vocat te. Illa ut audivit, surgit citò, et venit ad eum:
30 nondum enim venerat Jesus in castellum; sed erat adhuc in
illo loco, ubi occurrerat ei Martha. Judæi ergo, qui erant 31
cum ea in domo, et consolabantur eam, cùm vidissent
Mariam quia citò surrexit, et exiit, sequuti sunt eam, di-
centes: Quia vadit ad monumentum, ut ploret ibi. Maria 32
ergo, cùm venisset ubi erat Jesus, videns eum, cecidit ad
pedes ejus, et dicit ei: Domine, si fuisses hic, non esset
mortuus frater meus. Jesus ergo, ut vidit eam plorantem, 33
et Judæos, qui venerant cum ea, plorantes, infremuit
spiritu, et turbavit seipsum; et dixit: Ubi posuistis 34
eum? Dicunt ei: Domine, veni, et vide. Et lacrymatus 35
est Jesus. Dixerunt ergo Judæi: Ecce quomodo amabat 36

37 αὐτόν. Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· Οὐκ ἠδύ-
νατο οὗτος, ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ
τυφλοῦ, ποιῆσαι, ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ;
38 Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ,
ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον. Ἦν δὲ σπήλαιον,
39 καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. Λέγει ὁ Ἰη-
σοῦς· Ἄρατε τὸν λίθον. Λέγει αὐτῷ ἡ
ἀδελφὴ τοῦ [1]τεθνηκότος, Μάρθα· Κύριε,
40 ἤδη ὄζει· τεταρταῖος γάρ ἐστι. Λέγει
αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ εἶπόν σοι, ὅτι ἐὰν πι-
41 στεύσῃς, [1]ὄψει τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ; Ἦραν
οὖν τὸν λίθον [οὗ ἦν ὁ τεθνηκὼς κείμενος].
Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἦρε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω, καὶ
εἶπε· Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι ἤκουσάς
42 μου. Ἐγὼ δὲ ᾔδειν, ὅτι πάντοτέ μου
ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστῶτα
εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σύ με ἀπέστει-
43 λας. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, φωνῇ μεγάλῃ
44 ἐκραύγασε· Λάζαρε, δεῦρο ἔξω. Καὶ ἐξ-
ῆλθεν ὁ τεθνηκὼς, δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ
τὰς χεῖρας κειρίαις· καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σου-
δαρίῳ περιεδέδετο. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
45 Λύσατε αὐτὸν, καὶ ἄφετε ὑπάγειν. Πολ-
λοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν
Μαρίαν, καὶ θεασάμενοι ἃ ἐποίησεν [1][ὁ
46 Ἰησοῦς], ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. Τινὲς δὲ
ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους,
καὶ εἶπον αὐτοῖς ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς.
47 Συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φα-
ρισαῖοι συνέδριον, καὶ ἔλεγον· Τί ποιοῦμεν;
ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ σημεῖα ποιεῖ.
48 Ἐὰν ἀφῶμεν αὐτὸν οὕτω, πάντες πιστεύ-
σουσιν εἰς αὐτόν· καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι,
καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ

* ܐܢܫܝܢ ܕܝܢ ܡܢܗܘܢ ܐܡܪܘ. ܠܐ ܡܫܟܚ ܗܘܐ 37
ܗܢܐ ܕܦܬܚ ܥܝܢܘܗܝ ܕܗܘ ܣܡܝܐ : ܕܢܥܒܕ ܕܐܦ
ܗܢܐ ܠܐ ܢܡܘܬ : * ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܟܕ ܡܬܥܙܙ ܒܢܦܫܗ 38
ܘܐܬܐ ܠܒܝܬ ܩܒܘܪܐ. ܘܗܘ ܩܒܪܐ ܡܥܪܬܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܥܪܬܐ. ܘܟܐܦܐ ܣܝܡܐ ܗܘܬ ܥܠ
ܬܪܥܗ ⁘ * ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ. ܫܩܘܠܘ ܟܐܦܐ ܗܕܐ. 39
ܐܡܪܐ ܠܗ ܡܪܬܐ ܚܬܗ ܕܗܘ ܡܝܬܐ. ܡܪܝ : ܗܐ
ܣܪܝ ܠܗ. ܐܪܒܥܐ ܠܗ ܓܝܪ ܝܘܡܝܢ .
* ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܠܐ ܐܡܪܬ ܠܟܝ ܕܐܢ ܬܗܝܡܢܝܢ 40
ܬܚܙܝܢ ܫܘܒܚܗ ܕܐܠܗܐ : * ܘܫܩܠܘ ܟܐܦܐ ܗܝ. 41
ܘܗܘ ܝܫܘܥ ܐܪܝܡ ܥܝܢܘܗܝ ܠܥܠ ܘܐܡܪ. ܐܒܐ :
ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܟ ܕܫܡܥܬܢܝ. * ܘܐܢܐ ܝܕܥ ܐܢܐ 42
ܕܒܟܠܙܒܢ ܫܡܥ ܐܢܬ ܠܝ. ܐܠܐ ܡܛܠ ܟܢܫܐ ܗܢܐ
ܕܩܐܡ ܐܡܪ ܐܢܐ ܗܠܝܢ. ܕܢܗܝܡܢܘܢ ܕܐܢܬ
ܫܕܪܬܢܝ. * ܘܟܕ ܐܡܪ ܗܠܝܢ : ܩܥܐ ܒܩܠܐ ܪܡܐ. 43
ܠܥܙܪ ܬܐ ܠܒܪ. * ܘܢܦܩ ܗܘ ܡܝܬܐ : ܟܕ ܐܣܝܪܢ 44
ܐܝܕܘܗܝ ܘܪܓܠܘܗܝ ܒܩܡܛܝܢܐ. ܘܦܪܨܘܦܗ
ܐܣܝܪ ܒܣܘܕܪܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܫܪܐܘܗܝ
ܘܫܒܘܩܘ ܢܐܙܠ . * ܘܣܓܝܐܐ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ ܕܐܬܘ 45
ܠܘܬ ܡܪܝܡ. ܟܕ ܚܙܘ ܡܕܡ ܕܥܒܕ ܝܫܘܥ.
ܗܝܡܢܘ ܒܗ. * ܘܐܢܫܝܢ ܡܢܗܘܢ ܐܙܠܘ ܠܘܬ 46
ܦܪܝܫܐ : ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ ܡܕܡ ܕܥܒܕ ܝܫܘܥ ⁘
* ܘܐܬܟܢܫܘ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܦܪܝܫܐ ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. 47
ܡܢܐ ܢܥܒܕ ܕܗܢܐ ܓܒܪܐ ܐܬܘܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܥܒܕ.
* ܘܐܢ ܫܒܩܝܢܢ ܠܗ ܗܟܢܐ. ܟܠܗܘܢ ܐܢܫܐ 48
ܡܗܝܡܢܝܢ ܒܗ. ܘܐܬܝܢ ܪܗܘܡܝܐ ܫܩܠܝܢ ܐܬܪܢ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XI.

37 eum. Quidam autem ex ipsis dixerunt: Non poterat hic,
qui aperuit oculos caeci nati, facere ut hic non moreretur?
38 Jesus ergo rursum fremens in semetipso, venit ad monu-
mentum: erat autem spelunca; et lapis superpositus erat
39 ei. Ait Jesus: Tollite lapidem. Dicit ei Martha, soror
ejus qui mortuus fuerat: Domine, jam foetet, quatri-
40 duanus est enim. Dicit ei Jesus: Nonne dixi tibi, quo-
41 niam si credideris, videbis gloriam Dei? Tulerunt ergo la-
pidem. Jesus autem elevatis sursum oculis, dixit: Pater,
42 gratias ago tibi quoniam audisti me: ego autem scie-
bam quia semper me audis; sed propter populum, qui
43 circumstat, dixi; ut credant quia tu me misisti. Haec
cùm dixisset, voce magna clamavit: Lazare, veni foras.
Et statim prodiit qui fuerat mortuus, ligatus pedes, et 44
manus institis, et facies illius sudario erat ligata. Dixit
eis Jesus: Solvite eum, et sinite abire. Multi ergo ex 45
Judaeis, qui venerant ad Mariam et Martham, et vide-
rant quae fecit Jesus, crediderunt in eum. Quidam autem 46
ex ipsis abierunt ad Pharisaeos, et dixerunt eis quae fecit
Jesus.

Collegerunt ergo Pontifices et Pharisaei concilium, et 47
dicebant: Quid facimus, quia hic homo multa signa
facit? Si dimittimus eum sic, omnes credent in eum: et 48
venient Romani, et tollent nostrum locum, et gentem.

49 ἔθνος. Εἷς δέ τις ἐξ αὐτῶν, Καϊάφας,
ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν
50 αὐτοῖς· Ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν· οὐδὲ [1]δια-
λογίζεσθε, ὅτι συμφέρει ἡμῖν ἵνα εἷς ἄν-
θρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, καὶ μὴ
51 ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται. (Τοῦτο δὲ ἀφ'
ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν· ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ
ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, προεφήτευσεν, ὅτι ἔμελλεν
52 [ὁ] Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους· καὶ
οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ
τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα συν-
53 αγάγῃ εἰς ἕν.) Ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας
συνεβουλεύσαντο, ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν.
54 Ἰησοῦς οὖν οὐκέτι παῤῥησίᾳ περιεπάτει ἐν
τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς
τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς Ἐφραὶμ
λεγομένην πόλιν· κἀκεῖ διέτριβε μετὰ τῶν
55 μαθητῶν αὐτοῦ. Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα
τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς
Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ πάσχα,
56 ἵνα ἁγνίσωσιν ἑαυτούς. Ἐζήτουν οὖν τὸν
Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ
ἱερῷ ἑστηκότες· Τί δοκεῖ ὑμῖν; ὅτι οὐ μὴ
57 ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν; Δεδώκεισαν δὲ καὶ οἱ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐντολήν, ἵνα ἐάν
τις γνῷ ποῦ ἐστι, μηνύσῃ, ὅπως πιάσωσιν
αὐτόν.

ΚΕΦ. ιβ'.

Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα
ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος, ὁ
2 τεθνηκώς, ὃν ἤγειρεν ἐκ [1]νεκρῶν. Ἐποίησαν
οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διη-
κόνει· ὁ δὲ Λάζαρος εἷς ἦν τῶν [1]ἀνακειμέ-
3 νων σὺν αὐτῷ. Ἡ οὖν Μαρία λαβοῦσα

49 ܘܥܡܢ . *ܚܕ ܕܝܢ ܡܢܗܘܢ ܕܫܡܗ ܗܘܐ ܩܝܦܐ : ܪܒ
ܟܗܢܐ ܗܘܐ ܕܗܝ ܫܢܬܐ . ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܐܢܬܘܢ
50 ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܕܡ . *ܘܠܐ ܡܬܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܕܦܩܚ ܠܢ ܕܚܕ ܓܒܪܐ ܢܡܘܬ ܚܠܦ ܥܡܐ :
51 ܘܠܐ ܟܠܗ ܥܡܐ ܢܐܒܕ . *ܗܕܐ ܕܝܢ ܡܢ ܢܦܫܗ
ܠܐ ܐܡܪ . ܐܠܐ ܡܛܠ ܕܪܒ ܟܗܢܐ ܗܘܐ
ܕܗܝ ܫܢܬܐ : ܐܬܢܒܝ ܕܥܬܝܕ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܕܢܡܘܬ
52 ܚܠܦ ܥܡܐ . *ܘܠܐ ܚܠܦ ܥܡܐ ܒܠܚܘܕ . ܐܠܐ
ܕܐܦ ܠܒܢܘܗܝ ܕܐܠܗܐ ܕܡܒܕܪܝܢ ܢܟܢܫ ܠܚܕܐ .
53 *ܘܡܢ ܗܘ ܝܘܡܐ : ܐܬܚܫܒܘ ܗܘܘ ܕܢܩܛܠܘܢܝܗܝ .
54 *ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܠܐ ܡܗܠܟ ܗܘܐ ܓܠܝܐܝܬ
ܒܝܬ ܝܗܘܕܝܐ . ܐܠܐ ܐܙܠ ܠܗ ܡܢ ܬܡܢ ܠܐܬܪܐ
ܕܩܪܝܒ ܠܚܘܪܒܐ . ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܐܦܪܝܡ .
ܘܬܡܢ ܡܬܗܦܟ ܗܘܐ ܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܀
55 *ܩܪܝܒ ܗܘܐ ܕܝܢ ܦܨܚܐ ܕܝܗܘܕܝܐ . ܘܤܠܩܘ
ܤܓܝܐܐ ܡܢ ܩܘܪܝܐ ܠܐܘܪܫܠܡ : ܩܕܡ ܥܐܕܐ
56 ܕܢܕܟܘܢ ܢܦܫܗܘܢ . *ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܠܝܫܘܥ .
ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܚܕ ܠܚܕ ܒܗܝܟܠܐ . ܡܢܐ ܣܒܪܝܢ
57 ܐܢܬܘܢ . ܕܠܐ ܐܬܐ ܠܥܐܕܐ . *ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܕܝܢ
ܘܦܪܝܫܐ ܦܩܕܘ ܗܘܘ : ܕܐܢ ܐܢܫ ܝܕܥ ܐܝܟܘ :
ܢܘܕܥ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܕܢܐܚܕܘܢܝܗܝ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܝܒ ܀

*ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܩܕܡ ܫܬܐ ܝܘܡܝܢ ܕܦܨܚܐ : ܐܬܐ ܠܒܝܬ
ܥܢܝܐ ܐܝܟܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܠܥܙܪ : ܗܘ ܕܐܩܝܡ ܡܢ
2 ܒܝܬ ܡܝܬܐ ܝܫܘܥ . *ܘܥܒܕܘ ܠܗ ܬܡܢ
ܚܫܡܝܬܐ . ܘܡܪܬܐ ܡܫܡܫܐ ܗܘܬ . ܘܠܥܙܪ ܚܕ
3 ܡܢ ܣܡܝܟܐ ܗܘܐ ܥܡܗ . *ܡܪܝܡ ܕܝܢ ܫܩܠܬ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XI. XII.

49 Unus autem ex ipsis, Caïaphas nomine, cùm esset Pontifex
50 anni illius, dixit eis: Vos nescitis quidquam, nec cogitatis
quia expedit vobis ut unus moriatur homo pro populo, et
51 non tota gens pereat. Hoc autem a semetipso non dixit;
sed cùm esset Pontifex anni illius, prophetavit, quòd Je-
52 sus moriturus erat pro gente; et non tantùm pro gente,
sed ut filios Dei, qui erant dispersi, congregaret in unum.
53.54 Ab illo ergo die cogitaverunt ut interficerent eum. Jesus
ergo jam non in palàm ambulabat apud Judæos, sed abiit
in regionem juxta desertum, in civitatem quæ dicitur
55 Ephrem, et ibi morabatur cum discipulis suis. Proximum
autem erat Pascha Judæorum: et ascenderunt multi Ie-
rosolymam de regione ante Pascha, ut sanctificarent se-
ipsos. Quærebant ergo Jesum: et colloquebantur ad 56
invicem, in templo stantes: Quid putatis, quia non venit
ad diem festum? Dederant autem Pontifices et Pharisæi 57
mandatum, ut si quis cognoverit ubi sit, indicet, ut appre-
hendant eum.

CAP. XII.

Jesus ergo ante sex dies Paschæ venit Bethaniam, ubi
Lazarus fuerat mortuus, quem suscitavit Jesus. Fecerunt 2
autem ei cœnam ibi: et Martha ministrabat; Lazarus verò
unus erat ex discumbentibus cum eo. Maria ergo accepit 3

λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου,
ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐξέμαξε
ταῖς θριξὶν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ
οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου.
4 Λέγει οὖν εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἰούδας
Σίμωνος Ἰσκαριώτης, ὁ μέλλων αὐτὸν παρα-
5 διδόναι· Διατί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη
τριακοσίων δηναρίων, καὶ ἐδόθη πτωχοῖς;
6 Εἶπε δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν
ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτης ἦν, καὶ τὸ
γλωσσόκομον [1]εἶχε, καὶ τὰ βαλλόμενα
7 ἐβάσταζεν. Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· Ἄφες
αὐτήν· εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου
8 τετήρηκεν αὐτό. Τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε
ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε.
9 Ἔγνω οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων,
ὅτι ἐκεῖ ἐστι· καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν
μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν,
10 ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. Ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ
ἀρχιερεῖς, ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν·
11 ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων,
καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν.

12 Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς, ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν
ἑορτὴν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται [ὁ] Ἰησοῦς
13 εἰς Ἱεροσόλυμα, ἔλαβον τὰ βαΐα τῶν φοινί-
κων, καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ
(Ps. cxviii. 26.) ἔκραζον· Ὡσαννὰ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος
ἐν ὀνόματι Κυρίου, [1][ὁ] βασιλεὺς τοῦ Ἰσ-
14 ραήλ. Εὑρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον, ἐκάθισεν
(Z. h. ix. 9.) 15 ἐπ' αὐτὸ, καθώς ἐστι γεγραμμένον· "Μὴ
φοβοῦ, θύγατερ Σιών· ἰδοὺ, ὁ βασιλεύς σου
16 ἔρχεται, καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου." Ταῦτα

ܠܝܛܪܐ ܕܒܣܡܐ ܕܢܪܕܝܢ ܪܝܫܝܐ ܣܓܝ ܕܡܝܐ܃
ܘܡܫܚܬ ܠܪܓܠܘܗܝ ܕܝܫܘܥ܂ ܘܫܘܝܬ ܒܣܥܪܗ
ܪܓܠܘܗܝ܂ ܘܐܬܡܠܝ ܒܝܬܐ ܡܢ ܪܝܚܗ ܕܒܣܡܐ܂
ܘܐܡܪ ܝܗܘܕܐ ܣܟܪܝܘܛܐ ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ܂ 4
ܗܘ ܕܥܬܝܕ ܗܘܐ ܠܡܫܠܡܘܬܗ܂ ܠܡܢܐ ܠܐ ܐܙܕܒܢ 5
ܡܫܚܐ ܗܢܐ ܒܬܠܬܡܐܐ ܕܝܢܪܝܢ ܘܐܬܝܗܒ
ܠܡܣܟܢܐ܂ ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܡܪ܂ ܠܐ ܗܘܐ ܕܥܠ 6
ܡܣܟܢܐ ܝܨܝܦ ܗܘܐ ܠܗ܂ ܐܠܐ ܕܓܢܒܐ
ܗܘܐ܂ ܘܓܠܘܣܩܡܐ ܠܘܬܗ ܗܘܐ܂
ܘܡܕܡ ܕܢܦܠ ܗܘܐ ܒܗ ܗܘ ܛܥܢ ܗܘܐ܂ ܐܡܪ 7
ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܫܒܘܩܝܗ܂ ܠܝܘܡܐ ܕܩܘܒܪܝ
ܢܛܪܬܗ܂ ܡܣܟܢܐ ܓܝܪ ܒܟܠܙܒܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ 8
ܥܡܟܘܢ܂ ܠܝ ܕܝܢ ܠܐ ܒܟܠܙܒܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ܂
ܘܫܡܥܘ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ ܕܬܡܢ 9
ܗܘ ܝܫܘܥ܂ ܘܐܬܘ܂ ܠܐ ܡܛܠ ܝܫܘܥ ܒܠܚܘܕ܂
ܐܠܐ ܐܦ ܕܢܚܙܘܢ ܠܠܥܙܪ ܗܘ ܕܐܩܝܡ ܡܢ ܒܝܬ
ܡܝܬܐ܂ ܘܐܬܪܥܝܘ ܪܒܝ ܟܗܢܐ܂ ܕܐܦ ܠܠܥܙܪ 10
ܢܩܛܠܘܢ܂ ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܐ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ 11
ܡܛܠܬܗ ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܘܡܗܝܡܢܝܢ ܗܘܘ ܒܝܫܘܥ܂
ܘܠܝܘܡܐ ܐܚܪܢܐ܂ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܕܐܬܐ ܗܘܐ 12
ܠܥܐܕܐ܂ ܟܕ ܫܡܥܘ ܕܝܫܘܥ ܐܬܐ ܠܐܘܪܫܠܡ܂
ܫܩܠܘ ܣܘܟܐ ܕܕܩܠܐ ܘܢܦܩܘ ܠܐܘܪܥܗ܂ ܘܩܥܝܢ 13
ܗܘܘ ܘܐܡܪܝܢ܂ ܐܘܫܥܢܐ܂ ܒܪܝܟ ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ
ܕܡܪܝܐ ܡܠܟܗ ܕܐܝܣܪܝܠ܂ ܐܫܟܚ ܕܝܢ ܝܫܘܥ 14
ܥܝܠܐ ܘܪܟܒ ܥܠܘܗܝ܂ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ܂ ܕܠܐ 15
ܬܕܚܠܝܢ ܒܪܬ ܨܗܝܘܢ܂ ܗܐ ܡܠܟܟܝ ܐܬܐ ܠܟܝ܂
ܘܪܟܝܒ ܥܠ ܥܝܠܐ ܒܪ ܐܬܢܐ܂ ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܠܐ 16

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XII.

libram unguenti nardi pistici pretiosi, et unxit pedes
Jesu, et extersit pedes ejus capillis suis: et domus impleta
4 est ex odore unguenti. Dixit ergo unus ex discipulis ejus,
5 Judas Iscariotes, qui erat eum traditurus: Quare hoc
unguentum non væniit trecentis denariis, et datum est
6 egenis? Dixit autem hoc, non quia de egenis pertinebat
ad eum, sed quia fur erat, et loculos habens, ea, quæ mit-
7 tebantur, portabat. Dixit ergo Jesus: Sinite illam; ut in
8 diem sepulturæ meæ servet illud: pauperes enim semper
habetis vobiscum; me autem non semper habetis.
9 Cognovit ergo turba multa ex Judæis quia illic est: et
venerunt, non propter Jesum tantùm, sed ut Lazarum vide-
rent, quem suscitavit a mortuis. Cogitaverunt autem prin- 10
cipes sacerdotum ut et Lazarum interficerent; quia multi 11
propter illum abibant ex Judæis, et credebant in Jesum

In crastinum autem turba multa, quæ venerat ad diem 12
festum, cùm audissent quia venit Jesus Ierosolymam,
acceperunt ramos palmarum, et processerunt obvium ei, 13
et clamabant: Hosanna, benedictus qui venit in nomine
Domini, Rex Israel! Et invenit Jesus asellum, et sedit 14
super eum, sicut scriptum est: Noli timere, filia Sion: 15
ecce, rex tuus venit sedens super pullum asinæ. Hæc 16

δὲ οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ
πρῶτον· ἀλλ᾽ ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε
ἐμνήσθησαν, ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ᾽ αὐτῷ γεγραμ-
17 μένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. Ἐμαρ-
τύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ᾽ αὐτοῦ, ὅτι τὸν
Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ
18 ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· διὰ τοῦτο καὶ ὑπήν-
τησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσε τοῦτο αὐτὸν
19 πεποιηκέναι τὸ σημεῖον. Οἱ οὖν Φαρισαῖοι
εἶπον πρὸς ἑαυτούς· Θεωρεῖτε, ὅτι οὐκ ὠφε-
λεῖτε οὐδέν· ἴδε, ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ
ἀπῆλθεν.
20 Ἦσαν δέ τινες Ἕλληνες ἐκ τῶν ἀναβαι-
21 νόντων, ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ· οὗτοι
οὖν προσῆλθον Φιλίππῳ, τῷ ἀπὸ Βηθσαϊδὰ
τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἠρώτων αὐτὸν, λέγοντες·
22 Κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν. Ἔρχεται
Φίλιππος, καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ· καὶ πάλιν
Ἀνδρέας καὶ Φίλιππος λέγουσι τῷ Ἰησοῦ.
23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς, λέγων·
Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, ἵνα δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ
24 ἀνθρώπου. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ
ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀπο-
θάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ,
25 πολὺν καρπὸν φέρει. Ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ, ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὁ μισῶν τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς
26 ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν. Ἐὰν ἐμοὶ
διακονῇ τις, ἐμοὶ ἀκολουθείτω· καὶ ὅπου
εἰμὶ ἐγὼ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται·
[καὶ] ἐάν τις ἐμοὶ διακονῇ, τιμήσει αὐτὸν
27 ὁ Πατήρ. Νῦν ἡ ψυχή μου τετάρακται·
καὶ τί εἴπω; Πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας
ταύτης; Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν

ܡܕܡ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܒܗܘ ܙܒܢܐ. ܐܠܐ ܡܐ ܕܐܫܬܒܚ
ܝܫܘܥ: ܐܬܕܟܪܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܗܠܝܢ ܒܟܬܒܐ
ܟܬܝܒܢ ܗܘܝ ܥܠܘܗܝ. ܘܗܠܝܢ ܥܒܕܘ ܠܗ. ܘܣܗܕ 17
ܗܘܐ ܟܢܫܐ ܗܘ ܕܥܡܗ ܗܘܐ. ܕܩܪܝܗܝ ܠܠܥܙܪ ܡܢ
ܩܒܪܐ: ܘܐܩܝܡܗ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ. ܘܡܛܠ 18
ܗܢܐ ܢܦܩܘ ܠܐܘܪܥܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ: ܕܫܡܥܘ
ܕܐܬܐ ܗܢܐ ܥܒܕ. ܦܪܝܫܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܡܢ 19
ܠܡܢ: ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܠܐ ܡܬܗܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܕܡ:
ܗܐ ܥܠܡܐ ܟܠܗ ܒܬܪܗ ܐܙܠ:
ܐܝܬ ܗܘܘ ܕܝܢ ܐܢܫ ܡܢ ܥܡܡܐ ܐܢܫܐ ܕܣܠܩܘ 20
ܠܡܣܓܕ ܒܥܐܕܐ. ܗܠܝܢ ܐܬܘ ܩܪܒܘ ܠܘܬ 21
ܦܝܠܝܦܘܣ. ܗܘ ܕܡܢ ܒܝܬ ܨܝܕܐ ܕܓܠܝܠܐ:
ܘܒܥܘ ܡܢܗ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܪܢ ܨܒܝܢ ܚܢܢ ܕܢܚܙܐ
ܠܝܫܘܥ. ܘܐܬܐ ܦܝܠܝܦܘܣ ܘܐܡܪ ܠܐܢܕܪܐܘܣ: 22
ܘܐܢܕܪܐܘܣ ܘܦܝܠܝܦܘܣ ܐܡܪܘ ܠܝܫܘܥ.
ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܬܬ ܫܥܬܐ 23
ܕܢܫܬܒܚ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ 24
ܠܟܘܢ: ܕܦܪܕܬܐ ܕܚܛܬܐ. ܐܠܐ ܢܦܠܐ ܘܡܝܬܐ ܒܐܪܥܐ:
ܠܚܘܕܝܗ ܩܝܡܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܡܝܬܐ: ܦܐܪܐ ܣܓܝܐܐ
ܡܝܬܝܐ. ܡܢ ܕܪܚܡ ܢܦܫܗ ܢܘܒܕܝܗ. ܘܡܢ 25
ܕܣܢܐ ܢܦܫܗ ܒܥܠܡܐ ܗܢܐ ܢܛܪܝܗ ܠܚܝܐ
ܕܠܥܠܡ. ܐܢ ܠܝ ܐܢܫ ܡܫܡܫ: ܒܬܪܝ ܢܐܬܐ. 26
ܘܐܝܟܐ ܕܐܢܐ ܐܢܐ: ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܐܦ ܡܫܡܫܢܝ.
ܘܡܢ ܕܠܝ ܡܫܡܫ. ܢܝܩܪܝܘܗܝ ܐܒܐ. ܗܫܐ 27
ܢܦܫܝ ܗܐ ܫܓܝܫܐ. ܘܡܢܐ ܐܡܪ. ܐܒܝ ܦܪܘܩܝܢܝ
ܡܢ ܗܕܐ ܫܥܬܐ: ܐܠܐ ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܬܝܬ ܠܗܕܐ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XII.

non cognoverunt discipuli ejus primùm: sed quando glo-
rificatus est Jesus, tunc recordati sunt quia hæc erant
17 scripta de eo: et hæc fecerunt ei. Testimonium ergo perhi-
bebat turba, quæ erat cum eo quando Lazarum vocavit
18 de monumento, et suscitavit eum a mortuis. Propterea et
obviam venit ei turba; quia audierunt eum fecisse hoc
19 signum. Pharisæi ergo dixerunt ad semetipsos: Videtis
quia nihil proficimus? ecce mundus totus post eum abiit.
20 Erant autem quidam Gentiles, ex his qui ascenderant
21 ut adorarent in die festo. Hi ergo accesserunt ad Phi-
lippum, qui erat a Bethsaïda Galilææ, et rogabant eum,
22 dicentes: Domine, volumus Jesum videre. Venit Phi-
lippus, et dicit Andreæ: Andreas rursum, et Philippus
dixerunt Jesu. Jesus autem respondit eis, dicens: Venit 23
hora, ut clarificetur Filius hominis. Amen, amen dico 24
vobis, nisi granum frumenti cadens in terram, mortuum
fuerit; ipsum solùm manet: si autem mortuum fuerit, 25
multum fructum affert. Qui amat animam suam, per-
det eam: et qui odit animam suam in hoc mundo, in
vitam æternam custodit eam. Si quis mihi ministrat, 26
me sequatur; et ubi sum ego, illic et minister meus
erit: si quis mihi ministraverit, honorificabit eum Pater
meus. Nunc anima mea turbata est. Et quid dicam? 27
Pater, salvifica me ex hac hora! Sed propterea veni in

28 ὥραν ταύτην. Πάτερ, δόξασόν σου [1]τὸ
29 ὄνομα. Ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ·
"Καὶ ἐδόξασα, καὶ πάλιν δοξάσω." Ὁ
οὖν ὄχλος, ὁ ἑστὼς καὶ ἀκούσας, ἔλεγε
30 βροντὴν γεγονέναι. Ἄλλοι ἔλεγον· Ἄγ-
γελος αὐτῷ λελάληκεν. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰη-
σοῦς καὶ εἶπεν· Οὐ δι' ἐμὲ αὕτη ἡ φωνὴ
31 γέγονεν, ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. Νῦν κρίσις ἐστὶ τοῦ
κόσμου [1][τούτου]· νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου
32 τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω· κἀγὼ, ἐὰν ὑψωθῶ
ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἑλκύσω πρὸς ἐμαυτόν.
33 Τοῦτο δὲ ἔλεγε, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ
34 ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ
ὄχλος· Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου, (2 Sam. vii. 13. Ps. lxxxix. 36, 37. (al. &c.))
ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ πῶς
σὺ λέγεις, [1][ὅτι] δεῖ ὑψωθῆναι τὸν Υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου; τίς ἐστιν οὗτος ὁ Υἱὸς τοῦ ἀν-
35 θρώπου; Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἔτι
μικρὸν χρόνον τὸ φῶς [1]μεθ' ὑμῶν ἐστι. Περι-
πατεῖτε ἕως τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία
ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ
36 σκοτίᾳ, οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει. Ἕως τὸ
φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ
φωτὸς γένησθε. Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς,
καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν.

37 Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος
ἔμπροσθεν αὐτῶν, οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν·
38 ἵνα ὁ λόγος Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῇ,
ὃν εἶπε· "Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ (Is. liii. 1.)
ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίων Κυρίου τίνι ἀπεκα-
39 λύφθη;" Διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν,
40 ὅτι πάλιν εἶπεν Ἡσαΐας· "Τετύφλωκεν (Is. vi. 10.)
αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ πεπώρωκεν αὐτῶν
τὴν καρδίαν· ἵνα μὴ ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς,

ܫܥܬܐ. ܐܒܐ ܫܒܚ ܫܡܟ. ܘܩܠܐ ܐܫܬܡܥ ܡܢ 28
ܫܡܝܐ: ܫܒܚܬ ܘܬܘܒ ܡܫܒܚ ܐܢܐ. ܘܟܢܫܐ 29
ܕܩܐܡ ܗܘܐ ܫܡܥܗ: ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܪܥܡܐ ܗܘܐ. ܐܚܪܢܐ
ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܡܠܐܟܐ ܡܠܠ ܥܡܗ ܀ ܥܢܐ ܝܫܘܥ 30
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܡܛܠܬܝ ܗܘܐ ܩܠܐ ܗܢܐ.
ܐܠܐ ܡܛܠܬܟܘܢ. ܗܫܐ ܕܝܢܗ ܗܘ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ. 31
ܗܫܐ ܐܪܟܘܢܐ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܡܫܬܕܐ ܠܒܪ.
ܘܐܢܐ ܡܐ ܕܐܬܬܪܝܡܬ ܡܢ ܐܪܥܐ: ܐܓܪܘܪ ܟܠܢܫ 32
ܠܘܬܝ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܕܢܚܘܐ ܒܐܝܢܐ ܡܘܬܐ 33
ܡܐܬ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܟܢܫܐ. ܚܢܢ ܫܡܥܢ ܡܢ 34
ܢܡܘܣܐ: ܕܡܫܝܚܐ ܠܥܠܡ ܩܐܡ. ܐܝܟܢܐ ܐܡܪ
ܐܢܬ ܕܥܬܝܕ ܗܘ ܕܢܬܬܪܝܡ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܡܢܘ
ܗܢܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܩܠܝܠ 35
ܐܚܪܝܢ ܙܒܢܐ ܢܘܗܪܐ ܥܡܟܘܢ ܗܘ. ܗܠܟܘ ܥܕ
ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܢܘܗܪܐ: ܕܠܐ ܚܫܘܟܐ ܢܕܪܟܟܘܢ. ܘܡܢ
ܕܡܗܠܟ ܒܚܫܘܟܐ ܠܐ ܝܕܥ ܠܐܝܢܐ ܐܙܠ. ܥܕ ܐܝܬ 36
ܠܟܘܢ ܢܘܗܪܐ: ܗܝܡܢܘ ܒܢܘܗܪܐ ܕܒܢܘܗܝ
ܕܢܘܗܪܐ ܬܗܘܘܢ. ܗܠܝܢ ܡܠܠ ܝܫܘܥ: ܘܐܙܠ
ܐܛܫܝ ܡܢܗܘܢ.

ܘܟܕ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܐܬܘܬܐ ܥܒܕ ܩܕܡܝܗܘܢ. 37
ܠܐ ܗܝܡܢܘ ܒܗ. ܕܬܬܡܠܐ ܡܠܬܐ ܕܐܫܥܝܐ 38
ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ. ܡܪܝܐ: ܡܢܘ ܗܝܡܢ ܠܫܡܥܢ:
ܘܕܪܥܗ ܕܡܪܝܐ ܠܡܢ ܐܬܓܠܝܬ. ܡܛܠ 39
ܗܢܐ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܗܘܘ ܠܡܗܝܡܢܘ. ܡܛܠ
ܕܬܘܒ ܐܡܪ ܐܫܥܝܐ: ܕܥܘܪ ܥܝܢܝܗܘܢ 40
ܘܐܚܫܟ ܠܒܗܘܢ. ܕܠܐ ܢܚܙܘܢ ܒܥܝܢܝܗܘܢ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XII.

28 horam hanc. Pater, clarifica nomen tuum. Venit ergo
29 vox de cœlo: Et clarificavi, et iterum clarificabo. Turba
ergo, quæ stabat, et audierat, dicebat tonitruum esse fac-
30 tum. Alii dicebant: Angelus ei loquutus est. Respondit
Jesus, et dixit: Non propter me hæc vox venit, sed
31 propter vos. Nunc judicium est mundi: nunc princeps
32 hujus mundi ejicietur foras. Et ego si exaltatus fuero
33 a terra, omnia traham ad meipsum. (Hoc autem dice-
34 bat, significans qua morte esset moriturus.) Respondit
ei turba: Nos audivimus ex lege, quia Christus manet
in æternum: et quomodo tu dicis, Oportet exaltari Fi-
35 lium hominis? Quis est iste Filius hominis? Dixit ergo
eis Jesus: Adhuc modicum, lumen in vobis est. Am-
bulate dum lucem habetis, ut non vos tenebræ compre-
hendant: et qui ambulat in tenebris, nescit quo vadat.
Dum lucem habetis, credite in lucem, et filii lucis 36
sitis. Hæc loquutus est Jesus: et abiit, et abscondit
se ab eis.

Cùm autem tanta signa fecisset coram eis, non cre- 37
debant in eum: ut sermo Isaiæ prophetæ impleretur, 38
quem dixit: Domine, quis credidit auditui nostro? et
brachium Domini cui revelatum est? Propterea non po- 39
terant credere, quia iterum dixit Isaias: Excæcavit oculos 40
eorum, et induravit cor eorum: ut non videant oculis,

καὶ νοήσωσι τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐπιστραφῶσι,
41 καὶ ἰάσωμαι αὐτούς." Ταῦτα εἶπεν Ἡ-
σαΐας, ὅτε εἶδε τὴν [1]δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλά-
42 λησε περὶ αὐτοῦ. Ὅμως μέντοι καὶ ἐκ
τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν·
ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν,
43 ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι γένωνται· ἠγάπησαν
γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἤπερ
44 τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. Ἰησοῦς δὲ ἔκραξε καὶ
εἶπεν· Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ πιστεύει εἰς
45 ἐμὲ, ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με· καὶ ὁ
θεωρῶν ἐμὲ, θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με.
46 Ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς
ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ.
47 Καὶ ἐάν τίς μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων, καὶ
μὴ [1]πιστεύσῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν· οὐ γὰρ
ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω
48 τὸν κόσμον. Ὁ ἀθετῶν ἐμὲ, καὶ μὴ λαμ-
βάνων τὰ ῥήματά μου, ἔχει τὸν κρίνοντα
αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα, ἐκεῖνος κρινεῖ
49 αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ὅτι ἐγὼ ἐξ
ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα· ἀλλ' ὁ πέμψας με
Πατὴρ, αὐτός μοι ἐντολὴν ἔδωκε, τί εἴπω,
50 καὶ τί λαλήσω. Καὶ οἶδα, ὅτι ἡ ἐντολὴ
αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιός ἐστιν. Ἃ οὖν λαλῶ
ἐγὼ, καθὼς εἴρηκέ μοι ὁ Πατὴρ, οὕτω λαλῶ.

ΚΕΦ. ιγ'.

Προ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα, εἰδὼς ὁ Ἰη-
σοῦς, ὅτι ἐλήλυθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα, ἵνα μεταβῇ
ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν Πατέρα,
ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ,
2 εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς· καὶ δείπνου
γενομένου, (τοῦ διαβόλου ἤδη βεβληκότος εἰς

ܢܣܬܟܠܘܢ ܒܠܒܗܘܢ: ܘܢܬܦܢܘܢ ܘܐܐܣܐ ܐܢܘܢ.
41 *ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܐܫܥܝܐ: ܟܕ ܚܙܐ ܫܘܒܚܗ ܘܡܠܠ
42 ܥܠܘܗܝ. *ܐܦ ܡܢ ܪܫܐ ܕܝܢ ܣܓܝܐܐ ܗܝܡܢܘ
ܒܗ. ܐܠܐ ܡܛܠ ܦܪܝܫܐ ܠܐ ܡܘܕܝܢ ܗܘܘ. ܕܠܐ
43 ܢܗܘܘܢ ܠܒܪ ܡܢ ܟܢܘܫܬܐ. *ܪܚܡܘ ܓܝܪ
ܫܘܒܚܐ ܕܒܢܝܢܫܐ: ܝܬܝܪ ܡܢ ܫܘܒܚܗ ܕܐܠܗܐ.
44 *ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܩܥܐ ܘܐܡܪ. ܡܢ ܕܡܗܝܡܢ ܒܝ.
ܠܐ ܗܘܐ ܒܝ ܡܗܝܡܢ. ܐܠܐ ܒܡܢ ܕܫܕܪܢܝ.
45.46 *ܘܡܢ ܕܠܝ ܚܙܐ ܚܙܐ ܠܡܢ ܕܫܕܪܢܝ. *ܐܢܐ ܢܘܗܪܐ
ܐܬܝܬ ܠܥܠܡܐ. ܕܟܠ ܡܢ ܕܡܗܝܡܢ ܒܝ ܠܐ
47 ܢܩܘܐ ܒܚܫܘܟܐ. *ܘܡܢ ܕܫܡܥ ܡܠܝ ܘܠܐ ܢܛܪ
ܠܗܝܢ: ܐܢܐ ܠܐ ܕܐܢ ܐܢܐ ܠܗ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܬܝܬ ܕܐܕܘܢ
48 ܠܥܠܡܐ. ܐܠܐ ܕܐܚܐ ܠܥܠܡܐ. *ܡܢ ܕܡܛܠܡ
ܠܝ ܘܠܐ ܡܩܒܠ ܡܠܝ: ܐܝܬ ܡܢ ܕܕܐܢ ܠܗ.
ܡܠܬܐ ܕܡܠܠܬ ܗܝ ܕܝܢܐ ܠܗ ܒܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ.
49 *ܕܐܢܐ ܡܢ ܢܦܫܝ ܠܐ ܡܠܠܬ. ܐܠܐ ܐܒܐ ܕܫܕܪܢܝ:
ܗܘ ܝܗܒ ܠܝ ܦܘܩܕܢܐ ܡܢܐ ܐܡܪ ܘܡܢܐ ܐܡܠܠ.
50 *ܘܝܕܥ ܐܢܐ ܕܦܘܩܕܢܗ ܚܝܐ ܐܢܘܢ ܕܠܥܠܡ.
ܐܝܠܝܢ ܗܟܝܠ ܕܡܡܠܠ ܐܢܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ ܠܝ
ܐܒܝ. ܗܟܢܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܝܓ ܀

*ܩܕܡ ܕܝܢ ܥܐܕܐ ܕܦܨܚܐ: ܝܕܥ ܗܘܐ ܝܫܘܥ
ܕܡܛܬ ܫܥܬܐ: ܕܢܫܢܐ ܡܢ ܗܢܐ ܥܠܡܐ ܠܘܬ
ܐܒܘܗܝ. ܘܐܚܒ ܠܕܝܠܗ ܕܒܗܢܐ ܥܠܡܐ.
2 ܘܥܕܡܐ ܠܚܪܬܐ ܐܚܒ ܐܢܘܢ. *ܘܟܕ ܗܘܬ
ܚܫܡܝܬܐ: ܣܛܢܐ ܗܘܐ ܪܡܐ ܒܠܒܗ

et non intelligant corde, et convertantur, et sanem eos.
41 Hæc dixit Isaias, quando vidit gloriam ejus, et loquutus
42 est de eo. Verumtamen et ex principibus multi credi-
derunt in eum: sed propter Pharisæos non confitebantur,
43 ut e synagoga non ejicerentur: dilexerunt enim gloriam
44 hominum magis quàm gloriam Dei. Jesus autem cla-
mavit, et dixit: Qui credit in me, non credit in me,
45 sed in eum qui misit me. Et qui videt me, videt eum
46 qui misit me. Ego lux in mundum veni; ut omnis, qui
47 credit in me, in tenebris non maneat. Et si quis audierit
verba mea, et non custodierit, ego non judico eum: non
enim veni ut judicem mundum, sed ut salvificem mun-
dum. Qui spernit me, et non accipit verba mea, habet 48
qui judicet eum: sermo, quem loquutus sum, ille judi-
cabit eum in novissimo die. Quia ego ex me ipso non 49
sum loquutus, sed qui misit me Pater, ipse mihi man-
datum dedit, quid dicam, et quid loquar. Et scio, quia 50
mandatum ejus vita æterna est. Quæ ergo ego loquor,
sicut dixit mihi Pater, sic loquor.

CAP. XIII.

Ante diem festum Paschæ, sciens Jesus quia venit
hora ejus ut transeat ex hoc mundo ad Patrem; cùm
dilexisset suos qui erant in mundo, in finem dilexit
eos. Et cœna facta, cùm diabolus jam misisset in 2

τὴν καρδίαν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτου,
3 ἵνα αὐτὸν παραδῷ,) εἰδὼς [[ὁ Ἰησοῦς]
ὅτι πάντα δέδωκεν αὐτῷ ὁ Πατὴρ εἰς
τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθε,
4 καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπάγει· ἐγείρεται ἐκ
τοῦ δείπνου, καὶ τίθησι τὰ ἱμάτια, καὶ
5 λαβὼν λέντιον, διέζωσεν ἑαυτόν· εἶτα βάλλει
ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν
τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν, καὶ ἐκμάσσειν
6 τῷ λεντίῳ, ᾧ ἦν διεζωσμένος. Ἔρχεται
οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον· [[καὶ] λέγει αὐτῷ
ἐκεῖνος· Κύριε, σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας;
7 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὃ ἐγὼ
ποιῶ, σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώσῃ δὲ μετὰ
8 ταῦτα. Λέγει αὐτῷ Πέτρος· Οὐ μὴ
νίψῃς τοὺς πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα. Ἀπε-
κρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐὰν μὴ νίψω σε, οὐκ
9 ἔχεις μέρος μετ᾽ ἐμοῦ. Λέγει αὐτῷ Σί-
μων Πέτρος· Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου
μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τὴν κε-
10 φαλήν. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὁ λελου-
μένος οὐ χρείαν ἔχει ἢ τοὺς πόδας νίψασθαι,
ἀλλ᾽ ἔστι καθαρὸς ὅλος· καὶ ὑμεῖς καθαροί
11 ἐστε, ἀλλ᾽ οὐχὶ πάντες. Ἤδει γὰρ τὸν
παραδιδόντα αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπεν, Οὐχὶ
12 πάντες καθαροί ἐστε. Ὅτε οὖν ἔνιψε τοὺς
πόδας αὐτῶν, καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ,
ἀναπεσὼν πάλιν, εἶπεν αὐτοῖς· Γινώσκετε
13 τί πεποίηκα ὑμῖν; Ὑμεῖς φωνεῖτέ με, Ὁ
Διδάσκαλος, καὶ Ὁ Κύριος· καὶ καλῶς
14 λέγετε· εἰμὶ γάρ. Εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν
τοὺς πόδας, ὁ Κύριος καὶ ὁ Διδάσκαλος,
καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς

ܕܝܗܘܕܐ ܒܪ ܫܡܥܘܢ ܣܟܪܝܘܛܐ ܕܢܫܠܡܝܘܗܝ܀
* ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ܆ ܡܛܠ ܕܝܕܥ ܗܘܐ ܕܟܠ 3
ܡܕܡ ܝܗܒ ܐܒܐ ܒܐܝܕܘܗܝ܆ ܘܕܡܢ ܐܠܗܐ
ܢܦܩ܆ ܘܠܘܬ ܐܠܗܐ ܐܙܠ܆ * ܩܡ ܡܢ ܚܫܡܝܬܐ 4
ܘܣܡ ܢܚܬܘܗܝ. ܘܫܩܠ ܣܘܕܪܐ ܐܣܪ
ܚܨܘܗܝ. * ܘܪܡܐ ܡܝܐ ܒܡܫܓܬܐ܆ ܘܫܪܝ 5
ܠܡܫܓܘ ܪܓܠܝ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܡܫܘܐ ܗܘܐ
ܒܣܘܕܪܐ ܕܐܣܝܪ ܚܨܘܗܝ. * ܟܕ ܕܝܢ ܐܬܐ ܠܘܬ 6
ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ܆ ܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ. ܐܢܬ ܡܪܝ
ܪܓܠܝ ܡܫܝܓ ܐܢܬ ܠܝ܆ *ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ 7
ܠܗ. ܡܕܡ ܕܥܒܕ ܐܢܐ ܐܢܬ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܬ ܗܫܐ.
ܒܬܪܟܢ ܕܝܢ ܬܕܥ. * ܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ. 8
ܠܥܠܡ ܠܐ ܬܫܝܓ ܐܢܬ ܠܝ ܪܓܠܝ. ܐܡܪ
ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢ ܠܐ ܡܫܝܓ ܐܢܐ ܠܟ܆ ܠܝܬ ܠܟ
ܥܡܝ ܡܢܬܐ. *ܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ. ܡܪܝ 9
ܡܟܝܠ܆ ܠܐ ܪܓܠܝ ܒܠܚܘܕ ܬܫܝܓ ܠܝ܆ ܐܠܐ
ܐܦ ܐܝܕܝ ܐܦ ܪܫܝ. *ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܗܘ 10
ܕܣܚܐ܆ ܠܐ ܣܢܝܩ ܐܠܐ ܪܓܠܘܗܝ ܠܡܫܓ܆
ܟܠܗ ܓܝܪ ܕܟܐ ܗܘ. ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܕܟܝܢ ܐܢܬܘܢ.
ܐܠܐ ܠܐ ܟܠܟܘܢ. *ܝܕܥ ܗܘܐ ܓܝܪ ܝܫܘܥ ܠܡܢܘ 11
ܕܡܫܠܡ ܠܗ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ. ܕܠܐ ܗܘܐ
ܟܠܟܘܢ ܕܟܝܢ ܐܢܬܘܢ. * ܟܕ ܕܝܢ ܐܫܝܓ ܪܓܠܝܗܘܢ܆ 12
ܫܩܠ ܢܚܬܘܗܝ ܘܐܣܬܡܟ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢܐ ܥܒܕܬ ܠܟܘܢ܆ *ܐܢܬܘܢ ܩܪܝܢ 13
ܐܢܬܘܢ ܠܝ ܪܒܢ ܘܡܪܢ. ܘܫܦܝܪ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܐܝܬܝ ܓܝܪ. *ܐܢ ܐܢܐ ܗܟܝܠ ܡܪܟܘܢ ܘܪܒܟܘܢ 14
ܐܫܝܓܬ ܠܟܘܢ ܪܓܠܝܟܘܢ܆ ܟܡܐ ܐܢܬܘܢ ܚܝܒܝܢ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XIII.

3 cor ut traderet eum Judas Simonis Iscariotæ; sciens
quia omnia dedit ei Pater in manus, et quia a Deo ex-
4 ivit, et ad Deum vadit; surgit a cœna, et ponit vesti-
menta sua: et cùm accepisset linteum, præcinxit se.
5 Deinde mittit aquam in pelvim, et cœpit lavare pedes
discipulorum, et extergere linteo, quo erat præcinctus.
6 Venit ergo ad Simonem Petrum. Et dicit ei Petrus:
7 Domine, tu mihi lavas pedes? Respondit Jesus, et
dixit ei: Quod ego facio, tu nescis modò; scies autem
8 postea. Dicit ei Petrus: Non lavabis mihi pedes in æter-
num. Respondit ei Jesus: Si non lavero te, non habe-
bis partem mecum. Dicit ei Simon Petrus: Domine, 9
non tantùm pedes meos, sed et manus, et caput. Dicit 10
ei Jesus: Qui lotus est, non indiget nisi ut pedes lavet,
sed est mundus totus. Et vos mundi estis, sed non
omnes. Sciebat enim quisnam esset qui traderet eum: 11
propterea dixit, Non estis mundi omnes. Postquam 12
ergo lavit pedes eorum, et accepit vestimenta sua: cùm
recubuisset iterum, dixit eis: Scitis quid fecerim vo-
bis? Vos vocatis me, Magister, et Domine: et bene 13
dicitis: sum etenim. Si ergo ego lavi pedes vestros, 14
Dominus, et Magister; et vos debetis alter alterius lavare

15 ποδας. Ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν, ἵνα
καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε.
16 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστι δοῦλος
μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος
17 μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. Εἰ ταῦτα
οἴδατε, μακάριοί ἐστε, ἐὰν ποιῆτε αὐτά.
18 Οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ οἶδα οὓς
ἐξελεξάμην· ἀλλ', ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ·
“Ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ τὸν ἄρτον, ἐπῆρεν
19 ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ.” Ἀπάρτι λέγω
ὑμῖν, πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται,
20 πιστεύσητε, ὅτι ἐγώ εἰμι. Ἀμὴν ἀμὴν
λέγω ὑμῖν· Ὁ λαμβάνων ἐάν τινα πέμψω,
ἐμὲ λαμβάνει· ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων, λαμ-
βάνει τὸν πέμψαντά με.

21 Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ
πνεύματι, καὶ ἐμαρτύρησε, καὶ εἶπεν· Ἀμὴν
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώ-
22 σει με. Ἔβλεπον οὖν εἰς ἀλλήλους οἱ μα-
23 θηταί, ἀπορούμενοι, περὶ τίνος λέγει. Ἦν
δὲ ἀνακείμενος εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς.
24 Νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος, πυθέσθαι,
25 τίς ἂν εἴη περὶ οὗ λέγει. Ἐπιπεσὼν δὲ
ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ, λέγει αὐτῷ·
26 Κύριε, τίς ἐστιν; Ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς·
Ἐκεῖνός ἐστιν, ᾧ ἐγὼ βάψας τὸ ψωμίον
ἐπιδώσω. Καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον, δίδω-
27 σιν Ἰούδᾳ Σίμωνος Ἰσκαριώτῃ. Καὶ μετὰ
τὸ ψωμίον, τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ
Σατανᾶς. Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὁ

15 ܗܢܐ ܓܝܪ ܛܘܦܣܐ ܝܗܒܬ ܠܟܘܢ ܕܐܝܟܢܐ ܕܐܢܐ ܥܒܕܬ ܠܟܘܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܬܗܘܘܢ ܥܒܕܝܢ.
16 ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܠܝܬ ܥܒܕܐ ܕܪܒ ܡܢ ܡܪܗ. ܘܠܐ ܫܠܝܚܐ ܕܪܒ ܡܢ ܡܢ ܕܫܕܪܗ.
17 ܐܢ ܗܠܝܢ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܛܘܒܝܟܘܢ ܐܢ ܬܥܒܕܘܢ ܐܢܝܢ.
18 ܠܐ ܗܘܐ ܥܠ ܟܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܐܢܐ ܓܝܪ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܓܒܝܬ. ܐܠܐ ܕܢܬܡܠܐ ܟܬܒܐ. ܕܡܢ ܕܠܥܤ ܥܡܝ ܠܚܡܐ ܐܪܝܡ ܥܠܝ ܥܩܒܗ.
19 ܡܢ ܗܫܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܥܕܠܐ ܬܗܘܐ. ܕܡܐ ܕܗܘܬ ܬܗܝܡܢܘܢ ܕܐܢܐ ܐܢܐ.
20 ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܡܢ ܕܡܩܒܠ ܠܡܢ ܕܫܕܪ ܐܢܐ ܠܝ ܡܩܒܠ. ܘܡܢ ܕܠܝ ܡܩܒܠ ܡܩܒܠ ܠܡܢ ܕܫܕܪܢܝ.
21 ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܝܫܘܥ ܘܐܬܥܙܝܙ ܒܪܘܚܗ ܘܐܤܗܕ ܘܐܡܪ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܚܕ ܡܢܟܘܢ ܢܫܠܡܢܝ.
22 ܚܝܪܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܐ ܚܕ ܒܚܕ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܡܢܘ ܐܡܪ.
23 ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܤܡܝܟ ܗܘܐ ܒܥܘܒܗ. ܗܘ ܕܪܚܡ ܗܘܐ ܠܗ ܝܫܘܥ.
24 ܠܗܢܐ ܪܡܙ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܕܢܫܐܠܝܘܗܝ ܡܢܘ ܗܘ ܕܐܡܪ ܥܠܘܗܝ.
25 ܘܢܦܠ ܗܘ ܬܠܡܝܕܐ ܥܠ ܚܕܝܗ ܕܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܪܝ ܡܢܘ ܗܘ.
26 ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ. ܗܘ ܗܘ ܕܐܨܒܥ ܐܢܐ ܠܚܡܐ ܘܝܗܒ ܐܢܐ ܠܗ. ܘܨܒܥ ܝܫܘܥ ܠܚܡܐ ܘܝܗܒ ܠܝܗܘܕܐ ܒܪ ܫܡܥܘܢ ܤܟܪܝܘܛܐ.
27 ܘܒܬܪ ܠܚܡܐ ܗܝܕܝܢ ܥܠ ܒܗ ܤܛܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܡܕܡ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XIII.

15 pedes. Exemplum enim dedi vobis, ut quemadmodum
16 ego feci vobis, ita et vos faciatis. Amen, amen dico vo-
bis, Non est servus major domino suo; neque apostolus
17 major est eo qui misit illum. Si hæc scitis, beati eritis
18 si feceritis ea. Non de omnibus vobis dico: ego scio quos
elegerim: sed, ut adimpleatur Scriptura: Qui manducat
mecum panem, levabit contra me calcaneum suum.
19 Amodo dico vobis, priusquam fiat; ut cùm factum fuerit,
20 credatis, quia ego sum. Amen, amen dico vobis: Qui ac-
cipit si quem misero, me accipit: qui autem me accipit,
accipit eum qui me misit.

Cùm hæc dixisset Jesus, turbatus est spiritu; et pro- 21
testatus est, et dixit: Amen, amen dico vobis, Quia unus
ex vobis tradet me. Aspiciebant ergo ad invicem disci- 22
puli, hæsitantes de quo diceret. Erat ergo recumbens 23
unus ex discipulis ejus in sinu Jesu, quem diligebat Jesus.
Innuit ergo huic Simon Petrus; et dixit ei: Quis est, de 24
quo dicit? Itaque cùm recubuisset ille supra pectus 25
Jesu, dicit ei: Domine, quis est? Respondit Jesus: Ille 26
est, cui ego intinctum panem porrexero. Et cùm intinx-
isset panem, dedit Judæ Simonis Iscariotæ. Et post buc- 27
cellam, introïvit in eum Satanas. Et dixit ei Jesus: Quod

28 ποιεῖς, ποίησον τάχιον. Τοῦτο δὲ οὐδεὶς
ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ.
29 Τινὲς γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον
εἶχεν ὁ Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ἀγόρασον ὧν χρείαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορ-
30 τήν· ἢ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τὶ δῷ. Λαβὼν
οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος, εὐθέως ἐξῆλθεν· ἦν
δὲ νύξ.

31 Ὅτε [οὖν] ἐξῆλθε, λέγει ὁ Ἰησοῦς·
Νῦν ἐδοξάσθη ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ
32 Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. Εἰ ὁ Θεὸς ἐδο-
ξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς δοξάσει αὐτὸν
33 ἐν ἑαυτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν. Τεκνία,
ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι. Ζητήσετέ με·
καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις· Ὅτι ὅπου
ὑπάγω ἐγὼ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν· καὶ
34 ὑμῖν λέγω ἄρτι. Ἐντολὴν καινὴν δίδωμι
ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· καθὼς ἠγά-
πησα ὑμᾶς, ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλή-
35 λους. Ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες, ὅτι
ἐμοὶ μαθηταί ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν
36 ἀλλήλοις. Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος·
Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Ὅπου ὑπάγω, οὐ δύνασαί μοι νῦν
ἀκολουθῆσαι· ὕστερον δὲ ἀκολουθήσεις μοι.
37 Λέγει αὐτῷ [ὁ] Πέτρος· Κύριε, διατί οὐ
δύναμαί σοι ἀκολουθῆσαι ἄρτι; τὴν ψυχήν
38 μου ὑπὲρ σοῦ θήσω. Ἀπεκρίθη [αὐτῷ
ὁ] Ἰησοῦς· Τὴν ψυχήν σου ὑπὲρ ἐμοῦ
θήσεις; Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ
ἀλέκτωρ φωνήσει, ἕως οὗ ἀπαρνήσῃ με τρίς.

ܕܥܒܕ ܐܢܬ ܥܒܕ ܒܥܓܠ. * ܗܕܐ ܕܝܢ ܠܐ ܐܢܫ 28
ܝܕܥ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܣܡܝܟܝܢ ܡܛܠ ܡܢܐ ܐܡܪ ܠܗ.
* ܐܢܫܝܢ ܓܝܪ ܣܒܪܝܢ ܗܘܘ: ܡܛܠ ܕܓܠܘܣܩܡܐ 29
ܠܘܬ ܝܗܘܕܐ ܗܘܐ: ܕܦܩܕ ܗܘܐ ܠܗ ܕܢܙܒܢ
ܡܕܡ ܕܡܬܒܥܐ ܠܥܐܕܐ: ܐܘ ܕܢܬܠ ܡܕܡ
ܠܡܣܟܢܐ. * ܗܘ ܕܝܢ ܝܗܘܕܐ: ܢܣܒ ܠܠܚܡܐ ܗܘ 30
ܡܚܕܐ ܘܢܦܩ ܠܗ ܠܒܪ. ܠܠܝܐ ܗܘܐ ܕܝܢ ܟܕ ܢܦܩ܀
* ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ. ܗܫܐ ܐܫܬܒܚ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. 31
ܘܐܠܗܐ ܐܫܬܒܚ ܒܗ. * ܘܐܢ ܐܠܗܐ ܐܫܬܒܚ 32
ܒܗ: ܘܐܦ ܐܠܗܐ ܡܫܒܚ ܠܗ ܒܗ: ܘܡܚܕܐ
ܡܫܒܚ ܠܗ. * ܒܢܝ: ܩܠܝܠ ܐܢܘܢ ܥܡܟܘܢ 33
ܐܢܐ. ܘܬܒܥܘܢܢܝ. ܘܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪܬ ܠܝܗܘܕܝܐ:
ܕܠܐܬܪܐ ܕܐܢܐ ܐܙܠ ܐܢܐ: ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܡܐܬܐ: ܐܦ ܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܗܫܐ. * ܦܘܩܕܢܐ 34
ܚܕܬܐ ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܬܗܘܘܢ ܡܚܒܝܢ
ܚܕ ܠܚܕ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܐ ܐܚܒܬܟܘܢ: ܐܦ ܐܢܬܘܢ
ܬܚܒܘܢ ܚܕ ܠܚܕ. * ܒܗܕܐ ܢܕܥ ܟܠܢܫ 35
ܕܬܠܡܝܕܝ ܐܢܬܘܢ: ܐܢ ܚܘܒܐ ܢܗܘܐ ܒܟܘܢ ܚܕ
ܠܘܬ ܚܕ: * ܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ. ܡܪܝ 36
ܠܐܝܟܐ ܐܙܠ ܐܢܬ. ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܠܐܝܟܐ
ܕܐܢܐ ܐܙܠ ܐܢܐ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܗܫܐ ܕܬܐܬܐ ܒܬܪܝ.
ܠܚܪܬܐ ܕܝܢ ܬܐܬܐ. * ܐܡܪ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ. 37
ܡܪܝ. ܠܡܢܐ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܕܐܬܐ ܒܬܪܟ ܗܫܐ.
ܢܦܫܝ ܡܛܠܬܟ ܣܐܡ ܐܢܐ: * ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ: 38
ܢܦܫܟ ܡܛܠܬܝ ܣܐܡ ܐܢܬ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ.
ܕܠܐ ܢܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ ܥܕܡܐ ܕܬܟܦܘܪ ܒܝ ܬܠܬ ܙܒܢܝܢ܀

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XIII.

28 facis, fac citiùs. Hoc autem nemo scivit discumbentium
29 ad quid dixerit ei. Quidam enim putabant, quia loculos
habebat Judas, quòd dixisset ei Jesus: Eme ea, quæ opus
sunt nobis ad diem festum: aut egenis ut aliquid daret.
30 Cùm ergo accepisset ille buccellam, exivit continuò.
Erat autem nox.
31 Cùm ergo exisset, dixit Jesus. Nunc clarificatus est
32 Filius hominis: et Deus clarificatus est in eo. Si Deus
clarificatus est in eo, et Deus clarificabit eum in semet-
33 ipso; et continuo clarificabit eum. Filioli, adhuc mo-
dicum vobiscum sum. Quæretis me: et sicut dixi Ju-
dæis: Quò ego vado, vos non potestis venire: et vobis
dico modò. Mandatum novum do vobis: Ut diligatis 34
invicem, sicut dilexi vos, ut et vos diligatis invicem. In 35
hoc cognoscent omnes quia discipuli mei estis, si dilec-
tionem habueritis ad invicem. Dicit ei Simon Petrus: 36
Domine, quò vadis? Respondit Jesus: Quò ego vado,
non potes me modò sequi: sequêris autem postea. Dicit 37
ei Petrus: Quare non possum te sequi modò? animam
meam pro te ponam. Respondit ei Jesus: Animam 38
tuam pro me pones? Amen, amen dico tibi, non can-
tabit gallus, donec ter me neges.

ΚΕΦ. ιδ'.

Μη ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία· πι-
στεύετε εἰς τὸν Θεὸν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε.
2 Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πατρός μου μοναὶ πολλαί
εἰσιν· εἰ δὲ μὴ, εἶπον ἂν ὑμῖν. [1]Πορεύ-
3 ομαι ἑτοιμάσαι τόπον ὑμῖν· καὶ ἐὰν πο-
ρευθῶ, καὶ ἑτοιμάσω ὑμῖν τόπον· πάλιν
ἔρχομαι, καὶ παραλήψομαι ὑμᾶς πρὸς
ἐμαυτὸν, ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, καὶ ὑμεῖς ἦτε.
4 Καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε, καὶ τὴν ὁδὸν
5 οἴδατε. Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς· Κύριε, οὐκ
οἴδαμεν ποῦ ὑπάγεις· καὶ πῶς δυνάμεθα
τὴν ὁδὸν εἰδέναι; Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
6 Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς, καὶ ἡ ἀλήθεια, καὶ ἡ
ζωή· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα, εἰ
7 μὴ δι' ἐμοῦ. Εἰ ἐγνώκειτέ με, καὶ τὸν
Πατέρα μου ἐγνώκειτε ἄν· καὶ ἀπάρτι
8 γινώσκετε αὐτὸν, καὶ ἑωράκατε αὐτόν. Λέ-
γει αὐτῷ Φίλιππος· Κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν
9 Πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. Λέγει αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Τοσοῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι,
καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; Ὁ ἑωρα-
κὼς ἐμὲ, ἑώρακε τὸν Πατέρα· καὶ πῶς σὺ
10 λέγεις, Δεῖξον ἡμῖν τὸν Πατέρα; Οὐ πι-
στεύεις, ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ
ἐν ἐμοί ἐστι; Τα ῥήματα, ἃ ἐγὼ λαλῶ
ὑμῖν, ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ· ὁ δὲ Πατὴρ
ὁ ἐν ἐμοὶ μένων, αὐτὸς ποιεῖ τὰ ἔργα.
11 Πιστεύετέ μοι, ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ
Πατὴρ ἐν ἐμοί [1][ἐστιν]· εἰ δὲ μὴ, διὰ τὰ
12 ἔργα αὐτὰ πιστεύετέ μοι. Ἀμὴν ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, τὰ [1]ἔργα, ἃ
ἐγὼ ποιῶ, κἀκεῖνος ποιήσει, καὶ μείζονα
τούτων ποιήσει· ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν Πατέρα
13 μου πορεύομαι· καὶ ὅ, τι ἂν αἰτήσητε ἐν

ܩܦܠܐܘܢ ✧ ܝܕ ✧

* ܠܐ ܢܬܕܠܚ ܠܒܟܘܢ. ܗܝܡܢܘ ܒܐܠܗܐ ܘܒܝ
ܗܝܡܢܘ. * ܣܓܝܐܢ ܐܢܝܢ ܐܘܢܐ ܒܝܬ ܐܒܝ. ܘܐܠܐ 2
ܐܡܪ ܗܘܝܬ ܠܟܘܢ: ܕܐܙܠ ܐܢܐ ܕܐܛܝܒ ܠܟܘܢ
ܐܬܪܐ: * ܘܐܢ ܐܙܠ ܐܢܐ ܐܛܝܒ ܠܟܘܢ ܐܬܪܐ: ܗܦܟ 3
ܐܢܐ ܘܕܒܪܢܐ ܠܟܘܢ ܠܘܬܝ. ܕܐܝܟܐ ܕܐܢܐ ܐܝܬܝ.
ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܬܗܘܘܢ. * ܘܐܝܟܐ ܕܐܢܐ ܐܙܠ ܐܢܐ ܝܕܥܝܢ 4
ܐܢܬܘܢ. ܘܐܘܪܚܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. * ܐܡܪ ܠܗ 5
ܬܐܘܡܐ. ܡܪܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢܢ ܠܐܝܟܐ ܐܙܠ ܐܢܬ.
ܘܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚܝܢܢ ܐܘܪܚܐ ܠܡܕܥ. * ܐܡܪ ܠܗ 6
ܝܫܘܥ. ܐܢܐ ܐܢܐ ܐܘܪܚܐ ܘܫܪܪܐ ܘܚܝܐ. ܠܐ ܐܢܫ ܐܬܐ
ܠܘܬ ܐܒܝ ܐܠܐ ܐܢ ܒܝ. * ܐܠܘ ܠܝ ܝܕܥܝܢ 7
ܗܘܝܬܘܢ: ܐܦ ܠܐܒܝ ܝܕܥܝܢ ܗܘܝܬܘܢ. ܘܡܢ ܗܫܐ
ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ ܘܚܙܝܬܘܢܝܗܝ. * ܐܡܪ ܠܗ 8
ܦܝܠܝܦܘܣ. ܡܪܢ: ܚܘܝܢ ܐܒܐ ܘܣܦܩܐ ܠܢ. * ܐܡܪ 9
ܠܗ ܝܫܘܥ. ܗܠܝܢ ܟܠܗ ܙܒܢܐ ܥܡܟܘܢ ܐܢܐ: ܘܠܐ
ܝܕܥܬܢܝ ܦܝܠܝܦܘܣ: ܡܢ ܕܚܙܢܝ ܚܙܐ ܠܐܒܐ.
ܘܐܝܟܢܐ ܐܢܬ ܐܡܪ ܐܢܬ ܚܘܝܢ ܐܒܐ. * ܠܐ ܡܗܝܡܢ 10
ܐܢܬ ܕܐܢܐ ܒܐܒܝ. ܘܐܒܝ ܒܝ: ܘܡܠܐ ܕܐܢܐ
ܕܐܢܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ: ܡܢ ܢܦܫܝ ܠܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ.
ܐܒܝ ܕܝܢ ܕܒܝ ܥܡܪ: ܗܘ ܥܒܕ ܥܒܕܐ ܗܠܝܢ.
* ܗܝܡܢܘ ܕܐܢܐ ܒܐܒܝ ܘܐܒܝ ܒܝ ܘܐܠܐ ܐܦ 11
ܡܛܠ ܥܒܕܐ ܗܝܡܢܘ. * ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ 12
ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܡܢ ܕܡܗܝܡܢ ܒܝ: ܥܒܕܐ
ܗܠܝܢ ܕܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ ܐܦ ܗܘ ܢܥܒܕ.
ܘܕܝܬܝܪܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܢܥܒܕ. ܕܐܢܐ ܠܘܬ
ܐܒܝ ܐܙܠ ܐܢܐ. * ܘܡܕܡ ܕܬܫܐܠܘܢ ܒܫܡܝ 13

CAP. XIV.

Non turbetur cor vestrum. Creditis in Deum, et
2 in me credite. In domo Patris mei mansiones multæ
sunt: si quò minus dixissem vobis: Quia vado parare
3 vobis locum. Et si abiero, et præparavero vobis locum;
iterum venio, et accipiam vos ad meipsum, ut ubi sum
4 ego, et vos sitis. Et quò ego vado scitis, et viam scitis.
5 Dicit ei Thomas: Domine, nescimus quò vadis: et quo-
6 modo possumus viam scire? Dicit ei Jesus: Ego sum
via, et veritas, et vita: nemo venit ad Patrem, nisi
7 per me. Si cognovissetis me, et Patrem meum utique
cognovissetis: et amodò cognoscetis eum, et vidistis
eum. Dicit ei Philippus: Domine, ostende nobis Pa- 8
trem, et sufficit nobis. Dicit ei Jesus: Tanto tempore 9
vobiscum sum; et non cognovistis me? Philippe, qui
videt me, videt et Patrem. Quomodo tu dicis, Os-
tende nobis Patrem? Non creditis, quia ego in Patre, 10
et Pater in me est? Verba, quæ ego loquor vobis, a
meipso non loquor. Pater autem in me manens, ipse
facit opera. Non creditis quia ego in Patre, et Pater 11
in me est? Alioquin propter opera ipsa credite. Amen, 12
amen dico vobis, qui credit in me, opera, quæ ego facio,
et ipse faciet, et majora horum faciet; quia ego ad
Patrem vado. Et quodcumque petieritis Patrem in 13

τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ποιήσω, ἵνα δοξασθῇ
14 ὁ Πατὴρ ἐν τῷ Υἱῷ. Ἐάν τι αἰτήσητε ἐν
15 τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ποιήσω. Ἐὰν ἀγα-
πᾶτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσατε·
16 καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν Πατέρα, καὶ ἄλλον
Παράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα μένῃ μεθ' ὑμῶν
17 εἰς τὸν αἰῶνα· τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ
ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ
αὐτὸ, οὐδὲ γινώσκει αὐτό· ὑμεῖς δὲ γινώ-
σκετε αὐτὸ, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει, καὶ ἐν ὑμῖν
18 [1]ἔσται. Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς· ἔρ-
19 χομαι πρὸς ὑμᾶς. Ἔτι μικρὸν, καὶ ὁ
κόσμος με οὐκέτι θεωρεῖ, ὑμεῖς δὲ θεω-
ρεῖτέ με· ὅτι ἐγὼ ζῶ, καὶ ὑμεῖς ζήσεσθε.
20 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε ὑμεῖς, ὅτι
ἐγὼ ἐν τῷ Πατρί μου, καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ,
21 κἀγὼ ἐν ὑμῖν. Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου,
καὶ τηρῶν αὐτὰς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν
με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με, ἀγαπηθήσεται ὑπὸ
τοῦ Πατρός μου· καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν,
22 καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν. Λέγει αὐτῷ
Ἰούδας (οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης)· Κύριε, [1]καὶ τί
γέγονεν, ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυ-
23 τὸν, καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ; Ἀπεκρίθη Ἰη-
σοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐάν τις ἀγαπᾷ με,
τὸν λόγον μου τηρήσει· καὶ ὁ Πατήρ μου
ἀγαπήσει αὐτὸν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσό-
24 μεθα, καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιήσομεν. Ὁ
μὴ ἀγαπῶν με, τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ.
Καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε, οὐκ ἔστιν ἐμὸς,
25 ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με Πατρός. Ταῦτα
26 λελάληκα ὑμῖν, παρ' ὑμῖν μένων· ὁ δὲ Πα-
ράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ὃ πέμψει
ὁ Πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς

ܐܥܒܕ ܠܟܘܢ. ܕܢܫܬܒܚ ܐܒܐ ܒܒܪܗ.
ܘܐܢ ܬܫܐܠܘܢܢܝ ܒܫܡܝ ܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ ❖ 14
ܐܢ ܡܚܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ. ܦܘܩܕܢܝ ܛܪܘ. 15
ܘܐܢܐ ܐܒܥܐ ܡܢ ܐܒܝ: ܘܐܚܪܢܐ ܦܪܩܠܛܐ ܢܬܠ 16
ܠܟܘܢ: ܕܢܗܘܐ ܥܡܟܘܢ ܠܥܠܡ. ܪܘܚܐ 17
ܕܫܪܪܐ. ܗܘ ܕܥܠܡܐ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܩܒܠܗ.
ܡܛܠ ܕܠܐ ܚܙܝܗ ܘܠܐ ܝܕܥܗ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ
ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ. ܕܠܘܬܟܘܢ ܥܡܪ ܘܒܟܘܢ ܗܘ.
ܠܐ ܫܒܩ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܝܬܡܐ. ܐܬܐ ܐܢܐ ܓܝܪ 18
ܠܘܬܟܘܢ ܩܠܝܠ ܐܚܪܝܢ: ܘܥܠܡܐ ܠܐ ܚܙܐ ܠܝ. 19
ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܬܚܙܘܢܢܝ. ܕܐܢܐ ܚܝ. ܐܦ ܐܢܬܘܢ
ܬܚܘܢ. ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܬܕܥܘܢ ܕܐܢܐ ܒܐܒܝ: 20
ܘܐܢܬܘܢ ܒܝ ܐܢܬܘܢ: ܘܐܢܐ ܒܟܘܢ ܐܢܐ ❖ ܡܢ 21
ܕܐܝܬ ܠܗ ܦܘܩܕܢܝ ܘܢܛܪ ܠܗܘܢ: ܗܘ ܗܘ
ܡܚܒ ܠܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܪܚܡ ܠܝ. ܢܬܪܚܡ
ܡܢ ܐܒܝ. ܘܐܢܐ ܐܪܚܡܝܘܗܝ ܘܐܚܘܐܝܘܗܝ ܢܦܫܝ.
ܐܡܪ ܠܗ ܝܗܘܕܐ. ܠܐ ܗܘܐ ܣܟܪܝܘܛܐ. ܡܪܝ: 22
ܡܢܘ ܠܢ ܕܠܢ ܥܬܝܕ ܐܢܬ ܠܡܚܘܝܘ ܢܦܫܟ ܘܠܐ ܗܘܐ
ܠܥܠܡܐ. ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܢ ܕܪܚܡ 23
ܠܝ. ܡܠܬܝ ܢܛܪ. ܘܐܒܝ ܢܪܚܡܝܘܗܝ.
ܘܠܘܬܗ ܐܬܝܢܢ: ܘܐܘܢܐ ܠܘܬܗ ܥܒܕܝܢܢ. ܗܘ 24
ܕܝܢ ܕܠܐ ܪܚܡ ܠܝ ܡܠܝ ܠܐ ܢܛܪ. ܘܡܠܬܐ
ܗܕܐ ܕܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܗܘܬ ܕܝܠܝ. ܐܠܐ
ܕܐܒܐ ܕܫܕܪܢܝ. ܗܠܝܢ ܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ ܟܕ ܠܘܬܟܘܢ 25
ܐܢܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܦܪܩܠܛܐ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ: 26
ܗܘ ܕܫܕܪ ܐܒܐ ܒܫܡܝ: ܗܘ ܢܠܦܟܘܢ

nomine meo, hoc faciam; ut glorificetur Pater in Filio.
14.15 Si quid petieritis me in nomine meo, hoc faciam. Si
16 diligitis me, mandata mea servate. Et ego rogabo
Patrem, et alium Paraclitum dabit vobis, ut maneat
17 vobiscum in æternum; Spiritum veritatis, quem mun-
dus non potest accipere, quia non videt eum, nec scit
eum: vos autem cognoscetis eum; quia apud vos manebit,
18 et in vobis erit. Non relinquam vos orphanos: veniam
ad vos. Adhuc modicum; et mundus me jam non vi-
det. Vos autem videtis me: quia ego vivo, et vos vi-
20 vetis. In illo die vos cognoscetis, quia ego sum in Patre
21 meo, et vos in me, et ego in vobis. Qui habet mandata
mea, et servat ea; ille est qui diligit me. Qui autem
diligit me, diligetur a Patre meo: et ego diligam eum,
et manifestabo ei meipsum. Dicit ei Judas, non ille 22
Iscariotes: Domine, quid factum est, quia manifestatu-
rus es nobis teipsum, et non mundo? Respondit Jesus 23
et dixit ei: Si quis diligit me, sermonem meum serva-
bit; et Pater meus diliget eum, et ad eum veniemus,
et mansionem apud eum faciemus: qui non diligit me, 24
sermones meos non servat. Et sermonem quem audistis,
non est meus; sed ejus, qui misit me, Patris. Hæc lo- 25
quutus sum vobis, apud vos manens. Paraclitus autem Spi- 26
ritus sanctus, quem mittet Pater in nomine meo, ille vos

διδάξει πάντα, καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα,
27 ἃ εἶπον ὑμῖν. Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν, εἰρήνην
τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν. Οὐ καθὼς ὁ κόσμος
δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. Μὴ ταρασσέσθω
28 ὑμῶν ἡ καρδία, μηδὲ δειλιάτω. Ἠκού-
σατε, ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· Ὑπάγω, καὶ
ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. Εἰ ἠγαπᾶτέ με· ἐχά-
ρητε ἄν, ὅτι [1][εἶπον·] πορεύομαι πρὸς τὸν
Πατέρα· ὅτι ὁ Πατήρ μου μείζων μου
29 ἐστί. Καὶ νῦν εἴρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι,
30 ἵνα ὅταν γένηται, πιστεύσητε. Οὐκέτι
πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν. Ἔρχεται γὰρ
ὁ τοῦ κόσμου [1][τούτου] ἄρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ
31 οὐκ ἔχει οὐδέν. Ἀλλ' ἵνα γνῷ ὁ κόσμος,
ὅτι ἀγαπῶ τὸν Πατέρα, καὶ καθὼς ἐνετεί-
λατό μοι ὁ Πατήρ, οὕτω ποιῶ· ἐγείρεσθε,
ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

ΚΕΦ. ιε'.

Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινὴ, καὶ ὁ
2 Πατήρ μου ὁ γεωργός ἐστι. Πᾶν κλῆμα
ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν, αἴρει αὐτό· καὶ
πᾶν τὸ καρπὸν φέρον, καθαίρει αὐτὸ, ἵνα
3 πλείονα καρπὸν φέρῃ. Ἤδη ὑμεῖς καθα-
ροί ἐστε, διὰ τὸν λόγον, ὃν λελάληκα ὑμῖν.
4 Μείνατε ἐν ἐμοὶ, κἀγὼ ἐν ὑμῖν. Καθὼς τὸ
κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ' ἑαυ-
τοῦ, ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ· οὕτως
5 οὐδὲ ὑμεῖς, ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μείνητε. Ἐγώ
εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. Ὁ
μένων ἐν ἐμοὶ, κἀγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει
καρπὸν πολύν· ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε
6 ποιεῖν οὐδέν. Ἐὰν μή τις μείνῃ ἐν ἐμοὶ,
ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα, καὶ ἐξηράνθη·

ܟܠܡܕܡ. ܘܗܘ ܢܥܗܕܟܘܢ ܟܠ ܡܐ ܕܐܡܪܬ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ. ܫܠܡܐ ܫܒܩ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܫܠܡܐ 27
ܕܝܠܝ ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܠܐ ܗܘܐ ܐܝܟܢܐ ܕܝܗܒ
ܥܠܡܐ ܐܢܐ ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܠܐ ܢܬܕܘܕ
ܠܒܟܘܢ ܘܠܐ ܢܕܚܠ. ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܢܐ ܐܡܪܬ 28
ܠܟܘܢ. ܕܐܙܠ ܐܢܐ ܘܐܬܐ ܐܢܐ ܠܘܬܟܘܢ. ܐܠܘ
ܪܚܡܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܠܝ ܚܕܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܕܐܙܠ ܐܢܐ
ܠܘܬ ܐܒܝ. ܕܐܒܝ ܪܒ ܗܘ ܡܢܝ. ܘܗܫܐ 29
ܗܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܥܕܠܐ ܬܗܘܐ. ܕܡܐ ܕܗܘܬ
ܬܗܝܡܢܘܢ. ܠܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ ܬܘܒ ܥܡܟܘܢ ܣܓܝܐܬܐ. 30
ܐܬܐ ܓܝܪ ܐܪܟܘܢܗ ܕܥܠܡܐ. ܘܒܝ ܠܝܬ ܠܗ
ܡܕܡ. ܐܠܐ ܕܢܕܥ ܥܠܡܐ ܕܪܚܡ ܐܢܐ ܠܐܒܝ. 31
ܘܐܝܟܢܐ ܕܦܩܕܢܝ ܐܒܝ ܗܟܢܐ ܥܒܕ ܐܢܐ. ܩܘܡܘ
ܢܐܙܠ ܡܟܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܝܗ ܀

ܐܢܐ ܐܢܐ ܓܦܬܐ ܕܫܪܪܐ. ܘܐܒܝ ܗܘ ܦܠܚܐ.
ܟܠ ܫܒܫܬܐ ܕܒܝ ܦܐܪܐ ܠܐ ܝܗܒܐ. 2
ܫܩܠ ܠܗ. ܘܐܝܕܐ ܕܝܗܒܐ ܦܐܪܐ. ܡܕܟܐ ܠܗ
ܕܦܐܪܐ ܣܓܝܐܐ ܬܝܬܐ. ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܗܫܐ ܕܟܝܢ 3
ܐܢܬܘܢ. ܡܛܠ ܡܠܬܐ ܕܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ. ܗܘܘ 4
ܒܝ ܘܐܢܐ ܒܟܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܫܒܫܬܐ ܠܐ ܡܫܟܚܐ
ܕܬܬܠ ܦܐܪܐ ܡܢ ܢܦܫܗ. ܐܠܐ ܡܩܘܝܐ ܒܓܦܬܐ.
ܗܟܢܐ ܐܦ ܠܐ ܐܢܬܘܢ. ܐܠܐ ܬܩܘܘܢ ܒܝ. ܐܢܐ ܐܢܐ 5
ܓܦܬܐ ܘܐܢܬܘܢ ܫܒܫܬܐ. ܡܢ ܕܡܩܘܐ ܒܝ ܘܐܢܐ
ܒܗ. ܗܢܐ ܝܗܒ ܦܐܪܐ ܣܓܝܐܐ. ܡܛܠ ܕܕܠܐ ܐܢܐ ܠܐ
ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܥܒܕ ܡܕܡ. ܐܠܐ ܓܝܪ ܐܢܫ 6
ܡܩܘܐ ܒܝ ܡܫܬܕܐ ܠܒܪ. ܐܝܟ ܫܒܫܬܐ ܕܝܒܫܐ.

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XIV. XV.

docebit omnia, et suggeret vobis omnia, quæcumque dixero
27 vobis. Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis: non
quomodo mundus dat, ego do vobis. Non turbetur cor
28 vestrum, neque formidet. Audistis quia ego dixi vobis:
Vado, et venio ad vos. Si diligeretis me, gauderetis utique,
29 quia vado ad Patrem: quia Pater major me est. Et nunc
dixi vobis priùs quàm fiat: ut cùm factum fuerit, creda-
30 tis. Jam non multa loquar vobiscum: venit enim prin-
31 ceps mundi hujus, et in me non habet quidquam. Sed
ut cognoscat mundus quia diligo Patrem, et sicut manda-
tum dedit mihi Pater, sic facio. Surgite, eamus hinc.

CAP. XV.

Ego sum vitis vera; et Pater meus agricola est. Omnem 2
palmitem in me non ferentem fructum, tollet eum: et
omnem, qui fert fructum, purgabit eum, ut fructum plus
afferat. Jam vos mundi estis, propter sermonem quem lo- 3
quutus sum vobis. Manete in me; et ego in vobis. Sicut 4
palmes non potest ferre fructum a semetipso, nisi manserit
in vite: sic nec vos, nisi in me manseritis. Ego sum vitis, 5
vos palmites: qui manet in me, et ego in eo, hic fert fruc-
tum multum: quia sine me nihil potestis facere. Si quis in 6
me non manserit; mittetur foras sicut palmes, et arescet;

καὶ συνάγουσιν αὐτὰ, καὶ εἰς [1]τὸ πῦρ βάλ-
7 λουσι, καὶ καίεται. Ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοὶ,
καὶ τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν μείνῃ· ὃ ἐὰν
8 θέλητε, αἰτήσεσθε, καὶ γενήσεται ὑμῖν. Ἐν
τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ Πατήρ μου, ἵνα καρπὸν
πολὺν φέρητε, καὶ γενήσεσθε ἐμοὶ μαθηταί.
9 Καθὼς ἠγάπησέ με ὁ Πατὴρ, κἀγὼ ἠγά-
πησα ὑμᾶς· μείνατε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ.
10 Ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν
τῇ ἀγάπῃ μου· καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντολὰς τοῦ
Πατρός μου τετήρηκα, καὶ μένω αὐτοῦ ἐν
11 τῇ ἀγάπῃ. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα
ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν [1]μείνῃ, καὶ ἡ χαρὰ
12 ὑμῶν πληρωθῇ. Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμὴ,
ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα
13 ὑμᾶς. Μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς
ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν
14 φίλων αὐτοῦ. Ὑμεῖς φίλοι μου ἐστὲ, ἐὰν
15 ποιῆτε ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. Οὐκέτι
ὑμᾶς λέγω δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδε
τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ εἴρηκα
φίλους, ὅτι πάντα, ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ
16 Πατρός μου, ἐγνώρισα ὑμῖν. Οὐχ ὑμεῖς
με ἐξελέξασθε, ἀλλ᾽ ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς,
καὶ ἔθηκα ὑμᾶς, ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ
καρπὸν φέρητε· καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένῃ·
ἵνα ὅ, τι ἂν αἰτήσητε τὸν Πατέρα ἐν τῷ
17 ὀνόματί μου, δῷ ὑμῖν. Ταῦτα ἐντέλλομαι
18 ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. Εἰ ὁ κόσ-
μος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε, ὅτι ἐμὲ πρῶτον
19 ὑμῶν μεμίσηκεν. Εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε,
ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ
κόσμου οὐκ ἐστὲ, ἀλλ᾽ ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς
ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ
20 κόσμος. Μνημονεύετε τοῦ λόγου, οὗ ἐγὼ

7 ܘܡܠܩܛܝܢ ܠܗ ܘܪܡܝܢ ܠܗ ܒܢܘܪܐ ܕܬܐܩܕ. ܐܢ
ܬܩܘܘܢ ܒܝ ܘܡܠܝ ܒܟܘܢ ܢܩܘܘܢ. ܟܠ
ܡܐ ܕܬܨܒܘܢ ܠܡܫܐܠ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ.
8 ܒܗܕܐ ܡܫܬܒܚ ܐܒܐ. ܕܦܐܪܐ ܣܓܝܐܐ ܬܝܬܘܢ.
9 ܘܬܗܘܘܢ ܬܠܡܝܕܝ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܚܒܢܝ ܐܒܝ.
ܐܦ ܐܢܐ ܐܚܒܬܟܘܢ. ܩܘܘ ܒܚܘܒܐ ܕܝܠܝ.
10 ܐܢ ܦܘܩܕܢܝ ܬܛܪܘܢ ܬܩܘܘܢ ܒܚܘܒܐ ܕܝܠܝ.
ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܐ ܦܘܩܕܢܘܗܝ ܕܐܒܝ ܢܛܪܬ. ܘܩܐܡ
11 ܐܢܐ ܒܚܘܒܗ. ܗܠܝܢ ܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ.
ܕܬܗܘܐ ܚܕܘܬܝ ܒܟܘܢ. ܘܬܫܬܡܠܐ ܚܕܘܬܟܘܢ.
12 ܗܢܘ ܦܘܩܕܢܝ ܕܬܚܒܘܢ ܚܕ ܠܚܕ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܐ
13 ܐܚܒܬܟܘܢ. ܚܘܒܐ ܕܪܒ ܡܢ ܗܢܐ ܠܝܬ. ܕܢܣܝܡ
14 ܐܢܫ ܢܦܫܗ ܚܠܦ ܪܚܡܘܗܝ. ܐܢܬܘܢ ܪܚܡܝ
15 ܐܢܬܘܢ. ܐܢ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܟܠ ܕܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܠܐ
ܩܪܐ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܥܒܕܐ. ܕܥܒܕܐ ܠܐ ܝܕܥ
ܡܢܐ ܥܒܕ ܡܪܗ. ܪܚܡܝ ܕܝܢ ܩܪܝܬܟܘܢ.
ܕܟܠ ܡܕܡ ܕܫܡܥܬ ܡܢ ܐܒܝ ܐܘܕܥܬܟܘܢ.
16 ܠܐ ܗܘܐ ܐܢܬܘܢ ܓܒܝܬܘܢܢܝ. ܐܠܐ ܐܢܐ ܗܘ
ܓܒܝܬܟܘܢ. ܘܐܩܝܡܬܟܘܢ ܕܐܦ ܐܢܬܘܢ ܬܐܙܠܘܢ
ܬܝܬܘܢ ܦܐܪܐ. ܘܦܐܪܝܟܘܢ ܢܩܘܘܢ. ܘܟܠ ܕܬܫܐܠܘܢ
17 ܠܐܒܝ ܒܫܡܝ ܢܬܠ ܠܟܘܢ. ܗܠܝܢ ܦܩܕ
18 ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܬܚܒܘܢ ܚܕ ܠܚܕ. ܘܐܢ ܥܠܡܐ
19 ܣܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܥܘ ܕܠܝ ܩܕܡܝܟܘܢ ܣܢܐ. ܘܐܠܘ
ܡܢ ܥܠܡܐ ܗܘܝܬܘܢ. ܥܠܡܐ ܠܕܝܠܗ ܪܚܡ
ܗܘܐ. ܠܐ ܗܘܝܬܘܢ ܕܝܢ ܡܢ ܥܠܡܐ. ܐܢܐ ܓܒܝܬ
ܟܘܢ ܡܢ ܥܠܡܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܣܢܐ
20 ܠܟܘܢ ܥܠܡܐ. ܐܬܕܟܪܘ ܡܠܬܐ ܕܐܢܐ ܐܡܪܬ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XV.

7 et colligent eum, et in ignem mittent, et ardet. Si man-
seritis in me, et verba mea in vobis manserint; quodcum-
8 que volueritis, petetis, et fiet vobis. In hoc clarificatus
est Pater meus, ut fructum plurimum afferatis, et effici-
9 amini mei discipuli. Sicut dilexit me Pater, et ego dilexi
10 vos. Manete in dilectione mea. Si præcepta mea serva-
veritis, manebitis in dilectione mea; sicut et ego Patris mei
11 præcepta servavi, et maneo in ejus dilectione. Hæc lo-
quutus sum vobis; ut gaudium meum in vobis sit, et
12 gaudium vestrum impleatur. Hoc est præceptum meum,
13 ut diligatis invicem, sicut dilexi vos. Majorem hac dilec-
tionem nemo habet, ut animam suam ponat quis pro amicis
suis. Vos amici mei estis, si feceritis quæ ego præcipio 14
vobis. Jam non dicam vos servos; quia servus nescit 15
quid faciat dominus ejus. Vos autem dixi amicos; quia
omnia quæcumque audivi a Patre meo, nota feci vobis.
Non vos me elegistis; sed ego elegi vos, et posui vos ut 16
eatis, et fructum afferatis: et fructus vester maneat: ut
quodcumque petieritis Patrem in nomine meo, det vobis.
Hæc mando vobis, ut diligatis invicem. Si mundus vos 17.18
odit; scitote quia me priorem vobis odio habuit. Si de 19
mundo fuissetis; mundus quod suum erat diligeret: quia
verò de mundo non estis, sed ego elegi vos de mundo, prop-
terea odit vos mundus. Mementote sermonis mei, quem ego 20

εἶπον ὑμῖν· Οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ
κυρίου αὐτοῦ. Εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς
διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ
21 τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. Ἀλλὰ ταῦτα
πάντα ποιήσουσιν ¹ὑμῖν διὰ τὸ ὄνομά μου,
22 ὅτι οὐκ οἴδασι τὸν πέμψαντά με. Εἰ μὴ
ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ
εἶχον· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσι περὶ τῆς
23 ἁμαρτίας αὐτῶν. Ὁ ἐμὲ μισῶν, καὶ τὸν
24 Πατέρα μου μισεῖ. Εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποί-
ησα ἐν αὐτοῖς, ἃ οὐδεὶς ἄλλος πεποίηκεν,
ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ καὶ ἑωράκασι,
καὶ μεμισήκασι καὶ ἐμὲ καὶ τὸν Πατέρα
25 μου. Ἀλλ', ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ γε-
Ps. lxix. 4. γραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν "Ὅτι ἐμί-
26 σησάν με δωρεάν." Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ
Παράκλητος, ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ
Πατρὸς, (τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ παρὰ
τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται,) ἐκεῖνος μαρτυρήσει
27 περὶ ἐμοῦ· καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ'
ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστε.

ܠܟܘܢ ܕܠܝܬ ܥܒܕܐ ܕܪܒ ܡܢ ܡܪܗ. ܐܢ ܠܝ
ܪܕܦܘ ܐܦ ܠܟܘܢ ܢܪܕܦܘܢ. ܘܐܢ ܡܠܬܝ ܢܛܪܘ
ܐܦ ܕܝܠܟܘܢ ܢܛܪܘܢ. ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ 21
ܢܥܒܕܘܢ ܠܟܘܢ. ܡܛܠ ܫܡܝ. ܕܠܐ
ܝܕܥܘ ܠܡܢ ܕܫܕܪܢܝ. ܐܠܘ ܠܐ ܐܬܝܬ 22
ܡܡܠܠ ܗܘܝܬ ܥܡܗܘܢ: ܚܛܝܬܐ ܠܐ ܗܘܬ ܠܗܘܢ.
ܗܫܐ ܕܝܢ ܠܝܬ ܠܗܘܢ ܥܠܬܐ ܥܠ
ܚܛܝܬܗܘܢ. ܡܢ ܕܠܝ ܣܢܐ ܐܦ ܠܐܒܝ ܣܢܐ. 23
ܘܐܠܘ ܥܒܕܐ ܠܐ ܥܒܕܬ ܠܥܝܢܝܗܘܢ: ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܫ 24
ܐܚܪܝܢ ܠܐ ܥܒܕ: ܚܛܝܬܐ ܠܐ ܗܘܬ ܠܗܘܢ.
ܗܫܐ ܕܝܢ ܘܚܙܘ ܘܣܢܘ ܐܦ ܠܝ. ܘܐܦ ܠܐܒܝ.
ܕܬܫܬܠܡ ܡܠܬܐ ܕܟܬܝܒܐ ܒܢܡܘܣܗܘܢ 25
ܕܣܢܐܘܢܝ ܡܓܢ. ܡܐ ܕܝܢ ܕܐܬܐ ܦܪܩܠܛܐ: 26
ܗܘ ܕܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܡܢ ܠܘܬ ܐܒܝ: ܪܘܚܐ
ܕܫܪܪܐ ܗܘ ܕܡܢ ܠܘܬ ܐܒܝ ܢܦܩ: ܗܘ ܢܣܗܕ
ܥܠܝ. ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܣܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܕܡܢ 27
ܫܘܪܝܐ ܥܡܝ ܐܢܬܘܢ ❖

ΚΕΦ. ιϛ'.

ΤΑΥΤΑ λελάληκα ὑμῖν, ἵνα μὴ σκανδα-
2 λισθῆτε. Ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς·
ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας
ὑμᾶς, δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ.
3 Καὶ ταῦτα ποιήσουσιν ¹[ὑμῖν], ὅτι οὐκ ἔγνω-
4 σαν τὸν Πατέρα, οὐδὲ ἐμέ. Ἀλλὰ ταῦτα
λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα, μνη-
μονεύητε αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν. Ταῦτα
δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ' ὑμῶν
5 ἤμην· νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά
με· καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με, Ποῦ

ܩܦܠܐܘܢ ❖ ܝܘ ❖

ܗܠܝܢ ܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ ܕܠܐ ܬܬܟܫܠܘܢ. ܢܦܩܘܢܟܘܢ 2
ܓܝܪ ܡܢ ܟܢܘܫܬܗܘܢ. ܘܬܐܬܐ ܫܥܬܐ ܕܟܠ
ܕܢܩܛܘܠܟܘܢ: ܢܣܒܪ ܕܩܘܪܒܢܐ ܡܩܪܒ ܠܐܠܗܐ.
ܘܗܠܝܢ ܢܥܒܕܘܢ ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥܘ ܠܐ ܠܐܒܝ ܘܠܐ 3
ܠܝ. ܗܠܝܢ ܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ: ܕܡܐ ܕܐܬܬ ܫܥܬܗܘܢ 4
ܬܬܕܟܪܘܢ. ܕܐܢܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ. ܗܠܝܢ ܕܝܢ
ܡܢ ܩܕܝܡ ܠܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ. ܕܥܡܟܘܢ ܗܘܝܬ.
ܗܫܐ ܕܝܢ ܐܙܠ ܐܢܐ ܠܘܬ ܡܢ ܕܫܕܪܢܝ. ܘܠܐ ܐܢܫ 5

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XV. XVI.

dixi vobis: Non est servus major domino suo. Si me
persecuti sunt, et vos persequentur: si sermonem meum
21 servaverunt, et vestrum servabunt. Sed hæc omnia fa-
cient vobis propter nomen meum; quia nesciunt eum
22 qui misit me. Si non venissem, et loquutus fuissem eis,
peccatum non haberent: nunc autem excusationem non
23 habent de peccato suo. Qui me odit; et Patrem meum
24 odit. Si opera non fecissem in eis, quæ nemo alius fecit,
peccatum non haberent: nunc autem et viderunt, et
25 oderunt et me et Patrem meum. Sed, ut adimpleatur
sermo qui in lege eorum scriptus est: Quia odio habue-
26 runt me gratis. Cùm autem venerit Paraclitus, quem ego
mittam vobis a Patre, Spiritum veritatis, qui a Patre pro-
cedit, ille testimonium perhibebit de me: et vos testimo- 27
nium perhibebitis, quia ab initio mecum estis.

CAP. XVI.

Hæc loquutus sum vobis, ut non scandalizemini. Absque 2
synagogis facient vos: sed venit hora, ut omnis qui inter-
ficit vos, arbitretur obsequium se præstare Deo. Et hæc 3
facient vobis, quia non noverunt Patrem, neque me. Sed 4
hæc loquutus sum vobis; ut cùm venerit hora eorum, re-
miniscamini, quia ego dixi vobis. Hæc autem vobis ab 5
initio non dixi, quia vobiscum eram: et nunc vado ad
eum qui misit me; et nemo ex vobis interrogat me, Quò

6 ὑπάγεις; ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν,
7 ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. Ἀλλ'
ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν· συμφέρει ὑμῖν,
ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. Ἐὰν γὰρ 'μὴ ἀπέλθω,
ὁ Παράκλητος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς·
ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς.
8 Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ
ἁμαρτίας, καὶ περὶ δικαιοσύνης, καὶ περὶ
9 κρίσεως. Περὶ ἁμαρτίας μὲν, ὅτι οὐ πι-
10 στεύουσιν εἰς ἐμέ· περὶ δικαιοσύνης δὲ, ὅτι
πρὸς τὸν Πατέρα 'μου ὑπάγω, καὶ οὐκέτι
11 θεωρεῖτέ με· περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων
12 τοῦ κόσμου τούτου κέκριται. Ἔτι πολλὰ
ἔχω λέγειν ὑμῖν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν
13 ἄρτι· ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς
ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλή-
θειαν. Οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ'
ὅσα ἂν ἀκούσῃ, λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα
14 ἀναγγελεῖ ὑμῖν. Ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι
ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν·
15 Πάντα, ὅσα ἔχει ὁ Πατὴρ, ἐμά ἐστι· διὰ
τοῦτο εἶπον, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ 'λαμβάνει, καὶ
16 ἀναγγελεῖ ὑμῖν. Μικρὸν, καὶ οὐ θεωρεῖτέ
με· καὶ πάλιν μικρὸν, καὶ ὄψεσθέ με, ὅτι
17 '[ἐγὼ] ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα. Εἶπον
οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους·
Τί ἐστι τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν· Μικρὸν, καὶ
οὐ θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν μικρὸν, καὶ
ὄψεσθέ με· καί· Ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν
18 Πατέρα; Ἔλεγον οὖν· Τοῦτο τί ἐστιν, ὃ
λέγει, τὸ μικρόν; Οὐκ οἴδαμεν τί λαλεῖ.
19 Ἔγνω '[οὖν] ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ἤθελον αὐτὸν

6 ܡܢܟܘܢ ܡܫܐܠ ܠܝ ܠܐܝܟܐ ܐܙܠ ܐܢܬ. *ܐܠܐ ܕܐܡܪܬ
ܠܟܘܢ ܗܠܝܢ: ܟܪܝܘܬܐ ܐܬܬ ܘܡܠܬ
7 ܠܒܘܬܟܘܢ. *ܐܠܐ ܐܢܐ ܫܪܪܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ:
ܕܦܩܚ ܠܟܘܢ ܕܐܢܐ ܐܙܠ. ܐܢ ܓܝܪ ܐܢܐ ܠܐ ܐܙܠ
ܐܢܐ: ܦܪܩܠܛܐ ܠܐ ܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ. ܐܢ ܕܝܢ ܐܙܠ
8 ܐܢܐ ܐܫܕܪܝܘܗܝ ܠܘܬܟܘܢ. *ܘܡܐ ܕܐܬܐ ܗܘ ܢܟܣܝܘܗܝ
ܠܥܠܡܐ. ܥܠ ܚܛܝܬܐ: ܘܥܠ ܟܐܢܘܬܐ:
9 ܘܥܠ ܕܝܢܐ. *ܥܠ ܚܛܝܬܐ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ
10 ܒܝ. *ܥܠ ܟܐܢܘܬܐ ܕܝܢ: ܕܠܘܬ ܐܒܝ ܐܙܠ
11 ܐܢܐ. ܘܠܐ ܬܘܒ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ. *ܥܠ ܕܝܢܐ
12 ܕܝܢ: ܕܐܪܟܘܢܐ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܕܝܢ ܗܘ. *ܬܘܒ
ܣܓܝ ܐܝܬ ܠܝ ܠܡܐܡܪ ܠܟܘܢ. ܐܠܐ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ
13 ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܚܕ ܗܫܐ. *ܡܐ ܕܐܬܐ ܕܝܢ ܪܘܚܐ
ܕܫܪܪܐ. ܗܘ ܢܕܒܪܟܘܢ ܒܟܠܗ ܫܪܪܐ: ܠܐ ܓܝܪ
ܢܡܠܠ ܡܢ ܪܥܝܢ ܢܦܫܗ. ܐܠܐ ܟܠ ܕܢܫܡܥ ܗܘ
14 ܢܡܠܠ. ܘܥܬܝܕܬܐ ܢܘܕܥܟܘܢ. *ܗܘ ܢܫܒܚܢܝ.
ܡܛܠ ܕܡܢ ܕܝܠܝ ܢܣܒ ܘܢܚܘܝܟܘܢ.
15 *ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܐܒܝ ܕܝܠܝ ܗܘ. ܡܛܠ
ܗܢܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܕܡܢ ܕܝܠܝ ܢܣܒ ܘܢܚܘܝܟܘܢ ܀
16 *ܩܠܝܠ ܘܠܐ ܬܚܙܘܢܢܝ. ܘܬܘܒ ܩܠܝܠ
17 ܘܬܚܙܘܢܢܝ: ܕܐܙܠ ܐܢܐ ܠܘܬ ܐܒܐ. *ܘܐܡܪܘ
ܗܘܘ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܚܕ ܠܚܕ. ܡܢܐ ܗܝ
ܗܕܐ ܕܐܡܪ ܠܢ: ܕܩܠܝܠ ܘܠܐ ܬܚܙܘܢܢܝ. ܘܬܘܒ
ܩܠܝܠ ܘܬܚܙܘܢܢܝ: ܘܕܐܙܠ ܐܢܐ ܠܘܬ ܐܒܝ.
18 *ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ: ܡܢܐ ܗܝ ܗܕܐ ܩܠܝܠ ܕܐܡܪ.
19 ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܚܢܢ ܡܢܐ ܡܡܠܠ. *ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܝܕܥ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XVI.

6 vadis? Sed quia hæc loquutus sum vobis, tristitia im-
7 plevit cor vestrum. Sed ego veritatem dico vobis: ex-
pedit vobis ut ego vadam: si enim non abiero, Paraclitus
non veniet ad vos: si autem abiero, mittam eum ad
8 vos. Et cùm venerit ille, arguet mundum de pec-
9 cato, et de justitia, et de judicio. de peccato quidem;
10 quia non crediderunt in me: de justitia verò; quia
11 ad Patrem vado; et jam non videbitis me: de judicio
autem; quia princeps hujus mundi jam judicatus est.
12 Adhuc multa habeo vobis dicere: sed non potestis por-
13 tare modò. Cùm autem venerit ille Spiritus veritatis,
docebit vos omnem veritatem. non enim loquetur a
semetipso: sed quæcumque audiet loquetur, et quæ ven-
tura sunt annunciabit vobis. Ille me clarificabit; quia 14
de meo accipiet, et annunciabit vobis. Omnia quæcum- 15
que habet Pater, mea sunt. Propterea dixi; quia de
meo accipiet, et annunciabit vobis. Modicum, et jam 16
non videbitis me: et iterum modicum, et videbitis
me: quia vado ad Patrem. Dixerunt ergo ex disci- 17
pulis ejus ad invicem: Quid est hoc, quod dicit no-
bis: Modicum, et non videbitis me: et iterum modicum,
et videbitis me, et quia vado ad Patrem? Dicebant 18
ergo: Quid est hoc, quod dicit, Modicum? nescimus quid
loquitur. Cognovit autem Jesus, quia volebant eum 19

ἐρωτᾷν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Περὶ τούτου ζη-
τεῖτε μετ' ἀλλήλων, ὅτι εἶπον· Μικρὸν, καὶ
οὐ θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν μικρὸν, καὶ
20 ὄψεσθέ με; Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι
κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσμος
χαρήσεται, ὑμεῖς δὲ λυπηθήσεσθε· ἀλλ' ἡ
21 λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται. Ἡ γυνὴ
ὅταν τίκτῃ, λύπην ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα
αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκέτι
μνημονεύει τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν, ὅτι
22 ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. Καὶ
ὑμεῖς οὖν λύπην μὲν νῦν ἔχετε· πάλιν δὲ
ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρ-
δία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἴρει ἀφ'
23 ὑμῶν· καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρω-
τήσετε οὐδέν. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ʹὅτι
ὅσα ἂν αἰτήσητε τὸν Πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί
24 μου, δώσει ὑμῖν. Ἕως ἄρτι οὐκ ᾐτήσατε
οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε, καὶ λή-
ψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ πεπληρωμένη.
25 Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· ʹ[ἀλλ']
ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὐκέτι ἐν παροιμίαις λα-
λήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παῤῥησίᾳ περὶ τοῦ Πατρὸς
26 ἀναγγελῶ ὑμῖν. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν
τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε· καὶ οὐ λέγω
ὑμῖν, ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν Πατέρα περὶ
27 ὑμῶν· αὐτὸς γὰρ ὁ Πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι
ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε, καὶ πεπιστεύκατε,
28 ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον. Ἐξῆλθον
παρὰ τοῦ Πατρὸς, καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν
κόσμον· πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον, καὶ πο-
29 ρεύομαι πρὸς τὸν Πατέρα. Λέγουσιν αὐτῷ
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Ἴδε, νῦν παῤῥησίᾳ λα-
30 λεῖς, καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις. Νῦν
οἴδαμεν, ὅτι οἶδας πάντα, καὶ οὐ χρείαν

ܕܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܡܫܐܠܘܬܗ: ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܥܠ ܗܕܐ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܡ ܚܕܕܐ: ܕܐܡܪܬ ܠܟܘܢ
ܩܠܝܠ ܘܠܐ ܬܚܙܘܢܢܝ: ܘܬܘܒ ܩܠܝܠ
ܘܬܚܙܘܢܢܝ: * ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: 20
ܕܬܒܟܘܢ ܐܢܬܘܢ ܘܬܐܠܘܢ: ܘܥܠܡܐ ܢܚܕܐ ܘܐܢܬܘܢ
ܬܟܪܘܢ. ܐܠܐ ܟܪܝܘܬܟܘܢ ܠܚܕܘܬܐ ܬܗܘܐ. * ܐܢܬܬܐ 21
ܡܐ ܕܝܠܕܐ: ܟܪܝܐ ܠܗ ܕܡܛܬ ܝܘܡܐ ܕܡܘܠܕܗ.
ܡܐ ܕܝܠܕܬ ܕܝܢ ܒܪܐ: ܠܐ ܕܟܪܐ ܐܘܠܨܢܗ. ܡܛܠ
ܚܕܘܬܐ ܕܐܬܝܠܕ ܒܪܢܫܐ ܒܥܠܡܐ. * ܐܦ ܐܢܬܘܢ 22
ܗܫܐ ܟܪܝܐ ܠܟܘܢ. ܬܘܒ ܕܝܢ ܐܚܙܝܟܘܢ ܘܢܚܕܐ
ܠܒܟܘܢ. ܘܚܕܘܬܟܘܢ ܠܐ ܐܢܫ ܢܣܒ ܡܢܟܘܢ.
* ܘܒܗܘ ܝܘܡܐ ܠܝ ܠܐ ܬܫܐܠܘܢ ܡܕܡ. ܐܡܝܢ 23
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܟܠ ܡܕܡ ܕܬܫܐܠܘܢ
ܠܐܒܝ ܒܫܡܝ ܢܬܠ ܠܟܘܢ. * ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ ܠܐ 24
ܫܐܠܬܘܢ ܡܕܡ ܒܫܡܝ. ܫܐܠܘ ܘܣܒܘ.
ܕܬܗܘܐ ܚܕܘܬܟܘܢ ܡܫܡܠܝܐ. * ܗܠܝܢ ܒܦܠܐܬܐ 25
ܡܠܠܬ ܥܡܟܘܢ. ܐܬܝܐ ܕܝܢ ܫܥܬܐ ܐܡܬܝ ܕܠܐ
ܐܡܠܠ ܥܡܟܘܢ ܒܦܠܐܬܐ. ܐܠܐ ܓܠܝܐܝܬ ܐܘܕܥ
ܠܟܘܢ ܥܠ ܐܒܐ. * ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܕܬܫܐܠܘܢ 26
ܒܫܡܝ. ܘܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܐܢܐ ܐܒܥܐ ܡܢ ܐܒܐ
ܚܠܦܝܟܘܢ. * ܗܘ ܓܝܪ ܐܒܐ ܪܚܡ ܠܟܘܢ ܕܐܢܬܘܢ 27
ܪܚܡܬܘܢܢܝ. ܘܗܝܡܢܬܘܢ ܕܐܢܐ ܡܢ ܠܘܬ ܐܠܗܐ
ܢܦܩܬ. * ܢܦܩܬ ܡܢ ܠܘܬ ܐܒܐ ܘܐܬܝܬ ܠܥܠܡܐ: 28
ܘܬܘܒ ܫܒܩ ܐܢܐ ܠܥܠܡܐ ܘܐܙܠ ܐܢܐ ܠܘܬ
ܐܒܐ. * ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܗܐ ܗܫܐ 29
ܓܠܝܐܝܬ ܡܡܠܠ ܐܢܬ. ܘܦܠܐܬܐ ܚܕܐ ܠܐ ܐܡܪ
ܐܢܬ. * ܗܫܐ ܝܕܥܝܢܢ ܕܟܠ ܡܕܡ ܝܕܥ ܐܢܬ. ܘܠܐ 30

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XVI.

interrogare, et dixit eis: De hoc quæritis inter vos quia
dixi, Modicum, et non videbitis me: et iterum modicum,
20 et videbitis me. Amen, amen dico vobis; quia plorabitis,
et flebitis vos, mundus autem gaudebit: vos autem con-
tristabimini, sed tristitia vestra vertetur in gaudium.
21 Mulier cùm parit, tristitiam habet, quia venit hora ejus:
cùm autem pepererit puerum, jam non meminit pressu-
ræ propter gaudium; quia natus est homo in mundum.
22 Et vos igitur nunc quidem tristitiam habetis; iterum au-
tem videbo vos, et gaudebit cor vestrum: et gaudium
23 vestrum nemo tollet a vobis. Et in illo die me non ro-
gabitis quidquam. Amen, amen dico vobis: si quid peti-

eritis Patrem in nomine meo, dabit vobis. Usque modò 24
non petistis quidquam in nomine meo: petite, et accipietis,
ut gaudium vestrum sit plenum. Hæc in proverbiis lo- 25
quutus sum vobis. Venit hora cùm jam non in proverbiis
loquar vobis, sed palàm de Patre annunciabo vobis. In 26
illo die in nomine meo petetis: et non dico vobis quia
ego rogabo Patrem de vobis: ipse enim Pater amat vos, 27
quia vos me amastis, et credidistis, quia ego a Deo
exivi. Exivi a Patre, et veni in mundum: iterum 28
relinquo mundum, et vado ad Patrem. Dicunt ei disci- 29
puli ejus: Ecce nunc palàm loqueris, et proverbium nul-
lum dicis. nunc scimus quia scis omnia, et non opus 30

ἔχεις, ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ. Ἐν τούτῳ πιστεύ-
31 ομεν, ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθες. Ἀπεκρίθη
32 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἄρτι πιστεύετε· ἰδοὺ,
ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐλήλυθεν, ἵνα σκορ-
πισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, καὶ ἐμὲ μόνον
ἀφῆτε· καὶ οὐκ εἰμὶ μόνος, ὅτι ὁ Πατὴρ
33 μετ' ἐμοῦ ἐστι. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν,
ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. Ἐν τῷ κόσμῳ
θλίψιν ἕξετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενί-
κηκα τὸν κόσμον.

ΚΕΦ. ιζ'.

Ταυτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπῆρε
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ
εἶπε· Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου
τὸν Υἱὸν, ἵνα καὶ ὁ Υἱός σου δοξάσῃ σε·
2 καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκὸς,
ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ, δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν
3 αἰώνιον. Αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα
γινώσκωσι σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν, καὶ
4 ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. Ἐγώ σε
ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον ἐτελείωσα,
5 ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω· καὶ νῦν δόξασόν
με, σὺ Πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ, ᾗ
εἶχον, πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι, παρὰ σοί.
6 Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις,
οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. Σοὶ ἦσαν,
καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας, καὶ τὸν λόγον σου
7 τετηρήκασι. Νῦν ἔγνωκαν, ὅτι πάντα ὅσα
δέδωκάς μοι, παρὰ σοῦ ἐστιν· ὅτι τὰ ῥή-
8 ματα, ἃ δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς· καὶ
αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς, ὅτι παρὰ
σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν, ὅτι σύ με
9 ἀπέστειλας. Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ

ܣܢܝܩ ܐܢܬ ܕܐܢܫ ܢܫܐܠܟ. ܒܗܕܐ ܡܗܝܡܢܝܢ
ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܢܦܩܬ. * ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. 31
ܗܝܡܢܬܘܢ. * ܕܗܐ ܐܬܝܐ ܫܥܬܐ ܘܗܫܐ ܐܬܬ: ܕܬܬܒܕܪܘܢ 32
ܐܢܫ ܠܐܬܪܗ. ܘܬܫܒܩܘܢܢܝ ܒܠܚܘܕܝ: ܘܠܐ ܗܘܝܬ
ܒܠܚܘܕܝ. ܕܐܒܐ ܥܡܝ ܗܘ. * ܗܠܝܢ ܐܡܪܬ 33
ܠܟܘܢ: ܕܒܝ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܫܠܡܐ. ܒܥܠܡܐ
ܗܘܐ ܠܟܘܢ ܐܘܠܨܢܐ. ܐܠܐ ܐܬܚܝܠܘ ܐܢܐ ܙܟܝܬܗ
ܠܥܠܡܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܝܙ ܀

* ܗܠܝܢ ܡܠܠ ܝܫܘܥ: ܘܐܪܝܡ ܥܝܢܘܗܝ ܠܫܡܝܐ
ܘܐܡܪ. ܐܒܝ. ܐܬܬ ܫܥܬܐ ܫܒܚ ܒܪܟ ܕܒܪܟ
ܢܫܒܚܟ. * ܐܝܟܢܐ ܕܝܗܒܬ ܠܗ ܫܘܠܛܢܐ ܥܠ ܟܠ 2
ܒܣܪ. ܕܟܠ ܡܐ ܕܝܗܒܬ ܠܗ ܢܬܠ ܠܗ ܚܝܐ
ܕܠܥܠܡ. * ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ ܕܝܢ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ: ܕܢܕܥܘܢܟ 3
ܕܐܢܬ ܐܝܬ ܐܠܗܐ ܕܫܪܪܐ ܒܠܚܘܕܝܟ: ܘܡܢ ܕܫܕܪܬ
ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. * ܐܢܐ ܫܒܚܬܟ ܒܐܪܥܐ. ܥܒܕܐ 4
ܗܘ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܕܐܥܒܕ ܫܠܡܬܗ. * ܘܗܫܐ 5
ܫܒܚܝܢܝ ܐܢܬ ܐܒܐ ܠܘܬܟ ܒܗܘ ܫܘܒܚܐ ܕܐܝܬ
ܗܘܐ ܠܝ ܠܘܬܟ: ܥܕ ܠܐ ܢܗܘܐ ܥܠܡܐ.
* ܐܘܕܥܬ ܫܡܟ ܠܒܢܝܢܫܐ: ܗܢܘܢ ܕܝܗܒܬ ܠܝ 6
ܡܢ ܥܠܡܐ. ܕܝܠܟ ܗܘܘ ܘܠܝ ܝܗܒܬ ܐܢܘܢ.
ܘܡܠܬܟ ܢܛܪܘ. * ܗܫܐ ܝܕܥܘ ܕܟܠ ܡܐ ܕܝܗܒܬ 7
ܠܝ ܡܢ ܠܘܬܟ ܗܘ. * ܕܡܠܐ ܕܝܗܒܬ ܠܝ 8
ܝܗܒܬ ܠܗܘܢ. ܘܗܢܘܢ ܩܒܠܘ ܘܝܕܥܘ ܫܪܝܪܐܝܬ
ܕܡܢ ܠܘܬܟ ܢܦܩܬ. ܘܗܝܡܢܘ ܕܐܢܬ ܫܕܪܬܢܝ.
* ܘܐܢܐ ܥܠܝܗܘܢ ܒܥܐ ܐܢܐ. ܠܐ ܗܘܐ ܥܠ ܥܠܡܐ 9

est tibi ut quis te interroget: in hoc credimus quia a Deo
31,32 existi. Respondit eis Jesus: Modò creditis? Ecce ve-
nit hora, et jam venit, ut dispergamini unusquisque in
propria, et me solum relinquatis: et non sum solus, quia
33 Pater mecum est. Hæc loquutus sum vobis, ut in me
pacem habeatis. In mundo pressuram habebitis: sed
confidite, ego vici mundum.

CAP. XVII.

Hæc loquutus est Jesus: et sublevatis oculis in cœ-
lum, dixit: Pater, venit hora: clarifica Filium tuum, ut
2 Filius tuus clarificet te: sicut dedisti ei potestatem
omnis carnis, ut omne, quod dedisti ei, det eis vitam
æternam. Hæc est autem vita æterna: ut cogno- 3
scant te, solum Deum verum, et quem misisti Jesum
Christum. Ego te clarificavi super terram: opus con- 4
summavi, quod dedisti mihi ut faciam: et nunc clarifica 5
me, tu Pater, apud temetipsum, claritate, quam habui
priùs, quàm mundus esset, apud te. Manifestavi no- 6
men tuum hominibus, quos dedisti mihi de mundo. Tui
erant, et mihi eos dedisti: et sermonem tuum serva-
verunt. Nunc cognoverunt quia omnia, quæ dedisti mihi, 7
abs te sunt: quia verba, quæ dedisti mihi, dedi eis: et 8
ipsi acceperunt, et cognoverunt verè quia a te exivi, et
crediderunt quia tu me misisti. Ego pro eis rogo: non 9

ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἔπεσον χαμαί.
7 Πάλιν οὖν αὐτοὺς ἐπηρώτησε· Τίνα ζητεῖτε;
8 Οἱ δὲ εἶπον· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. Ἀπ-
εκρίθη [ὁ] Ἰησοῦς· Εἶπον ὑμῖν, ὅτι ἐγώ εἰμι·
εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, ἄφετε τούτους ὑπάγειν·
9 ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος, ὃν εἶπεν· "Ὅτι οὓς
δέδωκάς μοι, οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα."
10 Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν, εἵλκυσεν
αὐτὴν, καὶ ἔπαισε τὸν τοῦ ἀρχιερέως δοῦλον,
καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν. Ἦν
δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος. Εἶπεν οὖν
11 ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ· Βάλε τὴν μάχαιραν
[σου] εἰς τὴν θήκην· τὸ ποτήριον, ὃ δέδωκέ
μοι ὁ Πατὴρ, οὐ μὴ πίω αὐτό;
12 Ἡ οὖν σπεῖρα καὶ ὁ χιλίαρχος καὶ οἱ
ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν,
καὶ ἔδησαν αὐτὸν, καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν πρὸς
13 Ἄνναν πρῶτον· ἦν γὰρ πενθερὸς τοῦ Καϊ-
άφα, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου.
14 Ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμβουλεύσας τοῖς Ἰου-
δαίοις, ὅτι συμφέρει ἕνα ἄνθρωπον ἀπολέσθαι
15 ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. Ἠκολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ
Σίμων Πέτρος, καὶ ἄλλος μαθητής. Ὁ
δὲ μαθητὴς ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ,
καὶ συνεισῆλθε τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ
ἀρχιερέως· ὁ δὲ Πέτρος εἱστήκει πρὸς τῇ
16 θύρᾳ ἔξω. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητὴς ὁ
ἄλλος, ὃς ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ
εἶπε τῇ θυρωρῷ, καὶ εἰσήγαγε τὸν Πέτρον.
17 Λέγει οὖν ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρὸς τῷ Πέτρῳ·
Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀν-
θρώπου τούτου; Λέγει ἐκεῖνος· Οὐκ εἰμί.

ܕܐܢܐ ܐܢܐ: ܐܙܠܘ ܠܒܣܬܪܗܘܢ ܘܢܦܠܘ ܥܠ ܐܪܥܐ.
7 ܘܬܘܒ ܫܐܠ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ ܠܡܢ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ.
8 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ: ܠܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ. ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܕܐܢܐ ܐܢܐ. ܘܐܢ ܠܝ ܒܥܝܢ
9 ܐܢܬܘܢ: ܫܒܘܩܘ ܠܗܠܝܢ ܢܐܙܠܘܢ. ܕܬܫܬܠܡ
ܡܠܬܐ ܕܐܡܪ. ܕܐܝܠܝܢ ܕܝܗܒܬ ܠܝ ܠܐ ܐܘܒܕܬ
10 ܡܢܗܘܢ ܐܦܠܐ ܚܕ. ܫܡܥܘܢ ܕܝܢ ܟܐܦܐ: ܐܝܬ
ܗܘܐ ܥܠܘܗܝ ܣܦܣܪܐ. ܘܫܡܛܗ. ܘܡܚܝܗ
ܠܥܒܕܗ ܕܪܒ ܟܘܡܪܐ: ܘܫܩܠܗ ܐܕܢܗ ܕܝܡܝܢܐ.
11 ܫܡܗ ܕܝܢ ܕܥܒܕܐ ܡܠܟܐ. ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܟܐܦܐ.
ܣܝܡ ܣܦܣܪܐ ܒܬܠܝܬܗ. ܟܣܐ ܕܝܗܒ ܠܝ
ܐܒܝ: ܠܐ ܐܫܬܝܘܗܝ.
12 ܗܝܕܝܢ ܐܣܦܝܪ ܘܟܠܝܪܟܐ. ܘܕܚܫܐ ܕܝܗܘܕܝܐ.
13 ܐܚܕܘܗܝ ܠܝܫܘܥ ܘܐܣܪܘܗܝ. ܘܐܝܬܝܘܗܝ
ܠܘܬ ܚܢܢ ܠܘܩܕܡ. ܡܛܠ ܕܚܡܘܗܝ
ܗܘܐ ܕܩܝܦܐ: ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܪܒ ܟܘܡܪܐ
14 ܕܫܢܬܐ ܗܝ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܩܝܦܐ. ܗܘ
ܕܡܠܟ ܠܝܗܘܕܝܐ: ܕܦܩܚ ܕܚܕ ܓܒܪܐ ܢܡܘܬ
15 ܚܠܦ ܥܡܐ. ܫܡܥܘܢ ܕܝܢ ܟܐܦܐ. ܘܚܕ ܡܢ
ܬܠܡܝܕܐ ܐܚܪܢܐ. ܐܬܝܢ ܗܘܘ ܒܬܪܗ ܕܝܫܘܥ.
ܠܗܘ ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܐ ܝܕܝܥ ܗܘܐ ܠܗ ܠܪܒ ܟܘܡܪܐ.
16 ܘܥܠ ܥܡ ܝܫܘܥ ܠܕܪܬܐ. ܫܡܥܘܢ ܕܝܢ ܩܐܡ
ܗܘܐ ܠܘܬ ܬܪܥܐ ܠܒܪ. ܘܢܦܩ ܗܘ ܬܠܡܝܕܐ
ܐܚܪܢܐ ܕܝܕܝܥ ܗܘܐ ܠܗ ܠܪܒ ܟܘܡܪܐ. ܘܐܡܪ
17 ܠܢܛܪܬ ܬܪܥܐ ܘܐܥܠܗ ܠܫܡܥܘܢ. ܐܡܪܬ ܕܝܢ
ܥܠܝܡܬܐ ܢܛܪܬ ܬܪܥܐ ܠܫܡܥܘܢ. ܠܡܐ ܐܦ
ܐܢܬ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܢܬ ܕܗܢܐ ܓܒܪܐ: ܐܡܪ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XVIII.

7 abierunt retrorsum, et ceciderunt in terram. Iterum
ergo interrogavit eos: Quem quæritis? Illi autem dix-
8 erunt: Jesum Nazarenum. Respondit Jesus: Dixi vo-
bis, quia ego sum: si ergo me quæritis, sinite hos abire.
9 Ut impleretur sermo, quem dixit: Quia quos dedisti mihi,
10 non perdidi ex eis quemquam. Simon ergo Petrus ha-
bens gladium eduxit eum: et percussit pontificis servum;
et abscidit auriculam ejus dextram. Erat autem nomen
11 servo Malchus. Dixit ergo Jesus Petro: Mitte gladium
tuum in vaginam. Calicem, quem dedit mihi Pater, non
12 bibam illum? Cohors ergo, et tribunus, et ministri Ju-
dæorum comprehenderunt Jesum, et ligaverunt eum: et 13
adduxerunt eum ad Annam primùm, erat enim socer Caï-
aphæ, qui erat pontifex anni illius. Erat autem Caïaphas, 14
qui consilium dederat Judæis: Quia expedit, unum homi-
nem mori pro populo. Sequebatur autem Jesum Simon 15
Petrus, et alius discipulus. Discipulus autem ille erat notus
pontifici, et introïvit cum Jesu in atrium pontificis. Pe- 16
trus autem stabat ad ostium foris. Exivit ergo discipulus
alius, qui erat notus pontifici, et dixit ostiariæ; et intro-
duxit Petrum. Dicit ergo Petro ancilla ostiaria: Numquid 17
et tu ex discipulis es hominis istius? Dicit ille: Non sum.

18 Εἱστήκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ ὑπηρέται
ἀνθρακιὰν πεποιηκότες, ὅτι ψύχος ἦν, καὶ
ἐθερμαίνοντο· ἦν δὲ μετ' αὐτῶν ὁ Πέτρος
19 ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος. Ὁ οὖν ἀρχ-
ιερεὺς ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν
20 αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. Ἀπε-
κρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ παῤῥησίᾳ ἐλά-
λησα τῷ κόσμῳ· ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν
'[τῇ] συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου 'πάν-
τοτε οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ
21 ἐλάλησα οὐδέν· τί με ἐπερωτᾷς; ἐπερώ-
τησον τοὺς ἀκηκοότας, τί ἐλάλησα αὐτοῖς·
22 ἴδε, οὗτοι οἴδασιν ἃ εἶπον ἐγώ. Ταῦτα δὲ
αὐτοῦ εἰπόντος, εἷς τῶν ὑπηρετῶν παρεστηκὼς
ἔδωκε ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ, εἰπών· Οὕτως
23 ἀποκρίνῃ τῷ ἀρχιερεῖ; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον
περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις;
24 Ἀπέστειλεν '[οὖν] αὐτὸν ὁ Ἄννας δεδεμένον
25 πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα. Ἦν δὲ Σί-
μων Πέτρος ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος. Εἶ-
πον οὖν αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ εἶ; Ἠρνήσατο ἐκεῖνος, καὶ εἶπεν·
26 Οὐκ εἰμί. Λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων τοῦ
ἀρχιερέως, συγγενὴς ὢν οὗ ἀπέκοψε Πέτρος
τὸ ὠτίον· Οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ
27 μετ' αὐτοῦ; Πάλιν οὖν ἠρνήσατο ὁ Πέτρος·
καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν.
28 Ἄγουσιν '[οὖν] τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊ-
άφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ πρωΐα. Καὶ
αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα
μὴ μιανθῶσιν, ἀλλ' ἵνα φάγωσι τὸ πάσχα.

ܠܗ ܠܐ. * ܘܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܥܒܕܐ ܘܕܚܫܐ. ܘܣܝܡܝܢ 18
ܗܘܘ ܢܘܪܐ ܕܢܫܚܢܘܢ. ܡܛܠ ܕܩܪܝܫ ܗܘܐ. ܩܐܡ
ܗܘܐ ܕܝܢ ܐܦ ܫܡܥܘܢ ܥܡܗܘܢ ܘܫܚܢ. * ܪܒ 19
ܟܗܢܐ ܕܝܢ ܫܐܠܗ ܠܝܫܘܥ ܥܠ ܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܘܥܠ ܝܘܠܦܢܗ. * ܘܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܐ ܥܡ 20
ܓܠܐ ܡܠܠܬ ܥܡ ܥܠܡܐ. ܘܒܟܠܙܒܢ ܐܠܦܬ
ܒܟܢܘܫܬܐ ܘܒܗܝܟܠܐ: ܐܝܟܐ ܕܟܠܗܘܢ ܝܗܘܕܝܐ
ܡܬܟܢܫܝܢ. ܘܡܕܡ ܒܛܘܫܝܐ ܠܐ ܡܠܠܬ. * ܡܢܐ 21
ܡܫܐܠ ܐܢܬ ܠܝ. ܫܐܠ ܠܗܢܘܢ ܕܫܡܥܘ ܡܢܐ
ܡܠܠܬ ܥܡܗܘܢ. ܗܐ ܗܢܘܢ ܝܕܥܝܢ ܟܠ ܡܕܡ
ܕܐܡܪܬ. * ܘܟܕ ܗܠܝܢ ܐܡܪ: ܚܕ ܡܢ ܕܚܫܐ ܕܩܐܡ 22
ܗܘܐ: ܡܚܝܗ ܥܠ ܦܟܗ ܠܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ.
ܗܟܢܐ ܡܦܢܐ ܐܢܬ ܠܪܒ ܟܗܢܐ. * ܥܢܐ 23
ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢ ܒܝܫܐܝܬ ܡܠܠܬ ܐܣܗܕ
ܥܠ ܒܝܫܬܐ. ܘܐܢ ܕܝܢ ܫܦܝܪ ܠܡܢܐ ܡܚܐܬܢܝ ܀
* ܫܕܪ ܕܝܢ ܚܢܢ ܠܝܫܘܥ ܟܕ ܐܣܝܪ ܠܘܬ ܩܝܦܐ 24
ܪܒ ܟܗܢܐ. * ܘܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܩܐܡ ܗܘܐ ܘܫܚܢ. 25
ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܠܡܐ ܐܦ ܐܢܬ ܚܕ ܡܢ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܢܬ: ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܐ ܗܘܝܬ.
* ܐܡܪ ܠܗ ܚܕ ܡܢ ܥܒܕܐ ܕܪܒ ܟܗܢܐ. ܐܚܘܗ 26
ܕܗܘ ܕܦܣܩ ܗܘܐ ܫܡܥܘܢ ܐܕܢܗ. ܠܐ ܐܢܐ ܚܙܝܬܟ
ܥܡܗ ܒܓܢܬܐ: * ܘܬܘܒ ܟܦܪ ܫܡܥܘܢ. ܘܒܗ 27
ܒܫܥܬܐ ܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ ܀
* ܐܝܬܝܘܗܝ ܕܝܢ ܠܝܫܘܥ ܡܢ ܠܘܬ ܩܝܦܐ 28
ܠܦܛܪܘܢ. ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܨܦܪܐ. ܘܗܢܘܢ ܠܐ
ܥܠܘ ܠܦܛܪܘܢ: ܕܠܐ ܢܬܛܡܐܘܢ ܥܕ ܐܟܠܝܢ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XVIII.

18 Stabant autem servi et ministri ad prunas; quia frigus
erat, et calefaciebant se: erat autem cum eis et Petrus
19 stans, et calefaciens se. Pontifex ergo interrogavit Je-
20 sum de discipulis suis, et de doctrina ejus. Respondit
ei Jesus: Ego palàm loquutus sum mundo: ego semper
docui in synagoga, et in templo, quò omnes Judæi con-
21 veniunt: et in occulto loquutus sum nihil. Quid me in-
terrogas? interroga eos, qui audierunt quid loquutus sim
22 ipsis: ecce hi sciunt quæ dixerim ego. Hæc autem cùm
dixisset, unus assistens ministrorum dedit alapam Jesu,
23 dicens: Sic respondes pontifici? Respondit ei Jesus: Si
malè loquutus sum, testimonium perhibe de malo: si au-
tem bene, quid me cædis? Et misit eum Annas ligatum 24
ad Caïapham pontificem. Erat autem Simon Petrus stans, 25
et calefaciens se. Dixerunt ergo ei: Numquid et tu ex
discipulis ejus es? Negavit ille, et dixit: Non sum. Dicit 26
ei unus ex servis pontificis, cognatus ejus, cujus abscidit
Petrus auriculam: Nonne ego te vidi in horto cum illo?
Iterum ergo negavit Petrus: et statim gallus cantavit. 27
Adducunt ergo Jesum a Caïapha in prætorium. Erat 28
autem manè: et ipsi non introïerunt in prætorium,
ut non contaminarentur, sed ut manducarent Pascha.

29 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πιλάτος πρὸς αὐτοὺς, καὶ
εἶπε· Τίνα κατηγορίαν φέρετε κατὰ τοῦ
30 ἀνθρώπου τούτου; Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶποι
αὐτῷ· Εἰ μὴ ἦν οὗτος κακοποιὸς, οὐκ ἄν
31 σοι παρεδώκαμεν αὐτόν. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς
ὁ Πιλάτος· Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ κατὰ
τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε αὐτόν. Εἶποι οὖν
αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀπο-
32 κτεῖναι οὐδένα. Ἵνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ
πληρωθῇ, ὃν εἶπε σημαίνων, ποίῳ θανάτῳ
33 ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. Εἰσῆλθεν οὖν εἰς τὸ
πραιτώριον πάλιν ὁ Πιλάτος, καὶ ἐφώνησε
τὸν Ἰησοῦν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ βασι-
34 λεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ἀπεκρίθη [αὐτῷ] ὁ
Ἰησοῦς· Ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις, ἢ
35 ἄλλοι σοι εἶπον περὶ ἐμοῦ; Ἀπεκρίθη ὁ
Πιλάτος· Μήτι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι; τὸ
ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε
36 ἐμοί· τί ἐποίησας; Ἀπεκρίθη [ὁ] Ἰησοῦς·
Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου
τούτου. Εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ
βασιλεία ἡ ἐμή· οἱ ὑπηρέται ἂν οἱ ἐμοὶ
ἠγωνίζοντο, ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις·
νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν.
37 Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Οὐκοῦν βασι-
λεὺς εἶ σύ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Σὺ λέ-
γεις· ὅτι βασιλεύς εἰμι ἐγώ. Ἐγὼ εἰς
τοῦτο γεγέννημαι, καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα
εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ.
Πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς
38 φωνῆς. Λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Τί ἐστιν
ἀλήθεια; Καὶ τοῦτο εἰπὼν, πάλιν ἐξῆλθε
πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἐγὼ
39 οὐδεμίαν αἰτίαν εὑρίσκω ἐν αὐτῷ. Ἔστι
δὲ συνήθεια ὑμῖν, ἵνα ἕνα ὑμῖν ἀπολύσω ἐν

ܦܨܚܐ. ܢܦܩ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ ܠܒܪ ܠܘܬܗܘܢ 29
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܢܐ ܐܟܠܩܪܨܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܥܠ
ܓܒܪܐ ܗܢܐ. ܥܢܘ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܠܘ ܠܐ ܥܒܘܕ 30
ܒܝܫܬܐ ܗܘܐ. ܐܦܠܐ ܠܟ ܡܫܠܡܝܢ ܗܘܝܢ ܠܗ.
ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ. ܕܒܪܘܗܝ ܐܢܬܘܢ 31
ܘܐܝܟ ܢܡܘܣܟܘܢ ܕܘܢܘܗܝ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܝܗܘܕܝܐ.
ܠܐ ܫܠܝܛ ܠܢ ܠܡܩܛܠ ܠܐܢܫ. ܕܬܫܬܠܡ 32
ܡܠܬܐ ܕܐܡܪ ܝܫܘܥ. ܟܕ ܡܘܕܥ ܒܐܝܢܐ ܡܘܬܐ
ܥܬܝܕ ܕܢܡܘܬ. ܥܠ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ ܠܦܪܛܘܪܝܢ. 33
ܘܩܪܝܗܝ ܠܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܬ ܗܘ ܡܠܟܗܘܢ
ܕܝܗܘܕܝܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܡܢ ܢܦܫܟ ܐܡܪܬ 34
ܗܕܐ. ܐܘ ܐܚܪܢܐ ܐܡܪܘ ܠܟ ܥܠܝ. ܐܡܪ ܠܗ 35
ܦܝܠܛܘܣ. ܠܡܐ ܐܢܐ ܝܗܘܕܝܐ ܐܢܐ. ܒܢܝ ܥܡܟ
ܘܪܒܝ ܟܗܢܐ ܐܫܠܡܘܟ ܠܝ. ܡܢܐ ܥܒܕܬ.
ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܡܠܟܘܬܝ ܕܝܠܝ ܠܐ ܗܘܬ 36
ܡܢ ܗܢܐ ܥܠܡܐ. ܐܠܘ ܡܢ ܥܠܡܐ ܗܘܬ ܗܢܐ
ܡܠܟܘܬܝ. ܡܫܡܫܢܝ ܗܘܘ ܡܬܟܬܫܝܢ ܗܘܘ ܕܠܐ
ܐܫܬܠܡ ܠܝܗܘܕܝܐ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܡܠܟܘܬܝ ܕܝܠܝ
ܠܐ ܗܘܬ ܡܟܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܦܝܠܛܘܣ. ܡܟܝܠ 37
ܡܠܟܐ ܐܢܬ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܬ ܐܡܪܬ
ܕܡܠܟܐ ܐܢܐ. ܐܢܐ ܠܗܕܐ ܝܠܝܕ ܐܢܐ. ܘܠܗܕܐ ܐܬܝܬ
ܠܥܠܡܐ ܕܐܣܗܕ ܥܠ ܫܪܪܐ. ܟܠ ܡܢ ܕܐܝܬܘܗܝ
ܡܢ ܫܪܪܐ ܫܡܥ ܩܠܝ. ܐܡܪ ܠܗ ܦܝܠܛܘܣ. 38
ܡܢܘ ܫܪܪܐ. ܘܟܕ ܐܡܪ ܗܕܐ. ܢܦܩ ܠܗ ܬܘܒ
ܠܘܬ ܝܗܘܕܝܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܐ ܐܦܠܐ ܚܕܐ ܥܠܬܐ
ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܠܗ. ܥܝܕܐ ܕܝܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ. ܕܐܫܪܐ 39

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XVIII.

29 Exivit ergo Pilatus ad eos foras, et dixit: Quam ac-
30 cusationem affertis adversus hominem hunc? Respon-
derunt, et dixerunt ei: Si non esset hic malefactor, non
31 tibi tradidissemus eum. Dixit ergo eis Pilatus: Acci-
pite eum vos, et secundum legem vestram judicate eum.
Dixerunt ergo ei Judæi: Nobis non licet interficere
32 quemquam. Ut sermo Jesu impleretur, quem dixit, sig-
33 nificans qua morte esset moriturus. Introivit ergo ite-
rum in prætorium Pilatus, et vocavit Jesum, et dixit
34 ei: Tu es rex Judæorum? Respondit Jesus: A temet-
35 ipso hoc dicis, an alii dixerunt tibi de me? Respondit
Pilatus: Numquid ego Judæus sum? Gens tua et
pontifices tradiderunt te mihi: quid fecisti? Respondit 36
Jesus: Regnum meum non est de hoc mundo: si ex
hoc mundo esset regnum meum, ministri mei utique
decertarent, ut non traderer Judæis: nunc autem reg-
num meum non est hinc. Dixit itaque ei Pilatus: 37
Ergo rex es tu? Respondit Jesus: Tu dicis quia rex
sum ego. Ego in hoc natus sum, et ad hoc veni in
mundum, ut testimonium perhibeam veritati: omnis, qui
est ex veritate, audit vocem meam. Dicit ei Pilatus: 38
Quid est veritas? Et cùm hoc dixisset, iterum exivit
ad Judæos, et dicit eis: Ego nullam invenio in eo causam.
Est autem consuetudo vobis ut unum dimittam vobis in 39

τῷ πάσχα· βούλεσθε οὖν ὑμῖν ἀπολύσω
40 τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; Ἐκραύγασαν
οὖν πάλιν πάντες, λέγοντες· Μὴ τοῦτον,
ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν. Ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς
λῃστής.

ΚΕΦ. ιθ'.

Τοτε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν,
2 καὶ ἐμαστίγωσε. Καὶ οἱ στρατιῶται πλέξ-
αντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἐπέθηκαν αὐτοῦ
τῇ κεφαλῇ, καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περι-
3 έβαλον αὐτὸν, καὶ ἔλεγον, Χαῖρε ὁ βασι-
λεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἐδίδουν αὐτῷ ῥα-
4 πίσματα. Ἐξῆλθε [οὖν] πάλιν ἔξω ὁ
Πιλάτος, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἴδε, ἄγω ὑμῖν
αὐτὸν ἔξω, ἵνα γνῶτε, ὅτι ἐν αὐτῷ οὐδεμίαν
5 αἰτίαν εὑρίσκω. (Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς
ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον, καὶ τὸ
πορφυροῦν ἱμάτιον.) Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἴδε
6 ὁ ἄνθρωπος. Ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχ-
ιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγασαν, λέ-
γοντες· Σταύρωσον, σταύρωσον ˈαὐτόν. Λέγει
αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς,
καὶ σταυρώσατε· ἐγὼ γὰρ οὐχ εὑρίσκω ἐν
7 αὐτῷ αἰτίαν. Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰου-
δαῖοι· Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν· καὶ κατὰ τὸν
νόμον ἡμῶν ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι ἑαυτὸν
8 Υἱὸν ˈ[τοῦ] Θεοῦ ἐποίησεν. Ὅτε οὖν ἤκου-
σεν ὁ Πιλάτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον
9 ἐφοβήθη· καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον
πάλιν, καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ· Πόθεν εἶ σύ;
Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ.
10 Λέγει [οὖν] αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Ἐμοὶ οὐ
λαλεῖς; οὐκ οἶδας, ὅτι ἐξουσίαν ἔχω σταυ-
ρῶσαί σε, καὶ ἐξουσίαν ἔχω ἀπολῦσαί σε;

ܐܫܪܐ ܠܟܘܢ ܚܕ ܒܦܨܚܐ. ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܟܝܠ ܐܫܪܐ
ܠܟܘܢ ܠܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ: ܘܩܥܘ ܟܠܗܘܢ 40
ܘܐܡܪܝܢ. ܠܘ ܠܗܢܐ ܐܠܐ ܠܒܪ ܐܒܐ. ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ ܕܝܢ ܗܢܐ ܒܪ ܐܒܐ ܓܝܣܐ܀

ܩܦܠܐܘܢ ❖ ܝܛ ❖

ܗܝܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ ܢܓܕܗ ܠܝܫܘܥ. ܘܐܣܛܪܛܝܘܛܐ 2
ܓܕܠܘ ܟܠܝܠܐ ܡܢ ܟܘܒܐ ܘܣܡܘ ܠܗ ܒܪܫܗ.
ܘܥܛܦܘܗܝ ܢܚܬܐ ܕܐܪܓܘܢܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ: 3
ܫܠܡ ܠܟ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܘܡܚܝܢ ܗܘܘ ܠܗ
ܥܠ ܦܟܘܗܝ. ܘܢܦܩ ܬܘܒ ܦܝܠܛܘܣ ܠܒܪ 4
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܐ ܡܦܩ ܐܢܐ ܠܗ ܠܟܘܢ ܠܒܪ.
ܕܬܕܥܘܢ ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܒܗ ܐܦܠܐ ܚܕܐ ܥܠܬܐ܀
ܘܢܦܩ ܝܫܘܥ ܠܒܪ. ܟܕ ܐܝܬ ܥܠܘܗܝ 5
ܟܠܝܠܐ ܕܟܘܒܐ ܘܢܚܬܐ ܕܐܪܓܘܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܦܝܠܛܘܣ. ܗܐ ܓܒܪܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܚܙܐܘܗܝ ܪ̈ܒܝ 6
ܟܗܢܐ ܘܕܚܫܐ: ܩܥܘ ܘܐܡܪܝܢ. ܙܩܘܦܝܗܝ.
ܙܩܘܦܝܗܝ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ. ܕܒܪܘ
ܐܢܬܘܢ ܘܙܩܘܦܘܗܝ. ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܒܗ
ܥܠܬܐ܀ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܝܗܘܕܝܐ. ܠܢ ܢܡܘܣܐ 7
ܐܝܬ ܠܢ. ܘܐܝܟ ܢܡܘܣܢ ܚܝܒ ܗܘ ܡܘܬܐ.
ܕܢܦܫܗ ܥܒܕ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܫܡܥ 8
ܦܝܠܛܘܣ ܗܕܐ ܡܠܬܐ: ܝܬܝܪܐܝܬ ܕܚܠ.
ܘܥܠ ܬܘܒ ܠܦܪܛܘܪܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܝܫܘܥ 9
ܡܢܐܝܟܐ ܐܢܬ. ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܦܬܓܡܐ ܠܐ ܝܗܒ ܠܗ.
ܐܡܪ ܠܗ ܦܝܠܛܘܣ. ܥܡܝ ܠܐ ܡܡܠܠ ܐܢܬ. 10
ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܬ ܕܫܠܝܛ ܐܢܐ ܕܐܙܩܦܟ ܘܫܠܝܛ ܐܢܐ

Pascha: vultis ergo dimittam vobis regem Judæorum?
40 Clamaverunt ergo rursum omnes, dicentes: Non hunc,
sed Barabbam. Erat autem Barabbas latro.

CAP. XIX.

Tunc ergo apprehendit Pilatus Jesum, et flagellavit.
2 Et milites plectentes coronam de spinis, imposuerunt ca-
3 piti ejus: et veste purpurea circumdederunt eum. Et
veniebant ad eum, et dicebant, Ave rex Judæorum: et
4 dabant ei alapas. Exivit ergo iterum Pilatus foras, et
dicit eis: Ecce adduco vobis eum foras, ut cognoscatis
5 quia nullam invenio in eo causam. (Exivit ergo Jesus
portans coronam spineam, et purpureum vestimentum:)
et dicit eis: Ecce homo. Cùm ergo vidissent eum pon- 6
tifices, et ministri, clamabant, dicentes: Crucifige, cruci-
fige eum. Dicit eis Pilatus: Accipite eum vos, et cruci-
figite: ego enim non invenio in eo causam. Responde- 7
runt ei Judæi: Nos legem habemus, et secundùm legem
debet mori, quia Filium Dei se fecit. Cùm ergo audis- 8
set Pilatus hunc sermonem, magis timuit. Et ingressus 9
est prætorium iterum: et dixit ad Jesum: Unde es tu?
Jesus autem responsum non dedit ei. Dicit ergo ei 10
Pilatus: Mihi non loqueris? nescis quia potestatem
habeo crucifigere te, et potestatem habeo dimittere te?

11 Ἀπεκρίθη [ὁ] Ἰησοῦς· Οὐκ εἶχες ἐξουσίαν
οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ, εἰ μὴ ἦν σοι δεδομένον
ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παραδιδούς μέ σοι
12 μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει. Ἐκ τούτου ἐζή-
τει ὁ Πιλάτος ἀπολῦσαι αὐτόν. Οἱ δὲ
Ἰουδαῖοι ἔκραζον, λέγοντες· Ἐὰν τοῦτον
ἀπολύσῃς, οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος, πᾶς
ὁ βασιλέα ˈἑαυτὸν ποιῶν, ἀντιλέγει τῷ Καί-
13 σαρι. Ὁ οὖν Πιλάτος ἀκούσας τοῦτον τὸν
λόγον, ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκά-
θισεν ἐπὶ ˈτοῦ βήματος εἰς τόπον λεγόμενον
14 Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθᾶ· (ἦν
δὲ παρασκευὴ τοῦ πάσχα, ὥρα ˈδὲ ὡσεὶ
ˈἕκτη·) καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις· Ἴδε ὁ
15 βασιλεὺς ὑμῶν. Οἱ δὲ ἐκραύγασαν· Ἆρον,
ἆρον, σταύρωσον αὐτόν. Λέγει αὐτοῖς ὁ
Πιλάτος· Τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω;
Ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς· Οὐκ ἔχομεν
16 βασιλέα, εἰ μὴ Καίσαρα. Τότε οὖν παρ-
έδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς, ἵνα σταυρωθῇ. Παρ-
έλαβον δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ˈ[ἀπ]ήγαγον.
17 Καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, ἐξ-
ῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου τόπον, ὃς
18 λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθᾶ· ὅπου αὐτὸν
ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο,
ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν.
19 Ἔγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος, καὶ
ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. Ἦν δὲ γεγραμ-
μένον· "Ἰησοῦς, ὁ Ναζωραῖος, ὁ βασιλεὺς
20 τῶν Ἰουδαίων." Τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολ-
λοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν
ˈὁ τόπος τῆς πόλεως, ὅπου ἐσταυρώθη ὁ

11 ܕܐܙܕܩܦܟ: * ܥܢܐ ܠܗ ܝܫܘܥ: ܠܝܬ ܗܘܐ ܠܟ
ܥܠܝ ܫܘܠܛܢܐ ܐܦ ܠܐ ܚܕ: ܐܠܘ ܠܐ ܡܝܗܒ
ܗܘܐ ܠܟ ܡܢ ܠܥܠ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܡܢ
ܕܐܫܠܡܢܝ ܠܟ ܪܒܐ ܗܘ ܚܛܗܗ ܡܢ ܕܝܠܟ.
12 * ܘܡܛܠ ܗܕܐ ܨܒܐ ܗܘܐ ܦܝܠܛܘܣ ܕܢܫܪܝܘܗܝ.
ܝܗܘܕܝܐ ܕܝܢ ܩܥܝܢ ܗܘܘ. ܕܐܢ ܠܗܢܐ ܫܪܐ
ܐܢܬ: ܠܐ ܗܘܝܬ ܪܚܡܗ ܕܩܣܪ. ܟܠ ܡܢ ܓܝܪ
ܕܢܦܫܗ ܡܠܟܐ ܥܒܕ: ܣܩܘܒܠܐ ܗܘ ܕܩܣܪ.
13 * ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ ܗܕܐ ܡܠܬܐ:
ܐܦܩܗ ܠܝܫܘܥ ܠܒܪ. ܘܝܬܒ ܥܠ ܒܝܡ.
ܒܕܘܟܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܪܨܝܦܬܐ ܕܟܐܦܐ. ܥܒܪܐܝܬ
14 ܕܝܢ ܓܦܝܦܬܐ. * ܘܥܪܘܒܬܐ ܗܘܬ ܕܦܨܚܐ ܀
ܘܐܝܟ ܫܥܐ ܫܬ ܗܘܬ: ܘܐܡܪ ܠܝܗܘܕܝܐ ܗܐ
15 ܡܠܟܟܘܢ. * ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܩܥܝܢ ܗܘܘ. ܫܩܘܠܝܗܝ
ܫܩܘܠܝܗܝ. ܨܠܘܒܝܗܝ ܨܠܘܒܝܗܝ. ܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ. ܠܡܠܟܟܘܢ ܐܙܩܘܦ:
ܐܡܪܝܢ ܪܒܝ ܟܗܢܐ. ܠܝܬ ܠܢ ܡܠܟܐ ܐܠܐ ܐܢ
16 ܩܣܪ. * ܗܝܕܝܢ ܐܫܠܡܗ ܠܗܘܢ ܕܢܙܩܦܘܢܝܗܝ.
ܘܕܒܪܘܗܝ ܠܝܫܘܥ: ܘܐܦܩܘܗܝ
17 * ܟܕ ܛܥܝܢ ܙܩܝܦܗ: ܠܕܘܟܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܩܪܩܦܬܐ.
18 ܥܒܪܐܝܬ ܕܝܢ ܓܓܘܠܬܐ. * ܐܝܟܐ
ܕܙܩܦܘܗܝ. ܘܥܡܗ ܬܪܝܢ ܐܚܪܢܝܢ. ܚܕ ܡܟܐ ܘܚܕ
19 ܡܟܐ. ܘܝܫܘܥ ܒܡܨܥܬܐ. * ܘܟܬܒ ܐܦ ܠܘܚܐ
ܦܝܠܛܘܣ ܘܣܡ ܥܠ ܙܩܝܦܗ. ܘܟܬܝܒ ܗܘܐ ܒܗ
ܗܟܢܐ. ܗܢܘ ܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ.
20 * ܘܠܗܢܐ ܠܘܚܐ: ܣܓܝܐܐ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ ܩܪܘܗܝ.
ܡܛܠ ܕܩܪܝܒ ܗܘܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܘܟܬܐ ܕܐܙܕܩܦ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XIX.

11 Respondit Jesus: Non haberes potestatem adversum me
ullam, nisi tibi datum esset desuper. Propterea qui me
12 tradidit tibi, majus peccatum habet. Et exinde quære-
bat Pilatus dimittere eum. Judæi autem clamabant,
dicentes: Si hunc dimittis, non es amicus Cæsaris: omnis
13 enim qui se regem facit, contradicit Cæsari. Pilatus
autem cùm audisset hos sermones, adduxit foras Jesum:
et sedit pro tribunali, in loco qui dicitur Lithóstrotos,
14 Hebraïcè autem Gabbatha. Erat autem Parasceve Pas-
chæ, hora quasi sexta, et dicit Judæis: Ecce rex vester.
15 Illi autem clamabant: Tolle, tolle, crucifige eum. Dicit
eis Pilatus: Regem vestrum crucifigam? Responderunt
pontifices: Non habemus regem, nisi Cæsarem. Tunc 16
ergo tradidit eis illum ut crucifigeretur. Susceperunt
autem Jesum, et eduxerunt.
Et bajulans sibi crucem, exivit in eum, qui dicitur Calva- 17
riæ, locum, Hebraïcè autem Golgotha: ubi crucifixerunt 18
eum, et cum eo alios duos, hinc et hinc, medium autem
Jesum. Scripsit autem et titulum Pilatus: et posuit super 19
crucem. Erat autem scriptum: Jesus Nazarenus, Rex
Judæorum. Hunc ergo titulum multi Judæorum lege- 20
runt: quia prope civitatem erat locus, ubi crucifixus est

Ἰησοῦς· καὶ ἦν γεγραμμένον Ἑβραϊστὶ,
21 Ἑλληνιστὶ, Ῥωμαϊστί. Ἔλεγον οὖν τῷ Πι-
λάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων· Μὴ γράφε,
Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· ἀλλ', ὅτι ἐκεῖνος
22 εἶπε, Βασιλεύς εἰμι τῶν Ἰουδαίων. Ἀπε-
κρίθη ὁ Πιλάτος· Ὃ γέγραφα, γέγραφα.
23 Οἱ οὖν στρατιῶται, ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰη-
σοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, (καὶ ἐποί-
ησαν τέσσαρα μέρη, ἑκάστῳ στρατιώτῃ
μέρος,) καὶ τὸν χιτῶνα. Ἦν δὲ ὁ χιτὼν
ἄῤῥαφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου.
24 Εἶπον οὖν πρὸς ἀλλήλους· Μὴ σχίσωμεν
αὐτὸν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ, τίνος
ἔσται. Ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ ἡ λέγουσα·
Ps. xxii. 19. "Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς,
καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον."
Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν.
25 Εἱστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ
ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς
αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἡ
26 Μαγδαληνή. Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα,
καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα, ὃν ἠγάπα,
λέγει τῇ μητρὶ αὐτοῦ· Γύναι, ἰδοὺ ὁ υἱός
27 σου. Εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ· Ἰδοὺ ἡ μή-
τηρ σου. Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν
28 ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια. Μετὰ
τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς, ὅτι πάντα ἤδη τετέ-
Ps. lxix. 22. λεσται, ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφὴ, λέγει· Διψῶ.
29 Σκεῦος οὖν ἔκειτο ὄξους μεστόν· οἱ δὲ πλή-
σαντες σπόγγον ὄξους, καὶ ὑσσώπῳ περι-
θέντες, προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι.
30 Ὅτε οὖν ἔλαβε τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς, εἶπε·
Τετέλεσται. Καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν, παρ-
έδωκε τὸ πνεῦμα.

ܗܝ ܕܝܫܘܥ. ܘܟܬܝܒܐ ܗܘܬ ܥܒܪܐܝܬ ܘܝܘܢܐܝܬ
ܘܪܗܘܡܐܝܬ. ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܠܦܝܠܛܘܣ. 21
ܠܐ ܬܟܬܘܒ ܕܗܘܝܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܐܠܐ ܕܗܘ
ܐܡܪ ܕܡܠܟܐ ܐܢܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܐܡܪ ܦܝܠܛܘܣ. 22
ܡܕܡ ܕܟܬܒܬ ܟܬܒܬ. ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ ܕܝܢ ܟܕ 23
ܙܩܦܘܗܝ ܠܝܫܘܥ. ܫܩܠܘ ܢܚܬܘܗܝ ܘܦܠܓܘ
ܐܢܘܢ ܠܐܪܒܥܐ ܡܢܘܢ. ܡܢܬܐ ܠܟܠ ܚܕ ܡܢ ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ.
ܘܟܘܬܝܢܗ ܕܝܢ ܐܝܠܝܢ ܗܘܬ ܕܠܐ ܚܝܛܐ ܡܢ
ܠܥܠ ܡܙܩܪܬܐ ܟܠܗ. ܘܐܡܪܝܢ ܚܕ ܠܚܕ 24
ܠܐ ܢܨܪܝܘܗܝ. ܐܠܐ ܢܪܡܐ ܥܠܘܗܝ ܦܣܐ ܠܡܢ ܕܢܗܘܐ.
ܘܫܠܡ ܟܬܒܐ ܕܐܡܪ. ܕܦܠܓܘ ܢܚܬܝ
ܒܝܢܬܗܘܢ. ܘܥܠ ܠܒܘܫܝ ܐܪܡܝܘ ܦܣܐ.
ܗܠܝܢ ܥܒܕܘ ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ. ܩܝܡܢ ܗܘܝ ܕܝܢ 25
ܠܘܬ ܙܩܝܦܗ ܕܝܫܘܥ ܐܡܗ ܘܚܬܗ ܕܐܡܗ.
ܘܡܪܝܡ ܕܩܠܝܘܦܐ ܘܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ.
ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܚܙܐ ܠܐܡܗ. ܘܠܬܠܡܝܕܐ ܗܘ ܕܪܚܡ 26
ܗܘܐ ܕܩܐܡ. ܘܐܡܪ ܠܐܡܗ. ܐܢܬܬܐ ܗܐ ܒܪܟܝ.
ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܐ ܗܐ ܐܡܟ. ܘܡܢ ܗܝ 27
ܫܥܬܐ ܕܒܪܗ ܬܠܡܝܕܐ ܠܘܬܗ. ܒܬܪ 28
ܗܠܝܢ ܝܕܥ ܝܫܘܥ ܕܟܠܡܕܡ ܐܫܬܠܡ. ܘܕܢܫܠܡ
ܟܬܒܐ ܐܡܪ. ܨܗܐ ܐܢܐ. ܘܣܝܡ ܗܘܐ ܡܐܢܐ ܕܡܠܐ 29
ܚܠܐ. ܘܡܠܘ ܐܣܦܘܓܐ ܡܢ ܚܠܐ. ܘܣܡܘܗ
ܥܠ ܙܘܦܐ ܘܩܪܒܘܗ ܠܘܬ ܦܘܡܗ. ܘܟܕ 30
ܛܥܡ ܝܫܘܥ ܚܠܐ ܐܡܪ. ܗܐ ܡܫܠܡ ܗܝ. ܘܐܪܟܢ
ܪܫܗ ܘܐܫܠܡ ܪܘܚܗ ✣

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XIX.

Jesus: et erat scriptum Hebraïcè, Græcè, et Latinè.
21 Dicebant ergo Pilato pontifices Judæorum: Noli scri-
bere, Rex Judæorum: sed quia ipse dixit, Rex sum
22 Judæorum. Respondit Pilatus: Quod scripsi, scripsi.
23 Milites ergo cùm crucifixissent eum, acceperunt ves-
timenta ejus, (et fecerunt quatuor partes: unicuique
militi partem) et tunicam. Erat autem tunica incon-
24 sutilis, desuper contexta per totum. Dixerunt ergo
ad invicem: Non scindamus eam, sed sortiamur de
illa cujus sit. Ut Scriptura impleretur, dicens: Partiti
sunt vestimenta mea sibi: et in vestem meam miserunt
25 sortem. Et milites quidem hæc fecerunt. Stabant au-
tem juxta crucem Jesu mater ejus, et soror matris ejus,
Maria Cleophæ, et Maria Magdalene. Cùm vidisset 26
ergo Jesus matrem, et discipulum stantem quem dilige-
bat, dicit matri suæ: Mulier, ecce filius tuus. Deinde 27
dicit discipulo: Ecce mater tua. Et ex illa hora accepit
eam discipulus in sua. Postea sciens Jesus quia omnia 28
consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit:
Sitio. Vas ergo erat positum aceto plenum. Illi au- 29
tem spongiam plenam aceto, hyssopo circumponentes,
obtulerunt ori ejus. Cùm ergo accepisset Jesus acetum, 30
dixit: Consummatum est. Et inclinato capite tradidit
spiritum.

31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ
σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἐπεὶ
παρασκευὴ ἦν, (ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα
ἐκείνου τοῦ σαββάτου,) ἠρώτησαν τὸν Πι-
λάτον, ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη,
32 καὶ ἀρθῶσιν. Ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται,
καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη, καὶ
33 τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ. Ἐπὶ
δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη
τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη·
34 ἀλλ' εἷς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν
πλευρὰν ἔνυξε, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ
35 ὕδωρ. Καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρηκε, καὶ
ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστιν ἡ μαρτυρία· κἀκεῖνος
οἶδεν, ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἵνα [1] ὑμεῖς πιστεύ-
36 σητε. Ἐγένετο γὰρ ταῦτα, ἵνα ἡ γραφὴ
πληρωθῇ· "Ὀστοῦν οὐ συντριβήσεται αὐ-
37 τοῦ." Καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ λέγει·
"Ὄψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν."
38 Μετὰ [1][δὲ] ταῦτα ἠρώτησε τὸν Πιλάτον
ὁ Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, (ὢν μαθητὴς
τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον
τῶν Ἰουδαίων,) ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ·
καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πιλάτος. Ἦλθεν οὖν καὶ
39 ἦρε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ἦλθε δὲ καὶ
Νικόδημος, (ὁ ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς
τὸ πρῶτον,) φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης
40 [1]ὡς λίτρας ἑκατόν. Ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα
τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἔδησαν αὐτὸ [1]ἐν ὀθονίοις, μετὰ
τῶν ἀρωμάτων, καθὼς ἔθος ἐστὶ τοῖς Ἰου-
41 δαίοις ἐνταφιάζειν. Ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ,
ὅπου ἐσταυρώθη, κῆπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ

* ܝܗܘܕܝܐ ܕܝܢ ܡܛܠ ܕܥܪܘܒܬܐ ܗܘܬ ܐܡܪܝܢ܆ ܠܐ 31
ܢܒܢܘܢ ܦܓܪܐ ܗܠܝܢ ܥܠ ܙܩܝܦܝܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܫܒܬܐ
ܢܓܗܐ ܗܘܐ: ܝܘܡܐ ܓܝܪ ܪܒܐ ܗܘܐ ܝܘܡܐ
ܕܫܒܬܐ ܗܘ. ܘܒܥܘ ܡܢ ܦܝܠܛܘܤ ܕܢܬܒܪܘܢ
ܫܩܝܗܘܢ ܕܙܩܝܦܐ ܘܢܚܬܘܢ ܐܢܘܢ. * ܘܐܬܘ 32
ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ. ܘܬܒܪܘ ܫܩܘܗܝ ܕܩܕܡܝܐ: ܘܕܐܚܪܢܐ
ܕܐܙܕܩܦ ܥܡܗ. * ܟܕ ܐܬܘ ܕܝܢ ܠܘܬ ܝܫܘܥ. 33
ܚܙܘ ܕܡܝܬ ܠܗ ܡܢ ܟܕܘ. ܘܠܐ ܬܒܪܘ ܫܩܘܗܝ.
* ܐܠܐ ܚܕ ܡܢ ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ ܡܚܝܗܝ ܒܓܢܒܗ 34
ܒܠܘܓܟܝܐ. ܘܡܚܕܐ ܢܦܩ ܕܡܐ ܘܡܝܐ. * ܘܡܢ 35
ܕܚܙܐ ܐܣܗܕ ܘܫܪܝܪܐ ܗܝ ܣܗܕܘܬܗ. ܘܗܘ ܝܕܥ
ܕܫܪܝܪܬܐ ܐܡܪ. ܕܐܦ ܐܢܬܘܢ ܬܗܝܡܢܘܢ. * ܗܠܝܢ 36
ܓܝܪ ܗܘܝ ܕܢܬܡܠܐ ܟܬܒܐ ܕܐܡܪ. ܕܓܪܡܐ ܠܐ
ܢܬܬܒܪ ܒܗ. * ܘܬܘܒ ܟܬܒܐ ܐܚܪܢܐ ܕܐܡܪ: 37
ܕܢܚܘܪܘܢ ܒܡܢ ܕܕܩܪܘ.
* ܒܬܪ ܗܠܝܢ: ܝܘܣܦ ܗܘ ܕܡܢ ܪܡܬܐ. ܒܥܐ ܡܢ 38
ܦܝܠܛܘܤ ܡܛܠ ܕܬܠܡܝܕܐ ܗܘܐ ܕܝܫܘܥ:
ܘܛܫܐ ܗܘܐ ܡܛܠ ܕܕܚܝܠ ܗܘܐ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ: ܕܢܫܩܘܠ
ܦܓܪܗ ܕܝܫܘܥ. ܘܐܦܣ ܦܝܠܛܘܤ: ܘܐܬܐ ܘܫܩܠܗ
ܠܦܓܪܗ ܕܝܫܘܥ. * ܘܐܬܐ ܐܦ ܢܝܩܕܡܘܤ: ܗܘ ܕܐܬܐ 39
ܗܘܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܒܠܠܝܐ ܡܢ ܩܕܝܡ. ܘܐܝܬܝ ܥܡܗ
ܡܫܘܚܬܐ ܕܡܘܪܐ ܘܕܐܠܘܘܝ ܐܝܟ ܡܐܐ ܠܝܛܪܝܢ.
* ܘܫܩܠܘܗܝ ܠܦܓܪܗ ܕܝܫܘܥ: ܘܟܪܟܘܗܝ 40
ܒܟܬܢܐ ܘܒܗܣܡܐ. ܐܝܟ ܕܥܝܕܐ ܠܗ ܠܝܗܘܕܝܐ
ܕܢܩܒܪܘܢ. * ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܕܘܟܬܐ ܕܐܙܕܩܦ 41
ܒܗ ܝܫܘܥ ܓܢܬܐ. ܘܒܗ ܒܓܢܬܐ ܒܝܬ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XIX.

31 Judæi ergo, (quoniam Parasceve erat) ut non remanerent in cruce corpora sabbato, (erat enim magnus dies ille Sabbati) rogaverunt Pilatum ut frangerentur eorum
32 crura, et tollerentur. Venerunt ergo milites: et primi quidem fregerunt crura, et alterius, qui crucifixus est cum
33 eo. Ad Jesum autem cùm venissent, ut viderunt eum
34 jam mortuum, non fregerunt ejus crura, sed unus militum lancea latus ejus aperuit, et continuo exivit sanguis, et
35 aqua. Et qui vidit, testimonium perhibuit: et verum est testimonium ejus. Et ille scit quia vera dicit: ut et vos
36 credatis. Facta sunt enim hæc ut Scriptura impleretur:
Os non comminuetis ex eo. Et iterum alia Scriptura 37
dicit: Videbunt in quem transfixerunt.
Post hæc autem rogavit Pilatum Joseph ab Arimathæa, 38
(eo quòd esset discipulus Jesu, occultus autem propter metum Judæorum) ut tolleret corpus Jesu. Et permisit
Pilatus. Venit ergo, et tulit corpus Jesu. Venit autem 39
et Nicodemus, qui venerat ad Jesum nocte primùm, ferens mixturam myrrhæ, et aloes, quasi libras centum.
Acceperunt ergo corpus Jesu, et ligaverunt illud linteis 40
cum aromatibus, sicut mos est Judæis sepelire. Erat 41
autem in loco, ubi crucifixus est, hortus: et in horto

μνημεῖον καινὸν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἐτέθη.
42 Ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰου-
δαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν
Ἰησοῦν.

ΚΕΦ. κ΄.

Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ
Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρωῒ, σκοτίας ἔτι
οὔσης, εἰς τὸ μνημεῖον· καὶ βλέπει τὸν λί-
2 θον ἠρμένον ἐκ τοῦ μνημείου. Τρέχει οὖν
καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον, καὶ πρὸς
τὸν ἄλλον μαθητὴν, ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς,
καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἦραν τὸν Κύριον ἐκ τοῦ
μνημείου, καὶ οὐκ οἴδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐ-
3 τόν. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος
μαθητὴς, καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον.
4 Ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ· καὶ ὁ ἄλλος μα-
θητὴς προέδραμε τάχιον τοῦ Πέτρου, καὶ
5 ἦλθε πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον. Καὶ παρα-
κύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια· οὐ μέντοι
6 εἰσῆλθεν. Ἔρχεται οὖν Σίμων Πέτρος ἀκο-
λουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον,
7 καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, καὶ τὸ σου-
δάριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ
τῶν ὀθονίων κείμενον, ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυ-
8 λιγμένον εἰς ἕνα τόπον. Τότε οὖν εἰσῆλθε
καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ
9 μνημεῖον, καὶ εἶδε, καὶ ἐπίστευσεν· οὐδέπω
γὰρ ᾔδεισαν τὴν γραφὴν, ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ
10 νεκρῶν ἀναστῆναι. Ἀπῆλθον οὖν πάλιν
11 πρὸς ἑαυτοὺς οἱ μαθηταί. Μαρία δὲ εἱ-
στήκει πρὸς τὸ μνημεῖον κλαίουσα ἔξω.
Ὡς οὖν ἔκλαιε, παρέκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον,

ܘܩܒܪܐ ܚܕܬܐ. ܕܐܢܫ ܥܕܟܝܠ ܠܐ ܐܬܬܣܝܡ ܗܘܐ
ܒܗ. *ܘܣܡܘܗܝ ܬܡܢ ܠܝܫܘܥ. ܡܛܠ 42
ܕܫܒܬܐ ܥܐܠܐ ܗܘܬ. ܘܡܛܠ ܕܩܪܝܒ ܗܘܐ ܩܒܪܐ ܀

ܩܦܠܐܘܢ ܀ ܟ ܀

*ܒܚܕ ܒܫܒܐ ܕܝܢ ܐܬܬ ܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ
ܒܨܦܪܐ ܟܕ ܚܫܘܟ ܠܒܝܬ ܩܒܪܐ: ܘܚܙܬ
ܠܟܐܦܐ. ܕܫܩܝܠܐ ܡܢ ܩܒܪܐ. *ܘܪܗܛܬ ܘܐܬܬ 2
ܠܘܬ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ: ܘܠܘܬ ܗܘ ܬܠܡܝܕܐ
ܐܚܪܢܐ ܕܪܚܡ ܗܘܐ ܝܫܘܥ. ܘܐܡܪܐ ܠܗܘܢ.
ܕܫܩܠܘܗܝ ܠܡܪܢ ܡܢ ܗܘ ܒܝܬ ܩܒܪܐ: ܘܠܐ
ܝܕܥܐ ܐܢܐ ܐܝܟܐ ܣܡܘܗܝ. *ܘܢܦܩ ܫܡܥܘܢ 3
ܘܗܘ ܬܠܡܝܕܐ ܐܚܪܢܐ: ܘܐܬܝܢ ܗܘܘ ܠܒܝܬ
ܩܒܪܐ. *ܘܪܗܛܝܢ ܗܘܘ ܬܪܝܗܘܢ ܐܟܚܕܐ: ܗܘ 4
ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܐ ܪܗܛ ܩܕܡܗ ܠܫܡܥܘܢ. ܘܐܬܐ
ܩܕܡܝܐ ܠܒܝܬ ܩܒܪܐ: *ܘܐܕܝܩ ܚܙܐ ܟܬܢܐ ܟܕ 5
ܣܝܡܝܢ. ܥܠܠ ܕܝܢ ܠܐ ܥܠ. *ܐܬܐ ܕܝܢ ܫܡܥܘܢ 6
ܒܬܪܗ ܘܥܠ ܠܒܝܬ ܩܒܪܐ. ܘܚܙܐ ܟܬܢܐ ܟܕ
ܣܝܡܝܢ. *ܘܣܘܕܪܐ ܗܘ ܕܐܣܝܪ ܗܘܐ ܒܪܫܗ: 7
ܠܐ ܥܡ ܟܬܢܐ. ܐܠܐ ܟܕ ܟܪܝܟ ܘܣܝܡ ܒܠܚܘܕܗ ܒܚܕ
ܕܘܟܐ. *ܗܝܕܝܢ ܥܠ ܐܦ ܗܘ ܬܠܡܝܕܐ ܕܐܬܐ 8
ܩܕܡܝܐ ܠܒܝܬ ܩܒܪܐ. ܘܚܙܐ ܘܗܝܡܢ. *ܠܐ 9
ܓܝܪ ܥܕܟܝܠ ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܟܬܒܐ ܕܥܬܝܕ
ܗܘܐ ܠܡܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ. *ܘܐܙܠܘ ܬܘܒ 10
ܬܠܡܝܕܐ ܠܘܬ ܐܢܫܝܗܘܢ. *ܡܪܝܡ ܕܝܢ ܩܝܡܐ 11
ܗܘܬ ܠܘܬ ܩܒܪܐ ܘܒܟܝܐ. ܘܟܕ ܒܟܝܐ ܐܕܝܩܬ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XIX. XX.

monumentum novum, in quo nondum quisquam positus
42 erat. Ibi ergo propter Parasceven Judæorum, quia juxta
erat monumentum, posuerunt Jesum.

CAP. XX.

Una autem sabbati, Maria Magdalene venit manè,
cùm adhuc tenebræ essent, ad monumentum: et vidit
2 lapidem sublatum a monumento. Cucurrit ergo, et venit
ad Simonem Petrum, et ad alium discipulum, quem ama-
bat Jesus, et dicit illis: Tulerunt Dominum de monu-
3 mento, et nescimus ubi posuerunt eum. Exiit ergo Pe-
trus, et ille alius discipulus, et venerunt ad monumentum.
4 Currebant autem duo simul, et ille alius discipulus præ-
cucurrit citiùs Petro, et venit primus ad monumentum.
Et cùm se inclinasset, vidit posita linteamina, non tamen 5
introïvit. Venit ergo Simon Petrus sequens eum, et in- 6
troïvit in monumentum, et vidit linteamina posita, et 7
sudarium, quod fuerat super caput ejus, non cum lintea-
minibus positum, sed separatim involutum in unum locum.
Tunc ergo introïvit, et ille discipulus qui venerat primus 8
ad monumentum: et vidit, et credidit: nondum enim 9
sciebant Scripturam, quia oportebat eum a mortuis re-
surgere. Abierunt ergo iterum discipuli ad semetipsos. 10
Maria autem stabat ad monumentum foris, plorans: Dum 11
ergo fleret, inclinavit se, et prospexit in monumentum:

ΚΕΦ. κα'.

Μετα ταῦτα ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ
Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης
2 τῆς Τιβεριάδος. Ἐφανέρωσε δὲ οὕτως.
Ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ Θωμᾶς ὁ
λεγόμενος Δίδυμος, καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ
Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου,
3 καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. Λέ-
γει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος· Ὑπάγω ἁλιεύειν.
Λέγουσιν αὐτῷ· Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν
σοί. Ἐξῆλθον, καὶ ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον
[εὐθὺς], καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν
4 οὐδέν. Πρωΐας δὲ ἤδη γενομένης, ἔστη ὁ
Ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλόν· οὐ μέντοι ᾔδεισαν
5 οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἐστι. Λέγει οὖν
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Παιδία, μή τι προσφά-
6 γιον ἔχετε; Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Οὔ. Ὁ
δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη
τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εὑρήσετε. Ἔβα-
λον οὖν, καὶ οὐκέτι αὐτὸ ἑλκῦσαι ἴσχυσαν
7 ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων. Λέγει οὖν ὁ
μαθητὴς ἐκεῖνος, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, τῷ
Πέτρῳ· Ὁ Κύριός ἐστι. Σίμων οὖν Πέτρος
ἀκούσας ὅτι ὁ Κύριός ἐστι, τὸν ἐπενδύ-
την διεζώσατο· ἦν γὰρ γυμνός· καὶ ἔβαλεν
8 ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν. Οἱ δὲ ἄλλοι
μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον, (οὐ γὰρ ἦσαν
μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, ἀλλ' ὡς ἀπὸ πηχῶν
διακοσίων,) σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων.
9 Ὡς οὖν ἀνέβησαν εἰς τὴν γῆν, βλέπουσιν
ἀνθρακιὰν κειμένην, καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον,
10 καὶ ἄρτον. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐνέγ-
κατε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων, ὧν ἐπιάσατε νῦν.

ܩܦܠܐܘܢ ✤ ܟܐ ✤

* ܒܬܪ ܗܠܝܢ: ܚܘܝ ܬܘܒ ܢܦܫܗ ܝܫܘܥ
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܥܠ ܝܡܐ ܕܛܝܒܪܝܘܣ. ܚܘܝ
ܕܝܢ ܗܟܢܐ. * ܐܫܬܟܚܘ ܗܘܘ ܐܟܚܕܐ. ܫܡܥܘܢ 2
ܟܐܦܐ. ܘܬܐܘܡܐ ܕܡܬܐܡܪ ܬܐܡܐ. ܘܢܬܢܐܝܠ ܗܘ
ܕܡܢ ܩܛܢܐ ܕܓܠܝܠܐ: ܘܒܢܝ ܙܒܕܝ. ܘܬܪܝܢ
ܐܚܪܢܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. * ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܫܡܥܘܢ 3
ܟܐܦܐ. ܐܙܠ ܐܢܐ ܐܨܘܕ ܢܘܢܐ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܐܦ
ܚܢܢ ܐܬܝܢ ܥܡܟ. ܘܢܦܩܘ ܘܤܠܩܘ ܠܤܦܝܢܬܐ.
ܘܒܗܘ ܠܠܝܐ ܡܕܡ ܠܐ ܐܚܕܘ. * ܟܕ ܕܝܢ ܗܘܐ ܨܦܪܐ: 4
ܩܡ ܝܫܘܥ ܥܠ ܝܕ ܝܡܐ. ܘܠܐ ܝܕܥܘ ܬܠܡܝܕܐ
ܕܝܫܘܥ ܗܘ. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܛܠܝܐ. 5
ܠܡܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܡܕܡ ܠܡܠܥܤ: ܐܡܪܝܢ
ܠܗ ܠܐ. * ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܪܡܘ ܡܨܝܕܬܟܘܢ ܡܢ 6
ܝܡܝܢܐ ܕܤܦܝܢܬܐ ܘܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ.
ܘܐܪܡܝܘ ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ ܠܡܓܪܫܗ ܠܡܨܝܕܬܐ ܡܢ
ܤܘܓܐܐ ܕܢܘܢܐ ܕܐܚܕܬ. * ܘܐܡܪ ܬܠܡܝܕܐ ܗܘ 7
ܕܪܚܡ ܗܘܐ ܠܗ ܝܫܘܥ ܠܟܐܦܐ. ܗܢܘ ܡܪܢ ܗܘ.
ܫܡܥܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥ ܕܡܪܢ ܗܘ: ܢܤܒ
ܟܘܬܝܢܗ ܐܤܪ ܚܨܘܗܝ: ܡܛܠ ܕܥܪܛܠܝ
ܗܘܐ. ܘܫܕܐ ܢܦܫܗ ܒܝܡܐ ܕܢܐܬܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ.
* ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܐ ܒܤܦܝܢܬܐ ܐܬܘ. ܠܐ ܓܝܪ 8
ܢܤܝܩܝܢ ܗܘܘ ܛܒ ܡܢ ܐܪܥܐ: ܐܠܐ ܐܝܟ ܡܐܬܝܢ
ܐܡܝܢ. ܘܢܓܕܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܠܡܨܝܕܬܐ ܕܢܘܢܐ.
* ܟܕ ܕܝܢ ܤܠܩܘ ܠܐܪܥܐ: ܚܙܘ ܓܘܡܪܐ ܟܕ ܤܝܡܝܢ: 9
ܘܢܘܢܐ ܟܕ ܤܝܡ ܥܠܝܗܝܢ ܘܠܚܡܐ. * ܐܡܪ 10
ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܝܬܘ ܡܢ ܢܘܢܐ ܕܨܕܬܘܢ ܗܫܐ.

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XXI.

CAP. XXI.

Postea manifestavit se iterum Jesus discipulis ad
2 mare Tiberiadis. Manifestavit autem sic: erant simul
Simon Petrus, et Thomas, qui dicitur Didymus, et Na-
thanael, qui erat a Cana Galilææ, et filii Zebedæi, et alii
3 ex discipulis ejus duo. Dicit eis Simon Petrus: Vado
piscari. Dicunt ei: Venimus et nos tecum. Et exi-
erunt, et ascenderunt in navim: et illa nocte nihil
4 prendiderunt. Manè autem facto stetit Jesus in littore:
5 non tamen cognoverunt discipuli quia Jesus est. Dixit
ergo eis Jesus: Pueri numquid pulmentarium habetis?
Responderunt ei: Non. Dicit eis: Mittite in dextram 6
navigii rete: et invenietis. Miserunt ergo: et jam non
valebant illud trahere præ multitudine piscium. Dixit 7
ergo discipulus ille, quem diligebat Jesus, Petro: Dominus
est. Simon Petrus cùm audisset quia Dominus est, tunica
succinxit se (erat enim nudus) et misit se in mare. Alii 8
autem discipuli navigio venerunt: (non enim longè
erant a terra, sed quasi cubitis ducentis) trahentes rete
piscium. Ut ergo descenderunt in terram, viderunt pru- 9
nas positas, et piscem superpositum, et panem. Dicit 10
eis Jesus: Afferte de piscibus, quos prendidistis nunc.

11 Ἀνέβη Σίμων Πέτρος, καὶ εἵλκυσε τὸ δίκ-
τυον ἐπὶ τῆς γῆς, μεστὸν ἰχθύων μεγάλων
ἑκατὸν πεντηκοντατριῶν· καὶ τοσούτων ὄν-
12 των, οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. Λέγει αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς· Δεῦτε, ἀριστήσατε. Οὐδεὶς δὲ
ἐτόλμα τῶν μαθητῶν ἐξετάσαι αὐτόν, Σὺ
13 τίς εἶ; εἰδότες, ὅτι ὁ Κύριός ἐστιν. Ἔρ-
χεται [οὖν] ὁ Ἰησοῦς, καὶ λαμβάνει τὸν
ἄρτον, καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὀψάριον
14 ὁμοίως. (Τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη ὁ
Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἐγερθεὶς ἐκ
νεκρῶν.)

15 Ὅτε οὖν ἠρίστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι
Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς. Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς
με πλεῖον τούτων; Λέγει αὐτῷ· Ναὶ,
Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. Λέγει
16 αὐτῷ· Βόσκε τὰ ἀρνία μου. Λέγει αὐτῷ
πάλιν δεύτερον· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με;
Λέγει αὐτῷ· Ναὶ, Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι
φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ· Ποίμαινε τὰ πρό-
17 βατά μου. Λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον· Σίμων
Ἰωνᾶ, φιλεῖς με; Ἐλυπήθη ὁ Πέτρος, ὅτι
εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον· Φιλεῖς με; καὶ εἶπεν
αὐτῷ· Κύριε, σὺ πάντα οἶδας· σὺ γινώ-
σκεις ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
18 Βόσκε τὰ πρόβατά μου. Ἀμὴν ἀμὴν
λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώτερος, ἐζώννυες σεαυτὸν,
καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ὅταν δὲ γη-
ράσῃς, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος
19 σε ζώσει, καὶ οἴσει ὅπου οὐ θέλεις. Τοῦτο
δὲ εἶπε, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ δοξάσει τὸν

11 ܘܣܠܩ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܘܢܓܕܗ ܠܡܨܝܕܬܐ ܠܝܒܫܐ.
ܟܕ ܡܠܝܐ ܢܘܢܐ ܪܘܪܒܐ: ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ
ܘܬܠܬܐ. ܘܒܗܢܐ ܟܠܗ ܝܘܩܪܐ ܠܐ ܐܨܛܪܝܬ
12 ܡܨܝܕܬܐ ܗܝ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ: ܬܘ
ܐܫܬܪܘ. ܐܢܫ ܕܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕܐ: ܠܐ ܡܡܪܚ
ܗܘܐ ܕܢܫܐܠܝܘܗܝ ܕܡܢܘ. ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܓܝܪ
13 ܕܗܘ ܗܘ. ܘܩܪܒ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܘܫܩܠ ܠܚܡܐ ܘܢܘܢܐ
14 ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ. ܗܕܐ ܕܬܠܬ ܙܒܢܝܢ ܐܬܚܙܝ
ܝܫܘܥ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܟܕ ܩܡ ܡܢ ܒܝܬ
ܡܝܬܐ ✤

15 ܟܕ ܕܝܢ ܐܫܬܪܝܘ: ܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ.
ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܝܘܢܐ: ܪܚܡ ܐܢܬ ܠܝ ܝܬܝܪ ܡܢ
ܗܠܝܢ: ܐܡܪ ܠܗ ܐܝܢ ܡܪܝ. ܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ
ܕܪܚܡ ܐܢܐ ܠܟ. ܐܡܪ ܠܗ. ܪܥܝ ܠܝ ܐܡܪܝ.
16 ܐܡܪ ܠܗ ܬܘܒ ܕܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝܢ. ܫܡܥܘܢ ܒܪ
ܝܘܢܐ ܪܚܡ ܐܢܬ ܠܝ: ܐܡܪ ܠܗ ܐܝܢ ܡܪܝ:
ܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ ܕܪܚܡ ܐܢܐ ܠܟ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ.
17 ܪܥܝ ܠܝ ܥܪܒܝ. ܐܡܪ ܠܗ ܕܬܠܬ ܙܒܢܝܢ.
ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܝܘܢܐ ܪܚܡ ܐܢܬ ܠܝ: ܘܟܪܝܬ ܠܗ
ܠܟܐܦܐ ܕܐܡܪ ܠܗ ܕܬܠܬ ܙܒܢܝܢ ܕܪܚܡ ܐܢܬ
ܠܝ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܪܝ. ܟܠܡܕܡ ܐܢܬ ܝܕܥ
ܐܢܬ. ܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ ܕܪܚܡ ܐܢܐ ܠܟ. ܐܡܪ ܠܗ
18 ܝܫܘܥ. ܪܥܝ ܠܝ ܢܩܘܬܝ. ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟ: ܕܟܕ ܛܠܝܐ ܗܘܝܬ: ܐܢܬ ܠܚܨܟ ܐܣܪ
ܗܘܝܬ ܚܨܝܟ: ܘܡܗܠܟ ܗܘܝܬ ܠܐܝܟܐ ܕܨܒܐ ܐܢܬ.
ܡܐ ܕܝܢ ܕܩܫܝܬ: ܬܦܫܘܛ ܐܝܕܝܟ ܘܐܚܪܢܐ ܢܐܣܘܪ
19 ܠܟ ܚܨܝܟ ܘܢܘܒܠܟ ܠܐܝܟܐ ܕܠܐ ܨܒܐ ܐܢܬ. ܗܕܐ
ܕܝܢ ܐܡܪ: ܕܢܚܘܐ ܒܐܝܢܐ ܡܘܬܐ ܥܬܝܕ ܕܢܫܒܚ

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XXI.

11 Ascendit Simon Petrus, et traxit rete in terram, plenum
magnis piscibus centum quinquaginta tribus. Et cùm
12 tanti essent, non est scissum rete. Dicit eis Jesus: Ve-
nite, prandete. Et nemo audebat discumbentium inter-
rogare eum, Tu quis es? scientes, quia Dominus est.
13 Et venit Jesus, et accipit panem, et dat eis, et piscem
14 similiter. Hoc jam tertiò manifestatus est Jesus disci-
pulis suis cùm resurrexisset a mortuis.
15 Cùm ergo prandissent, dicit Simoni Petro Jesus: Simon
Joannis, diligis me plus his? Dicit ei: Etiam, Domine, tu scis
quia amo te. Dicit ei: Pasce agnos meos. Dicit ei ite- 16
rum: Simon Joannis, diligis me? Ait illi: Etiam, Domine,
tu scis quia amo te. Dicit ei: Pasce agnos meos. Dicit ei 17
tertiò: Simon Joannis, amas me? Contristatus est Petrus,
quia dixit ei tertiò, Amas me? et dixit ei: Domine, tu
omnia nosti: tu scis quia amo te. Dixit ei: Pasce oves
meas. Amen, amen dico tibi: cùm esses junior, cingebas 18
te, et ambulabas ubi volebas: cùm autem senueris, ex-
tendes manus tuas, et alius te cinget, et ducet quò tu non vis.
Hoc autem dixit significans qua morte clarificaturus esset 15

Θεόν. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, λέγει αὐτῷ· Ἀκο-
20 λούθει μοι. Ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ Πέτρος
βλέπει τὸν μαθητὴν, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς,
ἀκολουθοῦντα· (ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ
ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ, καὶ εἶπε· Κύριε, τίς
21 ἐστιν ὁ παραδιδούς σε;) τοῦτον ἰδὼν ὁ Πέ-
τρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, οὗτος δὲ τί;
22 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐὰν αὐτὸν θέλω
μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; σὺ ἀκο-
23 λούθει μοι. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ λόγος οὗτος εἰς
τοὺς ἀδελφοὺς, ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ
ἀποθνήσκει. Καὶ οὐκ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς,
ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει· ἀλλ', Ἐὰν αὐτὸν θέλω
μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ;
24 Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ
τούτων, καὶ γράψας ταῦτα· καὶ οἴδαμεν,
25 ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ. Ἔστι
δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ, ὅσα ἐποίησεν ὁ Ἰη-
σοῦς, ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἓν, οὐδὲ
αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφό-
μενα βιβλία. [1][Ἀμήν.]

ܠܐܠܗܐ. ܘܟܕ ܐܡܪ ܗܠܝܢ: ܐܡܪ ܠܗ ܬܐ ܒܬܪܝ.
ܘܐܬܦܢܝ ܫܡܥܘܢ: ܘܚܙܐ ܠܬܠܡܝܕܐ ܗܘ 20
ܕܪܚܡ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܕܐܬܐ ܒܬܪܗ. ܗܘ ܕܢܦܠ
ܗܘܐ ܒܚܫܡܝܬܐ ܥܠ ܚܕܝܗ ܕܝܫܘܥ: ܘܐܡܪ
ܡܪܝ. ܡܢܘ ܡܫܠܡ ܠܟ. ܠܗܢܐ ܟܕ ܚܙܐ 21
ܟܐܦܐ ܐܡܪ ܠܝܫܘܥ. ܡܪܝ ܘܗܢܐ ܡܢܐ. ܐܡܪ 22
ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܢܩܘܐ ܗܢܐ ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ
ܐܢܐ ܠܟ ܡܢܐ ܠܟ. ܐܢܬ ܬܐ ܒܬܪܝ. ܘܢܦܩܬ ܗܕܐ 23
ܡܠܬܐ ܒܝܬ ܐܚܐ: ܕܗܘ ܬܠܡܝܕܐ ܠܐ ܡܐܬ.
ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܠܐ ܗܘܐ ܕܠܐ ܡܐܬ ܐܡܪ. ܐܠܐ ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܐ
ܕܢܩܘܐ ܗܢܐ ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ ܐܢܐ ܠܟ ܡܢܐ ܠܟ.
ܗܢܘ ܬܠܡܝܕܐ ܕܐܣܗܕ ܥܠ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ: 24
ܘܐܦ ܟܬܒ ܐܢܝܢ. ܘܝܕܥܝܢ ܚܢܢ ܕܫܪܝܪܐ ܗܝ
ܣܗܕܘܬܗ ܀ ܐܝܬ ܕܝܢ ܐܦ ܐܚܪܢܝܬܐ ܣܓܝܐܬܐ 25
ܕܥܒܕ ܝܫܘܥ: ܐܝܠܝܢ ܕܐܠܘ ܚܕܐ ܚܕܐ ܡܬܟܬܒܢ
ܗܘܝ. ܐܦ ܠܐ ܗܘ ܥܠܡܐ ܐܝܟ ܕܣܒܪ ܐܢܐ ܣܦܩ
ܗܘܐ ܠܟܬܒܐ ܕܡܬܟܬܒܝܢ ܗܘܘ ܀

ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܟܪܘܙܘܬܐ ܕܝܘܚܢܢ ܐܘܢܓܠܝܣܛܐ ܕܡܠܠ ܝܘܢܐܝܬ ܒܐܦܣܘܣ ܀

EVANGELIUM SECUNDUM JOANNEM, CAP. XXI.

20 Deum. Et cùm hoc dixisset, dicit ei: Sequere me. Con-
versus Petrus vidit illum discipulum, quem diligebat Je-
sus, sequentem, qui et recubuit in cœna super pectus
21 ejus, et dixit: Domine, quis est qui tradet te? Hunc
ergo cùm vidisset Petrus, dixit Jesu: Domine, hic autem
22 quid? Dicit ei Jesus: Sic eum volo manere donec ve-
23 niam, quid ad te? tu me sequere. Exiit ergo sermo iste
inter fratres quia discipulus ille non moritur. Et non
dixit ei Jesus, Non moritur: sed, Sic eum volo manere
donec veniam, quid ad te?

Hic est discipulus ille, qui testimonium perhibet de his, 24
et scripsit hæc: et scimus, quia verum est testimonium
ejus. Sunt autem et alia multa, quæ fecit Jesus: quæ 25
si scribantur per singula, nec ipsum arbitror mundum
capere posse eos, qui scribendi sunt, libros.

[*Finitum est Evangelium sanctum prædicationis Johannis Evangelistæ, quod loquutus est Græcè Ephesi.*]

DELECTUS VARIETATUM LECTIONIS

TESTIMONIIS CONFIRMATARUM,

STUDIO J. S. VATERI.

IN MATTHÆUM.

Ver.

Cap. II.

11. εἶδον] vulgare εὗρον nonnisi aliquot codd. jun.; It. plures; Vulg.; Epiph.; Vig. Taps.
17. ὑπὸ] διὰ B C D, alii codd.; Syr. utraque; usus scrib. Matthæi hoc et suadet et librariis in mentem vocare potuit.

Cap. III.

8. Vulgare καρποὺς ἀξίους nonnisi in aliquot codd.; paucis version. et Patr.

Cap. IV.

4. ὁ ante ἄνθρωπος addunt codd. aliquot antiquiss., forsitan e LXX. et Luc. desumpt.
10. ὀπίσω μου deest in vulgari textu; B K M P. 1. 13. 124; paucis version.; paucis Patr. hic non testibus, sed haud apta illa ratis, cum ὀπίσω potius sequi significet (cf. v. 19). Est tamen pro מֵעָלַי positum.
12. ὁ Ἰησοῦς deest in B D. 33; Memph.; Æth.; It. codd. aliquot; Orig.; Patr. aliis; itaque dubium, quippe sæpe in Evangelistaria in concione legenda sententiæ caussa illatum, ac dein in al. codd. profectum; v. 18. omnino rejiciendum est, nimirum tantum non omni auctoritate destitutum.

Cap. V.

22. εἰκῆ deest in B; Æth.; codd. Hieronymi, Augustini, Scholiastarum. In Matth. alias non legitur, in Paull. epp. quater antecedit verbum, nec, nisi semel in interrogatione, sequitur.
27. τοῖς ἀρχαίοις desunt in B D K M S, aliis codd. plurimis; version. Alex.; It.; Syr.; Goth.; Slav.; Orig. nisi semel; Hil.; Cyr. Al.; Theophyl.; Euthym.; qui tot testium occident., Alexandr., Antioch., Constplt. consensus est; vulgare est e v. 21.
28. ἐπιθυμῆσαι αὐτὴν] vulgar. lectio αὐτῆς, illud tuentur B D E L M S, alii codd. plurimi; Patr. variant, interdum etiam neutrum exprimunt; in version. non elucet, utrum auctores earum in ipsorum codd. invenerint.
32. ὃς ἂν ἀπολύσῃ] horum loco πᾶς ὁ ἀπολύων in B K L M, aliis codd. plur.; It. plur.; Syr.; Vulg.; Slav.; lectio antiqua, at fortasse e Luca desumpta.
44. τοῖς μισοῦσιν] codd. fere omnes; Patr. Gr. multi; e version. non elucet, illudne an vulgare τοὺς μισοῦντας, quæ usitatior constructio est, invenerint. Ceterum ab εὐλογεῖτε usque ad fin. versus omnia desunt in B. 1. 11; aliis aliquot codd.; et, hoc illudve enunciatum in version. Memph.; It. aliquot codd.; Patribus antiqss. diversarum region.; ita ut certa non sint, forsitan e Luca huc translata.
47. ἀδελφοὺς] B D. 1. 13; version. Alex.; It. plerique codd.; Syr.; Vulg.; contra φίλους E K L M S, alii codd. plurimi; Philox.; Slav.; Goth.; Basil.; Theophyl.; ita ut pæne æquiparandum sit.
τελῶναι] nisi præferenda, certe æquiparanda est lectio ἐθνικοί, quam B D. 1. 33. alii codd.; version. Alex.; It. (except. Clar.); Syr.; Hieros.; Vulg. habent. In multis ex his testibus τὸ αὐτὸ pro sequenti οὕτω.
48. Satis antiquæ lectt. cum ὡς pro ὥσπερ, tum ὁ οὐράνιος pro ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς: illam L. 13. 33. Clem.; hanc B D E L. 1. 13. 33. alii codd.; utramque Orig., Chrys.

Cap. VI.

1. δικαιοσύνην] præferendum vulgari ἐλεημοσύνην tum propter testes antqss. B D. 1; It. (except. Brix.); Syr. Hieros.; Isidor. Pel. ex Alexandrinis; Patres Lat.; tum quia ἐλεημοσύνη est illius explicatio, cui contra δικαιοσύνη neutiquam substitutum fuisset.
4, 6. ἐν τῷ φανερῷ] alterutro loco valde dubium, utrobique deest in B D; Memph.; It. aliquot codd.; Vulg.; Orig.; hic illicve in aliis codd.; Version.; Patr.
5. προσεύχησθε, οὐκ ἔσεσθε antiqua lect. B. version. Alex.; It. (exc. Cant.) Vulg.; Orig.; Chrys.
13. Doxologia deest in B D. 1. Patribus Gr. ante Chrys. quantumvis singulas Dominicæ, quæ vocatur, Orationis partes explicantibus, Patribus Lat. omn. a Tertull. ad Hieron.; version. Memph.; It. (exc. paucis utriusque codd.) Arr.; Vulg. (quæ modo *Amen* habet); testes omiss. Scholiastæ; codicibus Lucæ ex Matth. interpolatis hæc addita non sunt. Leguntur in Isid. Pel.; Chrysost.; version. Syrr. Æth. Arm. Pers. Goth. Slav.; e libris Liturg. et Evangelistar. in textum recepta.
18. ἐν τῷ φανερῷ desunt in B D G K L M S. 1. 13. 33. plerisque al.; Memph.; Arm.; It. codd. alqt.; Syr.; Goth.; Vulg.; Theophyl.; Euthym.
21. Pro utroque ὑμῶν lect. antiqua σοῦ in B. 1; Memph. Sahid.; Æth.; It. (exc. Brix.); Vulg.; Tertull.; Cypr.; Basil.; Macar.; Ephrem.

Cap. VII.

2. μετρηθήσεται] vulgare ἀντιμετρηθήσεται nonnisi in codd. 13, paucis aliis; It. alqt.; Vulg.; Polycarp.; Clem. (in Orig. utrumque).
14. Τί] vulgare ὅτι, quod præter B. a prima manu, pauciss. codd.; version. habent, facilius librariis in mentem venire potuit, quam τί, cujus hunc usum nec in Matth. nec contrarium quisquam demonstraverit.

Cap. VIII.

5. αὐτῷ] vulgare τῷ Ἰησοῦ nonnisi L. et pauci al. codd.; Syr.
8. vulgare λόγον in paucis modo codd.; facilius et μόνον sic convenire videbatur.
15. αὐτοῖς] sic L. 1. 13. 33. 124. pauci alii codd.; Memph.; Syr.; It.; Vulg.; Slav.—αὐτῷ B C E F G K S. alii plurimi, Mosq. quoque; Syr. MS.; Philox.; Arm.; Goth.; Slav.; Sax.; Orig.; Chrysost.; Theophyl.; Euthym.; quod ob codd. antqss. consensum, (quanquam illi quoque optimæ notæ, versiones diversarum Patriarum utrobique sunt,) et Patr. vel præferendum vel saltem plane æquiparandum esset, nisi difficilius αὐτοῖς videretur.
25. αὐτοῦ delendum in consensu codd. C E F K L S, plurimor. et opt. al.; ortum e proximo αὐτὸν vel v. 23.
29. consentiunt in omissione B C L. 1. 11. 33; Mosq.; Memph.; It. plur. codd.; Orig. et Cypr.; sæpius additum quam omissum est Ἰησοῦ; ex anteced. σοι sequentique υ oriri potuit.
32. Lectio ἀπῆλθον εἰς τοὺς χοίρους. Καὶ ἰδοὺ, ὥρμησεν πᾶσα ἡ ἀγέλη κατὰ commendatur codd. B C M. 1. 33. 118. 124. consensu plerarumque version.; vulgarique fere æquiparanda est. Hanc tamen præter testes alios K. tuetur (D Gr. ut sæpius hiat); ex clausula v. 31. vix *bis* inferri, facilius; contra triplici repetitioni eadem afferri medela potuit, quæ in Luca invenitur.

CAP. IX.

5. σοὶ] σου B C D F G K L, plurimi al. codd.; Chrysost.; ita ut, si a sola codd. auctoritate res penderet, esset prorsus præferendum. Solet quidem (cf. Gersdorf. l. c. p. 97. 456.) genitivos pronom. post substantivum collocare Matthæus: vix tamen ejusmodi legi se omnino adstrinxerit. Restant exempla contraria (nec tantummodo ea, ubi vis orationis in pronomine est) paucorum testium dissensu non delenda. Nostro loco consentiunt version. diversarum regionum, Memph.; Æth.; It. plerique codd.; Syr.; Ar.; Philox. in lectione σοι αἱ ἁμαρτίαι σου, quam etiam aliquot codd., bonæ notæ Mosq., habent, ita ut saltem non plane certum sit, annon hæc genuina lectio, ex qua utraque illa originem duceret. Ceterum illa lege grammatica adjicitur auctoritati vulgaris lectionis v. 2, ubi modo B C. 1. 33. quanquam opt. notæ codd. aliquot alii σου αἱ ἁμαρτίαι habent, D σου omittit.

ἔγειραι] ἔγειρε C D G K S, Mosq. antqss., fere æquiparanda lect.; præferenda in Lc. quem cf.

8. ἐθαύμασαν] ἐφοβήθησαν B D. 1. 33. 118; Version. Alex.; It.; Syr.; illud aptius videre potuit.

13. εἰς μετάνοιαν des. in B D. 1. 22. 118; Mosq. antqss.; Perss.; Syrr.; Æth.; Arm.; It. codd. plerique; Goth.; Vulg.; Patr. antqss.

17. vulgaris textus, ἀμφότεροι; formam mascul. B C D E F K L. 1. 13. 33. 124, alii plurimi codd. habent.

18. εἰσελθὼν] ita C D E K. 1. 11. 124, al. ac, qui divisim εἷς ἐλθὼν habent: S. 33. al.; itaque plerique codd.; εἷς vel τις expresserunt Æth. Arm. It. Syr. Goth. Philox. Vulg. Slav. Vulgaris ἐλθὼν vix idonea auctoritas, cum in aliis codd. antqss. vel προσελθὼν, vel εἷς aut τις προσελθὼν, quæ varietates omnes ex εἰσελθὼν oriri poterant, cum εις vel separaretur, vel ideo, quod εἷς ante substantiva in Matt. collocari soleat, omitteretur.

33. ὅτι deest in B C D E G K L S. 1. 13. 33. 124; Mosqq. aliis plurim.; It. (exc. verc.); Syr.; Æth.; Goth.; Vulg.; Philox.; Pers.; Chrysost.; Theophyl.

35. ἐν τ. λ. desunt in B C D S. 1. 33. multis aliis codd.; It. plerisque; Memph.; Æth.; Syr.; Perss.; Arr.; Vulg.; Philox.; Chrysost.; Theophyl.

36. ἐσκυλμένοι] vulgare ἐκλελυμένοι in L, pauciss. aliis codd.; tuentur difficiliorem illam lect. B C D E F G K S. 1. 13. 33. 124. plurimi alii codd.; Æth.; Sahid.; It.; Syr.; Ar.; Perss.; Goth.; Vulg.; Basil.; Patr. alii Gr. et Lat.

CAP. X.

8. νεκροὺς ἐγείρετε, vulgo ponuntur post λεπροὺς καθαρίζετε, sed illum ordinem tuentur B C D. 1. 13. 33; Memph.; Æth.; It.; Vulg.; Arr.; Sax. Desunt νεκροὺς ἐγείρετε in E K L M S; antq. Mosqq.; plurimis al.; Syr.; Sahid.; Pers.; Arm.; Patr.; et essent prorsus delenda propter collocationis quoque diversitatem; nisi omissio oriri potuisset oculis scriburum ad simile λεπροὺς delapsis, vel ex dubitatione de hac facultate Apostolis concessa; sæpiusque ex propositionibus ejusmodi accumulatis una alterave a scribis omissa reperiretur. Addi tamen quoque poterant primum in margine ab hominibus, quibus omissa viderentur, et ex c. xi. 4. Itaque maxime dubia illa verba manent.

10. ῥάβδον] ita B D. 1. 33. alii codd. ῥάβδους. C E F G K L M P S, plur. alii codd.; etiam Mosq.; Memph.; Arm.; Philox.; Chrysost.; Theophyl. ita ut testes Alexandr. et Cstplt. hoc, occidentales illud defendant. Singulis cum baculus sufficere videretur, numerus singularis; propter pluralem antecedentium hic poni potuit.

23. ὅταν—φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην] paullo diverso modo repetuntur in præclaris codd. faciliusque propter similitudinem excidere, quam irrepere, potuerunt. Ut vero aliquid exciderit: verba ipsa non omnino possunt definiri.

25. vulgaris ἐκάλεσαν pauci testes; nec plures initio v. 28. formæ φοβηθῆτε, quod ex sequenti, nec v. 31. tutum est. E version. non elucet, utrum expresserint. Minus frequens ἐπικαλεῖν activ.

CAP. XI.

2. δύο] διὰ B C D P. 33. 124; Syr.; Arm.; Goth.; marg. Philox.; utrumque omiss. in It. pluribus codd.; Pers.; itaque diversitas in diversarum regionum antq. testibus; difficiliusque διὰ; nec solet Matthæus ad δύο addere genivos. Vulgare, Orig. et Chrysost. habent.

16. παιδίοις] vulgo: παιδαρίοις, sed in illo codd. tantum non omnes consentiunt; acced. Clem. Al.; Chrysost.; Theophyl.; version. discrimen exprimere vix potuerunt. Magnus dissensus in vocc. ἐν—αὐτῶν, cujus origo communis cernitur, si originitus paullo aliter legebatur; ἑτέροις plerique codd. antqss. habent; version. alqt.

23. ὑψωθεῖσα] codd. antqss. vel ὑψώθης vel ὑψωθήσῃ, antea pars μὴ pro ἡ. Hoc ex μ voc. K—μ ortum, illud inde, quod η pro conjunct. disjunctiva sumptum ante alterum ἕως repeteretur, oculive ad simile—βασθήσῃ delaberentur. Nil mutandum, nisi fortasse τοῦ ante οὐρανοῦ, quod deest in B C D** 1, neque alias proximarum propositionum altera articulo utitur, altera caret; nisi hæc ipsa omissionis caussa fuerit.

CAP. XII.

3. αὐτὸς deest in B C D F G K M S V, 1. 17. 124. multis aliis codd.; It. alqt.; Memph.; Æth.; Syrr.; Arr.; Perss.; Vulg.; e Lc. irrepere potuit.

6. μείζων] μεῖζον B D S U V. 1. 33. permulti alii codd. Frequens ejusmodi diversitas scripturæ; hic quidem e neutris v. 41. 42. μεῖζον, contra ex persuasione: de Jesu et universim hæc dici, masculinum oriri potuit. Versiones, etiam Lat. in D. hoc expresserunt et codd. It. (excepto Corb.)

8. καὶ deest in B C D E L M S, permultis aliis codd.; plerisque version.; Tertull.; Orig.; Chrysost.; al.; e Lc. et Mc. addi poterat.

21. ἐν deest in B C E F G K L M S; Ev.: Mosqq. V b h.; codd. plurimis aliis; Basil. Chrysost. Theophyl.; ob insolitam constructionem vocis ἐλπίζειν insertum, ab aliis ἐπὶ, quod est in LXX.

35. τῆς καρδίας desunt in B C D E F K S U. 11. 13. 17. 124; Mosqq. V b h; plurimis aliis codd.; Version. plerisque; Patribus mult.; alii variant. Qui habent L. 1. 33. pauc. al.; Æth.; Arm.; αὐτοῦ addiderunt: L. 33. Arm. utrumque itidem v. seq. E Luc. vi. 45. desumi poterant.

CAP. XIII.

14. ἐπ' ante voc. αὐτοῖς, deest in B C F G K L S. 13. 33. 124. plurimis aliis codd.; Bas.; Chrysost.; et ne in version. quidem omnibus, ubi tamen exprimi poterat etiamsi in textu non inventum.—Iidem fere codd. antqss. cum aliis v. 27. τὰ, v. 30. τῷ non habent.

30. εἰς δέσμας] neque forma substantivi, neque εἰς cert.; hoc antiquitus deerat in diversar. regionum testibus. Ejusdemmodi consensus v. 46. commendat εὑρὼν δὲ pro ὃς εὑρὼν, et etiam plurium suspecta reddit v. 51. vocc. λέγει —Ἰησοῦς.

40. vulgare κατακαίεται in pauc. test. antq.; D. κατακαίονται.

52. τῇ βασιλείᾳ B K. 1. 13. 33. 124. al., ἐν τῇ βασιλείᾳ C D. alterutrum et version. et Patr. diversarum regionum antiquiss.; vulgare εἰς τὴν βασ. L. habet, sed difficilior est nudus dativus (ad quem cf. c. xxvii. 57), et ipsa differentia ceterorum testimoniorum commendatur; explicatus videtur adscripto ἐν, unde εἰς oriri poterat, in cujus conjunctione cum τῷ μαθητευθῆναι quidem, si significatio primitiva premeretur, forsitan etiam inerat, in quo

hæsitaret aliquis, sed pauciores sunt ejus testes, quam quibus confidere queas.

CAP. XIV.

14. Contra vulgare αὐτοὺς illud tuentur B C E F L M S. 1. 10. 11. 17. 61. 72. 124; Ev. Mosqq. V. h; mult. al.; version. oriental. usus hic non est; It. illis (Cantabr. de iis) habet: Slavica, cujus præpositio duos casus regit, accus. expressit.

19. καὶ deest in B D E F K L M P S; Ev. V. b. h. antqss.; pluribus aliis codd.; It. (excepto Corb.); Vulg.; Philox.; Slav. alqt.; Orig.; Theophyl.

22. αὐτοῦ, quod testes locuplet. omittunt, e Mc. videtur adsumptum.

CAP. XV.

4. σου deest in B D E F G S. 1. 17; Ev. Mosq. V; permultis aliis codd.; It. plerisque; Æth.; Vulg.; Slav.; Irèn.; Orig.; Chrysost.; Aug.

8. Verba uncis inclusa desunt in B D L. 33. 124; Æth.; Memph.; It. (except. Brix.); Syr.; Perss.; Vulg.; Sax.; Patribusque diversar. ætat. et patriarum; et facillime e Iesaia irrepserunt.

30. τοῦ Ἰησοῦ] αὐτοῦ B D L. 13. 33. 124; It. (except. Brix.); Memph.; Arr.; Arm.; Vulg.; Chrysost. habent. Vs. sq. magna lectionis diversitas propter repet. βλέποντας, male intellect. κωφοὺς (qui et surdi et muti sunt), et tot terminationum similium concursum.

32. ἡμέραι] sic B C D F G H K L P S. 1. 33. plurimi alii codd.; Evv. antiqss. Mosq.; Chrysost.; vulgaris lectio ἡμέρας facilior videbatur.

36. τοῖς ὄχλοις B K L M. 1. 13. 33. 124. aliquot alii codd.

39. ἀνέβη] vulgare ἐνέβη, illud tuentur C D E G H K L. 13. plurimi alii codd.; Evv. antqss. Mosq.; Chrysost.

CAP. XVI.

2. a voc. ὀψίας et totus v. 3. desunt in B. 13. 124. aliquot aliis codd. Hieronymi quoque; Ev. antiq. Mosq.; aliaque in aliis codd. vel omissa vel addita. Abusui sententiarum, quæ non æque omnibus regionibus convenirent, occursum videtur; accedebat repetitio eorundem vocabulorum. In omnibus version. (except. uno cod. Memph.) illa leguntur, nec loco moveri debent; quanquam non omnino omnia certa sunt, nimirum ad explicandam voc. δύνασθε alii aliter legerunt; voc. ὑποκριταὶ vero etiam a codd. C D L. 1. 11. 33. aliis; aliquot It.; Æth.; Arm.; Philox.; Vulg.; Sax. abest.

8. αὐτοῖς deest in B D K L M S. 1. 33. 124. aliis codd.; plerisque It.; Æth.; Arm.; Philox.; Vulg.; Orig.; Lucif.; Theophyl.

11. ἄρτων testes plurimi ex antiquiss.; aliquot ex his προσέχετε illud pæne æquiparandum, hæc medela.

13. με certum non est, deest in B. et version. plerisque; post λέγουσι est in C.; in Orig. et Hil. legitur; poterat vel desumi e Mc. et Lc. in quibus Υἱὸν τ. ἀνθρ. non sequitur, vel ut ne duplex esset accusativus, omitti.

20. διεστείλατο] est in B D. ἐπετίμησεν, quod Orig. in aliquot codd. invenerat, sed non probat.

21. Ἰησοῦς B L. 1. 124. plurimi alii codd. et pleræque version. omittunt, nec ullo loco Matth. ita utrumque nomen conjunxit,

28. ἑστώτων] sic B C D L S, al.; τινες ὧδε ἑστῶτες E F G H V, al.: sed v. τινὲς in Matth. sequi solet genitivus; ἑστηκότων K, et pauci al.

CAP. XVII.

9. ἐκ] vulgare ἀπὸ e Mc.; illud in antqss. plurimisque codd.; itidemque v. 14. αὐτὸν pro vulgari αὐτῷ. Ἰησοῦς v. 11. post ἀποκριθεὶς loco suo esset: deest in B D L. 1. 33; It.; Memph.

20. ὀλιγοπιστίαν (non ἀπιστίαν), B K. 1. 13. 22. 33. 124. version. Alex.; Orig.; Chrysost.; moderandæ sententiæ studio deberi videtur. Deest v. 21. in B. 33; Memph.; Syr. H.; uno It. cod.

23. καὶ—σφόδρα desunt in K. et Evv. antqss. Mosq. ideo omissa, quod ἀνάγνωσμα eccless. terminaretur voc. ἐγερθήσ.

CAP. XVIII.

6. εἰς τὸν τράχηλον plurimi ex antqss. codd. vel ἐπὶ, vel περί.

11. certus non est; omittitur in B L. 1. 13. 33; Memph.; Syr.; Hieros.; uno It. cod.; Orig.; Hieron.; est sententia quæ et abesse et e Lc. xix. 10. inseri poterat.

19. Post πάλιν addunt ἀμὴν plurimi ex antqss. codd.; plures It.; Arr.; Basil.

28. εἴ τι] vulgare ὅ, τι codd. auctoritate tantum non omnino destituitur; μοι, et quæ v. 29. 30. uncis inclusa sunt, plures antqss. diversarum region. version.; Patres non habent; in K. πάντα post ἀποδώσω σοι.

35. τὰ παραπτώματα αὐτῶν valde suspecta; desunt in B D L. 1; version. Memph.; Sahid.; Æth; Arr.; It. (except. Clar. et Brix.); Vulg.; Sax.; Orig.; Lucif.; Hier.; August.; multoque facilius addebantur quam delebantur.

CAP. XIX.

3. αὐτῷ deest in B C K L. 1. aliis codd.; Orig.; Hilar.; c. xxvi. 17. in iisdem (C. ibi hiat) et D; Chrysost.; utrobique in version. Alex.; Sahid.; It.; Vulg.; nec favet usus scribendi Matth.

9. εἰ deest in omnibus fere codd. antqss. et bonæ notæ.

16. ἀγαθὲ deest in B D L. 1; Æth.; aliquot codd. It.; Orig. in textu et commentar.

17. Iidem codd. et 22.; Coptt.; Arm.; margo Philox.; omnes It. codd. (except. Brix.); Sax.; Patres Alex. et occid.: τί με ἐρωτᾷς περὶ τοῦ ἀγαθοῦ; εἷς ἐστιν ὁ ἀγαθὸς, quæ lectio æquiparanda est vulgari e Mc. et Lc. forsan invectæ.

19. In σοῦ omittendo consentiunt codd. antqss., multi al.; plures version. et Patr.

24. εἰσελθεῖν prius tuentur C E F H K L M. 1. 13. 33; plurimi al. codd.; versiones Alex.; Syrr.; Orig.; Chrysost.; Augustin. Vulgare διελθεῖν, quod testes occidentales habent, vix æquiparandum fuerit; nam minus verisimile est, εἰσελθ. temere ex fine commatis huc translatum, quam διελθ. invectum esse ob illius difficultatem et præcedens διά.

25. αὐτοῦ deest in B C D L. 1. 33. 69. 124. aliis codd.; version. Memph.; Sahid.; Perss.; Syrr.; It. (except. Corb.); Vulg.

26. ἐστι deest in B H L S. 1. 13. 69. 124; Ev. antqss. Mosqu.; permultis al. codd.; version. Memph.; Arm.; Syrr.; Slav.; Orig.; Chrysost.; Theophyl. Occidentalium, qui habent, minor auctoritas in additamentis, quæ plurima in iis inveniuntur.

29. τις legitur in B D C E K L. 1. 13. 69. 124. aliis codd.: Orig.; Basil.; Cyr. Al.; Chrysost.; Theophyl.; in version. utrum fuerit, minus manifestum.

CAP. XX.

3. τὴν omittendum ob consensum omnium antqss. et al. plurimor. codd.; Orig.; Cyr. Al.; Theophyl.

6. ἀργοὺς deest in B C D L; Memph.; Sahid.; Æth.; Arr.; It. (except. Clar. et Brix.); Vulg.; Sax.; Orig.; Cyr. Al.; Arnob. Plerique ex his testibus hoc v. ὥραν, v. 7. vocc. καὶ ὃ—λήψεσθε non habent; post λήψεσθε in plur. version. additur δώσω ὑμῖν.

21. In addendo σου codd. antqss. et plurimi consentiunt cum version. diversar. regionum; itidem v. 26. in omittendo δέ.

22. 23. Vocabula uncis inclusa, nisi delenda, certe valde suspecta sunt; desunt in B D L. 1. 22; (vocc. καὶ, cujus loco, in antqss. codd. qui hæc habent, ἢ est; τὸ—βαπτισθήσεσθε etiam in 33 et aliquot aliis;) Memph.; Sahid.;

Æth.; Pers.; It. (except. Clar. Brix.); Vulg.; Sax.; Orig.; Hilar.; Epiphan.; Ambros.; Hieron. (testium occidentalium in omissionibus major, quam in additamentis videtur esse auctoritas;) poterant facile addi e Marco, quem vide.

34. αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ desunt in B D L. 1. 71. 73. 124; version. Memph.; Sahid.; Æth.; It.; Arm.; Syr.; Hieros.; Philox. marg.; Ar.; Vulg.; aliquot Patr.; nec solet Matth. ejusmodi genitivos præmittere substantivis; (rarius enim apud eum contrarium invenitur, ut c. xxi. 8. ubi tamen D. 13. pluresque alii pronomen postponunt.) Poterant quidem ideo illa omitti, quod in Mc. Lc. non leguntur, et alibi potius voci ἀνέβλεψαν, non huic junguntur: dubia tamen sunt.

Cap. XXI.

3. Vulgare ἀποστελεῖ, cum futurum necessarium haberetur. In codd. antqss. C E K L S V h, aliis plurimis præsens legitur, expressumque idem in aliquot version.; B D; It. codd. plerique, Orig. illud habent.

4. ὅλον deest in C D L; Memph.; Æth.; It. (except. aliquot codd.); Arr.; Orig.; Chrysost.; Hilar.; Hieron.

7. ἐπεκάθισεν in B C S. 13. 124. aliis codd.; antqss. Evv. Mosq.; It. (except. aliquot codd.); Sahid.; Æth.; Syrr.; Arr.; Orig.; Arnob.; æquiparandum est.

12. τοῦ Θεοῦ deest in B L. 13. 33. 73; Memph.; Æth.; uno It. cod.; Sax.; Chrysost.; Hilar.; variat Orig.

28. μου deest in D K L. 1. 13. 33. 124. aliis codd.; Æth.; Syrr.; Pers.; It. pluribus codd.; Chrysost.

30. Vulgare δευτέρῳ. ἑτέρῳ habent D E F H K. 13. 124. plurimi al. codd.; It.; Æth.; Arm.; Syrr.; Pers.; Vulg.; Orig.; Cyr. Al.

33. τις deest in B C D K L S. 1. 13; Ev. antqss. Mosq. multis al. codd.; Memph.; It. (except. Brix. et Clarem.); Philox.; Vulg.; Slav. 1 cod.; Orig.; Lucif.; Hilar.; Theophyl.; habent Iren. et Arnob.

46. ὡς] B L. 1. Orig. sexies, εἰς.

Cap. XXII.

7. Ἀκούσας deest in B L. 1. 13. al. codd. (qui ὁ δὲ habent); in aliis codd. et version. vel transponitur vel καὶ præmittitur: dubium itaque est; nec omnino certum ἐκεῖνος, quod post βασιλεὺς addunt C D E F K M S; Evv. antqss. Mosq.; plurimi al. codd.; plures It.; Philox.; Lucif.; Theophyl.; pæne recipiendum, nisi facilius additum quam omissum fuerit, pluriumque version. auctoritas deesset.

13. ἄρατε αὐτὸν, καὶ in Alex. et Patribus et version.; in Sahid.; codd. B L. 1. 13. 69. 124. omittuntur. δήσαντες in D., It. plurimis codd.; multis Patr. occid.: quare textus omnino certus non est.

30. τοῦ, vel Θεοῦ, vel utrumque; plures ex antqss. testibus omiserunt.

37. Non vulgare εἶπεν, sed ἔφη est in B D E F G K L M S; Evv. antqss. Mosq.; plurimis al. codd.; Basil.; Theophyl. Ante καρδ. et ψυχ. articulus deest in antiquis codd.

38. post ἐστὶ articulum ἡ addunt B L. 1. 13. 69. 118. 124. estque ejus post vv. αὕτη ἐστιν usus tam constans in omnibus Evangelistarum locis (excipitur solus Act. x. 36. ubi tamen in v. πάντων vis orationis est), ut non a correctoris, sed ab ipsius auctoris manu esse videatur, qui certe ita vellet scribere. Ceterum iidem codd.; D.; pleræque version. μεγάλη καὶ πρώτη, quod pæne æquiparandum.

44. ὑποπόδιον] ὑποκάτω in B D G L. 69. 124. aliis codd. et version. aliquot.

Cap. XXIII.

8. ὁ Χριστὸς deest in B D L E** (h.e. a secunda manu), 1. 124. aliis codd.; version. fere omnibus, pluribus Patr. ac sæpius adjiciebatur, quam omittebatur; quare maxime dubium est.

13. post v. 14. positus legitur in E F G H; Ev. Mosq. antqss.; aliis codd.; Æth.; Coptt.; Syrr.; Arr.: cumque in C D L. 1. 118.; It. codd. plurimis; Vulg.; Sax.: vocc. ὅτι κατεσθίετε—κρίμα æque ac οὐαὶ ὑμῖν—ὑποκριταὶ desiderentur, eo magis dubia sunt.

23. Post ταῦτα additur δὲ in B C K L M. 33. aliis codd.; Coptt.; Syrr.; It. aliquot codd.; quæ vulgari æquiparanda est lectio.

25. ἀδικίας habent C E F G H K S. 10. 11; Ev. antqss. Mosq.; plurimi alii codd.; Æth.; Syr.; Arr.; Slav.; Basil.; Chrysost.; Euthym.; Theophyl. Vulgare ἀκρασίας est quidem in B D L. 1. 13. 33. 69. 124. al.; It. aliquot codd. (unus illud habet,) sed cum ἀκαθαρσίας in aliquot codd. inveniatur, inque Coptt.: Pers.; aliquot aliis It. codd. exprimatur; πλεονεξίας sit in cod. M; quin in paucis aliis etiam πονηρίας: hæ diversæ videntur explicationes τῆς ἀδικίας, neque huic prorsus æquiparanda est lectio ἀκρασίας. Omnino certum tamen vix est, annon utrumque originitus defuerit.

26. καὶ τῆς παροψίδος D. 1; It. duo codd.; Iren.; Clem. Al.; Chrysost. non habent, alii aliter. — αὐτοῦ (non αὐτῶν) B D E. 1. 69. plures codd.; Æth.; unus It. cod.: alii testes utrumque omittunt.

30. ἤμεθα sic B C D E F G H L. 13. 33. 69. 124; Ev. antqss. Mosq., multi al. codd.; Orig.; Cyr. Al. Forma hæc imperfecti (plusquamperfecti loco hic positi) in serioribus script. demum frequentior, reprobata ab aliis, qui vulgare ἦμεν prætulerunt.

36. ὅτι legitur in C E F G K M S. 13. 33. 69; Ev. antqss. Mosq.; multis al. codd.; uno It.; Syrr.; Orig.; Chrysost.; neque tamen omnino certum est.

37. ἀποκτείνουσα] Alii hic et alibi: ἀποκτέν. s. ἀποκτενν.

Cap. XXIV.

2. Ἰησοῦς; cujus loco ἀποκριθεὶς est in B D L. 1. 13. 33. 124. plurimis version.; neutrum plane certum. — Οὐ plures codd. et pleræque version. divers. regionum non habent.— μὴ deest in tantum non omnibus antqss. codd., plurimis al.

9. τῶν errore typothetarum Elzeviri omissum in textu vulgari.

17. τὰ, vulgare τι, illud tuentur B E (a sec. manu) F H K L S. 13. 69. 124; Evv. 3. antqss. Mosq.; alii quam plurimi codd.; Syrr.; Arr.; Memph.; Slav.; Orig.; Athen.; Chrysost.; Theophyl.

20. ἐν deest in B D L. 1. 13. 69. 124; Ev. antqss. Mosq.; quam plurimis al. codd.; Orig.; Euseb.; Theodoret.; Theophyl.

27. καὶ non est in B D F G H K L S. 1; Evv. 2 antqss. Mosq.; multis al. codd.; It. pluribus; Coptt.; Syr.; Arm.; Pers.; Vulg.; Orig.; Theodoret.; Ruf.; op. impf.

36. τῆς tantum non omnes antqss. codd.—μου plures ex illis, et version. tantum non omnes, omittunt.

Cap. XXV.

2. ἐξ αὐτῶν ἦσαν B C D L. 1. 102. 124; Æth.; Syr.; Vulg.; Bas.; Chrysost.; sed inveniuntur in Matth. interdum transpositiones.

9. οὐκ] in B C D F G H K S V h. 1. 33. 72. al.; Basil.; Chrysost. est οὐ μὴ, quæ lectio illi æquiparanda est. Similiter cumulantur negativæ particulæ c. xxiv. 21.— δὲ deest in A B D G H S V h. pluribus al. codd.; It. (exc. Corb.); Arm.; Vulg.; v. 21. in B C D E K L. 33. 124. pluribus al. codd.; It.; Syr.; Arm.; Perss.; Vulg.

13. ἐν—ἔρχεται desunt in A B C D L. 1. 22. al. codd.; version. Coptt.; Æth.; Syrr.; Arm.; Perss.; It.; Vulg.; Sax.; Athan.; Basil.; Hilar.; Chrysost.; August.; sunt e c. xxiv. 44. ἀναγνώσματος itidem fine.

15. εὐθέως non plane certum est; obstat collocatio post verbum

(c. iii. 16. tantum adhibita, ubi tamen in bonis codd. et version. præcedit). In B. 1. al. jungitur sequentibus, omissa vel interposita voce δὲ, quæ tamen correctio videtur.

16. ἐποίησεν] B C D L. 1. 33. 69. 118. 124. plures al. codd.; Memph.; Æth.; It.; Syr.; Arm.; Philox. marg.; Perss.; Vulg.; Sax. ἐκέρδησεν, quæ tamen illius explicatio est e v. sq. petita.

26. δοῦλε πονηρὲ A; It.; Syr.; Orig.; al. Cf. v. 21. 23. c. xviii. 32.

31. ἅγιοι valde suspectum; deest in B D L. 1. 118. 124; It.; Memph.; Æth.; Arm.; Syr. Hieros.; Arr.; Vulg.; Sax.; plurimis Patr.: facilius addebatur, quam omittebatur; neque est hic adjectivi locus.

35. ἤλθατε est in A B D F L b.

44. αὐτῷ deest in antqss. codd. tantum non omnibus, plurimis al.; pluribus Patr.; versionibus, It. (exc. aliquot codd.); Pers.; Vulg. MSpt. Est quidem Matthæi scribendi ratio, ut voci ἀποκρ. addatur αὐτῷ, sed exspectare vix licet, nullum fore omissionis exemplum. Cf. c. xix. 5. et c. xxvi. 22, 25.

CAP. XXVI.

3. καὶ οἱ γραμματεῖς desunt in A D L. 1. 13. 69. 124; It. (exc. alqt. codd.); Memph.; Æth.; Ar.; Vulg.

9. τὸ μύρον valde suspectum, nam deest in A B D L. 1. 118. aliis codd.; It. (except. Colb.); Memph.; Æth.; Syrr.; Arm.; Arr.; Perss.; Vulg.; Sax.; Basil.; Hilar.; Ambros. (Præcipui ex illis test. v. 7. ἔχουσα ponunt ante ἀλάβ. ita ut constructio sequentium non interrumpatur.)—Statim post A D E G K S V. plures alii codd. tuentur articulum: τοῖς πτωχ.

17. Cf. c. xix. 3. Hic αὐτῷ deest in B D K L. 1. 33. 69; It.; Memph.; Arm.; Philox.; Vulg.; Chrysost.

22. αὐτῷ—αὐτῶν cum varient testes antqss., certum non est, qui originitus fuerit scriptum.

26. εὐλογήσας] ita B D L, pauci alii codd.; Philox. marg.; idem videntur expressisse version.; ut It.; Æth.; Syr.; cum alio, quam v. sq., verbo utantur: εὐχαριστήσας A E F H K M S V b h. quam plurimi alii codd.; Basil.; Chrysost.; Theophyl.; Philox.; Arr.; neque tamen illi prorsus æquiparandum est, cum facilius hoc e Lc. et 1 Cor. xi. 24. quæ formula maxime in usu ecclesiæ fuit, inveheretur, quam illud e Mc., notiusque ipsum Eucharistiæ nomen librariis Græcis, quam Judæorum consuetudo dicendi ברכות.

33. καὶ deest in A B C D E G H L S V b h. permultis aliis codd.; It. plur.; Memph.—Post ἐγὼ additur δὲ in codd. aliquot antqss.; uno It.; Memph.; quæ saltem difficilior lectio est; addunt etiam plures testes antqss. δὲ v. 35. post ὁμοίως.

38. Post αὐτοῖς additur ὁ Ἰησοῦς in C** E F G H K S V b h. permultis aliis codd.; It. aliquot.

39. προελθὼν] προσελθὼν est in A C D E F G H L S V b h. 1. 11. 69. 124. multis aliis codd.; neque tamen præferendum est, cum vix videatur auctor id scribere voluisse, vitiumque describentis antiquissimum esse possit, in Mc. etiam propagatum. In version. Patribusque implicatioris lectionis vestigium non est. B K, alii codd., προελθ. habent.

42. τὸ ποτήριον desunt in A B C L. 1. 33. al. codd.; It. duob.; Sahid.; Æth.; Philox.; Orig.; Chrysost.; Ambros.; transpos. in D; Arm.—ἀπ' ἐμ. desunt in B D L. 1. Sahid.; Æth.; It. (except. 2 codd.); Syr.; Vulg.; Orig.; Hilar.; Ambros.

43. πάλιν εὗρεν αὐτοὺς hoc, qui usui loquendi Matth. magis convenit, ordine sunt in C D L. 1. 33. 124. plerisque version. εὗρεν etiam in pluribus codd. antqss. Itidem v. 44. πάλιν ante ἀπελθ. positum in B C D L. It. plerisque codd.; (perperam in A. aliisque post προσηύξ.), ita ut ejus loco vulg. multi offensi esse videantur.

50. ἐφ' ὃ] vulgo ἐφ' ᾧ, in illo consentiunt A B C D E F G H K L S V b h. plures al. codd.; Slav.; Chrysost.; Epiph.

52. ἀπολοῦνται] ἀποθανοῦνται est in F H K M S V b h, et plurimis, neque tamen antiquiss. codd.; Æth.; Syrr.; Perss.; Basil.; Cyr. Al.: variant Orig.; Chrysost. Neutrum in LXX. jungi solet cum μαχ.—Paullo ante in D L. 1. 69. 118. 124. σου positum post μαχ.

53. πλείους ἢ] non plane constat de lectione primitiva; antiquissimi codd. partim vel πλείους vel πλείω sine voc. ἤ, partim λεγιόνων habent, K et pauci alii ἀγγέλους.

60. Καὶ ante πολλ. et posterius οὐχ εὗρον desunt in B C L. 1. 124; Memph.; Arm.; It. plerisque codd.; Orig.; Cyr. Al.; plurimique testes ita variant in horum et interposit. voce. lectione, ut qui primitus scriptum fuerit, decerni nequeat.

65. Ὅτι deest in B C** D L; It.; Orig.; Chrysost.; nec solet Matth. eo uti; quanquam 72. 75. c. xxvii. 43, 47. quidem reperitur, nisi e Marco illatum in duos locos priores dicas.

70. αὐτῶν ante πάντων est in A C F H K M S V b h. 1. 17. 61. 71. 72. 124. plurimis al. codd. ita ut æquiparanda sit hæc lectio vulgari, quam tamen, præter B D L. 13. 33. 69, versiones tantum non omnes tuentur.

71. Vocc. τοῖς ἐκεῖ· καὶ diverso modo scribuntur vel transponuntur, quod etiam similitudine soni effectum videtur.

74. καταθεματίζειν codd. antqss. omnes et al. quam plurimi.

CAP. XXVII.

4. ὄψει] ὄψῃ A B C F G H K L M S. 13. 69. 124; Philox. marg.; illa forma Attica est, quam multi ex illis testibus itidem Jo. xi. 40. respuunt.

14. πρὸς οὐδὲ non omnino certa sunt; saltem antiqua est eorum omissio in D.; It. (except. 2 codd.); Sahid.; Arm.; neque alibi in N. T. ἀποκρ. cum præp. πρὸς construitur.

22. αὐτῷ deest in A B D K. 1. 33. 69. 72.; Coptt.; Syrr.; Arm.; It.; Perss.; Vulg.

33. ὅς] ὅ, quod in D G H K L b h. 1. 11. 118. multis al. codd.; It.; difficiliusque est, præferendum; et, cum λεγόμενος in B D L. Coptt. It. vel omittatur, vel alio loco, vel in junioribus codd. λεγόμενον, ponatur, hoc valde suspectum videtur; quare tamen non omnino constitui poterit, quid primitus lectum, quæ correcta.

34. ὄξος] οἶνον B D L. 1. 33. 69. al. codd.; It. (except. alqt.); Coptt.; Æth.; Arm.; Philox. marg.; Athan.; Hilar.; alterutrum vel interpretatio vel correctio est; qui Hebraicum archetypum ponunt, diversas versiones τοῦ חמץ hæc duo vocabula (in Mc. οἶνον in omnibus test. est,) esse putaverunt.

35. Verba uncis inclusa unanimi consensu desunt in A B D E F G H K L M S U V b h, quamplurimis al. codd.; It. plur.; Coptt.; Æth.; Syr.; Arr.; Vulg; Slav.; Patribus multis. Neque homœoteleuton omissionis caussa fuerit.

42. Ante αὐτῷ positum ἐπ' in permultis bonisque codd.; potuit tamen significantius videri.

44. αὐτὸν adversus vulgare αὐτῷ tuentur tantum non omnes antiquiss. et quamplurimi al. codd. Cf. quoque c. v. 11. xi. 20.

64. νυκτὸς deest in A B C D E H K L V h. 1. 22. 33. 71. 124. mult. al. codd.; It.; Memph.; Philox.; Arr.; Goth.; Vulg.; Sax.; Chrysost.; al. Patr.; e c. xxviii. 13. irrepere potuit.—Bona pars horum test. v. 64. δὲ non habet.

CAP. XXVIII.

1. Ὀψὲ δὲ σαββάτων] σαββάτῳ L.; *sabbati* It.; Aug.; Hieron.; Vulg.; quæ correctio est; sæpissime pluralis ille loco

singularis: cf. c. xii. 1. p. 34. quamquam hic durior, cum statim σαββάτων sequatur.
9. Ὡς—αὐτοῦ desunt in B D 33. 69. aliquot al. codd.; It.; Memph.; Syr.; Arm.; Perss.; Vulg.; Sax.; August.: Hieron. Nec solet ἵστε. in Matth. jungi infinitivo, nec ὡς eodem ac ὅτι significatu usurpari, nec καὶ ἰδοὺ sic sequi.
19. οὖν deest A E F H K M S V b h. 1. 69. 118. 124. quamplurimis al. codd.; Ar.; Pers.; Orig.; Athan.; Basil. Chrysost.; οὖν D habet, quod It. aliquot codd.; et Patr. expresserunt.
20. Ἀμήν deest in BD. 1. 33. 102; It. 2 codd. Cant., Memph. Arm.; Vulg.; Chrysost. Theophyl.

IN MARCUM.

Cap. I.

2. Ἡσαΐᾳ τῷ προφήτῃ] vulgo τοῖς προφήταις sed illa tuentur non solum D. 1. 33. præmisso τῷ B L.: al. codd.: alterutrum It.; Memph.: Syr.; c. Hierosol.; Arm.; Philox. marg.; Goth.; Ar.; Perss.; Vulg.: Iren.; Orig.; Euseb.: sed etiam Porphyrius, qui reprehendit Marcum falso nomine usum, qui tamen Matth. xiii. 35. in eadem reprehensione lectionem secutus est Ἠσαΐου, ibi ob testium (præter 1. 13. 33. 124.) omn. consensum non probandam. (De Porphyrio cf. Hieron. in Matth. iii. 3. xiii. 35.) Marcus e Matth. iii. 3. Iesaiæ verba, φωνὴ etc. desumpturus, ita scribebat. Cum vero vel statim ipse, vel paullo post alius quispiam locum e Malachia inseruisset; corrigere placuit, ἐν τοῖς προφήταις. Huic loco, qui manifesto neque ex Hebr. neque e LXX. sed ita, ut Matth. xi. 10. Luc. vii. 27. legitur, expressus est, indidem serius addita videtur ἔμπρ. σοῦ; in quibusdam antqss. codd. et version. desunt.
10. ἀπὸ] ἐκ B D L b. 13. 33. 69. 124.
ὡσεὶ] ὡς A D E F H K L S V h. utraque lectio vulgar. e Matth. sumi poterat.
13. ἐκεῖ deest in A B D L. 13. 33.; Memph.; It.; Goth.; Vulg.; Arr.; Orig.; ἐν—ἐρ. in 1. 11. 69. 72. 124.
14. τῆς βασιλ. v. 15. καὶ ante λέγ. certa non sunt.
16. περιπατῶν] B D L. 13. 33. 69. 124. καὶ παράγων.
αὐτοῦ] τοῦ Σίμωνος A B L M. 1. 13. 69. 124. illud hujus loco poni poterat; est e Mtth.
ἀμφι additum in A B D F G H L S V. 13. 33. 69. 71. 72. 124. all.
27. Τί —καὶ] valde hæc variant in codd.: τίς et ὅτι in B L. 1. 118. desunt, τί—τοῦτο in D, ubi ἡ ἐξουσία, ὅτι legitur. Diversimode enuntiata divisa sunt, quæ originitus forsitan pauciora erant. Verborum Lucæ τίς ὁ λόγος οὗτος: interpretatio et τοῦτο et διδαχὴ esse potuit, et κατ' ex καὶ oriri.
33. ἡ πόλις ὅλη ἐπισυνηγμένη ἦν] B D L, Ev. 36. (cf. Wettst. e Birch.) habent ἦν ὅλη ἡ πόλις; 69. 124. ἦν ante συνηγμ. Illum ordinem suadet usus Marci, qui decies septies ὅλος ante substantivum posuit; non, nisi c. viii. 36, sequitur. (Ibi quoque L. ὅλον τὸν κόσμ. habet, quod tamen correctori Alexandrino facilius tribui poterit, quam nostro in loco.)
39. εἰς τὰς συναγωγὰς] vulgo ἐν ταῖς συναγωγαῖς; illa difficilior lectio est in A B D K L. 1. 69. 72. 118. 124.
45. πάντοθεν in A B C D K L M S. 1. 33. 72. 118. aliis codd., et certe æquiparandum est.

Cap. II.

5. σου αἱ ἁμαρτίαι leg. in B D G L. 1. 33. 69. 118. prætereunda tamen non sunt. Potuit quidem textus lectio e Lc. peti, sed etiam loco v. σοι librarii vitio σου scribi, et hoc dein omitti; nec præcedere solent ejusmodi genitivi in Mc. vs. 9.: σου αἱ ἁμ. leg. in iisdem illis codd. aliisque permultis, sed ne ibi quidem consensus testium antqss. cernitur. Contra statim post τὸν κράββ. σου habent A B C D L. 13. 69. 118. 124. alii plur: in b. et aliis σου ibi deest.
8. αὐτοὶ verisimillime addendum: est enim in A C E F H K S V b h. 13. 33. 69. al. plurimis; Syrr.; Slav.. Theophyl. Desiderantur quidem testes occident.: sed in It. codd. pluribus quoque vv. *intra se*, desunt.
9. ἔγειρε] vulgo ἔγειραι, sed consentiunt in forma difficiliore A B C D E F K S V b h. ad quos testes c. iii. 3. etiam H L M. aliique multi codd. accedunt. Καὶ in A B C D L. 13. version. plerisque omissum.
17. εἰς μετάνοιαν desunt in A B D K L V. 1. 72. 118. multis al. codd.: plerisque It.; Memph.; Æth.; Syrr.; Arm. Perss., Goth.; Vulg.; August. Euthym.: sunt e Lc.
18. Vulgo, τῶν Φαρισαίων. Nominativus est in A B C D K M. 13. 69. al.; plerisque It. codd.; Memph.; Arm.; Goth.; Philox.
19. ὅσον—νηστεύειν desunt in D. 1. 33. 118; plur. It. codd.; sed forsitan propter ὁμοιοτέλευτον.
20. vulgo ἐκείναις ταῖς ἡμέραις singularem num. tuentur A B C D K L. 1. 13. 33. 69. 72. al.: aliquot It. codd., Æth.; Syrr.; Arm.; Goth.
καὶ proximi nulla fere auctoritas antiquior est.
21. 22. Certa non sunt αὐτοῦ et ὁ νέος omittuntur in D. aliisque testibus occidental. inserto ἀπὸ ante vv. τοῦ παλαιοῦ; in B, qui ἀφ' ἑαυτοῦ habet, L, ex Alexandrinis aliis ἀπ' αὐτοῦ legitur: utraque medela fuerit.
24. ἐν deest in A B C D K. 1. 13. 69. 72. 124. al.

Cap. III.

3. Ἔγειρε] Cf. c. ii. 9.
5. ὑγ. ὡς ἡ ἄ. desunt in A B C D P V. 1. 72. al. codd.: plur. It.; Syrr.; Arm.; Memph.; Æth.; Goth.; Arr.; Perss.; Vulg.; e Mtt. videntur invecta.
7. πρὸς] εἰς, quod certe difficilius, D P, aliique codd.. παρὰ 13. 69. 124.—Codd. antiquiss. alqt. αὐτῷ omittunt, alii et ἠκολούθησαν: multi antiqui alii ἠκολούθησεν habent; plerique anqtss. v. 11. προσέπιπτον, ἔκραζον.
27. οὐδεὶς δύναται A D E F H K S V. plurimique al. codd. habent, pluresque version. (nulla tamen ex Alexandrinis videntur expressisse.
28. αἱ βλασφημίαι legitur in A B C E G H. 1. 13. 69. 124. et facile αἱ præcedente καὶ absorberi potuit, quare illa lectio vulgari certe æquiparanda est.
29. κρίσεως certum non est; pæne æquiparandum fuerit ἁμαρτήματος quod B L. 33. vel ἁμαρτίας, quod D. 13. 69. habent; alterutrum in Memph.; It.; Arm.; Goth.. Vulg.; (cf. *Jo.* ix. 41.); κολάσεως in junior. alq'. codd.
31. ἡ μήτηρ etc.] Hæc hoc ordine leguntur in B C D L; Memph.; Syr.; alqt. codd. It.; Goth.: bis αὐτοῦ etiam in A G K M est, (vulgo οἱ ἀδ. κ. ἡ μ. αὐτοῦ).—Non φων. sed καλοῦντες est in B C L. 1. 13. 69. 118. 124. al.; ζητοῦντες in A.
32. Ante ἔξω add. καὶ αἱ ἀδελφαί σου A D E F G M S U V. 71. 124. al. multi; marg. Philox.; plur. It. codd.; Goth.. Slav. Desiderantur Syrorum et Alexandrinorum testimonia; et poterant e vs. 35. (ubi μου deest in A B D L. 1. 69. 118. al. codd.; plur. It.; Arm.; Goth.; Pers.) illis adjici.
33. Pro ἤ, B C L V. 1. 71. 118.. Syr.; plur. It. codd.; Vulg. καὶ habent.

Cap. IV.

3. τοῦ deest in B. 102; τοῦ σπεῖραι in D. Memph.; nec alibi in Mc. infinitivus cum genitivo articuli invenitur.

4. τοῦ οὐρανοῦ desunt in antqss. codd. et version. fere omnibus.

8. ἐν] multi codd. jun. ἐν habent; itidem v. 20. ubi Syrr. Slav. accedunt; in B L. illic εἰς; v. 20. in B. 102. secundum et tert. ἐν deest.

9. αὐτοῖς deest in omnibus fere antqss. plurimisque al. codd. et in version.

11. γνῶναι certum non est; deest in A B L. 11. 72. 102. al.; Memph.; uno It. cod.

12. non certa τὰ ἁμαρτήματα, quæ B C L. 1. 118; Memph.; Arm.; unus It. cod.; Orig. non habent; nec vs. 15. ἐν τ. καρδ. α. quæ e Mtt. sumi poterant, variant codd.; C L. ἐν αὐτοῖς habent.

18. οὗτοί εἰσιν] posterius non habent A C** E K M S V. 11. 69. 72; Ev. 18. 19; permulti al. codd.; Memph.; Goth.; Philox.; Slav.; Brix.; Theophyl.: prius deest in G H. 1. 13. 118. 124.: hujus loco B D L. Memph.; plerique It. codd. ἄλλοι ε. habent; vel hæc medela posterius retinentium fuisse videtur, vel cum ἄλλοι propter reliquorum commatum simile exordium in οὗτοι mutatum fuerit, posterius in illis testibus excidisse. Certe bis illa verba primitus non aderant.

19. τούτου deest in B C D L. 1. 102. 118; Arm.; It. Vulg.

22. ὃ deest in A B C L. 33. 72. al.; cod. 11. alqt. al. ἐὰν in οὐ mutaverunt. D, alii ἀλλ' ἵνα habent, ut membro seq. Sic tentatus est textus, cum forsitan vitio corruptus esset, ut facilior sensus redderetur. Sæpe vero ὃ ἐὰν (pro ἂν) μὴ, significat, *quod non aliqua ratione.*

24. τοῖς ἀκούουσιν desunt in B C D G L; Memph.; Æth.; Ar.; It.; Vulg.; alio loco leguntur in aliis; valde suspecta in illorum testium consensu; dubia itidem καὶ προστεθήσεται ὑμῖν cum glossematis e v. sq. orti speciem præ se ferant, et desint in. D G. 114; plur. It. codd.; Vulg. MS.

31. κόκκον] vulgo κόκκῳ; illud tuentur A C E F G H L M S V. 1. 11. 13. 33. 69; Ev. 19; permulti al. codd. Theophyl. Dativum version. non exprimunt præter Cantabrig. In vv. ἐπὶ τ. γῆς variant codd. alqt. antqss.

36. πλοιάρια] πλοῖα A B C D K M. 1. 13. 33. 118. al. quod præferendum fuerit; quamquam illud minus frequens est (non nisi c. iii. 9. in Mc. legitur), neque de version. constat, utrum habuerint. Accedere tamen videtur It., quæ c. iii. 9. *navicula*, hic *naves* habet; in aliis version. discrimen ne illic quidem expressum.

40. πῶς οὐκ] οὔπω B D L. 1. 13. 69; It.; Memph; Arm.; Vulg.: ob præcedens οὕτω facile et oriri et omitti potuit errore scribarum; non tam facile πῶς οὐκ.

Cap. V.

3. μνήμασι] vulgo μνημείοις; hoc et usitatius et in Mtt.; illud habent A B C E F G K L S V. plurimi al. codd.; neque ignota Marco forma; cf. v. 5. Si præcederet usitatior, sequeretur minus frequens: facilius vel scribis vel correctoribus tribui posset.

9. λέγει αὐτῷ] vulgo ἀπεκρίθη λέγων; illa sunt in A B C K L M. 1. 11. 13. 69; Ev. 18. 19. al. codd.; pluribus It.; Memph.; Æth.; Arm.; Syrr.; Perss.; Goth.; Vulg.

11. πρὸς τῷ ὄρει] vulgaris lectio πρὸς τὰ ὄρη auctoritate tantum non omni antiqua caret; locus tamen illorum vocc. ita variat, ut omnino certa non sint; et in cod. 1. omittuntur; μεγάλη deest in alqt. antqss. codd. et version.

12. οἱ δαίμονες desunt in B C L. 1. 13. 102. 118. 131; Memph; (D τὰ δαιμόνια habet.) Πάντες etiam multo magis suspectum, cum absit ab omnibus illis et D K M. 11. plur. al.; Memph.; Æth.; It. (except. Vercell.) Syr.; Ar.; Perss.; Vulg.; propter λέγοντες addi poterat.

13. εὐθέως omiss. in pluribus ex his testibus, ut et vi. 25: solet præcedere adverbium; ejus tamen locus in Marco non prorsus definitus est. Voc. Marco frequens alibi quoque, ubi præcedit, ut v. 36.: plures ex codd. antqss. et version. omittunt.

14. τοὺς χοίρους] αὐτοὺς B C D L. 13. 69. 124; Memph.; Æth.; It.; Syr.; Vulg.; pæne præferendum, cum illud hujus interpretatio videatur.

15. τὸν ἐσχηκότα τὸν λεγεῶνα certa non sunt; non solum glossematis speciem ea præ se ferre dixeris; sed desiderantur in D; It. (except. Mart.), quorum testium auctoritas major est in omissis quam in additamentis; Æth.; Pers.; Vulg. Ultima non ita habet Memph.

19. ὁ δὲ Ἰησοῦς in plur. antqss. codd. version. deest; καὶ in præclaris initium commatis hujus est, ut aliorum.

22. ἰδοὺ deest in B D L. 102. plerisque version.; nec nisi hic post καὶ invenitur in Marco.

23. ὅπως] A C D L. 13. 69. ἵνα habent; quod mutari potuit propter ἵνα statim præcedens; nec, nisi c. iii. 5., ὅπως in Mc. est; utrum version. habuerint, non liquet. Æth. σωθῇ, It. ζήσεται non expressit, pro quo B C D L. 13. 69. 124. ζήσῃ, ut constructioni subveniretur.

25. τις non est in A B C L. 1. 33. 102; plur. It. codd.

26. ἑαυτῆς] ita in B D K, αὐτῆς in multis aliis, antiquissimis quoque codd.; verum in hoc voc. scribendo sæpissime variatur.

38. Post θόρυβον add. καὶ A B C L M. 1. 13. 69. 72. 124. al. codd. Version. plures idem videntur expressisse, quanquam non omnino liquet. Ante sq. κλαίοντας facile excidere potuit.

40. ἀνακείμενον non solum deest in B D L. 102; plur. It. codd.; Memph.; Æth.; Ar.; sed ejus loco plura alia vocc. in aliis codd. reperiuntur.

41. ἔγειρε] vulgo ἔγειραι, illud in B D G H K L S V, al.

Cap. VI.

2. ὅτι delendum, cum in A B E F G H L M S V, al. codd.; Theophyl.; Euthym. desit, ejusque loco ἵνα in C D K. 11. 124; Ev. 18. 19. Versiones in easdem partes abeunt.

9. ἐνδύσησθε] vulgo ἐνδύσασθαι, cui paucissimi ex antiq. testibus patrocinantur. Nam qui infinitivo utuntur, aliam ejus formam habent; plurimi, ut A C D E F V, ἐνδύσεσθαι, B ἐνδύσασθε. Constructioni subveniebatur, infinitivo substituendo; interrupta tamen jam erat voc. ὑποδεδεμένους.

11. Suspecta sunt vv. ἀμὴν—ἐκείνῃ: desunt in B C D L; It. (except. 3 codd.); Memph.; Arm.; Vulg.; scholiis; et facile e Mtt. assumi poterant.

15. ἢ ab antqss. codd. et version. omnibus abest (τῇ v. 17. certe a plerisque illorum).

16. ἐστιν· αὐτὸς omittuntur in B D L. 69. 102; pluribus It. codd; Orig.: atque possunt abesse; aliter alii testes habent; vocc. similia facile confundebantur, nec certa lectio est. Poterant tamen hærere grammatici in voce αὐτὸς raro (cf. Mtt. i. 21.) nec a Græcis sic posita.

33. οἱ ὄχλοι sunt in 13. 124; sed in consensu tantum non omnium testium antqss. delenda sunt, e Mtt. et Lc. invecta, (neque scribendi hæc ratio a Marco aliena; cf. v. 54.) Suspectissimum quoque est αὐτὸν, cum illi testes in diversas partes discedant; vel αὐτοὺς legunt, vel utrumque omittunt. Diversitas lectionis etiam major est in fine commatis, ubi καὶ προῆλθον αὐτοὺς in D, aliis, καὶ συνῆλθον πρὸς αὐτὸν in B L. 13. 33; Memph.; Æth.: Arm.; Syr.: utraque in Euthym. desunt; cod. 1 modo καὶ ἦλθεν ἐκεῖ habet; It. *et concurrerunt* ibi; Cant. *concurrerunt illuc et venerunt ibi.*

36. (omissis vv. ἄρτους, γὰρ,) οὐκ ἔχομεν B L. 102; Memph.: plures It. codd. τί φάγωσιν, D τι φαγεῖν (v. 38. iidem codd. et D; versiones alqt. καὶ ante ἴδ. omittunt.)

44. ὡσεὶ delendum est in consensu antqss. et plurimor. codd. versionumque.

CAP. VII.

2. ἐμέμψ. perquam suspectum est, cum desit in A B E H L V al.; Memph.; Æth.; Goth.; Arr.; Pers.: κατέγνωσαν D substituat, quod It.; Vulg. expresserunt; et manifesta sit occasio additamenti in periodo parenthesibus interrupta.

5. ἀνίπτοις] pæne æquiparandum videtur κοιναῖς, quod est in BD. 1. 33. 118; It. plur. codd.; Memph.; Arm.; Ar.; Pers.; Vulg.; cum illo conjungitur in 13. 69. 124.

9. τηρήσητε] στήσητε, est quidem modo in D. 1; Syr.; It.; Cypr.; Hier.; notanda tamen est lectio antiqua, neutiquam in occidenti inventa, cum hic vocabuli usus (cf. Rom. iii. 31. Hebr. x. 9.) rarissimus sit.

14. πάντα] πάλιν B D L; Memph.; Æth.; It.; Philox. marg.; Vulg.; Sax. Totius turbæ convocatio minus apta videri potuit.

24. καὶ Σιδῶνος desunt in D L; alqt. codd. It.; Orig.; quare certe antiqua est omissio, neque tamen ita confirmata, ut vv. suspecta dici debeant. τὴν deest in A B E G H K L M S V permultis al.; Theophyl.; si originitus aderat articulus, domus, ubi J. habitare solebat, sic notatur.

26. ἐκβάλῃ A D E K L S V. 1. 13. 69. 218. multi al. Suspectum est proximum ἐκ, cum absit a L. 1. 13. 69. 71; in D ἀπὸ, quod It.; Vulg. exprimunt.

31. πρὸς] εἰς B D L. 1. 13. 69. 124; quorum codd. consensu sæpius præclaræ lectiones servatæ sunt; nisi forte scribentium vitio, difficilior substituta non fuerit.

CAP. VIII.

1. παμπόλλου] iidem codd.; plures al.; version. πάλιν πολλοῦ habent. Marcus hoc adverbio sæpe usus est; frequens ejus et v. πᾶς confusio est. Ab iisdem fere codd.; versionibusque tantum non omnibus ὁ Ἰησοῦς absunt; a D L. 1; Memph.; Syrr.; It. (exc. 2 codd.); Goth.; Vulg. αὐτοῦ.

2. ἡμέραι] ita A D E F G H K L S V. 33. 72. 124; Evv. 18. 19. al. codd.; (versiones saltem non adversantur) B ἡμέραις; vulgo ἡμέρας; accusativi constructio facilior visa est.

7. In vocc. παραθεῖναι καὶ αὐτὰ valde variant codd.: καὶ αὐτὰ omittuntur in 1. 124; It.; Syr.; addi facile poterant.

13. εἰς τὸ πλοῖον desunt in B C L. It. alqt. codd.; nullo N.T. loco ἐμβῆναι cum hac ellipsi positum est: τὸ abest ab A E F G S V. mult. al.

22. ἔρχονται B C D L. 13. 69. 124. pleræque version.; ejusdemmodi diversitas numeri sæpius cernitur, ut c. v. 38.

24. ὡς δένδρα] A B C E F K L S V. 13. 124. multi al. codd.; Goth.; Euthym.; Theophyl.; ὅτι ὡς δένδρα ὁρῶ: pæne æquiparanda esset lectio, nisi explicatior esset, et codd. occidental. versionumque auctoritate careret.

25. τὸν abest ab A B C D E F L S V. al. Paullo ante habent ἅπαντα B C D L. 1. 13. 69. pleræque version.; ita ut æquiparanda sit lectio.

31. ἀπὸ] in B C D K L. 10. 11. paucis al. legitur ὑπὸ, quod tamen, cum rarus sit illius præpositionis usus ejusmodi, correctionis grammaticæ speciem magis præ se fert, quam ut æquiparandum sit.
τῶν utrumque additum, et in majori parte antqss. codd. multisque aliis legitur, et magis intelligi videtur caussa, cur omitteretur ob homœoteleuton, quam cur in illos testes invectum fuisset.

34. Vulg. ἐλθεῖν est in antqss. codd. Alexandr., sed ἀκολουθεῖν habent D E F G H M S V b. 1. 10. 118; Ev. 18. 19. permulti al. codd.; It. (exc. alqt.); Æth.; Arr.; Perss.; Goth.; Vulg.; Orig.; Theophyl.; multoque difficilior lectio est, cum nonnisi Mtt. x. 38. ἀκολ. conjungatur cum v. ὀπίσω; illud e Matth. loco parallelo irrepere potuit.

36. οὕτως deest in A B D K L. 1; It.; Syrr.; Memph.; Goth.; Vulg.; Perss.; Slav.; Orig.: e Lc. invehi potuit.

CAP. IX.

3. Non omnino certa sunt posteriora commatis membra; in B C L. 1; alqt. version. ὡς χιὼν desunt, et ante λευκᾶναι additur οὕτως: aliquot alii aliter legerunt. Vs. 2. τὸν ante Ἰωάν. abest ab A E F G H M S V. in quorum codicum plerisque textus extare videtur usitatus in Constantinopoleos vicinia.

7. λέγουσα deest in B E G H K M S V. 10. 11. 72. permultis al.; Memph.; Ar.; Pers.; Goth.; Slav.; Theophyl.

12. καὶ πῶς] καθὼς A K M. 11; Philox. marg.

15. ἰδόντες, ἐξεθαμβήθησαν B C L. 1. 13. 33. 69. 124; Ev. 19: alterutrum D; Ev. 18; Syr.; Goth.; Philox. marg.

16. Non τοὺς γραμματεῖς sed αὐτοὺς habent B D L. 1; Memph.; Æth.; Arm.; It. (exc. Vercell.); Vulg.; et cum facilius in mentem cuipiam venerit, indefinitum definire, quam contra, æquiparandum videtur.

18. αὐτοῦ deest in B C D L. 1. 13. 33. 69; It. (exc. Veron.); Perss.; Vulg.

19. αὐτοῖς] vulgo αὐτῷ, sed illud tuentur A B D L. 1. 11. 33. 72; It. (exc. Germ.); Memph.; Syrr.; Arm.; Arr.; Perss.; Goth.; Vulg.: utrumque deest in C. 13. 69. 124; quare, quanquam illud præferendum, neutrum tamen certum est.

23. πιστεῦσαι deest in C L. 1. 118; Memph.; Arm.; Arr.: sed difficultas omissionis caussa esse potuit. Apta esset ut conjectura: πίστευσαι, si forma media ullo N. T., LXX., aut apocryphorum loco legeretur. Certa tamen lectio non est; τὸ in D M. 11. 13. 69. 72. 124. alqt. aliis deest; in version. vario modo hæc exprimuntur.

24. Κύριε deest in A B C D L; Æth.; Syrr.; It. 3 codd.; Goth.; Arr.; Pers.—Iidem codd. exc. A. v. 26. κράξας, σπαράξας genere masc. habent, quæ quidem difficilior et certe antiqua lectio neutiquam e correctione oriri potuit, plurium tamen testium auctoritate caret. Proximum v. αὐτὸν iidem codd.; It. 4 codd.; et Slav. omiserunt.

33. πρὸς ἑαυτοὺς desunt in B C D L; It.; Memph.; Arr.; Vulg.: ponuntur post διελογ. in 1. 13. 69.

38. ὁ deest in A D E G H K S V. 1. 10. 13. 69. 72. 124. alqt. al. codd.
ἐν abest ab A E F K S V b h. multis al.; cod. 10. et plures alii ἐπὶ habent.
Desunt ὃς οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν. in B C L. 10; Memph.; Syrr.; Arr.; Perss. ὅτι οὐκ ἀκολ. ὑμῖν in D. 1. 13. 69; Arm. (in Philox. asterisco, ut additamentum, hæc notantur.) Utrumque abesse potuit, diverso loco adscriptum e Lc., e quo loco prioris ὑμῖν in D μεθ' ὑμῶν est. Contra si Mc. utrumque pro ipsius περισσολογίᾳ scripsit, alterutrum potuit deleri ut superfluum, vel in tanta vocabulorum similitudine omitti. Si unum modo scripsit, utrum scripserit non omnino definiendum; cum prius quidem Alexandrini testes et plures non habeant, occidentalium tamen in omissis aliquanto major sit auctoritas.

40. ὑμῶν] vulgo ἡμῶν; illud habent A D K S V h. permulti al. codd.; Memph.; Æth.; Syrr.; It.; Goth.; Arr.; Perss.; Vulg.; Slav. Sententiæ universim expressæ ἡμῶν convenit, quare facilius substitui poterat, quam ὑμῶν.

41. τῷ omittunt A B C F G K L S V. 1. 72; multi al. codd. μου A B C K L. alqt. al.; Syrr.; Arr.; Arm.: sæpe ejusmodi μου additum est; in hoc nexu etiam suspectius esset, nisi fieri potuisset, ut hujus ipsius difficultatis caussa omitteretur.

44, et 46, omnino desunt in B C L. 1. 118. Memph.; in iisdem et Syr. v. 45. vv. εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβ.: (eadem hæc vv. v. 43. in L. Syr. Pers.) τοῦ πυρὸς v. 47. in B D L. 1. 118; Memph.; It. plur. codd.; Arm.; Arr.; Slav.

Certa non est repetitio earundem sententiarum; contra ob similitudinem vel errore vel consulto quædam omitti potuerunt. Loco v. σοὶ v. 45. σε est in A B E F G H K L V. 1. 13. 69. 72. 118, ita ut ad sequentem infinitivum trahatur, neque tamen certum, cum C. ἔστιν, D S. al. σοί ἐστιν habeant.

49. Deest prius membrum in D, et plerisque It. codd.; posterius in L. 1. 118. alqt. aliis; utriusque omissionis caussa in difficultate et homoioteleuto quærenda est.

CAP. X.

1. διὰ τοῦ omittuntur in C** D. 1. 13. 69. 124; Ev. 18. 19. al.; It.; Syr.; Goth.; Vulg.; cum vix intelligatur, qui J. *per* Peræam in Judæam venerit; contra Jo. x. 22. 40. dicatur primum in Judæa, dein in Peræa versatus. Eodem consilio vv. διὰ τοῦ in B L. Memph.; Æth. in καὶ mutata sunt.

2. οἱ abest ab A B D F G H K L M S. 10. 11. 69. 72. al.

10. εἰς τὴν οἰκίαν B D L; Ev. 18. 19; It. 2 codd.; difficilior et pæne æquiparanda lectio.

12. γυνὴ—ἄνδρα] B C L. Ev. 18. 19. αὐτὴ ἀπολύσασα τὸν ἄ., D. 13. 69. It. γυνὴ ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς, omisso v. αὐτῆς, quod et ab illis Evv. abest. Cum de muliere ἀπολύειν proprie non dicatur, posterior illa lectio orta; qui prior, non cernitur: non prorsus certum est, qui primitus scriptum fuerit.

14. Abest καὶ a B E G H S V. 69. 72. 124. multis al.; Theophyl.: ab iisdem et plur. v. 21. τοῖς; ab iisdem et C. 118. al. v. 24. idem τοῖς.

25. εἰσελθεῖν A E F S V. Ev. 18. 19. ex Luca et Mtt.

28. καὶ ex antqss. codd. nonnisi D. habet, omnes fere omittunt; K. 10. 11. 72. 124. al. ἤρξ. δὲ habent.

Contra v. 29. δὲ abest ab A F M S V. multis al.; It. plerisque codd.; Syr.; Goth.; Vulg.; Perss.: in C E G H. 1. 11. 13. 69. 118. 124. καὶ ἀποκρ. qua diversitate omissio firmatur.

29. ἕνεκεν vel ἕνεκα est in B C D E G H K M S ** V. permultis aliis, et in version. tantum non omnibus expressum.

31. οἱ valde suspectum; deest in A D L M V. 1. 11. 72. 124; Ev. 18. multisque al.; additum videtur, ne subjectum articulo careret.

33. τοῖς C D F G K S V b h. 124. multique alii codd. non habent.

34. τῇ—ἡμέρᾳ] μετὰ τρεῖς ἡμέρας B C D L. Memph.; It. plerique codd.; Philox. marg.; illa e Mtt. et Lc. invehi potuere.

36. ποιήσω ὑμῖν leguntur in B C D. aliis; variant alii.

38. καὶ] ἢ B C D L. 1. 13. 69. 124; It.; Memph.; Arm.; Philox. marg.; Vulg.; Orig.; (itidem v. 40. ante v. ἐξ B D L. 73; It.; Memph.; Vulg.) illud vulgari æquiparandum est.

40. μου deest in A C D E K L S V b h. 1. 13. 69. 124. multis aliis; It.; Memph.; Arm.; Philox.; Goth.; Vulg.; Slav.; Euthym.; Theophyl.: ex repetitione litterarum antecedentium oriri potuit; ac sæpius addebantur, quam delebantur ejusmodi genitivi.

43. ὑμῶν διάκονος] vulgo διάκονος ὑμῶν; sed illo ordine leguntur in tantum non omnibus antqss., permultis aliis codd.; neque constanter postponuntur ejusmodi genitivi in Marco.

46. Articulus legitur in B C D L S. 1; Ev. 18. 19. aliis codd., et præmisso ἰδοὺ in 13. 69. 114. Orig.

49. ἔγειραι] ἔγειρε B C D K L V. 124. plur. al.; vulgari æquiparanda lectio.

52. αὐτῷ] vulgo τῷ Ἰησοῦ; illud tuentur A B C D L. 1. 13. 69. 124; It.; Memph.; Æth.; Arm.; Philox. marg.; Perss.; Vulg.; Orig.

CAP. XI.

3. ἀποστέλλει] vulg. ἀποστελεῖ, fortasse a correctoris manu, cum res sit futura; illud tantum non omnes antqss. et multi al. codd. habent, plures It.; Syr.; Vulg.; præmisso v. πάλιν C. sequente B D L. plur. alii. Et præmittitur et postponitur hoc adverb. in Marco, et ab uberiore ejus ratione scribendi non minus exspectari potest, quam a lectoris manu. Variat tamen in testibus illis locus; nec hoc sensu, ut *retro* mittere significetur, πάλιν alias in Marco invenitur.

4. Articulus in consensu antqss. codd. omnium delendus est.

*6. ἐνετείλατο] B C L. 124; Orig. εἶπεν; posterius expressum est in Memph.; Æth.; Arm.; Ar.; illique fere æquirandum est, cum ob præcedens εἶπεν hoc mutari potuerit, D. εἰρήκει habeant.

7. Similiter variatur, ἐπιβάλλουσιν B C D L. 1; plures It.; Orig.

10. ἐν—Κυρίου constructionem interrumpunt, quare Philox. τοῦ—Δαβὶδ statim post v. βασιλεία habet. Absunt illa a B C D L U. 1. 13. 69. 124. pluribus al. codd.; Orig. in commentar. ad Matth. et Joan. quibus diversos codd. sequutus est; version. tantum non omnibus; quæ diversarum regionum testimonia locupletiora sunt, quam ut a correctione sola derivari possint.

9, 10. Cf. Mtt.

14. ὁ Ἰησοῦς abest ab A B C D L M. multis al.; version. tantum non omnibus; a pluribus ex his testibus etiam v. 11. et 15. In fere iisdem illis codd. μηδεὶς legitur, vulgo οὐδεὶς.

22. Articulum A C D G K L. permulti alii præmittunt.

32. ἐὰν cum desit in A B C E F G H K L S V. 1. 72. permultis aliis codd.; delendum esset, quanquam est in D. 13. 69. 124; Memph.; Æth.; Arm.; Philox.; It.: contra ἀλλ' deest in D. 11. 91. 118. al.; et It. 3 codd. Hæc enim ipsa diversitas textum incertum arguit; accedit, quod ἐὰν facile e vs. 31. Mtt. Lc. invehi poterat; est maxime suspectum. At Mc. hoc contextu: ἀλλ' εἴπωμεν, sic scribere vix potuerit, apodosi omnino neglecta; et ex constructione aliter, quam usquam, excidens: etiamsi ἐφοβοῦντο i. e. q. ἔλεγον· ὅτι φοβοῦμεν. Apodosin quidem habent D. φοβοῦμεν, a secunda manu: ἐφοβούμεθα, idem est in 13. 69. 124, illisque in versionibus exprimitur; sed aperta hæc est correctio, non testimonium lectionis primitivæ. Forsan nova criseos subsidia monstrabunt difficultatis solvendæ viam, ut, si auctoritas accederet, legendi ἂν δ' εἴπωμεν, e quibus et ἀλλ' et ἐὰν ortum sit; vel cum v. ἐὰν v. εἴπωμεν quoque delendi. Certe abbreviatio v. εἴπεν in antiquis codd. (cf. *Montfaucon* Palæograph. Gr. p. 346.) ita similis est voci ἐὰν, ut tunc et ἐὰν et εἴπωμεν ex antecedenti vs. locisque parallelis videri posset irrepsisse. Tunc constructionem etiam abrumperet, brevius loquutus, ἀλλ' "ἐξ ἀνθρώπων" sed ita, ut facilius ad tertiam personam transiretur, neque apodosis deesset.

CAP. XII.

4, 5. λιθοβολήσαντες et πάλιν suspecta sunt, absunt a B D L. 33; Memph.; It.; alterutrum ab alqt. aliis codd. et version.

20. οὖν abest ab A B C E F L V. 1. 13. 72. 91. 218. multis al.; Syr.; Slav.; Theophyl.; alii alqt. testes δὲ habent.

21, 22. Variant testes antqss. in his legendis et collocandis.

23. οὖν et vv. ὅταν ἀναστῶσι suspecta sunt; illud E F H L S V. Memph.; al. (h. e. Constantinopolitanorum Asiaticorumque testium familia cum aliquibus Alexandrinis;) hæc B C D L. 33; Ev. 18. al.; Memph.; It. codd.; Syr.; Ar.; Pers.; Sax. omittunt.

25. οἱ deest in C D K L M. 1. 10. 11. 72. 124. al. multis; alii θεοῦ οἱ habent; utrumque additamentum; illud e litteris præcedentibus facile ortum.

26. τοῦ] vulgo τῆς: illud est in A B C E F G H K L M S V. 1. 13. 218. multis al. codd.

27. Θεὸς deest in A B C D K L; v. 32. in A B K L M S V; utrobique in aliis permult. bonis codd.; version. tantum non omnibus.

28. πάντων] vulgo πασῶν; illud tuentur A B C E F G H K L S V. 218; utrumque omittitur in D. 1. 13. 69., It. plerisque codd.

29. πασῶν τῶν ἐντολῶν] non omnino certus est textus: variant testes antqss.; in A K. 33. 69. 72. legitur πάντων ἐντολὴ, ut v. 28; quæ difficilior quidem lectio, sed illuc desumpta esse potest: πασῶν est quidem in B L, sed πάντων τ. ἐντ. in C E F G H S V. 13. 218. multis al.: additur in B L. et C, ἐστὶ diverso loco; diverso etiam αὕτη; τῶν deest in alqt. codd., qui tamen ἐντολῶν habent. Forsan v. ἐντολὴ abbreviatum antiquitus additum, atque hæc reliquorum additamentorum et mutationis grammaticæ caussa fuerit.

33. τῆς deest in A B D F G K L S V. aliis mult., faciliusque addebatur, quam delebatur.

36. Utrumque τῷ valde suspectum est; et prorsus delendum esset, nisi in codd. B C D L. legeretur, qui ceterum præcipui testium Alexandrin. et occidental. sunt; omittitur tamen in codd., qui cum his alias plerumque faciunt, itidem ut in reliquis antqss.
εἶπεν] certo æquiparandum est λέγει, quod habent A D E G H K V. multi alii, planeque definienda foret lectio, nisi Alexandrinorum illorum consensus deesset; εἶπεν ex LXX. invehi, contra propter præcedens εἶπεν variari potuit. Sæpissime in codd. permutantur hæc vocabula.

43. Non λέγει, sed εἶπεν habent A B D K L. 33; Ev. 18. 19. al.

Cap. XIII.

11. μηδὲ μελετᾶτε desunt in B D L. 1. 33. 69; It.; Memph.; Æth.; Vulg.

14. τὸ—προφήτου valde suspecta sunt, cum facillime irrepere possent e Mtt., nec ullo loco Marcus voce ῥηθὲν usus sit; desunt in plur. testibus antqss. B D L; It. (exc. Colb.); Memph; Arm.; Vulg.; Sax. Augustinus expresse dicit, ea hic abesse.

32. ἢ] vulgo καὶ· illud est in tantum non omnibus antqss. et permultis al. codd.
τῆς ante ὥρ. certum non est.

37. ἃ] ὃ est in B C K L. 11. 72; Ev. 18. ἐγὼ in D, alqt. It. codd.: cum aliis cum Memph.: Syr.; Perss.; Arr.; Vulg. ὃ exprimant.

Cap. XIV.

5. τὸ μύρον est in A B C K L. 1. 11. 13. 72.; Ev. 18. 19. (ante τοῦτο, qui locus cum Marci ratione scribendi magis convenit, in D. 69. 124. 218.) al.; It. (exc. Colb.); Æth.; Arm.; Philox.; Goth; Ambros.

6. ἐν ἐμοὶ] vulg. εἰς ἐμέ; illud codd. antqss. omnes, plurimique alii tuentur; iidem fere v. 8. ἔσχεν loco lectionis vulgaris εἶχεν.

22. φάγετε deest ab A B C D L P. 1. al.; Ev. 18. 19; Memph.; It. (exc. Corb.); Syrr.; Æth.; Arm.; Arr.; Perss.; Vulg. v. 24. καινῆς in B C D L; Memph.; It. 1 cod.: utrumque e locis parallelis invehi facile potuit.

27. ἐν—ταύτῃ suspecta sunt; nam desunt in B C D G H L S V. al.; partim in etiam pluribus.

30. σὺ legitur in antqss. codd. omnibus, excepto D, et in version. oriental. omnibus exprimitur, etiam Slav.; Sax.; Vulg.; et It. 2 codd.: litteris proximis absorberi potuit.

33. τὸν deest in C D E F G H S V. multis al.; sæpe additus est articulus, cum præcedens nomen eo uteretur.

40. in addendo κατὰ consentiunt A B D K L. 1. 11. 13. 69. 72. 124; Ev. 18. 19; multi al. codd.; ceterum formam verbi paulo diversam exhibentes. πάλιν (quod item e Mtt. invehi potuit), a B D L. plerisque version. v. 41. τὸ ab A C D E L S multis aliis abest. v. 43. ὢν ab A C D K L S. 13. 72. 124. multis al.; Ev. 19. plerisq. version. v. 51. οἱ νεανίσκοι a B C D L plerisque version.: saltem certa hæc non sunt.

60. τὸ deest in A B E F H K L P S V. multis al.; Orig.; Theophyl.

70. καὶ—ὁμοιάζει desunt in B C D L. 1. 118; Memph.; plerisque It. codd.; Vulg.; certa non sunt.

72. εὐθέως inter καὶ et ἐκ legitur in B D G L. 13. 69. 124. 218. plerisque version.
τοῦ ῥήματος οὗ] hæc idonea auctoritate carent; nam τὸ ῥῆμα est in A B D E F G H L S V. plurimis aliis; utrum vero sequatur ὃ, quod plurimi ex illis, an ὡς, quod A B L. alqt. alii habent, et ad quod cf. Lc. xxii. 61. ambigitur.

Cap. XV.

8. ἀναβοήσας] ἀναβὰς B D. Coptt., utrumque It. plerique codd.

14. περισσῶς] Vulg. περισσοτέρως, illud est in A B C D G H K M. 1. 13. 33. 69. 72. al.; Sahid.

18. ὁ βασιλεὺς in antqss. et plurimis codd.; vulgo βασιλεῦ, ut forma vocativi.

24. Consensus codd. antqss. et plurimorum formam medii, fere eorundem et plerarumque verss. v. 31. omissionem v. δὲ confirmat. Totus v. 28. deest in A B C D b h. Ev. 19. al., ita ut quidem non omnino certus sit in Marco, qui alias ad V. T. non appellat. Suspicio tamen neque pluribus antqss. c[illegible]. neque ulla versione firmatur.

Cap. XVI.

8. ταχὺ deest in A B C D F K L M S V b. al.; version. omnibus.

9.—20. hæc commata desunt in B. et in Patribus scholiisque legitur, ea olim ἐν πλείστοις ἀντιγράφοις defuisse. Cum sæpe hac nota utantur, non sufficit ad commata hæc Marco abjudicanda; neque demonstrari poterit, absque alia caussa, quam ob difficultates, ut v. 18, ea omissa esse; neque caussam etiamnum ostendi posse licet exspectare. Profecto si casu quodam interierit extrema hujus evangelii particula, (nam profecto non vs. 8. finiebatur,) poterant diversa addi. Quæ legimus, non omnino certa, vereque epitome sunt ejusmodi, ut rarissime in Marco invenitur, quæ tamen, etiamsi nullum exemplum adesset, ex sola hac caussa damnari nequiret: Marco certe multo magis conveniunt, quam clausula brevior, quæ, ut in cod. L. et Philoxenianæ margine notatur, olim in aliis codicibus hujus loco legebatur, sed usu vv. δύσις, ἄφθαρτον κήρυγμα neutiquam commendatur.

IN LUCAM.

Cap. I.

5. καὶ γυνὴ αὐτῷ B C D L. 1. 33; It. codd. plerique.

15. τοῦ deest in A C L b h. 1. al.

29. ἰδοῦσα] deest in B D L. 1. 131. (in B L. 1. 131; Memph. v. 28. ὁ ἄγγελος, ibid. εὐλογ.—γυναιξὶν in iisdem codd.; Coptt.; Arm.; Syr.; Hieros., desunt.) αὐτοῦ deest in B C D L. 1. 131; Coptt.; Arm.

35. post γεννώμενον add. ἐκ σοῦ C. 1. 33. 72. 124. al.; Syr.; Æth.; Arr.; Perss.; pars codd. It.; Vulg.; Patres plerique.

36. γήρει] vulg. γήρᾳ, illud codd. antqss. omnes, plurimique alii; utraque forma in Sirac. iii. 11. viii. 7. xxv. 5. legitur.
55. εἰς τὸν αἰῶνα] ἕως αἰῶνος in A C F S. 1. 13. 69. 118. aliis mult.; cumque minus definita videri, faciliusque illa substitui possent, æquiparanda est lectio.
61. ἐκ τῆς συγγενείας A B C L. 11. 72. 131. al.
64. vv. παραχρῆμα, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ non omnino certa sunt, cum in D. vs. antecedenti, in aliis aliter legantur.
70. τῶν abest a B L. 13. 69; Orig.; Euseb.; neque alias articulus ita adhibetur præcedente adjectivo.
75. τῆς ζωῆς desunt in A B C D F K L V. 33. 72; It.; Syrr.; Memph.; Æth.; Perss.; Goth.; Vulg.; Iren.; Hieron.

Cap. II.

12. τῇ deest in A B D E G H L P S V h. permultis al.
14. εὐδοκίας A D; It.; Goth.; Vulg.; Sax.; Patres multi.
20. ὑπέστρεψαν] vulgo ἐπέστρ. illud est in codd. antqss. tantum non omnibus, multis al.
21. αὐτόν, vulgo τὸ παιδίον, quæ, quia non præcedit v., quo referretur αὐτόν, facile substituebantur: αὐτὸν est in A B F K L S. 1. 10. 72. 118. plurimis al. codd.; It. plerisque; Memph.; Arm.; Philox.; Goth.; Slav.; Vulg.
25. Πνεῦμα ἦν ἅγιον est in A B E G H L S V b h. multis al. et fere præferendus est hic vv. ordo:—c. i. 10. similiter ἦν τοῦ λαοῦ in multis codd.; ex antqss. in B E F G L P V h. Plane definito vv. ejusmodi ordini Lucam se adstrinxisse demonstrari vix poterit: quare, nisi in omnium testium consensu, ac nisi, ubi sententia inde pendet, vv. collocationis diversitas hac in editione non indicatur.
33. non Ἰωσὴφ sed ὁ πατὴρ habent B D L. 1. 33; Coptt.; Arm.; plures It. codd.; Philox. marg.; Slav.; Vulg.: aliqui ex his αὐτοῦ inter vv. πατὴρ et καί.
40. Πνεύματι deest in B D L; Coptt.; It.; Arm.; Pers.; Vulg.; Sax.; Orig.; Ambros.; Aug.—v. 42. iidem codd.; Coptt.; Syr.; εἰς Ἱεροσ. non habent.—v. 43. in iisdem test., alqt. al. sunt ἔγνωσαν οἱ γονεῖς loco vv. ἔγνω—μήτηρ.
44. ἐν deest in A B C K L S b. 69. 72. 124. al. plerisque It. codd.
45. αὐτὸν abest a B C D L. 1. 69. 118. 124. plerisque It. codd.; Vulg.
51. καὶ ἡ μήτηρ] ἡ δὲ μήτηρ est in C** D E G H M b. 13. 69. 124. Memph.

Cap. III.

2. ἀρχιερέως] vulgo ἀρχιερέων, sed illud tuentur codd. antqss. omnes, plurimi alii; Memph.; It. 2 codd.; Slav.; Euseb.; Epiphan.: mutationis caussa manifesta est. In magna antqss. codd. parte ἐπί, non ἐπ', (quod, ut difficilius, pæne præferendum est;) in etiam majori, multis aliis; Clem.; Orig. τοῦ proximum non legitur.
19. Φιλίππου deest in plerisque codd. antqss.; permultis al.; version. (exc. Memph. et Syrr.)
22. λέγουσαν deest in B D L; Memph.; pluribus It. codd.; Vulg.; Ambros.
35. Maxima est codd. diversitas in nominibus his propriis scribendis; sed tantum non omnes antqss. Σερούχ habent (D. a Jesu usque ad Davidem, quæ Mtt. dedit, huc transtulit).

Cap. IV.

2. ὕστερον deest in B D L; It. (exc. Corb.); Memph.; Æth.; Arm.; Pers.; Vulg.; Cyr. Al. Potest esse e Mtt.—Iid. codd. v. 5. ὁ διάβολος omitt.
7. πᾶσα] vulgo πάντα, consentiunt in illa difficiliore lectione codd. antqss. tantum non omnes, plurimi alii, version. (exc. Memph. et It.)
8. Valde suspecta sunt vv. ὕπαγε—Σατανᾶ, quippo quæ facile e Mtt. adjici potuere, et desunt in B D L. 1. 33. 118. 131; version. omnibus; Orig.; Ambros. Versiones illæ et tantum non omnes codd. antqss.; plurimi alii; consentiunt in omittendo v. γάρ: iidem fere codd. v. 9. in delendo articulo (K. utrumque habet). Vs. 11. ὅτι facile, cum antecederet, adjici poterat; deest quidem in D E F G H S V permultis al.
18. ἰάσασθαι—καρδίαν valde suspecta sunt: desunt in B D L. 13. 33. 69; Memph.; Æth.; Arm.; It.; Vulg. MS.; Sax.; Orig.; Euseb.; Ambros.; Hieron.; August. al.; in aliis alqt. τ. καρδ., vel desunt vel leguntur τῇ καρδίᾳ.
23. ἐν τῇ] articulus abest a B D L. 13. 69. 124, qui εἰς habent; quod difficilius, et æquiparandum videtur; articulus abest quoque ab A. 72. alqt. al.
29. τῆς deest in A C G H L S V b h. 1. 69. 72. 131. multis al.: in alqt. aliis est τοῦ.
εἰς τὸ] in B D L. 1. 13. 33. 69. 118. 131. Orig. est ὥστε, idque æquiparandum.
35. ἐξ] ἀπὸ B D L V. 1. 124. 131; It.; Vulg.; Orig. habent v. 38. pro ἐκ iidem testes (exc. V.) et C Q. 33. 69. 118. τὸ deest in D E F G H K S V. 10. 72. 124. 131. multis al.; Orig.
38. in consensu tantum non omnium antqss. codd. ἡ (quanquam articuli hic locus esset, nisi plures socrus Simon babuit, præsertim in subjecto enunciati) delendum, itidem v. 42. ἐπεζ. scribendum est. v. 41. ὁ Χριστὸς in plerisque ex illis codd. et version. omittitur.

Cap. V.

19. διὰ in consensu codd. antqss. et multor. al. deletur; accedere videntur It.; Vulg. Codd. 11. 131. multi al. πῶς habent.
20. αὐτῷ valde suspectum, cum non modo in B L. 33; alqt. It. codd.; Vulg.; Pers. desit; sed etiam in C D al. ejus loco vel τῷ παραλυτικῷ, ut v. 24, vel τῷ ἀνθρώπῳ legatur.
23. 24. ἔγειρε codd. antqss. fere omnes pro vulg. ἔγειραι habent: itid. c. vi. 7.
25. ᾧ] ὃ habent A C E K L S V h. 72. 124. multi al., estque difficilius et certe æquiparandum.
29. ὁ abest ab A C D F K L S V b h, multis al.
30. post μετὰ addunt τῶν A B D L b h. 1. 10. 11. 69. 72. 124. plures al.
36. ἐπίβλημα valde suspectum est: abest ab A E F K M S V. 72. permultis al.; est post καινοῦ in D; τὸ ἐπιβλ. τὸ in C L. 1. 13. 69. 124; Ev. 18. 19. al. essetque plane delendum, nisi ob difficultatem illa mutari potuissent.

Cap. VI.

7. αὐτὸν deest in A E F K S V b h. 1. 11. 69. 72. 91; Ev. 18. 19. permultis al.; It. (exc. Cant.); Goth.; Slav.; Vulg.; Tertull.; Theophyl.
8. Ad v. ἔγειρε cf. c. v. 23. et Mtt. ix. 5. Mc. ii. 9.
9. ἀποκτεῖναι] ἀπολέσαι est in A E F K M S V b h. 11. 124. 218. permultis al.; Syr. MS.; Æth.; Philox; Theophyl.
10. αὐτῷ] vulgo τῷ ἀνθρώπῳ; sed illud est in A B E F K M S V b h, plurimis al.; version. tantum non omnibus: vv. τ. ἀνθρ. interpretamentum videntur, cum præcederet v. αὐτούς.
Non constat, quo modo vv. inde ab ὁ δὲ primitus scripta erant; non, ἐποίησεν; sed, ἐξέτεινεν habent D. 1. 13. 69. 118. 131. al.; verss. pleriq.: ἀπεκατεστάθη iidem et A E K L S V b h. 33. al. (1. 131. ἀποκατέστη). Abest οὕτω ab A E F L M S V b h. 11; Ev. 18. 19. multis al. ὑγιὴς ab A B D L Q. 1. 33. 69. 72. 118. 131; Memph.; Arm.; Syrr.; It.; Goth.; Vulg.; utrumque a Theophyl., ὡς ἡ ἄλλη a B L; Memph.; alqt. It. codd.; Vulg.; Sax.
18. ἀπὸ] vulgo ὑπό, illud tuentur A B D F L Q S V h; Ev. 18. 19. al.
26. ὑμῖν deest in codd. antqss. tantum non omnibus (præter D), plurimis aliis; It. (exc. Cant. Veron.); Goth.; Vulg.; Slav.; Tertull.; Basil.; Ambros.; Theophyl.; ac potius

quoniam bis præcesserat, additum, quam ideo deletum videtur. πάντες non habent D F L S V multi al.; Æth.; Syr.; Vulg.; Ar.; Perss.; Tertull.; Euthym.; Theophyl.; superfluum tamen videri potuit.

28. ὑμῖν Orig. quoque habet; ejus loco ὑμᾶς A D K M P. 1. 13. 33. 69. 72. 124; Ev. 18. al; Euseb.; Theophyl.; æquiparanda lectio. καταρ. dativum in Gr. scriptt. plerumque, in N. T. nusquam sed ter accusativum sibi jungit. Utrimque corrigendi ansa; ὑμᾶς bis in vs. καὶ in consensu codd. plerorumque antqss.; permultor. al.; version. plerarumque; deletur.

34. οἱ in magna parte illor. antqss.: v. 35. τοῦ in tantum non omnibus non est. Vs. 36. οὖν B D L. 1. 33; Memph.; alqt. It. codd.; Arm.; Goth.; non habent.

45. posterius ἄνθρωπος et sq. θησαυροῦ τῆς καρδ. αὐτοῦ desunt in B D L. 1. 131; alqt. It. codd.; Ar.; θησαυροῦ in aliis quoque versionum codd.; in fine commatis variant codd.

CAP. VII.

4. παρέξῃ A B D L al. Cf. Mtt. xxvii. 4.

11. τῇ ἑξῆς] τῷ est in A E G H L V. 1. 33. 69. 72. 131. multis al. sed forma feminina pleræque versiones utuntur.

12. ἦν deest in A E F G H K M V b h. 1. 72. 91. 131. multis al.; It. (exc. Cant.); Vulg.; de versionibus, ubi verbum substantivum sæpe omittitur, non omnino constat.

21. τὸ abest ab A B E G H K S V. 69. 72. 91. pluribus al.: essetque etiam magis suspectum, nisi tam facile videri potuisset supplendum.

22. ὁ Ἰησοῦς omittitur in B D. 157; It. (exc. paucis codd.); Memph.; Arm.; Vulg.; Cyr. Al.; Theophyl. et quo sæpius addebatur, eo suspectius est.

31. vv. εἶπε—Κύριος in consensu codd. antqss. (exc. K.) tantum non omnium, plurimor. al.; versionum (paucis junior. exc.) omnium, delenda sunt.

44. τῆς κεφαλῆς desunt in A B D L P. 1. 72. 131. plur. al.; Memph.; Æth.; Arm.; Syr.; It.; Goth.; Perss.; Vulg.; Ambros.; August.; faciliusque addebantur, quam omittebantur, nisi ob homœoteleuton id factum esse quis putet.

CAP. VIII.

3. αὐτῷ] αὐτοῖς est in D E F G H K S V. 69. 72. multis al.; It. plerisque codd.; Syr.; Goth.; Philox. marg.; Pers.; Vulg.; Sax.; Theophyl.; et ad Jesum et ad apostolos (quorum tamen mentio non est in antecedentibus) refertur: lectionis singularis, quam testes Alexandrini (si illum marginem, qui ad eos non omnino pertinet, exceperis), omnes reprobant, origo forsitan in rationibus dogmaticis quærenda est.
ἀπὸ] ἐκ habent A B D K L. 1. 69. 124. al.; Orig. pæne æquiparandum fuerit.

8. εἰς] ita A B F G H K M S V b h. 1. 10. 11. 33. 69. permultis al.: vulgo ἐπὶ.

21. αὐτὸν deest in A B D L. 1. 33. 69. 72. al.; It.; Æth.; Arm.; Goth.; Vulg.; Philox.; sane suspectum est, quanquam et qui adjectum et qui omissum fuerit, caussa facile intelligitur. Iidem fere codd. antqss. v. 9. λέγοντες, v. 25. ἐστιν prius omittunt, v. 22. cum etiam pluribus ἐγένετο δὲ habent.

26. ἀντιπέρα A D G H K V. 1. 69. 72. 118. 124. al. habent, et posset quidem ideo pæne præferri, quod in N. T. ubique πέραν, nusquam πέρα, invenitur: Alexandrinorum tamen deest auctoritas, qua sane in ejusmodi rebus ad grammaticen pertinentibus usi sunt.

34. γεγονὸς est in A B C D K L P. 1. 13. 33. 69. 72. al. (deest in b., in Vercell. transponitur): vulgo, γεγενημένον: utrorum utram lectionem version. exprimant, non liquet. ἀπελθόντες deest in codd. antqss. (exc. B.), aliis quam plurimis, version. tantum non omnibus.

38. ὁ Ἰησοῦς desunt in B D L. 1. 131. 157. Coptt.; Æth.; Arm.; It. 4 codd.; Cyr. Al.; ut ad sensum necessaria addi poterant. Deest quoque v. 46. Ἰησοῦς in D L. 1; Syr.; It. 2 codd; Pers.; Sax. addique solebat, non deleri.

43. ἰατροῖς codd. quam plurimi, antqss. omnes exc. B. in quo vulgare εἰς ἰατρούς.

45. σὺν αὐτῷ sunt in A C D L P. 1. 33. 69. 124. 131; Ev. 18. 19. al.: vulgo μετ' αὐτοῦ: utrumque deest in B. al.; Sahid.

47. αὐτῷ deest in A B C D L. 1. 69. 72. 131. al.; variant version.

54. Desunt vv. ἐκβαλὼν—καὶ in B D L. 1. 118. 131. 209. It. (exc. 2 codd.); Vulg.; Ambros.; e Mc. invehi poterant.

CAP. IX.

1. μαθητὰς αὐτοῦ desunt in A D K M S V. 1. 10. 11. 72. 131. permultis al.; Syr.; Sahid.; Arm.; Slav.; Euthym.; Theophyl.

3. ῥάβδον habent C D E F L M. 1. 11. 13. 33. 69. 124. al. numero singulari, quem tantum non omnes version. exprimunt, et qui æquiparandus est (ut in Mtt.): præferendus esset, nisi inde lectio posset esse orta, quod proxima vocabula hujus numeri sunt.

7. ὑπ' αὐτοῦ desunt in B C D L. 69; Copt; Arm.; It. 4 codd.; poterant tamen ideo omitti, quia, ad quod referantur, vocabulum non præcedit.

9. ὁ deest in codd. antqss. tantum non omn. (exc. B L), permultis al.

10. τόπον—καλουμένης] variant plures ex antqss. test. in his vocc.; omissis vv. τόπ. ἐρ.

12. ἀπελθόντες] in A C D L. 33. 69. 124; Ev. 18. 19. est πορευθέντες: c. viii. 51. in plurimis codd. ἐλθὼν, non εἰσελθών.

21. εἰπεῖν] λέγειν est lectio codd. A B C D L M. 1. 33. 69. 72. 131; Ev. 19. al.; illi æquiparanda; sed sæpius variatur in his duobus verbis, quam ut, lectionis testibus ita in diversas partes abeuntibus omnino constitui possit, quid primitus scriptum fuerit; præsertim cum hic statim sequatur εἰπών, atque hæc variationis caussa esse possit.

28. τὸν omitt. in A B C D G H K L S V. al. et ex Mtt. Mc. addi facile poterat. Iidem fere codd. v. 27. ἑστώτων, γεύσωνται; plerique ex iis v. 23. ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω habent.

36. ὁ deest in A B C D H S V. al.: in pæne iisdem et multo pluribus v. 49. τὰ.

48. ἔσται] ἐστι est in B C L. 1. 131; Ev. 19; Memph.; It. (exc. Cant.) Vulg.; Slav.; Orig. (qui in al. codd. invenerat quoque ἔσται]; Cypr.

50. ὑμῶν] ita B C D K L M. 10. 11. 33. 71. 72. 124. al. version. tantum non omnes; Ambros.; August.; Hieron.; Euthym.: vulgo bis ἡμῶν. Eadem var. lect. in Mc. est.

55. 56. Verba καὶ εἶπεν—σῶσαι absunt in A B C E G H L S V. 71. multis al.; Ev. 18. 19. al.; Basil.; Cyr. Al.: neque commentati sunt in ea Chrysost.; Theophyl.: verba ὁ γὰρ—σῶσαι absunt a D, eademque vel illa quoque ab alqt. It. codd. Quanquam reliquæ version. hæc, pleræque illa habent, illo tamen consensu valde suspecta redduntur, præsertim v. 56. qui ex Joann. iii. 17. xii. 47. paucis mutatis addi poterat.

57. Loco vv. ἐγένετο δὲ habent καὶ B C L; Κύριε, quod tamen propter proximum καὶ excidere potuit, deest in B D L, in iisdem v. 60. ὁ Ἰησοῦς, accedunt in his lectt. alqt. al. codd. et version.

CAP. X.

1. et 17. ad ἑβδομήκοντα additur δύο in BD; Arm.; Perss. illic in alqt., hic in plerisq. It. codd. Patres et oriental. et occid. partim hanc, partim vulgarem lect. citant.

2. δὲ, non οὖν, BCDL. 1. 53. 69. 124. (iidemque fere c. x. 37.) habent.

6. μὲν a codd. antqss. tantum non omnibus; plurimis al.: ὁ plerisque ex illis et multis al. v. 8. δ', v. 12. δὲ, a multis abest.

11. ἐφ' ὑμᾶς desunt in BDL. 1. 33. 131; It. (exc. 2 codd.); Memph.; Arm.; Pers.; Vulg.; Tertull.; Theophyl.; addi poterant e v. 9.

20. μᾶλλον in consensu codd. antqss.; plurimor. al.; version. omn.; Patrum; deletur, et facile subintelligi potest.

22. καὶ—εἶπε desunt in DL. 1. 13. 33. 69. 118. al.; It. (exc. 2 codd.); Memph.; Æth.; Arm.; Pers.; Vulg.; Iren. Additamenti quidem speciem præ se ferunt, e v. 23. desumpti; ad ea expungenda tamen non sufficiunt testimonia illa. Omitti poterant, ut minus apta, neque in Matthæi loco parallelo reperta.

42. ἑνὸς—χρεία non omnino certa sunt: desunt in D et plerisq. It. codd.; diverso modo in CL. 1. version.; Patribus; leguntur. 'Απ' deest in CDL, sed facile post ἀφαιρεθήσεται et ante αὐτῆς absorberi potuit.

CAP. XI.

2—4. ἡμῶν deest in B. 1. 57. 130; alqt. It. codd.; Vulg. Orig.: quæ tamen omissio tanti momenti non est, quam quod iidem testes et L; alqt. alii, Arm. reliqua vv. uncis inclusa non habent. Facillime et Mtt. et usu precandi communi addi poterant: cur omitterentur, caussa nulla intelligitur; profecto non ut interpretamenta antecedentium omissa sunt. (Cf. fortasse, quod Act. xxi. 14., Lc. formam γενέσθω, non γενηθήτω (τὸ θέλημά σου), nec nisi Act. i. 20. hanc in loco e LXX. adhibet.) Gregor. Nyss. opp. T. I. p. 737. disertis verbis contendit, non ἡ βασ. σου, sed τὸ ἅγιον Πνεῦμά σου ἐφ' ἡμᾶς, καὶ καθαρισάτω ἡμᾶς in Luca scriptum esse, quod Maximus Confessor (cf. Chr. Fr. Matthæi Ev. Luc. 1786. ed. in append.) repetit. Quæ illorum interpretatio ut in aliquo exemplari reperta fuerit; inde non pendet judicium de breviore harum precum forma, quæ multorum et præclarorum testium fuit, nec fortuito videtur orta.

5. εἴπῃ] ἐρεῖ ADKM. 13. 69. Ev. 18. 19. al.

8. ὅσον habent DEHLS. 1. 10. 11. 69. 72. 218. permulti alii; Patres. Errore scribarum orta esse potest lectio, sed notandum, interdum χρῄζ. cum accusativo construi, facile usitatiorem genitivum substitui potuisse.

11. ἐξ ABCDKM. 13. 33. 69. 124. al; Ev. 18. 19. al.; Orig.; Marcion.; idem version. pleræque videntur expressisse.

ἢ] vulgo εἰ, illud tuentur ACDEFGLSV plurimi al.; version.; Patr.

13. δόματα ἀγαθὰ (vulgo ἀγ. δόμ.) codd. antqss. tantum non omnes, permulti al.; Patr. habent, estque hæc frequentior adjectivorum qualitatis collocandorum ratio, nisi præmisso articulo præcedit.

15. τῷ ante v. ἀρχ. additur in BCKLM. 33; Ev. 18. 19. al.; ad quos accedit A, ubi τῶν legitur; soletque articulus præmitti sequente genitivo et articulo.

28. αὐτὸν deest in ABCDL. 33. al.; It.; Æth.; Arm.; Philox.

29. τοῦ προφήτου absunt a BDL; It.; Memph.; Arm.; Syr. Hieros.; Vulg. MS.; Sax. et glossematis speciem sane præ se ferunt.

34. inter vv. ὀφθαλμός et ὅταν legitur σου in ABCDM; plerisque version.

35. abest a cod. 57; vs. 35. 36. a D, et 4 al. It. codd.: ubi eorum loco leguntur vv. Mtt. vi. 23. εἰ—πόσον; Quamquam major testium illorum in omissis auctoritas est, quam in additamentis; tanta tamen non est, ut ideo valde suspecta reddantur vv.; quæ quidem ex antecedentibus fortasse componi poterant, neque tamen ideo composita sunt; et quæ contra propter eorundem vv. repetitionem, sensusque difficultatem, in testibus antq. multo magis possent variare, quam variant, interpretum conjecturis, diversisque interpungendi modis tentata.

43. post ταῦτα additur δὲ in CKL. 13. 69. 124; Ev. 18. 19. al. in Memph.; Syr.; Slav.; Vulg.; It. 3 codd. exprimitur, in Philox. cum asterisco.

44. γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταὶ, absunt a BCL. 1. 33. 118. 131; Memph.; plerisque It. codd.; Arm.; Vulg.; August.; ὑποκρ. a D; Lucif. — Art. οἱ ante v. περιπατ. certum non est.

48. αὐτῶν deest in BDL; Memph.; It. 3 codd. τ. τάφους (loco τ. μνημ.) habent 1. 13. 131. 157.

52. terminatio εἰσήλθατε, quam in LXX et antqss. codd. N. T. aliquot formæ, ceterum aoristi 2. v. c. εἶπαν interdum habent, hic in ABCDELM. 124. al.; c. vii. 24, Mtt. xxv. 36. in plerisque ex his invenitur.

54. καὶ in consensu codd. antqss. tantum non omn., plurimor. al. deletur. Ne reliqua quidem satis certa sunt, ἐνεδρ. ἀ. a D; ζητ. a BL. 1. 118. 209; Memph.; ἵνα—αὐτ. (quæ facile poterant adjici) a L, Memph. absunt; in D non hæc, sed aliquantum diversa leguntur.

CAP. XII.

11. προσφέρωσιν] εἰσφέρωσιν BL. 1. 33. 124. 131. 157. al.: alqt. It. codd. idem videntur expressisse.

15. τῆς] πάσης habent ABDKLMQ. 1. 69. 131. 157. al.; Ev. 18. 19. version. tantum non omnes; quare æquiparanda hæc est vulgari lectioni, et pæne præferenda esset, nisi fortior vox sæpius in locum simplicioris suffecta esset, quam contra.

22. ὑμῶν deest in ABDLQ. 124. 131; plerisq. It. codd.; Ambros. Vs. 23. BDLMS. 1. 13. 33. 69. 124. 131. 157. al. ἡ γὰρ ψυχ. habent; idem magna versionum pars exprimit.

31. τοῦ Θεοῦ] in BDL est αὐτοῦ, idem in Memph.; Æth.; Ar.; It. 2 codd. (non Cant.) Antiqua hæc lectio neutiquam vel ex errore orta vel consulto in illius locum suffecta est. Contra, vulgaris certe poterat ex communi hujus sententiæ usu et ex Mtt. invehi; indidem fortasse etiam v. πάντα quod post v. ταῦτα abest a BEHLSV. 151. plur. aliis.

38. οἱ δοῦλοι certa non sunt, in BDL; It. 5 codd.; Iren. Nicet. non leguntur.

42. καὶ φρόνιμος] ὁ φρόνιμος habent BDEGHKPQSV. 157. al.; in Philox. marg. καὶ ὁ. Καὶ e Mtt. irrepere potuit.

49. εἰς] ἐπὶ est in ABKLM. 1. 69. 124. 131. 157; Ev. 18. plur. aliis; Orig.; Chrysost. Vs. 50. ὅτου loco v. οὗ in plerisque ex illis test. et D.

CAP. XIII.

15. ὑποκριταὶ ABEKLMSh, multi al.; pluralis numerus itid. in version. tantum non omnibus; lectio vulgari æquiparanda.

20. καὶ deest in AEKMSVbh, plurimis al.: in alqt. version. non exprimitur.

24. πύλης] θύρας est in BDL. 1. 131; Orig.

29. ἀπὸ abest ab ADEHSVbh, multis al.

31. ἡμέρᾳ] ὥρᾳ est in ADL. 1. 69. 124. 131. 209. al.; Philox. marg.

35. ἔρημος valde suspectum; et verisimillimum est, e Mtt. id esse invectum; alias enim vix intelligitur, qui in eo omittendo, (quæ multo difficilior lectio est, cum ἀφίεναι quidem deserere significet, sed ὑμῖν tum abundet,) ABKLSV. 1. 11. 69. 72. 124. 218. multi al.; Coptt.;

plerique It. codd.; Arm.; Vulg.; Sax.; Epiph.; Euthym.; Theophyl.; Beda consentire possent.

CAP. XIV.

5. ἀποκριθεὶς certum non est; abest a D L. 1. 69. 124. 131. al.; in plerisque version. expressum non est.
ὄνος] υἱὸς est in A B E G H M S V b h. 10. 11. 72; Ev. 18. 19. plurimis al.; quæ tamen lectio occidentalium testium et versionum auctoritate caret.

15. ἄρτον] ἄριστον permulti quidem codd. et inter hos 10. 11. 69. 72. 124. 131. 218; sed ex antiquioribus modo E K M S V habent; e version. Arm.; Slav.; et Patr. alqt. expressere.

21. ἐκεῖνος deest in A D K L P. 1. 69. 118. 157. al.; in Memph.; Arm.; It.; Goth.; Vulg.; expressum non est.

28. εἰς (pro vulgari πρὸς) A B D E G H L M S. 69. 72. 91. 124. multi al. habent; τὰ, quod addendum videri posset, B D L omittunt.

CAP. XV.

17. perquam verisimile est, post vv. ἐγὼ δὲ, cum litteræ eædem præcedant, antiquitus excidisse ὧδε, quod servarunt B D. 1. 13. 73. 124. 131. al.; Memph.; It.; Syr.; Arm.; Arr.; Perss.; Vulg.; ex Patr. Chrysost.; Ambros.; August.; Hieron.: habent, post v. λιμῷ L. Philox.

19. consentiunt antqss.; plures al. codd. et pleræque version. in omittendo καὶ; plures ex his testibus et in v. 24. ante v. ἀπολ.

CAP. XVI.

9. ἐκλίπητε] ἐκλίπῃ A D L. 1. 69. 118; Memph.; Æth.; Syr.; It. 3 codd. (inter quos Rhediger.); Arm.; Pers.; margo Philox.: tum μαμμωνᾶς supplendum est, (qui deficit in morte.) Difficilior lectio, ideoque illi pæne æquiparanda.

15. ἐστιν deest in A B D K L P S. 10. 131. multis al.: facilius addebatur, quam delebatur.

22. τοῦ deest in A D G H K L M S V b h. 1. 218. multis al.

25. σὺ deest in D G H L b h. 13. 69. al.; est alio loco in alqt. aliis; et cum in plerisque version., multis Patr. non exprimatur, omissionis in antq. codd. repertæ testes magis esse videntur, quam alioquin in addendo omittendove ejusmodi pronomine sunt.—Paullo post ὧδε, non ὅδε, legitur in A B D H L S V h, permultis aliis, idem in plerisque version. et pæne æquiparandum fuerit.

26. ἔνθεν (loco vulgaris ἐντεῦθεν) est in codd. plurimis et in antqss.; excepto D., qui neutrum habet.

CAP. XVII.

1. τοῦ restitutum est ex A B D E L S V. 218. multis al.; Orig.; Chrysost.; Damasc.: ob difficultatem omissum videtur.

3. δὲ in B D L. al.; εἰς σὲ in A B L. 1. al.; utrumque in plerisque version. εἰς σὲ in Patr. expressum non est.

4. ἐπὶ σε auctoritate carent, cum non solum desint in E H K M S V b h. plurimis al.; It. alqt. codd.; Æth.; Goth.; Slav.; Orig.; Damasc.; sed etiam πρός σε legantur in A B D L. al., quæ lectio propter hos testes illi certe pæne præferenda esset.

9. αὐτῷ valde suspectum est, cum absit a plurimis et ab antqss. codd., excepto D.; in Philox.; Slav.; non exprimatur; est tamen in testibus occident., si cod. 1. 131. 157. qui cæterum cum his non omnino et ubique consentiunt, et Vulg. MS. exceperis.

24. καὶ valde suspectum; deest in A E G H K L M S V. 1. 69. 124. 131; Ev. 18. 19; multis al.: suspectum etiam in loco Mtt. Est ejusmodi quoque in caussa versionum aliqua auctoritas; hic in Syrr.; It. 4 codd.; Arr.; Perss.; Vulg.; Slav. non exprimitur.

34. ὁ ante v. εἷς deest ab A D E G H L M S V, multis al. (v. 36. etiam a D. al.; ἡ ante v. μία ab A L S V. multis al.)

36. Tot. comma abest ab A B E G H K L Q S V. 1. 118. 131. 157. permultis al.; Memph.; Æth.; Goth.; Slav. MS.; Basil.; Theophyl.; Euthym.; op. imperf.; Max. Taur. Est in D. 13. 33. 69. 218. al.; Syr.; Perss.; It. (exc. Germ. 1. quæ non habet); Arm.; Arr.; Slav. ed.; Vulg.; Ambros.; August.; sed addi facile potuit.

CAP. XVIII.

3. τις non habent A B D E L M S V b h. 10. 11. 69. multi al.: plures verss.; Patr. non expresserunt.

7. μακροθυμεῖ est in A B D L Q. 1. 157.

14. γὰρ habent A E G H K M O P Q S V b h. 13. 91. 118. 124. 131. 218; Ev. 18. 19; plur. alii; Basil.; Theophyl.; ἤπερ est in 157; παρ' ἐκεῖνον (cf. usum hujus præpos. loco compar. c. xiii. 2.) in B L. 1. μᾶλλον π. ἐ. τὸν Φαρισ. in D; Syr.; It. Omittebatur vel mutabatur γὰρ, cum hic ejus locus esse non videretur, significat tamen *sane*.

21. σου abest ab A B D K L. 1. 157. al.; Memph.; It. 5 codd.; Arm.; Goth.; Philox.; Vulg.: cæterum neque in Mtt., neque in Mc. est.

25. ῥαφίδος] βελόνης B D L. 1. 13. 69. 124. 157. Mosq. x. habent; cumque vulgare e Mtt. Mc. facile invehi posset, si v. ῥαφὶς frequentius, quam illud, esset, id quod contra se habere videtur: pæne æquiparandum fuerit. Conjuncti illi codd. plures alias lectiones sane antiquas conservaverunt; solorum tamen illorum, utpote sæpius itidem consentientium, auctoritas non sufficit; neque in Patribus alterius lectionis vestigium, neque versionum testimonii locus hic est: explicationis caussa antiquitus Synonymum addi, atque e margine in contextum inserpere potuit; cur modo hic, inque Mtt. et Mc. ne in illis quidem codd. adderetur, quærere vix licet.

28. ἀφήκαμεν πάντα, καὶ] B L habent, ἀφέντες τὰ ἴδια: D, τὰ ἴδια ἀφέντες: 1. 69. 118. 131, πάντα τὰ ἴδια ἀφέντες: 13. 124, ἀφήκ. πάντα τὰ ἴδια: 157, ἀφήκ. τὰ ἴδια.

CAP. XIX.

4. δὲ in consensu codd. antqss. tantum non omnium; plurium al.; deletur.

13. ἕως] ἐν ᾧ A B D K L. 1. 131. 157. al.; Orig.; Lucif.

22. δὲ abest a L M S. 1. 69. 124. 131. 157. plur. aliis. Vs. 23. τὴν ab iisdem illis et A D.

41. αὐτῇ] αὐτὴν habent A B D H L. 1. 69. 131. al.

45. a B L. 1. vv. ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας absunt; ἐ. α. ab etiam pluribus; κ. ἀγ. abesse Orig. disertis verbis testatur; e Mtt. et Mc. inseri potuere.

CAP. XX.

1. ἀρχιερεῖς] ἱερεῖς A E G K V; Ev. 19; permulti al.

9. τις in consensu codd. antqss., permultor. al., deletur: in It. (exc. 1 cod.); Goth.; Vulg.; Slav. MS. non exprimitur; habent Evangelistaria.

13. ἰδόντες non habent B C D L Q. 1. 33. 131. 157; Memph.; Arm.; It.; Philox. margo; Ambros. Potuit et ex vs. sq. addi, et, quod neque in Mtt. neque in Mc. est, omitti.

23. τί με πειράζετε certa non sunt; absunt a B L. 1. 118. 131. 157; Memph.; Arm.: ἐπὶ abest ab A B D L M P. 13. 69. 157; Ev. 18. 19. al.; Euthym.

31. καὶ deest in A B D E L S V. 72. 157. 218. al. In præcedentibus variant codd., ut solent in similium enuntiatorum repetitione.

CAP. XXI.

12. Plures ex antqss. codd. πάντων (non ἀπ.); vs. 14. ἐν ταῖς καρδίαις; vs. 15. ἀντ. ἢ ἀντιστ. (non οὐδὲ); vs. 19. κτήσεσθε habent.

22. πλησθῆναι] vulgo πληρωθῆναι: illud est in codd. antqss. tantum non omnibus, multis al.: vs. 23. plerique ex illis

ἐν non habent, nec Memph.; Arm.; It.; Vulg. exprimunt.

25. ἤχους est in A B L M. 1. 33. 69. 118. 131. al.; itidem pleræque version. substantivum, non verbum, habent.

Cap. XXII.

3. Consensus est codd. antqss., multor. al. in omittendo artic.

5. In A C K. 13. 69. Ev. 18. al. ἀργύρια legitur.

12. ἀνάγκαιον] vulgo hic et in Mc. ἀνώγεον· illud utrobique est in plerisque codd. antqss.

43. 44. Hæc commata omittunt A B. 69. 124; in aliis codd. vel asteriscis vel obelis notantur, vel alio loco, vel in margine leguntur; omissionis alii mentionem faciunt: saltem certa non sunt.

45. αὐτοῦ valde suspectum; deest in A B D E L S V permultis al.; faciliusque addebatur, quam delebatur.

47. αὐτοὺς] vulgo αὐτῶν, illud præferendum ob consensum codd. antqss. tantum non omnium, plurimor. al., quanquam hoc difficilius; constructionis cum genitivo exemplum aliud in N. T. non est.

57. αὐτὸν prius incertum, cum absit a B D ** K L S. 1. 131. Ev. 18; plur. al., in plerisque version. non exprimatur, et ejusmodi accusativus facile adjiceretur; contra ideo omitti potuit, quod in Mtt. et Mc. non est, nec ejus locus hic idoneus videretur.

60. ὁ valde suspectum, deest in A D G L M S V. 1. 13. 69. 131. 157. multis al.; nec minus

62. ὁ Πέτρος, quæ B D K L M. 1. 10. 124. 157; Memph.; Arm.; Vulg. MS.; Slav. non habent.

63. In B D L M. 157; Memph.; Arm.; It.; Philox. marg.; Vulg. αὐτὸν (loco vv. τ. Ἰησ.). Sæpius ejusmodi vv. supplebantur, quam, si primitus adessent, mutabantur.

Cap. XXIII.

1. ἤγαγον] vulgo ἤγαγεν collectivo uterque numerus convenit; pluralis est in codd. antqss. tantum non omn.; permultis al.; plerisq. version.

2. Post v. ἔθνος est ἡμῶν in B D K L M. 13. 69. 118. 124. 131. multis al.; idque in version. tantum non omnibus expressum.

8. πολλὰ deest in B D K L. 1. 131. 157. al.; Memph.; Æth.; Ar.

17. Hoc comma omittunt A B K L. Coptt.; It. 1 cod.: post v. 19. legitur in D; variant alii in vv. κατὰ ἑορτ. eorumque loco.

21. σταύρωσον] bis σταυροῦ B D; Orig. sæpe; Cyr. Al.; Scholia. Facile vulg. lectio e Mc. vel e Jo. xix. 6. 15. invehi potuit.

25. αὐτοῖς abest ab A D E L P S V b. 218. permultis al. In Memph.; It. 2 codd.; non exprimitur. In Philox. obelo notatur.

26. τοῦ delendum in consensu codd. antqss. tantum non omnium, permultor. al.; Theophyl.

38. Vv. γράμμασιν Ἑλληνικοῖς καὶ Ῥωμαϊκοῖς καὶ Ἑβραϊκοῖς certa non sunt. Desunt in B C L; Memph.; It. 1 cod.; partim in al.: e Jo. xix. 20. addi facile poterant, nec nisi γράμμασιν adjiciendum erat, quod tamen v. hoc sensu in N. T. alias non invenitur. Οὗτός ἐστιν desunt in C, post Ἰουδ. leguntur in D. 124. et omisso v. ἐστιν in B L.

45. καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος omittuntur in C: τοῦ ἡλ. ἐκλείποντος leguntur in B L; alqt. Evangelistariis; Philox. marg. Ἐσκ. δὲ D. habet. In D. sunt vv. καὶ ἐσχ.—μέσον in fine vs. 46.

46. παραθήσομαι] παρατίθεμαι in A B C K M P Q. 33. 131. Ev. 18. 19. al. παρατίθημι in D. 1. 209; multis Ev.; alterutrum in multis Patrum citationibus; nec magna est lectionis vulgaris auctoritas, nisi quod et difficilior, cum vix quisquam formam futuri in locum præsentis substituerit; et incertum, quænam præsentis forma antiquior sit. In Æth. futurum expressum videtur; fortasse etiam in Slav. est: It.; Syr. præsenti utuntur, cujus vices illud futurum gerit, ac gerere potuit.

48. ἑαυτῶν deest in A B C D L. 1. 131. al.

51. καὶ ante προσεδέχετο et sq. καὶ αὐτὸς certa non sunt: absunt a B C D L. 69; It. 4 codd.: alii test. variant.

54. καὶ deest in A C ** G H K M P S V. 10. 11. 157. plurimis al.; in Philox. obelo notatur. Itidem vs. 55. post δὲ abest ab A C D E K L V. multis al.; B L P. 1. 69. 157. al. αἱ habent.

Cap. XXIV.

1. καί—αὐταῖς absunt a B C L. 33. 124; Memph.; Æth.; It. plerisq. codd.

10. ἦσαν δὲ] ἦν δὲ K. 1. 69. 131. quod sane difficilius est, nec nisi ex errore scribæ, profecto non e correctione, oriri potuit; quæ tamen caussa non sufficit ad lect. vulg. damnandam. A D b. al.; plur. Ev. utrisque carent, et ab his, pluribusque καὶ ante v. ἔλεγον abest.

12. Totum hoc comma omiss. in D; It. 3 codd.; Syr. Hieros.

18. ἐν consensus codd. antqss. et plurimor. jubet deleri: εἰς difficilius, sed modo in 4 codd. est.

36. ὁ Ἰησοῦς desunt in B D L; It. 5 codd.; Ambros.; Cyr. Al.; sunt alia, vel illa alio loco, in al.

49. Ἱερουσαλὴμ abest a B D L; Memph.; It.; Vulg.; Patr. Lat.: explicantis esse potest; omittendi causa nulla cernitur.

53. Ἀμὴν valde suspectum: in C D L. 1. 33. non est, neque in ulla ex antqss. version. præter Syr. Additament speciem præ se fert.

IN JOANNEM.

Cap. I.

16. Non καὶ ἐκ, sed ὅτι ἐκ habent B C D L. 33: idem in Memph.; Æth.; Arm.; It. 3 codd.; Patr. exprimitur.

18. Υἱὸς] Θεὸς est in L. 33; in Syr.; Æth.; Philox. marg. exprimitur. Variant Patres; quod aliqui Υἱὸς omisisse videntur, vix alicujus momenti est, cum idem in v. μονογενὴς insit: quod illud Θεὸς vel substituunt, vel addunt, vel Θεοῦ vel Υἱὸς τοῦ Θεοῦ habent, ad usum loci dogmaticum aut homileticum pertinet.

26. 27. ἐγὼ post v. οὗ deest in C L. 33. al.; δὲ post v. μέσος in B C L; αὐτός ἐστιν in iisd. et 1. Memph.; It. 1 cod.; ὃς ἔμπρ. μου γέγονεν itid. in B C L. 1. 33; Ev. 19; Memph.; Æth.; It. 1 cod.; Slav.; utraque hæc in Orig.; Ambr.

28. Βηθανίᾳ] ita A B C ** E G H K L M S V X b, plurimi alii, version. omnes (exc. duabus, et, quæ hic hiat, Goth.) An in uno ex antqss. codd., qui supersunt, lectio vulgaris Βηθαβαρᾶ inveniatur, incertum est; (D hic hiat;) invenitur in aliquot recentioribus codd. et in version. Arm. et Slav. non MS. sed edita; ne id quidem certum, an fuerit in codicibus Origenis, qui σχεδὸν ἐν πᾶσι τοῖς ἀντιγράφοις testatur se invenisse Βηθανίᾳ, sed legendum existimat Βηθαβαρᾶ, ob rationes geographicas, cum de Bethania Hierosolymis propinqua, a Jordane remota, sermo esse nequeat: (variant tamen codd. opp. Origenis inter Βηθαρᾶ, Βηθαραβᾶ, Βηθαβαρᾶ; tertium ab illo scriptum esse, ex interpretatione οἶκος κατασκευῆς existimatur, quæ potius ad secundum pertinet). Disertis verbis Chrysostomus: ὅσα, inquit, τῶν

ἀντιγράφων ἀκριβέστερον ἔχει, ἐν Βηθαβαρᾷ, sententiam ipsius accuratius, quam quot fuerint, professus. Hos quidem codd., in quibus revera Βηθαβαρᾷ expressum esset, ex sola Origenis conjectura id habuisse, non est certius, quam quid lectum fuerit in codd., qui a σχεδὸν πᾶσι excipiuntur. Non tolleretur difficultas, si post ἐγένετο interpungeretur, reliquis cum sequenti narratione conjunctis; neque facile Baptista τῇ ἐπαύριον fuisse πέραν τοῦ Ἰορδ. putandus est. Jure quidem nostro inter Origenis sententiam et ejus codd. testimonium distinguimus; cum sine ulla auctoritate sumitur, aliam Bethaniam prope Jordanem sitam fuisse: est contra Origenis haud contemnenda auctoritas, cum dicat, οὐδὲ ὁμώνυμος τῇ Βηθανίᾳ τόπος ἐστὶ περὶ τ. Ἰορδ. Ut traditio, cujus Origenes meminit, Bethabaræ baptizasse Joannem, non sufficiat, nec omnino certi reddamur, quisnam locus hic primitus scriptus fuerit: in prima exemplaria scribæ errore nomen ita notum, ut Βηθανία, irrepere saltem potuit loco ignoti, (nam in V. T. est quidem בֵּית עֲרָבָה Jos. xv. 6. et בֵּית בָּרָה Jud. vii. 24. quod ex עֲבָרָה *transitus*, cujusmodi plures Jordanis erant, putaverunt esse ortum.) Neque in eo hærendum est, quod Peræa Herodi subjecta fuit, cujus, quippe Judæi, terræ Synedrii cura illa non defuit; neque ullo modo constat, an publico nomine missi fuerint Pharisæi.

29. ὁ Ἰωάννης absunt ab A B C K L S V. 11. 33. 72. 118. 131. 157. multis al.; Memph.; Æth.; Arm.; Philox.; It. 2 codd.; Slav.

40. δὲ in consensu antqss. et plurimor. codd. deletur; a permultis a vs. quoque 43. abest.

42. Artic. omiss. in A B E G H L M Q S V b, plurim. al.; in plerisque ex illis v. 49. Itidem obelo notandus est c. ii. 19. iii. 5, 10. iv. 44. v. 11. viii. 19. x. 23. xi. 21. xiii. 37. xviii. 36. xix. 11. xx. 14, 31. ubi (exc. viii. 19.) maxime a codd. A G H S, qui ex diœcesi Constantinopolit. videntur esse, et inde Mosquam latis V b h, omnibus vel plerisque abest; eo suspectior, quo plures alii antqss. accedunt; ob consensum, nisi sæpius, certe c. iv. 13. xi. 9, 20. xii. 21. xx. 28. delendus. In his locis nomina propria præcedit; sæpe etiam ante alia substantiva in codd. aliquo vel majori numero deest; utrobique versionum Patrumque testimonio caremus. Cæterum præter vs. 42. et c. ix. 22. Χριστὸς in Jo. ubique cum articulo, Ἰησοῦς vero vel cum vel sine articulo invenitur.

44. ὁ Ἰησοῦς a plerisque antqss., permultis al. codd.; (sed non a D); version. (exc. Syr.) omnibus; multis Patr. absunt.

Cap. II.

22. αὐτοῖς abest ab A E H L M S V b. 1. 10. 33. 72. 124. 131. 157. 218. plurimis al.; version. omnibus; Patr. Fere iidem illi codd. vs. 23. articulum ante v. Ἱερον. habent.

Cap. III.

2. αὐτὸν] vulgo τὸν Ἰησοῦν, quam explicationem exspectandum erat in exordio pericopæ maxime in Evangelistariis reperiri; αὐτὸν tuentur A B K L S V. 1. 11. 33. 91. 157. 218. multi al.; Æth.; It. 6 codd.; Philox.; Sax.; August.

15. μὴ ἀπόληται, ἀλλ' certa non sunt: in B L. 1. 118. 124; Memph.; Æth.; It. 2 codd.; non leguntur, nec in alq. Patr.: aliunde invehi poterant.

25. Ἰουδαίου est in A B E K L S V b. 33. 72. 91. 131. 157. plurimis al.; Syrr.; Pers.; Euseb.; Chrysost.; Euthym.; Theophyl.; et certe æquiparandum vulgari, quamquam occidentalium testium auctoritate carens, præsertim cum vix quisquam pluralis numeri loco singularem scripserit, contra facile fieri posset.

31. Vv. ἐπάνω—καὶ, et vs. 32. τοῦτο deesse in D. 1. 118; illa etiam in It. 4 codd. notandum est, cum D contra additamentis scateat: καὶ in B L. 33. quoque deest.

34. ὁ Θεὸς absunt a B C L. 1. 33; It. 2 codd.: ad sensum necessaria non sunt.

Cap. IV.

5. ὃ] paullo difficilius οὗ habent C D L S. 1. 33. 157. al.; Chrysost.

30. οὖν abest ab A B E G H K L M S V. permultis al.; It. 5 codd.: ceterum frequentissima est hæc particula in Jo.

31. δὲ non est in C D L, in version. Baschmur.; plerisq. It. codd. non exprimitur.

35. ἔτι post simile ὅτι omitti facile potuit; abest a D E L b. 1. 69. 131; Ev. 19. mult. al. Versionum Slav. 1 cod.; Pers., quæ omittunt, haud magna est auctoritas, ac ne Patrum quidem in particula ejusmodi non repetita. τετράμηνος (non vulgare τετράμηνον) est in codd. antqss. et plurimis; Orig.; Chrysost.; Cyr. Al.

36. καὶ B C D L. 33. non habent: in It. 3 codd.; Memph.; non exprimitur.

42. ὁ Χριστὸς certa non sunt; non leguntur in B C. 69. 71; Ev. 19; It. (exc. Cant.); Memph.; Æth.; Arm.; Syr. Hieros.; Vulg.; Patr. alqt.

46. Valde suspecta sunt vv. ὁ Ἰησοῦς: absunt a B C D L. 33; It.; Memph.; Æth.; Arm.; Vulg.; Patr. alqt.

53. ὅτι non est in A B C L. 1. 131: in Æth.; It. plerisq. codd. non, ut solet, exprimitur; facile quidem omitti potuit.

Cap. V.

3. 4. Verba uncis inclusa valde suspecta sunt: absunt a B C. 157; Memph. MS.; priora ἐκδεχ.—κίνησ. ab A C, posteriora ἀγγ.—νοσήμ. a D. 33. Arm. MS.; It. 4 codd., eadem in plur. aliis vel asterisco vel obelo notata sunt; absunt singula membra a quibusdam al. test.; qui testium antqss. consensus fortuitus haberi nequit, præsertim cum ejusmodi additamenta sæpius margini codd. adjecta, ut hoc in marg. cod. C. legitur, inde in textum inveherentur. Ejusmodi multa cod. D. habet, qui tamen hoc ipse caret. Δήποτε quidem et νόσημα alias in Jo. non sunt, atque additamenti species et huic et antecedentibus membris inesse videri potest; cum vero δήποτε nusquam in N. T.; in Jo. ne νόσος quidem legatur, hæc urgenda non sunt. Ex Patr. Tertull.; Chrysost.; Euthym.; Theophyl. illo commate utuntur; Cyrilli Al. commentarius ejus mentionem plane nullam facit, quanquam est in textu præmisso.

8. ἔγειραι] ἔγειρε est in A B C D E G H b h. al., quæ lectio difficilior vulgari certe æquiparanda est, ut Mtt. ix. 5. cf. Mc. ii. 9. Lc. v. 23.

16. Ob consensum codd. antqss. B C D L. 1. 33. 69. cum version. It.; Memph.; Arm.; Vulg. plus quam suspecta sunt vv. uncis inclusa, quippe quæ e vs. 18. invehi possent. Expressa non sunt in Chrysost.; sed in Hiliario; Cyr. Al. textus præmiss. habet; ex commentario, quid legerit, non constat.

30. Πατρὸς abest ab A B D K L. 1. 33. 118. 157. al.; Memph.; It. plerisque codd.; Syr.; Æth.; Arm.; Arr.; Perss.; Vulg.; Patr. alqt.: additamenti speciem præ se fert.

35. ἀγαλλιασθῆναι] A D K S b h. 124. 131. 157. al.; Chrysost. habent ἀγαλλιαθῆναι, eaque utpote difficilior lectio illi certe æquiparanda est, cum e solo scribæ vitio orta non videatur.

Cap. VI.

2. αὐτοῦ valde suspectum, cum desit in A B D K L S. 1. 69. 218; in version. tantum non omnibus non exprimatur.

9. ὃ] A B D G. 72. Ev. 18. 19. habent ὅς.

11. Verba uncis inclusa in A B L. 1. 118. al.; version. diversissimarum regionum omnibus; Patr. alqt. omittuntur. Oculi a simili voc. ad simile delapsi interdum supervolant; hic et sequens et prius omissum, quare non illa omissionis caussa fuit; contra ex aliis Evv. addi hæc verba facile poterant; valde suspecta sunt.

15. πάλιν in E M S V b. 11. 69. permultis aliis deest.

17. οὐκ] οὔπω B D L. 33. 69. 124. In versionum, quæ posterius exprimunt, archetypis id inventum esse, in parva ejusmodi diversitate tam certum non est, quam earum testimonium de aliis lectionibus; idemque, atque etiam magis, censendum vs. 22.; ubi codd. sequi videntur A D L, qui ibi non ἰδὼν, sed εἶδεν vel εἶδεν habent; ipsæque Syræ, quanquam cæterum pro linguæ suæ ingenio sæpe participio usæ loco verbi finiti.

22. Verba uncis inclusa absunt ab A B L. 1. 157; It. (exc. 3 codd.); Memph. (Sahid. ea habet); Æth.; Goth.; Vulg.; Arr.; Pers.; videri possunt glossematis speciem præ se ferre.

πλοιάριον] πλοῖον A B D K L. 1. 13. 69. 124. al. habent; cf. eadem diversitas Mc. iv. 36. Utraque forma ex aliis commatibus invehi poterat: in It. v. 24. quoque vel *naviculas*, vel *naviculam*.

24. καὶ valde suspectum: deest ab A B D G H L V. al.; καὶ αὐτοὶ ab aliis codd. et multis version.

39. Πατρὸς valde suspectum, cum desit in A B D L T. 1. 218. al.; Coptt.; Syr. MS.; It. 3 codd.; Ar.; Pers.; Patr. alqt.; et adjici facile posset in Joanne sæpissime ita locuto.

40. γάρ] vulgo δὲ: illud præferendum in consensu codd. A B C D K L. 1. 69. al. cum Memph.; It.; Syrr.; Vulg.; Arr.: accedit, quod vv. τοῦτο δὲ v. 39. præcesserunt.

πέμψαντός με] Πατρός μου C D L T. 1. al.; Coptt.; Æth.; Syrr.; alqt. It. et Slav. codd.; Ar.; Pers.; æquiparandum fuerit.

43. οὖν non habent B C K L T. 69. 124. al.; vs. 45. et 68. fere iidem codd. (alqt. v. 32.) version. pleræque non expresserunt.

44. Ob consensum antqss. et permultor. al. codd. ἐν addendum; v. 45. τοῦ delendum.

51. ἣν ἐγὼ δώσω non sunt in B C D L T. 157; Sahid.; Æth.; It.; Vulg.; Patr.: facilius, cum statim præcesserant, oculorum vitio videntur omissa, quam invecta.

55. ἀληθῶς prius] ἀληθὴς B C K L T. 1. 69. 118. 157. al.: idem in version. Coptt.; al. expressum: ac minus ex errore scribæ ortum, quam propter sequens ἀληθῶς mutatum videtur.

58. Uncis inclusa desunt in C L T; Memph.; Orig.: præterea ὑμῶν in B; τὸ μάννα, cujus addendi ansa cernitur, in D. Gr. et Lat.; Sahid. — Vs. 57 et 58. plures codd. antqss. ζήσει: etiam plures vs. 63. λελάληκα, ita ut hoc vulgari λαλῶ æquiparandum sit.

65. μου non est in B C D K L T. 124; Memph.; Æth.; It. 4 codd.; Arr.

69. ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς] B C D Gr. et Lat. L. Memph.; ὁ Ἅγιος (cf. Mc. i. 24. Lc. iv. 34.) Vv. τοῦ ζῶντ. in iisd. codd.; (in quibus etiam ὢν v. 71. omissum,) h. 1. 33. 118. Coptt.; It. (exc. 1 cod.); Arm.; Pers. desunt.

70. ὁ Ἰησοῦς abest ab E G H S V. permultis al.

71. Ἰσκαριώτου B C G L: alii aliter: σκαριώθ. D; It.: ἀπὸ σκαριώτου vel καριώτου 13. 69. 124.

Cap. VII.

8. ταύτην omittunt B D L T X. 1. 118. al.; Coptt.; It. 5 codd.: facile ex sqq. invehi potuit.

9. ταῦτα δὲ] incertum est δὲ, cum desit in D K. 1. 33. 118. al.; in plur. version. et Patr. non exprimatur, faciliusque adderetur, quam omitteretur: vs. 12. et c. vii. ver. 29. et 41. multo plures codd. antqss. et al. id non habent.— Vs. 9. αὐτὸς, non αὐτοῖς, est in D L. 1. 118. al.; Coptt.; Arm.; Philox. marg.: tunc post εἰπὼν interpungendum.

16. οὖν habent B E H M S T V b h. 10. 11. 42. 69. 72. 91. 124. 157; Ev. 18. plurimi alii, verss. expressere.

26. ἀληθῶς posterius in consensu B D K L T X. 1. 13. 69. 118. 124. plur. al. cum version. Coptt.; It.; Arm.; Vulg.; Arr.; Pers.; Slav. (habent Syr.; Æth.; Goth.), delendum videtur.

33. In v. αὐτοῖς omittendo codd. antqss. et plurimi consentiunt cum plerisq. verss.

34. 36. Verss. alqt. εἰμι expresserunt; idem in his locis, et vs. 29. in alqt. edit.

39. ἅγιον abest a K T. 42. 91: in Coptt.; It.; Syr.; Arm.; Perss.; Vulg.; Patribusque et Alexand. et occident. expressum non est.

49. ἐπάρατοι B T. 1; Orig.; Cyr. Al. in commentar. (in text. præmisso est vulg. ἐπικατάρατοι). Cf. *J. D. Michaëlis* Einleit. i. N. T. §. 51.

51. πρότερον] πρῶτον B D L T. 1. 33. 42. 69. 118. 124. 157.

VII. 53. VIII. 1—11. Maxime suspecta pericopa hæc est: quanquam, quo omnino rejiciatur, consensus testium non adest; damnationis tamen notæ adhibendæ erant, ut uncinis includi possent, quæ auctoritate testium eam habentium ex textu vulgari tollenda vel suspecta sunt.

Habent pericopam D G H K M U. 10. 11. 42. 71. 91. 118. 209. 218; centum et alqt. alii: Evangeliaria V. et viginti quatuor: habent obelis notatam codd. viginti: asteriscis notatam undecim, inter quos E S. et descripti in *Agst. Scholz.* bibl. krit. Reise p. 37. 137: dein septem, inter quos sunt cod. 1. et in Scholzii l. cit. p. 19. 21. 22. descripti, in fine Evangelii additam; ad quem quatuor alii v. 3—11. rejecerunt: habent denique non hic, sed in fine c. 21. Lucæ, codd. 13. 69. 124.

Non habent B L T, (ad quos accedunt A C, in quibus duo folia desunt, sed, teste Wettstenio, ex collatione antecedentium et sequentium aperte cernitur, tot commatum locum non fuisse), 33. 72. 131. 157. triginta et alqt. alii (inter quos scholiis instructi sunt, ideoque mutationis e scholiis ortæ suspecti saltem visi); Evangeliaria b. h. et viginti sex.

Non liquet, an habuerint necne alii quadraginta quatuor codd., inter quos octo litteris uncialibus scripti, et quatuor Evangeliaria, quia utraque vel non collata sunt vel hiant—in neutram igitur partem trahenda.

Hieronymus ipsius sententiam adversus Pelagianos defensurus, in ἀρχαίοις ἀντιγράφοις pericopam fuisse refert; in scholiis refertur, eam ἐν πολλοῖς ἀντιγρ. fuisse; vel, scribas, cum in ipsorum archetypis ea non invenissent, ex aliis codd. hoc loco vel in fine adjecisse. In unius cod. scholio contra (cf. *Scholz.* l. c. p. 107.) est: μνημονεύουσι ταύτης τῆς περικοπῆς καὶ οἱ ἀπόστολοι. Euthymius commemorat, in accuratissimis cod. eam non inveniri vel obelis notari. In cod. L. spatium vacuum, quod tamen omnibus his commatibus non sufficeret, variantis lectionis saltem indicium est.

Versiones Æth.; Syr. Hieros.; Vulg.; Sax.; habent: *non* habent Sahid.; Goth.: reliquarum codices in diversas partes abeunt: Syræ (cui qui viri pericopam adjecerint, nominantur) antqss. codd., etiam Nestorianorum; plerique Memphiticæ cum Ar. inde factæ; Philoxonian.; Slavonicæ, non habent: habent plerique Italæ codd.; Arabicarum, Persicarum: in Armenicæ codd. nonnullis in calce Ev. legitur.

Ex Patribus nullus, cujus commentarii homiliæque in Joannem ad nos pervenerunt, in hanc pericopam commentatus est, utque mitissime cum adultera actum

esse, homiliis exponere noluerint; in commentariis ea evitanda non erant, sed potius, *cur ita* hæc gesta sint, demonstrandum. Ne in catenis quidem usque ad Euthymium (cui hæc παρέγγραπτα καὶ προσθήκην existimanti, *silentium* quoque Chrysostomi rei indicium visum est,) annotationes in illa commata leguntur. Latini Patres inde ab Ambros.; Augustin.; Hieron. ea habent: *in* antiquioribus Tertull.; Cypr.; eorum vestigium non est.

Eminet inter codd., in quibus pericopa est, D.; (reliquorum enim solorum auctoritate aliis in locis vix confiditur): verum in illo etiam Mtt. xx. inter v. 28, et 29, majus additamentum legitur, quod ibi It. plerique codd., Philox. unus, Sax. habent. Neque ad antiquissimas lectiones illi codici et Sahidicæ versioni communes pericopa pertinet, quam et hæc versio respuit, et fragmentum cod. T. Græco-Sahidici, qui in aliis lectionibus Cantabrigiensis plerumque socius est.

Ejici vix potuissent tot commata e contextu, neque solum ex codd. Gr., sed etiam e version. diversissimarum regionum. Quod si a nonnullis, qui abuti iis homines posse metuerint, factum esset (de Armenis id narratur, tempus, quo factum sit, nescitur; priscæ ecclesiæ auctoritatem ea vindicavisse verisimile est. Nam ex Evangeliariis quidem additamenta (ut ὁ Ἰησοῦς) in contextum invecta sunt: tot commatum ideo, quod non prælegerentur, in tot haud exigui momenti testibus omissorum, hoc unicum exemplum esset. Contra explicatu haud difficile, quî ejusmodi historia, si res ita gesta videretur, eaque in antiquissimi alicujus codicis, ut illius occidentalis, margine adjecta esset, in codd. Constantinopolitanos et aliquot Antiochenos Chrysostomo juniores immigrare potuerit; et simul, quî hac de caussa tum a Patribus Græcis, tum ab antiquissimis et codd. et version. et lectionibus ecclesiasticis absit. Res non inde pendet, ut ratio reddatur, cur hic addita fuerit: intelligitur vero, eum, qui primus illa adjiceret, vv. v. 15. ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα ad id adduci potuisse. Aptior adjiciendæ locus aliis visus est Lc. xxi. (nec negari potest, codd., in quibus ibi legitur, sæpissime cum optimis consentire.)

Liberius hac in re agi poterat, si incerta illa haberentur; nec nisi ita intelligitur, quî in his comm. tanta, ut paucæ voces insint, quæ non in aliquo ex codd. aliter legantur, extiterit lectionis varietas, eaque hoc respectu, quod numerus codicum, unde notantur, dimidiam codicum partem haud multum superat, neque inter illos ii sunt, qui alias sæpe a textu vulgari recedere solent, etiam major. Denique si spuria sunt, intelligitur, quî sententiarum nexui magis obsint, quam conveniant; et quî tot vocabula in xii commatibus cumulentur, quæ in nullo alio Joannis loco inveniuntur: ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ὄρθρου, πᾶς ὁ λαός, γραμματεῖς, λιθοβολεῖσθαι, ἐπιμένειν, συνείδησις, πρεσβύτεροι, κατακρίνειν, πλήν, ut taceatur de transeundi formula ἐπορεύθη ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ (in LXX. sæpe legitur τόπον, itidem hic in cod. 1.), et additamenti specie, quam præ se fert. Itaque maxime suspecta hæc commata merito habentur: novæ codd. collationes suspicionem vel minuent vel augebunt, sicuti Palæstinenses pericopam sine notis criticis exhibentes cum Constantinopolitanis faciunt; cf. *Scholz.* l. c. p. 147.—Opinioni, revera a Luca scriptam esse pericopam, loco, quo in tribus illis codd. legitur (cf. Neue Theolog. Annal. 1820. p. 734.), nec commata 53. viii. 1, 2, quibus Lc. xxi. 37, 38, dicta modo repeterentur, neque aliæ rationes favent; cf. Journal für Prediger. t. 62. p. 177.

Cap. VIII.

2. παρεγένετο] ἦλθεν V. 124. 218. multi al.; idem in versionibus expressum.

πρὸς αὐτὸν non sunt in E G H. al.
καὶ καθ. ἐδίδ. αὐτοὺς absunt a D. 69. 124.

3. πρὸς αὐτὸν desunt in D K U. 1. 218. multis al.; version. plerisq.; Euthym.
κατειλημμένην] καταληφθεῖσαν E G H K; iidem cum multis al. ante v. διδάσκαλε addunt πειράζοντες.

5. λιθοβολεῖσθαι] λιθάζειν D M S V. 1. 69. 124. 118. permulti al.

6. ἔγραφεν] κατέγραφεν D E G H M; ἔγραψεν 69. 124. 218; al.
γῆν] post h. v. additur μὴ προσποιούμενος in E K. 10. 91. permultis al.: idem omisso μὴ, vel præmisso καὶ in al.

7. πρὸς αὐτοὺς desunt in M. 13: αὐτοῖς, omisso v. πρὸς, D S U V. permulti al.

9. καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι desunt in D M U V. 1. 11. 28. 42. 124; Ev. 18. multis al.; version. plerisque; Ambros.; Euthym.
ἕως τῶν ἐσχάτων non habent E H K M. 1. 42; Ev. 18. multi al.; version. pleræq.
ἑστῶσα] οὖσα D E G H S U V. tantum non omnes alii.

10. καὶ μηδένα—γυναικὸς desunt in D S. 1. 28. 91; Ev. 18. 19. al.; version. plerisque: in aliis alia.
ἡ γυνὴ non sunt in D E G H K. multis al.; plerisq. version.: γύναι est in S U V. 1. 69. 91. 124. 218; Ev. 18. 19. permultis al.

11. αὐτῇ abest ab E K M. multis al.; plerisq. version.
καὶ non habent D M. 124.

14. καὶ ποῦ] ἢ ποῦ D K T V. 1. 10. 11. multi al.; Coptt.; It. 3 codd.; Philox.; Goth.; Vulg.: æquiparandum videtur.

16. ἀληθής] ἀληθινή B D L T. 33; Orig.

20. ὁ Ἰησοῦς desunt in B D K L T. 157. Version. tantum non omnibus; absunt v. 21. a B D L T; It. 2 codd.

25. καὶ deest in B L. 1. 33. 69. 124; Memph.; Syr.; It.; Arm.; Vulg.: in D sunt εἶπεν οὖν.

26. λέγω] λαλῶ B D K L T. 13. 33. 42. 69. 118. 124. 157. al.

28. μου deest in D L T. 69; Ev. 19; It.; Vulg.; Slav. 2 codd.; Patribus: v. 38. deest in C L; It. 5 codd.; Æth.; Vulg. MS.; ὑμῶν in B L. Æth.; Orig. utrumque hoc v. abesse disertis verbis dicit.

29. ὁ Πατὴρ desunt in B D L T. 1. 69; It.; Memph.; Æth.; Arm.; Syr. Hieros.; Vulg.; Patribus.

38. ὃ] ἃ C D. 1. 13. 33. 42. 69. 91. 131. al.
ἑωράκατε] B C K L. 1. 13. 33. 42. 69. 91. al. ἀκούσατε, quod et Memph.; Æth.; Arm.; Goth.; Brix.; Philox. margo; Orig.; Chrysost. habent: iidem fere testes τοῦ Πατρὸς (loco vv. τῷ Πατρί); quæ lectiones æquiparandæ videntur vulgaribus.

39. ἦτε] ἐστε B D L. It. 4 codd.; Vulg.; Orig. in quo dein ποιεῖτε sequitur.
ἂν profecto suspectum est: deest in D E G H S V b h. 10. 72. 91. 124. 131. 157. multis al.; Orig.; Patribus al. Cohærent cum hac omissione illæ lect. ἐστὲ et ποιεῖτε, fortasse inde ortæ.

44. τοῦ additur in B C D H L S V b h. 1. 69. 72. 118. 131. 218. multis al.: plerique ex illis v. 42. et 48. οὖν omittunt; haud pauci itidem vs. 46. δὲ: consentiunt in his omittendis pleræque version. Certæ hæ particulæ sæpius non sunt.

53. σὺ valde suspectum; abest ab A B C D G K L. 1. 124. 131. multis al.

54. ὑμῶν] ἡμῶν A C G K L M S V. 1. 33. 69. 72. 91. 124. 131. 157. multi al.; It. plerique codd.; Memph. ap. Bengel.; Æth.; Syrr.; Goth.; Arr.; Perss.; Vulg. MS.; Slav.; Sax.; pæne præferenda lectio, quæ eundem, ac vulgaris, sensum habet, cum loquentium ipsa verba hæc esse possint, eoque non intellecto videtur mutata.

59. Valde suspecta sunt vv. uncis inclusa, cum et absint a D; Sahid.; It.; Arm.; Vulg.; Pers.: et in testibus Alexandrinis; CL; Philox.; Athan., in quibus sunt, post v. αὐτῶν inseratur ἐπορεύετο, quod Syr. et Brix. quidem exprimere videntur, sed omisso v. παρῆγεν. Contextus commentario Cyrilli Al. præmissus ea non habet.

CAP. IX.

8. προσαίτης] vulgo τυφλὸς, sed illud præferendum propter consensum codd. A B C D K L. 1. 33. 118. 124. 157. cum version. Syrr.; Coptt.; Æth.; It. plerisq. codd.; Goth.; Arm.; Pers.; Vulg.; Slav. 1 cod.; et quia difficilior lectio est.

10. σοι] σου A C D E L S V b h, idem multæ version. et Patr. videntur expressisse: æquiparandum fuerit.

11. τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ] τὸν Σιλωὰμ B D L. 1; Memph.; It. 5 codd.; Arm.; Syr. Hieros.; difficilior lectio, et vulgari pæne æquiparanda, cui Syr. quoque et Ar. favent, quæ *aquas* Sil. exprimunt. Piscinæ mentio fit Neh. iii. 15., ubi tamen nomen proprium in LXX. non est.

16. τοῦ non est in A B D L b h. 1. 69. 157. 218. al., Patr.

28. οὖν valde suspectum, nam deest in A E G H L S V b h, permultis aliis. (Vs. 25. deest in K S b h. 1. 28. 91. al.; in plur. version. non exprimitur, quæ vs. 31. cum B D G L. 1. 33. δὲ non habent: in B D. 33. version. alqt. δὲ etiam v. 37. deest.)

35. Θεοῦ] ἀνθρώπου B D; Sahid.; Æth.; Chrysost.

36. καὶ auctoritate codd. B D E G K M S V b h. 1. 10. 28. 32. 69. 72. 91. 124. 131. 157. 218; permultor. al. additum. Contra καὶ v. 40. ante v. ἤκουσ. deest in B L. 157. version. alqt.: ibi δὲ D.; οὖν 1. habet.

CAP. X.

3. καλεῖ] φωνεῖ A B D L. 1. 157.

8. πρὸ ἐμοῦ desunt in E G M S V b h. 131. permultis al.: post v. ἦλθ. ponuntur in A B D L. 69. 157. 218. multis al. Hos versiones alqt., pleræque illos sequuntur. Certa non sunt.

14. γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν] γινώσκουσί με τὰ ἐμὰ B D L et pleræque version. Alterutrum alterius explicatio est.

23. τοῦ abest ab A D G S b h. 69. 124. 218. multis al.: τοῖς vs. 22. ab D M V b h. 1. 69. 124. 131. 157. 218. multis al.

26. οὐ γὰρ] ὅτι οὐκ D L. 1. 28. 33. 57. 69. 118. 124. pleræque version. (exc. Coptt.) videntur expressisse.

27. καθὼς εἶπ. ὑμ., vel huic vel antecod. vs. juncta, desunt in B K L M. 33. 91; version. Coptt.; Arm.; It. 4 codd.; Vulg.

33. λέγοντες abest ab A B K L b. 1. 33. 69. 157. al. version. tantum non omnibus.

38. αὐτῷ] τῷ Πατρὶ B D L. 33. 157. pleræque version.

CAP. XI.

21. ἂν non est in A H S V b h, multis al. Cf. Var. Lect. Jo. i. 42. ἐτεθνήκει] ἀπέθανε B C D K L. 1. 33. 118. In ordine vv. etiam magis, quam alibi, variatur.

31. λέγοντες] δόξαντες B D L. 1. 33. 157. Versiones videntur hoc expressisse.

39. τεθνηκότος] τετελευτηκότος A B C D K L. 32. 157; Philox. marg.; vulgari æquiparanda et hæc et sequens lectio.

40. ὄψει] ὄψῃ A B D E H L S. 69. 72. 131. Cf. Mtt. xxvii. 4.

45. ὁ Ἰησοῦς absunt ab A B L (verisimil. etiam a C.) 1; Coptt.; It. 3 codd.; Arm.; Goth.; Sax.; Vulg. MS.

50. non διαλογίζεσθε, sed λογίζεσθε est in A B D L. 1. 69.

CAP. XII.

1. Post v. νεκρῶν in A B D E G L. 72. 124. al.; version. tantum non omnibus addit. ὁ Ἰησοῦς.

2. συνανακειμένων in textu vulg.; in consensu codd. et antqss. et plurimorum σὺν ante v. αὐτῷ collocandum est.

6. εἶχε, καὶ] ἔχων B D L Q. 1. 33. 157, quæ forsitan correctio est.

13. Ante v. βασιλεὺς artic. omissus in A G H V b h, multis al.; tunc post v. Κυρίου interpungendum non esset: καὶ ὁ est in B L Q.

17. ὅτι] ὅτε A E** Q S V b h. 72. 124. 218. permulti al.; difficilior quidem lectio, sed codicibus illis unius, ut videtur, diœceseos Constantinopolitanæ non satis firmata.

26. καὶ abest a B D L. 1. 33. 69. 124. 157; in plur. version. expressum non est.

28. τὸ ὄνομα] τὸν Υἱὸν L. 1. 33. 91. 118. 218; Memph.; It. 2 codd.; Philox. margo; Ar.; Slav. 1 cod.: Cyr. Al. commentario intexta sunt utraque verba, ita ut repetita vv. δόξ. σου τὸν Υἱὸν cum antecedentibus cohæreant; sed verba δόξ. σ. τ. ὄνομα addita non essent, nisi in Cyrilli codice fuissent; in textu præmisso primum modo commatis membrum expressum est. Cæterum cf. c. xiii. 31.

31. τούτου ante νῦν certum non est; omittitur in D L. 71. Sahid.; It. 6 codd.; Vulg.: addi facile potuit.

34. ὅτι deest in E G H V b h. 10. 11; Ev. 18; multis al.

35. μεθ' ὑμῶν] ἐν ὑμῖν B D L. 1. 33. 69. 118. 157., idem versiones videntur expressisse, ejusque interpretatio lectio vulgaris esse saltem potuit; μετὰ ita est c. xiii. 33; ἐν c. xi. 54.

41. ὅτε εἶδε] ὅτι εἶδε ...

41. δόξαν αὐτοῦ] δόξ. τοῦ Θεοῦ, 69; Coptt.; Philox.; Syr. Hieros.: τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ D., ita ut cernatur lectionem certo antiquam esse, quanquam eo minoris ponderis, quod interpretationem v. αὐτοῦ continet.

47. πιστεύσῃ] φυλάξῃ A B K L. 13. 33. 42. 69. 118. 157. al.; versiones tantum non omnes; idem D, sed omisso v. μή.

CAP. XIII.

3. ὁ Ἰησοῦς desunt in B D L b h; Æth.; It.; Vulg. Iidem codd. v. 6. καὶ non habent.

23. ἐκ addendum auctoritate codd. A B C D K L M. 33. 42. 69. 124. 131. 157. al.; in versionibus antqss. exprimitur.

25. ἐπιπεσὼν] ἀναπεσ. B C L M. 33. 42. 131. 157. al. δὲ] οὖν D L M. 1. 13. 33. 69. 118. 157. sane hoc frequentius in Joanne est; utrumque omittit B.

31. οὖν non est in A E S V. 72. 124. 131. 218. permultis al., quorum tamen auctoritas ad id damnandum non sufficit. Versiones Syrr.; Arr., quæ hæc verba antecedentibus jungunt, id sane non habuere; ex iis, quæ sequentibus ea nectunt, Memph.; Arm. οὖν expressere; facile invehi potuit, cum, ut in Cyr. Al., commentariis legeretur, ἦν δὲ νύξ, ὅτε ἐξῆλθεν· ὅτε οὖν ἐξῆλθε. Sed ne sic quidem definitur, antecedentibusne an sequentibus ea jungenda sint.

37. De articulo in anteced. et sqq. capp. vel uncis incluso vel damnato cf. Var. Lect. Jo. i. 42. αὐτῷ abest ab A B D K L. 42. 69. 124. 157. plerisque It. codd.; Arm.; Goth.; Philox.; Vulg. MS.

CAP. XIV.

2. Ante v. πορεύομαι additur ὅτι in A B D K L. 1. 42. 69. 124. al.; It. plerisque codd.; Arm.; Arr.; Slav. 2 codd.: fortasse ita ortum, quod sine caussa ad v. εἶπον proxima referrentur; *dicerem me profecturum esse*. Cyr. Al. in commentario dicit, *non ideo J. profecturum*; in textu præmisso ὅτι est.

11. ἐστιν A B D E L Q S V b h. 218. al. non habent, in vers. plerisque expressum non est.

17. ἔσται] ἐστιν B D. 69.

22. καὶ additum in consensu G H K M S Q V b h. 1. 10. 11. 42. 69. 72. 91. 124. 218. plurimor. al.

28. εἶπον valde suspectum, cum desit in A B D L. 1. 33. 42. 69. 124. 157; a verss. tantum non omnibus, Patribus plur. non exprimatur, et facile ex anteced. addi posset.

30. τούτου delendum auctoritate codd. et plurimor. et omnium antqss.: in Syrr.; Arr.; Patr. alqt. non exprimitur.

CAP. XV.

6. τὸ habent A G L M S V b h. 1. 10. 11. 124. 131. 218. permulti al.

11. μείνῃ] ᾖ est in A B D, et in plerisque verss. exprimitur.

21. ὑμῖν] εἰς ὑμᾶς B D L. 1. 33; Philox. marg.; idem Syr. et It. 4 codd. videntur expressisse.

CAP. XVI.

3. ὑμῖν delendum in consensu plurimor. codd. et tantum non omnium antqss. (exc. D.) cum plerisque verss., etiam It. codd.
7. Post v. γὰρ additur ἐγὼ in A E H K V b h. 10. 33. 69. 72. 131; Ev. 18. 19., plurimis al., lectio vulgari æquiparanda, quanquam verss. et Patr., ubi itidem inseritur, auctoritas in ejusmodi caussa vix certa est. — In iisdem fere codd.; verss.; Patr.; v. 16. *omittitur* ἐγὼ: fortasse quidem ob ὁμοιοτέλευτον.
10. μου certum non est, deest in D L. 1. 33. 157; Coptt.; It. (exc. 2 codd.); Æth.; Arr.; Vulg.; Slav. In iisdem fere testibus v. 19. deest οὖν, quod c. xviii. 28. xix. 4, 10. xxi. 13. in aliis aliisve codd. non est, cum alii δὲ, alii καὶ habeant.
15. λαμβάνει] vulgo λήψεται: illud tuentur codd. antqss. omnes (exc. A K), plurimi al.; ob sequens futurum facile λήψ. repeti potuit.
23. ὅτι deest in C D K L. 42.; vs. 25. ἀλλ' in C D L. 1. 33. 69. Quod neutrum in plur. verss. exprimi dicitur, magis ad ἀλλ' pertinet, hoc e vs. 2. invehi potuit.
33. ἕξετε] ἔχετε A C E K L S V b h, multi al., quod vulgari certe æquiparandum est, cum facile futurum sufficeretur in locum præsentis, quo sane futurum significabatur.

CAP. XVII.

1. ἐπῆρε] ἐπάρας omisso καὶ ante v. εἶπ. B C D L. 1. 33. 69. 124.
11. ᾧ A B C E H K L M S V b h. 1. 10. 11. 69. 72. 91. 124. permulti al.; ὃ D. 157. al.; alterutrum pleræque verss. exprimunt; vulgo οὕς, hoc et ὃ correctorum videntur esse.
12. ἐν τῷ κόσμῳ desunt in B C D L. 1; Coptt.; It.; Vulg.
17. σου abest ab A B C D L. 1; Sahid.; It.; Goth.; Vulg.
20. πιστευόντων] ita in consensu codd. antqss. omnium, plurimor. al., legendum; vulgo πιστευσόντων, ut futurum exprimeretur.
21. ἓν deest in B C D. Sahid.; It. 4 codd.; Arm.: sed exprimitur ab Orig.; Latinisque Patr.
22. ἐσμὲν abest a B D L. 1.

CAP. XVIII.

6. ὅτι deest in A B D L. 1. 35. 42; in verss. non exprimitur.
11. σου damnatur consensu codd. antqss. tantum non omnium, multor. al.; verss. plerarumque (exc. Sahid., quæ habet).
14. ἀπολέσθαι] ἀποθανεῖν B D L. 33. 69. 91. 124. potest esse ex c. xi. 50., ad quem loc. hic respicitur.
20. τῇ consensu codd. antqss. tantum non omnium, multor. al., damnatur.
πάντοτε] ita D E V b h. 72. 218. permulti al.; πάντες A C L. 1. 13. 69. 124. multi al.; verss. tantum non omnes; quæ lectio illi certe æquiparanda est: vulgaris πάντοθεν est in K, sed ex conjectura Bezæ in alia exemplaria transiit.
24. οὖν non est in A D E K S b h. 72. 131. multis al.; et alieno loco intrusum videtur: cæterum cf. Var. Lect. Jo. iv. 30. vi. 43: deest in D. al.; in A B E L. al. est καὶ ἐξῆλθ.
34. αὐτῷ abest ab A D L M (fortasse et a B.) 1. 157; Coptt.; It. (exc. 1 cod.); Arm.; Goth.; Vulg.; Philox.

CAP. XIX.

6. αὐτὸν additum auctoritate codd. A D E K M S V b h. 10. 11. 33. 69. 72. 91. 124. 131. 157. 218. plurimor. al.; verss. tantum non omnium.
7. τοῦ valde suspectum, cum desit in A B D K L M S V b h. plur. al.; in ordine vocc. variatur. (Vs. 13. τοῦ ante v. βήμ. deest al. A B D L. 1. 157.)
12. ἑαυτὸν A D E G L M V b h, permulti al.; vulgo αὐτόν.
14. δὲ] ἦν repetitur, omisso v. δὲ, in A B L h. 1. 33. 69. 91. 124. 131. multis al.: δὲ ἦν ὡς K.
ἕκτη] τρίτη D L. 72. alqt. alii; in Chron. Alex. ad accurata exemplaria, quæ idem habeant, provocatur. Est tamen ἕκτη in verss. omn.; et Irenæo teste in codd. Valentinianorum legebatur.
16. ἤγαγον D E H K S V b h, plurimi al.
20. Vulgo τῆς πόλεως ὁ τόπος, contra codd. antqss. tantum non omnes, permult. al.: plerique ex illis v. 27. αὐτὴν ὁ μαθητής.
31. ἐκείνου] vulgo ἐκείνη, illud habent A B D E K L S V b h. 1. 72. 124. 131. 218. multi al.: idem Syr.; Memph.; Æth.; Arm.; It. 3 codd.; Slav. exprimunt.
35. post ἵνα addunt καὶ A D K L b h. 1. 33. 42. 69. 124. 157. verss. pleræque.
38. δὲ abest ab E G K M S V. 10. 11. 33. 42. 131. 157. permultis al.; Syr.
39. ὡς] ita B D E G H K L M S V h, multi al.: vulgo ὡσεί.
40. ἐν additum auctoritate codd. A D E G H M S V b h. 10. 11. 72. 131. 157. 218. permultor. al.

CAP. XX.

11. τὸ μνημεῖον] τῷ μνημείῳ A B D E L M. 1. 10. multi al.
14. καὶ abest ab A B D S. 1. 33. 91. 157. plerisque verss.
16. post αὐτῷ additur Ἑβραϊστὶ in B D K L. 33. 42. 71. 157. al.; verss. plerisque.
28. καὶ valde suspectum est: B C D G L. 1. 69. al. id non habent, verss. alqt. non exprimunt.
Articulus ὁ, quem hic A B C D S V b. 1. 69. 72. 124. 131. 157. permulti alii non habent (cæterum cf. Var. Lect. Jo. i. 42.) hic eo magis delendus est, quod Joannes solet in hac dicendi forma hoc vocc. ordine uti, nominique proprio sic postposito articulum non addere.
29. Θωμᾶ consensu codd. antqss. omnium, plurimor. al.; tantumque non omnium et verss. et Patr.; damnatur.

CAP. XXI.

3. ἐνέβησαν] ita codd. et antqss. tantum non omnes, plurimi al.: vulgo ἀνέβ.—Εὐθὺς omissum in B C D L, verss. tantum non omnibus. Iidem codd. K. al. οὖν non habent.
25. ἀμὴν valde suspectum; abest ab A B C D. 1. 33. alqt. al., verss. tantum non omnibus, addique potius solebat, quam omitti.

II. CODICES GRÆCI MSTI. EPISTOLARUM PAULINARUM.

- ×× A. }
- ×× B. } iidem, qui Evangeliorum.
- ×× C. }
- × D. Gr. Lat. Claremontan.
- × E. Gr. Lat. Sangermanens.
- × F. Gr. Lat. Augiens.
- × G. Gr. Lat. Boerneri, Dresdens., edit. a *C. F. Matthæio.* (Misen. 1791.)
- H. Coislin. aliquot fragment.
- ××× I. Passionei, collatus in epist. I. ad Corinth.
- ××× g. Mosquens. litteris uncial. scriptus.
- ××× a. Mosqu., ceteris Mosquensibus, qui litter. minusculis scripti sunt, præfertur, præter hunc: c. d. k. l. m. (a. 3 est menologium codici a. adjectum).
- ×× 17. Colbertin. 2844.
- ××××× 23. Coislin.
- ××××× 31. *Harleian.* 5537.
- ×× 33. Harleian. 5620.
- ××××× 37. *Leicestr.*
- ××××× 39. *Lincoln.*
- ××××××× 46. Alexandrino-Vatican. 179.
- ××××× 47. *Roe,* Bodleian.
- ××××× 53. *Uffenbachian.* Fragm.
- ××××× 57. Vindobon. Lambec. 1.
- ××××× 64. *Harleian.* Fragmentum.
- ××××××× 67 **. h. e. lectiones secundæ manus Vindobon. Lambec. 34.
- ××× 68. Vindob., Lambec. 35.
- ××× 70. Vindob., Lambec. 37.
- ××××× 71. Vindob., Kollarii.
- ××××× 72. Havniens. 1.
- ×××× 73. Upsaliens., Aurivill.
- ××××× 74. Guelpherbytan.
- ×××× 80. Vatican. 367.
- ××××××× 89. Alexandrino-Vatic. 29.
- ××××××× 91. Pio-Vatican. 50.
- ××××× 108. Venetus.

III. CODICES MSTI. ACTUUM APOSTOLICORUM ET EPISTOLARUM CATHOLICARUM,

QUORUM PAUCIORUM MELIORES EO MAGIS CONSULENDI SUNT.

- ×× A. }
- ×× B. } iidem, qui Evangeliorum.
- ×× C. }
- × D. Gr. Lat. } uterque modo
- × E. Gr. Lat. } Actus Apost.
- Laudian. } continet.
- ××× G. Passionei (idem qui I. epistol. Paulin.)
- ××× g. Mosquens. litteris uncial.
- ××× a. Mosq., qui cæteris Mosqq. minore charactere scriptis præfertur, præter hunc c. d. k. m. et l. qui solus in Act. Apost. ×××××
- ××××× 13. *Colbertin.* 2844.
- × 14. *Coislin.* 199.
- ××××× 15. *Coislin.* 25.
- ××××× 18. *Coislin.* 202.
- ××××× 25. *Harleian.* 5537.
- ××××× 27. *Harleian.* 5620.
- ××××× 29. Genevens.
- ××××× 31. *Leicestr.*
- ××××× 36. *Oxon.* Novi Collegii.
- ×× 40. Alexandrino-Vatic. 179.
- ××××× 41. Monach. S. Basilii, Rom.
- ××××× 57. *Havniens.* 1.
- ××× 63. Vindobon., Lambec. 35.
- ××× 65. Vindob., Lambec. 1.
- ×× 66 **. h. e. lectiones secundæ manus in Vindob. Lambecii 34.
- ××× 67. Vindob., Lambec. 37.
- ×× 68. Upsal., Aurivill.
- ××××× 69. Guelpherbytan.
- ××××× 70. Vatican. 360.
- ×× 73. Vatican. 367.
- ××× 76. Vatican. 1210.
- ××× 78. Alexandrino-Vatic. 29.
- ××××××× 80. Pio-Vatican. 50.
- ×××× 81. *Barberin.* 377 unum Actuum caput et epist. cathol. continet.

IV. CODICES APOCALYPSEOS,

QUI PAUCISSIMI.

- A., B. — Iidem, qui reliqui N. T.
- B. Monach. S. Basilii, Rom.
- k., l., o., p., r. — Mosquenses, (plures ibi non inventi.)
- 6. Barocc. mutil.
- 7. Harleian. 5537.
- 9. Huntingdon.
- 12. Alexandrino-Vatic. 179.
- 14. Leicestr.
- 16. Uffenbach.
- 28. Bodleian. mutil.
- 29. Harleian. 5613.
- 33. Vindobon. Lambec. 1.
- 36. Vindobon. Kollarii mutilus.
- 38. Vatican. 579.
- 41. Alexandrino-Vatic. 68.
- 42. Pio-Vatican. 50.

V.

Quid in Codicibus Græcis, quibus auctores *Versionum* antiquarum Patresque Græci uterentur, lectum sit, non ubique quidem scitur, nec sine justa cautione constitui poterit; ubicunque tamen potest, ex utrisque et ætas et patria lectionis plerumque perspicitur.

VERSIONUM CITANDARUM COMPENDIA HÆC SUNT:

Syrr. Versiones Syriacæ omnes.

Syr. Peschito (×××).

Margo Philoxen. (××). Versionis Philoxenianæ textus ætate posterior, etiam magis mixtus, quam in illâ priscâ: lectiones in margine adpositæ sæc. VII. a Thoma Heracleensi (Charkel) Alexandrinæ sunt, in ipsam versionem quædam invectæ videntur.

Hierosolym. Fragmenta Hierosolymitanæ.

Coptt. utraque Coptica.

Memph. Memphitica, Ægypti inferioris (××).

Sahid. Sahidica, Ægypti superioris (×).

Basmurica Fragmenta ad posteriorem accedunt.

Æth. Æthiopica (××).

Armen. Armenica (×××××).

Arr. utraque Arabica, *Pers.* utraque Persica (×××××).

Ital., *It.* priscæ versiones Latinæ ante Hieronymum (×), cujus codices in Evangeliis interdum, in reliquo N. T. plerumque separatim citantur:

Cant. Cantabrigiensis, *Clar.* Claremontanus, *Sgerm.* Sangermanensis — qui ubi vers. Lat. non discedit a textu Gr. Codic., non singulatim notantur.

For. Forojuliensis, *Luxov.* Luxoviensis, *Mart.* Martini Turonensis, *Vercell.* Vercellensis — quorum vel Textus vel Fragmenta apud Blanchinum et Sabatierium leguntur.

Tolet. Toletanus, *Harlei.* Harleianus, *Brix.* Brixiensis — quorum Textus magis mixtus est e versionibus sæculorum posteriorum.

Vulgat. Vulgata, textus in ecclesia Romana receptus (×××××).

Goth. Gothica Ulphilæ Evangelior. (×××).

Slav. Slavica Cyrilli et Methodii (×××××××).

Anglo-Sax. incertæ originis, neque ex textu Græco fact. (×××××).

Patrum citandorum ratio per se manifesta: si *Ambrosiast.* vel *Ambrost.* exceperis, qui commentarius est Ambrosio perperam adscriptus, ut et Pelagii commentar. in operibus Hieronymi est. Cæterum ex Patribus his non Græci sed Latini textus ratio cernitur.

INDEX SUBSIDIORUM CRITICORUM;

VEL

CODICUM ET VERSIONUM PATRUMQUE CITANDORUM COMPENDIA:

STUDIO J. S. VATERI.

CRITICE Novi Testamenti, nisi conferendarum ejus Versionum studium post Biblia Complutensia (prius quidem, quam N. T. editiones duæ priores [1516 et 1519] *Erasmianæ*, typis exscripta, sed 1522 demum divulgata), polyglottis aliis, Antverp. 1569—72, Paris. 1629—45, maxime Londinensibus *Br. Waltoni* 1657, excitatum esset atque adjutum: hoc lectionum varietatis fonte caruisset. Critices verbalis post *Rob. Stephanum* (ed. N. T. III. 1550) restitutoris vel potius auctoris *Jo. Millii* N. T. cum apparatu locupletissimo Oxon. 1707 prodiit (repetitum et aliquantulum auctum a *Lud. Kustero*, Amst. 1710 [Lips.] 1723). Denuo viam aperuerunt et muniverunt *J. Alb. Bengel* (N. T. Tub. 1734), critices Novi Testamenti in Germaniâ suasor ejusque regularum investigator, et *Jo. Jac. Wettstein* (N. T. Amst. 1751. 52) apparatu sollertissime aucto. Hujus prolegomenis a J. Sal. Semlero magis magisque divulgatis, de illo studio maxime meruit *Jo. Jac. Griesbach* (N. T. 1774 et 75. II. 1796. 1806) aucti apparatus dispositione, sollertiâ curâque, quam in investigando testium lectionis ingenio et auctoritate posuit, sagacitate et constantiâ criticorum N. T. princeps.

Insigniter auxerunt apparatum *Chr. Frid. Matthæi* e bibliothecis Mosquensibus (N. T. Rig. 1782—88. T. i—xii. II. Viteb. 1803—7. T. i. ii.), disciplinæ Griesbachianæ non moderator, sed hostis; post cum *F. K. Alter* (N. T. Vien. 1786. 87); et *A. Birch* (Evang. Havn. 1788, var. lect. reliquor. libr. ibid. 1810); et conjecturarum summâ cum curâ acto delectu *Knappius* (N. T. 1797. et 1813).

Sunt profecto exquirendæ atque examinandæ lectiones perantiquæ, quæ differunt a textu *vulgari*, quippe casu et forte nato, nimirum e nitidis Elzevirii exemplaribus propagato, cujus tamen verba, quanquam per se nullius auctoritatis, non sine justa caussa ad uniuscujusque arbitrium loco movenda sunt. In nova hac editione magis minusve suspectâ notavi uncis; et quæ ob consensum testium lectionis antiquissimorum delenda sunt, uncis, litteris minusculis et lineâ ~~superne inductâ exclusi~~; quæ in eodem consensu assumpta sunt, præeunte Griesbachio, litteris minusculis distinxi. Cujusmodi sententia antequam feratur de lectione damnanda vel præferenda, accurato opus est examine testimoniorum, quorum delectu editio hæc carere non potuit.

Sequitur designatio codicum manuscriptorum, memoratu vel inprimis vel magis minusve dignorum*; cæterorum enim pars maxima e gregariorum numero est; quos omnes vide in *Wettstenii* et *Griesbachii*, partim in *C. F. Matthæii* editione Rig. (Act. Apost. p. xxiii sqq., Ep. ad Corinth. p. v. sqq., Evang. Matth. p. xxi sqq.)

* Adposita sunt signa, ut, quemadmodum in quovis accurato testium examine fit, distinguantur classes testium antiquæ lectionis, sive familiæ; textusque, quo utantur, habitus et ratio. Recensionis nomen inditum est his classibus, quanquam non eo sensu, quo textus constitutio, ut Wolfiana Homeri, ita solet appellari; neque prorsus constanterque ad eandem normam directus est textus singulorum unius familiæ testium: sed prout maximam partem communis est habitus tum virtutum, tum vitiorum, et patria, in classes rediguntur:

×	indicat	recensionem, quæ dicitur occidentalis, vel Ægypti superioris, apud *Hugium*: κοινὴ ἔκδοσις.
× ×	—	recensionem, quæ dicitur Alexandrina, Ægypti inferioris apud *Hugium*: Hesychii.
× × ×	—	recensionem, quæ, Constantinopolitana antiquior, partim Asiatica, a *Hugio*: Luciani, dicitur.
× × × ×	—	textum mixtum e lectionibus perantiquis.
× × ×	—	textum posteriorum sæculorum, admixtis lectionibus antiquis, inter quos Codd. epistolar. Paul. typis paululum inclinatis exscripti aliquantum majoris habentur.

Quod ad vitiorum communionem attinet, Alexandrinorum in mutationibus grammaticis, Constantinopolitanorum et seriorum in additamentis, quæ prælegendis pericopis oriebantur (ut in illarum initio Ἰησοῦ pro αὐτῷ), occidentalium in additamentis aliis maxime librorum historicorum, quærenda sunt. Mixti textus ratio ac propensio si aliquantum definiri posse videretur, illa signa conjunxi. Difficillima est definitio accuratior; post tot sæcula eam mancam esse, magisque etiam, si codex modo in aliquot locis atque, ut dicitur, cursim inspectus est, facile intelligitur. Cæterum antiquitas lectionis momenti majoris est, quam antiquitas codicis. Neque illarum, quæ dicuntur, recensionum quasi suffragia modo numerari, neque cum nonnisi in aliquot testibus huic vel illi classi accensendis est lectio quædam, hoc totius classis testimonium haberi voluerim; quanquam jam sic efficitur, in diversissimis ecclesiæ regionibus antiquitus adfuisse lectionem istam. Consensu non solum totarum, sed et omnium classium, et antiquitas lectionis et ejus per ecclesiam fere universam auctoritas perspicitur.

Birchii prolegomenis in *Hugii* Einleitung in d. N.T. T. i. §. 22 sqq. §. 144.; *Scholzii* curis criticis in historiam textus Evangeliorum (Heidelb. 1820) ejusdemque bibl. krit. Reise, Lips. 1823. (hinc nonnullæ lectiones depromi, illinc lect. Cyprii cod. corrigi poterant.) Pauci Codices Gr. totum N. T. continent; quod, ex quo singulæ ejus partes collectæ sunt, primitus ex III voluminibus, nimirum Evang., Act. Apost., quibus cathol. epistolæ annexæ essent, et Paulinis epist. constabat: ac si qui ex antiquioribus codd., totum illud, quod jam Tertullianus ab aliis libris ecclesiasticis distinxit, " divinum instrumentum" comprehendunt, plerumque diversa textus trium illarum partium ratio est. *Griesbachii* sententia de codicibus præstantioribus Evangeliorum in ejus commentario critico in Matthæum et Marcum P. II. p. lvii sqq., de reliqui Novi Testamenti codicibus in ej. ed. II. T. ii. p. viii. Not. legitur. Mutili sunt codices multi; ubi sint, ex catalogo codicum in Griesbachii editione cernatur. Nullo enim modo in iis, qui de alicujus loci lectione in Wettstenii, Griesbachiique exemplaribus non citantur, codicibus omnibus vulgarem esse lectionem existimandum est, eoque minus, quod non nisi pauciorum codicum totus textus, isque summâ curâ, collatus est. Ut sciatur, quænam codicum, quibus versionum antiquarum auctores et patres usi sunt, lectio fuerit, etiam majori cautione opus est, quare Patres et Verss. ipsas saltem compluribus in locis denuo evolvi; Slavicam quoque, quæ in pericopis antiquior, quam in reliquo N.T., nuper dicta est.

Utilissimum ac pæne necessarium est, iisdem signis citari codices ab omnibus: quare Wettstenii signa Griesbachius, hujus alii viri docti retinuerunt, et hæc editio sequitur. Antiquissimi litteris majusculis scripti codices ejusdemmodi litteris significantur, minoribus scriptos indicant numeri Arabici. Utrisque Birchianos et Vindobonenses annumeravit Griesbachius. Mosquenses Codd. utrovis modo scripti Matthæii signa servant.

I. CODICES GRÆCI EVANGELIORUM MSTI,

QUI PLURIMI SUNT.

A. Alexandrinus, (ære incisus prodiit.)

B. Vaticanus celeb. 1209.

C. Ephrem. sc. rescriptus, mutilus.

D. Cantabrigiensis, (ære incisus prodiit.)

E. Basileensis.

F. Boreel., mutilus.

G. Harleianus 5684, mutil.

H. Wolfii, mutilus.

I. Cottonian. Fragmenta.

K. Cyprius, Paris.

L. Stephani, Paris.

M. Küsteri. Paris.

P. Q. } Guelpherbytan. Fragmenta.

S. Vaticanus 354.

T. Borgii Fragment. Joan.

U. Nanii, Venet., paucas lect. dedit Birch.

V. b. h. } Mosquenses, uncialibus litteris scripta etiam Evangelistaria antiquissima b. h.

1. Reuchlini. Basileensis.

10. 11. } Küsteri 1 et 4 Paris. Evangelistaria.

13. Küsteri 6 Paris.

28. Colbertin. 4705.

33. Colbertin. 2844.

42. Medicæus.

61. Monfort.

69. Leicestr.

71. Ephes., Lambeth.

72. Johnson, Harleian.

73. Wakii, Oxon.

102. Medicæus, Fragmenta.

114. Harleian. 5540.

116. Harleian. 5567.

118. Bodleian.

124. Vindobon.

131. Vatican. 360.

157. Urbino Vatican.

Evangelistaria 18. 19. Bodleian.

Mosquenses, præter laudatos, non singulatim hic nominantur (præcipui c. d. f. x. m.); vel quatuor vel aliquot Evangeliorum sunt: fragment. e Joan. litteris uncial. scripta Matthæio *n.* 15, commentarii cum laciniis contextus n. 9 et 13 iisdem litteris scripti: vel antiquiorem vel recentiorem textum Constantinopolitanum omnes exhibent.

00110651

V+R. (?)

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 06 February, 2016